
6
5 L
22

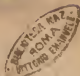
APOLLONII ALEXANDRINI DE SYNTAXI SEV CONSTRVCTIONE ORATIONIS libri IIII:

A FRANCISCO PORTO *ante aliquot annos e manuscripto codice passim & correcti & suppleti; tum Latine redditi, & notationibus illustrati:* *Nunc denuo a* FRID. SYLBVRGIO *cum bonis exemplaribus collati, & notationibus aucti.*

Addita e PROCLI CHRESTOMATHIA GRAMMATICA, Photii Patriarchæ C P. Electa; ab Andrea Schotto primum edita, Latinitate donata, & scholiis illustrata; nunc iterum a Sylburgio m. s. exemplaris collatione passim emendata, suppleta, notationibus aucta.

His accessere quatuor Inuentaria, verborum, rerum, auctorum: tum Anomaliarum grammaticarum breuis adnotatio: opera & studio eiusdem Sylburgii.

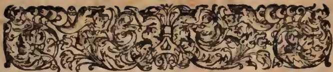

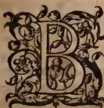
FRANCOFVRTI
Apud Andreæ Wecheli heredes,
Claudium Marnium, & Ioann. Aubrium:
MDLXXXX.

Cum S. Cæsareæ Maiestatis priuilegio. L5

GENERIS, DOCTRINÆ, VIRTVTVMQVE SPLENDORE CLARIS VIRIS, NICOLAO REDINGERO a Strisa,& MARTINO SCHILLINGO,patriciis Vratislauiensibus,amicis summopere colendis,

FRIDERICVS SYLBVRGIVS S.F.Q.P.

IENNIVM est circiter, nobiliss. doctissimiq. viri, cum ad APOLLONII *editionem vno eodemque tempore a duobus excellentiss. viris, sat magno locorum interuallo diremptis, sollicitabamur. Primum enim quidam magni nominis vir, ex Italia nobis offerebat doctissimi viri Latinam interpretationem & commentarium. Deinde Theodorus Sebastius, pro suo erga rem publicam studio, Francisci Porti in eundem auctorem lucubrationes, a Porto moriente sibi legatas, vltro & ipse deferebat. Is summorum virorum consensus, multum nos, vt par est, mouebat: non tamen prorsus permouebat. Deterrebat enim aliqua ex parte grammatici eius cognomen. Nam cum iam olim Difficilis cognomento sit appellatus, verebamur ne scrupulosis hoc seculo emptoribus minus esset futurus gratus. Non multo post tamen, cum Aubrius noster ad vos negotiorũ gratia Vratislauiam venisset, inclytus vir, Andreas Dudithius, qua pollebat sauctoritate & gratia, editionẽ suo suffragio ita ei suadebat, vt plane persuaderet. Paucis mensib. post accidit vt magnus ille vir, non sine insigni rei litterariæ detrimento, ex hac mortali vita euocaretur. Ibi Apollonii progressus aliqua ex parte interrumpebatur: præsertim cum præstantissimus iuuenis, Thomas Sauellus, qui editionem & ipse vrgebat, a vobis in Italiam abiisset. Quamobrem vos, qui de instituto nostro intellexeratis, non committendum rati vt quæ viuus adhuc Dudithius reipubl. destinarat, vna cum eo sepelirentur; ea ocius in lucem producenda existimastis, vt indefessum eius erga rem litterariam studium, etiam post obitũ hoc documento comprobaretur. Itaq. apud defuncti viduam & filium tamdiu institistis, donec exemplar nobis promissum ab eis obtinuistis: idq.*

confestim per amicos, negotiorum gratia superiore autumno huc proficiscentes, transmisistis. Non multo antè Porti exemplar aduenerat, cum Dudithianum per vestrates afferretur. Cum igitur de tempore quod Græcolatino Romanæ historiæ syntagmati dicatum erat, succidi horas aliquas posse viderem, vt tot tantisque suffragiis obsequerer, bono de futuris omine, animum ad editionem appuli. Quæ vt luculentior prodiret, exemplarium collatio instituenda videbatur. Non contentus ergo duobus istis exemplaribus, Porti & Dudithii, quæsiui etiam tertium. Cum enim e clarissimo viro Paulo Melisso, intellexissem in amplissima Palatinorum Electorum bibliotheca manuscriptum eiusdem grammatici exstare codicem, statim ad ornatissimum virum, Abrahamum Colbingerum, Palatinæ curiæ secretarium, litteras dedi; rogauique vt suis, amplissimiq; cancellarii, Iusti Reuberi, precibus eum mihi codicem ab illustriss. Principibus impetraret. Quo accepto, magna profecto mihi oboriebatur lætitia: verum ea mox maiore sui parte minuebatur, cum ibi non integrum Apollonium, sed tantũ priora XXI primi libri capita inuenirem. Instituta igitur exemplarium collatione, deprehẽdi Palatinum codicem cum Aldina editione in plerisq; consonare. Dudithii vero exemplar, etsi cum Porti libro in compluribus congruebat; quippe quod ambo e Michaelis Sophiani codice promanassent: multas tamen habebat non pœnitendas adnotationes, quæ in Porti libro non erant. & cum earum parti dumtaxat Sophiani nomen adscriptum esset, ceteræ ab aliis doctis viris profectæ videbantur. Quoniam ergo suas partim emendationes, partim scripturæ variationes in margine adnotarat Portus, ego nostras quoque similiter in margine collocandas putaui. Et vt discrimen inter istas notationes teneretur; quibus Sophiani nomen diserte in Dudithii libro adiectum erat, iis ego quoque idipsum apposui: ceteris, ex eodem Dudithii libro desumptis, adscripsi litteram D. Sic littera P. in prioribus primi libri XXI capitibus notaui Palatini codicis ἰδιογραφίας: in sequentibus, P, & P. F. Porti notationes distinxi; præsertim sicubi eæ cum Dudithianis concurrerent. nam etiã Portus ipse aliquot in locis suas notationes ab alienis hac nota discreuerat. Si quæ vero notationes occurrerent quæ marginale spatium excederent, eas Porti adnotationibus seorsum in fine libri expressis interserui; additis nonnusquam etiã de meo aliquibus coniectationibus. Et vt præter insignes accessiones, passim a Porto factas, per me quoq; aliquod operi accederet corollarium, adieci e Procli χρηστομαθείας Grammatica, Photii patriarchæ ἐκλογάς, ab Andrea Schotto in Hispaniis primum Græce ac Latine publicatas, a me nunc denuo m. s. exemplaris collatione passim emendatas, suppletas, notationibus auctas. Adhac quoniam Grammaticorum li-

brorum

brorum absq. Indicibus exigua est vtilitas, geminum operi sub finem adieci Inuentarium, Græcum & Latinum; illud, verborum; hoc, & verborum, & rerum. Atque hæc de huius editionis occasione, deque mea in eandem collata opella. De Apollonio autem ipso multa hic declamare, tam opus est quam actum agere. nam Prisciani suffragio satis est laudatus, a quo summus Grammaticæ artis auctor nominatur. Et Porti eximia eruditio, atque in suæ nationis auctoribus interpretandis explicandisque dexteritas, multis iam ante documentis illustrib. ita est probata, vt nostra commendatione haudquaquam indigeat. Ad hanc certe interpretationem quod attinet, qui eam cum altera superius memorata contulerunt, Porto diluciditatis rotunditatisque palmam lubentes volentes tribuunt: quippe cuius ductu, Apollonius hucusq. Difficilis, deinceps studiosis hominib redditus sit facilis. Vobis autē cur potissimū dicatam hanc opellam voluerim, nobilissimi doctissimique viri, non longa commemoratione opus est. Ipsa æquitatus regula id postulabat. cum enim vestra in primis ope tam egregias ad hanc editionem nactus sim suppetias, ad vos omnino eas referri par erat. Deinde tali & doctrina estis & iudicio, vt non tātum recte iudicare de hisce laborib. nostris possitis, sed eosdem etiam, si opus sit, aduersus iniquas obtrectationes tueri. De quibus laboribus meis vt vos, ita omnes vbique litteratos hoc sentire velim, esse illos etiam in hoc scriptore publicæ vtilitatis studio & susceptos & peractos; atque vt illustri academiæ Marburgensi satisfacerem, quæ de clementiss. principum meorum sententia, & titulum mihi professoris extraordinarii, & stipendium etiam absenti decreuit. Quod si forte doctis iudiciis non vsquequaque hac in parte satisfeci, vt τὸ ἐν πᾶσι κατορθῶσαι οὐκ ἐφικτὸν ὄν, cogitent velim, in opere tam difficili, tam exiguo temporis spatio horis succisiuis a meæ conditionis homine vix aliquid maius præstari potuisse. Quod vt ab omnib. æquis alienorū laborum æstimatoribus mihi polliceor, sic a vobis præsertim hoc exspecto & peto Vos id petitioni meæ non denegabitis; & qua æmulatione cum Monauio nostro in impetrandis huiusmodi suppetiis hucusque certastis, eadem deinceps quoq. in aliis ad publicam vtilitatem proferendis, me cum eodem Monauio adiuuare pergetis. Quod vt diu ac facile præstare possitis, cum prospera valetudine felices in laudatissimis institutis successus vobis precor ex animo. Francofurdi VII Id. April. anni a Chr. n. MDXC.

CLARISS. VIRO THEODORO SEBASTIO FRANCISCVS PORTVS CRETENSIS S.P.D.

QVARTVS hic agitur annus, Theodore vir clarissime, ex quo me vt Latine APOLLONIVM, veterem illum Græcum Grammaticum celeberrimum, verterem, magnopere fuisti adhortatus. Facit enim ardor ille animi, quo totus inflammatus de republica literaria iuuanda, optimisque artibus promouendis assidue cogitas, vt alios quoque ad eandem beneficentiæ laudem prouocare non desinas. Ego vero, qui & mearum virium tenuitatem, & auctoris huius tum in verbis, tum in rebus ipsis obscuritatem satis habebam exploratam, primum hoc recusare, & varias, quibus deterrebar, difficultates proferre cœpi. sed quum eas grauissimis rationibus infirmares, dedi tandem manus; & dum auctoritati tuæ pareo, malui prudentiam in me ab omnibus requiri, quam abs te vno, si tibi istud quod studiosorum omnium nomine petebas, denegassem, beneuolentiam gratumque animum desiderari. Itaque promisi quod postulabas, & hoc onus longe grauissimum ac laboriosissimum subii: grauissimum inquam, non modo propter ingenii mei imbecillitatem, & maximam in iis caliginem, quæ subtilissimus hic scriptor consectatur; sed etiam quod opus ipsum quasi corpus quoddam mutilatum, vel potius vt misere discerptum cadauer, iacebat. Cui malo etsi remedium olim aliquod in Italia nactus eram, vetustum videlicet multo plenius & emendatius exemplar; mederi tamen ita vt oportuit nemo possit, nisi plurium aliorum codicum fide & auctoritate fretus. Vix autem id eram aggressus, quum in grauissimum morbum incidi, quartanam videlicet senectuti funestam; quæ me per integrum annũ miserrime vexauit. Hanc paulo post sequutus est alius morbus, longe grauior atque periculosior: quo tempore, vir clarissime, quum medici & amici de salute mea prorsus desperarent, nullum benignitatis genus erga me prætermisisti; tuisque demum precibus, vt adhuc superstes viuam, a Deo vitæ auctore sane impetrasti. Sero igitur promissum exsoluo; sat cito tamen, si sat bene. Neq; temere istud adiicio; præsertim quod placere tibi videam vt hæc quoque nostra in publicum prodeant. Vt enim eos prætercam, quibus non videbor scriptoris huius sententiam vbique assequutus; non deerunt qui Grammatica ista, tamquam minutias quasdam, aspernati, debuisse me potius contendant grauioribus in rebus tantam operam collocare. Quibus, præter tuam illam auctoritatem, quam omnibus meis commodis & ornamentis antepono, & cui denegare nihil debui, habeo præterea quod respondeam. Habet enim Grammatica, fateor, humiles & parum speciosas fores; sed quibus vnis ad amplissimas illas & magnificentissimas omnium bonarum artium ac disciplinarum arces peruenitur: nisi fortasse cum iis colloqui, & eorum mentem cognoscere nos posse arbitremur, quorum tamen sermonem & linguam penitus ignoremus. Merito igitur Fabius ille Grammaticen dixit multo plus habere in recessu, quã in fronte promittat. Et quod ad hunc nostrum APOLLONIVM attinet, quem Priscianus ille testis omni exceptione maior, summum artis Grammatices scriptorẽ appellat, & cuius vestigia duo illi doctissimi grammatici

matici, Theodorus Gaza Græcæ, & Thomas Linacer Latinæ Grammatices optimi & certissimi doctores, vbique studiosissime consectantur, tantum abest vt ille sit in vulgarium grammaticorum numero ponendus, vt potius sit inter philosophos, & eos quidem diligentissimos atque acutissimos, recensendus. Nec enim is, vt alii plerique, huius artis præcepta nude ac simpliciter tradit; sed ipsas illorũ intimas caussas (quod philosophi potius quam grammatici fuerit) tam alte scrutatur, tam iudiciose expendit, tam subtiliter & accurate tradit, tam solidis rationibus confirmat, vt in hoc scribendi genere nihil melius scribi, immo ne cogitari quidem potuisse videatur. Quod vtinam & integrum hoc ipsius scriptum, & alia eiusdem monimenta exstarent: totidem certe illustria summi ingenii, & excellentis doctrinæ testimonia forent; in quibus vtile cum dulci, sicut Flaccus ille loquitur, decertaret. Si qui vero præterea stylũ in me politiorem requisierint, & quasdam Grammaticas tũ appellationes, tum formulas, vt elegantibus illis scriptoribus Latinis ignotas, abhorruerint; velim illos cogitare, nullã esse disciplinam, quæ priuatas quasdam suas voces ac formulas, vel prorsus nouas, vel peculiari quadam cum forma, tum notatione donatas, summo & perpetuo lectorum omnium consensu, non vsurparit. Quas si quis immutare, vel aliquibus pigmentis illinere studuerit; vim potius & pondus illis detraxisse, quam vllum ornatum adiunxisse merito videatur. Cæterum siue hæc nostra lectorib. probentur, siue displicuerint, auctore te & instigatore, iacta hæc esto alea. Quid præstare sim conatus, & aliquatenus certe præstiterim, cognoscet æquus lector, si Græcas omnes huius operis editiones cum hac nostra contulerit; nec eum præterea piguerit Latinam hanc versionem cum ipsis Græcis diligenter comparare. Certe præter plurimos singulis pæne paginis mutilos locos, ex manuscripto exemplari repositos, integras paginas magnas, & Aldinæ editioni pares, triginta quatuor recens adieci; deprauata plurima emendaui; transposita, suis locis restitui: citata variorum scriptorum testimonia, magno labore reperta, in albo libri adscripsi: capita tractationis, antea confusa, distinxi: Grammaticas voces Græcas ex Prisciano, & probatissimis aliis Grammaticis, Latine expressi; simplicitati simul & perspicuitati pro viribus studui; paraphrasten idcirco, sed rarissime, coactus agere, vt obscurissima nonnulla illustrarem. quos meos labores studiosis nec ingratos, nec inutiles fore spero. Tuæ vero acerrimæ censuræ, non ista modo mea qualiacumque, sed ipsum quoque Apollonium, cuius etiam aristarchus haberi merito possis, vltro subiicio; id vnum petens, quod te mihi minime denegaturũ confido: nempe vt hoc veluti certissimo altero ; ignore, meam in te perpetuam obseruantiam sanciri, pro humanitate & æquitate tua singulari, patiaris. Vale clarissime Theodore, & nos amare perge. Ex Museo nostro, calendis Septembris, anno vltimi, vt tu loqui consueuisti, temporis CIↃ IↃ LXXX.

GRAMMATICI QVI AB APOLLONIO VEL CItantur, vel refutantur:

Abro
Aristarchus
Aristophanes
Comanus
Heraclides
Posidonius
Seleucus
Trypho
Zenodotus.
Stoici philos.

AVCTORES AB EODEM citantur

Alcæus
Alcman
Anacreon
Aratus
Bacchylides
Callimachus
Euripides
Hesiodus
Homerus
Menander
Pindarus
Sappho
Sophocles
Theocritus.

A PROCLO CITANTVR AVCTORES

Aristoteles
Pindarus.

POETAE AB EODEM memorantur

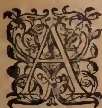
Antimachus
Archilochus
Arion
Callimachus
Callinus
Chrysothemis
Hegesias
Hesiodus
Hipponax
Homerus
Mimnermus
Panyasis
Philetas
Phimonoe
Phrynes
Pisander
Simonides
Stasinus
Terpander
Timotheus.

Quo autem quisq; nominetur loco, monstrat Index Latinus.

ΑΠΟ Α-

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ, ΒΙΟΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ οὗτος, Ἀλεξανδρεὺς μὲν ἦν τὸ γένος· μητρὸς μὲν, Ἀριάδνης· πατρὸς δὲ, Μνησιθέου· ἔσχε δὲ υἱὸν Ἡρωδιανὸν γραμματικόν. ᾤκει δὲ ἐν τῇ Προυχείῳ περὶ τὸν δρόμον, ἐν τόπῳ οὕτω καλουμένῳ περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν· ἔνθα καὶ ἐτάφη. ἔγραψε δὲ [καὶ] περὶ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου, καὶ περὶ συντάξεως. ἐκλήθη δὲ δύσκολος· ἐπεὶ καὶ δυσχερής ἐστι κατὰ τὴν φράσιν, δι' ὀλίγων γὰρ λέξεων πολλὰ παριστᾷ νοήματα· γρ. ἢ ὅτι κακότροπος ἦν· ἢ ὅτι ἐν ταῖς γυμνασίαις δυσλύτους ἀπορίας ἔλεγεν. Ἔθος γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις σοφοῖς, εἰς ἕνα τόπον συνέρχεσθαι, καὶ γυμνασίας χάριν, αἰνιγματώδεις τινὰς καὶ ἀσαφεῖς λέξεις φθέγγεσθαι. Τοσοῦτον δὲ ἦν πένης ὁ Ἀπολλώνιος, ὡς ἐν ὀστράκῳ γράφειν τὰ ἑαυτοῦ συγγράμματα, διὰ τὸ μὴ εὐπορεῖν χάρτας πρίασθαι. ἐπαίδευσέ τε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἡρωδιανὸν τοσοῦτον, ὅσον τὰ τέλη τῆς παιδεύσεως εἰληφότα, ἀποστῆναι ἀπ' αὐτοῦ διὰ τὸν οἰκεῖον κλῆρον, ἢ διὰ τὸ μηδ' ἔχειν αὐτῷ ἐπισυναγαγεῖν. ἀφίκετο δὲ ἐς Ῥώμην ἐπὶ Μάρκου Ἀντωνίνου, καὶ διέγραψεν ἐκεῖσε τὰ κάλλιστα, καὶ τοσοῦτον, ὅσον καὶ φίλος τῷ Μάρκῳ γέγονεν. ἔνθα καὶ τὴν μερικὴν προσῳδίαν καὶ τὴν καθολικὴν συνεγράψατο, ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος παρακληθείς. καθόλου. καθολικὴ δὲ λέγεται, ὅτι ἀπὸ μονοσυλλάβου λέξεως ἕως δισυλλάβου περιλαμβάνει. ἐν ᾗ, μετὰ τὸ πρὸς Μάρκον προοίμιον, οὕτω τὴν προσῳδίαν ὁρίζεται. καὶ τοσαῦτα μὲν, περί τε Ἀπολλωνίου καὶ Ἡρωδιανοῦ.

ΑΛΛΩΣ ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΟΥΙΔΑΝ ΛΕΞΙΚΟΥ.

Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεύς, ὁ κληθεὶς δύσκολος, πατὴρ Ἡρωδιανοῦ τοῦ τεχνογράφου γραμματικοῦ. ὃς ἔγραψε τάδε· Περὶ μερισμοῦ τῶν τοῦ λόγου μερῶν, βιβλία τέσσαρα· Περὶ συντάξεως τῶν τοῦ λόγου μερῶν, δʹ· Περὶ ῥήματος ἤτοι ῥηματικῶν, ἐν βιβλίοις πέντε· Περὶ τῶν εἰς μι ληγόντων ῥημάτων παραγώγων, βιβλίον ἕν· Περὶ ῥημάτων, ἤτοι ὀνοματικὸν, ἕν· Περὶ ὀνομάτων, κατὰ διάλεκτον· Περὶ τῶν ἐν θηλυκοῖς ὀνόμασιν εὐθείας, ἕν· Περὶ παρωνύμων, ἕν· Περὶ συγκριτικῶν· Περὶ διαλέκτων, Δωρίδος, Ἰάδος, Αἰολίδος, Ἀτθίδος· Περὶ σχημάτων Ὁμηρικῶν· Περὶ κατεψευσμένης ἱστορίας· Περὶ παθῶν· Περὶ τόνων κατηναγκασμένων, βιβλία δύο· Περὶ τόνων σχολιῶν, βιβλίον ἕν· Περὶ προσῳδιῶν, εʹ· Περὶ στοιχείων· Περὶ προθέσεων· Περὶ τῶν Διδύμου πιθανῶν· Περὶ συνθέσεως· Περὶ διαφορουμένων· Περὶ τοῦ τίς· Περὶ γενῶν· Περὶ πνευμάτων· Περὶ κλητικῶν· Περὶ συζυγίας.

CAPITA IIII LIBRORVM APOLLONII *De Syntaxi.*

I LIBRI CAP.

1, Vt literæ & syllabæ apte coeuntes, constituũt dictiones, ita & dictiones orationem.
2, Quæ accidunt elementis, eadem reperiri etiam in syllabis & in dictionibus, & in oratione.
3, Partes orationis non temere, sed certo ordine ac ratione sic dispositas fuisse.
4, Articulum numeri vnitatis, præponi cuilibet orationis parti nihil signi ficanti.
5, Articulos non propterea inuentos fuisse, vt genera distinguerent.
6, Articulos præter relationem, etiam alia multa significare.
7, Elementa quæ patrio casu vel dati-

ΤΩΝ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ βιβλίων τεσσάρων τὰ κεφάλαια.

ΤΟΥ αʹ ΒΙΒΛ. ΚΕΦ.

αʹ Ὅτι ὃν τρόπον καὶ τὰ στοιχεῖα καὶ αἱ συλλαβαὶ κατὰ τὸ δέον ἐπιπλεκόμεναι τὰς λέξεις ἀποτελοῦσιν, οὕτω καὶ αἱ λέξεις τὸν λόγον.
βʹ Ὅτι τὰ ἐπισυμβαίνοντα τοῖς στοιχείοις, καὶ ἐν συλλαβῇ εὑρίσκεται [καὶ ἐν λέξει,] καὶ ἐν λόγῳ. (κατ' ἐπίλεξ.)
γʹ Ὅτι κατὰ τὴν δέουσαν τάξιν τὰ μέρη τοῦ λόγου
δʹ Ὅτι παρυφίσταται παντὶ μέρει λόγου οὐδὲν σημαίνοντι ἑνικὸν ἄρθρον.
εʹ Ὅτι οὐκ εἰς διάκρισιν τοῦ γένους τὰ ἄρθρα ἐπενοήθη.
ϛʹ Ὅτι μετ' ἀναφορᾶς τὰ ἄρθρα καὶ ἄλλα τινὰ σημαίνει
ζʹ Ὅτι ἀδύνατον τὰ ἐν [illegible] ἢ δοτικῇ νοούμενα

νούμενα στοιχεῖα, χωρὶς ἄρθρου λέγεσθαι.

η' Ὅτι οὐ τεκμήριόν ἐστι τὰ ἀπαρέμφατα μετ' ἄρθρου μὴ λεγόμενα, ὀνοματικὰ εἶναι, χωρὶς δὲ τούτων, ῥήματα.

θ' Τὰ παρατιθέμενα τοῖς ῥήμασιν ἄρθρα, οὐκ εἶναι ἐπιρρήματα, ἀλλ' ἄρθρα.

ι' Τινὲς τῶν γενικῶν ἄνευ ἄρθρων καταλέγουσιν ἔννοιαν.

ια' Πότε τὸ ἄλλοι πάντως ἄρθρον προσλήψεται, καὶ πότε οὔ.

ιβ' Ὅτι ἀσύστατον χωρὶς ἄρθρων ἐκφέρεσθαι ταῖς ἐν ἐπισταλτικῇ δοτικαῖς τῶν *ἐπιθέτων ὀνομάτων.

ιγ' Ὅτι καὶ τὸ, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ἀναγκαίως προσέλαβε τὸ ἄρθρον.

ιδ' Ὅτι ἡ γενικὴ προσδέχεται ἄρθρον.

ιε' Ὅτι τὸ ἀλλήλων ἀπαράδεκτον ἄρθρου.

ιϛ' Ὁμοίως ὅτι καὶ τὸ ἀμφότεροι.

ιζ' Ὁμοίως ὅτι καὶ αἱ κλητικαὶ ἀνεπίδεκτοι εἰς ἄρθρων παράθεσιν.

ιη' Ὅτι τὸ ὦ οὐκ ἄρθρον ἐστίν.

ιθ' Ὅτι ἀκόλουθα τὰ ἄρθρα κατὰ πτῶσιν.

κ' Ὅτι αἱ εὐθεῖαι τῶν ἄρθρων ἀναγκαίως καὶ τὸ τ ἀπέβαλλον, [καὶ τὸ ὦ ἐπίρρημα κλητικόν ἐστι]

κα' Ὅτι ἀναλόγως οἱ Δωριεῖς τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες λέγουσιν.

κβ' Ὁμοίως ὅτι τὰ πευστικὰ τῶν ὀνομάτων, οὐ προσλαμβάνει ἄρθρον.

κγ' Τοῦ ὁποῖος καὶ ὁπόσος, τὸ ὁ, οὐκ εἶναι ἄρθρον· καὶ ὅτι ἀναγκαίως ἡ δασεῖα περὶ τοῦ π ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀνεχώρησε.

κδ' Ὅτι καθαρὰ ὄντα, δασύνονται· ἔχοντα δὲ τὸ τ, ἢ π, ὔ.

κε' Ὅτι οὐκ εἰς ἄλλο τι οἱ Ἴωνες ἠδύναντο μεταβάλλειν τὸ π ἢ εἰς κ, ὡς ἐν τῷ κοῖος, καὶ τοῖς ὁμοίοις.

κϛ' Ὅτι οὐδὲ αἱ τῶν Ἑλλήνων συντάξεις ἀναδέξονται τὴν παράθεσιν τῶν ἄρθρων.

κζ' Ὅτι οὐδὲ αἱ ἀντωνυμίαι ἀπαράδεκτοι ἄρθρων.

κη' Ὅτι μόνη ἡ αὐτὸς τὸ ἄρθρον προσέλαβεν.

κθ' Ὅτι ἐν τῷ ὁ ἐμὸς, οὐ τῆς ἀντωνυμίας τὸ ἄρθρον.

λ' Πότε ἓν ἄρθρον παραλαμβάνεται ἐν ταῖς συντάξεσι, καὶ πότε δύο.

uo pronuntiātur, sine articulo dici non posse.

8, Argumenta non esse, modum infinitum coniunctum cū articulo, speciem habere nominis; sine articulo, verbum esse.

9, Articulos verbis appositos, non aduerbia esse, sed articulos.

10, Qui genitiui sine articulis explicent sententiam.

11, Quando nomen ἄλλοι articulū omnino admittat, & quando non admittat.

12, Datiuos nominum adiectiuorum in epistolarum inscriptione nō posse recte sine articulis enuntiari.

13, In illo etiam, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, necessario additum esse articulum.

14, Genitiuum admittere articulum.

15, Pronomen ἀλλήλων non recipere articulum.

16, Ne ἀμφότεροι quidem nomen, recipere articulum eodem modo.

17, Vocatiuos item non pati societatem articuli.

18, Ω vocatiuis præpositum, non esse articulum.

19, Articulos seruare consecutionem in casibus.

20, Rectos articulorum casus necessario abiecisse τ: & ὦ esse aduerbium.

21, Dores, secutos analogiam, dicere τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες.

22, Nomina interrogatiua non admittere articulum.

23, In ὁποῖος, ὅσος, & ὁπόσος, ὁ nō esse articulum.

24, Nomina redditiua, si primam literam vocalem habeant, aspirari; si consonantem τ, vel π, attenuari.

25, Ionas vertere π in κ.

26, Scripta & compositiones Græcorum, non pati articulorum appositionem.

27, Pronomina etiam admittere articulus.

28, Solum pronomen αὐτὸς assumere articulum.

29, In pronomine possessiuo ὁ ἐμὸς, articulum non esse pronominis.

30, Quando vnicus articulus in constructione, & quando duo assumantur.

31, Quando manente eadem cõstructione, articuli aut apponãtur, aut non apponantur.

32, Quando articuli epithetis, & quando propriis nominibus aut appellatiuis apponantur.

33, De constructione participiorum; & quando recipiant articulos.

34, Articulum singularem additũ, significationẽ multitudinis præ se ferre, & infiniti vim habere.

35, De discrimine verborum, quę sequuntur articulum & participium.

36, De imperatiuis.

37, Quando nominibus interrogatiuis articuli attribuantur, & quãdo nõ.

38, Nomina cũ aduerbiis iuncta admittere articulum.

39, Quando vel adhibeantur, vel non adhibeantur articuli possessiuis pronominibus.

40, De pronominibus possessiuis quæ sequũtur nomina, & eorũ discrimine

41, Quando iungatur articulus etiã cum reliquis casibus.

42, Quando duo nomina duos articulos assumant, & quãdo vnum tantum.

43, De constructione articuli subiũctiui.

44, De discrimine articulorum qui præponuntur, & eorum qui nominibus subiunguntur.

45, Articulos relatiuos, etiam si diuersorum sint casuum, cõgruam tamen efficere orationem.

[46, An ὃ in illo Homeri carmine, Καὶ θώρηχ', ὃ γὰρ ἴω οἱ &c. sit præpositiuus an relatiuus articulus.]

47, Quando articuli relatiui habeant cõmune verbum, & quando non.

II LIBRI CAP.

1, Pronomẽ necessario recepisse distinctionem personarum & casuum.

2, Pronomen conueniẽter in principio personã, in fine casum distinguere: & finem in casu secundum naturam spectari.

3, Cur alia pronomina demonstratiua sint, alia relatiua.

4, Pronomina personæ tertiæ, capere plures voces necessario.

5, Cur pronomina in tertia persona, producantur litera ι, vno excepto αὐτός.

6, Pronomina merito habere casus & numeros primitiuos.

λα΄ Πότε τῆς αὐτῆς συντάξεως οὔσης προστίθεται τὰ ἄρθρα, καὶ οὐ προστίθεται.

λβ΄ Πότε τοῖς ἐπιθετικοῖς, καὶ πότε τοῖς κυρίοις ἢ προσηγορικοῖς.

λγ΄ Περὶ συντάξεως μετοχῶν καὶ ὀνομάτων, καὶ διαφορᾶς τῶν συνιόντων ἄρθρων.

λδ΄ Ὅτι προσθέσεις ἑνικοῦ ἄρθρου, πλήθους ἔννοιαν παρίστησιν· καὶ ὅτι τὰ ἄρθρα ἀορίστως ἀκούεται.

λε΄ Περὶ διαφορᾶς τῶν ἐπιφερομένων ῥημάτων.

λς΄ Περὶ προστακτικῶν.

λζ΄ Πότε τοῖς ἐν πεύσει καταγινομένοις τὰ ἄρθρα προσνέμεται, καὶ πότε οὔ.

λη΄ Ὅτι τὰ ὀνόματα μετὰ τῶν ἐπιρρημάτων παραδέχονται ἄρθρα.

λθ΄ Πότε ταῖς κτητικαῖς ἀντωνυμίαις τὰ ἄρθρα προστίθεται, καὶ πότε οὔ.

μ΄ Περὶ τῶν τοῖς ὀνόμασιν ἐπιφερομένων κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, καὶ τῆς τούτων διαφορᾶς.

μα΄ Πότε καὶ ταῖς ἄλλαις πλαγίαις συντάσσεται τὸ ἄρθρον.

μβ΄ Πότε ἐν δυσὶν ὀνόμασι δύο ἄρθρα παραλαμβάνεται, καὶ πότε ἕν.

μγ΄ Περὶ συντάξεως ὑποτακτικῶν ἄρθρων.

μδ΄ Περὶ διαφορᾶς τῶν ἐν τοῖς προτακτικοῖς πρὸς τὰ ὑποτακτικά.

με΄ Ὅτι * καὶ ἐν διαφόρῳ πτώσει ὑποστάντα, κατάλληλον λόγον ποιεῖ.

μς΄ Πότε τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα κοινῶς παραλαμβάνει τὸ ῥῆμα, καὶ πότε οὔ.

ΤΟΥ β΄ ΒΙΒΛ. ΚΕΦ.

α΄ Ὅτι ἀναγκαίως ἡ ἀντωνυμία καὶ πτώσεως διάκρισιν ἀνεδέξατο καὶ προσώπων.

β΄ Ὅτι δεόντως ἐν ἀρχῇ τὸ πρόσωπον διακρίνει, ἐν δὲ τῷ τέλει τὴν πτῶσιν· καὶ ὅτι φυσικῶς τὸ τέλος περὶ πτῶσιν καταγίνεται.

γ΄ Διατί αἱ μὲν αὐτῶν, δεικτικαί, αἱ δέ, ἀναφορικαί.

δ΄ Ὅτι ἀναγκαίως τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν πλείοσι φωναῖς καταγίνεται.

ε΄ Διατί κατὰ τὸ τρίτον τοῦ ι ἐπέκτασιν ἀνεδέξαντο, χωρὶς τοῦ αὐτός.

ς΄ Ὅτι δεόντως καὶ κατὰ πτῶσιν σχηματικαί, καὶ κατὰ ἀριθμόν.

ζ Εἰ δεόντως

29, Qua ratione Aristarchus existimatit casus pluralis numeri in compositis tertiæ personæ careterat one.

30, Quæ fuerit causa vt in plurali numero, non in singulari ac duali, factæ fuerint compositiones: & cur ex plurali plurales non factæ.

31, Gentilem deriuationem ex plurali pronomine in ἡμεδαπὸς & ὑμεδαπὸς, non recte factam esse.

32, Deriuationem in tertia persona necessario suppressam fuisse.

κθ' Ποίῳ λόγῳ Ἀρίσταρχος τὰς κατὰ τὸ τρίτον συνθέτους πληθυντικὰς ἀκλίτους ἡγεῖται.

λ' Τίς ἀφορμὴ τοῦ ἐν πληθυντικοῖς μόνοις γεγενῆσθαι, οὐ μὴν ἐν ἑνικῷ καὶ δυϊκῷ· καὶ διὰ τί ἐκ πληθυντικῶν πληθυντικαὶ συνθέσεις οὐκ ἐγένοντο.

λα' Ὅτι οὐ δεόντως ἀπὸ πληθυντικῆς ἀντωνυμίας ἐθνικὴ παραγωγὴ ἐγένετο, ἐν τῷ ἡμεδαπὸς καὶ ὑμεδαπός.

λβ' Ὅτι αἱ ἀναγκαίως ἡ κατὰ τὸ τρίτον παραγωγὴ ἐσιγήθη· καὶ διὰ τί προσηκόντως τὸ ἀλλοδαπὸς ἐπιζεύγνυται.

III LIB. CAP.

1, Cur pronomina tertiæ personæ etiā in aliis personis congruam orationem efficiant.

2, An pronomen αὐτὸς recte dicatur ἐπιταγματικὴ, i. appositiuum.

3, Quid faciat incongruam orationem.

4, Solœcismum non in vno verbo positum, vt nonnulli existimarunt, sed in plurium cōtextu, vt etiam communis est opinio.

5, Nomen ἐνδέκατος, siue sit cōpositum, siue παρασύνθετον, i. deductum de composito, recte compositum esse.

6, De incongruentia quæ in singulis orationis partibus exsistit.

7, Partes orationis coincidentes adiuuari ipsa coincidentia, vt non sint incongruæ.

8, Pronomen σὺ recti potius esse casus, quam vocatiui, vt putat Trypho.

9, De vocatiuis qui non possunt exsistere in pronominibus.

10, Partes orationis coincidentes pati solœcismum: siquidem etiam solitariæ idem faciunt.

11, Illud Homeri, ἀπάρξα λέλειπται, esse magis congruum, quam δοδεκα εἴποντι.

12, Quid faciat vt infiniti modi cum verbis construantur: & sint nec ne aduerbia: & non idem esse infinitum modum & aduerbium.

13, An infinitus sit modus; & in vniuersum, an infinita sint verba. cur enim non potius aduerbia ex verbis nata; & cur non indicet affectum animi cum numero & persona.

ΤΟΥ γ' ΒΙΒΛ. ΚΕΦ.

α' Ἕνεκεν τίνος αἱ τοῦ τρίτου προσώπου ἀντωνυμίαι, καὶ τοῖς ἄλλοις προσώποις συντασσόμεναι, κατάλληλον λόγον ποιοῦσιν.

β' Εἰ δεόντως ἡ αὐτὸς ἐπιταγματικὴ εἴρηται.

γ' Τί τὸ ποιοῦν ἐστι τὸ ἀκατάλληλον.

δ' Ὅτι οὐκ ἐν μιᾷ λέξει, ὥς τινες ᾠήθησαν, ὁ σολοικισμὸς, ἐν δὲ ἐπιπλοκῇ, καὶ ὡς ἡ κοινὴ δόξα ἔχει.

ε' Ὅτι τὸ ἑνδέκατος, ἐάν τε σύνθετον ᾖ, ἐάν τε παρασύνθετον, ὑγιῶς συνετέθη.

ς' Περὶ τῆς ἐν ἑκάστῳ μέρει λόγου παρυφισταμένης ἀκαταλληλίας.

ζ' Ὅτι τὰ συμπεσόντα μέρη τοῦ λόγου, τῇ συνεμπτώσει βοηθεῖται μὴ εἶναι ἀκατάλληλα.

η' Ὅτι ἡ σὺ, μᾶλλον εὐθείας ἐστὶν ἢ κλητικῆς, ὡς οἴεται Τρύφων.

θ' Περὶ κλητικῶν τῶν μὴ δυναμένων συστῆναι ἐν ἀντωνυμίαις.

ι' Ὅτι τὰ συνεμπίπτοντα τῶν μερῶν τοῦ λόγου σολοικίζεται, εἴπερ τὰ μοναδικά.

ια' Ὅτι τὸ ἀπάρξα λέλειπται, καταλληλότερον τοῦ, δοδεκα εἴποντι.

ιβ' Τίς ἡ ἀφορμὴ τοῦ συντάσσεσθαι τὰ ἀπαρέμφατα τοῖς ῥήμασι, καὶ εἰ ἐπιρρήματά εἰσιν, ἢ οὔ· καὶ ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὸ ἐπίρρημα οὐ ταὐτόν ἐστιν.

ιγ' Εἰ ἡ ἀπαρέμφατος ἔγκλισις, καὶ εἰ ὅλως ῥήματα τὰ ἀπαρέμφατα· τί γὰρ μὴ μᾶλλον ἐπιρρήματα ἐκ τῶν ῥημάτων γινόμενα· καὶ ἕνεκεν τίνος οὐ παρεμφαίνει ψυχικὴν διάθεσιν μετὰ ἀριθμοῦ καὶ προσώπου.

ΤΟΥ δ´ ΒΙΒΛ. ΚΕΦ.

IIII LIB. CAP.

2, Præpositiones mutare sedem, nõ eas partes quibus cũ sunt coniunctæ.

3, Cur in nominatiuis & vocatiuis non per appositionem, sed per compositionem præponantur.

4, An παρά τι, & παρ' ὀλίγον, & alia id genus, sint vna orationis pars.

5, An διότι & καθότι habeant præpositiones appositas; & vtrum vna pars orationis, an duæ vel tres sint.

6, Qua regula vtendum, si velis demonstrare præpositiones apponi verbis.

7, Quid faciat vt verba in præpositionibus declinentur, λώεπον, ἐκάμμυον.

8, Participia verbis apposita, decomposita esse potius quam composita.

9, De vocibus ἐξὸν & παρόν.

10, De constructione aduerbiorum.

11, De constructione aduerbiorum, & quando componantur, aut apponantur.

12, De aduerbio ἐξαίφνης.

β' Ὅτι αὗται εἰσὶν αἱ μετατιθέμεναι, καὶ τὰ συνηρτημένα πρὸς αὐτάς.

γ' Ἕνεκεν τίνος ἐν ταῖς εὐθείαις καὶ κλητικαῖς, οὐ κατὰ παράθεσιν, κατὰ δὲ σύνθεσιν.

δ' Εἰ τὸ παρατί, παρολίγον, τὰ τούτοις ὅμοια, ἕν ἐστι.

ε' Εἰ τὸ διότι, καθότι, ἐν παραθέσει ἔχει τὰς προθέσεις, καὶ πότερον ἓν μέρος λόγου, ἢ δύο, ἢ τρία.

ς' Τίνι λόγῳ χρηστέον εἰς ἀπόδειξιν τοῦ παρακεῖσθαι τὰς προθέσεις τοῖς ῥήμασιν.

ζ' Τίς ἡ αἰτία τῶν κεκλιμένων κατὰ τὰς προθέσεις, λώεπον, ἐκάμμυον.

η' Ὅτι οὐ μᾶλλον σύνθετοί εἰσιν αἱ μετοχαὶ παρακείμεναι τοῖς ῥήμασιν, ἤπερ παρασύνθετοι.

θ' Περὶ τοῦ ἐξὸν καὶ παρόν.

ι' Περὶ συντάξεως τῶν ἐπιρρημάτων.

ια' Περὶ συντάξεως τῶν ἐπιρρημάτων, καὶ πότε κατὰ σύνθεσιν, ἢ κατὰ παράθεσιν.

ιβ' Περὶ τοῦ ἐξαίφνης.

ΑΠΟΛ-

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ βιβλίον πρῶτον.

α΄ Ὅτι ὃν τρόπον καὶ τὰ στοιχεῖα καὶ αἱ συλλαβαὶ κατὰ τὸ δέον ἐπιπλεκόμεναι τὰς λέξεις ἐπιτελοῦσιν, οὕτω καὶ αἱ λέξεις τὸν λόγον.

Ἐν ταῖς προεκδοθείσαις ἡμῖν σχολαῖς, ἡ περὶ τὰς φωνὰς παράδοσις, καθὼς ἀπῄτει ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, κατείλεκται· ἡ δὲ νῦν ῥηθησομένη ἔκδοσις, περιέξει τὴν ἐκ τούτων γινομένην σύνταξιν, εἰς καταλληλότητα τοῦ αὐτοτελοῦς λόγου. ἣν πάνυ προῄρημαι ἀναγκαιοτάτην οὖσαν πρὸς ἐξήγησιν τῶν ποιημάτων, μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐκθέσθαι. ἤδη γὰρ καὶ ἡ πρώτη ῥηθεῖσα ἀμερὴς ὕλη τῶν στοιχείων, τοῦτο πολὺ πρότερον κατεπηγγείλατο· οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπιπλοκὰς ποιησαμένη τῶν στοιχείων, ἀλλ᾽ ἐν τῇ κατὰ τὸ δέον συντάξει· ἐξ ἧς σχεδὸν καὶ τὴν ὀνομασίαν εἴληχεν. ἥ τε ἐπαναβεβηκυῖα συλλαβὴ, τὸ αὐτὸ ἀνεδέξατο· εἴ γε αἱ ἐκ τούτων συντάξεις ἀναπληρούμεναι κατὰ τὸ δέον, ἀποτελοῦσι τὴν λέξιν. καὶ σαφὲς ὅτι ἀκόλουθόν ἐστι τὸ, καὶ τὰς λέξεις, μέρος οὔσας τοῦ κατὰ σύνταξιν αὐτοτελοῦς λόγου, τὸ κατάλληλον τῆς συντάξεως ἀναδέξασθαι τὸ

ἄληφεν

ἀποπληροῦσι D.

APOLLONII ALEXANDRINI DE *constructione orationis Liber primus.*

1. Vt literæ & syllabæ apte coeuntes, constituunt dictiones, ita & dictiones orationem.

SVPERIORIBVS disputationib. edidimus præcepta vocum, sicuti locus ille postulabat: quę autem nunc trademus, continent constructionem: quæ constat ex illis vocibus, ad congruam & absolutam orationē constituendam. Hāc vero explicandam accuratissime mihi iam ꝓposui, propter eius vsum pernecessariū in poematis cognoscendis. Hoc autē ipsum pollicita est multo ante indiuidua elementorum materia, de qua iampridem egimus, in qua ipsa elementa nō temere posita, sed certa ratione collocata videntur: vnde fere & nomen sortita sunt. Hoc ipsum præterea recepit syllaba, quæ apta literarū iunctura coalescit: siquidē syllabarum recta structura dictionem efficit. Vnde nimirum consequens est, vt etiam dictiones, quæ sunt partes orationis compositæ & absolutæ, congruam & emendatam structuram recipiant. Singu-

læ namque dictiones, vim & significationem aliquam habẽtes, sunt orationis elementa quodammodo. & quemadmodum elementa coeundo inuicem syllabas efficiũt, syllabæ dictiones: ita etiam constructio eorum quæ cadunt sub intelligẽtiam, structura dictionum quodã modo, efficiet orationem.

2. *Quæ accidunt elementis, eadem reperiri etiam in syllabis, & in dictionibus, & in oratione.*

Præterea quemadmodum ex elementis syllabæ, ex syllabis dictiones, ita ex cõgrua dictionum structura oratio perfecta cõstituitur. Hoc facile apparet ex iis quæ singulis accidũt. nam & eadẽ litera geminatur; vt ἔλλαβεν, ἔννεπεν: & eadem syllaba; vt ἐλέλεκτο, λέλεγες, πάμπαν: & eadẽ dictio; vt *μῶσ' ἄγε μῶσα λίγεια*: βαρὺ βαρὺ σύνοικος. & ad orationem vsque istiusmodi geminatio progreditur, cum, quæ dicta sunt, iterum repetũtur: Τοῦ δ' ἐγὼ αἴτιός εἰμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν, Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ: &, τὺ δ' ᾠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος, Ὠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος.

Il. v.

Theocr. Idyll. 9.

Geminãtur autem interdum necessario, interdum minus, sed abundant: vt in ὕδωρ abundat δ, quamquam diuersa, non eadem litera: est enim ὕδωρ παρὰ τὸ ὕω: & in ἀλαλητὸς abũdat α. quamquam in hoc licet etiã vt intelligamus abundare syllabam: siquidem voces, quæ constant vnica litera, syllabæ abusiue nuncupantur. Abundant etiã sylla-

γὰρ ἐξ ἑκάστης λέξεως παρυφιστάμενον νοητόν, τρόπον τινὰ στοιχεῖόν ἐστι τοῦ λόγου· καὶ ὡς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, [καὶ αἱ συλλαβαὶ τὰς λέξεις,] οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν †νοητῶν, τρόπον τινὰ συλλαβὰς ἀποτελέσει, διὰ τὰς ἐπιπλοκὰς τῶν λέξεων. γρ. λόγον ἀποτελεῖ.

β', Ὅτι τὰ ἐπισυμβαίνοντα τοῖς στοιχείοις, καὶ ἐν συλλαβῇ εὑρίσκεται, [ἐν λέξει,] καὶ ἐν λόγῳ.

†Καὶ ἔτι, ὃν τρόπον [ἐκ τῶν στοιχείων αἱ συλλαβαί, καὶ] ἐκ τῶν συλλαβῶν αἱ λέξεις, οὕτως ἐκ τῆς καταλληλότητος τῶν νοητῶν, ὁ αὐτοτελὴς λόγος. ἔστι γοῦν ἐκ (γρ. λέξεων) τῶν παρεπομένων τὸ τοιοῦτον ἐπιδεῖξαι, (γρ. ἔστιν οὖν) ἐν οἷς τὸ αὐτὸ δὶς στοιχεῖον παραλαμβάνεται), ἔλλαβεν, ἔννεπεν· ἀλλὰ καὶ συλλαβή, ἐλέλεκτο, ἐλέλεγες, πάμπαν (ἴσ. λέλεγες)· ἀλλὰ καὶ λέξις, Μῶσα γε μῶσα λιγεῖα (μῶσ' ἄγε, μῶσα λίγεια.)· Βαρὺ βαρὺ σύνοικος· ἀλλὰ καὶ μετὰ λόγου τὸ τοιοῦτον διήκει, ἡνίκα τὰ εἰρημένα αὖθις ἐπαναλαμβάνεται (μέχρι)· ‡ὅτε μὲν ἀναγκαίως, ὅτε δὲ ἐν παρολκῇ. καὶ πλεονάζον στοιχεῖον· λέγω οὐ τὸ αὐτό· φαμὲν οὕτως· ἐν τῷ ὕδωρ τὸ δ πλεονάζει, τοῦ ὕει ἐγκειμένου· καὶ τὸ α ἐν τῷ ἀλαλητός. ὅπερ δύναται καὶ ἐν πλεονασμῷ συλλαβῆς παραλαμβάνεσθαι· ἐπεὶ καταχρηστικώτερον αἱ μονογράμματοι ἐκφωνήσεις συλλαβαὶ εἴρηνται). φαμὲν (φαμὲν δὲ καὶ) καὶ τὰ τοιαῦτα πλεονάζειν συλλαβῇ, θη-

στῇ, θήρεσσι, κυνέσσι, λελάχωσι, καὶ ἄλλα πλεῖστα. πλεονάζουσι δὲ καὶ λέξεις, ἕζομαι, καθέζομαι· καὶ ἔπω, ἐνέπω· αὐτίος, ἐναντίος· οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔγγονος ἐσσί. ὅπου γε καὶ παραπληρωματικοὺς συνδέσμους φαμέν. Φαμὲν δέ γε καὶ λόγους ποτὲ παρέλκειν πρὸς οὐδὲν συντείνοντας· εἴγε πλείους ἀθετήσεις ὑπ' Ἀριστάρχου διὰ τοὺς τοιούτους τρόπους ἐγένοντο. ἀλλὰ καὶ ἐναντία πάθη ἐνδείᾳ στοιχείου γίνεται· γαῖα, αἶα· παρὰ τὸ σκῆπτρον, ὁ σκηπτοῦχος βασιλεύς. τῇδε ἔχει καὶ παρὰ τὸ φαιδρὸς, ὁ φαίδιμος. αἱ τοιαῦται παραθέσεις σχεδὸν ἀπερίληπτοί εἰσι, πάμπολλαι οὖσαι· ἀλλὰ καὶ συλλαβῆς· ἡνίκα τὸ θέλω, λῶ· [καὶ ἐν λέξει,] ἡνίκα τὸ αἰγοπόλος, αἰπόλος. ἀλλὰ καὶ λέξεως· ἡνίκα ἀπαιτεῖ τὸ, ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, τὴν ἀπὸ πρόθεσιν· καὶ τὸ, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι. ἡ γὰρ αὐτοτέλεια τοῦ λόγου, ὡς στοιχεῖον ἐζήτησε τὴν παρὰ πρόθεσιν. τό τε ἀρνειὸν δή ἐμοὶ οἴῳ, λείπει τὸ ἄρθρον. ὁ γὰρ λόγος τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἀρνειοῦ ἐπιζητῶν, τὴν τοῦ ἄρθρου ἐνδείκνυται ἔλλειψιν. † σχεδὸν γὰρ ὅλη ἡ πραγματεία ἡ εἰρησομένη, καὶ τὰ τοιαῦτα [ἄπαντα] προσδιακρινεῖ· ἐπεὶ πόθεν ἐστοχάσατο Ζηνόδοτος τὸ ὤλλοι κατὰ συναλοιφὴν τοῦ ἄρθρου γράφειν, εἰ μὴ ἐκ τῆς δεούσης συντάξεως κινούμενος; καὶ πόθεν Ἀρίσταρχος οὐκ ἔλεγε

γρ. ἔκγονος

γρ. ἐν συλλαβῇ

γρ. ἐν λόγῳ

ba hęc verba θήρεσσι, κυνέσσι, λελάχωσι, & alia quamplurima. Dictionibus abundant illa, ἕζομαι, καθέζομαι: ἔπω, ἐνέπω: αὐτίος, ἐναντίος: &, οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι. quandoquidē coniūctiones expletiuas vocamus. Dicimus etiā orationem aliquando abundare, quæ nullum habere videtur vsum: eaq; res impulit Aristarchum, vt multas in Homeri poesi annotaret culpas ob eiusmodi *pleonasmos. Accidūt præterea iisdem affectus pleonasmis contrarii. nā defectu literæ γαῖα fit αἶα: σκῆπτρον, σκῆπτον: vnde σκηπτοῦχος βασιλεύς. eodē modo ex φαιδρὸς fit φαίδιμος. Longum, & pene infinitum esset huiusmodi excēpla afferre, propter eorum immensam multitudinem. Fit etiam defectus syllabæ; vt θέλω, λῶ: αἰγοπόλος, αἰπόλος. Deficit etiā dictio; quū aliquid desiderat quod non adest: vt in ἔρχεσθε, cū postulat ἀπὸ ꝓpositionem, ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, pro ἀπέρχεσθε: & in ἔχουσαι pro παρέχουσαι, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι. nam absoluta oratio, quasi membrū suū, postulat παρὰ ꝓpositionē; & in ἀρνειὸν δή ἐμοὶ οἴῳ, vbi deest articulus τὸν. oratio. n. exigit relationem arietis, atq; ita indicat articuli defectū. Tota aūt pene *ꝓceptio quā hic trademus, etiā hæc omnia *explicabit. nam vnde coniecit Zenodotus, vt illud ὤλλοι sic scriberet, cōplexus articulū per synalœphen; nisi eū mouisset apta orationis constructio? vnde etiam Aristarchus negabat abūda-

Il. ε.

rationē

Il. ι.

Il. λ.

Od. ι.

ista tractatio distinguet

Il. κ. re articulum in illo, πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί. itaque expungens eum deficere aiebat, ut solent sæpius deesse articuli: quia nimirum mouebatur scriptura, quæ habebat articulum, oratione hoc ipsum exigente. at ille, secutus institutum poetæ, eum sponte sua reiecit, recepitq; δαὶ coniunctionem potius, quam αἱ articulum, hoc modo, πῶς δαὶ τῶν ἄλλων. hæc autem suo quæq; loco demonstrabuntur. Illud etiam perspicuum est, apocopas nō esse, ut nonnulli suspicantur, in illis, ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε: &, πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει: sed orationis affectus, deficiēte verbo. nam quando integræ dictionis fit apocope? vel nomē ipsum τοῦ πάθους (i. affectus) hoc testatur. siquidem quælibet apocope, partem aliquā deesse *integro indicat. Illud etiam quod iam afferā, probabile, ut mea fert opinio, existimandum est. accidit enim nonnumquam dictionibus, ut perperam scribantur. hoc autem scripturæ vitium vel patet, sensuq; auriū percipitur; vel, si latet, mētis inquisitione corrigitur; *id qđ vocamus recte scribendi rationem. Hoc ipsum accidit etiam orationi. nam quū dictiones incongrue iunguntur, hoc vitium vocamus solœcismum; cum videlicet orationis *elementa nō recte inter se coeunt. Quare si cognosci potest recta scribendi ratio, poterit etiam cognosci recta ratio structuræ oratio-

Il. ι. Od. π.

toti

quam voc.

Elementa vocat dictiones, & partes orationis.

μὲν πλεονάζειν τὸ ἄρθρον, περιέγραφεν, ὡς ἐλλείποντος συνήθως τοῖς ἄρθροις. ἔχων γοῦν ἐκεῖσε ἀφορμὴν τῆς ἀρθρικῆς γραφῆς, ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου τὸ ἄρθρον, πρὸς τὸ σύνηθες τοῦ ποιητοῦ ἑκὼν παρεπέμψατο· ἐκδεξάμενος μᾶλλον τὸν δαὶ σύνδεσμον ἤπερ τὸ αἱ ἄρθρον, ἐν τῷ, πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων. ἐπιδέδεικται δὲ ἐν τοῖς κατὰ μέρος τὰ τοιαῦτα. Περιττὸν δὲ, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἀποκοπαί εἰσιν, ὡς τινες ὑπέλαβον· ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε· πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει· ἀλλὰ πάθη λόγου, ἐλλείποντος ῥήματος. πότε γὰρ ὅλης λέξεως ἀποκοπὴ γίνεται; μαρτυρεῖ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ πάθους, εἴγε πᾶσα ἀποκοπὴ, μέρος τι τοῦ ὅλου λειπόμενον ὑπαγορεύει. Οὐκ ἀπίθανον δ' οἶμαι κἀκεῖνο παραστῆσαι. παρεπόμενον γάρ ἐστιν ὅτε ταῖς λέξεσι καὶ περὶ τὰς γραφὰς ἁμαρτάνεσθαι· ἃς ἢ προφανῶς ἔστι καταλαβέσθαι διὰ τῆς ἀκοῆς, ἢ ἀδήλου τοῦ τοιούτου ὄντος, ἡ κατὰ τὸν λογισμὸν ἐξέτασις κατορθοῖ· ἣν καλοῦμεν λόγον τὸν περὶ ὀρθογραφίας. τοιοῦτόν τι παρεπόμενον ὑπολαμβάνω καὶ ἐν τοῖς λόγοις. ἐπειδὰν γὰρ τὰ μὴ δέοντα τῶν λέξεων συναφθῇ, τὸ τοιοῦτον καλοῦμεν σολοικισμὸν, ὡς τῶν στοιχείων τοῦ λόγου ἀκαταλλήλως συνελθόντων. εἰ γὰρ οὖν ἔστι μαθεῖν τἀκριβὲς τῆς γραφῆς, μαθεῖν ἄρα ἔστι καὶ τἀκριβὲς τῆς συντάξεως τοῦ λό-

γου.

γου. Φαμὲν προτακτικὰ στοιχεῖα ἔν τε συμφώνοις, ἔν τε φωνήεσιν [ἀλλὰ] καὶ ἐν συλλαβαῖς, ἡνίκα τὴν διὰ τοῦ η καὶ υ προτακτικὴν συλλαβὴν ἔστιν εὑρέσθαι· καὶ ἁπάσας τὰς ἐν φωνήεσι διφθόγγους κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος· ὑποτακτικὰς [δὲ,] τὰς διὰ τοῦ γμ [κμ] ἢ χμ· ἔτι τελικὰς μερῶν λόγου, λς, νς, [καὶ] ἄλλας πλείστας. ἀλλ᾽ ἐπὶ λέξεων, τὸ αὐτό. προθέσεις οὖν καλοῦμεν καὶ προτακτικὰ ἄρθρα καὶ ὑποτακτικά, καὶ ἔτι ἐπιρρήματα, ἃ μᾶλλον ἀπὸ τῆς συντάξεως τὴν ὀνομασίαν ἔλαβεν, ἤπερ ἀπὸ τοῦ δηλουμένου. καὶ ἐν λόγῳ δέ ἐστι τὸ τοιοῦτον εὑρέσθαι, ὁπότε τὰ ἐκ συνημμένων ἀληθῆ [προσλαμβανόμενα, καὶ οἷς] προλημματιζόμενα τῶν ἐπιφερομένων, ἅπερ ἔγκειται † κατὰ τὴν πρώτην τοῦ λόγου συναφήν· εἴ τις οὕτως ἀποφαίνοιτο, Εἰ περιπατεῖ Διονύσιος, κινεῖται· Διονύσιος κινεῖται, εἰ περιπατεῖ. ἀντιστρέφοντος γὰρ τοῦ λόγου, οὐκ ἀληθὲς τὸ ὅλον. Στοιχεῖον ἔσθ᾽ ὅτε εἰς δύο μερίζεται † τρόπῳ συλλαβικῷ· ἦδε, ἔαδε. ἀλλὰ καὶ δύο εἰς ἓν συναλείφεται, βέλεα, βέλη. καὶ συλλαβὴ εἰς δύο μερίζεται· † λέγω τὴν κυρίως συλλαβήν· κεῖλον, κόϊλον. ἀλλὰ καὶ δύο συλλαβαὶ εἰς μίαν συνίζουσιν, ἡνίκα παρὰ τὸ γήραϊ συλλαβὴν, δισύλλαβον φαμὲν τὸ γήρᾳ· παρὰ τὸ ἀΐδης, ᾅδης. ἀλλὰ καὶ λέξεις·

γρ. διαιρέσεως

ἁπλᾶ ϛ

nis. Dicimus enim præpositiua elementa tam in consonantibus, quam in vocalibus. nec non in syllabis: quãdoquidẽ reperiuntur syllabę præpositiuæ ex η & υ: omnes deniq; diphthongi, quę constãt vocalibus, & sunt in vsu cõmuni. Reperiuntur etiam postpositiuæ, quæ ex γμ, vel χμ constant in media dictione: atque adeo in extrema, vt quę in λς, νς desinunt, & multæ aliæ. Idem reperias etiam in dictionibus. Præpositiones namq; vocamus, & præpositiuos articulos, atq; subiunctiuos, & aduerbia, quæ magis a structura nomen acceperunt, quã a significatione. Hoc ipsum inuenias etiã in oratione, cum ea quæ copulãtur, ita vera sunt, si præcedant antecedẽtia, sequantur consequentia. quæ quidem ratio posita est in prima orationis structura, vt si ita dicas; Si ambulat Dionysius, mouetur. nam si conuertas ordinem, & dicas, Dionysius mouetur, si ambulat; nõ erit verum totum istud. Interdum etiã elementum in duas partes, * modo syllabico diuiditur: ἦδεν, ἔαδεν: & duæ in vnam coeũt per synalœphã; βέλεα, βέλη. Syllaba etiam in duas secatur partes; quæ, inquam, est proprie syllaba: κεῖλον, κόϊλον. & viceuersa duæ syllabæ in vnam coeunt per συνίζησιν: vt cum trisyllabum γήραϊ, bisyllabum pronũtiamus γήρᾳ, & ἀΐδης, ᾅδης. Dictiones etiam vnicæ diui-

modo syllabico, i. temporũ contemplatione.

Prisc. libro 17.

duntur; ἀκρόπολις, ἄκρα πόλις: καλλίχωρος, καλὴ χώρα: & συνάγγελον, ἄγγελον σύν. Et diuisæ cõiunguntur; vt est illud πασιμέλουσα, & κηρεσιφορήτοις. In oratione etiã coniunctiones, quæ accidũt, modo coniungunt duas vel plures orationes, modo subtractæ dissoluunt. coniungunt copulatiuæ, cõtinuatiuæ, & subcontinuatiuæ. eædem subtractę dissoluunt orationem: vt in
Od. κ. illo Homeri, Ἤομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ: Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά. nam ibi desideratur καὶ copulatiua, καὶ εὕρομεν ἐν βήσσῃσι. Transponũtur etiam elementa; vt, καρδία, κραδία: κράτος, κάρτος: & syllabæ, vt ἐξαπίνης, ἐξαίφνης: & ὄρωρεν, ὤρορεν: & dictiones, vt quum dicitur οἰνοφόρος, φερέοινος: & ἀνδρόγυνοι, γυνάνδροι. & oratio: vt, τὰς μὲν ἄρα θρέψασα, τεκοῦσά τε: &, αὐτὰρ ὁ εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.

3. *Partes orationis non temere, sed certo ordine ac ratione sic dispositas fuisse.*

Præterea quemadmodum elementorum alia sunt vocales, quæ vocem per se efficiunt; alia consonantes, quæ sine vocalibus pronuntiari nequeunt: ita etiã de dictionibus est idem intelligendũ. nã dictiones aliæ instar vocalium per se enuntiari possunt; vt verba, nomina, pronomina, & aduerbia, quæ

ἡνίκα ἡ ἀκρόπολις, ἄκρα πόλις· ἡ καλλίχωρος, χώρα καλή· καὶ ἔτι συνάγγελον, ἄγγελον σύν. ἀλλὰ καὶ τὰ διῃρημένα συνίζει· ὡς ὑφ' ἓν μέρος λόγου ἀνέγνωμεν τὸ πασιμέλουσα καὶ κηρεσιφορήτοις. ἀλλὰ καὶ τοῖς λόγοις οἱ παρεπόμενοι σύνδεσμοι, ἔσθ' ὅτε ἑνοῦσι δύο λόγους, ἢ καὶ πλείους· καθάπερ οἱ συνδεόμενοι λόγοι ἐκ συνημμένων ἢ παρασυνημμένων, ἢ καὶ ἔτι συμπεπλεγμένων. οἱ πάλιν ἀποστάντες, δι' ἔλλειψιν τῶν λόγων ποιοῦνται. ὡς ἔχει τὸ, ἤομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ· Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά. ἔδει γὰρ συμπλέξαι τὸν καὶ, καὶ εὕρομεν ἐν βήσσῃσι. στοιχεῖα ὑπερτίθεται, ἡνίκα ἡ καρδία κραδία· παρὰ τὸ κρατῶ, κάρτος. ἀλλὰ καὶ συλλαβαί· ἡνίκα τὸ ἐξαπίνης ἐξαίφνης· ἡνίκα τὸ ὄρωρεν, ὤρορεν. ἀλλὰ καὶ λέξεις, ὅτε ὁ οἰνοφόρος φερέοινος λέγεται· ὅτε ἀνδρόγυνοι, γυνάνδροι. ἀλλὰ καὶ λόγος· τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε· αὐτὰρ ὁ εἴσω ἴε, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.

καὶ P.

Κίρκη: D.

κατὰ κράτος

οἶπε P.

γʹ Ὅτι κατὰ τὴν δέουσαν τάξιν τὰ μέρη τοῦ λόγου κατείλεκται.

Ἔτι οὖν τρόπον τῶν στοιχείων ἃ μέν ἐστι φωνήεντα, ἃ καὶ καθ' ἑαυτὰ φωνὴν ἀποτελεῖ· ἃ δὲ, σύμφωνα, ἅπερ ἄνευ τῶν φωνηέντων οὐκ ἔχει ῥητὴν τὴν ἐκφώνησιν· τὸν αὐτὸν τρόπον ἐστὶν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τῶν λέξεων. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, τρόπον τινὰ τῶν φωνηέντων ῥηταί εἰσι· καθάπερ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἐστὶν ἐπινοῆσαι, ὀνομάτων, ἀντωνυμιῶν, ἐπιρρημάτων· ἅπερ ἐπιλέ-

κατὰ τὰ μὲν

τὰ δὲ

ὥσπερ

ἐπιλέγεται τῶν γινομένων ἐνεργείαις· ἡνίκα γὰρ ἐπιφθεγγόμεθα τὸ κάλλιστα, τοῖς κατὰ τὸ δέον ἐνεργοῦσιν, ἢ ὑγιῶς ἢ καλῶς. αἱ δέ, ὥσπερεὶ σύμφωνα, ἀναμένουσι τὰ φωνήεντα, οὐ δυνάμενα κατ' ἰδίαν ῥητὰ εἶναι· τουτέστι τὰ προκατειλεγμένα τῶν μερῶν τοῦ λόγου καθάπερ ἐπὶ τῶν προθέσεων, τῶν ἄρθρων, τῶν συνδέσμων. τὰ γὰρ τοιαῦτα ἀεὶ τῶν μορίων συσσημαίνει. εἴ γε ἐν γενικῇ μὲν λέγομεν, δι' Ἀπολλωνίου, ὡσεὶ γινώσκοντος Ἀπολλωνίου· κατὰ δὲ τὴν αἰτιατικὴν πτῶσιν, δι' Ἀπολλώνιον, ὡς ἂν αὐτοῦ αἰτίου ὄντος. οἵ τε σύνδεσμοι πρὸς τὰς τῶν λόγων συντάξεις καὶ ἀκολουθίας, τὰς ἰδίας δυνάμεις παρεμφαίνουσιν, ὅτε συμπλεκτικῶς μὲν ἀκούεται ὁ ἤτοι· Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. ἐν ἴσῃ γὰρ δυνάμει τοῦ μὲν παρείληπται. διὸ καὶ κατὰ τὸ ἑξῆς συμπλοκὴν ἀναγκαίως ἐπηνέγκατο ὁ δέ, ἐν τῷ, τοῖσι δ' ἀνέστη. ὅτε δὲ διαζευκτικῶς· ἤτοι νέος ἐστὶν, ἠὲ παλαιός. τῇδε ἔχει καὶ τὰ ἄρθρα. συμφερόμενα γὰρ τοῖς ὀνόμασι, τὴν ἐν αὐτοῖς δύναμιν ἐπαγγέλλεται· οὐκ ἔχοντα δὲ τῇδε, μεθίσταται εἰς τὰς καλουμένας ἀντωνυμίας· ὡς δεδείξεται ἐν τοῖς κατὰ μέρος· ἔνθα καὶ ἐπιδείξομεν τὸ αἴτιον, καθότι καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου τὸ αὐτὸ παρακολουθεῖ· ὥσπερ πολλάκις καὶ τὰ ὀνόματα ἐπιρρηματικῶς ἀκούεται. ἴσως δὲ καὶ ἡ τάξις τῶν στοιχείων ἐν λόγῳ ἡ παραλαμβανομένη τοῦ διότι τὸ α προὔκειται, εἶτα μετ' αὐτὸ τὸ β, ἀπαι-

ἢ ἐπὶ

ἐπὶ

adiunguntur actionibus, quę fiũt; cum scilicet applicamus τὸ κάλλιστα, i. optime, vel alia eiusmodi aduerbia, iis qui recte agunt. Aliæ, quasi consonantes, quia per se enuntiari nequeunt, exspectant vocales, hoc est partes orationis paulo ante enumeratas. Eæ sunt articuli, præpositiones, & coniunctiones. Partes enim orationis istæ, semper cum aliis coniunctæ significant. siquidem in genitiuo dicimus, δι' Ἀπολλωνίου, quod est sciente Apollonio: & in accusatiuo, δι' Ἀπολλώνιον, vt eũ causam esse significemus.

Coniunctiones etiam, pro structura & consecutione orationis, suã potestatem indicant. nam ἤτοι modo accipitur pro copulatiua; ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. Il. α. valet enim idem atque μὲν: itaque in sequenti textura necessario inducta est δὲ, Τοῖσι δ' ἀνέστη. modo pro disiunctiua; ἤτοι νέος ἐστὶν, ἠὲ παλαιός. Eadem est articulorum ratio. nam articuli, iuncti nominibus, vim & potestatem suam exserunt: non iuncti, transeunt in pronomina. Hoc poterit perspici, cum de singulis orationis partibus pręcepta trademus: vbi simul causam afferemus, cur idem accidat etiam aliis orationis partibus. nam nomina quoque sæpenumero pro aduerbiis accipiuntur.

Ordo etiam elementorum, si quæratur ratio cur α sit præposita, β sequatur, exiget

nimirum partium orationis ordinem secundũ rationem, quamobrem nomen ceteris anteponatur, verbum subsequatur, & reliquæ orationis partes. Et in casibus, qui rectus dicitur; quem genitiuus sequitur, deinde reliqui. Et in variis verborũ temporibus, cur præsens præeat, sequatur parataticus, & reliqua tempora. sicuti in generibus, cur masculinũ obtineat primum locum; secundum, fœmininum; tertium, neutrũ, quod neque masculinum, neque fœmininũ est. & in aliis quãplurimis: de quibus seorsum differemus. Cogimur tamen sępius mutare istum ordinem, dum causæ propositę seruimus. Itaq; nonnulli rerum istarum imperiti negãt necesse esse in huiusmodi versari quæstionibus: quasi omnia temere ac sine ratione ita fuerint disposita: suæ scilicet imperitiæ solatium quærentes: neque animaduertũt absurda quæ sequuntur: primum nempe, vt nulla in parte sit quærendus ordo: deinde, vt vitii nihil afferat ordinis perturbatio. quæ est mera stultitia. quod si in nõnullis concedas, erit continuo idem in omnibus concedendum. Est igitur ordo, perfectæ orationis imago, qui non temere, sed recta ratione nomen primo, secũdo loco verbum collocauit: siquidẽ nulla oratio sine his partibus confici potest. id qđ probare licet ea constructione, quæ continet omneis pe-

τήσει καὶ τὴν κατὰ λόγον τῶν μερῶν τοῦ λόγου τάξιν, διότι τὸ ὄνομα προέκειται· μεθ' ὃ ἔστι τὸ ῥῆμα, καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέρη τοῦ λόγου. ὡσεὶ καὶ πάλιν ἐν ταῖς πτώσεσιν ἡ λεγομένη εὐθεῖα, καὶ γενική, καὶ αἱ ὑπόλοιποι. ἔν τε ταῖς χρονικαῖς τομαῖς κατὰ τὰ ῥήματα, ὁ ἐνεστώς, εἶτα ὁ παρατατικός, καὶ οἱ λοιποὶ χρόνοι. ἔν τε γένεσι, τὸ ἀρσενικόν· μεθ' ὃ τὸ θηλυκόν· καὶ τρίτον, τὸ [ἐκ] τούτων ἀποφατικὸν οὐδέτερον. καὶ ἐπ' ἄλλων πλείστων γε· περὶ ὧν ἰδίᾳ ποιησόμεθα συναγωγήν. Κατεπεῖγον μέντοι ἐστίν, ἕνεκα τῶν προκειμένων λόγων, ἀντιπαραβάλλεσθαι τὴν τάξιν τῶν μερῶν τοῦ λόγου· [ᾧ] ἴσως τινὲς ἀπειρότερον ἀναστρέφοντες περὶ τὰ τοιαῦτα τὰς ἰδίας ἀπειρίας παραμυθοῦνται, ὡς οὐ δέον περὶ τὰς τοιαύτας ζητήσεις καταγίνεσθαι, ὑπολαβόντες τὰ τοιαῦτα κατὰ τύχην τεθεματίσθαι. ἀλλὰ τούτοις προσγενήσεται, ἐν τοῖς καθόλου μηδὲν ἐν τάξει παραλαμβάνειν, μηδὲ παρὰ τάξιν τι ἡμαρτῆσθαι· ὅπερ πάντη ἠλίθιον. εἰ γὰρ ἐπί τινων δοίης, ἀνάγκη κἀπὶ πάντων δοῦναι. Ἔστιν οὖν ἡ τάξις μίμημα τοῦ αὐτοτελοῦς λόγου, πάνυ ἀκριβῶς πρῶτον τὸ ὄνομα θεματίσασα· μεθ' ὃ, τὸ ῥῆμα· εἴγε πᾶς λόγος ἄνευ τούτων οὐ συγκλείεται). παρὸν γοῦν πιστώσασθαι ἐκ συντάξεως, τῆς περιεχούσης τὰ μέρη τοῦ λό-

γρ. διό

γρ. ἑξῆς

γρ. ἀντιπαραλαμβάνεσθαι

γρ. διαστρεφόμενοι

τοῦ λόγου· ἐξ ἧς εἴπερ ὑποσταλήσεται ὄνομα, ἢ ῥῆμα, τὰ τοῦ λόγου οὐ συγκλείεται. εἰ μέντοι πάντα τὰ ὑπόλοιπα, οὐ πάντως ἐλλείπει ὁ λόγος· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας σήμερον κατέπεσεν. ἔγκειται δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου παρὲξ τὸν σύνδεσμον· ἐπεὶ προστεθεὶς, ἕτερον λόγον ἀπαιτήσει. φέρε οὖν ἐκλεῖψαι τὸ ὄνομα, ἢ τὸ ῥῆμα, καὶ ἐλλείψει ὁ λόγος, ἐπιζητῶν ὅπου μὲν τὸ ὄνομα, ὅπου δὲ τὸ ῥῆμα· ὁ αὐτὸς ὀλισθήσας σήμερον κατέπεσεν· ἢ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας σήμερον. εἰ μέντοι τις ὑφέλοι τὸ ἐπίρρημα, οὐ πάντως λείψει ὁ λόγος· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας κατέπεσεν. ἀλλ' εἰ καὶ τὴν μετοχὴν, οὐδ' οὕτω λείψει· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος κατέπεσεν· οὐδ' εἰ τὴν πρόθεσιν· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἔπεσεν. ἀλλ' οὐδ' εἰ τὸ ἄρθρον· τὸ γὰρ ἄνθρωπος ἔπεσεν, οὐ πάντως ἀναφορὰν ζητεῖ, πρώτην δ' ἀφήγησιν τοῦ ἀνθρώπου. Οὐ τοῦτο δέ φημι, ὅτι [οὐχὶ] καὶ ἐξ ἀντωνυμίας, αὐτοτελῆ συνίσταται· ὅπου φαμὲν οὕτως, ἐγὼ περιπατῶ, σὺ περιπατεῖς. τότε γὰρ συνίσταται καὶ αὐτοτελῆ, ὅταν ἀντ' ὀνόματος παραληφθῇ ἡ ἀντωνυμία, καὶ δυνάμει πάλιν ἡ αὐτὴ σύνταξίς ἐστιν. ὁπότερον δ' ἀνθυπάγεται ἀντωνυμία, ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἰρήσεται· καὶ ποῖα ῥήματα πρὸς τὰς εὐθείας [μόνον] συντάττεται, καὶ τίνα αὖ τὰς πλαγίας ἐπιζητεῖ.

περὶ

ὀνομάζοντος P.

ne orationis partes. Ex qua si subducatur nomē, aut verbum, oratio non erit integra: si ceteræ, non ita. exempli gratia, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας σήμερον κατέπεσεν, hoc est, *idem homo lapsus, hodie decidit*. hic continentur omnes partes orationis, præter coniunctionem; quæ si addatur, alteram orationem exiget. Fac igitur deesse nomen, aut verbum, deficiet omnino oratio, & modo desiderabit nomen, modo verbum: *idem lapsus hodie decidit*: vel, *idem homo lapsus hodie*. quod si subtrahas aduerbium, oratio omnino non deficiet; *idem homo lapsus decidit*. si tollas etiam participium, ne sic quidem oratio erit manca; *idem homo decidit*. eodem erit modo, si demas præpositionem; *idem homo cecidit*. & articulum. nam istud, ἄνθρωπος ἔπεσεν, non requirit omnino relationem personæ cognitæ, sed primam hominis expositionem. Nec negauerim orationem perfectam etiam ex pronomine & verbo constare posse: quandoquidem hæc quoque oratio absoluta est, *ego ambulo, tu ambulas*. hoc enim fit, quoties pro nomine pronomen sumitur, & potestate rursus eadem constructio est. quando autem pronomen loco nominis sumatur, cum de singulis partibus agemus, demonstrabitur, & quæ verba cum recto tantum casu iungantur, & quæ obliquos postulent.

Præponitur autem necessario nomen verbo; quoniam afficere & affici (id est, agere & pati) est corporis propriũ: corporib. vero nominũ positio imponitur: ex quib. verbi proprietas, actio inquam & passio, exsistit. Adest igitur verbis rectus casus in prima & secunda persona finitus; in tertia, infinitus; quia personæ tertiæ infinitæ sunt: nisi fiat actio eximia; vt in illis, *fulgurat, tonat*. Obtinuit itaq; nomen verbo præpositum, vt ceteræ partes orationis vocentur nomina, propter locum principem, quem tenet ante verbum. nam si quis a contrariis afferat, nomen a communi ceterarum partium appellatione, omnium appellationẽ accepisse, idem affirmauerit, principem locũ propterea obtinuisse, quod primam orationis partem commõstrat. id quod etiam in literis demonstrauimus, cum propter earum inuentionem diximus, literas omneis παρὰ τὸ ἀλφεῖν, (quod est inuenire) potuisse vti appellatione ipsius α; quæ primo loco collocata, tulit appellationem omnium, præsertim adiuuante sono eius. concurrit enim initium τοῦ ἀλφεῖν cum ipso elemento pronuntiato. cetera elementa sortita sunt priuatas productiones. Illud nimirum hoc loco non sine ratione quis quærat, cur non post nomen statim pars quæ pro eo sumitur, prono-

Καὶ τοῦ ῥήματος δὲ ἀναγκαίως προέχεται τὸ ὄνομα· ἐπεὶ τὸ διατιθέναι καὶ διατίθεσθαι, σώματος ἴδιον, τοῖς [δὲ] σώμασιν ἐπίκειται ἡ θέσις τῶν ὀνομάτων: ἐξ ὧν ἡ ἰδιότης τοῦ ῥήματος· λέγω τὴν ἐνέργειαν, καὶ τὸ πάθος. Παρυφίσταται οὖν ἡ εὐθεῖα ἐν αὐτοῖς τοῖς ῥήμασι, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ὁριζομένη· κατὰ δὲ τὸ τρίτον, διὰ τὸ ἄπειρα εἶναι τὰ τρίτα, ἀοριστουμένη· χωρὶς εἰ μὴ ἐξαίρετος ἡ ἐνέργεια γένοιτο· καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἀστράπτει, ἢ βροντᾷ. κατεκράτησεν οὖν καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ θέσις, τὸ, πάντα τὰ τοῦ λόγου μέρη καλεῖσθαι ὀνόματα· ὡς ἂν αὐτοῦ προϋφεστῶτος. εἰ γὰρ ἐκ τῶν ἐναντίων τις ἐκεῖνο ἀποφαίνοιτο, ὡς ἐκ τῆς κοινῆς ὀνομασίας τῶν λέξεων αὐτὸ ἀπηνέγκατο τὴν ὀνομασίαν ἁπάντων, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ εὔποιεν εἰληφέναι [τὴν] πρώτην θέσιν, ὡς τὴν πρώτην τῶν λέξεων ἐπιδεξάμενον, καθότι καὶ δεικνυμένη ὡς ἕνεκα τῆς εὑρέσεως τῶν στοιχείων, πάντα τὰ στοιχεῖα, παρὰ τὸ ἀλφεῖν, ἐδύνατο δήπουθεν ὀνομασίᾳ χρῆσθαι τῇ τοῦ α· ὅπερ ἀφείλετο τὴν πάντων ὀνομασίαν, διά γε τὴν ἐν ἑαυτῷ γινομένην πρώτην θέσιν· συνδραμόντος καὶ τοῦ ἀπ' αὐτοῦ φθόγγου· συνέδραμε γὰρ ἡ τοῦ ἀλφεῖν ἀρχὴ τῇ ἐκφωνήσει τοῦ στοιχείου, τῶν ὑπολοίπων ἰδίας τὰς ἐπεκτάσεις εἰληφότων. Οὐκ ἀλόγως δ' ἐκεῖνο οἶμαι τις ἐπιζητήσει τῇδε, τί ποτε οὐχὶ μετὰ τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν, τὸ ἀντὶ τούτου μόριον παραλαμβανόμενον ὑπετάγη, (λέγω δὴ τὴν

καὶ

εὔποιμεν

γένεσιν

τῆς συνέβη

ἢ δήποτε

δὴ τὴν ἀντωνυμίαν· ἤγε κατὰ ἀμοιβὴν τοῦ ὀνόματος, πάλιν σὺν τῷ ῥήματι συνέχει τὸν λόγον) ἀλλὰ τὸ ῥῆμα. περὶ οὗ ἂν προφανὴς ἀπόδειξις γένοιτο ἤδε, ὡς ἕνεκα τῆς τῶν ῥημάτων συνόδου ἐπενοήθησαν αἱ ἀντωνυμίαι. ἐπεὶ γὰρ τὰ ὀνόματα τρίτων προσώπων εἰσὶν ἀποφαντικά, καθὸ αἱ ἀπ' αὐτῶν θέσεις γινόμεναι, οὔτε ἐκ τῶν ἀποφαινομένων προσώπων εἰσίν, ὅπερ ἐστὶν ἴδιον πρώτου προσώπου. οὐ γὰρ δή γε ἑαυτοῖς τιθέασιν οἱ παῖδες τὰ ὀνόματα, οὐδὲ πρὸς αὐτοὺς ἀποφαινόμενοι τὰς ὀνομασίας ποιούμεθα. ὅπερ ἐστὶ δευτέρου προσώπου. ἦν δὲ τὰ ῥήματα ἐν τρισὶ προσώποις καταγινόμενα· καὶ διὰ τοῦτο προσεπενοήθη ἡ ἀντωνυμία ἐν προσώποις καταγινομένη, αὐτόματα πληροῦσα καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος, καὶ τὴν τάξιν τοῦ ῥήματος· ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐγὼ γράφω, σὺ γράφεις· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐνεποδίζετο τὸ, ἐν τρίτῳ λέγειν προσώπῳ, Ἀρίσταρχος ἀναγινώσκει· ὡς ἂν δὴ τρίτων συνόντων. Οὐ τοῦτο δὲ παρίστημι, ὡς αἱ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἀντωνυμίαι περιτταί εἰσι, δυναμένων τῶν ὀνομάτων κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον παραλαμβάνεσθαι. διότι γὰρ καὶ ἐν τρίτοις προσώποις καταγίνονται αἱ ἀντωνυμίαι, ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἰρήσεται. καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, προφανὲς ὅτι προϋποσήπεται ἡ τῶν ῥημάτων τάξις, διὰ τὴν ταῦτα ἐπινοηθεισῶν ἀντωνυμιῶν. τὸ δὲ μεῖζον, τὰ ῥήματα προσώπων τῶν κατ'

γρ. ἐν αὐτοῖς

γρ. τὸ ἀλη... ...

men inquam, subiecta sit; si quidem vice nominis cum verbo iuncta, continet orationem; sed verbum potius sequitur. Huius rei nō dubia probatio illa fuerit. pronomina inuenta sunt ob eā causam, vt cum verbis iungerētur: nomina tertias tantum personas indicant; quandoquidem neque eius personæ sunt, quæ enuntiat; id quod est proprium primæ personæ. neque enim pueri imponunt sibi ipsis nomina; neq; nos erga eos pronuntiantes, nomina imponimus. id quod secundæ personæ est. verba porro in tribus spectantur personis. ob eam igitur causam pronomen, quod spectatur in tribus personis, inuentum est, quod loco nominis esset, & verbo congruam personam adiungeret; vt in his exemplis apparet, ἐγὼ γράφω, σὺ γράφεις: at in tertia persona nihil impedit dicere, *Aristarchus legit*; quoniā tertia persona inest nominibus. Neq; tamen illud assero, pronomina tertiæ personæ esse superuacanea: quia nomina ad tertiā personam significandam sumūtur. Cur autem pronomina etiam in tertiis personis inueniantur, in sequentibus præceptis demonstrabitur. Hoc si verum est, perspicuum fit, verbum ordine antecedere pronomē, quod verbi causa inuentum est. quod autem maius est, verborū natura ea est, vt absolute posita personas in-

dicent, quæ recto casu intelliguntur. qui enim enunciat *ambulo*, vel *scribo*, non vt discrimen faciat alterius personæ, id enunciat. Pronomina vero, ad personas distinguendas inuenta, in obliquis casibus sunt enclitica: obliqui autē casus absolutas indicāt personas. Quamquam sumuntur etiam pronomina recto tenore, sed vt personæ discrimen adhibeatur; παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην. hoc enim refertur ad illud, ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν. &, ἢ δή με χρεὼς ἐλθοῦσα. refertur enim ad illud, φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων. Quomodo igitur pronomina recti casus encliticam personam nō recipiunt? quia verba, quæ antecedunt ordine, funguntur vice personæ absolutæ recti casus. ita vt nō necesse fuerit excogitare pronomina enclitica recti casus. essent enim superuacanea fortasse magis quām coniunctiones quę dicuntur expletiuæ; quas demonstrabimus assumi necessario. itaque pronomen encliticum τὺ. quod est Dorum, & est recti casus, viriauit necessario rectum casum, & in accusatiuum affinem transiit. constat itaque pronomina recti casus ea de causa stetisse, quod verba nequeunt discrimen demonstrare: atque ita coguntur assumere pronomen, quod habet hāc vim & naturam præcipuam, vt afferat discrimen. Participium etiam est recte positum post verbum, ordine

Il. α.

Od. μ.

ἄπο νόσφιν

εὐθεῖαν νοουμένων ἐστὶ παραστατικά. ἅπερ ἀπολύτως νοεῖται. ὁ γὰρ ἀποφαινόμενος περιπατῶ, ἢ γράφω, οὐ πρὸς ἑτέρου προσώπου ἔνδειξιν ὁρίζεται. αἵ τε ἀντωνυμίαι, εἰς διάκρισιν προσώπου ἐπινοηθεῖσαι, ἐν μὲν ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν, ἧπερ καὶ ἐγκλιτικαί· αἵπερ εἰσιν ἀπολύτων προσώπων παραστατικαί· παραλαμβάνονται δὲ καὶ εἰς ὀρθὴν πτῶσιν, εἰς παρέμπτωσιν ἀντιδιαστελλομένου προσώπου· ὡς ἔχει τὸ, Παῖδα δ' ἐμοὶ λύσατε, πρὸς τὸ, ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν· καὶ τὸ, ἢ δή με χρεὼς ἐλθοῦσα, πρὸς τὸ, φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων. Πῶς οὖν αἱ τῆς εὐθείας πτώσεως ἀντωνυμίαι τὸ ἐγκλιτικὸν πρόσωπον οὐ παρεδέχοντο; ἢ ὅτι προϋφεστώτων τῶν ῥημάτων, καὶ ἀναπληρούντων τὸ τῆς εὐθείας ἀπόλυτον πρόσωπον, εἰς οὐδὲν χρειῶδες ἐπενοοῦντο αἱ τῆς εὐθείας ἐγκλιτικαὶ ἀντωνυμίαι, τάχα παρελκόμεναι πλέον τῶν παραπληρωματικῶν συνδέσμων· οὓς ἀποδείξομεν καὶ ἀναγκαίως παραλαμβανομένους. ἡ γοῦν ἐγκλιθεῖσα τῆς ὀρθῆς πτώσεως παρὰ Δωριεῦσι τὺ, ἀναγκαίως παρέφθειρε καὶ τὴν εὐθεῖαν, μεταστᾶσα εἰς τὴν συζυγοῦν αἰτιατικήν· καὶ φαίνεται ὅτι ἐνέμειναν αἱ τῆς εὐθείας ἀντωνυμίαι οὐ δι' ἄλλο τι, ἢ καθ' ὃ τὰ ῥήματα οὐ δυνάμενα παραστῆσαι τὴν ἀντιδιαστολὴν, συμπαρελάμβανε τὴν ἀντωνυμίαν ἕνεκα τοῦ ἐξαιρέτου αὐτῆς ἰδιώματος, λέγω τῆς ἀντιδιαστολῆς. Καὶ ἡ μετοχὴ δὲ κατὰ τὴν δευτέραν ἀκολουθίαν κατελέχθη μετὰ τὸ ῥῆμα, τῆς τάξεως

ἢ παισὶ

ἢ ἀπονόσφιν

ἐμφαινούσης τὴν ἐκ τοῦ ῥήματος μετάπτωσιν εἰς αὐτήν, ὥς γε ἐν τῷ περὶ μετοχῆς διὰ πλειόνων παρεστήσαμεν, ὡς ἀναγκαίως αἱ μεταλήψεις τῶν ῥημάτων ἐγίνοντο εἰς πτωτικὰ σχήματα, σὺν τοῖς παρεπομένοις γένεσι, τῶν ῥημάτων οὐ δυναμένων τὴν καταλληλότητα παραστῆσαι.

Προφανὲς δὲ ὅτι ἡ ἐγγινομένη θέσις τοῦ ὀνόματος, οὐκ ἄλλως ἂν ἐφυλάχθη, εἰ μὴ μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, τὸ ἐκ τούτων ἐκ καταφάσεως ἠρτημένον μόριον [ἡ μετοχὴ] παρελαμβάνετο· ὡς καὶ μετὰ τὸ ἀρρενικὸν καὶ θηλυκὸν, τὸ τούτων ἀποφατικὸν οὐδέτερον. εἰ γὰρ μὴ προσδεξαίμεθα τὴν τῶν προκειμένων μορίων προτέραν θέσιν, καταλείψεται τὸ μηδὲ μετοχὴν καλεῖν μηδὲ μὴν οὐδέτερον· ἐπεὶ τινῶν δύο προϋφεστώτων, γένοιτο ἂν ἀποφατικὸν τὸ οὐδέτερον· τινῶν δὲ μεθέξει ἡ μετοχή. ἀλλ' οὐδὲ ἄλλου μορίου δύναιτο ἄν τις παρέμπτωσιν ποιήσασθαι· λέγω ἀντωνυμίας, ἐπιρρήματος, συνδέσμου, [ἄρθρου,] ἄλλου του. οὐδὲ γὰρ τῆς τούτων ἰδιότητος μετέσχεν. Οὐχ ὡς ἔτυχε δὲ καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου τάξις προσερρίφη· ὑπαγορεύουσα μὲν τὸ συνηρτημένον τοῖς πτωτικοῖς, ἐκκλίνασα δὲ τὰ ἀπαράδεκτον τῶν ἄρθρων ἀντωνυμίαν· ὅπου καὶ μέχρι ῥήματος ἡ τούτου συνάρτησίς ἐστι· τὸ φιλολογεῖν καλόν ἐστι, τῷ περιπατεῖν ἥδομαι. Οὐ δεήσεται [οὖν] ἐπιστάσεως ἡ ὑποῦσα ἀντωνυμία· ὅπου καὶ παρεκινδύνευε

ipso indicante ex verbo natum esse;quemadmodū cum de participio agebamus,pluribus demōstrauimus, verba videlicet necessario mutari in formas, quæ habent casus & genera accidētia;quia verba ipsa nequeunt congruentiam demonstrare. Patet autem,positionem nominis insitam participio,non aliter fuisse permansuram,nisi pars ista orationis, (participiū inquā)quæ pendet affirmatiue a nomine & verbo, post horum vtrumq; collocata fuisset: sicuti post masculinū & fœmininum,positum est eorum negans,neutrum.nisi enim cōcesserimus, vt præpositæ partes istæ ordine antecedant, non erit nobis integrum aut participiū,aut neutrum genus appellare: quandoquidē præpositis duobus generibus, ita demum neutrum erit vtriusq; negans:& participium erit particeps aliquarum partiū antecedentium.Neq; vero poterit quis aliam partē orationis interponere, nempe pronomen, aduerbium,coniunctionem, aut aliam quampiā;quia participium nihil accipit ex earū vtq; natura. Articulus etiam non temere adiectus est post nomen & participium. indicat enim quod hæret iis partibus quæ habent casus: declinat vero pnomē,quod nullos recipit articulos: quin etiam cum verbo iungi solet articulus, τὸ φιλολογεῖν, καλόν ἐστι: τῷ περιπατεῖν ἥδομαι. Ergo non erit locus dubitandi cur pronomen fuerit postpositum;quandoquidem articulus poterat fere

post nomen assumi. Illud etiam perspicuum est, quodcumq; loco alterius assumitur, ordine posterius dubio procul esse. Iam si articulus iungitur nomini, & loco nominis pronomē sumitur, erit omnino concedendum, articulum, qui hęret nomini, anteponendū esse pronomini. Fortasse enim & pronomina relatiua sunt loco nominū, quæ cum articulis enuntiantur. nā nomina per se nullam relationem habent, nisi assumant articulum, cuius est peculiaris relatio. potest ate igitur sumuntur loco articulorū. Itaq; ipsi articuli, seiuncti a nominibus, transeunt in pronomen, quod eis subiectum
Il. α. est. vt in istis exemplis: ὁ γὰρ, ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν: &c, ὃς γάρ ῥα μάλιστα ἥνδανε κηρύκων: &c, τὴν δ' ἀπαμειβόμενος. de quorum constructione suo loco absolute demonstrauimus.

Cōstat præterea præpositionem non habere sedem primariam, & antiquiorē ceteris partibus: itaque hoc loco positā post pronomen. Constat etiam, eam sortitā fuisse istam appellationem non ex vi aliqua sibi insita, sed quia ceteris partibus, quas sequitur, præponi solet: quæ nisi antecederēt, ne ista quidem cum eis iungeretur (id quod etiā de participio docuimus, cum de eo agebamus) eo loco, quo consueuit recipi; vbi scilicet modo per cōpositionem, modo per appositionē præponitur partibus antedi-

μετὰ τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν παραλαμβάνεσθαι. Πρόδηλον δὲ ὅτι καὶ τὸ ἀντί τινος παραλαμβανόμενον, μεταγενεστέραν θέσιν ὁμολογεῖ. καὶ εἰ τὸ ἄρθρον μετὰ ὀνόματος, καὶ ἡ ἀντωνυμία ἀντὶ ὀνόματος, δέδεικται ὅτι τὸ συνυπάρχον ἄρθρον τῷ ὀνόματι, πρεσβύτερόν ἐστι τῆς ἀντωνυμίας. ἴσως γὰρ καὶ αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι, ἀντὶ ὀνομάτων εἰσὶ τῶν σὺν ἄρθροις λεγομένων. οὐ γὰρ δήπου τὰ ὀνόματα ἐξ αὑτῶν ἀναφορὰν παρείσησιν, εἰ μὴ συμπαραλάβοιεν τὸ ἄρθρον, οὗ ἐξαίρετός ἐστιν ἡ ἀναφορά. δυνάμει ἄρα ἀντὶ ἄρθρων παραλαμβάνεται. αὐτὰ οὖν τὰ ἄρθρα, τῆς πρὸς τὰ ὀνόματα συναρτήσεως ἀποστάντα, εἰς τὴν ὑποτεταγμένην ἀντωνυμίαν μεταπίπτει· ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις· ὁ γὰρ, ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· ὃς γάρ ῥα μάλιστα ἥνδανε κηρύκων· τὴν δ' ἀπαμειβόμενος. ὑπὲρ τῆς τοιαύτης συντάξεως κατὰ τοὺς προσήκοντας λόγους ἐντελῶς τὰ τῆς συντάξεως ἀποδείξομεν. [γρ. ἀπε- δείξα-] Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἡ πρόθεσις, οὐ μόνον πρώτην ἔχουσα θέσιν καὶ ἀρχαιοτέραν τῶν ἄλλων λέξεων, τῇδε κατελέχθη, ὅπου [γε] κατ' ἰδίας ἐννοίας τὴν ὀνομασίαν εἴληχεν· ἀλλ' ἐκ τοῦ τῶν προϋπόντων μορίων προτίθεσθαι· ἅπερ εἰ μὴ προϋφεστήκοι, οὐδ' αὕτη συστήσεται· καθὼς ἐπεδείκνυμεν κἀπὶ τῆς μετοχῆς· ἔνθα γοῦν καὶ τῆς τάξεως ἔτυχεν· εἴγε ὁτὲ μὲν κατὰ σύνθεσιν, ὁτὲ δὲ κατὰ παράθεσιν προτίθεται τῶν προκατειλεγμένων μορίων.

είων· ὥστε μεταγενεστέρα μέν ἐστι τῇ φύσει, τῇ τάξει δὲ ἀρχαϊκή. Καθότι ἔστι νοῆσαι κἀπὶ τοῦ καλουμένου προθετικοῦ ἄρθρου. οὐ γὰρ δήγε, ὅτι καὶ προτάσσεται, καὶ πρεσβύτερον τῶν ὀνομάτων. ἰδοὺ γὰρ παρατιθέμενον τοῖς ὀνόμασι, τὴν ἔκπαλαι τούτων γνῶσιν ἀποτελεῖ. Κἀπειδὴ τὸ ἐπίρρημα [τοῦ] ῥήματός ἐστι δυνάμει ἐπιθετικὴ σύνταξις, ὡς καὶ ἡ ἐγγινομένη θέσις τοῦ ὀνόματος μαρτυρεῖ, [δεύτερον δὲ τὸ ῥῆμα τοῦ ὀνόματος,] δεύτερόν γε ἄρα καὶ τὸ ἐπίρρημα προθέσεως, τῆς κατὰ σύνθεσιν καὶ κατὰ παράθεσιν προτιθεμένης τῶν ὀνομάτων. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖς κατειλεγμένοις, ὁ τούτων συνδετικὸς σύνδεσμος παρελαμβάνετο, οὐδὲν δυνάμενος ἰδίᾳ παραστῆσαι, χωρὶς τῆς τῶν λέξεων ὕλης· καθάπερ οἱ τῶν σωμάτων δεσμοὶ οὐκ εἰσὶ χρειώδεις, ἀνυποστάτων ὄντων τῶν σωμάτων. Ἔστι δὲ καὶ διὰ πλειόνων τὰ τῆς τάξεως ἐπιδείξασθαι· ἀλλ' ἐπεὶ οὐ περὶ ταύτης σκοπὸς ἡμῖν πρόκειται, αὐτοῦ που παρεχωρητέον τὸν λόγον· κἀκεῖνό γε πρότερον ἐπιστατέον περὶ τῆς κατὰ μέρος τοῦ λόγου συντάξεως, † Ὅτι δή ποτε τὰ πευστικὰ τῶν μορίων, εἰς δύο μέρη λόγου ἐχώρησε· λέγω δὲ ὀ[…]τικὸν καὶ [τὸ] ἐπιρρηματικόν· καὶ […] οὐκ εἰς ἓν ὀνοματικὸν καὶ ἓν ἐπιρρηματικόν, ἀλλ' εἰς πλείονα, τίς, ποῖος, πόσος, πέσος, […]

ctis. Ergo natura quidem posterior est, ordine vero principiis accommodatur. Hoc idem intelligendum est de articulo præpositiuo; qui, nõ quia nominibus præponitur, ideo etiam antiquior nobiliorque eis existimandus est: sed appositus, indicat notitiam eorum iam pridem habitam. Et quoniã aduerbium habet vim adiectiui, quod cũ verbo construitur, sicuti nomen ei inditum testatur; verbum autem est nomine posterius: sequitur vt etiam aduerbium sit posterius præpositione; quæ præponitur nominibus siue per compositionem, siue per appositionem. Postremum deniq; locum omnium partium obtinuit coniunctio, quæ eas omneis copulat & cõnectit, cum nullam ipsa per se significationem habeat, nisi subiectis verbis: quẽadmodum in corpore vincula & nerui nullũ habent vsum, nisi exsistant artus qui ab eis vinciãtur. Quamq̃ vero pluribus hic ordo partiũ demonstrari possit, tamen, quia non est iam nobis proposita hæc disputatio, hactenus de eo dictum sit: illud autem quærẽdum primum antequam ad constructionem singularum partiũ orationis veniamus; *quamobrem interrogatiuę particulæ in duas tãtum parteis concesserint, in nomen inquam, & aduerbiũ; & cur non in vnum nomen, vnũq; aduerbium, sed in plura; vt *quis, qualis, vter, quãtus, quo-*

Theod. Gaza 134.

Theod. 127.

**i. cur interrogationes duabus tantum partibus orationis fiant, nomine scilicet, & aduerbio; & cur non uno nomine, unoq; aduerbio, sed pluribus, ac variis.*

tus, quotenus, cuias: quî, quando, qua hora, ubi, quo, unde. an ista etiam est demonstratio, partes orationis præcipuas, duas esse: nomen scilicet & verbum: quæ dum ignorantur, solet sæpius quæri.

Quæritur autem pluribus nominibus, & pluribus aduerbiis, propterea quod, cum quærimus naturam alicuius subiecti, dicimus *quis mouetur? quis ambulat? quis loquitur?* hic enim motus, ambulatio, locutio, certa est: persona, quæ mouetur, quæ ambulat, quæ loquitur, incerta. vbi etiam respõsiones fieri solẽt per nomina vel appellatiua, vel propria. nam propria quoque indicant naturam generalem: respondemus enim aut *homo ambulat*, aut *Trypho*. in quo rursus nomẽ hominis intelligitur: aut per eam orationis partẽ, quæ pro nomine accipitur proprio; cũ *ego* dicimus. Et quoniam quæ accidunt nominibus præpositis, incerta sunt; (ipsum enim per se *quis* nomen interrogatiuum, quærebat solam substantiam, cui accidit qualitas, quantitas, & magnitudo) excogitata igitur est etiam de iis interrogatio, cum quærentes qualitatem, dicimus *qualis*: quantitatem, *quantus*: magnitudinem, *quam magnus*: & in deriuatione gentili quæ ducitur a nomine interrogatiuo *qualis*, *cuias*. itaque si nota sit antea substantia, & qualitas quæratur per interrogationem vice adiectiui, so-

λίκος, ποδαπός· πῶς, πότε, πηνίκα, ποῦ, πῆ, πόθεν. ἦ καὶ αὕτη ἀπόδειξίς ἐστι τοῦ τὰ ἐμψυχότατα μέρη τοῦ λόγου δύο εἶναι, ὄνομα καὶ ῥῆμα. ἅπερ οὐκ ἐν γνώσει ὄντα, τὴν κατ' αὐτῶν πεῦσιν ἔχει συνεχῶς παραλαμβανομένην. Ἦν δὲ καὶ ἐν πλείοσιν ὀνοματικοῖς, καὶ ἐν πλείοσιν ἐπιρρηματικοῖς, [καὶ] διὰ λόγον τοιοῦτον. ὕπαρξιν τινὸς ὑποκειμένου ζητοῦντες, φαμὲν, τίς κινεῖται· τίς περιπατεῖ· τίς λαλεῖ· προδήλου μὲν οὔσης τῆς κινήσεως, περιπατήσεως, καὶ λαλιᾶς· τοῦ δὲ ἐνεργοῦντος προσώπου, ἀδήλου καθεστῶτος. ἔνθα καὶ αἱ ἀνθυπαγωγαὶ ὀνοματικαὶ γίνονται) προσηγορικαὶ ἢ κύριαι, τῶν κυρίων ἐμφανιζόντων καὶ τὴν οὐσίαν. ἴσ. χαρα-κλῶ φαμὲν γὰρ † ἢ ἄνθρωπος περιπατεῖ, ἢ Τρύφων, [ἢ ἵππος,] ἐξακουομένου πάλιν τοῦ ἀνθρώπου. ἢ κύριον τὸ ἀντ' ὀνόματος μόριον παραλαμβανόμενον, λέγω τοῦ κυρίου· ὅτε φαμὲν ἐγώ. κἀπεὶ οὐκ ἐμφαίνοντα τὰ ἐπισυμβαίνοντα τοῖς προκειμένοις ὀνόμασιν· αὐτὸ γὰρ [μόνον] τὸ τίς, ὄνομα τῆς οὐσίας ἐζήτει, ἢ ἐπέβεχε τὸ ποιὸν καὶ γρ. ἐπιζητεῖ τὸ ποσὸν καὶ τὸ πηλίκον· προσεπινοεῖται [οὖν] καὶ ἡ κατὰ τούτων πεῦσις· ὅτε κατὰ μὲν ἴσ. ὅτι ποιότητα ζητοῦντες, λέγομεν ποῖος· κατὰ δὲ D. ποσότητα, πόσος· κατὰ δὲ πηλικότητα, πηλίκος· κ[αὶ κατὰ] † παραγωγῇ ἐθνικῇ τῇ ἀπὸ τοῦ π[οῦ] ποδαπός. ὥστε ἀνθυπάγεσθαι μὲν τῷ ποῖος, προλελημματι- γρ. προλαμβανόμενον [σμέ]νον ἀπὸ τοῦ τίς, ὡς κατ' ἐπιθετικὴν πεῦσιν

πτῶσιν, εἰ τύχοι, ὁ γραμματικός· ὁ μουσικός· ὁ δρομεύς· ἔχοντος τοῦ λόγου τῇδε, τίς ἀναγινώσκει; Τρύφων· πότερος ἢ ποῖος ὁ γραμματικός, ἢ ὁ ῥήτωρ; ἅπαντα τὰ δυνάμενα ἐπισυμβαίνειν τοῖς ἐκ τοῦ τίς ἀνθυπαγομένοις ὀνόμασι κατ' ἐπιθετικὴν ἔννοιαν. διότι μέντοι τὰ ἀνθυπαγόμενα μετὰ [τοῦ] ἄρθρου τὴν ἀνταπόδοσιν ἔχει, ὕστερον εἰρήσεται. ἀλλ' ἐπειδὴ καί τινά ἐστι δι' ἑνικοῦ χαρακτῆρος πλῆθος ἐμφαίνοντα, καὶ τούτων τῇ ἀγνοίᾳ ἡ πεῦσις χαρακτῆρα ἀπένειμε. λέγω, ἐν τῷ πόσος, ὅτε ἐπὶ πλήθους πυνθανόμεθα· καὶ ὅτε τάξιν τὴν καθ' ἕκαστον ἀριθμὸν ἐπὶ πλήθους ἐπιζητοῦμεν, ὡς ἐν τῷ πόστος· καὶ ὡς προείπομεν, ἐπὶ μεγέθους, πηλίκος· καὶ ἐπὶ ἐθνικῆς ἐννοίας, ποδαπός. ἢ ἔσθ' ὅτε ἀνθυπάγεται καὶ τὰ ἐν ποιότητι, εἰ τύχοι, ὅτε λέγομεν, † ποδαπός ἐστι Τρύφων; μέλας, ἢ λευκός· ἤ τι τοιοῦτον. ἅπερ οἶμαι οὐκ ἀληθῶς ἀνθυπάγεσθαι τῇ πρὸς τὸ πρωτότυπον πεύσει, λέγω τῇ ποῖος. ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ἡμεδαπὸς ἔχον τὴν ἀντωνυμικὴν θέσιν, καὶ ἔτι τὸ ὑμεδαπὸς, τό τε παρὰ τὸ ἄλλος ἀλλοδαπός· πάλιν τὴν ἀναίρεσιν τῶν προσώπων τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς ἐπαγγελλομένης· † τούτῳ μέντοι διοίσοντα, ἢ τὰ μὲν ἐκ τοῦ ποῖος ἀνθυπαγόμενα, μετὰ [τοῦ] ἄρθρου ῥητά ἐστι· ποῖος

ὑπόδοσιν D.

let responderi, *grammaticus, musicus, cursor*; vt puta si dicatur, *quis legit? Trypho: vter*, vel *qualis? grammaticus*, vel *rhetor*, vel quidlibet, quod potest accidere nominibus quæ significatione adiectiua ad nomē interrogatiuum *quis* referuntur. cur aūt quæ referūtur, habeant cōiunctū articulū, huius rei ratio reddetur postea. Quoniā vero nōnulla sunt q̄ numero vnitaris multitudinē indicāt, his etiā, quia ignorantur, notam interrogatio tribuit; vt in nomine *quantus*, cum de multitudine quærimus: & in *quotus*, cū quærimus item in multitudine ordinem numeri; & in *quam magnus*, in magnitudine, vt ante dictum est: & in ποδαπὸς, *cuias*, cum de gente percontamur: ad hoc postremum interdum respōdemus nomine qualitatis, si res ita tulerit: vt, cum dicimus, ποδαπός ἐστι Τρύφων; & *niger*, aut *albus*, aut aliquid eiusmodi respondemus. Quamquā meo quidem iudicio hæc non recte referuntur ad huiusmodi nomina interrogatiua, deducta a primitiuo ποῖος: sicuti ne illa quidem ἡμεδαπὸς, ὑμεδαπὸς, (i. *nostras*, & *vestras*) quæ obtinēt *locum pronominis; & ἀλλοδαπὸς, quod est *alienigena*, & deducitur ab ἄλλος: quoniam nomina ista deriuata, & de gente interrogantia, profitētur hic rursus personas non adesse: illud tamen discriminis ista ab illis habitura videntur, quod ea quæ ad primitiuum ποῖος referuntur, possunt pronuntiari cum articulo: ποῖος

* positionem

Τρύφων; ὁ μέλας, si ita res tulerit; vel ὁ λευκός. ὁ πότερος Αἴας; ὁ Λοκρὸς, vel ὁ Τελαμώνιος: at si quęras, ποδαπός ἐστι Τρύφων; certa & minime dubia respõsio erit, *Alexandrinus, Atheniensis*. surreptitia erit, *niger* aut *albus*, propter nomen interrogatiuum ποδαπὸς, quod refertur ad primitiuum ποῖος. aliquando tamen & substantia, & qualitas, & cetera accidentia, sub sensum cadunt; & nihilominus interrogatio q̃ pertinet ad nominis proprietatem, adhibetur. respicit enim Priamus hęc omnia; substantiam in ὅδε: gentem, in Ἀχαιὸς ἀνὴρ: qualitatem, in ἠΰς: quantitatem, in μέγας: at non ita nouit proprietatem nominis. ea itaque refertur illis verbis; Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος. Aduerbia quoq; referuntur ad ignotos verbi affectus: vel de qualitate actionis; vt cum quærimus, *qualiter legit?* & reddimus aduerbiũ quod habet vim epitheti, *preclare, rhetorice, philosophice*. vel, cum non qualitatem, sed tempus quærimus, quo res acta est, & dicimus *quando? qua hora?* iis enim rursum respondemus, *heri, modo, iampridem*. vel cum locum, in quo res acta est, quærimus: Ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν; & loci differentias; ad locum; Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη; de loco, *vnde venisti?* nouit Vlysses vnde venerit Elpenor. itaque non quærit vnde venerit, aut an vene-

Il. γ. Τίς τ' ἄρ ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ, ἠΰς τε μέγας τε;

Il. π.

Il. ζ.

Τρύφωνι; εἰ τύχοι ὁ μέλας ἢ ὁ λευκός· ὁ πότερος Αἴας; ὁ Λοκρὸς ἢ ὁ Τελαμώνιος· ποδαπὸς [δὲ] ἐστὶ Τρύφων; τὸ μὲν ἀνενδοίαστον καὶ ὑγιές, Ἀλεξανδρεὺς, Ἀθηναῖος· τὸ δὲ παρεμπίπτον διὰ τὴν πρὸς τὸ πρωτότυπον ὡς ἔφαμεν πεῦσιν, μέλας ἢ λευκός. ἤδη μέντοι ὑπ' ὄψιν πιπτούσης τῆς οὐσίας καὶ τῆς ποιότητος· καὶ ἐπὶ τῶν συμπαρεπομένων ἔτι προσγίνεται πεῦσις ἡ κατὰ τῆς ἰδιότητος τοῦ ὀνόματος. ἀναφορὰ γοῦν ὁ Πρίαμος πάντα τὰ προειρημένα· τὴν μὲν οὐσίαν, ἐν τῷ ὅδε· καὶ τὸ ἔθνος, ἐν τῷ Ἀχαιὸς ἀνήρ· καὶ τὴν ποιότητα, ἐν τῷ ἠΰς· καὶ τὴν πηλικότητα, ἐν τῷ μέγας· οὐ μὴν τὴν ἰδιότητα τοῦ ὀνόματος. ὅθεν ἀναπληροῦται ἐν τῷ, Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα δὲ φέρεται ἐπὶ τὰς ἀγνοουμένας διαθέσεις ἢ [καὶ] κατὰ ποιότητα τῆς πράξεως· ὡς φαμὲν, πῶς ἀνέγνω; ἀνθυπάγοντες δυνάμει ἐπιθετικὸν τὸ ἐπίρρημα, εἰ τύχῃ, καλῶς, ῥητορικῶς, φιλοσόφως· ἢ οὐ τοῦτο ἐπιζητοῦντες, χρόνον δὲ, καθ' ὃν τὰ τῆς διαθέσεως ἐγένετο, πότε, πηνίκα· οἷς ἀνθυπάγεται πάλιν, ἐχθὲς, πρώην, πάλαι· ἢ τόπον, ἐν ᾧ τὰ τῆς πράξεως γέγονε· ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα † ποιμένα λαῶν; καὶ διαφορᾷ τῇ ἐκ τόπου, ἢ εἰς τόπον· πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη; πόθεν παρεγένου; γινώσκει γοῦν Ὀδυσσεὺς, πόθεν ἦλθεν Ἐλπήνωρ, καὶ οὔ φησι πόθεν ἦλθες; οὐδὲ μὴν τὸ εἰ ἔφο-

γρ. πεῦσιν

ἐπὶ

γρ. τὴν ἰδιότητα

λέξεως

τὴν ἔφοδον. διὸ φησί· πόθεν ἦλθες; Ὡς μὲν οὖν τὰ προκείμενα μόρια ἀναγκαίως καὶ ἐπιρρηματικά ἐστιν ἢ ὀνοματικά, ἀπεδείχθη· περὶ ὧν τῆς συντάξεως κατὰ τὸ ἑξῆς εἰρήσεται). Ἐπεὶ οὖν τὰ ὑπόλοιπα τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἀνάγεται πρὸς τὴν τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ὀνόματος σύνταξιν, ἐξ ἧς καὶ τὴν τοῦ ὀνόματος ἔσχε θέσιν, δέον διαλαβεῖν περὶ ἑκάστου, τοῦ τε παραλαμβανομένου, καὶ τοῦ ἀνθυπαγομένου, ἢ καὶ συμπαραλαμβανομένου, ὡς αἱ ἀντωνυμίαι ἀντὶ τῶν ὀνομάτων, καὶ μετὰ τῶν ῥημάτων, [καὶ ἔτι αἱ μετοχαὶ ἀντὶ τῶν ῥημάτων, καὶ μετὰ τῶν ῥημάτων,] καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς μερῶν τοῦ λόγου.

δʹ. Ὅτι παραλαμβάνεται παντὶ μέρει λόγου οὐδὲν σημαίνοντι, ἑνικὸν ἄρθρον.

Τὰ μὲν οὖν ἄρθρα ἡ τῶν ὀνομάτων σύνταξις παραλαμβάνει, καὶ ἔτι ἡ τῶν ῥημάτων· ὡς ἔστιν ἐπὶ τῶν ἀπαρεμφάτων φάναι, τὸ φιλολογεῖν, ὠφέλιμον· τῷ περιπατεῖν ἥδομαι. καὶ ἔτι παντὶ μέρει λόγου οὐδὲν σημαίνοντι πλέον, ἢ αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομα τῆς φωνῆς· ὥστε πρὸς τὸ ὑπακουόμενον ἔξωθεν τὸ ἄρθρον ἀναφέρεσθαι. ὁ μέν, προτακτικός ἐστι τοῦ δέ· ἀνάγεται γὰρ πρὸς τὸν σύνδεσμον. τὸ λέγε, προστακτικόν ἐστι· δῆλον ὡς πρὸς τὸ ῥῆμα. καὶ ἐπί γε τῶν πτωτικῶν. ὅτε γὰρ φαμὲν ὁ Ἀρίσταρχος, πρὸς τὸ νοούμενον γένος τὸ ἄρθρον παραλαμβάνεται· ὅτε δὲ οὕτω, τὸ Ἀρίσταρχοι προπαροξύνεται), τὸ Ἀρίσταρχοι

τὸ σύνδεσμος ῥ.

rit; sed quomodo venerit. Od. λ.

Demõstratum ergo est particulas, de quibus quæstio instituta est, necessario esse aduerbia vel nomina: de quorũ constructione in sequẽtibus dicetur. Iam quoniam reliquæ orationis partes ad nominis & verbi constructionẽ referuntur, ex qua nominis positionem adeptæ sunt; tractandum est nũc de singulis, tum de iis quæ loco aliarum partium sumuntur, vel assumuntur; vt pronomina, quæ loco nominũ sumuntur, verbis assumuntur; & participia, quæ pro verbis sumuntur, & verbis assumuntur; & ceteræ orationis partes.

4, *Articulum numeri unitatis, præponi cuilibet orationis parti nihil significanti.*

Articulos igitur nomina in constructione assumunt: verba etiam, vt cum per infinitum modum dicimus, τὸ φιλολογεῖν, ὠφέλιμον: τῷ περιπατεῖν ἥδομαι. nec non quælibet orationis pars, nihil significans aliud quam solum nomen ipsius vocis; ita vt articulus referatur ad illud quod extrinsecus subauditur: vt, ὁ μὲν, debet antecedere τὸ δέ. refertur enim ad σύνδεσμον, i. *cõiunctionem*. &, τὸ λέγε, modi imperatiui est: refertur enim ad *verbum*. & in iis partibus orationis quæ casus habent. nam cũ dicimus ὁ Ἀρίσταρχος. adiungimus articulũ propter genus, quod subintelligitur: cũ autẽ dicimus, τὸ Ἀρίσταρχοι προπαροξύνεται, (id est, *vox hac Aristarchoi, habet tenorem in antepenultima*) τὸ Ἀρίσταρχοι εἰς οι λήγει (*vox hæc* Ἀρίσταρχοι

desinit in οι) ad nomen vocis respicimus: subauditur enim *nomen*. quęadmodum si quis etiam sic dicat, ἡ σήμερον, ἡ χθές: subauditur enim ἡμέρα. Eamque ob causam articuli huiusmodi in vnitatis numero assumuntur. quælibet enim pars orationis, vna est: sed quælibet in numerum multitudinis excrescit. nam in ista voce ἄνθρωποι, vnica inest res, quatenus vna pars orationis est: sed in ea tamen, quatenus sic prolata est, multitudinis sensus indicatur.

Quinetiam cum pronomina sine articulis pronuntiamus, nō ad vocem respicimus, sed ad illud quod per ipsam vocem significatur, & quod cū demōstratione personas refert. nam hic etiam vox si spectetur sola, articulum admittit, si dicamus, ἡ ἐγὼ pronomen, solum habet acutum in recto casu.

εἰς οι λήγῃ, πρὸς δὲ ὄνομα τῆς φωνῆς φαμὲν, ὑπακουομένου τοῦ ὀνόματος. καθότι καὶ εἴ τις οὕτως εἴπῃ, ἡ σήμερον, ἡ χθές. διὸ καὶ ἑνικῶς πάντοτε τὰ τοιαῦτα ἄρθρα παραλαμβάνεται. πᾶν γὰρ μέρος λόγου ἕν ἐστιν. ἐξ αὐτῶν γε μὴν παρυφίσταταί τινα πληθυντικά. ἐν γὰρ τῷ ἄνθρωποι, ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῷ, κατὰ τὸν τοῦ μερισμὸν τοῦ λόγου, ὅ παρεισάνει ἐκ τοῦ δηλουμένου πληθυντικὴν ἔννοιαν. ἀλλὰ καὶ ὅτε τινὲς ἀποφαίνονται ἀσυνάρθρους τὰς ἀντωνυμίας, οὐ πρὸς τὴν φωνὴν ἀπολείπονται, πρὸς δὲ τὸ ἐξ αὐτῆς δηλούμενον· ὃ μετὰ δείξεώς ἐστι προσώπων παραστατικόν· ἐπεὶ πάλιν, ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῇ, ἡ φωνὴ προσλαμβάνει ἄρθρον, ὅτε φαμὲν, ἡ ἐγὼ μόνον ὀρθοτονεῖται.

ἴσ. ἐν ᾧ, παρεισάγεται ἐκ τ.

5. *Articulos non propterea inuentos fuisse, vt genera distinguerent.*

Ac nonnulli lapsi sunt non leuiter, cum existimarunt articulos adiūgi nominibus vt genera distinguant. aduersus quos quamquā pluribus disputatū est in tractatu de generibus; tamen quoniam hic locus ita postulat, pauca aduersus eosdē afferemus, quæ falsam eorum opinionē refutabunt. Primum, nulla pars orationis inuenta est, vt distingueret ac tolleret ambiguitatem alterius orationis partis: sed vnaquæq; suo & peculiari sensu inducitur, vt in sequentibus planum

ε, Ὅτι οὐκ εἰς διάκρισιν τῶν γενῶν τὰ ἄρθρα ἐπενοήθη.

Οὐ μετρίως δέ τινες ἐσφάλησαν, ὑπολαβόντες τὴν παράθεσιν τῶν ἄρθρων εἰς γενῶν διάκρισιν παρατίθεσθαι τοῖς ὀνόμασι. πρὸς οὓς ἀντείρηται διὰ πλειόνων ἐν τῷ περὶ γενῶν· καὶ νῦν δὲ, ἀπαιτούσης τῆς συντάξεως, ὀλίγα πρὸς αὐτοὺς ἐκθησόμεθα· ἅπερ διελέγξει τὴν διεψευσμένην αὐτῶν δόξαν.

Πρῶτον, ὅτι οὐδὲν μέρος λόγου ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν ἀμφιβολίας ἑτέρου μέρους λόγου, ἕκαστον δὲ αὐτῶν ἐξ ἰδίας ἐννοίας ἀνάγεται, ὡς δεδείξεται ἐν τοῖς ἑξῆς.

ἑξῆς. ἐπιλύεται) ἡ γοῦν ἡ τοῦ γένους σύνοδος ἐκ τῶν παρεπομένων μερῶν τοῦ λόγου· καθότι καὶ τὰ ἄλλα μόρια ἐν πλείοσι σημαινομένοις γινόμενα, διὰ μιᾶς φωνῆς τῇ προειρημένῃ συντάξει ἀπολύεται τῆς ἀμφιβόλου προφορᾶς. οὐ συνόντος γοῦν τοῦ ἄρθρου ἐν τῷ, σώφρων οὖσα Ἑλένη, ἡρπάσθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, τὸ ἀμφίβολον τοῦ σώφρων, ἐκ τῶν συμπαρεπομένων ἀπέβαλε. τὸ μέντοι, ἐκ τῶν θεῶν ἐπεκλώσθη Ὀδυσσεῖ τὸ μὴ παθεῖν κατὰ θάλασσαν, κἂν μετὰ ἄρθρου λέγηται), ἀλλ' ὅμως ἐπιχειρεῖται πρὸς τῆς ἀμφιβολίας τοῦ γένους, πότερον οἱ θεοί, ἢ αἱ μοῖραι. πῶς οὖν οὐ γελοῖον εἰς διάκρισιν γένους παραλαμβάνεσθαι τὰ ἄρθρα, ὅπη γε ἄρθρου μὲν ὄντος, ἀμφιβάλλεται τίνος· μὴ ὄντος δέ, ἀπολύεται τῆς ἀμφιβολίας.

τὸ γένος P.&D.

Δεύτερον, οὐκ ὤφειλε τὸ εἰς διάκρισιν γένους παραλαμβανόμενον, εἰς τὸ αὐτὸ ἐμπίπτειν, τὸ, δι' ὃ καὶ αὐτὸ ἐπενοήθη, λέγω δὴ τὴν σύγχυσιν τοῦ γένους· ὅπου γε τὸ τῶν, ἢ τοῖν, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, οὐχ ἑνὸς λόγου κατηγορεῖται. καὶ εἰ παραδεξαίμεθα τὸ ὦ ἄρθρον ἁπάντων τῶν γενῶν μετὰ τῶν συνόντων ἀριθμῶν, ἐπινοηθήσεται ἄλλα μὲν ἄρθρα εἰς τὴν τῶν τοιούτων ἄρθρων διάκρισιν· ἢ εἴπερ ἔσθ' ὅτε ταῦτα διὰ τῶν συνόντων ὀνομάτων τῆς κατὰ τὸ γένος ἀμφιβολίας

γένους

fiet. tollitur autem concursus generis per eas partes orationis, quæ in eadem constructione cõsequũtur: quatenus ceteræ quoque partes orationis, cum vna voce plura significant, per eandẽ constructionem liberantur ambigua prolatione. nã in hoc exemplo, σώφρων οὖσα Ἑλένη, ἡρπάσθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, (i. *casta cum esset Helene, ab Alexandro rapta fuit*) deest articulus, q genus τοῦ σώφρων distinguat: & tamen ea quę consequuntur, tollunt ambiguitatem. at in illo, ἐκ τῶν θεῶν ἐπεκλώσθη Ὀδυσσεῖ τὸ μὴ παθεῖν κατὰ θάλασσαν, (i. *a diis statutum fuit ne Vlysses in mari interiret*) quamquã adest articulus, tamen non deest generis ambiguitas. incertum enim est dii, an αἱ μοῖραι hoc ita statuerint. Quî igitur non fuerit ridiculum, si dicat quis articulos distinguendorum generum causa adhiberi, quando genus est dubium, si articulus adsit; minime vero dubium, si nõ adsit. Deinde non debuerat ea orationis pars quæ adhibetur vt distinguat genera, in idem incurrere vitium, cuius tollendi causa excogitata est, in generis inquam confusionem: quandoquidem articuli casus τῶν, vel τοῖν, vel alius eiusmodi, nõ dicitur de vno tantũ genere: & vox ista ὦ, si admittatur in numerũ articulorum, dicetur de omnib. generibus, omnibusq; numeris: atq; ita erunt inueniendi alii articuli, qui istiusmodi articulos distinguant: vel, si nonnumquam isti, adiuuantibus nominibus quibuscum coniunguntur, generis ambiguitatem

vitant, vt cum dicimus τῶν μουσῶν: licebit pariter dicere, nomina inuẽta fuisse, vt distinguant articulorum genera. quod fuerit absurdum. Puto igitur articulos per accidens tollere generum ambiguitatem. Illud etiam tertio loco addendum est, articulos fuisse adhibendos iis nominibus, quæ ambiguitatẽ generis prę se ferunt; at non ita iis quæ per se genus indicare possunt; vt puta istis θεός, ἵππος. dicimus enim ὁ θεός, & ἡ θεός: ὁ ἵππος, & ἡ ἵππος: at nõ ita nomini γυνή, in quo nomen etiam fere vniuersi generis est insitum. Iam vero nomini γυνή nonnunquam adhibetur articulus perinde ac postulat constructio: illis autem θεός, vel ἵππος, vel aliis id genus nominibus, nullo modo adhibetur. Exempla afferantur: prioris, πῶς ἡ γυνή σε ὕβρισεν; (i *quomodo fœmina tibi cõtumeliam intulit?*) hic si demarur articulus, oratio fuerit obscura. posterioris, θεός τίς σε ἠλέησεν: (*Deus aliquis tui misertus est*) hic vero nullus est adhibẽdus articulus, quẽadmodũ tradidimus in tractatu de generibus. In eo lo-
Il. θ. co, μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην: quam apte & apposite hic adhibita est vox illa θήλεια? nam ad Iunonem & Mineruam respicit. illud autem, μήτε τις ἄρσην, adiectum est, ne deas illas aperte designaret. Perspicuum est igitur, distinctionem, quã ar-

ἀπολύεται, ὅτε φαμὲν τῶν μουσῶν, οὐδὲν κωλύει φάναι, ὡς τὰ ὀνόματα ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις γενῶν. ὅπερ εὔηθες. ἐκ παρεπομένου οὖν οἶμαι αὐτὰ ἀπολύειν τῆς ἀμφιβολίας τῶν γενῶν. Κἀκ τρίτου δὲ ἔστιν ἐκεῖνο προσθεῖναι, ὡς ἐχρῆν μόνον τοῖς εἰς ἀμφιβολίαν τοῦ γένους προβαλλομένοις παρατίθεσθαι τὰ ἄρθρα, οὐ μὴν τοῖς δυναμένοις δι' ἑαυτῶν τὸ γένος ἐνδείξασθαι· ὡς ἐπὶ τοῦ θεός, ὅτε φαμὲν ὁ θεὸς καὶ ἡ θεός· ὁ ἵππος καὶ ἡ ἵππος. οὐ μὴν τῇ γυνὴ προσκείσεται· ὅπουγε καὶ σχεδὸν τὸ ὄνομα τοῦ θηλυκοῦ γένους ἔγκειται· νυνὶ δὲ τῇ μὲν γυνὴ προσκεῖσθαι) ἔν τισι λόγοις μετὰ τῆς δεού- γρ. συν-
σης συντάξεως· τῇ δὲ θεὸς ἢ ἵππος, ἢ ἄλ- δεύσης
λοις τῶν τοιούτων, κατ' οὐδένα τρόπον παρατίθεται. Ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα, τοῦ μὲν προτέρου, πῶς ἡ γυνή σε ὕβρισε; τὸ γὰρ δίχα τοῦ ἄρθρου, ἀσύνετον. τοῦ δὲ ἑτέρου, θεός τίς σε ἠλέησεν. ἀδύνατον γὰρ ἐπὶ τούτου τὸ ἄρθρον προστεθῆναι· καθότι παρεστησάμεθα καὶ ἐν τῷ περὶ γενῶν. ἐπὶ τοῦ μή τις οὖν θήλεια θεῶν τόγε, μή- μήτε τις οὖν θήλεια θεός
τέ τις ἄρσην, ὡς ἀκριβῶς προσέθηκε τὸ θήλεια. σχεδὸν γὰρ πρὸς Ἥραν καὶ Ἀθηνᾶν ἀπολείνεται. τὸ δὲ, μήτε τις ἄρσην, σχεδὸν προσέρριπται, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἄντικρυς αὐτὸν πρὸς † τὰς δαίμονας ἀποφαίνεσθαι. καὶ σαφὲς ὅτι ὅπερ ἔμελλε διακρίνειν τὸ ἄρθρον

θρον προειλεχθὲν, οὐκ παρεπόμενον, οὕτω τὸ θήλεα καὶ τὸ ἄρθρον ἀφηγήσατο· ἐπεὶ τὸ ἴδιον τοῦ ἄρθρου οὐκ ἠδύνατο ἡ σύνταξις παραδέξασθαι, ἀοριστουμένου τοῦ λόγου. Καὶ ἴσως τις φήσει, Οὐχὶ οὖν καὶ ἐν ἄλλοις ἐλλειπτική ἐστι τῶν ἄρθρων ἡ σύνταξις; πρὸς ὃν φήσομεν, ὡς δυνάμει τὰ ἐλλείποντα παράκειται, ἐμφανιζόμενα διὰ τοῦ ἐπιζητοῦντος αὐτὰ λόγου· ἐπὶ μέντοι τῆς προκειμένης συντάξεως, τοῦ καταλλήλου οὐκ ἐπιζητοῦντος, τὰ τοῦ γένους συνεκέχυτο. καὶ διὰ τοῦτο οἶμαι πάνυ ἀκριβῶς διὰ τῆς ὀνομασίας τῶν γενῶν ἀνεπλήρωσε τὸν λόγον· λέγω τοῦ θήλεα καὶ τοῦ ἄρρην.

γρ. ἀφ-ειλω

ε', Ὅτι μετὰ ἀναφορᾶς τὰ ἄρθρα καὶ ἄλλα °τινα σημαίνει.

γρ. πολ-λά

Ἔστιν οὖν, καθὸ καὶ ἐν ἄλλοις ἀπεφηνάμεθα, ἴδιον ἄρθρων ἡ ἀναφορά· ἥ ἐστι προκατειλεγμένου προσώπου παραστατική. ἀναφέρεται δὲ τὰ ὀνόματα ἤτοι κατ᾽ ἐξοχήν, ὅτε φαμὲν, Οὗτός ἐστιν ὁ γραμματικός· τοιοῦτόν τι ἐμφαίνοντες, ὁ πάντων προήκων, ὡς ἔστιν εἰπεῖν, ὁ †γενναιότατος. τῇδε γὰρ καὶ ὡς †συλλαβεῖν τὸ ἄρθρον ἀπηνέγκατο ὁ ποιητής, ἀπενεγκάμενος καὶ τὴν πάντων ἐξοχήν, καὶ τὴν πρὸς ἁπάντων °προπεπερασμένην γνῶσιν. ἢ καὶ κατὰ μοναδικὴν κτῆσιν. ὁ γὰρ οὕτως ἀποφαινόμενος, δοῦλός σου ταῦτα ἐποίησε, πλῆθος ὑπαγορεύει δούλων·

πεφρα-σμένην D.

ticulus additus erat per accidens allaturus, eam voces illas θήλεα & ἄρσεν attulisse: quandoquidem constructio non poterat admittere proprietatem articuli, cum ageretur de incerta persona.
At fortasse dixerit quispiam, Nonne etiam in aliis desunt articuli? Sed ei sic occurrendum: articulos, qui desunt, potestate adesse, & a ratione diligentius peruestigāte, eos facile commonstrari: sed in proposita Homeri constructione generū confusio fuisset, non postulāte articulum oratione cōgrua: & propterea poeta accurate admodū, meo quidē iudicio, generum appellatione, τῷ θήλεα inquam & τῷ ἄρσεν, (i. *fœminei & maris*) orationē illam expleuit.

6, *Articulos præter relationem, etiam alia multa significare.*

Est ergo relatio articuli propria: id quod etiam aliis in locis demonstrauimus: relatio autem refert personam ante memoratam. Fit autem relatio vel propter excellentiam; vt cum dicimus, *iste est ὁ γραμματικός*, i. *ille Grammaticus*; vt aliquid eiusmodi significemus, *qui omneis antecellit*, vel *omnium nobilissimus*. quēadmodum (vt hoc etiā comprehēdam) ὁ ποιητής, habet articulum qui addit & excellentiam, & certam omnium de eo cognitionem. vel vt rei vnius tantum possessio significetur: nam qui loquitur sic, δοῦλός σου ταῦτα ἐποίησε, *seruus tuus hæc fecit*, seruorum multitudinem indicat:

at qui dicit cum articulo, *ὁ δοῦλός σου ταῦτα ἐποίησεν*, indicat vnum seruum. vel vt aliquid simpliciter referat; vt cum dicimus, *ὁ ἄνθρωπος ἦλθέ σε ζητῶν*, i. *ille homo venit, & te quæsiuit*: & *ὁ γραμματικός σε ἐζήτει*, *ille Grammaticus te quærebat*. hic enim *ὁ γραμματικὸς* non eodem accipitur modo quo superius. Relatio interdum refert personam anticipatam, quæ speciem indefinitam habet: vt cũ dicimus, *ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω*, i. *is qui tyrannum interfecerit, honoribus afficiatur.* hic enim repræsentatur incerta & indefinita persona, perinde atq; in illo, *Κεῖνος δ᾽ αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων, Ὅς κέ σ᾽ ἐέδνοισι βρίσας, οἶκόνδ᾽ ἀγάγηται.*
Od.ζ. hoc enim non est simile illi, *Κεῖνος ἀνὴρ ὅ τ᾽ ἐμεῖο κυνώπιδος*, nam in exemplo isto posteriore, certæ personæ reuoca-
Od.λ. tur cognitio; in superiore autem, incertæ. Et tamen non me fugit, illud superius *ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω*, *is qui tyrãnum interfecerit, honoribus afficiatur*, posse etiã certam personam referre. fac enim aliquem interfecisse tyrannum, & nullis dum affectum præmiis: & cum ei præmia debeantur, aliquem dicere, *ὁ τυραννοκτονήσας, τιμάσθω*, *is qui tyrannum interfecerit, honoribus afficiatur*: hic certa definitaque persona refertur: id quod patebit apertissime, si per indicandi modum, præsertim in tempore præterito, *ὁ τυραννοκτονήσας τετίμηται*, *is qui tyrannum interfecit, honore atque præmiis affectus est*. Demonstrabimus etiam articulum interdum habere significationem multitudinis.

ὁ δὲ μετὰ τοῦ ἄρθρου, ὁ δοῦλός σου ταῦτα ἐποίησε, μοναδικὴν κτῆσιν ὑπαγορεύει. ἢ καὶ κατ᾽ αὐτὸ μόνον ἁπλῆν ἀναφοράν· ὅτε φαμὲν, [ὁ] ἄνθρωπος ἦλθέ σε ζητῶν· ὁ γραμματικός σε ἐζήτει· νῦν οὐχ οὕτως ἀκουομένου τοῦ, ὁ γραμματικὸς, καθὼς προέκειται. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ προληπτικώτερον πρόσωπον ἀναφέρει· ὅτε δὴ καὶ ἀοριστῶδες φαίνεται, ὅτε οὕτω φαμὲν, ὁ τυραννοκτονήσας, τιμάσθω. τὸ γὰρ ὡς ἐσόμενον πρόσωπον ἀνεπόλησεν, ὅμοιον καθεστὼς ἐκείνῳ, Κεῖνος γὰρ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων, Ὅς κέν σ᾽ ἔδνοισιν βρίσας, οἶκόνδ᾽ ἀγάγηται. οὐ γὰρ ὅμοιόν ἐστι τῷ, Κεῖνος ἀνὴρ ὅ τ᾽ ἐμεῖο κυνώπιδος· ἐπεὶ τοῦτο μὲν, τὸ προγεγονὸς πρόσωπον ἀναπολεῖ· τὸ δὲ προκείμενον, τὸ [ὡς] ἐσόμενον. οὐ [μὴν] λέληθέ με, ὡς δύναται καὶ προϋφεστὼς πρόσωπον ἀναφέρειν, τὸ, ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω. φέρε γὰρ, εἰ τύχῃ, τυραννοκτονῆσαί τινα, καὶ μήπω τετιμῆσθαι ἐπιβάλλοντος δὲ τοῦ τοιούτου, φάναι τινὰ, ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω. ὅπερ πάνυ ἐμφανέστατον γενήσεται μετὰ ὁριστικῆς προφορᾶς, καὶ μάλιστα ἐπὶ παρῳχημένου χρόνου, ὁ τυραννοκτονήσας τετίμηται. δεδείξεται δὲ, ὡς καὶ πλήθους ἔσθ᾽ ὅτε ἔμφασιν ποιεῖ.

ζ, Ὅτι ἀδύνατον τὰ ἐν γενικῇ ἢ δοτικῇ νοούμενα στοιχεῖα, χωρὶς ἄρθρου λέγεσθαι.

Κατὰ τὰς προειρημένας οὖν ἐννοίας τοῦ μορίου, σκεπτέον εἰ πᾶσι τοῖς πτωτικοῖς συμφέρεται· καὶ τίνα τούτων ἀδυνατεῖ τὴν ἐξ αὐτῶν συνάρτησιν ἀναδέξασθαι· καὶ τίνα ἅπαξ ἀναδεξάμενα αὐτὰ οὐ μεθίησι, καθάπερ ἰδίας συλλαβάς. καὶ πρῶτόν γε ἀρκτέον τῆς τῶν στοιχείων συντάξεως, ὡς πρὸς τὰ ἄρθρα. Τὰ τοίνυν στοιχεῖα ἐν εὐθείᾳ καὶ αἰτιατικῇ, ἤτοι χωρὶς ἄρθρου λέγεται, ἢ σὺν ἄρθρῳ. καὶ χωρὶς μὲν ἄρθρου, ἡνίκα φαμὲν οὕτω, τοῦτο α ἐστί· τοῦτο β ἐστί· νῦν εὐθείας νοουμένης· ὡς εἰ καί τις φαίη, τοῦτο ἄνθρωπός ἐστι, τοῦτο ἵππος ἐστι. διδάσκει καὶ ἡ τοῦ ῥήματος σύνοδος, συννεύουσα ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν. κατὰ δὲ τὴν αἰτιατικήν, τοῦτο ἄλφα προσαγορεύει ὁ διδάσκαλος, τοῦτο βῆτα· πάλιν ἐκ τῆς μεταβάσεως τοῦ ῥήματος συννευούσης τῆς ἐπὶ τὸ, τοῦτο β, καὶ τοῦ στοιχείου νοουμένου κατ' αἰτιατικήν· ὡς εἰ καὶ οὕτως ἀποφαινόμεθα, τοῦτον τὸν χαρακτῆρα σημαίνει ὁ διδάσκαλος. Σὺν δὲ ἄρθρῳ, ὅτε οὕτω φαμὲν, τὸ α δίχρονόν ἐστι· τὸ α τελικόν ἐστι θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων· καὶ ἔτι κατ' αἰτιατικήν, τὸ α ἀπήλειψεν ὁ παῖς· ὡς εἰ καὶ τὸν χαρακτῆρα ἀπήλειψε. Κατὰ μέντοι γενικὴν καὶ δοτικὴν ἀδύνατον ἐκστῆναι τοῦ ἄρθρου τῆς συντάξεως τῶν στοιχείων, ὅτε οὕτω φαμὲν, τῷ α παρέπεται

τῆς

7, *Elementa quæ patrio casu vel datiuo pronuntiantur, sine articulo dici non posse.*

Nunc est videndum an articulus cũ quolibet casu coniũgatur iis significationibus, quas paulo ante attigimus; & quinã casus eius societatem admittere non possint, quive simul atq; eos receperint, quasi suas syllabas, eos numquam dimittant. Ac primo ducẽdum est initium ab eius constructione cum elementis. Elementa ergo, in nominandi accusandique casu, aut habent articulũ, aut non habent. non habent, vt cum dicimus, *hoc est α, hoc est β*. est enim nominãdi casus, perinde ac si diceremus, *hic homo est, hic equus est.* facit fidem etiam verbum coniunctum, quod cum recto casu cõgrue iungitur. Ita etiam in accusandi casu; *hoc præceptor appellat α, illud β*. hic enim ex transitione verbi, quæ rendit ad τοῦτο β, facile intelligitur elementum β in accusandi casu positum fuisse; perinde ac si isto modo diceremus, *istã notam significat præceptor.* Habent autem articulum, vt cum dicimus, τὸ α, *anceps vocalis est*: τὸ α, *est litera finalis nominum fœminei ac neutri generis*. ita etiam in accusandi casu; τὸ α *expunxit puer*; perinde ac si diceres, *notam illam expunxit.* Patrius tamẽ casus, & datiuus, in elementorum constructione, articulo carere non potest: vt cũ dicimus, *apicem* τοῦ α *expun-*

xit: prolatio τοῦ α amplissima est: τῷ α accidit vt producatur & corripiatur. Causa istius constructionis illa est: elementa non inflectuntur, sed habent vnicum casum. Patet autem primam eorū prolationem atque scriptionem recti esse casus. Hæc igitur quia pueris qui modò discendi causa ludum adeunt, ignota est, dicitur necessario sine articulo: siquidem articulus antecedentem cognitionem notat, puer autem ignorat elementum. Recte igitur inter docendum dicimus, *istud est α*: at percepta eius cognitione, vt docti iam & scientes, necessario eius memoriam repetitam indicantes, etiā cum articulo pronuntiamus, *τὸ α terminat nomina fœminei & neutri generis*: hoc est τὸ α, qđ antea didicimus. Iā vero percepto nominandi casu, etiam accusandi casus, qui vocis societatem cum eo sortitus est, eadē ratione proferri potest, & cum articulo coniunctus, & contra sine articulo, sicut in primo casu, *magister hoc elementum appellat α*: & cōtra, cum articulo, propter cognitionem eius ante habitam, *puer deleuit τὸ α.* At patrius casus, & datiuus, qui perinde obliquus est; quia voce elementorum se ipsos indicare nequeunt, quandoquidem elementa non inflectuntur, petunt subsidium a patrio articuli casu, qui inflectitur. exempli gratia; *pronūtiatio τοῦ α, amplissima est.* eadē est ratio in dandi casu. nā si articulum

τὸ ἐκτείνεσθαι καὶ συστέλλεσθαι· τοῦ α τὴν κεραίαν ἀπήλειψε· τοῦ α ἡ ἐκφώνησις μεγίστη ἐστίν. Ἔστι δὲ αἰτία τῆς συντάξεως ἥδε· μονόπτωτά ἐστι τὰ στοιχεῖα· καὶ πρῶτον, ὅτι ἡ αὐτῶν πρώτη ἐκφώνησις καὶ θέσις ἐν εὐθείᾳ ἐστίν. αὕτη οὖν ἄγνωστος οὖσα τοῖς ἀρτιμαθέσι τῶν παίδων, ἀναγκαίως δίχα ἄρθρου λέγεται· εἴπερ τὸ ἄρθρον προϋφεστῶσαν γνῶσιν δηλοῖ· ὁ δὲ παῖς ἀγνοεῖ τὸ στοιχεῖον. ὑγιῶς ἄρα φαμὲν κατὰ τὰς διδαχάς, τοῦτο α ἐστίν. ἤδη μέντοι ἀναλαβόντες τὴν γνῶσιν αὐτοῦ, ὡς προδεδιδαγμένοι, ἀναγκαίως τὴν κατ᾽ αὐτοῦ ἀναπόλησιν παρεμφαίνοντες, πάντως καὶ σὺν ἄρθρῳ ἀποφαινόμεθα, τὸ α, τελικόν ἐστι θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων· τουτέστιν ὃ προεμάθομεν ἄλφα. ἤδη μέντοι λημματιζομένης τῆς εὐθείας, συνέστη καὶ ἡ ὁμόφωνος αἰτιατικὴ ταῖς αὐταῖς ἐφόδοις, καὶ μετὰ ἄρθρου λεγομένη, καὶ χωρὶς ἄρθρου. πάλιν κατὰ τὴν πρώτην θέσιν, τοῦτο α προσαγορεύει ὁ διδάσκαλος· καὶ πάλιν κατὰ τὴν προϋποκειμένην γνῶσιν, τὸ α ἀπήλειψεν ὁ παῖς. ἡ μέντοι γενικὴ, καὶ ἡ συμπαθοῦσα αὐτῇ δοτικὴ, οὐκ ἔχουσα διὰ τῆς φωνῆς τὴν γενικὴν ἀποδεῖξαι, ἐπεὶ ἄκλιτα τὰ στοιχεῖα, βοηθεῖται τῇ τοῦ ἄρθρου κεκλιμένῃ γενικῇ· οἷον, τοῦ α ἡ ἐκφώνησις μεγίστη ἐστί. καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς δοτικῆς ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ γὰρ τὸ ἄρθρον τις ἀφέλοι, ἡ

λοι, ἡ λειπομένη φωνὴ ὡς εὐθεῖα λε-
ἴσ. ἐγὼ λείψεται· καί, καθὼς εἴπομεν, ἡ πρώ-
τη θέσις, εὐθεῖά ἐστι. καὶ οὕτω γίνεται ἀκα-
τάλληλα [τὰ] τοῦ λόγου, α ἡ ἐκφώ-
νησις μεγίστη ἐστίν. οὐ γὰρ μᾶλλον τῷ
τῷ α τὸ ἐστὶ συντετάξεται, ἤπερ τὸ μεγί-
στη ἐκφώνησις. ἐπεὶ δύο οὖν εὐθεῖαι
οὐδέποτε συνίστανται, ὡς δύο εὐθειῶν
νοουμένων, ἀκατάλληλα τὰ τοῦ λό-
γου γίνεται. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῆς δο-
τικῆς· τῷ α πρόσκειται τὸ ι. ἐὰν γὰρ
εἴπωμεν, α πρόσκειται τὸ ι, πάλιν ὡς
δύο εὐθειῶν νοουμένων, ἀκατάλληλα
τὰ τοῦ λόγου γίνεται. Ὅτι δὲ διὰ τὸ
ἴσ. πρόσ- ἄκλιτον τῆς φωνῆς ἡ τοῦ ἄρθρου πρόσ-
θεσις θεσις γίνεται, σαφὲς κἀκ τῶν κλινομέ-
νων, καὶ κατὰ φωνήν, Δίωνος ἡ ἐκφώ-
νησις, μεγίστη ἐστίν. ἰδοὺ γὰρ μὴ συνόν-
τος τοῦ ἄρθρου, κατάλληλα τὰ τοῦ
λόγου ἐστίν. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῆς
δοτικῆς, Δίωνι πρόσκειται τὸ ι.
Ἐδείχθη ἄρα ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τῶν
στοιχείων, ὡς ἀναγκαίως οὐ μετίησι τὰ
ἄρθρα.

η', Ὅτι οὐ τεκμήριόν ἐστι, τὰ ἀπαρέμφατα μετ' ἄρθρου μὲν λεγόμενα, ὀνοματικὰ εἶναι· χωρὶς δὲ τούτων, ῥήματα.

Καὶ ἕνεκα τοῦ τοιούτου, οὐ συγκατατίθεμαι δὴ Τρύφωνι, ἀποφαινομένῳ ἐν τῷ περὶ ἄρθρων, ὡς τὰ ἀπαρέμφατα ῥήματα, πῇ μὲν ὀνόματά ἐστι τῶν ῥημάτων, ὅτε καὶ ὡς ὀνόματα ἄρθρα προσλαμβάνει, τῷ περιπατεῖν ἥδομαι,

demas, vox quæ remanet, speciem recti casus habebit. etenim (sicuti diximus) prima elemẽtorum positio, rectus est casus: atque ita oratio fit incongrua; *α pronũtiatio amplissima est*. nã verbum *est*, poterit æque referri ad illud *amplissima pronunciatio*, atque ad α: & quoniam duo recti casus cum vnico verbo numquam conueniunt, oratio in hoc exemplo fit incongrua, in quo duo recti casus positi videntur. Eadem ratio datiui est, τῷ α adiacet ι. nam si dicamus, *α adiacet ι*, quia hic etiam duo inesse recti casus vidẽtur, oratio fit incongrua. Quod autem articulus adiungatur propterea qđ vox elementi non flectitur, facile patet ex iis nominibus quorum vox flectitur; *Dionis pronũtiatio amplissima est*: ecce, oratio est cõgrua, quamquam desit articulus. Eadem ratio est in datiuo; *Dioni adiacet ι*. Demonstratum ergo est, gignendi & dandi casum elementorum articulis carere non posse.

8, *Argumento non esse, modum infinitum coniunctum cum articulo, speciem habere nominis; sine articulo, verbum esse.*

Non possum itaque assentiri Tryphoni, qui in libello De articulis asserit, infinitũ modum verborum, nomen aliquando esse, atque tunc instar nominum admittere articulum; τῷ περιπατεῖν ἥδομαι, (*deambulatione delector*)

τοῦ περιπατεῖν πρόνοιαν ἔχω, (*deambulationis curā habeo.*) in recto etiam casu, τὸ περιπατεῖν, ἀνιαρόν ἐστι, (*deambulatio, molesta est.*) at sine articulo prolatum, verbum esse; *deambulare malo quam stare.* nam eiusmodi constructione videtur ille modum infinitum distinguere; quod alter nominis, alter verbi speciē habeat. Ratio igitur constantissima, in promptu est, quę demōstrat, infinitiuos modos non propter articuli vel defectū, vel appositionem, alios esse nomina, alios nō. Nam illud in genere constituendum est, quemlibet infinitiuum, esse nomē verbi: siquidem Stoici etiam infinitiuum vocant *verbum*; *deambulat* vero, vel *scribit*, κατηγόρημα, vel σύμβαμα, i. *predicatum*, vel *accidēs*: item modos ceteros qui ab indicatiuis fluunt. eamq; ob causam quilibet modus recurrit, & resoluitur in infinitiuum, ad nomen scilicet vniuersale. nam si quis sic enuntiet, *deambulat Trypho*; idemque, mutata ratione, per expositionem dicat, addēs verbum insitum indicatiuo modo, ὡρίσατο inquam, i. *indicauit*; is dixerit, *indicauit deambulare Tryphonem*: & in modo imperatiuo, *deambulet Trypho*, dixerit, *iussit Tryphonem deambulare*: in optatiuo etiam, περιπατοίη Τρύφων, *vtinam Trypho deambulet*, assumpto aduerbio optandi, quod optatiuo modo inclusum est, dixerit, *optauit Tryphonem deambulare.* Stulte igitur mihi videntur fatigari, qui quærunt, cur

Theod. Gaza 124.

τοῦ περιπατεῖν πρόνοιαν ἔχω· καὶ ἔτι ἐπ' εὐθείας, τὸ περιπατεῖν ἀνιαρόν ἐστι. χωρὶς μέντοι ἄρθρου λεγόμενα, ῥήματα ἂν εἴη, περιπατεῖν θέλω, ἤπερ ἑστάναι. τοιαύταις γάρ τισι συντάξεσιν ἐδόκει μερίζειν, τὸ μὲν, ὡς ὀνοματικόν· τὸ δὲ, ὡς ῥηματικόν. πρόκειται οὖν ὁ λόγος φυσικώτατος, ὃς οὐ παρὰ τὰς ἐλλείψεις τῶν ἄρθρων, ἢ παραθέσεις, ἐξελέγξει τοῦ, ἃ μὲν εἶ(ναι) ὀνόματα, ἃ δὲ μή. ἅπαξ γὰρ ἐκεῖνό ἐστι διαλαβεῖν, ὡς πᾶν ἀπαρέμφατον ὄνομά ἐστι ῥηματικόν· εἴγε καὶ οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς αὐτὸ μὲν καλοῦσι ῥῆμα· τὸ δὲ περιπατεῖ ἢ γράφει, κατηγόρημα, ἢ σύμβαμα. καὶ ἔτι τὰς ἀπὸ τούτων ἐγκλίσεις· διὰ τοῦτο καὶ ὡς ἐπὶ γενικὸν ὄνομα τὸ ἀπαρέμφατον, πᾶσα ἔγκλισις ὑποστρέφει. εἰ γάρ τις τῇδε ἀποφαίνοιτο, περιπατεῖ Τρύφων, μεταβάλλοι δέ τις τοῦτο εἰς ἀφήγησιν τοῦ εἰρημένου, προσθεὶς τὸ ἐγκείμενον τῇ ὁριστικῇ ἐγκλίσει, λέγω δὲ ὡρίσατο, οὕτως ἂν εἴποι, ὡρίσατο περιπατεῖν Τρύφωνα. καὶ ἐπὶ εὐκτικῆς προφορᾶς, περιπατοίη Τρύφων, πάλιν τὸ ἐγκείμενον τῆς εὐχῆς συμπαραλαβὼν, φαίη ἄν, ηὔξατο περιπατεῖν Τρύφωνα. καὶ ἔτι ἐπὶ προστακτικῆς ἐγκλίσεως, περιπατείτω Τρύφων, εἴποι ἄν, προσέταξε περιπατεῖν Τρύφωνα. ἔνθεν μοι δοκοῦσιν εὐήθως ἀναστρέφειν οἱ ἐπιζητοῦντες, διὰ τί

τὸ
ῥήματος
μεταβάλλοιτο
εὐκτικῶν

ἐλλείπει

ἐλλείπει προσώποις καὶ ἀριθμοῖς· καὶ ἔτι ψυχικῇ διαθέσει· εἴγε οὐ πληθύνεται, ὅτι πᾶν πρᾶγμα ἕν ἐστιν· εἴγε οὐκ ἔχει ψυχικὴν διάθεσιν, ὅτι μηδὲ εἰς πρόσωπα ἀνεκυκλήθη· ἅπερ ἔμψυχα ὄντα, τὴν ἐν αὐτοῖς διάθεσιν, τῆς ψυχῆς ἐπαγγέλλεται· ὥστε δυνάμει αὐτὸ τὸ ῥῆμα, οὔτε πρόσωπα ἐπιδέχεται, οὔτε ἀριθμούς· ἀλλ᾽ ἐγγινόμενον ἐν προσώποις, τότε καὶ τὰ πρόσωπα διέστειλεν, ὄντα λοιπὸν ἢ ἑνικά, ἢ δυϊκά, ἢ πληθυντικά. πρόδηλον δέ, ὅτι οὐδὲ ψυχικὴν διάθεσιν, καθὼς προείπομεν. πῶς οὖν οὐκ εὐηθέστεροι οἱ κἀκεῖνο ἀποφαινόμενοι, ὅτι καὶ ἑνικὰ καὶ δυϊκὰ καὶ πληθυντικά, καὶ προσώπων διακρίσεις ἔχει, ἐν συνεμπλώσει ἐξαριθμουμένων, τὸ ἐμὲ γράφειν, σὲ γράφειν, ἐκεῖνον γράφειν· ἡμᾶς γράφειν, ὑμᾶς γράφειν, ἐκείνους γράφειν. ἀλλ᾽ ἔνεστιν ἐξαιρέτως ἐν τοῖς ἑξῆς ἔτι καὶ περὶ τούτων διαλαβεῖν· ἐν οἷς καὶ ζητήσομεν, διὰ τί ἐπ᾽ αἰτιατικὴν φαίνεται. διχῶς τε γὰρ καὶ ἅ φησι χωρὶς ἄρθρων λέγεσθαι, δύναται καὶ μετὰ ἄρθρων παραλαμβάνεσθαι, τὸ φιλοσοφεῖν βούλομαι, ἤπερ τὸ πλουτεῖν. πρόκειται οὖν ὡς ἡ τῶν ἄρθρων τῶν ἀπαρεμφάτων σύνταξις, ἡ αὐτή ἐστι τῇ τῶν στοιχείων συντάξει. Χρὴ μέντοι νοεῖν, ὅτι διχῶς προσέστι τὸ ἄρθρον· ὅτε μὲν τῷ λόγῳ τῷ προκειμένῳ, καθάπερ ἐπεδείξαμεν ἐπὶ παντὸς μέρους λόγου·

συμπλώσει

φέρεται

deficiat infinitiuus personis, numeris, & animi affectione: quandoquidē in multitudinem non diffunditur; quia quælibet res vna est: præterea nō indicat animi affectionem; quia nō flectitur in varias personas; quæ, cum sint animatæ, possunt declarare affectionem animi sibi insitam. Itaque verbum ipsum in sua vi atque natuta spectatum, prius quam flectatur, neque petsonas, neq; numeros admittit; at inclusum personis, cōtinuo distinguit eas: quæ deinde aut vnę, aut duę; aut plures sunt. Patet etiam, quod nullam animi affectionem habet, sicuti paulo superius diximus. Nōne igitur lōge stultiores sunt, qui modum infinitiuū affirmant habere & numerorum distinctionē, & personarum, quæ simul concurrentes enumerantur: τὸ ἐμὲ γράφειν, σὲ γράφειν, ἐκεῖνον γράφειν. τὸ ἡμᾶς γράφειν, ὑμᾶς γράφειν, ἐκείνους γράφειν. Sed erit locus in sequentibus, vbi de his tractabimus seorsum: atque tunc causam quæremus, cur ad accusandi casum ferātur; præsertim cū infiniti modi, quos ait Trypho sine articulis proferri, possint etiam cum articulis pronuntiari: τὸ φιλοσοφεῖν βούλομαι, ἤπερ τὸ πλουτεῖν, *malo philosophari, quam ditescere.* Patet igitur cōstructionem articuli, qui iūgitur cum infinitis modis, eandem esse ac illam quam vidimus in elementorū constructione. Tenendū tamen illud est, articulum adiungi bifariam. nā modo adiungitur ea ratione qua supra demōstrauimus, ad quamlibet orationis partem:

modo rei adiũgitur ad quam est additus. Prioris generis exemplum; τὸ γράφειν est primæ cõiugationis: τὸ γράφειν scribitur per ει diphthongum, & alia id genus quæ dici possunt de voce. Posterioris exẽplum; τὸ γράφειν, ἐπίπονόν ἐστι, (scribere, laboriosum est:) τὸ γράφειν φιλοπόνου ἀνδρός ἐστι, scribere, est hominis laborum studiosi.

ὅτε δὲ, ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα. καὶ τοῦ μὲν προτέρου, τὸ γράφειν, προτέρας ἐστὶ συζυγίας· τὸ γράφειν, διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται· καὶ ὅσα οὕτω δύναται κατὰ τῆς φωνῆς λέγεσθαι. τοῦ δὲ δευτέρου, τὸ γράφειν, ἐπίπονόν ἐστι· τὸ γράφειν, φιλοπόνου ἀνδρός ἐστιν.

9, *Articulos verbis appositos, non aduerbia esse, sed articulos.*

θ', Τὰ προσκείμενα τοῖς ῥήμασιν ἄρθρα, οὐκ εἰσὶν ἐπιρρήματα, ἀλλ' ἄρθρα.

Atque in huiusmodi constructionibus non fuerit superuacaneum, si demonstremus, articulos, qui verbis hoc modo adiunguntur, non aduerbia esse, sed articulos: & quoniam cõtraria ratio non nihil probabilitatis habere videtur, quę negat huiusmodi articulos esse articulos, sed potius aduerbia, ea etiam de parte hac tractemus. Neutri casus nominatiuus, qui verbis sæpius præponitur, vt aduerbium potius accipitur, q̃ vt nomen, si sic enunties; τάχιον παρελθὼν, *ocius aduenisset.*
Il. ι. Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης·
Od. υ. Οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον· τάχιον διαλέγου, *celerius dissere.* Hoc ipsum potest etiam in articulis mobilibus accidere. nam si τὸ δεῖν ταχὺ λέγειν, ἢ ταχὺ βρέχειν, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ δεῖν ταχέως λέγειν, ἢ ταχέως βρέχειν, (i. si ea oratio, quæ ait celeriter differẽdum, vel celeriter currẽdum esse, articulo præposito, & genere neutro ταχὺ interposito, valet idem atque illa δεῖν ταχέως λέγειν, ἢ ταχέως βρέχειν) etiã neutri articulus, qui verbũ antecedit, eãdem vim suscipiet, quam habet constructio paulo ante memorata; poterit videlicet accipi vt aduerbium in arti-

†Οὐκ ἔστι μέντοι παρέλκον ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν ἀποδεῖξαι, ὅτι τὰ οὕτω προστιθέμενα τοῖς ῥήμασιν ἄρθρα, [οὐ μὴν] ἐπιρρήματά ἐστιν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπίθανος ὁ λόγος παρυφίσταται, τοῦ, μὴ τάχιστα τὰ ἄρθρα τὰ τοιαῦτα ἀρθρικῶς νοεῖσθαι, ἐπιρρηματικῶς δὲ, φέρε διαλάβωμεν καὶ περὶ τοῦ τοιούτου. ἡ κατὰ τὸ οὐδέτερον θέσις, συνεχέστερον πρὸ τοῦ ῥήματος τιθεμένη, ἐπιρρηματικῶς ἀκούεται, ἤπερ ὀνοματικῶς· εἰ οὕτως ἀποφαινοίμεθα, τάχιον παρελθοῦ· [Ἀλφειοῦ,] ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης· οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον· τάχιον διαλέγου. ὅπερ δύναται καὶ ἐπὶ προσηγορίας τῶν ἄρθρων εἰσχωρεῖν. εἰ γὰρ τὸ δεῖν ταχὺ λέγειν ἢ ταχὺ βρέχειν, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ δεῖν ταχέως [λέγειν ἢ ταχέως] βρέχειν, καὶ τὸ παρεμπῖπτον οὐδέτερον ἄρθρον πρὸ τοῦ ῥήματος, τὸ αὐτὸ ἀναδέξεται τῇ προειρημένῃ συντάξει, ἐπιρρηματικῶς νοούμενον κατὰ ἀρθρικὴν ἀναφο-

τάχα

γρ.

τειχινείας ἰσχωρεῖν

ἀναφοραί. ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὅτι τὰ συντάξεως ἐπιρρηματικῆς τυχόντα πτωτικὰ, τὸν τόπον ἀπενεγκάμενα τοῦ ἐπιρρήματος, ἄκλιτα καθίσταται, μιμούμενα τὸ μοναδικὸν τῶν ἐπιρρημάτων. φέρε γὰρ οὕτω φάναι ἐπ' ὀνοματικῆς συντάξεως, ταχὺ ἐλθὸν παιδίον, ὤνησεν ἡμᾶς· ταχέος ἐλθόντος παιδίου, ὠφελήθημεν· κἀπὶ τῶν ἑξῆς πτώσεων, συμπαραλαμβανομένης τῆς συντάξεως τῆς δεούσης. ἡνίκα δὲ ἐπιρρηματικῶς, καθ' ἕνα σχηματισμὸν λέγομεν· οἷον, ταχὺ ἐλθόν[τι] παιδίον· ταχὺ ἐλθόντος παιδίου· ταχὺ ἐλθόντι παιδίῳ. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθὲς, ἔδει τὸ ἄρθρον, εἴπερ ἐπιρρηματικῶς παρέκειτο, ἄκλιτον καθίστασθαι. νυνὶ δὲ κλίνεται· καὶ κλιθὲν, ἀμετάστατόν ἐστι τῆς συντάξεως. καὶ φαίνεται ὅτι ὁ προκείμενος λόγος οὐ μᾶλλον παρέστησε τὰ ἄρθρα ἐπιρρήματα, ἤπερ τὰ ῥήματα ὀνόματα τῆς τῶν ἐγκλίσεων μεταλήψεως, καθὼς προεδείξαμεν· ὅτι τῶν ἐγκλίσεων τὰ ὀνόματα, αὐτὰ τὰ ἀπαρέμφατά ἐστι. δι' ὃ κατ' ἐξαίρετον αὐτοῖς πρόσεισιν ἡ τῶν ἄρθρων παράθεσις· καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων δι' αὐτῶν δηλοῦται, καθὼς προαπεδείξαμεν. Κἀκεῖνο δὲ προσθετέον, ὡς τὰ ὀνοματικὰ ἐπιρρηματικῶς νοούμενα, τῇ ἐξ αὐτῶν παραθέσει, εἰς τὴν ὀνοματικὴν ὑποστρέφει σύνταξιν. τὸ γὰρ ταχὺ

ἴσ. ἐκφοραὶ D. — ταχέως — ἴσ. προαπεδείξαμεν — ἴσ. καθὸ D.

culi voce. Verumtamen hæc ratio, refutari potest. nā casualia quæ assecuta sunt constructionem aduerbii, & sedem eius occuparunt, fiunt indeclinabilia, & referūt aduerbii vnicam vocē. Exempli gratia, in nominis constructione dixeris, ταχὺ ἐλθὸν παιδίον ὤνησεν ἡμᾶς, *velox veniens puer, iuuit nos*: ταχέος ἐλθόντος παιδίου, ὠφελήθημεν, *cum celer venisset puer, vtilitatem cepimus*: & in ceteris casibus eodem modo; adhibita cōstructione idonea. At cum trāsit in aduerbium, vnica tantum voce dicimus, ταχὺ ἐλθὸν παιδίον, ταχὺ ἐλθόντος παιδίου, ταχὺ ἐλθόντι παιδίῳ. Quod si esset vera ratio cōtraria, oportuerat articulum adiunctum, tamq̃ aduerbium, indeclinabilem fieri. iam vero declinatur, & declinatus suam cōstructionem nō deserit. Patet igitur, propositam istam rationem demonstrare, non magis articulos aduerbia, quam verba esse nomina modorū mutationis, quēadmodum ante probauimus, cum modos infinitiuos asseruimus modorum nomina esse; itaque articulos eis adiungi præcipue, & nomina modorum per eos explicari, quemadmodum id quoq; superius probauimus. Quamquā illud etiam hoc loco addendū est, nomina quæ tamq̃ aduerbia accipiūtur, ad nominū constructionē adiunctis articulis reuerti. nā illa oratio, ταχὺ

ἐλθὸν παιδίον, cum possit accipi pro ταχέως ἐλθὸν παιδίον, articulo assumpto, aduerbii constructionem amittit: τὸ ταχὺ ἐλθὸν παιδίον, ὠφέλησεν ἡμᾶς: & si in illo Homeri, εὐρὺ ῥέει, articulo apposito dixeris, τὸ εὐρὺ ῥέει, nomen feceris τὸ εὐρὺ ῥέει. Nonne igitur coactum fuerit, eã orationis partem pro aduerbio accipere, quæ aduerbia in nominum cõstructiones transfert?

10, *Qui genitiui sine articulis explicent sententiam.*

Quilibet genitiuus cuiuslibet nominis, si distributionem habeat, continet omnino articulum. Exempla proponemus; τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν, εἰσὶν Ἕλληνες, οἱ δὲ, βάρβαροι, *hominum alii Græci, alii sunt barbari*: τῶν Αἰάντων ὁ μὲν, ἐπικαλεῖται Τελαμώνιος, ὁ δὲ, Λοκρὸς, *Aiacum alter vocatur Telamonius, alter Locrensis*: τῶν ἀδελφῶν μου ὁ μὲν, ῥήτωρ ἐστὶν, ὁ δ' ἕτερος, γραμματικὸς, *fratrum meorum alter, rhetor; alter, est grammaticus*. In vnitatis etiã numero, eorum tamen nominum quæ distributionẽ possunt admittere, vt in auro, argento, &aliis id genus, quę possunt eodem modo accipi, hoc est, quæ possunt distribui: quandoquidem licet etiam sine articulo genitiuum dici, si nullã distributionem habeat; ἀνθρώπων ἀκούω, φίλων προνοοῦμαι. nam non dixeris, φίλων ὃς μὲν, ἀγαθός ἐστιν, ὃς δὲ, πονηρὸς, *amicorum alter, bonus; alter, vir est improbus*. hic enim omnino articulus est adiungendus. Ergo in illo carmine Homeri, Νεστορίδαι δ', ὁ μὲν, οὔτασ' Ἀτύμνιον, non solum casus immutatus est, sed etiã articulus

Il. π.

ἐλθὸν παιδίον, δυνάμενον ἀκούεσθαι ταχέως ἐλθὸν παιδίον, προσλαβὸν τὸ ἄρθρον, ἀποβαλεῖ τὴν ἐπιρρηματικὴν σύνταξιν, τὸ ταχὺ ἐλθὸν παιδίον, ὠφέλησεν ἡμᾶς. καὶ ἐάν τις, εὐρὺ ῥέει, προσθείη τις τὸ ἄρθρον, φήσας, τὸ εὐρὺ ῥέει, ὄνομα ποιήσειεν ἂν τὸ εὐρύ. πῶς οὖν οὐ βίαιον, τὸ μεταποιεῖν μόριον τὰς ἐπιρρηματικὰς εἰς ὀνοματικὰς συντάξεις, ἐπιρρηματικῶς παραλαμβάνειν;

ι΄ Τίνες τῶν γενικῶν ἄνευ ἄρθρων καταλέγουσιν ἔννοιαν.

Πᾶσα γενικὴ παντὸς ὀνόματος ἐπιμεριζομένη, πάντως συνέχει τὸ ἄρθρον. ἐκκείσθωσαν δὲ ὑποδείγματα· τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν, εἰσὶν Ἕλληνες, οἱ δὲ, βάρβαροι· τῶν Αἰάντων ὁ μὲν, ἐπικαλεῖται Τελαμώνιος, ὁ δὲ, Λοκρός· τῶν ἀδελφῶν μου, ὁ μὲν, ῥήτωρ ἐστὶν, ὁ δὲ ἕτερος, γραμματικός. καὶ ἐφ' ἑνικῶν τῶν δυναμένων τμῆσιν ἀναδέξασθαι, ὡς ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ, ἀργύρου, καὶ τῶν οὕτω παραλαμβανομένων· φημὶ δὲ ἐπιμεριζομένων· ἐπεὶ οἷόν τε γενικὴν, οὐ τὸ τοιοῦτον ἐπιδεχομένην, καὶ χωρὶς ἄρθρων λέγεσθαι· ἀνθρώπων ἀκούω, φίλων προνοοῦμαι· οὐ μὴν, φίλων ὃς μὲν, ἀγαθός ἐστιν, ὃς δὲ, πονηρός. πάντως γὰρ σὺν τῷ ἄρθρῳ. οὐ μόνον οὖν ἐπ' ἐκείνων ἡ πτῶσις [ἐνηλλάγη,] Νεστορίδαι δ', ὁ μὲν, οὔτασ' Ἀτύμνιον ἀλλὰ προφανὲς

ὅτι καὶ

ὅτι καὶ τὸ ἄρθρον λείπει· καὶ σαφὲς ὅτι [καὶ] τὸ σχῆμα ἐξηγήσατο τὸ ἀσύστατον τοῦ λόγου. γενικῆς γὰρ οὔσης, οὐκ ἂν ἔλειψε τὸ ἄρθρον. τὸ μέντοι, οἱ δὲ δύο σκόπελοι, αὐτὸ μόνον τὴν πτῶσιν ἐνήλλαξεν. ἔχει δὲ τὰ τῆς συντάξεως ἀπολογίαν τοιαύτην· τὰ ἐπιμεριζόμενα, ἐκ προϋφεστῶτός ἐστι πλήθους, ἐν γνώσει παραλαμβανομένου· εἴγε τὸ μέρος τῶν πρός τι καθέστηκε, καὶ ἔχει πρὸς τὸ ὅλον τὴν ἀπότασιν. ἀνάγκη οὖν ἐστι προσγίνεσθαι τὸ ἄρθρον τῷ ἐμπεριληπτικῷ τοῦ μέρους, ἵνα τὴν προϋφεστῶσαν γνῶσιν δηλώσῃ. ἔστι δὲ καὶ ἐκ παρεπομένων παραστῆσαι, ὡς τὰ καλούμενα πληθυντικά, ἀδιάκριτα ὄντα τοῦ ἀριθμοῦ, προσδιακρίνεται οὐ μόνον κατὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἀριθμοῦ· φέρε γὰρ οὕτω φάναι, φίλων πέντε ἐλθόντων, φίλων δέκα ἐλθόντων· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν· καὶ εἰ μὴ κυρίῳ ἀριθμῷ, ἀλλ' οὖν γε τῷ ἐπ' ἔλαττον ἐπαριθμουμένῳ. εἰ γὰρ τὰ ἐπιμεριζόμενα ἐλάττονά εἰσι τῶν ὅλων, φανερὸν ὅτι τὸ, τῶν φίλων, καθέστηκε πλέον τοῦ, οἱ μὲν, εἰσὶν ἀγαθοί· οἱ δὲ, φαῦλοι. εἰ γοῦν πάλιν τὰ τῆς συντάξεώς τις ἀφέλοι, οὐ μᾶλλον τὸ φίλοι ἔλαττόν ἐστι τοῦ φίλων, ἤπερ τὸ ἐναντίον. Περιφανῶν [οὖν] οὐσῶν τῶν τοιούτων συντάξεων, οἴονται τινες, κἂν μὴ παραλάβωσι τὸν λόγον, διασώζειν τὰ τῆς συντάξεως. οὗτοι

ταύτην

ἐξαριθμουμένῳ

φαῦλοις.

τῷ φ.

ſine dubio deeſt. quin etiam perſpicuũ eſt, figurã verborũ indicare incõgruam orationem. nam ſi eſſet genitiuus, articulus nimirũ ei nõ deeſſet. At in illo carmine, οἱ δὲ δύο σκόπελοι, caſus tantummodo immutatus eſt. Habet autem huiuſmodi conſtructio defenſionem iſtam, qua ſe tueri poteſt: Diſtributiua nomina conſtant ex multitudine antecedente, quæ ſumitur vt cognita; ſiquidem pars ex ordine relatiuorum eſt, & ad totum reſpicit. itaq; neceſſe eſt adiungere articulum toti, quod partem continet, vt antecedentem declaret cognitionem. Item a conſequentibus licet idem probare. nam ea quę vocãtur pluralia, quoniam nullam diſtinctionem quantitatis habent, diſtinguuntur non ſolum adiecto numero, ſi forte ita dixeris, φίλων πέντε ἐλθόντων, φίλων δέκα ἐλθόντων: verum etiam huiuſmodi cõſtructione: & ſi non numero multitudinis, numero ſaltem vnitatis. nã ſi, quæ diſtribuuntur, ſunt pauciora toto, cuius ſit diſtributio; patet patriũ caſum τῶν φίλων plureis ſignificare, quam illos rectos caſus, οἱ μὲν, εἰσὶν ἀγαθοὶ, οἱ δὲ, φαῦλοι. itaque ſi conſtructionem iſtam ſuſtuleris, nõ feceris nominandi caſum φίλοι numero inferiorem patrio caſu τῶν φίλων: & vice verſa. Quamq̃ igitur minime dubitãdum ſit de iſtiuſmodi conſtructionibus; tamẽ non deerunt qui ſe rectam conſtructionem ſeruare poſſe exiſtiment etiam non admiſſa ratione. Sed iis

Od. μ.

cette idem accidet, quod illis qui verborum figuras vsu & exercitatione tãtum didicerunt, non vi præceptorũ quę sunt a Græcis tradita, nec analogia quæ præceptorũ socia & comes est. iisdem etiam accidit vt, si qua in figura verborum lapsi fuerint, eã corrigere nesciant imperitia sua. Quemadmodum igitur permagnum vsum afferunt pręcepta Hellenismi, cũ ad poetatũ carmina recte & emendate legenda, tum ad quotidianum loquendi vsum, tum etiam ad verba diiudicanda, quę a priscis imposita fuerũt: ita etiam proposita orationis congruæ quæstio, quoslibet orationis lapsus ratione emendabit. Quamquam sunt etiam nonnulla quæ, etsi a maioribus tradita sunt, tamẽ non habent distinctam definitamq; pronuntiationem. Siquidem sunt qui ambigũt an εἴρηκας per α sit Græcũ potius, quam εἴρηκες per ε: & an Ἑρμῆ cũ diphthongo sit scribendum, an potius per η, ratione hoc ipsum exigente. In quibus constat, consequentem orationis seriem, quod vitiose dicitur, esse refutaturam. Tale igitur quidpiã etiam in proposita quæstione cõsequetur. nam siquid fuerit ambiguum, id ratio adhibita cum naturali quadã obseruatione corriget; & quidquid in cõstructione erit incongruum, id ipsa emendabit: quamquam alias quoq; demõstrauimus, nõ omnem genitiuũ postulare articulũ.

δὲ, ὅμοιόν τι πείσονται τοῖς ἐκ τριβῆς τὰ σχήματα τῶν λέξεων παρειληφόσιν, οὐ μὴν ἐκ δυνάμεως τῆς κατὰ τὴν παρά- τῆς D. δοσιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς συμπαρεπομένης ἐν αὐτοῖς ἀναλογίας. † οἷς παρακολουθεῖ τὸ, εἰ διαμάρτοιέν τινι σχήματι, μὴ δύνασθαι διορθοῦν τὸ ἁμάρτημα, διὰ τὴν παρακολουθοῦσαν αὐτοῖς ἀπειρίαν. καθάπερ οὖν πάμπολλός ἐστιν ἡ εὐχρηστία τῆς κατὰ τὸν ἑλληνισμὸν παραδόσεως, κατορθοῦσα μὲν τὴν τῶν ποιημάτων ἀνάγνωσιν, τήν τε ἀνὰ χεῖρα ὁμιλίαν, καὶ ἔτι ἐπικρίνουσα τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις θέσιν τῶν ὀνομάτων· τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἡ προκειμένη ζήτησις τῆς καταλληλότητος, τὰ τὸν ὁπωσδήποτε διαπεσόντα ἐν λόγῳ κατορθώσει. ἤδη μέντοι καί τινα τῶν κατὰ παράδοσιν οὐ διεσταλμένην ἔχει τὴν προφοράν· τῶν μὲν διστάζοντων, εἰ τὸ μέντοι εἴρηκας ἑλληνικὸν, ἤπερ [τὸ] εἴρηκες διὰ τοῦ ε ἢ, ὥς τινες ἀποφαίνονται, Ἑρμῆς διὰ διφθόγγου, τοῦ λόγου αἰτοῦντος τὴν διὰ ἀπαιτοῦντος τοῦ η γραφήν. καὶ φαίνεται ὅτι † ἡ τοῦ λόγου συνέχεια, τὸ ἐν κακίᾳ εἰρημένον παραιτεῖται. τοιοῦτον οὖν πάλιν τοι παρα- παρακολουθήσει κἀπὶ τῆς προκειμένης βέται. ἢ τηρήσεως. ἀμφιβαλλομένων γάρ τινων, τὰ τοῦ λόγου ἐλεγχόμενα μετά τινος φυσικῆς παρακολουθήσεως, ἀποστήσει τὸ οὐ δέον τῆς συντάξεως. ὥσγε ἐδείξαμεν, ὡς οὐ πᾶσα γενικὴ τὸ ἄρθρον ἀπαιτεῖ.

ια΄, Πότε τὸ ἄλλοι πάντως ἄρθρον προσλήψεται, καὶ πότε οὔ.

Εἰ δὲ ἐν τῇ προκειμένῃ συντάξει, εἴποι τις ὅτι ποιητικὴ ἄδεια ἐξαιτουμένη, ποιεῖ τὸ πλεονάζειν καὶ ἐλλείπειν, καὶ παραλείπειν τι τῶν τοιούτων, τὸ αἰτιπαραπεπηγμένον τοῦ λόγου παραστήσει καὶ τὸ λεῖπον καὶ τὸ πλεονάζον. φέρε γὰρ πάντα τὰ τῆς τοιαύτης συντάξεώς τινα παραλαμβάνειν· Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο· Ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε· Ἄλλοι μὲν χαλκῷ· Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν ὀλύμπῳ· Ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασεν· Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι· Ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται· καὶ ἐπ' ἄλλων πλείστων· πότερον [οὖν] ἐλλείπει τῇ τῶν ἄρθρων παραθέσει, ἢ ἐντελής ἐστι· καὶ πότερον ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, ἤ τινα αὐτῶν; οὐχὶ οὖν ἄχρηστος ὁ λόγος, ἀναπληρῶν μὲν τὸ λεῖπον, οὐ πλεονάζων δὲ ἐν τῷ μὴ δεομένῳ. ἢ ἐκεῖνο ἀπόδειξίς ἐστι, τὸ ἀναμεῖναι τὴν Ζηνοδότου γραφὴν, ἐν τῷ, ὧλλοι μὲν ῥα θεοί τε· καὶ σαφὲς ὅτι ἐκεῖ πάλιν οὐ προσοίσομεν, ὅπου οὐδὲ ὁ Ζηνόδοτος, Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα παρείσθω, παρολκὴν μᾶλλον παρέχοντα ἢ παράδοσιν πραγμάτων. Πάντοτε οὖν τὸ ἄλλοι συντάξει τὸ ἄρθρον, ἡνίκα τοῦ κατηγορουμένου πλήθους ὅλον ἐστὶν ἐμπεριληπτικὸν,

ἡνίοχος P.

εὔχρηστος

ἄλλοι

ὅλου

11, *Quando nomen ἄλλοι articulum omnino admittat, & quando non admittat.*

Quod si quis in proposita constructione dixerit, licentiam poetarum precario fere id impetrare, vt modo abundet, modo deficiat articulis; opposita & certa ratio docebit vbi desit, & vbi articulus abundet. Fac enim aliquẽ exẽpla omnia colligere, quæ pertinenr ad hoc genus constructionis; Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο: Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε: Ἄλλοι μὲν χαλκῷ: Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν ὀλύμπῳ: Ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε: Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι: Ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται: & alia quamplurima: vtrum dixerit constructionem istam carere articuli appositione, an nõ carere? & vtrum omnia hęc exempla, an eorum nonnulla? ergo ratio non erit hic inutilis: nam & quod deerit, supplebit; & reiiciet quod supererit. Nisi forte illud pro demõstratione afferatur, quod a Zenodoro traditum est. is enim scribit ὧλλοι μέν ῥα θεοί τε. atqui etiam sic patet, in illo exemplo nullum esse adhibẽdum articulum, in quo ne Zenodotus quidem ipse adhibet; Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο. Il. α. Sed missa hæc faciamus, quæ moram potius afferũt, quam vsum præceptorũ, & rerum tradẽdarum perceptionem. Nomẽ igitur distributiuum istud ἄλλοι, habebit semper sibi adiũctum articulum, cum vniuersam multitudinem, de qua est sermo, continet,

Il. α.
Il. β. Il. κ.
Il. ε.
Il. ο.
Il. ψ.
Il. ψ.

&eam in parteis diuidit. nam nisi tale sit, ne articulum quidem omnino sibi adiunctum habebit. Proponamus exempla hæc sermonis vsitati; οἱ μὲν ἄλλοι Ἕλληνες (i. ceteri Græci) *vocales, quæ in verborum sunt principio, aspirant: Æoles tantũ eas attenuant.* Æoles enim sunt Græcorum pars. Vel, si quis potius hoc modo enuntiet; *ceteri Dores retinent θ, Lacones vero eam etiam in σ mutant.* hic enim rursus nomen distributionis, continet multitudinem Dorum, qui in parteis distribuuntur. Eadem erit ratio in omnibus id genus distributionis, si viam istã teneas, quæ modo monstrata est. Alterius sermonis qui caret articulo, exempla illa sunt; ἄλλοις ἀνθρώποις ὁμίλει, μὴ τοῖς περὶ τὸν Τρύφωνα: hoc est, *cum aliis agito, non cum Tryphone.* nam illud ἄλλοις iã non complectitur omneis homines. Item, ἄλλοι μὲν γὰρ καὶ χαρίζονται ἡμῖν, σὺ δὲ, καὶ προσαφαιρῇ: i. *alii vel beneficiũ nobis faciunt; tu etiam de nostro aliquid aufers:* ἄλλους ὕβριζε, μὴ ἡμᾶς, *alios afficito contumelia, non nos.* In his enim exemplis nõ est necesse adiungere articulum: quandoquidẽ loquendi formula est vsitata, & facile ꝓbatur: at superior, obscura & difficilis intellectu fuerit, si sine articulo enuntietur; ἄλλοι μὲν Ἕλληνες δασύνουσι τὰ φωνήεντα, Αἰολεῖς δὲ οὐδαμῶς: hoc est, *alii Græci aspirãt vocales; Æoles minime.* Hac eadem via & ratione distinguemus illud ἄλλοι, quod est apud poetam: nam si contineat deos & homines, Iouem excipiat non dormientem, articulum omnino

νὴ τὼ σιώ

τήν τε διαίρεσιν πάλιν μερικὴν ποιεῖται. οὐ γὰρ τῇδε ἔχον, οὐ πάντως ἕξει καὶ τὸ ἄρθρον παραλαμβανόμενον. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα τὰ μὲν κατὰ τὸ ἔθος προφορᾶς, τάδε· Οἱ μὲν ἄλλοι Ἕλληνες, δασύνουσι τὰ ἐν τῇ λέξει φωνήεντα· Αἰολεῖς δὲ, μόνοι ψιλοῦσι. τμῆμα γὰρ τῶν Ἑλλήνων οἱ Αἰολεῖς. καὶ εἰ τῇδέ τις μᾶλλον ἀποφαίνοιτο· Οἱ μὲν ἄλλοι Δωριεῖς, τηροῦσι τὸ θ· Λάκωνες δὲ, βίποια καὶ εἰς σ μεταβάλλουσι. πάλιν γὰρ ἐμπεριεκτικὸν γέγονε πλήθους, τῶν ἐμπεριληπτικὸν ὑποτεμνομένων Δωριέων. Ὁ αὐτὸς λόγος παρακολουθήσει κατὰ τὴν παροῦσαν ἔφοδον ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων. Τοῦ δὲ ἑτέρου, Ἄλλοις ἀνθρώποις ὁμίλει, μὴ τοῖς περὶ Τρύφωνα. οὐ γὰρ δὴ γενικῶς τὸ ἄλλοι, πάντων ἀνθρώπων περιεκτικόν ἐστιν. ἄλλοι μὲν γὰρ καὶ περιληπτικόν χαρίζονται ἡμῖν· σὺ δὲ, καὶ προσαφαιρῇ· ἄλλους ὕβριζε, μὴ ἡμᾶς. οὐδεμία γὰρ ἀνάγκη προσνέμειν τὸ ἄρθρον, ὅπου γε καὶ ῥητή ἐστιν ἡ φράσις, καὶ εὐπαράδεκτος· ἡ μέντοι προκειμένη, † ἀσύνετος, εἰ δίχα τοῦ ἄρθρου λέγοιτο, Ἄλλοι μὲν Ἕλληνες, δασύνουσι τὰ φωνήεντα· Αἰολεῖς δὲ, οὐδαμῶς. Ταύτῃ γοῦν τῇ ἐφόδῳ διακρινοῦμεν καὶ † τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐμπεριεκτικὸν καθεστὼς θεῶν καὶ ἀνθρώπων, τὸ, ἄλλοι, καὶ ἐπιμεριζόμενον εἰς τὸν Δί', ἀπαιτήσει

τὸ ἄρ-

τὸ ἄρθρον. οὐ μὴν τὸ, Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι. οὐ γὰρ τῇδε ἔχει. τό τ', Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, οὐ πάντως ἐξ ἀνάγκης προσλήψεται τὸ ἄρθρον. τί γὰρ, εἰ οὕτω λέγει, ἐνίοις ἐπίτασσε; καθάπερ ἐν τῷ βίῳ φαμὲν, ἄλλοις προσέρχου, μὴ ἐμοί· καὶ ἔτι, ἄλλοις ὕβριζε, μὴ ἐμέ· οὐ τοῦτο προστάσσοντες, ἅπαντας τοὺς ἐν ὑποτάξει ὑβρίζειν, τοὺς δὲ ἐπιτηδείους. ἐκεῖνό γε μὴν πάλιν ἐλλείπει, Ἡ δ' ἄλλοις μὲν ἔασεν, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ Δέκτο δέπας. ἐμπεριεκτικὸν γάρ ἐστιν ἁπάντων τῶν συμπεριεχομένων θεῶν. οὔ γε μὴν τὰ τοιαῦτα ἐλλείπει, Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ. οὔτε γὰρ τῶν πάντων τὸ ἄλλοι νῦν περιεκτικόν ἐστιν, οὔτε ἐκ τῶν προτέρων ἐπιμερίζεται τὸ ἐπιφερόμενον, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ. ἐν ἴσῳ γὰρ ἀριθμῷ σχεδὸν τὰ τῆς συντάξεως ἐγένετο. προσκείσεται γὰρ καὶ τὸ, Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ, Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος· διὰ τὴν τοῦ ὅσοι σύνταξιν· καθὸ προέλαβε τὴν ἀρχήν. δεδείξεται γὰρ ὅτι τῷ ἀοριστώδει ἐμποδίζει τὰς τῶν ἄρθρων παρεμπτώσεις.

[Margin: τοῖ μὴ οἰκ. — προτέρων — προσκείσεται γὰρ καὶ τῷ — ἀοριστώδει ἐμποδίζειν D.]

exiget. at non ita illud, Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι. est enim dissimile. Il. ψ. Illud etiam, Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, nõ necessario assumet articulum. Il. α. quid enim vetat ita dicere, ἐνίοις ἐπίτασσε, *nonnullis impera?* quẽadmodum in sermone quotidiano vsurpamus, ἄλλοις προσέρχου, μὴ ἐμοί, *alios adito, non me*: &, ἄλλους ὕβριζε, μὴ ἐμὲ, *alios contumelia afficito, non me*: illud nimirum imperantes, vt alios qui sunt in eius dicione ac potestate, afficiat contumelia; neq; hoc faciat necessariis & amicis. In illo tamen exemplo vice versa deest articulus; Ἡ δ', ἄλλοις μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ Δέκτο δέπας. Il. ο. nam illud ἄλλους cõtinet omneis deos qui erant simul in cœnaculo. At illa, Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ, Il. ψ. articulo non carent. nam illud ἄλλοι iam non continet omneis: nec illud quod sequitur, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ, patitur distributionẽ a superioribus. nam in vtraque constructione par est numerus. Illud etiam iis addendum: eiusdem enim naturæ est: Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν ὀλύμπῳ, Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος: Il. ε. propter cõstructionem nominis ὅσοι, quatenus hæc vox anticipauit priorem illam θεοί: nam infra demonstrabimus, articulos esse submouendos, si partem aliquam orationis, quæ infinitam habeat vim, adhibeamus.

12. *Datiuos nominum adiectiuorum in epistolarum inscriptione non posse recte sine articulis enuntiari.*

Præterea quilibet datiuus adiectiui nominis, in epistolari constructione habet articulum adiunctum; Διονύσιος Τρύφωνι τῷ ἀγαθωτάτῳ χαίρειν, *Dionysius Tryphoni optimo salutem*: item τῷ τιμιωτάτῳ. nam si sine articulo scribatur, erit obscurior. Hæc autem articuli adiunctio, habet rationẽ huiusmodi. nomina propria incidunt in ambiguitatem: quæ tolli non potest, nisi nomen adiectiuum adhibeas; Τρύφων ὁ γραμματικός, Δίων ὁ φιλόσοφος: vel aliud quod gentem distinguat, Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος. quo fit vt nomina propria distinguantur a pluribus personis, ad quas referri poterat eadem appellatio. eamque ob causam in Epitheti superiore constructione cõmode quadrauit articulus: & Menelaus cum arcessit Aiacem, cum duobus epithetis ab altero Aiace distinguit, in

B.μ. illo loco; Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας, *At veniat natus Telamone acerrimus A-*

Il.π. *iax*. & alibi, Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ, *Ast ingẽs Aiax vnum petit Hectora fortem*. Illud etiam perspicuum est, superiorem constructionem exigere epitheta boni ominis, propter verbum quod declarandæ beneuolentiæ ergo assumitur, χαίρειν inquam: de cuius verbi constructione, & congruo cõtextu, dicetur suo loco. Ac ne illud quidem obscurũ est,

ιβʹ. Ὅτι ἀσύντακτον χωρὶς ἄρθρου ἐκφέρεσθαι τὰς ἐν ἐπισταλτικῇ δοτικὰς τῶν ἐπιθετικῶν ὀνομάτων.

Ἔτι πᾶσα δοτικὴ ἐπιθετικοῦ ὀνόματος, κατ' ἐπισταλτικὴν σύνταξιν σύνεστι τὸ ἄρθρον· Διονύσιος Τρύφωνι τῷ ἀγαθωτάτῳ χαίρειν· τῷ τιμιωτάτῳ. ἀσύνετον γὰρ τὸ δίχα τοῦ ἄρθρου λεγόμενον. Ἔχει δὲ λόγον ἡ συνέχεια τοῦ ἄρθρου τοιοῦτον· ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασι παρεμπίπτει ἡ ὁμωνυμία· ἧς τὸ ἀμφίβολον οὐκ ἀπολύεται δίχα τῆς ἐπιτρεχούσης τὰ ὀνόματα ἐπιθετικῆς προσθέσεως· [ὡς φαμὲν,] Τρύφων ὁ γραμματικός, Δίων ὁ φιλόσοφος· ἢ κατ' ἐθνικὴν σύνταξιν, [Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος,] Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος. καὶ οὕτω τὰ κύρια ὑπεκλύεται τῆς εἰς πλείονα πρόσωπα συνελθούσης ἐννοίας. διὸ καὶ τῇ προκειμένῃ συντάξει τὸ αὐτὸ ἐνεχώρησεν. ἔνθεν καὶ ὁ Μενέλαος, μεταπεμπόμενος τὸν Αἴαντα, οὐκ ἀπιθάνως διὰ δύο ἐπιθέτων τὸν Αἴαντα τῆς ὁμωνυμίας ἀπέλυσεν, ἐν τῷ, Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας· καὶ ἐν ἑτέροις, Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι. Σαφὲς δ' ὅτι καὶ ἡ προκειμένη σύνταξις, καὶ εὐφημότερα τὰ ἐπιθετικὰ ἀπαιτεῖ, ἕνεκα τοῦ διὰ φιλοφροσύνην παραλαμβανομένου ῥήματος· λέγω τοῦ χαίρειν· περὶ οὗ τῆς συντάξεως, καὶ ὅλως τῆς συνεπείας, κατὰ τὸ δέον εἰρήσεται. ἀλλ' ὡς πάλιν τὰ ἐπιθετικὰ τῶν ὀνο- (margin: συνιούσης)

τῶν ὀνομάτων † διὰ πλείονος ὕλης χωρεῖ, τὸ προϋπῆρχον. ἵν' οὖν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀποστῇ τῆς συντάξεως, ἀναγκαίως προστίθεται τὸ ἄρθρον, σημαῖνον ἔσθ' ὅτε καὶ μοναδικὴν ἀναφοράν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐδιδάξαμεν. (ἐδείξαμεν.) ἔστι καὶ οὕτω φάναι, τὰ ἄρθρα ἔσθ' ὅτε προστιθέμενα, ἰδιότητα ὀνόματος παρίστησιν. οὕτω γάρ, ἐκ Δήλου τὸ πλοῖον εἰς Ἀθήνας παραγόμενον (παραγενόμενον) κατέπλευσεν, εἶχε τὸ συνέχεσθαι τοῦ ἄρθρου, ἐν τῷ, τὸ πλοῖον κατέπλευσε. καθὸ (καθότι) καὶ ὡς τό, ὁ ποιητής, ὑπαγορεύει τὸν Ὅμηρον. δεόντως ἄρα καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἡ προσθετικὴ ἐστὶ τοῦ ἄρθρου (πρόσθεσις), συνιδιάζουσα τὸ ἐπιθετικὸν τῷ κυρίῳ ὀνόματι.

ιγ' Ὅτι καὶ τό, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ἀναγκαίως προσέλαβε τὸ ἄρθρον.

Ὑπὸ τὸν αὐτὸν λόγον πίπτει καὶ ἡ τοιαύτη σύνταξις, Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος, Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. ἔστι γὰρ τὸ συμφραζόμενον τοιοῦτον, Ἀθηναίοις χαίρειν. κἀπειδὴ οὐχ ἅπασι ταὐτὸ παρείπετο, (ἦσαν γὰρ οἱ μέν, δημόται, οἱ δέ, βουλευταί) ἐδέετο δὲ τοῦ διαστέλλοντος ἐπιθέτου, ἡ ἐπισταλτικὴ σύνταξις, ἀπεμέρισε τοὺς μὲν βουλευτάς, διὰ τό, τῇ βουλῇ· τοὺς δὲ δημότας, διὰ τό, τῷ δήμῳ. ὥστε τὸ πᾶν τὸ συμφραζόμενον εἶναι, τοῖς βουλευταῖς καὶ δημόταις. καὶ σαφὲς

epitheta pluribus substantiuis tribui posse. itaque, vt ab eiusmodi quoq; cōstructione tollatur ambiguitas, articulum adiungi; qui significat interdum vel vnicam personam, aut rem notam; sicut in superioribus demonstrauimus. Licet etiam hanc rationem afferre; articuli interdū additi, peculiare aliquod nomen referunt, hunc in modū videlicet; ἐκ Δήλου τὸ πλοῖον εἰς Ἀθήνας παραγενόμενον, κατέπλευσεν: i. *ex Delo nauigium profectum Athenas delatum est*. hic enim articulus adiunctus in illo, τὸ πλοῖον κατέπλευσεν, fecit vt significaret nauigium peculiare; quemadmodum ὁ ποιητὴς subindicat Homerū. Recte igitur etiam sic articulus adiicitur, & facit vt epithetū habeat eandem proprietatem, quam habet nomē proprium.

13, *In illo etiam*, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, *necessario additum esse articulum.*

Sub eadem præcepta cadit illa quoque constructio, Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος, Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν, *Philippus rex Macedonū, senatui & populo Atheniēsium salutem*. nam sensus qui in ea continetur, ille est, Ἀθηναίοις χαίρειν, *Atheniensibus salutem*. & quoniam nō omnibus eadem erat conditio, (alii enim erāt populares & plebeii; aliī senatores) & inscriptio epistolæ opus habebat adiectiuo, quod hos ab illis distingueret; seiunxit senatores a populo, cum dixit τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ. vt summa illius inscriptionis sit, τοῖς βουλευταῖς καὶ δημόταις, *senatoribus & plebi*. Hinc patet,

nomina collectiua eiusmodi collectionem sibi vindicasse: quãdoquidem numero vnitatis proferuntur, & tamen multitudinem significant. itaque facile illud est, Ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος. refertur enim ad illud quod subauditur. Demonstratum ergo est, articulum adiunctum etiam in isto exemplo, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν, esse necessarium.

14, *Genitiuum admittere articulum.*

Illud etiam quærendũ est, curnam ista constructio in alio casu non procedit, præsertim in datiuo, cuius est cõstructio; sed in genitiuo tantum procedit? An quia quæ distribuuntur, sunt partes totius collectæ multitudinis; eamque ob causam exigunt cõstructionem possessiuam; possessio autem solo genitiuo, non alio casu indicatur. Sed hactenus de articulis, qui semper nomina comitãtur: iam veniendum deinceps est, ad eas quoq; partes quæ articuli societatem admittere non possunt. *Pars secunda.*

15, *Pronomen ἀλλήλων non recipere articulum.*

At pronomen hoc ἀλλήλων renuit omnino articuli societatem. Hoc patet cũ vsu auctorum omnium, tum ratione, quæ vocem istam comitatur. cõiunctum enim cum verbo, significat actionẽ reciprocam personarum, quæ transitione facta, agunt aliquid: Ἀλλήλοις ζώοντε: Ἀλλήλοις δ' ἐλπίσαι: Ἀλλήλων ἀμείνοντες βέ- *Il. ρ.*

ὅτι τὴν τοιαύτην ἀριθμὸν ἀπηνέγκατο τὰ ἀθροιστικὰ ὀνόματα· ἅπερ ἑνικῶς μὲν λέγεται, † πληθυντικῶς δὲ νοεῖται. καὶ διὰ τοῦτο εὐμαρὲς τό, Ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος, πρὸς τὸ ὑπακουόμενον τὸ σχῆμα ὑπήκουσεν. *ιε. Ὅμηρος* Ἐδείχθη ἄρα, ὡς κατηναγκασμένη ἐστὶν ἡ σύνταξις τοῦ ἄρθρου καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

ιδ' † Περὶ πτωτικῶν [τῶν] δυναμένων ἄρθρον παραδέξασθαι.

Κἀκεῖνο δὲ ἐπιστατέον, τί δήποτε οὐκ ἐν ἄλλῃ πτώσει † προσεχώρει τὰ τῆς συντάξεως· καὶ μάλιστά γε τῇ δοτικῇ, ἧς ἐστι σύνταξις, μόνῃ δὲ τῇ γενικῇ. ἢ ὅτι τὰ ἐπιμεριζόμενα, μέρη ὄντα ὅλου ἀθροίσματος, κτητικὴν σύνταξιν ἀπαιτεῖ. *ἀπῄτει* δι' ἄλλης δὲ πτώσεως οὐκ ἐμφανίζεται κτῆσις, ἢ διὰ μόνης τῆς γενικῆς. καὶ τοσαῦτα περὶ τῶν ἀεὶ συνυπαρχόντων ἄρθρων τοῖς πτωτικοῖς. † Ἑξῆς χωρητέον καὶ ἐπὶ τὰ ἀδυνατοῦντα μόρια τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων παραδέξασθαι. *τμῆμα β'.*

ιε' Ὅτι τὸ ἀλλήλων οὐ παραδέχεται ἄρθρον.

Ἀνέφικτον γὰρ τὸ ἀλλήλων εἰς ἄρθρου παράθεσιν. καὶ προφανές ἐστιν ἐκ τῆς παρὰ πᾶσι χρήσεως, καὶ τοῦ συμπαρεπομένου λόγου. μετὰ ῥήματος γάρ, διαβατικὴν προσώπων † διάθεσιν σημαίνει· Ἀλλήλοις ζώοντε· Ἀλλήλοις δ' ἐλπίσαι· Ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέ-

λεα

λεα συνόεντα. αἱ δὴ τοιαῦται συντάξεις, ἐν ὀρθῇ καὶ πλαγίᾳ πτώσει νοοῦνται. ἔστι δὲ τὸ προκείμενον ὄνομα, † ἐν ὀρθῇ, καὶ τὸ ἑπόμενον ἐν πλαγίᾳ. ἄλλοι γὰρ ἄλλων, καὶ ἄλλοι ἄλλοις, καὶ ἄλλοι ἄλλους. ὁποτέρᾳ οὖν πτώσει ἐπιδοθὲν προσέλθῃ τὸ ἄρθρον, ἀκαταλληλότητα παρέξει. εἰ γὰρ τῇ λεγομένῃ ὀρθῇ, τὸ ἐγκείμενον τῆς πλαγίας οὐ παραδέξεται· καὶ εἰ τῷ τῆς πλαγίας, τὸ ἐγκείμενον τῆς ὀρθῆς ἀντικείσεται. ἑνὶ γὰρ ὀνόματι δύο προτακτικὰ ἄρθρα συντάσσεσθαι, ἀμήχανον. καὶ οὕτως ἡ σύνταξις ἀνέφικτος ἐγένετο.

ιϛ´ † Ὁμοίως καὶ τὸ ἀμφότεροι οὐ παραδέχεται ἄρθρον.

Ὁμοίως ἀνέφικτον τὸ ἄρθρον πρὸς σύνταξιν τὴν τοῦ ἀμφότεροι, καὶ τῆς † χρήσεως τὸ τοιοῦτον ἀπαγορευούσης, καὶ τοῦ συμπαρεπομένου λόγου. ἐξ οὗ δείκνυται ὡς οὐ ταὐτόν ἐστι τῷ δύο τὸ ἀμφότεροι. εἴγε, κατὰ τὸν δέοντα λόγον, τῷ δύο καὶ τὸ ἄρθρον προστίθεται, καθὸ καὶ τοῖς ἑξῆς ἅπασιν ἀριθμοῖς, οὐ μὴν τῷ προκειμένῳ μορίῳ. ἔστι δὲ αἰτία ἥδε· ἐπὶ δυάδος ἐγνωσμένης τὸ ἀμφότεροι παραλαμβάνεται. ἔστιν οὖν φάναι, δύο ἄνθρωποι τρέχουσιν· ὡς ἂν τοῦ δύο πρώτην γνῶσιν τὴν κατὰ τῶν ἀνθρώπων ὑπαγορεύοντος, τοῦ δὲ ἀμφότεροι δηλοῦντος τὴν πάλαι γνῶσιν. ἔνθεν οὐδὲ ἔστι προσθεῖναι μετὰ τὴν τοῦ δύο

τὸ δύο τῷ ἀμ.

λεα συνόεντα: h. e. alii alios vulnerestis: alii alios predati sunt: alii aliorum vitantes luctuosa tela. cõstructiones igitur eiusmodi existũt in recto casu & obliquo. nam alii aliorũ dicitur, alii aliis, & alii alios. Ad vtrum itaque casum accesserit articulus, incongruam orationẽ efficiet. nam si nominatiuo adiũgatur, eum qui sequitur obliquus, non admittet: sin obliquo, rectus repugnabit. nam cum vno eodemq; nomine duo articuli præpositiui coniungi nullo modo possunt: atq; ita constructio erit incongrua, nec poterit consistere.

16. Ne ἀμφότεροι quidem nomen, recipere articulum eodem modo.

Eodem modo articulus congrue nõ construitur cum nomine ἀμφότεροι nam huiusmodi cõstructionem & vsus reiicit, & ratio quæ vocem comitatur vnde patet, nomẽ ἀμφότεροι esse diuersum a nomine numerali δύο. quandoquidem nomini δύο additur articulus recta ratione id exigente, sicuti ceteris nominibus numeralibus; at non ita nomini superiori. Ratio est illa: nomen hoc ἀμφότεροι sumitur, cum duas res aut personas notas significare volumus. itaque licet dicere, δύο ἄνθρωποι τρέχουσιν duo homines currunt: qua in oratione δύο indicat primã cognitionem hominum: at ἀμφότεροι pristinã declarat cognitionem. Hinc fit, vt post nomen δύο

non liceat articulum addere ante nomen ἄνθρωποι, & dicere δύο οἱ ἄνθρωποι τρέχουσιν. esset enim primæ cognitionis expositio. & tamen demõstratum est, articulum adiũctum repetere memoriam rerum iam cognitarum. At post ἀμφότεροι licebit; ἀμφότεροι οἱ ἄνθρωποι τρέχουσιν, *vtrique homines currunt*: ἀμφότεροι οἱ φίλοι τρέχουσιν, *vtriq; amici currunt*. etenim binus numerus in ἀμφότεροι erat antea cognitus: eãq; ob causam articulus adiungi recte non potest. Sed si in constructione nominis δύο, numeri memoria repetatur, articulus tum recte adiungi poterit; οἱ δύο ἄνθρωποι τρέχουσιν. Patet igitur, cõstructionem in ἀμφότεροι vsum articuli recusare, & societatem eius vt superfluam reiicere. nã illud
Il. ν. Homeri, Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι, indicat personas notas carminibus superioribus; Hectorẽ inquam
Il. γ. & Alexandrum: Ὣς εἰπὼν, πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ: & Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός. Neq; vero illud me fugit, verba substantiua in orationis constructione admittere nomina coniuncta cum ἀμφότεροι, sine articulo; ἀμφότεροι φίλοι εἰσιν: ἀμφότεροι ἄνθρωποί εἰσιν: ἀμφότεροι γραμματικοὶ ὀνομάζονται. nam nomini ἀμφότεροι numerus binus inest: nomen consequens verbi constructio sibi vindicat: id quod in sequẽtibus accuratius demonstrabitur.

σύνταξιν, περὶ τοῦ ἄνθρωποι, τὸ ἄρθρου, δύο οἱ ἄνθρωποι τρέχουσι. περιττὴ γὰρ ἡ ἀφήγησις· ἡ δὲ πρόσθεσις τοῦ ἄρθρου, ἐδείχθη ἀναπολοῦσα τὰ προδεδηλωμένα. μετὰ μέντοι τὸ ἀμφότεροι, ἀμφότεροι οἱ ἄνθρωποι τρέχουσιν, ἀμφότεροι οἱ φίλοι τρέχουσι. προέγνωστο γὰρ ἡ τοῦ ἀμφότεροι δυάς· καὶ διὰ τοῦτο † ἀνέφικτος ἡ τοῦ ἄρθρου παράθεσις. ἀναποληθεῖσα γοῦν ἡ τοῦ δύο σύνταξις, δεκτικὴ γίνεται τοῦ ἄρθρου, οἱ δύο ἄνθρωποι τρέχουσι. περιττὸν οὖν ὅτι ἡ τοῦ ἀμφότεροι σύνταξις τὸ † ἄχρηστον τοῦ ἄρθρου † ἀπαγορεύουσα, ὡς περισσὴν, τὴν τούτου σύνταξιν ἀπεώσατο. τὸ γὰρ, Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι, κατηγορεῖ τῶν ἐγνωσμένων, διὰ τῶν προκειμένων λόγων· λέγω δὲ Ἕκτορος καὶ Ἀλεξάνδρου [Ὣς εἰπὼν, πυλέων] ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ· καὶ. Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός. Οὐ λέληθέ με ἡ ὑπαρκτικὴ τῶν ῥημάτων σύνταξις, παραδεχομένη μετὰ τοῦ ἀμφότεροι τὰ συνόντα ὀνόματα, χωρὶς ἄρθρου· ἀμφότεροι φίλοι εἰσίν· ἀμφότεροι ἄνθρωποί εἰσιν· ἀμφότεροι γραμματικοὶ ὀνομάζονται. καθὸ ὑπέκειτο μέν τις † δυὰς ἡ τοῦ ἀμφότεροι· τὸ δ' ἐπιγεγενημένον ταύτῃ, ἡ ὑπαρκτικὴ σύνταξις ἀφηγεῖται· ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ τοιοῦτον ἀκριβέστερον † φανήσεται.

περίτ- εις

ιζ΄, Ὁμοίως

ιζ', Ὁμοίως ὅτι καὶ αἱ κλητικαὶ ἀνέφικτοι εἰς ἄρθρων παράθεσιν.

Μετὰ μέντοι τὰς εἰρημένας συντάξεις τῶν ἄρθρων, ἀκολούθως σκεπτέον, εἰ καὶ αἱ κλητικαὶ τῶν ὀνομάτων, κατὰ τὴν κοινὴν δόξαν, δεκτικαί εἰσιν ἄρθρων. διαστολὴν γὰρ ἐξ αὐτῶν φησι γίνεσθαι τῶν συνεμπιπτουσῶν εὐθειῶν τε καὶ κλητικῆς· ὁ Θέων, ὦ Θέων· ὁ Ἑλικών, ὦ Ἑλικών. εἰ γοῦν καὶ αἱ φωναὶ ἐναλλαγεῖσαι τῶν ὀνομάτων κατά τι ἐθνικὸν ἔθος, πάλιν ἡ παράθεσις τοῦ ἄρθρου τὸ σχῆμα διελέγξει. κλητικῆς μὲν γάρ ἐστι τὸ Θυέστα· ἀλλ' ὁπηνίκα προσλαμβάνει τὸ ὁ ἄρθρον, τὸ τηνικαῦτα συντάξεως τῆς κατ' εὐθεῖαν τυγχάνει· Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι. καὶ εἰ εὐθείας εἴη, πάλιν ἡ παράθεσις τοῦ ἄρθρου κλητικὴν σύνταξιν ἀποτελεῖ· Ὦ φίλτατ' Αἴας· καὶ ἔτι, Ὦ φίλος, οὔ σε γ' ἔολπα. διστάζεται δὲ παρὰ Μενάνδρῳ, ὦ Λάχης Λάχης, πότερον ἐν σχήματί ἐστι τῷ προκειμένῳ, ἢ δεόντως μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τὴν πτῶσιν ἔχει τῆς κλητικῆς. καὶ ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτο πάμπολλα παραθέσθαι.

[Margin: φασὶ διῄρηνται / συμπιπτουσῶν κλητικῶν]

[Margin: ἴσον οὖν εἰς τὸ π.]

ιη', † Ὅτι τὸ ὦ οὐκ ἄρθρον ἐστίν.

Ὁ μὲν οὖν Τρύφων ἐκ τῶν παρεπομένων † τῇ φωνῇ ὦ, ἥ ἐστι κατὰ πολὺ ἀφεστῶσα τῆς ἀκολουθίας τῶν ἄρθρων, περιγράφει τὸ μόριον τῆς τούτων ἰδέας. ἀλλὰ καὶ ἔτι διὰ τῆς ἐννοίας, ἐν οἷς τὰ

17, Vocatiuos item non pati societatem articuli.

Post demonstratas iã constructiones articuli, consequẽs est vt videamus, an vocatiui nominum, vt communis est opinio, articulos admittant. articulis enim aiunt istiusmodi distingui vocatiuos a nominatiuis; qui in eãdem vocem incurrunt: vt ὁ Θέων, ὦ Θέων: ὁ Ἑλικών, ὦ Ἑλικών. Itaque etsi vox nominis immutetur ex instituto gentis alicuius, tamen articulus adiũctus figuram refutabit: nã Θυέστα, vocatiui casus est: sed cum assumit ὁ articulũ, tum obtinet nominatiui cõstructionem; Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι. [Il. β.] Et vice versa, si recti casus sit, articulus adiunctus efficit vocatiui constructionẽ; ὦ φίλτατ' Αἴας: [Verba Teucri apud Sophoclem in Aiace flag.] præterea ὦ φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν ἔσ' ἀνδρῶν ἔσεσθαι. [Od. γ.] Illud tamẽ, quod est apud Menandrum, in dubium vocatur, ὦ Λάχης Λάχης, vtrum figuram superiorem retineat, an vna cum articulo, ratione id efflagitãte, etiam casum vocatiui habeat. sed cõtra istam opinionem multa possunt afferri.

18, Ὦ vocatiuis præpositum, non esse articulum.

Trypho itaque, cum propter ea quæ comitantur vocem ὦ, quæ admodum dissimilis est articulis, tollit istam particulam ex ordine articulorum; tum propter vim & sensum eius; siquidem

ad secundam personam feratur, cũ ceteri articuli ad tertiam referantur. Hæc Trypho: quæ tamen, communi opinione deceptus, aliâs refutat: & contra illud argumentum quod est a voce ductum, ait, nõ esse conseruandum ordinem in articulis: siquidem alia quoque multa non conseruant casus & genera sibi adhærentia: neque rationi consentaneum existimat, vnam articulorũ vocem deflexisse, ne in vna dictione pars orationis discerperetur. Ad argumẽtum autem, quod a vi vocis & sensu ductũ fuerat, quod videlicet ὦ in tertia persona non versatur, sic occurrit: negat vocatiuum esse nomẽ, propterea quod fertur ad secundam personam; cum ceteri casus construãtur cũ tertia. Quod si absurdum est vocatiuum pro nomine non accipi, absurdum quoque fuerit articulum vocatiui negare esse articulum, quoniam cum secunda construitur persona.

19, *Articulos seruare consecutionem in casibus.*

Sed contra istam quoque Tryphonis argumentationẽ dicendum est, primum illud non esse vèrum; i. articulos non conseruare ordinem. retinent enim conuenientem ordinem; illo tantũ excepto, quod rectus casus patitur defectum. Quod autem oporteat eos cõseruare ordinem, inde patet, quod cum nominibus, & participiis, pronominibus etiam, in quibus omnibus ordo conseruatur, coniungi solent. itaq;

μὲν ἄλλα ἄρθρα τὴν ἐν [τοῖς] τρίτοις προσώποις σύνταξιν ἀνεδέχετο, τὸ δὲ ὦ, τὴν ἐν δευτέροις. ἅπερ πάλιν ἀνασκευάζει, εἰς τὸ κοινὸν τῆς δόξης παραγενόμενος· καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγον φησί, μὴ δεῖν τὰ ἄρθρα ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι, καθότι καὶ ἄλλα πολλὰ ἀνακόλουθα κατὰ πτώσεις καὶ τὰ συνόντα γένη· συνάγοντα οὐκ εὔλογόν τε ἡγεῖται, † μιᾶς φωνῆς ἡγεῖσθαι κεκλίσθαι τὸ ἄρθρον· ἵνα μὴ ἐν μιᾷ ρ. λέξει μέρος λόγου καταχωρίζηται. πρὸς δὲ τὸν ἀπὸ τῆς ἐννοίας λόγον, ὡς οὐκ ἐν τρίτῳ προσώπῳ καταγίνεται τὸ ὦ, ἐκεῖνό φησιν, ὡς οὐδὲ ἡ κλητικὴ ὄνομα εἴη· ἐπείπερ πρὸς δεύτερον πρόσωπον [τὴν σύνταξιν ποιεῖται,] τῶν ἄλλων πτώσεων τὴν ἐν τρίτοις προσώποις σύνταξιν ποιουμένων· καί, εἰ ἀπεμφαῖνον τὴν κλητικὴν ὄνομα μὴ παραδέχεσθαι, ἀπεμφαῖνον ἄρα καὶ τὸ τῆς κλητικῆς ἄρθρον μὴ φάναι ἄρθρον, ὅτι σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιεῖται.

ιθʹ, † Ὅτι ἀκόλουθα τὰ ἄρθρα κατὰ πτῶσιν.

Ἀλλ᾽ ἔστι καὶ πρὸς ταῦτα φάναι, ὡς τὸ πρῶτον οὐκ ἀληθεύει, τὸ, μὴ ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι τὰ ἄρθρα. ἐν γὰρ τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ καταγίνεται· αὐτὸ μόνον, τῆς εὐθείας ἐμπαθοῦς γινομένης. ἀλλ᾽ ὅτι ὀφείλει καὶ ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι, δῆλον ἐκ τοῦ ἐναρτῆσθαι αὐτὰ τοῖς κατὰ ἀκολουθίαν πτωτικοῖς· καὶ ἕνεκα τοῦ-

του

του συνελεύσεται τῇ τούτων ἀκολούθῳ κλίσει. ἐπεὶ πῶς ἂν ἄρθρον γένοιτο; ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνό ἐστιν ἀναγκαστικὸν τοῦ πάντως ἐν θέμασιν αὐτὸ καταγίνεσθαι, ἵνα μὴ διὰ μιᾶς λέξεως ἀκολούθου, μέρος λόγου καταχωρίζηται, ὅτε μὴ ἐν πλήθει λέξεων τὰ μέρη τοῦ λόγου διακρίνεται, ἐν δὲ ἐννοίᾳ ἰδίᾳ. ἀλλ' εἰ καὶ τὸ τοιοῦτόν τις μὴ δῴη [τὸ ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι) τὰ ἄρθρα] καθὸ καὶ μέρη λόγου ὄντα ἀνακόλουθα, οὐ μὴν διαφθείροντα τὸν μερισμὸν τῆς ἐννοίας, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδέαν τοῦ μερισμοῦ [παραλαμβάνεται) εἴγε τὸ ἐγὼ τοῦ νῶϊ διέστηκε κατὰ πολύ, καὶ ἔτι τὸ ἡμεῖς· καὶ μενούσης τῆς ἐννοίας, μένει ἡ ταυτότης τοῦ μερισμοῦ· ἐκεῖνό γε ἀληθεύσει,] ὡς τὰ ἐκτὸς γινόμενα τῆς ἰδίας ἐννοίας, κἂν πάνυ τῆς δεούσης ἀκολουθίας ἔχηται), κατὰ φωνὴν, ὡς ἔχει τὰ τῆς ὁμοφωνίας, οὐκ εἰς τὸν αὐτὸν μερισμὸν καταλήψεται). Πῶς οὖν οὐ μᾶλλον παραγραφήσεται, τοῦ εἶναι ἄρθρον τὸ ὦ, ἀπονεῦσαν καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν φωνῶν κατὰ πάντα τρόπον, καὶ ἔτι τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου; Ὑποτεμνέσθω δὲ ὁ λόγος εἰς τὸ τοιοῦτον, ὡς οὔτε παρὰ τὸ ἀκόλουθον τῶν φωνῶν, οὔτε μὴν παρὰ τὸ ἀνακόλουθον τὰ τοῦ λόγου παραστήσεται μέρη· ὡς δὲ πρόκειται, ἐκ τῆς παρεπομένης ἰδιότητος. Φησὶ γοῦν ὁ Τρύφων, καθότι ἡ κλητικὴ, κἂν δεύτερον πρόσωπον ᾖ, καὶ τὸ ὦ ἄρθρον

(Margin: παραλαμβάνηται διὰ τὸ διακεκρίσθαι — παραγραφήσεται — παρὰ — παρὰ καταστήσει)

sequũtur eorum ordinatam declinationem: alioqui articuli non essent. Præterea, ne illud quidem ratio cogit, articulos hærere suppositis, ne in vnica dictione ordinata pars orationis discerpatur. Partes enim orationis nõ dictionum numero, sed proprietate sensus distinguũtur. Verum fac aliquem hoc non concedere, articulos videlicet non cõseruare ordinem, quatenus partes etiam nonnullæ orationis non conseruant, & tamen retinent proprietatem sensus; eamque sequuntur continenter: siquidem multum interest inter ἐγὼ, & νῶϊ, atque adeo ἡμεῖς: & tamen manente sensu, manet etiam eadem proprietas. Sed fac (inquam) aliquẽ hoc non concedere: illud tamen minime dubium fuerit, eas orationis partes, quæ a proprio sensu desciscunt, etiam si legitimum ordinem conseruent, quod ad vocem attinet, vt sunt quæ voce similes sunt; non continuo eundem sensum esse occupaturas. Ergo particula hæc ὦ multo magis ex numero articulorũ explodetur; quandoquidem & vocum ordinem omnino, & sensum articuli declinat. Verũ contrahatur in huiusmodi compendium oratio: Partes orationis non constituuntur vel vocum consecutione, vel vitio consecutioni contrario; sed quẽadmodum superius positũ est, proprietate quæ eas sequitur. At Trypho ait, articulum ὦ comitari vocatiuũ, cui adiunctus est, quatenus hic.

casus ad secundam refertur personam. Atqui nomen retinet suam proprietatem in quolibet casu: siquidem non accidit nomini illud propriū, vt personis nitatur; quandoquidem etiam in prima & secūda persona assumitur; *sum Vlysses*: & in secunda, *Vlysses es*. habet enim inhærentem propriam qualitatem. at articulus appositus, vnam tantum habet proprietatē, tertiarum personarū *reciprocationem: præsentem autem personā, habet maxime cōtrariam: quandoquidē illud ἐμός ἐστι, *meus est*, etsi articulū assumit in tertia persona, tamen nō assumit item in illo, ἐμὸς εἶ, *meus es*; quia cōstruitur cum secunda persona. Ergo si eadem pars orationis, propter diuersam personam, & assumit, & non assumit articulum, multo magis ea quæ etiam voce diuersa est, non patietur articulū sibi apponi; præsertim cum vox ipsa indicauerit, in ceterorum casuū consecutione articulos cum vocatiuo nullā habere posse societatē. Cum igitur vocatiuus requirat secundam personam, superuacaneum est quærere, an ὦ sit articulus. Sed dixerit quispiam, cur igitur ab omnibus inter articulos hæc vox numerata fuit? Equidem dixerim, imitatione ceterorum casuum; quoniam voces illis adhærentes, articuli vocabātur; quemadmodum syllabæ etiā eæ quæ vnicam habent literam: erat aūt ὦ propria vox vocatiui.

*relatione

συνόδου δύο ὄν ἐστι τῇ συνηρτημένῃ κλητικῇ. ἀλλὰ τὸ μὲν ὄνομα διασώζει τὸ ἴδιον κατὰ πᾶσαν πτῶσιν· εἴ γε οὐκ ἴδιον αὐτῷ παρέπεται τὸ κατὰ πρόσωπα ἐγγίνεσθαι· ὅπου γε καὶ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ παραλαμβάνεται, εἰμὶ Ὀδυσσεύς· καὶ ἐπὶ δευτέρου προσώπου, Ὀδυσσεὺς εἶ. συνοῦσαν γὰρ ἔχει τὴν ἰδίαν ποιότητα. ἥ γε μὴν τοῦ ἄρθρου παράθεσις, ἓν ἰδίωμα ἔχει, τὸ τῶν τρίτων προσώπων ἀναπόλησιν· ἐναντιώτατον δὲ ἔχει τὸ ὑπ' ὄψιν παραλαμβανόμενον πρόσωπον· ὅπου γε καὶ τὸ, ἐμός ἐστι, προσλαμβάνον τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, οὐκέτι προσλαμβάνει ἐν τῷ, ἐμὸς εἶ, διὰ τὴν πρὸς τὸ δεύτερον πρόσωπον σύνταξιν. Εἰ γὰρ οὖν ταὐτὸ μόριον παρὰ τὸ ἀδιάφορον πρόσωπον καὶ ἄρθρον προσλαμβάνει, καὶ οὐ προσλαμβάνει, πῶς οὐ μᾶλλον καὶ τὸ τῇ φωνῇ παραλλάξαι ἐκστήσεται τῆς τοῦ ἄρθρου παραθέσεως· μάλιστά γε τῆς φωνῆς ἐνδειξαμένης διὰ τῆς παμπόλου ἀκολουθίας τὸ ἀκοινώνητον τῶν ἄρθρων. * ζητούσης ἄρα τῆς κλητικῆς δεύτερον πρόσωπον, περισσὸν ζητεῖν εἰ τὸ ὦ ἄρθρον ἐστι. Πῶς οὖν καὶ ἐλέχθη πρὸς πάντων; φαίην ἂν συνεκδρομῇ τῶν ἄλλων πτώσεων· ἐπεὶ τὰ ταύταις συνιδιάσαντα ἄρθρα ἐκαλεῖτο, ᾧ λόγῳ συλλαβαὶ καὶ αἱ μονογράμματοι. ἦν δὲ ἴδιον κλητικῆς τὸ ὦ.

ἐναντιότητα ἐπ' ὄψει

διάφορον

κ', Ὅτι

κα', Ὅτι αἱ εὐθεῖαι τῶν ἄρθρων ἀναγκαίως ἐπὶ τὸ τ ἀπέβαλον, καὶ τὸ ὦ ἐπιρρηματικόν ἐστι.

Οὐ παρέλκον δ' ἐστὶ καὶ διὰ τῆς φωνῆς παραστῆσαι τὸ ἀκόλουθον τῶν ἄλλων, ὡς πρὸς τὴν ἀντιπαράθεσιν τοῦ ὦ, τὸ μὲν τῆς εὐθείας ὁ, ἀποβαλὸν τὸ τ, ἀναγκαίως καὶ ἕτερον πάθος ἀνεδέξατο· λέγω τὴν ἀποβολὴν τοῦ ς· ἔμελλε γὰρ ταὐτὸ γίνεσθαι τῷ ὑποτακτικῷ· οὐ τὸ τῆς συντάξεως, οὐ ταὐτὰ ἀπαιτεῖ τῷ προτακτικῷ· ὡς δέδεικται ἐν τῷ περὶ ὑποτακτικῶν. καὶ ἐνθένδε ἔμελλε τὰ τοῦ λόγου ἀκαταλληλότερα φαίνεσθαι. ὅτι γὰρ καὶ τὸ ς λείπει, σαφὲς ἐκ τοῦ τὴν αὐτὴν εἶναι κατάληξιν προτακτικῶν καὶ ὑποτακτικῶν. ἔστι δὲ τὸ ὑποτακτικὸν, ὅς· καθότι καὶ ἐπὶ τοῦ οὗ, καὶ τοῦ· καὶ ᾧ, καὶ τῷ· καὶ ὄν, καὶ τόν. σαφὲς κἀκ τοῦ πληθυντικοῦ. τὰ γὰρ εἰς οι πληθυντικῶν τὰ ἑνικὰ, εἰς ος, κἂν ἐκ συνῃρημένων ᾖ· ὡς ἐπὶ τοῦ χρυσοῖ, καὶ τῶν ὁμοίων. συμφανὲς δὲ κἀκ τῶν πλαγίων πτώσεων· εἴγε ἅπασαι αἱ τοιαῦται, τῶν εἰς ος εὐθειῶν εἰσι. καὶ ἔτι ἡ Θεσσαλικὴ διαίρεσις, κατὰ τὴν ἑνικήν· λέγω ἐπὶ τῆς τοῖο, ὡς καλοῖο. θηλυκοῦ τε τοῦ η. πάλιν γὰρ τοῖς εἰς ος λήγουσι τὸ τοιοῦτον γένος παράκειται. οὐ γὰρ εἰς η ἔληξεν, εἰ μὴ συντάξεως εἴχετο τῆς τοῦ τ· καθότι καὶ τῷ νοητός, τὸ νοητὴ παράκειται.

20, *Rectos articulorum casus necessario abiecisse τ: & ὦ esse aduerbium.*

Non est autem a proposita disputatione alienum, si voce etiam probemus consecutionem ceterorum articulorum, comparantes eos cum ista voce ὦ. nam articulus recti casus, abiecta necessario litera τ, alterum quoque defectum tulit, abiecta litera ς: quam si retinuisset, erat futurus idem ac relatiuus; cuius constructio non exigit eandem rationem quam articulus qui nomini præponitur: id quod demonstrabitur in disputatione de articulis relatiuis. Hinc erat euenturum, vt oratio incongrua videretur. Perspicuū vero est ς deesse, ex eo quod eadē est terminatio articulorū qui præponuntur nominibus, ac eorum qui subiiciuntur. est autem articulus subiunctiuus ὅς, cuius genitiuus οὗ, vt τοῦ: datiuus ᾧ, vt τῷ: accusatiuus ὅν, vt τόν. Idem ex numero multitudinis potest perspici. nam numerus vnitatis nominum in οι terminantium in nominatiuo multitudinis, desinit in ος, etiam si sit ex numero contractorum; vt in nomine χρυσοῖ, & aliis id genus. Apparet idē ex obliquis eorundem nominum. siquidem omnes eiusmodi casus sunt nominatiui terminātis in ος. Facit præterea fidem Thessalorum *διαίρεσις* (i. *diductio*) in genitiuo (inquam) τοῖο: & fœmineum genus in η terminans. nam genus eiusmodi est finitimum maribus terminantibus in ος. neq; enim terminaretur η, nisi sequeretur constructionem τοῦ τ. quemadmodum nomini mari νοητός, finitimum est νοητή.

21, Dores, secutos analogiam, dicere τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες.

Eustath. 1385, 42

Ecce vero, Dorum consuetudo suppleuit τ, quod deerat, τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες: non sine ratione probabili. etenim lingua Dorum vsurpat frequenter τ: vt in ποτί, λέγοντι, φαντί, τύρυτι, τύ, & aliis quam plurimis. nam si vsus iste fluxit ex varietate, multo magis attrahet id quod deerat. Spiritus etiam idem planum facit: nam articuli non aspirantur, nisi τ abiecerint. Licet probare idem genere neutro, quod incipit a τ, & definit in ο, sicuti exigebat genus deductum a nominibus maribus in ος terminantibus. Apparet vero hunc defectum non sine ratione probabili accidisse, vt tolleret cõfusionem generis, quæ exstitisset in huiusmodi accusatiuis. Itaq; pronomina, quæ nullũ habẽt articuli appositi subsidiũ, imitata sunt in neutris articuli terminationem; ἐκεῖνο, τοῦτο: & istorum imitatione αὐτό, cum ita dicimus. nam Attici, secuti magis analogiam, & reddito articulo pronomini, in nomine ταὐτόν, suppleuerunt ν, assumptá vt produceret defectum. Licet igitur illud affirmare, quot argumentis articulorum consecutio probatur, totidem repugnare vocem ὦ. Si articulorum inclinamenta, imitantur inclinamentum nominum, numquam vero vocatiuus superat rectum casum syllabæ quantitate; cur ὦ superat quantitate

κα', Ὅτι ἀναλόγως οἱ Δωριεῖς τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες λέγουσιν.

†Ἰδοὺ καὶ τὸ λεῖπον τ ἀνεπλήρωσε τὸ Δώριον ἔθος, τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες. οὐκ ἀπιθάνως. ἡ γὰρ διάλεκτος κατάπυκνός ἐστι περὶ τὴν τοῦ τ χρῆσιν, ποτί, λέγοντι, φαντί, τύρυτι, τύ, ἄλλα μυρία. εἰ γὰρ ἐκ μεταπλάσεώς ἐστι τὰ τῆς χρήσεως, πολλῷ μᾶλλον ἐφείλκυσται τὸ λεῖπον. σαφὲς καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος. οὐ γὰρ ἄλλως δασύνεται τὰ ἄρθρα, εἰ μὴ ἀποβάλλῃ τὸ τ. ἔστι πιστώσασθαι καὶ ἐκ τοῦ οὐδετέρου, ἀρξαμένου μὲν ἀπὸ τοῦ τ, λήξαντος δὲ εἰς ο, καθὸ ἀπῄτει ὁ παρασχηματισμὸς τῶν εἰς ος ληγόντων ἀρσενικῶν. †Καὶ φαίνεται ὅτι εἰς ἀφανισμὸν τοῦ συγκεχυμένου γένους κατὰ τὰς τοιαύτας αἰτιατικάς, τὸ πάθος οὐκ ἀπιθάνως ἐγένετο. αἱ γοῦν ἀντωνυμίαι, οὐ βοηθούμεναι τῇ τοῦ ἄρθρου παραθέσει, ἐμιμήσαντο κατὰ τὸ οὐδέτερον τὸ λῆγον τοῦ ἄρθρου, ἐκεῖνο, τοῦτο· καὶ κατὰ συνεκδρομὴν τούτων, ὅτε φαμὲν αὐτό. ἀναλογώτερον οὖν ὁ Ἀττικός, ἀποδοὺς τὸ ἄρθρον τῇ ἀντωνυμίᾳ, ἀπεπλήρου τὸ εἰς παρολκὴν πάθους παραλαμβανόμενον ἐν τῷ ταὐτό. Ἔστιν οὖν ἐκεῖνο φάναι, ὅτι δι' ὅσων συνάγεται λόγων ἡ ἀκολουθία τῶν ἄρθρων, διὰ τοσούτων ἀντιστατεῖ ἡ τοῦ ὦ φωνή. εἰ αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἄρθρων μιμοῦνται τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι κλίσιν, κλητικὴ δὲ οὐδέποτε πλείονι χρόνῳ χρῆται εὐθείας, πῶς τὸ ὦ πλέον

ἀνεπλήρου — παραλαμβανόμενον ἐν τῷ ταὐτόν.

πλεῖόν ἐστι τοῦ ο. τί γὰρ μᾶλλον οὐκ εἰς ο ἔληξεν· ὡς πρὸς ἀκολουθίαν γενικῆς, τῆς τοῦ· καὶ αἰτιατικῆς, τῆς τόν; καὶ ἐν θηλυκοῖς δὲ, διὰ τί οὐχ ὁμοφωνεῖ ἡ εὐθεῖα τῇ κλητικῇ; καὶ ἔτι ἐν οὐδετέροις, πῶς οὐ κατὰ τὴν πληθυντικὴν προφορὰν αἱ εὐθεῖαι ταῖς κλητικαῖς ὁμοφωνοῦσιν; ὅπερ ἐστὶν ἐπὶ παντὸς πτωτικοῦ παραδέξασθαι, τοῦ συνέχοντος κλητικήν. πῶς δασυνομένων τῶν δίχα τοῦ τ ἐκφερομένων ἄρθρων, αὐτὸ ψιλοῦται; πῶς δὲ οὐχ ὁμοτονεῖ ταῖς εὐθείαις; οὐ γὰρ ἀνέφικτον τὸ ω εἰς ὀξεῖαν τάσιν, καθότι ἔνιαι τῶν συλλαβῶν. τί δὲ, εἰ περισπᾶται, οὐκ ἐνεκλίθη κατὰ τὰς Αἰολικὰς ἀναγνώσεις τοῦ Ἀριστάρχου· καθὸ καὶ τὰ ἄλλα τῶν περισπωμένων ἄρθρων; ἢ ἐν ὑπονοίᾳ καὶ αὐτὸς οὐκ εἶχε τὸ μόριον. διὰ τί οὐκ ἀπὸ τοῦ τ ἤρξατο, ὡς τὰ ἄλλα τῶν προτακτικῶν; οὐ γὰρ ἀφορμὴ τῆς ἀποβολῆς τοῦ τ, διότι ὑποτακτικὸν οὐκ ἔχει. ἢ, καθότι οὐδὲ προτακτικὸν ἄρθρον ἐστι, πρὸς τὴν συνέμπτωσιν τῶν γενῶν, φησὶ Τρύφων, μηδὲ τὸ τῶν ἄρθρον χρὴ παραδέχεσθαι, ὅτι τριγενές. εἰ δὲ τὸ τῶν ἄρθρον, καὶ τὸ ὦ ἄρθρον, τὴν αὐτὴν σύμπτωσιν παραδεξάμενον. ληρῶδες δὲ τὸ τοιοῦτον. πάνυ γὰρ ἄρθρον τὸ τῶν, διὰ τὴν συνέμπτωσιν· εἴγε συναπήχθη τῷ

articulũ nominatiui ὁ? & cur non potius ε litera terminatur; quemadmodum in consecutione genitiui τοῦ, & datiui τῷ, & accusatiui τόν? In fœmineis etiam generibus; cur nominatiuus non habet eandem vocem, ac vocatiuus? atque etiam in generibus neutris, cur in plurali numero nominatiui non conueniunt voce cum vocatiuis: id quod est concedẽdum in qualibet orationis parte, quę casus habet, & vocatiuum continet? Præterea cur articuli, q̃ proferuntur sine τ, aspirantur; ipsum ὦ attenuatur? & cur nõ habet eũdem tonum, quem nominatiui? neq; enim acuto tono interdictum est particulæ ὦ, quemadmodum nõnullis syllabis. Et cur, si circũflexũ recipit, non inclinatur; sicuti legit Aristarchus secũdum Æoles: quẽadmodum faciunt alii quoque articuli, qui circumflectũtur. An ipse quoq; de particula hac non ambigebat? Præterea quamobrem nõ exorsa est a τ, quẽadmodum alii articuli? nam quod τ abiecerit, causa illa nõ est, quia nõ habet articulum subiunctiuum; vel quia præpositiuus articulus non est. Trypho ait, ne articulũ quidem τῶν in numerum articulorum admittendũ esse, propter concursum qui fit in ea voce trium generũ, ad vitandum generũ concursum. Atqui τῶν articulus est: ergo ὦ etiam articulus est, qui eũdem generum concursum recepit. Sed ista ratio nugatoria est. omnino enim articulus est τῶν, propter generum concursum: siquidem secutus est nomen

quo cum coniunctus est: & imitatus illud est, τῶν φίλων, τῶν μουσῶν, τῶν καλῶν: ac propemodum quilibet cõcursus generis, est imago quædam concursus nominũ in generibus, etiamsi figurate fiat; quemadmodum in illo, μὰ τὼ θεώ: quod est illius simile, τὼ καλυψαμένω. (Hesiod.) Eoq; magis confirmatur eos esse articulos. Hoc si verũ est, exploditur omnino ὦ: quippe qđ nullo modo nominum concursum susceperit. Præterea, quæ cum diuerso numero ac genere cõstruũtur, articuli numquam sunt, sed orationis partes indeclinabiles; vt sunt coniunctiones, aduerbia, & præpositiones. Patet igitur, in quo neq; coniunctio est, neque præpositio; in eo esse aduerbium vocandi indeclinabile. At cur construitur cum nomine? Quia est vox vocandi; sicuti iurandi aduerbia cum accusandi casu; νὴ inquam, & μά: quæ non sunt omnino articuli. Horum autem aduerbiorum cõstructio incertam & confusam cõstructionem particulæ ὦ assequitur: nam cum quolibet numero ac genere construuntur. Atq; etiam demonstrabimus, coniunctiones coniungi cum diuersis casibus; ἕνεκεν Ἀπολλωνίου: ἕνεκεν Διονυσίου: εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, & (Il. γ.) Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς. Et tamẽ hæc non est præcipua conditio casus; sed illa, quod admittit coniunctionem ἕνεκα. Ergo partes orationis non desciscent a proprio sensu, propter cõstructiones *p̃cipuas. (*quæ patiuntur aliquam exceptionem.)

προσὸς ὃ ἤρτηται. μέμνηται γὰρ τῶν φίλων, μουσῶν, καλῶν. καὶ σχεδὸν πᾶσα συνέμπλωσις *γενῶν, μίμημά ἐστιν *ὀνοματικῆς συμπλώσεως κατὰ γένη· καὶ ἐν σχήματι καταγένηται, ὡς ἐν τῷ, μὰ τὼ θεώ. ὅμοιον γάρ ἐστι τὼ καλυψαμένω. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἐπιτέταται τὸ, ἄρθρα εἶναι. καὶ εἰ τὸ τοιοῦτον ἀληθὲς, κατὰ πολὺ διώκεται τὸ ὦ, κατὰ μηδένα τρόπον συνέμπλωσιν ὀνοματικὴν ἀναδεδεγμένον. τὰ μετὰ διαφόρου ἀριθμοῦ καὶ διαφόρου γένους συμφερόμενα, ἄρθρα μὲν οὐδέποτ' ἐστὶν, ἄκλιτα δὲ μόρια, ὑποτ. σύνδεσμοι, ἐπιρρήματα, καὶ προθέσεις. καὶ σαφὲς ὅτι ἐν ᾧ οὐ σύνδεσμος, οὐ πρόθεσις, ἐν τούτῳ ἐπίρρημα κλητικὸν ἄκλιτον. Ἀλλὰ διὰ τί συμφέρεται ὀνόματι; ὅτι κλητικὸν ἐπίφθεγμα, ὡς τὰ ὀμοτικά, λέγω δὲ νὴ [ἢ] μὰ, τῇ αἰτιατικῇ πτώσει· καὶ οὐ πάντως ἄρθρα ὤν· καὶ ἡ σύνταξις ἐπὶ τὰ συγκεχυμένα τοῦ ὦ συντείνει. παντὶ γὰρ ἀριθμῷ συμφέρεται, παντὶ γένει. δείξομέν τε ὡς καὶ σύνδεσμοι ἐπὶ πτώσεις φέρονται διαφόρους· ἕνεκεν Ἀπολλωνίου· ἕνεκεν Διονυσίου· Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου [ἕνεκ' ἀρχῆς.] καὶ οὐ τοῦτο δὲ ἐξαίρετον τῆς πτώσεως, ἀλλ' ὅτι ἐπιδέξεται τὸν ἕνεκα σύνδεσμον, οὐκ ἄρα παρὰ τὰς ἐξαιρέτους συντάξεις ἀποστήσεται τὰ μόρια τῆς ἐννοίας.

(ἴσ. μεμίμηται τῶν φίλων, τῶν μουσῶν, τῶν κ. — *γένους — *ὀνοματικῆς)

(ὀνόματα οὐ προσ-δέχεται) κβʹ. Ὁμοίως ὅτι τὰ πευστικὰ τῶν ὀνομάτων οὐ προσλαμβάνει ἄρθρον.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πευστικὰ ὀνόματα ἀπρόσδεκτά ἐστι τῆς τῶν ἄρθρων παραθέσεως· ἐπεὶ ἃ μὲν, ἐμφανίζει πρόσωπον προδεδηλωμένον· ἃ δὲ, ἐν ἀγνοίᾳ καθέστηκε προσώπου· καθάπερ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐδείχθη.

κγʹ. [Ὅτι ἀναγκαίως ἡ δασεῖα πρὸ τοῦ π ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀνεχώρησεν· καὶ] ὅτι ἐν τῷ ὁποῖος τὸ ὁ οὐκ ἄρθρον ἐστίν.

(ὁ ἐπ. καὶ τ' ὅσος καὶ ὁπόσος, τὸ ὁ οὐκ ἄρθρον ἐστίν.) Οὐχὶ οὖν οἰήσεταί τις ἐν τῷ ὁποῖος ἄρθρον εἶναι τὸ ὁ· ἔκ τε τῆς φωνῆς, καθὸ δασύνεται, οὐ δυναμένου τοῦ ο δασύνεσθαι πρὸ τοῦ π· καὶ καθότι ἐπί τι ἀναφέρεται ἡ σύνταξις πρόσωπον αὐτοῦ, ἐν τῷ, ὁποῖός ἐστι Θέων, τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ Τρύφων. Ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὅτι οὐ τῷ ποῖος τὸ ὁ προσῆλθεν, ἀλλ' ἔστιν ἁπλοῦν ἓν μέρος λόγου τὸ ὁποῖος, σημαῖνον, οὐ τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις ἀναφοράν, ὡς φαμὲν, ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο· ὁ ἵππος ἔδραμεν. ἐπί τινι γὰρ ἐγνωσμένῳ κατὰ τὴν ἰδίαν ποιότητα τὸ τοιοῦτον παραλαμβάνεται. ἥγε μὴν διὰ τοῦ ὁποῖος ἀναπόλησις, ὁμοιωματικὴν ἀνταπόδοσιν ζητεῖ, καθάπερ ἐπὶ τοῦ οἷος. Ταὐτὸ παρακολουθεῖ κἀπὶ τοῦ ὅσος καὶ ἡλίκος. οὐ γὰρ δήπου κἀπὶ τούτων ἄρθρων ἔννοιά τίς ἐστιν.

(δή γε κἀπὶ)

22. Nomina interrogatiua non admittere articulum.

Item nomina interrogatiua non admittunt articulorum appositioné: quoniam articuli indicant personá ante cognitam; hęc vero nomina, personæ ignorationem præ se ferunt: queádmodum in superioribus demonstratum est.

23. In ὁποῖος, ὅσος, & ὁπόσος, ὁ non esse articulum.

Nemo ergo existimauerit, ὁ in nomine ὁποῖος esse articulum; tum propter vocem; aspiratur enim; & tamen ο ante π non potest aspirari: tum etiam quatenus eius cóstructio refertur ad aliquá personam; vt in isto exemplo; ὁποῖος ἐστι Θέων, τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ Τρύφων. Quamquam hoc potest refutari: quoniam ὁ non accessit ad ποῖος, sed est simplex orationis pars nomen ὁποῖος, significans non personæ relationem, quæ est peculiaris articulis; vt in illo, ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο, *homo accessit*: ὁ ἵππος ἔδραμεν, *equus cucurrit*. etenim articulus in istiusmodi exemplis assumitur de re aliqua ante cognita propter qualitatem sibi inhęrentem. at *reciprocatio in nomine ὁποῖος, exigit redditionem similitudinis, quemadmodum in οἷος. Idem accidit nominibus ὅσος & ἡλίκος. nullus enim in istiusmodi nominibus articuli intellectus est. relatio

H 2

Ergo quæ referuntur ad nomina quæ ab ο & τ incipiunt, sunt rursus eiusmodi. dicimus enim, οἷός ἐστι Τρύφων, τοιοῦτός ἐστι καὶ Θέων, *qualis est Trypho, talis est & Theo*. Idem dicimus etiam in nominibus ὅσος, & ὁπόσος, & aliis id genus. Quin etiam genera, quæ his accidunt, casus etiam, & numeri, aperte indicant, non esse articulum in istiusmodi nominibus. articuli enim inclinãtur cum nominibus, pronominibus, & participiis. cur igitur dicimus ὁποίου, ὁποίῳ, & ὁποῖον, sine articulo? Præterea genere mutantur ὁ ἵππος, & ἡ ἵππος: cur igitur dicimus ὁποῖος, & ὁποία? nam in nominibus interdum genus promiscuũ est: at non ita in articulis. dicimus etiam οἱ ἵπποι, & τοὺς ἵππους, numerum multitudinis articulo tribuentes, sicuti facimus nomini: cur igitur dicimus ὁπόσοι, & ὁπόσους? Præterea ne cõpositum quidem quis existimauerit articulũ. nam articuli nõ componuntur: & si componerentur, tamen cũ istis nominibus componi nullo modo possunt: siquidem ante demonstrauimus, interrogationem repugnare articulorum sensui.
Idẽ probari potest per ipsam quoq; vocem. nam nomina quę in penultima vel acuuntur, vel circumflectuntur, si quam admittãt compositionem, acuuntur in antepenultima; κοῦρος, ἄκουρος, ἐπίκουρος: δόλος, ἄδολος: πόνος, ἄπονος: πλησίος, παραπλήσιος. cur igitur dicimus ὁποῖος & ὁπόσος? Atq; etiam per genus idem probatur; siquidẽ nomina com-

Ἀδιαφόρως οὖν πάλιν τὰ ἀνταποδιδόμενα τοιαῦτ' ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τοῦ ο καὶ τ ἀρχομένοις. καὶ γὰρ οὕτω φαμέν· οἷός ἐστι Τρύφων, τοιοῦτός ἐστι καὶ Θέων. τὸ αὐτὸ κἀπὶ τοῦ ὅσος καὶ ὁπόσος, καὶ τῶν ὁμοίων. Καὶ τὰ παρεπόμενα δὲ γένη, καὶ ἔτι αἱ πτώσεις, καὶ οἱ ἀριθμοί, ἐμφανῶς ἐνδείκνυνται τό, μὴ τὰ τοιαῦτα ἄρθρα εἶναι. συγκλίνεται γὰρ τοῖς πτωτικοῖς τὰ ἄρθρα. πῶς οὖν ὁποίου, καὶ ὁποίῳ, καὶ ὁποῖον; κατὰ γένος ἀμείβεται ὁ ἵππος καὶ ἡ ἵππος. πῶς οὖν ὁποῖος καὶ ὁποία; τοῖς μὲν γὰρ ὀνόμασιν ἔσθ' ὅτε καὶ τὸ γένος ἐπικοινωνεῖ, οὐ μὴν τοῖς ἄρθροις. φαμὲν οἱ ἵπποι, καὶ τοὺς ἵππους, [συμπληθύνοντες τῷ ὀνόματι τὸ ἄρθρον] πῶς οὖν φαμὲν ὁπόσοι, ὁπόσους; Ἀλλ' οὐδ' ἐν συνθέσει τις ὑπολάβοι τὸ ἄρθρον· καθὸ τὰ ἄρθρα οὐ συντίθεται. ἀλλ' εἰ καὶ συνετίθετο, ἐπὶ τῆς τοιαύτης συνθέσεως ἀδυνατεῖ· εἴ γε ἐδείξαμεν τὰ πύσματα μαχόμενα τῇ τῶν ἄρθρων ἐννοίᾳ. Ἔστι κἀκ τῆς φωνῆς παραστήσασθαι. τά τε [γὰρ] παροξυνόμενα ἢ περισπώμενα, σύνθεσιν ἀναδεξάμενα, προπαροξύνονται· κοῦρος, ἄκουρος, ἐπίκουρος· δόλος, ἄδολος· πόνος, ἄπονος· πλησίος, παραπλήσιος. πῶς οὖν ὁποῖος φαμὲν καὶ ὁπόσος; Ἀλλὰ κἀκ τοῦ γένους· εἴ γε τὰ σύνθετα

παράδηλον

πρόδηλον ἔχει τὴν κοινότητα τῶν ὀνομάτων. ὅπερ οὐ παρέπεται τῷ ὁποῖος καὶ ὁπόσος. Ἔτι δὲ καὶ ἐπιρρήμασιν ἑνικὰ ἄρθρα προστίθεται, ἐμφανίζοντα γένος ἀρσενικόν· ποῦ, ὅπου· πῇ, ὅπῃ. ἀλλ' ὡς γελοῖον τὰ τοιαῦτα ἄρθρα φάναι, εὐήθης κἀκεῖνα παραδέξασθαι ἄρθρα.

κδ΄ Ὅτι καθαρὰ ὄντα, δασύνονται· ἔχοντα δὲ τὸ τ, ἢ π, οὔ.

Καθὼς οὖν προείρηνται, αἱ τοιαῦται φωναὶ, ἁπλαῖ λέξεις εἰσὶ, κατὰ τὰς ἀνταποδόσεις διάφορον πνεῦμα ἀπαιτοῦσαι. τὸ οἷος, ἀπὸ δασείας ἤρξατο· καὶ πάλιν τὸ τούτου σύζυγον, καὶ τὸ φωνῆεν παρῃτήσατο, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ φωνήεντι. καὶ ἐνθένδε παρεδέξατο τὸ ψιλὸν ἀντίστοιχον τὸ τ, τοῖος. καὶ ἔτι τὸ ποῖος, ἀρξάμενον πάλιν ἀπὸ ψιλοῦ ἀντιστοίχου, ἔσχε τὸ σύζυγον ἀναγκαίως ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον ἐν τῷ πνεύματι, τῷ τοῦ οἷος.

[Margin: τοῦτο]

κε΄ Ὅτι οἱ Ἴωνες εἰς κ τὸ π τρέπουσιν.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἰωνικὴ μετάθεσις ἐξηλλάγη [ἐπὶ τούτων] τῶν μορίων· ἐπεὶ τὰ ψιλὰ εἰς δασέα μετατιθέασιν οἱ Ἴωνες, καὶ τὰ δασέα εἰς ψιλά· † ὡς ἐπὶ τοῦ τάφος, τεθηπότες, ἐνταῦθα· καὶ ἐπὶ τῶν συναλοιφῶν, καθορᾶς πόλιν. Οὐ μὴν ἐπὶ τοῦ ποῖος, καὶ τῶν ὁμοίων· εἴγε κοῖος φασὶ καὶ κόσος. οὐ γὰρ διὰ τοῦ φ ἐδύνατο τὰ τοιαῦτα μόρια ἐκφέρεσθαι, διὰ τὸ ἀνταποδιδόμενον φωνῆεν δασύ.

[Margin: γρ. τοῦ τ, τὸ τεθηπότες. ἴσ. ὡς ἐπὶ τοῦ πάφος ἢ τεθηπότος, ἐν ᾧ τὸ τ ἢ ἐπὶ τῶν συναλοιφῶν, καθορᾶς πόλιν. ἴσ. καθορᾶς]

posita habent cõmunionem nomine minime dubiã. hoc vero non accidit nominibus ὁποῖος & ὁπόσος. Prętereà articuli singulares præponũtur aduerbiis, qui indicãt genus masculinum; ποῦ, ὅπου: πῇ, ὅπῃ. At quẽadmodum ridiculum est articulos istos appellare; ita stultũ fuerit, illud ὁ, quod antecedit nomina ὁποῖος & ὁπόσος, in numerum articulorum admittere.

24, Nomina redditiua, si primam literam vocalem habeant, aspirari: si consonantem τ, vel π, attenuari.

Ergo voces istiusmodi ita prolatæ, simplices dictiones sunt, diuersum in redditione spiritum exigentes. οἷος, orditur a vocali: itaque aspiratur. e conuerso, redditiuum eius, & vocalem, & spiritum vocalis reiecit: itaque consonantem tenuem eiusdẽ ordinis admisit, τ videlicet, τοῖος. Item ποῖος, exorsum vice versa a tenui eiusdem ordinis, habet necessario suum redditiuum, quod incipit a vocali aspirata, οἷος.

25, Iones vertere π in κ.

Iones etiam eã ob causam mutatione literarum in huiusmodi orationis partibus, varii sunt. mutant enim tenues in aspiratas, & aspiratas in tenues; vt in illis, τάφος, & τεθηπότες, in quibus θ in τ mutant: & in synalœphis, καθορᾶς πόλιν. At non ita in nomine ποῖος, & aliis eiusmodi: siquidem κοῖος & κόσος dicunt. nam eiusmodi particulæ non poterant pronuntiari per φ, propter vocalem aspiratã, quę est in eius redditiuo.

Quin nō poterat aliam consonantem admittere, quam solam κ. demōstratum enim est superius, redditiua, etiam si tenuem consonantem exigant, tamē nullam aliam eis conuenire, quam τ, quæ adhibetur nominib. τοῖος & τόσος.

26, Scripta & compositiones Græcorum, non pati articulorum appositionem.

Præterea ne Græcorū quidem cōpositiones recipiunt articulorum appositionem: siquidem ex communi notione scriptorum, vel carminum, primam distinctionem præ se ferunt: *πρῶτον Alcæi, Phœnissæ Euripidis*. nam si poemata hæc cadant sub cognitionem, consequenter articulum assumunt; *αἱ Φοίνισσαι Euripidis continent bellum Thebanum: legi τὸ πρῶτον τοῦ Ἀλκαίου*. Hactenus de iis partibus orationis, quæ nō enunciantur sine articulo, & de iis quę articulum assumere non possunt.

27, Pronomina etiam admittere articulos.

Pars tertia. Dicendū deinceps de constructione articulorum cum pronominibus, quæ nōnulli præcipue συνάρθρους & ἀσυνάρθρους appellarunt; hoc est, *coniuncta cum articulis*, & *non coniuncta*: quoniam nomina ante memorata, non possunt vocari ἀσυνάρθρα, hoc est, *abhorrentia ab articulis*. Ac fortasse istiusmodi positio fuerit potius propterea, quod eæ partes orationis, quę articulos non assumunt, nullo modo possunt admit-

ἀλλ' οὐδ' ἄλλό τι σύμφωνον ἐδύνατο παραδέξασθαι, ἢ μόνον τὸ κ. δέδεικται γὰρ ὅτι καὶ αἱ ἀνταποδόσεις ψιλὸν ἀπαιτῇ σύμφωνον, ἀλλ' οὐδὲν ἐλλείπετο ψιλὸν ἢ τὸ τ· ὅπερ καὶ ἐτέτακτο εἰς τὸ τοῖος καὶ τόσος. ἐλλείπει, vel ἐλλείπτο, vel ἄλλο ἀπτό

κϛ', Ὅτι οὐδ' αἱ τῶν Ἑλλήνων συντάξεις *ἄρθρον προσλαβεῖν δύναιντο.

Ἀλλ' οὐδὲ αἱ τῶν Ἑλλήνων συντάξεις ἀναδέξονται τὴν τῶν ἄρθρων παράθεσιν· εἴγε ἐκ κοινῆς ἐννοίας, λέγω τῆς τῶν συνταγμάτων ἢ ποιημάτων, διάκρισιν πρώτην δηλοῦσι· πρῶτον Ἀλκαίου· Φοίνισσαι Εὐριπίδου. ἐν γνώσει γὰρ τὰ τοιαῦτα γινόμενα, ἀκολούθως τὸ ἄρθρον προσλαμβάνει· αἱ Φοίνισσαι Εὐριπίδου, περιέχουσι τὸν Θηβαικὸν πόλεμον· τὸ πρῶτον Ἀλκαίου ἀνέγνων. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν χωρὶς ἄρθρου οὐ δυναμένων ἐκφέρεσθαι, καὶ ἔτι τῶν μὴ δυναμένων ἄρθρον προσλαβεῖν. ἀναδέξοιντ) * παράθεσιν τῶν ἄρθρων.

κζ', Ὅτι οὐδὲ αἱ ἀντωνυμίαι *τὰ προτακτικὰ ἄρθρα γινώσκουσι. ἀπαράδεκτοι ἄρθρων,

Ἑξῆς ῥητέον περὶ τῆς τῶν ἄρθρων συντάξεως πρὸς τὰς ἀντωνυμίας· ἅς τινες ἐξαιρέτως συνάρθρους καὶ ἀσυνάρθρους ἐκάλεσαν· ὡς οὐ δυναμένων τῶν προκαταλελεγμένων ὀνομάτων ἀσυνάρθρων καλεῖσθαι. καὶ ἴσως ἂν εἴη μᾶλλον ἡ τοιαύτη θέσις· καθὸ τὰ μὴ προσλαβόντα οὐδ' ὅλως ἀπαράδεκτά τμῆμα γ'

προσ- θετέον εἰσιν εἰς τὴν παράθεσιν τῶν ἄρθρων· τὰ δὲ [μὴ] προσλαμβάνοντα, οὐδέποτε χωρὶς τούτων. καὶ γὰρ τὰ ἐν στερήσει λεγόμενα, ἐν ἐπιβάλλοντος ἀταξίᾳ νοεῖται. ἡνίκα γὰρ λέγομεν ἄτεχνον αὐλητήν, ἐπιβαλλούσης τῆς τέχνης ἀταξίαν παρεισάγομεν. καὶ οὕτω φαμέν· οὗτος ἄφιλος. δέον ἴσ. θεῖ F.P. γὰρ φιλικὸν εἶναι. ἦν καὶ τοῖς ὀνόμασι συμπαρεπόμενα τὰ ἄρθρα· καὶ τοῖς ἀτακτήσασι παρείπετο ἂν τὸ καλεῖσθαι ἀσυνάρ- συνάρθροις θροις ὀνόμασιν. Εἴπερ οὖν ἀναφορᾶς μὴ οὔσης παρέπεται ἡ τοιαύτη θέσις, ἐξ ἰδίας ἐννοίας ἀναγομένου τοῦ ὀνόματος, πῶς οὐ μᾶλλον τοῖς μηδὲ ὅλως δυναμένοις μορίοις ἐν παραδοχῇ τοῦ ἄρθρου γενέσθαι, ἡ τοιαύτη θέσις παρακολουθήσει; ὥσπερ ἐκ τῶν εἰρημένων δεδείξεται. Οὐχὶ οὖν ἄπορον ἔσται, πῶς τὰ μὲν ὀνόματα μετὰ τῶν ἄρθρων ἐκφέρεται· αἱ δὲ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμεναι ἀντωνυμίαι, ἀπεώσαντο τὴν τῶν ἄρθρων παράθεσιν; ἢ τάχα καὶ τῆς φωνῆς ἐπιζητούσης τὴν τῶν ἄρθρων σύνταξιν, ἕνεκα τοῦ συγκεχυμένου κατὰ τὴν φωνὴν γένους. ἔστιν οὖν πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὅτι ὥσπερ αὐτὰ τὰ ὀνόματα, διά τινα παρεπόμενα, οὐδὲ ὅλως δύναται ἄρθρον παραδέξασθαι, ὡς ἐδείχθη· τὸν αὐτὸν ἄρα τρόπον καὶ τὰ μόρια τὰ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμενα, ὑφέξει αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς τῶν ἄρθρων.

tere articulorum appositionem; quæ autem assumunt, numquã carere his possunt. Etenim nomina quæ priuationem habent, significant officium vel artificiũ deesse, quod adesse debuerat. nam cum dicimus tibicinem ἄτεχνον, i. *imperitum sui artificii*, demonstramus, artem quæ debuerat ei adesse, non adesse. Eodem modo dicimus, *iste* ἄφιλος, i. *caret amicis*; is scil. cui minime carendum erat amicis. Ac si nominibus articuli accidunt, accideret etiam iis, quæ ordinem desertũ significant, vt vocarẽtur nomina ἀσυνάρθρα, i. *a societate articulorũ abhorrentia*. Quare si, cum nulla sit relatio, accidit eiusmodi positio, quoniam nomen ex sui sensus vi refertur: quî fieri poterit, vt eiusmodi positio non magis accidat iis orationis partibus, quæ articulum omnino accipere nõ possunt? id quod demõstrabimus, ducta probatione ex rebus antedictis. Nonne igitur ambigi poterit, cur nomina cum articulis enuntientur; pronomina, quæ pro nominibus sumuntur, articuli societatem reiiciant; fortasse etiam ipsa voce requirente societatem istiusmodi, vt genus, quod in pronominum voce est incertũ, distinguatur? Sed isti quęstioni potest occurri, hunc in modum: quemadmodũ nomina ipsa, ꝓpter nõnulla accidẽtia, nullũ omnino articulũ possunt admittere; sicuti demonstratũ est: ita etiã particulæ, q̃ pro nominibus accipiũtur, reddent rationẽ de eo, quod recusent articulorũ societatẽ.

perſonas enim incertas pronomina diſtinguunt. itaque perſonæ, quę ex iis intelligũtur, ꝓ certis ac definitis percipiuntur: perſpicuumq; eſt, demonſtrationes quæ fiunt pronominibus, primas eſſe cognitiones perſonarũ ſubiectarum, quæ articulorum cõſtructione non egẽt. neq; enim perſonæ abſentes referũtur, ſed præſentes demonſtrantur. Certa ergo ratione reiicitur conſtructio articulorum; quæ locum obtineret prępoſterum. nam quemadmodum in elementis licet animaduertere, ea quæ aliis ſubiiciuntur, numquam anteire iis quib. ſubiiciuntur; ita in partibus orationis, quæ elementis cõparantur, eadem demonſtratur ratio. prępoſitiuum enim pronomen eſt, quod primã perſonarum poſitionem pollicetur: articulorum vero appoſitio, ſecundo loco ſumitur: ſiquidẽ articuli ſubiiciuntur pronominibus; ἐγὼ ὁ λαλήσας. in hoc enim exemplo, articulus reuocat primam poſitionem pronominis ἐγώ. Eſt autem veriſimile, aliquem illud eſſe dicturum; Si articuli nõ præponuntur demonſtratiuis ꝓnominibus, debuerãt eorum tantummodo ſocietatem vitare; at cũ iis quæ tertiæ perſonæ ſunt, & quę nullam habent demõſtrationem, nulla re impediente, copulari. Atqui ne iſta quidẽ pronomina indigent articulo. habent enim per ſe relationem: itaq; cum articulis faciũt viciſſim permutationem; quemadmodum planum faciemus.

προσώπων [γὰρ] ἀοριστουμένων διακριτικά ἐστι τὰ μόρια. διὸ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πρόσωπα νοούμενα, ἐν ὁρισμῷ καταλαμβάνεται. καὶ σαφὲς ὅτι αἱ ἐξ αὐτῶν ἀποδείξεις, πρῶται ἔφοδοί εἰσι τῶν ὑποκειμένων προσώπων, οὐ δεόμεναι τῆς τῶν ἄρθρων συντάξεως. οὐ γὰρ ἀναφέρεται τὰ πρόσωπα, ὑπ᾽ ὄψιν δὲ δείκνυται. ἀναγκαίῳ ἄρα λόγῳ κεκώλυται τὰ τῆς συντάξεως, τρόπον ἔχοντα τῶν ἀντεστραμμένων. ἴσ. τόπον ὃν γὰρ τρόπον κἀπὶ τῶν στοιχείων ἐστὶν ἐπινοῆσαι τὰ ὑποτακτικὰ οὐ ποτὲ προτακτικὰ γινόμενα τῶν οἷς ὑπετάγη, τὸν αὐτὸν τρόπον στοιχείου λόγον ἐπέχοντα τὰ μέρη τοῦ λόγου, τὸ τοιοῦτον ἐπιδείκνυται. προτακτικὴ γάρ ἐστιν ἀντωνυμία, ἡ προτέραν θέσιν ἐπαγγελλομένη τῶν προσώπων. ἡ δὲ τῶν ἄρθρων παράθεσις, ἐν δευτέρᾳ τάξει παραλαμβάνεται, ὑποτασσομένων τῶν ἀντωνυμίαις· ἐγὼ ὁ λαλήσας. τὴν γὰρ προτέραν θέσιν τοῦ ἐγὼ, ἀνεπόλησε τὸ ἄρθρον. Εἰκὸς τινὰ φήσειν, εἰ περὶ τῶν δεικτικῶν μορίων τὰ ἄρθρα οὐ τίθεται, ἐχρῆν αὐτὰ μόνον ταῖς δεικτικαῖς ἀντωνυμίαις μὴ συνεῖναι· τῶν γε μὴν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, πάλιν ὑποστελλομένων τῶν δεικτικῶν, ἀκωλύτως προσαρτᾶσθαι. ἀλλ᾽ οὐδὲ αὗται δέονται τοῦ ἄρθρου. δι᾽ αὐτῶν γάρ εἰσιν ἀναφορικαί. ὥστε καὶ ἐπιδείξομεν, ἀμοιβὴν γινομένην αὐτῶν τε καὶ τῶν ἄρθρων.

κα΄, Ὅτι

κη', Ὅτι μόνη ἡ αὐτός, τὸ ἄρθρον προσέλαβεν.

Ἀλλὰ πῶς πάλιν ἡ αὐτός, τὸ ἄρθρον προσέλαβεν, εἴπερ αἱ ἀναφοραὶ οὐ προσλαμβάνουσι; καὶ πρὸς τοῦτο δὲ ἐστὶ φάναι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις μορίοις τὸ τοιοῦτόν ἐστιν εὑρέσθαι. εἴγε ἔγκειται ἐν τῷ Πελαμίδης, ὁ υἱός· καὶ ἀναγκαίως πρόσκειται ἐν τῷ, Πελαμίδην νόθον υἱόν. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς ἔγκειται τὸ μᾶλλον· καὶ πολλάκις συμπαραλαμβάνεται ἡ τοῦ μᾶλλον σύνταξις· Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσι δὴ ἔσεσθε. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἔγκειται μὲν ἐν τῇ αὐτός, ἡ ἀναφορά· ὁπηνίκα δὲ ἑτέρα προσγίνεται, τὸ ἐγκείμενον τῆς ἀναφορᾶς ἐν τῇ αὐτός, συμπαραλαμβάνεται διὰ τοῦ ὁ ἄρθρου, δηλοῦντος καὶ αὐτοῦ ἀναφοράν· καὶ οὕτω δὶς ἀναφέρεται· ὡς δὶς καὶ ἐπιτέταται τὸ, Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσι δὴ ἔσεσθε.

Πρόφανὲς δὲ ὅτι τῇ συνηθεστέρᾳ ἀντωνυμίᾳ προσεχώρησε τὸ τῆς συντάξεως. ἥτε [γὰρ] οἷ, καὶ ἡ ἕ, καὶ ἡ μίν, καὶ αἱ σύζυγοι, οὐδὲ ῥηταί, ὅτι μὴ παρὰ ποιηταῖς. ἀλλὰ καὶ αἱ σύζυγοι ταῖς κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον· ὧν ἡ σύνταξις εὐπαράδεκτος. Μὴ δὲ ἐκεῖνό γε παραλελείφθω, ὡς ἐξαιρέτως ἡ Ἀττικὴ χρῆσις, † οὐ δεόντως ἐπὶ μόνης αἰτιατικῆς τὸ ἄρθρον παρελάμβανεν· ὡς ἐν τῷ, τὸν ἐμέ, τὸν σέ. αὐτίκα γοῦν

αἱ ἀναφορικαὶ ἤ. αἱ ἀναφοραί

χρ. οὐκ ἀναγκαίως.

ἀπαραδέκτως

28. *Solum pronomen αὐτός, assumere articulum.*

Sed rursus cur pronomen αὐτὸς articulum assumit, si relatiua non assumunt? Ad hoc est respondendum; hanc rationem posse reperiri etiam in aliis orationis partibus. Siquidem in hac voce, Πελαμίδης, inest nomen filii. itaque necessario additum est in illo, Πελαμίδην νόθον υἱόν. & in Il. λ. nominibus comparatiuis inest particula μᾶλλον: Ῥηΐτεροι γὰρ Il. ω. μᾶλλον Ἀχαιοῖσι δὴ ἔσεσθε. Eodē modo in pronomine αὐτὸς, inest relatio: & cum altera accesserit, relatio quæ erat insita pronomini, simul assumitur cum articulo ὁ, qui & ipse relationem indicat. atque ita pronomen habet relationem duplicē; sicuti propositum exemplum, Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον, habet duplicem intensionem. Patet autem, articuli constructionem accessisse pronomini, quod est magis in vsu. nam pronomen οἷ, & ἕ, & μίν, & alia, quæ sunt eiusdem ordinis, ne dicuntur quidem, nisi a poetis. Atque etiam ea quæ coniugata sunt pronominum primæ ac secundæ personæ; quorum constructio potest admitti facile. Illud etiam non est prętermittendum, quod *extra ordinem Atticorum vsus in solo accusatiuo, quod factum non oportuerat, articulum assumit; vt in illis, τὸν ἐμέ, τὸν σέ ac, ne longius ab-

ἐξαιρέτως, extraordinarie, eximie

eam, apud Callimachum est, τὸν δὲ Κρωτωπιάδην. nisi forte articulus repræsentat excellentiam in illo, τὸν δὲ Κρωτωπιάδην. siquidem rursus eiusmodi constructio ad articuli societatem procliuis est. Articulos autem etiam excellentiæ causa significandæ vsurpari, declaratum est a nobis antea.

29, *In pronomine possessivo ὁ ἐμὸς, articulum non esse pronominis.*

Ac fortasse quis existimauerit, pronomina, etiam quæ *ἀντωνυμίαι συνάρθροι* vocantur, id est, *pronomina coniuncta cum articulis*, & quæ in prima & secunda persona possessiue vsurpantur, admittere articulos; vt in illis, ὁ ἐμὸς, ὁ σὸς, vel ὁ ἡμέτερος. at articuli constructio, non pertinet ad pronominis personam; ad personam inquam possessoris; sed ad personam quę subauditur, rei possessæ; serui inquam, aut domus, aut alterius id genus rei: Abron tamen in libello De pronomine, negat articulos esse rerum subauditarum; & affert argumentum eiusmodi: Si articuli feruntur ad res subauditas, eandem omnino retinerent congruitatem præpositi nominibus. atqui non est idem ὁ ἐμὸς πατὴρ, atque illud, ἐμὸς ὁ πατήρ. Quod si in huiusmodi exemplis suppletus est nominis articulus, vt in illo ὁ πατήρ: cur etiā pronomen ὁ ἐμὸς, articulū assumit, vt in isto, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ: nisi pronomen sequitur articulum, atq; ita propter eiusmo-

καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ, τὸν δὲ Κρωτωπιάδην. [χωρὶς εἰ μὴ τὸ ἄρθρον ἐξοχὴν παρείσησιν ἐν τῷ, τὸν δὲ Κρωτωπιάδην.] εἴγε πάλιν ἡ τοιαύτη σύνταξις ἐπίφορος πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου παράθεσιν· προείρηται δὲ ἡμῖν ὡς καὶ ἐξοχῆς ἕνεκα τὰ ἄρθρα παραλαμβάνεται). παρά-δοσιν

κβ', Ὅτι ἐν τῷ ὁ ἐμὸς, οὐκ ἔστι τὸ ἄρθρον τῆς ἀντωνυμίας.

Ἀλλὰ καὶ τὰς καλουμένας συνάρθρους ἀντωνυμίας, ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ δεκτικῶς παραλαμβανομένας, οἰήσεταί τις παραδέχεσθαι τὰ ἄρθρα, ἐν τῷ, ὁ ἐμὸς, ὁ σὸς, ἢ ὁ ἡμέτερος. ἵνα ᾖ ἡ σύνταξις οὐ τοῦ ἀντωνυμικοῦ προσώπου, λέγω τοῦ κατὰ τὸν κτήτορα· τοῦ δὲ ὑπακουομένου κατὰ τὸ κτῆμα· λέγω τὸ δοῦλος, ἢ τὸ οἶκος, ἢ τινὸς τῶν τοιούτων. κτητικῶς Ἄβρων μέντοι ἐν τῷ Περὶ ἀντωνυμίας, οὐκ εἶναί φησι τὰ ἄρθρα τῶν ὑπακουομένων· λόγῳ τοιούτῳ· εἰ γὰρ τὰ ἄρθρα ἐπὶ τὰ ὑπακουόμενα φέρεται, πάντως ἂν τὴν αὐτὴν καταλληλότητα ἐφύλαξαν ὑπερβιβασθέντα περὶ τῶν ὀνομάτων. οὐ ταὐτὸ δέ ἐστι τὸ, ὁ ἐμὸς πατὴρ, τῷ, ἐμὸς ὁ πατήρ. καὶ εἰ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀνεπληρώθη τὸ ἄρθρον τοῦ ὀνόματος, ἐν τῷ, ὁ πατὴρ, πῶς ἔτι ὁ ἐμὸς ἄρθρον προσλαμβάνει, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ· εἰ μὴ ἡ ἀντωνυμία ἄρθρου εἴχετο; καὶ ἕνεκα τῆς τοιαύ-

τῆς συντάξεως, ἔδοξε καὶ τῇ τοιαύτῃ ἀντωνυμίᾳ ἴδιον ἄρθρον προσνέμειν, καὶ τῷ ὑπακουομένῳ κτήματι.

Ἔστι δὲ παραπέμπεσθαι τὴν τοιαύτην πιθανότητα, πρῶτον· εἰ ἑκατέρῳ μορίῳ πρόσεστιν ἄρθρον, τί οὐκ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ, ὁ ἐμὸς, καὶ ἐπενήνεχε δὲ, ὁ πατὴρ, μετὰ τοῦ ἄρθρου; καὶ φαίνεται ὅτι ἐν ἴσῳ τὰ τοῦ λόγου ἐγίνετο. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς προτέρας, δύο ἦν τὰ ἄρθρα· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, ἀδύνατον ἦν δύο ἄρθρα παραλαμβάνεσθαι. δεύτερον, οὐ παρὰ τὰς μεταθέσεις τῶν ἄρθρων, καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν γινομένας διαφορὰς τῆς φράσεως, ἀποστήσεται τοῦ μὴ συμφέρεσθαι τοῖς ὀνόμασι τὰ ἄρθρα· εἴγε διαφέρει τὸ, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἀγαθοί εἰσι, τοῦ, νῦν οἱ ἄνθρωποι ἀγαθοί εἰσι· καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις τολμήσει φάναι, ὅτι οὐ τὸ οἱ, τοῦ ἄνθρωποι ἐστὶν ἄρθρον. οὐκ ἄρα παρὰ τὴν ἐξαλλαγὴν τῆς φράσεως, κατὰ τὴν μετάθεσιν, οὐχὶ τοῦ κτήματός ἐστι τὸ ἄρθρον, ἐν τῷ, ὁ ἐμὸς πατὴρ, καὶ ἐν τῷ, ἐμὸς ὁ πατήρ. τὴν δὲ τούτων διαφορὰν, κατὰ τὸ δέον ἀκριβώσομεν.

†λ', Πότε ἓν ἄρθρον παραλαμβάνεται ἐν ταῖς συντάξεσι, καὶ πότε δύο.

Τὸ μέντοι δύο ἄρθρα κατὰ μιᾶς πτώσεως φέρεσθαι, οὐκ ἔστιν ἀσύστατον. ἔστι γοῦν φάναι, ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου· καὶ προφανὲς ὅτι τῷ πατήρ, τὰ δύο ἄρθρα συντείνει. ἐπεὶ πῶς ἡ ἀπαρα-

ἴσ. ὅτι οὐκ D.

di constructionem placuit etiam istiusmodi pronomini articulum peculiarem attribuere, & rei possessæ, sed subauditæ. Sed refutari potest ista ratio, quamquam probabilis. primum; si vtrique orationis parti debet adesse articulus, cur oratio non cœpit ab ὁ ἐμὸς, adiunxit deinde ὁ πατὴρ cum articulo? apparet autem orationem eandem futuram fuisse. nam in priore constructione, erant duo articuli; in posteriore, nullo modo poterant duo articuli apponi. Deinde, non desinent articuli coniungi cũ nominibus propter transpositionem, & propter diuersa locutionum genera, quæ parit transpositio. Siquidem interest inter istud, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἀγαθοί εἰσιν, & illud, νῦν οἱ ἄνθρωποι ἀγαθοί εἰσι. neq; est qui audeat negare, articulum οἱ, esse articulum nominis ἄνθρωποι. Ergo non propter diuersam locutionẽ, quam transpositio articuli attulit, articulus non est rei possessæ, vt in isto, ὁ ἐμὸς πατὴρ, & in illo ἐμὸς ὁ πατήρ. Sed istius cõstructionis discrimen suo loco accuratius demonstrabimus.

30, *Quando vnicus articulus in constructione, & quando duo assumantur.*

Illud tamen poterit consistere, duos articulos cũ vno casu copulari. nã licet dicere, ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου. neq; est dubiũ quin articulus vterq; ad vocẽ πατὴρ referatur, quandoquidem quî fieri poterit vt pro-

nomē, quod articulum non recipit, hic recti articulum in genitiuo casu admittat? Neq; solū in pronominibus, sed in nominibus etiā idem spectatur: *ὁ δοῦλος ὁ τοῦ Ἀριστάρχου venit ad me*. nam in hoc exēplo & genitiuus obtin t suum articulū, & reliqui duo articuli ad vnum rectum referuntur. Ergo in illo exemplo, *ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς*, non cogitur alter articulus coniungi cum pronomine. At vox ista *ἐμοῦ*, quæ est bis genitiuus, obtinet partim personam possessoris in pronomine; (vnde nomen inuenit, vt vocetur pronomē; quod certæ ac definitæ personæ demonstrationem testatur) & trāsitum preterea ad secundam & tertiam; partim obtinet personam subauditæ rei possessæ, quæ in casus & in varia genera inflectitur, necnon in numeros nominibus cōgruentes. nam pronominis persona, in genitiuo tantum intellecta, in casus nō inclinatur. casus enim genitiui, possessoris intellectum obtinet. Itaque quodlibet pronomen possessiuum, cum re possessa, resoluitur in genitiuum. Ac constat, pronomina primitiua nō inclinari in casus; possessiua contra inclinari in casus, genera, & numeros. cāque ob causam duabus personis propriæ apponuntur particulæ: possessiuo pronomini, articulus; primitiuo, pronomen subiunctiuum ei

δεκτος ἀντωνυμία τῶν ἄρθρων, ἐν γενικῇ πτώσει εὐθείας ἄρθρον παραδέχεται; Ἀλλὰ καὶ ἔτι ἐπ᾽ ὀνομάτων. ὁ δοῦλος ὁ τοῦ Ἀριστάρχου, πρὸς ἐμὲ ἦλθεν. ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ γενικὴ τὸ ἴδιον ἐπέχει ἄρθρον· καὶ τὰ λειπόμενα δύο ἄρθρα εἰς μίαν τὴν εὐθεῖαν ἀναφέρεται. οὐκ ἄρα ἐν τῷ, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς, κατηνάγκασται τὸ ἕτερον τῶν ἄρθρων ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν φέρεσθαι. Ἡ οὖν ἐμοῦ, δὶς οὖσα γενικὴ, τὸ μὲν τοῦ κτήτορος ἔχει τὸ πρόσωπον ἀντωνυμικόν· (ἐξ οὗ καὶ τὴν ὀνομασίαν εἶχε, τὸ ἀντωνυμία καλεῖσθαι· ὅπερ ὁμολογεῖ τὴν δεῖξιν τοῦ ὡρισμένου προσώπου) καὶ ἔτι τὴν μετάβασιν τὴν ἐπὶ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον· τὸ δὲ ἕτερον, τοῦ ὑπακουομένου κτήματος, ὃ κλίσιν ποιεῖται τὴν εἰς τὰς πτώσεις· μετάθεσίν τε τὴν εἰς τὰ γένη· ἀριθμούς τε τοὺς κατὰ ἀκολουθίαν τοῖς ὀνόμασι. τὸ γὰρ ἀντωνυμικὸν πρόσωπον, ἐν γενικῇ μόνον νοούμενον, ἄκλιτόν ἐστιν εἰς τὰς πτώσεις. ἡ γὰρ πτῶσις ἡ γενικὴ, κρατεῖ τὴν κτητικὴν ἔννοιαν. διὰ τοῦτο καὶ πᾶσα κτητικὴ ἀντωνυμία, μετὰ τοῦ κτήματος, εἰς γενικὴν ἀναλύεται· καὶ φαίνεται ὅτι αἱ μὲν πρωτότυποι, οὐ κλίνονται εἰς τὰς πτώσεις· αἱ δὲ κτητικαὶ, οὐκ εἰς ἄλλο τι, ἢ εἰς πτώσεις [εἰς γένη,] εἰς ἀριθμούς. καὶ ἕνεκα τούτων τοῖς δύο προσώποις ἴδια μόρια παρείσατο) τῷ μὲν ὀνοματικῷ, τὸ ἄρθρον· τῷ δὲ ἀντωνυμικῷ, ἡ συνήθης ἐπιτασσομένη ἐπιταγματικὴ

ἀντωνυ-

ἀντωνυμία, κατὰ μίαν πτῶσιν τὴν γενικήν· ἣν καί φαμεν μόνην ἐγκεῖσθαι ἐν τῇ κτητικῇ ἀντωνυμίᾳ· Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ· Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν· Ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος. Ἐν δὲ ἁπάσαις πτώσεσι τὸ ἄρθρον, καθὸ ἡ τοῦ κτήματος πτῶσις κλίνεται· ὁ ἐμός, τοῦ ἐμοῦ, τῷ ἐμῷ. συμμεταπίπτει τε καὶ ἐπὶ τοῦ γένους, ἡ ἐμή, τὸ ἐμόν. προφανὲς γὰρ ὅτι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος· διάφορα δὲ τὰ κτήματα ἐν γένει. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ ἀριθμοῦ. ἔστι γὰρ πάλιν, εἷς μὲν ὁ κτήτωρ, πλείονα δὲ τὰ κτήματα κατὰ πᾶν γένος· οἱ ἐμοί, αἱ ἐμαί, τὰ ἐμά. κἂν ἀμειφθῇ τὰ τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τὰ τοῦ ἄρθρου συναμείβεται. Φέρε δὲ πλείονας ἑνὸς ἀγροῦ ἐπικρατεῖν· φαίης ἄν, ὁ ἡμέτερος ἀγρὸς σκάπτεται· τοῦ ἄρθρου ἑνουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον κτῆμα. καθὼς οὖν προκεῖται, ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν, οὐδ' οὕτως ἐπὶ τὴν δεῖξιν φέρεται τῶν ἀντωνυμιῶν τὰ συναρτώμενα ἄρθρα. Καὶ αὕτη δέ ἐστιν ἀπόδειξις τοῦ, τὸ ὦ μὴ εἶναι ἄρθρον· καθότι προστίθεται ἔσθ' ὅτε δεικτικῶς τῆς σύ. Καὶ τοσαῦτα περί τε τῶν μοναδικῶς προσλαμβανόντων τὰ ἄρθρα, καὶ ἔτι τῶν ἀπροσλήπτων.

familiare, in vno eodemque casu, in genitiuo inquam. quem etiam solum in pronomine possessiuo contineri aimus : Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖ- Od.β.
ος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ: Αὐτῶν Od.α.
γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν: Ἢ ἑὸν Od.α.
αὐτοῦ χρεῖος. Singulis autem casib. adiacet articulus, quoniam rei possessæ casus inclinatur; ὁ ἐμός, τοῦ ἐμοῦ, τῷ ἐμῷ: atque etiam genere variatur; ἡ ἐμή, τὸ ἐμόν. patet enim vnam eandemq; personam esse possessoris, diuersas res possessas in genere. Eadem est ratio in numero. est enim rursum possessor vnus, res possessæ plures in quolibet genere; οἱ ἐμοί, αἱ ἐμαί, τὰ ἐμά. Et, si numerus mutatus fuerit, simul articulus mutatur. Fac plures esse dominos vnius agri: tum dixeris, ὁ ἡμέτερος ἀγρὸς σκάπτεται, *noster ager pastinatur*. ita vt articulus sequatur subiectam rem possessam. Ergo in huiusmodi constructionibus, (quemadmodum ante constitutum est) articuli qui adiunguntur pronominibus, ne sic quidem feruntur ad eorum demonstrationem. Atque eadem hæc ratio facit fidem, particulam ὦ non esse articulum, quatenus interdum præponitur demonstratiue pronomini σύ, ὦ σύ. Hactenus de pronominibus quæ sola articulos assumunt, & de iis quæ non assumunt.

31. *Quando manente eadem constructione, articuli aut apponantur, aut non apponantur.*

At reliqua constructio, cũ vna pars orationis enuntiatur, quæ casus habeat, articulos assumet pro eo quod exigit oratio. Exempli gratia; ἵππος τρέχει. at si de equo agas ante cognito, dicendum erit, ὁ ἵππος τρέχει: sic πλοῖον κατέπλευσε: τὸ πλοῖον κατέπλευσεν. itaque dicimus deesse articulum in illo Homeri, (Od. ι.) ἀρνειὸν δέ μοι οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι: quatenus de ariete loquitur, cuius antea fecerat mentionem in illo carmine; (Od. ι.) Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε: & in illo, (Od. ι.) Ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ᾽ ἄριστος ἁπάντων· τοῦ κατὰ νῶτα λαβών. nam nisi hoc ita sit, non deerit articulus. At in illo carmine absolutius adest articulus; (Od. λ.) τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα. fecerat enim ouium mẽtionem, cum eas Circe naui imponebat. Atque hæc ratio per omnem verborum constructionem permanat; iis exceptis, quæ indicant futuram essentiam. Ecce exempla; Διονύσιος ὁ γνώριμός μου, θέλει φιλολογεῖν, *Dionysius familiaris meus, vult dare operam studiis literarum*: οὗτος ὁ ἄνθρωπος θέλει ἀναγινώσκειν, *iste homo vult legere*. Eadem erit ratio in aliis id genus. Quod si sequatur verbum γενέσθαι, καλεῖσθαι, aut alia eiusdem ordinis, articulus discedet: Διονύσιος θέλει μοι γνώριμος γενέσθαι, *Dionysius vult mihi fieri familiaris*: Θέων γραμματικὸς θέλει καλεῖσθαι, *Theon vult vocari Grammaticus*. Hoc autem rationi valde consentaneum est: futuram enim qualitatem verbum indicat; articulus præteritam a-

λα΄, Γ΄ ὅτι τῆς αὐτῆς συντάξεως οὔσης, προστίθεται τὰ ἄρθρα, καὶ οὐ προστίθεται.

Ἥγε μὴν ὑπόλοιπος σύνταξις, κατὰ μίαν προφορὰν πτωτικοῦ, πρὸς τὸ δέον τοῦ λόγου τὰ ἄρθρα προσλήψεται· ἵππος τρέχει· ἢ ἐπὶ προεγνωσμένῳ τῷ ἵππῳ, ὁ ἵππος τρέχει· πλοῖον κατέπλευσεν, [τὸ πλοῖον κατέπλευσεν.] ἔνθεν φαμὲν λείπειν τὸ ἄρθρον, ἐν τῷ, Ἀρνειὸν δέ μοι οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι· καθὸ περὶ ἐκείνου διαλέγεται τοῦ προκατειλεγμένου, ἐν τῷ, Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε· [καὶ ἐν τῷ, Ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ᾽ ἄριστος ἁπάντων·] Τοῦ κατὰ νῶτα λαβών. εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἴη, οὐ λείπει τὸ ἄρθρον. πληρέστερον γὰρ ἐκεῖ πρόσκειται· τὰ δὲ μῆλα λαβὼν, ἀπεδειροτόμησα. προκατείλεκτο γὰρ, καθ᾽ ὃν καιρὸν ἐνεβιάζετο ὑπὸ τῆς Κίρκης. Διήκει ὁ λόγος ἐπὶ πάσης τῆς τῶν ῥημάτων συντάξεως, ὑπεξῃρημένων τῶν ἐσομένην ὕπαρξιν δηλούντων. ἔστω [δὲ] ὑποδείγματα· Διονύσιος ὁ γνώριμός μου, θέλει φιλολογεῖν· οὗτος ὁ ἄνθρωπος, θέλει ἀναγινώσκειν. καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ μέντοι ἐπιφέροιτο τὸ γενέσθαι, ἢ κληθῆναι, τὰ τούτοις σύζυγα, ἀποστήσεται τὸ ἄρθρον· Διονύσιος θέλει μοι γνώριμος γενέσθαι· Θέων γραμματικὸς θέλει κληθῆναι πάνυ εὐλόγως. ἐσομένην γὰρ ποιότητα τὸ ῥῆμα ὑπαγορεύει· τὸ δὲ ἄρθρον, τὴν γενομένην εἰ-δῦν.

(marg.: προκατειλεγμένου; ἐνεβιβάζετο)

δεν. Εἰ γοῦν προστεθείη τις καὶ τὸ ἄρθρον, ἕτερον προσθήσει ἐπιθετικόν· ἐφ᾽ ὃ ἐπενεχθήσεται τὸ ῥῆμα· ἐπεὶ τὸ ἄρθρον ἀπῳκειώσατο τὸ ἕτερον, ὡς ἂν ἐν γνώσει προϋφεστώσῃ· Διονύσιος ὁ γνώριμός μου, θέλει γενέσθαι φιλόσοφος. προφανὲς γὰρ πάλιν, ὅτι εἰ τὸ ἄρθρον τις ὑφέλοι, ἀκατάλληλον τὸ τοῦ λόγου γένοιτο ἄν, τοῦ ῥήματος οὐ δυναμένου εἰς τὰ δύο ἐπίθετα ἐγχωρῆσαι. Καὶ κατ᾽ ἄλλας δὲ συντάξεις, δύο ὀνομάτων εἰς ἓν πρόσωπον συντεινόντων, διαφορά τις ἐστὶ τῶν προκατειλεγμένων ῥημάτων. ἐξ ὧν καὶ ὁ Τρύφων ἤρξατο τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις σύνταξιν παραδιδόναι, τῶν προκατειλεγμένων τρόπων οὐδὲ ἔννοιαν παραθέμενος.

ἄρθρον

λς. Πότε τοῖς ἐπιθετικοῖς, καὶ πότε τοῖς κυρίοις ἢ προσηγορικοῖς προστίθεται τὰ ἄρθρα.

Τὰ δὲ ἐπιθετικά, ἐπὰν συντάσσηται κυρίοις ὀνόμασι, πάντως σὺν ἄρθροις λέγεται, εἰ μὴ τὰ ὑπαρκτικὰ τῶν ῥημάτων ἐπιφέροιτο· ὁ γραμματικὸς Τρύφων ἀναγινώσκει· ὁ φιλόσοφος Τρύφων περιπατεῖ. καὶ οὐκ ἄλλως ἀποστήσεται τὸ ἄρθρον, εἰ μὴ ὑπαρκτικὴ μετοχὴ ἐπενεχθείη· γραμματικὸς ὢν Τρύφων, ἀναγινώσκει· φιλόσοφος ὢν Δίων, διαλέγεται· πάνυ εὐλόγως, διὰ τὴν νῦν ἐμφαινομένην ποιότητα, διὰ τοῦ ὤν· οὐδὲ γὰρ ἐν ῥήματι τὸ τοιοῦτον ἐδύνατο παραληφθῆναι,

gnoſcit. Quod ſi articulum etiam addideris, erit præterea addendum alterum adiectiuum, ad quod feratur verbum: quandoquidem articulus alterum ſibi vindicauit, propter cognitionem antecedentem: Διονύσιος ὁ γνώριμός μου, θέλει γενέσθαι φιλόσοφος, *Dionyſius familiaris meus, vult fieri Philoſophus*. Patet enim hic etiam, ſi quis articulum tollat, orationem fore incõgruam: ſiquidem verbum nõ poterit habere locum apud duo epitheta. In aliis quoque conſtructionibus, cum duo nomina vnã perſonam ſpectant, eſt aliquid diſcriminis in verbis ſupra numeratis. Ex quibus Tryphon orſus eſt articulorum conſtructionem tradere, nulla eorũ modorum mentione facta quos ante enumerauimus.

32. *Quando articuli epithetis, & quando propriis nominibus aut appellatiuis apponantur.*

Adiectiua vero ſociata cum nominibus propriis, omnino cum articulis enuntiantur, niſi verba ſubſtantiua ſequantur; ὁ γραμματικὸς Τρύφων ἀναγινώσκει: ὁ φιλόσοφος Τρύφων περιπατεῖ. neque aberit articulus alia de cauſa, niſi ſi participium verbi ſubſtantiui ſequatur; γραμματικὸς ὢν Τρύφων, ἀναγινώσκει: φιλόσοφος ὢν Δίων, διαλέγεται. idque iure optimo, propter qualitatem, quã participium ὢν iam patefacit. Nam in verbo nihil eiuſmodi aſſumi poterat

propter verbum consequēs: quandoquidem duo etiam verba vnam cōstructionem nequeunt recipere; sine particula copulante. Hoc fit autem perspicuum istis exemplis. Exemplum prioris est; ὁ φιλόσοφος Δίων διαλέγεται: alterius, φιλόσοφος ὢν Δίων διαλέγεται: tertii, φιλόσοφός ἐστι Δίων, καὶ διαλέγεται. Verum huiusmodi constructio est explicata accuratius in libro De participiis. in quo simul demōstrauimus in illo Homeri carmine,

Il. λ. Αὐτὰρ ὁ βῆ Ῥῆσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων: si Βήρησον sit nomē, carminis finem omnino referri oportere ad verbum, quod claudat sententiam, illud videlicet ἐξενάριξεν: sin verbum βῆ est positum, verbi constructionem incongruam; participii, congruam esse, ἐξεναρίξων inquam. In superiore autem constructione, articuli sine discrimine adiiciuntur, si verba, quæ sequuntur, (sicuti diximus) de qualitate prædicentur. Sint rursus excēpla prioris; ὁ γραμματικὸς Τρύφων ἀείδει: obscurum enim fuerit si dixeris, ὁ Τρύφων γραμματικὸς ἀείδει. posterioris; ὁ γραμματικὸς Τρύφων καλεῖται: ὁ γραμματικὸς Τρύφων παρεγένετο. Perspicuum est igitur, verba, cum de adiectiuis nominibus dicuntur, articuli constructionem non sine probabili ratione reiicere. Hinc patet, ordinē ver-

ἕνεκα τοῦ ἐπιφερομένου ῥήματος· ἐπεὶ ἐπιφαινο-
καὶ δύο ῥήματα οὐ δύναται μίαν σύνταξιν ἐπιδέξασθαι δίχα συμπλοκῆς. καὶ σαφὲς ἐκ τοῦ ὑποδείγματος, τοῦ μὲν προειρημένου, ὁ φιλόσοφος Δίων διαλέγεται· τοῦ δὲ δευτέρου, φιλόσοφος ὢν Δίων διαλέγεται· τοῦ δὲ τρίτου, φιλόσοφός ἐστι Δίων, καὶ διαλέγεται. οὐ γὰρ συστήσεται δίχα τοῦ καὶ συνδέσμου· φιλόσοφός ἐστι Δίων διαλέγεται. Εἴρηται δὲ ἀκριβέστερον ἡ τοιαύτη σύνταξις ἐν τῷ Περὶ μετοχῶν. ἐν ᾧ καὶ ἐπεδείξαμεν, ὡς τὸ, Αὐτὰρ ὁ βῆ Ῥῆσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων· εἰ μὴ ἔστιν ὄνομα τὸ Βήρησον, ἐπὶ μὲν ῥῆμα πάντως τὸ συγκλεῖον τὴν διάνοιαν, ἀναχθήσεται τὸ τέλος· λέγω τὸ ἐξενάριξεν. εἰ δὲ ἔγκειται τὸ βῆ ῥῆμα, ἀνέφικτον μὲν τὸ τοῦ ῥήματος· κατάλληλον δὲ τὸ τῆς μετοχῆς· λέγω τὸ ἐξεναρίξων. Τῇ προκειμένῃ συντάξει ἀδιαφόρως τὰ ἄρθρα προστεθήσεται, εἰ, ὡς εἴπομεν, τὰ ἐπιφερόμενα ῥήματα περὶ τῆς κατηγορεῖ ποιότητος. Πάλιν δὲ ἔστω ὑποδείγματα τοῦ μὲν προτέρου· ὁ γραμματικὸς Τρύφων ἀείδει· ἦν γὰρ ἀσύνετον φάναι, ὁ Τρύφων ὁ γραμματικὸς ἀείδει. τοῦ δὲ δευτέρου, ὁ γραμματικὸς Τρύφων καλεῖται· ὁ γραμματικὸς Τρύφων παρεγένετο· ὁ Τρύφων γραμματικὸς παρεγένετο. καὶ σαφὲς ὅτι τὰ ῥήματα κατηγοροῦντα τοῦ ἐπιθετικοῦ, εὐλόγως τὴν τοῦ ἄρθρου σύνταξιν παρείλετο. Ἔνθεν δὲ τὰ τῆς

περὶ τῆς κατηγορημένης
ἴσ. εἴπερ, ὡς εἴπομεν, τὰ ἐπιφερόμενα ῥήματα κατηγοροῖεν τῆς ποιότητος.
τοῦ Τρύφων ὁ γραμματικὸς παρεγένετο.
ἴσ. κατηγορήματα

ἀναστροφῆς

ἀναστροφῆς δῆλα· Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα. εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τὸ ἠτίμησεν, ἀντιθείη δὲ τὸ ὠνόμασε, διάφορον πάλιν ἕξει τὴν σύνταξιν· Οὕνεκα τὸν Χρύσην ὠνόμασεν ἀρητῆρα. Ἡ αὐτὴ σύνταξις καὶ ἐν προσηγορικοῖς, καὶ ἐν ἐπιθετικοῖς· ὁ λευκὸς ἵππος τρέχει· ὁ ἵππος λευκός ἐστιν. εἰ μέντοι εἴη δύο ἐπιθετικὰ, δύο καὶ τὰ ἄρθρα προσγίνεται. πάλιν τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑποστελλομένων· ὁ σεμνὸς, ὁ καλὸς ὑβρίζεται· ὁ φρόνιμος, ὁ ἀγαθὸς ἐξέστη τοῦ καθήκοντος· πρόδηλον τὸ ἀκατάλληλον, εἰ ἀφέλοι τις τὸ ἕτερον τῶν ἄρθρων. καὶ δῆλόν ἐστιν ὡς οὐ τὸ θάτερον ἐγχωρεῖ τοῦ ἄρθρου, καθὸ ἀπὸ μιᾶς ὕλης τῶν ὀνομάτων ἄγεται· τοῦ δὲ ἑτέρου, ὁ σεμνὸς, σοφός ἐστιν· ὁ σεμνὸς, φρόνιμός ἐστιν· ὁ σώφρων, ἀγαθός ἐστιν· ὁ ἀγαθὸς, σώφρων ἐστί. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ῥημάτων ὁ αὐτὸς λόγος.

(marg.: ἀφέλοιτό τις — ἠτίμησ' — οὐχ ἕτερον θατέρῳ — ὁ σοφὸς, σεμνός ἐστι)

λγʹ, Περὶ συντάξεως τῶν μετοχῶν καὶ ὀνομάτων, καὶ διαφορᾶς τῶν συνόντων ἄρθρων.

(marg.: Ἐ πότε ἐπιδέχονται ἄρθρα.)

Συμφέρεται τοῖς ὀνόμασι καὶ ἡ τῶν μετοχῶν σύνταξις· καθ' ὃν ἐπεδείξαμεν λόγον ἐν τῷ Περὶ μετοχῶν. μετὰ μὲν οὖν κυρίων, ἡνίκα οὕτω φαμέν· ὁ Πτολεμαῖος γυμνασιαρχήσας ἐτιμήθη· ὁ Διονύσιος τυραννήσας ἐμέμφθη. ὥσπερ καὶ χωρὶς ἄρθρου τὸν αὐτὸν λόγον συγκλείει. καὶ ἡ μὲν τοιαύτη σύνταξις, χρονικῶς νοεῖται·

(marg.: Infr. D.)

borum inuerſum eſſe in illo carmine, Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα. nam ſi verbum ἠτίμησε demas, & aliud reponas ὠνόμασε, diuerſam feceris conſtructionem; Οὕνεκα τὸν Χρύσην ὠνόμασ' ἀρητῆρα. Eadem eſt conſtructio nominum appellatiuorum, atque adiectiuorum: ὁ λευκὸς ἵππος τρέχει: ὁ ἵππος λευκός ἐστιν. Quod ſi fuerint duo adiectiua, duo etiam articuli adiungentur. Rurſus ſi verba paulo ante memorata ſubtrahantur; ὁ σεμνὸς, ὁ καλὸς, ὑβρίζεται: ὁ φρόνιμος, ὁ ἀγαθὸς, ἐξέστη τοῦ καθήκοντος: non poteſt dubitari orationem eſſe incongruam, ſi alterum articulum demas: perſpicuũque eſt, alterum adiectiuum alteri non ceſſurum eſſe articulum, quatenus ex vna nominum materia ducitur. Alterius exemplum eſt; ὁ σοφὸς, σεμνός ἐστιν: ὁ σεμνὸς, φρόνιμός ἐστιν: ὁ σώφρων, ἀγαθός ἐστιν: ὁ ἀγαθὸς, σώφρων ἐστίν. Eadem ratio in aliis eſt verbis.

(marg.: Il. α.)

33. *De constructione participiorum; & quando recipiant articulos.*

Non eſt diſſimilis cõſtructio participiorum conſtructioni nominum, ob eam rationem quam attulimus in libro De participiis. Ergo cũ nominibus propriis ita dicimus; ὁ Πτολεμαῖος, γυμνασιαρχήσας, ἐτιμήθη: ὁ Διονύσιος, τυραννήσας, ἐμέμφθη. quam orationem etiam ſine articulo claudit. Atq; iſtiuſmodi conſtructio ſignificationẽ temporis habet, valetque idem ac ſi dice-

res, *μετὰ τὸ γυμνασιαρχῆσαι ἐτιμήθη: μετὰ τὸ τυραννῆσαι ἐμέμφθη*: i. *postaequã gymnicis ludis praefuit, honore affectus fuit: posteaquam tyrannidem occupauit, vituperatus fuit.* Quod si participia assumant articulos, constructio subindicabit plures Ptolemaeos. Itaq; probabilis fuerit illa oratio; articulos multitudinem etiã indicare. nam si quis ita enuntiet, *ὁ γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος, ἐτιμήθη*, non vnum, sed plures significabit Ptolemaeos, quorum vnus honorem adeptus est.

34, *Articulum singularem additum, significationem multitudinis prae se ferre, & infiniti vim habere.*

Quod autem articulus faciat vt multitudo significetur, hoc facile cognoscitur, si articulus idem tollatur: *ὁ γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος, ἐτιμήθη*: & rursus, cum vnus intelligitur Ptolemaeus, *γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος, ἐτιμήθη.* Eadem est constructio in nominibus appellatiuis. In qua cõstructione etiam tertium quoddam genus exsistit. Primum genus esto eiusmodi, quod temporis discrimen indicat; *ὁ παῖς δειπνήσας κοιμάσθω*, *puer, posteaquam coenauerit, eat cubitum.* Secundum, cum indicatur multitudo; *ὁ δειπνήσας παῖς, κοιμάσθω*, *puer qui coenauit, eat cubitum.* quo in exemplo, articuli cõstructio habet speciem infiniti; eamq; ob causam Stoici huiusmodi particulas appellarunt *ἀοριστώδη μόρια*, id est, *particulas habentes speciem infiniti.* Tertium genus esto, quod eandem habet constructionem, & tamen non omnino infinite accipitur, sed habet relationem. fac enim ali-

μετὰ τὸ γυμνασιαρχῆσαι ἐτιμήθη· μετὰ τὸ τυραννῆσαι ἐμέμφθη. Εἰ δὲ αἱ μετοχαὶ προσλάβοιεν τὰ ἄρθρα, πλειόνων Πτολεμαίων ἐμφάσεις νοεῖται. ὥστε οὐκ ἀπιθάνως ἐστὶ φάναι, ὡς τὰ ἑνικὰ ἄρθρα παρεμφαίνει καὶ πλῆθος. εἰ γὰρ τῇδέ τις ἀποφαίνοιτο, ὁ γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος ἐτιμήθη, οὐχ ἕνα δηλώσει Πτολεμαῖον, ἀλλὰ πλείονας, ἐξ ὧν ὁ εἷς τιμῆς μετέλαβεν.

λδ'. Ὅτι ἡ προσθέσις ἑνικοῦ ἄρθρου, πλήθους ἔννοιαν παρίστησι· [ἢ ὅτι τὰ ἄρθρα ἀοριστωδῶς ἀκούει]. F. P.

† Ὅτι δὲ τὸ ἄρθρον αἴτιόν ἐστι τῆς παρεμφάσεως τοῦ πλήθους, συμφανὲς ἐκ τοῦ ἀποβαλλομένου ἄρθρου· [ὁ γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος ἐτιμήθη·] καὶ πάλιν, τοῦ ἑνὸς νοουμένου Πτολεμαίου, γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος ἐτιμήθη. Ἔστι καὶ ἐν προσηγορικοῖς ἡ τοιαύτη σύνταξις. Ἐφ' οὗ καὶ τρίτος λόγος ἀνακύπτει. καὶ ἔστω ὁ μὲν πρῶτος, τοιοῦτος, χρονικὴν διαφορὰν παρεμφαίνων· ὁ παῖς δειπνήσας, κοιμάσθω. ὁ δὲ δεύτερος, ἡνίκα πλῆθος παρεμφαίνεται· ὁ δειπνήσας παῖς κοιμάσθω. † ἐφ' οὗ καὶ ἀοριστώδης ἡ σύνταξις γίνεται τοῦ ἄρθρου. ἔνθεν καὶ οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς, τὰ τοιαῦτα μόρια ἀοριστώδη ἐκάλεσαν. τρίτος δὲ, ὃς τὴν αὐτὴν μὲν ἔχει σύνταξιν· οὐ μὴν ἀοριστωδῶς πάντως νοεῖται, ἀναφορικῶς δέ. φέρε

γάρ τινα

γάρ τινα δειπνῆσαι τῶν παίδων, καὶ μετὰ τοῦτο γίνεσθαι κατὰ τῆς προστάξεως· καὶ πάλιν τὰ τοῦ λόγου τῇδε καταστήσεται, ὁ δειπνήσας παῖς κοιμάσθω. καθὼς εἰ ἐν παισὶν ἀτακτήσει παῖς, ἐφ' οὗ ἂν φαίη ὁ διδάσκαλος, ὁ ἀτακτήσας παῖς, τυπτέσθω. οὐκ ἔστιν ἡ τοιαύτη σύνταξις ἀκριβ. *ἐντελεστέρα, χωρὶς ἄρθρου λεγομένη, καθάπερ ἐπὶ τῶν κυρίων· εἴγε τὰ κύρια, διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἰδιότητα, οὐχ οὕτως προσδέεται τοῦ ἄρθρου, καθάπερ τὰ κοινὴν ἔννοιαν ἔχοντα. δυνάμει γὰρ συστέλλεται ἐκ τῆς πολλῆς ποιότητος τῇ παραθέσει τοῦ ἄρθρου· εἴγε ἀοριστῶδες μὲν τὸ, παῖς δειπνήσας ἐκοιμήθη· οὐ μὴν τὸ, ὁ παῖς δειπνήσας ἐκοιμήθη. εὐπαράδεκτον δὲ τὸ, ὁ Πτολεμαῖος δειπνήσας ἐκοιμήθη, οὐχ οὕτως ἀπαι-τοῦντος *ἀπαιτοῦν τὸ ἄρθρον. οἷόν τέ ἐστι τοῖς προσηγορικοῖς ὀνόμασι προσνέμειν ἄρθρον, καὶ ταῖς συνταττομέναις μετοχαῖς· ὁ παῖς ὁ δειπνήσας κοιμᾶται. καθότι καὶ ἐπὶ τῶν προσηγορικῶν καὶ ἐπιθετικῶν· ὁ ἵππος ὁ λευκὸς τρέχει. ὅπερ ταὐτὸ συνάγει τοῖς ἀπὸ τοῦ ἐπιθετικοῦ ἀρχομένοις σὺν τῷ ἄρθρῳ καὶ τοῖς ἀπὸ μετοχῆς· ὁ λευκὸς ἵππος τρέχει· ὁ δειπνήσας παῖς κοιμᾶται. ἃ δὴ καὶ μᾶλλόν καταλληλότερά ἐστι τῶν ὑποκει-μένων. *ὑπερκειμένων.

quem ex pueris cœnasse: fac etiam idipsum a cœna imperari: tum oratio hunc in modū instituetur; *ὁ δειπνήσας παῖς κοιμάσθω, puer qui cœnauit, eat cubitum.* Non aliter si quis puer in cœtu puerorum immoderate sese gerat, de eo magister dixerit, *ὁ ἀτακτήσας παῖς τυπτέσθω, puer, qui immoderate sese gessit, vapulet.* At huiusmodi cōstructio si careat articulis, non est exquisitior, sicuti in propriis nominibus: siquidē propria, propter insitam proprietatem, nō ita indigent articulo, sicut ea quæ de vniuerso aliquo genere dicuntur; quæ potestate sese contrahunt ex multa qualitate, articuli adiectione: quādoquidem illud, *παῖς δειπνήσας ἐκοιμήθη*, habet speciē infiniti: at non ita illud, *ὁ παῖς δειπνήσας ἐκοιμήθη*. illud vero facile probatur & admittitur, *ὁ Πτολεμαῖος δειπνήσας ἐκοιμήθη*: quippe quod non ita postulat articulum. Licet autem nominibus appellatiuis, & participiis, quæ cum illis cōstruuntur, adiicere articulum; *ὁ παῖς ὁ δειπνήσας κοιμᾶται*: quatenus idem licet etiam nominibus appellatiuis, & adiectiuis; *ὁ ἵππος ὁ λευκὸς τρέχει*. quæ cōstructio similis est illius, quæ orditur ab epithetis & participiis articulo sociatis; *ὁ λευκὸς ἵππος τρέχει: ὁ δειπνήσας παῖς κοιμᾶται*. atque hæc constructio videtur esse magis congrua, quam illa superior.

35, *De discrimine verborum, quæ sequuntur articulum & participium.*

Illud etiam non est prætereundum, imperatiuũ verborum modum facere, vt articuli & participii constructio accipiatur ἀορισωδῶς, i. ita vt speciem infiniti præ se ferat: ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω, *qui tyrannum interfecerit, honore afficiatur.* nam indicandi modus in præsentibus & præteritis, facit vt constructio relationem habeat; ὁ τυραννοκτονήσας τιμᾶται: ὁ τυραννοκτονήσας ἐτιμήθη. Rursus futuri constructio, ipsa quoq; speciem habet infiniti, ob eam rationem quam obseruauimus, & paulo ante memorauimus: ὁ τυραννοκτονήσας τιμηθήσεται. idque probabili admodum ratione. siquidem quæ fiunt, aut facta sunt, certa & minime dubia sunt: futura, sunt incerta. itaque constructio etiam incerta infinitaq; est. Hinc demonstratur aperte, modos imperandi omneis habere insitam futuri significationem, siue preteriti imperfecti, siue plusquamperfecti voce imperemus. idem enim est propemodum ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω, atque ὁ τυραννοκτονήσας τιμηθήσεται, quod ad sensum temporis attinet; quamq̃ diuersi modi sit. alterum enim exemplum, imperatiui; alterũ, indicatiui modi est.

36, *De Imperatiuis.*

Quid est igitur cur non ridiculi existimẽtur, qui negãt esse verba imperatiua futuri temporis; cũ omnia cogãtur

λε΄, Περὶ διαφορᾶς τῶν ἐπιφερομένων ῥημάτων.

Ἔτι κἀκεῖνο ῥητέον, ὡς ἡ προστακτικὴ ἐκφορὰ τῶν ῥημάτων, αἰτία γίνεται τοῦ ἀοριστωδῶς νοεῖσθαι τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς μετοχῆς· ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω. ἡ γὰρ ὁριστικὴ ἔγκλισις, ἐπὶ ἐνεστῶσι καὶ παρῳχημένοις ἀναφορικωτέραν τὴν σύνταξιν ποιεῖται· ὁ τυραννοκτονήσας τιμᾶται· ὁ τυραννοκτονήσας ἐτιμήθη. πάλιν γὰρ ἡ τοῦ μέλλοντος, ἀοριστωδῶς νοεῖται, καθ' ἣν προεκτεθείμεθα τήρησιν· ὁ τυραννοκτονήσας τιμηθήσεται. πάνυ εὐλόγως· εἴγε τὰ γινόμενα καὶ γεγονότα, πάνυ εὐλόγως εὔδηλα· τὰ δὲ ἐσόμενα, ἀδηλότερα. καὶ ἐνθένδε ἀοριστοῦται τὰ τῆς συντάξεως. καὶ προφανῶς ἐκ τοῦ τοιούτου δείκνυται, ὡς ἅπαντα τὰ προστακτικὰ ἐγκείμενον ἔχει τὴν τοῦ μέλλοντος διάθεσιν, προστασσόμενα ἢ εἰς παρατατικὴν διάθεσιν, ἢ εἰς ὑπερσυντελικήν. σχεδὸν γὰρ ἐν ἴσῳ ἐστὶ τό, ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω, τῷ τιμηθήσεται· [καὶ] κατὰ τὴν χρόνου ἔννοιαν τῇ ἐγκλίσει διηλλαχός· καθὸ τὸ μὲν, προστακτικόν· τὸ δὲ, ὁριστικόν.

γρ. [illegible]

πρόδηλα

λϛ΄, Περὶ προστακτικῶν.

Πῶς οὖν οὐ γελοῖοί εἰσιν οἱ μὴ ὑπολαβόντες ῥήματα προστακτικὰ μέλλοντος χρόνου· ὅπου γε πάντα συνωθεῖται μᾶλλον

εἰς τὴν

εἰς τὴν τοῦ μέλλοντος ἔννοιαν. ἐπεὶ γὰρ μὴ γινομένοις ἢ μὴ γεγονόσιν ἡ πρόσταξις. τὰ δὲ μὴ γινόμενα ἢ μὴ γεγονότα, ἐπιτηδειότητα δὲ ἔχοντα εἰς τὸ ἔσεσθαι, μέλλοντός ἐστιν. εἴγε καὶ τῶν προσταχθέντων τὰ μὴ γινόμενα, λόγον ἔχει μετὰ ἀποφάσεως καὶ τῆς τοῦ μέλλοντος ἐννοίας· οὐ δυνήσομαι· οὐ ποιήσω. καὶ γὰρ οὕτω φαμὲν, οὐ δύναμαι βαστάσαι, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ, οὐ δυνήσομαι. Εἰς τὸ γενέσθαι οὖν, ἢ μὴ γενέσθαι, ἡ πρόσταξις γίνεται· ἀποφασκομένη ἀπὸ τῆς τοῦ μέλλοντος ἐννοίας· εἰς μὲν παράτασιν, σκαπτέτω τὰς ἀμπέλους· εἰς δὲ συντέλειωσιν, σκαψάτω τὰς ἀμπέλους.

Τί δ᾽ ἄρα τὸ παράξαν τοὺς παραδεξαμένους μέλλοντος προστακτικά; μόνον τὸ γραψέτω· καὶ τὸ, οἶσε θέϊον γρηῦ. ἅπερ ἀπολύεται ἐντελέστερον ἐν τῷ Περὶ προστακτικῶν. Απαιτοῦντος δὲ καὶ νῦν τοῦ λόγου, ὀλίγα παραθησόμεθα· ὅτι ποιητικώτερον μὲν τὸ οἶσε, κατ᾽ ἐναλλαγὴν εἴρηται τῆς φωνῆς τῆς φέρε, τῆς γραψέτω, καὶ τὰ ὅμοια, οὐ κατὰ διαφορὰν μὲν χρόνον, κατὰ δὲ ἐκλογὴν ὀνόματος, ὁπότερον εἴη, κατορθούμενον. καθάπερ ἤδη προεμελετήθη ἡ τοιαύτη ζήτησις [καὶ] ἐν τῇ ὁριστικῇ ἐγκλίσει, ἔγραψας ἢ ἔγραψες· οὐ
μόνον D. διαφορᾶς οὔσης χρονικῆς αὐτοῖς ἢ μόνης γραφῆς, δυναμένης οὐκ ἀπιθάνως παραλαμβάνεσθαι, ὡς ἐπιδείκνυμεν ἐν τῷ Περὶ ῥημάτων. Αἱ προ-

ad futuri sensum? nam ea imperamus, quæ aut non fiunt, aut nō facta sunt. quę autem non fiunt, aut nō facta sunt, & tamen vt fiant, apta nata sunt; ea temporis futuri sunt: siquidem & ea quæ imperata non fiunt, enunciantur cū negante particula, & sensu futuri; οὐ δυνήσομαι, οὐ ποιήσω. nā etsi dicimus etiam illo modo, οὐ δύναμαι βαστάσαι, idem tamen valet atque οὐ δυνήσομαι. Ergo ex futuri sensu imperamus vt fiat aliquid, aut non fiat, addita negante particula: imperfecte quidem, vt, σκαπτέτω τὰς ἀμπέλους: perfecte vero, vt, σκαψάτω τὰς ἀμπέλους. Quid autem decepit eos qui admiserunt futuri imperatiua? γραψέτω tantum; &, οἶσε θέ- Od. χ. ϊον γρηῦ. quæ quamquam absolutius a nobis in libro De Imperatiuis diluūtur; tamen quia locus etiam hic idem exigit, pauca quædam adiungemus: nimirum illud γραψέτω, & οἶσε, poetica licentia per enallagen fuisse vsurpata pro voce γραψάτω & φέρε: non diuerso tempore, sed delectu verbi, quod, vtra voce velis, recte profertur: quemadmodum in indicatiuo etiam modo quæstio eiusmodi ante orta est; in ἔγραψας inquā, vel ἔγραψες: quandoquidem in istis vocibus nullum temporis discrimen est, sed tantum in scriptura; quæ assumi potest non sine ratione probabili, sicut demonstramus in capite De verbis. Supe-

riores igitur constructiones, *subductis propriis nominibus, possunt absq; discrimine conuerti, sine articulo enuntiatæ; ἄνθρωπος δραμὼν ἐνίκησε, δραμὼν ἄνθρωπος ἐνίκησεν: ἄνθρωπον ἀγαθὸν ὕβρισεν, ἀγαθὸν ἄνθρωπον ὕβρισεν. Ergo illud Homeri, ἄνδρα πολύτροπον, nullum omnino exigit articulum: nisi velimus distinguere virum aliquem excellentem; sicuti iam demonstrauimus articulos habere vim etiam excellentiæ indicandæ: vt cum dicimus, οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ, οὗτός ἐστιν ὁ γραμματικός. Id potest cognosci etiam in possessiua genitiui constructione. nam si possessio vnius tantum sit, articulum omnino postulat: sin enuntietur sine articulo, nō ita se habebit. Exemplū prioris est, ἡ ψυχή σου, ἀγαθή ἐστιν: ἡ μοῖρα Νέστορος, πολυχρόνιος ἦν: posterioris, θεράπαινά σου, πρὸς ἐμὲ ἦλθε: γνώριμος Ἀριστάρχου, διελέξατό μοι. nam hęc posteriora exempla si velis ita enuntiare, vt vnicā significes rem possessam, articulum addideris hoc modo; ἡ θεράπαινά σου: ὁ γνώριμος Ἀριστάρχου. Item si multæ sint naues, dixeris, ναῦς σου κατέπλευσεν: ναῦς σου ἕστηκεν ἐν τῷ λιμένι. at si ad vnam tantum referatur possessio, articulum adiunxeris. Itaque existimādum est, in illo carmine articulum deesse; Νηῦς δέ μοι ἥδ᾽ ἕστηκεν: sicuti demonstrauimus alias: Νῶϊ δ᾽ ὧδε ξυνὼ νηὶ κατήλυθον. significat e-

*remotis

Od. α. (ἄνδρα πολύτροπον)

Od. α. (Νηῦς δέ μοι ἥδ᾽ ἕστηκεν)

Od. α. (Νῶϊ δ᾽ ὧδε)

κείμεναι οὕτω συντάξεις, ὑποστελλομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀδιαφόρους ἔχουσι τὰς ἀναστροφὰς χωρὶς ἄρθρου λεγομένας· ἄνθρωπος δραμὼν ἐνίκησε, δραμὼν ἄνθρωπος ἐνίκησεν· ἄνθρωπον ἀγαθὸν ὕβρισεν, ἀγαθὸν ἄνθρωπον ὕβρισεν. οὐκ ἐπιζητήσει οὖν τὸ, ἄνδρα πολύτροπον, πάντως ἄρθρον· χωρὶς εἰ μὴ τὸν κατ᾽ ἐξοχὴν ἄνδρα θέλοιμεν διαστεῖλαι· καθὼς ἐδείξαμεν κἀν ταῖς ἀρχαῖς, ὡς καὶ ἐξοχῆς παραστατικὰ τὰ ἄρθρα, ὅτε οὕτω φαμὲν, οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ· οὗτός ἐστιν ὁ γραμματικός· καθότι ἔστιν ἐπινοῆσαι κἀν ταῖς κατὰ γενικὴν κτητικαῖς συντάξεσι. μοναδικαὶ γὰρ οὖσαι αἱ κτήσεις, τὸ ἄρθρον ἀπαιτοῦσιν· οὐ τῇδε δὲ ἔχουσιν, εἰ χωρὶς ἄρθρου λέγοιντο. τῆς μὲν προτέρου· ἡ ψυχή σου, ἀγαθή ἐστιν· ἡ μοῖρα Νέστορος, πολυχρόνιος ἦν. τῆς δὲ ἑτέρου, θεράπαινά σου πρὸς ἐμὲ ἦλθε· γνώριμος Ἀριστάρχου διελέξατό μοι. ταῦτα γὰρ εἰ ἐθέλοι τις μοναδικῶς ἐκθέσθαι, προσθήσει ἄρθρον· ἡ θεράπαινά σου· ὁ γνώριμος Ἀριστάρχου. καὶ πολλῶν ὑπουσῶν νεῶν, φαίη τις ἂν, ναῦς σου κατέπλευσε, ναῦς σου ἕστηκεν ἐν τῷ λιμένι· μοναδικῆς δὲ πάλιν τῆς κτήσεως νοουμένης, προσθείη τις πρὸς αὖ τὸ ἄρθρον. καθὼς κἀκεῖνο νοητέον κἀκεῖ λείπειν, Νηῦς δέ μοι ἥδ᾽ ἕστηκε· καθὼς ἐν ἑτέραις ἐδείξαμεν· Νῶϊ δ᾽ ὧδε ξυνὼ νηὶ κατήλυθον· ὑπαγορεύει γὰρ ξυνὼ

ξὺν μιᾷ νηΐ. ξυμφανὲς καὶ τοῦ ὧδε, σημαίνοντος τό, οὕτως ὡς ὁρᾷς· οὐχ ὡς ἐπέβαλλε βασιλεῖ. Προδήλως οὖν κἀκεῖνο λείπει ἄρθρου, [μῆνιν ἄειδε θεά,] τὴν [τοῦ] Ἀχιλλέως οὐλομένην μῆνιν. ἓν γὰρ τὸ πάθος, ὡς μοῖρα, ὡς ψυχή.

λζ', Πότε τοῖς ἐν πεύσει καταγινομένοις τὰ ἄρθρα προσνέμεται, καὶ πότε οὔ.

τμῆμα λ'. δὴ Ἀκολούθως χωρητέον καὶ ἐπὶ τὰς πυσματικὰς συντάξεις. τὸ δὲ τίς συντάσσεται κυρίοις ὀνόμασι μετὰ τοῦ ῥήματος τοῦ λέγεται, ὀνομάζεται, ἢ ἐστίν, ἤ τινος τῶν συνωνυμούντων· ἀνθυποφορὰν δὲ ἔχει τὴν ἐκ τοῦ πύσματος ἀντωνυμικήν· τίς Τρύφων ὀνομάζεται; τίς Τρύφων λέγεται; πρὸς ὃν φαμέν, ἐγώ, ἢ οὗτος, ἤ τι τῶν συζύγων· ἢ ἀντεστραμμένως μετὰ ἀντωνυμίας, ἀνθυποφορᾶς οὔσης ὀνοματικῆς. διὰ μὲν γὰρ ἄγνοιαν καταστήματός φησιν ὁ Νέστωρ, Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεται οἶος; ᾧ ἀνθυπηνέχθη τό, Γνώσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα. (*Εἴσεαι) ὁ μέντοι Πρίαμος, ὁρῶν τὸν Ἀγαμέμνονα, πεῦσιν ποιεῖται τὴν κατὰ τοῦ κυρίου ὀνόματος. πρὸς ὃν πάλιν ὑπάγεται, Οὗτος δ' Ἀτρείδης· ἀναγκαίως συνενεχθείσης τῷ ὀνόματι τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας· ἵνα ἀφορίσῃ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρόσωπον, πολλῶν συνόντων. καὶ σαφὲς ἐντεῦθεν, ὡς διὰ μὲν τῆς ὀνοματικῆς συντάξεως τὴν οὐσίαν.

nim cũ vna naui. facit fidem etiam particula illa ὧδε: quæ ſignificat *ita vt vides, non vt decet regem.* Patet igitur, in illo etiã carmine articulum deeſſe; μῆνιν ἄειδε θεά, τὴν Ἀχιλλέως οὐλομένην μῆνιν. (Il. α) eſt enim vnic⁹ defectus, vt in ſuperioribus exemplis, ἡ μοῖρα, ἡ ψυχή.

37, Quando nominibus interrogatiuis articuli attribuantur, & quando non.

Sequitur vt progrediamur ad conſtructionem nominũ interrogatiuorum. (Pars IIII) τίς ergo conſtruitur cum nominibus propriis, & verbo λέγεται, vel ὀνομάζεται, vel ἐστίν, vel alio, quod eandem vim habeat: & poſtulat pronomen, quod reſpondeat interrogationi: τίς Τρύφων ὀνομάζεται; τίς Τρύφων λέγεται; ad quem reſpondemus, *ego*, vel *iſte*, vel alio pronomine eiuſdem ordinis. Conuerſa etiam ratione interrogamus cum pronomine, & reſpondemus nomine. Neſtor ignorat Agamemnonem. itaque ait, Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεται οἶος; (Il. κ) cui reſpondet, Εἴσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα. At Priamus, proſpiciens Agamemnonem, quærit nomen proprium. itaque audit, Οὗτος δ' Ἀτρείδης. (Il. γ) vbi nomini proprio adiunctum eſt pronomen demõſtratiuum neceſſario, vt diſtingueret perſonam Agamemnonis a multis aliis quæ aderãt. Hinc poteſt perſpici, quod nominis conſtructione, rei propoſitæ

natura quæritur, quam indicant pronomina tantum. eorum enim demonſtratio ſimul commonſtrat accidentia. Itaque pronomina cum qualibet re ſubiecta recte ſociantur. Pronominis autem conſtructione, aſſequimur nos quidem rei naturam; at non item aſſequimur proprietatem inſitam poſitioni nominis. Perſpicuum eſt igitur, pronomina nominum loco eſſe: ſiquidem eorum percunctatione cognoſcuntur nomina propria: & vice verſa, nominũ propriorum percunctatione, pronomina ſubſtituũtur. At ſi ſolum ſumatur nomen interrogatiuũ *τίς*, poſſunt etiã reliqua verba conſtrui: *τίς περιπατεῖ; τίς ἀναγινώσκει;* in quibus ſi pronomine fiat reſponſio, altera non indiget amplius interrogatione; nempe ſi reſpondeamus *ego*, vel *iſte*: (certas enim perſonas indicant) at ſi nomine fiat reſpõſio, ea non erit ita definita, propter vocis ambiguitatem, quæ comitatur nomina. nam ſi reſpondeas *Αἴας*, ſequetur altera interrogatio *ὁπότερος*; propter vocis ambiguitatem, de qua paulo ante dixim*. Huic interrogationi iterũ occurrere poterimus, & afferre id quod priuatim alteri Aiaci attribuitur, adiecto etiam articulo, quemadmodum iam diximus; nempe illud, *ὁ μέγας*, vel *ὁ Τελαμώνιος*: vt *Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ*. Hoc autem ita fit non ſine valde probabili ratione: quoniam nomina adiectiua cum propriis enũtiata,

Il. π.

ζητουμένου τοῦ ὑποκειμένου. ταύτην γὰρ ἐπιζη- τῆμαν D μόνον αἱ ἀντωνυμίαι ἐμφαίνουσι, τῆς ὑπ' αὐτῶν δείξεως συνεξηγουμένης τὰ ἀδιά- ξεως παρεπόμενα. ἔνθεν ἐπὶ πολὺ ὑποκείμενον συλλείπουσι. διὰ μέντοι τῆς ἀντωνυμικῆς συντάξεως, τῆς μὲν οὐσίας ἐπιλαμβανόμεθα, τῆς δ' ἐπιφερούσης ἰδιότητος κατὰ τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν οὐκ ἔτι. Καὶ δῆλον ὡς ἀντὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι· εἴγε διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν πεύσεως τὰ κύρια νοεῖται· κἀκ τῆς τῶν κυρίων πάλιν τὰ ἀντωνυμικὰ ἀνθυπάγεται. εἰ μέντοι γε μόνον παραλαμβάνοιτο τὸ τίς, οἷόν τέ ἐστι καὶ τὰ ὑπόλοιπα ῥήματα συντάσσεσθαι· τίς περιπατεῖ; τίς ἀναγινώσκει; ἐφ' ὧν ἀνθυπαγωγὴ γινομένη, διὰ μὲν ἀντωνυμίας, οὐκέτι δέεται ἑτέρας πεύσεως. εἰ φαίημεν ἐγὼ ἢ οὗτος· ὡρισμένα γὰρ πρόσωπα ἐμφαίνει. ἐπὶ δὲ ὀνομάτων, διὰ τὴν παρεπομένην ὁμωνυμίαν, οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ ὁρισμῷ ἀνθυπάγεται ἡ σύνταξις. φαμένου γάρ τινος Αἴας, ἀνθυπαχθήσεται ὁπότερος; διὰ τὴν προειρημένην ὁμωνυμίαν. ᾧ πάλιν ἀνθυπαχθήσεται τὸ ἰδίᾳ παρακολουθῆσαι τῷ ἑτέρῳ, καθὼς προείπομεν. μετὰ συντάξεως ἀρθρικῆς, τὸ, ὁ μέγας, ἢ ὁ Τελαμώνιος· Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι. πάνυ εὐλόγως· ἐπεὶ τὰ ἐπιθετικὰ μετὰ [τῶν] κυρίων ἐκφερόμενα,

σὺν ἄρ-

συνὼν ἄρθρῳ παραλαμβάνεται. ἰδιότον γάρ ἐστι τὸ ὅλον· Αἴας δ' ὁ Τελαμώνιος· Αἴας δ' ὁ Σαλαμίνιος. πάλιν γὰρ ἐκεῖ ἐδείξαμεν λείπειν τὸ ἄρθρον· Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας. Μετὰ μέντοι προσηγορικῶν καὶ τῶν προειρημένων ῥημάτων, σύνταξις ἀρθρική ἐστι· τίς ὁ ἄνθρωπος καλεῖται; πάνυ εὐλόγως. πάλιν γὰρ τὸ τίς, τὸ ἴδιον ἐπιζητεῖ τοῦ ὀνόματος, τοῦ κοινοῦ προεγνωσμένου.

Μετὰ δὲ τῆς τῶν μετοχῶν καὶ τῶν κλητικῶν ῥημάτων ἐπιφορᾶς, αἱ προθέσεις τῶν ἄρθρων γίνονται, τοῦ λέγεται, ὀνομάζεται, καλεῖται· τίς ὁ παλαίσας λέγεται; τίς ὁ δραμὼν καλεῖται; τίς ὁ νικήσας ὀνομάζεται; εἰ γὰρ μὴ τῇδε ἔχοι, οὐδὲ τὸ ἄρθρον προσίεται· τίς δραμὼν ἐστεφανώθη; τίς παλαίσας ἐδοξάσθη; τίς ἀναγνοὺς ἐτιμήθη; καὶ πρόδηλος πάλιν ἡ αἰτία· εἴγε τὰ μὲν μετ' ἄρθρων εἰρημένα, γνῶσιν τούτου διὰ τῆς μετοχῆς ἐπαγγέλλεται, καθὸ μόνον ἐνήργησεν· οὐ μὴν τὴν ἰδίαν παρακολουθοῦσαν θέσιν τοῦ ὀνόματος. ἡ γὰρ δίχα τοῦ ἄρθρου σύνταξις λεγομένη, ζητεῖ τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ τίς τὸ τῆς μετοχῆς. Ἐνθένδε οὖν συνάγεται, ὡς τὸ ἐρωμένη, ὀνοματικὴν ἔχει σύνταξιν. ἰδοὺ γάρ, χωρὶς [τοῦ] ἄρθρου φαμέν, ἐπιφερομένου ῥήματος τοῦ ὀνομάζεται, ἢ ἔστιν, ἤ τινος τῶν τοιούτων, τίς ἐρωμένη ἐστὶ Θέωνος; ὡς εἰ καὶ

ἡ διὰ τοῦ τίς, τὸ μ.

articulo ſociantur. nam ſi integra ſit oratio, erit huiuſmodi, Αἴας δ' ὁ Τελαμώνιος: Αἴας δ' ὁ Σαλαμίνιος. in illo enim carmine articulum deeſſe demonſtrauimus; Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας. Il. μ.

Cum nominibus tamen appellatiuis, & verbis ſuperius memoratis, conſtruũtur articuli; τίς ὁ ἄνθρωπος καλεῖται; idque fit ratione admodũ conſentanea. rurſus enim nomẽ interrogatiuũ τίς quærit proprietatem nominis, cognito iam genere vniuerſo. Quod ſi participia, & verba vocandi ſubſequantur, λέγεται, ὀνομάζεται, καλεῖται, articuli præponuntur participiis; τίς ὁ παλαίσας λέγεται; τίς ὁ δραμὼν καλεῖται; τίς ὁ νικήσας ὀνομάζεται; nã niſi ita ſeſe habeant, ne articulus quidem participiis præponitur; τίς δραμὼν ἐστεφανώθη; τίς παλαίσας ἐδοξάσθη; τίς ἀναγνοὺς ἐτιμήθη; Itemque patet huius rei cauſa: ſiquidem participia, quæ cum articulis enunciata ſunt, actionis tantum quã egit quis, cognitionem profitentur, non propriam poſitionem nominis, quæ comes participii eſt: ea vero conſtructio, quæ caret articulo, quærit perſonam participii per nomen interrogatiuum τίς. Hinc efficitur, vocem ἐρωμένη nominis locum obtinere. nam ecce, ſine articulo dicimus ſubſequente verbo vel ὀνομάζεται, vel ἐστίν, vel alio eiuſmodi; τίς ἐρωμένη ἐστὶ Θέωνος; perinde ac

si dicas, τίς βουλή ἐστι Θέωνος; quod quidem (ut supra dictum est) in participio non subsequetur; τίς νικωμένη ἐστὶ Θέωνος; atqui dicemus cum articulo, & præpositione ὑπὸ iuncta cum genitiuo agente in eam quæ patitur, τίς ἡ νικωμένη ἐστὶν ὑπὸ Θέωνος; Contra vero, in illa constructione, ἐρωμένη (inquam) ἐστὶ Θέωνος, non adhibetur præpositio: quoniam oratio articulum non recepit. itaque ne reliquam quidem participii constructionem reddidit. Ποῖος autem, si cum nominibus appellatiuis construatur, subsequente verbo ἐστι, admittit articuli constructionem; ποῖος ὁ ἄνθρωπός ἐστιν; Quod si aliud verbum adiiciatur, articulus nō erit anteponendus nomini; ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησεν; Item cetera nomina interrogatiua eodem modo construuntur; πόσος ὄχλος ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίβει, πόσος ὄχλος ἐστὶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ; τηλίκος ἄνθρωπος ἐνίκησε τὰ ὀλύμπια; Atq; hæc ratio constructionis etiam cum articulo enuntiatur; πηλίκος ὁ παῖς; πηλίκος ὁ ἀνήρ ἐστιν; Neque est dubium quin propter verbum ἐστιν hoc ita fiat. Τίς vero & ποῖος, etiam cum genitiuis numeri multitudinis plane iunguntur enūtiatis cum articulo: (excipio pronominum genitiuos) τίς τῶν ἑταίρων παραγίνεται; τίς τῶν τειχῶν ὑπερμαχεῖ; & in nominibus propriis; πότερος τῶν Αἰάντων ἰσχυρότερος; in qua interrogatione

φαίη τις, τίς ἡ βουλή ἐστι Θέωνος; ὅπερ οὐ παρηκολούθησε, ὡς προείρηται, ἐν μετοχῇ, τίς νικωμένη ἐστὶ Θέωνος; μετὰ μέντοι τοῦ ἄρθρου, καὶ τῆς ὑπὸ προθέσεως, κατὰ γενικὴν τὴν συνιοῦσαν διὰ * οὐσίαν τὸ πάθος· οἷον, τίς ἡ νικωμένη ἐστὶν ὑπὸ Θέωνος; ἐφ' ἧς πάλιν συντάξεως οὐ παρείπετο· λέγω ἐπὶ τοῦ, ἐρωμένη ἐστὶ Θέωνος. ἅπαξ γὰρ ἡ σύνταξις οὐ παραδεξαμένη τὸ ἄρθρον, οὐδὲ τὴν ὑπόλοιπον σύνταξιν τῆς μετοχῆς ἀπεδίδου. Τὸ ποῖος, μετὰ προσηγορικῶν συνταττόμενον, ἡνίκα τὸ ἔστιν ἐπιφέρεται, ἐπιδέχεται σύνταξιν τὴν τοῦ ἄρθρου· ποῖος ὁ ἄνθρωπός ἐστιν; ἄλλου δὲ ῥήματος ἐπιφερομένου, ἀνέφικτος ἡ πρόθεσις τοῦ ἄρθρου· ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησε; Καὶ τὰ ὑπόλοιπα δὲ πευστικὰ, περὶ τὰς αὐτὰς συντάξεις γίνεται· πόσος ὄχλος ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίβει; πόσος ὄχλος ἐστὶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ; πηλίκος ἄνθρωπος ἐνίκησε τὰ ὀλύμπια; καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ τοιαύτη σύνταξις· πηλίκος ὁ παῖς; πηλίκος ὁ ἀνήρ ἐστι; πρόδηλον ὡς διὰ τὴν τοῦ ἐστι σύνταξιν. Τὸ τίς, τὸ ποῖος, καὶ ἐπὶ τὰς πλαγίας πληθυντικὰς φέρεται πάντως σὺν ἄρθροις λεγομένας· χωρὶς εἰ μὴ ἀντωνυμικαὶ εἴησαν· τίς τῶν ἑταίρων παραγίνεται; τίς τῶν τειχῶν ὑπερμαχεῖ; καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων πότερος τῶν Αἰάντων ἰσχυρότερος; ἐφ' ὧν πάλιν ἡ προαποδε-

ἀποδεδομένη ἀνθυπαγωγὴ παραλαμβάνεται. καὶ [ἔτι] ἐπ᾽ ἀντωνυμιῶν· τίς ὑμῶν; πότερος ὑμῶν; πότερος αὐτῶν; πῶς οὖν οὐ γελοῖοι, οἱ καὶ τὸ ἄλλος ἀντωνυμίαν παραδεξάμενοι; ἰδοὺ γὰρ σὺν ἄρθροις φαμὲν, τίς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;

λη', Ὅτι τὰ ὀνόματα μετὰ τῶν ἐπιρρημάτων παραδέχονται ἄρθρα.

Τῶν προειρημένων συντάξεων αἱ μὴ δυνάμεναι τὰ ἄρθρα προσλαβεῖν, ἀμείψασαι τὸ πευστικὸν πύσμα, εἰς ἐπιρρηματικὸν, δεκτικαὶ γίνονται ἄρθρου· ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησε; πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐνίκησε; τίς δραμὼν ἐνίκησε; πῶς ὁ δραμὼν ἐνίκησε; πόσος ὄχλος
Ἰλ. κ' παραγίνεται; πῶς ὁ ὄχλος παραγίνεται; Ἔστω οὖν καὶ ἡ τοιαύτη σύνταξις, ποῖαι τῶν Τρώων φυλακαὶ φυλάσσονται; καὶ κατὰ τὴν προκειμένην αἰτίαν μεταλαμβανέσθω τὸ ἐπίρρημα· καὶ πάντως ἄρθρον ἀπαιτήσει. πῶς αἱ τῶν Τρώων φυλακαὶ φυλάσσονται; †Τί οὖν οὐχὶ προσεπλωνέχθη [καὶ] ἐκεῖ πρὸς τοῦ Ἀριστάρχου· Πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων; καὶ τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος τὸ ἄρθρον, καὶ τῆς φωνῆς ἐγκειμένης τοῦ ἄρθρου. πρὸς οἷς οὐ μόνον μετὰ τὸ πύσμα τὸ ἄρθρον ὀφείλει παραλαμβάνεσθαι, ἀλλὰ καὶ καθὸ αἱ γενικαὶ, μετὰ ἄρθρου λεγόμεναι, κατὰ σύνταξιν τὴν τῶν κτημάτων, ἔχουσι καὶ τὰ κτήματα σὺν ἄρθροις

rursus vtimur ea responsione, quæ superius tradita est. In pronominibus vero, sine articulo; τίς ὑμῶν, πότερος ὑμῶν; πότερος αὐτῶν; Quid igitur est, quamobrem non ridiculi existimentur, qui nomen ἄλλος vt pronomen acceperunt? nam ecce cum articulo dicimus, τίς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;

38, *Nomina cum aduerbiis iuncta admittere articulum.*

Ex superioribus vero constructionibus, quæ articulũ assumere non possunt, ex commutato nomine interrogatiuo cum aduerbio, possunt recipere articulum; ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησε; πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐνίκησε; τίς δραμὼν ἐνίκησε; πῶς ὁ δραμὼν ἐνίκησεν; πόσος ὄχλος παραγίνεται; πῶς ὁ ὄχλος παραγίνεται; Ergo huc porerit referri etiam illa constructio, ποῖαι τῶν Τρώων φυλακαὶ φυλάσσονται; & loco nominis aduerbiũ sumatur ob eam causam, quã paulo ante attigimus. sic omnino cõstructio articulum postulabit; πῶς αἱ τῶν Τρώων φυλακαὶ φυλάσσονται, Cur igitur in illo carmine, Πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Il. κ.
Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναὶ, non additur ab Aristarcho articulus? quamquam & ratio eũ exigat, & articuli vox insita non desideretur? Præterea non solùm post interrogationem articulus assumendus est, sed etiam in constructione possessiua post genitiuos. nam in huiusmodi constructione, genitiui cum articulo enuntiati, habẽt ipsam quoque rem possessam iunctam

articulo; αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις ἐπανέστησαν τοῖς βαρβάροις. hic enim, si demas articulum αἱ, sensus intelligi non poterit: vterq; enim articulus est ad rem notam referendus. itaq; si desit articulus nominis πόλεις, oratio continebit τινὲς, (i. nomen significans *aliqua*) & rebellio nõ ad omneis, sed ad aliquas pertinebit; τῶν Ἑλλήνων τινὲς πόλεις ἐπανέστησαν. Eadem igitur erit ratio in illo carmine, Πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί. nam continet articulum. Apparet autem, Aristarchũ adductum fuisse, vt tolleret articulum, consuetudine Poetæ, qui solet articulis deficere, & interrogationibus adiicere con-
Od.α. iunctionẽ δαί: Τίς δαὶς, τίς δαὶ
Od.ν. ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; Ποῦ δαὶ νῆες ἔστηκε; nam hic rursus deest articulus secundum superiorem constructionẽ, & adest coniunctio δαί: desideratur autẽ articulus singularis ἡ. Perspicuum autẽ est, orationem dilucidiorem futuram fuisse, si huius constructionis ratio fuisset habita, & articulus defuisset, cõiunctio δαὶ mãsisset. ita enim Homeri institutum accuratius fuisset demonstratum. nam in aliis etiam exemplis licet eam recipere constructionem, quam ratio postulat, & tamen anteponitur ei consuetudo. ec-
Il. Λ. ce illud, Σὺ δ' ἥσσων Ἀθηναίῃ ἐπιτέλλαι. poterat dici ἐπίτελλαι, voce imperãdi, tono antepenultimę imposito: sed erant alia quædã exẽpla, quæ docebant voce infiniti modi legendum esse potius. ac, ne longius abeam, il-

λεγόμενα· αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις, ἐπολέμησαν τοῖς βαρβάροις. ἀσύνετον γὰρ τὸ δίχα τοῦ ἄρθρου· χρὴ γὰρ ἀμφότερα συναναφέρεσθαι. ἐπεί τοι, εἰ λείποι τὸ ἄρθρον τοῦ πόλεις, ἔσται ὁ λόγος περιλαμβάνων τὸ τινές· μερικωτέρας τῆς ἐπαναστάσεως γινομένης· τῶν Ἑλλήνων τινὲς πόλεις, ἐπολέμησαν. καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἄρα τὸ, Πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων, ἄρθρον συνάξει. ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὸν Ἀρίσταρχον ἐκίνει τὸ ἔθιμον τοῦ ποιητοῦ· ὃς συνήθως μὲν ἐλλείπει τοῖς ἄρθροις, συνάπτει δὲ μετὰ τὰ πύσματα τὸν δαὶ σύνδεσμον· τίς δαὶς; τίς δαὶ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; Ποῦ δαὶ ναῦς ἔστηκε; κατὰ γὰρ τὴν προειρημένην σύνταξιν, ἐπὶ τούτου πάλιν λείπει τὸ ἄρθρον· καὶ ἦν ἐγκείμενος ὁ δαὶ σύνδεσμος· λείποντος ἑνικοῦ ἄρθρου, λέγω τοῦ ἡ. καὶ σαφὲς ὅτι κατὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, πρόδηλα τὰ τοῦ λόγου καθέστηκε· λέγω ἡ λῆψις μὲν τοῦ ἄρθρου, παράθεσις δὲ ἡ τοῦ δαὶ συνδέσμου. καὶ οὕτως ἀκριβέστερον τὸ Ὁμηρικὸν ἔθος ἀπεδείκνυτο. καὶ γὰρ ἐπ' ἄλλων τὸ δέον ἦν παραδέξασθαι, καὶ τὸ σύνηθες προὐκρίνετο· σὺ δ' ἥσσων Ἀθηναίῃ ἐπίτελλον. λέγω κατὰ προστακτικὴν ἐπιτ-λαι προφορὰν προπαροξυνών. ἀλλ' ἦν ἄλλα τινὰ, τὰ διδάσκοντα ἀπαρεμφάτως ἀναγνῶναι· εὐθέως ἐκ τοῦ παρα-κειμένου,

συνάξει·

κειμένου, [τοῦ,] πεφρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες· καὶ ἐκ τοῦ, τὰ δ' ἄποινα † δεδέχθαι· καὶ πλείστων ἄλλων. αἰτία δ' ἐστὶ τοῦ, τὰ πευστικὰ ἐπιρρήματα εὐπαράδεκτον ποιεῖσθαι τὴν τῶν ἄρθρων ἐπένθεσιν· καθὸ οὐκέτι τὰ συνόντα πτωτικὰ πάντως ἐν ἀγνοίᾳ ἐστίν. ἡ γὰρ ἐκ τῶν πυσμάτων ἄγνοια, ἐπιρρηματικὴ οὖσα, ἐπὶ τὰ ῥήματα φέρεται· εἴγε ὁ οὕτω λέγων, ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησε; τὸν μὲν ἄνθρωπον ἀγνοεῖ, τὸ δὲ πρᾶγμα κατελάβετο, ὅτι ἐνίκησεν. ὁ δὲ οὕτω λέγων, ὅτι, πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐνίκησεν; ὁμολογεῖ μὲν εἰδέναι τὸν ἄνθρωπον, τὴν δὲ γινομένην πρᾶξιν εἰς τὸ νικῆσαι ἀγνοεῖ.

κατα-λαβὼν τὸ

λθʹ, Πότε ταῖς κτητικαῖς ἀντωνυμίαις τὰ ἄρθρα προστίθεται, καὶ πότε οὔ.

τμῆμα ιʹ

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν συντάξεως. αὗται, προτασσόμεναι τῶν κτητικῶς νοουμένων ὀνομάτων, χωρὶς μὲν ἄρθρων, πλῆθος παρεμφαίνουσιν· ἐμὸς οἰκέτης προσῆλθε. καθὼς δὲ εἴπομεν, προσλαβοῦσαι ἄρθρον, ὡς μοναδικὴν κτῆσιν παρεμφαίνουσιν· ὁ ἐμὸς οἰκέτης παρεγένετο. διὸ καὶ λείπει τὰ τοιαῦτα ἄρθροις· Σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός· περὶ ἑνὸς γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀποφαίνεται. πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀϊσθείς. μία γὰρ κτῆσις ἡ τῶν πατέρων. καὶ μᾶλλον τὸ ἑξῆς ἐστιν ὁ δὲ ἐμὸς πατὴρ, ὀϊσθείς. εἰ γὰρ προστεθείη μὲν τὸ ὄνομα, ἐπενεχθείη δὲ ἡ ἀντωνυμία, πάντως καὶ τὸ τῆς ὑπάρξεως ῥῆμα ἐπενεχθήσεται, βεβαίωσιν τῷ κτήτορι

προσ-τεθείη

lud proximum; Γέφραν δ' ὥς κεν Il. α. Τρῶες: & illud, τὰ δ' ἄποινα δέχθαι: Il. α. & alia plurima. Huius autē rei ratio illa est: Aduerbia interrogandi, admittunt facile articulos interpositos, quatenus nomina quibuscū sociātur, plane non ignorantur. nam ignoratio, quā præ se ferunt aduerbia interrogandi, ad verba spectat. exempli gratia, si dicas ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησεν; hominem ignoraueris, rem ipsam tenes, hoc est, quod vicit. at si dicas, πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐνίκησε; fateberis te nosse hominem, at ignorare actionem, quam adhibuit vt vinceret.

38, *Quando vel adhibeantur, vel non adhibeantur articuli possessiuis pronominibus.*

Pars v.

Sequitur vt agamus de cōstructione pronominū possessiuorum. Hæc igitur, præposita nominibus quæ possessiue accipiuntur, si careant articulis, multitudinem indicant; ἐμὸς οἰκέτης προσῆλθε: si non careant, vnius tantum (quemadmodum iam diximus) possessionem significant; ὁ ἐμὸς οἰκέτης παρεγένετο. Itaque in illis deest articulus; Σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός: Od. α. nam de vno Agamemnone loquitur. &, Πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' Il. ι. ὀϊσθείς: vnica.n. est patris possessio. idque cernitur facilius in serie orationis non immutata, ὁ δὲ ἐμὸς πατὴρ ὀϊσθείς. nam si nomē antecedat, sequatur pronomen, verbum etiā substātiæ omnino subsequetur, quod rem possessam asserat

possessori; ὁ πατὴρ ἐμός ἐστιν: ὁ ἀγρὸς ἐμός ἐστιν. Quod si vice versa pronomen antecedat, reliqua etiam verba facile admitti poterunt; ὁ ἐμὸς πατὴρ βρέχει, νικᾷ, ὑβρίζει, ὑβρίζεται. Quod si exemplo illi, ὁ πατὴρ ἐμός ἐστιν, alterum præterea articulum addamus, oratio habebit eādem constructionem quam supra diximus. Exemplum prioris est, ὁ ἐμὸς πατὴρ φιλοσοφεῖ: alterius, ὁ πατὴρ ἐμός ἐστιν: tertii, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ: ὁ πατὴρ ὁ ἐμός ἐστιν. Aut igitur cōcedet quis, (vt diximus paulo ante) orationis consecutionem illam esse, ὁ δὲ ἐμὸς πατὴρ οἰηθείς: aut dabit alterius articuli interpositionem, ita vt articulus anteponatur pronomini ἐμός: ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐμὸς οἰηθείς. Illud autē tenendum est, constructionem, si ordiatur a pronomine, duos articulos admittere non posse; ὁ ἐμὸς ἀγρὸς, ὁ ἐμὸς δοῦλος: vt superius demonstratum est.

40, *De pronominibus possessiuis quæ sequuntur nomina, & eorum discrimine.*

At si constructio a nomine ordiatur, duos articulos recipiet; ὁ δοῦλος ὁ ἐμός: ὁ πατὴρ ὁ ἐμός: ὁ δοῦλος ὁ ἐκείνου. duo enim articuli, duas diuersas habēt relationes. nā in illo, ὁ δοῦλος, significatur nullum aliū esse quam illum iampridem cognitum: in illo vero, ὁ ἐκείνου, eum qui nō erat alterius domini, quam illius qui cognitus iampridem fuit: quemadmodum demonstrauimus in illo, ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου. Hinc fit, vt tres etiam articuli cum duobus nominibus sumantur, iuxta superiorem

δηλοῦν· ὁ πατὴρ ἐμός ἐστιν· ὁ ἀγρὸς ἐμός ἐστιν. εἰ μέντοι ἀναστραφείη ἡ ἀντωνυμία, [ἡ] ὑπόλοιπος χρῆσις τῶν ῥημάτων ἀπαράδεκτος· ὁ ἐμὸς πατὴρ βρέχει, νικᾷ, ὑβρίζει, ὑβρίζεται. εἰ δὲ καὶ τῷ, ὁ πατὴρ ἐμός ἐστι, προστεθείη μὲν ἕτερον ἄρθρον, ἔχοι ἂν τὴν αὐτὴν σύνταξιν τῇ προειρημένῃ. τοῦ μὲν προτέρου, ὁ ἐμὸς πατὴρ φιλοσοφεῖ· τοῦ δὲ δευτέρου, ὁ πατὴρ ἐμός ἐστι· τοῦ δὲ τρίτου, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ· ὁ πατὴρ ὁ ἐμός ἐστιν. ἢ δώσει τις οὕτως, ὡς ἔφαμεν, τὸ ἑξῆς εἶναι, ὁ δὲ ἐμὸς πατὴρ οἰηθείς· ἢ ἑτέρου πρόσθεσιν ἄρθρου περὶ τοῦ ἐμός, πάλιν τοῦ δὲ ὑπερβιβαζομένου· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐμὸς οἰηθείς. Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὡς ἡ ἀντωνυμικὴ σύνταξις ἀρξαμένη, ἀπαράδεκτός ἐστι δύο ἄρθρων· ὁ ἐμὸς ἀγρός· ὁ ἐμὸς δοῦλος· καθὼς πρόκειται.

μʹ, Περὶ τῶν τοῖς ὀνόμασιν ἐπιφερομένων κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, καὶ τῆς τούτων διαφορᾶς.

Ἡ δὲ τοῦ ὀνόματος προκατάρξασα, δύο ἄρθρων ἐστὶ δεκτική· ὁ δοῦλος ὁ ἐμός· ὁ πατὴρ ὁ ἐμός· ὁ δοῦλος ὁ ἐκείνου· τῶν δύο ἄρθρων δύο ἀναφορὰς διαφόρους δηλούντων. ἐν μὲν γὰρ τῷ, ὁ δοῦλος, τοιοῦτόν ἐστιν, οὐκ ἄλλος ἢ ἐκεῖνος ὁ πάλαι νοούμενος. ἐν δὲ τῷ, ὁ ἐκείνου, ὃς οὐκ ἦν ἄλλου ἢ τοῦ ἔκπαλαι νοουμένου δεσπότου· καθὼς ἀπεδείξαμεν ἐν τῷ, ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου. καὶ ἔνθεν τρία ἄρθρα παραλαμβάνεται μετὰ δύο ὀνομάτων, κατὰ τὴν προειρημένην ἐπὶ δυσὶν ὀνόμασιν

ἀφωρισμένην τήρησιν· ὁ φίλος ὁ τοῦ ἀνθρώπου· διὰ μὲν τοῦ προτέρου, οὐκ ἄλλος ἢ ὁ προεγνωσμένος· διὰ δὲ τοῦ δευτέρου, οὐκ ἄλλου ἢ τοῦ προεγνωσμένου ἀνθρώπου· οὗ καὶ τὸ τρίτον ἐστὶν ἄρθρον. ἐν γοῦν τῷ, ὁ πατὴρ ὁ τούτου, οὐ προστίθεται τὸ οὗ, ἄρθρον· οὐδὲ (ἐπείπερ) ἐν τῷ, ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου· ἐπεί γε οὐ δύνανται αἱ τοιαῦται ἀντωνυμίαι, δεικτικαὶ οὖσαι, ἄρθρον ἀναδέξασθαι· καθὼς ἀπεδείξαμεν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς, (ἐπέχει) τῆς συντάξεως τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον· τὸ γὰρ πρόσωπον τὸ τῆς ἀντωνυμίας, ὡς εἴπομεν, γενικῆς ἐστιν· † εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνεται ὁ πατήρ μου. Μὴ δὲ παραλελείφθω κἀκεῖνο, ὡς τὰ ἐπιτρέχοντα κτητικὰ τὴν τῶν προσηγορικῶν θέσιν, προσλαμβανόμενα κατ᾽ ἀρχὴν τοῦ λόγου ἄρθρον, ἐμποδίζει τὴν τοῦ ἑτέρου ἄρθρου παρείσδυσιν· οἷόν τε γάρ ἐστι φάναι, ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαθὸς, οὐ μὴν, ὁ ἀγαθὸς ὁ ἄνθρωπος· ὁ δοῦλος ὁ ἐμὸς, οὐ μὴν, ὁ ἐμὸς ὁ δοῦλος· ὁ παῖς ὁ γράψας, οὐ μὴν, ὁ γράψας ὁ παῖς. καὶ σαφὲς ὅτι αἰτία ἐστὶ τοιαύτη· ἐπεὶ τὰ ἐπιθετικώτερον ἀκουόμενα, φέρεται ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα· οὐ μὴν τὰ ὑποκείμενα, πάντως ἐπὶ τὰ ἐπιθετικά· εἴγε τὸ ἄνθρωπος, οὐκ ἐπιζητεῖ τὸ λόγιος, τό γε μὴν λόγιος, τὸ ἄνθρωπος. συμβαίνει δὲ καὶ τὴν συνήθη ἀναφορὰν ἐν τῷ, ὁ λόγιος, συμφέρεσθαι ἐπὶ τὸ ἄνθρωπος. καὶ ὡς οὐκ ἔστι προσθεῖναι μετὰ τὸ λόγιος, [τὸ αὐτὸ ἐπιθετικὸν λόγιος·]

obseruationē; ὁ φίλος ὁ τοῦ ἀνθρώπου: ac priore articulo significatur non alius amicus, q̃ qui antea cognit' fuit: altero vero, significatur homo nō ali' quam qui antea cognitus est, & cuius est amicus: ad quem pertinet etiā tertius articulus. At in illo, ὁ πατὴρ ὁ τούτου, nō additur articulus τοῦ: neq; in illo, ὁ πατὴρ ὁ ἐκείνου: quoniam huiusmodi ꝓnomina demōstratiua non possunt (quemadmodū iam docuimus) articulum admittere. Non dissimili ratione illud etiam, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς, eandē constructionis rationē sequitur. etenim pronominis persona, (vt iam dictum est) patrii casus est: itaq; in eum etiam resoluitur; ὁ πατήρ μου. Illud etiam non est praetereundum, nomina, ꝓnomina, & participia, quae antecedunt nomina appellatiua, si sociata sint articulis, obstare, quin alteri articulo eó aditus pateat. licet enim dicere, ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαθὸς, at non item, ὁ ἀγαθὸς ὁ ἄνθρωπος: ὁ δοῦλος ὁ ἐμὸς, at non ὁ ἐμὸς ὁ δοῦλος: ὁ παῖς ὁ γράψας, at non ita, ὁ γράψας ὁ παῖς. Causa istius rei perspicua est: Nomina adiectiua, feruntur ad propria, & appellatiua, quae eis subiecta sunt: at non viceuersa, propria & appellatiua nomina, feruntur omnino ad ea quae adiectiua sunt. siquidem nomen ἄνθρωπος, nō ita requirit adiectiuum λόγιος: at λόγιος requirit omnino substātiuum ἄνθρωπος. Accidit simul, vt relatio, q̃ est cum adiectiuo nomine ὁ λόγιος, referatur ad nomē ἄνθρωπος. & quēadmodum non licet addere post λόγιος, idē adiectiuū λόγιος;

ita etiam post illud ὁ λόγιος ἄνθρωπος, non licet alterum addere articulum. nam qui requirebatur, additus est adiectiuo iuncto cum nomine proprio vel appellatiuo.

41, *Quando iungatur articulus etiam cum reliquis casibus.*

Trypho ait, articulum ὁ præponi ceteris etiã casibus obliquis, sequẽte participio, & pronomine σός, cũ verbo substantiæ ἐστίν: ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, σός ἐστιν. Sed nihil obstat, addere illud quod magis vniuersale est, eum præponi etiam cuilibet nominatiuo, & verbis vel nũcupatiuis, vel substantiæ: vt, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, Θέων ὀνομάζεται: ὁ τὸν ἄνθρωπον λακτίσας, ἵππος ἐστίν: ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, ἐγώ εἰμι: & causam exponere, quæ est huiusmodi. Casus obliqui, construuntur cum nominatiuis verbo interposito, cuius actio a nominatiuo adiacente transit ad obliquum: τὸν ἄνθρωπον ὕβρισε Θέων: τὸν ἄνθρωπον ἐλάκτισεν ἵππος. In qua cõstructione si addamus articulum ante nominatiuũ inclusum, oratio permanebit congrua; τὸν ἄνθρωπον ὕβρισεν ὁ Θέων· τὸν ἄνθρωπον ἐλάκτισεν ὁ ἵππος: verum si eum addamus ante accusatiuum, oratio non erit congrua; ὁ τὸν ἄνθρωπον ὕβρισε Θέων. articulus enim a suo nominatiuo disiunctus, facit orationem vitiosam. itaque verbum fit participium; ut articulo reddat & rectũ casum,

οὕτως οὐδὲ μετὰ τὸ ἐν τῷ ὁ λόγιος ἄνθρωπος, ἕτερον ἄρθρον. προσεγένετο γὰρ διὰ τοῦ συνόντος ἐπιθέτου.

μα΄, Πότε καὶ ταῖς ἄλλαις πλαγίαις συντάσσεται τὸ ἄρθρον.

Τρύφων φησί, προτάττεσθαι καὶ τῶν ἄλλων πλαγίων τὸ ἄρθρον, τὸ ὁ, μετοχῆς ἐπιφερομένης, καὶ τῆς σοῦ ἀντωνυμίας, μετὰ ῥήματος τοῦ ἐστιν· ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, σός ἐστιν. [illegible] οὐδὲν δὲ κωλύει καθολικώτερον φάναι, καὶ εὐθείας οἵας δήποτε, ῥημάτων τε τῶν ὕπαρξιν σημαινόντων ἢ ὀνοματικῶν, ἢ οὐσιώδη· ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, Θέων ὀνομάζεται· ὁ τὸν ἄνθρωπον λακτίσας, ἵππος ἐστίν· ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, ἐγώ εἰμι. ἐπεξεργάζεσθαί τε τὴν αἰτίαν οὕτως ἔχουσαν. αἱ πλάγιαι συντάσσονται ταῖς εὐθείαις, μεταξὺ πίπτοντος ῥήματος· οὗ τὰ τῆς διαθέσεως, ἐπὶ τὴν πλαγίαν μέτεισιν ἐκ τῆς συνούσης εὐθείας· τὸν ἄνθρωπον ὕβρισε Θέων· τὸν ἄνθρωπον ἐλάκτισεν ἵππος. ἐφ᾽ ἧς δὴ συντάξεως εἰ προσθείημεν τὸ ἄρθρον περὶ τῆς ἐγκειμένης εὐθείας, μένει τὰ τοῦ λόγου κατάλληλα· τὸν ἄνθρωπον ὕβρισεν ὁ Θέων· τὸν ἄνθρωπον ἐλάκτισεν ὁ ἵππος. εἰ μέντοι περὶ τῆς αἰτιατικῆς, οὐ γενήσεται τὰ τοῦ λόγου κατάλληλα· ὁ τὸν ἄνθρωπον ὕβρισε Θέων. τὸ γὰρ ἄρθρον, ἀποστὰν τῆς εὐθείας, τὸν λόγον διαφθείρει· καὶ ἔνθεν τὸ ῥῆμα μετοχὴ γίνεται, ἵνα ἀποδῷ τῷ ἄρθρῳ καὶ τὴν ὀρθὴν πτῶσιν,

καὶ τὸ

καὶ τὸ ἀρσενικὸν γένος. καὶ ἐπεὶ ἀδύνατόν ἐστι δίχα ῥήματος λόγον συγκλείεσθαι, παραλαμβάνεται [ῥῆμά] τι τῶν ὕπαρξιν δηλούντων, ἵνα τὴν τοῦ δράσαντος προσώπου διάθεσιν δηλώσῃ· ἐπεὶ καὶ προσώπων ἡ μετοχὴ ἄμοιρος· ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, Τρύφων ἐστίν, ἢ Τρύφων ὀνομάζεται. καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, αὐτὸ μόνον τὸ ἐστιν, ἢ ἔγκλιμα τούτου, παραλαμβάνεται· οὗτος ἐστίν, ἢ, οὗτος ὤν· ἐγώ εἰμι, σὺ εἶ. οὐσίας γὰρ μόνης εἰσὶ σημαντικαὶ αἱ ἀντωνυμίαι, ὅπερ σημαίνει τὸ εἰμί· τοῖς δὲ ὀνόμασι, τὸ ὀνομάζεται, καὶ τὰ σύζυγα· ἐπεὶ τῶν ὀνομάτων ἴδιον τὸ ὀνομάζεσθαι ἢ καλεῖσθαι· ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, Τρύφων λέγεται, ἢ καλεῖται. Οὐχὶ οὕτω καὶ τὸ ἐστὶ συντάσσεται πάνυ εὐλόγως· ἐπεὶ ἐνυπάρχει τοῖς μὲν ὀνομαζομένοις, τὸ οὐσιῶδες· οὐ μὴν τοῖς οὐσιώδεσιν, ἡ ἰδία διάθεσις τῶν ὀνομάτων. οὐ γὰρ εἰ οὗτος, πάντως καὶ Ὀδυσσεύς· εἰ δέ τις Ὀδυσσεὺς, πάντως καὶ οὗτος· Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης, πολύμητις Ὀδυσσεύς. Αἱ τοιαῦται συντάξεις ἐγχωροῦσι καὶ ἐπὶ γενικῶν, καὶ ἐπὶ δοτικῶν· τῶν γενικῶν ἐξαίρετον ἐχουσῶν τὸ, καὶ μετοχῆς μὴ ἐπιφερομένης, παραλαμβάνειν ἄρθρον· ὃ [καὶ] πάντως φέρεται ἐπὶ τὸ κτῆμα, ὃ ἐξ αὐτῆς μόνης νοεῖται. διὸ καὶ ἐξαίρετον ἔχει τὴν σύνταξιν· ὁ τοῦ ἀνθρώπου οἰκέτης ἔδραμεν. εἰ γὰρ μὴ τῇδε

ὀνυπάρχει D.

ἔχει

& genus masculinū. Et quoniam fieri non potest vt sine verbo claudatur oratio, assumitur verbum aliquod vel substantiæ, vel nuncupatiuū, quod affectionem agentis personæ indicet: siquidē participium etiam personarum expers est: ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, Τρύφων ἐστίν, vel Τρύφων ὀνομάζεται. Et cum pronominibus ipsum tantummodo ἐστίν, vel verbum ab eo inclinatū, assumitur; οὗτος ἐστίν, vel οὗτος ὤν: ἐγώ εἰμι, σὺ εἶ. nam pronomina significant solam substantiam, quam etiam verbum εἰμὶ significat. at cum nominibus verbum nuncupatiuum iungitur, ὀνομάζεται, & alia eiusdem significationis: quandoquidem proprium nominum illud est, nuncupari, vel vocari; ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας, Τρύφων λέγεται, vel καλεῖται. Ergo verbum ἐστὶ non iungitur admodum consentanee cum nominibus. nominibus enim inest vna substantia, at substantiis non item inest propria nominū affectio. nam non, si *iste* est, continuo etiam *Vlysses* est: at si quis *Vlysses* est, is continuo fuerit etiam *iste*: Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς. Il. γ. Huiusmodi constructiones, habēt locum etiam in genitiuis & datiuis. Ac genitiui, habent illud quidem sibi eximium, vt articulum assumant etiam non subsequente participio, qui refertur omnino ad rem possessam, quæ percipitur ex ipso tantum genitiuo. itaque haber constructionem eximiam, ὁ τοῦ ἀνθρώπου οἰκέτης, ἔδραμεν. nam nisi sic se

habeat genitiuus, sed ad verbum tantummodo feratur, ne assumit quidē articulum; ἀνθρώπου ἀκούω, ἀγροῦ δεσπόζω.

42, Quando duo nomina duos articulos assumant, & quando vnum tantum.

Cum duobus autem articulis enuntiatur genitiuus in appellatiuis nominibus, iuxta eam cōstructionem quā supra exposuimus; τὸ τῆς ἐλάφου ἔκγονον: ὁ τοῦ ἀνθρώπου υἱός: in nominibus autem propriis, deficit alter articulus, & nomen proprium sine suo articulo dicitur; ὁ Ἀριστάρχου γνώριμος: ὁ Ἀπολλωνίου φίλος. atque istam cōstructionem sequitur nomen βασιλεύς, quasi esset proprium: dicimus enim ὁ βασιλέως οἰκέτης παρεγένετο: quamquam cetera nomina appellatiua facile admittunt articulum. Ac fortasse appellatiua nomina non sine ratione probabili duos postulant articulos. neq; enim rationi consentaneum videtur, rem possessam referri, possessorem ante non referri. nam aut vtrumque coniungetur sine articulo; vt λέοντος σκυμνίον ἔδραμεν: aut vtrūque articulo sociatum erit, τὸ τοῦ λέοντος σκυμνίον ἔδραμεν. Nomina vero propria, non ita indigent articulo; propterea quod spōte sua recognoscūtur. Eā ob causam receptum in vsum illud, ὁ βασιλέως οἰκέτης: quatenus nomen ὁ βασιλεὺς est potestate propriū: intelligitur enim ex eo qui rerum potitur, ὁ Πτολεμαῖος: atq; adeo est magis peculiare quàm nomen Ptolemaei.

ἔχοι, ἐπὶ ῥῆμα δὲ φέροιτο, οὐδὲ προσλαμβάνει τὸ ἄρθρον· ἀνθρώπου ἀκούω· ἀγροῦ δεσπόζω.

μβ΄, Πότε ἐν δυσὶν ὀνόμασιν δύο ἄρθρα παραλαμβάνεται, καὶ πότε ἕν.

Σὺν δυσὶ δὲ ἄρθροις λέγεται ἐν προσηγορικοῖς, καθ' ἣν προεκτεθείμεθα σύνταξιν· τὸ τῆς ἐλάφου ἔκγονον· ὁ τοῦ ἀνθρώπου υἱός. μετὰ δὲ κυρίων, τὸ ἓν ἐκλείπει, καὶ τὸ κύριον χωρὶς τοῦ ἰδίου ἄρθρου λέγεται· ὁ Ἀριστάρχου γνώριμος· ὁ Ἀπολλωνίου φίλος. καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον, κυρίου σύνταξιν ἀποφέρεται τὸ βασιλεύς. φαμὲν γάρ, ὁ βασιλέως οἰκέτης παρεγένετο· τῶν ἄλλων προσηγορικῶν † εὐπαραδέκτων ὄντων. καὶ [μή] ποτε εὐλόγως τὰ προσηγορικὰ δύο ἄρθρα αἰτεῖ. οὐ γὰρ † εὐδεκτον ἀναφέρεσθαι κτῆμά τινος, τοῦ κτήτορος μὴ οὐχὶ προαναφερομένου. ἢ γὰρ ἀμφότερα χωρὶς ἄρθρου, λέοντος σκυμνίον ἔδραμεν· ἢ ἀμφότερα συνενεχθήσεται, τὸ τοῦ λέοντος σκυμνίον ἔδραμεν. τὰ μέντοι κύρια, διὰ τῆς ἰδίας θέσεως ἀναπολούμενα, οὐχ οὕτω προσδέεται τοῦ ἄρθρου. ταύτῃ τοι δοκεῖ εὐπαραδέδεκτον γίνεσθαι καὶ τό, ὁ βασιλέως οἰκέτης· καθὸ δυνάμει κύριόν ἐστιν ὄνομα τό, ὁ βασιλεύς. νοεῖται γὰρ ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος ὁ Πτολεμαῖος· καὶ μᾶλλόν γε ἰδιάζεται τοῦ Πτολεμαίου· εἴγε

μαι ἴσ. ἀπροσδέκτων D.

ὁμώνυμοι

ὁμώνυμοι μέν, Πτολεμαῖοι· εἷς δέ, εἰς ὃν τὰ τῆς βασιλείας ἀνῃνέχθη. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα σύνταξις μετοχική, μετὰ ἀπαρεμφάτου ῥήματος, καὶ τῆς ὑπολοίπου συντάξεως, ἣν προεκτεθείμεθα· ὁ τὸν ἄνθρωπον θέλων ὑβρίσαι, Σωκράτης ἐστί. [καὶ] καθόλου ἡ τῶν προαιρετικῶν ῥημάτων σύνταξις, εἰς μετοχὴν μεταλαμβανομένη, οὕτω καθίστησι τὸν λόγον. διότι μέντοι τὰ προαιρετικὰ ῥήματα ἐξαιρέτως ἀπαιτεῖ ἀπαρεμφάτων σύνταξιν, κατὰ τὸν δέοντα καιρὸν παραστήσομεν. Κατὰ δὴ τὰς προειρημένας συντάξεις, ἡ ἑκὼν μετοχή, ἀποστήσεται τῆς τῶν μετοχῶν ἐννοίας. οὔτε γὰρ μετὰ ἀπαρεμφάτου συγκλείει λόγον, οὔτε χωρὶς ἀπαρεμφάτου· ὁ τὸν ἄνθρωπον ἑκὼν ὑβρίσας, Σωκράτης ἐστί.

χωρὶς μετοχῆς

καὶ γὰρ χωρὶς τοῦ ἀπαρεμφάτου, ἀκατάλληλος ὁ λόγος. εἴρηται [δὲ] ἡμῖν ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ μετοχῶν ἡ αἰτία τῆς καταλληλότητος.

μγ΄. Περὶ συντάξεως ὑποτακτικῶν ἄρθρων.

τμῆμα ς΄

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων· ἅπερ οὐ μόνον τάξει καὶ φωνῇ διαφέρει τῶν προτακτικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συντάξει πάνυ διαφέρει. καὶ πρόδηλα μὲν τὰ διάφορα τῆς φωνῆς καὶ τῆς τάξεως, [δυσχερέστερα δὲ τὰ τῆς συντάξεως·] περὶ ἧς καὶ προαιρούμεθα ἐκθέσθαι. Τὰ προτακτικὰ τῶν ἄρθρων, συνοδεύει τοῖς ὀνόμασιν εἰς τὸ αὐτὸ ῥῆμα, καὶ εἰς τὴν [αὐτὴν] μετοχήν·

siquidem plures Ptolemaei cognomen idem habent, vnus autem est ad quem pertinet regnum. Praeterea est altera quoque constructio participii cum infinito verbi, & reliquis orationis partibus, quae erant in superiore constructione; ὁ τὸν ἄνθρωπον θέλων ὑβρίσαι, Σωκρ. ἐστιν. omnino enim in orationis cõstructione verba voluntatem delectumq; significantia, si transeant in participiũ, talem constituunt orationem. cur autem huiusmodi verba peculiariter postulẽt constructionẽ infiniti modi, causam huius rei suo loco afferemus.

Patet ergo ex superioribus constructionibus, vocabulũ ἑκὼν participii sensum nõ habere. nam neq; cum infinito absolutã efficit orationem, neque sine infinito; ὁ τὸν ἄνθρωπον ἑκὼν ὑβρίσας, Σωκρ. ἐστιν. etenim sine infinito, incongrua oratio est. causa vero *cõgruę istius orationis a nobis explicata est in libro De participiis. *congruitatis

43. De constructione articuli subiunctiui.

Consequẽs est, vt de subiunctiuis etiam articulis agamus; qui a praepositiuis non solum ordine & voce differunt, verum etiam in cõstructione magnum discrimen habent. quamquam vocis & ordinis discrimen facile cognitu est: at ratio cõstructionis, difficilior est: de qua iam explicare statuimus. Pars VI. Articuli qui praeponuntur nominibus, comitãtur ea ad idem verbũ, ad idemq; participiũ;

ἄνθρωπος περιπατεῖ· ἀνθρώπου ᾄδοντος ἤκουσα. ἔτι σὺν ἄρθρῳ· ὅπερ ἀδύνατον ἐγχωρῆσαι ἐν τῷ ὑποτακτικῷ· λέγω κατὰ τὴν μίαν σύνταξιν. ἑτέρου γὰρ [πάντως] ῥήματος παρέμπτωσιν αἰτεῖ· ἦλθε γραμματικός, ὃς διελέξατο, ὃς ἀνέγνω. κἂν ἐν μεταβάσει γένηται τὰ τοῦ ῥήματος· λέγω ἐν ἑτέρῳ προσώπῳ· ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, ᾧ παρέσχον ξενίαν. Εἰ μέντοι τις τῇ προκειμένῃ συντάξει προσθῇ τὰ προτακτικὰ ἄρθρα, ἀσύστατος ὁ λόγος γενήσεται· ὁ γραμματικὸς ἦλθε, διελέξατο· τῷ ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, παρέσχον ξενίαν· χωρὶς εἰ μὴ συμπλεκτικὸν σύνδεσμον λάβοιεν, δυνάμενον εἰς κοινότητα τοῦ ἀνθρώπου παραλαμβάνεσθαι· καὶ πρῶτον ὅτι τὸ καὶ, ἤ τινα τῶν οὕτως ἰσοδυναμούντων· ὡς ἀκριβέστερον ἐντελῶς ἐπεδείξαμεν ἐν τῇ τῶν συνδέσμων συντάξει. καθίσταται γοῦν οὕτως, ὁ γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ διελέξατο· τῷ ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, καὶ παρέσχον ξενίαν.

Καὶ φυσικώτερόν πως ἐστὶ τὸ ποιεῖν τοῦτο ἐπινοῆσαι. ὡς ἔφαμεν, τὸ ὑποτακτικὸν ἄρθρον, ἐπὶ ῥῆμα ἴδιον φέρεται, συνδεδεμένον διὰ τῆς ἀναφορᾶς τῷ προκειμένῳ ὀνόματι· καὶ ἐντεῦθεν ἁπλοῦν λόγον οὐ παρειστάναι, κατὰ τὴν τῶν δύο ῥημάτων σύνταξιν· λέγω τὴν ἐν τῷ ὀνόματι, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ. ὥσπερ πάλιν παρείπετο τῷ καὶ συνδέσμῳ. κοινὸν μὲν παρε-

ἐνικὴν: Soph. τὴν αὐτὴν

ποιοῦν τοῦ ἐπινοῆσαι.

ὅπερ D.

ἄνθρωπος περιπατεῖ, ἀνθρώπου ᾄδοντος ἤκουσα: & cum articulo, ὁ ἄνθρωπος περιπατεῖ, τοῦ ἀνθρώπου ᾄδοντος ἤκουσα. In subiunctiuis vero, id minime fieri licet; in vna eademque inquam constructione. alterius enim verbi omnino interuentum articulus subiunctiuus postulat; ἦλθε γραμματικός, ὃς διελέξατο, ὃς ἀνέγνω: etiam si verbum ad aliam personam transeat; ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, ᾧ παρέσχον ξενίαν. Quod si in proposita constructione deleras articulos præpositiuos solos absque subiunctiuis, oratio non fuerit connexa; ὁ γραμματικὸς ἦλθε διελέξατο: ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, παρέσχον ξενίαν: nisi forte copulatiuam coniunctionem assumpserint, quæ sensum cõsequentem cum persona antecedente communicare valeat: nimirum καὶ, aut aliquam aliam eiusdem potestatis; sicuti accuratius atque absolutius demonstrauimus, cum de coniunctionum egimus constructione. connexa vero fuerit oratio hunc in modum; ὁ γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ διελέξατο: τῷ ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, καὶ παρέσχον ξενίαν. Causa autem quæ efficit vt hoc intelligamus, naturalis quædam est. nã articulus (vt diximus) subiunctiuus, fertur ad suum verbum, connexus relatione cum antecedente nomine. Hinc fit, vt simplicem orationem non adnectat, propter constructionem duplicem verborum; alteram, nominis; alteram, articuli relatiui. id quod etiam coniunctioni καὶ accidit: quæ nomen antecedens assu-

λάμβανε

λάμβανε τὸ ὄνομα τὸ προκείμενον· συμπλέκον δὲ ἕτερον λόγον, πάντως καὶ ἕτερον ῥῆμα παρελάμβανε. καὶ οὕτω τὸ, παρεγένετο ὁ γραμματικὸς, ὃς διελέξατο, δυνάμει τὸ αὐτὸν ἀποτελεῖ, τοῦ, ὁ γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ διελέξατο· ἐγγιζούσης καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν μορίων. τὸ γὰρ συνηρτῆσθαι καὶ συνδεδέσθαι, οὐ μακρὰν τῆς συνωνυμίας πέπτωκεν.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη σύνταξις, ἰσοδυναμοῦσα τῇ ὑποτακτικῇ συντάξει τῶν ἄρθρων, ἡ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν· ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, καὶ αὐτῷ παρέσχον ξενίαν· ὁ γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ οὗτος διελέξατο. πάλιν γὰρ ἡ ἐγκειμένη ἀναφορὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ, συνυπῆρχε ταῖς τοιαύταις ἀντωνυμίαις. καὶ ἔνθεν τὰ τοῦ λόγου καθίσατο ἐγγίζοντα ἐν αὐτῷ. Οὐχὶ [τοῦτο] οὖν ὑπολάβοι τις ὑφ' ἓν μέρος λόγου πίπτειν τὰ μόρια. οὐ πάντως. οὐ γὰρ, ὅτι τὸ παρεπόμενον τοῖς ἄρθροις ἀπηνέγκαντο, καὶ ἄρθρα ἐστίν· εἴγε καὶ ἄλλοις διαφόροις διέστηκε [τὰ] μόρια. καὶ γὰρ τὰ ῥήματα τὸ εὔχρηστον τῆς κατ' εὐθεῖαν ἀντωνυμιῶν ἀπηνέγκαντο· καὶ οὐ πάντως ἓν μέρος λόγου. πάλιν γὰρ τὰ αὐτὰ πολλοῖς διέστηκεν ἰδιώμασιν. ἀλλὰ καὶ προεκτεθείμεθα, ὅτι ἀντὶ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων, ἀθροιστικὸς σύνδεσμος παραλαμβάνεται· καὶ οὐχὶ ἓν μέρος λόγου, οἱ ἀθροιστικοὶ σύνδεσμοι καὶ τὰ ἄρθρα.

e αὐτὰ

mit sibi cõmune: ei vero alteram orationem adnectẽs, cogitur alterum etiam verbũ assumere. atq; ita illa oratio, παρεγένετο ὁ γραμματικὸς, ὃς διελέξατο, eadem fiet potestate atque illa, ὁ γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ διελέξατο: præsertim cum particularum appellatio affinitatem quandam habeat. nam coagmentatio, & copulatio, synonyma vocabula fere sunt. Est præterea alia constructio, quæ idem valet atq; constructio articuli subiunctiui, quę fit relatiuis pronominibus; τῷ ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, καὶ αὐτῷ παρέσχον ξενίαν: ὁ γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ οὗτος διελέξατο. nam hic etiam relatio quæ erat in articulo, eadem his quoq; pronominibus inest: atque ita oratio connectitur propter affinitatẽ istiusmodi. Neq; tamen quis existimauerit, particulas istas propterea sub eandem orationis partem cadere. nullo prorsus modo. neq; enim si, quod accidit articulis, mutuatæ sunt; continuo articuli etiam ipsæ sunt: siquidem sunt dissimiles etiam propter alia discrimina. nam verba quoq; mutuantur vsum nominatiui ꝓnominum; nec propterea vna eademque pars orationis sunt. nam ipsa quoque multis proprietatibus distant a pronominibus. Præterea superius exposuimus, copulatiuam coniunctionem assumi pro articulo subiunctiuo: quamquam non vna eademque pars orationis sit articulus & copulatiua cõiunctio.

atq; etiam pronomina in eadem cōstructione adhibentur, nisi intercedat coniunctio; vt, γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ οὗτος διελέξατο. Hic patet, si coniunctionem subduxeris, orationem fore obscurā, & perceptu difficilem. adde etiam, quod ipsa persona potest habere demōstrationē; γραμματικὸς παρεγένετο, & οὗτος διελέξατο: demōstratiue inquā. Item in relatiuo pronomine αὐτὸς, personæ excellentiam habet; γραμματικὸς παρεγένετο, & αὐτὸς διελέξατο: quasi diceres *herus, dominus*. Quod si in cōstructione quę habet subiunctiuum articulum, adiunxeris etiam coniunctionem, dubio procul articulus, qui habet insitam copulationē, non referet nomen præcedens, sed quoddam aliud, qđ infiniti vim habeat; ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, & ᾧ ξενίαν παρέσχον. Quid est igitur cur quis opinionem illorū approbet, qui putant articulos atq; pronomina sub eandem orationis partē cadere; cum tantum sit discriminis inter eas partes?

44. *De discrimine articulorū qui præponuntur, & eorum qui nominibus subiunguntur.*

Præterea articuli subiunctiui, quamquam diuersum habent casum a nominibus quibus subiunguntur, & ad quæ referuntur; tamen non efficiunt orationem incongruam; ἄνθρωπος ἦλθεν, ὃν ἐξένισα: φίλου ἤκουσα, ᾧ καὶ πρώην ξυνέβαλον. & post rectum nominis casum aduectitur obliquus, cum genus verbi per-

ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὴν αὐτὴν σύνταξιν συμφέρονται αἱ ἀντωνυμίαι. αὗται γὰρ πάλιν τὸν σύνδεσμον· γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ οὗτος διελέξατο. πρόδηλοι [οὖν] ὅτι, εἰ ὑφέλοι τις τὸν σύνδεσμον, ἀσύνετα τὰ τοῦ λόγου γίνεται. πρὸς οἷς καὶ δύνανται καὶ δεικτικώτερον αὐτὸ τὸ πρόσωπον νοεῖσθαι· γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ οὗτος διελέξατο· λέγω δεικτικῶς. καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ αὐτὸς ἀναφορικῆς, τὸ κατ' ἐξοχὴν πρόσωπον νοούμενον· γραμματικὸς παρεγένετο, καὶ αὐτὸς διελέξατο· ὡς εἴ τις οὕτως λέγοι, ὁ δεσπότης, ὁ κύριος. Εἰ μέντοι τῇ ἀρθρικῇ συντάξει ἐπενθείη τις τὸν σύνδεσμον, σαφὲς ὅτι ἐπιστάμενον τὸ ἄρθρον τὸ συνηρτῆσθαι, [ἴσ. ἀφισάμενον τὸ ἄρθρον τοῦ συνηρτῆσθαι D.] οὐκ ἀνοίσει τὸ προκείμενον ὄνομα, ἀλλὰ δέ τι, καὶ ἀοριστῶδες νοούμενον· ἀνθρώπῳ ὡμίλησα, [καὶ] ᾧ ξενίαν παρέσχον. Πῶς οὖν, τοσαύτης διαφορᾶς οὔσης, παραδέξεταί τις τὸ ὑφ' ἓν μέρος λόγου ὑπάγειν τὰ ἄρθρα καὶ τὰς ἀντωνυμίας;

μδʹ, Περὶ διαφορᾶς τῶν ἐν τοῖς προτακτικοῖς πρὸς τὰ ὑποτακτικά.

Ἔτι τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα, οὐκ ἀδιαφορεῖ πρὸς τὸ κατάλληλον τῆς πτώσεως τῶν προτασσομένων αὐτῶν ὀνομάτων, πρὸς ἃ καὶ ἀναπέμπει τὴν ἀναφοράν· ἄνθρωπος ἦλθεν, ὃν ἐξένισα· φίλου ἤκουσα, ᾧ καὶ πρώην ξυνέβαλον. καὶ ἐξ εὐθείας μετὰ τοῦ μὲν ὀνόματος παράθεσις γίνεται, καὶ πλαγίας πτώσεως, ἐπειδὴ ἑτέρῳ προσώπῳ ἡ διά-

ἡ διάθεσις τοῦ ῥήματος προσγίνεται· ἐκ δὲ πλαγίας ὀνόματος εὐθείας ἐπιφέρεται ἄρθρα, ἐὰν ἡ τοῦ ἄρθρου ἀναφορὰ τὸ ῥῆμα προσνείμῃ τῷ προκειμένῳ ὀνόματι, τῷ κατὰ τὴν πλαγίαν. τότε γὰρ δύο εὐθεῖαι νοοῦνται· λέγω τοῦ ὀνόματος, καὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ ἄρθρου· ὅταν τὸ αὐτὸ πρόσωπον τὰς δύο διαθέσεις συνέχῃ. τοῦ μὲν οὖν πρώτου, γραμματικὸς ἦλθεν, ᾧ ὁ Τρύφων ὡμίλησεν· ἐν γὰρ τῇ εὐθείᾳ τοῦ Τρύφων, τὰ τοῦ ῥήματος ἐγένετο· τοῦ δὲ δευτέρου, Ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη· [καί, Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος] Οὐλομένην, ἣ μυρί᾽ Ἀχαιοῖς. τὰ μὲν γὰρ πλάγια τῆς δὲ διαθέσεως ἠρτημένης ἐκ τῶν μουσῶν, αἱ εὐθεῖαι ἐπηνέχθησαν, διὰ τὸ τὸν ἄνδρα τὴν διάθεσιν ἀναδεδέχθαι καὶ ἐπὶ τὴν μῆνιν. ἔστι γάρ, ὃς ἐπλάγχθη· ἣ ἔθηκε μυρία κακὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου Ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς, Ὅς ποτέ μ᾽ εἰρόμενος, μέγ᾽ ἐγήθεεν. καὶ γὰρ τὸ οἰμώξειεν, ἐπὶ τοῦ Πηλέως τέτακται, καὶ τὸ ἐγήθεεν.

(margin: ἐπεὶ; αἱ D.; ἐπ D.)

με΄, Ὅτι καὶ ἐν διαφόροις πτώσεσιν ὑποτάσσηται, κατάλληλον λόγον ποιεῖ.

Ταύτῃ μοι δοκεῖ, καὶ ἀκατάλληλα κείμενα τὰ ἄρθρα πρὸς τὰ προκείμενα πτωτικά, λόγον κατάλληλον συγκλείειν· καθ᾽ ὃ τοῖς ῥήμασι κατακλείοντα λόγον, τῆς τούτοις συνεδρευούσης πτώσεως μεταλαμβάνει· ὥστε τὴν ἀναφορὰν

(margin: τῷ ἀκαταλλήλως συγκλείειν σὺν τοῖς Soph.)

sonæ diuersæ tribuitur: contra, post casum nominis obliquum, rectus articu'i adiūgitur, cum articuli relatio antecedenti nomini, quod est obliqui casus, verbū tribuit. tunc enim duo intelliguntur recti; alter nominis, alter articuli subiunctiui; cum eadem persona duo amplectitur genera. Prioris orationis exemplū est, γραμματικὸς ἦλθεν, ᾧ ὁ Τρύφων ὡμίλησεν. nam verbum ὡμίλησεν, construitur cum recto ὁ Τρύφων. Posterioris exemplum est; Ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη. &, Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος. Οὐλομένην, ἣ μυρί᾽ Ἀχαιοῖς ἄλγε᾽ ἔθηκε. In his exemplis obliqui casus antecedunt cum genere verbi, quod pendet a Musis; sequuntur recti: quia ἀνὴρ & μῆνις susceperunt genus verbi, huncin modum; ὃς ἐπλάγχθη, ἣ ἔθηκε μυρία κακὰ τοῖς Ἕλλησιν. Tertię constructionis exemplum est; Ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς, Ὅς ποτέ μ᾽ εἰρόμενος μέγ᾽ ἐγήθεεν. hic enim οἰμώξειεν, & ἐγήθεεν, de Peleo dicuntur. Il. η.

45, *Articulos relatiuos, etiam si diuersorum sint casuum, congruam tamē efficere orationem.*

Eamque ob causam existimo articulos, quamquam incongrue appositos prædictis casualibus, congruam tamē efficere orationem. quatenus enim verbis orationē claudunt, eatenus assumunt casumqui ea comitatur; ita vt

relationem nomini, caſum verbo largiantur; ἐχαρισάμην φίλῳ, ὃν καὶ Τρύφων γινώσκει: ſiquidem verbum γινώσκει accuſatiuum poſtulat. Præterea ὁ Ἀρίσταρχός ἐστιν ὁ ἐξηγησάμενος τὰ ποιήματα, hoc abſolutum aperte, minimeque mancum eſt. Quod ſi articulus ὁ accipiatur pro relatiuo ὅστις, oratio pendebit, & erit manca; ὁ Ἀρίσταρχός ἐστιν, ὃς ἐξηγησάμενος τὰ ποιήματα. Hic liquido apparet, (quemadmodum iam diximus) orationem abſolutam fieri non poſſe, niſi aſſumpto verbo propter proprietatem relatiui articuli; ὁ Ἀρίσταρχός ἐστιν, ὃς ἐξηγησάμενος τὰ ποιήματα, ἐθαυμάσθη. Patet igitur, articulos qui vocibus præponuntur, nō aliter poſſe cognoſci pro relatiuis eſſe poſitos, quam ſi cum verbo conſtruantur: id quod relatiuorum eſt propriū. tum enim & conſtructio, & vox hoc indicat. quale eſt illud;

Il. φ. Τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει. etenim propter conſtructionem articulus poſt nomē collocatus eſt: (nam fertur ad verbum ἰσοφαρίζειν) etiam propter vocem: nam habet in principio τ; qua litera carent articuli relatiui.

Quando vero eiuſmodi articuli neque relatiui, neque præpoſitiui eſſe poſſint, ſed aut pronominum, aut nominum infinitorum ſpeciem habeant, cum de conſtructione pronominum agemus, planum faciemus.

μὲν χαρίζεσθαι τῷ ὀνόματι· τὴν δὲ
πτῶσιν, τῷ ῥήματι· ἐχαρισάμην φί-
λῳ, ὃν καὶ Τρύφων γινώσκει· εἴγε τὸ γι-
νώσκειν αἰτιατικὴν ἀπαιτεῖ. Ἔτι, ὁ Ἀ-
ρίσταρχός ἐστιν ὁ ἐξηγησάμενος τὰ ποι-
ήματα, προφανῶς ἀνελλιπές ἐστιν· εἰ
μέντοι τὸ ὁ ἀντὶ τοῦ ὅστις θείη, οὐκέτι· γρ. ὡς
ὁ Ἀρίσταρχός ἐστιν, ὃς ἐξηγησάμενος τὰ
ποιήματα. Φαίνεται ὅτι, καθὼς προ-
είπομεν, διὰ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑποτα-
κτικοῦ ἄρθρου, προσλαβὼν τὸ
ῥῆμα, ἀπαρτίζει τὸν λόγον· ὁ Ἀρίσταρ-
χός ἐστιν, ὃς ἐξηγησάμενος τὰ ποιήμα-
τα, ἐθαυμάσθη. Προφανὲς οὖν, ὅτι
τὰ τῆς φωνῆς προτακτικὰ ἄρθρα, γρ. τῇ φωνῇ
οὐκ ἄλλως ἐπινοηθήσεται, ὅτι ἀνθ' ὑ-
ποτακτικῶν ἐστιν, εἰ μὴ ἐπὶ ῥῆμα φέ-
ροιτο. ὅπερ ἴδιον ὑποτακτικῶν ἤδη καὶ
τῆς συντάξεως καὶ τῆς φωνῆς τὸ τοι-
οῦτον ἐνδεικνυμένης· ὡς ἔχει τὸ, Τῷ [δ']
οὐδὲ χρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει. καὶ
γὰρ ἕνεκα τῆς συντάξεως μετὰ [γὰρ] γρ. τάξεως
τὸ ὄνομα τέθειται· καὶ ἕνεκα τῆς φωνῆς·
ἀπὸ γὰρ τοῦ τ ἤρξατο, τῶν ὑποτα-
κτικῶν δίχα τοῦ τ λεγομένων. καὶ ἔτι
τῆς συντάξεως· φέρεται γὰρ ἐπὶ τὸ ἰ-
σοφαρίζει. Πότε μέντοι τὰ τοιαῦ-
τα τῶν ἄρθρων, οὔτε ὑποτακτικὰ
ἄρθρα δύναται εἶναι, οὔτε προτα-
κτικὰ, ἀλλ' ἢ ἀντωνυμικὰ, ἢ ἀοριστού-
μενα μόρια, ἐπὰν τὰς συντάξεις ἐπί-
ωμεν τῶν ἀντωνυμιῶν, παραστήσομεν.

†Τού-

†Τούτων δὲ τῇδε ἐχόντων, ἐπιστατέον τῷ, Καὶ θώρηχ', ὅ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε, πιστὸς ἑταῖρος· πότερον τὸ ὅ προτακτικόν ἐστι πρὸς τό, πιστὸς ἑταῖρος· ἢ αὖθ' ὑποτακτικὸν ἐστὶ τοῦ ὅς, ἀναφερόμενον πρὸς τὸ θώρηκα, ἢ πρὸς τὸ ἑταῖρος. καθ' ἣν ὑποτακτικὴν σύνταξιν εἴρηται). ἀνέφικτον οὖν προτακτικὸν αὐτὸ παραδέξασθαι. οὐ γὰρ μετὰ προτακτικὸν ἄρθρον ῥῆμά ποτε ἐπιφέρεται (ἐπιφέρεται δὲ τὸ ἦν·) ὅ οὐκέτ' ἄλλο τι ἀπαιτήσει, ἢ ὑποτακτικὸν ἄρθρον, ὅπερ οὐ πιθανὸν ἐπὶ τὸν θώρακα ἀναφέρεσθαι. οὐ γὰρ τοῦτον μόνον ἀπώλεσεν ὁ Πάτροκλος· ἅμα γὰρ ἀσπίδι καὶ τρυφάλειαν, καὶ καλὰς κνημῖδας ἐπὶ σφυρίοις ἀραρυίας· καὶ θώρακα. καὶ γρ. περι ἐάν τις τὸ τοιοῦτον παραλάβῃ, ἔτι μάχεται τὸ ἀκατάλληλον τοῦ λόγου. δοθήσεται γὰρ ὅτι ἡ ὕπαρξις τοῦ θώρακος διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου συντάξεως νοεῖται· καθὼς προϋ-πεδ. προεπεδείξαμεν. καὶ εἰ τοῦτο, πῶς τὸ πιστὸς ἑταῖρος, συναρτηθήσεται μετὰ ῥήματος, ἑτέρας εὐθείας νοουμένης σὺν ἑτέρῳ ῥήματι, τῷ ἦν; πότε [δὲ] δύο εὐθεῖαι κατάλληλον λόγον ἐποίησαν; ἄμεινον οὖν ἐκεῖνο φάναι, ὡς πλαγία καὶ εὐθεῖα κατάλληλον λόγον ποιεῖ. ἡ γοῦν εὐθεῖα ἡ διὰ τοῦ ὅς, εἰς τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν παραλαμβανέσθω τοῦ ἑταῖρος· ὅς ἦν αὐτῷ πιστὸς ἑταῖρος, ἀπώλεσε τὰ προκατειλεγμένα·

46. An ὃ in illo Homeri carmine, Καὶ θώρηχ', ὃ γὰρ ἦν οἱ &c. sit praepositiuus, an relatiuus articulus.

Cum hæc ita ſeſe habeant, quærendum eſt de illo Homeri carmine; Καὶ θώρηχ', ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε, πιστὸς ἑταῖρος: (Il. σ.) vtrũ ὃ illud ſit præpoſitiuus, an relatiuus articulus: &, ſi relatiuus, vtrum ad θώρηκα, an ad πιστὸς ἑταῖρος referatur. Abſurdum itaq; fuerit, eũ accipere pro præpoſitiuo. nam nullũ vnquam verbum cum articulo præpoſitiuo cõſtruitur: in eo autem exemplo ſequitur verbũ ἦν, quod nõ alium exigit articulum, quam relatiuum. Sed hic parum probabile videtur, articulũ referri ad thoracem. nam Patroclus non thoracem ſolum amiſerat, ſed & clypeum & galeã, & καλὰς κνημῖδας ἐπισφυρίοις ἀραρυίας. (Il. σ.) Fac tamen vt ad thoracẽ referatur articulus: tamen etiam ſic incongrua repugnabit oratio. Simul enim neceſſe eſt concedas, per iſtã articuli cõſtructionem cum verbo ἦν, fuiſſe ei thoracem; ſicuti ſuperius, cũ de articulo relatiuo diſputabamus, demonſtrauimus. Hoc ſi concedas, quî poterit fieri, vt rectus ille caſus πιστὸς ἑταῖρος, cũ verbo cõſtruatur; cum alter nominatiuus ſit adiungẽdus alteri verbo ἦν? quando autẽ duo nominatiui congruam orationem efficiunt? Dicendum ergo potius eſt, obliquũ & rectũ caſum efficere orationem cõgruam. nominatiuus igitur articuli ὃ, qui eſt iã pro relatiuo ὅς, iũgatur item cũ nominatiuo ὅς, hoc modo; ὅς ἦν αὐτῷ πιστὸς ἑταῖρος, perdidit ea quæ paulo ante memorata ſunt;

clypeum inquã, & galeam, & ocreas, & thoracem. itaq; Thetis altera pro his omnibus arma postulat. Nisi velis extrinsecus accusatiuum accersere, ad quem feratur verbum ἀπώλεσεν, & addere articulum ὁ pro ὅς, hoc modo; *καὶ θώρηχ', ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος.*

47. Quando articuli relatiui habeant commune verbum, & quando non.

Articuli relatiui tunc habẽt verbum cõmune, cum personas & res suppositas distribuunt. sic enim aliquem dicere; *diuersis e regionibus volarunt duae aquilae; ὃς μὲν, ἀπὸ ἀνατολῶν· ὃς δὲ, ἀπὸ δυσμῶν: altera, ab oriente; altera, ab occidente.* vel in huiusmodi etiam con-
Od. α. structione; *Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν· Οἱ μὲν, δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ', ἀνιόντος.* nam post Αἰθίοπας adiecit articulum οἱ, quem Homerus vsitatius cum τ enuntiat, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν. Illud vero est perspicuum, verbum scilicet δεδαίαται, cõstrui cum nominatiuo plurali, qui paulo post distributus in eo carmine, in quo notatur interuallum Æthiopũ, assumit commune verbum cum arti-
Od. α. culis relatiuis; *Αἰθίοπες, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν· Οἱ μὲν, δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ', ἀνιόντος.* Eodem modo in illa etiam figura, si addatur verbum, distributio consequens erit item
Od. μ. minime dubia: *Οἱ δὲ δύο σκόπελοι ἱκάνουσιν· ὃς μὲν, ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, ὃς*

λέγω ἀσπίδα, καὶ τρυφάλειαν, καὶ καλὰς κνημῖδας, καὶ θώρακα. ἕτερα γοῦν ἀντὶ τούτων ἁπάντων ἐξαιτεῖται. χωρὶς εἰ μὴ θέλοι τις αἰτιατικὴν ἔξωθεν προσνοεῖσθαι, ἐφ' ἣν πάντως ἐνεχθήσεται τὸ ἀπώλεσε· καὶ ἡ πρόσθεσις τοῦ ἄρθρου γένοιτο τοῦ ὅς· καὶ θώρηχ', ὃς γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος. πρόθεσις

μϛ', Πότε τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα, κοινῶς παραλαμβάνει τὸ ῥῆμα, καὶ πότε οὔ.

Τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα, τότε μὲν ἐν κοινότητι ἔχει τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ ἐπιμερίζῃ τὰ πρόσωπα, καὶ τὰ ὑποκείμενα. φέρε γὰρ οὕτω φάναι· † διέπτησαν δύο ἀετοί· ὃς μὲν, ἀπὸ ἀνατολῶν, ὃς δὲ, ἀπὸ δύσεως. ἢ καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως· [Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν· Οἱ μὲν, δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ', ἀνιόντος.] μετὰ [γὰρ] τὸ Αἰθίοπας, ἐπιφέρει ὑποτακτικὸν ἄρθρον τὸ οἱ· ὅπερ συνηθέστερον διὰ τοῦ τ Ὅμηρος φησι, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν. καὶ σαφές ἐστιν ὅτι ἡ τοῦ δεδαίαται σύνταξις φέρεται πρὸς τὴν πληθυντικὴν εὐθεῖαν ἥτις κατὰ τὸ ἑξῆς ἐπιμεριζομένη πρὸς τὴν τῶν Αἰθιόπων διάστασιν, κοινὸν παραλαμβάνει τὸ ῥῆμα μετὰ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων· Αἰθίοπες, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν· Οἱ μὲν, δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ', ἀνιόντος. ὡς εἰ καὶ ὑπ' ἐκεῖνο τοῦ σχήματος προστεθείη ῥῆμα, πάλιν τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐπιμεριζόμενον ἀνενδοίαστον ἔσται· οἱ δὲ δύο σκόπελοι ἱκάνουσιν, ὃς μὲν, ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, ὃς δὲ, ἄχρι

ἐν δυσμῶν.

ἴσ. ἐπ' ἐκ.

ἢ χθαμαλώτερος ἢ ἄγει τοῦ ὀλύμπου. [οὐ] προϋπόντος γὰρ τοῦ τοιούτου, ἀνάγκη πᾶσα τῷ ὑποτακτικῷ ἄρθρῳ προσγίνεσθαι τὸ ῥῆμα, τήν τε προϋποῦσαν εὐθεῖαν, καθὼς ἀπεδείξαμεν, εἰς γενικὴν μετελθεῖν. αὕτη γὰρ μόνη, μὴ προσλαβοῦσα τὸ ῥῆμα, ἐπιμερίζεται εἰς τὰ ἐξ αὐτῆς πρόσωπα νοούμενα. αἵ γε μὴν ἄλλαι πτώσεις, οὐκέτι, εἰ μὴ προσλάβοιεν ῥῆμα· Νεστορίδαι δή, ὁ μὲν, οὔτασ' Ἀτύμνιον. προφανῶς γὰρ πάλιν τὸ ὁ, ἀντὶ τοῦ ὅς ἐστι· χωρὶς εἰ μὴ πτωτικὸν λείπει, οὗ προηγήσεται πάντως τὸ ὁ προτακτικὸν ἄρθρον ἔχοντος τῇδε τοῦ λόγου· Τῶν Νεστοριδῶν ὁ μὲν ἕτερος, οὔτασ' Ἀτύμνιον· τῶν δύο σκοπέλων ὁ μὲν ἕτερος, καθ' ὃ οὐρανὸν ἱκάνει. καθ' ὃν ἄν τις κἀκεῖνο ἐπιστήσῃ· Καί μιν πειραίνουσι δύω πόλοι ἀμφοτέρωθεν· Ἀλλ' ὁ μὲν, οὐκ ἐπίοπτος· πάλιν τοῦ ἐντελοῦς ὄντος, ἀλλ' ὃς μὲν οὐκ ἐπίοπτος. ἀπὸ γὰρ κοινοῦ τοῦ πειραίνουσι, δυνάμει ἔχει ἐγκείμενον ῥῆμα, τὸ πειραίνει, ἐφ' ὃ καὶ φέρεται. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιφερομένου λόγου· ὃς δή, ἐπίοπτος ὤν, πάλιν πειραίνει τὸν ἄξονα. τοῦτο γὰρ συμφράζεται. ἐκ γὰρ τοῦ βορείου ὕψους, ἀντίος ἐστὶ τῷ τοῦ Ὠκεανοῦ.

ἢ, χθαμαλώτερος. nam nisi antecedat verbum eiuſmodi, neceſſe proculdubio eſt, vt verbum cum articulo relatiuo ſocietur, & antecedens nominatiuus (ſicuti iam docuimus) in genitiuum tranſeat. hic enim ſolus caſus, nullo verbo aſſumpto, in eas perſonas diſtribuitur, quæ ad ſe referuntur: ceteri caſus non item; niſi verbum aſſumpſerint: Νεστορίδαι δή, ὁ μὲν, οὔτασ' Ἀτύμνιον. Il. π. aperte namq; hic etiam ὁ poſitum eſt pro relatiuo ὅς: niſi pars aliqua caſualis deeſt, cui omnino articulus præpoſitiuus præponatur: vt ſit eiuſmodi oratio; τῶν Νεστοριδῶν ὁ μὲν ἕτερος, οὔτασ' Ἀτύμνιον: &, τῶν δὲ δύο σκοπέλων, ὁ μὲν ἕτερος, οὐρανὸν ἱκάνει. Ad hunc locum pertinet etiam illud; Καί μιν πειραίνουσι δύω πόλοι ἀμφοτέρωθεν: Aratus in principio. &, Ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐπίοπτος. Hic rurſus integra & abſoluta oratio eſſet; ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐπίοπτος. nã a communi verbo illo πειραίνουσιν, habet incluſum poteſtate verbum πειραίνει, ad quod reſpicit. Eadem ratio eſt illius orationis quæ ſequitur; ὁ δή, ἐπίοπτος ὤν. nam repetendum idem verbum πειραίνει τὸν ἄξονα. hoc enim tacite ſimul intelligitur: nam polus Arcticus, eſt aduerſarius polo Antarctico, qui nobis non cernitur.

APOLLONII ALEXANDRINI DE *constructione Liber secundus, qui est de Pronominibus.*

1, Pronomen necessario recepisse distinctionem personarum & casuum.

CONSEQVENS esse existimo, vt post constructionem articulorũ, in libro superiore traditam, etiam de constructione pronominum agamus. Illi enim adiiciebantur nominibus, cũ ratio id postulabat: hęc vero, quæ sumuntur pro nominibus, ante se non admittunt societatem articuli præpositiui, ob eas causas quas supra exposuimus. Perspicuum est autem, hanc eandem ob causam pronomina etiã casus recepisse, vt nominis cuiuslibet vices subirent, & quaslibet personas possent distinguere; vt nimirum hæc suffecta, supplerent id quod nomini deerat; distinctionẽ inquam personarũ; & casum nominis, verbi personã obtinerent.

2, Pronomina conuenienter in principio personam, in fine casum distinguere: & finem in casu secundum naturam spectari.

Hinc fit vt, cum pronomina, duo summa declinãdi genera sibi vindicauerint, per omneis casus atq; numeros declinentur; idque non confuse, sed sensu conuenienti:

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ βιβλίον δεύτερον, τὸ περὶ ἀντωνυμιῶν.

α', Ὅτι ἀναγκαίως ἡ ἀντωνυμία καὶ πτώσεως διάκρισιν ἀνεδέξατο καὶ προσώπων.

ΤΗι προεκδοθείσῃ συντάξει τῶν ἄρθρων, ἀκόλουθον ὑπολαμβάνω καὶ περὶ τῆς τῶν ἀντωνυμιῶν συντάξεως διαλαβεῖν. ἐκεῖνα γὰρ, μετ' ὀνομάτων ἐν τοῖς δέουσι παρελαμβάνετο· αὗται δὲ, λόγοις
ἀντ' ὀνομάτων· οὐ παραδεχόμεναι τὴν τούτων προταχτικὴν σύνταξιν· καθ' ἃς προεκτεθείμεθα αἰτίας. Καὶ σαφές ἐστιν ὅτι ἕνεκα τοῦ τοιούτου καὶ πτώσεως ἐγένοντο δεκτικαὶ, ἵνα κατὰ παντὸς ὀνόματος ἀνθυπέλθωσι· καὶ προσώπων ἁπάντων διακριτικαὶ, ἵνα τὸ ἐλλιπὲς τοῦ ὀνόματος, λέγω τὴν τῶν προσώπων διάκρισιν, αὗται ἀνθυπαχθεῖσαι ἀναπληρώσωσι· καὶ τοῦ μὲν ὀνόματος ἔχωσι τὴν πτῶσιν, τοῦ δὲ ῥήματος τὸ πρόσωπον.

β', Ὅτι δεόντως ἐν ἀρχῇ τὸ πρόσωπον διακρίνει, ἐν δὲ τῷ τέλει τὴν πτῶσιν· καὶ ὅτι φυσικῶς τὸ τέλος περὶ πτῶσιν καταγίνεται.

Ἔνθεν διόλου κλίνονται, δύο τὰς γενικωτάτας κλίσεις ἀποσπάσασαι, καὶ οὐ κατὰ σύγχυσιν, ἀλλὰ κατὰ μερισμὸν τὸν δέοντα·

καὶ τῷ

καὶ τῷ μὲν τέλει δηλοῖ τὴν πτωτικὴν κλίσιν· τῷ δὲ ἄρχοντι, τὸν τῶν προσώπων ἐπιμερισμόν. σαφὲς γὰρ ὅτι εἰ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος αἱ δύο κλίσεις ἐνεγίνοντο, συνέβη ἄν, τῆς μὲν πτώσεως γινομένης, τὸ ἕτερον νοούμενον ἀποστερεῖσθαι, τὸ τοῦ προσώπου διακριτικόν· καὶ ἔμπαλιν, τοῦ προσώπου μεταβαίνοντος, παραφθείρεσθαι τὸ τῆς πτώσεως ἰδίωμα. δι᾽ ὅ, πτῶσιν μὲν διακρίνουσα, ἀποτελεῖ τὸ ἐμοῦ, καὶ ἐμοί, καὶ ἐμέ· πρόσωπον δέ, τὸ ἐμοῦ, σοῦ· πρόσωπον δὲ καὶ πτῶσιν, τὸ ἐμοί, σέ. καὶ ἐν ἅπασιν ὥρισται τοῖς προκατειλεγμένοις, διὰ τὸ ἐν ἑκατέρῳ μέρει ἐγχωρῆσαι ἰδίωμα.

ἐγίνοντο

μεταλαμβάνοντος

Ἑκάτεραι γοῦν αἱ κλίσεις, ἀποστᾶσαι ἐπὶ τὰ ἴδια μόρια, λέγω δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, τῷ τέλει συνεχρήσαντο κατὰ τὴν κλίσιν· καλός, καλοῦ, καλῷ· γράφω, γράφεις, γράφει· οὐκ ἀπιθάνως καὶ τῆς ἀντωνυμίας χρησαμένης τῇ ὑποστολῇ τοῦ σ, οὔσῃ διακριτικῇ τοῦ προσώπου, σοί, οἱ· ὡσεὶ [καὶ] λέγεις, λέγει. Εὔηθες μέντοι ὑπολαμβάνω, εἰ ἐξεργάσεταί τις, διὰ τί μὴ μᾶλλον τὸ τέλος οὐ προσεχώρει τῷ προσώπῳ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ῥημάτων, ἤπερ τῷ ἄρχοντι. ἔδει γὰρ ἅπαξ [ἐν] ἑνὶ μέρει προσχωρῆσαι τὸ τέλος· καὶ εἰ ἔστιν εἰπεῖν εὐλόγως, τῷ πτωτικῷ· εἴγε καὶ προέτερον τοῦ ῥήματος, καθὼς ἀπεδείξαμεν. καὶ δῆλον ὅτι τὸ τούτου ἰδίωμα ἐπικρατήσει τοῦ τέλους· λέγω τὸ

ἴσ. τὸ ἄρχον, D.
ἴσ. προσχωρῆσαι

ac declinationẽ casuum extremis, distinctionem personarum primis indicent syllabis. nam minime dubiũ est, si eadem in parte vtraque declinatio fieret, euenturũ fuisse, vt casus declinatio alterũ tolleret intellectũ, qui personarum habet distinctionẽ; & vice versa, persona transitum faciente, casus proprietas tolleretur. Itaque pronomen, cum distinguit casum, efficit ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ: cũ distinguit personã, efficit ἐμοῦ, σοῦ: cum personam & casum, ἐμοί, σέ. & est finitum in omnibus ante enumeratis, propter proprietatem quæ in vtraq; parte insita est. Vtraque igitur ista declinatio, ad suam quæque orationis partem reuocata, ad nomen inquam & verbum, suo fine vtitur inflexa; καλός, καλοῦ, καλῷ: γράφω, γράφεις, γράφει. vbi etiam pronomen non sine probabili ratione subduxit σ, vt tertiam personam distingueret; σοί, οἱ, sicuti λέγεις, λέγει. Superuacaneam autem fore illam quæstionẽ existimo, cur in pronomine nõ potius extremis syllabis; sicuti fit in verbis; quam primis, persona fuerit attributa. oportuerat enim omnino finem tribuere vni orationis parti, idque casuali, si, vt recta postulat ratio, dicendum est. siquidẽ casuale antecedit verbum; sicuti iam demonstrauimus. Patet igitur, eius proprietatẽ, casum inq̃, esse oc-

Prisc. lib. 13, 467.

eupaturum finẽ. adde, quod pronomẽ est quod loco nominis sumitur, & nomen imitatur. nam persona, quam continet, *comes eius est. Quare si fines in partibus orationis vim præcipuam & potestatem obtinent, finis autem pronominis est casus; sequitur, vt pronomen, propter finẽ, obtineat istam appellationem; verbi autem proprietas, persona inquam, sit subreptitia. Consentaneum vero rationi esse existimo, vt, antequam singulorum pronominũ constructionem aggrediar, proprietates explicem quæ ea comitantur: vt præcepta quæ sumus traditurí de eorum constructione, sint dilucidiora. Princeps igitur est, in vtraq; ista parte, præcipua declinatio. Inest autem duplex demonstratio: altera, absoluta; veluti ἔπαισέ με: nam hoc habet nimirum demonstrationem; sed non intentam, & in aliquid directam. altera, discretiua; vt ἐμὲ αὐτὸν ἔπαισεν. dubium enim non est, demonstrationem hic intendi, sicuti fit in nominibus qualitatem significantibus. nam λευκὸς habet absolutam qualitatem: at λευκότερος habet intentam: nam ad alteram personam, qua cum comparatur, intẽditur. de qua est plane quæstio. Eadem ratione etiam ἐμὲ, ad aliquam personam dirigit demonstrationẽ, ad quã intẽditur. Quare aũt in omnibus pronominib. hæc ratio locũ non habeat, suo dicetur loco. Quæ igitur pnomina sunt integra

accidens

Pronomina quæ comitentur proprietates.

πτῶσιν. πρὸς οἷς καὶ ἀντωνυμία ἐστὶ τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον, καὶ ὄνομα μιμούμενον. καὶ σαφὲς ὅτι ἐπακολούθημα τὸ ἐγγινόμενον. καὶ εἰ τὰ τέλη ἐπικρατεῖ τῶν μερῶν τοῦ λόγου, τὸ δὲ τέλος τῆς ἀντωνυμίας πτῶσίς ἐστιν· ἐπικρατήσει ἄρα διὰ τοῦ τέλους τὸ καλεῖσθαι ἀντωνυμία. καὶ [τὸ] ῥήματος ἰδίωμα παρεισδύεται· λέγω δὲ πρόσωπον. Εὔλογον [δὴ] ἡγοῦμαι πρὸ τῆς κατὰ μέρος συντάξεως προδιασαφῆσαι τὰ ἐπακολουθοῦντα ἰδιώματα τοῖς μορίοις, ὥστε ἀπὸ τοῦ τὴν εἰρησομένην διδασκαλίαν τῆς συντάξεως εὐσυνοπτοτέραν γίνεσθαι. Προέχει μὲν οὖν ἡ ἐξαίρετος κλίσις, κατὰ ἀμφότερα μέρη. σύνεστι γὰρ δεῖξις διττή· ἡ κατὰ ἀπόλυτον ἐκφορὰν οἷον, ἔπαισέ με· φανερὸν γὰρ ὅτι δεῖξις, ἀλλ' οὐκ ἐπιτεταμένη, οὐδὲ πρός τι ἀναλεγομένη. καὶ ἡ ἀντιδιασταλτική· ἐμὲ αὐτὸν ἔπαισε. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐπιτέταται τὰ τῆς δείξεως· καθάπερ τὰ ἐν τῇ ποιότητι νοεῖται· λευκὸς, ἀπολελυμένην ἔχει τὴν ποιότητα· ἐπιτεταμένην δὲ, ἐν τῷ λευκότερος. πρὸς ἕτερον γὰρ πρόσωπον ἀναφέρεται, ὃ πάντως ἐπιζητοῦμεν. ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ἐμὲ, ἐπί τινα τὴν δεῖξιν ἀπήτησε, πρὸς ὃ συνετάθη. διότι μέντοι ἐν ἁπάσαις τὸ τοιοῦτον οὐκ ἐχώρει, ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἰρήσεται. Καλοῦνται οὖν αἱ ἐντελεῖς κατὰ

ἴσ. ἐπιτείνεται

ἀπαιτήσει D.

ὃν ἀπετάθη D.

τὴν

τὴν φωνὴν καὶ † τὸν διεγηγερμένον τόνον, ὀρθοτονούμεναι· τάχα συνωνυμοῦντος τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ ὑγιοῦς. αἱ δὲ τὸν τόνον μεταθεῖσαι, ὡσπερεὶ ἀπὸ τῶν ἐγκλινόντων τὰ βάρη ἐφ' ἕτερον σῶμα, ἐγκλιτικαί. εἴγε τὸ, Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοὶ, μετὰ τῆς [τῆς] ἐντελοῦς γραφῆς, καὶ τὸν ἴδιον τόνον ἔχει· τὸ δὲ, Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον, παρῆκε μὲν τὴν γραφὴν, μετέθηκε δὲ καὶ τὸν τόνον. Παρέπεται δὲ καὶ ἀναφορὰ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον· δι' ἧς τὰ προκατειλεγμένα ὀνόματα ἀναπολούμενα ἀντονομάζεται· Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ.

γ', Διατί αἱ μὲν αὐτῶν, δεικτικαί, αἱ δὲ, ἀναφορικαί.

Ἐπεδείξαμεν ἐν τοῖς προεκδοθεῖσιν, ὡς αἱ τοιαῦται τῶν ἀντωνυμιῶν, οὐχ ὡς ἔτυχεν ἀνθ' ἁπλῶν ὀνομάτων παρειλημμέναι εἰσίν, ἀλλὰ δυνάμει ἀντὶ τῶν ὀνομάτων τῶν μετ' ἄρθρων παραλαμβανομένων. οὐ γὰρ μόνον ἀντωνόμασται, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐστὶν ἀντωνυμιῶν ἐπινοῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἀναφέρεται. ὅπερ οὐκ ὀνομάτων ἴδιον, εἰ μὴ προσλάβοιεν τὰ ἄρθρα. [ἔστι καὶ οὕτω φάναι· δι' οὗ ἀντονομάζεται προκατειλεγμένους διὰ τούτου ἐπιδέξεται τὴν ἀναφοράν·] εἴγε ἰδίωμα ἀναφορᾶς, προκατειλεγμένου προσώπου δευτέρα γνῶσις· ἣν ἐπαγγέλλεται ἡ αὐτὸς ἀντωνυμία. δεδείξεται γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς αἱ δεικτικαὶ

προσλαμβ.

αὐτονομάζουσ) ἐπιλέξεται

& voce, & tenore erecto, ea vocantur ὀρθοτονούμενα, i. *tenorem rectum habentia*: quia fortasse *recti* & *sani* vox habet communionē nominis. Quę autem suo tenore carent, vocantur ἐγκλιτικὰ, i. *inclinata*; ducta metaphora ab iis qui onera in aliud corpus reiiciunt. siquidem illud Homeri, σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοὶ, præter scripturam, quæ est integra, suū etiam tenorem habet. Il. δ. illud vero, Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον, Od. ν. neq; scripturam habet integram, & suum reiecit tenorem. Accidit etiam in tertia persona pronomini relatio, qua nomina prędicta, repetita, per pronomen enunciantur: Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς Il. ν. τε & Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν, Τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζὺν Νωλεμέως· αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ.

3, *Cur alia pronomina demonstratiua sint, alia relatiua.*

Demonstrauimus in superiore disputatione, huiusmodi pronomina nō temere assumi pro simplicibus nominibus, sed vi & potestate pro nominibus cū articulo iunctis. nam nō solum loco nominis accipiuntur, quemadmodum cetera pronomina; sed præterea habent relationem; quæ non est nominum propria, nisi assumpserint articulos. siquidē relationis proprietas est, personæ antedictæ secūda cognitio; quam pollicetur pronomē αὐτός. in iis.n. quæ sequuntur, fiet planū, pronomina demōstratiua

vicem ſubire nominum, non eorum quæ ante memorata fuerunt, ſed eorum quę aſſumi non poſſunt: atq; ita distribuuntur in demonſtratiua & relatiua; quamquam in vnicam conuenerint appellationem. in vtrorumque enim diſcrimine illud commune habent, quod vtraque ſunt pronomina. nam vel cũ nomina enunciari non poſſunt, vel cum ſunt enunciata, ſed repeti non poſſunt, hæc aſſumuntur. ſi quis enim pro

Il. eo pronomine, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ, reponat nomẽ Ζεύς, non referet vtramque illam orationem ad Iouem,

noua ſed *alterius orationis principium inſtituet. Eadẽ ratio eſt in omnibus quæ eodem modo ſumuntur. licet enim pro relatiuis pronominibus nomina ponere, orationemque variare. Quoties tamen duo hęc pronomina, ἐκεῖνος & οὗτος, non demonſtrãt res certas, quæ ſub aſpectum cadũt, ſed referunt; exiſtimandum eſt eorum demõſtrationem ad mentem referri: ita vt aliæ ſint oculorum, aliæ mentis demonſtrationes. Cum igitur natura demonſtratiua ſint, recuſant articulum, qui huic conſtructioni aduerſarius eſt.

4. Pronomina perſonæ tertiæ capere plures voces neceſſario.

Tertię quoq; pronominũ perſonę, potiſſimum diuerſa voce, diuerſas efficiunt perſonas; quamquam verba vnica voce feruntur ad diuerſas perſonas: γράφει Διονύσιος, vel

οὐκ εἰρημένων τῶν ὀνομάτων, ἀνθυπηνέχθησαν, ἀλλ' οὐ δυναμένων παρα- (ἢ δέον) ληφθῆναι. καὶ οὕτω μερίζονται εἰς τὰς δεικτικὰς καὶ ἀναφορικάς, εἰς μίαν ὀνομασίαν συνελθοῦσαι. κατὰ γὰρ ἑκατέρας (ἑκατέρων) τὰς διαφοράς, ἓν συνάγεται τὸ ἀντονομάζεσθαι. ἢ γὰρ μὴ δυναμένων τῶν ὀνομάτων εἰρῆσθαι, αὗται παραλαμβάνονται· ἢ εἰρημένων μὲν, πάλιν δὲ [μὴ] δυναμένων παραλαμβάνεσθαι. εἰ γάρ τις ἀντὶ τοῦ, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ, ἀντιθήσει τὸ Ζεύς, οὐ συνάξει τοὺς δύο λόγους κατὰ τοῦ Διός, ὡς ἀρχὴν δὲ λόγου ποιήσεται. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐπὶ ἁπασῶν τῶν οὕτω παραλαμβανομένων. πάρεστι γὰρ ἀντὶ τῶν ἀναφορικῶν (ἢ ἐξῆς) τὰ ὀνόματα τίθεσθαι, καὶ τὰ τοῦ λόγου ἀλλοιῶσαι. ὁπηνίκα μέντοι τὸ ἐκεῖνος καὶ οὗτος οὐ δεικνύωσι τὰ ὑπὸ ὄψιν, ἀναφέρωσι δὲ, δεκτέον ὅτι [καὶ] ἡ ἐκ τούτων δεῖξις ἐπὶ τὸν νοῦν φέρεται· ὡς τὰς μὲν, τῆς ὄψεως εἶναι δείξεις· τὰς δὲ, τοῦ νοῦ. φύσει γοῦν οὖσαι δεικτικαὶ, καὶ τὸ ἀντικείμενον ἄρθρον τῇ συντάξει οὐ παραλαμβάνουσι.

λʹ. Ὅτι ἀναγκαίως τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν πλείοσι φωναῖς καταγίνεται.

Καὶ ἔτι ἐξαιρέτως καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν διαφόροις φωναῖς, διάφορα τρίτα ἀποτελοῦσι, τῶν ῥημάτων διὰ μιᾶς φωνῆς ἐπὶ πλείονα πρόσωπα συντεινόντων· γράφει Διονύσιος, ἢ Τρύφων,

Τρύφων, ἤ τις ἄλλος † τῶν δυναμένων πρᾶγμα παραδέξασθαι. οὐ μὴν ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν· εἴγε [μὴν] ἀναφορικὴ μὲν ἡ αὐτὸς, δεικτικὴ δὲ ἡ ἐκεῖνος, καὶ ἔτι ἡ οὗτος, διαφέρουσα τῷ διαστήματι τῆς δείξεως. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ ὅδε.

ε', Διατί κατὰ τὸ τρίτον, τῷ ι ἐπέκτασιν ἀνεδέξαντο, χωρὶς τοῦ αὐτός.

Κἀπεὶ ἔφαμεν τὰς δεικτικὰς ἐπιτείνεσθαι εἰς πλείονα δεῖξιν, αἱ δὲ προκείμεναι φωναὶ, οὐκ ἠδύναντο τὸ διπλοῦν τοῦ τόνου ἀναδέξασθαι, καθάπερ ἡ ἐμοῦ καὶ ἐμοὶ, καὶ αἱ σύζυγοι, διὰ τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν, εἰς παραγωγὴν τὴν διὰ τοῦ ι, μετῆλθον, ἐπισπώμεναι κατὰ τοῦ τέλους τὴν ὀξεῖαν, εἰς ἐμφανισμὸν τῆς πλείονος ἐπιτάσεως· καθάπερ καὶ αἱ προκατειλεγμέναι κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον· ἐκεινοσί, οὑτοσί, ὁδί. προῦπτον γὰρ ὅτι στερουμένη ἡ αὐτὸς τῆς δείξεως, συνεστέρητο καὶ παραγωγῆς ἐπαγγελμένης ἐπὶ πλείονα δεῖξιν. Δοκεῖ δέ μοι μηδὲ ἀλλοτρίως ἡ παραγωγὴ τοῦ ι παραδεδέχθαι. ἦν γὰρ τοῦτο θεματικὸν ἐν τρίτοις προσώποις τῆς εὐθείας. Πῶς οὖν οὐκ εὐήθεις οἱ περὶ Ἄβρωνα, καταδραμόντες Ἀριστάρχου, ὡς οὐ δεόντως φαμένου κατὰ πρόσωπα συζύγους τὰς ἀντωνυμίας· καθ' ὃ κοινὸς ὁ ὅρος καὶ ῥημάτων· καὶ μᾶλλον γε αὐτῶν. συζυγοῦσι γὰρ αἱ φωναὶ, κατά τε ποιότητα τῶν στοιχείων, καὶ κατὰ πο-

* παραγωγὴν

Τρύφων, vel aliquis alius, qui possit actionem illam suscipere. at non ita in pronominibus: siquidē diuersa est vox relatiui αὐτός, & demonstratiui ἐκεῖνος, & præterea demōstratiui οὗτος, quod demōstrationis interuallo differt a superiore. Eadē est ratio pronominis ὅδε.

5 Cur pronomina in tertia persona producantur litera ι, vno excepto αὐτός.

Quoniam vero diximus demonstratiua pronomina intendi ad maiorem demonstrationem; voces autē istæ, de quibus iam agitur, nō poterāt recipere duos tenores, sicuti faciunt ἐμοῦ & ἐμοί, & earum affines, propter grauem tenorem, quem in extremis habent syllabis; ideo sunt productæ litera ι, & tenorem acutū ad extremam syllabam traxerunt, vt maiorem intensionem indicarēt; sicuti faciunt in prima & secunda persona pronomina paulo ante memorata; ἐκεινοσί, οὑτοσί, ὁδί. nam αὐτός, quod demonstratione priuatur, priuatur simul nimirū & *productione quæ additur ad maiorem demonstrationem. Ac existimo productionem istam ι, nō temere receptam fuisse. nā aderat in recto primitiuo tertiarum personarū. Quid est igitur cur Abro stultitiæ damnandus non sit, qui Aristarchū insectatur, quod vitiose dixerit, pronomina esse coniugata in personis: quatenus hæc definitio verborum etiam communis est, & potius verborum. nam in verbis voces coniugantur, tum qualitate literarum, tum quan-

* productione

titate syllabarum; quinetiam (vt constat) tempore, ac tenore: id quod deest pronominibus. siquidem plerique carent coniugatione: quod declinanti ea perspicuum fit. Constat enim Aristarchum non vocem pronominis, sed eius significatum definiuisse. id quod omnes definitiones faciunt. dicimus enim etiam pronomina carere articulis: & tamen, quod ad vocem attinet, non carent. nam dicimus, ἡ ἐγὼ, per se habet acutum tenorem: ἡ ἔγωγε, est Atticorum. Illud igitur est pronomen, quod loco nominis sumitur, cum demonstratione, vel relatione; quod nimirum caret articulo. nam ecce demonstratio, & personarum finitio, ad tertiam vsque progressa est. etenim & cum referuntur, finiuntur; quatenus personæ, quæ finiuntur, notæ sunt: & cum demonstrantur, finiuntur; quatenus personæ præsentes sunt. atque hęc est personarnm coniugatio. nam verba carent ista coniugatione. quamuis enim in prima & secunda finiuntur, in tertia tamen persona infinita sunt, exceptis ἀστράπτει, βροντᾷ, & aliis huiusmodi verbis: in quibus actus eiusmodi præcipuus refertur ad Iouem. itaq; verbum non finitur, sed qui est generis & significationis eius auctor; nempe Iupiter. Patet igitur, multiplicē pronominū in tertia persona positionē esse; ne vnica voce diuersę significarentur personę. sequebatur.n. vt ipsæ quoq;, sicut in verbis tertiæ personę,

σύστημα τῶν συλλαβῶν· καὶ φαίνεται ὅτι καὶ κατὰ χρόνον καὶ τάσιν. ταῖς γε μὴν ἀντωνυμίαις οὐ συνῆν τὸ τοιοῦτον· εἴγε αἱ πλείους ἀσύζυγοι, ὡς σαφές ἐστι τοῖς κλίνουσι τὰς ἀντωνυμίας. φαίνεται γὰρ ὅτι ὁ μὲν Ἀρίσταρχος, οὐ τὴν φωνὴν ὡρίσατο τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτῆς παρυφιστάμενον· καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι ἔχουσι. φασὶ γοῦν ἀσυνάρθρους ἀντωνυμίας. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ φωνῇ, οὐκ εἰσὶν ἀσυνάρθροι· ἐπεὶ φαμὲν, ἡ ἐγὼ, μόνως ὀρθοτονεῖται· ἡ ἔγωγε, ἀττικόν ἐστιν. ἐκεῖνο οὖν ἀντωνυμία, τὸ μετὰ δείξεως ἢ ἀναφορᾶς ἀντονομαζόμενον, ᾧ οὐ σύνεστι τὸ ἄρθρον. ἰδοὺ γοῦν ἡ δεῖξις καὶ ὁ ὁρισμὸς τῶν προσώπων ἄχρι τρίτου διῆλθε. καὶ γὰρ ἀναφερόμεναι ὁρίζονται, καθ' ὃ τὰ πρόσωπα ἐγνώσθη· καὶ δεικνύμεναι, καθ' ὃ τὰ πρόσωπα ὑπ' ὄψιν ἐστί. καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ συζυγία τῶν προσώπων. τὰ γὰρ ῥήματα, ἀσύζυγα. ὁριζόμενα γὰρ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον, ἀοριστοῦται κατὰ τὸ τρίτον· πλὴν τοῦ ἀστράπτει, καὶ τῶν τοιούτων, ὑποστελλομένων· καθὸ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἐξαιρέτως τῷ Διῒ ἀναπέμπεται. ὥστε οὐ τὸ ῥῆμα ὥρισται, † τὸ δὲ τούτου τὴν διάθεσιν ἐνεργῶν. πρόδηλος οὖν ἡ πολυμερὴς τῶν φωνῶν θέσις, ὑπὲρ τοῦ διὰ μιᾶς φωνῆς διάφορα πρόσωπα λέγεσθαι. ἴσ. μὴ δ. D. παρηκολούθησε γὰρ τὸ, καὶ τὰς ἐν τρίτοις

ἀορι-

ἀορισοῦσθαι· εἴγε μία λέξις πλείονα σημαίνουσα, ἀορίστου παρεμπτώσεως αἰτία γίνεται.

ϛʹ, Ὅτι δεόντως καὶ κατὰ πτῶσιν θεματικαί, καὶ κατ' ἀριθμόν.

Ἐπεὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν πτωτικῶν ἐπ' εὐθείας λημματιζόμενα, γενικὴν καὶ τὰς ὑπολοίπους πτώσεις πρὸς ἀκολουθίαν τῆς εὐθείας ἀποτελεῖ· οὐχ ὑποστελλομένου τοῦ ἄρθρου· εἴγε καὶ αὐτὸ ἐδείχθη ἐν τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ κεκλιμένον. Αἱ δὲ προκείμεναι πρωτότυποι ἀντωνυμίαι, θεματικώτερον ἐκλίθησαν· οὐ δυναμένης τῆς ἐγὼ κατὰ λόγον τῶν πτωτικῶν τὴν ἐμοῦ γενικὴν παραδέξασθαι· οὐδὲ μὴν τῆς ἐμοῦ, τὴν ἐμοὶ ἢ ἐμέ· δεόντως καὶ τῶν παρεπομένων ἀριθμῶν ἐξ ἀπαραλύτων πάλιν θεματικῶς. ἀδύνατον γὰρ τὴν μὴ κλιθεῖσαν γενικὴν ἐξ εὐθείας, ἀριθμὸν ἀκόλουθον παραστῆσαι. κλιθεῖσα γὰρ, συγκλίνει τοὺς ἀριθμοὺς, καὶ τὰς ἑξῆς πτώσεις. διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἑτεροκλίτοις παρηκολούθησε τις εὐθεῖα, τῆς γενικῆς τὰ λοιπὰ σχήματα ἀποδιδούσης· οἷον ἡ μεγάλου, ἐποίησε τὸ μεγάλοι· καὶ ἔγκλιμα τοῦ τοιούτου ἡ μεγάλος εὐθεῖα διασώζεται. καὶ ὁμοίως ἡ ὕδατος· καὶ ἔτι ἡ γυναικὸς, ἤτε πολλοῦ· πολλοὶ γὰρ, καὶ ὕδατα, καὶ γυναῖκες. καὶ διὰ τοῦτο συνυπῆρχε τὸ πολλὸς, τὸ γύναιξ, τὸ ὕδας. διὰ τοῦτο οὖν ἡ ἐμοῦ οὐ κλιθεῖσα, γενομένη δὲ ἐν θέματι, καὶ τὸ

ἐκ κλ. D

essent infinitę: siquidem vna dictio plura significãs, significationis infinitæ causa est.

6. Pronomina merito habere casus & numeros primitiuos.

Præterea cetera casualia, posito recto casu, ad eius cõsequẽtiam genitiuum & ceteros formare solent casus, articulo non excepto: siquidem demonstratũ est, ipsum quoque articulum inclinari iuxta congruam consequentiam. Pronomina vero primitiua, de quibus est disputatio, primitiue inclinantur. nam ἐγὼ non potest iuxta regulam casualiũ recipere genitiuum ἐμοῦ: neq; genitiuus ἐμοῦ datiuum ἐμοί, neq; datiuus ἐμοὶ accusatiuum ἐμέ: atq; ita rursus numeri multitudinis merito variantur, & ipsi quoque primitiue enuntiantur. fieri enim non potest vt genitiuus, qui a recto deductus non est, numerum consequentẽ repræsentet: at qui a recto declinatus est, declinat simul numeros & casus consequẽtes: eamq; ob causam nomina heteroclita comitatur alius casus; quoniam genitiuus reliquas figuras exhibet: veluti genitiuus iste τοῦ μεγάλου, format rectum pluralem οἱ μεγάλοι: itaque rectus ὁ μεγάλος adhuc reperitur, qui est huius inclinamenti. Eadẽ ratio est in genitiuis ὕδατος, γυναικὸς, & πολλοῦ, qui habent rectos plurales ὕδατα, γυναῖκες, πολλοί: quare habent etiam alium rectum casum singularem ὕδας, γύναιξ, πολλός. At in pronomine genitiuus ἐμοῦ non inclinatus, sed primitiuam speciem retinens,

caſuum reliquorũ & numerorum conſequentiam recuſauit.

7, An congrue pronomẽ ἐκεῖνος, eiusq; coniugata, receperint genera.

At pronomẽ ἐκεῖνος, & eius cõiugata, quia inclinata ſunt, ideo habent conſequẽtes & caſus & numeros. Perſpicuũ eſt igitur eos nugari, qui nominum analogiam comparantes, conati ſunt extenuare voces iſtas quaſi expertes conſequentiæ, & regulã non ſeruantes: ſiquidem iis ne illud quidem conceditur, vt cũ quolibet nomine quodlibet comparetur. quamquam in hoc genere eſt fere infinita ſimilitudinis conſequẽtia. comparantur enim inter ſe nomina. Hoc autẽ ſi ita eſt, ſequitur illud, vt fruſtra fiat comparatio diuerſarum orationis partium. alioqui quid vetat, quin etiam verba comparẽt cum pronomine; quoniã pronomen habet diſcretionem perſonarum; atque ita turſus iuſtam conſequentiã adimant pronominibus. Sed illud fortaſſe q̃rat quis, cur pronomina conſequentiam declinarint, & quam ob rem non omnibus tributa ſit nominum poſitio, vt communes vel proprias haberẽt qualitates; vt ἄνθρωπος, Πλάτων, habent. Ac dicẽdum eſt, nomina iſtiuſmodi carere demõſtratione ac relatione. itaq; poſitionem eorum futuram fuiſſe numeroſam admodum, ſi ſuam vnicuiq; notam & qualitatem poſitio tribuere voluiſſet. etenim poſitiones, quę coinci-

ἀκόλουθον τῶν πτώσεων παρῃτήσατο, καὶ τοὺς ἀκολούθους ἀριθμούς.

ζ, Εἰ δεόντως ἡ ἐκεῖνος, καὶ αἱ σύζυγοι, γένη παρεδέξαντο.

Ἡ γοῦν ἐκεῖνος, καὶ αἱ σύζυγοι, κλιθεῖσαι, ἔσχον καὶ τὰ συμπαρεπόμενα ἀκόλουθα. σαφὲς οὖν ὅτι ληροῦσιν οἱ ἐγχειρήσαντες εἰς τὸ ἐπικόπτειν τὰς φωνάς, ὡς ἀνακολούθους καὶ παραλόγους· παρατιθέμενοι τὴν ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἀναλογίαν. ὅπου οὐδ᾽ ἐκεῖνο αὐτοῖς δέδοται, τὸ παντὶ ὀνόματι πᾶν ἀντιπαραβάλλειν. ἀλλ᾽ εἰς τὸ τοιοῦτον ἄπειρός ἐστί τις τοῦ ὁμοίου ἀκολουθία. ἀντιπαραβάλλονται γὰρ αἱ λέξεις. καὶ εἰ τοῦτο, πῶς οὐ μάταιον τὸ διάφορα μέρη λόγου ἀντιπαραβάλλειν; οὐδὲν δὲ ἐκώλυεν, ἐπεὶ καὶ προσώπων διακριτικόν ἐστι τὸ μόριον, ἀντιπαραθέσθαι τὰς φωνὰς τῶν ῥημάτων· καὶ οὕτω πάλιν τὰς ἀντωνυμίας τοῦ δέοντος παραγράφειν. Ἴσως οὖν ἐκείνῳ τις ἐπιστήσειεν· ἕνεκα τίνος † τὸ ἀκόλουθον ἀπένευσαν αἱ ἀντωνυμίαι· καὶ διατί οὐ πάσαις ἡ τῶν ὀνομάτων θέσις ἐπενοήθη, εἰς ποιότητας κοινὰς ἢ ἰδίας, ὡς ἄνθρωπος, Πλάτων. κἀπεὶ οὔτε σὺν δείξει τὰ τοιαῦτα, οὔτε ἀναφορᾷ, πάμπολλος ἡ ἐπὶ τούτων θέσις ἐγίνετο· ἵν᾽ ἑκάστου τὸ χαρακτηριστικὸν ἀπονέμοι τὴν ἑκάστου ποιότητα.

ἢ καὶ εἰς
ἀντιπαραλαμβάνον) γὰρ αἱ λήξεις
ἀντιπαραλαμβάνειν
διακριτικόν

οὐ μα-

οὐ μετρίως γοῦν τὰς ποιότητας ἐπιταράττουσιν αἱ συνεμπεσοῦσαι θέσεις, ἔν τε προσηγορικοῖς καὶ κυρίοις ὀνόμασι. διὸ καὶ ὑστεροῖτο διὰ τῶν ὀνομάτων νοούμενον πρόσωπον τοῦ ὁρισμοῦ· καὶ ἕνεκα τοῦ τοιούτου ἰδιάζουσα ἡ εὐθεῖα καθ' ἕκαστον χαρακτῆρα ἀπῄτει τὰς πλαγίας, συνηχούσας πρὸς τὸ ἴδιον τῆς εὐθείας. ἐντεῦθεν οὖν ἀναγκαίως καὶ τὰ γένη παρεισάγεται· ἵνα μετὰ τῆς ποιότητος τοῦ χαρακτῆρος συνδιαστείλῃ τὸ γένος. ἐντεῦθεν συνεπενοήθησαν καὶ αἱ ἐπιθετικαὶ θέσεις· ἵνα καὶ τὰ παρακολουθήσαντα τοῖς κοινῶς ἢ ἰδίως νοουμένοις ἀναπληρωθῇ· τῷ μὲν ἵππῳ, εἰ τύχοι, τὸ λευκὸς, ἢ ταχύς· τῷ δὲ Πλάτωνι, τὸ σοφὸς, τὸ ἀγαθὸς, ἄλλα τε πάμπολλα τὰ δυνάμενα †παρέπεσθαι. ἐντεῦθεν καὶ αἱ συνθέσεις ἐπενοήθησαν, μισάνθρωπος, φερέπονος, φιλόλογος· αἵπερ ἐκ τῶν ἐπισυμβεβηκότων ἐγένοντο. αἱ μέντοιγε ἀντωνυμίαι, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσαι, διὰ τῆς ἐν αὐταῖς ἐγκειμένης δείξεως, †εἰς τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν ἔχουσιν εὔληπτα καὶ τὰ συμβεβηκότα τῇ ποιότητι· λέγω τὰ δυνάμενα δι' ὄψεως ἐπινοηθῆναι, λευκὸν ἢ μέλαν, μακρὸν ἢ βραχύ. οὐχ ὑπὸ δεῖξιν γὰρ πιπτούσης τῆς ψυχῆς, οὐδὲ τὰ ταύτῃ ἐπιφέροντα εὐσυνόπτα ἂν γένοιτο πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν. ἔνθεν τοὺς πολλοὺς χαρακτῆρας παρῃτημέναι εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι. ἑκάστη γὰρ

dunt, confundunt qualitates non mediocrem in modum, tum in appellatiuis, tum in propriis nominibus. Hinc sequeretur vt persona, quę nominibus intelligitur, finita esse non posset: eamque ob causam rectus casus, suam in vnaquaque nota sedem obtinens, obliquos casus poscit, conuenientes proprietati recti. Hinc etiã necessario adsciscit genera; vt vna cũ qualitate notæ genus etiam distinguat. Hinc etiam repertæ sunt adiectiuorũ appositiones; vt compleantur ea quæ accidunt nominibus siue appellatiuis, siue ꝓpriis: equo, si ita casus tulerit, λευκὸς, vel ταχύς: Platoni, σοφὸς, vel ἀγαθὸς, & alia permulta, quæ accidere possunt. Hinc etiã nominum compositio reperta est; μισάνθρωπος, φερέπονος, φιλόλογος: quę nata est ex accidentibus. At pronomina, quæ propter insitam sibi demonstrationem, nihil aliud respiciunt, quam subiectam naturam, facile apprehẽdere accidentia quoque possunt qualitatis: ea inquam quę oculorum sensu percipi possunt; album, vel nigrum; longum, vel breue. nam quæ accidunt animæ, ea nequeunt a pronominibus demonstrari; quoniam anima sub sensum non cadit. Propterea igitur pronomina multas istiusmodi notas recusarunt. singula e-

nim singulis in casibus pro quibuslibet nominibus sumuntur. Hoc si ita est, sequitur vt pronomina cōuenienter careant congrua nominū declinatione: ne videlicet ea quæ pro quolibet nomine sumūtur, vna terminatione, idque sua, finirentur. Eam ob causam genera etiā, quæ sua terminatione nō distinguuntur, habent positionem congruam, & aptam tribus generibus, vna dumtaxat voce: siquidem eorum quoque demonstratio hoc tantum indicat, substantiam inquā. etenim si coincidat in pronominū positionem nominum terminatio, ea positio per comitantem numerum, nō cogitur sequi declinationē quæ inest nomini, sicuti est pronomen ἐγώ, & ἐμοῦ. itaq; Iones & Æoles non eandē terminationem vtriq; assignarunt, sed voces produxerūt, non eo modo quo genitiuos nominum. proferunt enim ἐμέο, & ἐμεῦ, non sicut in nominibus Ἀτρείδεω, Ἀτρείδαο, vel καλοῖο. Possessiuum tamen sequitur vocē nominis, cuius terminationem iam recepit, eaque inclinatur. itaq; in dialectis etiam recipit *eandem terminationem. nā dicimus ἐμοῖο, sicuti καλοῖο: id quod minime dubium est. Relatiua igitur aut demonstratiua pronomina, nō indigent nominis accidentibus. ἐκεῖνος tamen demonstratiuum, & αὐτὸς relatiuum, habēt aliquam inter se oppositionem. nam ἐκεῖνος, deriuationis potius quam pronominis terminationem habet: quemadmodum aduerbium quoq; τημοῦτος eandem de-

*conuenientem

αὐτῶν καθ' ἑκάστην πτῶσιν ἀντὶ παντὸς ὀνόματος παραλαμβάνεται). καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, φυσικώτερον ἄρα ἀφέστηκεν ἡ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀκόλουθος κλίσις· ἵνα μὴ τὰ ἀντὶ παντὸς ὀνόματος παραλαμβανόμεναι, μιᾷ καταλήξει τῇ ἐκ τούτων ὑποπέσωσι. διὸ καὶ τὰ γένη οὐκ ἐκκοπτόμενα τοῖς ἰδίοις τέλεσι, κατάλληλον ἔχει τὴν ἐν τοῖς τρισὶ γένεσι θέσιν, διὰ μιᾶς συλλαβῆς· εἴγε καὶ ἡ δι' αὐτῶν δεῖξις, αὐτὸ μόνον οὐσίαν παρεμφαίνει. καὶ γὰρ εἰ συνεμπέσοι λῆξις ὀνοματικὴ αὐτῇ, ἡ διὰ τοῦ συνόντος ἀριθμοῦ τὴν ὑπεκλύει) τοῦ ἀκολούθου τῆς ἐγγινομένης κλίσεως· ὡς ἔχει ἡ ἐγώ, καὶ ἡ ἐμοῦ. ἐφ' οἷς καὶ αἱ διάλεκτοι οὐ τὴν αὐτὴν λῆξιν ἐπεμέτρησαν, ἀλλὰ τὰς φωνὰς παρενηνεγμέναι, οὐχ ὥσπερ τὰς γενικὰς τῶν ὀνομάτων, ἐμέο καὶ ἐμεῦ, οὐχ ὡς ἡ Ἀτρείδεω καὶ ἡ Ἀτρείδαο, ἢ καλοῖο. ἡ γοῦν ὁμόφωνος κτητική, ὀνόματος ἤδη τὸ τέλος ἀναδεδεγμένη, ἐφ' ᾧ καὶ φέρεται, πάλιν τὸ δέον ἀνεδέξατο κατὰ τὰς διαλέκτους, ἐμοῖο, ὡς καλοῖο, καθὼς πρόκειται. Αἱ οὖν ἀναφερόμεναι ἢ δεικνύμεναι, ἀπροσδεεῖς εἰσι τῶν παρεπομένων τῷ ὀνόματι. ἀλλὰ ἀντίκειται ἥτε ἐκεῖνος, καὶ ἡ αὐτός. ἡ γὰρ ἐκεῖνος, παραγωγῆς κατάληξιν ἔχει, οὐκ ἀντωνυμίας. καθὸ καὶ τὸ τημοῦτος, ἐπίρρημα ὄν, παραγωγῆς

ἄλλως Soph.

καὶ ἡ κ.

τῆς αὐ-

τῆς αὐτῆς ἔτυχεν [καὶ οὐκ ἀπεμφαῖνον, δύο ἀντικεῖσθαι, ἁπασῶν τὸ δέον σχῆμα ἀναδεδεγμένων. μήποτε δὲ εὐλόγως καὶ διὰ τῆς φωνῆς συνεπίσχυσαν ὁρίσαι τὸ ὑποκείμενον.] ἡ γὰρ ἐξ αὐτῶν νοουμένη ἀπόστασις, ἀμαυροτέραν τὴν δεῖξιν καθίστανε. καὶ ἔνθεν παρεισεδύετο τὸ γένος· οὐχ ἵνα τὴν οὐσίαν παραστήσῃ, ἀλλ' ἵνα τὸ γένος διαστείλῃ. τὰ γὰρ κοινὰ λεγόμενα ἐν γένει, λέγω ἐπὶ τῶν προσηγορικῶν, ἐξ ἀποστήματος ἐπινοηθέντα, οὐκ ἐξίσχυσε τὸ γένος διαστεῖλαι· λέγω ἐπὶ τοῦ ἵππος ἢ ἄνθρωπος. πλησιάσασι δὲ αὖθις καὶ δήλοις γενομένοις κατὰ τὸ γένος, συνεγένετο καὶ τὸ ἄρθρον. πολλῷ δὲ μᾶλλον καὶ ἡ αὐτός. τὰ γὰρ ἀπόντα τῶν τρίτων προσώπων ἀναφέρουσα, ὑπόμνησιν καὶ διὰ τοῦ γένους ἐποιεῖτο, καὶ διὰ τοῦ χαρακτῆρος. Ἀλλ' ἐκεῖνο λείπεται, τίνος ἕνεκεν [εἰς ος κατέληξαν, πλείστης οὔσης καταλήξεως ὀνομάτων; ἢ ὅτι γενικωτέρα ἐστὶν] ἡ εἰς ος κατάληξις; διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἄρθρα, πᾶσιν ὀνόμασι παρατιθέμενα, ἐν ταύτῃ τῇ καταλήξει ἐγένετο· καὶ αὗται αἱ παραχθεῖσαι ἀντωνυμίαι εἰς ὀνόματος κτῆσιν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐμός, καὶ τῶν συζύγων. καὶ σχεδὸν ἅπασαι αἱ πευστικαὶ πτώσεις, ἐπιζητοῦσαι πᾶν ὄνομα, ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπός. πρόσκειται τὸ σχεδόν, διὰ τὸ τίς·

αὐταί

riuationem sortitum est. Neq; vero fuerit absurdum, duo pronomina esse inter se opposita; cum omnia receperint figuram sibi conuenientem. fortasse enim non sine recta ratione etiam voce ipsa *propositam personam finire valuerunt. nam interuallũ, quod iis duobus pronominibus intelligitur, facit remissiorem eorum demonstrationem: eamque ob causam succedit genus, non vt præsentem sistat substantiã, sed vt distinguat genus. nam ea quæ commune genus habẽt, appellatiua inquam nomina, vt *equus*, *homo*, si ex loci interuallo percipiãtur, genus distinguere non valent: sin accedant propius, & genus eorum innotescat, tum vero etiam articulũ asciscũt. Hoc facit multo magis αὐτὸς pronomen. nam cum absentes tertias personas referat, & genere & voce cõmonefacit. Reliqua est illa quæstio; cur pronomina hæc syllaba ος terminentur potius; cum plurimæ aliæ sint nominum terminationes? An quia terminatio in ος est magis vniuersalis: eamque ob causam articuli, qui omnibus nominibus apponuntur, hãc terminationem obtinuerũt; & ipsa deriuata possessiua pronomina, vt ἐμός, & eius coniugata; & propemodum omnia interrogatiua casualia, quærentia quodlibet nomen, ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπός. Addita est particula *propemodum*; propter τίς:

suppositum

quod ne ipsum quidem est expers huius terminationis: siquidē νίος apud Æoles nominatiuū in ος obtinuit: adiuuante etiam articulo subiunctiuo ὅς, *quod habet æqualem potestatem; eiq; etiam associatur; vt in illo, Ὅστις ἐμὸν περὶ σῆμα: &, Ὅστις ἐπὶ δεῖπνον ὀψὲ κληθεὶς ἔρχεται.

qui

8, Quid causæ sit cur poetæ articulos loco pronominum vsurpent.

Dicendum etiam est de iis quæ voce sunt articuli, pronomina transsumptione fiunt:

Il. α. Ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, pro οὗτος:

Il. α. &, Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος:

Od. ν. &, Ὡς ἡ ῥίμφα θέουσα:

Od. β. &, Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐελδαίνομεν:

quod loco pronominis ταύτης transsumitur: assumit autem extrinsecus articulum: idque recte. Ac primum illud in vniuersum de istiusmodi exemplis statuendum est, nominandi casus, & pronomina quæ pro nominibus sumuntur, seruare eandem cōstructionem atq; verba: nam sicuti dicitur Τρύφων διδάσκει, ita etiam οὗτος διδάσκει: at obliquos recipere constructionem nominatiui, verba vero interposita demonstrare *affectionem vniuscuiusque casus: quale est istud, Θέωνα διδάσκει Τρύφων: &, τοῦτον φιλῶ ἐγὼ, τοῦτον φιλεῖ Θέων. Verumtamen illud quoque verum est, articulos coniungi cum nominibus pro quibus pronomina succedunt, quæ neque quantitates, neque qua-

significationem

ὅπερ οὐδὲ αὐτὸ ἐκτός ἐστι τῆς εἰς ος καταλήξεως· εἴγε τὸ †νίος παρ' Αἰολεῦσι, τῆς εἰς ος εὐθείας ἔτυχε· συνεπισχύοντος καὶ τοῦ ἰσοδυναμοῦντος αὐτῷ, λέγω τοῦ ὅς· ᾧ καὶ συμφέρεται· ὡς ἐν τῷ, ὅστις ἐμὸν περὶ σῆμα· καὶ ὡς ἐν τῷ, ὅστις ἐπὶ δεῖπνον ὀψὲ κληθεὶς ἔρχεται).

η', Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὰ ἄρθρα παρὰ ποιηταῖς εἰς ἀντωνυμίαν παραλαμβάνεσθαι.

Ῥητέον δὲ καὶ περὶ τῶν τῇ φωνῇ ἄρθρων καθεστώτων, τῇ δὲ ἐξ αὐτῶν μεταλήψει [ἀντὶ] ἀντωνυμιῶν· ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, ἀντὶ τοῦ οὗτος· Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος· Ὡς ἡ ῥίμφα θέουσα· Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐελδαίνομεν. ὃ μεταλαμβάνεται μὲν εἰς τὸ ταύτης, προσλαμβάνει δὲ ἔξωθεν δεόντως τὸ ἄρθρον. καθόλου [γὰρ] περὶ πάντων τῶν τοιούτων αἱ ὀνομαστικαὶ πτώσεις, καὶ αἱ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμεναι ἀντωνυμίαι, σύνταξιν τὴν αὐτὴν ποιοῦνται τοῖς ῥήμασιν. ὡς ἔχει τὸ, Τρύφων διδάσκει, καὶ οὗτος διδάσκει. αἵ γε μὴν πλάγιαι, τὴν ἐκ τῶν εὐθειῶν σύνταξιν ἀναδέχονται τῶν μεταξὺ πιπτόντων ῥημάτων, ἐνδεικνυμένων τὴν ἑκάστης διάθεσιν· ὡς ἔχει τὸ, Θέωνα διδάσκει Τρύφων, τοῦτον φιλῶ ἐγὼ, τοῦτον φιλεῖ Θέων. Ἔστι γε μὴν κἀκεῖνος ὁ λόγος ἀληθὴς, ὡς σύνεστι τὰ ἄρθρα μετὰ τῶν ὀνομάτων, ἀνθ' ὧν παραλαμβάνεται ἡ ἀντωνυμία, οὐ σημαίνουσα τὰς πηλικότητας, ἢ ποιότητας, ἴσ. σημαίνοντα Soph.

τητας, ἤ τι τῶν παρεπομένων τοῖς ὀνόμασι· καθὸ ἀπεδείξαμεν καὶ ἐπὶ τῆς ἀντωνυμίας τὸ αὐτό. ὡς γὰρ τὸ οὗτος κατὰ παντὸς ὑποκειμένου παραλαμβάνεται, καὶ τὰ ἄρθρα σὺν παντὶ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνεται· ὁ μέγας, ὁ βραχύς, ὁ λευκός, ὁ χρυσοῦς. Καὶ τούτων τῇδε ἐχόντων, ὅταν τὸ ἄρθρον μὴ μετ' ὀνόματος παραλαμβάνηται, ποιήσηται δὲ σύνταξιν ὀνόματος ἣν προεξεθείμεθα, ἐκ πάσης ἀνάγκης εἰς ἀντωνυμίαν μεταληφθήσεται· εἴγε οὐκ ἐστὶ νοούμενον μετ' ὀνόματος, δυνάμει ἀντὶ ὀνόματος παρελήφθη. καὶ ἐνθένδε ἡ σύνταξις αὐτοῦ παρεχώρει εἰς ἀντωνυμικὴν μετάληψιν. ἔστω γάρ τι τοιοῦτον· Χρύσης [γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· καὶ ἔτι μετὰ τοῦ ἄρθρου,] ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· καὶ σαφὲς ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ ὀνόματος, τῷ ἄρθρῳ προσδώσει τὰ τῆς συντάξεως· καὶ οὐκ ἄλλο τι γενήσεται τὸ ἄρθρον, ἢ ἀντωνυμία, ἥ ἐστιν ἀντὶ παντὸς ὀνόματος παρειλημμένη· ἐπεὶ καὶ αὐτὸ κατὰ παντὸς ὀνόματος οὐκ ἐμποδιζόμενον παραλαμβάνεται ἐν ποιότητι, ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν παρεπομένων, καθὼς εἴπομεν. Ἐν μέντοι τοῖς ἑξῆς δεδείξεται, πότε οἱ λόγοι τὰ ὀνόματα παραιτοῦνται, ἀντιπαραδεχόμενοι τὰς ἀντωνυμίας. καὶ ἡ μὲν τοιαύτη σύνταξις, προϋφεστώτων ὀνομάτων, καθ' ὧν ἀναφέρεται τὰ ἄρθρα, ποιεῖται μετάληψιν· † ἡ μέντοι μὴ οὕτως ἔχουσα, αὐτόθεν δὲ ἐν

litates significant, neq; aliud nominum accidēs; sicuti demonstrauimus idem in pronominibus. nam quēadmodum pronomē οὗτος ad quodlibet suppositum assumitur, ita etiam articuli cum quolibet supposito sociantur; ὁ μέγας, ὁ βραχύς, ὁ λευκός, ὁ χρυσοῦς. Cū igitur hæc sic se habeant, cum articulus absq; nomine sumptus, cōstructionem tamē facit nominis eam quam antea exposuimus, tum necessario transsumitur in pronomen. siquidē sine nomine adhibitum, vi tamen ac potestate pro nomine trāssumptum est. fac enim esse aliquid eiusmodi; Χρύσης γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν: & cum articulo, ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀ- Il. α.
χαιῶν: hic est perspicuum, defectum nominis articulo relinquere cōstructionem: atque ita fieri articulum nihil aliud quam pronomē, quod pro quolibet assumitur nomine. nam ipse quoque articulus, nulla re obstante, sociatur cum quolibet nomine significante qualitatem, vel aliud quidpiā eorum quæ nomini accidunt; quemadmodum superius diximus.

In sequentibus vero demōstrabimus quādo recuset nomina oratio, & eorum loco recipiat pronomina. Ac huiusmodi constructio, antecedentibus nominibus, de quibus articuli referuntur, facit transsumptionem: dissimilis autem cōstructio, nullis an-

tecedentibus nominibus, per incertæ personæ anticipationem, transsumit infinitos articulos. qualia sunt exempla istiusmodi; ὁ περιπατῶν κινεῖται: & in subiunctiuis, ὃς ἂν παραγένηται, ἀναγινωσκέτω. idq; iure optimo. nam articulus, qui sociatur cũ quolibet nomine, ad quodlibet etiã nomen insitum potestate recurret. Recte igitur articuli aut in personas definitas assumuntur, nempe pronomina: aut in nomen maxime infinitum, vt est nomen τίς. Etenim hæc oratio, ὁ περιπατῶν κινεῖται, non distat admodũ ab illa, εἴ τις περιπατεῖ, κινεῖται: neq; ista, ὃς ἂν ἔλθῃ, ab illa, εἴ τις ἂν ἔλθῃ. Quare si quod nomẽ iungatur cum superioribus constructionibus, ipsum quoq; suum sensum obtinebit; ὁ Διονύσιος περιπατῶν κινεῖται: Τρύφων κοιμᾶται, ὃς μένει με διαναστάς. Recte igitur in istiusmodi constructionibus hæc etiã pronomina dicentur; quatenus aliæ quoque partes orationis, quæ a sua constructione traductæ, aliarum proprietates complent, mutata ratione, earum appellationem obtinent; vt faciunt aduerbia quæ speciem nominum habent, vt κάλλιστα, ἥδιστα: ἰδίᾳ, δημοσίᾳ, κύκλῳ· participia etiam, cum nominum cõstructionem subeunt; vt ἐρωμένη, εἱμαρμένη. in quibus illud tantum demonstrandum est, nempe mutationem partium; quarum significationes in constructionibus, habent plus ponderis quam voces.

προσλήψει τοῦ ἐσομένου προσώπου παραλαμβανομένη, ἀόριστον μετάληψιν τὴν τοῦ ἄρθρου ποιεῖται· ὡς τὰ τοιαῦτα ἔχει, ὁ περιπατῶν κινεῖται. καὶ ἔτι ἐν ὑποτακτικοῖς, ὃς ἂν παραγένηται, ἀναγινωσκέτω. πάνυ εὐλόγως. συμφερόμενον γὰρ παντὶ ὀνόματι, καὶ ἐπὶ πᾶν ὄνομα ἀναδραμεῖται ἐξ καθεστηκός. ὅπερ ἴδιον ἀορίστου. ὑγιῶς ἄρα τὰ ἄρθρα, ἢ εἰς ὡρισμένα πρόσωπα παραλαμβάνεται τὰς ἀντωνυμίας, ἢ εἰς τὸ ἀοριστότατον· λέγω τὸ τίς. οὐ γὰρ πόρρω πέπτωκε τὸ, ὁ περιπατῶν κινεῖται, τοῦ, εἴ τις περιπατεῖ, κινεῖται· οὐδὲ τὸ, ὃς ἂν ἔλθῃ, τοῦ, εἴ τις ἂν ἔλθῃ. εἰ γοῦν συνεντεθείη τι τῶν ὀνομάτων ταῖς προκειμέναις συντάξεσι, καὶ αὐτὰ κατάστησε) εἰς τὸν ἴδιον μερισμόν· ἴσ. αὐτὸ ὁ Διονύσιος περιπατῶν κινεῖται· Τρύφων κοιμᾶται, ὃς μένει με διαναστάς. δεόντως δὴ οὖν καὶ ἀντωνυμίαι ῥηθεῖεν κατὰ τοὺς μερισμούς, καθότι καὶ ἄλλα μέρη λόγου, πάλιν μετατεθέντα τῆς ἰδίας συντάξεως, καὶ ἄλλων ἀναπληρώσαντα τὰς ἰδιότητας, πάλιν τῆς τούτων ὀνομασίας ἔτυχεν· ὡς ἔχει τὰ ὀνοματικὰ ἐπιρρήματα, κάλλιστα, ἥδιστα· ἰδίᾳ, δημοσίᾳ, κύκλῳ. καὶ ὅτε αἱ μετοχαὶ εἰς ὀνομάτων σύνταξιν παραλαμβάνονται· ὡς τὸ ἐρωμένη, εἱμαρμένη. ἐφ' ὧν χρὴ αὐτὸ μόνον τὴν μετάπτωσιν διδάσκειν. οὐ γὰρ μᾶλλον ἐπικρατοῦσιν αἱ φωναὶ κατὰ τοὺς μερισμοὺς, ὡς τὰ ἐξ αὐτῶν σημαινόμενα.

Εὐλόγως

Εὐλόγως οὖν καὶ ἡ οὗτος, παραχθεῖσα ἐξ ἄρθρου τοῦ ὅς, σημαίνοντος οὐκ ἀρθρικὴν σύνταξιν, ἀλλ' ἀντωνυμικήν, εἰς τὰς ἀντωνυμίας ἐχώρησεν. οὐ γὰρ θεματική ἐστιν, ὥς τινες ᾠήθησαν. καὶ σαφὲς ἐκ τῶν παρεπομένων· ἀπὸ παντὸς ἀρσενικοῦ πρωτοτύπου ἢ παραγώγου, τοῦ εἰς ος λήγοντος, θηλυκὸν γίνεται, τοῦ τέλους εἰς η ἢ εἰς α μακρὸν μεταπίπτοντος· ὅτι μὴ μόνον ἐκ τῆς προκειμένης παραγωγῆς. ἡ γὰρ τοιαύτη παραγωγή, ὑποστρέφει εἰς τὸ πρωτότυπον κατὰ γένος· τηλίκος, τηλικοῦτος· τηλίκη, τηλικαύτη. καὶ ἔτι ἐπὶ οὐδετέρων. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ τοσοῦτος, τοιοῦτος· ὅπερ παρηκολούθηκε καὶ τῇ ὅς, οὗτος· καὶ οὐκέτι τὸ θηλυκὸν οὕτη, ἀλλὰ πάλιν ἡ αὕτη. κἀπὶ οὐδετέρου, λέγω τὸ τό, ἀπὸ τοῦ τ ἤρξατο· καὶ τὸ τοῦτο, ἀπὸ τοῦ τ ἤρξατο. καὶ κατὰ πτώσεις δὲ παράγεται. οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ τηλικαῦται, γενικὴν φαμὲν τηλικαύτων· ἢ ἀπὸ τοῦ τοιαῦται, τοιαύτων· καθό ἐστιν ἐπινοῆσαι ἐπὶ ἀπολύτων θεματικῶν. αὐταὶ γοῦν αὐτῶν φαμέν. καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀνεπεκτάτου· τοῖαι, τοίων· τηλίκαι, τηλίκων. καὶ σαφὲς ὅτι παρὰ μὲν τὸ τηλίκαι, τὸ τηλικαῦται· παρὰ δὲ τὸ τηλίκον, τὸ τηλικοῦτον. ταὐτὸ οὖν ἐπηκολούθηκε καὶ ἐπὶ τοῦ αἱ, αὗται. κἀπεὶ εἴχετο παραγωγῆς τῆς παρακειμένης, οὐκ ἔτι αὐτῶν,

συμπα- ρατ. D.

παρηκο- λύθη

ἐπακο- λυθεῖ

προκει- μένης

Recte igitur pronomē quoque οὗτος, qđ est deductum ab articulo ὅς, significante non articuli, sed pronominis constructionem, in ordinē pronominum concessit. neque enim οὗτος est primigenium, vt nonnulli existimarunt. fidem namque faciunt hoc esse deriuatum, accidentia. A quolibet masculino terminante in ος, siue sit primitiuũ, siue deriuatũ, formatur fœmininũ, extrema syllaba mutata in η, vel in α lōgum: excepto isto deriuatiuo de quo agitur. huiusmodi enim deriuatio reciprocatur ad suum primitiuum in vnoquoque genere: τηλίκος, τηλικοῦτος: τηλίκη, τηλικαύτη: τηλίκον, τηλικοῦτον. Eadem est ratio in τοσοῦτος, & τοιοῦτος. Idem accidit etiam his, ὅς, οὗτος: cuius fœmininum non οὕτη, sed rursus facit αὕτη: & in neutro, τὸ inquam, a litera τ exorsum est: pronomen etiam τοῦτο suum habet principium a τ. Quinetiam in casibus deriuatur. neque enim a nominatiuo τηλικαῦται dicimus in genitiuo τηλικαύτων, vel a τοιαῦται, τοιαύτων: vt potest perspici in omnibus primigeniis. dicimus enim αὐταί, αὐτῶν: & τοῖαι, τοίων, si careat productione: & τηλίκαι, τηλίκων: neq; est dubiũ τηλικαῦται deduci a τηλίκαι, & τηλικοῦτον a τηλίκον. Idem igitur accidit & his, αἱ, αὗται: nā quoniam sequitur vicinam deriuationē, non format genitium αὐτῶν,

vicem subire nominum, non eorum quæ ante memorata fuerunt, sed eorum quę assumi non possunt: atq; ita distribuuntur in demonstratiua & relatiua; quamquam in vnicam conuenerint appellationem. in vtrorumque enim discrimine illud commune habent, quod vtraque sunt pronomina. nam vel cũ nomina enunciari non possunt, vel cum sunt enunciata, sed repeti non possunt, hæc assumuntur. si quis enim pro

Il. eo pronomine, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ, reponat nomẽ Ζεύς, non referet vtramque illam orationem ad Iouem,

noua sed *alterius orationis principium instituet. Eadẽ ratio est in omnibus quæ eodem modo sumuntur. licet enim pro relatiuis pronominibus nomina ponere, orationemque variare. Quoties tamen duo hęc pronomina, ἐκεῖνος & οὗτος, non demonstrãt res certas, quæ sub aspectum cadũt, sed referunt; existimandum est eorum demõstrationem ad mentem referri: ita vt alię sint oculorum, aliæ mentis demonstrationes. Cum igitur natura demonstratiua sint, recusant articulum, qui huic constructioni aduersarius est.

4. *Pronomina personæ tertiæ capere plures voces necessario.*

Tertię quoq; pronominũ personę, potissimum diuersa voce, diuersas efficiunt personas; quamquam verba vnica voce feruntur ad diuersas personas: χάρφει Διονύσιος, vel

οὐκ εἰρημένων τῶν ὀνομάτων, ἀλλ' ὑπηνέχθησαν, ἀλλ' οὐ δυναμένων παραληφθῆναι. καὶ οὕτω μερίζονται εἰς τὰς δεικτικὰς καὶ ἀναφορικάς, εἰς μίαν ὀνομασίαν συνελθοῦσαι. κατὰ γὰρ ἑκατέρας τὰς διαφοράς, ἓν συνάγεται τὸ ἀντονομάζεσθαι. ἢ γὰρ μὴ δυναμένων τῶν ὀνομάτων εἰρῆσθαι, αὗται παραλαμβάνονται· ἢ εἰρημένων μέν, πάλιν δὲ [μὴ] δυναμένων παραλαμβάνεσθαι. εἰ γάρ τις ἀντὶ τοῦ, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ, ἀντιθήσει τὸ Ζεύς, οὐ συνάξει τοὺς δύο λόγους κατὰ τοῦ Διός, ὡς ἀρχὴν δὲ λόγου ποιήσεται. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐπὶ ἁπασῶν τῶν οὕτω παραλαμβανομένων. παρὸν γὰρ ἀντὶ τῶν ἀναφορικῶν τὰ ὀνόματα θέσθαι, καὶ τὰ τοῦ λόγου ἀλλοιῶσαι. ὁπηνίκα μέντοι τὸ ἐκεῖνος καὶ οὗτος οὐ δεικνύουσι τὰ ὑπὸ ὄψιν, ἀναφέρουσι δέ, δεκτέον ὅτι [καὶ] ἡ ἐκ τούτων δεῖξις ἐπὶ τὸν νοῦν φέρεται· ὡς τὰς μὲν, τῆς ὄψεως εἶναι δείξεις· τὰς δὲ, τοῦ νοῦ. φύσει γοῦν οὖσαι δεικτικαί, καὶ τὸ ἀντικείμενον ἄρθρον τῇ συντάξει οὐ παραλαμβάνουσι.

τῶν δηλῶν

ἑκατέρου

ἢ ἑξῆς

δ', Ὅτι ἀναγκαίως τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν πλείοσι φωναῖς καταγίνεται.

Καὶ ἔτι ἐξαιρέτως καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν διαφόροις φωναῖς, διάφορα τρίτα ἀποτελοῦσι, τῶν ῥημάτων διὰ μιᾶς φωνῆς ἐπὶ πλείονα πρόσωπα συντεινόντων· γράφει Διονύσιος, ἢ Τρύφων,

Τρύφων, ἢ τις ἄλλος † τῶν δυναμένων πρᾶγμα παραδέξασθαι. οὐ μὴν ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν· εἴγε [μὴν] ἀναφορικὴ μὲν ἡ αὐτός, δεικτικὴ δὲ ἡ ἐκεῖνος, καὶ ἔτι ἡ οὗτος, διαφέρουσα τῷ διαστήματι τῆς δείξεως. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ ὅδε.

ε´, Διατί κατὰ τὸ τρίτον, τῷ ι ἐπέκτασιν ἀνεδέξαντο, χωρὶς τοῦ αὐτός.

Κἀπεὶ ἔφαμεν τὰς δεικτικὰς ἐπιτείνεσθαι εἰς πλείονα δεῖξιν, αἱ δὲ προκείμεναι φωναὶ, οὐκ ἠδύναντο τὸν διπλοῦν τοῦ τόνου ἀναδέξασθαι, καθάπερ ἡ ἐμοῦ καὶ ἐμοί, καὶ αἱ σύζυγοι, διὰ τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν, εἰς παραγωγὴν τὴν διὰ τοῦ ι, μετῆλθον, ἐπισπώμεναι κατὰ τοῦ τέλους τὴν ὀξεῖαν, εἰς ἐμφανισμὸν τῆς πλείονος ἐπιτάσεως· καθάπερ καὶ αἱ προκατειλεγμέναι κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον· ἐκεινοσί, οὑτοσί, ὁδί. πρόδηλον γὰρ ὅτι στερουμένη ἡ αὐτὸς τῆς δείξεως, συνεστέρητο καὶ παραγωγῆς ἐπαγγελλομένης ἐπὶ πλείονα δεῖξιν. Δοκεῖ δέ μοι μηδὲ ἀλλοτρίως ἡ παραγωγὴ τοῦ ι παραδεδέχθαι. ἦν γὰρ τοῦτο θεματικὸν ἐν τρίτοις προσώποις τῆς εὐθείας. Πῶς οὖν οὐκ εὐήθεις οἱ περὶ Ἄβρωνα, καταδραμόντες Ἀριστάρχου, ὡς οὐ δεόντως φαμένου κατὰ πρόσωπα συζύγους τὰς ἀντωνυμίας· καθ' ὃ κοινὸς ὁ ὅρος καὶ ῥημάτων· καὶ μᾶλλον γε αὐτῶν. συζυγοῦσι γὰρ αἱ φωναί, κατά τε ποιότητα τῶν στοιχείων, καὶ κατὰ πο-

* παραγωγὴν

Τρύφων, vel aliquis alius, qui possit actionem illam suscipere. at non ita in pronominibus: siquidē diuersa est vox relatiui αὐτὸς, & demonstratiui ἐκεῖνος, & præterea demōstratiui οὗτος, quod demōstrationis interuallo differt a superiore. Eadē est ratio pronominis ὅδε.

5. Cur pronomina in tertia persona producantur litera ι, vno excepto αὐτός.

Quoniam vero diximus demonstratiua pronomina intendi ad maiorem demonstrationem; voces autē istæ, de quibus iam agitur, nō poterāt recipere duos tenores, sicuti faciunt ἐμοῦ & ἐμοὶ, & earum affines, propter grauem tenorem, quem in extremis habent syllabis; ideo sunt productæ litera ι, & tenorem acutū ad extremam syllabam traxerunt, vt maiorem intensionem indicarēt; sicuti faciunt in prima & secunda persona pronomina paulo ante memorata; ἐκεινοσί, οὑτοσί, ὁδί. nam αὐτὸς, quod demonstratione priuatur, priuatur simul nimirū & *productione quæ additur ad maiorem demonstrationem. Ac existimo productionem istam ι, nō temere receptam fuisse. nā aderat in recto primitiuo tertiarum personarū. Quid est igitur cur Abro stultitiæ damnandus non sit, qui Aristarchū insectatur, quod vitiose dixerit, pronomina esse coniugata in personis: quatenus hæc definitio verborum etiam communis est, & potius verborum. nam in verbis voces coniugantur, tum qualitate literarum, tum quan-

* porrectione

titate syllabarum; quinetiam (vt constat) tempore, ac tenore: id quod deest pronominibus. siquidem plerǽque carent coniugatione: quod declinanti ea perspicuum fit. Constat enim Aristarchum non vocem pronominis, sed eius significatum definiuisse. id quod omnes definitiones faciunt. dicimus enim etiam pronomina carere articulis: & tamen, quod ad vocem attinet, non carent. nam dicimus, ἡ ἐγὼ, per se habet acutum tenorem: ἡ ἔγωγε, est Atticorum. Illud igitur est pronomen, quod loco nominis sumitur, cum demonstratione, vel relatione; quod nimirum caret articulo. nam ecce demonstratio, & personarum finitio, ad tertiam vsque progressa est. etenim & cum referuntur, finiuntur, quatenus personæ, quæ finiuntur, notæ sunt: & cum demonstrantur, finiuntur; quatenus personæ præsentes sunt. atque hęc est personarum coniugatio. nam verba carent ista coniugatione. quamuis enim in prima & secunda finiuntur, in tertia tamen persona infinita sunt; exceptis ἀστράπτει, βροντᾷ, & aliis huiusmodi verbis: in quibus actus eiusmodi præcipuus refertur ad Iouem. itaque verbum non finitur, sed qui est generis & significationis eius auctor; nempe Iupiter. Pater igitur, multiplicē pronominū in tertia persona positionē esse; ne vnica voce diuersę significarentur personę. sequebatur.n. vt ipsæ quoque, sicut in verbis tertiæ personę,

συστήματα τῶν συλλαβῶν· καὶ φαίνεται ὅτι καὶ κατὰ χρόνον καὶ τάσιν. ταῖς γε μὴν ἀντωνυμίαις οὐ συνεῖδε τὸ τοιοῦτον· εἴγε αἱ πλείους ἀσύζυγοι, ὡς σαφές ἐστι τοῖς κλίνουσι τὰς ἀντωνυμίας. φαίνεται γὰρ ὅτι ὁ μὲν Ἀρίσταρχος, οὐ τὴν φωνὴν ὡρίσατο τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτῆς παρυφιστάμενον· καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι ἔχουσι. φασὶ γοῦν ἀσυνάρθρους ἀντωνυμίας. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ φωνῇ, οὐκ εἰσὶν ἀσυνάρθροι· ἐπεὶ φαμὲν, ἡ ἐγὼ, μόνως ὀρθοτονεῖται· ἡ ἔγωγε, ἀττικόν ἐστιν. ἐκεῖνο οὖν ἀντωνυμία, τὸ μετὰ δείξεως ἢ ἀναφορᾶς ἀντονομαζόμενον, ᾧ οὐ σύνεστι τὸ ἄρθρον. ἰδοὺ γοῦν ἡ δεῖξις καὶ ὁ ὁρισμὸς τῶν προσώπων ἄχρι τρίτου διῆλθε. καὶ γὰρ ἀναφερόμεναι ὁρίζονται, καθ' ὃ τὰ πρόσωπα ἐγνώσθη· καὶ δεικνύμεναι, καθ' ὃ τὰ πρόσωπα ὑπ' ὄψιν ἐστί. καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ συζυγία τῶν προσώπων. τὰ γὰρ ῥήματα, ἀσύζυγα. ὁριζόμενα γὰρ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον, ἀοριστοῦται κατὰ τὸ τρίτον· τοῦ ἀστράπτει, καὶ τῶν τοιούτων, ὑποστελλομένων· καθὸ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἐξαιρέτως τῷ Διῒ ἀναπέμπεται. ὥστε οὐ τὸ ῥῆμα ὥρισται, † ὁ δὲ τούτου τὴν διάθεσιν ἐνεργῶν. πρόδηλος οὖν ἡ πολυμερὴς τῶν φωνῶν θέσις, ὑπὲρ τοῦ διὰ μιᾶς φωνῆς διάφορα πρόσωπα λέγεσθαι. ἴσ. μὴ δ. D. παρηκολούθησε γὰρ τὸ, καὶ τὰς ἐν τρίτοις

ἀορι-

ἀορίστου δὲ ἤ, εἴγε μία λέξις πλείονα σημαίνουσα, ἀορίστου παρεμπτώσεως αἰτία γίνεται.

ς΄. Ὅτι δεόντως καὶ κατὰ πᾶσαν θεματικαί, καὶ κατὰ ἀριθμόν.

Ἔτι τὰ μὲν ἄλλα τῶν πτωτικῶν ἐπ' εὐθείας λημματιζόμενα, γενικὴν καὶ τὰς ὑπολοίπους πτώσεις πρὸς ἀκολουθίαν τῆς εὐθείας ἀποτελεῖ· οὐχ ὑποστελλομένου τοῦ ἄρθρου· εἴγε καὶ αὐτὸ ἐδείχθη ἐν τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ κεκλιμένον. Αἱ δὲ προκείμεναι πρωτότυποι ἀντωνυμίαι, θεματικώτερον ἐκλίθησαν· οὐ δυναμένης τῆς ἐγὼ κατὰ τὸν λόγον τῶν πτωτικῶν τὴν ἐμοῦ γενικὴν παραδέξασθαι· οὐδὲ μὴν τῆς ἐμοῦ, τὴν ἐμοὶ ἢ ἐμέ· δεόντως καὶ τῶν παρεπομένων ἀριθμῶν ἐξ ἀναγκαίου πάλιν θεματικῶς. ἀδύνατον γὰρ τὴν μὴ κλιθεῖσαν γενικὴν ἐξ εὐθείας, ἀριθμὸν ἀκόλουθον παραστῆσαι. κλιθεῖσα γάρ, συγκλίνει τοὺς ἀριθμούς, καὶ τὰς ἑξῆς πτώσεις. διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἑτεροκλίτοις παρηκολούθησέ τις εὐθεῖα, τῆς γενικῆς τὰ λοιπὰ σχήματα ἀποδιδούσης· οἷον ἡ μεγάλου, ἐποίησε τὸ μεγάλοι· καὶ
ἐκ κλ.D ἔγκλιμα τοῦ τοιούτου ἡ μεγάλος εὐθεῖα διασώζεται. καὶ ὁμοίως ἡ ὕδατος· καὶ ἔτι ἡ γυναικός, ἥ τε πολλοῦ· πολλοὶ γάρ, καὶ ὕδατα, καὶ γυναῖκες. καὶ διὰ τοῦτο συνυπῆρχε τὸ πολλός, τὸ γύναιξ, τὸ ὕδας. διὰ τοῦτο οὖν ἡ ἐμοῦ οὐ κλιθεῖσα, γενομένη δὲ ἐν θέματι, καὶ τὸ

essent infinitę: siquidem vna dictio plura significās, significationis infinitæ causa est.

6. Pronomina merito habere casus & numeros primitiuos.

Præterea cetera casualia, posito recto casu, ad eius cōsequētiam genitiuum & ceteros formare solent casus, articulo non excepto: siquidem demonstratū est, ipsum quoque articulum inclinari iuxta congruam consequentiam. Pronomina vero primitiua, de quibus est disputatio, primitiue inclinantur. nam ἐγὼ non potest iuxta regulam casualiū recipere genitiuum ἐμοῦ: neq; genitiuus ἐμοῦ datiuum ἐμοί, neq; datiuus ἐμοὶ accusatiuum ἐμέ: atq; ita rursus numeri multitudinis merito variantur, & ipsi quoque primitiue enuntiantur. fieri enim non potest vt genitiuus, qui a recto deductus non est, numerum consequentē repræsentet: at qui a recto declinatus est, declinat simul numeros & casus consequētes: eamq; ob causam nomina heteroclita comitatur alius casus; quoniam genitiuus reliquas figuras exhibet: veluti genitiuus iste τοῦ μεγάλου format rectum pluralem οἱ μεγάλοι: itaque rectus ὁ μεγάλος adhuc reperitur, qui est huius inclinamenti. Eadē ratio est in genitiuis ὕδατος, γυναικός, & πολλοῦ, qui habent rectos plurales ὕδατα, γυναῖκες, πολλοί: quare habent etiam alium rectum casum singularem ὕδας, γύναιξ, πολλός. At in pronomine genitiuus ἐμοῦ non inclinatus, sed primitiuam speciem retinens,

casuum reliquorũ & numerorum consequentiam recusauit.

7. An congrue pronomẽ ἐκεῖνος, eiusq; coniugata, receperint genera.

At pronomẽ ἐκεῖνος, & eius cõiugata, quia inclinata sunt, ideo habent consequẽtes & casus & numeros. Perspicuũ est igitur eos nugari, qui nominum analogiam comparantes, conati sunt extenuare voces istas quasi expertes consequentiæ, & regulã non seruantes: siquidem iis ne illud quidem conceditur, vt cũ quolibet nomine quodlibet comparetur. quamquam in hoc genere est fere infinita similitudinis consequẽtia. comparantur enim inter se nomina. Hoc autẽ si ita est, sequitur illud, vt frustra fiat comparatio diuersarum orationis partium. alioqui quid vetat, quin etiam verba comparẽt cum pronomine; quoniã pronomen habet discretionem personarum; atque ita rursus iustam consequentiã adimant pronominibus. Sed illud fortasse q̃rat quis, cur pronomina consequentiam declinarint, & quam ob rem non omnibus tributa sit nominum positio, vt communes vel proprias haberẽt qualitates; vt ἄνθρωπος, Πλάτων, habent. Ac dicẽdum est, nomina istiusmodi carere demõstratione ac relatione. itaq; positionem eorum futuram fuisse numerosam admodum, si suam vnicuiq; notam & qualitatem positio tribuere voluisset. etenim positiones, quę coinci-

ἀκόλουθον τῶν πτώσεων παρῃτήσατο, καὶ τοὺς ἀκολούθους ἀριθμούς.

ζ. Εἰ δεόντως ἡ ἐκεῖνος, καὶ αἱ σύζυγοι, γένη παρεδέξαντο.

Ἡ γοῦν ἐκεῖνος, καὶ αἱ σύζυγοι, κλιθεῖσαι, ἔσχον καὶ τὰ συμπαρεπόμενα ἀκόλουθα. σαφὲς οὖν ὅτι ληροῦσιν οἱ ἐγχειρήσαντες εἰς τὸ ἐπικόπτειν τὰς φωνάς, ὡς ἀνακολούθους καὶ παραλόγους· παρατιθέμενοι τὴν ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἀναλογίαν. ὅπου οὐδὲ ἐκεῖνο αὐτοῖς δέδοται, τὸ παντὶ ὀνόματι πᾶν ἀντιπαραβάλλειν. ἀλλ' εἰς τὸ τοιοῦτον ἄπειρός ἐστί τις τοῦ ὁμοίου ἀκολουθία. ἀντιπαραβάλλονται γὰρ αἱ λέξεις. καὶ εἰ τοῦτο, πῶς οὐ μάταιον τὸ διάφορα μέρη λόγου ἀντιπαραβάλλειν; οὐδὲν δὲ ἐκώλυεν, ἐπεὶ καὶ προσώπων διακριτικόν ἐστι τὸ μόριον, ἀντιπαρατίθεσθαι τὰς φωνὰς τῶν ῥημάτων· καὶ οὕτω πάλιν τὰς ἀντωνυμίας τοῦ δέοντος περιγράφειν. Ἴσως οὖν ἐκεῖνο τις ἐπιζητήσειεν ἕνεκα τίνος † τὸ ἀκόλουθον ἀπένευσαν αἱ ἀντωνυμίαι· καὶ διὰ τί οὐ πάσαις ἡ τῶν ὀνομάτων θέσις ἐπενοήθη, εἰς ποιότητας κοινὰς ἢ ἰδίας, ὡς ἄνθρωπος, Πλάτων. κἀπεὶ οὔτε σὺν δείξει τὰ τοιαῦτα, οὔτε ἀναφορᾷ, πάμπολλος ἡ ἐπὶ τούτων θέσις ἐγίνετο· ἵν' ἑκάστου τὸ χαρακτηριστικὸν ἀπονέμοι τὴν ἑκάστου ποιότητα.

ἢ καὶ εἰς

ἀντιπαραλαμβάνονται αἱ λέξεις

ἀντιπαραλαμβάνειν

διακριτικὸν

οὐ με-

οὐ μετρίως γοῦν τὰς ποιότητας ἐπιταράττουσιν αἱ συνεμπεσοῦσαι θέσεις, ἔν τε προσηγορικοῖς καὶ κυρίοις ὀνόμασι. διὸ καὶ ὑστερεῖτο διὰ τῶν ὀνομάτων νοούμενον πρόσωπον τοῦ ὁρισμοῦ· καὶ ἕνεκα τοῦ τοιούτου ἱδρύσατο ἡ εὐθεῖα καθ' ἕκαστον χαρακτῆρα ἀπῄτει τὰς πλαγίας, συνηχούσας πρὸς τὸ ἴδιον τῆς εὐθείας. ἐντεῦθεν οὖν ἀναγκαίως καὶ τὰ γένη παρεισάγεται· ἵνα μετὰ τῆς ποιότητος τοῦ χαρακτῆρος συνδιαστείλῃ τὸ γένος. ἐντεῦθεν συνεπενοήθησαν καὶ αἱ ἐπιθετικαὶ θέσεις· ἵνα καὶ τὰ παρακολουθήσαντα τοῖς κοινῶς ἢ ἰδίως νοουμένοις ἀναπληρωθῇ· τῷ μὲν ἵππῳ, εἰ τύχοι, τὸ λευκὸς, ἢ ταχύς· τῷ δὲ Πλάτωνι, τὸ σοφὸς, τὸ ἀγαθὸς, ἄλλα τε πάμπολλα τὰ δυνάμενα †παρέπεσθαι. ἐντεῦθεν καὶ αἱ συνθέσεις ἐπενοήθησαν, μισάνθρωπος, φερέπονος, φιλόλογος· αἳ γὰρ ἐκ συμβεβηκότων ἐγένοντο. αἱ μέντοιγε ἀντωνυμίαι, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσαι, διὰ τῆς ἐν αὐταῖς ἐγκειμένης δείξεως, †εἰς τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν ἔχουσιν εὔληπτα καὶ τὰ συμβεβηκότα τῇ ποιότητι· λέγω τὰ δυνάμενα δι' ὄψεως ἐπινοηθῆναι, λευκὸν ἢ μέλαν, μακρὸν ἢ βραχύ. οὐχ ὑπὸ δεῖξιν γὰρ πιπτούσης τῆς ψυχῆς, οὐδὲ τὰ ταύτῃ ἐπιτρέχοντα εὐσυνόπτα ἂν γένοιτο πρὸς τὴν ἀντωνυμιῶν. ἔνθεν τοὺς πολλοὺς χαρακτῆρας παρῃτημέναι εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι. ἑκάστη γὰρ

dunt, confundunt qualitates non mediocrem in modum, tum in appellatiuis, tum in propriis nominibus. Hinc sequeretur vt persona, quę nominibus intelligitur, finita esse non posset: eamque ob causam rectus casus, suam in vnaquaque nota sedem obtinens, obliquos casus poscit, conueniẽtes proprietati recti. Hinc etiã necessario adsciscit genera; vt vna cũ qualitate notæ genus etiam distinguat. Hinc etiam repertæ sunt adiectiuorũ appositiones; vt complectantur ea quæ accidunt nominibus siue appellatiuis, siue ꝓpriis: equo, si ita casus tulerit, λευκός, vel ταχύ: Platoni, σοφός, vel ἀγαθός, & alia permulta, quæ accidere possunt. Hinc etiã nominum compositio reperta est; μισάνθρωπος, φερέπονος, φιλολόγος: quę nata est ex accidentibus. At pronomina, quæ propter insitam sibi demonstrationem, nihil aliud respiciunt, quam subiectam naturam, facile apprehẽdere accidentia quoque possunt qualitatis: ea inquam quę oculorum sensu percipi possunt; album, vel nigrum; longum, vel breue. nam quæ accidunt animæ, ea nequeunt a pronominibus demonstrari; quoniam anima sub sensum non cadit. Propterea igitur pronomina multas istiusmodi notas recusarunt. singula e-

nim singulis in casibus pro quibuslibet nominibus sumuntur. Hoc si ita est, sequitur vt pronomina cōuenienter careant congrua nominū declinatione: ne videlicet ea quæ pro quolibet nomine sumūtur, vna terminatione, idque sua, finirentur. Eam ob causam genera etiā, quæ sua terminatione nō distinguuntur, habent positionem congruam, & aptam tribus generibus, vna dumtaxat voce: siquidem eorum quoque demonstratio hoc tantum indicat, substantiam inquā. etenim si coincidat in pronominū positionem nominum terminatio, ea positio per comitantem numerum, nō cogitur sequi declinationē quæ inest nomini, sicuti est pronomen ἐγώ, & ἐμοῦ. itaq; Iones & Æoles non eandē terminationem vtriq; assignarunt, sed voces produxerūt, non eo modo quo genitiuos nominum. proferunt enim ἐμέο, & ἐμεῦ, non sicut in nominibus Ἀτρείδεω, Ἀτρείδαο, vel καλοῖο. Possessiuum tamen sequitur vocē nominis, cuius terminationem iam recepit, eaque inclinatur. itaq; in dialectis etiam recipit *eandem terminationem. nā dicimus ἐμοῖο, sicuti καλοῖο: id quod minime dubium est. Relatiua igitur aut demonstratiua pronomina, nō indigent nominis accidentibus. ἐκεῖνος tamen demonstratiuum, & αὐτὸς relatiuum, habēt aliquam inter se oppositionem. nam ἐκεῖ, deriuationis potius quam pronominis terminationem habet: quemadmodum aduerbium quoq; τημοῦτος eandem de-

*conuenientem

αὐτῶν καθ' ἑκάστην πτῶσιν ἀντὶ πάντων ὀνομάτων παραλαμβάνεται). καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, φυσικώτερον ἄρα ἀφέστηκεν ἡ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀκόλουθος κλίσις· ἵνα μὴ † ἀντὶ παντὸς ὀνόματος παραλαμβανόμεναι, μιᾷ καταλήξει τῇ ἐκ τούτων † ὑποπέσωσι. διὸ καὶ τὰ γένη οὐκ ἐκκοπτόμενα τοῖς ἰδίοις τέλεσι, κατάλληλον ἔχει τὴν ἐν τοῖς τρισὶ γένεσι θέσιν, διὰ μιᾶς συλλαβῆς· εἴγε καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν δεῖξις, αὐτὸ μόνον οὐσίαν παρεμφαίνει. καὶ γὰρ εἰ συνεμπέσοι λῆξις ὀνοματικὴ αὐτῇ, ἡ διὰ τοῦ συνόντος ἀριθμοῦ † ὑπεκλύεται) τοῦ ἀκολούθου τῆς ἐγγινομένης κλίσεως· ὡς ἔχει ἡ ἐγὼ, καὶ ἡ ἐμοῦ. ἐφ' οἷς καὶ αἱ διάλεκτοι οὐ τὴν αὐτὴν λῆξιν ἐπεμέτρησαν, ἀλλὰ τὰς φωνὰς παρενεγκάμεναι, οὐχ ὡς περὶ τὰς γενικὰς τῶν ὀνομάτων, (ἄλλως Soph.) ἐμέο καὶ ἐμεῦ, οὐχ ὡς ἡ Ἀτρείδεω καὶ ἡ Ἀτρείδαο, ἢ καλοῖο. ἡ γοῦν ὁμόφωνος κτητικὴ, (καὶ ἡ κ.) ὀνόματος ἤδη τὸ τέλος ἀναδεδεγμένη, ἐφ' ᾧ καὶ φέρεται, πάλιν τὸ δέον ἀνεδέξατο κατὰ τὰς διαλέκτους, ἐμοῖο, ὡς καλοῖο, καθὼς πρόκειται. Αἱ οὖν ἀναφερόμεναι ἢ δεικνύμεναι, ἀπροσδεεῖς εἰσι τῶν παρεπομένων τῷ ὀνόματι. ἀλλὰ ἀντίκειται ἥτε ἐκεῖνος, καὶ ἡ αὐτός. ἡ γὰρ ἐκεῖνος, παραγωγῆς κατάληξιν ἔχει, οὐκ ἀντωνυμίας. καθὸ καὶ τὸ τημοῦτος, ἐπίρρημα ὄν, παραγωγῆς

τῆς αὐ-

τῆς αὐτῆς ἔτυχεν [καὶ οὐκ ἀπεμφαῖνον, δύο ἀντικεῖσθαι, ἁπασῶν τὸ δέον σχῆμα ἀναδεδεγμένων. μήποτε δὲ εὐλόγως καὶ διὰ τῆς φωνῆς συνεπίσχυσαν ὁρίσαι τὸ ὑποκείμενον.] ἡ γὰρ ἐξ αὐτῶν νοουμένη ἀπόστασις, ἀμαυροτέραν τὴν δεῖξιν καθιστάνει. καὶ ἔνθεν παρεισεδύετο τὸ γένος· οὐχ ἵνα τὴν οὐσίαν παραστήσῃ, ἀλλ' ἵνα τὸ γένος διαστείλῃ. τὰ γοῦν κοινὰ λεγόμενα ἐν γένει, λέγω ἐπὶ τῶν προσηγορικῶν, ἐξ ἀποστήματος ἐπινοηθέντα, οὐκ ἐξίσχυσε τὸ γένος διαστεῖλαι· λέγω ἐπὶ τοῦ ἵππος ἢ ἄνθρωπος. πλησιάσαντα δὲ αὖθις καὶ δήλοις γενομένοις κατὰ τὸ γένος, συνεγένετο καὶ τὸ ἄρθρον. πολλῷ δὲ μᾶλλον καὶ ἡ αὐτός. τὰ γὰρ ἀπόντα τῶν τρίτων προσώπων ἀναφέρουσα, ὑπόμνησιν καὶ διὰ τοῦ γένους ἐποιεῖτο, καὶ διὰ τοῦ χαρακτῆρος. Ἀλλ' ἐκεῖνο λείπεται, τίνος ἕνεκεν [εἰς ος κατέληξαν, πλείστης οὔσης καταλήξεως ὀνομάτων; ἢ ὅτι γενικωτέρα ἐστὶν] ἡ εἰς ος κατάληξις; διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἄρθρα, πᾶσιν ὀνόμασι παρατιθέμενα, ἐν ταύ-

αὐταὶ τῃ τῇ καταλήξει ἐγένετο· καὶ *αὗται αἱ παραχθεῖσαι ἀντωνυμίαι εἰς ὀνόματος κτῆσιν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐμός, καὶ τῶν συζύγων. καὶ σχεδὸν ἅπασαι αἱ πτωτικαὶ πεύσεις, ἐπιζητοῦσαι πᾶν ὄνομα, ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπός. πρόσκειται τὸ σχεδόν, διὰ τὸ τίς·

riuationem ſortitum eſt. Neq; vero fuerit abſurdum, duo pronomina eſſe inter ſe oppoſita; cum omnia receperint figuram ſibi conuenientem. fortaſſe enim non ſine recta ratione etiam voce ipſa *propoſitam perſonam finire valuerunt. *ſuppoſitum* nam interuallũ, quod iis duobus pronominibus intelligitur, facit remiſſiorem eorum demonſtrationem: eamque ob cauſam ſuccedit genus, non vt præſentem ſiſtat ſubſtantiã, ſed vt diſtinguat genus. nam ea quæ commune genus habẽt, appellatiua inquam nomina, vt *equus, homo*, ſi ex loci interuallo percipiũtur, genus diſtinguere non valent: ſin accedant propius, & genus eorum innoteſcat, tum vero etiam articulũ aſciſcũt. Hoc facit multo magis *αὐτὸς* pronomen. nam cum abſentes tertias perſonas referat, & genere & voce cõmonefacit. Reliqua eſt illa quæſtio; cur pronomina hæc ſyllaba *ος* terminentur potius; cum plurimæ aliæ ſint nominum terminationes? An quia terminatio in *ος* eſt magis vniuerſalis: eamque ob cauſam articuli, qui omnibus nominibus apponuntur, hãc terminationem obtinuerũt; & ipſa deriuata poſſeſſiua pronomina, vt *ἐμός*, & eius coniugata; & propemodum omnia interrogatiua caſualia, quærentia quodlibet nomen, *ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπός*. Addita eſt particula *propemodum*; propter *τίς*:

quod ne ipsum quidem est expers huius terminationis: siquidē ἴος apud Æoles nominatiuū in ος obtinuit: adiuuante etiam articulo subiunctiuo ὅς, *quod habet æqualem potestatem; eiq; etiam associatur; vt in illo, Ὅς τις ἐμὸν περὶ σῆμα: &, Ὅς τις ἐπὶ δεῖπνον ὀψὲ κληθεὶς ἔρχεται.

qui

8, *Quid causa sit cur poetæ articulos loco pronominum vsurpent.*

Dicendum etiam est de iis quæ voce sunt articuli, pronomina transsumptione fiunt: Ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, pro οὗτος: &, Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος: &, Ὥς ἡ ῥίμφα θέουσα: &, Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐελδαίνομεν: quod loco pronominis τούτης transsumitur: assumit autem extrinsecus articulum: idque recte. Ac primum illud in vniuersum de istiusmodi exemplis statuendum est, nominandi casus, & pronomina quæ pro nominibus sumuntur, seruare eandem cōstructionem atq; verba: nam sicuti dicitur Τρύφων διδάσκει, ita etiam οὗτος διδάσκει: at obliquos recipere constructionem nominatiui, verba vero interposita demonstrare *affectionem vniuscuiusque casus: quale est istud, Θέωνα διδάσκει Τρύφων: &, τοῦτον φιλεῖ ἐγώ, τοῦτον φιλεῖ Θέων. Verumtamen illud quoque verum est, articulos coniungi cum nominibus pro quibus pronomina succedunt, quæ neque quantitates, neque qua-

Il. α. Il. α. Od. ι. Od. β.

significationem

ὅπερ οὐδὲ αὐτὸ ἐκτός ἐστι τῆς εἰς ος καταλήξεως· εἴγε τὸ †ἴος παρ' Αἰολεῦσι, τῆς εἰς ος εὐθείας ἔτυχε· συνεπισχύοντος καὶ τοῦ ἰσοδυναμοῦντος αὐτῷ, λέγω τοῦ ὅς· ᾧ καὶ συμφέρεται· ὡς ἐν τῷ, ὅστις ἐμὸν περὶ σῆμα· καὶ ὡς ἐν τῷ, ὅστις ἐπὶ δεῖπνον ὀψὲ κληθεὶς ἔρχεται.

η'. *Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὰ ἄρθρα παρὰ ποιηταῖς εἰς ἀντωνυμίαν παραλαμβάνεσθαι.*

Ῥητέον δὲ καὶ περὶ τῶν τῇ φωνῇ ἄρθρων καθεστώτων, τῇ δὲ ἐξ αὐτῶν μεταλήψει [αἳ] ἀντωνυμιῶν· ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, ἀντὶ τοῦ οὗτος· Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος· Ὥς ἡ ῥίμφα θέουσα· Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐελδαίνομεν. ὃ μεταλαμβάνεται μὲν εἰς τὸ τούτης, προσλαμβάνει δὲ ἔξωθεν δεόντως τὸ ἄρθρον. καθόλου [γὰρ] περὶ πάντων τῶν τοιούτων αἱ ὀνομαστικαὶ πτώσεις, καὶ αἱ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμεναι ἀντωνυμίαι, σύνταξιν τὴν αὐτὴν ποιοῦνται τοῖς ῥήμασιν. ὡς ἔχει τὸ, Τρύφων διδάσκει, καὶ οὗτος διδάσκει. αἵ γε μὴν πλάγιαι, τὴν ἐκ τῶν εὐθειῶν σύνταξιν ἀναδέχονται τῶν μεταξὺ πιπτόντων ῥημάτων, ἐνδεικνυμένων τὴν ἑκάστης διάθεσιν· ὡς ἔχει τὸ, Θέωνα διδάσκει Τρύφων, τοῦτον φιλῶ ἐγώ, τοῦτον φιλεῖ Θέων. Ἔστι γε μὴν κἀκεῖνος ὁ λόγος ἀληθὴς, ὡς σύνεστι τὰ ἄρθρα μετὰ τῶν ὀνομάτων, ἀνθ' ὧν παραλαμβάνεται ἡ ἀντωνυμία, οὐ σημαίνουσα τὰς πηλικότητας, ἢ ποιότητας,

ἴσ. σημαίνοντα Soph.

τητας, ἤ τι τῶν παρεπομένων τοῖς ὀνόμασι· καθὸ ἀπεδείξαμεν καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν τὸ αὐτό. ὡς γὰρ τὸ οὗτος κατὰ παντὸς ὑποκειμένου παραλαμβάνεται· καὶ τὰ ἄρθρα σὺν παντὶ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνεται· ὁ μέγας, ὁ βραχύς, ὁ λευκός, ὁ χρυσοῦς. Καὶ τούτων τῇδε ἐχόντων, ὅταν τὸ ἄρθρον μὴ μετ᾽ ὀνόματος παραλαμβάνηται, ποιήσηται δὲ σύνταξιν ὀνόματος ἣν προεξεθείμεθα, ἐκ πάσης ἀνάγκης εἰς ἀντωνυμίαν μεταληφθήσεται· εἴγε οὐκ ἐστὶ νοούμενον μετ᾽ ὀνόματος, δυνάμει ἀντὶ ὀνόματος παρελήφθη. καὶ ἐνθένδε ἡ σύνταξις αὐτοῦ παρεχώρει εἰς ἀντωνυμικὴν μετάληψιν. ἔστω γάρ τι τοιοῦτον· Χρύσης [γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· καὶ ἔτι μετὰ τοῦ ἄρθρου,] ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· καὶ σαφὲς ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ ὀνόματος, τῷ ἄρθρῳ προσδώσει τὰ τῆς συντάξεως· καὶ οὐκ ἄλλο τι γενήσεται τὸ ἄρθρον, ἢ ἀντωνυμία, ἥ ἐστιν ἀντὶ παντὸς ὀνόματος παρειλημμένη· ἐπεὶ καὶ αὐτὸ κατὰ παντὸς ὀνόματος οὐκ ἐμποδιζόμενον παραλαμβάνεται ἐν ποιότητι, ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν παρεπομένων, καθὼς εἴπομεν. Ἐν μέντοι τοῖς ἑξῆς δεδείξεται, πότε οἱ λόγοι τὰ ὀνόματα παραιτοῦνται, ἀντιπαραδεχόμενοι τὰς ἀντωνυμίας. καὶ ἡ μὲν τοιαύτη σύνταξις, προϋφεστώτων ὀνομάτων, καθ᾽ ὧν ἀναφέρεται τὰ ἄρθρα, ποιεῖται μετάληψιν· ἡ μέντοι μὴ οὕτως ἔχουσα, αὐτόθεν δὲ ἐν

litates significant, neq; aliud nominum accidẽs; sicuti demonstrauimus idem in pronominibus. nam quẽadmodum pronomẽ οὗτος ad quodlibet suppositum assumitur, ita etiam articuli cum quolibet supposito sociantur; ὁ μέγας, ὁ βραχύς, ὁ λευκός, ὁ χρυσοῦς. Cũ igitur hæc sic se habeant, cum articulus absq; nomine sumptus, cõstructionem tamẽ facit nominis eam quam antea exposuimus, tum necessario transsumitur in pronomen. siquidẽ sine nomine adhibitum, vi tamen ac potestate pro nomine trãssumptum est. fac enim esse aliquid eiusmodi; Χρύσης γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν: & cum articulo, ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν: (Il. α.) hic est perspicuum, defectum nominis articulo relinquere cõstructionem: atque ita fieri articulum nihil aliud quam pronomẽ, quod pro quolibet assumitur nomine. nam ipse quoque articulus, nulla re obstante, sociatur cum quolibet nomine significante qualitatem, vel aliud quidpiã eorum quæ nomini accidunt; quemadmodum superius diximus. In sequentibus vero demõstrabimus quãdo recuset nomina oratio, & eorum loco recipiat pronomina. Ac huiusmodi constructio, antecedentibus nominibus, de quibus articuli referuntur, facit transsumptionem: dissimilis autem cõstructio, nullis an-

tecedentibus nominibus, per incertæ personæ anticipationem, transsumit infinitos articulos. qualia sunt exempla istiusmodi; ὁ περιπατῶν κινεῖται: & in subiunctiuis, ὃς ἂν παραγένηται, ἀναγινωσκέτω. idq; iure optimo. nam articulus, qui sociatur cũ quolibet nomine, ad quodlibet etiã nomen insitum potestate recurret. Recte igitur articuli aut in personas definitas assumuntur, nempe pronomina: aut in nomen maxime infinitum, vt est nomen τίς. Etenim hæc oratio, ὁ περιπατῶν κινεῖται, non distat admodũ ab illa, εἴ τις περιπατεῖ, κινεῖται: neq; ista, ὃς ἂν ἔλθῃ, ab illa, εἴ τις ἂν ἔλθῃ. Quare si quod nomẽ iungatur cum superioribus constructionibus, ipsum quoq; suum sensum obtinebit; ὁ Διονύσιος περιπατῶν κινεῖται: Τρύφων κοιμᾶται, ὃς μένει με διαναστάς. Recte igitur in istiusmodi constructionibus hæc etiã pronomina dicentur; quatenus aliæ quoque partes orationis, quæ a sua constructione traductæ, aliarum proprietates complent, mutata ratione, earum appellationem obtinent; vt faciunt aduerbia quæ speciem nominum habent, vt κάλλιστα, ἥδιστα: ἰδίᾳ, δημοσίᾳ, κύκλῳ: participia etiam, cum nominum cõstructionem subeunt; vt ἐρωμένη, εἱμαρμένη. in quibus illud tantum demonstrandum est, nempe mutationem partium; quarum significationes in constructionibus, habent plus ponderis quam voces.

προσλήψει τοῦ ἑπομένου προσώπου παραλαμβανομένη, ἀόριστον μετάληψιν τῶν ἄρθρων ποιεῖται· ὡς τὰ τοιαῦτα ἔχει, ὁ περιπατῶν κινεῖται. καὶ ἔτι ἐν ὑποτακτικοῖς, ὃς ἂν παραγένηται, ἀναγινωσκέτω. πάνυ δὲ εὐλόγως. συμφερόμενον γὰρ παντὶ ὀνόματι, καὶ ἐπὶ πᾶν ὄνομα ἀναδραμεῖται ἐξαθετικῶς. ὅπερ ἴδιον ἀορίστου. ὑγιῶς ἄρα τὰ ἄρθρα, ἢ εἰς ὡρισμένα πρόσωπα παραλαμβάνεται τὰς ἀντωνυμίας, ἢ εἰς τὸ ἀοριστότατον· λέγω τὸ τίς. οὐ γὰρ πόρρω πέπτωκε τὸ, ὁ περιπατῶν κινεῖται, τοῦ, εἴ τις περιπατεῖ, κινεῖται· οὐδὲ τὸ, ὃς ἂν ἔλθῃ, τοῦ, εἴ τις ἂν ἔλθῃ. εἰ γοῦν συνενεχθείη τι τῶν ὀνομάτων ταῖς προκειμέναις συντάξεσι, καὶ "αὐτὰ κατ(αστήσει) εἰς τὸν ἴδιον μερισμόν· ἴσ. αὐτὸ ὁ Διονύσιος περιπατῶν κινεῖται· Τρύφων κοιμᾶται, ὃς μένει με διαναστάς. δεόντως δὲ ἂν καὶ ἀντωνυμίαι ῥηθεῖεν κατὰ τοὺς μερισμοὺς, καθότι καὶ ἄλλα μέρη λόγου, πάλιν μετατεθέντα τῆς ἰδίας συντάξεως, καὶ ἄλλων ἀναπληρώσαντα τὰς ἰδιότητας, πάλιν τῆς τούτων ὀνομασίας ἔτυχεν· ὡς ἔχει τὰ ὀνοματικὰ ἐπιρρήματα, κάλλιστα, ἥδιστα· ἰδίᾳ, δημοσίᾳ, κύκλῳ. καὶ ὅτε αἱ μετοχαὶ εἰς ὀνομάτων σύνταξιν παραλαμβάνονται· ὡς τὸ ἐρωμένη, εἱμαρμένη. ἐφ' ὧν χρὴ αὐτὸ μόνον τὴν μετάπτωσιν διδάσκειν. οὐ γὰρ μᾶλλον ἐπικρατοῦσιν αἱ φωναὶ κατὰ τοὺς μερισμοὺς, ὡς τὰ ἐξ αὐτῶν σημαινόμενα.

Εὐλόγως

Εὐλόγως οὖν καὶ ἡ αὕτη, παραχθεῖσα ἐξ ἄρθρου τοῦ ὅς, σημαίνοντος οὐκ ἀρθρικὴν σύνταξιν, ἀλλ' ἀντωνυμικὴν, εἰς τὰς ἀντωνυμίας ἐχώρησεν. οὐ γὰρ θεματική ἐστιν, ὥς τινες ᾠήθησαν. καὶ σαφὲς ἐκ τῶν παρεπομένων· ἀπὸ παντὸς ἀρσενικοῦ πρωτοτύπου ἢ παραγώγου, τοῦ εἰς ος λήγοντος, θηλυκὸν γίνεται, τοῦ τέλους εἰς η ἢ εἰς α μακρὸν μεταπίπτοντος· ὅτι μὴ μόνον ἐκ τῆς προκειμένης παραγωγῆς. ἡ γὰρ τοιαύτη παραγωγὴ, ἀντιστρέφει εἰς τὸ πρωτότυπον κατὰ γένος· τηλίκος, τηλικοῦτος· τηλίκη, τηλικαύτη. καὶ ἔτι ἐπὶ οὐδετέρων. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ τοσοῦτος, τοιοῦτος· ὅπερ παρηκολούθηκε καὶ τῷ ὅς, αὕτη· καὶ οὐκέτι τὸ θηλυκὸν οὗτη, ἀλλὰ πάλιν ἡ αὕτη. καὶ ἐπὶ οὐδετέρου, λέγω τὸ τὸ, ἀπὸ τοῦ τ ἤρξατο· καὶ τὸ τοῦτο, ἀπὸ τοῦ τ ἤρξατο. καὶ κατὰ πτώσεις δὲ παράγεται. οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ τηλικαῦται, γενικὴν φαμὲν τηλικαύτων· ἢ ἀπὸ τοῦ τοιαῦται, τοιαύτων· καθό ἐστιν ἐπιγενῆσαι ἐπὶ ἁπάντων θεματικῶν. αὐταὶ γοῦν αὐτῶν φαμέν. καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀνεπεκτάτου· τοῖαι, τοίων· τηλίκαι, τηλίκων. καὶ σαφὲς ὅτι παρὰ μὲν τὸ τηλίκαι, τὸ τηλικαῦται· παρὰ δὲ τὸ τηλίκον, τὸ τηλικοῦτον. τοῦτο οὖν ἐπηκολούθηκε καὶ ἐπὶ τῶν αἵ, αὗται. καὶ ἐπεὶ εἴχετο παραγωγῆς τῆς παρακειμένης, οὐκ ἐπὶ αὐτῶν,

[Margin: συμπεφων. D. — παρηκολούθη — ἐπηκολούθη — προκειμένης]

Recte igitur pronomē quoque αὕτη, qđ est deductum ab articulo ὅς, significante non articuli, sed pronominis constructionem, in ordinē pronominum concessit. neque enim αὕτη est primigenium, vt nonnulli existimarunt. fidem namque faciunt hoc esse deriuatum, accidentia. A quolibet masculino terminante in ος, siue sit primitiuū, siue deriuatū, formatur fœmininū, extrema syllaba mutata in η, vel in α lōgum: excepto isto deriuatiuo de quo agitur. huiusmodi enim deriuatio reciprocatur ad suum primitiuum in vnoquoque genere: τηλίκος, τηλικοῦτος: τηλίκη, τηλικαύτη: τηλίκον, τηλικοῦτον. Eadem est ratio in τοσοῦτος, & τοιοῦτος. Idem accidit etiam his, ὅς, αὕτη: cuius fœmininum non οὗτη, sed rursus facit αὕτη: & in neutro, τὸ inquam, a litera τ exorsum est: pronomen etiam τοῦτο suum habet principium a τ. Quinetiam in casibus deriuatur. neque enim a nominatiuo τηλικαῦται dicimus in genitiuo τηλικαύτων, vel a τοιαῦται, τοιαύτων: vt potest perspici in omnibus primigeniis. dicimus enim αὐταί, αὐτῶν: & τοῖαι, τοίων, si careat productione: & τηλίκαι, τηλίκων: neq; est dubiū τηλικαῦται deduci a τηλίκαι, & τηλικοῦτον a τηλίκον. Idem igitur accidit & his, αἵ, αὗται. nā quoniam sequitur vicinam deriuationē, non format genitium αὐτῶν,

quemadmodũ formatur genitiuus αὐτῶν a nominatiuo αὐταί, qui habet acutum tenorem. itaque sumit genitiuum τούτων, a primitiuo genitiuo τοῦ, assumpta etiam litera τ, quę in nominatiuo non est assumpta, sed in genitiuo. Præterea superiori deriuationi adiicitur altera deriuatio, per syllabam δε, quæ frequentius a poetis vsurpatur: τοῖος, τοιόσδε: τόσος, τοσόσδε: quorũ transsumpta, sequuntur deriuata in ουτος exeuntia: τοιόνδε, τοιοῦτον: τοσόνδε, τοσοῦτον. Igitur pronomen etiam ὅδε transsumitur in ουτος, deductum a constructione articuli ὁ. Ergo non est assentiendum Abtoni, qui ait pronomen οὗτος deduci ab articulo; quandoquidem etiam ex aduerbio ὀψέ, alia pars orationis gignitur, ὄψιμος. nam in aliis deriuationibus hæc ratio caret discrimine: sed in hac deriuatione, de qua agitur, primitiuũ non potest deriuari in diuersam orationis partem: siquidem demonstratum est superius, nõ solum eandem orationis partem postulare, sed idem genus, eundemque casum, & eundem numerum. Recte igitur nos aimus, deriuationem istius modi ab articulo, qui vicem obtinet pronominis, deductam esse: & poeticum esse, si dicas τηλίκος, τοῖος: vsitatum autem, τηλικοῦτος, τοιοῦτος. Od. ρ. item poeticum esse ὅς: ὃς γάρ ῥα μάλιστα Ἤνδανε κηρύκων: vsitatum autem illud quod ex eo transsumitur, οὗτος. Illud autem addendum est, in

καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς ὀξυτόνου προσέχεται αὐταὶ αὐτῶν. πάλιν οὖν τὸ τούτων ἐπίπλεον ἀπὸ γενικῆς πρωτοτύπου τῆς τοῦ, τοῦ τ συμπαραλαμβανομένου· ὅπερ ἐπὶ τῆς εὐθείας οὐδὲν συμπαρελαμβάνετο, ἐπὶ δὲ τῆς γενικῆς. Ἔτι γὰρ καὶ τῇ προκειμένῃ παραγωγῇ συνυπάρχει ἑτέρα παραγωγή, ἡ διὰ τοῦ δε, οὖσα συνηθεστέρα ποιηταῖς· τοῖος, τοιόσδε· τόσος, τοσόσδε. ἧς τὸ μεταλαμβανόμενον, εἰς παραγωγὴν τῆς διὰ τοῦ ουτος ἐχώρησε· τοιόνδε, τοιοῦτον· τοσόνδε, τοσοῦτον. ἔστιν οὖν καὶ τὸ ὅδε, μεταλαμβανόμενον εἰς τὸ οὗτος, ἐκ συντάξεως τῆς διὰ τοῦ ὁ παραχθέν. Οὐ χρὴ ἄρα συγκατατίθεσθαι Ἄβρωνι, ὅτι ἡ οὗτος παρήχθη ἐκ τοῦ ἄρθρου· καθότι καὶ ἐξ ἐπιρρήματος τοῦ ὀψέ, ἄλλο μέρος λόγου γέγονε, τὸ ὄψιμος. ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις παραγωγαῖς, ἀδιάφορον τὸ τοιοῦτον· ἔν γε μὴν τῇ προκειμένῃ, ἀδύνατόν ἐστιν εἰς ἄλλο μέρος λόγου ἐχωρῆσαι τὸ πρωτότυπον· ὅπου γε ἐδείχθη οὐ μόνον τὸ αὐτὸ μέρος λόγου αἰτοῦν, ἀλλὰ καὶ ταὐτὸ γένος, καὶ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν. δεόντως οὖν φαμέν, ὡς ἐκ τῆς ἀντωνυμικῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου ἡ παραγωγὴ ἐγένετο· καὶ ὡς ποιητικὸν μέν, τὸ φαίην τηλίκος, τοῖος· συνήθες δὲ, τὸ τηλικοῦτος, τοιοῦτος. τὸν αὐτὸν τρόπον ποιητικὸν τὸ ὅς· ὃς γάρ ῥα μάλιστα Ἤνδανε κηρύκων. συνήθες δὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβανόμενον, οὗτος γάρ. Ἐκεῖνο δὲ προσθετέον,

τ ὡς

† ὡς ἐνέλειπεν ἡ εὐθεῖα τῷ τ· καθὼς ἐπεδείξαμεν καὶ ἐν τῷ περὶ ἄρθρων.

* ἐν ἰντ. Soph.

Πάλιν οἱ Δωριεῖς ἐπλεόνασαν ἐν τῷ τοῦται, καὶ τοῖ, ἀλλ' ἀπέδωκαν τὸ προοφειλόμενον ὡς δέδεικται καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων. ὁμολογοῦσι καὶ αἱ πλάγιαι † ἀπὸ τοῦ τ ἀρξάμεναι, καὶ τοῦ οὐδετέρου ἡ εὐθεῖα, καὶ τὸ κατὰ τῆς εὐθείας πνεῦμα. πότε γὰρ ἡ ου δίφθογγος δασύνεται; ὁπότε καὶ τὰ δασυνόμενα, ἐγγινομένης αὐτῆς, ψιλοῦται· ὅλος, οὗλος· ὅρος, οὗρος· δασύνεται τὸ οὕνεκα, διὰ τὸ τοὔνεκα. οὐκ ἂν οὖν ἄλλως δασυνθείη τὸ οὗτοι, εἰ μὴ λάβοι ἀπολογίαν τὴν ἔλλειψιν τοῦ τ.

ἄλ,

†ιθ', Διὰ τί ἀντ' ὀνομάτων αἱ ἀντωνυμίαι παραλαμβάνονται.

Τὴν τῶν ὀνομάτων σύνταξιν ἀνθυπῆλθον αἱ ἀντωνυμίαι· οὐχ ὥς τινες ᾠήθησαν, δι' ἄγνοιαν τῶν ὀνομάτων. ποία γὰρ ἄγνοια τῶν ὀνομάτων ἐν τῷ, Σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί; ἀλλὰ σαφὲς ὅτι οὐ δυναμένων τῶν ὀνομάτων ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις προσώποις κατατίνεσθαι, καθὼς δεδείξεται. Φήσει τις, οὐχὶ οὖν καὶ ἀγνοίας οὔσης ὀνομάτων, φαμὲν σύ, ἢ σέ; πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι ἐκ παρεπομένου τὸ τοιοῦτον ἐγένετο· εἴγε καὶ ἐν γνώσει ῥητὰ τὰ ὀνόματα, πάλιν ἀπαιτεῖ τὴν ἀντωνυμικὴν σύνταξιν. οὐκ ἔλαττον δὲ καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀνθυπέστη τοῦ ὀνόματος. καὶ γὰρ δυνάμει κύριον ὄνομα νοεῖται

ὄντα

*

recto casu deficere literam τ: quemadmodum demõstrauimus in eo loco, vbi de articulis tractauimus. Dorienses autem vice versa abundãt ea litera. dicunt enim τοῦται, & τοῖ. faciunt autẽ hoc, vt reddant consonantem debitam; sicuti planum fecimus, cũ de articulis disputabamus. Obliqui etiam casus hoc testantur, qui a litera τ ducunt initiũ: & neutri nominatiuus τό: & spiritus superpositus nominatiuo plurali. quî enim dixeris diphthongum ου aspirari? cum ea quæ natura aspirantur, adhibita diphthongo ista, tenuentur: ὅλος, οὗλος: ὅρος, οὗρος. οὕνεκα coniunctio aspiratur, habita ratione particulæ τοὔνεκα. Ergo non aliã ob caussam rectus pluralis οὗτοι aspiratur, nisi rationem huius rei afferas, defectũ τ consonãtis.

9 Cur pronomina sumantur pro nominibus.

Subierunt autem pronomina nominum ordinẽ: non propter nominum ignorationem, vt nonnulli existimarunt: (quæ enim nominũ est ignoratio in illo, σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί? nulla omnino) sed hoc ita euenit, quia nomina non cadunt in primas & secũdas personas; quemadmodum paulo post demonstrabimus. Dixerit quispiam, Nonne dicimus etiam σὺ, & σέ: cum tamen personæ ignorantur? Huic est occurrendũ, per accidẽs id fieri. siquidem & nomina ipsa, quæ non ignorantur, pronominum constructionem postulant. Pronomen etiam contra æque succedit loco nominis. Proprium enim nomen potestate intelligitur

per pronomen. nam non intelligo nomen vocis, sed illud quod voce significatur; hoc est propriam suppositi qualitatem. Eamq; ob causam pronomina nullũ habent vsum, si careant persona tũ demonstrante, tum demonstrata. siquidem vel pronomina quæ scribuntur, sunt infinita maxime: quoniam a sua materia remota sunt. Inde fit vt cõsentaneum omnino mihi videatur, in absoluta scriptura, orationem non constare; nisi adhibeãtur nomina pronominibus. nã cum pronomina scribantur propter eos actus qui accidũt personis, tum iis quæ de se ipsis *enuntiant, (*loquuntur.*) tum illis ad quas dirigitur oratio; accidit necessario, vt nominum voces adscribantur, vt pronomina valeãt eas demonstrare. nam illud, ἐγώ σοι πάλαι ἔγραψα, per pronomen ἐγώ, demonstrat nominatiuum antecedentem: per pronomen vero σοί, datiuum personæ quæ subditur. Patet igitur, nominibus sublatis, etiam pronomina fieri infinita.

10, *Nomina non sumi in prima & secunda persona.*

Causa igitur cur nomina sumi nequeãt in prima & secunda persona, illa est, quod nominum positiones neq; in primam, neque in secundam personam cadere possunt. nã nomen non dirigitur ad eos quibuscum loquimur, vt illis imponatur id quod secundæ

διὰ τῆς ἀντωνυμίας. οὐ φημὶ [γὰρ] τὸ τῆς φωνῆς ὄνομα, τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς δεικνύμενον· τουτέστιν ἡ ἰδία ποιότης τοῦ ὑποκειμένου. ἕνεκεν τούτου [καὶ] πρὸς οὐδὲν χρειώδεις εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι, στερούμεναι τοῦ τε δεικνύντος προσώπου καὶ τοῦ δεικνυμένου· εἴγε καὶ αἱ ἐγγραφόμεναι πάνυ ἀοριστόταταί εἰσιν· ὅτι καὶ τῆς ἰδίας ὕλης ἀπεώσθησαν.

Ἔνθεν δοκεῖ μοι πάνυ εὐλόγως κατὰ τὰς ἀπολελυμένας γραφάς, χωρὶς τῶν προσλεγομένων ὀνομάτων, τὰ τοῦ λόγου μὴ καθίστασθαι. ἐγγραφομένων γὰρ τῶν ἀντωνυμιῶν διὰ τὰς ἐπισυμβεβηκυίας πράξεις, τῷ τε ἀποφαινομένῳ προσώπῳ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τῷ πρὸς ὃν ἡ ἀπότασις τοῦ λόγου, ἀναγκαίως συμβαίνει τὸ γράφεσθαι τὰς τῶν ὀνομάτων θέσεις ἵνα δυνάμει κατὰ τούτων τὰς (διάθε-σι) δείξεις ποιήσωνται αἱ ἀντωνυμίαι. τὸ γὰρ, ἐγώ σοι καὶ πάλαι ἔγραψα, δείκνυσι διὰ μὲν τοῦ ἐγώ, τὴν προκειμένην εὐθεῖαν· διὰ δὲ τοῦ σοί, τὴν ὑποταγομένην δοτικήν. πρόδηλον γὰρ ὅτι τῶν ὀνομάτων περιγραφέντων, καὶ τὰ τῶν ἀντωνυμιῶν, ἀόριστα γίνεται.

ι΄, Ὅτι τὰ ὀνόματα ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ παραλαμβάνεται.

Ἔστιν οὖν αἴτιον τοῦ μὴ δύνασθαι τὰ ὀνόματα παραλαμβάνεσθαι κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον, τὸ τὰς θέσεις τῶν ὀνομάτων μήτε ἐν πρώτῳ, μήτε ἐν δευτέρῳ προσώπῳ δύνασθαι καταγίνεσθαι. οὐ γὰρ πρὸς οὓς λέγομεν, ἡ ἀπότασις γίνεται τοῦ ὀνόματος ὑπὲρ τῆς αὐτῶν θέσεως ὑπὲρ ἰδίου δευτέρου προσώ-

προσώπου· οὔτε μὴν ἑαυτοῖς τιθέμεθα· ὅπερ ἴδιον πάλιν τοῦ πρώτου προσώπου. ἀνάγκη οὖν πάντα εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα χωρεῖν τὰ ὀνόματα κατὰ πάσας πτώσεις, χωρὶς τῆς κλητικῆς. αὕτη γὰρ πρώτη ἐπιστρέφει τὴν ἐκ τῶν τρίτων προσώπων θέσιν εἰς τὸ δεύτερον, διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς γινομένην ἀντίληψιν τοῦ ἀναδεξαμένου προσώπου τὸ ὄνομα. Προφανὲς δὲ ἐκεῖνό ἐστιν, ὡς ἐξ αὐτῆς ποιούμενοι τοὺς λόγους πρός τινας, ὀφείλομεν διαμερίσαι τὰ πρόσωπα. καὶ φαίνεται ὡς οὐκ ἐνὸν τοῖς ὀνόμασιν συγχρῆσθαι· καθότι τρίτα ἦν ταῦτα· ὁ δὲ λόγος ἀπαιτεῖ τὸ ἐκ πρώτου προσώπου δεύτερον. καὶ ἔνθεν παρεισέδυον αἱ ἀντωνυμίαι, τὸ ἀδύνατον τοῦ ὀνόματος ἀναπληροῦσαι, ἡνίκα φαμέν, ἐγώ σοι ἔγραψα. †Προείρηταί γε μὴν ἡ αἰτία τοῦ, μίαν οὖσαν τὴν ἀντωνυμίαν, ἀντὶ πάντων ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι. οὐκ ἂν οὖν τις ὑπολάβοι, ὡς πρὸς οὐδὲν χρειώδεις αἱ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἀντωνυμίαι, δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι. καὶ γάρ, εἰ ἐνεχώρει κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον παραλαμβάνεσθαι τὰ ὀνόματα, ἴσως ἂν ἐγίνετο μηδὲ τὰς ἀντωνυμίας προσκυροῦσθαι. Ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτο φάναι, [ὡς] αἱ ἀντωνυμίαι ἅπαξ ἀντὶ ὀνομάτων γινόμεναι, ἐκ παρεπομένου ἔσχον καὶ τὴν δεῖξιν· ὑπ' ὄψιν γὰρ πίπτοντα τὰ ἐξ αὐτῶν πρόσωπα ἑωρᾶτο. καὶ οὕτω τὸ μόριον ἐξαιρέτως ἀπηνέγκατο τὴν δεῖξιν,

personæ peculiarē est. multo minus nobis ipsis nomē imponimus; quod rursus primę personæ proprium est. Sequitur ergo necessario, vt nomina ad tertias personas referantur quolibet in casu; excepto vocatiuo. hic enim solus reuocat positionē a tertiis personis ad secundā; propterea qđ sibi vindicat personam cui nomē impositum est. Illud autem non est obscurum, cū ab ipso vocatiuo orsi, loquimur ad alios, debere nos omnino distinguere personas: at nominibus vti non licet; quatenus ea tertiæ personę sunt; regula vero postulat secundam personam, quæ ad primā referatur. Ergo pronomina succedunt; vt, quod nomina præstare nequeunt, ipsa suppleant: atque ita tū dicimus, ἐγώ σοι ἔγραψα. Ac superius attulimus rationem cur pronomen, cum sit vnum, pro nominib. omnib. accipiatur. Nemo tamen debet suspicari propterea, pronomina tertiæ personæ nullum habere vsum; quoniam nomina, quæ tertiæ personæ sunt, sumi possunt. nam si daretur vt nomina in prima & secunda persona significāda sumerentur, futurū fortasse fuisset, vt pronomina eis significandis non addicerētur. Sed aduersus istā rationem dicendum est, pronomina simpliciter posita pro nominibus, per accidēs habere demonstrationem. personas enim quę ab eis significantur, sub aspectum cadere, ac cerni; atq; ita partem hanc orationis præcipue sibi asserere demonstrationem.

cognatione quadã comitantem in prima, secunda, vsque ad tertiam personam. Ergo pronomina nõ propterea in treis personas cadunt, quod nomina facere idem nequeunt; sed quia nomina carent demonstratione, quæ est in pronominibus. nam in illo

Il. γ. carmine Homeri; Οὗτος δ᾽ Αἴας ἐστὶ πελώριος, adest vtrumq; hoc necessario: adest demonstratio, quia cernitur Aiax: adest nomen Aiacis, vt propriam significet qualitatem, cuius causa Priamus percontatus fuerat.

11, Quæ verba construantur cum nominibus in prima & secunda persona, & quæ non construãtur: & quæ sit huius rei causa.

Cum igitur hæc sic se habeant, non est dubium quin illud, Ἀπολλώνιος γράφω, & alia id genus, incõgrua sint; neq; aliam ob causam, nisi ob personarum incongruam constructionem: siquidem nomen, est personæ tertiæ; verbum, primæ. at cõgruum est illud, quod habet duas personas tertias; Ἀπολλώνιος γράφει. Verumtamen hæc quoq; ratio non patet in vniuersum. nam verba, quæ essentiam, vel propriæ qualitatis positionem significant, admittunt id quod speciem habet incõgrui; Εἰμὶ Ὀδυσσεύς, Τρύφων ὀνομάζομαι, & alia, quæ sunt iis cognata. hic enim rursus nõ licet propriã largiri positionem cõmuni voci, quæ cum quolibet nomine cõiũgi potest, si dixeris ἐγὼ ὀνομάζομαι, ἐγὼ κληΐζομαι: at liceret proculdubio dicere, ἐγώ εἰμι.

ἥτις συνώδευσε κατὰ συζυγίαν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ἄχρι τοῦ τρίτου. οὐ καθὸ οὖν ἀνέφικτα τὰ ὀνόματα ἐν τρισὶ προσώποις ἐγένοντο, αἱ ἀντωνυμίαι· ἀλλὰ καθὸ ἀμοιρεῖ δείξεως, ἥτις ἐστὶν ἐν ἀντωνυμίαις. σύνεστι γοῦν ἀμφότερα ἐν τῷ, Οὗτος δ᾽ Αἴας ἐστὶ πελώριος· πάνυ ἀναγκαίως. ἕνεκα γὰρ τοῦ ὁρᾶσθαι τὸν Αἴαντα, ἡ δεῖξις παρείληπται· ἕνεκα δὲ τῆς ἰδίας ποιότητος, ἰδιότητος ὑπὲρ ἧς καὶ ἠρώτησε, τὸ Αἴας.

ια', Ποῖα ῥήματα συντάσσεται ὀνόμασι κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον, καὶ ποῖα οὔ· καὶ τί τούτου τὸ αἴτιον.

Τούτων [οὖν] τῇδε ἐχόντων, σαφὲς ὅτι τὸ, Ἀπολλώνιος γράφω, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, περιφανῶς ἀκατάλληλα· καὶ οὐ δι᾽ ἄλλο τι, ἢ διὰ τὴν τῶν προσώπων ἀκαταλληλότητα· εἴγε τρίτου μὲν προσώπου, τὸ ὄνομα, πρώτου δὲ, τὸ ῥῆμα· κατάλληλον δὲ τὸ ἐν δυσὶ τρίτοις, Ἀπολλώνιος γράφει. Ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τῷ καθόλου πάλιν τὸ τοιοῦτον. τὰ γὰρ ὕπαρξιν ἢ ἰδίας ποιότητος θέσιν σημαίνοντα τῶν ῥημάτων, (προσίεται) τὸ δοκοῦν ἀκατάλληλον· εἰμὶ Ὀδυσσεύς, Τρύφων ὀνομάζομαι, καὶ τὰ τούτοις σύζυγα. πάλιν γὰρ οὐκ ἐχώρει τὴν ἰδίαν θέσιν κοινῇ φωνῇ προσχαρίζεσθαι ἐπὶ παντὸς συνδιούσῃ· εἰ φαίημεν, ἐγὼ ὀνομάζομαι, ἐγὼ κληΐζομαι. καὶ σαφές ἐστιν ὅτι τὸ ἐγώ εἰμι, ἐνεχώρει ἐγγίνεσθαι.

ὕπαρξιν

ἰδίας ὕπαρξιν γάρ, οὐκ ἰδίας ποιότητος θέσιν ἐσήμανε, κοινὴν δέ, ἐφ' ἣν συντείνει τὸ ἐγώ. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς προσώπων. Σαφὲς οὖν ὅτι οὐ δυνάμενα διαψεύσασθαι τὴν ἰδίαν θέσιν τῶν ὀνομάτων, τὰ ῥήματα ἐπισπᾶται αὐτὰ ἐκ τρίτου κατὰ τὸ πρῶτον, ὅτε φαμέν, Τρύφων ὀνομάζομαι· οὐ μὴν ἐν τῷ, Τρύφων βιάζομαι. τὸ γὰρ βιάζεσθαι, οὐκ ἴδιον ἦν Τρύφωνος, καθάπερ ἡ ἐπ' αὐτὸν ὀνομασία· (ἐπ' αὐτοῦ F.P.) διὸ καὶ τὴν κοινὴν κατὰ παντὸς ὀνόματος ἀντωνυμίαν παραλαμβάνει.

*substantiam enim hoc, non propriæ qualitatis positionē significat; cōmunem autem, ad quam ἐγὼ refertur. Eadem est ratio etiā in personis reliquis. Perspicuū est igitur, verba, quoniam propriā positionem nominum fallere nequeūt, a tertia ad primam personam ea retrahere, cum dicimus Τρύφων ὀνομάζομαι. at nō ita erit, si dicamus Τρύφων βιάζομαι: quia illud βιάζομαι, nō est Tryphonis proprium, sicuti eius nominatio. itaque accipit pronomen, quod est cōmune nominum omniū. (*essentiæ)

ιβ', Περὶ τῆς συντάξεως τῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς τὰ ῥήματα.

τμῆμα β'

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ συντάξεως τῆς τῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς τὰ ῥήματα· αἱ πλάγιαι πτώσεις τῶν ἀντωνυμιῶν, πάντως ἐπὶ ῥῆμα φέρονται. ἐξ ἧς συντάξεως νοεῖται ἡ ἐγγινομένη διάθεσις τοῦ προσώπου. οὐ μὴν ἀντιστρέφει τὰ τοῦ λόγου. οὐ γὰρ ἅπαντα τὰ ῥήματα πλαγίας ἀπαιτεῖ ὀνομάτων ἢ ἀντωνυμιῶν· ἐπεὶ ἃ μὲν αὐτοτελῆ αὐτῶν ἐστιν, ἃ δέ, ἐλλιπῆ. τό τε γὰρ περιπατεῖ, ἢ πλουτεῖ, ἢ ζῇ, ἤ τι τῶν τοιούτων, οὐκ ἐπιζητεῖ πλαγίαν πτῶσιν. περὶ ὧν ἐντελῆ τὸν λόγον παραστήσομεν ἐν τῇ κατ' ἰδίαν αὐτῶν συντάξει. Οὐ λέληθε δέ με, ὡς οἱ πλεῖστοι ὑπέλαβον τὴν τῶν ῥημάτων σύνταξιν ἐντελεστέραν εἶναι, εἰ προσλάβοι καὶ τὰς ἀντωνυμίας· ἐγὼ ἔγραψα, ἐγὼ λαλῶ· καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων τὸ αὐτό. καὶ τοῦτο ἀ-

12, De pronominum constructione cum verbis.

Pars II.

Dicendum deinceps est de pronominum cōstructione cum verbis. Obliqui pronominum casus, ad verbum omnino feruntur. Ea orationis structura, prodit affectū personę insitum. Hęc tamen ratio non conuertitur. nam non omnia verba postulant obliquos nominum vel pronominum casus: quādoquidem alia sunt *per se perfecta, alia imperfecta. περιπατεῖ enim, vel πλουτεῖ, vel ζῇ, vel aliud eiusmodi, nullum obliquum exigit casum. Sed de his trademus absolutam rationem, cum seorsum de eorum constructione agemus. Nec me fugit, maximā Grammaticorum partem existimare, verborum constructionem esse absolutiorem, si assumat etiam pronomina; ἐγὼ ἔγραψα, ἐγὼ λαλῶ: itemque in aliis id genus. eamque af- (*absoluta, alia non ita.)

ferre demonstrationem, vt probent istiusmodi locutionem non carere vitio. nam (inquiunt) nisi assumas etiam pronomina in illa oratione, ἐγὼ μὲν τὸ παρερχόμενον, σὺ δ' οὔ, oratio constare non poterit. Ego tamen non existimo verum hoc esse in vniuersum: atque vt hoc ita esse probem, non petam a poetis exempla; (siquidem poetis permittitur vt in constructione abundent ac deficiant) sed ex communi omnium locutione, scriptorumque accurata compositione; & quod maius est, ex ipsius orationis vi, quæ in primis afferenda est; quoniam ceteræ constructiones manifestæ sunt. Exsistunt simul in nonnullis partibus orationis, & indicantur aliæ quædam diuersæ partes: vt in Αἴας, nomen εἷς: in Κρονίδης, genitiuus singularis primitiui, & nominatiuus singularis υἱός: in λεσβόθεν, vna cum intellectu nominis, etiam præpositio ἐξ: in Αἴαντε, numerale δύω: in ταχύτερος, aduerbium μᾶλλον, & aliis id genus exemplis plurimis: neq; tamen est qui dicat in Κρονίδης deesse υἱός, vel in ταχύτερος desiderari μᾶλλον: quod si adiiciatur, speciem præ se fert positionis superuacaneæ. Excipimus eos qui profitentur aliud, & illud ἐξ οἴκοθεν obiectant. hoc enim concedimus poetis, apud quos prepositiones modo supersunt, modo desunt; vt in illis exēplis, Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες, ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν ἀγγελίην

Prisc. lib. 17.

Il. α.

πόδειξίν φασι, τὸ μὴ δεόντως ἔχειν τὴν τοιαύτην φράσιν. εἰ [γὰρ] μὴ προσλάβοι τις καὶ τὰς ἀντωνυμίας· ἐγὼ μὲν τὸ παρερχόμενον, σὺ δ' οὔ· ἀκατάστατα τὰ τοῦ λόγου γενήσεται. Ἐγὼ μέντοι οὐχ ὑπολαμβάνω ἐν τῷ καθόλου τὸ τοιοῦτον ἀληθὲς εἶναι· πιστούμενος οὐκ ἐκ ποιητικῶν παραθέσεων, (εἴγε τῇ ποιητικῇ συντάξει ἔφεσται καὶ πλεονάζειν, καὶ ἐλλείπειν) ἐκ μέντοι τῆς κοινῆς φράσεως ἁπάσης, καὶ τῆς τῶν συγγραφέων ἀκριβοῦς συνθέσεως· καὶ τὸ μεῖζον, ἐκ δυνάμεως τῆς τοῦ λόγου· ἣν καὶ δέον ἐστὶ παραθέσθαι, τῶν ἄλλων συντάξεων προδήλων οὐσῶν. †παρυφίσταται ἔν τισι μέρεσι λόγου ἕτερά τινα μέρη δηλούμενα· ἐν τῷ Αἴας, τὸ εἷς· ἐν τῷ Κρονίδης, γενικὴ ἑνικὴ τοῦ πρωτοτύπου, καὶ τὸ υἱὸς μετ' εὐθείας ἑνικῆς· ἐν τῷ λεσβόθεν, μετὰ τῆς ὀνοματικῆς ἐννοίας, καὶ ἡ ἐξ πρόθεσις· ἐν τῷ Αἴαντε, τὸ δύω· ἐν τῷ ταχύτερος, τὸ μᾶλλον· [καὶ] πάμπολλος ἡ εἰς τὸ τοιοῦτον παράθεσις· καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις φησὶ τῷ Κρονίδης λείπειν τὸ υἱὸς, ἢ τῷ ταχύτερος τὸ μᾶλλον· προστεθὲν δὲ, περισσὴν θέσιν ἐπαγγέλλεται. Ἀφιστάνομεν τοὺς ἐπαγγελλομένους καὶ τοὺς ἀποφαινομένους τὸ ἐξ οἴκοθεν ποιηταῖς χαριζόμενοι τὸ τοιοῦτον· παρ' οἷς λείπουσιν αἱ προθέσεις καὶ πλεονάζουσιν· †Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφα-

οὐκ ἐν ἀπόφαθε· κατ' ἔλλειψιν τῆς ἐξ· ἀπουρανόθεν παρέβαλλε, κατὰ πλεονασμὸν τῆς ἐξ. ἀλλ' οὐδὲ τῷ Αἴας, ἑνικὸν καλούμενον, λείπει τὸ εἷς. καὶ δὴ ἐν τοῖς ῥήμασι πάμπολλά ἐστι † παρυφιστάμενα. ἐν μὲν τοῖς ὁριστικοῖς, ὁ αὐτὸς λόγος, καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ νοουμένη κατάφασις· ὅπου γε καὶ πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀνθυπαγόμεθα τὸ ναί, ἢ οὔ, ἢ ῥῆμα ὁριστικόν· ὡς ἂν παρακειμένης τῆς καταφάσεως κατὰ τὰ ὁριστικά. γράφεις; λέγω κατ' ἐρώτησιν· καὶ τὸ ἀνθυπαγόμενόν ἐστι, ναί, ἢ γράφω. ἐντεῦθεν καὶ ἡ οὐ ἀπόφασις, τὸ ἐναντίον ἀναιροῦσα αὐτὸ μόνον, τὰ ὁριστικὰ ἀποφάσκει· οὐ γράφω. Ἀλλ' ἔστι καὶ ὑπὲρ τούτων παραθέσθαι, ὡς ἔγκειται καὶ ὁ ἑνικὸς ἀριθμός· καὶ πάλιν τὸ εἷς, οὐκ ἐπιζητεῖ τὸ γράφω. σαφὲς δ' ὅτι καὶ ἡ εὐθεῖα ἔγκειται τῆς ἀντωνυμίας. καὶ εἰ τὰ καταλελεγμένα οὐ λείπει διὰ τὰ παρυφιστάμενα, οὐδὲ τὸ γράφω ἐλλιπές ἐστι τῆς ἐγὼ ἀντωνυμίας. Οὐχὶ οὕτω λέγεται ἐγὼ γράφω; καὶ οὐ κακία τὸ τοιοῦτον; καὶ αὐτὸς προείρηκα ὅτι οὐκ ἐν τῷ καθόλου. ἰδοὺ γὰρ καὶ τὰ προκαταλελεγμένα, ἀνάγκης ποτὲ οὔσης τῆς κατὰ τὸν λόγον, συμπαραλαμβάνει τὰ μόρια τὰ παρυφιστάμενα· Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν [δὴ ἔσεσθε.] δὶς γὰρ γινομένης ἐπιτάσεως, μιᾶς μὲν ὑπαρχούσης ἐν τῷ ῥηΐτεροι, ἀνάγκη πᾶσα τὸ, καὶ τὴν ἑτέραν παραληφθῆναι.

ἀπόφαθε. hic enim in ἴοντες deest ἀπὸ: abundat ἐξ in illo ἐξ οὐρανόθεν. itaque ne in Αἴας quidem deest εἷς, quod vnitatis nomen dicitur. Atque etiam in verbis permulta sunt coexsistentia. nam in indicatiuis est eadem oratio, & quæ ex ea intelligitur affirmatio. Itaque ad interrogationes occurrimus vel particulis affirmandi ναὶ, negandi οὔ: vel verbo indicatiuo; quod videlicet indicatiuis insita est affirmatio. γράφεις; interrogatiue inquam: occurrimus vel particula ναὶ, vel verbo γράφω. Hinc fit vt particula negandi οὐ, quæ tantum tollit suam aduersariam ναὶ, neget indicatiua; οὐ γράφω. De his vero etiam illud adiungendum, numerum singularem eis esse insitum; nec propterea verbum γράφω requirere hic rursus nomen εἷς. Constat etiã nominatiuum pronominis inesse verbo γράφω. ac si ea partes quas superius enumerauimus, non carent iis quæ secum coexsistunt, ne verbum quidem γράφω caret insito sibi pronomine ἐγώ. Quid igitur? dixerit quis. nonne dicimus ἐγὼ γράφω, & eiusmodi oratio vitio caret? Immo ipse quoque sum testatus hoc in vniuersum non ita fieri. nam ecce superiora illa, quæ attigimus, vrgente interdum in oratione aliqua necessitate, assumunt coexsistentes particulas. Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε. Il. ο. hic duæ intensiones sunt: altera, insita comparatiuo ῥηΐτεροι: altera, procul dubio assumptitia est.

item dicimus ναὶ γράφω, vt responsioni pondus addamus assensione geminata. Dicimus etiam *vnum* hominem deambulare, tum vt eum discernamus ab opposita multitudine, tum vt negemus ceteros deambulare: neminem inueni. Parem in modum si nobis sit propositum enunciare absolute, dixerimus φιλολογῶ, vel φιλολογεῖς: sin velimus declarare comparationem factam cũ aliquo alio, asciscemus pronomen, quod peculiarem habet personarum discretionẽ, non vt personam verbi nimirum distinguamus: nam vel verbum ipsum habebat hoc commune. Itaque infinita pronominum constructionem omnino postulant; quia personis carent. Verũtamen Abron negat illud, ἐγὼ μὲν παρεγενόμην, posse intelligi, pronomine prætermisso: neq; potuit attendere, coniunctionem μὲν facere vt consequens oratio adnectatur. itaque rectum pronominis casum habet ante se, vt personam consequentem, quæ orationi adnexæ inest, apte distingueret.

13. *Quibus iuncta coniunctionibus pronomina tenorem retineant acutum: & quæ sit eius rei caussa.*

Ergo acuimus in vltima illud, ἢ δή ἐμέ χρεὼς ἐλοῦσα: vt a
Od. μ. persona sociorum discernatur. quod autem rem maxime omnium continet, illud est: nam ipsamet pronomina testantur, se assumi discretionis tantum causa. hoc enim

φαμὲν δὲ καὶ, ναὶ γράφω· βεβαιοτέραν ποιούμενοι τὴν ἀπόκρισιν διὰ τῆς δὶς παρειλημμένης συγκαταθέσεως. ἀλλὰ καὶ ἕνα ἄνθρωπον φαμὲν περιπατεῖν· πρός τε τὸ ἀντιπαρακείμενον πλῆθος, καὶ πρὸς τὴν τῶν πάντων ἀναίρεσιν· λέγω οὐδεὶς περιπατεῖ· οὐδένα εὗρον. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ὑπούσης ἐκφορᾶς ἀπολελυμένης, φήσομεν φιλολογῶ, φιλολογεῖς· εἰ μέντοι γε τὴν πρός τινα σύγκρισιν ἐθέλοιμεν διασαφῆσαι, ἐπισπώμεθα τὴν ἀντωνυμίαν, ἴδιον ἔχουσαν τὴν ἐν τοῖς προσώποις ἀντιδιαστολήν. σαφὲς γὰρ ὅτι οὐχ ἵνα τὸ πρόσωπον διαστείλωμεν. οὗτο γὰρ κοινὸν εἶχε καὶ τὸ ῥῆμα. διὸ καὶ [πάντως] τὰ ἀπαρέμφατα δέεται τῆς τούτων συντάξεως, ἐλλιπῆ καθεστῶτα. Φησὶ μέντοι Ἄβρων, ὡς τὸ, ἐγὼ μὲν παρεγενόμην, οὐ συνετὸν, εἰ παραλίποι τὴν ἀντωνυμίαν· οὐκ ἐπιστήσας ὡς ὁ σύνδεσμος αἴτιος γενόμενος ἐπιπλοκῆς ἑτέρου λόγου, πάντως διήγειρε τὴν ἀντωνυμίαν· ἵνα δεόντως διαστείλῃ τὸ ἐπιφερόμενον πρόσωπον· ὅπερ ἐνέκειτο ἐν τῷ ἐπιφερομένῳ λόγῳ.

ἀπόδειξιν D.

ἑκατέρου

ιγ', *Τίνες τῶν συνδέσμων ὀρθοτονοῦσι τὰς ἀντωνυμίας· καὶ τίς ἡ τούτου αἰτία.*

Ὀρθοτονοῦμεν οὖν τὸ, Ἢ δή ἐμέ χρεὼς ἐλοῦσα· διὰ τὸ ἀντιδιαστελλόμενον πρόσωπον τῶν † ἑταίρων. τὸ δὲ πάντων συνεκτικώτατον, αὗται αἱ ἀντωνυμίαι ὑπαγορεύουσι τὸ, ἕνεκα μόνον τῆς ἀντιδιαστολῆς συμπαραλαμβάνεσθαι. τοῦτο γὰρ

ἴσ. αὐταί

ἴσ. τούτῳ

μόνον

μόνον περιττεύουσαι, παρῆκαν μὲν τὴν ἐγκλιτικὴν τάσιν· ἐπεὶ αὕτη ἀνεπληροῦτο πρὸς τοῦ ῥήματος· ἔμειναν δέ, διά τε τὸ ἐπακολουθοῦν αὐταῖς ἰδίωμα· καὶ καθὸ πᾶσα ἀντωνυμία ὀρθῆς πτώσεως, ἐγκλιτικῆς συντάξεως ἀπαράδεκτός ἐστιν· οὐ μόνον τῆς χρήσεως τὸ τοιοῦτον ἐπιδειξαμένης, ἀλλὰ καὶ τῆς φωνῆς συνεπισχυούσης τῇ χρήσει· εἴγε αἱ ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμεναι ἀντωνυμίαι, ἅμα τῇ ἐγκλίσει καὶ τὸ κατ' ἀρχὴν [ε] παρέφθειραν. ὅπερ οὐ παρηκολούθει τῇ ἐγώ· ἐπεὶ ἦν ἀπαράδεκτος τῆς ἐγκλιτικῆς συντάξεως. καὶ διὰ τοῦτο τῇ μονῇ τοῦ ε, αἱ παρ' Αἰολεῦσιν ἀντωνυμίαι ὀρθοτονοῦνται, κἂν βαρύνωνται κατὰ τὸ τέλος. πῶς οὖν οὐ γελοῖοι, οἱ ὑπολαμβάνοντες τὴν ἐγὼ ἐγκλιτικὴν εἶναι· ἔτι τοῦ ἰδιώματος συντηρουμένου τῆς ὀρθῆς τάσεως· ὅπου γε καὶ πλεονάσαν τὸ ε, τὰς ἐγκλινομένας τῶν ἀντωνυμιῶν εἰς τὸν ὀρθὸν τόνον μετέθηκεν. ἀλλ' οὐκ ἄλλως τις ἐγκλίνειεν, εἰ μὴ περιγράψειε τὸ ε· ὅπερ ἴδιον ἦν μόνον τῆς ὀρθοτονουμένης ἀντωνυμίας. ἔνθεν μοι δοκεῖ μόνως ἐγκλίνεσθαι τὴν τύ ἀντωνυμίαν παρὰ Δωριεῦσιν, οἷον, † ὥς τυ φιλάσω· ἵνα τὸ ἀλλότριον τῆς εὐθείας ἐγγινόμενον, λέγω τὴν ἐγκλιτικὴν σύνταξιν, ἀποβάλλῃ μὲν τὴν εὐθεῖαν πτῶσιν, μετίῃ δὲ ἐπὶ τὴν συζυγοῦσαν αἰτιατικήν· ᾗ καὶ συνυπάρχει καὶ συνεμπίπτει ἐν δυϊκοῖς καί τισι τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἐν ἅπασιν οὐδετέροις.

[Margin: κατ' ἀρχὴν — τῇ — περιγράψειε D. — συμπίπτει]

præcipuum cum habeāt, encliticum omittunt tenorem; quem verba supplēt. verumtamen ipsa remanent, tum propter proprietatem, quæ concomitatur; tum quia quilibet rectus pronominis casus encliticæ structuræ capax non est. idque non solum vsu proditur, sed etiam voce ipsa comprobatur: siquidem ceteri casus, qui ab ε incipiūt, vna cum inclinatione amittunt etiam ε primæ syllabæ: id quod nominatiuo ἐγὼ non accidit; quoniam encliticæ structuræ capax nō est. eamque ob causam Æolum pronomina in prima syllaba habent acutum, etiam si in extrema grauētur: nempe quia ε remanet. Nonne igitur ridiculi existimandi sunt, qui nominatiuum ἐγὼ encliticū esse putāt; recti tenoris proprietate adhuc conseruata? quandoquidē ε adiecta pronominibus inclinatis, eis acutum tenorē restituit. neq; poterit quis ea inclinare, nisi prius ε sustulerit: id quod erat proprium tantummodo pronominis acutū tenorem habentis. Hinc fieri arbitror, vt τύ pronomen Doricum tantummodo inclinetur, vt in illo, ὥς τυ φιλάσω: vt adhibita nimirum structura enclitica, quæ in nominatiuum cadere nō potest, amittat illud quidem recti casus vim, transeat autem ad cognatum accusatiuum, quo cum & existit, & coincidit in numero duali, interdum etiam in plurali, & omnibus in neutris.

[Margin: Theocr. Idyll. 3,8]

Necesse tamen omnino est, vt tertiis verborum personis adiiciantur vel ipsa pronomina, vel nomina pro quibus pronomina sumuntur; non propter casum; nam hic etiam nominatiuus coexsistit: neq; propter personam; non dubitatur enim personam esse tertiam: sed vt eam videlicet definiat. nam cum tertiæ personæ infinitæ sint, vna tamen structura verbi acquiescunt. Perspicuum est autem, vnicam dictionem, si ad infinita se accommodet, infinitam etiam personam indicare; quoniam intellectus in multas personas distrahitur. quare pronomina, quæ certas personas repræsentant, verbis apponuntur necessario; vt eorum præsentiâ verborum infinita vis circumscribatur. dicimus enim γράφει ὅδε, ἢ οὗτος, ἢ ἐκεῖνος, ἢ αὐτός. Demõstratum igitur est nominatiuos tantum pronominum necessario acui.

14, De discrimine pronominum quæ coniunctionibus copulantur, & eorum quæ proxima illa quidem sunt coniunctionibus, & tamen non copulantur.

Consequens est vt ad ceteros casus veniamus, quos duplex tenor sequitur propter orationis constructiones, quibus cõtinentur. nam nisi vocis proprietas sustulerit duplicem istã rationem, intelligi nõ poterit. Est igitur regula generalissima recti istorum casuum tenoris, illa, nempe si assumatur alterius personæ indicatio. nã il-

οἱ ἐμοί
Il. α.

lud, παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, refertur ad illud qđ pcessit, Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν. Neq;

Ἀνάγκη μέντοι πᾶσα, τοῖς τρίτοις προσώποις προσεῖναι, ἢ αὐτὰς τὰς ἀντωνυμίας, ἢ τὰ ἀνθ' ὧν παραλαμβάνονται· λέγω τὰ ὀνόματα· οὐχ ἕνεκεν πτώσεως· ἐπεὶ πάλιν παρυφίσταται ἡ εὐθεῖα· ἀλλ' οὐδὲ ἕνεκα προσώπου· νοεῖται γὰρ ὅτι τρίτον· ἀλλ' ἕνεκά γε τοῦ μὴ ἀοριστοῦσθαι. ἄπειρα γὰρ ὄντα τὰ τρίτα πρόσωπα, μιᾷ ἐπαρκεῖται συντάξει τοῦ ῥήματος. καὶ ἀρκεῖται σαφὲς ὅτι μία λέξις κατ' ἀπείρων κειμένη, ἀόριστον πρόσωπον ὑπαγορεύει, εἰς πολλὰ τῆς διανοίας τρεπομένης. οὐσῶν δὴ ὡρισμένων προσώπων παραστατικῶν, ἀναγκαίως παρατίθενται τοῖς ῥήμασιν, ἵνα ἐκ τῆς αὐτῶν παραθέσεως περιγράφηται ἡ ἀόριστος ἔννοια τῶν ῥημάτων. γράφει γὰρ ὅδε, ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός. καὶ ὡς μὲν ἀναγκαίως αἱ τῆς εὐθείας μόνον ὀρθοτονοῦνται, ἐδείχθη.

ιδ', Περὶ διαφορᾶς τῶν συνδεδεμένων ἀντωνυμιῶν, καὶ τῶν παρακειμένων τοῖς συνδέσμοις, οὐ μὴν συνδεδεμένων.

Ἀκολούθως δὲ χωρητέον καὶ ἐπὶ τὰς ἑξῆς πτώσεις, αἷς τὸ διπλοῦν τοῦ τόνου παρεπόμενόν ἐστι παρὰ τὰς ὑπούσας συντάξεις τοῦ λόγου. εἰ γὰρ μὴ τὸ τῆς φωνῆς ἰδίωμα ὑπεξέληται τὸ διπλοῦν, οὐ νοηθήσεται. Ἔστι γοῦν ὁ γενικώτατος τρόπος τῆς ἐν αὐταῖς ὀρθῆς τάσεως, ἐὰν παρέμφασις ἑτέρου προσώπου παραλαμβάνηται. τὸ γάρ, Παῖδα δέ μοι λύσαιτε, εἴρηται πρὸς τὸ, Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν· οἱ ἐμοί

καὶ σαφὲς

καὶ σαφὲς ὅτι τὸ, ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, διὰ τῆς συνούσης τάσεως παρυφίστησι τὸ ἀντιπαραληφθησόμενον πρόσωπον. Τὸν δὴ προειρημένον τρόπον, εἰς πλείονας τρόπους πάλιν τέμνουσιν. ἐξ ὧν πάλιν παρείσαγεται τὸ τοῦ προειρημένου. πᾶσα γὰρ φασιν ἀντωνυμία συμπλεκομένη, ἐν τάσει ὀρθῇ ἐστι· Διονυσίῳ ἐλάλησε καὶ ἐμοί, Διονύσιον τιμᾷ καὶ ἐμέ. εἰ γοῦν ἐκτὸς τοῦ συνδέσμου γένοιτο ἡ ἀντωνυμία, οὐ πάντως ὀρθοτονηθήσεται· ἐχαρίσατό σοι καὶ Διονυσίῳ, ἐτίμησέ σε καὶ Διονύσιον. καὶ φασὶ τὰ τοιαῦτα μὴ συμπεπλέχθαι ἐν τῇ ἀντωνυμίᾳ· Καί μ' ἐφίλησε, Καί μοι ὑποστήτω. καὶ δῆλον ὅτι εἰ μὴ τὰ τοιαῦτά τις ἐπεξεργάζοιτο, δόξει αὐτὸ μόνον τοῖς ἀναγνώσμασιν ἠκολουθηκέναι· ἀφορμήν τε δώσει τοῖς θέλουσι διαταράσσειν τὰ ἀναγνώσματα· καθὸ οὐκ ἐπέχοιτο ὑπὸ λόγου δυναμένου ἐπιδεῖξαι τό τε δέον τοῦ καταλλήλου

ἀ D. καὶ τοῦ ὑπερβατοῦ. οἱ δὴ καλούμενοι ἀθροιστικοὶ σύνδεσμοι, ἐκ τῶν προκειμένων λόγων, ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνουσιν ἢ ὄνομα ἢ ῥῆμα. ἔνθεν καὶ στιγμῆς ἀπροσδεεῖς

ἴσ. ὡς αἰσχομένου D. εἰσιν· ὡς ἂν ἐπιεχομένου τοῦ προϊόντος λόγου, ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον. ἐκκεί-

ἐκκείσθω σθω δὲ ὑποδείγματα· ἐκ μὲν τοῦ συνήθους λόγου, καὶ Διονύσιος περιπατεῖ καὶ Ἀπολλώνιος· κοινοῦ παραλαμβανομένου τοῦ περιπατεῖ. ἐκ δὲ τοῦ ποιητικοῦ, Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον· Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίός τε·

eſt dubium, quin hoc ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ſuo tenore diuerſam commendet perſonam, quæ ſubiungitur. Hãc igitur regulam rurſus in plures alias partiuntur: ex quibus rurſus euenit idẽ atque in ſuperiore regula. nam inquiũt; Omne pronomen iunctum cũ particula copulatiua, rectum retinet tonum; Διονυσίῳ ἐλάλησε, & ἐμοί: Διονύσιον τιμᾷ, & ἐμέ. quãdoquidem, ſi pronomen ſine coniunctione proferatur, rectum tenorem proculdubio non retinuerit: ἐχαρίσατό σοι, & Διονυσίῳ: ἐτίμησέ σε, καὶ Διονύσιον. Addunt præterea, exempla quæ ſequuntur, non habere pronomen copulatum cum cõiunctione; καί μ' ἐφίλησε, καί Il. α

μοι ὑποστήτω. Hęc, & alia id genus, niſi quis perſequatur accuratius, auctorũ nimirum lectionem tantummodo ſecutus exiſtimabitur, & præbebit materiã iis qui volunt, ſcripta eorum perturbandi; quatenus non ſequuntur regulã, quę recte connexã orationẽ, & verba non ſuo loco collocata valeat diſtinguere. Cõiunctiones igitur quę vocantur copulatiuę, ſumũt vel nomẽ, vel verbum a cõmuni ex antecedente oratione. vnde fit vt interpunctione non indigeant, pendẽte nimirum oratione & ad rem propoſitã contendente. Exempla proferamus: ex quotidiano ſermone, & Διονύσιος περιπατεῖ, καὶ Ἀπολλώνιος: aſſumitur enim περιπατεῖ a communi. Proferamus etiã ex poetis; Βοιωτῶν μὲν Il. β

Πηνέλεως & Λήϊτος ἦρχον, Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίός τε.

hic rursus a cõmuni sumitur ἦρχεν. Neque vero illud assero, in vniuersum hęc verba vel nomina assumi a communi: sed illud dico, quæ a communi sumuntur, ea hũc in modum connecti, cõiunctione inquam καὶ, & aliis eandem vim habentibus. nam infra demonstrabimus coniunctionẽ δὲ, & alias quæ vim eandem habent, reiicere huiusmodi figuras a communi, & facere tũ casualium, tum etiam verborum transitum. itaque cum non indigeant oratione quę proxime sequitur, faciunt vt oratio interpungatur. Huiusmodi sunt hæc; Διονύσιος ἔγραψε, Τρύφων δὲ ἀνέγνω. nisi distributionẽ antecedentis multitudinis habeant; qualia sunt ista; φιλολογήσωμεν σήμερον, σὺ μὲν, κατὰ χολὴν, Il. δ ἐγὼ δὲ, κατ' οἶκον: Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι, Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί. Hanc igitur obseruationem, quæ plane est subtilissima, iterum suo loco pertractabimus. Iam vero ad propositum est redeundum. Casuale, si coniunctione cõnectatur, numquam in oratione consequẽti poterit assumi a communi; at verbum poterit: & viceuersa, si verbum cõiunctioni sociabitur, numquam in oratione consequenti commune assumetur; at poterit casuale quod cum eo cõiunctum est. Proferantur exempla; καὶ Τρύφων διελέξατο, καὶ Ἀπολλώνιος. hic nomen Tryphonis non assumitur commune, sed verbum διελέξατο. & vice versa, καὶ διε-

κοινοῦ πάλιν παραλαμβανομένου τοῦ ἦρχον. Οὔ φημι δὲ τοῦτο ὡς πάντως ἐν κοινότητι τὰ τοιαῦτα παραλαμβάνεται· ἀλλ' ὡς τὰ ἐκ κοινοῦ παραλαμβανόμενα, ἐν τοιαύτῃ συμπλοκῇ καθέστηκε· λέγω τῇ ἐκ τοῦ καὶ, τῶν τε τούτῳ ἰσοδυναμούντων. δείξομεν γὰρ ὅτι ὁ δὲ, καὶ πάλιν οἱ τούτῳ ἰσοδυναμοῦντες, παραιτοῦνται τὰς κοινότητας, μετάβασιν ποιούμενοι καὶ τῶν πτωτικῶν, καὶ ἔτι τῶν ῥημάτων. ἔνθεν ἀπροσδεεῖς ὄντες τοῦ παρακειμένου λόγου, στιγμῆς ἴσ. προκειμ. D. αἴτιοι καθεστᾶσιν· ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, Διονύσιος μὲν ἔγραψε, Τρύφων δὲ ἀνέγνω. χωρὶς εἰ μὴ ἐπιμεριζόμενα εἴη ἐκ πλήθους· ὡς ἔχει, φιλολογήσωμεν σήμερον· σὺ μὲν, κατὰ χολήν· ἐγὼ δὲ, ἐν οἴκῳ κατ' οἶκον· Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι· Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί. Τὴν δὴ τοιαύτην τήρησιν, πάνυ ἀκριβεστάτην οὖσαν, ἐν τῇ ἐπιβαλλούσῃ τάξει πάλιν ἐκθησόμεθα. αἴτιον δ' οὖν ἐπὶ τὸ προκείμενον. Ἐὰν πτωτικὸν συμπλακῇ, οὔποτε κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον δύναται κοινὸν παραληφθῆναι, τό γε μὴν ῥῆμα· καὶ ἀνάπαλιν, ἐὰν ῥῆμα συμπλακῇ, οὔποτε κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον κοινὸν παραλαμβάνεται, τό γε μὴν συνὸν πτωτικόν. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα· καὶ Τρύφων διελέξατο καὶ Ἀπολλώνιος· οὐ κοινοῦ μὲν τοῦ Τρύφωνος παραλαμβανομένου, τοῦ γε μὴν διελέξατο. καὶ ἀνάπαλιν, καὶ διελέ-

διελέξατο Τρύφων καὶ ἀνέγνω· νῦν πάλιν τοῦ Τρύφωνος κοινοῦ παραλαμβανομένου. τὴν αὐτὴν σύνταξιν ποιήσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν. εἰ μέντοι γε ὁ προκείμενος λόγος μὴ ἀνεδέξατο τὸν σύνδεσμον, τηνικαῦτα ἀδιαφόρως ἔχει τὸ ἐπιφερόμενον τοῦ κοινοῦ· Τρύφων περιπατεῖ καὶ Ἀπολλώνιος· περιπατεῖ Τρύφων καὶ διαλέγεται· ἀμφοτέρων ἀπὸ κοινοῦ δυναμένων λαμβάνεσθαι. ᾧ λόγῳ εἰ προσδώημεν τὸν σύνδεσμον, περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ συνδεδεμένου τὰ τοῦ λόγου καταστήσεται· καὶ Τρύφων περιπατεῖ καὶ Ἀπολλώνιος· καὶ περιπατεῖ Τρύφων καὶ διαλέγεται· οὐ γὰρ ἐν ὑγιεῖ λόγῳ τὰ τοιαῦτα, καὶ περιπατεῖ Τρύφων καὶ Ἀπολλώνιος· [καὶ Τρύφων περιπατεῖ, καὶ διαλέγεται.] ὁμολογουμένως οὖν τὸ συνδεδεμένον πτωτικὸν, ἀπαιτεῖ [καὶ] ἕτερον πτωτικὸν πάντως, καὶ τῆς αὐτῆς πτώσεως. ὥστε προὖπτόν ἐστι καὶ ἐξ ἐκείνου, εἰπὲ καὶ ἡμῖν· καὶ γὰρ [τοῖς] ἄλλοις· Ὃν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, †δίδου [δ' ἀγαθόν τε, κακόν τε· Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου] δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν. ἤ, ὡς Ἀρίσταρχος, ὡς οὐ κείμενον τὸν σύνδεσμον παραιτεῖται, ἵνα μὴ ἐξ αὐτοῦ τὸ ὁμοιόπτωτον πρόσωπον νοῆται. ἔνθεν οὖν ὀρθοτονοῦνται διὰ τὸ ἐπισυμπλεκόμενον πτωτικόν· ἔνθεν τὸ, Καί μοι ὑποστήτω, Καί μ' ἐφίλησεν, οὐ συμπλέκεται κατὰ τὸ ἀντωνυμικὸν, κατὰ δὲ τὸ ῥῆμα· καὶ ἔστι τὰ τοῦ λόγου ἐν ὑπερβατῷ.

ἐν. παρά

λέξατο Τρύφων, ἢ ἀνέγνω: nunc viceuersa nomen Tryphonis assumitur cõmune. Eandem constructionẽ feceris, si pronominibus etiam vtaris. At si antecedens oratio non recipiat coniunctionem, tum indifferenter commune illud aut sumi poterit, aut non sumi; Τρύφων περιπατεῖ, ἢ Ἀπολλώνιος: περιπατεῖ Τρύφων, ἢ διαλέγεται. ita enim vtrumque, verbum videlicet, & casuale, potest sumi a communi. At si adiungamus coniunctionem isti orationi, tunc oratio constituetur perinde atque postulat constructio copulæ; καὶ Τρύφων περιπατεῖ, καὶ Ἀπολλώνιος: ἢ περιπατεῖ Τρύφων, καὶ διαλέγεται. nam non caret culpa illa oratio, καὶ περιπατεῖ Τρύφων, ἢ Ἀπολλώνιος: & illa, καὶ Τρύφων περιπατεῖ, ἢ διαλέγεται. Ergo sine vlla controuersia casuale illud, quod cum coniunctione copulatur, exigit alterum casuale, & eiusdem omnino casus. Hoc autem fit planum etiam ex illo, εἰπὲ ἢ ἡμῖν: nam aliis etiam. &, Ὃν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακόν τε: Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν. vel (sicuti placet Aristarcho) reiicit coniunctionẽ, quasi non appositam; ne per eam persona eiusdem casus intelligatur. Hinc fit vt pronomina tenorem rectum habeant propter casuale, quod cum coniunctione iungitur: hinc etiam fit vt illa, καί μοι ὑποστήτω, καί μ' ἐφίλησε, non copulentur cũ pronomine, sed cũ verbo: & est verborum transgressio.

Od. α. Od. θ. Il. ι. Il. ι.

ἰδοὺ γὰρ ἡ συμπλοκὴ οὐκ ἐπήγαγεν ὁμοιόπτωτον πρόσωπον πρὸς τὸ συμπεπλεγμένον ὑπὸ τῶν ἀντωνυμικῶν· (ἀντωνυμιῶν) ἔνθα δὲ, ἀνέθεντο τῆς διαστολῆς αἱ ἀντωνυμίαι, παρῆκαν τὸν ἴδιον τόνον, ὡς ἀνεχόμεναι ὑπὸ τοῦ συνδέσμου. τὸν αὐτὸν δὴ λόγον ποιήσεται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ διάζευξιν παραλαμβανομένων, καὶ καθόλου τῶν δυναμένων εἰς σύνταξιν πτωτικὴν παραλαμβάνεσθαι. φημὶ δὴ τὸ τοιοῦτον, καθὸ καὶ σύνδεσμος [ὁ ὅτι] ἐπὶ ῥήματος φέρεται μόνον· ὅθεν οὐδὲ ἀναγκαίως διεγείρει τὰς ἀντωνυμίας, εἰ μὴ τὰ τοῦ λόγου ἀπαιτήσει. οἷόν τε γὰρ φάναι, ὅτι σε ἐτίμησα, ὑβρίσθην. καὶ καθόλου γὰρ οὐκ οἶδε διεγείρειν τὴν ἀντωνυμίαν. εἰ δὲ κατ' ὀρθὴν τάσιν φαίημεν, ὅτι σὲ ἐτίμησα, δῆλον ὅτι ὡς οὐ διὰ τὸν σύνδεσμον, διὰ δὲ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀντιδιαστολήν. ἀνάπαλιν οὖν ὁ ἕνεκα σύνδεσμος, φερόμενος πάντοτε ἐπὶ γενικὴν μόνως, ὀρθοτονεῖ τὴν ἀντωνυμίαν, ἡνίκα τὰς τούτων γενικὰς συνδεῖ· Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός. τίς γὰρ ἂν θαρρήσειεν Ἑλλήνων ἐγκλῖναι τὸ ἕνεκά μου; καὶ δῆλον ὡς μόνως πάλιν ὀρθοτονοῦνται), καθὸ συνδέονται πρός τι πτωτικὸν, τὸν λόγον ἀνέχουσι. φησὶ δέ που καὶ ὁ Ἄβρων, οὐ δεόντως ἐγκεκλίνθαι τὸ, ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγώ σε· καθὸ διέζευκται ἡ ἀντωνυμία· ὡς οὐκ ἐὸν πρὸς αὐτὸν φάναι, ὅτι τὸ ἑξῆς ἐστιν, ἢ

nam ecce, eiuſmodi connexio non adſciuit perſonam eiuſdem caſus ad pronominum perſonam, quæ cũ coniũctione ſociata eſt; ſed pronomina, ſoluta munere diſcernendi perſonas, ſuum ſimul tenorem abiecerunt, a coniunctione quaſi ſuſtentata. Eãdem orationem conſtituet ſtructura etiam verborum, quæ diſiũctiuas particulas habebit; & in vniuerſum ea quæ in conſtructionem caſualium cadere poterit. Hoc eo dico, quod & cõiunctio ὅτι ad verba tantum fertur: itaque neceſſario non erigit tenorẽ pronominum; niſi hoc exigat oratio. licet enim dicere, ὅτι σε ἐτίμησα, ὑβρίσθην. immo etiam in vniuerſum nequit erigere tenorem pronominis. at ſi dixeris acuto tenore, ὅτι σὲ ἐτίμησα, tenor nimirum erigitur, non coniunctionis ergo, ſed propter perſonæ diſcretionem, quæ orationẽ comitatur. Diuerſa eſt ratio coniunctionis ἕνεκα. hæc enim perpetuo ad genitiuum tantummodo fertur; & tenorem rectum in pronominibus retinet, cum eorum genitiuos copulat; (Ι. ζ.) εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός. nã quis apud Græcos audeat inclinare illud, ἕνεκά μου? Itaq; patet rurſus pronomina ſolitaria recto tenore proferri; quatenus copulata cũ caſuali aliquo, ſuſtentant orationem. Quãquam Abro quodam in loco negat (Ι. ψ.) recte inclinatum illud, ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγώ σε: quatenus pronomen cum diſiunctiua coniunctione iunctum eſt. quaſi non liceat illi ſic occurrere; ordinem illius orationis hunc eſſe, ἢ

ἀνάειρε

ἀνάειρόν με, † ὃ αὐτὸς παρῃτήσατο· Καί μ᾽ ἐφίλησεν, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἐφίλησέ με. εἰ μὴ κατ᾽ ἔκθλιψιν ὃν προσεθήκαμεν λόγον· ὡς ὄντως διεζεῦχθαι (ἡ ἀντωνυμία ἐκ τοῦ διαζευχθέντος λόγου· εἴγε ἐπιφέρεται), ἢ ἐγώ σε. σαφὲς γὰρ ὅτι τὸ ῥῆμα διέζευκτο· ἐπεὶ οὐκ ἂν αἰτιατικὴ πτῶσις ἐπηνέχθη, ἀλλὰ ῥῆμα· καθάπερ ἐπεδείξαμεν ἐπὶ τῆς συμπλοκῆς. † τοὺς μέντοι ὑπαναγνόντας παρεκρούσατο ἡ μονοσύλλαβος ἀντωνυμία, ἣν δεόντως δισύλλαβον παρεδεξάμεθα· πείσαντες ὡς ὑποσυνελήφθη κατὰ τὸν τρόπον τῆς κράσεως, ὁμοίως τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ, τῇ μῇ κλισίῃ. καὶ δῆλον ὅτι οὐ μετατίθησι τὸν ἴδιον τόνον ἐπὶ τὸν ἢ σύνδεσμον· συνάγεται δὲ ἐν αὐτῇ, ὡς ἐν τῷ, ἤ μ᾽ ἀνάειρ᾽, ἢ ἐγώ σε· καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ διασαφητικοῦ, Ἦ ἐμοί, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι), πρὸς τὸ, Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε. πάλιν μέντοι τὸ ἑξῆς ἐν τῷ, κἀγώ σοι συνέριθος ἔσομαι. δῆλον ὅτι προφανές, ὡς ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων, ὁ λόγος καθίστησι τὸ δέον τῆς συντάξεως.

(margin: εἰ D. — τῆς αὐτ. διαζ. ὅτι εἰ τὸ ῥῆμα διέζευκτο, οὐκ ἂν D. — Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ᾽ ἕψομαι)

ιε. Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὰς προθέσεις ὀρθοτονεῖσθαι ταῖς ἀντωνυμίαις.

Καὶ αἱ προθέσεις δὲ παρατιθέμεναι ταῖς ἀντωνυμίαις, ταὐτὸ ἀποτελοῦσι, παρ᾽ ἐμοῦ, διὰ σοῦ ἀφικνεῖται παρὰ σέ. † καὶ ἕνεκα τούτου. [τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ, σὺν καὶ τεῖος ἄμμιν Ἀμύντας, δεόντως ἠξίωσάν τινες ὀρθοτονεῖν.]

ἀνάειρέ με: id quod ipse reiecit. ita etiam, καί μ᾽ ἐφίλησε, pro καὶ ἐφίλησέ με. nisi sit defectus: quam rationem iam attulimus: nam reuera pronomen disiunctum est ab ea oratione quae disiuncta sequitur, ἢ ἐγώ σε. vnde fit planũ, verbum fuisse disiunctũ. alioqui non sequeretur accusatiuus, sed verbum; quemadmodum superius demõstrauimus, cum de copulatiuis cõiunctionib. disputabamus. Lectores tamen fefellit pronomen monosyllabũ με, quod nos merito pro disyllabo accipimus; persuasi id latenter contineri per affectum illum qui κρᾶσις dicitur; perinde atque illud, τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ: & illud, τῇ μῇ κλισίῃ. quare illud με non reiicit suum tenorem in coniunctionẽ ἤ, sed nimirum in se ipsam colligit, in illo exemplo, ἤ μ᾽ ἀνάειρ᾽, ἢ ἐγώ σε: sicuti fit in illa coniunctione explicandi, Ἦ ἐμοί, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶ(ναι): quod respicit ad illud proximum superius, Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε. Rursus in illo, Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ᾽ ἕψομαι, ordo minime dubius est. Ergo perspicuum est in omnibus istiusmodi exemplis, rationem constituere rectam constructionem.

(margin: Il. ι. — Il. λ. — Il. θ. — Od. ζ.)

15, *Quae sit causa vt praepositiones etiam in pronominibus retineant acutum tenorem.*

Praepositiones etiam appositae pronominibus, idem efficiunt; παρ᾽ ἐμοῦ, διὰ σοῦ: ἀφικνεῖται παρὰ σέ. Et quoniam constructio istiusmodi nota

est, superuacaneam existimo copiam exemplorum. Illud tamen est quærendum necessario, an ea res accidat ordine aliquo naturali ná constructio, quatenus nota est, non ita vrget: at ratio in omnibus non ita facile potest perspici.

παρείσοδον ἡγούμεθα, τῆς συντάξεως προδήλου οὔσης, πλείοσιν ὑποδείγμασι χρῆσθαι. ἐκεῖνο γάρ ἐστιν ἐπεξεργάσασθαι ἀναγκαῖον, εἰ κατά τινα φυσικὴν ἀκολουθίαν τὸ τοιοῦτον παρεπόμενόν ἐστιν. οὐ γὰρ οὕτω καὶ ἐπείγει τὸ τῆς συντάξεως, καθὸ πρόδηλόν ἐστι· τὸ δὲ τοῦ λόγου ἐπὶ πᾶσιν οὐκ εὐσύνοπτον.

16, *Pronomina alia fieri enclitica necessario, alia non ita.*

ις', Ὅτι ἀναγκαίως αἱ μὲν, ἐγκλιτικαὶ γίνονται, αἱ δὲ, οὔ.

Obliqui casus pronominum, iuncti verbis, & duas personas indicátes, eius quæ afficit, & eius quæ afficitur, si rectum habeant tenorem, tertiam præterea personam indicant. siquidem interest inter illud, τύπτω σε, & σὲ τύπτω: eamque ob causam constructio distincta est: quatenus absoluta est cóstructio, quia postulat pronomen subiunctiuum, eius tenorem transfert, & encliticum illud efficit: quatenus autem ad aliud refertur, recipit in principio pronomen, quod habet & vocem integram, & conuenientem tenorem. hoc patet in his exemplis, δός μοι, & ἐμοὶ δός. Illud quoque verum est, præpositiones iungi cum rectis, & cum verbis per compositionem, cum obliquis autem per appositionem. atque hæc postrema ratio, in pronominibus minime dubia est; in nominibus aliquid habet dubitationis. dicimus enim ὑπέρβολον, ἐπίκουρον. Verum, si quis accuratius rem inuestigauerit, reperiet non

Αἱ πλάγιαι τῶν ἀντωνυμιῶν, συντασσόμεναι τοῖς ῥήμασι, καὶ προσώπων δύο παρεμφατικαὶ οὖσαι, τοῦ τε διατιθέντος καὶ διατιθεμένου, διὰ τῆς ὀρθῆς τάσεως παρεμφατικαὶ γίνονται καὶ τρίτου προσώπου· εἴγε διαφέρει τὸ τύπτω σε, τοῦ σὲ τύπτω· καὶ ἕνεκα τούτου τὰ τῆς συντάξεως διεμερίσθη· καθὸ ἡ ἀπολελυμένη σύνταξις, αἰτοῦσα ὑποτακτικὴν ἀντωνυμίαν, μετατίθησι καὶ τὴν τάσιν, τουτέστιν ἐγκλιτικὰς αὐτὰς καθίστησιν· ἡ δὲ πρός τι, ἐν ἀρχῇ παρεδέξατο τὴν ἀντωνυμίαν· ᾗ σύνεστι καὶ ὁλόκληρος φωνὴ, καὶ ἡ παρεπομένη γραφή. πρόδηλον ἐκ τοῦ δός μοι, καὶ, ἐμοὶ δός. † ἀλλὰ κἀκεῖνος ὁ λόγος ἀληθής ἐστιν, ὡς αἱ προθέσεις σύντιθενται κατ᾽ εὐθείας καὶ κατὰ τὰ ῥήματα· κατὰ δὲ τὰς πλαγίας, παρατίθενται· ἐπὶ μὲν ἀντωνυμιῶν, προφανῶς· ἐπὶ δὲ ὀνομάτων, δόξει τὰ τοῦ λόγου διαψεύδεσθαι. λέγομεν γὰρ ὑπέρβολον, ἐπίκουρον. ὅπερ, εἴ τις ἀνακριβὲς ἐξετάσειεν, οὐχ εὕροι ἂν τὴν

γινόμεναι

[illegible]

μὲν τὴν πλαγίαν συντιθεμένην, συνθέτου δὲ τῆς εὐθείας κλίσιν γινομένην. ἰδιάζουσι γοῦν αἱ πλάγιαι ἐν ταῖς προθέσεσι, πρόδηλον ποιοῦνται τὴν παράθεσιν· κατὰ Κτησιφῶντος, περὶ Λεισάρχου. καὶ διότι τὸ τοιοῦτον παρεπόμενόν ἐστιν, ἐν τῇ περὶ αὐτῶν συντάξει εἰρήσεται. αἱ γὰρ προτιθέμεναι [ἐν] τῶν πλαγίαις τῶν ἀντωνυμιῶν, ἀναγκαίως ἀρκτικὰς αὐτὰς ποιοῦσι. προθετικαὶ γὰρ οὖσαι, συμπροτιθέασι καὶ τὰς πλαγίας, αἷς καὶ συντάσσονται. καὶ οὕτω τῶν ῥημάτων δευτέρων γινομένων μετὰ τὰς ἀντωνυμίας, ἀνάγκη πᾶσα ἐγγίνεσθαι ὀρθὴν τάσιν ταῖς ἀντωνυμίαις, καθὼς ἀπεδείξαμεν· ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐπινοῆσαι ἐγκλιτικὴν πρὸ ῥήματος τοῦ πρὸς ὃ ποιεῖται τὴν σύνταξιν. φαμὲν γὰρ, ἔγραψά σοι λαλῆσαι Ἀπολλωνίῳ· οὐ τῆς ἀντωνυμίας συντασσομένης τῷ λαλῆσαι, τῷ δὲ ἔγραψα, πρὸς ὃ καὶ τὴν τάσιν ἀπελείατο.

ὑπὲρ

ἀπηρείσατο D.

ιζ. Τίνες αὐτῶν μόνον ὀρθοτονοῦνται· καὶ τούτου τὸ αἴτιον.

Ἔνθεν μοι δοκεῖ ἡ μετὰ τὰ ῥήματα τῶν ὀρθοτονουμένων ἀντωνυμιῶν σύνταξις ἀνεστράφθαι, εἰ οὕτω τις φαίη, ἐλάλησας ἐμοί· τὸ γὰρ δέον ἐστὶν, ἐμοὶ ἐλάλησας. καὶ τὸ οὕτως ἔχον, Σοὶ μὲν δὴ Μενέλαε κατηφείη καὶ ὄνειδος Ἔσσεται ἤματα πάντα. εἰ γὰρ τὸ ἀπολελυμένον πρόσωπον, τῆς θέσεως τοῦ ὀρθοτονουμένου

obliquos ipsos compositos, sed a recto composito inclinatos. Cũ igitur obliqui habeant id proprietatis in præpositionibus, palàm faciunt appositionem; κατὰ Κτησιφῶντος, ὑπὲρ Λεισάρχου. Causam autem cur accidat id præpositionibus, tum exponemus, cum de earum constructione disputabimus. Præpositiones enim appositæ obliquis pronominum, efficiunt necessario vt obliqui verba antecedant. nam quia ipsæ præponuntur, faciunt vt obliqui etiam, quibuscũ construuntur, præponantur. atque ita verbis subsequentibus pronomina, sequitur necessario, vt pronomina rectos habeãt tenores; sicuti iam demonstrauimus. impossibile enim est inuenire pronomen encliticum ante verbum, quo cũ cõstruitur. dicimus namque, ἔγραψά σοι λαλῆσαι Ἀπολλωνίῳ: vbi pronomen non est construendum cum λαλῆσαι, sed cum ἔγραψα, ad quod etiam tenor reflectitur.

17. *Quæ pronomina rectos tenores habeant, & cur eos habeant.*

Hinc factum existimo vt constructio pronominum, quæ post verba tenorem rectum retinent, inuersa sit, si ita dixeris, ἐλάλησας ἐμοί. recta enim constructio est, ἐμοὶ ἐλάλησας: vt illud, quod est simile, Σοὶ μὲν δὴ Μενέλαε κατηφείη Il. ρ. καὶ ὄνειδος Ἔσσεται ἤματα πάντα. nam si persona absoluta non potest obtinere locum eius pronominis quod rectũ ha-

bet tenorem; hoc est, si encliticum pronomẽ numquam præponitur: ne illud quidem merito subiũgi poterit: quãdo vel subiunctiua pronomina præposita, omittunt suã vocem, assumunt eam quæ rectum habet tonum: Ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο. & alibi, ἐμὲ δ' ἔγνω, καὶ προσέειπε. hic enim in priore exemplo nullus est rect' tenor: at mutato ordine, vim & integritatem suam simul vox recuperauit. nam, vt constructio facile posset percipi, persona absoluta, quæ subiecta erat, abiecit ε: & quoniã hoc monosyllabis accidere non potest, vt syllabam abiiciant, tenoris sui iacturam fecit. vnde etiam obliqui omnes enclitici facti sunt. Verũ suspicati poterit quis, obliquos plurales reclamare; quatenus assumpti vt enclitici, primæ tamen syllabæ quantitatem integram retinẽt: ἤκουσεν ἡμῶν Διονύσιος. Sed diximus iã vocis proprietatem interdũ valere plus quã obseruationes perpetuas; sicuti in nominibus mobilibus, vocis proprietas excludit τὰ κοινά, i. cõmunionem illam triũ generum. nam in ἡμῶν primũ aspiratio non est demenda: demõstrauimus autẽ plurales pronominum casus habere primas syllabas aspiratas: deinde, si η suum amittat tempus, prima syllaba omnino tenuabitur. nam pronomina quæ breues habẽt primas syllabas, tenuãtur. vnde Æoles η corripiũt, & per α breuem dicunt ἀμμῶν.

Od. λ.

Od. λ.

γρ. ἡμῶν

οὐκ ἔτυχε, τουτέστιν [εἰ] ἡ ἐγκλινομένη ἀντωνυμία οὐδέποτε προτακτική, οὐδὲ ἐκείνη ὑποτακτικὴ δεόντως παραληφθήσεται· ὅπου γε καὶ αἱ ὑποτακτικαὶ ἐν ἀρχῇ γινόμεναι, παρῆκαν μὲν τὴν ἰδίαν φωνήν, μετέλαβον δὲ τῆς ὀρθῆς τάσεως· ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο. καὶ ἐν ἑτέροις· ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε. νῦν γὰρ οὐ δηλουμένη ἡ ὀρθὴ τάσις, τάξεώς γε μὴν ἐναλλαγῇ, συνεπισχύει καὶ ὁ ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγος. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀνέλλιπτα τὰ τῆς συντάξεως γενέσθαι, τὸ ἀπόλυτον πρόσωπον καὶ ὑποτακτικὸν παρῆκε τὸ ε. καὶ ἐπεὶ μὴ τοῖς μονοσυλλάβοις ἠδύνατο τὸ τοιοῦτον παρέπεσθαι, λέγω τὸ συλλαβὴν ἀποβάλλειν, τοῦ γε ἀποβολὴν ἐποιήσατο. ἔνθεν γὰρ καὶ ἐγκλιτικαὶ ἐγένοντο. Οἰήσεταί τις ἀντικεῖσθαι τὰς πληθυντικάς· καθὸ εἰς ἔγκλισιν παραλαμβανόμεναι, οὐ παραφθείρουσι τὸν ἐν ἀρχῇ χρόνον· ἤκουσεν ἡμῶν Διονύσιος. εἴπομεν κατ' ἀρχήν, ὡς ἔσθ' ὅτε ἰδίωμα φωνῶν ἐπικρατεστέρας καθίστησι διηνεκεῖς τηρήσεις· ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς διῃρημένοις τῶν ὀνομάτων, πάλιν ἰδίωμα φωνῆς ἐκκόπτει τὰ διῃρημέναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ δασεῖα οὐ θέλει ἀφαιρεῖσθαι. δείκνυμεν δὲ ὅτι οὐκ ὀφεί- ἀναλόγως αἱ πληθυντικαὶ ἀπὸ δασείας ἀπήρξαντο. † εἶτα, εἰ καὶ ὁ χρόνος ἀφῃρεῖτο τοῦ η, πάντως ἂν καὶ ἡ ἄρχουσα, ψιλὴ ἐγίνετο. αἱ γὰρ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμεναι ἀντωνυμίαι, ψιλοῦνται. ἔνθεν ὁ Αἰολεὺς συνέστειλεν εἰς βραχὺ α τὸ ἀμμῶν.

γρ. ἡμῶν

μ

καὶ συν-

καὶ συνεχὲς δὲ τὸ ε ἐν ταῖς κατὰ πρόσωπον ἐγκλίσεσι καὶ προστίθεται καὶ ἀφαιρεῖται· ἐώρων, ἕνα, ἕσπα· ἀλλὰ καὶ τὸ ἔβη, βῆ· ἔφη, φῆ· καὶ ἐν ἀντωνυμίαις δὲ ἕοι, οἷ· ἕυ, ὗ. καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἀπὸ τοῦ ε ἀρξάμεναι ἀντωνυμίαι, ἀναγκαίως τὸ ε διαφθείρουσιν. ἠρκέσθη οὖν ἡ ἔγκλισις αὐτοῦ μόνον διὰ τῆς μεταθέσεως τοῦ τόνου· ἤκουσεν ἡμῶν. λέγω ἀπολύτως τῆς τάσεως μεταπιθεμένης κατὰ τὰς ἀρχούσας· ἀδυνάτου γὰρ ὄντος τὸ παρακείμενον μόριον παρελθεῖν· εἴγε μέχρι τριῶν χρόνων τὰ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ τόνου γίνεται. καὶ ἕνεκα τούτου τὸ, καί σφεας, ἐξ ὅλης τῆς ἀντωνυμίας μετέθηκε τὸν τόνον· οὐ μὴν πάλιν τὸ ἡμᾶς· ὡς ἐν τῷ περὶ τόνων ἀκριβέστερον τὰ τοιαῦτα ἐπεδείκνυμεν.

ἤκουσ' ἡμῶν D.

ἐπεδείξαμεν

ιη΄, Ὅτι οὐ πάντως αἱ κατὰ τὸ τρίτον ὀρθοτονούμεναι, εἰς σύνθεσιν παραλαμβάνονται, καὶ τίνες ἐγκλίνονται, τίνες δὲ οὔ.

Κἀκεῖνο δὲ ἔτι ἔστι παραστῆσαι, ὡς τὰς μὲν ὀρθοτονουμένας ἀρκτικὰς οὔσας, παρείπετο καὶ μετατίθεσθαι τοῦ ἰδίου τόπου· καθὸ καὶ ἐν τάσει καὶ ἐν τῇ παρεπομένῃ γραφῇ ἀνελλιπεῖς οὖσαι, οὐκ ἐκωλύοντο τῆς μεταθέσεως. ἔκ γε μὴν τῶν ἐναντίων [καὶ] αἱ ἐγκλιτικαὶ προσαπηρεισμέναι προκειμένῳ τινὶ μορίῳ, ἐφ' ᾧ καὶ τὴν τάσιν μετέθηκαν, οὐκ εἶχον ἐν δέοντι τὰ τῆς μεταθέσεως. ἐστεροῦντο γὰρ τοῦ παρεπομένου αὐταῖς ἰδιώματος. πρὸς οὐδὲν γὰρ εἶχον τὰ τῆς ἐγκλίσεως μεταθέσθαι. ὅθεν καὶ μόνως ἐγκλιτικαὶ ἐπενοήθησαν,

ἐφ' ὃ D.

& ε, quæ iungitur iis quæ per personas inclinantur, modo additur, modo demitur; ἐώρων, ἴνα, ἕσπα: sicuti & ἔβη, βῆ: & ἔφη, φῆ: & in pronominibus, ἕοι, οἷ: ἕυ, ὗ. eamque ob causam pronomina quæ habent ε in prima syllaba, ε illam necessario abiiciunt. contenta igitur fuit eius inclinatio transpositione tantum tenoris, ἤκουσεν ἡμῶν. siquidem ad tria vsq; tempora licet tenoribus mutare sedes. eamq; ob causam illud pronomen integrũ καί σφεας suum tenorẽ transtulit: at non ita ἡμᾶς: id quod accuratius in libro De tenoribus demonstrauimus.

18, *Pronomina personæ tertiæ, quæ tenorem habent rectum, ad compositionem non omnino assumi: & quædam inclinari, quædam non.*

Illud etiã est demonstrandum, pronominibus, quæ rectum habent tenorem & anteponuntur, accidere vt a sua in aliam sedem transferãtur. quod licet eis facere liberius; modo tenorẽ & scripturam suam integrã retineãt. Contra vero, enclitica pronomina, quæ in aliquam orationis partem antecedentem inclinatæ, in eam tenorem suum transferũt, sedem mutare recte nequeunt. ita enim suam amitterẽt proprietatem. nihil enim haberent ad quod inclinata recumberẽt. Hinc factum est vt enclitica tantũmodo illa notata fuerint,

σφὶν, σφὲ, τοὶ per τ scriptum; & τὺ accusatiuus Dorũ, & tertię personæ duales casus. hæc enim numquam verbis anteponuntur. Illud autem admodum stultum est, si quis contrarias rationes afferens, speciẽ refellendi argumenta præbeat, & dicat etiam enclitica pronomina verbis anteponi, & rectum habentia tenorem cum præpositionibus post verba poni; vt si dixeris, σήμερον ἐλάλησα κατὰ σοῦ, σήμερόν σε ἐθεασάμην: καί τυ Φίλιππον ἔθηκεν. Constructionem enim exemplorum huiusmodi supra docuimus; nimirũ verborum transgressiones, quæ latent, ad vsitatam orationis consequentiam reuocandas esse; & quę apud poetas sunt, excipienda esse. recta enim & congrua orationis constitutio hoc postulat; σήμερον ἐθεασάμην σε: ita vt aduerbium cum verbo construatur, & pronomen ad congruam inclinationis sedem feratur. illud etiam pronomen, quod cum præpositione iunctum rectum tenorem seruat, sic ordinandum est; κατὰ σοῦ ἐλάλησα: & illud, καί τυ Φίλιππον ἔθηκεν: & ἔθηκέ σε. perinde ac si quis existimet continuatiuas aut etiam subcontinuatiuas coniunctiones in principio orationis non posse stare, quia interdum dicitur, φῶς ἐστιν, εἰ ἡμέρα ἐστίν. nam illud, εἰ ἡμέρα ἐστί, collocatione dumtaxat postpositum; quamq̃ enũtiatione vsitata soleat anteponi. sensus enim illud primum postulat; secũdo loco recipit

ἢ σφὶν, καὶ ἢ σφὲ, καὶ ἢ μὶν, καὶ ἢ τοὶ, διὰ τοῦ τ γραφομένη· καὶ ἡ παρὰ Δωριεῦσι τὺ, κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν· καὶ δυϊκαὶ τοῦ τρίτου προσώπου. οὐ γὰρ ῥημάτων ποτὲ προηγήσαντο. Γελοῖον μέντοι εὔηθές ἐστι δόξαι τοὺς λόγους διαχρέεσθαι, ὑποθεμένους πρὸς τὰ ἐναντία· ὡς καὶ ἐγκλιτικαὶ πρὸ ῥημάτων, καὶ ὀρθοτονούμεναι ἐν τῇ προθέσεσι μετὰ τὰ ῥήματα τίθενται· εἰ οὕτω τις φαίη, σήμερον ἐλάλησα κατὰ σοῦ· σήμερόν σε ἐθεασάμην· καί τυ Φίλιππον ἔθηκεν. εἰς γὰρ τὸ τοιοῦτον τὰ τῆς συντάξεως ἀπεδείχθη, ἵνα καὶ τὰ λεληθότα τῶν ὑπερβατῶν ὄντα, καὶ κατὰ τὸ συνήθες ἔχηται τοῦ ἀκολούθου [λόγου,] καὶ μὴ μόνον τὰ παρὰ ποιηταῖς ὡς ἐξαίρετά τις ὑπολαμβάνῃ. ἡ γὰρ δέουσα κατάστασις, τοῦθ' ὑπαγορεύει, σήμερον ἐθεασάμην σε· τοῦ ἐπιρρήματος ἐπὶ τὸ ῥῆμα φερομένου, καὶ τῆς ἀντωνυμίας ἐπὶ τὴν δέουσαν θέσιν τῆς ἐγκλίσεως. καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς ὀρθοτονουμένης, κατὰ σοῦ ἐλάλησα· καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ, καί τυ Φίλιππον ἔθηκε· καὶ, ἔθηκέ σε· ὡς εἰ καὶ ἐπὶ συναπτικῶν τις ὑπολάβοι, ἢ καὶ ἐπὶ παρασυναπτικῶν μὴ ἵστασθαι τὸ καταρκτικοὺς αὐτοὺς εἶναι· εἰ καὶ φαίημεν, φῶς ἐστιν, εἰ ἡμέρα ἐστίν. αὐτὸ γὰρ μόνον τῇ συνθέσει τὸ, εἰ ἡμέρα ἐστὶ, δευτερεύει· οὐ μὴν τῇ διεξοδικῇ ἀπαγγελίᾳ. πρότερον μὲν γὰρ ἐπιδέχεται ἡ διάνοια τὸ, εἰ ἡμέρα ἐστί, καὶ τότε ἐπιδέχεται τὸ, φῶς

ἰν. σοῦ

τὸ καταρκ. D.

φῶς ἐστι. καὶ οὐ πάντως οὐχὶ προτακτικὸς ὁ εἰ συναπτικός, καίτοι γινόμενος ὑποτακτικὸς ἐνίοτε. οἵ τε παρὰ τούτων ἐσχηματισμένοι ὀρθοτονοῦνται. καὶ ὅσαι ἐκ προϋπηργμένης χάριτος τὴν ἐναντίαν διάθεσιν ὁμολογοῦσιν· ἐμοὶ ἐτόλμησε ταῦτα ποιῆσαι· ἐμὲ ὑπέμεινεν ὑβρίσαι. καὶ σαφὲς ὅτι συντείνει πάλιν ἐπὶ τὸν προειρημένον λόγον. τοιοῦτον γάρ ἐστιν, ἄλλον ὤφειλεν ὑβρίσαι, οὐκ ἐμὲ τὸν παρ' αὐτῷ τίμιον. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῶν παραλαμβανομένων ἐκ προϋπηργμένης ἀδικίας· δεῖ, ἐμοῦ ὁρῶντος, ἐκεῖνον αἰκίζεσθαι· οὐκ ἄλλου γὰρ ἢ ἐμοῦ τοῦ προαδικηθέντος. Ὀρθοτονεῖσθαί φασι καὶ τὰς πεπλεονακυίας· λέγω τὴν ἐμεῖο, καὶ τὰς ὁμοίας. πάνυ εὐλόγως. πρῶτον, καθὸ σώζεται πάλιν ἡ ἐν αὐταῖς διαστολή· Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς. Οὐ τοῦτο δέ φημι, ὅτι κἂν μὴ μετὰ τοῦ ι λέγηται, οὐ πάντως ὀρθοτονηθήσεται. ἐπεὶ ἰδοὺ καὶ δίχα τοῦ ι, σέο δ' εἵνεκ' αὐτή τε πόλεμός τε. πρόδηλον γὰρ κἀκ τοῦ σημαινομένου, καὶ [τοῦ] ἕνεκα συνδέσμου, καθὼς ἐπεδειξάμεθα. δεύτερον, οὐκ ἄλλως οὔτε πλεονασμὸν τις ἐπινοήσειεν, οὔτε ἔνδειαν, εἰ μὴ πρότερον ἡ φωνὴ ἐπιδειχθείη ὁλόκληρος· ἵνα τὸ ἐγγινόμενον πάθος, τὸ ἕτερον ἐπιρρίψῃ· λέγω τὴν ἔνδειαν, ἢ τὸν πλεονασμόν.

[Margin: γο. παρὰ τούτων] [Margin: προκείμενον] [Margin: ἄτης] [Margin: ὑποτείνεται]

φῶς ἐστι. neq; ſequitur vt particula iſta εἰ, non ſit in vniuerſum præpoſitiua, quoniã aliquãdo ſubiicitur. Rectũ habent tenorem etiam illæ coniunctiones, quæ ab iſtis figurãtur. Illa etiam pronomina rectum tenorem habent, quæ collati beneficii contrariam arguunt voluntatem; ἐμοί ἐτόλμησε ταῦτα ποιῆσαι, ἐμέ ὑπέμεινεν ὑβρίσαι. quæ ratio nimirum referenda eſt ad ſuperiorem diſputationem. eſt enim eiuſmodi; *alium debuerat afficere ignominia, non me, qui apud eum obtineo locum honeſtum.* Eadem eſt ratio eorum quæ ſumuntur propter acceptam iniuriam; δεῖ, ἐμοῦ ὁρῶντος, ἐκεῖνον αἰκίζεσθαι: me nimirum inſpectante, qui accepi iniuriam, non alio quopiam. Rectum habere tenorem aiunt etiam caſus qui abundant; nempe ἐμεῖο, & alios id genus. idque iure optimo. Primum, quia inſitam habent diſcretionem perſonarum; Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης. Il. ζ. Neque vero hoc aio, quaſi caſus iſte non retineat rectum tenorem, etiam ſi ſine ι pronuntietur. nam ecce ſine ι, σέο δ' εἵνεκ' αὐτή τε Il. ζ. πόλεμός τε. hoc patet cum ex ſignificatione, tum ex coniunctione εἵνεκα. Deinde, nemo poterit videre aut abundantiam, aut defectũ vocis; niſi prius cognouerit integrã ipſam vocem; vt alter affectus inditus alterũ aboleat; abundãtiam inquam, vel defectũ.

atque hæc ratio ita plana est, vt exemplis non egeat ad fidem faciendam. Nullus igitur pleonasmus inseri poterit pronominibus, quin prius integra & absoluta sint ipsa pronomina. integra autem cum sunt, rectum recipiunt tenorem. Recte igitur affectus inditus arguit vocem integram ex qua & ortus est. erant autem integra, quę per ε pronuntiantur. atque ita quæ abundant ε, rectum tenorem retinent. Postremo, maxima encliticorum quantitas, tria habet tempora. quî fieri poterit igitur, vt ἐμεῖο inclinetur? immo inclinari nō poterit, etiamsi tria habeat tempora. nam si particulæ encliticæ propensæ sunt ad breuiora tempora, quid est cur non pronomina, quæ tempore abundant, in statum inclinationi cōtrarium transeant? Pleonasmus etiam ε in ἕε, ἕοι, & in coniugatis additus, rectum tenorem sibi multo magis vindicat. nam si pronomina, quæ ab ε incipiunt, eam abiiciunt literam inclinata, vt in illis, δός μοι, ἄκουσόν μου: quî fieri poterit, vt ea quæ abundant eadem vocali, contrarium inclinationi statum non exigant? sicuti etiam superius demonstrauimus. Atque etiam duales casus primæ & secundæ personæ dumtaxat rectum tenorem habent, nimirum propter grauem. Positum enim recte est iam antea, particulas encliticas acutū in extrema syllaba habere

καὶ περιττὸν εἰς τὸ τοιοῦτον παραπίπτεσθαι. ὁ γὰρ λόγος προφανής. οὐχὶ οὖν πλεονασμὸς ἐγγενήσεται ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις· οὐχὶ αὐτῆς πρότερον ἐντελοῦς οὔσης. ἐντελὴς δὴ καθεστῶσα, μόνως ὀρθοτονουμένη ἐστίν. ὑγιῶς ἄρα τὸ ἐγγινόμενον πάθος ὁμολογεῖ ὁλόκληρον τὸ ἀφ' οὗ ἐγένετο. ἦσαν δὲ ἐντελεῖς, αἱ σὺν τῷ ε λεγόμεναι. καὶ οὕτως αἱ πλεονάζουσαι μόνως ὀρθοτονοῦνται. τρίτον, τὸ μέγιστον μέγεθος τῶν ἐγκλιτικῶν, τρίχρονόν ἐστι. πῶς οὖν ἡ ἐμεῖο ἐγκλιθήσεται; ἀλλ' οὐ δεήσαδε, κἂν τρίχρονος ᾖ. εἰ γὰρ τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια † καταφορὰ ἐπὶ τοὺς ἐλάττονας χρόνους, πῶς οὐχὶ αἱ πλεονάσασαι χρόνῳ ἀντωνυμίαι, εἰς τὸ ἐναντίον τῆς ἐγκλίσεως μεταστήσονται; καὶ ὁ τοῦ ε δὲ πλεονασμὸς ἐν τῷ ἕε, ἕοι, καὶ ἔτι ἐν ταῖς συζυγίαις ἐγγινόμενος, πολλῷ μᾶλλον ἐπισπᾶται τὴν ὀρθὴν τάσιν. εἰ γὰρ αἱ ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμεναι ἀντωνυμίαι, ἡνίκα ἐγκλίνωνται, παραφθείρουσι τὸ ε, ὡς ἐν τῷ δός μοι, ἄκουσόν μου, πῶς αἱ τούτῳ πλεονάσασαι, οὐ τὰ ἐναντία τῆς ἐγκλίσεως ἀπαιτήσουσι; καθάπερ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐδείξαμεν.

οὐδὲ ἡ σεῖο, Soph.

Ἀλλὰ καὶ αἱ δυϊκαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου μόνως ὀρθοτονοῦνται, διὰ τὸν τόνον τῆς βαρείας. προηνυθέτισαι γὰρ, τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια, ἐπὶ τέλους ἔχειν τὴν ὀξεῖαν, ἢ φύ-

σει, ἢ

σι, ἢ δυνάμει· [λέγω δὲ δυνάμει,] διὰ τὰ περισπώμενα· ἵνα ἡ τοῦ τόνου ἀναστροφὴ, τὸ μὲν προκείμενον ὀξύνῃ, αὐτὸ δὲ μεταστήσῃ εἰς βαρεῖαν τάσιν· ὅπερ ἐπὶ τοῦ νῶϊ οὐκ ἠδύνατο ἐγγενέσθαι.

κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἔνθεν Soph. ἰσοτονεῖ D. Αἱ γοῦν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον μόνως ἐγκλιτικαὶ, μόνως καὶ ὀξύνονται, ἥ τε σφωὲ, καὶ ἡ σφωΐν· ἐπεὶ τίς ἡ αἰτία τοῦ μὴ βαρύνεσθαι αὐτάς; ὅθεν τὸ εἰμὶ καὶ φημὶ ὠξύνθη, διὰ τὴν ἐποῦσαν αὐτοῖς ἔγκλισιν· καίτοι τῶν ῥημάτων καταφερομένων εἰς τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν. Τὰ πύσματα οὐκ ἔστιν ἐγκλιτικὰ, διὰ τὸ βαρύνεσθαι· τά γε μὴν παρακείμενα αὐτοῖς ἀόριστα· ἐπεὶ μᾶλλον ἐν τῷ τέλει ἔχει τὴν ὀξεῖαν. Οὐ τοῦτο δέ φημι, ὅτι τὰ ἀόριστα μόνως ἐγκλιτικά ἐστιν· ἀλλ' εἴ τι τῶν τοιούτων μορίων ἐγκλιτικόν ἐστι, τοῦτο καὶ ἀόριστόν ἐστιν, ὡς τὸ, ἦλθέ τις, ἦλθέ ποτε. κἀνθένδε δείκνυται ὅτι τὸ τὶς ἀοριστούμενον, μᾶλλον ὀξύτονόν ἐστι· πευστικὸν δὲ καθεστὼς, τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης βαρύνεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα παραθέσθαι. Πρόδηλον οὖν ὅτι καὶ ἡ ἐκεῖνος, καὶ ἡ οὗτος, ἀνέγκλιτοί εἰσι, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προσγινομένου [δὲ] τοῦ ι, καὶ [μᾶλλον] δεικτικαί εἰσιν. ἦν δὲ παρεπόμενον ταῖς ἐπιτεταμέναις κατὰ δεῖξιν, τοῦ μὴ παραφθείρειν τοὺς τόνους· καθώς ἐστι τηρῆσαι ἐπὶ τῶν προκειμένων. ὁ πα-

ἴσ. καθὸ — δεικτ. D — ᾳ D. — προκ. D.

vel natura vel potentia expressum, vel inclusum: dico autem inclusum, propter ea quæ circumflectuntur: vt nimirũ tenor recurrendo, verbum quod antecedit, acuat, ipsam particulam in grauem transferat tenorem. hoc autem in casu duali νῶϊ contingere non poterat. Ergo pronomina tertiæ personæ, quæ sola inclinantur, sola etiam acuuntur; σφωὲ inquam, & σφωΐν. etenim quænam alia est causa cur non grauentur? Hinc etiam fit vt εἰμὶ & φημὶ acuãtur, quia & ipsa possunt inclinari: quamquam cetera verba grauentur in extremis syllabis. Nomina & aduerbia interrogatiua, nõ sunt enclitica; quia grauantur: at infinita, quæ sunt illis finitima, inclinantur: quoniam in extrema syllaba potius acuuntur. Neque vero illud assero, infinita esse tantummodo enclitica; sed, si qua istiusmodi particula enclitica est, eam continuo infinitam quoque esse; vt illud, ἦλθέ τις, ἦλθέ ποτε. Vnde etiam apparet, τὶς, cum infinitum est, acui potius: at cum interrogatiuum fit, grauatur propter primæ syllabæ regulam. Possem afferre alia præterea exempla, si res hoc postularet. Perspicuum est igitur, illa etiam pronomina, ἐκεῖνος & οὗτος, propter eãdem rationem non inclinari; quin etiam addita ι, maiorem habere demonstrationem. Accidit autem pronominibus, quæ habent intẽsam demonstrationem, vt tenores integros retineant; sicuti licet cernere in his quæ paulo ante protulimus. Pro-

xima vero ista disputatio necessario docet αὐτὸς pronomen acui per analogiam. Alioqui pronomina, quæ sumuntur loco pronominum tertiæ personæ, quibus accidit etiam vt inclinētur, a demonstratione excluduntur. Sed cur in nominatiuo αὐτὸς nō inclinatur? nimirum propter ipsum casum, quia ἐγὼ etiam & σύ, & cognatæ, non inclinantur. Cur igitur non in genitiuo saltem, & datiuo? Dicendum est, quia quatuor habet tempora. at in genitiuo ἡμῶν, & aliis casibus, qui quatuor habēt tempora, ratio pugnat. hi enim etsi non abiiciunt tenorem, tamen cum transferunt in primam syllabam; vt in illo, ἄκουσον ἧμιν. hoc autem non accidit his casibus αὐτῶν, vel αὐτοῦ. Atque ista ratio potest defendi. nam propterea tenori mutata sedes est, vt institutum Æolum distingueretur: eamque ob causam accusatiuus, solutus iis impedimentis, quantitate inq̄ temporum incidentium, necessario recepit inclinationem. est enim reiicienda illa quatuor temporum ratio: & illa, pronomen αὐτὸς non inclinari, propterea quod pronomina, quæ genus indicant, non inclinantur. nam inclinatio ignorat discrimen generis, aut alterius cuiuspiam accidentis. quandoquidem etiam inter coniunctiones, & verba, atque etiam aduerbia, sunt voces encliticæ, & in nomine mobili τίς. Explicatum est igitur, cur pronomina ἐκεῖνος & οὗτος non

ρακείμενος λόγος ἀναλόγως διδάσκει, ὡς ἀναλόγως ἡ αὐτὸς ὠξύνθη. ἀπέστω γὰρ τῆς δείξεως. καὶ ἡ μετάληψις τῶν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον· οἷς παρηκολούθει καὶ τὸ ἐγκλίνεσθαι. Ἀλλὰ διατί ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς οὐκ ἐγκλίνεται; σαφὲς ὅτι δι᾽ αὐτὴν τὴν πτῶσιν· καθότι καὶ ἡ ἐγώ, καὶ σύ, καὶ αἱ σύζυγοι. τί οὖν οὐχὶ ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς; φαίημεν ἄν, διὰ τὸ τετραχρονεῖν. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τῶν τετραχρόνων τὰ τοῦ λόγου μάχεται. εἰ γὰρ καὶ τὴν τάσιν οὐκ ἀποβάλλουσιν, ἀλλ᾽ αὐτήν γε μετατιθεῖσι κατὰ τὸ ἄρχον μέρος, ὡς ἐν τῷ, ἄκουσον ἧμιν. ὅπερ οὐ παρηκολούθει κατὰ τὸ αὐτῶν ἢ αὐτοῦ. καὶ τὸ τοιοῦτον ἔχει ἀπολογίαν. εἰς γὰρ ὑποστολὴν τὴν τοῦ Αἰολικοῦ τὰ τοῦ τόνου παρεπέμφθη. διὰ τοῦτο καὶ ἡ αἰτιατικὴ πτῶσις, ἀπολυθεῖσα τῶν ἐμποδιζόντων, λέγω τῆς ἐμπλώσεως τῶν χρόνων, ἀναλόγως τὴν ἔγκλισιν παρεδέξατο. περιεπεμπλέον γὰρ ἐκεῖνον τὸν χρονικὸν λόγον. καὶ καθ᾽ ὃ αἱ γένους παρεμφατικαὶ ἀνέγκλιτοί εἰσι, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐγκλίνεται ἡ αὐτός. γένος γὰρ οὐκ ἐπίσταται ἡ ἔγκλισις, οὐδὲ ἄλλο τι παρεπομένων· ὅπου γε καὶ ἐν συνδέσμοις, καὶ ῥήμασι, καὶ ἔτι ἐν ἐπιρρήμασιν ἐγκλιτικὰ γίνεται, καὶ ἐν τεθηλυσμένῳ τῷ τίς. εἴρηται οὖν διατί ἡ ἐκεῖνος καὶ ἡ οὗτος οὐκ

ἐγκλί-

ἐνεκλίθησαν. Ἀλλ' οὐδ' ὅτε ἄρθρα εἰς σύνταξιν ἀντωνυμίας παραλαμβάνεται, ἔγκλισιν ἀναδέχεται· οὐ καθὸ γένους εἰσὶ παρεμφατικά, ἀλλά, καθὸ ἄρθρα ὄντα, τῇ φύσει ἀδυνατεῖ εἰς ἔγκλισιν παραλαμβάνεσθαι. τόπον γὰρ ἐπέχει ἐναντίον τῇ ἐγκλίσει· λέγω τῶν προτακτικῶν, [οὐ μαχομένων τῶν ὑποτακτικῶν] ἐπεὶ ἔδοξε μὴ ἐμποδίζεσθαι τὰ τῆς ἐγκλίσεως [ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς.] ἦν γὰρ καὶ αὐτὰ προτακτικά· τὴν μὲν ἀναφορὰν ἐπιστρέφοντα εἰς τὰ προκείμενα, ἐν ἀρχῇ δὲ λόγου παραλαμβανόμενα εἰς σύνταξιν ῥηματικήν· ὃς μάλα πόλλ' ἐπλάγχθη· ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε· τῆς ἐγγινομένης στιγμῆς ἐπιμαρτυρούσης τῇ ἀρκτικῇ συντάξει τῶν ἄρθρων.

ἴσ. τῶν προτακτικῶν

Ὀρθοτονοῦνται καὶ ὅσαι συντάσσονται τῇ αὐτὸς ἐπιταγματικῇ· Ἤ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ· σοὶ δ' αὐτῷ· [σὺ δὲ] σεῦ αὐτῆς· οὐδ' ἐμοὶ αὐτῷ Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος. Τά γε μὴν τοῦ τρίτου οὐχ ὁμαλίζεται· καθότι οὐδ' ἀληθὴς λόγος παρεδείχθη ὁ, τὰς κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ὀρθοτονηθείσας, πάντως μεταλαμβάνεσθαι εἰς συνθέτους. ὡς γάρ ἐστι ψευδὴς ὑπόληψις, καὶ οὐχ ὡς ὁμαλίζεται, καὶ ὡς ὁ τόνος ἐνδέχεται αἰτία τῆς συνθέτου μεταλήψεως, εἰρήσεται κατὰ τὸ ἑξῆς. ἐνθένδε οὖν ἐνεκλίθη, † ἀλλά οἱ αὐτῷ Ζεὺς ὀλέσειε βίην,

ὡς οὐχ ὡς ὑπό- νοε Soph

inclinentur. Articuli etiam, cum in constructione vicem subeūt pronominum, inclinationem non recipiūt: non quia genus indicant, sed quia sunt articuli, & suapte natura recusant inclinationem. occupant enim locum inclinationi minime accommodatum; principia inquam orationis; non repugnantibus subiunctiuis. nam ipsi quoque præponuntur orationi: ita tamen, vt respiciant orationem antecedentem, ad quam referuntur; initium vero eius quæ sequitur, cum verbo faciant: ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη: ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγ' ἔθηκε. Quod autem articuli constructioni præponantur, fidem facit interpunctio, quæ solet adhiberi. Rectum habent tenorem etiam ea pronomina quæ construuntur cum appositiuo pronomine αὐτός: Ἤ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ: Σοὶ δ' αὐτῷ: οὐδὲ σεῦ αὐτῆς: οὐδ' ἐμοὶ αὐτῷ Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος. Il. π. Il. τ. Il. ξ. Od. ι.

At tertiæ personæ pronomē non æque retinet rectum tenorem. Itaque falsum esse illud ostenditur, tertiæ personæ pronomina, si rectum tenorem habeant, omnino sumi pro compositis. Quod autem falsa sit hæc opinio, & quod non æque retineat rectum tenorem tertiæ personæ pronomen, & quod tenoris immutatio faciat vt pro composito sumatur, in sequentibus probabimus. hinc fit vt illud inclinatum sit, ἀλλά οἱ αὐτῷ Ζεὺς ὀλέσειε βίην, Od. δ.

πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι: & illud,
Od. θ. Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσιν. at illud rectũ tenorem
Il. δ. retinuit, ἀμφὶ ἓ παπτήνας. Itaque illud carere ratione videtur, οἵ τ' αὐτῷ: quoniam oratio ęque ad omneis pertinet. Eiusmodi tamen cõstructio habet maiorẽ significantiam assumptę discretionis, ἐμὲ αὐτὸν ἐτίμησεν, σὲ αὐτὸν ἐμέμψατο. Praponuntur igitur semper pronomina; quia rectum tenorem habent; sicuti in superioribus demonstratũ est. at si cõuersa ratione subiungantur, inclinari etiam pote-
Il. ι. runt: Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται: &, αὐτόν σε φράζεσθαι ἅμ'
Il. ι. Ἀργείοισιν ἄνωγεν. Neque vero illud assero, rectum tenorem etiam in huiusmodi constructione locũ habere non posse; sed aio in constructione istiusmodi locum esse inclinationi; Αὐτόν με προφρόνεως συνοικισθῆναι γαίας ἐσδέξεται μενοῦν.

19, *Quando pronomina simplicia sumantur pro compositis, & quando non.*

Aduersus autem eos qui pronomen αὐτὸν putant assumi vt discernat genus, paucis opus est: iis nimirum, quę sequũtur: pronomina siue demonstrationem, siue relationem habeant, non habent opus alio pnomine, quo genus eorum discernatur. nam quid dixerint in constructione istiusmodi, οὗτος αὐτὸς, ἐκεῖνος αὐτὸς, ὅδε αὐτὸς, ἐγὼ αὐτὸς? constat enim pronomina etiam non subiuncta genus distin-
Od. δ. guere. & viceuersa illud, ἐμοὶ

πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι· καὶ τὸ, Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσιν. ὠρθοτονήθη δὲ τὸ, ἀμφὶ ἓ παπτήνας. ἄλογόν τε δοκεῖ τὸ, οἵ τ' αὐτῷ· διήκοντος τοῦ λόγου ἐπὶ ἀπολύτων ὁμοίως. ἔσται μέντοι ἡ σύνταξις, εἰς ἔμφασιν πλείονα διαστολῆς παραλαμβανομένης· ἐμὲ αὐτὸν ἐτίμησεν, σὲ αὐτὸν ἐμέμψατο. ἐν προτάξει τῶν ἀπολύτων εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι, καθὸ ἔχουσι τοῦ ὀρθοῦ τόνου, ὥσπερ ἐδείχθη κἀν τοῖς προκειμένοις. εἰ μέντοι τὰ τῆς συντάξεως ἀναστραφείη, οἷόν τε ἐστὶ καὶ ἐγκλίνεσθαι τὴν ἀντωνυμίαν· Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται· Αὐτόν σε φράζεσθαι ἅμ' Ἀργείοισιν ἄνωγεν. Οὐ τοῦτο δέ φημι, ὡς οὐχ οἷόν τε καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως ὀρθοτονεῖν· ἀλλ' ὡς ἀφορμὴν ἔχει ἐγκλίσεως ἡ τοιαύτη σύνταξις· † Αὐτόν με προφρόνεως συνοικισθῆναι γαίας ἐσδέξεται μενοῦν.

ιθ', Πότε αἱ ἁπλαῖ εἰς σύνθετον παραλαμβάνονται, καὶ πότε οὔ.

Πρὸς δὲ τοὺς οἰομένους τὴν αὐτὸν συμπαραλαμβάνεσθαι εἰς διαστολὴν γένους, βραχὺς ἀρκέσει λόγος, † ὥσπερ καὶ πρόκειται· ὡς οὐ δέονται αἱ ἀντωνυμίαι τοῦ διαστέλλοντος τὸ γένος, ἢ ὑπὸ δεῖξιν πίπτουσαι, ἢ ὑπὸ ἀναφοράν. τί δὴ ἂν εἴποι τις ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως, οὗτος αὐτὸς, ἐκεῖνος αὐτὸς, ὅδε αὐτὸς, ἐγὼ αὐτός; φαίνεται δὲ καὶ ὅτι καὶ αἱ μὴ ἐπιτεταγμέναι διήρθρωσαν τὸ γένος· καὶ ἄδηλον ἔσται κατὰ τὸ γένος

ἰμεῖ δέ γένος τό, ἐν δή ἕ ἕλετο μέγαν ὅρκον.
περιττὸν ἡγητέον πρὸς εὐήθεις ὑπο-
λήψεις ἐπιπλέον ἀντιλέγειν. Ὀρθο-
τονοῦνται μόνως καὶ ὅσαι ἐν τῷ αὐτῷ
προσώπῳ τὸ ῥῆμα ἔχουσιν· εἴγε ἐν τῷ,
σὲ γὰρ ἄζομαι, τὸ μὲν ἄζομαι ἐν πρώ-
τῳ ἐστὶ προσώπῳ, τὸ δὲ σέ, ἐν δευτέρῳ·
οὐ μὴν ἐν τῷ, σὲ γὰρ αὐτὴν πάντη
εἴσκεις. τὸ γὰρ εἴσκεις, καὶ τὸ σέ, τοῦ αὐτοῦ
προσώπου. ἔστι γε μὴν τὴν προτέ-
ραν σύνταξιν καὶ ἐγκλίνοντα φάναι, ἄ-
ζομαί σε: οὐ μὴν τὴν δευτέραν. ἐδεί-
χθη γὰρ ἐντελέστερον, ὡς ἀδύνατόν
ἐστι τὰς ἀντωνυμίας ἐγκλιθῆναι συν-
εχομένας τοῖς ῥήμασι κατὰ τὸ αὐτὸ πρό-
σωπον· καὶ ἕνεκά γε τούτου μόνως αἱ τῆς
εὐθείας ὀρθοτονοῦνται· ἐπεὶ πάντοτε
συμφέρονται τοῖς ῥήμασι κατὰ τὸ αὐτὸ
πρόσωπον. τῶν γε μὴν καὶ ἐν μετα-
βάσει γινομένων ἐφικτὰ τὰ τῆς ἐγκλί-
σεως ἐγίνετο. Οὐ τοῦτο δέ φημι, ὡς
πάντως ἐγκλιθήσονται ἀποστᾶσαι τῶν
ῥημάτων, ἀλλ᾽ ὡς καὶ ἔνεστί ποτε αὐτὰς
ἐγκλίνεσθαι. ὑγιῶς ἄρα πάλιν προσ-
αι D. ελθοῦσαι καὶ πλάγιαι τοῖς ῥήμασι κατὰ
τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὴν ὀρθὴν ἀναδέ-
ξονται· Οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ ἐμέ φημι λε-
λασμένον· Ζωγρεῖτ᾽, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ
ἴσ. τά γε λύσομαι. τὰ τῆς τοιαύτης χρήσεως ἀρ-
μὴν χαϊκώτερον παρεφθάρη, μεταγενέστε-
ται τῆς ἀρ- ρον ἐπινοηθείσης τῆς ἀντ᾽ αὐτῶν συνθέτου
χαϊκώ-τερα μεταλήψεως, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνομεν τὰς προκειμένας συντάξεις.

δή ἕλετο μέγαν ὅρκον, erit incerti generis. Superfluum existimo, stultas opiniones pluribus refutare. Rectum tantummodo tenorem habent etiã ea pronomina, quæ verbo eiusdem personæ iuncta sunt. siquidem in illo, σὲ γὰρ ἄζομαι, verbum ἄζομαι primæ personæ est, σὲ autem secũdæ. Od. ν.
at non in illo, σὲ γὰρ αὐτὴν πάντη εἴσκεις. nam & verbum εἴσκεις, & pronomen σὲ, eiusdem est personæ. Od. ν.
Licet tamẽ in priore constructione pronomen inclinare, sic, ἄζομαί σε: at non ita in posteriore. nã demonstratum est iam absolutius, pronomina non posse inclinari, si verbis in eadem persona iuncta sint: & propterea recti tantummodo pronominum casus rectum habẽt tenorem; quoniam semper sociãtur verbis in eadem persona: inclinari autem posse, si personarum fiat transitio.. Neq; vero illud assero, pronomina omnino inclinari, a verbis dissociata; sed licere interdum ea inclinari. Ergo etiam obliqui, verbis in eadem persona iuncti, rectũ tenorem recte recipient; οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ ἐμέ φημι λελασμένον: &, Il. ν.
Ζωγρεῖτ᾽, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι. Il. κ.
quamquam istiusmodi veterũ vsus a recentioribus corruptus est, repertis pronominibus compositis, quę pro simplicibus sumũtur, & quæ in huiusmodi constructione vicem supplent simplicium.

Vide Eusth. Il. α, 103: & Prisc. 479, D. Hinc fit vt Homerica poesis
vsu compositorum prono-
minũ opus non habeat; quia
simplicium vsum receptum
habet; ἐμέ φημί. neque enim
dubium est quin, si composi-
ta pro simplicibus reperta
sunt, vsus simplicium super-
uacaneus fuerit. hoc enim
esset vitiosum. Sed de his op-
portunius in sequẽtibus dis-
seremus. Sequitur ergo vt
illud, πυκάσασά ἑ αὐτήν, duę sint
partes orationis, tũ propter
rationem quam modo attu-
limus, & quæ firmissima vi-
detur, tũ quia in ceteris obli-
quis hic intellectus minime
Il. ι. dubius est. ἕο enim αὐτοῦ est, &
ἕοι αὐτῷ. itaque in secunda et-
iam persona, quoniã est ap-
positum pronomen, inseruit
Od. ι. particulam γὰρ, σὲ γὰρ αὐτὴν πάν-
τη ἐΐσκεις. Tollitur ergo ambi-
guitas propositorum prono-
minum per apertam apposi-
tionem ceterorum obliquo-
rum. Eadem est ratio in illo,
Il. α. καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ,
vbi synalœphe facta est ex
appositione. integrum enim
erat, ἐμὲ αὐτόν. Simile est & il-
Od. ι. lud, εἰ μή τις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ:
Il. π. & illud, εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύε-
τέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι. in quibus ex-
emplis pronomina, quam-
quam subiuncta, enclitice ta-
men assumpta sunt. nam si
rectum habuissent tenorem,
incõgruæ orationis speciem
præbuissent. Quate illa, quæ
a nonnullis aspirãtur, temere
Il. ι. aspirãtur; nimirum τὴν αὐτοῦ φι-
Od. λ. λέει: &, αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι

ἔνθένδε γοῦν ἡ Ὁμηρικὴ ποίησις ἀπροσδεής ἐστι τῆς συνθέτου χρήσεως· καθ' ὃ γινώσκει ἡ ποίησις τὸ ἐμὲ φημί. σαφὲς γὰρ ὅτι εἰ αὐτὶ τοῦ τοιούτου ἐπενοήθησαν αἱ σύνθετοι, περισσόν ἐστι συγχρῆσθαι τῇ ἁπλῇ συντάξει. κακία γὰρ τὸ τοιοῦτον. ὥστε εὐκαιρότερον ὑπὲρ τῶν τοιούτων κατὰ τὰ ἑξῆς εἰρήσεται. ἔνθεν δύο μέρη λόγου ἐστὶ τὸ, πυκάσασά ἑ αὐτήν. καὶ κατὰ τὸν προκείμενον λόγον πάνυ ἀκριβέστατον ὄντα, καὶ καθ' ὃ ἐν ταῖς ἄλλαις πλαγίαις τὰ τοῦ μερισμοῦ ἀναμφίλεκτά ἐστιν. ἕο γὰρ αὐτοῦ ἐστι, καὶ ἕοι αὐτῷ· ὁπότε καὶ κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον, ὡς παραθέσεως οὔσης, ἐνέθηκε τὸν γὰρ σύνδεσμον· σὲ γὰρ αὐτὴν πάντη ἐΐσκεις. προφανῶς οὖν λύεται τὸ ἀμφίβολον τῶν προκειμένων ἀντωνυμιῶν, διὰ τῆς ἀναμφιλέκτου παραθέσεως τῶν ἄλλων πλαγιῶν. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ, μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ. κατὰ γὰρ παράθεσιν τὰ τῆς συναλοιφῆς ἐγένετο, τοῦ πλήρους ὄντος, ἐμὲ αὐτὸν ἐγώ· ὡς ἔχει τὸ, Εἰ μή τις σ' ἢ μάτ. αὐτὸν κλείνῃ δόλῳ· καὶ, Εἰ μὲν δὴ ἑταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι. ἐφ' ὧν καὶ ἐγκλιτικώτερον παρελήφθησαν αἱ ἀντωνυμίαι, καίπερ ἐπιτεταγμέναι. ὀρθοτονηθεῖσαι γὰρ ὡς ἀκαταλλήλου λόγου ἔμφασιν ἐποιοῦντο. διὸ καὶ μάτην τὰ τοιαῦτα ὑπό τινων προσεπνεύσθη, Τὴν αὐτοῦ φιλέει· Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας

δαμάσατας· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ ποιεῖται· καὶ ἄλλα πλεῖστα. ὡς γὰρ ἐν ταῖς προκειμέναις συντάξεσιν ἀπεδείξαμεν ὅτι ἐκ παρεπομένων τῷ λόγῳ ἐλλείπουσαι λέξεις νοοῦνται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον κἀπὶ τούτων ἔστι παραστῆσαι. συνηθέστερόν πως [ὁ ποιητὴς] ἐλλειπτικός ἐστι τῶν προκειμένων μορίων, ἀρκούμενος διὰ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου τὸ λοιπὸν ἐμφανίσαι· αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα. ἡ γὰρ αὐτός, συμφέρεται ταῖς ὀρθοτονουμέναις ἀντωνυμίαις. καὶ τὸ μὲν ἴδε, (δύναται) μὴ ἐλλείπειν· τό γε μὴν αὐτὸς ἴδε, πάντως ἐλλείπει τὸ σύ. ἢ γὰρ οὕτω, ἡ αὐτὸς συμπαραλαμβάνεται) καὶ κατὰ τὸ πρῶτον, καὶ δεύτερον, ἵνα τὰς συνούσας ἀντωνυμίας ὀρθοτονήσῃ. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ, Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα. πάλιν γὰρ μόνον τὸ ῥῆμα οὐ λείπει· τὸ μέντοι ὅλον, ὡς πάλιν ἐλλειπομένης τῆς [ἐγώ,] Αὐτὸς ἐγώ οἱ δῶκα. οὕτως ἔχει καὶ τό, αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν, αἰτούσης τῆς συντάξεως τό, ἡμῶν αὐτῶν. ἔστιν οὖν ὅμοιον κἀπὶ τῶν προκειμένων τὸ πλῆρες, τὴν ἐμοῦ αὐτοῦ· ὥστε κατὰ πληθυντικὴν σύνταξιν, σφῶν αὐτῶν, καὶ σφέας αὐτούς. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ, Αὐτόν μιν πληγῇσιν· τάχα τὸ μιν δυνάμενος ἀναπληροῦν τὸ λεῖπον τῆς ἀντωνυμίας. προστίθημι τὸ τάχα· ἐπεὶ ἐν ἑτέροις παρέλκουσα εὑρίσκεται· καδδέ μιν αὐτὸν εἰλύσω ψαμάθοισιν· ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς

ὑπακούεται γὰρ δυνάσκαί ως τὸ σύ D. ἰσ. τῷ ἰσ. ἦ, P. ar D. ὡς γ. εἰλύσω L.

δαμάσατας: &, μέγα μὲν κλέος αὐτῇ ποιεῖται, & alia complura. (Od. A.) nam quemadmodum in superioribus constructionibus docuimus, ex iis quæ accidunt orationi, siqua verba desunt, intelligi; ita etiam in his exemplis repetenda est eadem ratio. hoc enim vsitatum est poetæ, vt particulas omittat, de quib. paulo ante egimus: eo nimirum cōtentus, vt per orationis constructionem, quod deest, indicetur; αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα. (Od. Θ.) pronomen enim αὐτὸς apponitur pronominibus, quæ rectū tenorem habent: ac in proposito exēplo verbum ἴδε potest non defici pronomine σύ: sed αὐτὸς ἴδε, deficitur omnino. Eatenus enim αὐτὸς pronomen & in prima, & in secūda assumitur persona, vt pronomina, quibus cum iungitur, recto afficiat tenore. Eadem est istius ratio, Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα. (Od. Δ.) hic enim rursus verbum non patitur defectum: integra vero oratio, quia pronomen αὐτὸς adest, illa est, ἐγὼ αὐτός οἱ δῶκα. simile est illud etiam, αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν. (Od. A.) constructio enim postulat ἡμῶν αὐτῶν. Ergo non aliter etiam in superioribus exemplis integra est cōstructio, τὴν ἐμοῦ αὐτοῦ, quēadmodū in plurali numero σφῶν αὐτῶν, & σφέας αὐτούς. Eodē modo illud accipiendum est, αὐτόν μιν πληγῇσιν (Od. Δ.) vbi fortasse illud μιν, supplet pronomen quod deficit. addidi fortasse, quoniam alias abundans reperitur: vt καδδέ μιν αὐτὸν εἰλύσω ψαμάθοισιν: (Il. Φ.) & ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς (Od. Δ.)

Od. β. ἐάσατε μυθήσασθαι. In illo tamē μέγα μὲν κλέος αὐτῇ ποιεῖται, nō sequitur necessario, vt pronomen deficiat: quandoquidē verbū ποιεῖται valet idē ac γίνεται: quo significatu dicimus ποιεῖται ἀγορά, æque ac γίνεται ἀγορά. Qđ autem maioris est ponderis, illud est: pronomina composita, cum ab ε incipiūt, videntur esse absolutiora; ἑαυτοῦ ἤκουσεν ὁ δεῖνα, ἑαυτοὺς ὕβρισεν, ἑαυτὸν ἐτίμησεν. Facile igitur hinc potest perspici, si figuræ absolutiores apud poetam numquā reperiūtur, multo minus eas quæ non sunt absolutæ, apud eundem reperiri: siquidē necesse est omnino, vt integrū exsistat prius quam mutilatum. Quare si dictiones ipsæ modo syllabarum indicāt & quod abūdat, & quod deest, non erit coactum si itē quod abundat, & quod deest, indicetur in ea parte quæ creuit conueniēti dictionum concursu. adde, quod iam docuimus, cum de articulis disputabamus. ostendimus enim, rationē obseruando supplere articulos qui desunt orationi. Quare nō erit nouum & inusitatū, si etiam exempla superius prolata huiusmodi careant pronominibus. Ergo si pronomina primæ & secūdæ personæ, si rectū habeant tonum, sumuntur pro composito pronomine in eodem numero, eademque persona, quamquam verbum sit coniunctum; & permanēt item simplicia, quamquam verbū accipiatur in diuersa perso-
Il. α. Il. ω. na, vt illud; ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν, Εἵλετο: &, σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχήν: necesse

ἐάσατε μυθῆσαι. οὐ μήν τι ἀνάγκη ἐπὶ τοῦ, μέγα μὲν κλέος αὐτῇ ποιεῖται, λείπειν τὴν ἀντωνυμίαν, τοῦ ποιεῖται νῦν ἐν ἴσῳ παραλαμβανομένου τῷ γίνεται, καθ' ὅτι καί φαμεν, ποιεῖται ἀγορά, ἐν ἴσῳ τῷ γίνεται. τὸ δὲ μεῖζον, αἱ σύνθετοι δοκοῦσιν ἐντελέστεραι εἶναι, ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμεναι, ἑαυτοῦ ἤκουσεν ὁ δεῖνα, ἑαυτοὺς ὕβρισε, ἑαυτὸν ἐτίμησε. καὶ προφανὲς ὅτι εἰ τὰ ἐντελέστερα τῶν σχημάτων οὔποτε παρ' αὐτῷ εὑρέθη, οὐδὲ τὰ ἀποσυμπεπληρωμένα· εἴγε πάντως πεποιθότος προϋφέστηκε τὸ ὁλόκληρον. εἰ γὰρ οὕτω καὶ αὐταὶ αἱ λέξεις διὰ τῆς τῶν συλλαβῶν συμμετρίας καὶ τὸ πλεονάζον ὑπενδείκνυνται, καὶ τὸ ἐνδέον, οὐ βίαιον κατὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐπηυξημένον τῇ συμμεμετρημένῃ τῶν λέξεων συνόδῳ καὶ τὸ πλεονάζον καὶ τὸ λεῖπον δείκνυσθαι. ἐδείξαμεν ὡς καὶ διὰ τῶν ἄρθρων τοῦ λόγου τὸ τήρημα ἀνεπλήρου τὰ λείποντα ἄρθρα. οὐ παρηλλαγμένον οὖν καὶ τὸ λείπειν ταῖς τοιαύταις ἀντωνυμίαις τοὺς προκειμένους λόγους. εἴπερ οὖν αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον ὀρθοτονούμεναι ἀντωνυμίαι εἰς σύνθετον μεταλαμβάνονται συνόντος τοῦ ῥήματος ἰσαρίθμως κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, καὶ μένουσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἁπλότητα τοῦ ῥήματος ἐν ἑτέρῳ προσώπῳ νοουμένου, ὡς τὸ, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν Εἵλετο· σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν πᾶσα ἀνάγκη,

γρ. πάντες

γρ. ἐπιδείκνυνται

ἴσ. ἐπὶ

ἴσ. αὐτῶν D.

ἀνάγκη, κἀπὶ τοῦ τρίτου προσώπου ταὐτὸν ἐκχωρεῖν, συνεπισχυούσης καὶ τῆς ἐκ τῶν λεγομένης χρήσεως. Ἔτι κατ' ὀρθὸν τόνον ἀναγνωστέον τὸ, Μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ. τὸ γὰρ ἀμύνειν, ἐν προσώπῳ τῷ τοῦ Ὀδυσσέως νοεῖται, οὐ τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἀπεικασθείσης τῷ Μέντορι. μὴ πεισάτω σε ὁ Ὀδυσσεὺς ἡμῖν μάχεσθαι, αὐτῷ γε μὴν ἀμύνειν· εὐλόγως τῆς ἀντωνυμίας ὀρθοτονηθείσης, πρὸς τὴν ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἡμῖν. τὸ γὰρ, (Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεὺς, εἰς σύνθετον μεταλαμβάνεται)· ἐπεὶ τὸ γείνατο ταὐτὸν ἦν πρόσωπον τῷ ἀντωνυμικῷ· ἐγέννησε γὰρ παῖδα οὐδὲ κατ' ὀλίγον ὅμοιον ἑαυτῷ. πρόδηλον γὰρ ὅτι αὐ. ἢ D. οὐδὲ ἁπλῆ μετάληψις ἕτερον πρόσωπον ὑπαγορεύει τοῦ Τυδέως. καὶ τὸ, ζύξοντα D. Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι ζύξαντα ἓ αὐτὸν, μόνως ἀντωνυμίαν ἁπλῆν ὑπαγορεύει. οὐ γὰρ κλητέος πτωχὸς, ἵνα μὴ αὐτὸν τὸν καλέσαντα καταπονήσῃ· εἴγε χρειώδης ἡ ἀναδοχὴ τῶν ἄλλων μετακλήτων, τέκτονος, ἢ ἰατροῦ, ἢ μάντεως. οὕτως ἔχει καὶ τὸ, Ἀλλὰ τόδ', ἢ μὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον, ἠδὲ οἱ αὐτῷ ἔπλετο· πάνυ ὑγιῶς τῶν ἀντωνυμιῶν τὸν δέοντα τόνον ἀναδεξαμένων, ἕνεκα τῆς παρακολουθούσης πρὸς ἄλληλα διαστολῆς, συνούσης ἔτι καὶ τῆς συμπλοκῆς. κἀπεὶ πάλιν τὸ ἔπλετο κοινὸν κατ' ἀμφοτέρων τῶν ἀντωνυμιῶν παρελαμβάνετο, οὐ δυνάμενον

est omnino etiam in tertia persona idem cōcedere; præsertim adiuuante vsu & scriptorum auctoritate. Illud etiam legendum est cum tenore recto; μνηστήρεσσι μάχεσθαι, Od. χ ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ. verbū.n. ἀμύνειν refertur ad personam Vlyssis, non Mineruæ, quæ Mentoris effigiē sumpserat: [vt sit,] ne tibi psuadeat Vlysses, vt nos oppugnes, eū adiuues. vbi iure optimo pnomen rectū tenorem retinet, vt statuat discrimen inter pcos & Vlyssem. nā illud, ἦ ὀλίγον Il. δ οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς, sumitur pro cōposito; quoniam verbum γείνατο est eiusdem personæ atque pronomen οἱ: genuit filium nihil similem sibi ipsi. nam illud etiam patet liquido, pronomē simplex sumptum, non indicare diuersam a Tydeo personam. Illud etiam, Πτωχὸν δ' Od. ρ οὐκ ἄν τις καλέοι ζύξαντα ἓ αὐτόν, simplex tantummodo pronomē indicat; [illo nimirum sensu;] nō est vocandus mendicus, ne ei a quo vocatus fuerit, molestus & grauis sit; siquidem alii, qui vsui esse solent, & accersendi & recipiendi sunt; fabri lignarii, vel medici, vel vates. Simile est & illud; Ἀλλὰ τόδ' ἢ μὲν ἐμοὶ πολὺ Il. θ κέρδιον, ἠδὲ οἱ αὐτῷ ἔπλετο in quo pronomina rectissime conuenientem tenorem receperunt, propter insitum discrimen personarū, adiunctis præsertim particulis copulatiuis. & quoniam rursus verbū ἔπλετο assumitur cōmune vtriq; pnomini, neq; potest

in eadem perſona alteri ſociari, vt compoſitum pronomen trãſſumatur, neceſſario cõſeruat pronomina in ſimplici figura: ſiquidẽ verbum iunctum cum cõpoſito pronomine, non poteſt ſociari cum alia perſonã: at verbum ἔπλετο, vt paulo ante dictum eſt, vtrique pronomini commune ſumptum eſt, ac retinet vim & ſignificationem duarum perſonarum extrinſecus petitam: vt ſi quis dicat, *pulchre fuit Tryphoni*. nam ſubaudiendum *ab aliqua circumſtantia*. diximus autem iam, pronomẽ compoſitum intelligi non poſſe, niſi habeat ex ipſis perſonis inſitam ſignificationem. Simile eſt

Ιλι. illud quoque, ὅστις οἵ τ᾽ ἐπέοικεν, ὅστις Ἀγαμέμνονι ἔοικεν. neque enim ratio iam exigit, Agamemnonem ſibi ipſi eſſe ſimilem: ſed ὅστις ad infinitam refertur perſonam, οἱ ad finitam Agamemnonis.

Od. ξ. Τοὺς δ᾽ ἄγαγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ. nam captiui nõ abducuntur vt ſibi ipſis, ſed vt victoribus miniſtrent. Simile eſt &

Od. ρ. illud σφίσι δ᾽ αὖτις δαῖτα πένεσθε. neque enim proci apparant ſibi epulas. Quid igitur eſt quamobrem non a recta ratione abhorrere videatur, ſi illud reiiciamus, quaſi rationi parum conſentaneum;

Ιλ. οἵ τ᾽ αὐτοί· ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη: & plures alios modos, qui commodius quam ſuperiores admitti poſſunt? nam etiam ſi daretur verũ eſſe, pronomina non inclinata omnino pro compoſitis accipi: tamen figura iſtiuſmodi aliquo modo eſſet obſer-

ἑτέρῳ προσχωρῆσαι κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἵνα τὸ σύνθετον μεταληφθῇ, ἀναγκαίως συνετήρει τὰς ἀντωνυμίας εἰς ἁπλοῦν σχῆμα· εἴγε τὸ ἐν τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ ῥῆμα οὐ δύναται ἕτερον πρόσωπον γινώσκειν. ὡς γὰρ προείρηται, τὸ ἔπλετο κοινὸν κατ᾽ ἀμφοτέρων εἴληπται, ἔχον τὴν διάθεσιν ἔξωθεν τῶν δύο προσώπων· ὡς εἴ τις λέγοι, ἐγένετο Τρύφωνι καλῶς, δηλονότι ὑπό τινος περιστάσεως. προείρηται γὰρ, ὅτι εἰ μὴ αἱ διαθέσεις ἐξ αὐτῶν τῶν προσώπων ἐγίνοντο, ἀδύνατον ἐπινοηθῆναι τὴν σύνθετον ἀντωνυμίαν. οὕτως ἔχει καὶ τὸ, ὅστις οἵ τ᾽ ἐπέοικεν, ὅστις Ἀγαμέμνονι ἔοικεν. οὐ γὰρ νῦν ὁ λόγος ἀπαιτεῖ τὸ, τὸν Ἀγαμέμνονα ἑαυτῷ ἐοικέναι, τοῦ ὅστις ἐπὶ τὸ ἀόριστον συντείνοντος, τοῦ τε οἱ ἐπὶ τὸ ὡρισμένον πρόσωπον τοῦ Ἀγαμέμνονος. τοὺς δ᾽ ἄγαγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ. οὐ γὰρ ἄγονται οἱ αἰχμάλωτοι, ἵνα ἑαυτοῖς ὑπηρετῶσι, τοῖς δὲ μὴν ἐπικρατήσασιν. οὕτως ἔχει καὶ τὸ, σφίσι δ᾽ αὖτις δαῖτα πένεσθε. οὐ γὰρ οἱ μνηστῆρες ἑαυτοῖς τὰ πρὸς τὴν δαῖτα εὐτρεπίζουσιν. πῶς οὖν οὐκ ἄλογον παραδιώκειν ὡς ἄλογον τὸ, Οἵ τ᾽ αὐτοί· ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη· τοὺς ἑτέρους πλείονας δυναμένους μᾶλλον κατορθοῦσθαι τῶν προκειμένων. εἰ γὰρ δὴ καὶ τοῦ ἀληθὲς τὸ, πάντως τὰς ὀρθοτονουμένας εἰς σύνθετον μεταλαμβάνεσθαι, εἶχεν ὑπο-

κτ ϛ. πλ. δυναμένου μ. D. ὑπο παραίτησιν D.

παρατή-

παρατήρησιν τὸ σχῆμα, καθότι αἱ ὀφείλουσαι ἅπαξ ἐγκλίνεσθαι, εἰς ἀρχὴν τοῦ λόγου γινόμεναι, εἰς ὀρθὴν τάσιν μεταλαμβάνονται· ὡς ἔχει τό, ἡμέας ὑβρίζοντες· ἐμὲ δ' ἔγνω, καὶ προσέειπεν. ἀλλὰ καὶ συμπέπλεκται τό τε συνερχόμενον ῥῆμα πληθυντικὸν, ἔχον τὴν σύνταξιν τοιαύτην, ἐμοὶ ἐγένοντο, σοὶ ἐγένοντο, οἷ ἐγένοντο. διὸ καὶ ἕνεκα τοῦ τοιούτου, μετατίθεται εἰς τὸ ἔτευξεν, ἵνα ἑνικὸν γενόμενον, συμφωνήσῃ κατὰ τὸ ἑνικὸν τῷ, οἵ τ' αὐτῷ, ἅπασι κακὸν Τρώεσσιν ἔτευξεν, καὶ ἑαυτῷ· ἢ ὡς ὁ Κόμανος ἐν ὑπερβατῷ, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐτεκτήνατο νῆας, καὶ ἑαυτῷ. αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο· ὡς φυσικῆς τινος ἀκολουθίας νόμον θεμένης, τοῦ αὐτὸς τὴν ὀρθὴν τάσιν ἐν τρίτοις προσώποις συνθέτου ἀντωνυμίας μετάληψιν ὁμολογεῖν. τί γὰρ ἂν ποιήσαιεν ἐπὶ τῶν καλουμένων κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, ὧν ἡ θέσις ἀπαράδεκτος ἐγκλιτικῆς τάσεως; ἐφ' ὧν γε δεδείξεται ὡς κατὰ πᾶσαν πτῶσιν μενούσης τῆς αὐτῆς τάσεως, τό τε ἁπλοῦν σχῆμα τῶν ἀντωνυμιῶν ἀπαράδεκτον, † καὶ ἔτι τὸ σύνθετον, τῆς τοῦ ῥήματος συντάξεως πάλιν τὸ τοιοῦτον διαστελλούσης. πῶς οὖν οὐκ ἀπαναγνωσμα τὸ, ἀλλά οἱ αὐτῷ, κατ' ἔγκλισιν ἀναγνωσθὲν, ἀντιδιασταλτικῆς ἐπιφερομένης τῆς, περὶ ἡμῶν; ἀπόχρη εἰς ἐντελῆ διάγνωσιν τὰ προκείμενα ὑποδείγματα.

uanda, quatenus pronomina quę debent omnino inclinari, orationis tamen principio adhibita, acutum sumunt tenorem: vt illud, ἡμέας ὑβρίζοντες: Il. λ. &, ἐμὲ δ' ἔγνω, καὶ προσέειπεν. Od. λ. Huc accedit, quod verbum quod cum istis pronominibus connectitur, plurale est, & habet huiusmodi constructionem; ἐμοὶ ἐγένοντο, σοὶ ἐγένοντο, οἷ ἐγένοντο: atq; eã ob causam refertur ad verbum ἔτευξεν: vt singulare factum, congruat numero cum illo, οἵ τ' αὐτῷ, ἅπασι κακὸν Τρώεσσιν ἔτευξεν, καὶ ἑαυτῷ: vel, vt legit Comanus, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐτεκτήνατο νῆας, καὶ ἑαυτῷ, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο. vt sit hyperbatum: quasi ordo quidã naturalis hoc sanxerit, vt rectus tenor pronominis αὐτὸς in tertiis personis testetur transsumptionem compositi pronominis. quid enim faciant in pronominibus vocatis possessiuis; quorum positio encliticum tenorem ferre non potest? in quibus fiet planum, quod in quolibet casu, manente eodem tenore, figura simplex pronominũ admitti potest; composita etiam, quia verbi cõstructio genus hoc torum distinguit. Nõ ne igitur perperam legitur illud, ἀλλά οἱ αὐτῷ, Od. δ. enclitice videlicet prolatum; cum sequatur pronomen ἡμῶν, quod habet vim distinguendi? Sed hactenus de iis. satis enim exemplorum attulimus ad absolutã huius rei cognitionem.

20. Diversum tenorẽ non esse causam ut pronomen compositum transsumatur.

Superuacaneũ tamen non est existimãdum, si originem & vsum istum tertiæ personę demonstremus; nimirum, si rectum habeat tenorẽ, compositi vim habere; sin minus, simpliciũ ordinem sequi. nã in primis & secundis personis cõstructio est apertissima, tũ in persona quæ transit in aliam, tũ in ea quę in aliam non transit: vt est illud, σὲ γὰρ ἄζομαι: & σὲ γὰρ αὐτὴν πάντη εἴσκεις: & illud, ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον: & αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι: & alia id genus. sed in tertiis personis difficile admodũ potest percipi. cum enim plurimæ sint tertię personæ, quæ dictione vnica significantur vel verbi, vel etiã pronominis, sequebatur propter insitam eis coincidentiã, vt tam personæ quæ transeũt in alias, tam eæ quæ reciprocationem habẽt, eiusdem dicerentur constructionis; vt pronomẽ ἕο, & eius cognata, in obliquis tertię nimirũ personæ sunt. atqui etiã κήδεται, & omnia eiusmodi verba, tertię pariter personæ sunt; quæ iũcta pronominibus, duas efficiẽt personas tertias, alterãm pronominis, alteram verbi. nam poterit esse duarũ personarum, αὐτοῦ κήδεται, quo demonstratur quis de quo sollicitus sit: & tamen illud etiam potest intelligi, τινὰ ἑαυτοῦ κήδεσθαι, hoc est, vt de seipso aliquis sollicitus sit. atque eius-

Od. ν. · Il. λ. · Il. μ.

κ', Ὅτι οὐ διάφορος τάσις αἰτία γίνεται συνθέτου μεταλήψεως.

Οὐ μὴν περιττὸν ἡγητέον τὸ παραθέσθαι τὸ ἄχρηστον τῆς γινομένης ἀφορμῆς κατὰ τὸ τρίτον, ὡς τὸ μὲν ὀρθοτονούμενον, εἰς τὸ σύνθετον ἐχώρει· τὸ δὲ μὴ οὕτως ἔχον, εἰς ἁπλῆν μετάληψιν. ἡ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις προσώποις σύνταξις, περιφανεστάτη ἐστὶν ἔν τε τῷ διαβιβαζομένῳ προσώπῳ ἐφ' ἕτερον, καὶ τῷ μὴ οὕτως ἔχοντι· ὡς ἔχει τὸ, σὲ γὰρ ἄζομαι· σὲ γὰρ αὐτὴν πάντη εἴσκεις· καὶ τὸ, ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, πρὸς τὸ, ἐμὲ ἰο. τῷ λύσομαι. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. ἡ μέντοι κατὰ τὰ τρίτα πρόσωπα σύνταξις, πάνυ πως ἐστὶ δυσπαρακολούθητος. παμπόλλων γὰρ ὄντων τῶν τρίτων, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως νοουμένων, λέγω τῆς ῥηματικῆς, ἢ καὶ ἔτι τῆς ἀντωνυμικῆς, παρείπετο διὰ τὴν ὑποῦσαν συνέμπτωσιν, τά τε ἐν μεταβάσει πρόσωπα νοούμενα, καὶ ἔτι τὰ ἐν τῇ αὐτοπαθείᾳ, τῆς αὐτῆς συντάξεως λέγεσθαι. ἡ ἕο ἀντωνυμία, καὶ αἱ σύζυγοι, κατὰ τὰς πλαγίας πρόδηλον ὅτι τρίτου εἰσίν· ἀλλὰ καὶ τὸ κήδεται, καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα ῥήματα, ὁμοίως τρίτου προσώπου· ἃ δὴ κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἀντωνυμιῶν, δύο τρίτα ποιήσει· ἓν μὲν, τὸ ἐκ τοῦ ἀντωνυμικοῦ προσώπου, ἕτερον δὲ, ἐκ τοῦ ῥήματος. ἴχεται δ

μνήσκεται γὰρ ἕο κήδεται, ἐν δυσὶ προσώποις αὐτοῦ κήδεται, δι' οὗ ἐμφανίζομεν τί; τίνος κήδεται· ἀλλὰ κἀκεῖνο ἐνδεκτόν ἐστι τὸ, τινὰ ἑαυτοῦ κήδεσθαι, καὶ [illegible] δῆλον

δῆλον ὅτι οὐ δι' ἄλλων πάλιν συντάξεως τὸ τοιοῦτον εἰρήσεται, ἢ τῆς αὐτῆς. πάλιν γὰρ εἰρήσεται τό, ἕο κήδετο. ἔνθεν οὖν δυσέφικτον ἐγίνετο διαγνῶναι πότερον τίς τινος κήδεται, ἢ οὐ τινος μέν, ἑαυτοῦ δέ. φέρε γὰρ τὸν Εὔμαιον ἑαυτοῦ κήδεσθαι· τί ἂν γένοιτο ἄλλο, ἢ τό, ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην; ἢ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πάλιν προσεχώρει τό, ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην. πρὸς τὸ τοιοῦτον οὖν διερεπίζοντο αἵ τε ὀρθοτονούμεναι εἰς τὸ ἀμετάβατον τοῦ προσώπου, λέγω εἰς τὸ σύνθετον· αἵ τε ἐγκλινόμεναι εἰς τὸ ἁπλοῦν, τουτέστι τὸ διαβιβαζόμενον εἰς ἕτερον πρόσωπον. καὶ τὸ μὲν πιθανὸν τοῦ λόγου τοιοῦτον ἦν. χρὴ μέντοι τοὺς νῦν ἐπερείσαντας, μὴ διὰ τοῦ τόνου διδάσκεσθαι, διὰ δὲ τοῦ παρεπομένου λόγου· καθάπερ καὶ ἐπ' ἄλλων ἀπείρων ἀμφιβόλων διακρίσεις παρέχονται ἐκ τῶν ἐπακολουθούντων τοῖς λόγοις, οὐκ ἐξ ἐγκλίσεων, οὐδὲ ἐξ ὀρθῶν τάσεων. καθάπερ οὖν εἴπομεν ὅτι, εἰ καὶ δοίης ἐν τῇ συνούσῃ τάσει διάκρισιν τῶν ἁπλῶν καὶ συνθέτων· ἀνάγκη πάντως ὑποστρέψαι εἰς ὃν παρεκτιθέμεθα λόγον. αἱ γὰρ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, τῷ νῷ οὐ διοριζόμεναι, τὸ διττὸν τῆς μεταλήψεως ἔχουσιν· οὔνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος· πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει, καὶ πατέρι ᾧ. δῆλον γὰρ ὡς τῷ ἑαυτοῦ κατὰ σύνθετον προφοράν, καὶ οὐδαμόσε ἐνδιαλλαγὴ τοῦ τόνου διέστειλε τὸ σημαινόμενον διάφορον. τὸ μέντοι ἀκόλουθον τοῦ λόγου, ᾧ χρὴ ὁμοίως

ἴσχει. D.

προεκτιθέμεθα D.

κατὰ συμβαῖνον: D. σημαινόμενον

modi oratio non cõstabit nimirum constructione diuersorum verborum, sed eorundem: rursus enim erit ἕο κήδετο. vnde fit vt difficile dignosci possit quis de quo sit sollicitus, de alio, an de seipso. faciamus enim Eumæum de seipso esse sollicitum: quæ alia erit oratio quam illa, ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην? Faciamus etiam eundem de Vlysse sollicitũ esse: eadem rursus quadrabit oratio. Vt igitur eiusmodi ambiguitas tolleretur, quæsitæ sunt voces rectum tenorem habentes, quæ notarent personæ reciprocationem, compositi pronominis significatione: contra vero inclinatæ, quæ vim haberent simpliciũ, hoc est eorum quæ in aliam personam transeunt. Atque ista ratio probabilis illa quidem est: verumtamẽ oportet nos attentius animum aduertentes, non tenore tantum, sed oratione consequẽti hoc dignoscere. nam aliæ quoque ambiguitates innumerabiles non tenore, aut inclinatione, sed oratione consequenti distinguuntur. Ergo (sicuti diximus) etiam si cõcedas distinctionem simplicium & compositorum pronominũ positam esse in tenore, quem vox habet: tamẽ necesse omnino est redire ad eam rationem quam exposuimus. pronomina enim possessiua, quamquam sensu non distinguuntur, tamen habẽt duplex hoc genus transsumptionis; Οὔνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος: Od. ξ. & Od. γ. & Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ, καὶ πατέρι ᾧ. Od. γ. significant enim suo composito prolatu neque vspiam tenoris immutatio distinguit diuersam significationem: consequens tamen oratio distinguit: ea igitur nobis æque obseruanda. Od. ξ. Prisc. 488.

& idē in propositis pronominibus efficiendum: neq; sunt perturbādæ sententiæ, ꝑpter tenorum immutationē, aut reprehendēdæ constructiones poetarū, propterea quod oratio non respondeat obseruationi propositæ. Cōsequens est, vt ad constructionem pronominum possessiuorum veniamus.

21. *Pronomina possessiua vnico tenore pro simplicib. & composito accipi.*

Pronomina possessiua, duas personas repræsentant; nimirum possessoris, & rei possessæ. Recte igitur locum habebūt etiam in duabus constructionibus. siquidem eorum primitiua, quamquam vnicam habeant personam, duas constructiones recipiunt; sicuti supra demonstratum est. ac verba, quæ iungūtur cū possessiuis pronominibus, sunt aut ex persona rei possessæ, aut ex persona possessoris, aut ex istarū neutra, sed ex alia extrinsecus assumpta. Exemplum prioris est; ὁ ἐμὸς ἵππος τρέχει, ὁ ἐμὸς ἀγρὸς εὐφορεῖ. Eadem est ratio in secunda & tertia persona: atque istiusmodi constructio in recto casu plane est; quoniam verba cum obliquis numquā sociantur in eadem persona, cum rectis semper. Exemplū secundi; τὸν ἐμὸν ἀγρὸν ἔσκαψα, τὸν ἐμὸν φίλον ἔπεισα, τὸν σὸν υἱὸν ἐπαίδευσα. Exemplum tertii; τὸν ἐμὸν υἱὸν ἐδίδαξε, τὸν σὸν φίλον ἔπεισεν. Hic enim pater huiusmodi constructionem ad aliam

προσανέχοντας καὶ ἐπὶ τῶν προσκειμένων ἀντωνυμιῶν ταὐτὸν ἀποτελεῖν, καὶ μὴ παρὰ τὰς τῶν τόνων ἐνδείας ἐπιταράσσειν [καὶ] τὰς διανοίας, ἢ καὶ καταμέμφεσθαι τὰς ποιητικὰς συντάξεις, ὅτι μὴ τῇ προσκειμένῃ (τηρήσει ὑποδυτήσει) τὰ τοῦ λόγου. Ἀκολούθως ἰτέον καὶ ἐπὶ τὴν κτητικὴν σύνταξιν τῶν ἀντωνυμιῶν.

προσέχοντας

ἤγουν τῇ ἐνδείᾳ τῶν τόνων

κα΄. Ὅτι αἱ κτητικαὶ μονοτονοῦσαι, καὶ εἰς ἁπλᾶς, καὶ εἰς σύνθετον μεταλαμβάνονται.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι, δύο πρόσωπα παριστᾶσαι, λέγω τό τε τοῦ κτήματος, καὶ τοῦ κτήτορος, δεόντως καὶ ἐν συντάξεσί τισι καταλληλήσονται· εἴγε αἱ τούτων πρωτότυποι, μονοπρόσωποι οὖσαι, δύο συντάξεις ἀνεδέξαντο, καθὼς ἀπεδείχθη τὰ τοῦ λόγου ἔχειν τῇδε· τὰ ῥήματα συνόντα ταῖς κτητικαῖς ἀντωνυμίαις, ἤτοι ἐκ τοῦ προσώπου ἐστὶ τοῦ ἀπὸ τῆς κτήσεως πεπλωκότος, ἢ ἐκ τοῦ κτησαμένου, ἢ ἐξ οὐδετέρου μὲν τούτων, ὑπ' ἄλλου δ' ἐστὶν ἔξωθεν παραλαμβανομένου. καὶ ἔστι μὲν τοῦ πρώτου, ὁ ἐμὸς ἵππος τρέχει, ὁ ἐμὸς ἀγρὸς εὐφορεῖ. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ δευτέρου καὶ τρίτου. ἡ τοιαύτη σύνταξις, πάντως ἐν ὀρθῇ πτώσει ἐστὶ, καθ' ὃ τὰ ῥήματα πλαγίαις μὲν οὐ συντάσσονται κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ὀρθαῖς δὲ ἀπολύτως. τοῦ δὲ δευτέρου, τὸν ἐμὸν ἀγρὸν ἔσκαψα, τὸν ἐμὸν φίλον ἔπεισα, τὸν σὸν υἱὸν ἐπαίδευσα. τοῦ δὲ τρίτου, τὸν ἐμὸν υἱὸν ἐδίδαξε, τὸν σὸν φίλον ἔπεισε. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἡ τοιαύτη σύνταξις ἐκτός ἐστι τῶν δύο προ-

ἔχοντος τοῦ λόγου τῇδε D.

δύο προσώπων, τῶν ἐν ταῖς κτητικαῖς ἀντωνυμίαις νοουμένων. καὶ εἰσὶ πάντοτε ἐν πλαγίαις πτώσεσιν αἱ τοιαῦται συντάξεις, καθ' ὃ τὸ ῥῆμα ἐν ἑτέραις εὐθείαις νοεῖται· ἐχθρὸν ἐμὸν ἐλύπησας, τουτέστι σύ· ἤ τις ἄλλος τῶν δυναμένων κατὰ τὸ τρίτον παραλαμβάνεσθαι, ἐχθρὸν ἐμὸν ἐλύπησε Τρύφων. ἡ δὲ πρὸς τὸ κτῆμα συντρέχουσα διάθεσις, ἐάν τε κατ' ἐνεργητικὴν ἢ ἐκφοράν, ἐάν τε κατὰ παθητικήν, μόνως ἀναλύεται εἰς ἁπλῆν ἀντωνυμίαν· ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, ἐμὸς διαλέγεται φίλος, σὸς ὑβρίζεται δοῦλος· ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν· (ἔστι γάρ, ὅτε ὁ αὐτοῦ με δόμος ἐκάλυψεν, ἐκεῖσε νοστήσαντα) σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός· (ὁ ἀδελφός σου ἐξέφυγεν) ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἴης· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῶν ὁμοίων. Οὐκ ἀπεμφαῖνον μέντοι ἐστὶ καὶ τὸ συντασσόμενον ῥῆμα ἐπὶ τὸν κτήτορα συντείνειν, εἰ σημαίνει ὕπαρξιν. εἰ γὰρ ἄλλο τι, τὰ τοῦ λόγου ἀκατάλληλα ἂν γένοιτο. οἷόν τε γὰρ ἔσται φάναι, ἐμός εἰμι οἰκέτης· ὃ πάντως μεταληφθήσεται εἰς σύνθετον, ὅτε φαμὲν οὕτως, ἐμαυτοῦ εἰμι οἰκέτης. ἀσύστατον δὲ τὸ τοιοῦτον, ἐμὸς θεράπων γράφω. δέον γὰρ γράφει· εἴγε πρὸς τὴν ὑπακουομένην τρίτου προσώπου εὐθεῖαν συντρέχει τὸ ῥῆμα· ἢ εἰ παρ' ἐν δευτέρῳ, γένοιτο πάντως καὶ μετὰ τῆς ὑπαρκτικῆς μετοχῆς, ἐμὸς ὢν θεράπων

personam pertinere, quã ad duas illas quæ in possessiuis pronominibus intelligũtur. atq; istiusmodi constructiones, sunt semper in obliquis casibus; quoniã verbum intelligitur in rectis, qui sunt diuersi: ἐχθρὸν ἐμὸν ἐλύπησας, tu videlicet: vel alius quispiam eorum qui possunt accipi in tertia persona; ἐχθρὸν ἐμὸν ἐλύπησε Τρύφων. Verbi autem significatio, quæ ad rem possessam refertur, siue vocem habeat actiuam, siue passiuã, ad pronomen simplex tantũ fertur. Exempla sunt huiusmodi; ἐμὸς διαλέγεται φίλος: σὸς ὑβρίζεται δοῦλος: ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν. significat enim, cũ eius domus me illuc reuersum texit: σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός, ὁ ἀδελφός σου ἐξέφυγεν: ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἴης: πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης. Eadem est ratio in aliis similibus. Haud tamen fuerit absurdũ, si verbum iunctum etiam ad possessorem referatur; modo significet essentiam. nã si quid aliud significet, oratio fuerit incongrua. licebit enim dicere, ἐμός εἰμι οἰκέτης: id quod omnino migrabit in compositum, cum dixerimus ita, ἐμαυτοῦ εἰμι οἰκέτης. Illud autem constare nullo modo potest, ἐμὸς θεράπων γράφω. est enim dicendum γράφει. siquidẽ verbum concurrit ad tertiæ personæ rectum casum subauditum. quod si ad secundæ personæ, etiam sic licebit, interposito verbi substantiui participio; ἐμὸς ὢν θεράπων

Od. δ.
Od. δ.
Il. ι.
Od. β.

βέχλς. Hinc eſt intelligendum, quodlibet verbū, quod proficiſcatur a poſſeſſore, agente inquam in rem poſſeſſam, admittere omnino cōpoſitum pro ſimplici, ſi qua intercedat diſcretio; τὸν ἐμὸν υἱὸν διδάσκω: τὸν σὸν υἱὸν ἐπαίδευσας. idque perneceſſario. verbum enim non amplius a recto caſu finali pendet, ſed tranſit ad perſonam pronominis. Poſitum autem fuit ſuperius, ſi verbum conſtruatur in eadem perſona cum obliquo caſu, id cōpoſitum pro ſimplici pronomen exigere omnino; vt illud, ἐμέ φημι, & alia id genus. Demonſtratum præterea eſt. pronomina poſſeſſiua ſolius genitiui eſſe caſus, ad quem etiam migrant: & ſunt quaſi caſus inclinati rerum perſonarumve poſſeſſarum, quæ ſubaudiuntur. poteſtate enim qui ſic loquitur, τὸν ἐμὸν δοῦλον ἔπαισα, nihil aliud dicit quam, τὸν δοῦλον μου ἔπαισα, qđ erit τοῦ ἐμαυτοῦ. Vnde fit vt, cum huiuſmodi pronomina reſoluuntur, ſi habeant perſonam abſolutā, in pronomen ſimplex inclinatū tranſeant: ſin opus ſit diſcretione, omnino in compoſitum. Eaq; de cauſa compoſita tantummodo rectum habent tenorem. habet enim ſuum vſum diſcretio, quam afferūt compoſita. Quare cū dici poſſet, πρὸς ταῖς ἐμαῖς θύραις ἕστηκα ἐγώ, & pro poſſeſſiuo ꝓnomine ſumi * ſimplex, πρὸς ταῖς θύραις μου ἕστηκα: tamen Menander dixit etiam, πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ θύραις ἕστηκα: & neceſſario admodum, ſumens compo-

βέχλς. Εἰ ἐνθένδε οὖν δεῖ νοεῖν, ὡς πᾶν ῥῆμα ἐκ τοῦ κτήτορος γινόμενον, λέγω κατὰ διάθεσιν τὴν πρὸς τὸ κτῆμα, πάντως σύνθετον μετάληψιν ποιεῖται, εἰ ἐγγίνοιτό τις διαστολή, τὸν ἐμὸν υἱὸν διδάσκω, τὸν σὸν υἱὸν ἐπαίδευσας. πάνυ ἀναγκαίως. οὐ γὰρ ἔτι τὸ ῥῆμα ἐκ τῆς κατὰ τὸ τέλος εὐθείας συνείλεκτο, μετέβη δὲ ἐπὶ τὸ αὐτωνυμικὸν πρόσωπον. [συνείχετο, μετῆλθε Soph.] προέκειται δὲ ὅτι, ἐὰν ῥῆμα κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον συναντᾶται πλαγίᾳ ἀντωνυμίᾳ, πάντως σύνθετον μετάληψιν ἀπαιτεῖ, ὡς τὸ, ἐμέ φημι, καὶ τὰ ὅμοια. ἀλλὰ μὴν καὶ δέδεικται, ὡς αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι μόνης γενικῆς εἰσι πτώσεως, [μόνως D.] εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνονται, καὶ ὡσεὶ αἱ ἐγκλινόμεναι πτώσεις [ὡς αἱ ▪] τῶν ὑπακουομένων κτημάτων εἰσί. † δυνάμει γὰρ ὁ λέγων οὕτως, τὸν ἐμὸν δοῦλον ἔπαισα· ὅπερ οὐκ ἄλλο τι γενήσεται ἢ τοῦ ἐμαυτοῦ. ἔνθεν τὰ τῆς ἀναλύσεως, εἰ μὲν ἐν ἀπολύτῳ εἴη προσώπῳ, εἰς ἐγκλινομένην μεταλαμβάνεται ἁπλῆν ἀντωνυμίαν· εἰ δὲ δέοιτο ἀντιδιαστολῆς, πάντως εἰς σύνθετον. διὸ καὶ μόνως αἱ σύνθετοι ὀρθοτονούμεναί εἰσι. χρειώδης γὰρ ἡ ἐξ αὐτῶν διαστολή. παρὸν οὖν φάναι, πρὸς ταῖς ἐμαῖς θύραις ἕστηκα, καὶ μεταλαβεῖν, πρὸς ταῖς θύραις μου ἕστηκα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ θύραις ἕστηκα ἐγώ, καὶ πάνυ ἀναγκαίως τοῦ Μενάνδρου τὸ σύν-

θετον

θετον παραλαβόντος, συμφερομένην ὀρθοτονουμένῃ τῇ, ἕστηκα ἐγώ. ἔμφασιν γὰρ ἔχει, ὡς οὐ πρὸς ταῖς ἄλλου. προφανῶς κἀπὶ τοῦ τρίτου προσώπου διὰ τῆς συντάξεως συντείνει, αὐτὸ μόνον ἐπιστάσεως τῆς αὐτῆς παρακολουθούσης, ἧς καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἔφαμεν [δεῖν] μεμνῆσθαι. ἢ ἐν τῷ αὐτῷ (αὐτοῦ) προσώπῳ ἐστὶ τὰ τῆς διαθέσεως, καὶ τὰ τοῦ ἀντωνυμικοῦ προσώπου· ἢ (αἱ D.) ἐν ἑτέρῳ προσώπῳ καταγίνεται ἡ ἐκ τῶν ῥημάτων διάθεσις· ἐπεὶ ὁμοίως πάλιν διὰ μιᾶς φωνῆς πλείονα ὄντα τὰ πρόσωπα νοεῖται· ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, Ὃν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν, κάλλεος εἵνεκα οἷο. ἔστι γὰρ, ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ κάλλους· καθ' ὃ τὸ ἀνηρείψαντο συντείνει ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν τοῦ θεοὶ, ἀνήρπασαν οἱ θεοὶ Γανυμήδην, τοῦ αὐτοῦ ἕνεκα κάλλους. εἰ δὲ οὖν μεταληφθείη ἡ αἰτιατικὴ τοῦ Γανυμήδην εἰς εὐθεῖαν, εἰς ἣν καὶ προσχωρήσει τὸ ῥῆμα, πάντως καὶ ἡ μετάληψις σύνθετος γενήσεται, ἡρπάγη ὁ Γανυμήδης ἕνεκα τοῦ ἑαυτοῦ κάλλους. καθὸ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τοῦ, Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· δηλαδὴ ὁ Ἀλέξανδρος. κἀπεὶ ἐξ αὐτοῦ τὰ τῆς διαθέσεως, κτῆμα δὲ ἔχει τὸν ἀδελφὸν, τὸ, οἷο κασιγνήτοιο, εἰς τὸ ἑαυτοῦ μεταληφθήσεται. ἔτι τὸ, ἔν τέ μιν ὤλεσεν ἀλκὴ, τὴν τοῦ ῥήματος διάθεσιν ἔχει ἐκ τοῦ κτήματος. ἐφ' ἧς πάλιν συντάξεως ἁπλῆ μετάληψις γενήσεται, ἡ αὐτοῦ ἀλκὴ αὐτὸν ἀπώλεσεν.

situm pronomē, quod idem valet atque simplex cum recto tenore; ἕστηκα ἐγώ: & habet significationem, se stare ad suas, nō ad alterius fores. Hęc eadē constructio aperte quadrat in tertia persona: illa tantum dubitatio eam sequitur; cuius dubitationis etiā in superioribus diximus meminisse oportere. nam verbi significatio, & persona pronominis, aut est in eadem persona, aut in diuersa est verbi significatio: quoniam æque rursus vnica voce plures personę intelliguntur; vt sunt illa, Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν, Κάλλεος εἵνεκα οἷο: (Il. υ.) quod est ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ κάλλους: quoniam verbum ἀνηρείψαντο refertur ad rectum casum θεοὶ, οἱ θεοὶ ἀνήρπασαν τὸν Γανυμήδην, τοῦ αὐτοῦ ἕνεκα κάλλους. quod si accusatiuus Γανυμήδην transeat in nominatiuum, & verbum cum eo casu consentiat, trāssumptio fiet omnino composita; ἡρπάγη ὁ Γανυμήδης ἕνεκα τοῦ ἑαυτοῦ κάλλους. Eadem ratio est in illo loco, Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος: (Il. γ.) Alexander videlicet: & quoniam is agit, habet autem fratrem, illud οἷο κασιγνήτοιο, poterit sumi pro ἑαυτοῦ. Præterea illud, ἔν τέ μιν ὤλεσεν ἀλκὴ, habet significationem verbi ex re possessa. in ea rursus constructione, simplicis pronominis fiet trāssumptio, ἡ αὐτοῦ ἀλκὴ αὐτὸν ἀπώλεσεν.

quod si is qui loquitur, verbi significationem transsumat ad rem possessam τὴν ἀλκήν, fiet compositi trāssumptio, videlicet τὴν ἑαυτοῦ. at si sit alia quædam persona, ad quam verbum referatur; vt si quis dicat de Hercule, qui leonem superauit, ἑὴν ἀλκὴν ὤλεσεν: erit rursus pronomē simplex, τὴν ἀλκὴν ὤλεσεν αὐτῆς τοῦ
Od. δ. λέοντος. Præterea illud, Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο, οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν; habet duo verba, quæ possunt construi cum illo οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν. quorum verborum si singulare construatur cum Nestore possessore ædium, oratio exiget compositum pronomen, ἔφασκεν ὁ Νέστωρ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μεγάροις. quod si verbum ἐπιμνησαίμεθα primo loco positum, cum altero iungatur nominatiuo, & is qui loquitur, personā Nestoris comprehendat; necesse est transsumptionē fieri in simplex, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν, hoc est ἐν τοῖς αὐτοῦ. Ho-
Il. π. rum simile est & illud, τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν ᾗ κεφαλῇ φορέειν. tria hic sunt subiecta; Iupiter, qui fecit potestatem Hectori, vt suo capite gestaret galeam. si igitur datiuus Hectoris subducatur, erit possessor Iupiter capitis; ὁ Ζεὺς ἔδωκεν ᾗ κεφαλῇ φορεῖν, quod erit τῇ ἑαυτοῦ. Illud etiam
Il. θ. vocatur in ambiguum; Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμονι πολεμίζειν Θαρσεῖ ᾧ. nam ira potest

† εἰ γοῦν ὁ λέγων τὰ τῆς διαθέσεως μεταλάβοι, ὡς ἐπὶ τὸ κτῆμα, τὴν ἀλκήν, [γένοιτο ἄν, ἑὴν ὤλεσεν ἀλκήν,] τουτέστι τὴν ἑαυτοῦ. εἰ δὲ γένοιτο, ἄλλό τι πρόσωπον τὸ ῥῆμα ἀναδέξασθαι· ὡς εἴ τις ἐφ' Ἡρακλέους φαίη καταγωνισαμένου τὸν λέοντα, ἑὴν ἀλκὴν ὤλεσεν, ἔσται ἁπλῆ πάλιν ἡ ἀντωνυμία, τὴν ἀλκὴν ὤλεσεν αὐτοῦ τοῦ λέοντος. ἔτι τὸ, Νέστωρ φάσκ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ἔχει δύο ῥήματα δυνάμενα συντάσσεσθαι τῷ, οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐξ ὧν εἰ τὸ ἑνικὸν πρὸς ἕνα τὸν Νέστορα καὶ κτήτορα τῶν οἰκημάτων συνταγείη, τὰ τοῦ λόγου σύνθετον ἀπαιτήσειεν τὴν ἀντωνυμίαν, ἔφασκεν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ. εἰ δὲ τὸ ἐπιμνησαίμεθα ἐν πρώτῳ καταλεγόμενον, ἐν ἑτέρᾳ εὐθείᾳ γένοιτο τοῦ λέγοντος κατὰ σύλληψιν τὴν τοῦ Νέστορος, ἀδύνατον τὰ τῆς μεταλήψεως μὴ οὐκ εἰς ἁπλῆν χωρῆσαι, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν, τουτέστιν ἐν τοῖς αὐτοῦ. οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ, τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν ᾗ κεφαλῇ φορέειν. τρία γὰρ ὑποκείμενα νοεῖται· ὁ Ζεὺς, ὃς μετέδωκεν Ἕκτορι ὥστε τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ φορεῖν. εἰ γοῦν ἡ δοτικὴ ὑποσταλείη τοῦ Ἕκτορος, γένοιτ' ἂν κτήτωρ ὁ Ζεὺς, ὡς πρὸς τὴν κεφαλήν, ὁ Ζεὺς ἔδωκεν ᾗ κεφαλῇ φορεῖν· ὃ γένοιτο τῇ ἑαυτοῦ. Ἀμφιβάλλεται γε μὴν καὶ τὸ, Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμονι πολεμίζειν Θαρσεῖ ᾧ. δύναται γὰρ θάρσος

λίαν Soph.

ἴσ. ἑαυτ.

θάρσος ἔχειν ὁ θυμός (ὥστε εἶναι), ἐπῆρσέ με ὁ θυμὸς τῇ ἰδίᾳ δυνάμει, τουτέστι τῷ ἑαυτοῦ θάρσει, πολεμεῖν τῷ προκαλεσαμένῳ. ὃ καὶ μᾶλλον ἐπιδέχεται ἡ διάνοια· ὡσεὶ καὶ οὕτως τις λέγοι, ἰδίῳ λόγῳ ἐπῆρσέ με Τρύφων διαλέγεσθαι Ἀπολλωνίῳ. ἢ καὶ κατὰ τρίτου, ἐπῆρσέ με ὁ θυμὸς τῷ θάρσει τῷ ἐκείνου πολεμεῖν. καὶ πάλιν χρὴ νοεῖν, ὡς τὸ ῥῆμα οὐκέτι ἐγινόμενον ἐν τῷ αὐτωνυμικῷ προσώπῳ, ἀναγκαίαν μετάληψιν ἐποίει τὴν εἰς τὸ αὐτοῦ· αὐτοῦ γὰρ ὁ θυμὸς ἀνῆκε· καὶ οὐκέτι αὐτοῦ κτῆμα ἐγένετο τὸ θάρσος, ἀλλὰ τοῦ προκαλεσαμένου. †Πάμπολλος ἡ εἰς τὸ τοιοῦτον παράθεσις· ἣν τινες ἐπιπλέον παρέτειναν, αὐτὸ μόνον τὴν χρῆσιν παρατιθέμενοι τῆς μεταλήψεως, οὐ τὸν ἐμμεθόδως ἀποδειχθέντα λόγον, ὅνπερ ἡμεῖς παρεθέμεθα, πείσαντες ὡς διὰ τῆς συνόδου τοῦ ῥήματος, τὸ ἀμφιβαλλόμενον τῆς μεταλήψεως ἀδιστάκτως καθίσταται. Παραπεμπτέον οὖν τὰς τοιαύτας ἀποδόσεις, †αἴτει δ᾽ ἰὼν ἑὸν ἄγγελον. νῦν γάρ φησιν οὐκ αὐτωνυμικῶς κεῖσθαι τὸ ἑόν, ἀλλ᾽ ἐπιθετικῶς, σημαῖνον τὸ ἀγαθόν· ἢ καὶ ἐν μεταγραφῇ [τὸν] ταχὺν ἄγγελον· ὡς πάντως τῆς αὐτωνυμίας σύνθετον μετάληψιν ἀπαιτούσης. ἐπ᾽ ἐκείνου δὲ εὐπαράδεκτα τὰ τῆς αὐτωνυμίας φασίν, εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον, ἀντὶ τοῦ, τὸν ἑαυτοῦ. ἣν δὲ κἀκεῖνο αὐτωνυμικῶς παραδέξασθαι ὁμοίως

habere audaciam; vt sit, ira me *sua vi* induxit (quod est *sua audacia*) pugnare cum eo qui prouocauerat: id quod potius admittit sensus: perinde ac si quis diceret, Trypho me sua oratione induxit vt cum Apollonio dissererem. aut etiá in tertia persona, ἐπεισέ με ὁ θυμὸς τῷ ἐκείνου θάρσει πολεμεῖν, hic rursus est intelligendum, verbum facere transsumptionem necessario in pronomen simplex αὐτοῦ: nisi sit iũctum cum persona pronominis, αὐτοῦ γὰρ ὁ θυμὸς ἀνῆκεν: atq; ita τὸ θάρσος non erit res possessa ipsius, sed eius qui prouocauit.
Plurima huius rei exempla possem afferre; quæ nonnulli copiosius eatenus persecuti sunt, vt tãtummodo vsum transsumptionis ostenderẽt, non etiam afferrent rationem, quæ a me certa via demonstrata est: quam quidem rationem nos attulimus, docuimusque structuram verbi, trãssumptionis ambiguitatem indubitãter tollere.
Reiiciendæ sunt igitur huiusmodi expositiones, †αἴτει δ᾽ ἰὼν ἑὸν ἄγγελον. Il. ω. nunc enim (dicunt) vox illa ἑόν, non est pronomen, sed nomen adiectiuum, significans ἀγαθόν. aut mutata scriptura legendum est ταχὺν ἄγγελον. pronomen enim omnino exigere compositi transsumptionem. at in carmine quod sequitur, pronomen admitti posse aiunt; Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον, id est, τὸν ἑαυτοῦ. poterat tamen illud quoque superius accipi

vt pronomen, perinde atque superiora, & transire in positionem simplicem; quoniam verbum refertur ad Priamũ; αἴτει τὸν αὐτοῦ ἄγγελον. Illud etiam Pindaricum, quod est ἐν Ἰσθμιονίκαις, exhibuit negotiũ iis qui commẽtarios in illum poetam ediderunt: Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέκλοντο ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὦρσαι γέρας φθιμένῳ Μελικέρτᾳ. Sumẽtes enim pronomen ᾧ pro composito ἑαυτῷ, dubitant, cur dixerit Poeta Ἀθαμαντίδαν, & Sisyphi mentionem fecerit. nonnulli accipiunt illud ᾧ pro aduerbio; atque ita putant se exemisse scrupulum, tenorem includendo, ᾧ παιδί, ad similitudinem illius, ᾧτε χερνᾶτις γυνά. alii transsumunt in οἱ, κέλοντό οἱ: vt sit datiuus pro genitiuo Ἰνοῦς prædictæ; quiduis potius, quam id quod oportuerat, dubitantes. quid enim obstat quin pronomẽ ᾧ sit possessiuum, & sumatur pro αὐτῆς: ἐκέκλοντο τὸ αὐτῆς παιδίον, quod etiam Ἀθαμαντίδαν dixit. Illud etiã Homeri, quod recto tenore legi poterat, οἱ δὲ οἱ ἐβλάφθησαν, reiectum est propter temere creditã obseruationem constructionis, quæ est similis illi, οἱ ἐμοὶ ἐβλάβησαν, οἱ σοὶ ἐβλάβησαν, οἱ οἱ ἐβλάβησαν. Apparet autem, Homeri peculiarem morem reiicere lectionem illam non genuinam. Homerus enim sæpissime datiuos pro genitiuis accipit, quod nisi esset enallage, versus etiam ille fortasse culpa non careret; vt qui pronomen incongruum ha-

τοῖς προεκκειμένοις, μετιὸν εἰς ἁπλῆν μετάθεσιν, ἕνεκα τοῦ, τὸ ῥῆμα ἐπὶ τὸν Πρίαμον συντείνειν, αἴτει τὸν αὐτοῦ ἄγγελον. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν Ἰσθμιονίκαις Πινδάρου, ἐτάραξεν τοὺς ὑπομνηματισαμένους, † Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέκλοντο, ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὦρσαι γέρας, φθιμένῳ Μελικέρτᾳ. μεταλαμβάνοντες γὰρ τὴν ᾧ ἀντωνυμίαν εἰς σύνθετον τὴν ἑαυτοῦ, ἀποροῦσι, πῶς οὖν εἶπεν Ἀθαμαντίδαν, καὶ Σίσυφον παρείσησιν. ἔνιοι δὲ τὸ ᾧ ἐπιρρηματικὸν ἐκδεξάμενοι, τοῦ ἀπόρου δοκοῦσιν ἀπηλλάχθαι, ἐγκλείοντες τὸν τόνον τοῦ ᾧ παιδί, καθὼς ἔχει καὶ τό, ᾧτε χερνᾶτις γυνά. οἱ δέ, καὶ εἰς τὴν οἱ μετέλαβον, κέλοντό οἱ ἵνα [ἡ] δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς τῆς εἰρημένης Ἰνοῦς· πάντα μᾶλλον ἢ τὸ δέον ἐπιστήσαντες. τί γὰρ τὸ ἐμποδὼν τὴν ᾧ ἀντωνυμίαν κτητικὴν ὑπάρχειν, μεταλαμβάνεσθαί τε εἰς τὸ αὐτῆς, ἐκέκλοντο τὸ αὐτῆς παιδίον· ὃ καὶ Ἀθαμαντίδαν εἶπεν. καὶ τὸ Ὁμηρικὸν δέ, δυνάμενον κατ' ὀρθὴν τάσιν ἀναγινώσκεσθαι, λέγω ἐπὶ τοῦ, Οἱ δὲ οἱ ἐβλάφθησαν, παρεπέμφθη διὰ τὴν εἰκῆ πιστευθεῖσαν τήρησιν συντάξεως, ὁμοίας οὔσης τῇ, οἱ ἐμοὶ ἐβλάβησαν, οἱ σοὶ ἐβλάβησαν, οἱ οἱ ἐβλάβησαν. καὶ φαίνεται ὅτι τὸ Ὁμηρικὸν ἰδίωμα ῥύεται τὸ ἀποδιάγνωσμα, καθ' ὃ ἀπειράκις δοτικὰς παραλαμβάνει ἀντὶ γενικῶν. ὡς εἰ μὴ ἦν τὰ τῆς ἐναλλαγῆς, τάχα καὶ ὁ στίχος ἠλογεῖτο, ὡς ἀκατάλληλον ἔχων τὴν ἀντωνυμίαν.

Pind. Nem. 189,2. ὦτ' ἀπὸ τόξου ἱεῖσα

Il. ψ.

Il. ψ.

ἐγκλίνοντες D.

νυμίαν. κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δεῖ νοεῖν καὶ τό, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα ἐν Λακεδαίμονι αὖθι φίλῃ· εἰ γὰρ εἶχε τὸ ἑῇ, ὡς ἐν ταῖς πλείοσιν ἐκδόσεσιν· ὃ ἦν μάλιστα ἀκόλουθον. τὸ γὰρ κάτεχε ῥῆμα, συναφές ἐστι τῇ γῇ· καὶ τὰ τῆς ἀντωνυμίας, πάντως εἰς ἁπλῆν μεταστήσεται· κατεῖχεν ἡ γῆ τοὺς προειρημένους δαίμονας ἐν τῇ αὐτῆς πατρίδι, τῆς προειρημένης Ἑλένης. ὡς κἀκεῖνο ἔχει, τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ, ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τοῦ Ἕκτορος. Οὐχ ἡγητέον τὴν τοιαύτην

ἴσ. παράθεσιν διάθεσιν παρέλκειν, καθ' ὃ ἀπήρκει τὸ ἀπόδειγμα τοῦ λόγου διακρῖναι τὰ τοιαῦτα.

ἴσ. παρεθέμεθα εἰς γὰρ γυμνασίαν τοῦ λόγου πολὺ ἐθέμεθα, καὶ ἔτι εἰς βεβαιοτέραν πίστιν τῆς τηρήσεως, καὶ ἔλεγχον τῶν παραπεμψαμένων τὸ δέον τῆς συντάξεως. Ἑξῆς ῥητέον περὶ συντάξεως τῆς ἐμοῦ κτητικῆς οὔσης, κατὰ γενικὴν πτῶσιν, καὶ γενικῆς ἀπὸ τοῦ ἐγώ· ἥτις οὐ μόνον δύναται κατὰ φωνὴν συνεμπίπτειν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συντάξει τῇ κατὰ τὴν κτῆσιν. ἥ τε γὰρ κτητική, ἴδιον τοῦτο ἔχουσα, ἐπὶ κτῆμα φέρεται, καθ' ὃ καὶ αἱ ἄλλαι πτώσεις, ἐμός, ἐμοῦ, καὶ ἑξῆς. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ ἐγὼ γενική, ἐπὶ κτῆμα φέρεται. διὸ καὶ πρός τινων κτητικὴ ἐκαλεῖτο. φαμὲν οὖν, Ἀριστάρχου ἐκδόσεις· τά τε κτητικὰ τῶν ὀνομάτων,

beret. Eadem ratione accipiendum est illud, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα ἐν Λακεδαίμονι αὖθι φίλῃ, si pro φίλῃ esset ἑῇ, vt est in plerisque editionibus; esset certe hoc maxime consequens. verbum enim κάτεχεν cohæret cum nomine αἶα: pronomē autem in simplex omnino transibit: vt sit, terra cōtinebat prædictos deos in patria eius, prædictæ videlicet Helenæ. Simile est illud etiā, τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ: hoc est, ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τοῦ Ἕκτορος. Non est autem existimandū exempla hæc allata esse superuacanea; quasi futurum esset satis si rationem tātum ostēdissemus ad distinguendas istas ambiguitates. Exercitationis enim causa ea proponimus, & vt nostræ obseruationis auctoritatem magis confirmemus, eosque redarguamus, qui reiiciunt cōstructionem congruam. Dicendum deinceps est de constructione vocis ἐμοῦ: quæ est modo possessiui pronominis genitiuus, modo primitiui a nominatiuo ἐγώ. quæ constructio potest concurrere non solum voce, sed etiam constructione, cum ea quæ est pronominum possessiuorum propria. nam & genitiuus possessiuus habet hoc proprium, vt feratur ad rem possessam, quemadmodum & ceteri eius casus, ἐμός, ἐμοῦ, & qui sequuntur deinceps; & genitiuus primitiui pronominis ἐγώ, fertur ad rem possessam: itaque a nonnullis *casus possessiuus* appellatur. dicimus enim Ἀριστάρχου ἐκδόσεις. & possessiua nomina

Il. γ.

Il. χ.

atque pronomina, non ab alio genitiuo deducuntur, quam ab eo in quem resoluuntur. Illud autem perspicuum est, in nomina nullam dubitationem cadere. nam voces ipsae valent per se tollere omnem ambiguitatem: Ἑκτόρεος, Ἑκτορέου: qui resoluitur in genitiuum *Hectoris*. at pronomen de quo paulo ante dictum est, quamquam voce sit aperta & minime dubia; tamen habet opus superiore constructione, vt tollat insitam ambiguitatem. Nec me fugit apud alias dialectos geminae istius vocis esse discrimen. Vnde factum existimo vt Poeta, qui nouerat figurae huius ambiguitatem, genitiuum quidem primitiuum protulerit iuxta cuiusque linguae idioma, ἐμέθεν dicendo, vel ἐμέο, vel ἐμεῖο, vel ἐμοῦ, non autem ἐμοῦ: non quia ignorauerit genitiuum terminantem in ου: siquidem obliquos omneis, qui sequuntur eum, more communi protulit: possessiuum vero, inclinatum in fine, perinde atque rectus eius in ος terminans postulat. Semper enim eum terminantem in ου profert, vel more Thessalorum in οιο, instar adiecti-
Od. τ. ui καλοῖο: παιδὸς ἐμοῖο πατήρ: &
Od. γ. παιδὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι:
Od. β. &, εἰ δή τοι σοῦ παιδὸς ἐνέστακται μένος
ἠΰ. quod & τεοῖο, more Dorico mutata σ in τ, & interposita ε, dicitur: quod accidit nonnumquam vt post mutationem σ in τ, ε interponatur. Illud

καὶ αἱ κλητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, οὐκ ἀπ' ἄλλης πτώσεως παράγονται, ἢ ἀπὸ γενικῆς, εἰς ἣν καὶ ἀναλύονται). καὶ δῆλον ὡς μὲν τὰ ὀνόματα οὐκ ἐδέετο ἐπιστάσεως, (αὐτάρκεις γὰρ αἱ φωναὶ εἰς διαστολὴν τοῦ τοιούτου, Ἑκτόρεος Ἑκτορείου, ὡς πρὸς τὴν Ἕκτορος) ἡ μέντοι προειρημένη ἀντωνυμία, ἐμφανιζομένη διὰ τῆς σαφ.: Soph.
τῆς φωνῆς, δεήσεται τῆς εἰρημένης συντάξεως, ἵνα παρεγγράφῃ τὴν συνοῦσαν ἀμφιβολίαν. Οὐκ ἔλαθε δέ με ὡς παρὰ ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις καὶ διττῆς φωνῆς ἐστὶν ἡ διάκρισις. ὅθεν ὑπολαμβάνω τὸν ποιητὴν, (διττῆ τῆς φ. Soph.) συνειδότα τὸ ἀμφίβολον τοῦ σχήματος, τὴν μὲν πρωτότυπον σχεδὸν διὰ πάσης διαλέκτου παρενηνέχθαι, ἐμέθεν λέγοντα, ἢ ἐμέο, ἢ ἐμεῖο, ἢ ἐμεῦ· οὐ μὴν ἐμοῦ· οὐ γὰρ καθ' ὃ ἀγνὼς ἐστι τῆς εἰς ου ληγούσης γενικῆς, ὅπου γε τὰς ἀπ' αὐτῆς πλαγίας ἁπάσας κοινότερον παρενήνεκτο· τήν γε μὴν κτητικὴν, ἀκολούθως κλιθεῖσαν κατὰ τὸ τέλος ἀπ' εὐθείας τῆς εἰς ος ληγούσης ἀπομύτοτε [γὰρ] διὰ τῆς ου προφέρεται, ἢ καὶ θετταλικώτερόν πως διὰ τοῦ οιο, καθὼς καὶ τὸ καλοῖο· παιδὸς ἐμοῖο πατήρ· καὶ, παιδὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι· † εἰ δή τοι σοῦ παιδὸς ἐνέστακται μένος ἠΰ. καὶ τεοῖο, δωρικώτερον μεταστεθέντος τοῦ σ εἰς τ, ἐπενθέσεως τοῦ ε γινομένης. καθ' ὃ παρεπόμενόν ἐστι μετὰ τὴν μετάθεσιν ἔσθ' ὅτε τὸ ε πλεονάζειν. οὐ καινὸν γὰρ εὑρέ-

γὰρ εὑρέσθαι τὸν πλεονασμὸν σὺν τῷ σ. ἢ γοῦν πάλιν σοί, γινομένη τὶν παρὰ Δωριεῦσι, γέγονε καὶ τεΐν, τεΐν τάδε μυθήσασθαι. ἀπολύτως μὲν οὖν ἡ γενικὴ φερομένη ἐπὶ ῥῆμα, ἐστὶ πρωτότυπος, ἐμοῦ ἀκούει Θέων, σοῦ ἤκουσα· καὶ ἔτι ἐν ταῖς κατὰ διάλεκτον, ἐμεῦ δ᾽ ἕλετο μέγαν ὅρκον, σεῦ δ᾽ ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχήν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον· ἴσως παρὰ Ἰωνικὴν τὴν ἐμέο, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι· ἢ καί, κατὰ μετάθεσιν τοῦ υ ψιλοῦ εἰς τὸ ι, παρὰ τὴν ἐμεῦ, ὡς παρὰ τὴν ἐμοῦ, τὸ ἐμοῖο. ὥστε καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἀναλογωτάτην φωνὴν καθίστασθαι.

†Οὐχὶ οὖν καὶ ἐπὶ κτῆμα φέρεται ἡ γενική; ἀλλὰ ἐν διαφόρῳ τάσει, λέγω τῇ ἐγκλιτικῇ, καὶ διαφόροις κτήμασιν· (ἐν ἀδιαφόροις κτ. Soph.) ἐσκάφη μου ὁ ἀγρός, ἐνίκησέ μου ὁ παῖς· καὶ τὰ ἐπιφερόμενα κτήματα ἀδιάφορα κατὰ γένος, κατὰ πτῶσιν, καὶ κατ᾽ ἀριθμόν. παντὸς γὰρ κτήματος ἡ γενικὴ πτῶσις δεκτική ἐστι. καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ταὐτό. τά γε μὴν κτητικῶς παραχθέντα ἀντωνυμικά, ἢ καὶ [εἰ] ὀνοματικά, τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἐπιζητεῖ, καὶ τὸ αὐτὸ γένος, καὶ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, Ἑκτόρεος χιτών, Ἑκτορέου χιτῶνος· ἐμὸς φίλος, ἐμοῦ φίλου. πρόδηλός ἐστιν ἡ ἑξῆς ἀκολουθία. τοιοῦτόν ἐστι, πατὴρ δ᾽ ἐμὸς αὐτίκ᾽ ὀϊσθείς· καὶ ἔτι, παρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι· καὶ ἔτι, †τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ. †Οὐχὶ οὖν καὶ τῇ γενικῇ ὀρθοτονουμένῃ, λέγω τῇ πρωτοτύ-

enim non est nouum, sed vsi-
tatum, vt eiusmodi pleona-
smus cum σ reperiatur. nam
pronomen σοὶ, factum Dori-
co more τὶν, fit postea τεΐν: τεΐν Il. λ.
τάδε μυθήσασθαι. Genitiuus igi-
tur cum verbo sociatus, sem-
per primitiuus est; ἐμοῦ ἀκούει
Θέων: σοῦ ἤκουσα. etiam in dia-
lectis; ἐμεῦ δ᾽ ἕλετο μέγαν ὅρκον: Od. δ.
&, σεῦ δ᾽ ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχήν: &, Ιλ. π.
ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον: fortasse ab Od. τ.
Ionico genitiuo ἐμέο, inter-
posita ι: vel ab ἐμεῦ, mutata υ
in ι, vt ab ἐμοῦ, ἐμοῖο. Ita vt ea
re etiam vox maxime reti-
neat analogiam. Quid er-
go? genitiuus non fertur et-
iam ad rem possessam? Immo
fertur, sed diuerso tenore, in-
clinato inquam; & diuersis
rebus possessis: ἐσκάφη μου ὁ ἀ-
γρός: ἐνίκησέ μου ὁ παῖς. & res pos-
sessæ, quæ sequūtur, nullum
aut generis, aut casus, aut nu-
meri discrimen habent. ge-
nitiuus enim recipit quamli-
bet rem possessam. atque i-
dem accidit nominibus: pro-
nomina tamen, siue nomina
deducta possessiue, requirūt
idem genus, eundemque nu-
merum, & casum; Ἑκτόρεος χι-
τών, Ἑκτορέου χιτῶνος: ἐμὸς φίλος,
ἐμοῦ φίλου. & casus consequen-
tes eodem videlicet modo.
Tale est illud, πατὴρ δ᾽ ἐμὸς αὐ- Il. ι.
τίκ᾽ ὀϊσθείς: & præterea, παρὸς ἐ- Od. γ.
μοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι: &, τῷ- Il. λ.
μῷ κεχαρισμένε θυμῷ. Quid er-
go? nullus genitiuus cōstru-
etur cū genitiuo, qui habeat
rectum tenorē, cum primiti-

uo inquam? construetur certe: sed & constructio, & vox erit ambigua; quãdoquidem hoc ipsum accidit genitiuo cuiuslibet casualis. dicimus enim Ἀριστάρχου ἀγροῦ καρπός ἐστιν. ac nihil obstat vt dicas etiam ἐμοῦ ἀγροῦ καρπὸς, quemadmodum dicis Ἀριστάρχου ἀγροῦ καρπός. Verum si hoc ita facias, genitiuus ἐμοῦ redibit in pronomen possessiuum a nominatiuo ἐμός. neq; enim aliter poterit esse primitiui pronominis ἐγώ, nisi fuerit inclinatus. hoc enim ei peculiare accidit, quo comparatu a possessiuis distinguitur. possessiua enim tantum habent rectum tenorem. atque ita fiet τοῦ ἀγροῦ μου ὁ καρπός ἐστιν. Verum aliquis existimauerit hanc demonstrationem non esse absolutam, sed adhuc desiderari aliquid in ista disputatione. Cui est occurrendum hũc in modum: Si genitiuus primitiui proferatur recto tenore, habebit omnino consequentes eius proprietates. diximus enim superius, genitiuos istiusmodi nullum rerũ possessarum requirere discrimen; at possessiua, quæ ab eis deducta sunt, cum singulis casib. proferri congrue. Neque vero dicimus τῶν ἐμοῦ ἀγρῶν ὁ καρπός ἐστιν, aut τῷ ἐμοῦ ἀγρῷ συνέβη ἐσκάφθαι, aut τῆς ἐμοῦ οἰκίας, aut aliud quidpiã, quod sit diuersum ab ipso genitiuo ἐμοῦ: sed sumimus pronomina petinde ac postulat cõstructio eorum quæ subiunguntur, τῶν ἐμῶν ἀγρῶν καρπός ἐστι, τῷ ἐμῷ ἀ-

πῳ, συνοιαθήσεται γενικὴ πτῶσις; ὥστε κατὰ σύνταξιν, καὶ κατὰ φωνὴν ἀμφιβάλλεσθαι· καθ' ὅτι καὶ παντὶ πτωτικῷ γινομένῳ κατὰ γενικὴν τὸ τοιοῦτον παρέχει). φαμὲν γὰρ, Ἀριστάρχου ἀγροῦ καρπός ἐστι· καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν τὸ φάναι ὡς Ἀριστάρχου ἀγροῦ καρπὸς, οὕτως ἐμοῦ ἀγροῦ καρπός. ἀλλὰ πάλιν γινόμενον τὸ τοιοῦτον, ὑποστρέφει εἰς κτητικὴν ἀντωνυμίαν, τὴν ἀπὸ τοῦ ἐμός. οὐ γὰρ ἄλλως ἂν τὸ πρωτοτύπου γένοιτο, λέγω τὸ ἐγώ, εἰ μὴ καὶ ἐγκλιθείη· ὅπερ ἴδιον αὐτῇ παρηκολούθει πρὸς τὴν τῶν κτητικῶν ἀντεξέτασιν, καθ' ὃ αὗται μόνως ὀρθοτονοῦνται· γίνεται γὰρ, τοῦ ἀγροῦ μου ὁ καρπός ἐστιν. Ἀλλ' ἴσως οἰήσεταί τις, τὰ τῆς ἀποδείξεως ἐντελῶς μὴ ἐπέχειν, ἔτι δὲ ἀμφιβάλλεσθαι τὰ τοῦ λόγου. πρὸς ὃν ἐστι φάναι, ὡς εἴπερ ἡ πρωτότυπος γενικὴ ἦν κατ' ὀρθὴν τάσιν ἐκφερομένη, κἂν πάντως συμπαρείπετο τὰ ταύτης ἰδιώματα. ἔφαμεν γὰρ τὰς γενικὰς περὶ τὰ ἐπιφερόμενα κτήματα ἀδιαφορεῖν· τάγε μὴν κτητικῶς παραχθέντα πρὸς ἑκάστην πτῶσιν καταλλήλως ἐκφέρεσθαι. οὐ φαμὲν δὲ τῶν ἐμοῦ ἀγρῶν ὁ καρπός ἐστιν, οὐδὲ, τῷ ἐμοῦ ἀγρῷ συνέβη ἐσκάφθαι, οὐδὲ τῆς ἐμοῦ οἰκίας, οὐδὲ ἄλλο τι κατὰ διαφορὰν, ὡς πρὸς τὸ ἐμοῦ· ἀλλὰ κατὰ σύνταξιν τὴν τῶν ἐπιφερομένων συμμεταλαμβανόμεθα τὰς ἀντωνυμίας, τῶν ἐμῶν ἀγρῶν καρπὸς, τῷ ἐμῷ ἀ-

γρῷ

γρ. φασί

ἴσ. ἴχν

γρῷ συνέβη ἐσκάφθαι. διὰ τοῦ τοιούτου λύεται, ὡς ἐπ᾽ ἄμφω μὲν τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ καρπὸς, σύνταξίς ἐστι τῆς κτητικῆς, εἴπερ τῆς γενικῆς ὀρθοτονουμένης. παρὸν γοῦν, ἐγκλίναντα τὴν ἀντωνυμίαν, καὶ περιγράψαντα τὴν κτητικὴν σύνταξιν, διὰ τῆς ἐγκλίσεως προσδοῦναι τὰ ἰδιώματα τῆς γενικῆς, καὶ ὅσα μὴ κατάλληλα ἐν τοῖς προκειμένοις, ταῦτα διὰ τῆς ἐγκλίσεως κατάλληλα ποιῆσαι, τοῦ ἀγροῦ μου ὁ καρπὸς, τῷ ἀγρῷ μου συνέβη ἐσκάφθαι. κἀπὶ τῶν ἑξῆς ταὐτόν.

ἐπαὶ φῶμεν, vel ἐὰν φ. Soph. ἤπερ Soph.

Δέδεικται ἄρα ὡς ἡ ὁμοφωνήσασα γενικὴ τῇ κτητικῇ ἀντωνυμίᾳ, περιγράφεται τῆς κτητικῆς συντάξεως, διὰ τὸ ἐπικρατεῖν τὴν φύσει κτητικὴν ἀντωνυμίαν, ἰδίωμα ἔχουσαν τὸ κτῆμα· ὃ οὐ μόνον διὰ τῆς γενικῆς νοεῖται, ἀλλὰ πολὺ πρότερον ἀπὸ τῆς εὐθείας. ἡ γὰρ ἐν πρωτοτύποις κτητικὴ σύνταξις, διὰ μιᾶς πτώσεως τὸ τοιοῦτον ἐπαγγέλλεται· ἡ δὲ τῆς γενικῆς κτητικῆς σύνταξις, καὶ τὰ τῆς κτήσεως συμμετατίθεται. Προσθείην δ᾽ ἂν κἀκεῖνο, ὡς οὐδ᾽ ἂν ἡ γενικὴ πρωτότυπος, κτητικὴν σύνταξιν ἀνεδέξατο, εἴπερ αἱ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν ἔγκλισιν ἀνεδέχοντο. κἂν οὕτω γὰρ κατεκράτησεν ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία. σαφὲς οὖν ὅτι ἀποφυγοῦσα τὴν φωνὴν τὴν κτητικὴν μετῆλθε. καὶ γὰρ ἐν τῷ καθόλου τὸ τοιοῦτον

προσχαρίσῃ D. κτητικὴ σύνταξις, μετὰ τῆς κτ. D.

χῷ συνέβη ἐσκάφθαι. atque ita tollitur dubitatio. nam dicitur vtroque modo τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ καρπός: ſed eſt conſtructio pronominis poſſeſſiui: ſiquidem genitiuus rectum tenorem haber. licet autem pronomen inclinando, & conſtructionem poſſeſſiuā circumſcribendo, inclinatione iſtiuſmodi proprietates genitiuis reddere, & quidquid in ſuperioribus erar incongruum, id inclinatione reddere congruum; τοῦ ἀγροῦ μου ὁ καρπὸς, τῷ ἀγρῷ μου συνέβη ἐσκάφθαι. eodē modo in reliquis. Demonſtratum ergo eſt, genitiuum primitiui, qui voce cōuenit cum poſſeſſiuo pronomine, a poſſeſſiui cōſtructione diſtingui, propterea quod pronomē poſſeſſiuum natura præcellit re poſſeſſa, quam habet propriam. hoc autem non ſolum ex genitiuo cognoſci poteſt, ſed lōge prius ex nominatiuo. nam conſtructio poſſeſſiua in primitiuis hoc vnico caſu profitetur: poſſeſſiui vero genitiui conſtructio, poſſeſſionem etiam commutat. Illud etiam addiderim, genitiuū primitiuum conſtructionē poſſeſſiuam non recepturum fuiſſe, ſi pronomina poſſeſſiua inclinationem reciperenr. nam etiam ſic pronomen poſſeſſiuum præcelleret. Perſpicuum eſt igitur, ꝙ inclinatione vitata, poſſeſſiuam vocem ſecutum eſt. Hoc autem in vniuerſum

demonſtrabimus, cum loco ſuo, de congrui & incongrui cauſa diſputabimus. Cum igitur pronomina poſſeſſiua, citra controuerſiam, ad rem poſſeſſam ſemper ferantur, Il. θ. illud Homeri, ὡς μὴ πάντες ὄλων(ται) ὀδυσαμένοιο τεοῖο, præter vitia quæ culpas carminũ comitantur, habet illud etiã, quod ſine ratione dictũ eſt. Conſtructiones enim quæ ferũtur ad verba, & ad genitiuos participii, requirũt genitiuũ primitiui; ſicuti ſupra demonſtratum eſt. Itaque illud Zenodoti, abſurdum omnino nõ eſt, in Homerico Il. ν. inquam illo carmine, Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ εὗ χειρὶ παχείῃ ἔσχετο ταρβήσας. nã ſi pronomen primæ & ſecundæ perſonæ fertur ad verbum, ἀπ' ἐμοῦ ἔσχετο σάκος, ἀπὸ σοῦ ἔσχετο σάκος: ſequitur vt in tertia etiam perſona idem fieri liceat. pronomen enim non accipitur nũc poſſeſſiue, vt nonnulli exiſtimarunt: quãdoquidem & genitiui ambiguitatẽ, primitiuus an poſſeſſiuus ſit, verbi conſtructio reiicit; quemadmodum ſuperius demõſtrauimus. Si igitur pronomen οὗ in illo ἔσχετο ἀπὸ οὗ, fertur ad verbũ; quid obſtat eum genitiuum eſſe primitiuum dicere, etiam ſi voce concurrat cum genitiuo poſſeſſiuo? Sed aduerſus hanc Zenodoti rationem dicendum eſt, hoc in ſcriptis alterius poetę fortaſſe locum fuiſſe habiturum, at non ita apud Homerum, qui ab iſtiuſmodi cõcurſu cauit, vt in ſuperioribus demõſtra-

ἐπιδείξεται, ἡνίκα κατὰ [τὸ] ὑπόμνημα περὶ αἰτίας καταλλήλου καὶ ἀκαταλλήλου διαληψόμεθα. Ὁμολόγως οὖν τῶν κτητικῶν ἀπάντοτε ἐπὶ κτήματα φερομένων, τὸ, ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσαμένοιο τεοῖο, ἄλογον καταστήσεται μετὰ καὶ τῶν συμπαρεπομένων τῇ ἀθετήσει τῶν στίχων. αἱ γὰρ συντάξεις ἐπὶ τὰ ῥήματα, καὶ ἐπὶ τὰς (αἱ ἐπὶ τ. Soph.) μετοχὰς, γενικὰς πρωτοτύπους ἐπιζητοῦσι, καθὼς πρόκειται. διὸ καὶ τὸ Ζηνοδότειον οὐ πάντως ἄλογον, λέγω δὲ ἐπὶ τοῦ, Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο (οὗ) χειρὶ παχείῃ Ἔσχετο ταρβήσας. εἰ γὰρ καὶ ἡ κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον καὶ δεύτερον ἐπὶ ῥῆμα φέρεται, ἀπ' ἐμοῦ ἔσχετο σάκος, ἀπὸ σοῦ ἔσχετο σάκος, οὐδὲν ἐμποδὼν κἀπὶ τοῦ τρίτου ταὐτὸν ἐκδέχεσθαι· νῦν οὐ κτητικῶς ἀκουομένης τῆς ἀντωνυμίας, ὥς τινες ὑπέλαβον· ὁπότε γε καὶ τὸ ἀμφίβολον τῆς γενικῆς, ὡς πρὸς τὴν κτητικὴν γενικὴν, παραπέμπεται ἡ τοῦ ῥήματος σύνταξις, καθάπερ προεκτεθείμεθα. εἰ δὴ ἡ οὗ φέρεται ἐπὶ ῥῆμα, ἐν τῷ ἔσχεν ἀπὸ οὗ, τί τὸ κωλῦον πρω- (ἔσχετο) τότυπον γενικὴν αὐτὴν φάναι, κἂν συνεμπίπτῃ κτητικῇ; ἔστι γε μὴν πρὸς τοῦτο φάναι, ὡς ἐν ἑτέρᾳ μὲν συντάξει κατώρθωτο ἂν, οὐ μὴν ἐν τῇ Ὁμηρικῇ, εἴγε τὴν τούτου συνέμπτωσιν ἐφυλάξατο, ὡς ἐδείχθη ἐν τοῖς

προκει-

προσκειμένοις. δείκνυται οὖν ὡς οὐ παρὰ τὰς ἀντωνυμίας Ζηνόδοτος ἥμαρτε, παρὰ δὲ τὸ Ὁμηρικὸν ἔθος. εἵνεκα τούτου προκέκριται ἡ Ἀριστάρχειος ἀνάγνωσις, ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ. ἔτι κἀκεῖναι αἱ γραφαὶ εἰς αὐτὸν ἀναφέρονται, Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, Πατρὸς ἐμεῖο πατήρ. ὥστε κατὰ τὸ ἐναντίον τῷ προκειμένῳ λόγῳ, γενικαῖς αὐτὸν κεχρῆσθαι πρωτοτύποις ἀντὶ κλητικῶν.

κβ. Συνηγορία τῆς Ζηνοδότου γραφῆς, καὶ ταύτης ἀνασκευή.

π D. Καὶ ἔστι πως συνηγορῆσαι τῇ πρὸς αὐτοῦ γινομένῃ γραφῇ, ὅτι οὐκ ἀπεμφαῖνον τὸ γενικαῖς αὐτὸν κεχρῆσθαι πρωτοτύποις ἀντὶ κλητικῶν· ἐπεὶ καὶ, ὡς ἔφαμεν, αἱ κλητικαὶ εἰς γενικὰς μεταλαμβάνονται· (αἱ ἄλλαι) ὅτι καὶ ἄλλαι συντάξεις εἰσὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς ποιήμασι (D.) τὸν αὐτὸν ἐπέχουσαι λόγον. Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο· (ἢ) σέο δ᾽ ὀστέα πύσει ἄρουρα· εἰ μή τις σεῦ μῆλα· οἵ θ᾽ αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσιν. ὥστε μηδὲ παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν ἔθος ἀπαραδέκτους εἶναι τὰς γραφάς. πρόδηλον γὰρ ὡς, εἰ αἱ Ζηνοδότειοι μετατεθεῖεν, αἱ τοιαῦται ἀντικείσονται· εἰ δὲ εὐπαράδεκτοι αὗται, οὐδὲ αἱ Ζηνοδότου ἀπόβλητοι. ἢ δέον πρὸς τὴν γραφὴν οὕτως ἀντιθεῖναι, ὡς ἀδύνατον παραδέξασθαι ὀρθοτονουμένην ἀντωνυμίαν εἰς κλητικὴν σύνταξιν, ἀλλ᾽ ἢ ἐγκλινομένην, ἢ κτητικήν, καθάπερ ἀπεδείχθη. καὶ προφανὲς ὡς δεόντως ἔχει τὸ,

tum eſt. Apparet igitur Zenodotum fuiſſe lapſum, non in vi pronominũ, ſed in Homeri conſuetudine. Itaque lectio Ariſtarchi, ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ, probata magis & recepta eſt. Illæ etiam ſcripturæ ad eum referuntur; μνῆσαι πατρὸς σεῖο: &, πατρὸς ἐμεῖο πατήρ. Il. ω. Od. τ. nam vſus eſt genitiuis primitiui pro genitiuis poſſeſſiui pronominis, contra ſuperiorem regulam.

22. Confirmatur Zenodoti ſcriptura primum, deinde refutatur.

Ac licet aliquo modo tueri Zenodoti ſcripturã, cum haud videatur diſſentaneũ, Homerum genitiuis primitiuis pro poſſeſſiuis vſum fuiſſe; quoniã (vt diximus) pronomina poſſeſſiua pro genitiuis ſumũtur; & in ipſis poematis aliæ id genus conſtructiones exſtant: πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο: &, σέο δ᾽ ὀστέα πύσει ἄρουρα: &, ἢ μή τις σεῦ μῆλα: &, οἵ θ᾽ αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσιν. Il. δ. Il. δ. Od. ι. Il. τ. ita vt ſcripturæ iſtę nõ ſint reiiciẽdæ, etiam præter Homeri inſtitutũ. Perſpicuum enim eſt, ſi ſcriptura Zenodoti mutetur, ſcripturam iſtorum exemplorum eſſe repugnaturam: ſin hæc admittatur, illam quoq; Zenodoti non eſſe repudiandã. Sed aduerſus iſtam ſcripturam illud opponẽdum eſt, pronomen recti tenoris recipi non poſſe ad conſtituẽdam conſtructionẽ poſſeſſiuam, ſed aut encliticum, aut poſſeſſiuum; ſicuti demonſtratũ eſt. Manifeſtum igitur eſt, illud,

Od. ι. ἤ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος
ἐλαύνει, recte scriptū esse. pro-
nomen enim encliticum est.
Il. Δ. nam illud, πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς
ἀκουάζεσθον ἐμεῖο, in possessiuam
constructioné coactū abiit.
est enim genitiuus ἐμεῖο cum
verbo potius coniungendus,
more Homerico subaudita
Il. β. περὶ præpositione: vt illud, τί-
σασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στονα-
Od. α. χάς τε: & illud, ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις
Od. α. ἔσσεται Ἀτρείδαο: & illud, Κύκλω-
πος κεχόλωται, & alia plurima.
nam in illo superiore carmi-
ne oratio erit huiusmodi, ἐμοῦ
ἀκουάζεσθον πρώτω περὶ δαιτός. at-
que ita rectus tenor erit loco
positus, propter diuersarum
personarum cōparationem.
Quid igitur? nonne recto te-
Il. Δ. nore illud legitur, σεῖο δ' ὀστέα
Il. γ. πύσει ἀρούρᾳ: &, οἵ θ' αἵματος ἐξ
ἐμοῦ εἰσιν? Legitur plane: sed
aduersus hoc etiā dicendum
est, Omne pronomen tum
demum non seruare tenoris
regulam, cum geminā istam
tenorum rationem non po-
test recipere, & alium pro a-
lio contra regulam suscipit.
Il. α. nam in illo carmine, Πολλάκι
γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα,
lecti q; illa cum tenore recto,
contra regulam est. regula e-
nim rectum tenorem eo lo-
co non exigebat. In illo vero,
Il. ξ. ὡς σεῖο νῦν ἔραμαι, peccaueris,
nisi recto tenore legas; pro-
pter latentem personarum
discretionem. Illud vero, Ὅς
σφῶιν πέρι Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης,
nō est contra regulā; quamq̃
rectum tenorem susceperit;
cum tamé regula postularet
absolutam enuntiationé, pro qua sumitur, ὅς ἐξέπεμψεν ὑμᾶς hoc enim illi voci

εἰ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν, καὶ τὰ τού-
τοις ὅμοια, ἐγκλιτικῆς οὔσης ἀντωνυ-
μίας. τὸ γὰρ, Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουά-
ζεσθον ἐμεῖο, συνηρπάσθη εἰς τὴν κτητι- γρ. συνήρπασται
κὴν σύνταξιν. ἄμεινον γὰρ τῷ ῥήματι συν-
τάσσειν, Ὁμηρικώτερον λειπούσης τῆς περὶ
προθέσεως, ὡς τὸ, Τίσασθαι Ἑλένης ὁρ-
μήματά τε στοναχάς τε· Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο
τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο· Κύκλωπος κεχό-
λωται, καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἔχοντος τοῦ λόγου οὕ-
τως, ἐμοῦ ἀκουάζεσθον πρώτω περὶ
δαιτὸς, τῆς ὀρθῆς τάσεως δεόντως ἐχού-
σης διὰ τὴν ἀντιπαράθεσιν. οὐχὶ οὖν ὀρ-
θοτονεῖται τὸ, σεῖο δ' ὀστέα πύσει ἀρούρᾳ·
οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμοῦ εἰσιν. ἀλλὰ καὶ
πρὸς τὸ τοιοῦτον ἔστι φάναι, ὡς πᾶσα ἀν-
τωνυμία τότε ἄλογος γίνεται κατὰ τάσιν, ὅ-
ταν τὸ διπλοῦν τούτων οὐ δυναμένη ἐπι- τοῦ τόνου
δέξασθαι, παρὰ τὸ δέον τοῦ τόνου ἐν- D.
αλλαγῇ. τοῦ γὰρ λόγου οὐκ ἀπαι-
τοῦντος ὀρθὴν τάσιν ἐν τῷ, Πολλάκι
γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκου-
σα, ἄλογον τὸ κατ' ὀρθὴν τάσιν ἀνά-
γνωσμα. ἐπί γε μὴν τοῦ, ὡς σεῖο νῦν ἔ-
ραμαι, ἄλογον μὴ ὀρθοτονῆσαι, διὰ
τὴν ὑποδιαστολήν. οὐ γὰρ ἐκεῖνο ἄλο-
γον, Ὅς σφῶιν περὶ Βρισηΐδος εἵνεκα
κούρης, ὀρθὴν τάσιν ἀναδεξάμενον, τοῦ
λόγου ἀπαιτοῦντος ἀπόλυτον ἐκφο-
ράν, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνεται, ὃς
ἐξέπεμψεν ὑμᾶς. τοῦτο γὰρ τῇ φω-

ῇ συμ-

τῇ συμβέβηκε, τὸ μὴ δύνασθαι ἐγκλιθῆναι. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις τὴν ἀνάγνωσιν καταμέμψαιτο. ἰσ. ἐπὶ μέντοι D. Ἐπιμένειν τοῖς τοιούτοις ὑποδείγμασι περισσὸν οἰητέον. πρόκειται γὰρ αἵ τε μόνως ἐγκλινόμεναι, καὶ μόνως ὀρθοτονούμεναι. ἐδείξαμεν ὡς αἱ ἀρκτικαὶ ἀντωνυμίαι φυσικῶς ὀρθοτονοῦνται. τὸ οὖν σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα, ἀπανάγνωσμα, εἰ δύναται ἐγκλιθῆναι, καὶ μὴ ἐγκέκλιται. ὁμοίως ὅτι καὶ αἱ προθέσεις ὀρθοτονοῦσι τὰς ἀντωνυμίας. οὐκ ἄλλην ἄρα τάσιν ἀναδέξεται τὸ ἐξ ἐμεῦ, ἢ τὴν ὀρθήν. οὐ μὴν τοιαύτη πρόφασίς ἐστιν ἐπὶ τῆς Ζηνοδοτείου γραφῆς, τοῦ παραδέξασθαι τὴν ἐμεῖο. καθολικωτέρα γὰρ λέξις, λέγω ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία, δυναμένη καὶ ἕνεκα μέτρου, καὶ ἕνεκα λόγου παραλαμβάνεσθαι, πρὸς οὐδὲν χρειῶδες μετετίθετο. καὶ γὰρ ἐν τῷ καθόλου τὸ ποιοῦν ἀκαταλληλίαν οὐκ ἄλλό τί ἐστιν, ἢ κυριωτέρου σχήματος παρατροπή, κατὰ τὴν αὐτῷ ἐπιβάλλουσαν σύνταξιν. Ἐπεὶ οὖν προήλθομεν εἰς τὰς ἀντωνυμικὰς γραφὰς τοῦ Ζηνοδότου, οὐ παρέλκει καὶ περὶ τοῦ, τίς τ' ἄρ σφωε, διαλαβεῖν. σφῶϊ Soph. τὴν γὰρ τοιαύτην γραφὴν καὶ ὁ Σέλευκος προσκρίνει, καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, παρατιθέμενοι καὶ ἐκδόσεις ὁμηρικάς. καθιστᾶσί τε τὸν λόγον οὕτως· εἴπερ ἡ γενικὴ πτῶσις, καὶ δοτική, κατὰ δεύτερον πρόσωπον μετατιθεῖσα τὸν τόνον, τουτέστιν ἐγκλιθεῖσα, μενούσης τῆς γραφῆς, τὸ τρίτον πρόσωπον παρίστησιν ἐν τῷ, ἢ κατὰ δ. D.

accidit, vt inclinari nequeat. itaq; nemo illam lectionem damnauerit. Sed superuacaneum esset huiusmodi exemplis immorari. Propositũ est enim nobis agere de iis ꝓnominibus, quę tantũmodo aut rectum habent tenorẽ, aut inclinantur. Demonstrauimus igitur, pronomina in principio orationis rectũ habere tenorem naturaliter. Illud ergo, σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα, Il. δ perperam legitur, si poterat inclinari, & tamen inclinatum nõ est. Demonstrauimus etiam, pronomina rectum habere tenorẽ propter adiũctas præpositiones. Ergo illud ἐξ ἐμεῦ, non alium suscipiet tenorem quam rectum. At nulla eiusmodi occasio fuit in Zenodoti scriptura, vt pronomen ἐμεῖο reciperet. Verbum enim vniuersalius, pronomẽ inquam possessiuum, quod & metri & regulæ causa locum habere poterat, temere commutauit. quod autem in vniuersum incongruam orationem efficit, nihil aliud est, quam declinatio a figura magis ꝓpriã in ea constructione, quę illi conuenit. Iam quoniam prouecti sumus ad pronominũ scripturas, quas probauit Zenodotus, nõ est a re alienum de eo etiam differere, τίς τ' ἄρ σφωε. Il. α hanc enim scripturã & Seleucus probat, & alii plurimi; & proferunt exempla Homeri, suarumq; probationum hæc fundamenta iaciunt: Si genitiuus & datiuus in secunda persona, mutato tenore, h. e. inclinatus, manente scriptura, tertiam personã repræsentat enclitice; vt in illo carmine.

Γνώσω μὲν σφωῒν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους, † κατ' ἔγκλισιν, πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὴν σφωῒν, ὀρθοτονουμένην κατὰ δεύτερον πρόσωπον, τὸν τόνον μεταθεῖσαν, κατὰ τὴν αὐτὴν γραφὴν τὸ τρίτον παραστῆσαι. Ἔστι καθολικώτερον φάναι κἀκεῖνο, † ὡς τὸ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ, διὰ τὸ ἐγώ, σύ, ἵ, ἢ ὅς. ἰδοὺ γὰρ ἀνάλογον καὶ τὸ τρίτον διήλλαξε τοῦ δευτέρου, καθ' ὃ καὶ αὐτὸ τὴν τοῦ πρώτου κατάληξιν οὐκ ἐδέχετο. καὶ κατὰ τοῦτο ἄρα ἀναλογωτέρα ἡ σφωῒ διὰ τοῦ ι γραφομένη. ἀλλ' ἔστι γε καὶ ὑπὲρ τῆς παραδεδομένης γραφῆς ἐκεῖνο φάναι, ὡς μᾶλλον κατώρθωται), ἵνα μὴ ἡ αὐτὴ οὖσα φωνὴ, παρὰ τὴν ἔγκλισιν, † προσώπου μεταβατικὴ γίγνηται). ὅπερ οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐν ἀντωνυμίαις παρεπόμενον. αὐτὰ γὰρ μόνον αἴρεται διὰ τὰ πρόσωπα, καὶ ἐπιτείνεται, οὐ μὴν ἐναλλάσσεται. τά τε ὁμοιοκατάληκτα, καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα, οὔποτε συνάρχεται, ἡμῶν, ὑμῶν, σφῶν· ἐμέ, σέ, ἕ. κἀπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος. ἀσύστατον οὖν καὶ συνάρξασθαι καὶ συλλῆξαι τὴν κατὰ τὸ τρίτον τῷ δευτέρῳ. καὶ δῆλον ὅτι εἰ τὰ ὁμοιοκατάληκτα οὐ συνήρξατο, οὐδὲ τὰ συναρξάμενα λήξεως τῆς αὐτῆς τεύξεται. κατὰ τοῦτο οὖν ἡ σφωὶ κατώρθωται. κἀκεῖνο δὲ δεί-

ἴσ. σφῶϊ

fortasse intelligit mutationem personarum.

D. αἴρεται Soph.

κατὰ τὰ τρία πρόσ. D.

Il. θ. Γνώσω μὲν σφωῒν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους: omnino necesse est, vt etiam pronomen σφῶϊ, quod in secunda persona rectum habet tenorem, mutato tenore, tertiam personam, eadem scriptura permanente, repræsentet. Illud etiã addendũ est, quod patet latius; quemadmodum in prima & secũda persona ἐγὼ, σὺ, fit immutatio: ita etiam inter secundam & tertiam σὺ, & ἵ, vel ὅς, secundum analogiam fieri immutationem; quoniam ipsa quoque secunda primæ personæ terminationem nõ est secuta. atque eam ob causam pronomen σφῶϊ, ι litera terminatum, sequitur magis analogiam. Sed pro vulgata scriptura illud etiam dicendum est, rectius ita legi, ne, si eadem vox esset, propter inclinationẽ ad diuersam personã fieret transitio: id quod in mentem cadere cuiquam non debet, accidere pronominibus. pronomina enim tantum propter personas & remittuntur, & intendũtur; non autem immutantur: & quæ eandem habent terminationem, & quæ sunt personæ tertiæ, numquam principium idem habent, ἡμῶν, ὑμῶν, σφῶν: ἐμὲ, σὲ, ἕ. eadem est in aliis ratio. Quare illud nõ poterit constare, vt pronomẽ personæ tertiæ, idẽ principium eandemq; terminationem habeat, quam secundæ personæ pronomẽ habet: manifestumque fit, si ea quæ terminationis sunt eiusdem, non habent idem principium, ne ea quidem quæ vtuntur eodem principio, eandem terminationem esse obtentura. ob eam igitur causam recte scribitur σφῶϊ. Illud præ-

κνυται,

κινεῖται, ὡς ἐν μὲν ῥήμασι τὰ δεύτερα παρέχοντα πρὸς τὰ τρίτα συμπάθειαν ἔχει· καὶ περισσὸν τὸ τοιοῦτον παρατίθεσθαι· ἐν μέντοι ἀντωνυμίαις † τὸ πρῶτον πρὸς τὸ δεύτερον [οὐκ ἔχει,] τῶν τρίτων ἔσθ᾽ ὅτε καὶ ἐκλειπόντων καὶ πλεοναζόντων, καὶ ἐν ἰδίοις θέμασι καταγινομένων, ὡς ἡ ἐκεῖνος, ἡ σφωέ, ἡ μίν, ἄλλαι πλεῖσται. οὔσης γε μὴν τῆς κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον δυϊκῆς εὐθείας, οὐ πάντως καὶ κατὰ τὸ τρίτον συνυπάρχει. συνθέτων [τε] γινομένων πληθυντικῶν κατὰ τὸ τρίτον, οὐ συνυπάρχει καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον. ἔστι [καὶ] πλείονα παρατίθεσθαι. οὐκ ἄρα κατηνάγκασται

διὰ τὸ σφωΐ D

οὔτε ἡ κατὰ τὸ σφῶε ἢ κατὰ τὸ πρῶτον εἰς ε λῆξαι, οὔτε διὰ τὸ νῶϊ ἡ κατὰ τὸ τρίτον εἰς ι καταλήγειν. σαφὲς [δ᾽] ἐστιν ὡς τὰ συνηγοροῦντα τῇ σφῶε ἀντωνυμίᾳ μάχεται τῇ κατὰ τὸ τρίτον σφωΐν. ὑπὸ ἧς ἐκεῖνο ἔστι φάναι, ὡς ἀσύστατον ταύτην, δοτικὴν οὖσαν, ἐκστῆναι τοῦ ἰδιώματος, λέγω τῆς τοῦ ι γραφῆς μετὰ τοῦ ν, ὅτι δυϊκὴ δοτική. καὶ εἰ τἀκριβὲς

εἴ τις soph.

ἐπιστήσειεν, εἴσεται ὡς ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου δυϊκαὶ δεόντως ἐξέλιπον· αἱ γὰρ τοῦ τρίτου καὶ εἰς τὸ δεύτερον μετατεθειμέναι εἰσίν· εἴγε πᾶσα ἀντωνυμία διὰ τοῦ σφ ἐκφερομένη μόνως, τρίτου ἐστὶ προσώπου, σφέας, σφίσι, σφέτερος, σφός. καὶ οὕτω καὶ τὰ τῆς τάσεως ἐπεμερίσθη· ὥστε τὰ μὲν τῆς ὀρθῆς τάσεως μεταθεῖναι εἰς τὸ δεύτερον, τάχα οὐκ ἀπιθάνως·

μετατεθῆναι

terea facit fidẽ, quod in verbis, secũdæ ac tertiæ personæ habent inter se naturalem quandam cõuenientiam: superfluũq; esset, rei eiusmodi exempla proferre. at in pronominibus, prima & secũda persona consensum istũ non habent: tertiæ vero personæ interdum vel deficiunt, vel supersunt, vel peculiarẽ habent vocem, vt pronomen ἐκεῖνος, σφωέ, μίν, alia plurima. Sed quamq̃ primæ & secũdæ personæ pronomẽ nominatiuum habeat dualem, non continuo tertiæ etiã personę habet. rursus, quamq̃ personæ tertiæ pronomen cõpositum obliquos casus habeat plurales, non cõtinuo etiam primæ & secundæ habet. Licet afferre plura: sed hæc satis. Ergo nominatiuus dualis primæ personæ, non cogitur terminare in ε ad similitudinem pronominis σφῶε: neq; nominatiuus tertię terminare in ι, propter nominatiuũ primæ, νῶϊ. Est aũt illud perspicuũ, quæ faciunt pro σφῶε, pugnare contra σφωΐν pronomen tertiæ. Pro quo dicendũ illud est, consistere nõ posse, hunc casum, qui est datiuus, a sua proprietate desciscere, vt per ι & ν scribatur, quia est datiuus dualis. &, si quærat quis accurati⁹, cognoscet casus duales secundæ personæ merito defecisse; quia eos a tertia persona mutuatur: siquidem omne pronomẽ, q̃d per σφ profertur separatim, tertię est personæ; σφέας, σφίσι, σφέτερος, σφός: atq; ita secũda a tertia persona tenore distinguitur. nã rectus tenor transfertur ad secundam personã: & fortasse nõ sine probabili ratione:

quoniam secũda persona habet demõstrationem, cui rectus tenor conuenit: tertia vero persona, quoniam nullam habet demõstrationem, commode potuit inclinari: eamque ob causam inuenti sunt casus tertiæ personæ, qui vnicam tantum habent vocem, & inclinantur, σφί, μίν. Non fuerit tamen dissentaneum, pronomẽ σφῶε proferri per ε, secutum terminationem accusatiui dualis.

23. Pronomen ἐμαυτοῦ non esse compositum eo modo quo Trypho existimauit.

Dicendum deinceps est de pronomine ἐμαυτοῦ: quod vel compositum, (quemadmodũ Trypho ait) habet eãdem consequentiã, quia est compositum ex possessiuo & primitiuo. nam putat, ex primitiuo compositum illud quod nullum articulum admittit; ἐμαυτοῦ ἀκούω, σαυτοῦ ἀκούω, σαυτοῦ φείδῃ: quod autem assumit articulum, ex possessiuo ἐμοῦ prolato cum articulo; τοῦ ἐμαυτοῦ φίλου ἤκουσα, τοῦ ἐμαυτοῦ οἴκου δεσπόζω. Sed apparet eum fuisse deceptum constructione possessiua, & articulo preposito: quæ duo attributa non sunt precipua pronominis possessiui. Hoc certe licet probare ex iis quæ ille suspicatus est, nullum pronomẽ possessiuũ esse in huiusmodi compositione: & primum ex ipsis articulis. nam constitutum fuit antea, singula possessiua pronomina recipere articulum eiusdem casus, & numeri ac generis eiusdẽ. Ergo quî fieri poterit vt vox ἐμαυτοῦ habeat pronomen posses-

ἐπεὶ τὰ δεύτερα ὑπὸ δεῖξιν ἐστὶν, ᾗ συμβέβηκεν ἡ ὀρθὴ τάσις. τὰ μέντοι κατὰ τὸ τρίτον, ἀποστάντα τῆς δείξεως, εὐθέτησαι εἰς ἔγκλισιν. διὰ τοῦτο καὶ μοναδικαὶ τρίτου προσώπου ἐγκλιτικαὶ ὑπενοήθησαν, ἡ σφέ, μίν. οὐ μέντοι ἀπεμφαῖνον τὴν σφωὲ ἀντωνυμίαν διὰ τοῦ ε λέγεσθαι, συνεκδραμοῦσαν τῇ δυϊκῇ αἰτιατικῇ ἀπολήξει. μόνως αἱ τοῦ γ. D. ἐπενοήθ. D. ἰσ. ὑϊκῇ D.

κγʹ. † Ὅτι ἡ ἐμαυτοῦ οὐ συνετέθη.

Ἀκολούθως ῥητέον καὶ περὶ τῆς ἐμαυτοῦ ἢ καὶ συντεθεῖσα, καθὼς φησὶ Τρύφων, τὴν αὐτὴν ἔχει ἀκολουθίαν, ἐκ κλητικῆς συντεθεῖσα καὶ πρωτοτύπου. τὴν γὰρ ἀπαράδεκτον τοῦ ἄρθρου οἴεται ἐκ πρωτοτύπου συντεθεῖσθαι, ἐμαυτοῦ ἀκούω, σαυτοῦ ἀκούω, σαυτοῦ φείδῃ· τὴν δὲ ἐν προσλήψει τοῦ ἄρθρου, ἐκ συνάρθρου τῆς ἐμοῦ, τοῦ ἐμαυτοῦ φίλου ἤκουσα, τοῦ ἐμαυτοῦ οἴκου δεσπόζω. φαίνεται δὲ ὅτι παρῆξεν αὐτὸν ἡ κλητικὴ σύνταξις, καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ ἄρθρου· ἅπερ οὐκ ἐξαίρετά ἐστι τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας. πάρεστιν γοῦν, ἐξ ὧν ὑπενόησεν, ἀποδεῖξαι [ὡς] οὐκ ἔγκειται κλητικὴ ἀντωνυμία ἐν τῇ τοιαύτῃ συνθέσει. καὶ πρῶτόν γε ἐξ αὐτῶν τῶν ἄρθρων. προέκειται [γὰρ] ὅτι ἑκάστη τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν ἄρθρον ἐπιπαραδέχεται ὁμοιόπτωτον, καὶ ἀριθμὸν, γένους τε τοῦ αὐτοῦ. πῶς οὖν ἔγκειται ἡ κτητι- πρόσθ. D. ἰσ. ἀριθμοῦ

κὴ, ἀ-

κτὴ, ἀδιαφόρως συνιόντων τῶν ἄρθρων, τῶν ἐμαυτοῦ, τοῦ ἐμαυτοῦ, τῶν ἐμαυτόν· καὶ ἅπαντα σχεδὸν τὰ γένη μετὰ τῶν συνιόντων διαφόρων ἀριθμῶν. εἰ δὲ αἱ γενικαὶ, ἐπὶ κτῆμα φερόμεναι, διαφόρων κτημάτων εἰσὶ δεκτικαὶ, πῶς οὐχὶ γενική ἐστιν ἡ ἐγκειμένη, ἤπερ ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία; ἀλλ' εἰ καθ' ὃ τὸ ἄρθρον προσέλαβον, ἡ συνάρθρως ἔγκειται, οὐδὲν κωλύει συνάρθρον ἐκδέχεσθαι καὶ τὴν ἐγκλιτικὴν ἀντωνυμίαν, τοὺς φίλους μου, τοῦ φίλου μου. ὡς οὖν δικαίως εὐήθες τὸ τοιοῦτον, εὐήθες καὶ τὸ διὰ τῆς παραθέσεως τοῦ ἄρθρου, ἐκδέξασθαι σύναρθρον σύνθεσιν. οὐ γὰρ δή γε τὰ παρατιθέμενα ἄρθρα τῆς ἀντωνυμίας ἐστὶ, τῶν δὲ ὑπακουομένων κτημάτων, πρὸς ἃ καὶ τὰ ἄρθρα ᾠκείωται. ἀλλ' εἰ, καθ' ὃ ἐπὶ κτῆμα φέρεται, ἡ κτητικὴ ἔγκειται, οὐδὲν κωλύει καὶ πᾶσαν γενικὴν παντὸς πτωτικοῦ, ἐπὶ κτῆμα φερομένην, κτητικὴν καλεῖν ἀντὶ γενικῆς. καθ' ὃ οὖν γενική ἐστιν ἡ ἐμαυτοῦ, παρεδέξατο καὶ κτῆσιν· καὶ δῆλον ὡς τῆς πτώσεώς ἐστιν ἡ σύνταξις, οὐχὶ τῆς συνθέσεώς του. μεταχθεῖσα γοῦν εἰς αἰτιατικὴν, ἢ δοτικὴν, κτήματός ἐστιν ἀπαράδεκτος. ὅπερ ἐπὶ τῶν κτητικῶν παρηγμένων, ἢ συντεθειμένων, οὐ κενὸν ἐπινοῆσαι. κατὰ γὰρ πᾶσαν πτῶσιν τῆς κτητικῆς

τῶν ἐμαυτοῦ, τοῦ ἐμαυτοῦ, D.

οὐ καινὸν p. οὐκ ἐνὸν D.

siuum, cum habeat adiūctos sine discrimine diuersos articulos? τῶν ἐμαυτοῦ, τοῦ ἐμαυτοῦ, τῶν ἐμαυτόν: & omnia fere genera cum suis diuersis numeris. Quod si genitiui, cū ad rem possessam feruntur, capaces diuersarum rerum sunt, quid obstat quin in ἐμαυτοῦ pronomine sit insitus genitiu* potius quam possessiuum pronomen? sin quoniam articulum assumpserunt, pronomē possessiuū articulo sociatum insitū est, nihil impedit quin & pronomen encliticum accipiatur pro eo quod iūctum cum articulo est, τοὺς φίλους μου, τοῦ φίλου μου. Quare vt ista opinio merito stulta est, ita etiā fuerit illa stulta, si propter appositionē articuli, accipiamus compositionem esse pnominis cum articulo iūcti. nā articuli appositi, non sunt pronominis, sed rerum possidendarum, quę subaudiuntur, & ad quas articuli accōmodantur. Quod si pronomē possessiuum insitum est, quatenus fertur ad rem possessam, nil impediet quin qlibet genitiuus cuiuslibet casualis, qui feratur ad rem possessam, pro genitiuo pronomē possessiuum appelletur. Ergo pronomen ἐμαυτοῦ, quatenus genitiuus est, recepit etiam possessionem; & constructio casus nimirum est, non compositionis cuiuspiā. nam si transeat in accusatiuum, vel datiuum, rem possidendam recipere non potest. quod in iis quæ possessiue deriuata sunt, aut in compositis facile potest intelligi, & visitatum est. nam in quolibet casu pronominum possessi-

uorum, eſt inſita poſſeſſiua conſtructio; ἐμὸς, ἐμοῦ, ἐμόν: Ἀριστάρχειος, Ἀρισταρχείου, Ἀρισταρχείῳ: & in nominatiuo Ἀρίσταρχος nihil ſubauditur, quod ſit poſſeſſionis: neque etiam in accuſatiuo Ἀρίσταρχον: at in genitiuo Ἀριστάρχου, ſubauditur. Eadem eſt ratio in nominatiuo ἐγὼ, & accuſatiuo ἐμέ: rurſus in genitiuo ſimplici ἐμοῦ, ſubauditur; οἶκος μου, φίλος μου. Idem accidit & genitiuo compoſito ἐμαυτοῦ: quandoquidem in datiuo & accuſatiuo nullus eſt intellectus poſſeſſiuus, ἐμαυτῷ, ἐμαυτόν. eamque ob cauſam νέα πόλις, ἀγαθὸς δαίμων, & alia id genus, quæ poſſeſſionem non indicant, in vtroque nomine ſine controuerſia declinantur: at illa κόρακος πέτρα, ὑοσκύαμος, & ſi quid aliud eiuſmodi eſt, vnica voce declinantur inſtar nominatiui ſui: nam ſi genitiuus declinetur, deponit constructionem poſſeſſiuam, & vox ſubiecta ſuam amittit ſignificationem. Prӕterea, ſi poſſeſſiuum pronomen eſſet in genitiuo ἐμαυτοῦ, figura eius vocis caperet binas poſſeſſiones: vnã, quæ inſita poſſeſſiuis eſt, quemadmodum habet pronomen ἐμὸς, & ἐμόν: alteram, quę poſſeſſiuis extrinſecus adiungitur; ſicuti poteſt intelligi in aliis quoque poſſeſſiuis, Ἀρισταρχείου ἀγροῦ περίσοδος: nam & ἀγρὸς, & περίσοδος, eſt res poſſeſſa. rurſus in pronomine poſſeſſiuo; ἐμὸς ἀγρὸς, τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ περίσοδος. eſt enim res poſſeſſa & ὁ ἀγρὸς, & ἡ περίσοδος.

Od. ι.

παραγωγῆς, ἐγκειμένην σύνεσιν ἡ κτητικὴ σύνταξις, ἐμὸς, ἐμοῦ, ἐμόν· Ἀριστάρχειος, Ἀρισταρχείου, Ἀρισταρχείῳ. καὶ ἐν μὲν τῷ Ἀρίσταρχος, οὐδὲν ὑπακούεται κατὰ κτῆσιν· οὐ δὲ μὴν ἐν τῷ Ἀρίσταρχον· ἔν γε μὴν τῇ Ἀριστάρχου γενικῇ. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς ἐγὼ, καὶ ἐμέ. πάλιν γὰρ ἐν γενικῇ μόνῃ τῇ ἐμοῦ· οἶκός μου, φίλος μου. ὅπερ παρακολουθεῖ καὶ τῇ ἐμαυτοῦ, οὐκ οὔσης κτητικῆς ἐννοίας ἐν τῇ ἐμαυτῷ καὶ ἐμαυτόν. διὰ γοῦν τὸ τοιοῦτο, τὸ μὲν νέα πόλις, ἀγαθὸς δαίμων, τὰ παραπλήσια, οὐ κτῆσιν ὑπαγορεύοντα, ἀκώλυτον ἔχει τὴν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ὀνόμασι κλίσιν· τὸ δὲ κόρακος πέτρα, ἢ ὑοσκύαμος, ἤ τι τῶν παραπλησίων, συνέβη μοναδικῶς κλίνεσθαι κατὰ τὴν οὖσαν εὐθεῖαν. κλιθεῖσα γὰρ ἡ γενικὴ, ἀποτίθεται τὴν κτητικὴν σύνταξιν, καὶ ἄσημα τὰ τοῦ ὑποκειμένου γίνεται. ἔτι εἴπερ ἡ κλητικὴ ἀνέκειτο ἐν τῷ ἐμαυτοῦ, καὶ ἂν ἐπεδέχετό ποτε τὸ σχῆμα δισσὰς κτήσεις· μίαν μὲν, τὴν ἐγκειμένην ἐν τοῖς κτητικοῖς, ὥσπερ καὶ ἡ ἐμὸς ἔχει, καὶ ἡ ἐμόν· ἑτέραν δὲ, τὴν ἐν τοῖς κτητικοῖς ἐγγινομένην. καθ' ὃ ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κλητικῶν, Ἀρισταρχείου ἀγροῦ περίσοδος. κτῆμα γὰρ καὶ ὁ ἀγρὸς, καὶ ἡ περίσοδος. καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας, ἐμὸς ἀγρὸς, τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ περίσοδος. κτῆμα γὰρ καὶ ὁ ἀγρὸς, καὶ ἡ περίσοδος.

γρ. ἐμοῦ

οὐδὴ ἐπὶ τοῦ ἐμαυτοῦ διαφή ποτε κτῆσις νοεῖται, ἀλλὰ μία πάνυ ποτέ. τοῦτο γὰρ δὴ ἀπεδείχθη ἐπὶ τῆς γενικῆς, ἐμαυτοῦ ἀγρὸν ἔσκαψα, ἐμαυτοῦ φίλῳ ἀνεθέμην.

κδʹ. Ὅτι ἡ ἐμαυτοῦ εὐθεῖα οὐ συντάσσεται καθ' ἕτερον πρόσωπον.

Τὴν μέντοι τῶν τοιούτων γενικῶν εὐθεῖαν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν οὔτε ἐν λόγῳ, οὔτε ἐν χρήσει δυναμένην συνίστασθαι· οὐ καθάπερ ἄλλα ἀτελῆ σχήματα. ἐν ἀγνοίᾳ γὰρ τοῦ λόγου τινὲς γενόμενοι, ὡς ἀτελεῖς τὰς τοιαύτας

[τῆς αἰτίας] εὐθείας παρεδέχοντο. οὐδὲ μὴν ἐν συντάξει τῇ κατ' εὐθεῖαν· εἴγε οὐ ῥητὸν τὸ ἐμαυτὸς ἢ σαυτός· ἀλλ' οὐδὲ τοιαύτη σύνταξις, ἐμαυτοῦ δοῦλος ἔτυψεν, ἐμαυτοῦ δοῦλος ἔτυψα· [ἴσ. ἀλλ' οὐδ' ἐν τοιαύτῃ συντάξει] τῆς ἀσυνθέτου γενικῆς τὴν σύνταξιν τῆς εὐθείας παραδεχομένης ὁμοίως ἁπάσαις γενικαῖς, ὡς ἐν τῷ, ὁ δοῦλός μου ἔτυψεν. [ἐχ. π. D] καὶ συμφανὲς ὅτι οὐχ ἡ πτῶσις ἐστὶν ἡ ἀπαράδεκτος, τὸ δὲ ἐν αὐτῇ γενόμενον σχῆμα σύνθετον· ὅπερ ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν τῆς ἐκ προσώπου γενομένης διαθέσεως εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον. ὁ γὰρ οὕτω λέγων, ἐμαυτὸν ἔτυψα, διάθεσιν ὁμολογεῖ τὴν ἐξ αὐτοῦ γενομένην εἰς αὐτόν· ὡς εἰ καὶ ἔλεγεν οὕτως, ἐγὼ ἐμὲ ἔτυψα. τοῦ οὖν ῥήματος συνιόντος τῇ πλαγίᾳ πτώσει κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀνέφικτον ἦν ἕτερον πρόσωπον

ergo in genitiuo ἐμαυτοῦ numquã intelligitur gemina possessio, sed semper vnica. hoc enim demonstratũ fuit, cum de genitiuo agebamus; ἐμαυτοῦ ἀγρὸν ἔσκαψα, ἐμαυτοῦ φίλῳ ἀνεθέμην.

24. *Genitiuum ἐμαυτοῦ non construi cum nominatiuo in diuersa persona.*

Nominatiuũ tamen istiusmodi genitiuorum, non reperies vel regula, vel vsu constare posse: sed non quemadmodũ aliæ figuræ inusitatæ. nõnulli enim rationis ignorantes, nominatiuos istos quasi inusitatos admittebãt. Neq; etiam reperies eosdem in constructione nominatiui: siquidem nõ dicitur ἐμαυτὸς, vel σαυτός: ac ne in huiusmodi quidem constructione, ἐμαυτοῦ δοῦλος ἔτυψεν, ἐμαυτοῦ δοῦλος ἔτυψα: quoniam genitiuus simplex, perinde ac omnes genitiui, non recipit constructionem nominatiui; vt in illo, ὁ δοῦλός μου ἔτυψεν. Hinc planum fit, non casum genitiuum abhorrere a nominatiui coustructione, sed insitam figurã compositam, quæ est quæsita, vt discernat actum, qui ab eadem persona profectus, in eandem reciprocatur. nam qui ita dicit, ἐμαυτὸν ἔτυψα, is fatetur actum, qui ab eo profectus, in eum rediit; perinde atque si ita diceret, ἐγὼ ἐμὲ ἔτυψα. Cum igitur verbum cum obliquo casu sociatum sit in eadem persona, impossibile erat alteram in nominatiuo

personam quærere: non dico in accusatiuo, vel datiuo: quamquam ne isti quidem casus personam extrinsecus requirunt: sed genitiuus, qui fertur ad rem possessam, cũ eius personam habeat, non potest capere eius nominatiuum eo modo quo nominatiuus rei possessæ ad suas retrahit partes verbum: vt etiam in aliis constructionibus licet aperte hoc videre; Ἀριστάρχου γνώριμος ἀνέγνω, φίλος μου διαλέγεται. Non poterat ergo verbum interpositum seruire personis vtrisque, quæ diuersæ sunt: siquidem ἐμαυτοῦ est primæ personæ, quo cum omnino debet construi verbum eiusdem personæ, ἐμαυτοῦ ἔτυψα παῖδα. quod si accusatiuus sociatus transeat in nominatiuum, nõ aliud sumet verbum quam tertiæ personæ; παῖς ἔτυψε. Hinc etiam planum fit, neque illud, ἐμαυτοῦ ἔτυψα παῖς, neque illud, παῖς ἔτυψεν ἐμαυτοῦ, vel ἐμαυτόν, consistere posse. Quod autem diuersa persona faciat orationem incõgruam, palam perspici poterit, si nominatiuus cum tertia persona iunctus, etiam cum prima iungatur in verbi substantiui constructione, εἰμὶ δοῦλος. ad quod si addamus etiam ἐμαυτοῦ, oratio fuerit congrua; quoniam verbum non distrahitur a diuersis personis. Idem fuerit in secunda persona, σαυτοῦ εἶ

ἐν εὐθείᾳ ἐπινοῆσαι· οὐ λέγω κατ' αἰτιατικήν, ἢ δοτικήν. οὐδὲ γὰρ αὗταί τι ἔξωθεν πρόσωπον ἐπιζητοῦσιν· ἡ μέντοι ἐπὶ κτῆμα φερομένη γενική, πρόσωπον ἔχουσα τοῦ κτήματος, ἀπαράδεκτος ἐγίνετο εἰς τὸ ἐπιδείξασθαι τὴν τούτου ἴσ. ἐπιδέξασθαι ὀνομαστικήν· καθὼς ἔμελλεν ἡ ἐκ τοῦ κτήματος εὐθεῖα ἀνθέλκειν εἰς αὐτὴν τὸ ῥῆμα· ὥς γε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συντάξεων προφανῶς ἐστιν [ἰδεῖν,] Ἀριστάρχου γνώριμος ἀνέγνω, φίλος μου διαλέγεται. οὐ δὴ οὖν ἐδύνατο τὸ μεταξὺ ῥῆμα ἐπαρκέσαι ἀμφοτέροις τοῖς προσώποις, διαφόροις οὖσιν· εἴγε δὴ τὸ ἐμαυτοῦ ἐστὶ πρώτου προσώπου· ᾧ δὴ πάντως ὀφείλει συντετάχθαι τὸ αὐτοῦ προσώπου ῥῆμα, ἐμαυτοῦ ἔτυψα παῖδα. ἀλλ' εἰ καὶ ἡ συνταττομένη αἰτιατικὴ μετέλθοι εἰς εὐθεῖαν, οὐκ ἄλλο τι προσλήψεται ῥῆμα, ἢ τὸ τοῦ τρίτου προσώπου, παῖς ἔτυψε. καὶ ἔνθεν οὔτε τὸ, ἐμαυτοῦ ἔτυψα παῖς, συστατόν· οὔτε μὴν τὸ, παῖς ἔτυψεν ἐμαυτοῦ, ἢ ἐμαυτόν. Ὅτι δὲ τὸ διάφορον πρόσωπον, αἴτιόν ἐστι τοῦ ἀκαταλλήλου, σαφὲς ἂν γένοιτο· εἰ καὶ [ἡ] ἐν τρίτῳ νοουμένη εὐθεῖα, κατὰ τὴν ὑπαρκτικὴν σύνταξιν τῶν ῥημάτων ἐπινοηθείη καὶ ἐν πρώτῳ προσώπῳ, εἰμὶ δοῦλος. ὑφ' οὗ εἰ καὶ προστεθείημεν τὸ ἐ- ἴσ. ἐφ' οὗ μαυτοῦ, κατάλληλα ἂν γένοιτο τὰ τοῦ λόγου· καθ' ὃ τὸ ῥῆμα οὐκέτι ἀνθέλκεται ὑπὸ διαφόρων προσώπων. καὶ ἔτι ἐπὶ δευτέρου, σαυτοῦ εἶ ὑπηρέτης·

ὑπηρέτης· καὶ ἐπὶ τρίτου, ἑαυτοῦ ἐστιν ἐπίβουλος. ἐφ' ἧς συντάξεως εἴ τις πάλιν παραλάβοι τὰς ἁπλᾶς ἀντωνυμίας, προσχωρήσει ἡ εὐθεῖα ἐν ἑτέρῳ προσώπῳ νοουμένη μετὰ τοῦ συνόντος ῥήματος, ἐπίβουλος αὐτοῦ ἐστι, δοῦλος μου εἶ.

ἴσ. ἐμαυ τοῦ συντ. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς συντάξεως.

κε', Ὅτι τὸ ἐμαυτοῦ εὐθεῖαν οὐκ ἔχει.

Περὶ δὲ τῆς ἀνυποστάτου εὐθείας ἡ
ἴσ. εἴ γε ἀπόδειξις πάλιν ἂν γένοιτο. εἰ δὲ ἔφα-
D. μεν ἐν τοῖς προκειμένοις, τὰς μὲν πλαγίας πτώσεις ἀναφέρεσθαι ἐπὶ εὐθείας τῶν μεταξὺ ῥημάτων, τῶν μὲν ἐνέργειαν τῇ εὐθείᾳ ἀναπεμπόντων, τὸ δὲ πάθος τῇ πλαγίᾳ, ὡς, Διονύσιος ἔτυψε Θέωνα, ἐγὼ δέ σε ἐτίμησα. τὸ δὴ πάθος ἐγγινόμενον κατὰ τὰς πλαγίας, μεθίστησιν αὐτὰς εἰς εὐθεῖαν, τῆς προκαταλελεγμένης εὐθείας ἑπομένης εἰς γενικὴν μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως· ἐγώ σε ἔδειρα, σὺ ἐδάρης ὑπ' ἐμοῦ. οὐ μέντοι καὶ τοῦτο ὁμόλογον τὸ τινὰ διάθεσιν ἐμποιῆσαι οὐ μόνον εἰς ἕτερον πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἑαυτοῦ. ἐξ ἧς συντάξεως ἐπενοήθη τὸ διπλοῦν σχῆμα τῆς ἀντωνυμίας, λέγω τὸ ἁπλοῦν, ὅπερ ἐστὶν ἐν μεταβάσει ἑτέρου προσώπου· καὶ τὸ σύνθετον, ὅπερ τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσώπου διάθεσιν ὑποστρέφουσαν εἶχεν εἰς αὐτὸ τὸ διατεθὲν πρόσωπον. ἔνθεν καὶ ἀντανακλώμενον ἐκλήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν εἰς αὐτὰ ἀντανακλωμένων σωμάτων ἢ αὐτοπαθές. τὰ.

ὑπηρέτης: & in tertia, ἑαυτοῦ ἐστιν ἐπίβουλος. In qua constructione si rursus assumas pronomina simplicia, nominatiuus accedet in diuersa persona positus cum suo verbo, ἐπίβουλος αὐτοῦ ἐστι, δοῦλος μου εἶ. Hactenus de cōstructione ἐμαυτοῦ.

25, *Genitiuum ἐμαυτοῦ non habere nominatiuum.*

Quod autem nominatiuus eius non subsistat, hęc rursus erit demōstratio. Diximus iā in superioribus, obliquos casus referri ad nominatiuos verborum, quæ sunt interiecta, & quæ actum nominatiuis, passionem obliquis tribuunt: vt Διονύσιος ἔτυψε Θέωνα, ἐγὼ σε ἐτίμησα. Passio igitur insita in obliquis, eos conuertit in nominatiuum: nominatiuus autem, qui antecedebat, conuertitur in genitiuum cum præpositione ὑπό, ἐγώ σε ἔδειρα, σὺ ἐδάρης ὑπ' ἐμοῦ. Et tamen illud quoque minime dubium erat, actum aliquem cadere posse non solum in diuersam, sed etiam in ipsius agentis personam. Ex qua constructione nata est duplex pronominis figura: simplex inquam, quæ habet trāsitionem in alteram personam; & composita, quæ habet actum eiusdem personæ in eādem personam conuersum. vnde etiam ἀντανα- Prisc. l.
κλώμενον vocata est, quasi re- 12.
fringatur, & in seipsam reciprocetur; ducta metaphora a solidis corporibus, quæ in se ipsa refringuntur. vocata eadem est αὐτοπαθής. simpli-

ces enim personas demonstrauimus esse ἀλλοπαθῆ, hoc est, *ab aliis personis affectas*. in quo etiam apparet, voces cōuenire cum eius rei significatione, cui sunt impositæ. Et quoniam vna persona tātum est quæ agit, & quæ patitur, etiam in compositione vox vna est; ἐμαυτὸν ἔπαισα, ὑπ' ἐμαυτοῦ ἐπλήγην. Ergo si obliqui requirunt nominatiuos, vt actus innotescat, qui ab aliquo proficiscitur: quî fieri poterit vt σαυτοῦ genitiuus habeat nominatiuum σαυτός? nam si habeat, obliquum videlicet requiret, in quo nitatur constructio. Sed obiiciet aliquis; cur igitur, cum sit obliquus in accusatiuo σαυτὸν, non requirit nominatiuū, a quo pendeat verbi significatio? Sed respondēdum est, nominatiuum verbo subesse; σαυτὸν ἔπαισας, nimirum σύ. qui si adsit in illo, σαυτὸς ἔπαισας, efficiet vt illa oratio contineat duos nominatiuos, alterum pronominis, alterum verbi. duo autem isti nominatiui orationem constituere non poterunt; nisi eorum alter obliquus fiat. ac nominatiuus, qui verbo inclusus est, non inclinatur: verba enim carent casibus: nominatiuus autē pronominis, potest inclinari. De illo etiam ambiget quispiam. Nam si nominatiuus verbo includi potest, poterit etiā obliquus includi nominatiuo ἐμαυτὸς & σαυτὸς, in prima syllaba pronominis, ἐμαυτὸς ἔπαισα. quæ oratio erit fere eiusmo-

γὰρ ἁπλᾶ τῶν προσώπων ἐδείχθη ἀλλοπαθῆ, τουτέστιν ὑπὸ ἄλλων προσώπων διατιθέμενα· πάνυ καὶ τῶν φωνῶν συναρκουμένων τῇ τοῦ συμφραζομένου ἑνώσει. ἐπεὶ γὰρ ἓν πρόσωπον τὸ διατιθὲν, καὶ τὸ διατιθέμενον, μία καὶ ἡ φωνὴ κατὰ σύνθεσιν ἐγένετο, ἐμαυτὸν ἔπαισα, ὑπ' ἐμαυτοῦ ἐπλήγην. εἰ γὰρ οὖν αἱ πλάγιοι ἐπιζητοῦσιν εὐθείας, ἵν' ἡ διάθεσις προσφανὴς γένηται ἡ ἔκ τινος γινομένη, πῶς ἡ σαυτοῦ γενήσεται σαυτός; γινομένη γὰρ, πλαγίαν ἐπιζητήσει, ἐφ' ἣν τὰ τῆς συντάξεως ἐρείσεται.

Φήσει τις, πῶς δὴ πλαγία οὖσα ἡ τὴν σαυτὸν, οὐκ ἐπιζητήσει εὐθεῖαν ἐξ ἧς ἡ διάθεσις; πρὸς ὃν φαίημεν, ὡς ἔνεστιν ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ ῥήματος, σαυτὸν ἔπαισας, τουτέστι σύ. γινομένη γὰρ ἐν τῷ σαυτὸς ἔπαισας, δύο συνέξει εὐθείας, τήν τε ἐκ τῆς ἀντωνυμίας, καὶ τὴν ἐκ τοῦ ῥήματος. δι' ὃν λόγον καταστῆσαι οὐκ ἂν δύναιτο, εἰ μὴ ἡ ἑτέρα αὐτῶν πλαγία γένοιτο. καὶ ἡ μὲν ἐκ τοῦ ῥήματος παρυφισταμένη, ἄκλιτος, καθὸ ἄπτωτα τὰ ῥήματα· ἡ μέντοι ἐκ τῆς ἀντωνυμίας, ἐφικτὴ εἰς τὸ κλιθῆναι. ἴσ. δὲ ἂν

Ἔτι κἀκεῖνο τις ἐπιζητήσει, ὡς, εἴπερ ἐκ τοῦ ῥήματος παρυφίσταται εὐθεῖα, οὕτω καὶ ἐκ τῆς ἐμαυτὸς καὶ σαυτὸς ὑποστήσεται πλαγία κατὰ τὸ πρότερον μέρος τῆς ἀντωνυμίας, ἐμαυτὸς ἔπαισα· τοσούτου ὄντος τοῦ λόγου, ἴσ. τούτου

ἐμὲ

ἐμὲ αὐτὸς ἔπαισα, ὡς εἰ καὶ χωρὶς τῆς ἐπιταγματικῆς φαίνοιτο, ἐμὲ φημί· καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν τοῦ συστῆναι τὸ ἐμαυτὸς ἔπαισα. ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὡς οὐ μία πλαγία ἐστὶν ἡ παρυφισταμένη, αἱ τρεῖς δέ. τί γὰρ μᾶλλον ἐν τῷ ἐμαυτὸς ἔγκειται ἡ ἐμοῦ, ἢ ἐμέ, ἢ ἐμοί; καὶ ἦν χρεία τῶν τοιούτων πτώσεων ὑπὲρ τοῦ τὸ κατάλληλον προφανὲς γίνεσθαι· ἄδηλον δὲ γὰρ κατὰ τὴν σύνθεσιν. περισσὸν ἡγητέον τὸ ἄδηλον προκρῖναι τοῦ προφανοῦς καὶ συνήθους. Ἀλλ' ἴσως πρὸς τὸ τοιοῦτόν τις πάλιν ἐνστήσεται, ὡς τὰ ἀμφίβολα πρὸς τῶν συντασσομένων ἐκλύεται. εἰ γὰρ οὕτω τὰ συνιόντα τῶν ῥημάτων οὐ πρὸς πάσας πλαγίας πτώσεις ἐπιτεῖται συνίστασθαι, ἀλλ' ἃ μὲν γενικὴν αἰτεῖ, ἃ δὲ αἰτιατικήν, ἕνα δὲ δοτικήν, διὰ τῆς συντάξεως τοῦ ῥήματος τὸ ἄδηλον τῆς πτώσεως προφανὲς γενήσεται. φέρε γὰρ εἶναι τὸ τοιοῦτον, ἐμαυτὸς ἀκούω· τὸ ἀκούω γενικὴν μηνύει ἐγκειμένην, ἐφ' ἣν φέρεται· ἐμαυτὸς τύπτω, διὰ τοῦ τύπτω, ἡ ἐμὲ αἰτιατικὴ δηλωθήσεται.

Ἀλλ' ἐκεῖνο πάλιν ἀνακύπτει, ὡς ἕνια ἐπὶ δύο πτώσεις φέρεται, τέμνω σε, τέμνω σοι· [γυμνάζω σε,] γυμνάζω σοι· καὶ πῶς ἐπὶ τῶν τοιούτων τὸ ἐμαυτὸς τέμνω, διάκρισιν τῆς πτώσεως ποιήσεται; οὐδὲ γὰρ ἐκ προσθέσεως ἔξωθεν τὸ τοιοῦτον βοηθεῖται·

ἴσ. ἔπαισα

ἢ ἐμοῦ, ἢ ἐμέ, ἢ ἐμοί D.

ἐν χ. Soph.

συνιόντα D.

ἄρθρου

di, ἐμὲ αὐτὸς ἔπαισα: vt si etiam sine pronomine subiūctiuo diceremus, ἐμὲ ἔπαισα. atq; ita nihil obstabit quin ἐμαυτὸς ἔπαισα possit constitui. Sed aduersus istam rationem illud dicendum est, nō vnum esse obliquum qui verbo inclusus est, sed treis. cur enim potius in voce ἐμαυτὸς inest genitiuus ἐμοῦ, quā accusatiuus ἐμέ, vel datiuus ἐμοί? erat autē opus istis casibus, vt congrua appareret oratio. iā vero in compositione latet. anteponere aūt quod latet, ei quod est apertum & vsitatum, superfluum existimandū est. Sed fortasse aliquis rursus opponet, ambiguitates istiusmodi tolli a verbis, quibus cum sunt coniuncta. quare si verba, quæ construuntur, nō commode cum quolibet obliquo casu iunguntur, sed alia genitiuum postulāt, alia accusatiuum, alia datiuum; verbi cōstructione casus ambiguitas plana fiet. fac enim esse illud, ἐμαυτὸς ἀκούω: verbū ἀκούω indicat genitiuum insitum in voce ἐμαυτὸς, ad quem fertur: at in ἐμαυτὸς τύπτω, verbum indicabit accusatiuum esse ἐμέ. Sed surget rursus alia quæstio; nonnulla verba ferri ad duos casus; τέμνω σε, τέμνω σοι: γυμνάζω σε. γυμνάζω σοι. Quomodo igitur in eiusmodi verbis illud ἐμαυτὸς τέμνω, discretionem casus efficiet? nam ne appositione quidem articuli huiusmodi constructio illustrari potest.

At si maneat figura composita, vsu frequentiore distinguet ista, ἐμαυτὸν τέμνω, & ἐμαυτῷ τέμνω. Quod autem caput est, si quis reiiciat huiusmodi demonstrationem, etiam sic vana quæstio ista fuerit. nam si admittatur nominatiuus ἐμαυτὸς, erit indeclinabilis. nam neq; secundum regulam compositionis poterit declinari; in media inquam dictione: quoniam omnia casualia semel composita, non possunt declinari. neq; in extrema syllaba: nominatiuus enim semper stat cum verbo; ἐγὼ ἀκούω σου, ἐγὼ ἐτίμησά σε, ἐγὼ σοι χαρίζομαι. itaque in illo, ἐμαυτὸς ἔτυψα, accusatiuus intelligatur ex verbo ἔτυψα. ergo non erit indeclinabilis nominatiuus ἐμαυτὸς: in fine, propter verbum: in principio, propter compositionem. &, si hoc verũ est, nonne stultum fuerit quærere nominatiuum ἐμαυτοῦ? qui si reperiatur, nullos habebit obliquos. rursus perspicuum est, si sint obliqui, nullum fore nominatiuum.

μένον μέντοι τὸ σύνθετον σχῆμα, τῇ συνηθεστέρᾳ παραδόσει διακρινεῖ τὸ ἐμαυτὸν τέμνω, καὶ ἐμαυτῷ τέμνω. τὸ δὲ μεῖζον, εἰ καί τις ἀποφαίη [τὰ τῆς] τοιαύτης ἀποδείξεως, πάλιν ματαία τὰ τῆς ζητήσεως καταστήσεται. παραδεχθεῖσα γὰρ ἡ ἐμαυτὸς, ἄκλιτος γενήσεται. οὔτε γὰρ κατὰ τὸν λόγον τῆς συνθέσεως δύναται κλίνεσθαι· λέγω ἐν μέσῃ τῇ λέξει· καθ' ὃ ἅπαξ συντεθέντα τὰ πτωτικὰ, ἄκλιτά ἐστιν. ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὸ τέλος. ἀεὶ γὰρ ἡ εὐθεῖα ἔστηκε μετὰ τοῦ ῥήματος, ἐγὼ ἀκούω σου, ἐγὼ ἐτίμησά σε, ἐγώ σοι χαρίζομαι. καὶ δὴ ἐν τῷ ἐμαυτὸς ἔτυψα, ἡ αἰτιατικὴ νοείσθω ἐκ (ἴσ. νοεῖται) τοῦ ἔτυψα. οὐχὶ οὕτω γενήσεται ἄκλιτος ἡ ἐμαυτὸς, κατὰ μὲν τὸ τέλος, διὰ τὸ ῥῆμα· κατὰ δὲ τὸ ἄρχον, διὰ τὴν σύνθεσιν. καὶ εἰ τοῦτο ὑγιὲς, πῶς οὐχὶ μάταιον τῆς ἐμαυτοῦ ζητεῖν εὐθεῖαν; γενομένης γὰρ, ἡ εὐθεῖα οὐχ ἕξει πλαγίαν· καὶ δῆλον ὡς καὶ (καὶ Δ.) πάλιν τῶν πλαγίων οὐσῶν, οὐ γενήσεται ἡ εὐθεῖα. -

26, *Nominatiuum necessario compositum non fuisse.*

κϛʹ, Ὅτι ἀναγκαίως ἡ εὐθεῖα οὐ συνετέθη.

Consequenter tamen adiacet causa, cur nominatiuus compositus non fuerit. proponatur enim illa constructio, ἐγὼ αὐτὸς ὑβρίσθην. in ea dubium non est, quin insita significatio sit in duabus personis: in persona illius qui fecit iniuriam, & in illius qui passus est. nam si rursus vnica fuerit significatio, vt ex eadem in eandem personam

Ἀκολούθως μέντοι πρόσκειται καὶ τὸ αἴτιον τοῦ μὴ συντεθεῖσθαι τὴν εὐθεῖαν. ἔστω γὰρ σύνταξις ἡ, ἐγὼ αὐτὸς ὑβρίσθην. ἐφ' ἧς ὁμόλογόν ἐστιν, ὡς ἐν δυσὶ προσώποις αἱ ἐγγινόμεναι εἰσὶ διαθέσεις, ἥ τε τοῦ ὑβρίσαντος, ἥ τε τοῦ ὑβρισθέντος. εἰ γὰρ πάλιν μοναδικὴ γένοιτο ἡ διάθεσις † ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσώπου

εἰς

ἴσ. τὸ αὐτὸ, ὥστε φαίνεσθαι, P. τὸ αὐτὸ, φανερὸν αἱς ἂν τῷ ἴσ. Soph. ἴσ. εἰς τὰ

εἰς τὸ αὐτὸ φαίνεται ὥστε ἐγὼ αὐτὸς ὕβρισα ἐμὲ, ὑποστρέψει τὰ τῆς συντάξεως εἰς τὴν σύνθετον πλαγίαν, ἐν τῷ, ἐμαυτὸν ὕβρισα. σαφὲς δὲ κἀκεῖνο, ὡς αἱ συνθέσεις πρὸς διαλλαγὴν τῆς κατὰ παράθεσιν ἐπενοήθησαν. εἰ γὰρ τὴν αὐτὴν σημασίαν εἶχον ταῖς κατὰ παράθεσιν, καὶ ἦν πάντως παρέλκοντα ἦν τὰ συντιθέμενα τῶν σχημάτων. διαφέρει δὲ χὴν καὶ ἀλώπηξ, τοῦ χηναλώπηξ· τὸ μισῶν γυναῖκα, τοῦ μισογύνης, ἄλλα πλεῖστα. εἰ δὴ γοῦν τὸ ἐγὼ αὐτὸς συντεθὲν, πλέον τι ἐσήμαινεν τοῦ κατὰ παράθεσιν, ἀναγκαία ἦν ἡ σύνθεσις. νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει. ὅπου γοῦν ἐγένετο διαφορά τις ἐκ τῆς συνθέσεως, ἐκεῖσε προσεχώρησε τὰ τῆς συνθέσεως. αἱ [δὲ] πλάγιαι, ἁπλαῖ οὖσαι, σύνταξιν τὴν ἐφ᾽ ἕτερον πρόσωπον ἔχουσι. συντεθεῖσαι γε μὴν, ἠλλοτρίωνται τῆς μεταβάσεως τοῦ προσώπου. ὅπερ οὐκ ἐνεχώρει, ὡς ἔφαμέν γε, ἐπὶ τῆς εὐθείας. δεόντως ἄρα ἡ εὐθεῖα ἀπροσδεὴς ἐγένετο τῆς συνθέσεως.

ἴσ. ἐσήμαινεν

proficiſcatur actio, & dixeris ἐγὼ αὐτὸς ὕβρισα ἐμὲ, conſtructio reuertetur in compoſitum obliquum, in ἐμαυτὸν ὕβρισα. Illud etiam minime dubium eſt, compoſitiones inuentas fuiſſe, vt diſcrimẽ fieret inter compoſitiones & appoſitiones. nam ſi compoſitiones haberent eandem ſignificationem atque appoſitiones, ſuperfluæ omnino eſſent figuræ compoſitæ. Ecce χὴν & ἀλώπηξ differt a χηναλώπηξ: μισῶν γυναῖκα, a μισογύνης: alia preterea quamplurima. quare ſi ἐγὼ αὐτὸς compoſitum ſignificaret aliquid amplius quam appoſitũ pronomen, eſſet plane neceſſaria compoſitio. Iam vero res non ſic ſe habet. Vbicumque igitur fit aliquid diſcriminis ex compoſitione, eo accedit compoſitio. ſimplices autem obliqui, habent conſtructionem quæ fertur ad diuerſam perſonam: at compoſiti, ad aliam perſonam tranſire deſinunt. id quod (quemadmodũ iam diximus) fieri non licebat in nominatiuo. Merito igitur nominatiuus compoſitione non indiget.

κζʹ. Ὅτι καὶ τὸ ἀλλήλων ἀπὸ τῶν πλαγίων ἔσχε τὴν σύνθεσιν.

27. Ἀλλήλων etiam ex obliquis habuiſſe compoſitionem.

Οὐ μόνον δὲ αἱ ἀντωνυμίαι ἐκ τῶν πλαγίων [τὴν] ἀρχὴν ἔσχον συνθέσεως, † ἀλλὰ καὶ τὸ ἀλλήλων. οὐ γὰρ δήγε ἡ τούτου εὐθεῖα πάλιν συστατή. ἡ γὰρ τοῦ ῥήματος σύνταξις ἐν τοῖς δύο προσώποις μετάβασιν δηλοῖ. τὸ γὰρ ἀλλήλων ἤκου-

Neque vero pronomina tantum obtinuerunt ortum compoſitionis ex obliquis, verum etiam nomẽ ἀλλήλων. nam ne iſtius quidem nominatiuus poteſt cõſiſtere. verbi enim conſtructio, in duabus perſonis tranſitionem indicat. nã illud, ἀλλήλων ἤκου-

σαι, est tale quidpiam, ἄλλοι ἄλλων ἤκουσαν: ἀλλήλοις ἔπαισαν, ἄλλοι ἄλλοις ἔπαισαν. nam si nominatiuus formetur in voce ἄλληλοι, erit nimirum ἄλλοι ἄλλοι: id quod absurdũ est. nam nõ cõcludit sensum, propter similitudinem duorũ rectorum casuum. Quamquam istius vocis compositio, pronominis compositioni dissimilis est. hæc enim significat αὐτοπάθειαν, hoc est *sui passionem reciprocam*; ἑαυτοὺς ἔτυψαν: illa, significat transitionem ex aliis in alias personas. illud enim, ἀλλήλους ζώσητε, non est idẽ atq; ἑαυτοὺς ζώσητε. quemadmodum & Trypho adnotauit illud Pindaricum de Oto & Ephialte. illud enim ἀλλαλοφόνοις ἐπάξαντο λόγχαις, concedit: at non concedit illud, ἐν σφίσιν αὐτοῖς τὰ δούρατα ἐνῆκαν: sed ἀλλήλοις dicendum fuisse ait. Illud autem apparet, constructionem huius vocis requirere nominatiuum & obliquum. recte itaque nominatiuum cum præcipua orationis parte iunxit, vt secundum vocis rationem maneat immobilis, & secũdum congruam constructionem propter cõiunctum in principio verbum; finis autẽ vocis moueatur. nam in illo ἀλλήλους ἔτυψαν, constructio refertur ad principii compositionem, ἄλλοι ἔτυψαν ἄλλους. Et quoniã opus est diuersis obliquis casibus, vt verba coniuncta congruã constructionẽ consequãtur; hi assumuntur ad eã partẽ quæ declinari potest, nempe ad finalẽ; vt cõgrue propter verbũ ἤκουσε, genitiuũ profiteatur;

σαι, τουτέστι, ἄλλοι ἄλλων ἤκουσαν·
ἀλλήλοις ἔπαισαν. ἄλλοι ἄλλοις ἔπαισαν.
ἐσχηματισμένης γὰρ τῆς εὐθείας ἐν τῷ ἀλλή-
λοι, ἐνθήσεται τὸ ἄλλοι ἄλλοι· ὅπερ ἄλογον.
οὐ γὰρ καταλήγει διὰ τὸ ἐπάλληλον τῶν
δύο εὐθειῶν. ἔστι γε μὴν οὐχ ὅμοιον τῇ αὐ-
τωνυμικῇ συνθέσει. ἡ μὲν γὰρ τὸ αὐτοπά-
θειαν σημαίνει, ἑαυτοὺς ἔτυψαν· ἡ δὲ, τὴν ἐκ
προσώπων εἰς ἕτερα πρόσωπα με-
τάβασιν. τὸ γὰρ ἀλλήλους ζώσητε, οὐ ταὐ-
τόν ἐστι τῷ ἑαυτοὺς ζώσητε· ὥσπερ καὶ τὸ
Πινδαρικὸν οἱ περὶ Τρύφωνα ἐσημει-
οῦντο ἐπί τε τοῦ Ὤτου καὶ τοῦ Ἐφιάλτου,
συγκατατιθέμενοι μὲν τὸ τὼν ἐλαφρό- τῷ D.
νοις ἐπάξαντο λόγχαις, οὐ μὴν τὸ, ἐν τῷ D.
σφίσιν αὐτοῖς τὰ δούρατα ἐνῆκαν, ἀλλ'
ἀλλήλοις. φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ
σύνταξις, πλαγίαν ἐπιζητοῦσα, καὶ εὐ-
θεῖαν, δεόντως τὴν εὐθεῖαν ἐν τῷ ἄρχοντι
μέρει ἥνωσεν, ἵνα κατὰ τὸν λόγον τῆς φωνῆς
ἀκίνητος μένῃ, καὶ κατὰ τὸ δέον τῆς συντά-
ξεως διὰ τὸ συναρχόμενον ῥῆμα· τὸ συνερχ.
τέλος δὲ κινῆται· ἐν γὰρ τῷ ἀλλήλους ἔ- D.
τυψαν, [τὸ ἔτυψαν] πρὸς τὴν ἀρχικὴν κινῆται
σύνθεσιν ἀναφέρεται), ἄλλοι ἔτυψαν ἄλλους.
καὶ ἐπεὶ χρεία τῶν διαφόρων πλαγίων
πτώσεων, ἵνα τὰ συνόντα τῶν ῥημάτων οὐ κα-
ταλληλότητι τύχῃ, εἰς τὸ κλιτικὸν μέρος πα- ληκτικὸν
ραλαμβάνονται), λέγω δὲ τελικόν, ἵνα δε- Soph.
όντως διὰ τὸ ἤκουσε γενικὴν ὁμολογήσῃ·

αἰτιατι-

αἰτιατικήν τε ἐν τῷ ἀλλήλοις, διὰ τὸ ἔτυψαν, ἤ τι τῶν τοιούτων· καὶ ἔτι [δοτικὴν ἐν τῷ] ἀλλήλοις, διὰ τὸ ἐχαρίσαντο. προδηλοῖ γὰρ πάλιν, ὡς εἰ ἀντέστραπτο ἡ σύνθεσις, ἄκλιτον τὸ μόριον καθίστηκε· καθ' ὃ πάλιν οὔτε τὰ ἡνωμένα κινεῖται, οὔτε ἡ εὐθεῖα μετὰ τῶν ῥημάτων ἀφίσταται τῆς τοιαύτης συντάξεως.

κη', Τίς ἀφορμὴ τοῦ ἐν τρίτοις μόνοις γεγενῆσθαι πληθυντικὰς συνθέτους.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν συνθέτοις ἀντωνυμίαις ἀριθμὸς πληθυντικὸς σύνεστιν ἐν τοῖς τρίτοις προσώποις, οὐ μὴν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ, ἀνάγκη περὶ τοῦ τοιούτου τὸ δέον παραστῆσαι. τὸν μὲν οὖν Ἀρίσταρχον φασὶ παραδέξασθαι τὰς εἰρημένας τῶν τρίτων προσώπων συνθέσεις, καθ' ὃ ἀνέφικτον τὸ ἑνικῶς συντεθὲν πρόσωπον, εἰς πληθυντικὸν μετατίθεσθαι, ὡς ἔχει τὸ ἑαυτῶν λέγω καὶ ἑαυτοῖς· ἔτι ἐπιμαρτυρούμενον τὴν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου χρῆσιν, ἥτις οὐ γενομένη διήλεγχεν τὴν κατὰ τὸ τρίτον δεόντως γινομένην σύνθεσιν· κἀκ τρίτου παρατιθέμενον τὴν Ὁμηρικὴν χρῆσιν. πρὸς γὰρ ἀκολουθίαν τῶν ἡμέας αὐτούς, καὶ ὑμέας αὐτούς, ἦν πάλιν τρίτον πρόσωπον τὸ σφέας αὐτούς. ὅ γε μὴν Ἄβρων πειρᾶται τοὺς τοιούτους λόγους ἀνασκευάζειν, τὴν χρῆσιν ἐπάγων, καὶ ταύτην πιστούμενος ἐκ παραθέσεων Πλατωνικῶν· καὶ ὡς ἐνδεκτὸν εἴη ἀπὸ ἑνικῆς συνθέσεως γίνεσθαι πληθυντικὸν ἀριθμόν·

ἴσ. φασὶ μὴ παρ. D.

οὐ δεόντως Soph.

ταῦτα D.

ἴσ. εὐπαράδεκτον

accusatiuum autē in ἀλλήλοις, propter verbum ἔτυψαν, aut aliud eiusmodi; datiuum etiam in ἀλλήλοις, propter verbū ἐχαρίσατο. hic enim rursus patet, compositionem, si esset diuersa, vocem futuram indeclinabilem; quoniam neq; res iunctæ mouentur, neque nominatiuus cōiunctus cum verbis mutat constructionē.

28. *Quæ fuerit causa vt in tertiis tantum personis in multitudinis numero sint casus compositi.*

Et quoniā composita pronomina habent in tertia persona numerū multitudinis, sed in prima & secunda non habent: huius etiam rei ratio tradēda est. Aiunt ergo, Aristarchū recepisse tertiæ personæ compositiones; quoniā impossibile est personā, quæ in singulari numero composita est, in numerum pluralē transferri; sicuti est ἑαυτῷ, & ἑαυτῆς: & solitū præterea affer re testimoniū, vsum videlicet primæ personæ & secūdæ, q, si nullus esset, argueret compositionem, quæ recte fit in tertia: tertio denique loco & Homeri vsum addere. nam apud Homerum tertia persona σφέας αὐτοὺς in vsu est, ad eam scilicet normam qua dicitur ἡμέας αὐτούς, & ὑμέας αὐτούς. At Abro conatur rationes huiusmodi refutare; versum proferens, eumq; confirmās Platonicis exemplis: illud etiam addens, admitti posse vt ex singulari cōpositione fiat pluralis numerus;

quando etiam ἐνδέκατον compositum, efficit ἐνδέκατοι plurale. neque necesse esse ait vt, si in tertia persona fiat cōpositio, continuo etiam in prima & secunda antecedat; hoc est, ἐμαυτοῦ, ἐμαυτὸν, vel σαυτοῦ, σαυτὸν, non consequenter omnino ἑαυτῶν & ἑαυτούς. siquidem quod in primis & secundis personis fit, hoc non etiam fit in tertiis. nam prima & secūda persona, habet rectos casus in numero duali, quos tertia non habet. Ad hanc rem confirmādam hic apparet Abronem illud etiam adducere potuisse: pronomen ἐκεῖνος esse in tertia persona, & tamen nō habere cōiugatas primam & secundam: item pronomen αὐτός, ἑοῦ, μίν: & in prima ac secunda persona rectos casus habere tenorem rectum, in tertia tantum esse encliticos: & pronomina possessiua primę ac secundæ personæ, habere casus duales, tertiæ non ita. Illud etiam nonnulli addunt, vsum casu quodam hæc reiecisse: itaq; nihil obstare quin idem acciderit cōpositis pronominibus.

29, Qua ratione Aristarchus existimarit, casus plurales numeri in compositis tertiæ personæ, carere ratione.

Pro Aristarcho tamen respondendum est, Abronem non animaduertisse quod ab eo dicebatur. non ignorabat ille vocem ἐνδέκατοι: ne illud quidem, quod ex cōpositione singularis, pluralis speciē præ se fert. Sed quod ille du-

ὅπου γε καὶ τὸ ἐνδέκατον συντεθὲν, ἀποτελεῖ τὸ ἐνδέκατον πληθυντικόν. οὐ μὴν (φησὶν) ἀνάγκη τὸ ἐν τῷ τρίτῳ γινόμενον, πάντως καὶ ἐν πρώτῳ καὶ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ [γίνεσθαι,] τουτέστι τὸ μὴ πάντως ἐξακολουθήσεται τῷ ἑαυτῶν ἢ ἑαυτούς, τὸ ἐμαυτοῦ ἢ ἐμαυτὸν, ἢ [σαυτοῦ] σαυτόν· εἴγε τὰ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις γινόμενα, οὐ πάντως καὶ ἐν τρίτοις. εἰσὶ γοῦν πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου δυϊκαὶ ὀρθῆς πτώσεως, οὐ μὴν τρίτου· [εἰ] καὶ φαίνεται ὅτι εἰς τὸ τοιοῦτον κἀκεῖνο ἂν παρεισηγάγετο, ὡς ἡ ἐκεῖνός ἐστιν ἐν τρίτοις, οὐ μὴν σύζυγοι ταύτης τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, ἡ αὐτὸς, ἡ ἑοῦ, ἡ μίν· † καὶ ὅσαι μὲν ὀρθοτονοῦνται ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ δυϊκαί· αἱ δὲ κατὰ τὸ τρίτον μόνως ἐγκλιτικαί· καὶ κτητικαί εἰσι πρώτου καὶ δευτέρου δυϊκαὶ, οὐ μὴν τρίτου. Φασὶ δέ που κἀκεῖνο, ὡς κατὰ τύχην τινὰ ἡ χρῆσις παρεώσατο, καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν ταυτὸ παρηκολουθηκέναι ταῖς συνθέτοις ἀντωνυμίαις.

ἐνδέκατοι Soph. — *τὸ τουτέστιν οὐ μὴ ἐξακολουθήσει Soph.* — *ἐμαυτοὺς ἢ ἐμαυτοῦ, ἢ σαυτούς Soph.* — *γὰρ προσήγαγε τὸ, ὡς εἰ κατὰ τὸ πρ. Soph.*

κβʹ. Ποίῳ λόγῳ Ἀρίσταρχος τὰς κατὰ τὸ τρίτον συνθέτους πληθυντικὰς ἀλόγους ἡγεῖται.

Ὑπέρ γε μὴν τοῦ Ἀριστάρχου ἐστὶ φάναι, ὡς οὐ συνεῖδε τὸ πρὸς αὐτοῦ εἰρημένον. οὐ γὰρ ἐν ἀγνοίᾳ ἦν τοῦ ἐνδέκατοι, οὐδ' ὅτι ἀπὸ ἑνικῆς συνθέσεως πληθυντικὴ παρέμφασις γίνεται. ἔστι γὰρ ἐπινοῆσαι

γὰρ πληθυντικὸν γίνεται

ὁπῆσαι τὸ πρὸς αὐτοῦ διαπορηθὲν οὕτως· εἴπερ ἐκ δύο ἑνικῶν συνέστηκε τὸ ἑαυτὸν, καὶ δύο ἑνικὰ ἐπὶ ἓν πρόσωπον συντείνει, διάθεσιν δηλοῦν τὴν ἐξ ἑαυτοῦ εἰς ἑαυτὸν, πῶς ἐκ τοῦ τοιούτου, πλήθους παρέμφασις ἂν γένοιτο, τῆς μὲν κατ' ἀρχὴν συνθέσεως, ἑνικὸν ἀριθμὸν ὑπαγορευούσης, τῆς δὲ κατὰ τὸ τέλος, πληθυντικόν. οὐ γάρ ἐστιν ὅμοιον τῷ ἑνδέκατος [καὶ ἑνδέκατοι.] δύο γὰρ ὑποκειμένων παρέμπτωσίς ἐστι. μετὰ γὰρ δέκα, εἷς. οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἑνδέκατοι. † πάλιν γὰρ μετὰ δέκα [εἷς] ἢ πλείους ὑπὸ τάξιν τὴν τοῦ δέκα ἀριθμούμενοι, μετέσχον τοῦ καλεῖσθαι ἑνδέκατοι. Ἀλλὰ φήσει τις πῶς [ἡ] τοῦ ἑνὸς ἐγκειμένη ἔμφασις, ἕτερον πληθυντικὸν γέγονε; πρόκειται οὖν ὅτι τάξεως ὀνόματά ἐστιν. ἄλλως τε αἱ δύο προσώπων ἐμφατικαὶ συνθέσεις, καὶ ἐξ ἑνικῆς συνθέσεως πλῆθος ὑπαγορεύουσι, καὶ ἐκ πληθυντικῶν, ἓν παρεμφαίνουσι. τὸ γὰρ φιλαίθρωπος ἑνικῶς συντεθὲν, πλῆθος ὑπαγορεύει· καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων, πληθυντικῶς λεγόμενον τὸ φιλοπλάτωνες, ἕνα τὸν Πλάτωνα σημαίνει. οὐδὲν οὖν παρηλλαγμένον καὶ τὸ ἑνδέκατοι ἐξ ἑνικῆς συνθέσεως πλέον τι παραστῆσαι. διάφορα γὰρ τὰ πρόσωπα. ὅπερ οὐκ ἐνεχώρει ἐπὶ τοῦ ἑαυτὸν, ὡς εἴπομεν, ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Πῶς

πῶς τοῦ ἑνὸς ἐγκειμένης, ἔμφασις ἑτέρα πληθυντικοῦ γίνεται; Soph.

bitauit, sic est accipiendum: si ἑαυτὸν constat ex duob. singularibus, & duo illa singularia ad vnam personam referuntur, quæ indicat actionem & passionē, quæ ex seipsa in seipsam proficiscitur; quî fieri potest vt ex eiusmodi re fiat significatio multitudinis? cum principii compositio singularem, finis autem pluralem numerum indicet. nam ἑαυτὸν nō est simile nomini ἑνδέκατος & ἑνδέκατοι. in eo enim concurrūt duo subiecta. ἑνδέκατος enim est vnus post decem. ita etiam ἑνδέκατοι. nam hic etiā post decem vnus vel plures, sub ordinem denarium numerati, consecuti sunt vt ἑνδέκατοι vocentur. Sed dixerit quis, Quomodo insita vnius significatio diuersum quidpiā sit, nempe plurale? Respōsio in promptu est, quia sunt nomina ordinis. præterea compositiones quæ duas personas præ se ferunt, tum ex singulari compositione multitudinem indicant, tū ex plurali singulare aliquid præ se ferunt. nam φιλάνθρωπος compositum, in numero singulari multitudinem indicat: & cōtra, φιλοπλάτωνες, plurali numero prolatum, vnum Platonem significat. ergo etiam ἑνδέκατοι nihil noui nec inusitati afferet, si ex singulari cōpositione multitudinem indicet. diuersæ enim personæ sunt. Hoc autem locum habere non poterat in pronomine ἑαυτὸν, quod de vna eadēq; petsona dicitur, quemadmodum superius demonstratum est. Illud

vero nonne stultum est, dicere, tertiæ personæ rectum casum, in numero inquam duali, casu defecisse? nam potius pronomen secundum naturam ab eo abstinuit: siquidem neutrum eius tenorem recepisset. nam neq; rectum, quia tertiæ personæ dualis est; cui accidit vt solũ inclinetur: neq; inclinatum; siquidem recti casus pronomen encliticum reperiri non potest. nã rectus ille τῶν Dorũ, qui vim ab eis passus est, simul atque inclinatus fuit, omisso casu qui nullo modo potest inclinari, ad cognatũ accusatiuum transiit. possessiuus autẽ dualis tertiæ personæ non est; non (quemadmodum nonnulli putarunt) quia tertia persona non habet genitiuum dualem, ex quo possessiuum deriuati oportebat; sed recepti datiui sunt pro genitiuis. est enim cum significatione, tũ voce. sed ex eo nullũ possessiuum deductum est, quoniam demonstrauimus, deriuationes istiusmodi fieri ex iis casibus qui rectum habent tenorẽ. Præterea demonstratum est superius, plura pronomina in tertia persona esse; idque rectè. Qui ergo non concedatur vt minor numerus a maiore coarguatur, non solum in verborum comparatione, verum etiam cum vsus & cognitio ab omnibus recepta non admittit eã quæ ab aliquo innouata est. atq; hæc ratio fere in omnibus cõsentit. Ergo sig ra plu-

δὴ οὐχὶ εὐήθης φαίνει ἔλλειψιν κατὰ τύχην γεγενῆσθαι τοῦ τρίτου προσώπου, κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν· λέγω ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ. φυσικώτερον γὰρ ἡ ἀντωνυμία ἀπέστη· εἴγε οὐδέτερον τὸν τόνον αὐτοῦ παρεδέχετο. οὔτε γὰρ ὁ ὀρθοτονούμενος, ὅτι τοῦ τρίτου προσώπου δυϊκοί, αἷς παρείπετο τὸ μόνως ἐγκλίνεσθαι· οὔτε ὁ ἐγκλιτικὸς, εἴγε ἀδύνατον εὐθείας πτώσεως ἐγκλιτικὴν εὑρέσθαι τὴν ἀντωνυμίαν. ἡ γὰρ νῦν βιασθεῖσα τὸ πρὸς Δωριέων, ἅμα τῷ ἐγκλιθῆναι, παρεῖσα τὴν οὐ δυναμένην ἐγκλιθῆναι πτῶσιν, μεταπέπτωκεν εἰς τὴν συγγενῆ αἰτιατικήν. κτητικὴ γε μὴν τρίτου προσώπου δυϊκὴ οὐκ ἐγένετο· οὐχ ὥς τινες ᾠήθησαν, ὅτι οὐδὲ τρίτου προσώπου δυϊκή ἐστι γενικῆς πτώσεως, ἀφ' ἧς ἔδει παρῆχθαι τὴν κτητικήν· ἀλλ' αἱ παρειλημμέναι δοτικαί εἰσιν ἀντὶ γενικῶν. ἔστι γὰρ καὶ ἕνεκα τοῦ σημαινομένου, καὶ ἕνεκα τῆς φωνῆς· οὐ μὴν παρήχθη ἐξ αὐτῆς κτητικόν, καθότι ἐπεδείξαμεν ἐξ ὀρθοτονουμένων τὰς παραγωγὰς γίνεσθαι. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τοῖς προειρημένοις εἴρηται, ὡς δεόντως πλείονες ἐκ τρίτων προσώπων ἐγένοντο αἱ ἀντωνυμίαι. πῶς δὴ οὐ δοθήσεται τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ πλείονος διελέγχεσθαι. οὐ μόνον ἐν παραθέσει τῶν λέξεων, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἡ συμπεφωνημένη παρὰ πᾶσιν ἱστορία, τὴν παρηλλαγμένην παρά τινος οὐ προσίεται, καὶ σχεδὸν ἐπὶ ἁπάντων τὸ τοιοῦτον συμφωνεῖ; Οὐ δὴ πάντα

κατὰ τύχην

κατὰ τύχην πλείονα σχήματα δύναται σεσιγῆσθαι τῶν ὄντων. ὡς γὰρ προέχεται, ἐκ τῶν ἐναντίων δύναται· ἀλλ' οὐ διὰ ἐπακολουθίαν τὰ ὁπωσδήποτε ἐκλείποντα. γυνῆς γοῦν οὐ φαμὲν, καὶ οὐ πάντως τὰ τοιαῦτα συνεκλείπεται· ἀλλ' οὐδὲ ὁ μεγάλος, καὶ οὐ πάντα τὰ εἰς ος λήγοντα συνεξέλιπεν [ἄλλα πλεῖστα·] πρὸς οἷς ἀντὶ τούτων, ἑτέρα θέσις ἐστὶν ἰσοδυναμοῦσα, ἡ γυναικὸς, ἀντὶ τοῦ γυνῆς· ὁ μέγας, ἀντὶ τοῦ μεγάλος· τὸ ὕδωρ, ἀντὶ τοῦ ὕδας. πῶς οὖν ἡ ἐμαυτοῦ καὶ ἑξῆς μετὰ τῶν συνιόντων προσώπων, ὡς ἐξ ἐπιτάγματος ἀπεώσθησαν καὶ τοῦ κοινοῦ ἔθους, καὶ τοῦ παρὰ ποιηταῖς; οἷς προσφιλὲς μᾶλλον μεταδιώκειν τὸ παρηλλαγμένον τῆς συνήθους χρήσεως. δίδοται οὖν καὶ ἐν ἀντωνυμίαις σφεας αὐτοὺς, καὶ ἓ μιν, καὶ ἄλλα πλεῖστα. Λείπεται γοῦν ἐκεῖνο προσδιασαφῆσαι, εἴπερ τὸ σφέας αὐτοὺς ἀναλογώτερόν ἐστι τοῦ ἑαυτοὺς, τί δήποτε καὶ εἰ ἐν ἐλάττονι λόγῳ, τὸ ἑαυτοὺς τετόλμηται κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἰσγίνεσθαι, μὴ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἀκόλουθον καὶ ἐν τῷ ἡμέας αὐτοὺς ἐνεχώρησε· † καὶ οὐ πάλιν ἐν ἐλάττονι λόγῳ καταγίνεται τὸ ἐμαυτούς. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου· ἐπεὶ δέδεικται ἐν τοῖς προκειμένοις ὡς ἐπενοήθησαν αἱ σύνθετοι ἀντωνυμίαι, εἰς τὸ μὴ παραδέξασθαι διαφόρου προσώπου σύνταξιν, τῶν ἁπλῶν συνταττομένων διαφόροις προσώποις.

ἐπακολ.

ἐμαυτῆς

ἀποδέδεικται

res iis quæ ſunt, non poſſunt temere præteriri ſilentio. nã contra, quę deficiũt quomodocũque, poſſunt, quemadmodum probatũ eſt; ſed non propter conſecutionem. neque enim dicimus γυνῆς: & tamen non deficit caſus eiuſmodi. non dicimus μεγάλος: nec ꝓpterea nomina omnia in ος terminantia defecerũt. in quib. pro iis eſt altera poſitio idem valens, γυναικὸς loco γυνῆς, μέγας loco μεγάλος, ὕδωρ loco ὕδας. Quî igitur ἐμαυτῆς, & ceteri recti caſus, quaſi imperio quodam reiecti ſunt cum ab omnium vſu, tum a poetarum, qui ſolent potius libenter perſequi ea quæ a communi conſuetudine abhorrent. Cõceditur ergo etiam in pronominibus σφέας αὐτοὺς, & ἕ μιν, & alia plurima. Reſtat vt illud explicemus, ſi σφέας αὐτοὺς ſequitur magis analogiã quam ἑαυτοὺς, cur; &, ſi ἑαυτοὺς in tertia perſona auſum eſt inſinuare ſe in anguſtius, [i. *in verbũ vnicum*] etiam in ἡμέας αὐτοὺς idem non licuit, ſecundum eandem rationem. & rurſus, ſi ἐμαυτοὺς fit anguſtius, [i. *vnico verbo exprimitur*] cur non ita prolatum eſt, ſed ἡμέας αὐτοὺς dicitur? Eadem eſt ratio in ſecũda perſona: quoniam ſupra demonſtratum eſt, pronomina compoſita reperta fuiſſe, vt diuerſæ perſonæ conſtructio non admitteretur; quandoquidẽ ſimplicia cum diuerſis perſonis conſtruuntur.

30. *Quæ fuerit causa vt in plurali numero, non in singulari ac duali, factæ fuerint compositiones: & cur ex plurali plurales non factæ.*

Illud etiam est verum, omnem pluralem numerum primæ, secũdæ, ac tertiæ personæ, recipere syllepsin diuersarum personarũ, aut primæ & secundæ, aut primæ & tertiæ, aut secundæ & tertię. nam ἡμᾶς nil aliud est quam ἐμὲ, σὲ, & ἐκεῖνον: vel ἐμὲ & ὑμᾶς: vel ἐμὲ & αὐτούς. Eadem est ratio in secunda persona. hic enim rursus ὑμᾶς, σὲ & αὐτούς significat. Ergo quî fieri poterit vt pronomen ἐμαυτοῦ, & casus coniugati, recipiant numerum repugnantem proprietati compositionis? Diuersæ namque personæ intelligentur ex conceptione factæ, primę & tertiæ, aut secũdæ & tertiæ. At tertia persona, remota ab eiusmodi obseruatione, diuersarum inquam personarũ, nihil impedimenti nacta est quin ad pluralem trãsiret numerum. constabat enim ex iisdem personis. Nemo itaque (vt apparet) secundum superiorem regulam dubitauerit, cur ex pluralibus plurales compositiones factę non sint. nam ex simplicibus pluralis numeri pronominibus licet videre, hoc repugnare pronomini composito. Diximus enim in plurali diuersas personas commisceri. Est igitur superfluum pronomi-

κʹ, Τίς ἀφορμὴ τοῦ ἐν πληθυντικαῖς γεγενῆσθαι, οὐ μὴν ἐν ἑνικαῖς καὶ δυϊκαῖς· καὶ διὰ τί ἐκ πληθυντικῶν πληθυντικαὶ συνθέσεις οὐκ ἐγένοντο.

Ἦν δὲ κἀκεῖνο ἀληθές, ὡς ἅπαν πληθυντικὸν πρώτου προσώπου καὶ δευτέρου [καὶ τρίτου,] σύλληψιν ἀναδέχεται διαφόρων προσώπων, ἢ πρώτου καὶ δευτέρου, ἢ πρώτου καὶ τρίτου, ἢ δευτέρου καὶ τρίτου. τὸ γὰρ ἡμᾶς, τοιοῦτόν ἐστιν, ἐμὲ καὶ σὲ κἀκεῖνον, ἢ ἐμὲ καὶ ὑμᾶς, ἢ ἐμὲ καὶ αὐτούς. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ δευτέρου. πάλιν γὰρ τὸ ὑμᾶς, σὲ καὶ αὐτούς ἐστι. Πῶς οὖν ἡ ἐμαυτοῦ ἀντωνυμία, καὶ αἱ σύζυγοι, ἐπιδέξοιντο ἀριθμὸν μαχόμενον τῷ ἰδιώματι τῆς συνθέσεως; καθὸ διάφορα πρόσωπα νοηθήσεται, ἐκ συλλήψεως γινόμενα πρώτου καὶ τρίτου, ἢ δευτέρου καὶ τρίτου. τό γε μὴν τρίτον πρόσωπον, ἀπεωσμένον τῆς προειρημένης τηρήσεως, λέγω τῶν διαφόρων προσώπων, οὐκ ἀνέφικτον ἔχει τὴν εἰς πληθυντικὸν μετάθεσιν. ἦν γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν προσώπων συνεστηκός. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ κατὰ τὸν προειρημένον λόγον οὐκ ἀπορήσει τις δι᾽ ἣν αἰτίαν ἐκ πληθυντικῶν πληθυντικαὶ συνθέσεις οὐκ ἐγένοντο. ἐκ γὰρ τῶν ἁπλῶν πληθυντικῶν ἀντωνυμιῶν ἐστιν ἐπινοῆσαι μαχόμενον ὡς πρὸς τὴν σύνθετον ἀντωνυμίαν. εἴπομεν γὰρ ὅτι ἐπιμιξίαι διαφόρων προσώπων εἰσὶν ἐν πληθυντικοῖς. περισσὸν οὖν τὸ τὰς πληθυντικὰς ἀντωνυ-

expungit Soph. συνταξιν D.

ἀντωνυμίας συντίθεσθαι· ὅπου γε καὶ αἱ ἑνικαὶ ἀντωνυμίαι συντεθεῖσαι, παρέμειναν τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ. ἀλλ' οὐδὲ τὸ σφέας αὐτοὺς καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐκ ὄντα ἐκ διαφόρων προσώπων, συνετέθη· καθὸ τὸ ἐσόμενον ἐξ αὐτῶν αὔξησον ἡ προειληφυῖα πληθυντικὴ προφορὰ περιέγραψεν, εἰς ἣν μεταλαμβάνονται· σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, ἑαυτοὺς παρασκευάσαντες.

na pluralia componi; quando etiam singularia composita permanent in singulari numero. Quinetiã σφέας αὐτοὺς, & alia id genus, quæ non sunt ex diuersis personis, componuntur; quoniam vsum eorum circumscripsit per anticipationem pluralis prolatio, pro qua nimirum sumũtur: σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, ἑαυτοὺς παρασκευάσαντες. Il.ε.

λα', Ὅτι οὐ δεόντως ἀπὸ πληθυντικῆς ἀντωνυμίας ἐθνικὴ παραγωγὴ ἐγένετο, ἐν τῷ ἡμεδαπὸς καὶ ὑμεδαπός.

31, *Gentilem derinationem ex plurali pronomine in ἡμεδαπὸς & ὑμεδαπὸς non recte factam.*

Ἐπεὶ οὖν ἐδείχθησαν αἱ σύνθετοι πληθυντικαὶ ἀντωνυμίαι κατὰ τὸ προειρημένον τήρημα, φέρε καὶ εἰς ἐντέλειαν τοῦ λόγου περὶ τοῦ ἡμεδαπὸς καὶ ὑμεδαπὸς διαλάβωμεν· ἐπεί τινες οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἐνδοιάζουσιν ὡς παρὰ τὸ ἡμῶν καὶ τὸ ἔδαφος τὰ τῆς συνθέσεως ἀπετελέσθη. οἷς ἄν τις συνηγορήσοι, μαρτυρόμενος καὶ τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγον, καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ δηλουμένου· εἴγε παντὶ συνθέτῳ τὸ τοιοῦτον παρακολουθεῖ. ἐν γὰρ τῷ μισογύνης, καὶ τὸ μισεῖν ἔγκειται καὶ ἡ γυνή· καὶ ἐν τῷ φιλόπονος, τὸ φιλεῖν καὶ ὁ πόνος. οὐ γὰρ τὰ ἐν μιᾷ λέξει ἁπλῇ πλείονα σημαίνοντα, σύνθετα, ὡς ἐπὶ τοῦ τοξότης, σκυτεύς, καίτοι ἐνέργειαν σημαίνει τὴν τοῦ τέμνειν, εἰ μὴ καὶ τὴν φωνὴν προσλάβοι ἐν τῷ σκυτότομος. ἐντεῦθεν τὸ Ἀρίσταρχος, καὶ τὰ

Et quoniam pronomina composita pluralis numeri, demonstrata sunt ex obseruatione quam superius attulimus, eia etiam, vt ista disputatio sit absolutior, de his vocibus ἡμεδαπὸς & ὑμεδαπὸς disseramus. Nam sunt qui dubitant, idque non leuiter, compositionem factam esse ex ἡμῶν & ἔδαφος. Quibus aliquis fortasse assentiatur, proferens & vocis testimonium, & significationis rationem. siquidem hoc accidit cuilibet composito. nam in nomine μισογύνης, continetur & verbũ μισεῖν, & nomen γυνή: & in φιλόπονος, φιλεῖν & πόνος. nam quæ in verbo simplici plura significant, composita non sunt, vt τοξότης, σκυτεὺς, quamquam significant actionem iaculandi & secandi; nisi vocem etiam assumpserint, vt σκυτοτόμος. Iccirco nonnulli non numerant in compositis nomen Ἀρίσταρχος, &

alia id genus, quæ sunt propria; quia significatione vtriusque componentis non vtūtur. Verum in his demonstrabatur, principii compositionem potiorem esse, non symbolicā finis terminationem; vt est illud ἀριστάρχου apud Bacchylidem, de Ioue. cum igitur & voces & significationes insitæ sint, nihil obstat quin dicamus istas figuras esse compositas. At oportuerat (inquit) eas grauari; vt sunt illa εὔξιφος, εὔτειχος. Sed hoc non continet causam. nā ecce in aliis compositis diuersi tenores sunt. ἐντελής acuitur, & εὐειδής: at nō ita εὐμήκης, μεγακήτης: quoniam habent η assidentem. Quid igitur obstat dicere, nomina quæ componuntur ab ἔδαφος, acui? vt ea quoque quæ ab ἔργον componuntur, in illis κακοεργός, ὑπουργός: nisi forte verba ante nomen extiterunt, ὑπουργῶ inquam, & alia id genus. Atqui oportuerat (inquit) ea esse cōmunia. Ad quod est respondendum, si tenor acutus semel concessus est, simul etiā concessum iri generis diuersitatem: siquidem etiam cōmunia graui tenore scribuntur, κακόπαστος, δύσεργος, κακόποδος. Sed refutatio erit accuratior, si quis hoc modo argumentetur: Pronomen primę aut secundæ personæ numquam cōponi cum alia parte orationis: & numquam plurale pronomen cōponi. De-

τούτων ὅμοια, κύρια ὄντα, παρ' ἐνίων οὐ κατηριθμεῖτο εἰς τὰ σύνθετα, ὅτι μὴ καὶ τοῖς δηλουμένοις ἐκέχρητο. ἀλλ' ἐπί γε τούτων ἐδείκνυτο ὡς ἡ πρώτη σύνθεσις ἐπεκράτει, †καθὼς ἔχει τὸ ἀριστάρχου Ζὰς παρὰ τοῖς περὶ Βακχυλίδην, καὶ οὐχ ἡ ἐξ ὑστέρου γινομένη †συμβολικὴ μετάθεσις. ἐγκειμένων οὖν καὶ τῶν φωνῶν καὶ τῶν σημαινομένων, ἀκώλυτον τὸ φάναι σύνθετα τὰ σχήματα. ἰσ. ἰ ἢ z. Ἀλλ' ἔδει (φησὶν) αὐτὰ βαρύνεσθαι, καθὼς ἔχει τὸ εὔξιφος, εὔτειχος. τὸ τοιοῦτον δὲ οὐ συνεκτικόν. ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπ' ἄλλων συνθέσεων διάφοροι τόνοι ἐγίνοντο. ὀξύνεται τὸ ἐντελής, εὐειδής· ἀλλ' οὐκέτι τὸ εὐμήκης, μεγακήτης· καθὸ τὸ η ἔχει παρεδρευόμενον. τί οὖν ἐμποδίζει τὸ φάναι, τὰ παρὰ τὸ ἔδαφος συντιθέμενα ὀξύνεσθαι, καθὸ καὶ τὰ παρὰ τὸ ἔργον, ἐν τῷ κακοεργὸς, ὑπουργὸς, εἰ μὴ τὰ ῥήματα προϋπέστη, λέγω τὸ ὑπουργῶ καὶ τὰ ὅμοια. Ἀλλὰ κοινά (φασιν) αὐτὰ ἔδει εἶναι. πρὸς ὃ ἔστι πάλιν φάναι, ὡς ἅπαξ, εἰ δέδοται ἡ ὀξεῖα τάσις, συνδοθήσεται καὶ ἡ τοῦ γένους παραλλαγή· εἴγε τὰ κοινὰ καὶ ἐν βαρείᾳ ἐστὶ τάσει, κακόπαστος, δύσεργος, κακόποδος. εἴη δὲ ἂν καὶ τὰ τῆς ἀνασκευῆς ἀκριβέστερα, εἰ τῇδέ τις ἀποφαίνοιτο, ὡς οὐδέποτε ἀντωνυμία πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου συντίθεται μετ' ἄλλου μέρους λόγου· καὶ ὡς οὐδέποτε πληθυντικὴ ἀντωνυμία συντίθεται).

παρά-

παράγονται γὰρ μᾶλλον αἱ ἀντωνυμίαι, ἤπερ συντίθενται μετ' ἄλλου μέρους λόγου· καθάπερ παρὰ τὸ ἐμοῦ, ἐμός· νῶϊ, νωΐτερος· ἡμῶν, ἡμέτερος. εἰ γὰρ δοθείη τὰ τῆς συνθέσεως, οὐ συστήσεται οὔτε ἐν ἀντωνυμίαις τὰ σχήματα, οὔτε ἐν ὀνόμασιν. εἰ γὰρ ἐν ταῖς συνθέσεσι τὰ τέλη ἐπικρατεῖ· εἴγε τὸ μισάνθρωπος ὄνομα, κἂν τὸ μισεῖν ῥῆμα ἐνυπάρχῃ· καὶ τὸ εὐσεβῶ ῥῆμα, κἂν τὸ εὖ ἐπίρρημα ἔγκειται· ὁμοίως καὶ τὸ χειρογραφῶ, κἂν ἡ χεὶρ συνυπάρχῃ· καὶ ἕνεκα τοῦ τοιούτου, πᾶν μέρος λόγου ἐστὶν ἐπινοῆσαι τὸ αὐτὸ καὶ ἁπλοῦν καὶ σύνθετον· λέγω τὸ δυνάμενον συντεθῆναι· οὐ μὴν τὴν πρόθεσιν· καίτοι ἀπειράκις τοῦ μορίου συντεθειμένου· καθὸ ἡ σύνθεσις ἀπάντοτε αὐτῆς ἐν ἀρχῇ ἐστιν, ἡ δὲ ἀρχὴ οὐκ ἐπικρατεῖ. Εἰ δὴ τοῦτο πῶς οὐκ ὄν. D. ἀληθές, πῶς ὄνομα τὸ ἡμεδαπός, εἰ τὸ ἔδαφος ἔγκειται; ἀλλὰ πῶς ὄνομα τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον; πῶς [δ'] ὄνομα ὡρισμένου προσώπου διάκρισιν ποιεῖται; φαμὲν γὰρ ἡμεδαπὸς καὶ ὑμεδαπὸς, ἑαυτούς τε ἀντονομάζοντες, καὶ πρὸς οὓς ἡ ἀπότα- ἴσ. ἀπὸ σις. Ἀλλ' εἰ φήσαι τις, καὶ αἱ παρα- φ. γωγαὶ οὐκ ἐπικρατοῦσιν· εἴγε παρὰ τὸ ὀψὲ ὀψινός, οὐκ ἐπίρρημα· καὶ παρὰ τὸ ποιῶ ῥῆμα, ὄνομα τὸ ποιητής. οὕτως εἰ παράγωγον τὸ ἡμεδαπός, δοθείη ἂν τὸ πᾶν ὄνομα εἶναι. πρὸς ὃν φη-

riuātur enim potius pronomina quam cum alia orationis parte componuntur; sicuti ab ἐμοῦ, ἐμός: a νῶϊ, νωΐτερος: ab ἡμῶν, ἡμέτερος. nam si concedatur compositio, figuræ neque in pronominibus, neque in nominib. constabūt. nam si in cōpositis fines sunt potiores, (siquidem μισάνθρωπος, est nomen, quamquam habeat verbum μισεῖν compositum: & εὐσεβῶ est verbū, quamquam habeat εὖ aduerbium coniunctum: itemque χειρογραφῶ verbum, etiamsi sit adiunctum nomen χείρ) quælibet pars orationis eam ob causam poterit eadem accipi & simplex & composita: ea inquam quæ cōponi potest: excepta tamē præpositione; quamquam particula hæc sępissime cōposita reperiatur: quoniam eius compositio semper est in principio; ptincipium autem nō est potius. Ergo si hoc verum est, quî fieri poterit vt ἡμεδαπός sit nomen, quoniam continet ἔδαφος: & quo modo erit nomen quod sumitur pro nomine; & quo modo nomen certæ personæ discrimē faciet? Dicimus enim ἡμεδαπός & ὑμεδαπός, nos ipsos per pronomē nominantes, & eos ad quos oratio dirigitur. Sed dixerit quis, etiam deriuationes non sunt potiores: siquidem ab ὀψὲ aduerbio fit ὀψινός nomen, & non aduerbium: & a verbo ποιῶ, ποιητής nomen. atque ita si ἡμεδαπός est deriuatum, erit concedendū totum esse nomē. Huic est respon-

dendum, ὀψινός, recepto casu & genere, aduerbium reiecisse, & cum nomine cōstrui vt epithetum: atque ita non esse aduerbium: siquidem aliud est ὀψὲ ἦλθεν, aliud ὀψινὸς ὁ Διονύσιος ἦλθεν: & ποιητὴς non habet actionem aut passionē in consequentia, non personæ distinctionē, non temporis immutationem. at ἡμεδαπὸς, quoniā est pro nomine, & personas distinguit, a sua proprietate non desciuit: & iccirco ne ab appellatione quidem simul desciscet. Eadem ratione ἡμέτερος etiā permanet pronomen; quamquā finis deriuatio, nominis speciem præ se ferat. nam conseruat item omnia quæ sunt pronominis. Hac demonstratione facta, etiam prædictæ voces comprehendētur ista regula, neq; erunt compositæ, quemadmodum declaratum est. Præterea scriptura ipsa hoc testatur, quæ non habet ἔδαφος. Falsa ergo fuit illa opinio, quoniam deriuatio est similis voci ἐδάφους. Sūt enim & aliæ quamplurimæ eiusmodi species: siquidem χαλκήρης non habet ἀρηρέναι. simile est Φανίας, Ἀρχίας, & Γοργίας: quinetiam vas μελιτήειον (seu μελιτηρὸν) a genitiuo ductum μέλιτος, non habet τηρεῖν: vt etiam a genitiuo δείματος, δειματηρός: καμάτου, καματηρός: ὀλίσθου, ὀλισθηρός. Permulta possunt adduci ad rē propositam comprobandam. Quemadmodum enim & aliæ deriuationes verbi significationem efficiunt pro quo

σομαι, τὸ ὀψινὸς ἀπέστησε τὸ ἐπίρρημα, πτῶσιν καὶ γένος ἐπιδεξάμενον, ἐπιθετικῶς ἐπ' ὄνομα φερόμενον· καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίρρημα· εἴγε διαφέρει τὸ ὀψὲ ἦλθε, τοῦ, ὀψινὸς ὁ Διονύσιος ἦλθεν. εἴγε τὸ ποιητὴς, οὐκ ἐν ἀκολουθίᾳ ἐνέργειαν καὶ πάθος ἔχει, οὐ προσώπου διάκρισιν, οὐ χρόνου μετασχηματισμόν. ἴσ. ε τὸ μέντοι ἡμεδαπὸς, ἐπεὶ ἀντ' ὀνόματός ἐστιν, ἔτι τὰ πρόσωπα διακρίνει· καὶ οὐκ ἀπέστη οὖν τοῦ ἰδιώματος· καὶ ἕνεκα τούτου, οὐδὲ τῆς ὀνομασίας συναποστήσεται. ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ἡμέτερος μένει ἔτι ἀντωνυμία· κἂν ἡ κατὰ τὸ τέλος παραγωγὴ, ὀνοματικὴ καθέστηκεν· ἅπαντα γὰρ πάλιν διασώζει τὰ τῆς ἀντωνυμίας. οὗ τοιούτου ἀποδειχθέντος, καὶ τὰ προειρημένα συλλήψεται τῷ λόγῳ· οὐ μὴν συνεκτικὰ γενήσεται, καθὼς προέκειται· ἔτι καὶ τῆς γραφῆς ὁμολογούσης τῷ μὴ ἔχειν τὸ ἔδαφος. ψευδὴς οὖν ἡ ὑπόληψις ἐγένετο ἐκ τοῦ τὴν παραγωγὴν ὁμοίαν καθίστασθαι τῇ τοῦ ἐδάφους φωνῇ· καθότι καὶ ἄλλαι πλεῖσταί εἰσι τοιαῦται δόξαι· εἴγε τὸ χαλκήρης, οὐ τὸ ἀρηρέναι ἔχει. ὅμοιον δέ ἐστι τὸ Φανίας, καὶ Ἀρχίας, καὶ Γοργίας. οὐ μὴν ἔχει τὸ τηρεῖν ἀλλὰ τὸ μελιτήειον ἀγγεῖον, ἀπὸ γενικῆς ὂν τῆς ἴσ. μελιτηρὸν τοῦ μέλιτος, ὡς δείματος, δειματηρός· καμάτου, καματηρός· ὀλίσθου, ὀλισθηρός. ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτον πάμπολλα παραθέσθαι· ὃν τρόπον καὶ ἄλλαι παραγωγαὶ λέξεως σημαινόμενον ἀποτελοῦσαν, εἰς σημαινόμενα

ἣν

ἰδ. ἣν καὶ μεταλαμβάνονται. Κρονίδης γὰρ, ὁ Κρόνου υἱός· καὶ γοργότερος, ὁ μᾶλλόν τινος γοργός· καὶ ἐν ἐπιρρήμασιν, οἴκοθι, ἐν οἴκῳ. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸ ἡμεδαπὸς ἔχει συντρέχουσαν ἴσ. τὴν κατάληξιν τῇ μεταλήψει τοῦ ὀνόματος.

Χρὴ μέντοι κἀκεῖνο ἐπιστῆσαι, δι᾽ ἣν αἰτίαν ἀπὸ μόνων πληθυντικῶν, ἡ παραγωγὴ ἐγένετο τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, καθ᾽ ἕκαστον ἀριθμὸν παρηγμένων· καὶ διότι μέχρι τρίτων ἡ παραγωγὴ οὐκ ἐνέτεινεν. ἀντὶ γὰρ τῆς σφεδαπὸς, τὸ ἀλλοδαπὸς παρήχθη. καὶ οὐ τολμῶ τοῦτο φάναι, ὡς τὸ ἄλλος ἀντωνυμία ἐστίν· ὅπου γε καὶ μάχεται τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀντωνυμιῶν. ἃ γὰρ ὁρίζει ἡ ἀντωνυμία, ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἄλλος ἀναιρούμενα ἀοριστοῦνται, ἄλλος, οὐκ ἐγώ· ἄλλος, οὐ σύ. πρὸς μὲν [οὖν] τὸ πρότερόν ἐστι φάναι, ὡς μᾶλλον ἀνέφικτον ἦν, ἐξ ἑνικῶν ἢ δυικῶν ἐθνικὴν παραγωγὴν γενέσθαι. οὐ γὰρ δή τις ἐπινοήσει ἔθνος ἐπὶ ἑνὶ ἀνθρώπῳ ἢ δυσὶν, ἐν μέντοι ἀπείροις· οἷον, ὁ φάμενος, οὗτος ἡμεδαπός ἐστι, συλλαμβάνει ἑαυτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πολίτας. τό γε μὴν ἐμὸς, ἡμέτερος, φερόμενα ἐπὶ [τὰ] πάντα τὰ δυνάμενα ὑπὸ κτῆσιν πίπτειν, ἀδιαφόρως εἶχε τὸ ἀπὸ παντὸς ἀριθμοῦ τὴν παραγωγὴν ἀναδέξασθαι. διὸ τὸ μὲν ἡμέτερος, ὑπακούεται τὸ πολίτης· οὐ μὴν τὸ ἡμεδαπός. εἰς γὰρ τὸ τοιοῦτον ἡ παραγωγὴ ἐμόνασεν.

sumuntur; (Κρονίδης enim ὁ Κρόνου υἱός: & γοργότερος, *qui alio celerior est*: & in aduerbiis οἴκοθι, ἐν οἴκῳ) ita etiam ἡμεδαπὸς habuit deriuationem quę refert nomen pro quo sumptum est. Illud etiam quęrendum est, cur ex pluralibus solis facta sit deriuatio Prisc. l. 12. pronominũ possessiuorum, quæ singulis in numeris deriuata sunt; & cur ad tertias vsq; personas deriuatio non perueniat. nam loco pronominis σφεδαπὸς, deductum est ἀλλοδαπός. Neque vero ausim illud dicere, ἄλλος esse pronomen; quandoquidem repugnat pronominum sensui. nam quæ pronomen definit, ea a nomine ἄλλος sublata, fiunt infinita: ἄλλος, *non ego*; ἄλλος, *non tu*. Quod igitur ad priorem quæstionem attinet, dicendum est, gentis deriuationem ex singulari vel duali fieri non potuisse. nemo enim animo concipiat gentem ex vno vel duobus hominibus, sed ex immensa multitudine: vt si dicas, *iste est nostras*, complecteris & te ipsum, & tuos ciues. sed ἐμὸς, & ἡμέτερος, quæ feruntur ad omnia quæ sub possessionem cadere possunt, ex quolibet numero deriuationem sine discrimine ducere possunt: atque iccirco, cum dicitur ἡμέτερος, subauditur πολίτης: at non ita cum dicitur ἡμεδαπός. in hoc enim deriuatio est vnica.

Quod autem in tertia persona nõ fuerit recepta, causam huius rei fuisse aliquis existimauerit, quia pnomen istud in vsu non est positum. Hoc minime probabile est. nam verbum etiam σφετερίζω deductum est ab inusitato pronomine σφέ. præterea μῆλον non est vsitatum in significanda oue; at nõ ita quod ab eo deriuatur, μηλωτὴ inquã. δέρκεσθαι etiam, at non ita δορκὰς, aut verbum cõpositum ὀξυδορκεῖν. apparet enim defectum istiusmodi factũ quodammodo secundum naturam. nam quemadmodum in tertia persona, in numero plurali inquam, origo compositionis non caruit probabilitate; cum tamen in prima & secũda nulla fuerit: ita etiã in prima & secunda persona cum fiat deriuatio, non propterea cõsequetur vt in tertia fiat. est itaq; perspicuum, illud confessum esse, nõ sine latẽte causa, primas & secundas personas in se ipsis comprehendere tertias personas, nempe diuersas. nam qui dicit ἡμᾶς, intelligit se ipsum, & extraneas personas quæ cum eo sunt: & qui sermonem dirigit ad alium, dicet ὑμᾶς, cõprehendẽs rursus & præsentem personam & absentes. Quare deriuatio gẽtilis quæ fit ex his, vnam eandemque gentem significabit, propter potestatem singulariũ, quæ continentur in prima & secunda persona.

Ὑπὲρ δὲ τοῦ, τὴν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ μὴ παραδεδέχθαι, οἰήσεταί τις αἴτιον τὸ ἀσυνήθες τῆς ἀντωνυμίας. ὅπερ οὐ πιθανόν. ἔστιν οὕτω καὶ τὸ σφετερίζεσθαι παρηγμένον ἀπὸ ἀσυνήθους τῆς σφέ. καὶ ἔτι τὸ μὲν μῆλον, ἀσυνήθες ὡς πρὸς τὴν ὀνομασίαν τὴν τοῦ προβάτου· οὐ μὴν τὸ ἀπ' αὐτοῦ παράγωγον, λέγω τὸ μηλωτή· καὶ ἔτι τὸ δέρκεσθαι, οὐ μὴν τὸ δορκάς, ἢ σύνθετον τὸ ὀξυδορκεῖν. φαίνεται γὰρ ὅτι φυσικώτερόν πως τὰ τῆς ἐλλείψεως ἐγίνετο. ὃν γὰρ τρόπον οὐκ ἀπίθανος ἀφορμὴ ἐγίνετο τῆς ἐν τρίτοις συνθέσεως, λέγω κατὰ τὸ πληθυντικὸν, τῆς ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ οὐκ ἐγινομένης· τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγινομένων κατὰ τὴν παραγωγὴν τῶν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, οὐκ ἐξακολουθήσει τὸ πάντως κατὰ τὸ τρίτον τὴν παραγωγὴν γίνεσθαι. καὶ δῆλον ὅτι αἰτίας ὑπούσης, ὁμόλογόν ἐστιν ὡς τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα ἑνικὴν σύλληψιν εἰς ἑαυτὰ ποιεῖται τῶν κατὰ τὸ τρίτον διαφόρων προσώπων. ὁ γὰρ λέγων ἡμᾶς, ἑαυτὸν λέγει καὶ τὰ συνόντα ἔξωθεν αὐτῷ πρόσωπα· καὶ ἀποτεινόμενός τις ἐρεῖ [πρὸς] ὑμᾶς, συλλαμβάνων πάλιν καὶ τὸ παρὸν πρόσωπον καὶ τὰ ἀπόντα. ἀπὸ δὴ τούτων ἐθνικὴ παραγωγὴ γινομένη, τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν εἰλημμένων ἑνικῶν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος παραστήσει.

λβ', Ὅτι

λβʹ. Ὅτι ἀναγκαίως ἡ κατὰ τὸ τρίτον παραγωγὴ ἐσιγήθη.

Τό γε μὴν τρίτον, ἐκ πλειόνων τρίτων νοούμενον, οὐ ποιήσεται ἐθνικὴν παραγωγήν. δηλώσει γὰρ οὐχ ἓν ἔθνος, ἀλλὰ πάντα τὰ ἐμπεριλαμβάνεσθαι δυνάμενα κατὰ τὸ τρίτον πληθυντικά. οὐ γὰρ (ὡς ἔφαμεν) ἐξ ἑνικῆς ἐπικρατείας τρίτον ἐστὶν, ἵν' οὕτω καὶ μία ἐθνικὴ παραγωγὴ νοηθῇ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἡμεδαποῦ. ἄλλως τε, ἐγχωρούντων τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων κατὰ τὸ τρίτον παραλαμβάνεσθαι, τὰ τοῦ ἐπιμερισμοῦ τῶν ἐθνικῶν γίνεται· ὅτε φαμὲν Περγαμηνὸς, Ἐδεσσηνὸς, Ἀλεξανδρεύς. ὅπερ οὐκ ἐγχωρεῖ ἐπὶ πρώτης καὶ δευτέρας· λέγω τὰ ὀνόματα παραλαμβάνεσθαι. εἰ γοῦν Ἀθηναῖος, ἀφορῶν εἰς Ἀθηναῖον, εἴποι, ὅδε Ἀθηναίων πολίτης ἐστὶν, ἑαυτὸν ἀποστήσει τοῦ ἔθνους, καθὸ οὐ συνείληπται τοῖς Ἀθηναίοις· συλλαμβανόμενος δὲ, ἐν πρώτῳ γενήσεται προσώπῳ· ὃ παραλαμβανόμενον, ὄνομα μὲν οὐ δύναται εἶναι, ἀντωνυμία δέ. σαφὲς [γὰρ] ὅτι ἀντονομάσει ἑαυτόν. καὶ εἰ τὸ πρῶτον ἐπικρατεῖ τῶν διαφόρων προσώπων, οὐκ ἄλλο τι ἐπιγενήσεται, ἢ τὸ ἡμεδαπός· ὅπερ τὴν ἀνάλυσιν ἕξει εἰς τὸ ἡμῶν πολίτης· καθότι καὶ τὸ Κρονίδης, εἰς τὸ τοῦ Κρόνου υἱός, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου. Ἐπὶ γὰρ τρίτου γινωσκόμενα μὲν τὰ ἔθνη,

πληθυντικόν.

τρίτου

πρώτου καὶ δευτέρου

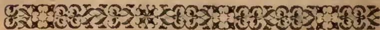
ὅτι Ἀθηναῖος ἐστὶν

32. *Deriuationem in tertia persona necessario suppressam fuisse.*

At tertia persona, quæ ex pluribus tertiis intelligitur, non faciet gentis deriuationem. indicabit enim non vnam gẽtem, sed omneis quæ possunt comprehendi in tertia persona plurali. nam non est tertia (vt diximus) ex potestate singulari, vt vna etiã gentis deriuatio sic intelligatur, vt est in ἡμεδαπός. Item cũ nomina gentilia possint accipi in tertia, gentis distributio fit; vt cum dicimus *Pergamenus, Edessenus, Alexandrinus*. id quod in prima & secũda fieri non licet; vt nomina (inquam) assumantur. nam si Atheniensis Atheniẽsem respiciens, dixerit, *hic est Atheniensium ciuis*; se ipsum ex ea gente excluserit; quoniam non est comprehẽsus in numero Atheniensium. at si comprehendatur, erit in prima persona: quod si assumatur, non potest esse nomen, sed pronomen. Perspicuum enim est hũc per pronomen se ipsum appellare. &, si prima persona est potior diuersis personis, nihil aliud accedet quam ἡμεδαπός, quod poterit resolui in ἡμῶν πολίτης, quoniam & Κρονίδης resoluitur in Κρόνου υἱός, & alia quæ his sunt similia. Eadem est ratio etiam in secunda. Nam in tertia persona gentes quæ cognoscuntur,

aſſumetur (quemadmodum diximus) cũ ſuis nominibus. quod niſi cognoſcãtur, ſuſcipient deriuationem ex nomine, quod tollit poſitiones nomi..ũ, ex nomine inquam ἄλλος. nam nomen ἀλλοδαπὸς negat illa, οὐχ ἡμεδαπός ἐστιν, οὐχ ὑμεδαπὸς, οὐκ Ἀθηναίων πολίτης. † Ergo ἡμεδαπὸς & ὑμεδαπὸς nulla ratione ſubit ordinem pronominum; ſed tollit diuerſas gentes antedictas.

παραληφθήσεται αὖθις τοῖς ὀνόμασι, καθὼς ἔφαμεν· οὐ μέντοι γινωσκόμενα, παραγωγὴν ἀναδέξεται ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀναιροῦντος τὰς θέσεις τῶν ὀνομάτων· λέγω τοῦ ἄλλος. ὁ γὰρ ἀλλοδαπὸς, ἀποφάσκει τὸ, οὐχ ἡμεδαπός ἐστιν, οὐχ ὑμεδαπὸς, οὐκ Ἀθηναίων πολίτης. κατ᾽ οὐδένα λόγον ἄρα τοῖς ἀντωνυμικοῖς συζυγεῖ † ὁ ἀλλοδαπὸς, κατὰ δὲ ἀναίρεσιν τῶν προειρημένων ἐθνῶν.

APOLLONII ALEXANDRINI DE *conſtructione Liber tertius, qui eſt De pronominibus & verbis.*

1, Cur tertiæ perſonæ pronomina etiam in aliis perſonis congruam orationem efficiant.

QVONIAM in ſuperiore libro [diligẽter] perſecuti ſumus ea quæ accidunt pręcipue pronominibus, neceſſario iam dabimus operam vt etiam de iis quæ accidunt cum ipſis, tum ceteris orationis partibus, diſſeramus: quatenus nonnulla eorum faciũt orationem incongruam, nõnulla ſine diſcrimine cõſtruuntur: quemadmodum primum licet cognoſcere ex ipſis pronominibus. Ac primum illud quęro, cur nã pronomina primæ & ſecũdæ perſonæ non trãſ-

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ βιβλίον τρίτον, τὸ περὶ ἀντωνυμικῶν καὶ ῥημάτων.

α', Ἕνεκεν τίνος αἱ τοῦ τρίτου προσώπου ἀντωνυμίαι, καὶ τοῖς ἄλλοις προσώποις συντασσόμεναι, κατάλληλον λόγον ποιοῦσιν.

ΤΩΝ ἐξαιρέτως παρεπομένων ταῖς ἀντωνυμίαις καταλελεγμένων ἐν τῷ πρὸ τούτου [βιβλίῳ,] ἀναγκαίως καὶ περὶ τῶν κοινῇ αὐταῖς παρεπομένων μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ λόγου μερῶν, πειρασόμεθα διαλαβεῖν· καθὸ ἃ μὲν, αἴτια γίνεται ἀκαταλληλότητος· ἃ δὲ, ἀδιαφορεῖ· ὥς γε ἔστι τὸ πρῶτον ἐπινοῆσαι ἐξ αὐτῶν τῶν ἀντωνυμιῶν. Διαπορῶ γε μὴν, τί δή ποτε αἱ μὲν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου οὐ μετίασιν ἐπὶ τὰ τρίτα πρόσω-

πρόσωπα, τά γε μὴν τρίτα πρόσωπα μετίασιν ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα· καὶ πάλιν οὐχ ἅπαντα. ἰδοὺ ἡ οἷ καὶ ἡ ἕ, καὶ αἱ σύζυγοι ἑνικαί, ἁπλαῖ οὖσαι, ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα πρόσωπα οὐ μετέρχονται· ἥ γε μὴν μεταλαμβανομένη ἐξ αὐτῶν αὐτός, αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα, αὐτὸς δὲ σὺ δῶκας. τὸ δὲ μεῖζον, πρὸς ἁπάντων ὡμολόγηται, ὅτι ἡ ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτόν, καὶ αἱ σύζυγοι, ἐκ δύο τρίτων συντεθειμέναι εἰσίν, ἐξ ὧν καὶ αἱ πληθυντικαί, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτούς· αἵπερ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον παραλαμβάνονται. πῶς οὖν οὐκ ἄλογον τὸ καθ' ἑνικὴν σύνταξιν ἀπαράδεκτον, ἐν πληθυντικῇ μεταπλώσει εὐπαράδεκτον γίνεσθαι; οὐ γὰρ φαμὲν ἑαυτὸν ὕβρισα, ἢ ἑαυτὸν ὕβρισας· ἑαυτοὺς δὲ καθυβρίσαμεν. Ἔστι γε μὴν συνελόντι ἐκεῖνο φάναι, μὴ ἄρα αἱ τοιαῦται συντάξεις σολοικισμὸν ὑπαγορεύουσι παρὰ τὴν τῶν προσώπων μεταλλαγήν. εἰ γὰρ, ὅ τι ἐστὶν ἐν τρίτῳ, τοῦτο καὶ ἐν πρώτῳ παραλαμβανόμενον ἢ δευτέρῳ, ἀκατάλληλον ποιεῖ τὸν λόγον· καὶ ἀνάπαλιν, εἴ τι ἐστὶν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ, τοῦτο ἐν τρίτῳ παραλαμβανόμενον, τὴν αὐτὴν ἀκαταλληλότητα παρέξει, εἰ τῇδέ τις ἀποφαίνοιτο, ἐγὼ γράφει, σὺ γράφει· ἡμεῖς γράφουσιν, ὑμεῖς γράφουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, πῶς τὸ ἑαυτοὺς τρίτον καὶ ἐκ τρίτων γινόμενον, κατάλληλον ποιεῖ λόγον ἐν

cant ad tertias, tertiæ vero trāseant ad primas & secundas: & rursus cur nō omnes. nam ecce, οἷ, & ἕ, & eorū coniugati casus singulares, cum sunt simplicia, non transeūt ad primas & secundas personas: at αὐτὸς, quod inde transsumitur, transit: αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα, αὐτὸς σὺ δῶκας: quod autem maioris ponderis est, est pro confesso apud omnes. nam ἑαυτοῦ, & ἑαυτὸν, & casus cōiugati, sunt ex duabus tertiis personis cōpositi; ex quibus sunt etiam plurales, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτοὺς, qui ad primam & secundam personam assumūtur. Nonne igitur absurdum fuerit, si, quod in singulari constructione non ꝓbatur, in plurali probetur? nā non dicimus ἑαυτὸν ὕβρισα, vel ἑαυτὸν ὕβρισας: & tamen dicimus ἑαυτοὺς καθυβρίσαμεν.

Illud tamen (vt paucis complectar) dici potest, constructiones istiusmodi, propter mutationem personarū, solœcismum præ se ferre. nam si, quidquid est in tertia persona, hoc in prima vel secunda assumptum, incongruam orationem facit; etiam vice versa, si quid est in prima & secunda, hoc in tertia assumptum, eandem incongruitatem præ se feret, si quis sic enunciet ἐγὼ γράφει, σὺ γράφει: ἡμεῖς γράφουσιν, ὑμεῖς γράφουσιν. Hoc si verum est, quomodo ἑαυτοὺς, quod est personæ tertię, & ex tertiis natum, in prima & secunda persona con-

gruam orationem efficiet? nam oratio congrua est, ἑαυτοὺς τύπτουσιν, non ἑαυτοὺς τύπτομεν. Sed rursus hoc potest commode admodum corrigi figura cōsequenti. Si ergo solœcismus est ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν, quæ est figura quæ solœcismum corrigat? ἡμᾶς ὑβρίζομεν, dixerit aliquis. ego nego, non solum propter vsum, [qui repugnat;] sed etiam propter eas rationes quas in superioribus attulimus; quia pronomina simplicia non possunt iungi cum verbis coniugatis, nisi in casu recto tantum; ἐγὼ ὕβρισα, ἡμεῖς ὑβρίσαμεν. nam illud, ἐμὲ ὕβρισεν, transsumitur in compositum ἐμαυτόν. ergo non poterunt cōsistere ἡμᾶς ὑβρίσαμεν, vel ἡμῖν ἐλαλήσαμεν.

2. An recte pronomen αὐτὸς dicatur ἐπιταγματικὴ, hoc est appositiuum.

Appositiuū appellant pronomen αὐτός: quoniā (aiunt) apponitur omnibus personis pronominū. ac si eximie hoc aiunt apponi, perspicuum est eos verum non asserere. nam
Od. π. etiam ὅδε apponitur; ἀλλ' ὅδ'
Od. φ. ἐγὼ τοιόσδε: ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ κακὰ πολλὰ μογήσας. sic etiam ἥδ' ἐγὼ ταχυτάτη. Sin plerumque [id apponi aiunt,] præter pleraque alia, assentiar eorum orationi. nam nemo ausit huiusmodi cōstructiones absurdas dicere, quibus sunt vsi probatissimi auctores; præsertim non repugnāte ratione, sicuti demonstrabo.

τῷ προτέρῳ καὶ δευτέρῳ; τὸ γὰρ δέον ἐστὶν, ἑαυτοὺς τύπτουσιν, οὐ μὴν τὸ ἑαυτοὺς τύπτομεν. ἀλλὰ πάλιν τοῦτο μὲν καταλλήλως ἔχει ἐπιδιόρθωσιν διὰ τοῦ ἀκολούθου σχήματος. εἰ γὰρ οὕτω σολοικισμὸς τὸ ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν, τί τὸ ἐπιδιορθοῦν τὸ σχῆμα; φήσει τις τὸ ἡμᾶς ὑβρίζομεν. οὔ φημι ἕνεκα μόνον χρήσεως, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα ἀποδείξεως ἧς προεξεθέμην, τὸ μὴ δύνασθαι τὰς μετὰ τῶν συζύγων ῥημάτων ἁπλᾶς ὑπάρχειν τὰς ἀντωνυμίας, ὅτι μὴ μόνον ἐπὶ τῆς εὐθείας, ἐγὼ ὕβρισα, ἡμεῖς ὑβρίσαμεν. τὸ γὰρ ἐμὲ ὕβρισεν, εἰς τὸ ἐμαυτὸν μεταλαμβάνεται. οὐ δὴ οὕτω συστήσεται τὸ, ἡμᾶς ὑβρίσαμεν, ἢ ἡμῖν ἐλαλήσαμεν.

Io. οὐ φήσει D.
οὐχ ἕνεκα Soph.
Io. ὕβρισα D.

β', † Εἰ δεόντως ἡ αὐτὸς ἐπιταγματικὴ εἴρηται.

Ἐπιταγματικὴν καλοῦσι τὴν αὐτός, καθό (φασιν) ὑποτάσσεται ἅπασι τοῖς ἀντωνυμικοῖς προσώποις. καὶ εἰ μὲν ἐξαιρέτως, σαφὲς ὅτι οὐκ ἀληθεύουσιν. † ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ ὅδε· ὅδ' ἐγώ· ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε· ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ· οὕτως, ἥδ' ἐγὼ ταχυτάτη. εἰ δὲ κατὰ τὸ πλέον παρὰ τὰ πολλά, συγκαταθείμην ἂν τῷ λόγῳ. οὐ γὰρ δή γε θαρρήσει τις ἀλόγους τὰς τοιαύτας συντάξεις φάναι, τῶν ἐλλογιμωτάτων ἀνδρῶν χρησαμένων, καὶ τοῦ λόγου οὐκ ἐμποδίζοντος, ὡς δείξω. δῆλον οὖν ὡς ἡ κατὰ πολὺ γινομένη σύνταξις ἀπηνέγκατο τὴν ὀνομασίαν τῷ λόγῳ καὶ ἄλλα κατὰ πλέον ἐπεχείρησε.

γινομένη

γ', Τί δ'

γ', Τί τὸ ποιοῦν ἐστὶ τὸ ἀκατάλληλον.

Χρὴ δὲ ἐπιζητῆσαι τὰς ἐκθέσεις, τί δήποτέ ἐστι τὸ ποιοῦν τὸ ἀκατάλληλον· οὐ παραθέσει τῶν τρόπων χρησαμένους μάτην, καθάπερ τινὲς αὐτὸ μόνον ἐκήρυξαν τοὺς σολοικισμούς, οὐ μὴν ἐδίδαξαν τὸ ποιοῦν. ὅπερ εἴ τις μὴ συνίδοι, εἰς οὐδὲν συντείνουσαι ἔσται τὴν παράθεσιν τῶν τρόπων. πρὸς οἷς οὐδὲ ἀληθεύουσιν οἱ ἐξ αὐτῶν λόγοι. Φέρε φασί, † ὡς γὰρ τὸ ἀκατάλληλον καὶ παρὰ [τοὺς ἀριθμούς, ὥς τινες ὑπέλαβον, Κούρω δὲ κριθέντε δύω καὶ πεντήκοντα. οὐ γάρ φασι κατὰ τοῦ πληθυντικοῦ τὸ δυϊκὸν τίθεσθαι, τό γε μὴν πληθυντικὸν κατὰ τοῦ δυϊκοῦ. καὶ σαφὲς ὅτι αἰτίας τινὸς ὑπούσης, οὐδὲ τοῦ τοιούτου διδομένου, ὥς γε ἐν τοῖς ἑξῆς δεδείξεται, ὅτι τὸ κριθέντε οὐ διήκει, καὶ κατὰ τὸ πεντήκοντα, ἀλλὰ καὶ παρὰ] τὰ πρόσωπα· † ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ. ἀκατάλληλον γάρ, δέον ἐμῆς. † καὶ ἔστι πρὸς τὸ τοιοῦτον ἐγκείμενος λόγος. εἰ οὖν τό, ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν, καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτά τις παραδέξεται, δῆλον ὡς καὶ τὸ προκείμενον· εἰ ἔστι τις αἰτία ἣ τὸ τοιοῦτον μὲν παραπέμπεται, προσίεται δὲ τό, ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰς πτώσεις· ἐπείπερ ἐν ἐκείνῳ τῷ σχήματι ἀπαιτοῦσι γενικήν, ἐν τῷ, οἱ δὲ δύω σκόπελοι. πάλιν γάρ ἐστι συνιδεῖν

ἴσ. τὸ κριθέντε διήκει καὶ κατὰ τὸ

ἴσ. ἥ

3, *Quid sit quod facit incongruam orationem.*

Sed quærendum atq; explicandum est, quidnam sit quod facit orationem incõgruam; non propositis frustra variis modis huius generis; quemadmodum nõnulli hoc tantum, solœcismos inquam, ostentarunt, causam solœcismi suppresserunt; quã si quis ignorauerit, nullum perceperit fructum ex variis huiusmodi modis propositis. Præterea ne veræ quidẽ sunt eorum rationes. Exempli gratia: incongruam orationem fieri propter numeros; vt nonnulli existimarũt: Κούρω δὲ κριθέντε δύω καὶ πεντήκοντα. aiunt enim dualem numerum non dici de plurali, sed pluralem de duali. perspicuum itaq; esse, ob aliquam latentem causam, (quamquam ne id quidem concedatur; sicut in sequentibus demonstrabimus) illud κριθέντε peruenite etiam ad vocem pluralem πεντήκοντα. Præterea propter personas orationem fieri incõgruam: vt, ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ ὀλοφύρω. nam incõgrue dictum aiunt ᾗσιν, cum congruum esset ἐμῆς. atque in hoc etiam est insita quædam ratio. Ergo si ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν, & alia id genus quis admiserit, admittet nimirum etiam hoc propositum, si est aliqua causa quæ hoc reiiciat, & admittat illud, ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν. Aiunt etiam propter casus fieri solœcismum, cum in illa figura, οἱ δὲ δύο σκόπελοι, postulant genitiuum. hoc enim loco rursus

Od. θ.

Od. α.

Od. μ.

videndum est si quid deest, aut quæ sit causa quæ genitiuum postulat. Missam ergo faciamus appositionẽ istiusmodi, ne longius a re proposita discedamus.

4. Solœcismum non in vnico verbo positum, vt nonnulli existimarunt: sed in verborum plurium contextu, vt etiam communis est opinio.

Ac ne illud quidem me fugit, nonnullos conturbasse opinionem illam quę omniũ consensu recepta est, barbarismum nimirum esse vitium vnius dictionis; solœcismũ, plurium, quæ sunt incõgrue contextæ: & eosdem docuisse, solœcismum etiam in vnica dictione positũ: vt si quis

u.c. de fœmina dicat τίς οὗτος; & ὡς φάσαι ἡ πληθύς, & alia, quæ stultitiam eandem prę se ferunt. Primum, quia nullus rectus casus potest sine verbo consistere ad sentẽtiam efficiendam absolutam; & sine verbo, quod alterum postulet casum obliquum. hoc enim habet sentẽtiam perfectam, οὗτος περιπατεῖ: at nõ illud, βλέπει. deest enim τινά. quin si etiam sic dicamus, τίς σε ἔτυψε; pronomen οὗτος, quo respondetur, habet commune verbum ἔτυψε assumptum: τίς καλεῖται Αἴας; οὗτος Ergo non est verum, solœcismum in vno fieri verbo. atq; hic apparet, orationem, quãtum in se est, carere solœcismo: sed propter demonstrationem, quæ per eam facta est, genus est immutatum. Est etiam manifestum, ne noctu quidem locũ habiturum nouũ istum

καὶ ἐπὶ τούτου· ἢ τι λείπει, ἢ τί τὸ αἴτιόν ἐστι τὸ τὴν γενικὴν ἀπαιτοῦν. παρείσθω τοίνυν ἡ τοιαύτη παράθεσις, ὑπὲρ τοῦ μὴ πολὺ ἀφίστασθαι ἡμᾶς τοῦ προκειμένου.

δ', Ὅτι οὐκ ἐν μιᾷ λέξει (ὥς τινες ᾠήθησαν) ὁ σολοικισμός· ἐν δὲ ἐπιπλοκῇ, καὶ ὡς ἡ κοινὴ δόξα ἔχει.

Οὐδὲ ἐκεῖνο δή με λέληθεν, ὥς τινες ἐπετάραξαν τὴν παρὰ πᾶσι συμφώνως πιστευθεῖσαν δόξαν, ὡς μιᾶς λέξεως κακία ἐστὶν ὁ βαρβαρισμός· ἐπιπλοκῆς δὲ λέξεων ἀκαταλλήλων, ὁ σολοικισμός· αὐτοὶ εἰσηγησάμενοι τὸ καὶ ἐν μιᾷ λέξει καταγίνεσθαι σολοικισμόν· εἰ κατὰ θηλείας φαίη † τίς οὗτος; ὡς φάσαι ἡ πληθύς· καὶ ἄλλα τῆς αὐτῆς ἐχόμενα εὐηθείας· τὸ πρῶτον, ὅτι οὐδεμία εὐθεῖα συνίσταται δίχα ῥήματος εἰς αὐτοτέλειαν, καὶ ῥήματος τοῦ μὴ ἀπαιτοῦντος ἑτέραν πλαγίαν. ἔστι γὰρ τὸ, οὗτος περιπατεῖ, αὐτοτελές· οὐ μὴν τὸ βλέπει· λείπει γὰρ τὸ τινά. ἀλλ' εἰ καὶ οὕτω φαίημεν, τίς σε ἔτυψε; τὸ ἀνθυπαγόμενον, οὗτος, κοινὸν ἔχει παραλαμβανόμενον τὸ ῥῆμα· τίς καλεῖται Αἴας; οὗτος. οὐκ ἄρα ἀληθὲς, τὸ ἐν μιᾷ λέξει σολοικισμὸν γίνεσθαι. καὶ φαίνεται ὅσον ἐπ' αὐτῷ ὁ λόγος κατώρθωται· παρὰ δὲ τὴν ἐξ αὐτοῦ γενομένην δεῖξιν, τὰ τοῦ γένους ἐνήλλακται. † σαφές τε, ὡς οὐδὲ ἐν νυκτὶ ἐξχωρήσει ὁ καινότερος ἐπινοηθεὶς

θεὶς διὰ τῆς τοιαύτης ἀντωνυμίας σολοικισμός· καὶ δέον προστεθῆναι τῷ ὅρῳ, ὅτε μὴ ἐν νυκτερινῷ καταστήματι εἴη τὰ τῆς συντάξεως. δῆλα γὰρ τὰ ὑπὸ ὄψιν πίπτοντα τοῦ γένους ἐστίν. ὅπερ γελοῖον. οἱ γὰρ σολοικισμοὶ ἀκοῇ ὑποπίπτουσιν, ἐλεγχόμενοι ἐκ τῆς κατὰ παράθεσιν τῶν λέξεων συνούσης ἀκαταλληλίας· ὧν μεταλαμβάνουσι καὶ οἱ πεπηρωμένοι τὰς ὄψεις. οὐ γὰρ ἐλλιπεῖς εἰσι τῆς ἐκδιδοποιουμένου τὴν φωνὴν· λέγω τῆς ἀκοῆς. δοθήσεται δὲ κἀκεῖνο, ὡς περὶ τὰς περιστάσεις ἐναλλασσόμενα, ὑπὸ λόγον τὸν τοῦ σολοικισμοῦ πεσεῖται. † ὡς γὰρ εὔηθες τὸ τοιοῦτον, καὶ τὸ προειρημένον. τὸ οὖν κατὰ θηλείας λεγόμενον, οὗτος με ἔτυψεν, οὐχ ἁμάρτημα τοῦ λόγου· τὸ δέον γὰρ τοῦ καταλλήλου ἀπεδέξατο. εἰ γοῦν ὑπούσης θηλείας, φαίη τις, αὕτη με ἔτυψαν, ὁμολόγως σολοικιεῖ, διὰ τὸ ἀκατάλληλον τῶν λέξεων, κἂν ἀληθεύῃ τὸ γένος. οὐ γὰρ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις τὸ ἀκατάλληλόν ἐστιν ἢ κατάλληλον, ἐν δὲ τῇ συντάξει τῶν λέξεων, αἷς παρέπεται τὸ μεταποιεῖσθαι εἰς τὸ δέον, τῶν ὑποκειμένων ἀπομενόντων τε τῶν αὐτῶν ὄντων. ἔστιν οὖν καὶ οὐδετέρως φάναι, τοῦτό με ἔτυψε· καὶ οὐδὲ οὕτω τὰ τοῦ λόγου ἠλόγηται. κατὰ τὸ οὐδέτερον γὰρ τρόπον ἐλλιπὲς γενήσεται, ἀναφερόμενον ἐπὶ τὸ γύναιον· καθάπερ ἔχει τὸ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη, τὸ μὲν

περὶ D.

γένος

solœcismum, qui per pronomen οὗτος fuit excogitatus. debuerant enim [istius opinionis auctores] suæ definitioni illud addere, Cum nocturno tempore non fit huiusmodi constructio: genus enim quod sub aspectum cadit, obscurum non est. Sed ridicula est ista ratio. Solœcismi enim cadunt sub auditum & arguuntur incongrua coniunctione vocum, quæ in oratione sunt non apte appositæ, & quas vel capti oculis percipere possunt. nam non carent eo sensu qui sibi voces vindicat, nimirum auditu. Concedetur illud etiam, ea quæ in aperto immutantur, sub solœcismi vitium cadere. nam quemadmodum hoc stultum est, ita etiam illud superius. Quod igitur de fœmina dicitur, οὗτος με ἔτυψεν, non est orationis vitium, quæ suam recepit congruentiam. Quod si subiecta fœmina dixeris, αὕτη με ἔτυψαν, solœcismum procul dubio admiseris propter incongruam vocum coniunctionem, etiam si genere non pecces. neque enim in subiectis cógrua vel incongrua oratio spectatur, sed in constructione verborum, quibus accidit vt recte transmutentur, quamquam res subiectæ eædem semper maneant. Licet igitur etiam neutro genere dicere, τοῦτό με ἔτυψε: ac ne sic quidem oratio vitiosa est. nam oratio nō erit vllo modo manca, si referatur ad vocem γύναιον: quemadmodum illud, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη, τὸ μὲν Od. μ.

οὔ ποτ' ἐρωεῖ. nam illud τὸ μὲ, refertur non ad aliud nisi ad νέφος, quod est synonymum τῆς νεφέλης. In numero item multitudinis;

Od. 4. ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα καλ' Ὀδυσῆος: & paulo post, οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο. nam illud μιν sumitur loco τοῦ οἴκου, quod est synonymum τῶν δωμάτων. itaque infra addit, γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται.

5. *Nomen ἐνδέκατος, siue sit compositum, siue παρασύνθετος, i. deductum de composito, recte compositum esse.*

Illud tamen in dubium vocatur, quod in verbo composito solœcismus quidam fere appareat, in nomine inquam ἐνδέκατος, vel potius in ἐνδεκάτη. neque enim est dicendum genitiuum ἑνὸς esse coniunctum. nam compositiones huiusmodi nominũ, a recto casu fiũt, ἑνδέκατος, δυοκαίδεκατος, τρεισκαιδέκατος, τεσσαρεσκαιδέκατος. atq; ita ἐνδεκάτη nõ consisteret. In qua figura dicendũ est, simplicem respõsionẽ illã esse. nã ex numero ἕνδεκα, siue sit per appositionem, siue per cõpositionem, factam deriuationem quandam nominis ἐνδέκατος, vt ab ἕβδομος, ἑβδόματος: inde genus fœmineum formatum ἐνδεκάτη, vt ab ἕβδομος ἑβδομάτη. Quod autem ex duabus appositionibus fiat vnum deriuatum, pluribus iam ostendimus; τὸ αὐτὸ, ταυτότης: παρὰ ποταμὸν μένει ὁ δεῖνα, παραποτάμιος. Illud etiam dicendum erit, compositionem nominis ἐνδέκατος, etiam si a nomine δέκατος facta esset, eã tamẽ recte

οὔ ποτ' ἐρωεῖ. τὸ μὲν γὰρ [τὸ,] οὐκ ἐπ' ἄλλο ἢ πρὸς τὸ συνώνυμον τοῦ νέφους ἀπήντηκε. καὶ ἔτι ἐπὶ πλήθους· ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα καλ' Ὀδυσῆος· Οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσαιτο. πρὸς γὰρ τὸ ὑπεροπλίσαιτο συνώνυμον τοῦ οἴκου παρείληπται. ἐπιφέρει γοῦν· γινώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται.

ε', Ὅτι τὸ ἐνδέκατος, ἐάν τε σύνθετον ᾖ, ἐάν τε παρασύνθετον, ὑγιῶς συνετέθη.

Ἦν μέντοι ἐκεῖνο παρακινδυνευόμενον, τὸ, ἐν συνθέτῳ λέξει ὑποφαίνεσθαί τινα σολοικισμόν· λέγω ἐπὶ τοῦ ἐνδέκατος, ἢ ἐπὶ πλέον τοῦ ἐνδεκάτη. οὐ ἐνδέκα γὰρ ἐκεῖνό ἐστι φάναι, ὅτι ἡ ἑνὸς ἔγκειται γενική. παρὰ γὰρ τὰς εὐθείας αἱ συνθέσεις τῶν τοιούτων γίνονται, ἑνδέκατος, τρεισκαιδέκατος, τεσσαρεσκαιδέκατος. καὶ οὕτω γε τὸ ἐνδεκάτη οὐ συνίσατο. ἐφ' οὗ σχήματός ἐστι φάναι [ὡς] τὸ μὲν ἁπλοϊκόν ἐστι φάναι, ὡς παρὰ τὸν ἀριθμὸν τὸν ἕνδεκα, εἴτ' ἐκ παραθέσεως ὄντα, εἴτε καὶ ἐκ συνθέσεως, παραγωγή τις ἐγένετο ἡ τοῦ ἐνδέκατος, ὡς ἕβδομος ἑβδόματος, ἀφ' οὗ καὶ τὸ θηλυκὸν ἑβδομάτη, ἐνδεκάτη. ὅτι δὲ ἐκ παραθέσεων δύο ἓν γίνεται παράγωγον, διὰ πλειόνων ἐδείξαμεν· τὸ αὐτὸ, ταυτότης· παρὰ ποταμὸν μένει ὁ δεῖνα, παραποτάμιος. ἔστι δὲ καὶ οὕτω φάναι, καὶ εἰ παρὰ τὸ δέκατος ἦν ἡ σύνθεσις, τὰ τῆς συνθέσεως ἐν λόγῳ τοῦ τοῦ ὀρθε-

τοῦ οὐδετέρου σύνθεσιν ἀνεδέχετο. † εἴ τι γὰρ παρὰ ἀριθμὸν σύγκειται, τοῦτο ἐκ κοινότητος τοῦ ἀριθμοῦ παρελαμβάνετο· οἷον οἱ τέσσαρες, αἱ τέσσαρες, τεσσαρεσκαιδέκατος· οἱ τρεῖς, αἱ τρεῖς, τρεισκαιδέκατος· καὶ οἱ λοιποὶ ἀριθμοί. οὐ δὴ οὖν παρὰ τὸ εἷς ἐδύνατο τὰ τῆς συνθέσεως ἐγγίνεσθαι, † ὅτι μὴ κατηγορεῖτο καὶ τὸ θηλυκόν· οὐδὲ μὴν παρὰ τὸ μία, ὅτι μὴ συγκατηγορεῖτο καὶ τὸ ἀρσενικόν· ἀμφότερα δὲ τὰ γένη συνωθεῖται εἰς τὰ οὐδέτερα. τὸ γὰρ οὗτος καὶ αὕτη, εἰς ἓν συνωθεῖται τὸ τοῦτο· καὶ πάλιν, ὑποστατικόν τι ἐστι· διό γε καὶ κατὰ τοῦτο, κἂν φαίημεν ἐπὶ γυναίου τοῦτο, οὐ σολοικίζομεν, ὥς τινες ὑπέλαβον. καὶ περισσὸν εἰς τὸ τοιοῦτον πλείονα παρατίθεσθαι. ἀναλόγως ἄρα τὸ ἓν παρελήφθη κατὰ τὴν σύνθεσιν· ἵνα μήτε τὸ ἀρσενικὸν ἐξιδιοποιήσηται, μήτε τὸ θηλυκόν.

[Margin: ὑποστατικὸν D.]

recepisse cõpositionem neutri ἕν. nam si quid ex numero compositum est, hoc sumitur ex numeri communitate; veluti οἱ τέσσαρες, αἱ τέσσαρες, τεσσαρεσκαιδέκατος: οἱ τρεῖς, αἱ τρεῖς, τρεισκαιδέκατος, & ceteri numeri. ergo ex numerali masculino εἷς non poterat fieri compositio, quin etiã genus fœmineum comprehẽderetur; neque ex genere fœmineo μία, quin & masculinũ simul intelligeretur: hoc autem vtrumque genus compellitur in vnũ, nempe in neutrum. nam οὗτος & αὕτη, compellitur in neutrum τοῦτο, & rursus aliquam significat substãtiam. quamobrem si propterea etiam dixerimus de muliere τοῦτο, non admiserimus solœcismum, sicuti nonnulli existimarunt; quia refertur ad γύναιον. quamquam superfluum videatur ad hoc probandum plura proponere exempla. Ergo numerale nomen ἕν, secutum analogiam, assũptũ est in compositione, ne aut masculinũ aut fœmininum cõpositio præcipue sibi vindicaret.

ϛʹ, Περὶ τῆς ἐν ἑκάστῳ μέρει λόγου παρυφισταμένης ἀκαταλληλίας.

6, *De incongruentia quæ in singulis orationis partibus exsistit.*

Ἔτι γε μήν, ὡς προείρηται, συνεκτικωτάτη αἰτία τοῦ πρώτου καταλλήλου ἥδε· τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ἃ μέν, μετασχηματίζεται εἰς ἀριθμοὺς καὶ πτώσεις, ὡς τὸ ὄνομα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δύναται ἀριθμὸν μετὰ πτώσεως ἐπιδέξασθαι· ἃ δέ, εἰς πρόσωπα καὶ εἰς ἀριθμόν, ὡς τὰ ῥήματα καὶ αἱ ἀντωνυμίαι· ἃ δέ, εἰς γένη, ὡς τὰ προκατειλεγμένα ὀνόματα, καὶ ὅσα δύναται γένους

[Margin: ἡ τῶν μερῶν τοῦ λόγου. τούτων γὰρ τὰ μὲν σχημ. D.]

Præterea firmissima causa primæ congruentiæ (quemadmodum superius diximus) illa est: Partes orationis aliæ transformantur in numeros & casus; vt nomẽ & aliæ quæ casum cum numero possunt recipere: aliæ, in personas & numeros; vt verba, & pronomina: aliæ, in genera; vt nomina supradicta, & quæcumque possunt generis

discretionem facere: nõnullæ vero, nihil tale recipiunt; vt illæ quæ vna figura proferuntur, coniunctiones, præpositiones, & aduerbia fere omnia. Istæ igitur orationis partes, transsumptæ ex variis suis figuris ad cõsequentias prædictorum numerorum, aut personarum, aut generum, structuræ orationis cõuenientes, ita demum distributæ, cum iis quibus cum recte coire possunt, connectuntur: vt plurale cum plurali, si res ita tulerit, concurrente eadem persona; γράφομεν ἡμεῖς, γράφουσιν οἱ ἄνθρωποι. nam quæ ad diuersam transeunt personam, non exigent omnino eundem numerum. licet enim dicere, τύπτουσι τὸν ἄνθρωπον: & numero plurali, τύπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. Eadem est ratio in genere & casu eorum quæ in orationis compositione sumuntur; ἡμῶν αὐτῶν ἀκούουσιν. in quo item trãsitio fit sine casus & numeri discrimine; ἡμῶν αὐτὸς ἀκούει, ἡμῶν αὐτοὶ ἀκούουσιν. quod rursus si concurrat in eundem casum, in eandem etiam recurret personam, propter casus congruentiã: nisi forte coniunctio interiecta personam disiungat; vt ἡμῶν καὶ αὐτῶν ἀκούουσιν. Eadem in generibus est ratio. dicimus enim οὗτοι οἱ ἄνδρες: & in obliquo casu, τούτους τοὺς ἄνδρας. hic enim

διάκρισιν ποιήσασθαι· τινὰ δὲ, οὐδὲ ἓν τοιοῦτον ἐπιδέχεται, ὡς τὰ καθ' ἕνα σχηματισμὸν ἐκφερόμενα· ὥσπερ οἱ σύνδεσμοι, καὶ αἱ προθέσεις, καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ ἐπιρρήματα. τὰ δὴ οὖν προκείμενα μέρη, μεταληφθέντα ἐξ ἰδίων μετασχηματισμῶν εἰς τὰς δεούσας ἀκολουθίας τῶν προκατειλεγμένων ἀριθμῶν, ἢ προσώπων, ἢ γενῶν, τῇ τοῦ λόγου συνθέσει, διαμεμέρισται εἰς ἐπιπλοκὴν τοῦ πρὸς ὃ δύναται φέρεσθαι, εἰ τύχοι πληθυντικὸν πρὸς πληθυντικὸν, κατὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ προσώπου παρέμπτωσιν· γράφομεν ἡμεῖς, γράφουσιν οἱ ἄνθρωποι. τὰ γὰρ ἐν διαβάσει τοῦ προσώπου, οὐ πάντως ἐξαιτήσεται τὸν [αὐτὸν] ἀριθμόν. οἷόν τε γὰρ ἐπιφάναι, τύπτουσι τὸν ἄνθρωπον· ἢ πάλιν, τύπτουσι τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῶν κατὰ γένος συμπαραλαμβανομένων· κἀπὶ τῶν κατὰ πτῶσιν, ἡμῶν αὐτῶν ἀκούουσι. πάλιν ἀκού-μαν γὰρ τὸ ἐν διαβάσει ἀδιάφορον καὶ κατὰ τὴν πτῶσιν, καὶ κατὰ τὸν ἀριθμόν· ἡμῶν αὐτὸς ἀκούει, ἡμῶν αὐτοὶ ἀκούουσιν. ὅπερ πάλιν εἰ συνέλθοι κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, ὑποδραμεῖται εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, διὰ τὸ κατάλληλον ἀκατάλληλον τῆς πτώσεως· εἰ μὴ συνδεσμικὴ παρέμπτωσις ἀποσπάσει τὸ πρόσωπον, ὡς τὸ, ἡμῶν καὶ αὐτῶν ἀκούουσιν. Ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῶν γενῶν. φήσομεν γὰρ, οὗτοι οἱ ἄνδρες· ἢ καὶ κατὰ πλαγίαν πτῶσιν, τούτους τοὺς ἄνδρας. πάλιν γὰρ τὸ ἐν

τὸ ἐν μεταβάσει τοῦ προσώπου, ἀδιαφορήσει καὶ κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὸν ἀριθμόν· τούτοις γυνὴ ὕβρισε. περισσὸν εἰς τὸ τοιοῦτον παραθέσει χρῆσθαι. προφανὲς γὰρ τὸ λεγόμενον. εἴπερ οὖν, ὡς προείπομεν, μὴ ἐπισυμβαίη τινὶ λέξει τὸ τὴν διάκρισιν δυνάμενον προφανῶς ποιήσασθαι, ἀδιαφορήσει τὸ ἐπιπλέκεσθαι ἅπασι τοῖς καταλεγμένοις· λέγω γένεσι διαφόροις, πτώσεσιν, ἀριθμοῖς, προσώποις, ἄλλοις τοῖς δυναμένοις τοιοῦτόν τι ἀναδέξασθαι. οὐ γὰρ δή γε ἐλέγχουσι τὸν ἴδιον μετασχηματισμόν. ἔστω γὰρ σύνταξίς τις τῆς τοῦ καλῶς, ἢ τῶν ὁμοίων, ἐπὶ παντὸς προσώπου, ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ· ὅτι φαμὲν καλῶς ἔγραψα, ἢ καλῶς γράφω, ἢ καλῶς γράφετε· καὶ ἐπὶ τῶν μετασχηματιζομένων χρόνων· λέγω τοῦ ἔγραψα ἢ γράψω. ἡ δὲ τοιαύτη σύνταξις πρόδηλον ὅτι κατάλληλος. ἡ γὰρ τοῦ ἐπιρρήματος σύνοδος, οὐ δεκτικὴ οὖσα τῶν ἀριθμῶν ἢ τῶν προσώπων ἢ τῶν πτώσεων, καὶ ἔτι τῶν χρόνων ὧν τὸ ῥῆμα παραδέχεται, ἀκώλυτον ἔχε τὴν ἐπιπλοκήν, οὐκ ἐλεγχόμενον ἐκ τοῦ ὁμοειδοῦς. οὐ μὴν ἔτι ἐπὶ τοῦ καλὸς, ταὐτό ἐστιν εὑρέσθαι. προσώπου γὰρ τυγχάνει τρίτου, ἀριθμοῦ τε τοῦ ἑνικοῦ· καὶ ἔνθεν προσίεται αὐτὸ ἑνικὸν τὸ γράφει, τοῦ καλὸς γράφει, καλὸς περιπατεῖ. κἀπεὶ πάλιν τὸ καλὸς οὐ παρέμφασιν χρόνου σημαίνει,

δὴ

ἐκ του
D. i. ἐκ τινος

rursus transitio personæ fieri potest indiscriminatim & in genere, & in numero, τούτοις γυνὴ ὕβρισε. Sed res non eget pluribus exemplis: perspicua.n.est. Quare si (quēadmodum iam diximus) nihil acciderit alicui dictioni quod aperte facere discrimē possit, quælibet dictio poterit sine discrimine construi cum omnibus supradictis, diuersis inquam generibus, casibus, numeris, personis, ceteris denique quæ recipere aliquid tale possūt. hæc enim nō arguent figuram eius variam. Fac enim esse in constructione καλῶς aduerbium, aut alias id genus partes, cum qualibet persona, quolibet numero; quoniam dicimus καλῶς ἔγραψα, καλῶς γράφω, καλῶς γράφετε: & in temporibus inclinatis, in ἔγραψα inquam aut γράψω: huiusmodi constructio erit ꝓculdubio congrua. nā aduerbii coitio, quæ non est capax numerorum, aut personarum, aut casuum, aut etiam temporum, quorum verbum est capax, habet aditum patentem ad huiusmodi structuram, non refutatum a quoquā, quod sit eiusdem genetis. at non licet idē reperire in nomine καλός. est.n. personæ tertiæ, numeri singularis. itaque verbum item admittit singulare, καλὸς γράφει, καλὸς περιπατεῖ: & rursus, quoniam temporis significationem nullam habet,

poterit ſine diſcrimine cum diuerſis cõſtrui temporibus. Rurſus aduerbia, quæ in diuerſa tẽpora diſtributa ſunt, cum diuerſis perſonis & diuerſis numeris conſtruũtur; at non ita cum diuerſis temporibus; cũ futuro inquam, aut præſenti, ſi pro ſignificãdo paratatico ſumantur. Similiter etiam ea quæ modi ſignificationem recipiunt; εἴθε inquam, aut ἄγε. Imperatiuus enim modus non conuenit cum optatiuo: atque ita εἴθε ab imperatiuis, ἄγε ab optatiuis abſtinet. Contra vero, cetera aduerbia, quę ſignificationem iſtiuſmodi nõ ſunt ſortita, habent liberam huiuſmodi conſtructionem cum modis omnibus; quemadmodum accuratius in libro De aduerbiis expoſuimus: de qua conſtructione rurſus loco ſuo aliquid dicemus. Idem poſſumus probare etiam ex coniunctionibus. Coniunctiones enim ita diſtributæ ſunt, vt careant ſupradictis accidentibus. itaque coniunguntur ſine diſcrimine cum diuerſis generibus, caſibus, perſonis. nam ſi in his rurſus aliquod ſingulare diſcrimen fiat, oratio deſinet huiuſmodi conſtructionem habere propter cõiunctionem interpoſitam. Sed quoniam in præſentia non diſceptamus de coniunctione, vnico tantum exemplo contenti erimus. Coniunctio ἂν, cum præteritis conſtruitur, excepto præterito perfecto: quod tantum

ἀδιαφόρως δὲ ἐν διαφόροις χρόνοις συντάσσεται. ἔνθεν πάλιν τὰ τεμημένα τῶν ἐπιρρημάτων εἰς διαφόρους χρόνους, τοῖς μὲν διαφόροις προσώποις, καὶ ἔτι ἀριθμοῖς συντάσσεται, τοῖς δὲ τοῦ μέλλοντος ἢ τοῦ ἐνεστῶτος οὐ μὴν πάλιν ἐν παρατάσει τοῦ ὅλου χρόνου παραλαμβανόμενα· λέγω ἐπὶ τοῦ νῦν καὶ τῶν ὁμοίων.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα σημαινόμενον ἐγκλίσεως ἐπιδέχεται· λέγω δὲ εἴθε, ἢ ἄγε. ἡ γὰρ προστακτικὴ ἔγκλισις, ἀνεπίπλοκος τῇ εὐκτικῇ· καὶ οὕτως δὲ εἴθε ἀφίσταται τῶν προστακτικῶν, καὶ τὸ ἄγε τῶν εὐκτικῶν. πάλιν οὖν ἀμοιρήσαντα τὰ ἄλλα ἐπιρρήματα τῆς τοιαύτης σημασίας, ἀκώλυτον ἔχον ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐγκλίσεσι σύνταξιν τὴν τοιαύτην, ὡς ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ ἐπιρρημάτων ἐξεθέμεθα· περὶ ἧς ἔτι καὶ κατὰ τὸ δέον πάλιν εἰρήσεται. Ἔστι καὶ ἐκ συνδέσμων τὸ τοιοῦτον παραστῆσαι, ὡς εἰς οὐδὲν ἀναμεριζόμενοι τῶν προκαταλελεγμένων, ἀδιαφοροῦσι ταῖς συνδέσεσι ποιεῖσθαι πρὸς γένη διαφορά, ἢ πτώσεις καὶ διακρίσεις προσώπων. εἰ γοῦν τις πάλιν μερικὴ γένοιτο ἐπ' αὐτῶν διαφορά, ἀπολειφθείη ἂν πάλιν τῆς προκειμένης συντάξεως διὰ τὸ ἐγκείμενον τοῦ συνδέσμου. ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ περὶ συνδέσμων ἄρτι λέγεσθαι, αὐτῷ μόνῳ ἑνὶ ὑποδείγματι χρησόμεθα. ὁ δὴ ἂν σύνδεσμος, αὐτὸ μόνον ἐκ τηρήσεως εἴρηται, ὡς παρῳχημένοις συντάσσεται· ἐξῃρημένου

ηρημένου πάλιν τοῦ παρακειμένου· ἐφ' ἧς συντάξεως εἰ ἔροιτό τις ἐν τῷ γράψω ἄν, παρὰ τί τὸ ἀκατάλληλον ἐγένετο, οὐκ ἔστι φάναι ἢ μόνον ἐκ τῆς ἀντιλήψεως· ὃ ἀκατάλληλόν ἐστιν. οὔτε γὰρ ἀριθμοῦ ἀντιπαραλλαγή, οὔτε ἄλλου του, ὃ δύναται διελέγξαι τὸ ῥῆμα, μὴ συμπληθυνόμενον ἢ συγχρονούμενον, ἢ συνδιατιθέμενον. ἦν δὲ τὸ αἴτιον τοῦτο· τὰ [μὴ] γεγονότα τῶν πραγμάτων ὁ σύνδεσμος ἀναιρεῖν θέλει, παριστάνων αὐτὰ εἰς τὸ δύνασθαι· ἔνθεν καὶ δυνητικὸς εἴρηται. τὸ μὲν γὰρ ἔγραψα ἢ τὸ ἔγραφον ἢ τὸ ἐγεγράφειν, ἢ ἀπὸ μέρους γεγονότα ἐστίν, ἢ καὶ ἔκπαλαι γεγονότα· ἔνθεν προσέρχεται τοῖς δυναμένοις τὴν ὕλην αὐτοῦ παραδέξασθαι· ἔγραφον ἄν, ἔγραψα ἄν, ἐγεγράφειν ἄν· οὐ μὴν τὸ γράφω [ἢ] γράψω. οὐ γὰρ παρῴχηται, ἵν' ἐγχωρήσῃ ἡ ἐκ τοῦ συνδέσμου ἀναίρεσις μὲν τοῦ [μὴ] γεγονότος, ἐπαγγελία δὲ τοῦ ἐσομένου. καὶ ἐντεῦθεν δὲ πειθόμεθα ὅτι οὐ παρῳχημένου συντέλειαν σημαίνει ὁ παρακείμενος, τὴν γε μὴν ἐνεστῶσαν. ὅθεν οὐδὲν δυνησόμενον γενέσθαι παρεδέξατο· καὶ διὰ τοῦτο ἀπροσδεὴς τοῦ ἂν συνδέσμου ἐγένετο· ὡς ἐν τῇ συνδεσμικῇ συντάξει ἐντελέστερον τὰ τοιαῦτα δέδεικται. ἐπανιτέον μέντοι ἐπὶ τὸ προκείμενον.

expungit D. | παρῴχετο | οὐδὲ

Αἱ δὴ οὖν λέξεις (ὡς προείπομεν) ἀναμεμερισμέναι κατὰ τὰς ἰδίας θέσεις τὰς

ex obseruatione traditũ est. In hac igitur constructione si quis quærat, in quo posita sit incongruẽtia, in γράψω ἄν, aliud nihil respõderi potest, quam ἐν τῇ ἀντιλήψει, hoc est, in vsurpatione particulæ contrarium sensum recipientis, quæ facit orationem incongruam. nam nulla immutatio facta est aut numeri, aut alterius accidentis, quæ posset particulam coarguere de eo quod aut numero, aut tẽpore, aut significatione discordaret. Huius autem rei causa illa est: cõiunctio hæc, vult tollere res non factas, & declarare eas potuisse fieri: vnde etiam δυνητικὸς appellata est. nam ἔγραψα, vel ἔγραφον, vel ἐγεγράφειν, aut ex parte facta sunt, aut iampridẽ facta. itaque accedit ad ea quę possunt eius naturam & vim recipere; ἔγραφον ἄν, ἔγραψα ἄν, ἐγεγράφειν ἄν: at non ita γράφω, vel γράψω potest recipere eius naturam. nam non sunt præterita, vt possint coniunctionẽ capere, quæ tollit rem non factam, pollicetur autem futuram. atq; hinc coniicimus τὸ παρακείμενον non significare præteritum absolutum, sed tẽporis præsentis absolutionem: vnde etiã rem quæ fieri poterat, non recepit; eamq; ob causam non habuit opus ista coniunctione ἄν: quemadmodũ hoc abso'utius demonstratum est in libro De constructione coniunctionum. Sed ad rẽ propositam redeundum est. Dictiones igitur (quemadmodum superius diximus) suis locis distributæ, eas quæ quo-

modocumque ad non debitum incurrunt locum, arguunt sua consequentia. Hoc tum superiore disputatione probatur, tum etiam iis quæ modo adiungemus. ἐμοὶ non ponitur in tertia persona. arguitur enim a coniugato οἷ. neque est dubium quin etiam οἷ ob eandem rationem in prima persona non ponatur: sicuti etiam γράφω nō ponitur pro tertia persona γράφει, nec γράφει pro prima γράφω. Eadem est ratio in secundis personis. Quî fit igitur vt pronomen αὐτός, quod tertiæ personæ est, cum prima tamen & secunda construatur? Quia non habet personam consequentem eiusdem ordinis, qua possit aliena persona coargui. Hinc enim puto fluxisse consequentiam ad partes distributas in sua quasque consequentia. Perspicuum est igitur, quidquid nō est in personæ cōsequentia, id propter personarum consequentiā minime vitiosum futurū. at si fuerit in cōsequentia generis, & casus, & numeri, nō ita cōstruetur p̄ter rectā rationem supradictorū. nā ἐμὲ αὐτόν, & ἡμᾶς αὐτούς [recte dicitur.] Patet rursus etiam ex aliis pronominibus, quæ, quia genera nō discernunt genera, structuram habent consequētem in tribus generibus. dicimus enim σὺ αὐτός, & σὺ αὐτή: & ἐμοὶ αὐτῷ, ἐμοὶ αὐτῇ: & huiusmodi oratio vitio caret: quia non inest qđ

ὁπωσδήποτε παρεμπιπτούσας, εἰς οὐκ ἐπιβάλλουσαν θέσιν, διελέγχουσι διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀκολουθίας· παρὸν πιστώσασθαι, καὶ δι' ὧν ἠπορήσαμεν ἐν τοῖς προειρημένοις, καὶ δι' ὧν παραθησόμεθα. τὸ ἐμοὶ ἐπὶ τρίτου οὐ τίθεται. ὑπὸ γὰρ συζύγου τοῦ οἷ, διελέγχεται. καὶ σαφὲς ὅτι καὶ τὸ οἷ οὐκ ἐπὶ πρώτου, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον· ὡς οὐδὲ τὸ γράφω ἀντὶ τοῦ γράφει· οὐδὲ μὴν τὸ γράφει ἀντὶ τοῦ γράφω. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρων προσώπων. Πῶς οὖν ἡ αὐτός, τρίτου καθεστῶσα, σύνταξιν τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ποιεῖται; ἕνεκα τοῦ μὴ ἔχειν ἀκόλουθον πρόσωπον κατὰ συζυγίαν, ὃ συνελέγξει τὸ ἀλλότριον τοῦ προσώπου. ἔνθεν γὰρ οἶμαι ἐρυηκέναι καὶ τὸ ἀκόλουθον πρὸς τὰ διαμερισθέντα μόρια ἐν τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ. καὶ σαφὲς ὅτι τὸ μὴ γινόμενον ἐν προσώπου ἀκολουθίᾳ, οὐδὲ περὶ τὸ ἀκόλουθον τῶν προσώπων ἁμαρτηθήσεται· γινόμενόν γε μὴν ἐκ γένους ἀκολουθίας, καὶ πτώσεως, καὶ ἀριθμοῦ, οὐκέτι συνοισθήσεται παρὰ τὸ δέον τῶν προκειμένων. ἐμὲ γὰρ αὐτόν, καὶ ἡμᾶς αὐτούς. σαφὲς δὲ πάλιν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀντωνυμιῶν, αἳ γένος οὐ διακρίνουσαι, ἀκόλουθον ἔχουσι τὴν ἐν τοῖς τρισὶ γένεσιν παραγωγήν. φαμὲν γοῦν, σὺ αὐτός, ἢ σὺ αὐτή· καὶ ἔτι ἐμοὶ αὐτῷ, ἐμοὶ αὐτῇ· καὶ οὐ κακία τὸ τοιοῦτον, ὅτι μὴ ἐνεχώρει τὸ δυνάμενον

γενόμενον ἐλέγξαι τὴν κακίαν. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ σοῦ καὶ ὅδε. πάλιν γὰρ ἀκώλυτον τὸ, ὅδ' ἐγὼ, καὶ σοῦ ἐγὼ, καθὼς προείπομεν. λύεται δὲ κἀκεῖνο τὸ ἄπορον, ὡς τὸ ἑαυτοὺς καὶ ἐπὶ πρώτου συνέτεινεν. ὅπερ ἦν ἂν ἐν κακίᾳ, εἰ διηλέγχετο ὑπὸ τοῦ ἐμαυτοὺς, ὡς παρὰ τὸ πρόσωπον ἡμαρτημένου. ἀνεξέλεγκτον οὖν καθεστὼς, ἀδεεστέραν τὴν σύνταξιν κατὰ τῶν προσώπων ἐποιήσατο. κἀπὶ ῥημάτων ὁ αὐτὸς λόγος. πᾶσαι γοῦν αἱ ἐγκλίσεις, μερισθεῖσαι εἰς πρόσωπα καὶ ἀριθμοὺς, τὸ ἀκατάλληλον συνελέγχουσι διὰ τῆς ἀριθμῶν καὶ τῶν προσώπων. ἡ γε μὴν ἀπαρέμφατος, τούτων ἀμοιρήσασα, ἐπιτρέχει καὶ ἐπὶ πάντα τὰ πρόσωπα, καὶ ἅπαντας τοὺς ἀριθμούς· γράφειν ἐμὲ, γράφειν ἡμᾶς· γράφειν σὲ, γράφειν ὑμᾶς. κἀπεὶ πάλιν οὐκ ἄμοιρεῖ διαθέσεως ἢ χρόνων, παρὰ τὴν τούτων ἐναλλαγὴν, τὸ ἀνακόλουθον ἐπιδείκνυται. φυσικώτερον δέ πως καὶ ψυχικῆς διαθέσεως ἡ ἀπαρεμφάτων ἔγκλισις ἀμοιρήσασα, οὐκ ἐμποδίζεται καὶ αὐτὴ πασῶν ἐγκλίσεων παραλαμβάνεσθαι, προσλαμβανομένου τοῦ ἰδιώματος τῆς ἐγκλίσεως, καὶ πάλιν πᾶσαν ἔγκλισιν εἰς ταύτην ἀποστρέφειν. τὸ γὰρ γράφε, δύναται ἴσον εἶναι τῷ γράφειν σοι προστάσσω· ἀναγκαίως καὶ τοῦ προστάσσειν ἐγκειμένου, καὶ τοῦ ἀντωνυμικοῦ. τούτων γὰρ ἄμοιρεῖ τὸ ἀπαρέμφατον· περιπατοίης, εὔχομαί σε περιπατεῖν· γράφεις, ὁρίζομαί σε γράφειν.

ἡμαρτημένον. ἀκόλ. ἀπαρέμφατος. ὡς

possit arguere hoc vitium. Eadem est ratio in pronomine σοῦ & ὅδε. rursus enim ὅδ' ἐγὼ, & σοῦ ἐγὼ, nulla re prohibentur; quemadmodum superius diximus. Tollitur simul illa quæstio, cur ἑαυτοὺς de prima etiam persona dicatur: quod nimirum fuisset vitiosum, si potuisset argui a pronomine ἐμαυτοὺς, quia peccatum esset in persona. Cum igitur nihil habeat a quo possit coargui, liberius construitur cum omnibus personis. In verbis etiam eadem est ratio. nam omnes modi distributi in personas & numeros, personis & numeris incongruentiam arguunt. Infinitiuus tamē, istarum rerum expers, percurrit & per omneis personas, & per omneis numeros, γράφειν ἐμὲ, γράφειν ἡμᾶς: γράφειν σὲ, γράφειν ὑμᾶς. Contra, quoniam non est expers significationis aut temporum, horum immutatione incongruentia demōstratur. Idem infinitus modus, naturali quadam ratione destitutus significatione animi affectuum, pro modis omnibus sine impedimento accipi potest, adhibita modi proprietate: ita vt quilibet modus in eum redeat. nam γράφε, valet idē ac si diceres, γράφειν σοι προστάσσω, in quo inest necessario & verbum προστάσσειν, & pronomē σοί: his.n. caret modus infinitus. περιπατοίης, εὔχομαί σε περιπατεῖν: γράφεις, ὁρίζομαί σε γράφειν.

Od. φ.

quorum etiam transsumptio manifesta est; γραφέτω Διονύσιος, προσέταξα γράφειν Διονύσιον: γράφοι Διονύσιος, ηὐξάμην γράφειν Διονύσιον. Causam autem, cur casus recti, qui sunt cum ceteris modis, obliqui fiant, in libro De verbis accuratius ostẽdemus: in quo dissereremus de constructione quæ in vniuersum infinitis accidit. atque hoc ipsum probari potest etiam ex participiis, quibus figura quæ fluxit ex verbis, attribuit genus, & casum, & numerum; Infinitus adimit personę discretionem, & sensum significantẽ affectus animi. Itaque propterea nihil admittimus vitii in iis accidentibus quæ sunt sublata: in personis, sic; γράψας αἰρέστην, γράψας αἰρέστης, γράψας αἰρέστη: in modis; γράψας ἀναστάίην, γράψας ἀναστῆθι. quæ vero remanent, significatio inquam vel temporum differentia, in orationem incidunt incongruam, si contra regulam construantur.

7. Partes orationis coincidentes, adiuuari ipsa coincidentia, ut non sint incongruæ.

Illud etiam est in confesso, partes orationis, quæ coincidunt vel genere, vel casu, vel persona, vel aliqua re quę possit ferre vocis similitudinem, vitii huius incongruentiæ fore immunes. Interdum enim in non sua cõstructione posita, transeunt ad alteram constructionẽ, quæ in oratione potest assumi propter confusam vocem. Esto enim σοφὸς, vel κλυτὸς, vel

πρόδηλος καὶ ἡ ἐκ τούτων μετάληψις· γράφοι Διονύσιος, ηὐξάμην γράφειν Διονύσιον· γραφέτω Διονύσιος, προσέταξα γράφειν Διονύσιον. διότι μέντοι αἱ συνοῦσαι πτώσεις εὐθεῖαι, πλάγιαι γίνονται, ἀκριβώσομεν ἐν τῷ περὶ ῥημάτων, ἐν ᾧ διαληψόμεθα περὶ τῆς παρεπομένης καθόλου συντάξεως τῶν ἀπαρεμφάτων· παρὸν καὶ ἐκ τῶν μετοχῶν αὐτὸ πιστώσασθαι· αἷς προσδίδωσι μὲν ἡ ἐκ τῶν ῥημάτων μετάληψις γένος καὶ πτῶσιν, καὶ τὸν ἐν τούτοις ἀριθμόν· ἀφαιρεῖται δὲ αὐτῆς προσώπου διάκρισιν καὶ ψυχικὴν ἔννοιαν. καὶ ἕνεκα τούτου περὶ τὰ ἀφῃρημένα οὐχ ἁμαρτάνομεν· ἐν μὲν προσώποις, γράψας αἰρέστην, γράψας αἰρέστης, γράψας αἰρέστη· ἐν δὲ ἐγκλίσεσι, γράψας ἀναστάίην, γράψας ἀναστῆθι. τά γε μὴν ἐμμείναντα, λέγω διάθεσιν ἢ χρόνων διαφοραί, τῷ ἀκαταλλήλῳ λόγῳ ὑποπίπτει, εἰ παρὰ τὸ δέον συνταγείη. D.

ζʹ, Ὅτι τὰ συμπεσόντα μέρη τοῦ λόγου, τῇ συνεμπτώσει βοηθεῖται μὴ εἶναι ἀκατάλληλα.

Ὁμόλογον δὲ ὅτι καὶ τὰ συμπεσόντα ἢ κατὰ γένος ἢ κατὰ πτῶσιν ἢ πρόσωπον, ἤ τι τῶν δυναμένων τὴν ταυτότητα ἀπενέγκασθαι κατὰ φωνήν, ἀποστήσεται τῆς οὐ ἀκαταλλήλου κακίας. ἔσθ᾽ ὅτε γὰρ ἐν [οὐ] δεούσῃ συντάξει καταλινόμενα, μετίασιν ἐφ᾽ ἑτέραν σύνταξιν ἐν λόγῳ δυναμένην παραλαμβάνεσθαι, διὰ τὸ †συγκεχυμένον τῆς φωνῆς. †ἔστω γὰρ τὸ σοφὸς ἢ κλυτὸς, ἤ τι τῶν δυνα-

τῶν δυναμένων ὑπὸ τριγένειαν πίπτειν· ἔστω δὲ καὶ ὁ θεὸς, ἤ τι τῶν δυναμένων κατὰ κοινότητα μόνον ἀκούεσθαι· ἐφ' ὧν τῆς συντάξεως ὁ μὲν θεὸς, κἂν ἐπὶ θηλυκοῦ τάσσηται, ἀνενδοίαστον κατὰ γένος ἐστίν· οὐ γε μὴν ὁ κλυτὸς ἢ ἄγριος, ταὐτὸ πείσεται. καὶ ἔνθεν γνωρίζεται ὁ κλυτὸς Ἱπποδάμεια, καὶ ἄγριον † αἶγα, ἐν ὑπαλλαγῇ γένους καθεστῶτα. διὸ καὶ ὁ παρὰ Ἀθηναίοις μὰ
ἀπό. τὼ θεὼ, οὐκ ἐν τῷ θεὼ τὸ σχῆμα ἐπεδείξατο, ἐν δὲ τῷ συνόντι ἄρθρῳ· ὃ οὐ κοινωνοῦν τῷ θηλυκῷ, ἐδείκνυεν ὡς καὶ ὁ θεὸς νῦν ἀρσενικόν ἐστι. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ ἀφαιρεθείη τὸ ἄρθρον, καὶ τὰ τοῦ σχήματος ἀποστήσεται. οὐ γὰρ ὅμοιόν ἐστι τῷ, καλυψαμένω χρόα καλόν· οὐδὲ τῷ, οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε
ἴσ. δὲ αὐτῶν D. κεραυνῷ· εἴ γε τὰ τοιαῦτα αὐτῶν ἐπεδείξατο τὰ σχήματα· τὸ δὲ προκείμενον, διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου παραθέσεως. προφανὴς ὁ λόγος ἐπὶ ἁπάντων τῶν γενῶν. † εἰ δέ τις ἐνδεέστερον τὴν τούτων διάκρισιν γινώσκοι, τὸ γράφω καὶ ἔγραφον, ὁμόλογον ὅτι χρονικῶς διαφέρει, καὶ οὐχ οἷόν τε φάναι χθὲς γράφω· ἐπί γε μὴν παρατατικοῦ, χθὲς ἔγραφον. ὁμόλογον δὲ κἀκεῖνό ἐστιν, ὡς τοῦ γράφω ἡ μετοχὴ [ὁ] γράφων, καὶ οὐχ οἷόν τε [ἦν] φάναι χθὲς γράφων· ὅτι μηδὲ χθὲς γράφω. ἀλλ' οὖν γε παρεδέξατο ἡ μετοχὴ τὸ ἐπίρρημα·
γραφῶ καθὸ συνέμπτωσιν ἐπεδέχετο τοῦ τοῦ παρατατικοῦ. φαμὲν οὖν οὕτως, ἔγρα-

aliud quidpiam ex iis quę tria genera possunt habere: esto etiam θεὸς, vel aliud eorũ quæ genere communi tãtum accipi possunt. In constructione istorum θεὸς, etiam si de genere fœmineo dicatur, nõ cadit propter genus in dubitationem. at non idem fecerit κλυτὸς, vel ἄγριος. vnde cognosci potest, illud κλυτὸς Ἱπποδάμεια, & ἄγριον αἶγα, passa fuisse generis enallagen. Illud etiam Atheniensium μὰ τὼ θεὼ, non indicat figuram in voce θεὼ, sed in articulo τώ: qui quoniam non est communis etiam generis fœminei, demõstrat θεὸς iam generis esse masculini. Est enim perspicuum, si tollatur articulus, figuram etiam simul sublatum iri. hoc enim non est illis simile, καλυψαμένω χρόα Hesiod.
καλὸν, & οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀ- Il. I.
χέων πληγέντε κεραυνῷ. siquidem hæc, suas ipsa figuras indicãt: illud autem, indicat articuli appositio. Patet autem hæc ratio in omnibus generibus. Quod si quis minus cognoscit discrimen inter γράφω & ἔγραφον, is intelligat tempore proculdubio ea differre. nam nõ licet dicere χθὲς γράφω, sed in paratatico χθὲς ἔγραφον. Illud etiam confessum est, participium verbi γράφω, esse γράφων. non licet autem dicere χθὲς γράφων, quia neque χθὲς γράφω: & tamen participium recipit aduerbium χθὲς, quoniã paratatici coincidentiam habet. dicimus certe sic, ἔγρα-

φον καὶ ὠνιώμην. in qua constructione, facta transsumptione, dicimus, γράφων ὠνιώμην. Eadem ratio in infinitis est. in his enim rursus γράφειν transsumptum ex præsenti & paratatico, eadem voce, in proposita aduerbiorum cōstructione, congruam orationem efficit. licet enim dicere, συνέβη ἐχθὲς γράφειν Ἀπολλώνιον, & συνέβη σήμερον γράφειν. At in iis quæ vnum tantum tempus indicant, nihil tale reperias: in hoc inquam, γράψειν ἐχθές: sed in eo rursus qđ non coincidit, in infinito inquam aoristi γράψαι, reperias: συνέβη ἐχθὲς γράψαι Ἀπολλώνιον. Licet hoc etiam in genere verborum demonstrare. nam ea quæ vocātur *media*, actiuæ passiuæque significationis coincidentiam receperunt: (vt ostendemus accuratius in congrua verborum constructione) & tamen non propterea oratio vitiosa est. nam ἐλουσάμην, ἐποιησάμην, & ἐτριψάμην, & quæ similia iis sunt, apertissimam habent cōstructionem, modo actiuam, modo passiuam. siquidem ἔτριψα, differt ab ἐτριψάμην, & ἔλουσα ab ἐλουσάμην. finitimū etiam est ἐποίησα medio ἐποιησάμην, & προῆκα medio προηκάμην. quamquam qui imperitius discrimina huiusmodi perpendūt, putant passiua genera interdum pro actiuis accipi; non exiguam labem scriptis auctorum aspergentes. vsus e-

φον καὶ ὠνιώμην· ἐφ᾽ ἧς συντάξεως ἡ μετάληψις γίνεται, γράφων ὠνιώμην. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τῶν ἀπαρεμφάτων. πάλιν γὰρ τὸ γράφειν, μεταληφθὲν ἐξ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ, κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν ἐν τῇ προκειμένῃ συντάξει τοῦ ἐπιρρήματος, κατάλληλον ἀποτελεῖ λόγον. οἷόν τε [γὰρ] φάναι, συνέβη ἐχθὲς γράφειν Ἀπολλώνιον, καὶ συνέβη σήμερον γράφειν. οὔτε μὴν ἐπὶ τῶν ἕνα χρόνον ὑπαγορευόντων τὸ τοιοῦτον ἂν εὕροις, λέγω ἐπὶ τοῦ γράψειν ἐχθές· ἐπί γε μὴν πάλιν τοῦ τούτου D. ἀσυνεμπτώτου, λέγω τοῦ [γράψαι,] συνέβη ἐχθὲς γράψαι Ἀπολλώνιον. Ἔστι καὶ ἐπὶ διαθέσεως τὸ τοιοῦτον ἐπιδεῖξαι. τὰ γὰρ καλούμενα μεσότητος ῥήματα, συνέμπτωσιν ἀνεδέξατο ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς διαθέσεως· ὥς γε ἀκριβέστερον ἀποδείξομεν ἐν τῇ δεούσῃ συντάξει τοῦ ῥήματος. καὶ ἔνθεν οὐ παρὰ τὰς διαθέσεις ἁμαρτάνεται. τὸ γὰρ ἐλουσάμην, ἐποιησάμην, καὶ ἐτριψάμην, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ἔχει ἐκδηλοτάτην τὴν σύνταξιν· ὁτὲ μὲν ἐνεργητικὴν, ὁτὲ δὲ παθητικήν· εἴ γε τὸ ἔτριψα τοῦ ἐτριψάμην διαφέρει, καὶ τὸ ἔλουσα τοῦ ἐλουσάμην· παράκειται δὲ τὸ ἐποίησα τῷ ἐποιησάμην, καὶ ἔτι τὸ προῆκα τῷ προηκάμην. οἵ γε μὴν ἀπειρότερον περὶ τὰς τούτων διαφορὰς καταγινόμενοι, οἴονται ἔσθ᾽ ὅτε παθητικὰς διαθέσεις ἀντὶ ἐνεργητικῶν παραλαμβάνεσθαι· οὐ μικρὸν ἁμάρτημα προσάπτοντες τοῖς λόγοις. τὸ γὰρ

αὐτὸ

ἀντὶ ἐνεργητικοῦ, παθητικῷ χρῆσθαι λόγῳ, ἔστι τοῦ ἀκαταλλήλου. [καὶ] οὐκ ἄν τις τὸ φύσει ἐνεργητικὸν, ἢ τὸ φύσει παθητικὸν, εὕροι ἂν ἐν ὑπαλλαγῇ † τῶν διαθέσεων· λέγω τὸ ἐποίησα ἀντὶ τοῦ ἐποιήθην, ἢ τὸ ἐποιήθην ἀντὶ τοῦ ἐποίησα. ὁμολόγως οὖν τὸ, ἀμφοτέρω κεκοπὼς, ἢ πεπληγὼς ἀγορῆθεν, ἢ ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἢ ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ὡς διὰ τὸν προειρημένον λόγον τῆς μεσότητος, οὐκ ἀντυπήλλακται κατὰ τὴν διάθεσιν· κατὰ δὲ τὸν δέοντα λόγον τῆς συντάξεως, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς διαθέσεις ἔφθασαν. Ἔστι καὶ ἐπὶ συνεμπτώσεως προσώπων ταὐτὸ ἐπιδεῖξαι. τὸ γὰρ νικῶ, πρώτου ὂν προσώπου, οὐ μετελεύσεται ἐπὶ δευτέρου· καθὸ ἔχει δεύτερον τὸ νικᾷς. ἀλλ' ἐπεὶ πάλιν προστακτική τις διαφορὰ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ ἀναμένει τὴν φωνὴν, κἂν ἐπὶ δευτέρου τίθηται, καταλληλότητα ἀναδέχεται, ὡς ἔφαμεν, γενόμενον προστακτικόν. μέτεισιν ὁ λόγος καὶ μέχρι τοῦ τρίτου. δύναται δὲ περιγράφεσθαι τῆς συνεμπτώσεως, διὰ τὴν προσιοῦσαν τοῦ ι γραφήν. ὅμως γοῦν ἀκουόμενον συνεμπίπτει τῇ προστακτικῇ προφορᾷ· καὶ ἔστιν ἐν τῷ δέοντι λόγῳ, ἐὰν ἡ ἐπακολουθοῦσα αὐτῷ ἔγκλισις συνῇ, λέγω ἡ εὐκτική· ὡς ἔχει τὸ παρ' Ἀλκμᾶνι, νικῷ δ' ὁ κάρρων· καὶ ἔτι ἐν τῷ Ὁμηρικῷ, ζωντῷ δόρυ νήιον ἀνήρ·

[Margin: ἴσ. ὁμόλογον D. — πρῶτον ὂν πρόσωπον — ἐπὶ δεύτερον — ἐπὶ δευτέρου τίθηται — προσιοῦσαν]

nim passiuæ orationis pro actiua, incongruus est: & nemo reperiat, quod est actiuũ natura, vel passiuum, generis immutationem facere. ἐποίησα inquam pro ἐποιήθην, vel vice versa ἐποιήθην pro ἐποίησα. Ergo ἀμφοτέρω κεκοπὼς, vel πεπληγὼς ἀγορῆθεν, vel ῥάβδῳ πεπληγυῖα, vel ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο, & alia id genus, propter superiorem rationem, nempe quia sunt media, non sunt passa immutationem generis; sed ex recta constructionis regula, ad vtrumque genus sese accommodant. Idem demonstrari potest etiam in personarum coincidentia. nam νικῶ est personæ primæ: itaque ad secundam non transibit: habet enim secundam νικᾷς. sed quoniam diuersus modus Imperatiui exspectat eam vocem in secunda persona, etiamsi in secunda ponatur, oratio erit congrua. nam fit imperatiuum; sicuti paulo ante diximus. Hæc eadẽ ratio ad tertiam vsque personam peruenit. quamquam hæc potest ex coincidẽtia eximi propter ι subscriptam. verumtamen auditu tantũ coincidit in imperatiui prolationem: atque ita erit in oratione congrua, si habeat secum modũ consequentem, optatiuum inquam; vt est illud apud Alcmanem, νικῷ δ' ὁ κάρρων: & illud ζωντῷ apud Homerũ, δίνεον ὡς ὅτε τις ζωντῷ δόρυ νήιον ἀνήρ.

[Margin: Il. ι. — Il. ζ. — Od. κ. — Il. α. — Od. ι.]

patet enim in modo indicatiuo hoc esse incongruum, in optatiuo vero cōgruum: sicuti etiā in exemplo superiore, νικῶ ἐγώ, & νικῶ σύ. nam si vox illa νικῶ σύ, sit indicatiui modi, oratio incongrua est: (dicendum enim est νικᾷς σύ) sin autem sit imperatiui, erit omnino congrua. Sed sufficit hoc exemplū ad alia eiusmodi inuenienda penes eos auctores, qui minus imperfecte verba inclinarūt. Licet etiam ex nominum numero idē demonstrare. nam φίλων, vel aliud eiusmodi, cum sit genitiuus pluralis, & habeat tria genera, exiget constructionem eiusdem casus in eadem persona, quę genere incongrua esse non possit propter confusum genus: nā licet dicere φίλων περιπατούντων, & φίλων περιπατουσῶν. Quod si variato casu vel numero dixeris φίλων περιπατοῦντας, vel περιπατοῦντα, incongruentiam admittes. at non peccaueris, si dicas φίλων περιπατῶν, vel περιπατεῖ: quoniam hic rursus coincidit cum genitiuo nominatiuus. Atque in huiusmodi exēplis aperta est hæc ratio. Quin etiam in verbis. nam ἔλεγον, & alia id genus, numeri singularis, primæ personæ sunt; perinde atque ἔγραψα, ἔλεξα. in quibus si dixeris ἔλεξα ἐκεῖνοι, incongruam orationē feceris, cum propter primam personam, tum propter numerum: at non feceris, si dicas ἔλεγον ἐκεῖνοι. in hoc enim rursus coincidentia, quæ fit cum tertia

σαφὲς γὰρ ὅτι ἐν ὁριστικῇ ἐγκλίσει ἀκατάλληλόν ἐστιν, ἐν δὲ τῇ εὐκτικῇ κατάλληλον· ὥς γε καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις, τὸ μὲν νικῷ ἐγώ, πρὸς τὸ νικῷ σύ. ὁριστικὸν γὰρ ὄν, ἀκατάλληλόν ἐστι· χρὴ γάρ, νικᾷς σύ· προστακτικὸν δέ, κατάλληλον. † ἀπόχρη δὲ τὸ παράδειγμα εἰς ἀφορμὴν τῶν παραπλησίων τοῖς ἀνελλιπέστερον κεκλικόσι τὰ ῥήματα. ἴσ. παρὰ τ.

Ἔστι καὶ ἐξ ἀριθμοῦ τοῦ ἐν ὀνόμασι ταυτὸ ἐπιδεῖξαι. τὸ γὰρ φίλων, ἤ τι τῶν τοιούτων, γενικῆς ὂν πληθυντικῆς, τριγενείας τε τῆς ὑπούσης, σύνταξιν ἀπαιτήσει κατὰ τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου γενικῆς πληθυντικῆς, οὐκ ἐν γένει δυναμένην ἀκατάλληλον [εἶναι] διὰ τὸ συγκεχυμένον τοῦ γένους· οἷόν τε γὰρ φάναι, φίλων περιπατούντων, καὶ φίλων περιπατουσῶν· ἔν γε μὴν πτώσει ἢ ἀριθμῷ, εἰ φαίη τις, φίλων περιπατοῦντας, ἢ περιπατοῦντα· οὐ μὴν ἐν τῷ, φίλων περιπατῶν ἢ περιπατεῖ· ἐπεὶ πάλιν ἐνθάδε γενικῇ συνεμπέπτωκε. πάλιν γὰρ προφανὴς ὁ λόγος ἐπὶ τῶν ὁμοίων.

Ἀλλὰ καὶ περὶ ῥημάτων. τὸ γὰρ ἔλεγον, καὶ τὰ ὅμοια, ἑνικά ἐστι πρώτου προσώπου, ὅμοια ὄντα τῷ ἔγραψα, ἔλεξα. ἐφ' ὧν εἴ τις φαίη ἔλεξα ἐκεῖνοι, ἀκατάλληλον λόγον παραστήσει, καὶ ἕνεκα τοῦ πρώτου προσώπου, καὶ ἕνεκα τοῦ ἀριθμοῦ· οὐ μὴν ἐν τῷ ἔλεγον ἐκεῖνοι. πάλιν γὰρ ἡ συνέμπτωσις ἡ πρὸς τὸ τρίτον πληθυν- ἴσ. ἐπὶ D.

πληθυντικόν, τὸ ἀκαταλλήλως παρῄτηται· καθὸ δέουσα σύνταξις γέγονεν ἡ πρὸς τὸ πληθυντικόν. ὑπεξῃρήσθω τὰ Δωρικά. ἡ γὰρ παρ' αὐτοῖς καταβιβαζομένη ὀξεῖα ἐπὶ πληθυντικῶν, ἀφίστησι τὴν πρὸς τὸ ἑνικὸν συνέμπτωσιν. ὑπεξαιρέσθω Ἔστι καὶ κατὰ τὰς πτώσεις τὸ τοιοῦτον παραστῆσαι. τὰ γὰρ διαμερισθέντα εἰς πέντε πτώσεις, τὰς αὐτῶν ὑπαλλαγὰς τῶν πτώσεων ἐμφανίζει· ἃς παραδεχόμεθα ἢ κατὰ τὸν τῶν σχημάτων ὡς λόγον, ἐτυμώτερον διαλέκτου τὸ τοιοῦτον ἐνδεξαμένης· ἢ ἀπαραδέκτους ποιούμεθα κατὰ τὸν τῶν ἀκαταλλήλων λόγον. †οὐχ ὑποπέπτωκε γὰρ ἀρχαϊκῇ χρήσει, ἀπειράκις κατὰ τὸ αὐτὸ παρειλημμένη· τὸ, ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς· δὸς φίλος· ὦ φίλτατ' Αἴας. ἄπειρα τὰ τούτοις ὅμοια, τὸ Ἀττικὸν σχῆμα παραστήσει καθότι, ὡς ἔφαμεν, ἡ κλητικὴ ἕτερον τέλος ἀπαιτεῖ· ἢ ἀντεστραμμένως, ὅτε κλητικὴ ἀντ' εὐθείας παραλαμβάνεται, κατὰ Μακεδονικὸν ἔθος ἢ Θεσσαλικόν, ὡς οἱ πρὸ ἡμῶν τὸ τοιοῦτον ἐπιστώσαντο· αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι· συνελέγχοντος καὶ τοῦ ἄρθρου τὴν παραλλαγὴν τῆς πτώσεως. ἀλλ' ὁπηνίκα ἡ κλητικὴ καὶ ἡ εὐθεῖα συνεμπίπτει, εὐθέως καὶ τὰ προκείμενα τῶν σχημάτων ἀφίσταται. οὐδετέρα γὰρ τῶν πτώσεων εἰς ἔλεγχον τοῦ σχήματος δύναται παραλαμβάνεσθαι, οὐδ' ὅτι ἡ κλητικὴ ἀντὶ εὐθείας, οὐδ' ὅτι ἡ εὐθεῖα ἀντὶ κλητικῆς.

persona plurali, tollit incongruentiã. itaq; recta est constructio cum numero plurali. Excipiantur Dorica. Dotes enim solent tertias personas plurales acuere, atq; ita tollere coincidentiam cum singulari. Licet præterea in casibus hãc rationẽ demonstrare. nam eæ orationis partes quę in quinq; casus distributæ sunt, indicant casuum immutationes: quas admittimus vel ratione figurarum, quia lingua aliqua hoc vsiratius demonstrauit; vel reiicimus propter orationis incõgruentiam. nam cum non sit subiectus antiquorum vsui, eodem modo sępissime vsurpatur: ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς: Il. γ. δὸς φίλος: ὦ φίλτατ' Αἴας. infinita Od. ρ. Soph. Aiace. his similia figura ostẽdet Attica; quoniã (vt diximus) vocatiuus aliã terminationem postulat. Aut cõuersa ratione, cum vocatiuus pro nominatiuo sumitur, more Macedonum, vel Thessalorum: id quod etiam qui nos ætate antecesserunt, confirmarũt: αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι Il. Ϲ. λεῖπε φορῆναι. in quo exemplo vel articulus ipse coarguit casus immutationem. Verumtamen quoties vocatiuus & nominatiuus coincidũt, statim etiam figuræ supradictæ recedunt. neuter enim casus potest sumi ad figuram arguendam, quod videlicet aut vocatiuus pro nominatiuo, aut vice versa nominatiuus pro vocatiuo sit positus.

8. Pronomen σὺ, recti potius esse casus, quam vocatiui, vt putat Trypho.

Ac patet ob huiusmodi coincidentiam Tryphonem in libro De personis ansam dedisse quibuslibet, qui velint cum eo altercari: quoniam in pronomine σὺ non admisit coincidētiam recti & vocatiui. nam ait σὺ vocatiui tātum esse propter cōstructionem, quā habet cum secunda verborū persona. quemadmodum enim dicimus Ἀρίσταρχε γράφε, & in modo indicatiuo Ἀρίσταρχε ἀναγινώσκεις, aut etiam per interrogationem, Ἀρίσταρχε ἀναγινώσκεις; ita etiam σὺ γράφε, & σὺ γράφεις, vocatiuum præ se ferunt. Illud etiam adiicit: nominatiuum in tertia persona intelligi, vocatiuum autem in secunda, cuius est pronomen σύ. Apparet manifeste hic Tryphonem in ista de vocatiuo assertione probare eos qui quærebant quo modo vocatiuus possit consistere; nullo nominatiuo exsistente, nullum etiā exsistere vocatiuum, quamquam sit nominatiuus; vt in pronomine ἐκεῖνος & αὐτός. Nos autē compendiose exponemus ea quę aduersus illum dicta fuerunt de iis quę nullum vocatiuum possunt recipere; si præterea illud adiecerimus, verēdum esse potius ne pronomen σὺ perperam in constructione vocatiui vsurpetur, quam in constructione nominatiui. Rationes nostræ, istæ sunt. Primū, nominatiuus nominum frustra comparatur no-

η', Ὅτι ἡ σὺ μᾶλλον εὐθείας ἐστὶν, ἢ κλητικῆς, ὡς οἴεται Τρύφων.

Καὶ δῆλον ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην σύμπτωσιν ὁ Τρύφων ἐν τῷ περὶ προσώπων, αἴτιος ἀφορμῆς ἐγένετο τοῖς ἐθέλουσι πρὸς αὐτὸν ἀντιλέγειν· οὐ παραδεξάμενος τὴν συνέμπτωσιν τῆς εὐθείας καὶ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τῆς σὺ ἀντωνυμίας. φησὶ γὰρ μόνης εἶναι κλητικῆς, διὰ τὴν σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος. ὡς γὰρ φαμὲν Ἀρίσταρχε γράφε, καὶ ἔτι ἐπὶ ὁριστικῆς προφορᾶς, Ἀρίσταρχε ἀναγινώσκεις, ἢ κατ' ἐρώτησιν τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον, καὶ τὸ σὺ γράφε, ἢ σὺ γράφεις, τὴν κλητικὴν ὁμολογεῖ. Κἀκεῖνο δὲ παρατίθεται, ὡς ἡ μὲν εὐθεῖα, ἐν τρίτῳ προσώπῳ νοεῖται, ἥ γε μὴν κλητικὴ, ἐν δευτέρῳ· οὗ ἐστι καὶ ἡ σύ. καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν λόγον τῆς κλητικῆς πιστοῦται πρὸς τοὺς ζητήσαντας, πῶς ἂν συσταίη κλητικὴ, εὐθείας μὴ οὔσης, τὸ, καὶ εὐθείας γε μὴν οὔσης, μὴ ὑπάρχειν κλητικὴν, ἐπὶ τοῦ ἐκεῖνος καὶ τοῦ αὐτὸς, καὶ ἐπὶ τῶν οὐ δυναμένων κλητικὴν ἐπιδέξασθαι. τὴν πρὸς αὐτὸν ἀντίρρησιν γινομένην, ἐπιτομώτερον ἐκθησόμεθα· ἐκεῖνο ἔτι προστιθέντες, ὡς μᾶλλον παρακινδυνεύεται ἡ σὺ ἀντωνυμία κατὰ τὴν τῆς κλητικῆς σύνταξιν, ὡς οὐ δεόντως παρειλημμένη, ἤπερ κατὰ τὴν τῆς εὐθείας. ἔχει δὲ τὰ τοῦ λόγου οὕτω· τὸ πρῶτον, ὅτι ματαίως ἡ ἐν τοῖς ὀνόμασιν εὐθεῖα παραβάλλεται

ἴσ. συνέμπτωσιν

βάλλεται τῇ τῶν ἀντωνυμιῶν· [τοῦτο γὰρ ἐξαίρετον ἔχει ἡ ἀντωνυμία, τὸ καὶ ἐν πρώτῳ] καὶ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ ἐν εὐθείᾳ παραλαμβάνεσθαι, οὐ δυναμένων τῶν ὀνομάτων τὸ τοιοῦτον ἀναδέξασθαι, καθὼς παρεστήσαμεν. ἀλλὰ καθὸ δεύτερον πρόσωπον, διὰ τοῦτο κλητικὴ οὐδὲν κωλύει καὶ τὰς ὑπολοίπους τῶν πλαγίων κατὰ δεύτερον πρόσωπον κλητικὰς εἶ(ναι). καθάπερ οὖν ἐκεῖναι αἱ τ' ὀνομάτων ἐν πλαγίᾳ πτώσει κεκλιμένων παρελήφθησαν, οὕτω καὶ [τὸ] ἡ σὺ αἱ τ' εὐθείας. εἰ δὲ, σοὶ ὄντι ἀγαθῷ, καὶ σὲ ὄντα ἀγαθὸν, τῶν αὐτῶν πτώσεων, δῆλον ὅτι καὶ τὸ, σὺ ὢν ἀγαθός. εἰ τὰ ῥήματα μιᾶς συντάξεως ἔχεται, καὶ τὸ ἐγώ εἰμι, ὀρθῆς, καὶ τὸ ἐκεῖνός ἐστιν ὀρθῆς, δῆλον ὅτι καὶ τὸ σὺ εἶ, τῆς αὐτῆς πτώσεως εἴη. εἰ [τὸ εἶ οὐδέποτε κλητικῇ συντάσσεται, εὐθείᾳ δὲ, Ἀρίσταρχος εἶ, γραμματικὸς εἶ·] οὐ μὴν Ἀρίσταρχε εἶ, οὐδὲ γραμματικὲ εἶ· πῶς οὐ δοθήσεται, ὅτι τὸ σὺ εἶ, ἐν εὐθείᾳ συντάξει ἐστίν; οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἀληθές ἐστιν, ὡς ἀπολύτοτε αἱ εὐθεῖαι τῶν ὀνομάτων ἐν τρίτοις καταγίνονται, καθὼς ἀπεδείξαμεν, ὅτι τὰ ὑποτακτικὰ τῶν ῥημάτων τὰς εὐθείας συγκλείει εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον· εἴπερ τὰ πρῶτα πρόσωπα, πληθυντικὰ ὄντα, σύλληψιν αἰαδέχεται δευτέρου καὶ τρίτου τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, ἵνα φαμὲν.

ἴσ. ἀλλ' εἰ

ἅπασαι

ἴσ. ἀφ- κτικά: ἴσ. ὑπαρ- κτικά D.

minatiuo pronominum. hoc enim præcipuum habet pronomen, vt in prima etiam & secunda persona sumatur in nominatiuo; quãquam nomina (sicuti planũ fecimus) eas personas nõ recipiant. At si, quia secundæ personæ est, propterea vocatiuus est, sequitur vt etiam eius obliqui casus in secunda persona sint vocatiui. Ergo quemadmodũ illi pro nominibus in obliquo casu inclinatis sumuntur, ita etiam σοὶ sumitur pro nominatiuo. nam si dicere licet σοὶ ὄντι ἀγαθῷ, & σὲ ὄντα ἀγαθὸν, in eodem casu, licebit nimirum dicere etiam σὺ ὢν ἀγαθός. Præterea si verba sequũtur vnam cõstructionem, & ἐγώ εἰμι est recti casus, sicuti etiã ἐκεῖνος ἐστιν, sequitur vt etiã σὺ εἶ sit eiusdem casus: Adde illud etiã, si verbum εἶ numquam cũ vocatiuo, sed cum nominatiuo construitur, Ἀρίσταρχος εἶ, γραμματικὸς εἶ, non Ἀρίσταρχε εἶ, neque γραμματικὲ εἶ: cur non concedatur etiam σὺ εἶ in constructione recti casus esse? Nam ne illud quidem verum est, omneis rectos nominum casus in tertia persona versari: id quod iam demonstrauimus, cum docuimus modos subiunctiuos verborum concludere rectos casus in primam & secũdam personam: siquidem primæ psonæ, si sint pluralis numeri, secũdæ ac tertię personæ conceptionẽ in eodem casu recipiunt: vt, cũ dicimus,

ſeparatim quidem, ἐμοὶ, σοὶ, καὶ Διονυσίῳ ἐλάλησε Τρύφων: per cõceptionem autem, ἡμῖν ἐλάλησε Τρύφων, itemque in reliquis obliquis: cur non concedatur, vt ἐγὼ, & σὺ, & Τρύφων, in iiſdem verſentur caſibus; cũ habeant rurſus per conceptionem nominatiuum in numero plurali, ἡμεῖς παρεγινόμεθα. Idem probari poteſt etiam ex coniunctionũ conſtructione. nam caſualia, copulata in eadem verborum ſocietate, eundem etiam caſum procul dubio ſequũtur: ἢ ἐμοὶ χαρίζεται Τρύφων, ἢ σοὶ, ἢ Διονυσίῳ: ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων, ἢ σοῦ, ἢ Θέωνος. neq; eſt dubiũ quin, ſi quid interueniat quod ſit a caſu alienũ, aut ſolœciſmum faciat, aut alterius verbi interuentum: vt, ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων, ἢ σοῦ, ἢ Δίωνος, propter ſocietatem verbi; quoniam dici poteſt, ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων, ἢ σοὶ ὁμιλεῖ. Cum igitur ſit vnum verbum, & oratio ſit congrua, datur etiam omnino eoſdem eſſe caſus. ergo, ἢ ἐγὼ ἀπέρχομαι, ἢ σὺ, ἢ Διονύσιος: hic, ſi oratio eſt incõgrua, etiam ille nominatiuus σὺ fuerit alterius caſus: ſin cõgrua, datur ſimul vt ſit rectus caſus. Præterea ne illud quidem concedo, σὺ γράφεις eſſe in conſtructione vocatiui. hoc enim ipſum non repræſentabit σὺ, quia recti caſus, ſed quia etiã vocatiui: quod ſi intelligatur, recti caſus eſt, ſimile illi ἐγὼ γράφω, κἀκεῖνος γράφει. quod ſi accedat, quem-

κατὰ μὲν μερισμὸν, ἐμοὶ, σοὶ, καὶ Διονυσίῳ, ἐλάλησε Τρύφων· κατὰ δὲ σύλληψιν, ἡμῖν ἐλάλησε Τρύφων· καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν· πῶς οὐκ ἂν δοθείη τὸ, ἐγὼ καὶ σὺ καὶ Τρύφων, ἐν ταῖς αὐταῖς πτώσεσι καταγίνεσθαι· συνιόντος πάλιν τοῦ κατὰ σύλληψιν πληθυντικοῦ ἐν εὐθείᾳ, ἡμεῖς παρεγινόμεθα. Ἔστι καὶ ἐκ τῆς συντάξεως τῶν συνδέσμων τὸ τοιοῦτον παραστῆσαι. συνδεόμενα τὰ πτωτικὰ κατὰ τὴν αὐτὴν κοινότητα τῶν ῥημάτων, πάντως καὶ τῆς αὐτῆς πτώσεως ἔχεται· ἢ ἐμοὶ χαρίζεται Τρύφων, ἢ σοὶ, ἢ Διονυσίῳ· ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων, ἢ σοῦ, ἢ Θέωνος. καὶ σαφὲς ὅτι τὸ παρεμπίπτον ἀλλότριον τῆς πτώσεως, ἢ σολοικισμὸν ποιήσει, ἢ παρέμπτωσιν ἑτέρου ῥήματος, ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων, ἢ σοῦ, ἢ Δίωνος· διὰ τὴν κοινότητα τοῦ ῥήματος· ἐπεὶ οἷόν τε φάναι, ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων, ἢ σοὶ ὁμιλεῖ. ὁμολόγως οὖν, ἑνὸς ὄντος τοῦ ῥήματος, καὶ λόγου καταλλήλου ὄντος, δίδοται καὶ τὰς αὐτὰς πτώσεις εἶναι· ἢ ἐγὼ οὖν ἀπέρχομαι, ἢ σὺ, ἢ Διονύσιος. καὶ εἰ μὲν ἀκατάλληλος ὁ λόγος, εἴη ἂν καὶ τὸ σὺ ἑτέρας πτώσεως· εἰ δὲ κατάλληλος, δίδοται καὶ τὸ εὐθείας εἶναι. Ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο δίδωμι, ὡς καὶ τὸ σὺ γράφεις, ἔστιν τῆς ἐν κλητικῇ συντάξει. [τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐ παραστήσει τὸ σὺ, ὅτι καὶ εὐθείας, ἀλλ' ὅτι καὶ κλητικῆς] ὅπερ τὸ ἐννοούμενον, εὐθείας ἐστὶν, ὅμοιον τῷ ἐγὼ γράφω, κἀκεῖνος γράφει· ἐπερχόμενον δὲ ἐπιχ.

κατὰ τὴν

κατὰ τὴν σύ, καὶ ἐπιστρέφον τὸ προσφωνούμενον, κλητικὴν ὁμολογήσῃ, οὐ δεόντως παρειλημμένην κατὰ τὸ ἀντωνυμικὸν ἔθος. ἐδείξαμεν γὰρ ὅτι οὐ δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον, ἐπενοήθη τὸ μόριον· ἡ δὲ κλητικὴ τῶν ὀνομάτων, φθάνει κατὰ τὸ δεύτερον. καὶ σαφὲς ὅτι ἐν κλητικῇ περισσὴ ἡ ἀντωνυμία ἐστίν. οὐδὲ γὰρ ἔχει ἀπολογίαν ἥνπερ ἔχουσιν αἱ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἀντωνυμίαι, ὡς, δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι, περισσαὶ αὗται ἐγίνοντο· ἐφ' ὧν ὁ λόγος ὡς ἕνεκα τῆς δείξεως ἢ τῆς ἀναφορᾶς, παρειλημμέναι εἰσί· καθὸ ἀδύνατον πάλιν τὸ ὄνομα τὸ τοιοῦτον ἐμφανίσαι. παραλαμβανομένη γὰρ ἡ σὺ κατὰ κλητικὴν, οὔτε ἀναφορὰν ἠδύνατο παραστῆσαι· (δευτέρου γὰρ προσώπου) οὔτε τὴν δεῖξιν, καθὸ οἱ προσφωνούμενοι ἐπιστρέφονται, καὶ οὐ δείκνυνται· ὅπου γε καὶ τοὺς μὴ ὑπ' ὄψιν πίπτοντας φθάνει ἡ κλητική. οἱ γοῦν προσφωνούμενοι διὰ τὰς ἀντωνυμίας, δυσανασχέτως ἔχουσι· σαφὲς ὅτι ἐπιζητοῦντες τὸ ἴδιον ὄνομα· καίπερ ἐπὶ τῶν συζύγων ἀντωνυμιῶν τοῦ τοιούτου παρεπομένου. οὐ γὰρ ἐνεχώρει ἡ ὀνοματικὴ θέσις, καθὼς ἐπεδείξαμεν. πῶς οὖν ἡ οὐ δεόντως παραλαμβανομένη ἀντωνυμία, παράξεται μὲν τὴν ἀναγκαίως παρ[...]

Soph. (margin)

[illegible] (margin)

admodum nominatiuus, & conuertat personã vocatam, vocatiuum præ se feret, sumptum non recte iuxta pronominum consuetudinem. ostẽdimus enim pronomen inuentum fuisse, quoniã nomina non poterant in prima & secũda persona sumi. Porro nominum vocatiuus etiam ad secundam personam peruenit. Itaque patet superfluum in vocatiuo esse pronomen. nam non potest se tueri, quemadmodum pronomina personæ tertiæ, cum superflua esse dicebantur, quoniam nomina pro tertia persona sumuntur: sed afferebatur ratio, sumi pronomina demõstrationis aut relationis causa: id quod nomẽ nõ potest indicare. nam pronomen σύ, sumptum in vocatiuo, neque relationem potest declarare, (secundæ enim personæ est: neque demonstrationem; quoniã qui vocantur, conuertuntur, non demonstrãtur: quandoquidem vocatiuus etiam eos assequitur qui non cadunt sub aspectum. nam qui sic vocãtur, indignãtur propter pronomẽ ipsum; suum nimirum nomen tantummodo quærentes. quãquam hoc ipsum accidat in eiusdem ordinis pronominibus, in quibus nõ habet locum (quẽadmodum demõstrauimus) nominum positio. Ergo qui fiat vt pronomen non congrue assumptum, remoueat pronomen assumptum necessario in se-

cunda persona, & in casu recto; ipsum referat opinionem quod sit solius vocatiui? Superfluum existimo alias orationis constructiones præterea afferre. res enim aperte demonstrata est.

Prisc.l. 17.

9, De vocatiuis qui non possunt existere in pronominibus.

Illud tamen non superfluum esse existimo, vt de reliquis etiam vocatiuis, pronominum inquam, aperte disseram. Similiter enim vocatiui etiam dualis & pluralis numeri, pronominibus adsunt in eandem vocem recti casus incurrētes; sed non in prima aut secunda persona; quoniam nemo se ipsum, aut absentes & longius remotas personas vocat. vocatiuus enim est casus personæ præsentis, quæ tantum distet vt vox loquentis ad eam peruenire possit. Recte igitur neque αὐτὸς [pronomen,] neque ἐκεῖνος, habent vocatiuum. persona enim abest, & ad significandam eius distantiam inuenta sunt hæc pronomina: distantia vero pugnat cum proprietate vocatiui. at pronomen σὺ, quod caret ea conditione quam pronomina superiora habent, etiam de vocatiuo congrue dicitur. Quare nonnulli temere veterum vsum damnarunt; illa tātum coniectura ducti, quod tertia persona in pronominibus non potest vocatiuum casum recipere; pronomen autē σὺ, est tertiæ personę. sed hoc est accidens,

πρὸς πρόσωπον ἐν εὐθείᾳ πτώσει, αὕτη δὲ ἀποίσεται τὸ, μόνης εἶναι κλητικῆς. Περιττὸν εἶμαι ἐπεισάγειν ἄλλας συντάξεις, τοῦ λόγου ἀνενδοιάστως ἀποδειχθέντος.

θ', Περὶ κλητικῶν τῶν μὴ δυναμένων συστῆναι ἐν ἀντωνυμίαις.

Ἐκεῖνό γε μὴν οὐ δοκεῖ μοι παρέλκειν, τὸ, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπολοίπων κλητικῶν, λέγω ἐν ἀντωνυμίαις, προσδιασαφῆσαι· ὡς κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν λόγον καὶ αἱ δυϊκαὶ καὶ αἱ πληθυντικαὶ σύνεισι πάλιν ἐν ὁμοφωνίᾳ οὖσαι τῆς κατ' εὐθεῖαν· ὥς γε μὴν ἐν πρώτῳ ἢ τρίτῳ, ἴσ. ὧ γε καθότι οὔτε ἑαυτόν τις προσκαλεῖται, οὔτε τὰ ἀπόντα καὶ κεχωρισμένα τῶν προσώπων. κλητικὴ γὰρ, παρόντος προσώπου πτῶσίς ἐστι, τοσαύτην ἔχοντος ἀπόστασιν, ἐφ' ὅσην αὐτὴ ἡ φωνὴ συντείνει ἐφ' ᾧ ν(ει). ὀρθῶς οὖν οὔτε ἡ αὐτὸς κλητικὴν ἔχει· (ἄπεστι γὰρ) οὔτε ἡ ἐκεῖνος· εἰς ἀπόστασιν γὰρ προσώπου ἐπενοήθη· ἥ τις μάχεται τῷ ἰδιώματι τῆς κλητικῆς. ἡ γοῦν σὺ, οὐ ταὐτὰ ἐπιδεξαμένη ταῖς προκειμέναις ἀντωνυμίαις, δεόντως καὶ ἐπὶ κλητικῆς τίθεται· διὸ καὶ μάτην κατεμέμψαντο τὴν τῶν ἀρχαίων χρῆσιν· αὐτὸ μόνον ὑπολαβόντες, ὡς τὸ τρίτον πρόσωπον ἐν ἀντωνυμίαις, ἀπαράδεκτόν ἐστι κλητικῆς πτώσεως· τὴν δὲ τὸ σὺ τρίτον· τοῦτο δὲ παρεπόμενον γρ. ὅτι τὸ τρίτον, ἀλλὰ τὸ παρεπόμενον, τῷ τ.

τῷ τρί-

τοῦ τρίτου ἐστὶν· ἐπεὶ καὶ τὰ ὀνόματα τρίτου προσώπου ἐστὶ, καὶ οὐκ ἄμοιρα κλητικῆς πτώσεως. Ἀκόλουθόν ἐστι διαλαβεῖν καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς κτητικαῖς κλητικῶν. αἱ μὲν οὖν τοῦ πρώτου προσώπου, καὶ ἕνεκα τοῦ παρεπομένου λόγου, συνίστανται † καὶ τῆς συνούσης χρήσεως· οἷόν τε γὰρ προσφωνεῖν τὰ ὑπαρχόμενα κτήματα· ὅπου γε καὶ ἐν εὐθείᾳ δεύτερον πρόσωπον λέγεται κατὰ τὰς ὑπαρκτικὰς συντάξεις· ἡμέτερος ὑπάρχεις φίλος, ἐμὸς εἶ γνώριμος· ἀλλὰ πατὴρ τεὸς εἰμί. ἔστι δὲ καὶ τὰ τῆς χρήσεως· ὡσεὶ ὁ Νέστωρ τοὺς ἰδίους παῖδας προσφωνεῖ, παῖδες ἐμοί· καὶ ἔτι παρὰ Καλλιμάχῳ, ὦ ἐμαὶ τοῦ ἀπιόντος ἄγκυραι· καὶ ἐπὶ τῆς συλλαμβανούσης τοὺς ἄλλους παῖδας Ἀθηνᾶς, ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη. ἥ γε μὴν κατὰ τὸ τρίτον, ὑπὸ μὲν τοῦ λόγου συνίσταται. † οἷόν τε γὰρ τὸ τινὸς κτῆμα [προσφωνεῖν·] ὡς ἔστιν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τῶν κλητικῶν ὀνομάτων. καὶ ταῦτα γὰρ † ἐν δυσὶ προσώποις καταγινόμενα, ἔχει χρῆσιν τῆς κλητικῆς, Ἀρίσταρχε, ἄνδρε, αἰώνιε. ὅπερ ἂν συμβαίη κἀπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν. συσταίη γὰρ ἂν ἡ σφέτερε, οὔ γε μὴν τὰ τῆς χρήσεως ἐγένετο ἡμῖν ἐμφανῆ. τὰ γὰρ ἐπὶ δευτέρου προσώπου, οὐ μόνον ἡ χρῆσις κατέλειψεν, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος ἀδύνατα ἀπέχειν· οὐχ ὡς οἴεται Ἄβρων, ὅτι διάφορος ὁ ἐπ' αὐτοῦ

Ισ. συνέχει D.
Ισ. ἐπ' αὐτοῖς· ἢ, ἐν αὐτοῖς

personæ tertiæ: quandoquidem nomina quoque sunt personæ tertiæ, & nihilominus non carent vocatiuo. Consequens est vt etiam de vocatiuis pronominum possessiuorum differamus. Vocatiui igitur possessiuorum primę personæ, cum propter supradictam accidẽtis rationem consistunt, tum etiam propter vsum comitantem. licet enim appellare res possessas, quæ subaudiũtur; quãdo etiam in recto casu secunda persona dicitur in cõstructione verbi substantiui; ἡμέτερος ὑπάρχεις φίλος, ἐμὸς εἶ γνώριμος: ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι. Vsus præterea id comprobat: in eo loco vbi Nestor suos appellat filios, παῖδες ἐμοί: & apud Callimachum, ὦ ἐμαὶ τοῦ ἀπιόντος ἄγκυραι: & in eo loco vbi Minerua ceteros Iouis filios complectitur, ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη. At vocatiuus tertiæ personæ, potest etiam ipse consistere; & ratio non repugnat. licet enim tẽ possessam a tertia persona vocare; sicut etiam in possessiuis nominibus licet cognoscere: nam hæc etiam versantur in duabus personis; & tamen vsum vocatiui retinent; Ἀρίσταρχε, ἀνδρεῖε, αἰώνιε. Idem accidet etiam in pronominibus. nam σφέτερε, posset consistere; sed eius vsus nusquã nobis apparet. At vocatiui possessiuorũ in secunda persona non solum in vsu non sunt, sed ab ipsa quoq; ratione reiiciuntur: non (vt putat Abrõ) quia diuersus numer⁹

Od. π.
Od. γ.
Od. α.

in eis fuerit; (nam ὑμέτερε, inquit, ſi ſit plurale, referetur ad poſſeſſorem; ſin ſingulare, ad rem poſſeſſam. in quo perſpici poteſt eum conceſſurum, ſecundæ perſonæ vocatiuũ fore, ſi pronomen pares habeat numeros; ſi quis dixerit ὦ ὑμέτεροι) ſed cauſa cur pronomen non cõſiſtar, eſt diuerſus caſus. Hoc autẽ ꝓbatur his rationibus. Quælibet perſona pluralis numeri, conſtat ex ſingulari eiuſdẽ caſus: ſiue ſit per cõceptionẽ diuerſarũ perſonarum, ſiue conſtet ex ſimilibus. Diuerſarum perſonarũ exemplum eſt, ἐμὲ, καὶ σὲ, καὶ τοῦτον ἐθεάσατο Τρύφων: ἐμοὶ, καὶ σοὶ, καὶ τοῖς περὶ Διονύσιον, ἐλάλησε Τρύφων: quod per conceptionem fiet, ἡμᾶς ἐθεάσατο, ἡμῖν ἐλάλησε Τρύφων. Similium perſonarũ exemplum eſt, σὲ καὶ σὲ ἐθεάσατο Δίων: per conceptionem, ὑμᾶς ἐθεάσατο Δίων: τοῦτον καὶ τοῦτον μέμφομαι: per conceptionem, τούτους μέμφομαι. Hac re conceſſa, illud ſimul cõceditur; omneis perſonas habere facultatem ſui vocandi, vt habet ὑμεῖς, ὑμᾶς. Ergo ὑμέτεροι eſt ſecundæ perſonæ, vtramque perſonam continẽs. nam & poſſeſſores vocantur, propter pronomen inſitũ; & res poſſeſſæ, propter inſitum vocatiuum. cum igitur vtraq; perſona ſit ſecunda, caſibus tamen diuerſæ ſunt: ſiquidem genitiuus poſſeſſorũ, vocatiuus rerum poſſeſſarum in eis

ἀριθμὸς γενήσεται)· (τὸ γὰρ ἡμέτερέ φησι, πληθυντικὸν μὲν ἀκολουθήσεται κατὰ τὸν κτήτορα· ἑνικὸν δὲ, κατὰ τὸ κτῆμα. καὶ σαφὲς ὅτι δώσει τὸ ὑπάρξαι κλητικὴν δευτέρου προσώπου, ἰσαρίθμου καθεστώσης τῆς ἀντωνυμίας, εἴ τις φαίη ὦ ὑμέτεροι) ἔστιν οὖν αἴτιον τοῦ μὴ συνίστασθαι τὴν ἀντωνυμίαν, τὸ διάφορον τῆς πτώσεως, ἔχοντος τοῦ λόγου οὕτω. πᾶν πρόσωπον πληθυντικῶν, συνέστηκεν ἐξ ἑνικῶν ὁμοιοπτώτων, ἐάν τε δὴ κατὰ σύλληψίν ἐστι διαφόρων προσώπων, ἐάν τε καὶ ἐξ ὁμοειδῶν συνεστήκει. διαφόρων μὲν οὖν προσώπων, ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τοῦτον ἐθεάσατο Τρύφων· ἐμοὶ καὶ σοὶ καὶ τοῖς περὶ Διονύσιον, ἐλάλησε Τρύφων· ὃ γενήσεται, ἡμᾶς ἐθεάσατο, ἡμῖν ἐλάλησε [Τρύφων.] ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν προσώπων, σὲ καὶ σὲ ἐθεάσατο Δίων, ὑμᾶς ἐθεάσατο Δίων· τοῦτον καὶ τοῦτον μέμφομαι, τούτους μέμφομαι. δεδομένου δὲ τοῦ τοιούτου, δίδοται κἀκεῖνο, ὡς πάντα τὰ πρόσωπα προσφώνησιν ἔχει τὴν πρὸς αὐτά, ὡς ἔχει τὸ ὑμεῖς, ὑμᾶς. τὸ δὴ οὖν ὑμέτεροι, δευτέρου ἐστὶ προσώπου κατ᾽ ἄμφω τὰ πρόσωπα. καὶ γὰρ προσφωνοῦνται οἱ κτήτορες, ἕνεκα τῆς ἐγκειμένης ἀντωνυμίας καὶ τὰ κτήματα, ἕνεκα τῆς ἐγγινομένης κλητικῆς. ἀμφότερα οὖν δεύτερα καθεστῶτα, διάφορά ἐστι κατὰ τὰς πτώσεις· εἴγε γενικὴ μὲν ἔγκειται τῶν κτητόρων, κλητικὴ δὲ τῶν κτημάτων..

ἴσ. ὑμέτερε

ἴσ. πληθυντικὸν D.

ἴσ. δύπερα D.

κλητικοῦ. διὸ καὶ οὐκ ἀποδεδόμενοι μόνον πρὸς τὴν χρῆσιν, περιγράφομεν τὰς ἀντωνυμίας· πρὸς δὲ ἐκλελειμμένον λόγον, ἐπεὶ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἐμὸς, τὸ κλητικὸν παρεώσατο, ὡς ὁμόφωνον αἰτιατικῇ τῇ ἐμέ. καὶ ἴσως τοῦτο αἴτιον ἐγένετο τῆς ἐλλείψεως· καθὸ παραλαμβανόμενον, ἔμφασιν ἀκαταλλήλου λόγου παριστάνει. δεόντως γοῦν Ἀττικῷ σχήματι συνεχρήσατο ὁ ποιητὴς, κατεπείξαντος τοῦ λόγου παραλαβεῖν τὸ κλητικὸν σχῆμα, ἐν τῷ, γαμβρὸς ἐμὸς θύγατέρ τε. Πῶς ἄρ' οὐ δοθείη διὰ τὸν προκείμενον λόγον, καὶ διὰ τὰ συνυπάρχοντα αὐτῷ ἑνικὰ κατὰ γένος· οὐδετέρως μὲν, τέκνον ἐμόν· θηλυκῶς δὲ, μῆτερ ἐμή. τούτων γὰρ ὑπαρχόντων, ἀνάγκη καὶ τὸ ἀρσενικὸν συνυπάρχειν. εἴρηται ἡμῖν περὶ συνεμπτώσεως τῆς ἐμοῦ, πότε κτητική ἐστι, καὶ πότε πρωτότυπος, ἡνίκα καὶ περὶ τῆς Ζηνοδοτείου γραφῆς διελαμβάνομεν. πρόδηλός τέ ἐστι καὶ ἡ ἐμοὶ καὶ σοὶ ἀντωνυμία, συνεμπίπτουσα πληθυντικῇ συνάρθρῳ, καὶ δοτικῇ ἑνικῇ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον· οὐ μὴν οὐ κατὰ τρίτον. ὀρθοτονουμένη γὰρ ἡ ἑνικὴ, περισπᾶται· ἥ γε μὴν κτητικὴ, ὀξύνεται. σαφὲς δ' ὅτι καὶ ἐγκλιθεῖσαι αἱ πρωτότυποι, ἀποβάλλουσι τὴν συνέμπτωσιν. διὸ κἀκεῖνο τὸ ἀνάγνωσμα οὐκ ἐγκλινόμενον, τὴν κτη-

continetur. Quamobrē non solum vsu nixi, non circumscribemus hæc pronomina, sed etiam rationibus expositis confirmati. nā vsus etiam pronominis ἐμὸς vocatiuum reiicit; quoniam voce cōcurrit cū accusatiuo ἐμέ. Ac fortasse causa cur defecerit eius vocatiuus, illa est, ꝙ in constructione adhibitus, speciē præ se fert incongruę orationis. Recte igitur poeta figura Atticorum vsus est, vrgente oratione vt vocatiuo vteretur; in illo, γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε. Cur igitur hoc non concedatur, cum propter istam rationem propositam, tum propter vocatiuos singulares, qui sunt in eo, genere neutro, ac fœmineo? neutro, τέκνον ἐμόν: fœmineo, μῆτερ ἐμή. His enim vocatiuis in vtroque genere exsistētibus, necesse est vt etiam in masculino simul exsistat. De coincidentia vocis ἐμοῦ, iam disseruimus: nempe quando pronomē possessiuum, & quando primitiuum est; in eo loco in quo egimus de Zenodoti scriptura. Patet præterea, ꝓnomen ἐμοὶ & σοὶ coincidere cum nominatiuo plurali, qui habeat articulum; & datiuo singulari in prima & secunda persona; at nō in tertia. nam in hac datiuus singularis rectum habet tenorem, & circūflectitur; sed nominatiuus pluralis possessiui acuitur. Illud etiam perspicuū est, pronomina primitiua inclinata vitare coincidētiā: & iccirco illa lectio nō inclinata, pro-

Od. τ.

Il. χ.
Il. ε.

nomen possessiuum significat; οἱ δ' οἱ ἐκλάσθησαν: inclinata, (Il. φ.) & reiecto suo tenore in antecedentem syllabam, retinet Homeri consuetudinẽ, qui pro genitiuo datiuum vsurpat. Diximus etiã de coincidentia articulorum; subiunctiuos videlicet articulos in eandem incurrere vocem, ac pronomina possessiua in tertia persona: atque ideo, si casualia iungantur, possessiua esse pronomina; vt, (Od. δ.) ὃν γόνον· (Od. ν.) οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ παιδί: (Od. ι.) ᾧ θυμῷ εἴξασα: (Il. π.) ἣ κεφαλῇ φορέεσκεν: (Od. α.) ἣ ἑὸν αὐτοῦ χειρός: verbis autẽ subsequentibus, figura rursus fit congrua; quia recipiunt articuli constructionem. siquidem hociam est demonstratum, subiunctiuos articulos cum verbo construi; (Il. α.) ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε: cuius orationis ordo hic est, ἣ ἔθηκε μυρία κακὰ τοῖς Ἕλλησιν: (Il. η.) ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος, ὅς εἰρόμενός με. Sed difficile est omnium orationis partium coincidẽtiam proferre. Sufficit tamen ea quæ est exposita, ad reliquam repræsentandam.

10, *Partes orationis coincidentes, pati solœcismum; siquidem etiam solitariæ idem faciunt.*

Illud tamen non est prætermittendum, quod in nominatiuis pluralibus masculinorum ac fœmininorum, oratio incongrua facile apparet, si cum singulari eos construamus; si dixerimus, οἱ ἄνδρες λέγει, αἱ γυναῖκες λέγει: in neutrorum tamen prolatione, non ita apparet; quam-

ζικὴν ἀντωνυμίαν σημαίνει, οἱ δ' οἳ ἐκλάσθησαν· ἐγκλιτικῶς γε μὴν ἀναγνωσθέν, ἡνίκα ὀξυνόμενον τὴν δὲ συλλαβήν, ἔθος τηρεῖ Ὁμηρικόν, τὸ, δοτικὴν ἀντὶ γενικῆς παρειλῆφθαι. † εἴπομεν καὶ περὶ συμπτώσεως τῶν ἄρθρων, ὡς τὰ ὑποτακτικὰ τῶν κτητικῶν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ὁμοφωνεῖ· καὶ ὡς πάλιν διὰ τὸ τοιοῦτον, πτωτικῶν μὲν συνιόντων, κτητικαί εἰσιν ἀντωνυμίαι τὰ τοιαῦτα, ὃν γόνον, οὕνεκ' ἄρ οὐχ ᾧ παιδί· † ᾧ θυμῷ [εἴξασα·] ἣ κεφαλῇ φορέεσκεν· ἣ ἑὸν αὐτοῦ χειρός· ῥημάτων δὲ ἐπιφερομένων, πάλιν κατάλληλα τὰ σχήματα γίνεται, ὀρθὴν ἀναδεξάμενα σύνταξιν· εἴγε καὶ τὸ τοιοῦτον ἐδείχθη, ὡς καὶ τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα ἐπὶ ῥῆμα φέρεται, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε· τοῦ ἑξῆς ὄντος, ἣ ἔθηκε μυρία κακὰ τοῖς Ἕλλησιν· ὅς ποτ' ἐμ' εἰρόμενος, ὃς εἰρόμενός με. Δυσέφικτόν ἐστι τὴν ἐν ἅπασι τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου συνέμπτωσιν παραθέσθαι. ἀρκετὴ γάρ ἐστι καὶ ἡ προκειμένη, εἰς τὸ παραστῆσαι τὴν ὑπόλοιπον συνέμπτωσιν. παισὶ

ι, *Ὅτι τὰ συνεμπίπτοντα τῶν μερῶν τοῦ λόγου σολοικίζεται, εἴπερ τὰ μοναδικά.*

Οὐ μὴν ἐκεῖνο ἄξιόν ἐστι παραλιπεῖν, διότι ἐπὶ μὲν ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν εὐθειῶν πληθυντικῶν, προφανὲς γίνεται τὸ ἀκατάλληλον, ποιούμενον σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ ἑνικόν, εἰ φαίημεν, οἱ ἄνδρες λέγει, αἱ γυναῖκες λέγει· οὐ μὴν κατ' οὐδετέραν προφοράν,

καὶ τὸ

καὶ τὸ αὐτὸ δηλούμενον ᾖ, μόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐνηλλαγμένου, εἰ φαίημεν, τὰ χρύσεια λέγει. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ ἄπορον ἐπιλύει, ὡς Βοιώτιόν ἐστιν ἔθος, ὅμοιον τῷ παρὰ Πινδάρῳ, † ἀχεῖται ὀμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς. αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐπιζητεῖ ὁ λόγος, ὡς λανθάνει τὸ σχῆμα τὸ τοῦ οὐδετέρου. ὅτι γὰρ οὐδὲν ἡ τοῦ γένους σύνταξις παρεκλύει τὸν λόγον, ὡς ὅτι τὰ οὐδέτερα προσμόδιά ἐστι τοῖς ἑνικοῖς, σαφὲς ἐκ τοῦ ἐν μόνοις ἀπτώτοις ἀδιάφορον τὴν τῶν γενῶν σύνταξιν. πᾶν γὰρ μέρος λόγου ἄπτωτον, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει σύνταξιν ἅπασι τοῖς γένεσιν. Ἔστι δὲ καὶ οὕτω φάναι. ἐδείξαμεν ἐν τοῖς προκειμένοις, ὡς οὐδὲν μέρος λόγου γίνεται ἀκατάλληλον, ἐν ᾧ μὴ διεκρίθη· ὡς τὰ ἐπιρρήματα ἐν ἀριθμῷ· χωρὶς εἰ μὴ αὐτὰ δηλώσει ἀριθμόν, οὐκ ἐν διαφόροις χρόνοις· χωρὶς εἰ μὴ αὐτὰ πάλιν διαστέλλει χρόνῳ, ὡς ἐν τῷ χθὲς, αὔριον, καὶ ἄλλοις, οἷς παρεθέμεθα. οἱ σύνδεσμοι, ἀριθμὸν οὐκ ἐπιδεξάμενοι, οὐδὲ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἁμαρτάνουσιν· ἀλλ' οὐδὲ γένος. πρόδηλον τὸ εἰρημένον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

χεῖον D.

ια΄. Ὅτι τὸ σπάρτα λέλυνται, καταλληλότερον τοῦ δοῦρα σέσηπε.

Τὰ δὴ ῥήματα, γένος μὲν οὐ διακρίνει, ἀριθμὸν δὲ καὶ πρόσωπον, καὶ ἄλλα περὶ ἃ καταγίνεται. οὐκ ἄρα

quam idem significetur, forma tantum generis immutata; si dixerimus, τὰ χρύσεια λέγει. nam ne illud quidem tollit dubitationem, quod more Bœotiorum ita dicatur, ad similitudinem illius quod est apud Pindarum, ἀχεῖται ὀμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς. nã id ipsum quærit oratio; quia figura neutri delitescit. nam quod generis constructio non soluit quæstionẽ, nempe quod neutra cum singulari numero apte iungantur, potest ex eo perspici, quod generum constructio fit indiscriminatim in iis tantũ partibus quæ carent casu. etenim quælibet orationis pars quæ casu caret, vnam & eandem habet constructionem cum omnibus generibus. Licet etiam sic dicere: Demonstrauimus in superioribus, nullam partem orationis fieri incongruam in eo in quo nulla discretio facta est; vt aduerbia in numero; nisi ipsa numerũ significent: non in diuersis temporibus; nisi rursus ipsa tempore distinguant; vt in illis, χθὲς, αὔριον, & in aliis quæ supra exposuimus. Coniunctiones numerum non recepẽrũt. ergo in numeris nihil peccãt: sed ne in genere quidẽ. Eadẽ ratio perspicua est in omnibus orationis partibus.

11, *Illud Homeri, σπάρτα λέλυνται, esse magis congruum quam δοῦρα σέσηπε.*

At verba, genus illa quidẽ non distinguũt; numerum & personã distinguũt, & alia, in quibus videl. versantur. Ergo

non est intelligendum, in diuersa figura esse neutrum, & in diuersa masculinũ aut fœmininum. Ergo quî dicimus, λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι, & λέγει τὰ παιδία? Quod si numerum singularem indicat, fiet nimirũ pluralis vna cum pluralibus, quibus cum iunctum est. fit

Il. ς. autem perspicuũ, illud, ἀπάρτα λέλειπται, dictum magis secundum analogiam, quam

Il. β. δοῦρα σέσηπε. licet enim arguere figuram cũ ex primis, tum ex secundis personis. nam si recte dicimus, φιλοπονούμενα παιδία ὄντα, non φιλοπονοῦ παιδία ὄντα: & in secundis personis similiter: cur non concedatur, perperam dici φιλοπονεῖ παιδία ὄντα? Atque hæc est demonstratio veræ rationis. Caussam tamen esse existimo, cur verba receperint cõstructionem singularem, non aliam, quam vocis similitudinem, quã habet nominatiuus cum accusatiuo: id quod non accidit masculinis ac fœmininis generibus. & ideo in nominatiuo quidem incõgruitas illustris est, in illo nimirum, οἱ ἄνδρες γράφει: sed non ita in accusatiuo: persona enim γράφει, transitiue accipitur, ἄνδρας γράφει. Casus igitur, in propriis vocibus distributi, discretionem faciunt congruæ & incõgruæ orationis: sed in neutri figura, quoniam hæc ratio non accidit, euenit vt altera figura, accusatiui inquam, naturá quodãmodo sequatur. Exempli gratia;

ὀφείλει γινώσκειν ἐν διαφόρῳ σχήματι οὐδέτερον, καὶ ἐν διαφόρῳ τὸ ἀρσενικὸν ἢ τὸ θηλυκόν. πῶς οὖν φαμέν, λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι, καί, λέγει τὰ παιδία; εἰ γὰρ ἀριθμὸν παρεμφαίνει, σαφὲς ὅτι συμπληθυνθήσεται τοῖς συνοῦσι πληθυντικοῖς. καὶ δῆλον ὅτι τό, ἀπάρτα λέλειπται, ἀναλογώτερον τοῦ δοῦρα σέσηπε. πάρεστι καὶ ἐκ τῶν πρώτων καὶ δευτέρων διελέγξαι τὸ σχῆμα. εἰ γὰρ ὑγιὲς τὸ φάναι, φιλοπονούμενα παιδία ὄντα, οὐχὶ φιλοπονοῦ παιδία ὄντα· καὶ ἔτι ἐπὶ δευτέρων προσώπων ταὐτό· πῶς οὐ δοθήσεται, ἄλογον μὲν καθίστασθαι τό, φιλοπονεῖ παιδία ὄντα; καὶ αὕτη μὲν ἀπόδειξίς ἐστι τοῦ ὑγιοῦς λόγου. Αἴτιον μέντοι ὑπολαμβάνω τοῦ παραδέξασθαι τὴν ἑνικὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα, οὐκ ἄλλό τι, ἢ τὴν ὁμοφωνίαν τῆς εὐθείας, ὡς πρὸς τὴν αἰτιατικήν. ὅπερ οὐ παρείπετο τοῖς τε ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς. διὸ καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ προφανὴς ἡ ἀκαταλληλότης γίνεται ἐν τῷ, οἱ ἄνδρες γράφει· οὐ μὴν ἐν αἰτιατικῇ. ἐν μεταβάσει γὰρ τὸ πρόσωπον νοεῖται τοῦ γράφει, ἄνδρας γράφει. Αναμερισθεῖσαι οὖν αἱ πτώσεις ἐν ἰδίαις φωναῖς, διέκριναν τό τε κατάλληλον καὶ ἀκατάλληλον. οὐ τοῦ τοιούτου δὲ παρεπομένου κατ' οὐδέτερον σχῆμα, συνέβαινε τὸ μὲν ἕτερον φυσικώτερόν πως ἔχειν, λέγω δὲ κατ' αἰτιατικήν. φέρε εἰπεῖν,

γράφει

γράφει τὰ παιδία, ὡσεὶ καὶ γράφει τοὺς παῖδας· κἀπεὶ ἐν μὲν τῷ ἀρσενικῷ οὐχ αἱ αὐταὶ φωναί· γράφει γὰρ οἱ παῖδες· ἐν δὲ τῷ οὐδετέρῳ ταὐτό, ὅπερ ἦν ἀνακόλουθον τῇ πρὸς τὴν αἰτιατικὴν ὁμοφωνίᾳ, συμβὲχον τὸ σχῆμα, δυσληπτον ἐποίει τὸ ἀκατάλληλον· καὶ διότι λανθάνει.

γράφει τὰ παιδία: perinde ac ſi dicamus γράφει τοὺς παῖδας. Et quoniam in maſculino eædem voces non ſunt; (nã eſſet γράφει οἱ παῖδες) in neutro autem eædem ſunt; quod erat inconſequens, propter ſimilitudinem vocis cum accuſatiuo, figura concurrens facit vt incongruitas difficile poſſit percipi: & propterea figura deliteſcit.

ιϛ, Τίς ἡ ἀφορμὴ τοῦ συντάσσεσθαι τὰ ἀπαρέμφατα τοῖς ῥήμασι· καὶ εἰ ἐπιρρήματά εἰσιν, ἢ οὔ· καὶ ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὸ ἐπίρρημα, οὐ ταὐτόν ἐστιν.

12, Quid faciat vt infiniti modi cum verbis conſtruantur: & ſint, nec ne, aduerbia: &, non idem eſſe infinitũ modum & aduerbium.

τμῆμα β'

ἴσ. ὑπείληφα

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς καθολικῆς συντάξεως τῶν ῥημάτων· ἣν πάνυ διείληφα, πολυμερεστάτην οὖσαν, δεῖσθαι οὐ μετρίας ἐπιστάσεως. αἵ τε γὰρ παρεπόμεναι ἐγκλίσεις, λόγον ἀπαιτήσουσι τῆς συντάξεως, καὶ οἱ ἐν αὐταῖς διαμερισθέντες χρόνοι, καὶ ἡ συμπαρεπομένη διάθεσις, ἐνεργητικὴ οὖσα, ἢ παθητική· καὶ ἡ μεταξὺ τούτων πεπτωκυῖα μέση, οὐ προσχωροῦσα οὐδετέρᾳ· καὶ τὰ ἐγγινόμενα πρόσωπα ἐν τῷ καθόλου ἢ μερικῶς, ἢ οὐδ᾽ ὅλως· καὶ εἰ ἅπασαι σύμφωνοί εἰσιν αἱ διαθέσεις, ἥ τε ἐνεργητική, καὶ ἡ παθητική· τίνα τε αὐτῶν πλαγίαις θέλει ἐπαρτᾶσθαι· καὶ πότερον ἀδιαφόρως ἢ κατὰ μερισμὸν τὸν δέοντα τῶν πτώσεων. εἰσὶ καὶ ἄλλαι ἰδικώτεραι συντάξεις τῶν προκατειλεγμένων ἃς κατὰ τὸ ἐπιβάλλον διακρινοῦμεν.

Partis e Priſc. lib. 18.

Dicendum deinceps eſt de vniuerſali conſtructione verborum: quam prorſus exiſtimo, quia multiplex & maxime varia eſt, egere nõ mediocri animaduerſione. nam & modi, qui eis accidunt, exigunt rationem cõſtructionis; & tempora, quæ in modis diſtributa ſunt; & ſignificatio, quæ ſimul ea comitatur, ſiue ſit actiua, ſiue paſſiua, ſiue media, quæ inter vtramque interiecta eſt, & accedit ad neutram: & perſonæ, quas continent ſiue in vniuerſum, ſiue ſingillatim, ſiue nullo prorſus modo: & ſi genera omnia, actiuum, & paſſiuum, voce inter ſe conſentiunt: & quæ eorum cum obliquis conſtruantur: & vtrum indiſcriminatim, an pro recta caſuum diſtributione. Sunt etiam aliæ ſupradictorũ conſtructiones magis ſpeciales: quas ſuo loco diſtincte explicabimus.

13, *An infinitus sit modus: & in vniuersum, an infinita sint verba: cur enim non potius aduerbia ex verbis nata? & cur infinitus modus non præ se ferat animi affectum cum numero & persona.*

Ac rationes quæ cum ista quæstione faciũt, tot ac tales sunt: Affectus animi, pcipue verbis adhæret. is infinitis nõ adest. Præterea versantur in numeris & personis: quorũ discrimine caret infinitus: quoniam participium quoque, qđ ex ipsis verbis transsumptum est, quia caret supradictis accidentibus, exclusum est e genere verborũ. neque enim temporis mutatio in illis γράφειν, γράψαι, & insita præterea significatio, efficient vt verba prorsus vocentur: quoniam idem adest participiis; & tamen nõ sunt verba, sed participia. Cur ita? quia sunt aduerbia: quoniã modus diuersus in eiusdem personæ constructione non assumitur. neque enim dicimus γράφεις λέξαι, aut aliquid eiusmodi, quod assumi non potest: sed dicimus θέλεις γράφειν, ἀναγινώσκειν βούλει. Est autẽ aduerbiorum proprium, vt cum verbis assumantur, vel præposita, vel postposita: qđ accidit in γράφειν θέλω, θέλω γράφειν, vt ἑλληνιστὶ λέγω, λέγω ἑλληνιστί: & quemadmodum aduerbium ἑλληνιστί, assumpto verbo λέγω, absoluit orationem: ita γράφειν, assumpto verbo θέλω. Et quemadmodũ aduerbia in omni numero sine discrimine ponuntur, ita etiã θέλω γράφειν, aut γράφειν θέλομεν. Et

ιγʹ. † Εἰ ἡ ἀπαρέμφατος, ἔγκλισις· καὶ εἰ ὅλως ῥήματα τὰ ἀπαρέμφατα· τί γὰρ μὴ μᾶλλον ἐπιρρήματα, οὐχὶ τῶν ῥημάτων γενήματα· καὶ εἰ ἕνεκεν τίνος οὐ παρεμφαίνει ψυχικὴν διάθεσιν μετὰ ἀριθμοῦ καὶ προσώπου.

Καὶ εἴη ἂν τὰ συνηγοροῦντα τῷ λόγῳ, τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα· τοῖς ῥήμασιν ἐξαιρέτως παρέπεται ἡ ψυχικὴ διάθεσις· ὅπερ οὐ σύνεστι τοῖς ἀπαρεμφάτοις· καὶ τὸ ἐν ἀριθμοῖς καὶ προσώποις καταγίνεσθαι· ὧν τῆς διαφορᾶς οὐκ ἔτυχε τὸ ἀπαρέμφατον· καθὸ καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν μεταληφθεῖσα μετοχὴ, στερουμένη τῶν προκειμένων, καὶ τῆς τῶν ῥημάτων ἰδέας ἀπεβλήθη. οὐ γὰρ δή γε ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ χρόνου ἐν τῷ γράφειν ἢ γράψαι, καὶ ἔτι ἡ συνοῦσα διάθεσις συνάξει τὸ ῥήματα αὐτὰ πάντως καλεῖσθαι· ἐπεὶ ταὐτὸ σύνεστι τῇ μετοχῇ, ἀλλ' οὐ ῥήματα αἱ μετοχαί. καὶ οὐ. † πόθεν δέ; ὅτι ἐπιρρήματα· καθότι ἔγκλισις μὲν διάφορος κατὰ σύνταξιν τοῦ αὐτοῦ προσώπου οὐ παραλαμβάνεται). οὐ γὰρ φαμὲν γράφεις λέξαι, ἤ τι τῶν τοιούτων μὴ δυναμένων παραλαμβάνεσθαι· φαμὲν δέ, θέλεις γράφειν, ἀναγινώσκειν βούλει. Ἴδιον δὲ τῶν ἐπιρρημάτων, τὸ σὺν ῥήμασι παραλαμβάνεσθαι, προτακτικῶς, ἢ ὑποτακτικῶς. ὅπερ παρέπεται, γράφειν θέλω, θέλω γράφειν· ὡσεὶ καὶ, ἑλληνιστὶ λέγω, λέγω ἑλληνιστί. καὶ ὡς τὸ ἑλληνιστὶ, προσλαβὸν τὸ λέγω, ἀπαρτίζει τὸν λόγον· οὕτω τὸ γράφειν, προσλαβὸν τὸ θέλω, [ἀπαρτίζει τὸν λόγον.] καὶ ὡς ἀδιαφόρως κατὰ παντὸς ἀριθμοῦ τὰ ἐπιρρήματα, οὕτω καὶ γράφειν θέλω, ἢ θέλομεν. καὶ ὡς ἀδια-

ἴσ. λέξειν Soph.
τῶν μὴ δ. Soph.

ὡς ἀδιαφόρως κατὰ τὰ πρόσωπα, ἑλληνιστὶ λέγω, ἑλληνιστὶ λέγεις, οὕτω τὸ γράφειν θέλω, γράφειν θέλεις. καὶ εἰ ἀπὸ ῥημάτων ἔσθ᾽ ὅτε τὰ ἐπιῤῥήματα παράγεται· ὡς αὐτῷ τῷ ἑλληνιστὶ τὸ ἑλληνίζω παράκειται· οὐ κωλύει καὶ τῷ γράφω παρακεῖσθαι τὸ γράφειν, οὐ μαχομένου τοῦ διαφόρου χρό- γρ. ἐνδ. νου. δύναται γὰρ κατὰ χρόνον τὸ ἐπίῤῥημα ἀπολελεῖφθαι· καθὸ ἔστιν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τῶν μετοχῶν· εἴγε τῷ μὲν γράφω ἡ γράφων παράκειται, τῷ δὲ ἔγραψα ἡ γράψας. τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ, καὶ τῷ γράφω τὸ ἀλ γράφειν παρακείσεται, τῷ τε ἔγραψα τὸ γράψαι. Ἀλλ᾽ ἔστι γε πρὸς ταῦτα φάναι, καὶ πρὸς μὲν τὴν σύνταξιν τοῦ †θέλω γράφειν καὶ τῶν τοιούτων, ὡς οὐκ ἐν τῷ καθόλου δίδοται τὸ κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου διαφόρους ἐγκλίσεις μὴ παραλαμβάνεσθαι. †φαμὲν γὰρ [ἐὰν ἀναγινώσκῃς, πρόσεχε· ἐὰν διαλέγῃ, πρὸς τῷ D. ἐπίστρεφε σεαυτόν. πρὸς τὸ μηδὲ ἐν τῷ καθόλου τὴν τοιαύτην σύνταξιν διήκειν. φαμὲν γὰρ] προαιροῦμαι ἀναγινώσκειν, καὶ φιλῶ γράφειν· οὐ μὴν θέλω γράφειν, †οὐδὲ σκάπτω λέγειν. ὅπερ εἰ κατὰ τὸν λόγον ἦν τῶν ἐπιῤῥημάτων, ἐπὶ ῥῆμα φέρεσθαι ἤμελλεν. Ἔστιν οὖν τῆς συντάξεως ἡ αἰτία ἥδε· τῶν ῥημάτων ἃ [μὲν] ἐστὶν ἐμπεριεκτικὰ πραγμάτων· ἐφ᾽ ἃ καὶ ἡ ὁριστικὴ ἔγκλισις ἐπερείδεται, καὶ αἱ ὑπόλοιποι· ὡς τὸ γράφω, ἐρέσσω, τύπτω· ἃ δὲ, αὐτὸ μόνον, προαίρεσιν ψυχῆς ὁρίζεται, ἐλλείποντα τῷ πράγματι· ὡς τὸ θέλω, βούλομαι, προθυμοῦμαι·

ſicuti cum qualibet perſona ſociatur, ἑλληνιστὶ λέγω, ἑλληνιστὶ λέγεις: ita & γράφειν θέλω, γράφειν θέλεις: etiã ſi ex verbis interdũ aduerbia deriuãtur; vt ipſum ἑλληνιστὶ verbo ἑλληνίζω eſt vicinum. ad cuius ſimilitudinem nil vetat vt verbo γράφω ſit vicinũ γράφειν: nõ repugnãte diuerſo tẽpore. nã aduerbium in tempore [non] poteſt effici. quod etiam in participiis cognoſcere licet: ſiquidem verbo γράφω, proximum eſt participiũ γράφων: & verbo ἔγραψα participium γράψας: eadem ratione γράφειν & γράψαι, vicina erunt verbis γράφω & ἔγραψα. Sed aduerſus hęc dicendum eſt, cõſtructionem illam θέλω γράφειν, & ſimilium, non in vniuerſum dari, vt de eadem perſona diuerſi modi aſſumantur. Dicimus. n. ἐὰν ἀναγινώσκῃς, πρόσεχε: ἐὰν διαλέγῃ, ἐπίστρεφε σεαυτόν: quoniam huiuſmodi conſtructio non patet latius. dicimus enim προαιροῦμαι ἀναγινώσκειν, & φιλῶ γράφειν: at non θέλω γράφειν, neque σκάπτω λέγειν. quod ſi eſſet ſecundum aduerbiorum regulam, nihil obſtaret quin aduerbia cum ſuis verbis conſtruerentur. Huius igitur conſtructionis cauſa illa eſt: verborum alia, res continẽt; quibus & indicatiuus modus & ceteri adhibentur; vt γράφω, ἐρέσσω, τύπτω: alia hoc tantum, voluntatem animi præſcribunt, re deficiente; vt θέλω, βούλομαι, προαιροῦμαι.

quæ, quasi sint inania, replẽtur rei appositione: quod nihil est aliud quam infinitum de quo agitur; quod est generalissimum aliorum verborum, vt in sequẽtibus declarabitur; θέλω περιπατεῖν, βούλομαι γράφειν. quæ tamen rem adepta sunt, & eam circumscriptam continent, nil opus habebant vt cũ infinitis construerentur. nam cum τύπτω contineat τύπτειν, superfluum videtur aliam rem afferre, τύπτω γράφειν: at nõ ita (quemadmodum diximus) in θέλω γράφειν. Modus ergo infinitiuus est generalissimus; qui ꝓpter ea de quibus superius ambigebamus, necessario deficit; numero, qui non natura verbo accidit, sed sequitur personas, quę rei participes sunt. nam ipsa res vna est, γράφειν, περιπατεῖν: qđ inclusum personis, facit περιπατῶ, περιπατεῖτον, περιπατοῦσιν. Nam ñe illud quidem verũ fuerit, quod verbum sit capax personarum. rursus enim per accidẽs hoc factum est. nã personæ, quæ rei participes factæ sunt, in personas distributæ sunt; περιπατῶ, περιπατεῖς, περιπατεῖ: ipsum vero verbũ, quod personarum & numerorum expers est, construitur cum omnibus numeris & personis. Quinetiam ne affectũ quidem animi verbum recipit. Rursus enim personæ, quæ rei participes factæ sunt, affectum sibi insitum verbo

Prisc. l. 18.

ἃ δή, ὡσπερεὶ κενὰ ὄντα, ἀναπληροῦται τῇ τοῦ πράγματος παραθέσει. ὅπερ οὐκ ἄλλο τί ἐστιν, ἢ τὸ προκείμενον ἀπαρέμφατον, γενικώτατον καθεστὼς τῶν ἄλλων ῥημάτων, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δεδείξεται, θέλω περιπατεῖν, βούλομαι γράφειν. τά γε μὴν ἀπειληφότα διὰ τοῦ ἐπακολουθοῦντος ὁρισμοῦ τὸ πρᾶγμα, ἀπροσδεῆ καθέστηκε, ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν ἀπαρεμφάτων. εἴληφε μὲν γὰρ τοῦ τύπτειν ἐν τῷ τύπτω, περισσὸν δὲ ἐπάγειν ἕτερον πρᾶγμα, τύπτω γράφειν· οὐ μὴν ἐν τῷ θέλω γράφειν, καθὼς ἔφαμεν. Ἔστι γε γενικωτάτη ἡ τῶν ἀπαρεμφάτων ἔγκλισις, ἀναγκαίως λείπουσα τοῖς προδιηπορηθεῖσι· τῷ παρεπομένῳ ἀριθμῷ, ὃς οὐ φύσει παρέπεται τῷ ῥήματι, παρακολούθημα δὲ γίνεται τῶν προσώπων τῶν μετειληφότων τοῦ πράγματος. αὐτὸ γὰρ τὸ πρᾶγμα, ἕν ἐστι, τὸ γράφειν, τὸ περιπατεῖν. ὅπερ ἐγγινόμενον ἐν προσώποις, ποιεῖ τὸ περιπατῶ, τὸ περιπατεῖτον, τὸ περιπατοῦσιν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἀληθεύεται, ὡς τὸ ῥῆμα δεκτικόν ἐστι προσώπων. πάλιν γὰρ ἐκ τοῦ παρεπομένου τὸ τοιοῦτον ἐπεγίνετο. τὰ γὰρ μετειληφότα [πρόσωπα] τοῦ πράγματος, εἰς πρόσωπον ἀνεμερίσθη, περιπατῶ, περιπατεῖς, περιπατεῖ· αὐτό γε μὴν, ἐκτὸς ὂν προσώπων καὶ ἀριθμῶν, συμφέρεται ἅπασιν ἀριθμοῖς, καὶ ἅπασι προσώποις. Ἀλλ' οὐδὲ ψυχικὴν διάθεσιν τὸ ῥῆμα ἐπιδέχεται. πάλιν γὰρ τὰ μετειληφότα πρόσωπα τοῦ πράγματος, τὴν ἐν αὐτοῖς διάθεσιν ὁμολογεῖ

ἐστιν οὐδ.

πρόσωπα

διὰ τοῦ ῥήματος. τὰ γὰρ, ὡς οὐκέτι ἐγγενόμενα ἐν προσώποις, οὐδὲ τὸ ἐν τούτοις ἐπιγινόμενον ἐνδιάθετον τῆς ψυχῆς ὁμολογεῖ. Ἴδιον αὖ ῥήματός ἐστιν, ἐν ἰδίοις μετασχηματισμοῖς διαφόρους χρόνους, διαθέσεις τε ἡ ἐνεργητικὴ, ἡ παθητικὴ, καὶ ἔτι ἡ μέση. ὧν πάντων μετέλαβε τὸ γενικώτατον ῥῆμα, λέγω δὲ τὸ ἀπαρέμφατον· ἐπεὶ, εἴπερ τῇ φύσει ἦν ἀπαρέμφατον, πῶς ταῦτα παρεμφαίνει; ἔστι γοῦν ἐπινοῆσαι τὸ γενικώτατον ὄνομα, ἐν θέσει ἰδίᾳ καταγινόμενον ἢ κοινῇ, † οὐκ ἐν πτώσει τῇ παρεπομένῃ ἐν γένει τῷ δέοντι· τό γε μὴν εἰδικώτατον, καταγίνεσθαι ἐν πατρωνυμικῇ ἐννοίᾳ, ἢ ἐν κτητικῇ, καὶ ἔτι ταῖς ὑπολοίποις. καὶ δῆλον ὅτι οὐκ ἂν θαρρήσει τις φάναι μὴ εἶναι † εἰδικώτατον ὄνομα, ὃ μή ἐστι πατρωνυμικὸν ἢ κτητικὸν, ἤ τι τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος πιπτόντων.

Τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ παραδεξόμεθα τὸ ὁριστικὸν ῥῆμα, καὶ τὸ εὐκτικὸν, καὶ ἔτι τὰ ὑπόλοιπα εἴδη τοῦ γενικοῦ ῥήματος· ὃ δὴ οὐ πάντως στερήσεται τοῦ μὴ ῥῆμα εἶναι, ἐὰν μὴ συναγορεύῃ τὴν εἰδικὴν σημασίαν. Ἔστι καὶ οὕτως ἐπιδεῖξαι· καθόλου πᾶν παρηγμένον ἀπό τινος, ἀνάλυσιν ἔχει τὴν πρὸς τὸ πρωτότυπον, μετὰ λέξεως τῆς σημαινούσης ταὐτὸ τῇ παραγωγῇ. παρὰ τὴν τοῦ Ἕκτορος γενικὴν, ἀποτελεῖται τὸ Ἑκτορείδης· ᾧ καὶ προστίθεται τὸ υἱὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἀναλύεται εἰς τὸ.

testātur. Quæ autem personis nondum inclusæ sunt, ne affectum quidem animi testantur, qui in personis est. Propriū præterea verbi est, diuersum tempus in variis figuris; & significatio actiua, passiua, & media: quorum omnium particeps factum est generalissimum verbum, infinitum inquam. nam si natura esset infinitū, quomodo hæc indicaret? Licet ergo nomen generalissimum intelligere in propria vel communi positione constitutū, non in casu, qui accidit in eo genere quod exigit oratio: at specialissimū, versari in sensu patronymico, aut possessiuo, & in reliquis. Neque est obscurum illud, neminem esse ausurum negare nomen esse specialissimum, quod non sit aut patronymicum, aut possessiuum, aut aliud quodpiā, quod sub eandem cadat speciem. Ergo hac ipsa ratione verbum indicatiuum, optatiuū, & reliquas species verbi generalis admittemus; quod non prorsus priuabitur ea conditione vt non sit verbū; nisi cōsignificet significationem specialem. Possumus etiam alia ratione idem demonstrare: omne quod ab aliquo deriuatur, omnino ad suum primitiuum retexitur, cū dictione idem significāte ac suum primitiuum. Ecce a genitiuo Ἕκτορος, deducitur Ἑκτορείδης: cui etiā potest addi υἱός: iccirco retexitur in illud,

Ἕκτορος υἱός: a nomine *γοργός*, fit *γοργότερος*, accedente *μᾶλλον* aduerbio; quod rursus retexitur in *γοργὸς μᾶλλον*: a nomine *ἵππος*, efficitur *ἱππών*, *locus qui equos continet*: hoc etiam resoluitur in *τὸ τοὺς ἵππους συνέχον*. Superfluum plane esset, ad hoc probandum plura proferre exēpla: perspicua enim est res de qua agitur. Quare quilibet modus trāsumitur non ad aliud quidpiam, nisi ad infinitum, cū dictione quæ modum significet: cum dicimus, *περιπατῶ*, *ὡρισάμην περιπατεῖν*: *περιπατοίμι*, *ηὐξάμην περιπατεῖν*: *περιπάτει*, *προσέταξα περιπατεῖν*. Nonne igitur coactum & durū est, ea quæ maxime cōtinent verba omnia, a verborum sensu circumscribere? Non sum autem oblitus me alias consensisse cum aliis, & indicatiuū modum, vt aliorum principem recepisse. sed postea rationis accuratior inquisitio, coegit me mutare opinionem. Illud tamen conceditur, recte ab indicatiuo modo nos exordiri; non quia hic modus primus sit; sed quia est maxime illustris, & frequēs, & potest ostendere coincidētias insitas, & insitos affectus, & deriuationes quæ in verbis fiūt; presertim cum ne illud quidē repugnet, quod modus infinitus est inter ceteros imperfectior; siquidem dictiones etiam primitiuæ non ita late patent vt deriuatiuæ.

Prisc. l. 8.

Ἕκτορος υἱός. παρὰ τὸ γοργὸς, ἀποτελεῖται τὸ γοργότερος, προσγινομένου τοῦ μᾶλλον· ὃ δὴ πάλιν ἀνάλυσιν ἔχει εἰς τὸ γοργὸς μᾶλλον. παρὰ τὸ τοὺς ἵππους ἐμπεριεκτικόν τι ἀποτελεῖται, τὸ ἱππών· ὃ δὴ πάλιν ἀναλύεται εἰς τὸ τοὺς ἵππους συνέχον. καὶ περισσὸν ἂν εἴη εἰς τὸ τοιοῦτον πλείονα παρατίθεσθαι. δῆλον γὰρ τὸ εἰρημένον. καὶ δὴ πᾶσα ἔγκλισις οὐκ εἰς ἄλλο τι μεταλαμβάνεται, ἢ εἰς ἀπαρέμφατον, μετὰ λέξεως τῆς σημαινούσης ταυτὸ τῇ ἐγκλίσει· ὅτε οὕτω φαμὲν, περιπατῶ, ὡρισάμην περιπατεῖν· περιπατοίμι, ηὐξάμην περιπατεῖν· περιπάτει, προσέταξα περιπατεῖν. πῶς οὖν οὐ βίαιον, τὸ τὰ συνεκτικώτατα ἁπάντων τῶν ῥημάτων, περιγράφειν τῆς τῶν ῥημάτων ἐννοίας; Οὐ λέλησμαι ὡς ἐν ἑτέροις, συμφερόμενός τισι, τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν παρεδεχόμην ὡς προϋφιστοῦσαν τῶν ἄλλων. ἀλλ' οὖν γε ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τοῦ λόγου κατηνάγκασε τὸ μεταθέσθαι· συγχωρου- μι Soph. μένου ἐκείνου, ὡς δεόντως ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως ἀρχόμεθα, οὐχ ὡς πρώτης οὔσης, ὡς δὲ ἐκφανεστάτης οὔσης καὶ πολλῆς, καὶ δυναμένης διδάξαι καὶ τὰς ἐγγινομένας συνεμπτώσεις, κατὰ τὰ ἐγγινό- ἴσ. καὶ μενα πάθη καὶ παραγωγάς· οὐδὲ τοῦ τοιούτου μαχομένου, καθὸ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐλλιπεστέρα ἡ ἀπαρέμφατος ἔγκλισις· εἴ γε καὶ τὰ πρωτότυπα τῶν λέξεων ἐν ἐλάττονι καταγίνεται ὕλῃ τῶν παραγώγων.

ιδʹ, Εἰ

ιδ΄, Εἰ δεόντως κατὰ τὸ Ὁμηρικὸν ἔθος ἀντὶ προστακτικῶν παραλαμβάνεται· καὶ ὅτι ἡ ἐπιστολικὴ σύνταξις τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει ἀντὶ προστακτικῶν.

Οἴομαι δὲ καὶ Ὁμηρικὸν [ἔθος,] ἐκστὰν τῆς τῶν προστακτικῶν συντάξεως, δεόντως αὐτὴν ὑπαλλάξαι τὴν ἀπαρέμφατον [ἔγκλισιν,] οὖσαν γενικήν· εἰς ἣν καὶ ἐδείχθη ἅπαντα τὰ εἰδικὰ μεταλαμβανόμενα. οὕτω [γὰρ] ἔχει καὶ ἡ ἐπιστολικὴ σύνταξις, Τρύφων Θέωνι χαίρειν· τοῦτο διαφέρουσα τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας, καθὸ ἡ μὲν, ἐπὶ τὸ προστακτικὸν [ἐπ' αὐτὸ] φύσει καταφέρεται· καὶ οἷόν τέ ἐστιν ἐπ' αὐτοῖς τὰ προστακτικὰ παραλαμβάνειν· οὐ προσῆπται μέντοι τῷ δοθέντι σχήματι τοῦ λόγου. οὐ μὴν ἔτι δὲ ἐν τῇ ἐπιστολικῇ συντάξει ἠδύνατο δὲ τοιοῦτον παραδέξασθαι. εἰ ἔχει γὰρ ὁ λόγος οὕτως, εἴπομεν ὡς ἀναγκαίως ἡ εὐθεῖα τῶν κυρίων ὀνομάτων παραλαμβάνεται· ἀλλὰ καὶ ἡ δοτική, ἣν περιποιεῖται ἡ τοῦ λόγου σύνταξις, οὐ δυναμένη [σύνταξιν] τὴν προστακτικὴν ἔγκλισιν παραδέξασθαι· ἀλλ' οὐδ' ἄλλην τινά. ἔστι γὰρ τὸ, Διονυσίῳ χαίρειν, ἐν ἴσῳ τῷ, Διονύσιε χαῖρε. ὅπερ οὐκ ἠδύνατο ἐγχωρῆσαι· ἐπεὶ ἡ προστακτικὴ ἔγκλισις, καὶ ἔτι ἡ κλητικὴ πτῶσις, ἐπὶ παροῦσι τοῖς προσώποις σύνεστιν· ᾧ δὲ τὰ τοῦ λόγου ἐπιστέλλεται, ἄπεστι· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐπιστέλλων, παρὼν, ἀπόντος σύνταξιν ποιεῖται. [τρίτου ἐστὶ προσώπου] ἡ γὰρ εὐθεῖα τῶν ὀνομάτων δέδεικται ὡς τρίτου ἐστὶ προσώπου-

14, An infinitus recte sumatur pro imperatiuo, ut solet Homerus usurpare: & constructionem in principiis epistolarũ usitatam, infinitum habere pro imperatiuo.

Recte itaq; Homerus solet omissa imperatiui constructione, pro eo infinitũ usurpare; quia est generalis, & in eum (sicuti demonstratũ est) speciales omnes trãssumuntur; & talis est constructio quæ in principiis epistolarũ adhibetur; Τρύφων Θέωνι χαίρειν: eo tantum ab Homeri consuetudine differẽs, quod illa ad imperatiuum natura ducitur, & pro ea licet imperatiuum sumere; qui tamen ei figuræ quam oratio accepit, non adhibetur: in constructione epistolarum, modus huiusmodi locum nõ habet: atq; hæc est ratio: Diximus iã nominatiuum propriorum nominũ necessario sumi: datiuum etiam, quẽ orationis cõstructio sibi vindicat, quia non potest admittere imperatiuum, neq; alium quempiam modum. nam illud, Διονυσίῳ χαίρειν, idem valet ac Διονύσιε χαῖρε. quod locum habere non poterat, quoniã modus imperatiuus, & casus vocatiuus, ad personas præsentes dirigitur: ea vero ad quã dirigitur epistolæ oratio, abest: quin ipse quoq; qui scribit epistolam, quamquam sit præsens, absentis tamen cõstructionem repræsentat. nã demonstratum est nominatiuum tertiæ esse personæ.

docuimus enim, cõstructionem nominatiui pronominum accedere, cũ præsentes personas demonstrat: quod rursus non patitur ista constructio: siquidem vtraque persona non cernitur, neque scribentis, neq; eius ad quem scribitur. Cum igitur nominatiuus, datiuus etiam sit iũctus in tertia persona; necesse omnino est, vt verba etiã quæ cum illis construuntur, in tertia persona versentur, & cum nominatiuo, nõ cum alio casu construantur. Verbum ergo propositi exẽpli, ad nominatiuum spectat; Ἀπολλώνιος Διονυσίῳ, χαιρέτω, vel etiam χαίρειν, vel χαίροι. atq; vt videamus orationẽ esse congruam, illud minime obscurum est, nominatiuum, non datiuum sociari cum verbo χαίρειν: & tamen significatio contraria est. nam χαίρειν pertinet ad eum, ad quem scribitur: perinde ac si iis qui sunt præsentes, diceremus χαῖρε, non nobis ipsis vindicantes verbũ χαίροιμι vel χαίρω. cum igitur hæc ratio assumi non possit, necesse est omnino vt cõstructio ad generalem infinitum referatur; quoniam nominatiuus ex vsu subauditur, quis dicit aut optat; Τρύφων Θέωνι εὔχεται ἢ λέγει χαίρειν. nam & alia ex vsu subaudiũtur; vt in illis, κόπτων ἀμφοτέρῃσιν, ὕει, βροντᾷ. præcipue vero verborum modi continent alia verba; sicuti demonstrauimus: nam in χαίροις continetur εὔχεσθαι: in χαῖρε, continetur προστάξαι: quæ

Od. ι.

ἐδείξαμεν γάρ, ὡς προσεχώρει ἡ ἐν εὐθείαις ἀντωνυμικὴ σύνταξις, ἐν δείξει οὖσα τῶν παρόντων προσώπων. ὃ πάλιν οὐκ ἐνεχώρει τῷ λόγῳ· εἴγε ἀμφότερα τὰ πρόσωπα οὐχ ὁρώμενά ἐστι, τό τε τοῦ ἐπιστέλλοντος καὶ τοῦ ἐπιστελλομένου. οὔσης οὖν τῆς εὐθείας καὶ ἔτι τῆς δοτικῆς κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὰ συντασσόμενα ῥήματα, ἐν τρίτῳ καθίστασθαι, καὶ συντάσσεσθαι οὐκ ἐν ἄλλῃ πτώσει, ἢ τῇ εὐθείᾳ. τὸ γοῦν προκείμενον ῥῆμα, ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν συντείνει, Ἀπολλώνιος Διονυσίῳ, χαιρέτω, ἢ καὶ ἔτι χαίρειν, ἢ χαίροι. καὶ ἵνα δῶμεν τὰ τοῦ λόγου κατάλληλα εἶναι, ἐκεῖνο σαφέστατόν ἐστιν, ὅτι [τὸ] ἴδωμεν κατὰ τὴν εὐθεῖαν μετέλαβε τοῦ χαίρειν, οὐχὶ τὸ κατὰ δοτικήν· ἦν γε μὴν τοὐναντίον τὸ προσχωρεῖν τῷ ἐπιστελλομένῳ τὸ χαίρειν· ὡσεὶ καὶ τοῖς ὑπ' ὄψιν σύνουσι φαμὲν τὸ χαῖρε, οὐχ ἑαυτοῖς προστιθέντες τὸ χαίροιμι ἢ χαίρω. οὐ δυναμένου οὖν τοῦ τοιούτου παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη πᾶσα εἰς τὸ γενικὸν ἀπαρέμφατον παραλαμβάνεσθαι τὴν σύνταξιν· συνηθέστερον ὑπακουομένης τῆς συντάξεως, τίς λέγει, ἢ εὔχεται· + Soph. Τρύφων Θέωνι λέγει χαίρειν· συνήθως καὶ ἄλλων ὑπακουομένων, ὡς κόπτων ἀμφοτέρῃσιν, ὕει, βροντᾷ. ἐξαιρέτως γε μὴν καὶ τῶν ῥημάτων αἱ ἐγκλίσεις ἔχουσιν ἐγκείμενα ῥήματα, καθὼς ἐδείξαμεν ὅτι ἐν τῷ χαίροις ἔγκειται τὸ εὔχεσθαι· ἐν τῷ χαῖρε, τὸ προστάξαι· ἅπερ

μετὰ τῶν

μετὰ τῶν ἀπαρεμφάτων παραλαμβάνεται· ὁπηνίκα καὶ ἐγκλίσεις εἰς αὐτὰ μεταπίπτει. τὸ οὖν Διονυσίῳ χαίρειν, ἔχει συνυπάρχον ῥῆμά τι τῶν προκειμένων· φέρε εἰπεῖν, τὸ εὔχεται ἢ λέγει· ὃ γὰρ συνηθέστερον· ἔννοιαι γὰρ προστακτικώτεραι ὑπάρχουσι· καὶ ἐν δευτέροις προσώποις συγχρώμεθα, τὴν εὐκτικὴν παραπεμπόμενοι. οὕτως ἐχόντων καὶ τῶν Ὁμηρικῶν, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα· χαῖρε ξεῖνε· μῆνιν ἄειδε θεά. ἐντεῦθεν γὰρ καὶ προειλόμην φάναι, ὡς ἀντὶ προστακτικῶν τὰ ἀπαρέμφατα παρείληπται κατὰ τὴν αὐτὴν σύνταξιν. σαφὲς γὰρ ὅτι καὶ τῷ ὑπακουομένῳ ῥήματι συγχωρεῖ τὰ τῆς αὐτοτελείας. οὐ γὰρ ἡ ἐξ ἀπαρεμφάτου σύνταξις καταλήγει λόγον, εἰ μὴ ἀναπληρωθείη δι' ὧν ἀπαρέμφατός ἐστι. τὸ οὖν δή, Θέων Ἀπολλωνίῳ χαίρειν, οὐκ ἂν εἴη αὐτοτελές, εἰ μὴ (ὡς εἴπομεν) τὸ συνυπάρχον ἐξακούοιτο ῥῆμα. Καὶ τοσαῦτα μὲν τὰ τῆς ἐπισταλτικῆς συντάξεως.

προσευκτικωτέραι

τῇ εὐκτικῇ

ιϛʹ, Τίνα μέρη λόγου ἐστὶ τὸ χρὴ καὶ τὸ δεῖ.

τμῆμα γʹ

Ἑπομένως ῥητέον καὶ περὶ τῆς ὑπολοίπου συντάξεως τῶν ἀπαρεμφάτων. τὸ δεῖ γράφειν, δεῖ ἀναγινώσκειν, χρὴ φιλολογεῖν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, σαφὲς ὅτι τῆς ἐπισταλτικῆς συντάξεως διαφέρει. ἐκείνη μὲν γὰρ, ἀπροσδεὴς τῶν προκειμένων μορίων, λέγω τοῦ χρὴ καὶ τοῦ δεῖ· ἡ δέ, οὐ συγκλείει διάνοιαν χωρὶς τούτων, δεῖ ἀναγινώσκειν Τρύφωνα, δεῖ ἀκούειν σου, χρὴ ὁμιλεῖν Τρύφωνι. καὶ τί ποτε τὸ

cum infinitis sociantur: quandoquidem etiam ipsi modi in verba transferuntur. nam illud, Διονυσίῳ χαίρειν, cōtinet verbum aliquod ex iis quæ supra memorauimus; εὔχεται videlicet, aut λέγει: quod est vsitatius: sensum enim potius imperatiui quam optatiui indicat: & in secunda persona eo vtimur, reiicientes sensum optatiuum. Homerica etiam exempla id confirmant; ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα: χαῖρε ξεῖνε: μῆνιν ἄειδε θεά. atque iccirco volui superius dicere, infinitos modos pro imperatiuis in eadem constructione sumi. perspicuum enim est, sensum perfectum poscere verbum subauditum. neque enim infiniti constructio orationem claudit; nisi suppleatur aliquid ex iis quorum est modus infinitus. Quare istud, Θέων Ἀπολλωνίῳ χαίρειν, non fuerit absolutum; nisi (vt diximus) verbum quod continetur, subaudiatur. Sed hactenus de constructione inscriptionis epistolarum. Od. α. Od. ν. Il. α.

15, Χρὴ & δεῖ quæ partes orationis sint.

Consequens est vt de reliqua infinitorum cōstructione dissseramus. obscurū enim non est, δεῖ γράφειν, δεῖ ἀναγινώσκειν, χρὴ φιλολογεῖν, & alia id genus, differre ab ea constructione de qua paulo ante egimus. illa enim nō indiget his particulis, χρὴ inquam, & δεῖ: hæc autem, sine istis sensum non concludit; δεῖ ἀναγινώσκειν Τρύφωνα, δεῖ ἀκούειν σου, χρὴ ὁμιλεῖν Τρύφωνι. Est etiam decla- Pars III

randum illud, quidnam efficiat incongruam orationem in epistolarum inscriptionis cõstructione. hac enim quæstione prius explicata, fiet simul planum illud, ad quam orationis partem sit reuocãdum χρὴ & δεῖ: de quibus etiã in libro De aduerbiis, quoniam ille locus hoc poscebat, satis egimus: verũtamen nũc etiam idem, sed compendiosius, repetemus; vt hoc ipsum declaremus. absurdum enim esset, si hanc tractationẽ imperfectam relinqueremus. Quod igitur particulæ χρὴ & δεῖ sint aduerbia, hũc in modum probari posset: Quemadmodum in aliqua cõstructione modum optatiuũ antecedit aduerbium εἴθε, & imperatiuum, ἄγε: ita etiam infinitiuum antecedẽt aduerbia χρὴ & δεῖ. nemo enim debet suspicari cõiunctiones ea esse; quoniam non cõnectunt alteram orationẽ subsequẽtem; id quod coniunctionis proprium est. adde, quod indicant intẽtionem; sicuti aduerbia illa μάλα, vel ἄγαν: & in ea compositione versantur, quę nõ sequitur coniunctiones, sed vel verba, vel aduerbia. dicimus onim ἀπόδις, ἀπεχθές: ἀπῆλθεν; ἄπεστιν. Similis est ratio in ἀποδεῖ, ἀπόχρη. Illud etiam est in confesso, aduerbia diuersis personis & diuersis numeris iũgi, καλῶς γράφω, καλῶς γράφομεν: similiter in ceteris personis. at verba, eosdem numeros, easdemq; personas

ποιοῦν ἐστιν ἐν [μὲν] τῇ ἐπισταλτικῇ συντάξει τὸ ἀκατάλληλον, ἄξιον διαλαβεῖν. † προδιακριθέντος [γὰρ] τοῦ τοιούτου· λέγω δὴ τοῦ, τίνι μέρει λόγου ὑπαχθήσεται τὸ χρὴ καὶ τὸ δεῖ· περὶ ὧν καὶ ἐν τῷ ἐπιρρημάτων, ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου, ἐξεθέμεθα. καὶ νῦν δὲ ἐπιτομώτερα γενησόμεθα φράσει, ὑπὲρ τοῦ τὸ αὐτὸ συμπαραστῆσαι, ἄλογον ἡγούμενοι ἐλλιπῆ τὴν πραγματείαν καθίστασθαι. Ἡ μὲν οὖν συνηγορία τοῦ τὰ προκείμενα μόρια ἐπιρρήματα εἶναι, γένοιτ' ἂν τοιαύτη· καθάπερ τῆς εὐκτικῆς ἐγκλίσεως ἐπί τινος συντάξεως προηγεῖται ἐπίρρημα τὸ εἴθε· καὶ ἔτι τῆς προστακτικῆς τὸ ἄγε· [κατὰ τὸν] οὗτον τὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφάτου ἡγήσεται τὸ χρὴ καὶ δεῖ ἐπιρρήματα. οὐδὲ γὰρ ἐκδοίό τις οἰήσεται, ὡς σύνδεσμοί εἰσι· καθὸ οὐ συνδέουσιν ἐπιφορὰν ἑτέρου λόγου· ὅπερ ἴδιον συνδέσμου. καὶ ἐμφαίνουσί τε ἐπίτασιν, ὡς καὶ τὸ μάλα, ἢ ἄγαν. καὶ ἔτι ἐν συνθέσει τοιαύτη καταγίνεται, ἢ οὐ παρακολουθεῖ συνδέσμοις, ῥήμασι δέ, ἢ ἐπιρρήμασι. φαμὲν γὰρ ἀπόδις, ἀπεχθές, ἀπῆλθεν, ἄπεστιν· εἶχε δὲ οὕτω τὸ ἀποδεῖ, ἀπέχρη. ὁμόλογον δὲ κἀκεῖνο, ὡς τὰ ἐπιρρήματα συνέστι διαφόροις προσώποις, συνέστι διαφόροις ἀριθμοῖς· καλῶς γράφω, ἢ καὶ γράφομεν· καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ἑξῆς προσώπων. † τά γε μὴν ῥήματα συμπληθύνεται καὶ συμπαραλαμβάνει τοῖς προσώποις, ἡμεῖς γράφομεν, ὑμεῖς γράφετε.

expunge D.

περὶ ἐπιρρ. D.

ἄλογον

ἴσ. χρὴ συμπαραλαμβάνεται τοῖς προσώποις: at D. συμπαραλαμβάνει τὰ πρόσωπα,

γράφετε. οὐ μὴν τὸ χρὴ καὶ τὸ δεῖ· χρὴ γὰρ ἡμᾶς γράφειν, χρὴ ἐμὲ γράφειν· καὶ δεῖ σε ἀναγινώσκειν, δεῖ ὑμᾶς διαλέγεσθαι. καὶ ἕνεκα πάλιν τοῦ τοιούτου, μᾶλλον ἐπιρρήματά ἐστιν. οὐδὲ γὰρ ἐνὸν φάναι, ὡς ῥήματά ἐστιν ἀπαρέμφατα· τοῖς παρακολουθεῖ, τὸ [μὴ] εἰς ἀριθμὸν διάφορον παραλαμβάνεσθαι, τὸ μὴ διακρίνειν πρόσωπον· περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐκλεθείμεθα. ἰδοὺ γὰρ οὔτε τὰ τῆς φωνῆς ὑπάρχει ἰδιώματα, οὔτε τὰ τῆς συντάξεως. ποῖον γὰρ ἀπαρέμφατον εἰς ει δίφθογγον λήγει, ἢ εἰς η; ἢ πότε ἀπαρέμφατα δύο, μετὰ πτωτικοῦ τινος, λόγον παρίστησι; φαμὲν δέ γε, δεῖ περιπατεῖν Διονύσιον. καὶ ἕνεκα τούτου ἀποστήσεται οὐ ἀριθμοῦ τῶν ἀπαρεμφάτων. οὐ μὴν πάλιν ὑποσταλήσεται τοῖς λοιποῖς ῥήμασι, καθὸ πάλιν αἰτεῖται τὸ ἀδιάκριτον πρόσωπον. καὶ ἔτι ὁ μὴ παρακολουθῶν ἀριθμός· ὃς ἦν κοινὸς πάντων ῥημάτων. Ἀλλ' ἔστι γε πρὸς ταῦτα φάναι· εἰ ἔστιν ἐπιρρήματα αὐτὰ μόνα φερόμενα ἐπὶ ἀπαρέμφατα, ὡς τὸ εἴθε ἐπὶ εὐκτικὰ, καὶ τὸ ἄγε ἐπὶ προστακτικὰ, τί δήποτε οὐ συμφέρεται τοῖς κατ' εὐθεῖαν προσώποις; ὡς ἔχει τὸ, εἴθε ἐγὼ γράφοιμι, εἴθε ἡμεῖς γράφοιμεν· ἄγε γράφετον ὑμεῖς, ἄγε γράφετε ὑμεῖς. οὐδὲ γὰρ ἔστι φάναι, δεῖ ἐγὼ γράφειν, οὐδὲ δεῖ ἡμεῖς γράφειν· τῆς τῶν ῥημάτων συντάξεως τὸ τοιοῦτον οὐκ ἐμποδιζούσης, εἴθε ὑμεῖς ἀκούοιτε, εἴθε ὑμᾶς θεάσαιτο, εἴθε ὑμῶν ἀκούοι. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων.

γρ. περὶ διακρ.

γρ. ὑποταγήσεται

γρ. τῶν προσώπων

αὐτὰ μόνον D.

assumunt. hoc non faciunt χρὴ & δεῖ. dicimus enim χρὴ ἡμᾶς γράφειν, χρὴ ἐμὲ γράφειν: & δεῖ σε ἀναγινώσκειν, δεῖ ὑμᾶς διαλέγεσθαι. atq; icc irco etiã aduerbia potius q̃ verba sunt. nam ne illud quidem dicendum est, verba esse infinita: quibus accidit vt cũ diuersis numeris, diuersisq; personis, sine discrimine iungãtur: de quibus etiam superius egimus. nam ecce, neq; proprietates vocis hoc patiuntur, neque etiam constructio. quis.n. infinitus terminatur ει diphthõgo, aut η? vel quãdo duo infiniti cum aliquo casuali orationẽ constituunt? dicimus.n. δεῖ περιπατεῖν Διονύσιον: & propterea in numerum infinitorũ cadere non poterunt. haud tamen ceteris subiicientur verbis; quoniã nullam habẽt discretionem personarum, nullos numeros consequentes, qui sunt cõmunes omnium verborum. Sed cõtra istas rationes dicendum est: Si sunt aduerbia χρὴ & δεῖ, quæ ipsa sola cũ infinitis sociẽtur; sicuti ἄγε cũ imperatiuis, & εἴθε cũ optatiuis: cur nã non construũtur etiam cum personis quæ habẽt nominatiuum; vt est illud, εἴθε ἐγὼ γράφοιμι, εἴθε ἡμεῖς γράφοιμεν: ἄγε γράφετον ὑμεῖς, ἄγε γράφετε ὑμεῖς? nã dicere non licet δεῖ ἐγὼ γράφειν, neque δεῖ ἡμεῖς γράφειν. at cõstructio verborum hoc non impedit; εἴθε ὑμεῖς ἀκούοιτε, εἴθε ὑμᾶς θεάσαιτο, εἴθε ὑμῶν ἀκούοι. cadem est ratio in aliis id genus.

Est præterea verborum proprium, vt etiam in præteritis extrinsecus assumat tempus: at nō aduerbiorum. dicimus enim σήμερον γράφω, σήμερον ἔγραφον. nam verbum in principio assumit tempus, & aduerbiū simul adiicitur principio. At dicimus δεῖ γράφειν, & ἔδει γράφειν:& ἔδει assumit tempus, perinde atq; ἔπλει & ἔπνει: γράφειν autem nō assumit. Atque ita, quod attentatur & asseritur esse aduerbiū, fortasse satis significationis dat se esse verbum. contra, γράφειν vocaretur in discrimen amittendæ naturæ verbi: pro quo nos omnem contulimus diligentiam, vt fidem faceremus, omnium verborū hoc esse generalissimū. Adde etiam, quod conduplicatur, qđ est verborum; vt in γεγραφέναι, & similibus. Ac ne illud quidem asserimus, verba, quæ tempus nō assumunt in præteritis, non esse verba: quandoquidem ceteri quoq; modi non assūmunt, vno tãtum excepto, nempe indicatiuo: sed illud verum est, ea quæ assumūt, verbi vim indicare. idem indicat ἐχρῆν & ἔδει. tempus videlicet in se assumptū: quæ simul, vt verba, modos infinitos habent, χρῆναι & δεῖν, ad similitudinem στῆναι & πνεῖσθαι. Quinetiam ex tenoribus idē perspici potest. circumflectitur δεῖ, perinde atque πλεῖ. Quid ergo? nonne etiā aduerbia circumflectuntur, vt πεῖ, αὐτεῖ, & πῆ per η? primum, est Doricum; hoc autem non accidit verbo δεῖ:

† ἴδιον ῥημάτων δὲ καὶ ἐν παρῳχημένοις χρόνον ἔξωθεν προσλαμβάνειν· οὐ μὴν ἐπιρρημάτων. † φαμὲν [γὰρ] σήμερον γράφω, σήμερον ἔγραφον· τοῦ μὲν ῥήματος προσλαμβάνοντος κατ' ἀρχὴν χρόνον, τοῦ δὲ ἐπιρρήματος συναρχομένου. [ἴσ. συναρχομένου] φαμὲν δέ γε, δεῖ γράφειν, καὶ ἔδει γράφειν· καὶ τὸ μὲν ἔδει, χρόνον προσέλαβεν, ὁμοίως τῷ ἔπλει καὶ ἔπνει· τό γε μὴν γράφειν οὐ προσελάμβανε. καὶ τάχα τὸ παρακινδυνευόμενον εἶναι ἐπίρρημα, ἔνδειξιν ἱκανὴν τοῦ εἶναι ῥῆμα παρείσησι· τὸ δέ γε γράφειν, † παρεκινδυνεύετο εἰ ῥῆμα, περὶ οὗ πᾶσαν ἀκρίβειαν εἰσηνεγκάμεθα, ὡς ἔστι γενικώτατον τῶν ἄλλων ῥημάτων. πρὸς οἷς καὶ διπλασιάζεται· ὅπερ ἴδιον ῥημάτων· ὡς ἐν τῷ γεγραφέναι καὶ τοῖς ὁμοίοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο φαμέν, ὡς τὰ μὴ προσειληφότα κατὰ τοὺς παρῳχημένους τὸν χρόνον, [τῷ χρόνῳ] οὐχὶ ῥήματά ἐστιν· ἐπεὶ καὶ αἱ ἑξῆς ἐγκλίσεις ἅπασαι, οὐ προσλαμβάνουσι· μόνη γὰρ ἡ ὁριστική· ἀλλ' ἐκεῖνο ἦν ἀληθές, ὡς τὰ προσλαβόντα, ῥήματος μερισμὸν ὑπαγορεύει. ὑπεδείκνυτο δὲ καὶ τὸ ἐχρῆν, καὶ τὸ ἔδει, προσειληφότα· † οἷς καὶ ὡς ῥήμα [ἴσ. ῥήμασι] συνέστιν ἀπαρέμφατα, τὸ χρῆναι καὶ τὸ [μαστω ἔστω] δεῖσθαι· καθότι καὶ στῆναι καὶ πνεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν τόνων ἔστιν αὐτὰ καταλαβέσθαι. περισπᾶται δὲ δεῖ ὁμοίως τῷ πλεῖ. † οὐχὶ οὖν καὶ ἐπιρρήματα περισπᾶται, ὡς τὸ πεῖ, αὐτεῖ, καὶ πῆ διὰ τοῦ η· τὸ πρῶτον, Δώριον· ὅπερ οὐ παρείπετο τῷ δεῖ

τὸ δεύτε-

τὸ δεύτερον, ἀντὶ τοῦ παρακειμένου τοῦ ποῦ· τὸ δ' αὐτῇ, ἀντὶ τοῦ οὗ, καὶ αὐτοῦ ὃ σύνεστι τῷ αὐτῇ. ὅπερ οὐ παρείπετο πάλιν τῷ δεῖ. ἦν γὰρ κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ δέει συνῃρημένον, ὁμοίως τῷ πλέει, καὶ ῥέει, καὶ χέει· πρῶτον δὲ πρόσωπον ἔχει † τὸ δέω, ὡς τὸ πλέω· ὅπερ ἐστὶν εὑρέσθαι καὶ ἐπὶ ἑτέρου ῥήματος, τοῦ δέω, σημαίνοντος τὸ ἐνδέομαι. ἓν δὲ κἀπὶ τοῦ χρὴ τὸ πάθος παρεπόμενον, ὃ συνωνυμεῖ τῷ χρῶ καὶ χρέω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ χρέος, ὡς ἀπὸ τοῦ δέω τὸ δέον. καὶ δὴ παρείπετο τῷ χρῶ παραγωγὴ τοῦ χρῆμι, ὡς φῶ φημί· ἀφ' οὗ τρίτον πρόσωπον χρησίν, ὡς φησίν· ἐξ οὗ ἐν ἀποκοπῇ ἀπετελέσθη, ὁμοίως τῷ παρὰ Ἀνακρέοντι, σὲ γὰρ Ἰαργήλιος ἐμμελέως δίσκειν.

ιϛʹ, Πότε τοῖς ἀπαρεμφάτοις συντάσσεται· καὶ τί τὸ τούτου αἴτιον.

Καὶ τὰ μὲν τῆς φωνῆς οὕτω καθιστέον· τά γε μὴν τῆς συντάξεως, τῇδε ἀναπληρωθείη. δοκεῖ ἑνικῶς συντάσσεσθαι διαφόροις προσώποις καὶ ἀριθμοῖς, ῥῆμα καθεστὼς ὁριστικόν. ὅπερ οὐ παρείπετο, εἰ τὴν σύνταξιν ἐλάμβανε τῶν προσώπων καὶ τῶν ἀριθμῶν. ἔστι γὰρ τὸ δεῖ ἡμᾶς γράφειν, ἔχον σύνταξιν τοῦ δεῖ πρὸς τὸ γράφειν, οὐ πρὸς τὸ ἡμᾶς. καὶ διὰ τοῦτο ἀπολύτως ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει, οὔτε πρόσωπον διακρίνει, οὔτε ἀριθμόν· † ἐπεὶ ᾧ συμφέρεται, τοῦτό ἐστιν ἀπαρέμφατον· καὶ διὰ τοῦτο οὐ συμμετατίθεται τῷ συμμετατιθεμένῳ· λέγω δὲ τῷ ἀπαρεμφάτῳ.

Ισ. οὐ: Soph. μὴ συμ.

secundum est loco vicini adverbii ποῦ: αὐτῇ autē, pro genitiuo οὗ & αὐτοῦ, qui continetur in αὐτῇ. id quod rursus nō accidit verbo δεῖ. est enim per cōtractionem factum ex integro verbo δέει, perinde atq; πλέει, ῥέει, & χέει: & habet primā personam δέω, ad similitudinē verbi πλέω: quæ reperitur etiam in altero verbo, δέω scilicet, quod significat *indigeo*. Accidit præterea apocope in χρή. est enim synonymū verbo χρῶ, & χρέω, ex quo fluxit τὸ χρέος, vt a δέω τὸ δέον. χρῶ autē verbo accidit deriuatio χρῆμι, vt verbo φῶ, φημί: ex eo itaq; nata tertia persona χρησίν, vt φησίν: ex quo deinde per apocopen factum χρή: quale est illud apud Anacreontem, σὲ γὰρ παργήλιος ἐμμελῶς δίσκειν.

16, *Quando cum infinitis modis construatur, & quæ sit huius rei causa.*

Acistarum partiū vox ita est demonstranda: earū vero constructio ita compleri poterit: verbum quod modi indicatiui est, numeri singularis, cum diuersis personis ac numeris cōstruitur: quod ei non accideret, si sumeret cōstructionem personarū atq; numerorum. nā δεῖ ἡμᾶς γράφειν, habet constructionē verbi δεῖ cum infinito γράφειν, non cum accusatiuo ἡμᾶς: & propterea ppetuo in huiusmodi constructione, neq; personā, neq; numerū discernit: quoniā ea pars quacum construitur, est infinitus: eamque ob causam non cōmutatur iunctum cum eo quod nō commutatur, nempe cū infinito.

Atque etiam significatio est eiusmodi. nam cum res gerendę non geruntur, tum supradictorum verborum appositio sumitur ad absolutionem eorum quæ requiruntur. nam δεῖ φιλολογεῖν, est perinde ac si dicas, ἐπιλείπει τὸ φιλολογεῖν: in quo etiamsi verbo ἐπιλείπει vtamur, nihilominus cõstructio erit imperfecta: perfecta enim est, ἐπιλείπει τὸ φιλολογεῖν ἡμᾶς, ἐπιλείπει τὸ φιλολογεῖν ἐμέ. neque est qui dicere audeat λείπει esse aduerbium; etiamsi infinite vna figura tantum proferatur, propter cõstructionem quam habet cũ infinito. Hæc .n. & sola causa fuerit cur in infinitis istiusmodi, qui sunt in epistolarũ inscriptionibus, χρὴ vel δεῖ nõ assumantur. nam diximus in infinitis huiusmodi subaudiri verbum λέγει vel εὔχεται: Ἀπολλώνιος Διονυσίῳ λέγει ἢ εὔχεται χαίρειν. illud autem cõsistere non potest, vt infinitum admittat duas verborum constructiones indicatiui modi, sed vni⁹ tantum. Itaque dicimus θέλει γράφειν, vt δεῖ γράφειν. cum tamẽ in illo, Διονυσίῳ χαίρειν, subauditum contineatur λέγει, vel εὔχεται, si χρὴ vel δεῖ interponatur, consistere non potest; nisi recesserit epistolaris constructio. tum enim licebit nobis dicere, δεῖ χαίρειν. Præterea χαίρειν non accedit ad eum ad quẽ scribitur, neq; in eo insitũ est, quod in constructione δεῖ χαίρειν, inerit.

ἔστι γὰρ καὶ τὸ δηλούμενον τοιοῦτον. † τῶν γὰρ μὴ γινομένων πραγμάτων ἐλλιπεστέρων ἀποτελουμένων, ἡ ἐγγινομένη παράθεσις τῶν προκατειλεγμένων ῥημάτων παρελαμβάνετο, εἰς ἐντέλειαν τῶν προσηκόντων. τὸ γὰρ δεῖ φιλολογεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν· ἐπιλείπει τὸ φιλολογεῖν· ὡς εἰ καὶ αὐτῷ τῷ λείπει προσχρησαίμεθα, οὐδὲν ἧττον τὰ τῆς συντάξεως ἐνδεῆ καταστήσεται· λείπει τὸ φιλολογεῖν ἡμᾶς, λείπει τὸ φιλολογεῖν ἐμέ. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις τολμήσει φάναι τὸ λείπει ἐπίρρημα, κἂν ἀπαρεμφάτως καθ' ἕνα σχηματισμὸν ἐκφέρηται, ἕνεκα τῆς οὔσης συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. † αὕτη γὰρ καὶ μόνη ἂν εἴη αἰτία τοῦ μὴ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπισταλτικοῖς ἀπαρεμφάτοις [τὸ χρὴ ἢ δεῖ παραλαμβάνεσθαι. εἴπομεν γὰρ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις ἀπαρεμφάτοις] ὑπακουόμενόν ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ λέγει, εὔχεται· Ἀπολλώνιος Διονυσίῳ λέγει ἢ εὔχεται χαίρειν· ἀσύστατον δὲ παραδέξασθαι ἀπαρέμφατον δύο συντάξεις ὁριστικῶν ῥημάτων. ἑνός γε μήν. καὶ διὰ τοῦτο φαμέν, † θέλει γράφειν, [ὡς] δεῖ γράφειν. ἐγκειμένου γε μὴν ἐν τῷ Διονυσίῳ χαίρειν, τοῦ λέγει, ἢ εὔχεται, ἀσύστατον τὸ ἐπενεχθῆναι τὸ χρή, ἢ δεῖ, εἰ μὴ ἀποσταίη ἡ ἐπισταλτικὴ σύνταξις, ἐφ' ἧς ἂν λοιπὸν φαίημεν, δεῖ χαίρειν. ἄλλως τε οὐ προσγίνεται τῷ ἐπιστελλομένῳ τὸ χαίρειν, οὐχ ὑφίσταται, ὅπερ ἐν τῷ δεῖ χαίρειν ἐσήμηνε).

ἴσ. γὰρ τὸ δηλούμενον τοιοῦτον· τῶν γιν. Soph. ἴσ. ἐλλιπέστερον

ἴσ. ὁ δ.

ἴσ. οὐχ ὑφίσταται

Ἑξῆς

τιμῶμαι δέ

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῶν συντασσομένων πτώσεων τοῖς ἀπαρεμφάτοις· καὶ πρῶτόν γε ἐξεταστέον, εἰ ἀληθὲς τὸ ἐπὶ αἰτιατικὴν αὐτὰ πάντα φέρεσθαι, ὡς τὸ χρὴ καὶ δεῖ· χρὴ ἀναγινώσκειν Διονύσιον, καὶ τοῖς τοιούτοις. οὐ μέντοι τὸ ἀληθὲς ὂν τοῦ λόγου, ὡς οὐκ αὐτὰ τὰ ἀπαρέμφατα πάντως αἰτιατικὴν ἀπαιτεῖ πτῶσιν, τὸ καὶ ἐν τοῖς ὁριστικοῖς, καὶ τῇ ὑπολοίπῳ ἐγκλίσει συντασσομένην. ἔστι γὰρ τὰ τοῦ λόγου οὕτως ἔχοντα· τὸ χρὴ καὶ τὸ δεῖ, αἴτια γίνεται αἰτιατικῆς παραθέσεως· καθὸ ῥήματα ὄντα, πλαγίαν ἀπαιτεῖ τὴν δέουσαν· καθὸ καὶ ἄλλοις πλείοσι ῥήμασι τὸ τοιοῦτον παρηκολούθησε τὸ ἐπὶ γενικὴν φέρεσθαι, ἢ δοτικὴν, ἢ αἰτιατικήν· ᾧ λόγῳ καὶ ἡ τοῦ λείπει σύνταξις ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται· δεῖ ἐμὲ, δεῖ σέ. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἀκατάλληλον τοῦ λόγου, δεῖ ἐμὲ ἀκούειν. οὐ γὰρ, ὡς ἔφαμεν, ἡ τῶν ἀπαρεμφάτων χρῆσις τὸ τοιοῦτον ἀπαιτεῖ. παράκειται γοῦν ἡ ἐπισταλτικὴ σύνταξις, οὐκ οὔσης αἰτιατικῆς πτώσεως. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις, τῷ περιπατεῖν ἥδομαι· καὶ, περιπατεῖν ἐθέλω ἤπερ γράφειν· ἐθέλει κοιμᾶσθαι ἢ περιπατεῖν. ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὰ συνόντα μόρια καὶ προσθείη τὸ δεῖ, πάντως ὑπακουσθήσεται καὶ ἡ αἰτιατική· δεῖ περιπατεῖν, χρὴ διαλέγεσθαι. ὥστε καὶ τὰ ἀπαρέμφατα λαμβάνουσι τὴν αἰτιατικὴν, οὐ τὴν ἐν τῷ καθόλου, ἀλλὰ τὴν ἐμφερομένην ὑπολοίποις ἐγκλίσεσι,

ἴσ. παίτας D.

τὸ κατ. D.

ἐν ταῖς ἐπ. Soph.

Pars IIII

Dicendũ deinceps est de casibus, qui construuntur cum infinitis: ac primum quærendum est an verũ sit, infinitos omneis modos cum accusatiuo construi, quemadmodũ χρὴ & δεῖ, χρὴ ἀναγινώσκειν Διονύσιον, & alia id genus. vera tamẽ oratio illa erat, Infinitos ipsos nõ omnino exigere accusatiuum; qui cũ indicatiuo & reliquis cõstruitur modis: & ratio hæc est: χρὴ & δεῖ faciunt, vt accusatiuus apponatur; quoniam verba sunt, & postulant obliquum conuenientem; quemadmodum & aliis quamplurimis verbis idẽ accidit vt vel cũ genitiuo, vel cum datiuo, vel cum accusatiuo cõstruantur. eadem ratione cõstructio verbi λείπει fertur ad accusatiuum; δεῖ ἐμὲ, δεῖ σέ. hæc enim est oratio congrua; δεῖ ἐμὲ ἀκούειν. non.n. infinitorũ ratio (vt diximus) hoc postulat. nam patet in epistolarum inscriptionibus, & in eiusmodi constructione, nullum accusatiuum esse. atq; etiam in aliis similibus; τῷ περιπατεῖν ἥδομαι: & περιπατεῖν ἐθέλω, ἤπερ γράφειν: ἐθέλει κοιμᾶσθαι, ἢ περιπατεῖν. quibus si quis detrahat partes iunctas, & reponat earum loco δεῖ, etiam accusatiuus omnino subaudietur: δεῖ περιπατεῖν, χρὴ διαλέγεσθαι. Itaq; etiam infiniti sumunt accusatiuum non generalem, sed eũ qui ceteris etiã modis aptari potest;

φιλεῖ Θέωνα, φιλεῖ Τρύφωνα, ἐὰν φιλῇ Τρύφωνα: vnde illa quoq; oritur oratio, φησὶ φιλεῖν Τρύφωνα. vnde etiam duo accusatiui ad huiusmodi constructionem accedunt. genitiui enim & datiui fit cõstructio, cum reliqui etiam modi ad genitiuum ferũtur; ἀκούει Τρύφωνος: vel ad datiuum, δίδωσι Τρύφωνι: & in ceteris itẽ modis. ex quibus rursus infiniti transsumpti, eundem casum recipiunt; φησὶν ἀκούειν Τρύφωνος, φησὶ διδόναι Τρύφωνι. quibus si addideris δεῖ, subtracto necessario (sicuti demonstrauimus) verbo φησὶ, rursus accusatiuus accedet; δεῖ ἀκούειν Τρύφωνος Ἀπολλώνιον, δεῖ ἐρᾶν Θέωνος ἐμὲ, δεῖ σοι Τρύφωνα χαρίζεσθαι. nam si in his etiam exemplis accusatiuum ex integra constructione subtraxeris, constructio erit similis eius in qua deficiebat accusatiuus, & subaudiebatur; si ita dixeris, δεῖ σοι χαρίζεσθαι, δεῖ σου ἀκούειν. hic enim accusatiuus omnino subauditur: quem si receperit oratio, suam absolutionem demonstrabit. nam nisi deesset accusatiuus, sequeretur vt verbum adiunctum, in eodem pleonasmo, in quo accusatiuus, versaretur; δεῖ σοι χαρίζεσθαι ἐμὲ, δεῖ ἀκούειν σου Δίωνα.

17, *Quando infiniti modi ad duos ferantur accusatiuos.*

Cum igitur hæc ita se habeant, si verbum (quemadmodum iam diximus) infinitus inquam modus, natura feratur ad accusatiuum, tunc vel duo accusatiui accedunt:

φιλεῖν Θέωνα, φιλεῖν Τρύφωνα, ἐὰν φιλῇ Τρύφωνα· καὶ οὕτω γὰρ, φησὶ, φιλεῖν [καὶ] Τρύφωνα. ἔνθεν γὰρ καὶ δύο αἰτιατικαὶ παραγίνονται τῇ τοιαύτῃ συντάξει. γενικῆς μὲν γὰρ καὶ δοτικῆς γίνεται σύνταξις, ὅλαι πάλιν καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἔγκλισις ἐπὶ γενικὴν φέρηται, ἀκούει Τρύφωνος· ἢ ἐπὶ δοτικῆς, δίδωσι Τρύφωνι· καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἐγκλίσεων· ἐξ ὧν πάλιν τὰ μεταλαμβανόμενα ἀπαρέμφατα τὸ αὐτὸ ἀναδέχεται, φησὶν ἀκούειν Τρύφωνος, φησὶ διδόναι Τρύφωνι. οἷς εἴ τις προσθείη τὸ δεῖ, ὑφελομένος ἀναγκαίως τὸ φησὶ, καθὼς ἐδείξαμεν, πάλιν προσγενήσεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ, δεῖ ἀκούειν Τρύφωνος Ἀπολλώνιον, δεῖ ἐρᾶν Θέωνος ἐμὲ, δεῖ σοι Τρύφωνα χαρίζεσθαι. καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων τὴν αἰτιατικὴν ὑποστέλλειν ἐθέλοι τις τῇ δευτέρῃ συντάξει, ὁμόλογον ἔσται τῇ λειπούσῃ αἰτιατικῇ, εἰ οὕτω φαίημεν, δεῖ σοι χαρίζεσθαι, δεῖ σου ἀκούειν. πάντως γὰρ αἰτιατικὴ ἐστὶν ἡ ὑπακουομένη. ἣν ἀπολαβὼν ὁ λόγος, τὸ ἑαυτοῦ τέλος παρέστησε· ἐπεὶ, εἰ μὴ ἔλιπεν, ἔδει τὸ προσενεχθὲν ὡς ἐν πλεονασμῷ τῆς αἰτιατικῆς καταγίνεσθαι, δεῖ σοι χαρίζεσθαι ἐμὲ, δεῖ ἀκούειν σου Δίωνα. δοτικῶ

ιζ', Πότε ἀπαρέμφατα ἐπὶ δύο αἰτιατικὰς φέρεται.

Τούτων οὖν τῇδε ἐχόντων, ἐὰν (ὡς εἴπομεν) τὸ ῥῆμα φύσει φέρηται ἐπ' αἰτιατικὴν, λέγω τὸ ἀπαρέμφατον, τότε τηνικαῦτα καὶ δύο αἰτιατικαὶ παραγίνονται· τότ.

μία

συντάξεως μία μὲν, ἐκ συνθέσεως τοῦ δεῖ καὶ χρή· ἑτέρα δὲ, ἐκ τῆς τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως· ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, δεῖ Τρύφωνα διδάσκειν Διονύσιον, δεῖ Τρύφωνα τιμᾶν Διονύσιον, δεῖ σε ἐμὲ τιμᾶν.

Ἔστι καὶ ἑτέρα σύνταξις δύο αἰτιατικὰς ἀποτελοῦσα, ὁπηνίκα καὶ τὰ ἐγκείμενα ῥήματα ἐπ᾽ αἰτιατικὰς φέρεται· οἷον τὸ ἀναγκάσαι, τὸ ποιῆσαι, καὶ τὰ ὅμοια. φέρεται γὰρ ἐπ᾽ αἰτιατικήν. ἀλλὰ καὶ τὸ ἑλεῖν, ὑβρίσαι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ἐφ᾽ ἧς αὖ συντάξεως γένοιτο, ἀνάγκασόν με, ὕβρισόν με, ποίησον Τρύφωνα φιλεῖν Ἀπολλώνιον. ὑβρισόν D. Ἐκ δὴ τῶν τοιούτων συντάξεων, καὶ τὰ ἀμφίβολα γίνεται. γενικῆς μὲν γὰρ οὔσης ἢ δοτικῆς, εὔληπτα τὰ τοῦ λόγου ἐστὶ, λέγουσι Τρύφωνα ἀκούειν Ἀπολλωνίου, ποίησον Τρύφωνα χαρίσασθαι Ἀπολλωνίῳ· οὐ μὴν ἐν τῷ, δὸς δέ τ᾽ ἔμ᾽ ἄνδρα ἑλεῖν· συνέβη ἐμὲ φιλεῖν Τρύφωνα. προσνεῦον γὰρ τὸ ἀπαρέμφατον ἀμφοτέραις ταῖς αἰτιατικαῖς, οὐκ ἐμφανῆ καθίστησι τὸν ἐνεργοῦντα καὶ τὸν ἐνεργούμενον.

πή, Πῶς διακριτέον τὰ ἐν ἀμ[illegible] τῶν δύο αἰτιατικῶν.

Τὰ μέντοι τῆς διαλύσεως οὕτως ἂν ἔχοι εἶτ᾽ ἐκ τοῦ πλουτεῖ Τρύφων, ὑγιαίνει Τρύφων, γίνεται μετάληψις, φασὶ Τρύφωνα πλουτεῖν, λέγουσι Τρύφωνα ὑγιαίνειν. δῆλον ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων τοῦτο γενήσεται. ἔστω γάρ τι, Θέων ὕβρισε Δίωνα. † πρόδηλον

vnus, ex ſtructura verbi δεῖ & χρή alter, ex infiniti modi cõſtructione: vt ſunt illa exempla; δεῖ Τρύφωνα διδάσκειν Διονύσιον, δεῖ Τρύφωνα τιμᾶν Διονύσιον, δεῖ σε ἐμὲ τιμᾶν. Eſt altera præterea conſtructio, quæ duobus abſoluitur accuſatiuis; cum nimirum verba etiam inſita ad accuſatiuos feruntur; vt eſt ἀναγκάσαι, ποιῆσαι, & alia id genus: conſtruuntur enim cum accuſatiuo. quinetiam ἑλεῖν, ὑβρίσαι, & alia horum ſimilia. In qua conſtructione fuerint ἀνάγκασόν με, ὕβρισόν με, ποίησον Τρύφωνα φιλεῖν Ἀπολλώνιον. Atq; ex hoc genere conſtructionum oriuntur ambigua. nam ſi genitiuum vel datiuum habeat cõſtructio, facile poteſt percipi; λέγουσι Τρύφωνα ἀκούειν Ἀπολλωνίου, ποίησον Τρύφωνα χαρίσασθαι Ἀπολλωνίῳ. At non eadem eſt ratio in illo, δὸς δέ τ᾽ ἔμ᾽ ἄνδρα ἑλεῖν. & συνέβη ἐμὲ φιλεῖν Τρύφωνα. in his enim exemplis infinitus modus inclinat in vtrumque accuſatiuum: atque ita non patefacit agentem ac patientem. Il. κ.

18, *Quomodo ſit diſtinguenda oratio ambigua, poſita in duobus accuſatiuis.*

Sed poterit ambiguitas iſta hoc modo tolli, ſi fiat videlicet transſumptio; vt in hoc exemplo; πλουτεῖ Τρύφων, ὑγιαίνει Τρύφων: φασὶ Τρύφωνα πλουτεῖν, λέγουσι Τρύφωνα ὑγιαίνειν. idem nimirum erit in ſimilibus. Fac vero eſſe aliquid eiuſmodi, Θέων ὕβρισε Δίωνα. hic patet Priſc. lib. 18.

persona eius qui fecit iniuriam, & eius qui accepit. hinc igitur fiet trāssumptio significatione eadem; λέγουσι Θέωνα ὑβρίσαι Δίωνα. sic nemo ambiget verbum cū priore accusatiuo iungendū esse, cum quo erat in nominatiuo iunctum; Τρύφων ὕβρισε, λέγουσι Τρύφωνα ὑβρίσαι, subsequente persona quæ patitur; exempli gratia Δίωνα, Θέωνα. Hinc ergo fit vt etiam prior accusatiuus cum infinito iunctus, actiuam sequatur significationem: vt si quis etiam sic enuntiet; περιέχει ὁ οὐρανὸς τὴν γῆν, λέγουσι περιέχειν τὸν οὐρανὸν τὴν γῆν: & vice versa, περιέχει ἡ γῆ τὸν οὐρανόν, λέγουσι τὴν γῆν περιέχειν τὸν οὐρανόν. nam illud etiam est in confesso, significationem actiuā antecedere passiuā. tunc enim patitur quis, cum in se suscipit agentis actionem: id quod earum negantia testantur. nam qui dicit οὐκ ἔδειρα, negat antecedentem significationem in illius persona qui passiuam significationem fassus est in verbo δαρῆναι. Et si hoc verum est, rationi fuerit consentaneum, vt verbum quod accusatiuo concessit actiuam significationem, indicet simul secundum accusatiuum in passiua significatione positum; quandoquidem passiones sequuntur actiones; συνέβη ἐμὲ φιλεῖν Ἀπολλώνιον. hoc enim fuerit eiusmodi, ἐγὼ φιλῶ Ἀπολλώνιον. Perspicuum est etiam in exemplo superiore,

[τὸ προσώπου] τοῦ ὑβρίσαντος καὶ τοῦ ὑβρισθέντος. ἐξ οὗ κατὰ τὴν αὐτὴν διάθεσιν μεταληφθήσεται), λέγουσι Θέωνα ὑβρίσαι Δίωνα. καὶ δῆλόν ἐστιν ὡς τὸ ῥῆμα προσέκειται τῇ προτέρᾳ αἰτιατικῇ, ᾗ προσέκειτο κατ᾽ εὐθεῖαν, Τρύφων ὕβρισε, λέγουσι Τρύφωνα ὑβρίσαι· ἐπιφερομένου τοῦ διατιθεμένου προσώπου· φέρε εἰπεῖν Δίωνα, Θέωνα. ἐκ δὴ τοῦ τοιούτου ἡ προϋλαβοῦσα αἰτιατικὴ μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου προσεχώρησε καὶ τῇ ἐνεργητικῇ διαθέσει. καὶ εἰ ὧδέ τις ἀποφαίνοιτο, περιέχει ὁ οὐρανὸς τὴν γῆν, λέγουσι περιέχειν τὸν οὐρανὸν τὴν γῆν· καὶ ἀνάπαλιν, περιέχει ἡ γῆ τὸν οὐρανόν, λέγουσι τὴν γῆν περιέχειν τὸν οὐρανόν. κἀκεῖνο γὰρ ὁμολογούμενόν ἐστιν, ὅτι ἡ ἐνεργητικὴ διάθεσις προτέρα τῆς παθητικῆς. τότε γὰρ πέπονθεν, ὅτε ἀναδέδεκται [ὁ] τὴν ἐνεργητικὴν διάθεσιν. ὥστε καὶ τὰ τούτων ἀποφατικὰ ὁμολογεῖ. †ὁ γὰρ λέγων οὐκ ἔδειρα, ἀναιρεῖ τὴν προκατάρξασαν διάθεσιν [τοῦ ὁμολογήσαντος προσώπου τὴν παθητικὴν διάθεσιν] ἐν τῷ δαρῆναι. καὶ εἰ τοῦτο ὑγ[illegible]ὔλογον ἂν εἴη τὸ παραχωροῦν ῥῆμα τῇ αἰτιατικῇ τὴν ἐνεργητικὴν διάθεσιν ἐμφανίζειν, καὶ τὴν δευτέραν παραλαμβανομένην αἰτιατικὴν ἐν πάθει καθίστασθαι [ἐπεὶ] καὶ δεύτερα τὰ πάθη τῶν ἐνεργειῶν ἐστι, συνέβη ἐμὲ φιλεῖν Ἀπολλώνιον. τοιοῦτον γὰρ ἂν εἴη, ἐγὼ φιλῶ Ἀπολλώνιον. καὶ δῆλον ὅτι τὸ τοιοῦτον ὑπερβατόν ἐστι, τὸ,

τῆς ἐξ [illegible] φωνήσεως

†δὸς

τόδε δέ τε μ' ἄνδρα ἐλθεῖν [τόνδε.] Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ συντάξεως τῶν ἀπαρεμφάτων.

ιθ', Ὅτι χρὴ ὁριστικὴν καλεῖν τὴν ἔγκλισιν, ἤπερ ἀποφαντικήν.

τμῆμα ε'

Ἀκολούθως ῥητέον καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων ἐγκλίσεων· αἷς παρέπεται ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς δηλουμένων πραγμάτων, τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀναδέχεσθαι. ἡ μὲν γὰρ καλουμένη ὁριστική, καλεῖται καὶ † ἀποφαντική. καὶ δῆλον ὅτι κοινῆς μὲν ἐννοίας † εἶχε τὸ καλεῖσθαι αὐτὴν ἀποφαντικήν· εἴγε καὶ τὸ ἀποφαίνεσθαι κατὰ πάσης φράσεως παραλαμβάνεται. ἀλλὰ καὶ ἐπιρρήματά τινα ἀποφαντικὰ καλοῦμεν. ἰδίας μέντοι ἐννοίας ἔχεται ἡ ὁριστική. διὰ γὰρ ταύτης ἀποφαινόμενοι ὁριζόμεθα. ἔνθεν γὰρ καὶ οἱ καλούμενοι διαβεβαιωτικοὶ σύνδεσμοι, καὶ ἔτι αἰτιολογικοί, συντείνουσιν ἐπὶ ταύτην. † ὁριζόμενοι [γάρ] φαμεν, γέγραφα· καὶ διαβεβαιούμενοι, ὅτι γέγραφα, εἰς ἐπίτασιν τοῦ ὁρισμοῦ. ἀντιπαράκειται πάλιν τούτου ἐναντίον κατὰ ἀπόφασιν, ὅτι οὔ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἰτιολογικῆς ἐννοίας. † ὡς γὰρ φάσκομεν ὅτι περιπατῶ, ἐπὶ λήμματι τῷ τοιούτῳ, τὸ αἰτιῶδες συνάπτεται), ὅτι περιπατῶν κινοῦμαι. ὅπερ οὐκ ἀληθεύσει, εἰ ἀναστροφὴν λάβοι τὰ τοῦ λόγου, ὅτι κινοῦμαι περιπατῶν. καὶ δῆλον ὅτι οὐ διὰ τὸν ὁρισμὸν τὸν ἐγκείμενον τοῖς ῥήμασι, διὰ δὲ τὸ ἀκόλουθον τοῦ συνδέσμου ἐγγινόμενον

αἰαδι-δέχθαι

προσκεῖται ἀντιπάκειται

ὅτι περιπατῶ, κιν.

ὅτι κινοῦμαι, περιπατῶ.

δός δέ τι μ' ἄνδρα ἐλθεῖν, esse hyperbatum. Sed hactenus de infinitorũ constructione. Il. α.

19, *Modum indicatiuum appellãdum esse potius ὁριστικὴν, quàm ἀποφαντικήν.*

Consequenter dicendum est de reliquis etiam modis; quibus accidit vt a reb. quas significant, positionem nominis suscipiant. nam modus qui vocatur ὁριστικὴ, vocatur etiã ἀποφαντική. est aũt perspicuum, quod sensum cõmunem sequitur, cum vocatur ἀποφαντική: siquidem verbum etiam ἀποφαίνεσθαι de qualibet oratione sumitur. atq; etiam aduerbia nonnulla ἀποφαντικὰ vocamus. habet tamẽ propriũ sensum indicatiuus modus. per hunc enim modum enũtiamus & finimus: & iccirco coniunctiones quę vocantur affirmatiuæ, & prætereà causales, ad hunc modum pertinent. nã finientes, dicimus γέγραφα: id confirmãtes, dicimus ὅτι γέγραφα, ad finitionis intensionem. Huic rursus opponentes contrarium, negantes dicimus ὅτι οὔ. atque etiam in sensu causali. nam cum aimus περιπατῶ, in eiusmodi enuntiatione, causam adiungemus hoc modo; ὅτι περιπατῶ, κινοῦμαι: quæ oratio nõ erit vera, si partes eius hoc modo conuertantur, ὅτι κινοῦμαι, περιπατῶ. Hoc autem nimirum euenit non propter finitionem verbis insitam, sed propter adiunctæ cõiunctionis consequẽtiam:

Pars V Prisc.lib. 18.

Prisc.lib. 18.

quoniam verba, quantum in eis est, seorsum posita, propter insitam finitionem, verum asserēt; κινοῦμαι, περιπατῶ.

20, Particulam οὐ negantem, necessario construi cum solis indicatiuis.

Perspicuum est igitur, modum indicatiuum continere affirmationem: atq; ideo aduerbium negādi οὐ, quod pugnat cū aduerbio affirmandi ναὶ, cū eo construi; vt insitam affirmationem tollat; οὐ γράφει, οὐ περιπατεῖ. cū optatiuo vero vel imperatiuo nō iungitur, quia in his modis non continetur affirmatio, quę pugnat cū negatione, & quæ (vt paulo ante diximus) tollitur a particula negante οὐ. Cur aūt aduerbiū prohibendi μὴ iungatur cū supradictis modis, cum de imperatiuo & optatiuo modo tractabimus, dicemus. dicimus enim μὴ γίνωσκε, μὴ γνοίης, μὴ γνῷς. Illud tamē etiam est animaduertendum, ne cū infinito quidem particulam negantem οὐ iungi; quoniam ne iste quidem modus quidquam affirmat. nam in illo, οὐ δεῖ γράφειν, modus indicatiuus est rursus qui negatur, δεῖ inquam, vel χρή: perinde ac si diceremus, οὐ λείπει τὸ φιλολογεῖν. ergo hac etiam constructione demōstratur, χρὴ & δεῖ verba indicatiui modi esse. Ac ne illud quidem dubium est, subiunctiuū modum iunctum cū iis particulis, quib. subiectus est, & earum vi recepta, recusaturum esse particulam negandi οὐ.

ἐπεί, ὅσον ἐπ' αὐτοῖς, τὰ ῥήματα κατ' ἰδίαν τασσόμενα, διὰ τὸ ἐγκείμενον ὁρισμὸν ἀληθεύουσι, κινοῦμαι, περιπατῶ.

κ΄. Ὅτι ἡ οὐ ἀπόφασις, ἀναγκαίως ὁριστικοῖς μόνοις συντάσσεται.

Σαφὲς οὖν ὅτι καὶ ἐγκειμένην ἔχει τὴν κατάφασιν. καὶ ἕνεκα τούτου τὸ καλούμενον ἀποφατικὸν ἐπίρρημα, ὡς ἂν μαχόμενον τῇ ναὶ καταφάσει, τὸ ἐπιτρέχει τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν [ἵνα τὴν ἐγκειμένην κατάφασιν ἀποστήσῃ, οὐ γράφει,] οὐ περιπατεῖ· οὐ μὴν ἔτι τὴν εὐκτικὴν ἢ προστακτικήν: (οὐδὲ γὰρ ἔγκειται) ἐν ταῖς τοιαύταις ἐγκλίσεσιν ἡ μαχομένη τῇ ἀποφάσει κατάφασις· ἥν, ὡς προείπομεν, συνέβη ἀναιρεῖσθαι ὑπὸ τῆς οὐ ἀποφάσεως. διότι μέντοι ἡ μὴ ἀπαγόρευσις ἐπὶ τὰς προειρημένας ἐγκλίσεις συντείνει, οὕτως εἰρήσεται. φαμὲν γὰρ μὴ γίνωσκε, μὴ γνοίης, μὴ γνῷς. Χρὴ μέντοι νοεῖν, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τὸ ἀπαρέμφατον συντείνει ἡ οὐ ἀπόφασις. οὐδὲ γὰρ δι' αὐτῆς τι καταφάσκεται. ἐν γὰρ τῷ, οὐ δεῖ γράφειν, πάλιν τὸ ὁριστικόν ἐστι ῥῆμα, τὸ ἀποφασκόμενον· λέγω [τὸ] δεῖ ἢ χρή· ὡς εἰ καὶ λέγοιμεν, οὐ λείπει τὸ φιλολογεῖν. καὶ διὰ τῆς τοιαύτης συντάξεως ἄρα δέδεικται, ὅτι τὸ χρὴ καὶ τὸ δεῖ, ὁριστικὰ ῥήματά ἐστιν. Ὁμόλογον δ' ὅτι καὶ ἡ καλουμένη ὑποτακτικὴ ἔγκλισις, συνηρτημένη οἷς ὑποτέτακται, τὴν ἐκ τούτων δύναμιν ἀναδεξαμένη, ἀπροσδεὴς γίνεται τῆς οὐ ἀποφάσεως·

ἐν τῷ περὶ αὐτῶν

τὸ

μετὰ γοῦν τὴν τούτων σύνταξιν οἷόν τε πάλιν ἐστὶν αὐτὴν ἀποφαίνεσθαι, ἐὰν θέλῃς, οὐκ ἀναγινώσκω, ἤ, οὐκ ἀναγνώσομαι. καὶ μάλιστά γε ἐπὶ ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος. δίχα γὰρ οἱ παρῳχημένοι οὐ παραλαμβάνονται ἐν ὑποτακτικοῖς, ἐν τῷ ἰδίᾳ περὶ αὐτῶν εἰρήσεται).

δία

κα΄. Ἕνεκεν τίνος ἡ ὁριστικὴ ἔγκλισις εἰς ἐρώτησιν ἐπιτηδεύεται.

Ἥ γε οὖν προκειμένη ὁριστικὴ ἔγκλισις, τὴν ἐγκειμένην κατάφασιν ἀποβάλλουσα, μεθίσταται τοῦ καλεῖσθαι ὁριστική. εἰς γὰρ ἐπερώτησιν παραλαμβάνεσθαι ἐγχωρεῖ· ἡνίκα φαμὲν γέγραφας; λέληκας; καὶ εἰ μὲν μὴ εἴη τὸ τοιοῦτον ἀληθές, φαμὲν οὔ· εἰ δὲ ἀληθὲς εἴη τὸ γεγραφέναι, φαμὲν ναί. καὶ γὰρ δὴ οὕτως ἡ ἐπερώτησις ἀναπληρωθεῖσα δὲ διὰ τῆς καταφάσεως, ἀποστρέφει εἰς τὸ εἶναι ὁριστική. καὶ μεγίστη ἂν εἴη ἔνδειξις τοῦ τοιούτου, τὸ, ἔσθ᾽ ὅτε τῷ ναὶ μὴ χρῆναι μορίῳ, ῥήματι δὲ τῷ αὐτῷ διὰ ὁριστικῆς προφορᾶς· ὡς ἂν ἐγκειμένης τῆς καταφάσεως. πρὸς γὰρ τὸ γράφεις κατ᾽ ἐρώτησιν, φαμὲν γράφω· ἢ κατὰ βεβαίωσιν τοῦ ὁρισμοῦ, δυνάμει διπλασιάσαντες τὴν κατάφασιν, ναὶ γράφω. οὕτως ἔχει καὶ τὸ, ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπας· οὐκ ἀλόγου τοῦ τοιούτου ὄντος. εἴ γε ἐν τοῖς προκειμένοις παρεστήσαμεν ὅτι πολλάκις τὰ ἰσοδυναμοῦντα, παραλλήλως τίθεται εἰς πλείονα ἔμφασιν, ὡς τὸ, τάχιον περιπατεῖ, καὶ μᾶλλον τάχιον περιπατεῖ.

ἀποβαλοῦσα

λελάληκας

χρῆσθαι

nam post eorum cõstructionem, licet rursus eã negare; ἐὰν θέλῃς, οὐκ ἀναγινώσκω, vel, οὐκ ἀναγνώσομαι: in præsenti potissimum, & futuro. cur autem præterita non assumantur in subiunctiuis, seorsum disseremus, cũ de eis tractabimus.

21, Cur modus indicatiuus ad interrogationem aptus sit.

Verum indicatiuus modus, de quo agimus, amissa insita affirmatione, vocari desinit indicatiuus. ad rerum.n. interrogationem locũ habere potest; vt cum dicimus, γέγραφας; λελάληκας; quod si nõ fuerit verũ, subiicimus οὔ: sin fuerit verum, aliquem scripsisse, respondemus ναί. atq; ita fit interrogatio: qua cõpleta per affirmationem, modus in indicatiuum rursus reuertitur. cuius rei argumentũ firmissimum illud est, ꝙ in respondendo interdum vtimur nõ particula affirmandi ναὶ, sed eodem verbo cũ indicatiua prolatione, in qua nimirum continetur affirmatio. nã ad γράφεις interrogatiue prolatũ, respõdemus γράφω: vel, ad finitionis cõfirmationem, potestate geminantes affirmationem, ναὶ γράφω. Tale est illud, ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες. Idq; a ratione non abhorret: siquidem in superioribus declarauimus, τὰ ἰσοδυναμοῦντα (i. *idẽ significantia*) sæpius iungi inuicem ad maiorem significationẽ; vt, τάχιον περιπατεῖ, & μᾶλλον τάχιον περιπατεῖ.

Il. α

22. De modo Optatiuo & Imperatiuo: & an recte εἴθε particula antecedat optatiuum: & ἄγε aduerbium esse imperatiui modi.

Prisc. lib. 18. Similiter & modus optatiuus, ducta origine ab eo affectu quo optamus, hoc nomen adeptus est. Sũt autem aduerbia quæ significant optationem, αἴθε & εἴθε: αἴθ' ἐγὼ γενόμαν χρυσός: αἴθ' Ἀφροδίτα τόνδε τὸν πάλον λαχοίην: αἴθ' οὕτως ἐπὶ (Il. α.) πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων. In quorũ vsu, quæritur an constructio habeat iũcta secum aduerbia per redundantiam: quoniam modus potestate cõtinet aduerbium εἴθε. nam in illis, εἴθε ἔγραψε Τρύφων, εἴθε ἐλάλησεν, & in aliis id genus, εἴθε proculdubio recte appositũ est; vt modus indicatiuus aduerbio optandi, quod est appositum, constructionem optatiui suscipiat. Perspicuũ enim est, non idem esse, ἔγραψε Τρύφων, atque illud εἴθε ἔγραψε Τρύφων: sed fiunt nimirum eiusmodi appositiones ad maiorem intẽsionem rerum significandarum. atque hoc ipsum declarauimus in illo ναὶ γράφω, & aliis pluribus.

23. Quæ re differant aduerbia optandi, a modis optatiuis; & aduerbia imperandi, ab imperatiuis.

Illud tamen tenendũ est, inter modum optatiuũ verborum, & aduerbia optandi, hoc interesse, quod verba vna cum re quam continent, significant affectum optandi. nã γράφοιμι, rei optatio est,

κβ'. Περὶ τῆς εὐκτικῆς ἐγκλίσεως.

Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ εὐκτικὴ ἔγκλισις, ἀπὸ τῆς γινομένης εὐχῆς κατὰ παραγωγὴν τῆς ἐγκλίσεως ἔτυχεν. εἰσὶν οὖν [κλίσεως] τῆς εὐχῆς ἐπιρρήματα παραστατικά, D. αἴθ' ἐγὼ γενόμαν χρυσός· αἴθ' Ἀφροδίτα τόνδε τὸν πάλον λαχοίην· αἴθ' [λαχοίη] οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσοι Ἀγαμέμνων. [πλέσει] Καὶ μήποτε τὰ τῆς συντάξεως δόξῃ κατὰ παρέλκον ἔχειν τὰ συνόντα ἐπιρρήματα· καθὸ ἡ ἔγκλισις δυνάμει ἐγκείμενον ἔχει τὸ εἴθε. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ, εἴθε ἔγραψε Τρύφων, εἴθε ἐλάλησε, καὶ ἔτι τῶν τοιούτων, δῆλον ὅτι ἐν τῷ δέοντι παράκειται τὸ εἴθε· ἵνα ἡ ὁριστικὴ ἔγκλισις διὰ τοῦ παρακειμένου εὐκτικοῦ ἐπιρρήματος, εὐκτικὴν σύνταξιν ἀναδέξηται. δῆλον γὰρ ὡς διαφέρει τὸ, ἔγραψε Τρύφων, τοῦ, εἴθε ἔγραψε Τρύφων. ἀλλὰ σαφὲς ὅτι εἰς πλείονας ἐπιτάσεις τῶν σημαινομένων αἱ τοιαῦται παραθέσεις γίνονται, ὡς παρεστήσαμεν ἐπὶ τοῦ ναὶ γράφω, καὶ ἄλλων πλειόνων.

κγ'. Τίνι διαφέρει τὰ εὐκτικὰ ἐπιρρήματα τῶν εὐκτικῶν ῥημάτων· ὁμοίως καὶ τὰ προστακτικά.

Χρὴ μέντοι νοεῖν, ὡς διαφέρει ἡ ἐκ τῶν ῥημάτων εὐκτικὴ κλίσις τῆς ἐ- [ἔγκλισις] πιρρηματικῆς, τῷ, τὰ μὲν ῥήματα μετὰ τοῦ συνόντος πράγματος σημαίνειν τὴν εὐκτικὴν διάθεσιν· τὸ γὰρ γράφοιμι, εὐχή ἐστι πράγματος τοῦ γρα-

τοῦ γράφειν· καὶ τὸ φιλολογοίμι, τοῦ φιλολογεῖν· τό γε μὴν εἴθε, σχεδὸν ὄνομά ἐστιν εὐχῆς. οὐ γὰρ συμπαρείσαται καὶ τὸ ἔν τινι

ἴσ. ἐν τινι

τὰ τῆς εὐχῆς. τὸ τοιοῦτον [καὶ] ἐπ' ἄλλων πλείστων παρεπόμενόν ἐστιν ἀποδεῖξαι. τὸ λευκότερος, ἐπιτείνεται εἰς τὸ τῆς λευκότητος· καὶ ἔτι τὸ γλυκύτερος, εἰς τὸ τοῦ γλυκέος. κοινῆς μέντοι ἐπιτάσεως ὀνόματά ἐστι τὰ τοιαῦτα, βελτίων, ἄρειστος, ἀμείνων· ἀλλὰ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔχεταί τινος ἐννοίας, ἀφ' ἧς καὶ τὴν ὀνομασίαν εἴληφε, καὶ τροπικώτερον μετῆλθεν εἰς κοινὴν ἐπίτασιν· ὡς τὸ ἁλιεὺς, κἂν ποτάμιος ᾖ· καὶ ἡ πυξὶς, κἂν διαφόρου ὕλης τύχῃ. ἐκεῖνο μέντοι ὁμόλογόν ἐστιν, ὡς τὸ εἷς διαφέρει τοῦ Αἴας· ᾗ αὐτὸ μόνον ὄνομά ἐστιν ἀριθμοῦ τὸ εἷς· τὸ δὲ Αἴας, μετὰ ἰδίας ποιότητος παρυφιστάμενον ἔχει τὸ εἷς. καὶ ἔτι τὸ ἐγὼ, πρὸς τὸ γράφω· καθὸ μετὰ πράγματος καὶ τῶν συμπαρεπομένων, τὸ γράφω ἐγκείμενον ἔχει τὸ ἐγώ. αὕτη γε μὴν ἡ ἀντωνυμία αὐτὸ μόνον ἐστὶ πρόσωπον. ἔτι καὶ τὸ ἰλιόθεν, διαφέρει τοῦ ἄλλοθεν· καθὸ τὸ μὲν ἰλιόθεν, μετὰ τῆς ἐκ τοῦ τόπου σημασίας, συμπαρείστησι καὶ τὸ ἴδιον τοῦ τόπου· τό γε μὴν ἄλλοθεν, αὐτὸ μόνον παρείστησι τὴν ἐκ [τοῦ] τόπου σχέσιν. ἔτι καὶ τὸ τάχιστος, μετά τινος ὑποκειμένου, τὴν ἐπίτασιν σημαίνει· οὐ μὴν τὸ ἄγαν. αὐτὸ γὰρ μόνον ὄνομα ἐπιτάσεώς ἐστιν.

ὄνομα ἐστὶ προσώπου

ὄνομα μόνον

nempe τοῦ γράφειν: & φιλολογοίμι, τοῦ φιλολογεῖν. at εἴθε aduerbium, nomen propemodum optationis est. nam non declarat simul cuius rei fiat optatio. Idem aliis accidit quamplurimis: λευκότερος, intenditur in qualitate τῆς λευκότητος: & γλυκύτερος, in qualitate τοῦ γλυκέος. Et quamquam voces huiusmodi sunt nomina communis intensionis, vt βελτίων, ἀμείνων, ἄρειστος: tamē hæc etiam aduerbia sequuntur quendam sensum, a quo nomen acceperunt, & metaphorice ad communem intēsionem transierunt: vt nomen ἁλιεὺς, etiamsi fluuialis piscator sit: & ἡ πυξὶς, etiamsi ex diuersa sit materia. Illud tamen est confessum, inter εἷς, & Αἴας, hoc esse discriminis, quod εἷς est nomē ipsum tantummodo numeri: Αἴας autem, præter qualitatem propriā, continet simul nomen numerale εἷς. Idem discriminis est inter ἐγὼ & γράφω: quoniam γράφω, vna cum re, & aliis accidentibus, continet ἐγώ: hoc autem pronomen, nomen tantummodo personæ est. ἰλιόθεν etiam differt ab aduerbio ἄλλοθεν: quoniam ἰλιόθεν, præter significationem motus de loco, etiam ipsius loci proprietatem simul repræsentat; ἄλλοθεν vero illud solummodo declarat, motum videlicet de loco. Præterea τάχιστος significat intēsionem cum aliquo supposito: at non ita aduerbium ἄγαν: est enim solum nomen intensionis.

Eadem est ratio in γράφων & ἄγε. nam ἄγε, etiam est nomẽ tantum imperii: γράφων vero, vna cum insito imperio, rem quoque ipsam indicat, & numeros, & personas, quæ modum illũ comitantur. Possunt proferri plurima ad hoc ipsum confirmandum. Illud tamen, αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι: &, ὡς ὄφελες σὺ μὲν αὐτόθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσι ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν: nõ est in ordinem istorũ quæ sunt inter se paria, referendum. nam vox illa ὤφελον, simul ostendit personæ discretionem quæ aduerbio εἴθε non inest: eamq; ob causam nimirum εἴθε construitur cũ optatiuis, qui personarum discretionẽ habẽt; αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο: &, αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσοι Ἀγαμέμνων. Cum indicatiuis etiam iũgitur, sicuti declarauimus; vt in illo, εἴθ' ἔγραφε Τρύφων: sed non ita cũ infinitis, quoniam neq; per aduerbium, neq; per ipsum infiniti modum, quocũ iũgitur aduerbiũ, fit planum ad quã personam dirigatur optatio. Quare, vt id quod deest, cõpleatur, assumitur ὤφελον, ad indicandã personã, ad quam pertinet optatio. nam in illo, αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι, Achilles intelligitur, ad quem oratio dirigitur; intelligitur autem non ex alia quapiam re, quam ex aduerbio ὄφελες. Hactenus etiam de constructione εἴθε aduerbii, & eius similibus.

Il. α. Il. γ. Od. ξ. Il. δ.

οὕτως ἔχει καὶ τὸ γράφων, ὡς πρὸς τὸ ἄγε. πάλιν γὰρ ὄνομα μόνον προστάξεώς ἐστι τὸ ἄγε· τὸ δὲ γράφων, μετὰ τῆς ἐγκειμένης προστάξεως, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπαγορεύει καὶ τοὺς συνόντας ἀριθμούς· ἔτι καὶ τὰ πρόσωπα. Ἔστι δὲ πλεῖστα εἰς τὸ τοιοῦτον παραθέσθαι. τό γε μὴν, αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι, καὶ τὸ, ὡς ὄφελες σὺ μὲν αὐτόθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσι ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν, οὐ χρὴ παραλαμβάνειν εἰς τὸ τῶν παραλλήλων λόγον. ἰδοὺ γὰρ ἐκ τοῦ ὤφελον παρυφίσταται καὶ τοῦ προσώπου διάκρισις· ἥτις οὐ σύνεστι τῷ εἴθε. καὶ δῆλον ὅτι ἕνεκα τοῦ τοιούτου, τὸ μὲν εἴθε συντάσσεται εὐκτικοῖς, οἷς σύνεστι τὸ διακρίναι πρόσωπα· αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο· αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσοι Ἀγαμέμνων. ἀλλὰ παρεστήσαμεν ὡς καὶ ἐν ὁριστικοῖς, ἐν τῷ, εἴθ' ἔγραφε Τρύφων· οὐ μὴν [ἐν] τοῖς ἀπαρεμφάτοις· ἐπεὶ καὶ διὰ τοῦ ἐπιρρήματος, καὶ διὰ τοῦ συνόντος ἀπαρεμφάτου, ἄδηλον ποίῳ τρόπῳ τὰ τῆς εὐχῆς προσώ- ἐπιγίνεται. ὅθεν εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ λεί- πω ποντος, τὸ ὤφελον παραλαμβάνεται, εἰς ἐμφανισμὸν προσώπου, ᾧ τὰ τῆς εὐχῆς προσγίνεται. ἐν γὰρ τῷ, αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι, νοεῖται ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς ὃν ἡ ἀπόστασις τοῦ λόγου· οὐκ ἐξ ἄλλου [του] ἢ τοῦ ὤφελες.

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ συντάξεως τοῦ εἴθε καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ.

κα΄. Ὅτι

κδ', Ὅτι ἐν τῶν εὐκτικῶν εἰσι παρῳχημένοι χρόνοι, καὶ τῶν προστακτικῶν.

Ἤδη μέντοι καὶ περὶ τῆς ἐγγινομένης χρονικῆς διαθέσεως ἐν τῇ ἐγκλίσει διαπορήσουσί τινες, ὡς μάτην εἰσκυκλεῖται ἡ τῶν παρῳχημένων χρόνων φωνὴ κατὰ ἔγκλισιν, ὡς οὐ δυναμένου τοῦ τοιούτου συστῆναι· καθὸ καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν λόγου, δηλουμένου παρέμπτωσις, αἰτία γίνεται τοῦ μὴ συνίστασθαι σχήματά τινα τῆς λέξεως ἐν ῥήμασιν, ἢ τοῦ πλουτῶ, ἢ ὑπάρχω, ἢ τινος τῶν τοιούτων, παθητικὴ ἐκφορά· καὶ ἐπὶ τοῦ μάχομαι, ἡ ἐνεργητική. καὶ ἐν γένεσι· καθὸ οὔτε τοῦ ἐκτρώσασα, τὸ ἀρσενικόν τις ζητήσει, οὔτε τοῦ ἄρσεν τὸ θηλυκόν. καὶ ἦν εἰς τὸ τοιοῦτον παράθεσις δυσπερίληπτος. καὶ δὴ οὖν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκεῖνό φασιν· εἰ ἐν τοῖς οὐκ οὖσιν, αἱ εὐχαὶ γίνονται εἰς τὸ ἐγγενέσθαι, πῶς τὰ γινόμενα, εὐχῆς ἔτι δέεται; πρὸς ὃ ἔστι φάναι, ὡς πᾶσα ἀνάγκη ὑπάρξαι καὶ τὴν ἐκ παρῳχημένου εὐχήν. φέρε γὰρ τὸν ἐπιβάλλοντα χρόνον τοῦ γινομένου ἀγῶνος ὀλυμπιάσι παρῳχῆσθαι, καὶ πατέρα εὔχεσθαι ὑπὲρ παιδὸς ἀγωνισαμένου, περὶ τῆς τούτου νίκης· καὶ δῆλον ὡς οὔτε ποιήσεται εὐχὴν διὰ τὸν τοῦ ἐσομένου χρόνου, οὔτε μὴν τοῦ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα παρατεινομένου· ταῦτα γὰρ τῷ παρῳχημένῳ ἀντίκειται. ἐξ οὗ ἀνακόλουθος γένοιτο ἡ εὐχή, εἴθε νενικήκοι μου ὁ παῖς, εἴθε δεδοξασμένος εἴη.

ὠρχημένου

24, *Modos optatiuos & imperatiuos habere tempus præteritum.*

Iam vero nonnulli dubitant etiam de significatione temporum, quæ inest modo. inquiunt enim, vocem præteriti temporis in modis frustra versari; quoniam hæc res consistere non potest. nam in aliis quoq; orationis partibus, rei significatæ interuentus facit vt formæ quædam dictionum in verbis nõ consistant; vt verbi πλουτῶ, ὑπάρχω, & similiũ passiua prolatio, & verbi μάχομαι actiua. Eadẽ ratio in generibus est. nemo enim quæret masculinum genus participii ἐκτρώσασα, neq; fœmininum nominis ἄρσεν. atq; ad hoc probãdum exempla innumerabilia proponũt. Sed de hoc, de quo iam quæritur, illud aiũt: Si pro rebus quę non sunt, vt sint, optationes fiunt, quî ea quæ facta sunt, optatione amplius indigent? Huic quæstioni occurrendum sic est: Necesse omnino est optationem etiam præteriti exsistere. fac enim iustum tempus ludorum Olympicorũ præteriisse; & patrem aliquem pro filio, qui certauit, optare victoriam: dubium non est eum non esse optaturum aut futuro, aut præsenti tempore, quod extẽditur: nam hæc tempora præterito opposita sunt; itaque optatio caruerit consecutione: sed optabit tempore præterito; εἴθε νενικήκοι μου ὁ παῖς: εἴθε δεδοξασμένος εἴη.

Licet etiã hoc dicere: verum esse quod aiunt, optationes fieri pro rebus quæ nõ sunt: nã quia τὸ φιλολογεῖν non adest, dixeris, εἴθε φιλολογοίμι: quia τὸ πλουτεῖν non adest, dixeris εἴθε πλουτοίμι. Illud tamen intelligendum est, quod poscitur optatione, accipi vel ad præsentis extensionem, vt in eo agat quis diutius; vt si dixeris, ζώοιμι ὦ θεοί: vel ad rerum quæ non sunt, absolutionem; vt Agamemnon optat, εἴθε ὦ θεοὶ πορθήσαιμι τὴν Ἴλιον. hic fit optatio de præterito & absoluto tempore. nam temporis prorogationem detestandã potius duxerit. nam cũ Troiam popularetur, queritur hunc

Il. β. in modũ; ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί, καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται. at in ζώοιμι, cõtrarius est intellectus. nemo enim optauerit vitæ consumationem, dicendo, ζήσαιμι. consumationis enim eiusmodi optatio, recte tollit commorationem in vita. Eadem quæstio trãsfertur in modum imperatiuum. hic enim rursus, quæ non sunt facta, imperantur: est autem verum, ea quæ præterierunt, facta esse. quare eadẽ de causa temporis præteriti modus imperatiuus nõ est vsurpan-

Prisc. lib. 18. dus. Verum aduersus hæc idem dicendum rursus: nam κλειέσθω ἡ θύρα, differt ab illo, κεκλείσθω ἡ θύρα: quoniam præsentis temporis prolatio, indicat præsens imperiũ, quod est propriũ præsentis, quod

ἔστι καὶ οὕτω φάναι, ὡς ἀληθεύει, ὅτι ἐπὶ τοῖς μὴ οὖσιν αἱ εὐχαὶ γίνονται. οὐ συνιόντος γὰρ τοῦ φιλολογεῖν, φαίη μὲν ἂν, φιλολογοίμι· οὐ συνιόντος τοῦ πλουτεῖν, τὸ πλουτοίμι. χρὴ μέντοι νοεῖν, ὡς τὸ ἐξαιτούμενον ἐκ τοῦ εὐκτικοῦ, ἢ εἰς παράτασιν τοῦ ἐνεστῶτος παραλαμβάνεται, ἵνα ἐν αὐτῷ διαγίνηται· ὡς εἴ τις φαίη, ζώοιμι ὦ θεοί· ἢ εἰς τελείωσιν τῶν μὴ ὄντων πραγμάτων· ὡς Ἀγαμέμνων εὔχεται, εἴθε ὦ θεοὶ πορθήσαιμι τὴν Ἴλιον. εὐχὴ γὰρ νῦν γίνεται εἰς τὸ παρῳχημένον καὶ συντελὲς τοῦ χρόνου. τὴν γὰρ παράτασιν, ἀπευκταίαν ἡγεῖται. πορθοῦντι γὰρ αὐτῷ τὴν Ἴλιον, ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ, καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται. καθότι πάλιν κατὰ τὸ ἐναντίον ἐστὶν ἐπινοῆσαι ἐπὶ τοῦ ζώοιμι. οὐ γὰρ δή γέ τις παραλήψεται εἰς εὐχὴν τὴν τοῦ ζῆν συντελέσαι, ἐν τῷ ζήσαιμι· ἡ γὰρ τοιαύτη συντέλεια τῆς εὐχῆς, δυνάμει περιγράφει τὴν τοῦ βίου διατριβήν. Τὸ αὐτὸ ἄπορον μέτεισι καὶ ἐπὶ τὰ προστακτικά. πάλιν γὰρ τὰ οὐ γινόμενα προστάσσεται· καὶ ἀληθὲς ὅτι τὰ παρῳχημένα γέγονε. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ οὐ χρὴ παρῳχημένου χρόνου προστακτικὸν παραλαμβάνειν. καὶ ἔστι γε πάλιν ἐπὶ τῶν τοιούτων ταὐτὸ φάναι, ὅτι διαφέρει τὸ κλειέσθω ἡ θύρα, ὡς τὸ τοῦ κεκλείσθω· καθὸ ἡ μὲν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα πρόσ... ἐκφορὰ, ὑπαγορεύει τὴν ὑπὸ τοῦ προστάξιν· ὅπερ ἐνεστῶτος τοῦ παρῳχημένου παρατεταμένου

μένου ἦν ἰδεῖν· τό γε μὴν κεκλείσθω, τὸ ἔκπαλαι ὀφειλόμενον διαθέσει γενέσθαι. ἀλλά, ὡς εἴπομεν, ὅσα μὴ προστάσσεται αὐτοῖς εἰς παράτασιν. ὁ γὰρ ἀποφαινόμενος οὕτω, γράφε, σκάπτε, ἐν παρατάσει τῆς διαθέσεως τὴν πρόσταξιν ποιεῖται· ὡς ἔχει καὶ τό, βάλλ' οὕτως· αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι. φησὶ γάρ, ἐν τῷ πολέμῳ καταγίνου εἰς τὸ βάλλειν. ὅ γε μὴν λέγων κατὰ τὴν τοῦ παρῳχημένου προφοράν, γράψον, σκάψον, οὐ μόνον τὸ μὴ γενόμενον προστάσσει, ἀλλὰ καὶ τὸ γινόμενον ἐν παρατάσει, ἀπαγορεύει· εἴγε καὶ τοῖς γράφουσιν ἐν πλείονι χρόνῳ, προσφωνοῦμεν τὸ γράψον· τοιοῦτόν τι φάσκοντες, μὴ ἐμμένειν τῇ παρατάσει, ἀνύσαι δὲ τὸ γράφειν.

κε΄. Εἰ συνεστῶτα τὰ τοῦ πρώτου προσώπου προστακτικά.

Τὰ δεύτερα πρόσωπα τῶν προστακτικῶν, πρόδηλον ἔχει τὴν σύνταξιν, κἂν ὁμόφωνα καθεστήκῃ τῇ ὁριστικῇ ἐγκλίσει. ἡ γὰρ συνοῦσα αὐτοῖς κλητική, ἀφίστησι τὴν ἀμφιβολίαν τὴν πρὸς τὸ ὁριστικὸν καὶ τὸ συντασσόμενον ἐπίρρημα· λέγω δὴ τὸ ἄγε· ὥς γε ἐν τοῖς ἑξῆς παραστήσομεν. τὰ γὰρ τρίτα, καὶ τῇ φωνῇ διαφέροντα, οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἀμφιβάλλεται. τά γε μὴν τοῦ πρώτου προσώπου, πρός τινων οὐδὲ παραλαμβάνεται, λόγοις τοιούτοις κεχωρίσθαι (φασὶ) δεῖ τὸν προστάσσοντα τοῦ προστασσομένου. ὅπερ οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐν πρώτῳ προσώπῳ.

tempus producitur: sed κεκλείσθω, indicat id quod factũ iampridem oportuerat. In iis tamen, quæ (vt diximus) non imperantur cum temporis prorogatione. nam qui sic enuntiat, γράφε, σκάπτε, imperat prorogando significationem: quale est illud, βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι. Il. θ. ait enim, Versator sic in prœlio ad feriendum: qui vero loquitur, & tempore preterito profert γράψον, σκάψον, non solum imperat quod factum non est, verum etiam quod fit prolatione temporis, vetat: siquidem etiam iis qui scribunt tardius, dicimus γράψον: significãtes tale quidpiam, ne cõmoretur in temporis prolatione, sed expediat scripturam.

25. *An possit in imperatiuis prima persona subsistere.*

Secundæ personæ imperatiui modi minime controuersam constructionem habent, etiã si voce concurrant cum modo indicatiuo. vocatiuus enim, qui iungitur cum eis, & aduerbiũ ἄγε, tollit ambiguitaté, quæ potest intercedere inter hũc modum, & indicatiuum; quẽadmodum in sequẽtibus planum faciemus. tertiæ namque minime sunt ambiguæ; quoniam habent vocem peculiarem. primæ tamen personæ, a nonnullis ne assumuntur quidẽ: qui argumẽta afferũt huiusmodi. Aiunt, cũ qui imperat, diuersum esse oportere ab eo cui imperatur. hoc aũt in prima psona nõ posse inueniri.

est enim prima persona, quæ de se ipsa enuntiat: secunda, ea ad quam sermo dirigitur de eo qui enuntiat: in quam etiam cadit modus iste, φεῦγε, λέγε, γράφε. Illud etiam perspicuum est, vocatiuos versari in duabus personis; nempe in ea quę vocat, & in ea quę vocatur: & propterea nulli sunt vocatiui pronominũ primæ personæ; secundæ vero sunt. Patet igitur, ex istiusmodi quoq; constructione demõstrari, nullas imperatiui primas esse personas: quoniam hic modus constructionem vocatiui recipit, quæ in prima persona (vt demonstratũ est) consistere nõ potest. adde, quod, quemadmodũ nemo potest intelligi, qui se ipsum vocet; quia eadem persona separari non potest: ita etiam neminẽ inuenies, qui sibi ipsi imperet; quia persona separari nõ potest. omnis enim imperatiuus modus constat ex persona præstantiore & inferiore. Qui aũt admittũt primam personam in Imperatiuis, non refutatis argumentis superioribus, vsum tantummodo proferũt:
Il. ζ. φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν: &c.
Il. ι. ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων: & alia omnia quæ vsus communis ita profert. vnde primã etiam personam singularem assumere nituntur. nam quemadmodum in secũdis personis numeri pluralis, penultima, abiecta syllaba τε, fit vltima secũdæ sin-

ἔστι γὰρ πρῶτον, τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον· δεύτερον δὲ, τὸ πρὸς ὃ ἡ ἀπότασις τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ προσφωνουμένου· [margin: ἴσ. τοῦ ἀποφαινομένου·] εἰς ὃ καὶ ἐνεχώρησεν ἡ ἔγκλισις, ἐν τῷ φεῦγε, λέγε, γράφε. ἀλλὰ κἀκεῖνο δῆλόν ἐστιν, ὡς αἱ κλητικαὶ ἐν δυσὶ προσώποις καταγίνονται, τῷ τε προσκαλοῦντι, καὶ τῷ προσκαλουμένῳ· καὶ διὰ τοῦτο τῶν κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀντωνυμιῶν κλητικαὶ οὐκ ἦσαν· τῶν γε μὴν πάλιν κατὰ τὸ δεύτερον. σαφὲς οὖν ὅτι καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης συντάξεως δείκνυται, ὡς πρώτου προσώπου οὐκ ἔστι προστακτικά. τὴν γὰρ οὐχ κλητικῆς σύνταξιν ἀναδέχεται· [margin: τῶν κλητικῶν] ἥτις ἐδέδεικτο ἀσύστατος κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἑαυτόν τινα προσκαλούμενον, διά γε τὸ ἀχώριστον τοῦ προσώπου· οὕτως οὐδὲ ἑαυτῷ προστάσσοντα, διά γε τὸ ἀχώριστον τοῦ προσώπου. πᾶν γὰρ προστακτικὸν, ἐκ προσώπου ἐπικρατεστέρου συνέστηκεν, ὡς πρὸς ἐπικρατούμενον. Οἵ γε μὴν παραδεχόμενοι τὰ ἐν πρώτοις προσώποις ἐπιφερομένην πρόσταξιν, οὐκ ἀνασκευάσαντες τοὺς προκειμένους λόγους, παρατίθενται ὡς προστακτικὰ ἐν τῇ χρήσει· φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν· ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· καὶ ἄπειρα κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν οὕτω λεγόμενα. ἐξ ὧν πειρῶνται καὶ τὰ ἑνικὰ παραλαμβάνειν. ὃν γὰρ τρόπον, τῶν δευτέρων πληθυντικῶν ἡ παραλήγουσα, ἀποβαλοῦσα τὸ τε, λήγουσα γίνεται τῶν ἑνικῶν·

κῶν λέγετε, λέγε· νοεῖτε, νόει· τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τῶν προφορῶν ἡ προλήγουσα, ἀποβάλλουσα τὸ μεν, καταστήσει τὸ ἑνικὸν προστακτικόν· φέρωμεν, φέρω· ἀριθμήσωμεν, ἀριθμήσω. καὶ οὐ ξένον εἰ ὁμοφωνεῖ ταῖς ὁριστικαῖς φωναῖς ὅπου γε καὶ ἡ ἐν δευτέροις προσώποις ὁμοφωνία ἐγγίνεται. πρόδηλον ἐκ τῆς συντάξεως, τῆς, ἄγε λέγωμεν, ἄγε φέρωμεν· ἧς τὸ ἑνικὸν γενήσεται, φέρε λέγω, φέρε ἀριθμήσω. τὸ γοῦν δεύτερον πρόσωπον τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως, οὐ συνεμπῖπτον τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει, οὐδὲ τὴν τούτων σύνταξιν ἀναδέχεται. τίς γὰρ ἂν φαίη, φέρε λέγεις, ἢ φέρε ἀριθμήσεις; οὕτω δὲ ἔχει κἀκεῖνο, Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι· Ἀλλ' ἄγ' ἐγών, ὅς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι, ἐξείπω.

κς'. Ὅτι ἡ ὑποθετικὴ ἔγκλισις, οὐ πάντως ἡ αὐτὴ τῇ προστακτικῇ· καὶ τίνος ἕνεκεν συντάξεως ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις εἴρηται.

Ἔμοιγε μὴν δοκεῖ τὰ τῆς ἐγκλίσεως ἐπιτετάραχθαι· ἐπεὶ σχεδὸν ἐγκλίσεις δύο † συνωθοῦνται εἰς μίαν ἔγκλισιν. ἔχει δὲ τὰ τῆς ἀποδείξεως τῇδε· δέδοται ὅτι οὐ προσκαλούμεθα ἑαυτούς· οὐδὲ μὴν προστάσσομεν ἑαυτοῖς, καθ' ἣν εἴπομεν ἔννοιαν τῶν προστακτικῶν. ἑαυτοῖς ὑποτιθέμεθα μέντοι ἑαυτοὺς ὥς γε ἔχει ἐπὶ τοῦ Διός. ἐν γὰρ πολλαῖς ὑποθήκαις ἐγγενόμενος, καὶ μίαν αἱρήσει ὑπονοήσας, τοιοῦτόν τι εἶπε·

gularis; λέγετε, λέγε: νοεῖτε, νόει: ita etiam in primis, penultima, abiecta syllaba μεν, primam personam singularem cōstituet: φέρωμεν, φέρω: ἀριθμήσωμεν, ἀριθμήσω. Neq; est mirum si in eandem incurrit vocem in quam modus indicatiuus: siquidem idem accidit secūdis personis. Hoc autem fit manifestum ex illa constructione; ἄγε λέγωμεν, ἄγε φέρωμεν: cuius singularis numerus erit, φέρε λέγω, φέρε ἀριθμήσω. At secunda persona indicatiui modi, quæ non coincidit in eandem vocem in quam imperatiuus, ne cōstructionem quidem eius recipit. quis.n. dixerit, φέρε λέγεις aut φέρε ἀριθμήσεις? Huiusmodi est illud, ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, & ἴδωμαι: Od. ν. &, ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν, ὅς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι, ἐξείπω. Il. ι.

26. *Modum hypotheticum non omnino eundem esse atque imperatiuum: & cuius constructionis causa repertus fuerit modus subiunctiuus.*

Ego tamen existimo modum esse cōfusum quoniam duo fere modi in vnum confunduntur. Huius rei demōstratio illa fuerit: Cōcessum iam est illud, nos neque vocare nos ipsos, neque nobis ipsis imperare: propter imperatiui intellectum, de quo iam diximus: proponimus tamen nobis ipsis; vt Iupiter apud Homerū facit; qui, cum multa iam sibi proposuisset, & vnam demum sententiam probasset, tale quidpiā dixit;

Il. β. πέμψω ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον: cuius rursus transsumptio facta est in infinitū, vt oratio narrationi accommodaretur; πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον. Ex eiusmodi singulari natus etiam pluralis numerus, qui secundæ ac tertiæ personæ cōceptionem contrahit; πέμψωμεν, ἀριθμήσωμεν. quem vsui accōmodatum maxime fieri existimo in personis videlicet præstantioribus: siqui-

Prisc. lib. 18. dem inferiorū personarum constructionem omnino nō recipit. diximus enim iam, imperatiua ex personis præstantioribus & inferioribus constare, quæ imperium rei recipiunt. vt igitur declinaret imperium, quod in secūdis personis fit; in prima suscipit conceptionē: quæ constructio in singulari numero hypothetica demōstrata est. & quia nimirum prima persona id obtinuit, etiam ceteræ personæ; quæ societatem cum ea coierunt, eundē sunt adeptæ modum. Tale est illud, quod a Schenelo dictum

Il. ε. est; ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων: ne videlicet præstantiori personæ imperaret, si dixisset χάζευ. Simile est etiam il-

Il. ζ. lud Nestoris; ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. nam cum se ipsum simul comprehēdisset, fecit alacriores Græcos ad prœliū, quod vrgebat. Ergo nō existimo secūdas & tertias psonas esse istiusmodi modorū, qui vocantur ὑποθετικοί. nam

Πέμψω ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον. οὗ πάλιν ἡ μετάληψις γενήσεται εἰς ἀπαρέμφατον κατὰ τὸ διηγηματικόν· πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον. ἀπὸ δὴ τοῦ τοιούτου ἑνικοῦ μετῄει καὶ πληθυντικὸς ἀριθμός, ἐπισπώμενος τὴν ἐκ δευτέρων καὶ τρίτων προσώπων σύλληψιν, πέμψωμεν, ἀριθμήσωμεν. ὃν μάλιστα καὶ εὔχρηστον ὑπολαμβάνω καθίστασθαι, ὡς πρὸς τὰ ἐπικρατοῦντα πρόσωπα· εἴγε σύνταξιν ἐπικρατουμένων προσώπων ἄντικρυς οὐκ ἀναδέχεται. εἴπομεν γὰρ ὡς τὰ προστακτικὰ ἐξ ἐπικρατούντων ἐστὶ προσώπων, καὶ ἐξ ἐπικρατουμένων· ἃ καὶ τὴν πρόσταξιν ἀναδέχεται τοῦ πράγματος. ἵν' οὖν ἐκκλίνῃ τὴν ἐν δευτέροις προσώποις γινομένην πρόσταξιν, σύλληψιν δέχεται εἰς τὸ πρῶτον· ἥτις κατὰ τὸ ἑνικὸν ἐδείχθη ὑποθετική. καὶ δῆλον ὅτι τῇ ἐπικρατείᾳ τῇ κατὰ τὸ πρῶτον, καὶ τὰ συγγενόμενα πρόσωπα, τῆς αὐτῆς ἐγκλίσεως ἐτύγχανε. τοιοῦτον γάρ ἐστι καὶ τὸ πρὸς Σθενέλου εἰρημένον· ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· ἵνα μὴ τῷ ὑπερέχοντι προσώπῳ προστάξῃ ἐν τῷ χάζου. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ πρὸς Νέστορος εἰρημένον, ἀλλ' ἄνδρας κλείνωμεν. ἑαυτὸν γὰρ συλλαβών, προθυμοτέρους καθίστησι τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν κατεπείγοντα πόλεμον. Οὐ δὴ οὖν δεύτερα καὶ τρίτα ὑπολαμβάνω πρόσωπα εἶναι τῶν τοιούτων ὑποθετικῶν. ἵνα γὰρ μὴ γίνηται

μὴ γίνηται δεύτερον πρόσωπον, ἐγένετο καθ' ἣν εἴπομεν σύλληψιν τῶν ἑνικῶν. ἔστι καὶ διὰ τῆς φωνῆς τὸ τοιοῦτον παραστῆσαι. πάσης ἐγκλίσεως τὰ δεύτερα πρόσωπα πληθυντικά, εἰς τε λήγοντα, ἰσοχρονεῖ κατὰ τὴν παραλήγουσαν τοῖς πρώτοις· λέγοιμεν, λέγοιτε· λέγομεν, λέγετε. διὰ τοῦτο φαμὲν τὸ ῥιπτοῦμεν παράκειται τῷ ῥιπτεῖτε· τὸ δὲ ῥίπτομεν, τῷ ῥίπτετε. περισσὸν ὑποδείγμασι χρῆσθαι, καθολικοῦ ὄντος τοῦ λόγου. πῶς οὖν καὶ κατὰ τὸν λόγον τῆς φωνῆς παρακείσεται τὸ φεύγετε τῷ φεύγωμεν; τὰ εἰς θε λήγοντα, μιᾷ ἐνδεῖ συλλαβῇ τῶν εἰς θα ληγόντων, κατὰ πᾶσαν ἔγκλισιν. οὐκ ἄρα καὶ κατὰ [τὸ] τοιοῦτον, τὸ πεποιώμεθα παρακείσεται δεύτερον τῷ πεποιῆσθε. φαίνεται οὖν ὅτι τὸ λεῖπον τῶν προστακτικῶν προσώπων, λέγω τὸ πρῶτον, καὶ τὰ λείποντα τῶν ὑποθετικῶν δεύτερα καὶ τρίτα, † εἰς ἕνωσιν ἄγει τὰς δύο ἐγκλίσεις εἰς μίαν φωνὴν παραλαμβάνεσθαι· ἵν' ἑκάτερα ἀνταναπληρωθῇ τοῦ λείποντος, τῶν ἐγκλίσεων καὶ κατὰ τὸ σημαινόμενον συντρεχουσῶν.

παρα- κεῖσθαι

ἴσ. δευ- τέρῳ

Εἰ δέ τινες προσβιάσαιντο καὶ ἐν δευτέροις προσώποις καταγίνεσθαι τὰ ὑποθετικά, καθ' ὁμοφωνίαν τὴν πρὸς τὰ προστακτικά, ἐκεῖνο ἂν φαίημεν, ὡς συνοῦσα ἡ διὰ τοῦ ἄγε σύνταξις, ἐξαίρετον καταστήσει τὴν προστακτικὴν ἔγκλισιν. προφανῶς γὰρ τὸ ἐγκελευστικὸν ἐπίρρημα, ἐπιτείνει τὴν πρόσταξιν.

ne fecūda fieret perfona, factus eſt per conceptionē numeri ſingularis; ſicuti ſuperi⁹ diximus. Hoc ipſū voce quoque probari poteſt. Secundę perſonæ pluralis numeri, in quolibet modo terminantes in τε, habent penultimā temporibus parem primis; λέγοιμεν, λέγοιτε: λέγομεν, λέγετε. atq; iccirco dicimus ῥιπτοῦμεν eſſe finitimum ῥιπτεῖτε: ῥίπτομεν vero, finitimum ῥίπτετε. Sed ſuperuacaneū eſt exemplis vti; quoniā hæc ratio vniuerſalis eſt. quî ergo, etiam ſecūdum vocis regulam, φεύγετε finitimum fuerit φεύγωμεν? Verba in θε terminantia, in quolibet modo ſunt vna ſyllaba breuiora terminātibus in θα. ergo πεποιώμεθα ex iſta regula nō erit proximū πεποιῆσθε, ſecundæ ſcilicet perſonæ. Apparet igitur, primā imperatiui perſonam, quæ deficit; & ſecundam ac tertiam τῶν ὑποθετικῶν, quæ & ipſæ deficiunt, in vnū confundere duos modos, vt pro vno ſumātur; vt, quæ deſunt vtriq; modo, ſuppleantur, & duo modi concurrant etiam ſignificatione. Quod ſi qui contendant violētius, τὰ ὑποθετικὰ etiam in ſecūdis verſari perſonis propter vocis ſimilitudinem, quā habēt communem cū imperatiuis; illud reſpondebimus, conſtructionē aduerbii ἄγε, quæ cum imperatiuis cōiungitur, eximere ac vindicare modū imperatiuum. hortādi enim aduerbium, imperium intendit & auget.

Cap. 27. Consequens est vt etiam de tertiis imperatiuorũ personis disseramus: quas & ipsas secundas esse aiunt; eo tamen differre a prioribus, quod illæ per se rei imperiũ recipiunt, hæ autem hortantur vt aliis personis imperetur. nam λεγέτω, & alia id genus, continent proculdubio binas hortationes: alteram, quæ in secunda persona versatur; alterã, quæ ex ea transit in tertiã. Idem cognosci potest etiam in vnius personæ pronominibus. nam pronomen ἐγώ, & eius coniugata, & semel intelliguntur singulari numero, & vnã personam indicant. Possessiuum tamen ἐμός & bis in numero singulari intelligitur, & duas subindicat personas. fortasse etiam pronomen quod habet rectum tenorem, quãquam sit simplex, propter discretionem insitam duas personas indicat: comparatiua etiam nomina, & omnia quę habẽt ad aliquid relationem. Quare etiam λεγέτω, secundam & tertiam personam indicat. Sed aduersus hæc dicendum est, falsum esse illud, quod duæ intercidãt personæ; quia neq; in secunda persona versatur vox illa λεγέτω, neq; ratio hæc in imperatiuis præcipue capere poterit; quæ multo ante debuerat exsistere in modo indicatiuo. enũtiamus enim apud nõnullos de nonnullis; ὀρθῶς διαλέγεται Τρύφων. ἡμέρα ἐστίν. atque hæc, & alia eorum similia, non cõtinuo secundæ personæ dici pote-

Ἐχομένως ῥητέον καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸ τρίτον προστακτικῶν. ἃ δὴ καὶ αὐτὰ δευτέρου προσώπου φασὶν εἶναι, διαφέρειν δὲ τῶν προκειμένων καθὸ ἐκεῖνα μὲν, αὐτόθεν πρόσταξιν πράγματος παραδέχεται· ταῦτα δὲ, ἐγκελεύεται εἰς ἑτέρων προσώπων πρόσταξιν. τὸ γὰρ λεγέτω, καὶ τὰ ὅμοια, σαφὲς ὅτι καὶ τὰς ἐγκελεύσεις ἔχει διττάς, τήν τε ἐν δευτέρῳ καταγινομένην, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ εἰς τρίτα μετιοῦσαν· καθάπερ ἐστὶν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τῶν μονοπροσώπων ἀντωνυμιῶν. ἡ μὲν γὰρ ἐγώ, καὶ αἱ σύζυγοι, καὶ ἅπαξ ἑνικῶς νοούμεναί εἰσι, καὶ ἓν πρόσωπον ὑπαγορεύουσιν· ἥ γε μὴν ἐμός, καὶ δὶς ἑνικῶς νοεῖται, καὶ δύο πρόσωπα παρεμφαίνει. ἴσως δὲ καὶ ἡ ὀρθοτονουμένη ἀντωνυμία, καίπερ ἁπλῆ ἦ, † διὰ τὴν ἐπιούσης διαστολῆς τὸ δισσὸν πρόσωπον [ὑπαγορεύει· καὶ τὰ συγκριτικά, καὶ τὰ πρός τι ἅπαντα. καὶ δὴ οὕτω τὸ λεγέτω δεύτερον καὶ τρίτον ὑπαγορεύει. ἀλλ' ἔστι γε πρὸς ταῦτα φάναι, ὡς ψεῦδός ἐστι τὸ παρεμπίπτειν δισσὸν πρόσωπον·] οὔτε μὴν ὅτι ἐν δευτέρῳ προσώπῳ καταγίνεται, οὔτε μὴν ἐξαιρέτως ἐπὶ τῶν προστακτικῶν ἐγχωρήσει τὸ τοιοῦτον. πολὺ γὰρ πρότερον καὶ ἐπὶ τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως τὸ τοιοῦτον ἂν παρέποιτο. ἀποφαινόμεθα γὰρ καὶ πρός τινας περί τινων· ὀρθῶς διαλέγεται Τρύφων· ἡμέρα ἐστί. καὶ οὐ πάντως τὰ τοιαῦτα, ὅτι πρός τινά ἐστι, καὶ κζ

ἐστι, καὶ δεύτερα εἰρήσεται). διὸ καὶ ἐπιμεμπτέοι οἱ ἀφορισάμενοι τὸ δεύτερον πρόσωπον πρὸς ὃν ὁ λόγος, ὅτι μὴ προσετίθεσαν καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου καὶ δὴ τὰ προκείμενα, συντάσσεται μὲν δευτέροις προσώποις, οὐ μὴν δεύτερά ἐστιν. οὐ γὰρ κατὰ τῶν προσφωνουμένων αἱ προστάξεις γίνονται, κατὰ δὲ τῶν ἐν τοῖς τρίτοις νοουμένων. σαφὲς κἀκ τοῦ παρεπομένου ἀριθμοῦ. ἡνίκα γὰρ δευτέρῳ προστάσσεται, ἑνικῶς μὲν γὰρ λέγε, πληθυντικῶς δὲ λέγετε. οὐ μὴν ἐν τῷ λεγέτω ταὐτὸ παρακολουθήσει. τρίτου γὰρ καθεστῶτα, τὴν ἐν τρίτοις προσώποις
ἴσ. ἀναλλαγὴν διαλλαγὴν ἔχει τοῦ ἀριθμοῦ, λεγέτω, λεγέτωσαν· τοῦ εἰρημένου δευτέρου προσώπου, οὐδαμῶς [τὸ] τοιοῦτον ἀναδεχομένου. ὃ δὴ εἰ φύσει προσείχετο κατὰ προσώπου
ἀριθμὸν μερισμόν, ἀνεδέξατο ἂν καὶ τὸν συνόντα ἀριθμὸν ἑνικὸν καὶ πληθυντικόν· καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, ἡμέτερος, ἐμός. νυνὶ δὲ τὸ λεγέτω καὶ λεγέτωσαν, καὶ τὰ ὅμοια, οὐκ ἔχει διαστολὴν τὴν κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐν ἀριθμῷ, πότερον ἑνί τις ἀποφαίνεται περὶ ἑνός, ἢ πλείοσι περὶ ἑνός, ἢ καὶ περὶ πλειόνων. οἷόν τε γάρ ἐστι φάναι καὶ ἀθροίσματι, γρηγορείτω ὁ στρατηγὸς ὑμῶν· καὶ ἑνί, γρηγορείτω σου ὁ δεσπότης. καὶ οὐδεμία ἐστὶν ἐναλλαγή, ἢ μόνη κατὰ τὸ τρίτον νοουμένη ἧς ἐστι καὶ τὰ πρόσωπα. τὸ δὴ οὖν λεγέτω, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, σημαίνει ἀπόντων προσώπων προσ-

runt, quia ad aliquē referūntur. Quare reprehendendi sunt, qui secūdam personam, ad quam dirigitur sermo, distinxerunt; quod nihil addiderunt de ea persona de qua est sermo. Iam vero superiora exempla, cum secundis illa quidem personis construuntur, secundæ tamen personæ non sunt. nam non imperant iis quos alloquimur, sed iis qui intelligūtur in tertia persona. Idem potest perspici etiā ex numero, qui his accidit. nam cū secundæ personæ imperatur, singulari numero dicitur λέγε, plurali vero λέγετε. idem tamen tertiæ λεγέτω non accidet. nam cū tertiæ personæ sit, in tertiis personis numeri varietatem patitur; λεγέτω, λεγέτωσαν: in quo secunda persona, quæ recta est, nihil tale recipit: quæ si natura esset insita per personæ distributionem, simul reciperet insitū numerum singularē & pluralem, sicuti fit in pronominibus ἡμέτερος, ἐμός. Iam vero λεγέτω & λεγέτωσαν, & similia, nullam secundæ personæ discretionem habent in numero, vtrū vnum alloquaris de vno, an plureis de vno, aut etiam pluribus. nam licet & cœtui alicui dicere, γρηγορείτω ὁ στρατηγὸς ὑμῶν: & vni cuipiam, γρηγορείτω σου ὁ δεσπότης. hic nulla est facta varietas: nisi ea quæ in tertia tantum persona intelligitur, ad quā personę pertinent. Ergo λεγέτω, & omnia id genus, significant in absenteis personas impetium,

[vt sit internuntia: Prisc. lib. 18.] assumpta necessario earũ loco, secunda persona *quæ sit imperii internuntia: quoniã rursus imperium extra secundam personã consistere non potest. hinc enim fit vt iungatur cũ vocatiuis, qui semper in secunda persona intelliguntur. Expositum autem est superius, voces indicatiui modi plerumque coincidere; vt λέγετε, & λέγεσθε, & διανοεῖσθε, & omnia id genus. Et quoniam rursus vocatiui coincidũt cum nominatiuis, & indicatiui modi iunguntur cum nominatiuis, vocatiui autem cum imperatiuis; illud etiam, διανοεῖσθε ἄνθρωποι, nondum discretum est; nisi accesserint ea quæ vtriusq; partis orationis propria sunt. nam in nominatiuo dixerimus, ἄνθρωποι ὄντες διανοεῖσθε, nõ in imperatiuo modo, (vt nonnulli putãt) sed in indicatiuo; quẽadmodum intelligi potest in prima etiam & tertia persona; ἄνθρωποι ὄντες, διανοούμεθα: ἄνθρωποι ὄντες διανοοῦνται. Eadem ratio manifesta fit ex singulari cõstructione; ἄνθρωπος ὢν διανοῇ: ἄνθρωπος ὢν διανοοῦμαι: & in tertia, διανοεῖται. in qua constructione, si vocatiuus intercedat, duæ illæ voces immutãtur; ἄνθρωπε διανοοῦ. Idem probatur ex participio coniuncto. nam participium ὤν, cum vocatiuo cõsistere non potest; cum nominatiuo potest. nam nõ dicimus ἄνθρωπε ὤν, sed ἄνθρωπος ὤν. Eodẽ modo pronomen σύ demonstraba-

τάξιν, ἀναγκαίως δευτέρου προσώπου ἐναλλασσομένως παραλαμβανομένου εἰς μετάδοσιν τῆς προστάξεως· ἐπεὶ πάλιν ἡ πρόσταξις ἐκ τοῦ δευτέρου προσώπου ἀσύστατός ἐστιν· [προσ- ξεως γρ. ἐξ] ἔνθεν γὰρ καὶ τῷ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ νοουμέναις ἀπολύτοις κλητικαῖς συνέστη. προέσκειται δὲ ὡς [προείρηται] τὸ πλέον συνεμπίπτουσι τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως αἱ φωναί· ὡς τὸ λέγετε καὶ λέγεσθε, καὶ ἔτι διανοεῖσθε, καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐπεὶ πάλιν αἱ κλητικαὶ συνεμπίπτουσι ταῖς εὐθείαις, συντάσσεται δὲ εὐθείαις [γίνεται δὲ] τὰ ὁριστικά, καὶ ἔτι αἱ κλητικαὶ τοῖς προστακτικοῖς, πάλιν τὸ, διανοεῖσθε ἄνθρωποι, οὔπω διακέκριται· εἰ μὴ ἐπιπροσγένηται τὰ ἰδιάζοντα πρὸς ἑκάτερα τῶν μερῶν τοῦ λόγου. φήσομεν γὰρ ἐπ' εὐθείας, ἄνθρωποι ὄντες διανοεῖσθε· οὐχ ὡς οἴονταί τινες, κατὰ προστακτικὴν ἔγκλισιν, κατὰ δὲ ὁριστικήν· καθάπερ ἐστὶν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τοῦ πρώτου καὶ τρίτου, ἄνθρωποι ὄντες διανοούμεθα, ἄνθρωποι ὄντες διανοοῦνται. κἀκ τῆς ἑνικῆς συντάξεως προφανὴς ὁ λόγος, ἄνθρωπος ὢν διανοῇ, ἄνθρωπος ὢν διανοοῦμαι· καὶ ἔτι διανοεῖται. ἐφ' ἧς συντάξεως κατὰ τὸ κλητικὸν αἱ δύο φωναὶ ἐναλλάσσονται, ἄνθρωπε διανοοῦ. ἀλλὰ κἀκ τῆς συνούσης μετοχῆς προφανές. οὐ γὰρ συνίσταται ἡ ὢν μετοχὴ μετὰ κλητικῶν, μετὰ μέντοι τῶν εὐθειῶν. οὐ [κλητικῶς] γὰρ φαμὲν ἄνθρωπε ὤν, ἄνθρωπος δὲ ὤν. οὕτως ἀπεδείκνυτο καὶ ἡ σύ,

ὡς εἴη

[margin: εὐθείας] ὡς εἴη εὐθεῖα ἐν τῷ σὺ ὤν, ὡσεὶ καὶ ἐγὼ ὤν. καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου δὲ λέγομεν, οἱ ἄνθρωποι διανοεῖσθε, † οὐ κατ' ἔγκλισιν τοῦ διανοεῖσθε, [κατὰ δὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἑκάστῳ διάνοιαν, ἣν ὁριζόμεθα ἐν τῷ διανοεῖσθε·] ὡς εἰ καὶ λέγοιμεν ὑπάρχειν ἐν ἡμῖν τὸ λογιστικόν, τοῦ ἄρθρου μηνύοντος τὴν εὐθεῖαν. εἰ γὰρ προστεθείη τις τὸ ὦ, γενήσεται καὶ τὸ διανοεῖσθε προστακτικόν, ὦ ἄνθρωποι διανοεῖσθε. ἀλλ' εἰ καὶ ἔτι τὸ ἄγε, ἄγε διανοεῖσθε ὦ ἄνθρωποι. ἐφ' ἧς συντάξεως πάλιν, εἴ τις ἀναθείη τὸ ὅτι, ὅτι διανοεῖσθε, μεταστήσεται τὰ τῆς συντάξεως εἰς ὁριστικὴν ἔγκλισιν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ὁμοφωνούντων. Περὶ δὲ τῶν μὴ ὁμοφωνούντων μήτε ἐν τοῖς ὀνόμασι μήτε ἐν τοῖς ῥήμασιν, οὐδὲ κατ' ὀλίγον τὰ τῆς συντάξεως δεῖται λόγου· ἄνθρωπος ἔγραφεν, ἄνθρωπε γράφε. εἰ γὰρ ἀνὰ μέρος πάλιν τὸ ἕτερον γένηται ὁμόφωνον τὸ [margin: τῷ συμφερομένῳ] συμφερόμενον, τὸ ἀμφίβολον ἀποτείψεται. φέρε φάναι περὶ τοῦ Ἑλικών, καὶ τῶν ὁμοίων ὀνομάτων. προσκείμενον γὰρ τὸ ὁριστικόν, εὐθεῖαν σύνταξιν ἀποτελέσει, Ἑλικὼν γράφει· τό γε μὴν προστακτικόν, κλητικήν, Ἑλικὼν γράφε. ἢ ἀνάπαλιν ἐπὶ τοῦ ἤχει, λέγω κατὰ παρατατικὴν προφορὰν τοῦ τρίτου προσώπου, ἤχει ποτὲ τὸ ἐν Δωδώνῃ χαλκεῖον· ἀλλὰ καὶ κατὰ προστακτικὴν προφοράν, ὡς εἰ καὶ λέγω, ἤχει σύ.

tur esse nominatiuus in illo, σὺ ὤν, sicuti & ἐγὼ ὤν, etiam si cum articulo proferamus, οἱ ἄνθρωποι διανοεῖσθε. nam διανοεῖσθε non est imperatiui modi, sed accipitur pro cogitatione, quæ vnicuique insita est, & quam finimus verbo illo διανοεῖσθε: perinde ac si diceremus insitum esse nobis τὸ λογιστικόν, in quo articulus τὸ indicat nominatiuum. si enim adieceris ὦ, verbum etiam διανοεῖσθε erit imperatiui modi; ὦ ἄνθρωποι διανοεῖσθε: atq; etiam si addideris ἄγε, ἄγε διανοεῖσθε ὦ ἄνθρωποι. in qua cõstructione rursus, si adieceris particulam ὅτι, ὅτι διανοεῖσθε, constructionem transferes in modum indicatiuum. Ac satis dictum de iis quæ voce similia sunt: eorum vero constructio, quæ voce sunt dissimili, tã in nominibus, quam in verbis, minime indiget disputatione; ἄνθρωπος ἔγραφεν, ἄνθρωπε γράφε. nam si separatim rursus alterutrum eorũ voce concurrat, altera parte, qua cum iunctum est, ambiguitatem abolebit. exempli gratia, proferamus nomen Ἑλικών, & alia id genus nomina. nã si verbũ indicatiuum huic adiungatur, rectam constructionem efficiet; Ἑλικὼν γράφει: sin imperatiuum, constructio erit vocatiui, Ἑλικὼν γράφε. vel conuersa ratione dicamus ἤχει, significatione inquã tertiæ personæ paratatici; ἤχει ποτὲ τὸ ἐν Δωδώνῃ χαλκεῖον. idem tamen etiam imperatiui significatione proferri poterit, si dicam ἤχει σύ.

quod rursus si cum nominatiui figura construatur, præteritum efficiet imperfectū ἦχει: ἦχει ὁ τρίπους, ἦχει ὁ ἄνθρωπος: vel vice versa, figura vocatiui, efficiet imperatiuum, ἦχει ἄνθρωπε. in qua constructione, si nominatiuus, qui voce concurrit cum vocatiuo, accesserit, efficiet omnino constructionē ambiguam; si dicas sic, ἦχει Ἑλικών. in qua constructione rursus opus est particulis supradictis, ὁ Ἑλικὼν ἦχει: ἄγε ἦχει ὦ Ἑλικών: ὅτι ἦχει ὁ Ἑλικὼν οὐ λέλησμαι: quia integra etiā & absoluta ratio signum vocatiui est. nam ecce nomē ipsum Ἑλικών, si verbo careat, nominatiuum profitetur: nisi careat, casus fuerit vocatiui; hunc in modum, ὦ Ἑλικὼν ἦχει. Demonstrabamus etiam superius, secundam præsentis personā numeri multitudinis in eandem vocem coincidere; sed modorum fieri discretionem aduerbio ἄγε. iam excipiendum est hoc vnum verbum substātiuum ἐστε. hoc enim vitauit ambiguitatem: siquidem grauatum, imperatiui modi est; indicatiui, si acuatur. Ac fortasse aliquis putauerit vocem fuisse neglectam, quod generali regulæ subiecta non est; ita vt vel in ea voce quæ acuitur, vel in imperatiui, quæ grauatur, vitium sit. Sed aduersus istam quæstionem responderi poterit, imperatiua omnia, in τε terminātia, grauari: & ideo ἔστε grauatū, carere vitio: relinqui ergo vt ἐστὲ, quod acuitur, neglectum fuerit; qđ voce cōcurrit cum eo quod recte scri-

ὁ προσδεχόμενον τὸ τῆς εὐθείας σχῆμα, παρατατικὸν ἀποτελέσει τὸ ἦχει, ἦχει ὁ τρίπους, ἦχει ὁ ἄνθρωπος. ἢ πάλιν τὸ κλητικόν, τὸ προστακτικὸν ἀποτελέσει, ἦχει ἄνθρωπε. ἐφ᾽ οὗ δὴ προσγινομένη ἡ ὁμόφωνος εὐθεῖα, τέλεον ἀμφίβολον ποιήσει τὴν σύνταξιν ἐν τῷ, ἦχει Ἑλικών. ἐφ᾽ ἧς πάλιν συντάξεως χρεία ἐστὶ τῶν προκειμένων μορίων, ὁ Ἑλικὼν ἦχει· ἄγε ἦχει ὦ Ἑλικών· ὅτι ἦχει ὁ Ἑλικών, οὐ λέλησμαι· ὅτι καὶ ἡ αὐτοτέλεια τεκμήριόν ἐστι κλητικῆς. ἰδοὺ γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ Ἑλικών, ἐλλεῖπον μὲν ῥήμασιν εὐθεῖαν ὁμολογεῖ· οὐ τῇδε δὲ ἔχον, κλητικῆς ἐστι πτώσεως, τοιοῦτον δέ ἐστιν ὦ Ἑλικὼν ἦχει. Ἐδείκνυμεν τοῦ ἐνεστῶτος ἀπὸ δευτέρου τὰ πληθυντικὰ συνεμπίπτοντα· ὧν ἡ διάκρισις ἐγίνετο διὰ τοῦ ἄγε. ἢ ὅτι ὑπεσταλμένου ἑνὸς ῥήματος, τοῦ ἔστε. τοῦτο γὰρ ἀπέβαλε τὴν ἀμφιβολίαν· εἴγε βαρυνόμενον μέν, προστακτικόν ἐστιν· ὀξυνόμενον δέ, ὁριστικόν. καὶ ἴσως δόξει ὀλιγωρεῖσθαι τὰ τῆς φωνῆς, ὅτι μὴ τῷ καθολικῷ ὑπέστη· καὶ ἤτοι τὸ ὀξυνόμενον ἡμάρτηται, ἢ τὸ βαρυνόμενον προστακτικόν. ἐφ᾽ οὗ ἂν φαίη τις, ὡς ἅπαντα τὰ εἰς τε λήγοντα προστακτικὰ βαρύνεται· καὶ διὰ τοῦτο βαρυνόμενον τὸ ἔστε κατώρθωται· καὶ λείπεται τὸ ἐστὲ ὀλιγωρεῖσθαι, ὅτι ὁμοφωνεῖ τῷ κατορθουμένῳ. ἀλλ᾽

ἐγίνετο

ὑπεπ

ἴσ. μὴ ὁμοτονεῖ Soph.

ιῳ. ἀλλ᾽ ὁμοτονεῖν θέλει τὰ δεύτερα ὁριστικὰ πληθυντικὰ τοῖς πρώτοις· ἴμεν, ἴτε· δίδομεν, δίδοτε. εἰ οὖν ἐσμὲν, δῆλον ὅτι καὶ ἐστέ· [τὸ δὲ προστακτικὸν, βαρυνόμενον.] τί οὖν χρὴ ἐπὶ τῆς τοιούτου διαλαβεῖν, ἢ ἐκεῖνο ἀποφήνασθαι, ὡς ὀξύνεται μὲν τὸ ὁριστικὸν ἐν τῷ ἐσμὲν καὶ ἐστὲ, διὰ τὸ εἶναι ἐγκλιτικὰ, οἷς οὐ σύνεστι βαρὺ τὸ τέλος. καὶ ἐπεὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς ἀφίσταται ἡ ἔγκλισις, συναφίσταται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ τέλους ὀξεῖα· ἥτις αἰτία ἦν τῆς ἐγκλίσεως. διὰ τοῦτο τὸ μὲν εἰμὶ, ὀξύνεται, ὁριστικὸν ὂν, καθὸ ἐγκλιτικόν· οὐ μὴν τὸ ἴσθι
ὑ καθὸ e
προστακτικὸν, καθὸ οὐκ ἐγκλιτικόν· καίτοι πάλιν τῶν εἰς θι ληγόντων προστακτικῶν, ὁμοτονούντων τοῖς εἰς μι· ζεύγνυμι, ζεύγνυθι· εἰμὶ, ἴσθι. ἔνθεν οὐ συγκατατίθεμαι τοῖς ἐν προστακτικῇ προφορᾷ ὀξυτονοῦσι τὸ φαθί· συνελεγχομένοις κἀκ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ φάτω· ὃ δὴ ἐμότονον καθεστὼς τῷ δευτέρῳ, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις, ἤλεγχε τὴν παρὰ τὸ δέον ὀξεῖαν.

κη΄. Εἰ συγκαταθετέον τοῖς καλοῦσι διστακτικήν.

τμῆμα ϛ΄ Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως· ἥν τινες καὶ διστακτικὴν ἀποφαίνονται, ἀπὸ τοῦ ἐξ αὐτῆς δηλουμένου· καθάπερ καὶ αἱ προκαταλελεγμέναι τὸ αὐτὸ ἀνεδέξαντο. σαφὲς γὰρ ὅτι τὸ, ἐὰν γράφω, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, δισταγμὸν τοῦ ἐσομένου πράγματος σημαίνει. ἀλλ᾽ ἴσως

ptum est. At secundæ personæ plurales indicatiui modi debēt eundem habere tenorem atque primæ; ἴμεν, ἴτε: δίδομεν, δίδοτε. Quare si dicimus ἐσμὲν, dicemus etiā nimirum ἐστέ: & tamen imperatiuū non acuitur, sed grauatur. Quid igitur aliud in ista quæstione dicendū, quam illud respondendum? Modū indicatiuum acui in illis ἐσμὲν, ἐστέ, quia sunt ἐγκλιτικά, hoc est, quia inclinātur: quæ vero inclinātur, habent grauatam extremā syllabam. & quoniā in modos imperatiuos non cadit inclinatio, propterea tenorem etiam acutum abesse simul a syllaba extrema: qui quidem tenor erat causa inclinationis: & ideo εἰμὶ acuitur, quod est indicatiui modi, quia inclinatur: sed imperatiuum ἴσθι non acuitur, quia nō inclinatur: quamquam etiam imperatiua in θι terminantia eundem habeāt tenorem atque imperatiua verborum in μι, ζεύγνυμι, ζεύγνυθι: εἰμὶ, ἴσθι. Quare non assentior iis qui in Imperatiui prolatione acuunt φαθί. Ii enim simul arguūtur ex tertia persona φάτω: quæ cum sequatur tenorē secundæ personæ, perinde atque aliæ, arguit acutum non suo loco positum.

28. An sit assentiendum iis qui vocāt modum dubitatiuum.

Dicendum deinceps est de subiunctiuo modo; quē nonnulli dubitatiuum etiam appellant, propter significationem quæ eum sequitur; quemadmodum etiam superiores modi eandem rationem receperunt. Perspicuum enim illud est, ἐὰν γράφω, & alia id genus, rei futuræ dubitationem significare. Sed fortasse *Pars VI Prisc. lib. 8.*

ex sua ipsarum vi sic appellatæ: *continuatiuæ*, ex eo quod connectant orationem, eáq; continuam efficiant: *disiunctiuæ*, ex eo quod eandem viceuersa disiungant; itemque omnes reliquæ: at eæ quæ vocantur *expletiuæ*, non habẽt positionem ex significatione. falsum enim est, quod nonnulli existimarunt, solas eas explere hiatũ orationis, & propterea vocatas expletiuas. nam quod earum vnaquæque habet vim aliquam, ꝓbauimus in libro De coniunctionibus. neque enim idem est, τοῦτό μοι χάρισαι, atque illud, τοῦτό γέ μοι χάρισαι: aut, ἀγα-

Il. α. θὸς ὤν, atque ἀγαθός περ ἐών. neque idem significat οἱ μὲν παρ' ὄχεσφιν, atque illud, οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν. Coniunctio enim δὴ, est nota circumscriptionis in oratione. nã ne illud quidem habent præcipuum, vt solæ in oratione abũdare videantur: quãdoquidẽ huiusmodi abundantia etiam in reliquis fere coniunctionibus repe-

Il. ν. ritur: τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος: ἤ-

Il. γ. τοι μὲν Μενέλαος: καδδὴ ἄλλο φρονέον-

Il. ψ. τα. Innumera huiusmodi exempla produci possũt: sed nõ est coniunctionum proprium vt in oratione abundent. pleonasmus enim fere ad omnes dictiones ꝑtinet. Quod si ex abundantia positio nominis ꝑfecta est, quæ fuerit ista explendi ratio, si coniunctionibus expletiuis inq̃ hic pleonasmus accidat? an quia ceteræ cõiunctiones,

τὴν θέσιν ἔχον τῶν ὀνομάτων. ἀπὸ τοῦ ἐν συναφείᾳ τοὺς λόγους ἐπάγειν, συναπτικοί· ἢ ἀπὸ τοῦ διαζευγνύειν, διαζευκτικοί· καὶ ἅπαντες οἱ ὑπόλοιποι· ἀλλ' οἵ γε καλούμενοι παραπληρωματικοί, οὐκ ἀπὸ τοῦ δηλουμένου τὴν θέσιν ἔχον. οὐ γὰρ ἀληθές ἐστιν, ὥς τινες ὑπέλαβον, μόνους αὐτοὺς ἀναπληροῦν τὸ κεχηνὸς τῆς ἑρμηνείας, καὶ διὰ τοῦτο εἰρῆσθαι παραπληρωματικούς. ὅτι γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἔχει τινὰ δύναμιν, παρεστήσαμεν ἐν τῷ περὶ συνδέσμων. οὐ γὰρ ταυτό ἐστι τό, τοῦτό μοι χάρισαι, τῷ, τοῦτό γέ μοι χάρισαι· οὐδὲ τό, ἀγαθὸς ὤν, τῷ, ἀγαθός περ ἐών· οὐδὲ τὸ ταυτὸ αὐτοῖς ἐμφαίνει τό, οἱ μὲν παρ' ὄχεσφι, τῷ, οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφι. περιγραφῆς γὰρ λόγου σημεῖόν ἐστιν ὁ δή. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἐξαίρετόν ἐστι τό, αὐτοὺς μόνους ἐν πλεονάσματι εὑρίσκεσθαι. ἀλλὰ σχεδὸν τὸ τοιοῦτον πάθος σύνεστι καὶ κατὰ τῶν ὑπολοίπων συνδέσμων· τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος· ἤτοι μὲν Μενέλαος· καδδὴ ἄλλο φρονέοντα. μυρία ἐστὶν εἰς τὸ τοιοῦτον παραθέσθαι. ἀλλ' οὐκ ἴδιον συνδέσμων τὸ ἐν πλεονασμῷ καταγίνεσθαι. σχεδὸν γὰρ ἐπὶ πάσας τὰς λέξεις τὸ τοιοῦτον συντείνει. καὶ εἰ ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος ἡ θέσις τοῦ ὀνόματος, τίς ἡ ἀποκλήρωσις τοῦ ἐπὶ τῶν συνδέσμων τὸ τοιοῦτον παρηκολουθηκέναι· λέγω τῶν παραπληρωματικῶν; ἢ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι σύνδεσμοι, πλεονάσμασι

διάφοροι

διάφοροι ὄντες κατὰ τὰς φωνὰς, μίαν δύναμιν ἐπηγγέλλοντο· ἐξ ἧς καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέχοντο. οὐ μὴν τοῖς παραπληρωματικοῖς ταυτὸ συνηκολούθηκε. σχεδὸν γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἴδιόν τι ἐπηγγέλλετο· μείωσιν μὲν ὁ γὲ, ἐν τῷ, τοῦτο γέ μοι χάρισαι· περιγραφὴν λόγου ὁ δή· ἐναντιότητα ὁ περ, μετ' αὐξήσεως ἐμφαντικῆς. ἦν οὖν ἀνέφικτον τὸ ἐκ τοῦ σημαινομένου τὴν ὀνομασίαν αὐτοὺς ἀναδέχεσθαι, διὰ τὸν προκείμενον λόγον. κοινὸν οὖν παρείπετο αὐτοῖς, τὸ πλεονάζειν κατὰ τὸ ἐλλεῖπον, καὶ ἐκ τοῦ κοινῶς παρεπομένου τὸ ὄνομα ἀνεδέξαντο· οὐ διαψευδόμενοι τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος. ὁ τοιοῦτος λόγος συντείνει καὶ ἐπὶ τὰ παρώνυμα τῶν ὀνομάτων, καὶ τὰ ῥηματικά. καὶ γὰρ ταῦτα ἐκ τῆς προϋφεστώσης ὕλης τὴν ὀνομασίαν ἐδέξαντο. ἀδυνατεῖ γὰρ ἐκ τοῦ δηλουμένου, ἕνεκα τῆς ἐν αὐτοῖς γινομένης παμπόλλου διαφορᾶς· εἴγε πάλιν τὰ ἄλλα τῶν εἰδικῶν ἑνὶ δηλουμένῳ ἐκέχρηντο. ἐξ οὗ καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέχετο ἡ προκειμένη ἔγκλισις. μετὰ τοῦ ἐὰν συνδέσμου, καὶ τῶν ἰσοδυναμούντων, ἐπὶ μέλλοντα φέρεται, ἢ ἐνεστῶτα· ἐὰν φιλολογῶ, παραγενήσεται Δίων· ἐὰν ἀναγινώσκω, παραγίνεται Τρύφων. ἀκατάλληλον γὰρ τὸ ἐν παρῳχημένῳ. ὁμοίως καὶ ὁ ἵνα ἀποτελεστικός· ἵνα φιλο-

quamquam voce differant, vnam tamē significationem profitentur, ex qua positionem nominis accipiūt; & tamen expletiuis idem non accidit? nam expletiuæ singulæ fere singulas præ se ferunt significationes: vt γὲ, diminutionem; τοῦτο γέ μοι χάρισαι: δὴ, orationis circumscriptionē: περ, vim aduersariā cum amplificatione significationem habente. Erat igitur difficile, vt ex significatione nomen acciperent, propter superiorem rationem. cōmune igitur illud accidebat eis, vt in quo deficiebant, in eo abundarent. atq; ita ex isto communi accidenti nomen acceperunt; nominis positionem non ementitæ. Eadem ratio quadrat etiam in nominibus denominatiuis, & verbalibus. nam hæc quoq; nomen acceperunt ex materia præcedente. nam ex significatione sua non possunt, propter multiplicem differentiam in eis existētem: siquidem cetera nomina specialia vna significatione vtebātur. Quare modus etiam hic de quo agitur, hinc nominationem accepit. nam cum ἐὰν cōiunctione, & aliis æquipollentibus, iūgitur cum futuro, aut cum præsenti; ἐὰν φιλολογῶ, παραγενήσεται Δίων· ἐὰν ἀναγινώσκω, παραγίνεται Τρύφων. nā si iūgatur cum præterito, incongruam orationē efficiet. ἵνα etiā, perfectiua cōiunctio, eādem sequitur cōstructionē: ἵνα φιλο-

eſt enim prima perſona, quæ de ſe ipſa enunciat: ſecunda, ea ad quam ſermo dirigitur de eo qui enunciat: in quam etiam cadit modus iſte, φεῦγε, λέγε, γράφε. Illud etiam perſpicuum eſt, vocatiuos verſari in duabus perſonis; nempe in ea quę vocat, & in ea quę vocatur: & propterea nulli ſunt vocatiui pronominũ primæ perſonæ; ſecundæ vero ſunt. Patet igitur, ex iſtiuſmodi quoq; conſtructione demõſtrari, nullas imperatiui primas eſſe perſonas: quoniam hic modus conſtructionem vocatiui recipit, quæ in prima perſona (vt demonſtratũ eſt) conſiſtere nõ poteſt. adde, quod, quemadmodũ nemo poteſt intelligi, qui ſe ipſum vocet; quia eadem perſona ſeparari non poteſt: ita etiam neminẽ inuenies, qui ſibi ipſi imperet; quia perſona ſeparari nõ poteſt. omnis enim imperatiuus modus conſtat ex perſona præſtantiore & inferiore. Qui aũt admittũt primam perſonam in Imperatiuis, non refutatis argumentis ſuperioribus, vſum tantummodo proferũt:
Il. C. φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρί-
Il. ι. δα γαῖαν: &, ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ'
ἐφ' ἵππων: & alia omnia quæ vſus communis ita profert. vnde primã etiam perſonam ſingularem aſſumere nituntur. nam quemadmodum in ſecũdis perſonis numeri pluralis, penultima, abiecta ſyllaba τε, fit vltima ſecũdæ ſin-

ἔστι γὰρ πρῶτον, τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον· δεύτερον δὲ, τὸ πρὸς ὃ ἡ ἀπότασις † ὑπὲρ αὐτοῦ προσφωνουμένου· ἴσ. τοῦ ἀποφαινομένου· εἰς ὃ καὶ ἐχώρει ἡ ἔγκλισις, ἐν τῷ φεῦγε, λέγε, γράφε. ἀλλὰ κἀκεῖνο δῆλόν ἐστιν, ὡς αἱ κλητικαὶ ἐν δυσὶ προσώποις καταγίνονται, τῷ τε προσκαλοῦντι, καὶ τῷ προσκαλουμένῳ· καὶ διὰ τοῦτο τῶν κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀντωνυμιῶν κλητικαὶ οὐκ ἦσαν· τῶν γε μὴν πάλιν κατὰ τὸ δεύτερον. σαφὲς οὖν ὅτι κἀκ τῆς τοιαύτης συντάξεως δείκνυται, ὡς πρώτου προσώπου οὐκ ἔστι προστακτικά. τὴν γὰρ οὐ κλητικῆς σύνταξιν ἀναδέχεται· τὴν κλητικῶν ἣ τις ἐδέδεκτο ἀσύστατος κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον· καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἑαυτόν τινα προσκαλούμενον, διὰ τὸ ἀχώριστον τοῦ προσώπου· οὕτως οὐδὲ ἑαυτῷ προστάσσοντα, διὰ τὸ ἀχώριστον τοῦ προσώπου. πᾶν γὰρ προστακτικὸν, ἐκ προσώπου ἐπικρατοῦντος συνέστηκεν, ὡς πρὸς ἐπικρατούμενον. Οἵ γε μὴν παραδεχόμενοι τὴν ἐν πρώτοις προσώποις ἐπιζητουμένην πρόσταξιν, οὐκ ἀνασκευάσαντες τοὺς προκειμένους λόγους, παρατίθενται ὡς προστακτικὰ ἐν τῇ χρήσει· φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν· ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· καὶ ἅπαντα κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν οὕτω λεγόμενα. ἐξ ὧν πειρῶνται καὶ τὰ ἑνικὰ παραλαμβάνειν. ὃν γὰρ τρόπον, τῶν δευτέρων πληθυντικῶν ἡ παραλήγουσα, ἀποβαλοῦσα τὸ τε, λήγουσα γίνεται τῶν ἑνικῶν·

κῶν· λέγετε, λέγε· νοεῖτε, νόει· τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τῶν πρώτων ἡ παραλήγουσα, ἀποβάλλουσα τὸ μεν, καταστήσει τὸ ἑνικὸν προστακτικόν· φέρωμεν, φέρω· ἀριθμήσωμεν, ἀριθμήσω. καὶ οὐ ξένον εἰ ὁμοφωνεῖ ταῖς ὁριστικαῖς φωναῖς· ὅπου γε καὶ ἡ ἐν δευτέροις προσώποις ὁμοφωνία ἐγίνεται. πρόδηλον ἐκ τῆς συντάξεως, τῆς, ἄγε λέγωμεν, ἄγε φέρωμεν· ἧς τὸ ἑνικὸν γενήσεται, φέρε λέγω, φέρε ἀριθμήσω. τὸ μέντοι δεύτερον πρόσωπον τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως, οὐ συνεμπῖπτον τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει, οὐδὲ τὴν τούτων σύνταξιν ἀναδέχεται. τίς γὰρ ἂν φαίη, φέρε λέγεις, ἢ φέρε ἀριθμήσεις; οὕτω δὲ ἔχει κἀκεῖνο, Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι· Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι, ἐξείπω.

κϛʹ, Ὅτι ἡ ὑποθετικὴ ἔγκλισις, οὐ πάντως ἡ αὐτὴ τῇ προστακτικῇ· καὶ τίνος ἕνεκεν συντάξεως ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις εὕρηται.

Ἔμοιγε μὴν δοκεῖ τὰ τῆς ἐγκλίσεως ἐπιτετάραχθαι· ἐπεὶ σχεδὸν ἐγκλίσεις δύο † συνωθοῦνται εἰς μίαν ἔγκλισιν. ἔχει δὲ τὰ τῆς ἀποδείξεως τῇδε· δέδοται ὅτι οὐ προσκαλούμεθα ἑαυτούς· οὐδὲ μὴν προστάσσομεν ἑαυτοῖς, καθ' ἣν εἴπομεν ἔννοιαν τῶν προστακτικῶν. ὑποτιθέμεθα μέντοι ἑαυτοῖς, ὥς γε ἔχει ἐπὶ τοῦ Διός. ἐν γὰρ πολλαῖς ὑποθήκαις ἐγενόμενος, καὶ μίαν ἀρίστην ὑπονοήσας, τοιοῦτόν τι εἶπε·

ἑαυτοῖς

gularis; λέγετε, λέγε: νοεῖτε, νόει: ita etiam in primis, penultima, abiecta syllaba μεν, primam personam singularem cõstituet: φέρωμεν, φέρω: ἀριθμήσωμεν, ἀριθμήσω. Neq; est mirum si in eandem incurrit vocem in quam modus indicatiuus: siquidem idem accidit secũdis personis. Hoc autem fit manifestum ex illa constructione; ἄγε λέγωμεν, ἄγε φέρωμεν: cuius singularis numerus erit, φέρε λέγω, φέρε ἀριθμήσω. At secunda persona indicatiui modi, quæ non coincidit in eandem vocem in quam imperatiuus, ne cõstructionem quidem eius recipit. quis.n. dixerit, φέρε λέγεις aut φέρε ἀριθμήσεις? Huiusmodi est illud, ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι: &, ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι, ἐξείπω. Od. n. Il. i.

26, *Modum hypotheticum non omnino eundem esse atque imperatiuum: & cuius constructionis causa repertus fuerit modus subiunctiuus.*

Ego tamen existimo modum esse cõfusum. quoniam duo fere modi in vnum confunduntur. Huius rei demõstratio illa fuerit: Cõcessum iam est illud, nos neque vocare nos ipsos, neque nobis ipsis imperare: propter imperatiui intellectum, de quo iam diximus: proponimus tamen nobis ipsis; vt Iupiter apud Homerũ facit; qui, cum multa iam sibi proposuisset, & vnam demum sententiam probasset, tale quidpiã dixit;

Il. β. πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον: cuius rursus transsumptio facta est in infinitũ, vt oratio narrationi accommodaretur; πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον. Ex eiusmodi singulari natus etiam pluralis numerus, qui secundæ ac tertiæ personæ cõceptionem contrahit; πέμψωμεν, ἀριθμήσωμεν. quem vsui accõmodatum maxime fieri existimo in personis videlicet præstantioribus: siquidem inferiorũ personarum constructionem omnino nõ recipit. diximus enim iam, imperatiua ex personis præstantioribus & inferioribus constare, quæ imperium rei recipiunt. vt igitur declinaret imperium, quod in secũdis personis fit; in prima suscipit conceptionẽ: quæ constructio in singulari numero hypothetica demõstrata est. & quia nimirum prima persona id obtinuit, etiam ceteræ personæ; quæ societatem cum ea coierunt, eundẽ sunt adeptæ modum. Tale est illud, quod a Schenelo dictum est; ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων: ne videlicet præstantiori personæ imperaret, si dixisset χάζευ. Simile est etiam illud Nestoris; ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. nam cum se ipsum simul comprehẽdisset, fecit alacriores Græcos ad prœliũ, quod vrgebat. Ergo nõ existimo secũdas & tertias psonas esse istiusmodi modorũ, qui vocantur ὑποθετικοί. nam

Prisc. lib. 18.

Il. ε.

Il. ξ.

Πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον. οὗ πάλιν ἡ μετάληψις γενήσεται εἰς ἀπαρέμφατον κατὰ τὸ διηγηματικόν· πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονα οὖλον ὄνειρον. ἀπὸ δὴ τοῦ τοιούτου ἑνικοῦ μετῄει καὶ πληθυντικὸς ἀριθμός, ἐπισπώμενος τὴν ἐκ δευτέρων καὶ τρίτων προσώπων σύλληψιν, πέμψωμεν, ἀριθμήσωμεν. ὃν μάλιστα καὶ εὔχρηστον ὑπολαμβάνω καθίστασθαι, ὡς πρὸς τὰ ἐπικρατοῦντα πρόσωπα· εἴγε σύνταξιν ἐπικρατουμένων προσώπων ἄντικρυς οὐκ ἀναδέχεται. εἴπομεν γὰρ ὡς τὰ προστακτικὰ ἐξ ἐπικρατούντων ἐστὶ προσώπων, καὶ ἐξ ἐπικρατουμένων· ἃ καὶ τὴν πρόσταξιν ἀναδέχεται τοῦ πράγματος. ἵν' οὖν ἐκκλίνῃ τὴν ἐν δευτέροις προσώποις γινομένην πρόσταξιν, σύλληψιν δέχεται εἰς τὸ πρῶτον· ἥτις κατὰ τὸ ἑνικὸν ἐδείχθη ὑποθετική. καὶ δῆλον ὅτι τῇ ἐπικρατείᾳ τῇ κατὰ τὸ πρῶτον, καὶ τὰ συγγενόμενα πρόσωπα, τῆς αὐτῆς ἐγκλίσεως ἐτύγχανε. τοιοῦτον γάρ ἐστι καὶ τὸ πρὸς Σθενέλου εἰρημένον· ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· ἵνα μὴ τῷ ὑπερέχοντι προσώπῳ προστάξῃ ἐν τῷ χάζευ. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ πρὸς Νέστορος εἰρημένον, ἀλλ' ἄνδρας κλείνωμεν. ἑαυτὸν γὰρ συλλαβών, προθυμοτέρους καθίστησι τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν κατεπείγοντα πόλεμον. Οὐ δὴ οὖν δεύτερα καὶ τρίτα ὑπολαμβάνω πρόσωπα εἶναι τῶν τοιούτων ὑποθετικῶν. ἵνα γὰρ μὴ γένηται

μὴ γένηται δεύτερον πρόσωπον, ἐγένετο καθ' ἣν εἴπομεν σύλληψιν τῶν ἑνικῶν. ἔστι καὶ διὰ τῆς φωνῆς τὸ τοιοῦτον παραστῆσαι. πάσης ἐγκλίσεως τὰ δεύτερα πρόσωπα πληθυντικά, εἰς τε λήγοντα, ἰσοχρονεῖ κατὰ τὴν παραλήγουσαν τοῖς πρώτοις· λέγοιμεν, λέγοιτε· λέγομεν, λέγετε. διὰ τοῦτο φαμὲν τὸ ῥίπτοιμεν παράκειται τῷ ῥίπτοιτε· τὸ δὲ ῥίπτομεν, τῷ ῥίπτετε. περισσὸν ὑποδείγμασι χρῆσθαι, καθολικοῦ ὄντος τοῦ λόγου. πῶς οὖν καὶ κατὰ τὸν λόγον τῆς φωνῆς παρακείσεται τὸ φεύγετε τῷ φεύγωμεν; τὰ εἰς θε λήγοντα, μιᾷ ἐνδεῖ συλλαβῇ τῶν εἰς θα ληγόντων, κατὰ πᾶσαν ἔγκλισιν. οὐκ ἄρα καὶ κατὰ [τὸ] τοιοῦτον, τὸ πεποιώμεθα παρακείσεται δεύτερον τῷ πεποιῆσθε. φαίνεται οὖν ὅτι τὸ λεῖπον τῶν προστακτικῶν προσώπων, λέγω δὲ τὸ πρῶτον, καὶ τὰ λείποντα τῶν ὑποθετικῶν δεύτερα καὶ τρίτα, † εἰς ἕνωσιν ἄγει τὰς δύο ἐγκλίσεις εἰς μίαν φωνὴν παραλαμβάνεσθαι· ἵν' ἑκατέρα ἀνταναπληρωθῇ τοῦ λείποντος, τῶν ἐγκλίσεων καὶ κατὰ τὸ σημαινόμενον συντρεχουσῶν.

παρα- κεῖσθαι

ἴσ. δευ- τέρῳ

Εἰ δέ τινες προσβιάσοιντο καὶ ἐν δευτέροις προσώποις καταγίνεσθαι τὰ ὑποθετικά, καθ' ὁμοφωνίαν τὴν πρὸς τὰ προστακτικά, ἐκεῖνο ἂν φαίημεν, ὡς συνοῦσα ἡ διὰ τοῦ ἄγε σύνταξις, ἐξαίρετον καταστήσει τὴν προστακτικὴν ἔγκλισιν. προφανῶς γὰρ τὸ ἐγκελευστικὸν ἐπίρρημα, ἐπιτείνει τὴν πρόσταξιν.

ne ſecũda fieret perſona, factus eſt per conceptionẽ numeri ſingularis; ſicuti ſuperius diximus. Hoc ipsũ voce quoque probari poteſt. Secundę perſonæ pluralis numeri, in quolibet modo terminantes in τε, habent penultimã temporibus parem primis; λέγοιμεν, λέγοιτε: λέγομεν, λέγετε. atq; iccirco dicimus ῥίπτοιμεν eſſe finitimum ῥίπτοιτε: ῥίπτομεν vero, finitimum ῥίπτετε. Sed ſuperuacaneũ eſt exemplis vti; quoniã hæc ratio vniuerſalis eſt. quî ergo, etiam ſecũdum vocis regulam, φεύγετε finitimum fuerit φεύγωμεν? Verba in θε terminantia, in quolibet modo ſunt vna ſyllaba breuiora terminãtibus in θα. ergo πεποιώμεθα ex iſta regula nõ erit proximũ πεποιῆσθε, ſecundæ ſcilicet perſonæ. Apparet igitur, primã imperatiui perſonam, quæ deficit; & ſecundam ac tertiam τῶν ὑποθετικῶν, quæ & ipſæ deficiunt, in vnũ confundere duos modos, vt pro vno ſumãtur; vt, quæ deſunt vtriq; modo, ſuppleantur, & duo modi concurrant etiam ſignificatione. Quod ſi qui contendant violẽtius, τὰ ὑποθετικὰ etiam in ſecũdis verſati perſonis propter vocis ſimilitudinem, quã habẽt communem cũ imperatiuis; illud reſpondebimus, conſtructionẽ aduerbii ἄγε, quæ cum imperatiuis cõiungitur, eximere ac vindicare modũ imperatiuum. hortãdi enim aduerbium, imperium intendit & auget.

Cap. 27. Consequens est vt etiam de tertiis imperatiuorũ personis dissleramus: quas & ipsas secundas esse aiunt; eo tamen differre a prioribus, quod illæ per se rei imperiũ recipiunt, hæ autem hortantur vt aliis personis imperetur. nam λεγέτω, & alia id genus, continent proculdubio binas hortationes: alteram, quæ in secunda persona versatur; alterã, quæ ex ea transit in tertiã. Idem cognosci potest etiam in vnius personæ pronominibus. nam pronomen ἐγὼ, & eius coniugata, & semel intelliguntur singulari numero, & vnã personam indicant. Possessiuum tamen ἐμὸς & bis in numero singulari intelligitur, & duas subindicat personas. fortasse etiam pronomen quod habet rectum tenorem, quãquam sit simplex, propter discretionem insitam duas personas indicat: comparatiua etiam nomina, & omnia quę habẽt ad aliquid relationem. Quare etiam λεγέτω, secundam & tertiam personam indicat.
Sed aduersus hæc dicendum est, falsum esse illud, quod duæ intercidãt personæ; quia neq; in secunda persona versatur vox illa λεγέτω, neq; ratio hæc in imperatiuis præcipue capere poterit; quæ multo ante debuerat exsistere in modo indicatiuo. enũtiamus enim apud nõnullos de nonnullis; ὀρθῶς διαλέγεται Τρύφων· ἡμέρα ἐστίν. atque hæc, & alia eorum similia, non cõtinuo secundæ personæ dici pote-

Ἑπομένως ῥητέον καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸ τρίτον προστακτικῶν. ἃ δὴ καὶ αὐτὰ δευτέρου προσώπου φασὶν εἶναι, διαφέρειν δὲ τῶν προκειμένων· καθὸ ἐκεῖνα μὲν, αὐτόθεν πρόσταξιν πράγματος παραδέχεται· ταῦτα δὲ, ἐγκελεύεται εἰς ἑτέρων προσώπων πρόσταξιν. τὸ γὰρ λεγέτω, καὶ τὰ ὅμοια, σαφὲς ὅτι καὶ τὰς ἐγκελεύσεις ἔχει διπλᾶς, τήν τε ἐν δευτέρῳ καταγινομένην, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ εἰς τρίτα μετιοῦσαν· καθάπερ ἐστὶν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τῶν μονοπροσώπων ἀντωνυμιῶν. ἡ μὲν γὰρ ἐγὼ, καὶ αἱ σύζυγοι, καὶ ἅπαξ ἑνικῶς νοούμεναί εἰσι, καὶ ἓν πρόσωπον ὑπαγορεύουσιν· ἥ γε μὴν ἐμὸς, καὶ δὶς ἑνικῶς νοεῖται, καὶ δύο πρόσωπα παρεμφαίνει. ἴσως δὲ καὶ ἡ ὀρθοτονουμένη ἀντωνυμία, καίτοι ἁπλῆ οὖσα, διὰ τὴν ἐπιοῦσαν διαστολὴν τὸ δισσὸν πρόσωπον [ὑπαγορεύει· καὶ τὰ συγκριτικὰ, καὶ τὰ πρός τι ἅπαντα. καὶ δὴ οὕτω τὸ λεγέτω δεύτερον καὶ τρίτον ὑπαγορεύει. ἀλλ' ἔστι γε πρὸς ταῦτα φάναι, ὡς ψεῦδός ἐστι τὸ παρεμπίπτειν δισσὸν πρόσωπον·] οὔτε μὴν ὅτι ἐν δευτέρῳ προσώπῳ καταγίνεται, οὔτε μὴν ἐξαιρέτως ἐπὶ τῶν προστακτικῶν ἐγχωρήσει τὸ τοιοῦτον. πολὺ γὰρ πρότερον καὶ ἐπὶ τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως τὸ τοιοῦτον ἂν παρέποιτο. ἀποφαινόμεθα γὰρ καὶ πρός τινας περί τινων· ὀρθῶς διαλέγεται Τρύφων· ἡμέρα ἐστί. καὶ οὐ πάντως τὰ τοιαῦτα, ὅτι πρός τινά ἐστι, καὶ

ἐστι, καὶ δεύτερα εἴρηνται). ὅθεν καὶ ἐπιμέμφονται οἱ ἀφορισάμενοι τὸ δεύτερον πρόσωπον πρὸς ὃν ὁ λόγος, ὅτι μὴ προσετίθεσαν καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου καὶ δὴ τὰ προκείμενα, συντάσσεται μὲν δευτέροις προσώποις, οὐ μὴν δεύτερά ἐστιν. οὐ γὰρ κατὰ τῶν προσφωνουμένων αἱ προστάξεις γίνονται, κατὰ δὲ τῶν ἐν τοῖς τρίτοις νοουμένων. σαφὲς κἀκ τοῦ παρεπομένου ἀριθμοῦ. ἡνίκα γὰρ δευτέρῳ προστάσσεται, ἑνικῶς μὲν τὸ λέγε, πληθυντικῶς δὲ λέγετε. οὐ μὴν ἐν τῷ λεγέτω τοὐναντίον παρακολουθήσει. τρίτου γὰρ καθεστῶτα, τῆς ἐν τρίτοις προσώποις διαλλαγὴν ἔχει τοῦ ἀριθμοῦ, λεγέτω, λεγέτωσαν· οὐ εἰκνουμένου δευτέρου προσώπου, οὐδαμῶς [τὸ] τοιοῦτον ἀναδεχομένου. ὃ δὴ εἰ φύσει προσείχετο κατὰ προσώπου μερισμὸν, ἀνεδέξατο ἂν καὶ τὸν συνόντα ἀριθμὸν ἑνικὸν καὶ πληθυντικὸν καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, ἡμέτερος, ἐμός. νυνὶ δὲ τὸ λεγέτω καὶ λεγέτωσαν, καὶ τὰ ὅμοια, οὐκ ἔχει διασολὴν τῶν κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐν ἀριθμῷ, πότερον ἑνί τις ἀποφαίνεται περὶ ἑνός, ἢ πλείοσι περὶ ἑνός, ἢ καὶ περὶ πλειόνων. οἷόν τε γάρ ἐστι φάναι καὶ ἀθροίσματι, χορηγείτω ὁ στρατηγὸς ὑμῖν· καὶ ἑνὶ, χορηγείτω σοι ὁ δεσπότης. καὶ οὐδεμία ἐστὶν ἐναλλαγὴ, ἢ μόνη κατὰ τὸ τρίτον νοουμένη ἧς ἐστι καὶ τὰ πρόσωπα. τὸ δὴ οὖν λεγέτω, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, σημαίνει ἀπόντων προσώπων πρὸς-

In. διαλλαγὴν

ἀριθμόν

runt, quia ad aliquē referūntur. Quare reprehendendi sunt, qui secūdam personam, ad quam dirigitur sermo, distinxerunt; quod nihil addiderunt de ea persona de qua est sermo. Iam vero superiora exempla, cum secundis illa quidem personis construuntur, secundæ tamen personæ non sunt. nam non imperant iis quos alloquimur; sed iis qui intelligūtur in tertia persona. Idem potest perspici etiā ex numero, qui his accidit. nam cū secundæ personæ imperatur, singulari numero dicitur λέγε, plurali vero λέγετε. idem tamen tertiæ λεγέτω non accidet. nam cū tertiæ personæ sit, in tertiis personis numeri varietatem patitur; λεγέτω, λεγέτωσαν: in quo secunda persona, quæ tecta est, nihil tale recipit: quæ si natura esset insita per personæ distributionem, simul reciperet insitū numerum singularē & pluralem, sicuti fit in pronominibus ἡμέτερος, ἐμός. Iam vero λεγέτω & λεγέτωσαν, & similia, nullam secundæ personæ discretionem habent in numero, vtrū vnum alloquaris de vno, an plureis de vno, aut etiam pluribus. nam licet & cœtui alicui dicere, χορηγείτω ὁ στρατηγὸς ὑμῖν: & vni cuipiam, χορηγείτω σοι ὁ δεσπότης. hic nulla est facta varietas: nisi ea quæ in tertia tantum persona intelligitur, ad quā personę pertinent. Ergo λεγέτω, & omnia id genus, significant in absenteis personas imperium,

assumpta necessario earũ loco, secunda persona * quæ sit imperii internuntia: quoniã rursus imperium extra secũdam personã consistere non potest. hinc enim fit vt iungatur cũ vocatiuis, qui semper in secunda persona intelliguntur. Expositum autem est superius, voces indicatiui modi plerumque coincidere; vt λέγετε, & λέγεσθε, & διαγινώσκεσθε, & omnia id genus. Et quoniam rursus vocatiui coincidũt cum nominatiuis, & indicatiui modi iunguntur cum nominatiuis, vocatiui autem cum imperatiuis; illud etiam, διαγινώσκεσθε ἄνθρωποι, nondum discretum est; nisi accesserint ea quæ vtriusq; partis orationis propria sunt. nam in nominatiuo dixerimus, ἄνθρωποι ὄντες διαγινώσκεσθε, nõ in imperatiuo modo, (vt nonnulli putãt) sed in indicatiuo; quẽadmodum intelligi potest in prima etiam & tertia persona; ἄνθρωποι ὄντες, διαγινωσκόμεθα: ἄνθρωποι ὄντες διαγινώσκονται. Eadem ratio manifesta fit ex singulari cõstructione; ἄνθρωπος ὢν διαγινώσκῃ: ἄνθρωπος ὢν διαγινώσκομαι: & in tertia, διαγινώσκεται. in qua constructione, si vocatiuus intercedat, duæ illæ voces immutãtur; ἄνθρωπε διαγινώσκου. Idem probatur ex participio coniuncto. nam participium ὤν, cum vocatiuo cõsistere non potest; cum nominatiuo potest. nam nõ dicimus ἄνθρωπε ὤν, sed ἄνθρωπος ὤν. Eodẽ modo pronomen σύ demonstraba-

vt fit internuntia: Prisc. lib. 18.

τάξιν, ἀναγκαίως δευτέρου προσώπου ἐναλλασσομένως παραλαμβανομένου εἰς μετάδοσιν τῆς προστάξεως· ἐπεὶ πάλιν ἡ πρόσταξις ἐκτὸς τοῦ δευτέρου προσώπου ἀσύστατός ἐστιν· ἔνθεν γὰρ καὶ τῷ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ νοουμέναις ἀπολύτοις κλητικαῖς σύνεστι. προείρηται δὲ ὡς τὸ πλέον συνεμπίπτουσι τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως αἱ φωναί· ὡς τὸ λέγετε καὶ λέγεσθε, καὶ ἔτι διαγινώσκεσθε, καὶ ἁπλῶς τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐπεὶ πάλιν αἱ κλητικαὶ συνεμπίπτουσι ταῖς εὐθείαις, συγγίνεται δὲ εὐθείαις τὰ ὁριστικά, καὶ ἔτι αἱ κλητικαὶ τοῖς προστακτικοῖς, πάλιν τό, διαγινώσκεσθε ἄνθρωποι, οὔπω διακέκριται· εἰ μὴ ἐπιπροσγένηται τὰ ἰδιάζοντα πρὸς ἑκάτερα τῶν μερῶν τοῦ λόγου. φήσομεν γὰρ ἐπ' εὐθείας, ἄνθρωποι ὄντες διαγινώσκεσθε· οὐχ ὡς οἴονταί τινες, κατὰ προστακτικὴν ἔγκλισιν, κατὰ δὲ ὁριστικήν· καθάπερ ἐστὶν ἐπινοῆσαι κἀπὶ τοῦ πρώτου καὶ τρίτου, ἄνθρωποι ὄντες διαγινωσκόμεθα, ἄνθρωποι ὄντες διαγινώσκονται. κἀκ τῆς ἑνικῆς συντάξεως προφανὴς ὁ λόγος, ἄνθρωπος ὢν διαγινώσκῃ, ἄνθρωπος ὢν διαγινώσκομαι· καὶ ἔτι διαγινώσκεται. ἐφ' ἧς συντάξεως κατὰ τὸ κλητικὸν αἱ δύο φωναὶ ἐναλλάσσονται, ἄνθρωπε διαγινώσκου. ἀλλὰ κἀκ τῆς συνούσης μετοχῆς προφανές. οὐ γὰρ συνίσταται ἡ ὢν μετοχὴ μετὰ κλητικῶν, μετὰ μέντοι τῶν εὐθειῶν. οὐ γὰρ φαμὲν ἄνθρωπε ὤν, ἄνθρωπος δὲ ὤν. οὕτως ἀπεδείκνυτο καὶ ἡ σύ,

προστάξεως τῆς ἔξω — *προείρηται* — *γίνεται ἡ* — *κλητικῆς*

ὡς εἴη

εὐθείας ὡς εἴη εὐθεῖα ἐν τῷ σὺ ὤν, ὡσεὶ καὶ ἐγὼ ὤν. καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου δὲ λεγομένου, οἱ ἄνθρωποι διανοεῖσθε, τοῦ κατ' ἔγκλισιν τοῦ διανοεῖσθε, [κατὰ δὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἑκάστῳ διάνοιαν, ἣν ὁριζόμεθα ἐν τῷ διανοεῖσθε·] ὡς εἰ καὶ λέγοιμεν ὑπάρχειν ἐν ἡμῖν τὸ λογιστικόν, τοῦ ἄρθρου μηνύοντος τὴν εὐθεῖαν. εἰ γὰρ προστεθείη τις τὸ ὦ, γενήσεται καὶ τὸ διανοεῖσθε προστακτικόν, ὦ ἄνθρωποι διανοεῖσθε. ἀλλ' εἰ καὶ ἔτι τὸ ἄγε, ἄγε διανοεῖσθε ὦ ἄνθρωποι. ἐφ' ἧς συντάξεως πάλιν, εἴ τις ἀνατεθείη τὸ ὅτι, ὅτι διανοεῖσθε, μεταστήσεται τὰ τῆς συντάξεως εἰς ὁριστικὴν ἔγκλισιν. καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν ὁμοφωνούντων. Περὶ δὲ τῶν μὴ ὁμοφωνούντων μήτε ἐν τοῖς ὀνόμασι μήτε ἐν τοῖς ῥήμασιν, οὐδὲ κατ' ὀλίγον τὰ τῆς συντάξεως δεῖται λόγου· ἄνθρωπος ἔγραφεν, ἄνθρωπε γράφε. εἰ γὰρ ἀνὰ μέρος
τοῦ συμφερομένου πάλιν τὸ ἕτερον γένηται ὁμόφωνον, τὸ συμφερόμενον, τὸ ἀμφίβολον ἀποτρέψεται. φέρε φαίαι περὶ τοῦ Ἑλικών, καὶ τῶν ὁμοίων ὀνομάτων. προσκείμενον γὰρ τὸ ὁριστικόν, εὐθεῖαν σύνταξιν ἀποτελέσει, Ἑλικὼν γράφει· τό γε μὴν προστακτικόν, κλητικήν, Ἑλικὼν γράφε. ἢ ἀνάπαλιν· ἐπὶ τοῦ ἤχει, λέγω κατὰ παρατατικὴν προφορὰν τοῦ τρίτου προσώπου, ἤχει ποτὲ τὸ ἐν Δωδώνῃ χαλκεῖον· ἀλλὰ καὶ κατὰ προστακτικὴν προφοράν, ἡνίκα λέγω, ἤχει σύ.

tur eſſe nominatiuus in illo, σὺ ὤν, ſicuti & ἐγὼ ὤν, etiamſi cum articulo proferamus, οἱ ἄνθρωποι διανοεῖσθε. nam διανοεῖσθε non eſt imperatiui modi, ſed accipitur pro cogitatione, quæ vnicuique inſita eſt, & quam finimus verbo illo διανοεῖσθε: perinde ac ſi diceremus inſitum eſſe nobis τὸ λογιστικόν, in quo articulus τὸ indicat nominatiuum. ſi enim adieceris ὦ, verbum etiam διανοεῖσθε erit imperatiui modi; ὦ ἄνθρωποι διανοεῖσθε: atq; etiam ſi addideris ἄγε, ἄγε διανοεῖσθε ὦ ἄνθρωποι. in qua cōſtructione rurſus, ſi adieceris particulam ὅτι, ὅτι διανοεῖσθε, conſtructionem transferes in modum indicatiuum. Ac ſatis dictum de iis quæ voce ſimilia ſunt: eorum vero conſtructio, quæ voce ſunt diſſimili, tā in nominibus, quam in verbis, minime indiget diſputatione; ἄνθρωπος ἔγραφεν, ἄνθρωπε γράφε. nam ſi ſeparatim rurſus alterutrum eorū voce concurrat, altera parte, qua cum iunctum eſt, ambiguitatem abolebit. exempli gratia, proferamus nomen Ἑλικών, & alia id genus nomina. nā ſi verbū indicatiuum huic adiungatur, rectam conſtructionem efficiet; Ἑλικὼν γράφει: ſin imperatiuum, conſtructio erit vocatiui, Ἑλικὼν γράφε. vel conuerſa ratione dicamus ἤχει, ſignificatione inquā tertiæ perſonæ paratatici; ἤχει ποτὲ τὸ ἐν Δωδώνῃ χαλκεῖον. idem tamen etiam imperatiui ſignificatione proferri poterit, ſi dicam ἤχει σύ.

quod rursus si cum nominatiui figura construatur, præteritum efficiet imperfectū ἦχε· ἦχε ὁ τείπους, ἦχε ὁ ἄνθρωπος: vel vice versa, figura vocatiui, efficiet imperatiuum, ἦχε ἄνθρωπε. in qua constructione, si nominatiuus, qui voce concurrit cum vocatiuo, accesserit, efficiet omnino constructioné ambiguam; si dicas sic, ἦχε Ἑλικών. in qua constructione rursus opus est particulis supradictis, ὁ Ἑλικὼν ἦχε: ἄγε ἦχε ὦ Ἑλικών: ὅτι ἦχε ὁ Ἑλικὼν οὐ λέλησμαι: quia integra etiá & absoluta ratio signum vocatiui est. nam ecce nomé ipsum Ἑλικὼν, si verbo careat, nominatiuum profitetur: nisi careat, casus fuerit vocatiui; hunc in modum, ὦ Ἑλικὼν ἦχε. Demonstrabamus etiam superius, secundam præsentis personá numeri multitudinis in eandem vocem coincidere; sed modorum fieri discretionem aduerbio ἄγε. iam excipiendum est hoc vnum verbum substátiuum ἐστέ. hoc enim vitauit ambiguitatem: siquidem grauatum, imperatiui modi est; indicatiui, si acuatur. Ac fortasse aliquis putauerit vocem fuisse neglectam, quod generali regulæ subiecta non est; ita vt vel in ea voce quæ acuitur, vel in imperatiui, quæ grauatur, vitium sit. Sed aduersus istam quæstionem responderi poterit, imperatiua omnia, in τε terminátia, grauari: & ideo ἔστε grauatū, carere vitio: relinqui ergo vt ἐστὲ, quod acuitur, neglectum fuerit; qđ voce cōcurrit cum eo quod recte scri-

ὁ προσδεχόμενον τὸ τῆς εὐθείας σχῆμα, παρατατικὸν ἀποτελέσει τὸ ἦχε, ἦχε ὁ τείπους, ἦχε ὁ ἄνθρωπος. ἢ πάλιν τὸ κλητικὸν, τὸ προστακτικὸν ἀποτελέσει, ἦχε ἄνθρωπε. ἐφ' οὗ δὴ προσγινομένη ἡ ὁμόφωνος εὐθεῖα, τέλεον ἀμφίβολον ποιήσει τὴν σύνταξιν ἐν τῷ, ἦχε Ἑλικών. ἐφ' ἧς πάλιν συντάξεως χρεία ἐστὶ τῶν προκειμένων μορίων, ὁ Ἑλικὼν ἦχε· ἄγε ἦχε ὦ Ἑλικών· ὅτι ἦχε ὁ Ἑλικὼν, οὐ λέλησμαι· ὅτι καὶ ἡ αὐτοτέλεια τεκμήριόν ἐστι κλητικῆς. ἰδοὺ γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ Ἑλικὼν, ἔλλειπον μὲν ῥήμασιν εὐθεῖαν ὁμολογεῖ· οὐ τῆς δὲ γὰρ ἔχον, κλητικῆς ἐστι πτώσεως, τοιοῦτον δὲ ὦ Ἑλικὼν ἦχε. Ἐδείκνυμεν τοῦ ἐνεστῶτος [illegible] τὰ πληθυντικὰ συνεμπίπτοντα· ὧν ἡ διάκρισις ἐγίνετο διὰ ἐγίνετο τοῦ ἄγε. ἢ ὅτι ὑποστελλομένου ἑνὸς ῥήματος, τοῦ ἐστέ. τοῦτο γὰρ ἀπέβαλε τὴν ἀμφιβολίαν· εἴγε βαρυνόμενον μὲν, προστακτικόν ἐστιν· ὀξυνόμενον δὲ, ἐνεστικόν. καὶ ἴσως δόξει ὠλιγωρῆσθαι τὰ τῆς φωνῆς, ὅτι μὴ τῷ καθολικῷ ὑπέστη· ὑπέπ καὶ ἤτοι τὸ ὀξυνόμενον ἡμάρτηται, ἢ τὸ βαρυνόμενον προστακτικόν. ἐφ' οὗ ἂν φαίη τις, ὡς ἅπαντα τὰ εἰς τε λήγοντα προστακτικὰ βαρύνεται· καὶ διὰ τοῦτο βαρυνόμενον τὸ ἔστε κατώρθωται· καὶ λείπεται τὸ ἐστὲ ὠλιγωρῆσθαι, ὅτι ὁμοφωνεῖ τῷ κατορθουμένῳ. ἀλλ' ἴσ. μὴ ὁμοτονεῖ Soph.

νῳ. ἀλλ' ὁμοτονεῖν θέλει τὰ δεύτερα ὁριστικὰ πληθυντικὰ, τοῖς πρώτοις· ἴμεν, ἴτε· δίδομεν, δίδοτε. εἰ οὖν ἐσμὲν, δῆλον ὅτι καὶ ἐστέ· [τὸ γὰρ προστακτικὸν, βαρυνόμενον.] τί οὖν χρὴ ἐπὶ τοῦ τοιούτου διαλαβεῖν, ἢ ἐκεῖνο ἀποφήνασθαι, ὡς ὀξύνεται μὲν τὸ ὁριστικὸν ἐν τῷ ἐσμὲν καὶ ἐστὲ, διὰ τὸ εἶναι ἐγκλιτικὰ, οἷς οὐ συνέστι βαρὺ τὸ τέλος. καὶ ἐπεὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς ἀφίσταται ἡ ἔγκλισις, συναφίσταται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ τέλους ὀξεῖα· ἥτις αἰτία ἦν τῆς ἐγκλίσεως. διὰ τοῦτο τὸ μὲν εἰμὶ, ὀξύνεται, ὁριστικὸν ὂν, καθὸ ἐγκλιτικόν· οὐ μὴν τὸ ἴσθι

ἡ καθὸ ε

προστακτικὸν, καθὸ οὐκ ἐγκλιτικόν· καίτοι πάλιν τῶν εἰς θι ληγόντων προστακτικῶν, ὁμοτονούντων τοῖς εἰς μι· ζεύγνυμι, ζεύγνυθι· εἰμὶ, ἴσθι. ἔνθεν οὐ συγκατατίθεμαι τοῖς ἐν προστακτικῇ προφορᾷ ὀξύνουσι τὸ φαθί· συνελεγχομένοις κατὰ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ φάτω· ὃ δὴ ὁμότονον καθεστὼς τῷ δευτέρῳ, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις, ἤλεγχε τὴν παρὰ τὸ δέον ὀξεῖαν.

κη', Εἰ συγκαταθετέον τοῖς καλοῦσι διστακτικήν.

τμῆμα ϛ'

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως· ἣν τινες καὶ διστακτικὴν ἀποφαίνονται, ἀπὸ τοῦ ἐξ αὐτῆς δηλουμένου· καθάπερ καὶ αἱ προκαταλελεγμέναι τοῦτο ἀνεδέξαντο. σαφὲς γὰρ ὅτι τὸ, ἐὰν γράφω, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, δισταγμὸν τοῦ ἐσομένου πράγματος σημαίνει. ἀλλ' ἴσως

ptum est. At secundæ personæ plurales indicatiui modi debēt eundem habere tenorem atque primæ; ἴμεν, ἴτε: δίδομεν, δίδοτε. Quare si dicimus ἐσμὲν, dicemus etiā nimirum ἐστέ: & tamen imperatiuū non acuitur, sed grauatur. Quid igitur aliud in ista quæstione dicendū, quam illud respondendum? Modū indicatiuum acui in illis ἐσμὲν, ἐστὲ, quia sunt ἐγκλιτικά, hoc est, quia inclinātur: quæ vero inclinātur, habent grauatam extremā syllabam. & quoniā in modos imperatiuos non cadit inclinatio, propterea tenorem etiam acutum abesse simul a syllaba extrema: qui quidem tenor erat causa inclinationis: & ideo εἰμὶ acuitur, quod est indicatiui modi, quia inclinatur: sed imperatiuum ἴσθι non acuitur, quia nō inclinatur: quamquam etiam imperatiua in θι terminantia eundem habeāt tenorem atque imperatiua verborum in μι, ζεύγνυμι, ζεύγνυθι: εἰμὶ, ἴσθι. Quare non assentior iis qui in Imperatiui prolatione acuunt φαθί. Hi enim simul arguūtur ex tertia persona φάτω: quæ cum sequatur tenoré secundæ personæ, perinde atque aliæ, arguit acutum non suo loco positum.

28, An sit assentiendum iis qui vocāt modum dubitatiuum.

Dicendum deinceps est de subiunctiuo modo; quē nonnulli dubitatiuum etiam appellant, propter significationem quæ eum sequitur; quemadmodum etiam superiores modi eandem rationem receperunt. Perspicuum enim illud est, ἐὰν γράφω, & alia id genus, rei futuræ dubitationem significare. Sed fortasse

Pars VI Prisc. lib. 8.

illud refragabitur, ꝙ non in ipsis subiunctiuis insita est sensus dubitatio, sed apposita coniunctio affert sententiæ dubitationẽ. Quod si verba vi coniunctionum a sui modi vi & appellatione remouentur, nil obstat quin etiam ceteri modi nomen proprium mutẽt suscepta coniunctionum vi ac potestate. Nã non erit amplius indicatiui modi εἰ ἔγραψα, εἰ ἐφιλολόγησα: neque erit idẽ φιλολογήσω, atq; illud, ἢ φιλολογήσω, ἢ πορεύσομαι εἰς περίπατον: neq; illud, γράψαιμι ἄν, votũ præ se feret, sed rei futuræ finitionem. atq; in eandem dubitationẽ fere incidit istud, εἰ περιπατεῖ, κινεῖται, atque illud, ἐὰν περιπατῇς, κινηθήσῃ: & tamen illud, εἰ περιπατεῖς, dubitatiuũ non vocatur. Sed licet occurrere huiusmodi obiectioni hunc in modum: ceteri modi coniunctionibus carentes suã significationem retinent, ex qua nominis positionẽ sunt assecuti. dubium enim non est quin γράψαιμι votum repræsentet; & περιπατῶ, finitionem. itaq; si his modis accesserit structura coniunctionis, nõ continuo ex ea nominis positionẽ obtinebũt; sed ex eo modo qui natura illis insitus est: quoniam ipsæ quoq; cõiunctiones ex sua vi atque significatione nominis positionẽ inuenerunt, vocatæ vel disiunctiuæ, vel potentiales, vel continuatiuæ, vel aliis nominibus, quibus reliquæ appellantur.

ἀντικείσεται τῷ μηδὲ αὐτὰ ἔχεσθαι τῆς ἴσ. τὸ
ἐννοίας τοῦ δισταγμοῦ· τὸν δὲ παρακείμενον
σύνδεσμον, αἴτιον γίνεσθαι τῆς διστακτικῆς
ἐννοίας. καὶ εἰ ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῶν συν-
δέσμων ἔοικε τὰ ῥήματα ἀνάγεσθαι,
οὐδὲν κωλύει καὶ τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις
μετατίθεσθαι τῆς ἰδίας ἐγκλίσεως, ἀναδε-
ξαμένας τὴν ἐκ τῶν συνδέσμων δύ-
ναμιν. οὐ γάρ ἐστιν ὁριστικὸν τὸ, εἰ ἔγρα- ἴσ.
ψα, εἰ ἐφιλολόγησα. οὐδὲ ταὐτόν ἐστι
τὸ φιλολογήσω, τῷ ἤτοι φιλολογήσω,
ἢ πορεύσομαι εἰς περίπατον. οὐδὲ τὸ
γράψαιμι ἄν, εὐχὴν ἐπαγγέλλεται, ὁ-
ρισμὸν δὲ τοῦ ἐσομένου πράγματος. σχε-
δόν τε ὑπὸ τὸν αὐτὸν δισταγμὸν πίπτει
τὸ, εἰ περιπατεῖ, κινεῖται· ἐὰν περιπατῇς,
κινηθήσῃ. καὶ οὐ καλεῖται τὸ εἰ περιπα-
τεῖς, διστακτικόν. ἀλλὰ πρὸς τὴν τοιαύ-
την ἀντίρρησιν ἔνον ἀπαντῆσαι, ὡς αἱ
μὲν ἄλλαι ἐγκλίσεις, ἐκτὸς οὖσαι τῶν
συνδέσμων, τὸ ἐξ αὐτῶν δηλούμενον
ἀνεδέξαντο, ἐξ οὗ καὶ τὴν θέσιν ἔσχον τοῦ
ὀνόματος. πρόδηλον γὰρ ὅτι γράψαιμι,
εὐχῆς ἐστι παραστατικόν· καὶ τὸ περι- ἴσ. πα-
πατῶ, ὁρισμοῦ. ὅθεν εἰ ταύταις προσ- ρασταν-
γένοιτό τις συνδεσμικὴ σύνταξις, οὐκ κόν·
ἐκ ταύτης ἐξ οὗ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόμα- ἔσχον, vel
τος, ἐκ δὲ τῆς φύσει αὐταῖς ἐγκειμένης ἐγ- ἴξοισι
κλίσεως· καθὸ καὶ αὐτοὶ οἱ σύνδεσμοι,
ἐκ τῆς ἰδίας παρεμφάσεως, τὴν θέσιν
τοῦ ὀνόματος ἀνεδέξαντο· διαζευκτι-
κοὶ καλούμενοι, δυνητικοί, συναπτικοί, καὶ ἄλλοι οἱ ὑπόλοιποι.

ὅθεν

ὅθεν εἰ καὶ τῇ καλουμένῃ διστακτικῇ ἐγκλίσει παρείπετο τὸ ἐκτὸς συνδέσμου σημαίνειν τι, καὶ ἂν πάντως τὴν ἐκ τούτου ὀνομασίαν ἀνεδέξατο. νυνὶ δὲ οὐδέποτε ἐμόνασεν ἐκτὸς συνδέσμου. καὶ οὕτως ἄδηλον ἔχει τὸ σημαινόμενον· καὶ διὰ τοῦτο αὐτό, οὐκ ἔχον ἰδίᾳ δηλούμενον, παρεδέξατο ἐκ δυνάμεως τοῦ συνδέσμου τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν εἰληφέναι. Ἦν δ᾽ ἂν ὁ λόγος πάνυ εὐπαράδεκτος, εἰ τὰ καλούμενα ὑποτακτικὰ ῥήματα, συντάξει μιᾷ ἐκέχρηντο συνδεσμικῇ τῇ προκειμένῃ. νυνὶ δὲ οἱ καλούμενοι ἀποτελεστικοί, ἐπὶ τὴν αὐτὴν σύνταξιν φέρονται· ἡνίκα φαμέν, Τρύφων περιπατεῖ, ἵνα ὑγιάνῃ· ἤ, δὸς τὸν χάρτην, ἵνα γράψω. καίτοι μᾶλλον ἀποτελεστικὰ ὀφείλει καλεῖσθαι τὰ ῥήματα, ἢ διστακτικά. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀποτελεστικά. ἰδοὺ γὰρ κατ᾽ αἰτιολογικὴν σύνταξιν· ἡνίκα φαμέν, ἵνα ἀναγνῶ, ἐτιμήθην· ἵνα ἀναστῶ, ἠνιάθη Τρύφων. ὑγιῶς ἄρα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τοῦ παρακολουθοῦντος τῇ προκειμένῃ ἐγκλίσει, τῷ μὴ συνίστασθαι αὐτήν, εἰ μὴ ὑποταγείη τοῖς προκειμένοις συνδέσμοις, εἴρηται ὑποτακτική. Ὅτι δὲ καὶ ἐπ᾽ ἄλλων μερῶν λόγου μερικὴ διαφωνία αἰτία γίνεται τοῦ εἰς κοινὸν ὄνομα ἀνάγεσθαι τὴν θέσιν, σαφές ἐστιν ἐξ αὐτῶν τῶν συνδέσμων. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, ἀπ᾽ ἰδίας δυνάμεως ὀνομαζόμενοι,

[margin: ἔχει, vel ἔχουσα]

[margin: ὀνομασίας]

Quare si etiam ei modo qui vocatur dubitatiuus, accideret vt sine coniunctione aliquid significaret, omnino illius significationis nomē suscepisset. iam vero numquam is modus seiunctus a cōiunctione est; atq; ita incertam obtinuit significationem: & hanc ipsam ob causam, quoniam nullam habebat per se significationem, ex vi cōiunctionis nomen accepit. Esset autē hæc ratio valde probabilis, si verba quæ vocātur subiunctiua, vnica ista constructione coniunctionis vterentur. Iam vero coniunctiones etiā perfectiuæ cum eodem modo construuntur, cum dicimus, Τρύφων περιπατεῖ, ἵνα ὑγιάνῃ: vel, δὸς τὸν χάρτην, ἵνα γράψω. itaque verba potius essent vocanda ἀποτελεστικά, hoc est *perfectiua*, quam διστακτικά: quamquam ne perfectiua quidem sunt appellanda. nam construuntur etiam cum causalibus; vt cum dicimus, ἵνα ἀναγνῶ, ἐτιμήθην: ἵνα ἀναστῶ, ἠνιάθη Τρύφων. Vere igitur hic modus *subiunctiuus* vocatus est ex vnico accidente, quod eius est proprium. nam quia consistere non potest nisi subiectus prædictis coniunctionibus, hoc nomine appellatus est. Quod vero in aliis etiam orationis partibus dissensio particularis faciat vt ad commune nomen positio reuocetur, hoc patet ex ipsis quoq; coniunctionibus. nā ceteræ nominis positionē obtinuerūt

[margin: Prisc. lib. 8.]

ex sua ipsarum vi sic appellatæ: *continuatiuæ*, ex eo quod connectant orationem, eáq; continuam efficiant: *disiunctiuæ*, ex eo quod eandem viceuersa disiungant; itemque omnes reliquæ: at eæ quæ vocantur *expletiuæ*, non habēt positionem ex significatione. falsum enim est, quod nonnulli existimarunt, solas eas explere hiatū orationis, & propterea vocatas expletiuas. nam quod earum vnaquæque habet vim aliquam, ꝓbauimus in libro De coniunctionibus. neque enim idem est, τοῦτό μοι χάρισαι, atque illud, τοῦτό γέ μοι χάρισαι: aut, ἀγαθὸς ὤν, atque ἀγαθός περ ἐών. nequeidem significat οἱ μὲν παρ' ὄχεσφιν, atque illud, οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν. Coniunctio enim δή, est nota circumscriptionis in oratione. nā ne illud quidem habent præcipuum, vt solæ in oratione abūdare videantur: quādoquidē huiusmodi abundantia etiam in reliquis fere coniunctionibus reperitur: τὸν δὲ Μηριόνης προσέειπεν· ἤτοι μὲν Μενέλαος· καθ' ἄλλο φρονέοντα. Innumera huiusmodi exempla produci possunt: sed nō est coniunctionum proprium vt in oratione abundent. pleonasmus enim fere ad omnes dictiones ptinet. Quod si ex abundantia positio nominis ꝑfecta est, quæ fuerit ista explendi ratio, si coniunctionibus expletiuis inq̄ hic pleonasmus accidat? an quia ceteræ coniunctiones,

Il. α. Il. ν. Il. γ. Il. ψ.

τὴν θέσιν ἔχον τὴν ὀνομασίαν. ἀπὸ τοῦ ἐν συναφείᾳ τοὺς λόγους ἐπάγειν, συναπτικοί· ἢ ἀπὸ τοῦ διαζευγνύειν, διαζευκτικοί· καὶ ἅπαντες οἱ ὑπόλοιποι· ἀλλ' οἵ γε καλούμενοι παραπληρωματικοί, οὐκ ἀπὸ τοῦ δηλουμένου τὴν θέσιν ἔχον. οὐ γὰρ ἀληθές ἐστιν, ὥς τινες χάσμα ὑπέλαβον, μόνους αὐτοὺς ἀναπληροῦν τὸ χειλῶδες τῆς ἑρμηνείας, καὶ διὰ τοῦτο εἰρῆσθαι παραπληρωματικούς. ὅτι γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἔχει τινὰ δύναμιν, παρεστήσαμεν ἐν τῷ περὶ συνδέσμων. οὐ γὰρ ταὐτό ἐστι τό, τοῦτό μοι χάρισαι, τῷ, τοῦτό γέ μοι χάρισαι· οὐδὲ τό, ἀγαθὸς ὤν, τῷ, ἀγαθός περ ἐών· οὐδὲ τὸ αὐτὸ ἐμφαίνει τό, οἱ μὲν παρ' ὄχεσφι, τῷ, οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφι. περιγραφῆς γὰρ λόγου σημεῖόν ἐστιν ὁ δή. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἐξαίρετόν ἐστι τό, αὐτοὺς μόνους ἐν πλεονάσματι εὑρίσκεσθαι. ἀλλὰ γε σχεδὸν τὸ τοιοῦτον πάθος συνέστη καὶ κατὰ τῶν ὑπολοίπων συνδέσμων· τὸν καὶ Μηριόνης προσέειπεν· ἤτοι μὲν Μενέλαος· καθ' ἄλλο φρονέοντα. μυρία ἐστὶν εἰς τὸ τοιοῦτον παραθέσθαι. ἀλλ' οὐκ ἴδιον συνδέσμων τὸ ἐν πλεονασμῷ καταγίνεσθαι. σχεδὸν γὰρ ἐπὶ πάσας τὰς λέξεις τὸ τοιοῦτον συντείνει. καὶ εἰ ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος ἡ θέσις τοῦ ὀνόματος, τίς ἡ ἀποκλήρωσις τοῦ ἐπὶ τῶν συνδέσμων τὸ τοιοῦτον παρηκολουθηκέναι· λέγω τῶν παραπληρωματικῶν; ἢ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι σύνδεσμοι, διάφοροι

πλεονάσμασιν

ἀποκα.

διάφοροι ὄντες κατὰ τὰς φωνάς, μίαν δύναμιν ἐπηγγέλλοντο· ἐξ ἧς καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέχοντο. οὐ μὴν τοῖς παραπληρωματικοῖς ταὐτὸ συνηκολούθηκε. σχεδὸν γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἴδιόν τι ἐπηγγέλλετο· μείωσιν μὲν ὁ γέ, ἐν τῷ, τοῦτο γέ μοι χάρισαι· περιγραφὴν λόγου ὁ δή· ἐναντιότητα ὁ πέρ, μετ' αὐξήσεως ἐμφαντικῆς. ἦν οὖν ἀνέφικτον τὸ ἐκ τοῦ σημαινομένου τὴν ὀνομασίαν αὐτοὺς ἀναδέξασθαι, διὰ τὸν προκείμενον λόγον. κοινὸν οὖν παρείπετο αὐτοῖς, τὸ πλεονάζειν κατὰ τὸ ἐλλεῖπον, καὶ ἐκ τοῦ κοινῶς παρεπομένου τὸ ὄνομα ἀνεδέξαντο· οὐ διαψευδόμενοι τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος. ὁ τοιοῦτος λόγος συντείνει καὶ ἐπὶ τὰ παρώνυμα τῶν ὀνομάτων, καὶ τὰ ῥηματικά. καὶ γὰρ ταῦτα ἐκ τῆς προϋφεστώσης ὕλης τὴν ὀνομασίαν ἐδέξαντο. ἀδυνατεῖ γὰρ ἐκ τοῦ δηλουμένου, ἕνεκα τῆς ἐν αὐτοῖς γινομένης παμπόλλου διαφορᾶς· εἴ γε πάλιν τὰ ἄλλα τῶν εἰδικῶν ἑνὶ δηλουμένῳ ἐκέχρητο. ἐξ οὗ καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέχετο ἡ προκειμένη ἔγκλισις. μετὰ τοῦ ἐὰν συνδέσμου, καὶ τῶν ἰσοδυναμούντων, ἐπὶ μέλλοντα φέρεται, ἢ ἐνεστῶτα· ἐὰν φιλολογῶ, παραγενήσεται Δίων· ἐὰν ἀναγινώσκω, παραγίνεται Τρύφων. ἀκατάλληλον γὰρ τὸ ἐν παρῳχημένῳ. ὁμοίως καὶ ὁ ἵνα ἀποτελεστικός· ἵνα φιλο-

quamquam voce differant, vnam tamē significationem profitentur, ex qua positionem nominis accipiūt; & tamen expletiuis idem non accidit? nam expletiuæ singulæ fere singulas præ se ferunt significationes: vt γέ, diminutionem; τοῦτο γέ μοι χάρισαι: δή, orationis circumscriptionē: πέρ, vim aduersariā cum amplificatione significationem habente. Erat igitur difficile, vt ex significatione nomen acciperent, propter superiorem rationem. cōmune igitur illud accidebat eis, vt in quo deficiebant, in eo abundarent. atq; ita ex isto communi accidenti nomen acceperunt; nominis positionem non ementitæ. Eadem ratio quadrat etiam in nominibus denominatiuis, & verbalibus. nam hæc quoq; nomen acceperunt ex materia præcedente. nam ex significatione sua non possunt, propter multiplicem differentiam in eis existētem: siquidem cetera nomina specialia vna significatione vtebātur. Quare modus etiam hic de quo agitur, hinc nominationem accepit. nam cum ἐάν cōiunctione, & aliis æquipollentibus, iūgitur cum futuro, aut cum præsenti; ἐὰν φιλολογῶ, παραγενήσεται Δίων· ἐὰν ἀναγινώσκω, παραγίνεται Τρύφων. nā si iūgatur cum præterito, incongruam orationē efficiet. ἵνα etiā, perfectiua cōiunctio, eādem sequitur cōstructionē: ἵνα φιλο-

λογήσω, παραγενήσεται Τρύφων: cũ præsenti etiã παραγίνεται. nam si accesserit præteriti cõstructio, tum perfectiua poterit accipi pro causali; ἵνα φιλολογήσω, παρεγενήθη Τρύφων: quæ idẽ valet atque illa constructio, διότι ἐφιλολόγησα, παρεγενήθη Τρύφων. Neque tamen illud dico, perfectiuam rursus nõ posse accipi. licet enim rursus sic accipere, εἰς τὸ φιλολογῆσαί με παρεγενήθη Τρύφων. Quare constructio causalis in futuro locum nõ habebit: causæ namque de præteritis afferuntur. itaq; causalis coniunctio est magis cõgrua præterito subsequẽte: ἵνα ὑβρίσω Θέωνα, non dixeris, ἀγανακτήσει Δίων, sed ἠγανάκτησε. cum perfectiua tamen licebit dicere, ἵνα ὑβρίσω Θέωνα, παρέσται Τρύφων.

29, Ad quem modum sit referendus subiunctiuus cum particula ἂν assumpta.

Consequens est vt etiam de constructione subiunctiuorum statuamus; & a quo modo coniunctiones appositæ auertãt eiusmodi verba, demonstremus. Diximus enim in superiorib. huiusmodi verba sine coniunctionibus non cõsistere. obscurum enim non est, quamlibet orationis partem, quæ cõiunctionem habeat appositam, etiam sine coniunctione omnino dici posse. nã ἐὰν δράμης, & ἐὰν γράψης, non est per appositionẽ vna pars orationis: ne forte cõcedamus cõpositã orationis partẽ omnino dici nõ posse separatim: vt

λογήσω, παραγενήσεται Τρύφων· καὶ ἐπὶ παραγίνεται. εἰ γὰρ ἐγγένοιτο παρῳχημένου σύνταξις, δύναται ἡ αἰτιώδης ἀκούεσθαι· ἵνα φιλολογήσω, παρεγενήθη Τρύφων. [ἐν ἴσῳ γάρ ἐστι τῷ, διότι ἐφιλολόγησα, παρεγενήθη Τρύφων.] οὐ τοῦτο δέ φημι, ὅτι καὶ ὁ ἀποτελεστικὸς πάλιν οὐ δύναται ἀκούεσθαι· [δυνατὸν γὰρ πάλιν οὕτως ἀκοῦσαι,] εἰς τὸ φιλολογῆσαί με παρεγενήθη Τρύφων. ἐπὶ τοῖς οὖν ἐσομένοις, ἡ σύνταξις τοῦ αἰτιολογικοῦ οὐκ ἂν γένοιτο. ἐπὶ γὰρ γεγονόσιν αἱ αἰτίαι ἐπιλέγονται. ὅθεν καὶ δηλότερος γίνεται ὁ αἰτιολογικὸς, ἐπιφερομένων τῶν παρῳχημένων· ἵνα ὑβρίσω Θέωνα, οὐ φήσομεν ἀγανακτήσει Δίων, ἠγανάκτησε δέ. ἐπί γε μὴν τοῦ ἀποτελεστικοῦ ἔνεστι φάναι, ἵνα ὑβρίσω Θέωνα, παρέσται Τρύφων.

κθ', Ποίας ἐγκλίσεώς ἐστι παράληψις ὑποτακτική.

Ἀκόλουθόν ἐστι θέσθαι καὶ περὶ τῆς συντάξεως τῶν ὑποτακτικῶν· ἀπὸ ποίας ἐγκλίσεως οἱ παρατιθέμενοι σύνδεσμοι ἀφιστῶσι τὰ ῥήματα. ἔφαμεν γὰρ ἐν τοῖς προκειμένοις, τὰ τοιαῦτα ῥήματα μὴ συνίστασθαι χωρὶς τῶν συνδέσμων. [σαφὲς γὰρ ὅτι πᾶν ὅ ἐστι μέρος λόγου, ἐν παραθέσει συνδέσμου,] τὸ αὐτὸ πάντως καὶ κατ' ἰδίαν ῥητὸν ἦν. οὐ γὰρ δή γε ἓν μέρος λόγου ἐν παραθέσει, τὸ, ἐὰν δράμης, ἐὰν γράψης· ἵνα μὴ δῶμεν τὸ, μὴ πάντως ῥητὸν εἶναι τὸ συντιθέμενον, κατ' ἰδίαν· ὥς γε

ἔνεστιν

ἀσυνθέτοι

ἔνεστιν εὑρέσθαι μυρία σχήματα, συνθέσει μεταπεποιημένα κατὰ σύνθεσιν· ὧν τὸ διαλυόμενον κατ' ἰδίαν, οὐκ ἔστι ῥητόν. παρὰ τὸ σέβομαι, ἐγένετο εὐσεβής· καὶ οὐ ῥητὸν κατ' ἰδίαν τὸ σεβής. ὁμοίως καὶ τὸ προσπαγής, παρὰ τὸ ἐπάγη· καὶ οὐ ῥητὸν τὸ παγής· γείνω, ἀγενής. οὐ δὴ οὖν, ὡς ἔφαμεν, ἕν ἐστι τὸ ἐὰν λάβῃς, ἵνα μὴ πάντως τὸ λάβῃς καταναγκάζηται κατ' ἰδίαν λέγεσθαι. Εἰ δὲ καὶ τὸ τοιοῦτον δεῖται ἀποδείξεως, βραχέα παραθησόμεθα, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἡνῶσθαι εἰς ἓν μέρος λόγου τοὺς συνδέσμους τοῖς ῥήμασι. πόθεν γὰρ αἱ μεσαζόμεναι λέξεις παρεμπίπτουσιν· ἐὰν σήμερον καὶ αὔριον ἀκούσῃς, ἀντιλήψῃ τῶν λεγομένων; ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἐν συνθέτοις τὸ τοιοῦτον ἐγγίνεται, ὡς ἐν τῷ, λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς· νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο ἤσθιον· ἐκεῖνό γε ὁμόλογόν ἐστιν, ὡς τὸ, ἵνα δράμῃς, ὄφρα πεποίθῃς, [καὶ] τὰ τούτοις ὅμοια, τὴν ἐν ἑκατέρῳ μέρει λόγου τάσιν ἀναδέχεται· ὡς ἂν παραθέσεως οὔσης, καὶ οὐ συνθέσεως. πρὸς οἷς οὐδὲ οἱ σύνδεσμοι συντίθενται καθ' ἓν μέρος λόγου· οἵ τε συντεθειμένοι, μόνοι εἰσὶ συναπτικοί. ἔστιν οὖν ἡ πρώτη ἐκφορὰ τῶν ὑποτακτικῶν ὁριστική· ἣν οἱ παραληφθέντες σύνδεσμοι, ἐκ φωνῆς ἰδιωματικῆς κατέστησαν. διὸ καὶ προσεγένετο ἡ ἔγκλισις· ἐπεί τοι γε, εἰ ἐφυλάσσετο τὸ εἰ ἔλαβες, ἐν τῷ ἐὰν λάβῃς, συνέμενεν ἂν καὶ ἡ αὐτὴ ὀνομασία τῆς ἐγκλίσεως·

ἐκ τοῦ τῆς φωνῆς ἰδιώματος ἀπέστησαν, vel μετέστησαν, Soph.

licet reperire figuras compoſitorũ innumerabiles in ſua poſitione mutatas per compoſitionem: quorũ quod ſeparatim diſſolutum eſt, dici non poteſt. a verbo σέβομαι, factum compoſitum εὐσεβής: ac σεβὴς tamen non dicitur ſeparatim. ſimiliter προσπαγὴς, cõpoſitum a verbo ἐπάγη: & tamen παγὴς per ſe non dicitur: ita etiam a γείνω, ἀγενής. Ergo non eſt vna orationis pars (vt iam diximus) ἐὰν λάβῃς: ne illud λάβῃς cogatur omnino dici ſeparatim. Qđ ſi hoc etiam eget demõſtratione, pauca proponemus; vt oſtendamus, coniunctiones non coaleſcere cum verbis in vnam orationis partẽ. cur enim in medium intercidũt aliæ dictiones; ἐὰν σήμερον καὶ αὔριον ἀκούσῃς, ἀντιλήψῃ τῶν λεγομένων? Sed quoniam in compoſitis etiam eadẽ ineſt ratio, vt in illo, λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς: Od. α. & in illo, νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο ἤσθιον: Il. φ. illud certe dubiũ non eſt, ἵνα δράμῃς, ὄφρα πεποίθῃς, & alia eiuſmodi, recipere tenorẽ, qui in vtraq; parte orationis eſt: quoniã appoſitio eſt, nõ compoſitio. adde ꝙ coniunctiones non cõponũtur, neq; in vnã orationis partẽ coaleſcunt: & quę ſunt cõpoſitę, ſunt ſolę continuatiuæ. Ergo prima ſubiũctiui ꝓlatio, indicatiua eſt; quã cõiunctiones appoſitæ, ex ſuæ ꝓprietate vocis conſtituunt: eaq; de cauſa modi acceſſio fit. nã ſi retineretur εἰ ἔλαβες in illo, ἐὰν λάβῃς, retineretur ſimul eadẽ modi appellatio;

etiam si vim indicatiui non habeat; quemadmodum superius iam probauimus. sicuti etiã ἔγραψα ἄν, quamq̃ non indicat rẽ, tamen vocatur indicatiuũ, propter modi figurã, qua cum coniunctum est. Ergo in istis etiã, ἐὰν λάβῃς, ἐὰν δράμῃς, simul atq; vox defecit, nomen etiã modi defecit. aperte nãq; voces quæ erãt in modis indicatiuis, in vocalib. breuibus, tempora produxerunt, manentibus loco suo reliquis syllabis. Indicatiuum λέγομαι, terminat in μαι: ἐὰν λέγωμαι etiam eadem terminatur syllaba: quãdoquidem quam habeat affinitatẽ cum optatiuo λεγοίμην, aut cum prima imperatiui, quæ non potest consistere; aut cum infinito λέγεσθαι? In eandem quoq; vocem concurrit cum secunda; ὅτι λέγῃ, ἐὰν λέγῃ: cum λέγοιο optatiui, & λέγου imperatiui secunda persona, nullam habeãt affinitatem cum voce subiũctiui. Rursus tertia persona pluralis in optatiuo est λέγοιεν, in Imperatiuo λεγέτωσαν: quæ nullam affinitatem habent cum tertia indicatiui λέγουσιν: at subiunctiui tertia λέγωσιν, cum ea conuenit, ἐὰν λέγωσιν. In secunda vero cõiugatione verborum circumflexorum, est semper voce similis; ἐὰν βοῶμαι, ἐὰν γελῶμαι: in prima etiam præsentis, in actiua inquam terminatione; ὅτι λέγω, ἐὰν λέγω. Item in secunda persona passiuorum eandem semper vocem refert; ὅτι λέγῃ σύ, ἐὰν λέγῃ σύ: ὅτι νοῇ σύ, ἐὰν νοῇ σύ. Sed lon-

καὶ εἰ μὴ ὁρισμὸν σημαίνει, καθὼς καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις παρεστήσαμεν. ὡς καὶ τὸ ἔγραψα ἄν, οὐκ ἐμφανίζον ὁρισμὸν τοῦ πράγματος, καλεῖται ὁριστικόν, διὰ τὸ συνημμένον σχῆμα τῆς ἐγκλίσεως. ἅμα οὖν καὶ τῷ τὴν φωνὴν ἀποστῆναι ἐν τῷ ἐὰν λάβῃς, ἐὰν δράμῃς, συναπέστη καὶ ἡ ὀνομασία τῆς ἐγκλίσεως. προφανῶς γὰρ αἱ φωναὶ διέστησαν εἰς μείζονα χρόνον, ἐν τοῖς συνόδοσι βραχέσι φωνήεσι κατὰ τὰς ὁριστικὰς ἐγκλίσεις, τῶν ὑπολοίπων συλλαβῶν συμμενουσῶν. εἰς μαι λήγει τὸ ὁριστικόν, λέγομαι· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐὰν λέγωμαι· ἐπεὶ ποία οἰκειότης πρὸς εὐκτικὸν τὸ λέγοιμι, ἢ τὸ ἀσύστατον προστακτικόν, ἢ ἀπαρέμφατον τὸ λέγεσθαι; ὁμοφωνεῖ δὲ τῷ δευτέρῳ, ὅτι λέγῃ, ἢ ἐὰν λέγῃ· τοῦ λέγοιο ἢ λέγου, οὐδὲ μίαν οἰκειότητα ἐχόντων πρὸς τὴν ὑποτακτικὴν φωνήν. τὰ τρίτα ἐστὶ πληθυντικά, λέγοιεν, ἢ λεγέτωσαν· τό γε μὴν ὁριστικόν, λέγουσι· καὶ πάλιν τούτῳ συμφέρεται τὸ λέγωσιν, ἐὰν λέγωσιν. ὁμοφωνεῖ δὲ ἀπολύτως, ἐὰν βοῶμαι, ἐὰν γελῶμαι, κατὰ δευτέραν συζυγίαν τῶν περισπωμένων· ἐπί τε προσώπων τῶν κατ' ἐνεστῶτα, λέγω δὲ κατ' ἐνεργητικὴν κατάληξιν, ἐὰν λέγω, ὅτι λέγω· ἐπί τε δευτέρων προσώπων ἀπολύτως τε παθητικῶν, ὅτι λέγῃ σύ, ἐὰν λέγῃ σύ· ὅτι νοῇ σύ, ἐὰν νοῇ σύ. περισσὸν ἡγοῦ-

λεγοίμην

μαι

μαι τὸν λόγον ἐπὶ πλέον παράγειν· προφανὴς γάρ. ἄλλως τε ἐδείξαμεν τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν κατάρχουσαν τῶν ἐγκλίσεων, ὡς ἂν ἐμφανεστάτην οὖσαν, καὶ πλείοσι τομαῖς χρόνων προσκεχρημένην, καὶ ταῖς συνούσαις φωναῖς. ὅθεν εἰ τὰ εὐκτικὰ καὶ τὰ προστακτικὰ κανόνα ἔχει τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν, περισσὸν ἂν εἴη τὸ ζητεῖν, εἰ καὶ τὰ ὑποτακτικὰ ἐξ αὐτοῦ μετείληπται.

ἀλλ' ὡς ἐδείξαμεν

λ', Διὰ τί πάντα τὰ ὑποτακτικὰ εἰς ω λήγει.

Ὀφειλόμενόν ἐστι καὶ τῇ συντάξει τῶν ἐπιζευκτικῶν ἐπιστῆσαι, τί δήποτε τὰ τέλη παρῃτήσατο τῶν παρῳχημένων φωνῶν. οὐ γὰρ ἐφικτὴ ἡ σύνταξις τοῦ, ἐὰν ἔλεγον, ἐὰν πέποιθα, καὶ τῶν παραπλησίων· καίτοι τῶν παραθέσεων, ὡς ἔφαμεν, οὐ μεταποιουσῶν τὰ τέλη τῶν οἷς παράκειται). † Φαίνεται δὲ ὅτι τῆς τοιαύτης ἀκαταλληλίας ἐστὶν αἴτιον τὸ μάχεσθαι τοὺς παρῳχημένους χρόνους τῇ ἐκ τῶν συνδέσμων δυνάμει. δισταγμὸν γὰρ τῶν ὡς ἐσομένων πραγμάτων παριστῶσι, καὶ ἔτι τῶν ὡς τελεσθησομένων, οὓς καὶ ἀποτελεσματικοὺς συνέβη καλεῖσθαι. πόθεν οὖν τὸ γεγονός, τῷ μὴ ἐσομένῳ συστήσεται); ἔνθεν νῦν ἀσύστατον τὸ, ἐὰν ἔλαβον, ἵνα ἀνέγνων. καὶ ἔτι [ἐπὶ] τῶν ὁμοειδῶν συνδέσμων συστατὸν δὲ τὸ, ἵνα ἀναγνῶ, [ἐὰν ἀναγνῶ.] τέλει γὰρ ἐχρήσατο τὰ ῥήματα, οὐ δυναμένῳ χρόνον

ὧν οἷς D.

πῶς συνοισθήσεται; τῷ ἐσομένῳ συνοισθήσεται; Soph.

ἐν Soph.

gius orationē produco quam res patitur. est enim manifesta. Quinetiam demonstrauimus alias, modum indicatiuum principem obtinere locum inter alios; tum quia maxime illustris est, tū quia plurium temporum varietate vtitur, & vocibus coniunctis. Quare si optatiui & imperatiui modi, habent indicatiuū tamquam normam, non est necesse quærere an subiunctiui etiam ex eodem transsumpti sint.

30, *Cur omnes modi subiunctiui terminent in ω.*

Locus autem hic exigit, vt etiam de constructione coniunctionum adiunctiuarum quæramus; curnam præteritorum voces & fines recusarint. nam constructio ista ἐὰν ἔλεγον, ἐὰν πέποιθα, & similium, recepta non est: quamquam appositiones (vt diximus) fines eorum, quibus apponūtur, non immutent. Causa igitur istius incongruitatis illa videtur esse, quod tempora præterita cum vi & significatione cōiunctionum pugnāt, quæ dubitationem rerum futurarum ac perficiendarum repræsentant. itaque vsu venit vt etiam perfectiuę appellentur. Quî ergo factū, cum eo quod non futurum est, sociari poterit? Hinc fit vt consistere non possit ἐὰν ἔλαβον, & ἵνα ἀνέγνων, etiam cum cōiunctionibus eiusdem generis: illa vero possunt consistere, ἵνα ἀναγνῶ, ἐὰν ἀναγνῶ. nā verba ea terminatione vsa sunt, quę tempus pręteritum

in prima persona significare non potest: quorum secũdæ & tertiæ personæ, quoniam tempore æquales esse debẽt, aut eandem vocalem ω accipient, aut alteram æqualem tempore, adscripta simul ι: quoniam prima persona, quę cadit in ω, habet secundam & tertiam prolatam cum vocali, adscripta etiam ι. sed hæc regula demonstratur absolutius in libro De orthographia. Ergo apparet cõiunctionem causalem, propter similitudinem vocis quã habet cum effectiua, eius constructionem simul sibi asseruisse. Hanc ipsam rationem fortasse adiuuat etiã aduerbii significatio in eadem voce. Indicatiui enim constructio cum ἵνα, indicat ἵνα esse loci aduerbium; ἵνα τ' ἔβραφεν, ἠδ' ἐχέοντο. constat enim, coniunctiones causales cũ præteritis construi; ὅτι ἔγραψα, ὅτι ἐνόησα. Sciendum tamen est, appositiones istiusmodi cõstare ex præsenti & præterito. nam tale quidpiam constructio illa profitetur; ἐὰν μάθω, εἰ δύναιμι τὸ μαθεῖν, hoc est, *si disciplinam assecutus fuero*: ἐὰν δράμω, εἰ δύναιμι τὸ δραμεῖν, hoc est, *si cursum confecero*: at in illo, ἐὰν τρέχω, ἐὰν ἐν παρατάσει γένωμαι τοῦ τρέχειν, hoc est, *si cursum susceptum continuauero*. Hinc fit vt locũ non habeat constructio futuri. nam ipsæ coniunctiones significant futurum vel perfectum, vel imperfectũ. Cur ergo ridiculi non sint, qui excipiũt Dores circumflectere

Od.κ.

παρακείμενον σημαίνειν κατὰ δὲ πρῶτον πρόσωπον· ὧν τὰ δεύτερα καὶ τρίτα, ὀφείλοντα ἰσοχρονεῖν, ἢ δὲ αὐτὸ ω παραδέξεται, ἢ δὲ ἰσόχρονον, συγγραφομένου τοῦ ι· καθὸ ἡ ἐν πρώτῳ γινομένη κατάληξις τοῦ ω, τὴν ἐν δευτέροις καὶ τρίτοις ἐκφορὰν ἔχει μετὰ φωνήεντος, συνόντος τοῦ ι· τοῦ τοιούτου ἐντελέστερον ἀποδεικνυμένου ἐν τῷ Περὶ ὀρθογραφίας. Φαίνεται οὖν ὅτι ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος, τῇ πρὸς τὸν ἀποτελεσματικὸν ὁμοφωνίᾳ, συνήρπασε καὶ τὰ τῆς συντάξεως εἰς ταὐτὸ τάχα καὶ τὰ τῆς ἐπιρρηματικῆς ὁμοφωνίας συλλαμβανομένης τῷ λόγῳ. συντασσόμενα γὰρ τὰ ὁριστικὰ μετὰ τοῦ ἵνα, ἐνδείκνυται δὲ τοπικὸν ἐπίρρημα· ἵνα τ' ἔβραφεν, ἠδ' ἐχέοντο. ὁμόλογον γὰρ ὅτι οἱ αἰτιολογικοὶ παρῳχημένοις χρόνοις συντάσσονται· ὅτι ἔγραψα, ὅτι ἐνόησα. ἐχρῆν μέντοι γινώσκειν ὡς αἱ γινόμεναι παραθέσεις, ἐξ ἐνεστώτων εἰσὶ καὶ παρῳχημένων· τοιοῦτόν τι τῆς συντάξεως ἐπαγγελλομένης ἐν τῷ, ἐὰν μάθω, εἰ δύναιμι δὲ μαθεῖν· ἐὰν δράμω, εἰ δυναίμην δὲ δραμεῖν· ἔν γε μὴν τῷ ἐὰν τρέχω, ἐὰν ἐν παρατάσει γένωμαι τοῦ τρέχειν. καὶ ἔνθεν ἀνέφικτος ἡ τοῦ μέλλοντος σύνταξις. αὐτοὶ γὰρ οἱ σύνδεσμοι, δὲ ὡς ἐσόμενον σημαίνουσιν, εἰς συντέλειαν, ἢ εἰς παράτασιν. Πῶς οὖν οὐ γελοῖοι καὶ οἱ ἀφορισάμενοι, ὡς Δωριεῖς περισπῶσι

τὰ τῆς συντάξεως εἰς ταὐτὸ, τάχα ἢ τῆς ἐπιρ. Soph.

τὰ

τοὺς ὑποτακτικοὺς μέλλοντας· καὶ οἱ ἐπιζητήσαντες κατὰ τί οὐ περισπῶσιν. ὁ γὰρ λόγος αὐτῶν ἐξ ἀσυστάτου λήμματος συνέστηκεν. ἦν δὲ τὸ δελεάσαν τὴν τούτων ἄγνοιαν, ἡ γινομένη ὁμοφωνία ἐκ τοῦ εἰς α λήγοντος ἀορίστου, ἔχουσα οὕτως· ὁ προσγινόμενος χρόνος ἐν τοῖς ὁριστικοῖς, ἅμα τῷ μεταστῆναι τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν, περιγράφεται. παρὰ γὰρ τὸ ἔλεξα, εὐκτικὸν μὲν γίνεται τὸ λέξαιμι, † ἀπαρέμφατον δὲ τὸ λέξαι, [προστακτικὸν δὲ τὸ λέξον.] καὶ δὴ οὖν ἐν τῇ ὑποτακτικῇ ἐγκλίσει ταυτὸ παρείπετο, μεταποιουμένου τοῦ τέλους εἰς ω, καθότι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παρῳχημένων ταυτὸ συνέβαινεν· ἔφαγον, ἐὰν φάγω· ἔδραμον, ἐὰν δράμω· καὶ οὕτως ἔλεξα, ἐὰν λέξω, γίνεται ὅμοιον ὁριστικῷ μέλλοντι τῷ λέξω. ὅτι γὰρ οὐχὶ σύνταξίς ἐστι τοῦ μέλλοντος, τοῦ ἀορίστου δέ, σαφὲς ἐκ τῆς προκειμένης συντάξεως· ἧς εἰ μὴ μεταλάβοιεν οἱ ἐνθέστερον τοῦ λόγου παρακούοντες, δυσπειθέστερον ἀναστρέφουσιν. ἵν' οὖν εὐσύνοπτος ἅπασιν ἡ σύνταξις γένηται, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς φωνῆς συντρέχοντας τῇ προειρημένῃ συντάξει παραθήσομαι. Πρῶτον, παραλαβὼν ὑπὲρ οὗ ἐστι ζήτησις μαρτύριον, τὸ, τοὺς Δωριεῖς καθ' ὅλης τῆς ἐγκλίσεως τὴν περισπωμένην φυλάττειν ἐν [τῷ] μέλλοντι, οὐ μὴν ἐν ὑποτακτικοῖς· ὅτι μηδέν ἐστιν ὑποτακτικὸν μέλλοντος. Δεύτερον, καὶ τὸν ἀπὸ τῆς Ἀτθίδος † σχηματισμόν. κατὰ μέλλοντά φασι λυριῶ καὶ κομιῶ· κατὰ δὲ ἀόριστον, ἐλύρισα, ἐκόμισα.

γρ. κατακούοντες: τοῦ λόγου κατακούοντες D.

futura subiũctiua, & qui quęrunt in quo non circumflectant? sumunt enim in sua quæstione id quod minime consistit. Quod antẽ inescauit eorum ignorãtiam, illud fuit; nempe similitudo vocis, nata ex aoristo terminante in α, cuius hæc ratio est: tempus quod indicatiuis accessit, simul atque discessit, modum indicatiuũ circumscribit. nam ab indicatiuo ἔλεξα, fit optatiuum λέξαιμι, imperatiuum λέξον, infinitũ λέξαι: quare subiunctiuo etiã modo idem accidit, mutata in ω extremitate; quoniam etiam in aliis præteritis idẽ accidit; ἔφαγον, ἐὰν φάγω: ἔδραμον, ἐὰν δράμω: ita etiam ἔλεξα, ἐὰν λέξω fit, voce simile futuro indicatiui λέξω. Quod autem istiusmodi cõstructio sit aoristi, non futuri, perspicuũ fit ex superiore constructione; quã nisi perceperint qui firmam istam rationẽ depellũt, sua euertunt pertinacia. Quare vt hæc constructio ab omnibus facile possit perspici, proponam vocis quoque rationes, quæ constructioni prædictæ suffragantur; si prius id de quo est quæstio, assumpsero pro firmo argumento; nempe Dores in futuro seruare circumflexũ per totum indicatiuum modum: at non in subiunctiuis; quia nullum futuri subiunctiuum est. Secundo loco morem Atticorum afferam; qui formant futurum in ιῶ, λυριῶ, κομιῶ: in aoristo dicunt ἐλύρισα, ἐκόμισα.

cur igitur non etiam dicunt ἐὰν λυειῶ, ἐὰν κομιῶ: sed pronũtiant cum σ, aoristique grauem tenorem & scripturam retinent? Tertio, quinta coniugatio in aoristi penultima terminantis in α, & in futuri penultima, diuerso vtitur tẽpore. Aoristus enim longam omnino syllabã exigit, ita vt eam quæ in præsenti breuis est, longam faciat; vt δέρω, ἔδειρα: νέμω, ἔνειμα: at futurum, breuem postulat, ita vt ex longa, breuis fiat; χείρω, χερῶ: φθείρω, φθερῶ. Hoc si ita est, cur non concedamus, ἐὰν νείμω, ἐὰν δείρω, solius esse aoristi? præsertim cum assumpserit illud, quod nullum in futuro locũ habere potest; syllabam inquam longam; & secutũ fuerit proprietatem aoristi terminantis in α, vt penulrimã videlicet habeat longam. Quarto loco, qui quærunt cur futura subiunctiua apud Dores non circũflectãtur, ridiculi existimandi sunt; quod vocum istiusmodi obliti, quærãt cur Dorica futura non circũflectantur. futura.n. sermonis communis, multo ante sunt secuta istam rationẽ. Quis enim aduersus istam quæstionem non respondeat; Cur vero πλυνῶ circũflectitur, ἐὰν πλύνω non ita? scilicet quia futurum tenore circumflexi indicatũ, congruam orationem constituit: quod si rursus eũdem habeat tenorem atque aoristus, constructio non ita apparebit; vt in illis, στήσω, ἔστησα, ἐὰν στήσω. Quinto loco,

τί δήποτε οὔ φασι καὶ ἐὰν λυειῶ, καὶ ἐὰν κομιῶ, σὺν δὲ τῷ σ συνήθους καὶ τῆς βαρείας τοῦ ἀορίστου καὶ τῆς γραφῆς; Τρίτον, ἡ πέμπτη συζυγία κατὰ τὴν παρεδρεύουσαν τοῦ εἰς τὸ α λήγοντος ἀορίστου, καὶ ἔτι κατὰ τὴν παρεδρεύουσαν τοῦ μέλλοντος, τῷ ἐναντίῳ χρῆται χρόνῳ. ὁ μὲν γὰρ ἀόριστος, πάντως μακρὰν αἰτεῖ· ὥστε καὶ ἐκ βραχείας τῆς κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, μακρὰν γίνεσθαι· ὡς τὸ δέρω, ἔδειρα· νέμω, ἔνειμα· ὅ γε μὴν μέλλων, βραχεῖαν, ὡς καὶ ἐκ μακρᾶς βραχεῖαν γίνεσθαι· χείρω, χερῶ· [φθείρω, φθερῶ.] καὶ εἰ τοῦτο, πῶς οὐκ ἂν δοίημεν τὸ ἐὰν νείμω, ἐὰν δείρω, ὡς δὴ μόνου ἐστὶν ἀορίστου; ὅπου γε καὶ τὸ ἀνεφικτότατον τοῦ μέλλοντος παρέλαβε· λέγω δὴ τὴν μακράν· μετεδίωξε δὲ τὸ ἴδιον τοῦ εἰς α λήγοντος ἀορίστου, τὸ μακρῷ παραλήγεσθαι. μακρᾷ †Τέταρτον, οἱ ζητοῦντες κατὰ τί οἱ ὑποτακτικοὶ μέλλοντες οὐ περισπῶνται) [παρὰ Δωριεῦσι, γελοῖόν τι πείσονται, ὡσεὶ λελησμένοι τῶν τοιούτων φωνῶν, τὸ ζητεῖν διὰ τί οἱ Δωριεῖς μέλλοντες οὐ περισπῶνται),] τῶν κοινῶν πολὺ πρότερον τὸ τοιοῦτον ἀναδεδεγμένων. πῶς γὰρ πρὸς τὸ τοιοῦτον οὐκ ἔστι φάναι, ἀλλὰ τί τὸ πλυνῶ περισπᾶται, οὐ μὴν τὸ ἐὰν πλύνω; ἢ ὅτι διὰ τῆς περισπωμένης ἐμφανιζόμενος ὁ μέλλων, τὸ δέον τοῦ λόγου καθιστάνει. †ὃς εἴγε πάλιν συνετόνου τῷ ἀορίστῳ, κἂν τὰ τῆς συντάξεως ἐλάνθανεν ἐπὶ τοῦ στήσω καὶ ἔστησα καὶ ἐὰν στήσω. Πέμπτον, ὅτι τὸ

τῶν συνήθων φωνῶν, τὸ ζητ. D.

ὅτι τὸ δώσω καὶ τὸ θήσω, ἐὰν προσλάβῃ τινὰ τῶν ἐπιζευκτικῶν, ἀκατάλληλον

a Soph. λόγον ἀποτελεῖ. τότε γὰρ ῥήμασι εἰς "ω

διαζ. D. λήγοντι συνάπτονται οἱ "ἐπιζευκτικοί, ὁπότε καὶ τὰ τέλη εἰς ω τρέπουσιν. ἢ ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἔδωσα καὶ ἔθησα διὰ τοῦ σ γραφόμενος· ἵνα τὸ μεταπίπτον α εἰς ω, τὸ δέον τῆς καταλλήλου παραστήσῃ. ὠλιγωρημένοι γὰρ οἱ ἀόριστοι, μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν ἐστερήθησαν· καὶ οὕτως, οὐκ ὄντων ἀορίστων, οὐδὲ τὰ τῆς ἐγκλίσεως ἐγίνοντο. τῶν εἰς μι ληγόντων οὐκ εἰσὶ δεύτεροι μέλλοντες, εἰσὶ δὲ ἀόριστοι δεύτεροι· οἷον ἔδων, ἀπέδων· ἔθην, ἀφ᾽ οὗ ἐθέμην. καὶ ἐπεὶ ἦσαν ἀόριστοι, ἦν καὶ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις κατ᾽ αὐτῶν· ἐὰν θῶ, ἐὰν δῶ. δέδεικται ἄρα ὡς μελλόντων μὲν ὄντων, οὐ μὴν ἀορίστων, ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἀκατάλληλος· ἀορίστων δὲ ὄντων, οὐ μὴν μελλόντων, ἀκατάλληλος καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις.

λα΄, Τίσι τῶν ῥημάτων οὐ παρακείσεται παθητικὴ ἔγκλισις· καὶ κατὰ πόσους τρόπους.

τμῆμα ζ΄

Ἀκόλουθόν ἐστι διαλαβεῖν καὶ περὶ τῆς "ἐγκλινομένης διαθέσεως καθ᾽ ἑκάστην

ἰσ. ἐγγινομένης D.

ἔγκλισιν· ἧς οὐδὲ τὰ ἀπαρέμφατα ἐκτὸς ἐγίνετο, ἀλλὰ τὸ κατηναγκασμένως συνέπεσθαι ἅπασι χρόνοις, ἢ ἐνεργητικῶς, ἢ παθητικῶς, ἢ καὶ ἔτι μέσως. Ἔστιν οὖν ἐπιστῆσαι τὸ πρῶτον, εἰ ἐν ἅπασι τοῖς ῥήμασι σύνεστι τὸ διττὸν τῆς διαθέσεως, συνούσης τῆς "προκειμένης μεσότητος·

προειρημένης

δώσω, & θήσω, si quam assumpserint coniunctionem adiunctiuam, incongruam orationem efficient. cõiunctiones enim adiunctiuæ tunc iunguntur verbo in ω terminãti, cum eius extremitatem in ω vertunt. vel quia nõ sunt in vsu aoristi ἔδωσα & ἔθησα, scripti cum σ: vt α in ω mutata, iustam congruitatem repræsentet. neglecti enim aoristi, post modũ indicatiuum suppressi sunt. atque ita deficientibus aoristis, modus etiam simul defecit. Verba in μι cadentia, secundo futuro carent; cum tamen secũdum aoristum habeant: vt ἔδων, ἀπέδων: ἔθην, ex quo ἐθέμην. & quoniam habẽt aoristos, habent etiam modum subiunctiuum; ἐὰν θῶ, ἐὰν δῶ. Ergo demonstratum est, modum subiunctiuũ esse incongruũ, si sint futura, desint aoristi: contra vero, si aoristi sint, desint futura, modum subiunctiuum esse congruum.

31, Quibus verbis non adsit passiuum genus; & quot modis.

Consequens est vt etiam de significationis flexione in singulis modis disseramus: qua ne infiniti quidem modi carent, & quæ necessario sequitur omnia tempora, siue in actiua, siue in passiua, siue etiam in media voce. Primum igitur quærendum est, an verbis omnibus insita sit duplex ista significatio, comitante simul illa media, de qua paulo ante dictum est: Pars VII

sicuti etiam in discernendis nominum generibus quærebamus, an omnibus accideret nominib., vt in variis generibus, nempe maris, fœminæ, ac neutri, versarentur. an aliis accidet hoc ipsum tantummodo, vt in modis, videlicet indicatiuo, imperatiuo, optatiuo, & reliquis versentur; in significatione tamen actiua, vel passiua nō ita versentur; aliis vero, vt præter indicatiuum modum, & reliquos, actiuam etiam significationem habeant, passiuam non recipiant. atq; ista quæstio vim illam habet. Nam si quod verbum indicatiui; vel alterius modi est, hoc non continuo habebit actiuam significationem: sed sciēdum est, actionem semper ad rem aliquam subiectam transire; vt τέμνει, τύπτει, & horū similia. ad quam actionem, & significationem actiuam antecedentē refertur passio; τέμνεται, τύπτεται. His ergo verbis illa nō sunt similia, ὑπάρχω, ζῶ, εἰμὶ, πνέω, φρονῶ, & alia id genus. Quare flexio passiui analogica in istiusmodi verbis nulla erit; quia indicatiuus eorum modus non indicat personas agentes, & quæ ita affectæ passionem omnino fatebūtur. nam si verbum φρονῶ fiat compositum καταφρονῶ, & actiuam significationē transmittat in rem aliquam subiectam, vt in illo καταφρονῶ σου, oppositam significationem, nempe passiuam, habebit ci-

ὥσει καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ὀνομάτων κατὰ γένος διακρίσεως· ἢ ἅπασι παρέποιτο τὸ ἰσ. ἐν παρασχηματισμοῖς καταγίνεσθαι [ἀρσενικοῦ] θηλυκοῦ τε καὶ οὐδετέρου. ἢ οἷς μὲν παρακολουθήσει τὸ αὐτὸ μόνον ἐν ταῖς ἐγκλίσεσι καταγίνεσθαι, † ἐν ὁριστικῇ ἀποφάσει, ἢ εὐκτικῇ, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων· οὐ μὴν κατὰ διάθεσιν ἐνεργητικὴν, ἢ παθητικήν· ἢ καὶ ἔτι οἷς μὲν μετὰ τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως, καὶ ἔτι τῶν ὑπολοίπων, διάθεσιν δηλοῦ μὲν ἐνεργητικὴν, οὐ μὴν ἐπιδεχομένοις τὴν παθητικήν. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον· οὐκ, εἴ τι ῥῆμα ὁριστικὸν [ἐστιν,] ἢ τινος ἄλλης ἐγκλίσεως, τοῦτο πάντως ἐν διαθέσει καταγίνεται τῇ ἐνεργητικῇ. χρὴ δὲ νοεῖν, ὅτι ἡ ἐνέργεια ἐπὶ ὑποκείμενόν τι διαβιβάζεται· ὡς τὸ τέμνει, τύπτει, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια· ἧς καὶ τὸ παθητικὸν, ἐκ προϋφεστώσης ἐνεργητικῆς διαθέσεως ἀνάγεται, † δέρεται, τύπτεται. οὐ δὴ τούτοις ὅμοιά ἐστι τὸ ὑπάρχω, τὸ ζῶ, τὸ εἰμὶ, τὸ πνέω, τὸ φρονῶ, τὰ ὅμοια. τῶν δὴ τοιούτων ἀναλόγως ἡ παθητικὴ ἔγκλισις ὑποσταλήσεται· ὅτι μηδὲ διὰ τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως τὰ ἐνεργούμενα πρόσωπα παρέστησαν ἃ πάντα διατιθέντα τὸ πάθος ὁμολογήσει. εἰ γοῦν τὸ φρονῶ ἐν συνθέσει γένοιτο καταφρονῶ, τὴν ἐκ τοῦ φρονεῖν διάθεσιν μεταβιβάσαι ἐπί τι ὑποκείμενον ἐν τῷ καταφρονῶ σου, οὐκ ἀκώλυτον ἕξει τὴν παρακειμένην παθητικήν.

γρ. ἀποφαίνει

γρ. δηλουμένοις

γρ. τὸ

γρ. ὡς τρεῖς

πάντως διατεθ.

μεταβιβασθῆναι

ἀκώλυτον ἕξει τὴν παθητικήν.

παθητικὴν διάθεσιν, καταφρονοῦμαι ὑπὸ σοῦ. ὥστε οἱ τὰ τοιαῦτα ῥήματα κλίνοντες εἰς παθητικὰς ἐκφορὰς, ὁμόλογοί εἰσι μελετήματα φωνῆς παραλαμβάνοντες, οὐ μὴν φυσικὴν κλίσιν, οὐδὲ συστατήν· ὡς εἰ καὶ ἀρσενικόν τις ἀποφαίνοιτο τοῦ γαλουχήσαντος, ἢ ἔτι τοῦ ἐκβώσαντος, ἢ τινος τῶν κατὰ φωνὴν μὲν δυναμένων συνεμπίπτειν, οὐ μὴν ἐν παραδοχῇ λόγου. ἔστι δὴ οὖν τὰ προειρημένα αὐτὸ μόνον ὁρισμὸν ἐμφαίνοντα τοῦ συνεῖναι τὸ ζῆν, τὸ φρονεῖν, τὸ γηρᾶν, καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς συνούσης οὐσίας τὸ ὑπάρχειν† καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ἔξωθεν προσγινομένων κατ᾽ οὐσίαν περὶ κτῆσιν, ὡς τὸ πλουτεῖν, κερδαίνειν. ἔστιν ἃ καὶ ψυχικὴν ἢ σωματικὴν διάθεσιν σημαίνει· οἷς οὐ προσγίνεται πάλιν ἡ παθητικὴ ἔγκλισις, διὰ τὸ ἐν τῇ προσούσῃ καταλήξει τὸ πάθος ὑπαγορεύεσθαι. ἔστι μὲν γὰρ τὸ αἰνῶ ἐν διαβάσει ἑτέρου προσώπου· ὅπερ ἀποτελέσει παθητικὸν τὸ αἰνοῦμαι· οὐ μὴν τὸ κοπιῶ, ἢ τὸ ὀφθαλμιῶ. τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ῥημάτων ἐν αὐτοπαθείᾳ ἔχει τὸν ὁρισμόν. καὶ ἐπεὶ τὸ διατίθεσθαι ἢ ἐπὶ τοῖς εὐκταίοις γίνεται, ἢ ἐπὶ τοῖς μὴ [οὕτως] ἔχουσιν, ὁμόλογον ὅτι οὐ συστήσεται παθητικὰ τοῦ πάσχω, χαίρω, ἐρυθειῶ, θνήσκω, γηρῶ, θάλλω, ὀρεκτιῶ, γαυειῶ. τοιοῦτον γάρ τι παρακολουθήσει, ὡς εἰ καὶ ἀρσενικοῦ ὀνόματος ἀρσενικόν τις ζητήσειεν,

ὐσίας ἐνδείκτικον D.

tra impedimentum; καταφρονοῦμαι ὑπὸ σοῦ. Itaq; qui verba huiusmodi voce passiua flectunt, hi vocem exercitationis causa formare, non naturalem flexionem flectere, & eam quæ cõsistere possit, arguuntur; perinde ac si quis participiũ formaret masculinum fœminini γαλουχήσαντος vel ἐκβώσαντος, vel alterius ex eorũ numero, quæ voce quidem proferri possunt, sed in vsu minime recepta sunt. Verba igitur prædicta illud tantum finiunt & indicant, adesse τὸ ζῆν, τὸ φρονεῖν, τὸ γηρᾶν, & τὸ ὑπάρχειν, in essentia simul exsistentem: item in iis quæ significant rerum externarum accessionem possessionemve, & fortunarum acquisitionem; vt πλουτεῖν, κερδαίνειν. Sunt prætereа quædã quæ animi vel corporis affectionem significãt; quę rursus carent passiua flexione; quia in sua voce habẽt subindicatam passionẽ. nam ecce αἰνῶ habet transitionem ad alteram personam; itaque formabit passiuum αἰνοῦμαι: at non ita κοπιῶ, vel ὀφθαλμιῶ. verba enim istiusmodi reciprocam indicationẽ habent. & quoniã affectio eiusmodi vel propter res expetendas, vel propter earum cõtrarias, animo corporive accidit, nó est dubium quin nulla sint futura passiua verborum istiusmodi, nempe πάσχω, χαίρω, ἐρυθειῶ, θνήσκω, γηρῶ, θάλλω, ὀρεκτιῶ, γαυειῶ. cõsequetur. n. aliquid eiusmodi, vt si nominis masculini masculinũ quęras,

Theod. Gaza 69.

vel fœminini fœmininum: sic in his quæ sunt passiua, passiuum quæras. atque ideo verba media, quæ actum in passiua voce præsentis significãt, non recipiunt terminationem in ω: quia nimirum est actiua, cuius vsum medii paulo ante dicti præsens occupauit. talia sunt βιάζομαί σε, μάχομαί σοι, & alia quamplurima. Perspicuum est igitur, quodlibet passiuum in μαι terminans, posse recipere actiuum, si cõueniat constructio cum terminatione; ἵσταμαι ὑπὸ σοῦ, ἵστημί σε: δαίρομαι ὑπὸ σοῦ, δαίρω σε: ἕλκομαι ὑπὸ σοῦ, ἕλκω σε: at non ita πέταμαι ὑπὸ σοῦ, & ideo neque πέτημί σε dicimus. eadem est ratio in ἄγαμαι, δύναμαι, ἔραμαι. Sũt etiam verba nonnulla, quæ significationem habent actiuam, & tamen vocem passiuam oppositam nõ habent; quoniam ea quæ actionem sustinent, muta cum sint, fateri passionem non possunt, nisi eadem quis ratione afficiat in tertia persona: quale est περιπατῶ: nam huius passiuum περιπατοῦμαι formari non potest; neque etiam secunda eius persona περιπατῇ: quoniam in res mutas & anima carentes oratio non dirigitur; neque a rebus mutis enuntiationes proferuntur, sed de iis enuntiationes fiunt, vt περιπατεῖται ἡ ὁδὸς, οἰκεῖται ἡ γῆ. eadem ratio est in πλέω, βρέχω, & omnibus istiusmodi. Præterea δωρίζω, αἰολίζω, & alia id genus, habent illa quidem si-

ἢ θηλυκοῦ θηλυκόν. ὡς δὴ οὖν παθητικοῦ ὄντος, παθητικόν τις ζητήσειε. τὰ γοῦν διὰ τοῦ μέσου ἐνεστῶτος ἐν τύπῳ παθητικῷ ἐνέργειαν σημαίνοντα, ἀπαράδεκτον ἔχει τὴν διὰ τοῦ ω κατάληξιν ἐνεργητικὴν οὖσαν, ἐπεὶ τὸ ταύτης εὔχρηστον διὰ τοῦ προειρημένου μέσου ἐνεστῶτος κατείληπτο· ὡς ἔχει τὸ βιάζομαί σε, μάχομαί σοι, καὶ ἄλλα πλεῖστα. Σαφὲς οὖν [ὅτι] παντὸς παθητικοῦ εἰς μαι λήγοντος, ἐνεργητικόν ἐστι παραδέξασθαι, ἐὰν μετὰ τῆς καταλήξεως συντρέχῃ καὶ τὰ τῆς συντάξεως· ἵσταμαι ὑπὸ σοῦ, ἵστημί σε· δαίρομαι ὑπὸ σοῦ, δαίρω σε· ἕλκομαι ὑπὸ σοῦ, ἕλκω σε· οὐχὶ δὲ πέταμαι ὑπὸ σοῦ, διὰ τοῦτο οὐδὲ τὸ πέτημί σε. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἄγαμαι, δύναμαι, ἔραμαι. Ἔστιν ἃ καὶ διάθεσιν σημαίνει ἐνεργητικήν, οὐ μὴν ἔχει ἀντιπαρακειμένην παθητικὴν ἐκφοράν· καθὸ τὰ διατιθέμενα, ἄψυχα καθεστῶτα, οὐκ ἠδύνατο ὁμολογῆσαι τὸ παθεῖν· εἰ μὴ τὸν αὐτόν τις λόγον διέθετο, ὡς ἔχει τὸ περιπατῶ. (τὸ περὶ αὐτοῦ D.) τούτου γὰρ οὐ συστατὸν τὸ περιπατοῦμαι, οὐδὲ τὸ περιπατῇ· καθὸ οὐδὲ πρὸς τὰ ἄψυχα αἱ ἀποστάσεις τῶν λόγων· (ἀποτάσεις) οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀψύχων αἱ ἀποφάσεις γίνονται· (ἀποφάσεις) περί γε μὴν αὐτῶν, περιπατεῖται ἡ ὁδὸς, οἰκεῖται ἡ γῆ. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τοῦ πλέω, βρέχω, καὶ ἁπάντων τῶν τοιούτων. Διαθέσεων ἐνεργητικῶν ἐστι τὸ δωρίζω, αἰολίζω, καὶ τὰ παραπλήσια·

πλήσια· ἀλλ' οὐ συστατὰ τὸ δωρίζομαι, αἰολίζομαι· τό γε μὴν αἰολίζεται Ἀλκαίου ποιήματα, δωρίζεται τὰ Ἀλκμᾶνος. τὸ αὐτὸ κἀπὶ τοῦ ἀριστῶ, δειπνῶ. Περιδήλου ὄντος τοῦ λόγου, περισσὸν ἐγχρονίζειν ἐν τοῖς ὑποδείγμασι. σαφὲς γὰρ ὅτι καὶ δειπνίζω, ἢ ἀριστίζω, ἐπιδεξάμενα πλαγίαν πτῶσιν, ἀριστίζομαι, ὡς πρὸς ἔμψυχον, ἀνελλιπὲς ἔχει τὸ [ἀριστίζομαι καὶ] δειπνίζομαι. τοιοῦτον γάρ ἐστιν, ἄριστον παρέχω τινὶ καὶ δεῖπνον. ὥστε διαφέρειν τὸ ἀριστῶ τοῦ ἀριστίζω. ἢ τὸ μὲν ἀριστῶ, ὑποφαίνει, ἀρίστου μεταλαμβάνω· τό γε μὴν ἀριστίζω, ἀρίστου μεταδίδωμί τινι. ᾧ καὶ τὰ τῆς συντάξεως ἑπόμενα, ὡς ἔφαμεν, τὸ παθητικὸν ἀπετέλεσε. τὴν αὐτὴν ἔχει διαφορὰν καὶ τὸ γαμῶ πρὸς τὸ γαμίζω. ἔστι γὰρ τὸ μὲν πρότερον, γάμου μεταλαμβάνω· τὸ δὲ γαμίζω, γάμου τινὶ μεταδίδωμι. τό γε μὴν γαμῶ, παθητικῶς κλίνεται· καθὸ καὶ τὰ τῆς διαθέσεως πρὸς σύνταξιν ἐμψύχου προσώπου καθεγίνετο. Τούτων οὖν τῆδε ἐχόντων, ἐπιστατέον τῷ ἐρείπω ῥήματι, εἰ συνώνυμον τὸ ῥίπτω· ᾧ παράκειται κατὰ διάλεκτον γινομένη ὀξύτονος μετοχὴ †ἐειπών· καὶ εἰ τὸ πεσὼν οὐκ ἔχει παθητικόν, συστατὸν δέ ἐστι φάναι πεσόντι, δῆλον ὅτι καὶ τὸ, ἐειπόντι Πολυνείκει, παρὰ Πινδάρῳ, ἀναλογώτερον καταστήσεται διὰ τοῦ ο μι-

τῷ πί-πτω

gnificationē actiuam; & tamen, voce passiua nō possunt formare δωρίζομαι, αἰολίζομαι: in tertia tamen persona proferuntur; αἰολίζεται τὰ Ἀλκαίου ποιήματα: δωρίζεται τὰ Ἀλκμᾶνος. Idem dicendum est de verbis ἀριστῶ & δειπνῶ. Sed minime necesse est plura proponere exempla de re tā aperta. nam dubium nō est quin ista verba ἀριστίζω & δειπνίζω, recepto casu obliquo, non ita passiuis careant, ἀριστίζομαι, δειπνίζομαι: propterea quod transitus in rem fit animatam. valent autem passiua hæc idem ac si dicas ἄριστον παρέχω τινὶ, & δεῖπνον παρέχω τινί: ita vt eo differat ἀριστῶ a verbo ἀριστίζω: vel ἀριστῶ subindicat ἀρίστου μεταλαμβάνω, ἀριστίζω vero significat ἀρίστου μεταδίδωμί τινι. cui significationi etiam constructio conuenit: atque ita (vt iam diximus) passiua vox formatur. Idem discrimen est inter γαμῶ & γαμίζω: nam γαμῶ, est γάμου μεταλαμβάνω: γαμίζω, est γάμου μεταδίδωμί τινι. verumtamē γαμῶ passiue declinatur; quoniam & significatio & constructio versatur in persona animata. His ita constitutis, quærendum est de verbo ἐείπω, an sit synonymum verbi πίπτω, cui affine est participium ἐειπών, acuto tenore scriptum iuxta dialectum. Ac, si participiū πεσὼν non habet passiuum, & tamen eius datiuus πεσόντι est in vsu: etiam illud Pindari, ἐειπόντι Πολυνείκει, nimirum per o scribendum erit, & scriptu-

ra fuerit magis secundum analogiam. Quod si verum esset vt ἐρείπω sit synonymũ verbi ῥίπτω, non esset ἐρείπεται, sicuti non est ῥίπτεται. An igitur synonymum est potius verbi βάλλω: &, vt dicimus βάλλω σε, ita etiam ἐρείπω σε: &, vt dicimus βληθέντι, ita etiam erit dicendum ἐρειπέντι? nam
Il. ξ. illud Homeri, ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν, non (vt nonnulli putãt) a verbo ῥίπτω inclinatum est: magis enim propriũ est, murum diruere, quã murum iactare: quare a verbo ἐρείπω deductum est, & est plusquamperfecti passiui tertia persona, Atticorũ more correpta; vt ξηρὸν, ξερόν: ποθῆσαι, ποθέσαι: ita etiam ἤρειπτο, ἐρέριπτο, a verbo ἐρείπω. Verba ergo memorata superius, iuncta cum recto casu, sensum efficiunt perfectũ; περιπατεῖ Τρύφων, ζῇ Πλάτων, ἀναπνεῖ Διονύσιος, πλεῖ, βρέχει: iis exceptis in quibus reciprocatur passio. in his enim causa passionis adiungi poterit; φθίνει Θέων ὑπὸ τῆς λύπης: πάσχει Θέων ὑπὸ τῆς γυναικός: πυρέσσει Θέων διὰ τὸν κόπον. Quãquam etiã, si desit causa, non propterea in dubium verba vocantur. habent enim absolutam passionem. quãdoquidem etiam illis, περιπατεῖ, ζῇ, ἀριστᾷ, & aliis similibus, quę absoluta sunt, adiicitur interdum aliquid; ἐν γυμνασίῳ ζῇ, vel ἐν οἴκῳ. cetera vero verba, recto adiuncta, sensum semiperfectum cõstituunt; vt illa, Τρύφων βλάπτει, Τρύφων φιλεῖ.

προσγραφόμενον. ἀλλ' εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ συνωνυμεῖν τὸ ἐρείπω τῷ ῥίπτω, οὐκ ἂν ὑπῆρχε τὸ ἐρείπεται, ὡς οὐδὲ τὸ ῥίπτεται. μήποτε γὰρ μᾶλλον τῷ βάλλω συνώνυμον· καὶ ὡς βάλλω σε, οὕτως ἐρείπω σε· καὶ ὡς βληθέντι, οὕτως ἐρειπέντι. καὶ γὰρ τὸ, ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν, οὐχ ὡς οἴονταί τινες, ἀπὸ τοῦ ῥίπτω κέκλιται. οἰκειότερον γάρ πως τὸ καταστρέφεσθαι τεῖχός ἐστιν, ἢ ῥίπτεσθαι. ἔστι δὴ οὖν ἀπὸ τοῦ ἐρείπω, κατὰ παθητικὴν διάθεσιν τρίτου προσώπου, κατὰ χρόνον τὸν ὑπερσυντέλικον, κατὰ Ἀττικὴν διάλεκτον συστολῆς γενομένης τοῦ η εἰς ε· καθὼς ἔχει καὶ τὸ ξηρὸν, ξερόν· ποθῆσαι, ποθέσαι· ἀπὸ τοῦ ἐρείπω, ἤρειπτον ὡς ἤρειπτο· καὶ ἔτι ἐρέριπτο. γρ. ἐρήριπτο δὴ F. P.
Τὰ δὲ προκαταλελεγμένα τῶν ῥημάτων, πρὸς εὐθεῖαν σύνταξιν ἀπαρτίζει διάνοιαν· περιπατεῖ Τρύφων· ζῇ Πλάτων· ἀναπνεῖ Διονύσιος, πλεῖ, βρέχει· χωρὶς εἰ μὴ ἐπὶ τῶν αὐτοπαθεῖν τ. αὐτοπαθῶν αἰτιᾶσθαί τις τὸ ποιοῦν τὸ πάθος· φθίνει Θέων ὑπὸ τῆς λύπης· πάσχει Θέων ὑπὸ τῆς γυναικός· πυρέσσει Θέων διὰ τὸν κόπον. ἅπερ καὶ ἂν μὴ προσκέηται τῇ αὐτελείᾳ τοῦ πάθους, ἀνενδοίαστόν ἐστιν· ἐπεὶ καὶ τῷ ἀνενδοίαστα περιπατεῖ [ἢ] ζῇ, καὶ ἀριστᾷ, καὶ τοῖς ὁμοίοις, αὐτοτελέσιν οὖσι, προστίθεται ἔσθ' ὅτε τὸ ἐν γυμνασίῳ ζῇ, ἢ ἐν οἴκῳ. εἴ γε ἴσ. ἡ γε μὴν π. vel, οὐ γε μὴν π. μὴν ἡ πρόσθεσις τῶν ἄλλων ῥημάτων [πολύτως] τὸ ἡμιτελὲς καθίστησιν· ὡς ἔχει τὸ, Τρύφων βλάπτει, Τρύφων φιλεῖ. μ. π.

διὸ καὶ

δι᾽ ὃ καὶ τὰ τοιαῦτα οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐλάττονα κατηγορήματά φασιν· ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἐν αὐτοτελείᾳ καταγινομένων ῥημάτων, καὶ πάντως ἐπιζητούντων πλαγίαν. οὐ μέντοι μοι δοκεῖ βίαιον εἶναι τὸ, ἔνια τούτων τὸν αὐτὸν ἐπέχειν λόγον τοῖς προειρημένοις· ὥστε μὴ πάντως πλαγίαν ἐπιζητεῖν. αὐτὸ γὰρ μόνον μηνύειν ἐθέλοντες, τὰ ἐγκείμενα πάθη φήσομεν· ἐρᾷ Σωκράτης, φιλεῖ Σωκράτης· ὡσεὶ καὶ ἐπ᾽ ἀναγνώσματος, ἀναγινώσκει Σωκράτης· αὐτὸ μόνον τὸ πρᾶγμα μηνύοντες. καὶ ἐν ἀποφάσει γὰρ ἔστι φάναι, οὐκ οἶδεν ἀναγινώσκειν Σωκράτης. πάρεστι μέντοι ἐξεργαστικώτερον φάναι, Σωκράτης ἀναγινώσκει τὰ Ἀλκαίου [ἢ] Ὁμήρου· Σωκράτης φιλεῖ Διονύσιον· Σωκράτης ἐρᾷ Ἑλένης. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ τύπτει, καὶ τῶν δυναμένων ταυτὸ παραστῆσαι. οἷόν τε γὰρ φάναι, Σωκράτης τύπτει· ὡσεὶ καὶ Σωκράτης ἠχεῖ, ἢ ψόφον ποιεῖ. ὅτε καὶ ἐν ἀπαγορεύσει φαμὲν, μὴ τύπτε, μὴ βόα. οἷς πάλιν ἔστι προσθεῖναι αἰτιατικὰς πτώσεις. καὶ δῆλον ὅτι τούτων παθητικὰ γίνεται, φερομένων ἐπὶ πλαγίαν πτῶσιν· οὐ μὴν τῶν δοκούντων κατ᾽ αὐτοτέλειαν τῶν λόγων καθίστασθαι καθὸ δυνάμει ὅμοια γέγονε τοῖς προκατειλεγμένοις· λέγω τὸ περιπατεῖν καὶ πλεῖν. πρόκειται γὰρ ὅτι τὰ τοιαῦτα οὐκ ἔχει πλαγίαν πτῶσιν.

ἐν τῷ λό- γων D.

τῷ πε- ριπ. καὶ τῷ πλ.

Ἔστιν οὖν καθολικώτερον φάναι, ὡς τὰ πρὸς εὐθεῖαν συναρτώμενα τῶν ῥημάτων, καὶ οὐκ ἀπαιτοῦντα πλαγίαν πτῶσιν,

itaque a Stoicis *minus perfecta predicata* vocantur, comparata videlicet cum illis quę sunt absoluta: quoniam obliquum omnino postulant. Ego tamen non existimo coactum illud esse, si istorum etiam nonnulla eandem sequantur rationem atque superiora: ita vt nullum omnino exigant obliquum. nam cum hoc ipsum tantummodo volumus indicare, affectus insitos, dixerimus, ἐρᾷ Σωκ. φιλεῖ Σωκ. item de lectione, ἀναγινώσκει Σωκ: ipsam tantummodo rem significãtes. itaq; negantes etiam dicere possumus, Σωκ. οὐκ οἶδεν ἀναγινώσκειν. Licet tamen etiam absolutius dicere, Σωκ. ἀναγινώσκει τὰ Ἀλκαίου, vel τὰ τοῦ Ὁμήρου: Σωκ. φιλεῖ Διονύσιον: Σωκ. ἐρᾷ Ἑλένης. Eadem est ratio in τύπτει & omnibus quæ possunt idem repræsentare. nã licet dicere Σωκ. τύπτει, sicuti Σωκ. ἠχεῖ, vel ψόφον ποιεῖ. in quibus prohibẽtes dicimus, μὴ τύπτε, μὴ βόα. quibus rursus licet accusatiuos adiicere; cũ nimirum ea cum obliquo casu iuncta, passiuũ formare poterũt: quod non poterant constituere, cum absolute proferebãtur: quia erant potestate similia illis quæ supra memorata sunt, περιπατεῖν inquam, & πλεῖν. constitutum enim est, verba huiusmodi casum obliquum non habere. Licet igitur in vniuersum dicere, verba quæ cum nominatiuo construuntur, & casum obliquum nullum exigunt;

ea ne passiui quidem vocem habitura: contra, quæ obliquum casum exigunt, etiam in genus passiuum figuram mutatura, assumpto genitiuo cũ præpositione ὑπό: δαίρομαι ὑπὸ Τρύφωνος, τιμῶμαι ὑπὸ Θέωνος. atque hæc sola est passiuorum cõstructio. nam actiua, cum genitiuo etiam sine præpositione cõstruuntur: vt κελεύω σου: cum datiuo etiam, παλαίω σοι: & cum accusatiuo, vt τιμῶ σε.

32, *Quæ verba cum genitiuo, quæ cum datiuo construantur.*

Ac superior constructio sufficiet iis qui malunt præcepta orationis hęc simpliciter accipere: illis vero, qui cõstructionem orationis accuratissime persequũtur, satis non fuerit. quærent enim præterea quæ verba genitiuum postulẽt, & qua de causa: quæ datiuum, apposita item causa; & quæ similiter accusatiuum. Dubium tamẽ non est, propter verborum multitudinem, etiam constructionis proprietates vix posse comprehendi: eas tamen spero me recte distincturum. Actiones igitur, quæ a nominatiuo proficiscuntur, omnes fere in accusatiuum ferũtur: persona simul exsistente, quæ agit, & quæ recipit passionem: vt in illis, δαίρω σε, τύπτω σε: in quibus personæ quæ patiebantur, in nominatiuum rediguntur;

οὐδὲ παρακειμένην ἕξει παθητικὴν προφοράν· τὰ δέ γε μὴν πλαγίαν ἀπαιτοῦντα, πάντως καὶ εἰς παθητικὴν διάθεσιν μετασχηματισθήσεται, συμπαραλαμβανομένης γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως· δαίρομαι ὑπὸ Τρύφωνος, τιμῶμαι ὑπὸ Θέωνος. καὶ αὕτη μὲν μόνη ἐστὶ τῶν παθητικῶν ἡ σύνταξις· τῶν γε μὴν ἐνεργητικῶν [ἐστι] καὶ γενικὴ, οὐ συνούσης τῆς ὑπὸ προθέσεως, ὡς τὸ, κελεύω σου· καὶ δοτικὴ, ὡς τὸ, παλαίω σοι· καὶ αἰτιατικὴ, ὡς τὸ, τιμῶ σε. γρ. μεταπίπτει

λβ', Τίνα τῶν ῥημάτων γενικῇ πτώσει συντάσσεται, καὶ τίνα δοτικῇ.

Ἡ μὲν προκειμένη σύνταξις, αὐτάρκης καταστήσεται τοὺς προαιρουμένους ἀ‐πλούστερον τὰς παραδόσεις τῶν λόγων λαμβάνειν· τοῖς μέντοιγε μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐπεξιοῦσι τὰ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου, προσγενήσεται ἐπιστῆσαι, τίνα τῶν ῥημάτων γενικὴν ἀπαιτεῖ, καὶ τί τούτου τὸ αἴτιον· καὶ τίνα δοτικὴν, συνόντος πάλιν τοῦ αἰτίου· τὸ αὐτὸ κἀπὶ τῆς αἰτιατικῆς. καὶ δῆλον ὅτι διὰ τὸ συνὸν πλῆθος τῶν ῥημάτων, καὶ τὰ τῆς συντάξεως ἰδιώματα δυσπερίληπτα γενήσεται. ἅπερ οἶμαι κατὰ τὸ δέον προσδιευκρινήσειν. Αἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς εὐθείας γινόμεναι δράσεις, σχεδὸν ἐπὶ αἰτιατικὴν ἅπασαι συνείκουσι παρυφισταμένου καὶ τοῦ ἐνεργοῦντος, καὶ τοῦ τὸ πάθος ἀναδεχομένου, ὡς ἐν τῷ, δαίρω σε, τύπτω σε· τῶν παθόντων, κατὰ παθητικὴν σύνταξιν μεθυπαγομένων εἰς εὐθεῖαν· τῶν δὲ

τοῖς προαιρουμένοις

ἴσ. προσώπου, ὡς

τῶν δὲ δρασάντων, εἰς γενικήν, μετὰ τῆς ὑπό· ἐγὼ δαίρομαι ὑπὸ σοῦ. διὰ τί δὲ μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, [ἐν τοῖς] ἑξῆς εἰρήσεται. Ἡ δὲ προκειμένη σύνταξις, κἂν σωματικῶς τὰ τῆς ἐνεργείας σημαίνῃ, κἂν ἐπὶ ψυχικῶς, ὡς εἴπομεν, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συντάξεως ἔχεται. κἀπεὶ πολλαχῶς ἐστὶ τὸ διατίθεσθαι, πλεῖστοι καὶ τρόποι παρακολουθήσουσι τῶν ῥημάτων κατὰ τὰς ἰδιότητας
ἐνεργειῶν τῶν ἐνεργητικῶν. εἰσὶ μὲν γὰρ σωματικαὶ διαθέσεις, αἱ τοιαῦται· τρίβω σε, νίπτω σε, ῥήσσω σε, ἕλκω σε, βιάζομαι, χαλῶ, γυμνάζω, νύσσω, κνήθω, σμῶ, βρέχω, τύπτω, παίω, λύω, δεσμεύω, πλήσσω, φονεύω, κτείνω, φθείρω, καίω, φλέγω, θερίζω, ζημιῶ, βλάπτω. καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς, ὑβρίζω· καὶ γὰρ καὶ διὰ χειρῶν καὶ ψυχικῆς διαθέσεως· καθὸ ἔχει τὸ λοιδορῶ, καὶ τὸ κακολογῶ, ἀνιῶ, λυπῶ· καὶ ὅσα ἐπ' ἐγκωμίων, ὑμνῶ σε, μεγαλύνω σε, ᾄδω, μέλπω, δοξάζω, κλείω, (ἀφ' οὗ καὶ τὸ κλέος) αἰνῶ. καὶ ἐπὶ τῶν διαχρυσικῶν, παραλογίζομαί σε, κλέπτω, ἀπατῶ, παρελκῶ, παίζω, ἀπαφῶ, ἐξαπατῶ, πλανῶ. καὶ ὅσα ἐπ' ἀπόστασιν τῶν ὑποκειμένων. καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ ζητῶ σε, καὶ εὑρίσκω. καὶ ὅσα ἐν ἐπικρατείᾳ, ἔχω, κρατῶ, φυλάσσω, τηρῶ, εἴργω. καὶ τὸ μὲν ἐρίζω σοι, καὶ παλαίω σοι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, δοτικὴν παραδέχεται, διὰ λόγον ὃν ἐκθήσομεν· τὸ δὲ μὴν νικῶ, ἐν ἐπικρατείᾳ πάλιν γινόμενον, αἰτιατικῇ συμφέρεται. ὁ-

quæ agunt, in genitiuũ, cum præpositione ὑπὸ, ſicuti paſſiuorũ poſtulat conſtructio; ἐγὼ δαίρομαι ὑπὸ σοῦ. cur autem habeãt ὑπὸ præpoſitionem, infra dicemus. Sed cõſtructio, qua de nunc agitur, ſiue corporis actum ſignificet, ſiue animi, (vt diximus) eandẽ ſequitur rationem: & quoniam multis ac variis modis perſonæ poſſunt affici ac pati, plurima etiam verborum genera erũt, quæ ſuas quæq; proprietates actionũ habebũt. ſunt enim corporeæ affectiones iſtiuſmodi; τρίβω σε, νίπτω σε, ῥήσσω σε, ἕλκω σε, βιάζομαι, χαλῶ, γυμνάζω, νύσσω, κνήθω, σμῶ, βρέχω, τύπτω, παίω, λύω, δεσμεύω, πλήσσω, φονεύω, κτείνω, φθείρω, καίω, φλέγω, θερίζω, ζημιῶ, βλάπτω: ſunt corporis & animi; vt ὑβρίζω: nam & manibus, & animo fieri poteſt contumelia. qualia ſunt & illa; λοιδορῶ, κακολογῶ, ἀνιῶ, & λυπῶ. Sunt præterea quæ laudationem habent; vt ὑμνῶ σε, μεγαλύνω σε, ᾄδω, μέλπω; δοξάζω, κλείω, (vnde τὸ κλέος) & αἰνῶ: & quę fraudem atque deceptionem ſignificant; παραλογίζομαί σε, κλέπτω, ἀπατῶ: παρελκῶ, παίζω, ἀπαφῶ, ἐξαπατῶ, πλανῶ. & quæ rerum quęrendarum ſignificationem habent; vt ζητῶ, εὑρίσκω: & quæ quas obtinemus res ſignificant; vt ἔχω, κρατῶ, φυλάσσω, τηρῶ, εἴργω. At ἐρίζω σοι, & παλαίω σοι, & quæ his ſunt ſimilia, datiuum exigunt, ob eam rationem quam poſtea exponemus. Sed νικῶ rurſus, cum ſignificat obtinere, iungitur cum accuſatiuo. Eun-

dem casum postulant quæ honorem significant, & venerationem; τιμῶ σε. σέβομαί σε: (quod verbum multas complectitur actiones; quoniam multis & variis modis licet venerari) ἐντρέπομαι, αἰσχύνομαι, προσκυνῶ, θεραπεύω, κολακεύω, ἅζομαι. quęcumque etiam suspicionem vel opinionē significant; οἴομαί σε, ὑπολαμβάνω σε, ὑπονοῶ σε, ὑφορῶμαι σε. & quæ significant voluntatem, affectum istum animi in accusatiuum dirigunt. siquidem & omnia verba, etiam quæ non sunt integra; si a prima ad secundam & tertiam, aut a tertia ad primam & secundam personam proficiscantur: qđ licet dicere compendiosius, si habeant personæ trāsitionem. nam βούλομαι φιλολογεῖν, προαιροῦμαι ἀναγινώσκειν, non indigent pronomine; quo antecedēte personæ distinguātur: quoniam habēt reciprocam constructionem. siquidem rursus oratio esset eiusmodi; βούλομαι ἐμαυτὸν πλουτεῖν, βούλομαι ἐμαυτὸν περιπατεῖν: hoc est, afficior animo ad deambulandum, vel ad diuitias. Ergo in transitione personarum, necesse est pronomen adiici; βούλομαί σοι γράφειν: βούλομαί σε Διονύσιον φιλεῖν. nam nisi pronomen adsit, infinitum rursus cum verbo βούλομαι construetur: atq; ita erit cōstructio reciproca; in qua assumi poterit etiā pronomen ἐμαυτὸν, si verbum feratur in obliquū; non assumetur, nisi

μοίως καὶ αἱ σεπτικώτεραι παραλαμβανόμεναι συντάξεις· τιμῶ σε, σέβομαί σε, (πολλῶν γὰρ ἀποφάσεις ἐνεργειῶν, ὧν περιληπτικόν ἐστι τὸ σέβομαι) ἐντρέπομαι, αἰσχύνομαι, προσκυνῶ, θεραπεύω, κολακεύω, ἅζομαι. καὶ ὅσα ἐν ἐπινοίᾳ ἐστὶ ψυχικῆς διαθέσεως, συντείνοντα ἐπί τι· οἴομαί σε, ὑπολαμβάνω σε, ὑπονοῶ, ὑφορῶμαι. καὶ τὰ προαιρετικὰ δὲ τῶν ῥημάτων, τὰ τῆς διαθέσεως, ἔχει συντείνοντα κατ᾽ αἰτιατικὴν πτῶσιν· ἐπεὶ πάντα τὰ ῥήματα, ὧν ἐστι καὶ ἐλλιπῆ, εἰ γένοιτο ἐκ πρώτου πρὸς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον, ἢ ἐκ τρίτου πρὸς δεύτερον καὶ πρῶτον· ὅπερ ἐστὶν ἐπιτομώτερον φράσαι, εἰ ἐν διαβάσει εἴη τοῦ προσώπου. τὸ γὰρ βούλομαι φιλολογεῖν, προαιροῦμαι ἀναγινώσκειν, οὐ δέεται τῆς προδιαστελλούσης ἀντωνυμίας· ἐπεὶ δυνάμει ἐν αὐτοπαθείᾳ ἔχει τὰ τῆς συντάξεως. ἐπεί τοι πάλιν [ἐὰν] ὁ λόγος τοιοῦτος, βούλομαι ἐμαυτὸν πλουτεῖν, βούλομαι ἐμαυτὸν περιπατεῖν· τουτέστι, διατίθεμαι εἰς τὸ περιπατεῖν, εἰς τὸ πλουτεῖν. ἐν γοῦν τοῖς διαβιβαζομένοις προσώποις ἀνάγκη τὸ ἀντωνυμικὸν ἐγγίνεσθαι· βούλομαί σοι γράφειν, βούλομαί σε Διονύσιον φιλεῖν. εἰ γὰρ μὴ τῇδε γένοιτο, πάλιν συνδραμεῖται τὸ ἀπαρέμφατον τῷ βούλομαι· καὶ οὕτως αὐτοπαθὲς ἔσται· συμπαραλαμβανομένης μὲν τῆς ἐμαυτοῦ ἀντωνυμίας, ἐὰν καὶ τὸ ῥῆμα ἐπὶ πλαγίαν φέρηται· οὐ συμπαραλαμβανομένης δέ, εἰ μὴ

ἴσ. ἀποφαίνσεις

πλῶσιν ἐπὶ π. Soph.

τὰ τοῦ πρ. D.

σοι D.

εἰ μὴ τῇδ' ἔχει. τοῦ μὲν προτέρου ἐστὶ τὸ, γυμνάζω σε, βούλομαι γυμνάζειν ἐμαυτόν· δαίρω σε, βούλομαι δαίρειν ἐμαυτόν. τοῦ δὲ δευτέρου ἐστὶ, πλουτῶ, ἀδιαβίβαστον· ἐξ οὗ οὐ πάντως ἐπιζητήσει τὸ βούλομαι πλουτεῖν ἐμαυτόν. ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῆς ἀντωνυμίας ταὐτὸ κἀπὶ τοῦ, βούλομαι περιπατεῖν ἐμαυτὸν, καὶ τῶν ὁμοίων· ὥστε συνάγεσθαι τὸ ἐκ μὲν τῆς προτέρας συντάξεως πάντως ἐπιζητεῖν τὴν ἐμαυτὸν ἀντωνυμίαν· ὡς ἐν τῷ, βούλομαι βλάπτειν, βούλομαι φιλεῖν· οὐ μὴν ἐπὶ τοῦ περιπατεῖν, τρέχειν, καὶ τῶν ὁμοίων. ἴσως ποιήσεται τὸ βούλομαι, προαιροῦμαι, θέλω, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, τὰ ἐπὶ αἰτιατικὴν πτῶσιν μὴ φέρεσθαι, τά γε μὴν συμφερόμενα ῥήματα. ἔστω γάρ τι, βλάπτω σε, γράφω σε· ἀφ' οὗ ἂν γένοιτο, θέλω σε βλάπτειν, θέλω σε γράφειν. ὥστε τῶν ἀπαρεμφάτων εἶναι τὴν σύνταξιν, μὴ τῶν ἐγκειμένων ὁριστικῶν. καὶ ἔτι ἐξ ἐκείνου πιστώσεται, ὡς τὸ ἀκούειν ἐπὶ γενικὴν φερόμενον· διὸ καὶ ἕνεκα τούτου πάλιν τὸ, θέλω ἀκούειν Διονυσίου, γενικὴν σύνταξιν ἀνεδέξατο· ἕνεκα τοῦ τὸ ἀκούω ἐπὶ γενικὴν φέρεσθαι. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον ληρῶδες. ὡς γὰρ προείπομεν, πάντως τὰ προαιρετικὰ ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται, προσλαμβάνοντα ἑτέραν πτῶσιν, ἐὰν καὶ τὸ τασσόμενον ἀπαρέμφατον ἐκ ῥήματος συνεστήκει, τοῦ φερομένου ἐπὶ πλαγίαν πτῶσιν·

ἡ οἰήσεταί τις τ. Soph. ἴσ. τὸ

συντασ. D.

verbũ feratur in obliquum. Prioris generis exemplũ est, γυμνάζω σε, βούλομαι γυμνάζειν ἐμαυτόν: δαίρω σε, βούλομαι δαίρειν ἐμαυτόν. posterioris; πλουτῶ intransitiuum: itaque non omnino exiget βούλομαι πλουτεῖν ἐμαυτὸν, sed carebit pronomine. Eadem est ratio in βούλομαι περιπατεῖν ἐμαυτὸν, & similibus. Illud itaque efficitur, vt prior cõstructio requirat omnino pronomen ἐμαυτόν: vt in illis, βούλομαι βλάπτειν, βούλομαι φιλεῖν: posterior non ita, βούλομαι περιπατεῖν, βούλομαι τρέχειν, & alia id genus. Sed fortasse βούλομαι, προαιροῦμαι, θέλω, & horũ similia, faciũt vt verba secum sociata, in accusatiuum non ferãtur. fac enim esse huiusmodi cõstructionem; βλάπτω σε, γράφω σε: hinc fiet illa constructio, θέλω σε βλάπτειν, θέλω σε γράφειν: ita vt constructio sit infiniti, non indicatiui antecedẽtis. atq; hoc poterit probari vel ex eo, quod verbum ἀκούειν cum genitiuo iũgitur: eamq; ob causam etiam illa constructio, θέλω ἀκούειν Διονυσίου, recepit genitiuum; quoniam ἀκούω in genitiuũ fertur. Sed hoc est nugatoriũ. nam (quemadmodum antea diximus) verba voluntatem significantia, omnino in accusatiuum feruntur, & assumunt alterum casum; si infinitum, quod est secum iunctum, proficiscatur ex verbo quod casum obliquũ exigit.

quod nisi ita fiat, solus accusatiuus verbi significãtis voluntatem assumetur. Prioris cõstructionis exemplum est; θέλω σε ἀκούειν Διονυσίου. hic enim accusatiuus σὲ, assumitur propter verbum θέλω: sed genitiuus, τοῦ Διονυσίου inquã, propter ἀκούω verbum. Rursus fac esse alterum verbum, σοὶ χαρίζομαι: constructio erit plane, θέλω σε χαρίζεσθαι Διονυσίῳ: vbi rursus accusatiuus, propter verbum θέλω, vt diximus; datiuus, propter verbum χαρίζεσθαι adiectus. vnde fit vt etiã duo accusatiui exsistãt, si verbum feratur in accusatiuum: vt in illo, βλάπτω σε, θέλω σε βλάπτειν Διονύσιον, θέλω Διονύσιον βλάπτειν Ἀπολλώνιον: de quorum ambiguitate iam disseruimus. Posterioris constructionis exemplum erat πλουτῶ intransitiuũ, περιπατῶ, ζῶ, & alia quãplurima. Ergo in illo, βούλομαί σε ζῶ, non deest alter accusatiuus; quia verbũ est intransitiuum. accusatiuus tamẽ interiectus est, quem verbi voluntatem significantis exigit constructio. atq; ita demonstratum est, verba προαιρετικὰ construi cum accusatiuo.

Verba etiam quæ inquisitionem vel interrogationem significant; vt ἐξετάζω σε, ἀνακρίνω σε, ἐρεείνω σε: ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας. Ac propterea πεύθετο non est incongruum, cum iungitur cũ accusatiuo, sicut Homerus vsurpat; cum significat ἠκούετο: vt in illis, Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον, Πευ-

Od. λ.

Ol. β.

εἰ γὰρ μὴ τῇδε ἔχει, μόνη αἰτιατικὴ παραλαμβάνεται ἡ ἐκ τοῦ προαιρετικοῦ. τοῦ μὲν οὖν προτέρου λόγου, θέλω σε ἀκούειν Διονυσίου· παρείληπται γὰρ ἡ σὲ αἰτιατικὴ, διὰ τὸ θέλω· ἡ δὲ μὴν γενικὴ, λέγω τοῦ Διονυσίου, διὰ τὸ ἀκούω. πάλιν ἐπὶ τὸ, σοὶ χαρίζομαι· καὶ πάντως γενήσεται, θέλω σε χαρίζεσθαι Διονυσίῳ· προσγινομένης πάλιν τῆς αἰτιατικῆς, καθ' ὃν εἴπομεν λόγον· συνούσης [δὲ τῆς] δοτικῆς, διὰ τὸ, χαρίζεσθαι Διονυσίῳ. ἔνθεν δὴ καὶ δύο αἰτιατικαὶ ἀνακύπτουσιν· [εἰ] καὶ τὸ ῥῆμα ἐπ' αἰτιατικὴν πάντως φέροιτο· ὡς ἔχει τὸ, βλάπτω σε, θέλω σε βλάπτειν Διονύσιον, θέλω Διονύσιον βλάπτειν Ἀπολλώνιον· περὶ ὧν καὶ τῆς ἀμφιβολίας διεξεθέμεθα. τοῦ δευτέρου ἦν τὸ πλουτῶ, ἀδιάβιβαστον· τὸ περιπατῶ, τὸ ζῶ, ἄλλα πλεῖστα. οὐ δὴ ἐν τῷ, βούλομαί σε ζῆν, λείπει ἑτέρα πτῶσις, διὰ τὸ ἀδιάβιβαστον τοῦ ῥήματος· ἡ μέντοι αἰτιατικὴ ἔγκειται, ἣ προσγίνεται ἐκ τῆς προαιρετικῆς συντάξεως. καὶ οὕτως ἀπεδείχθη, ὡς τὰ προαιρετικὰ ῥήματα φέρεται ἐπ' αἰτιατικήν. καὶ ὅσα ἐπ' ἀνακρίσεως λαμβάνεται, ἢ ἐπ' ἐρωτήσεως, ἐξετάζω σε, ἀνακρίνω σε· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας. καὶ ἕνεκα τούτου τὸ πεύθετο κατάλληλον ἔχεται, φερόμενον ἐπὶ τὴν αἰτιατικὴν, κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν χρῆσιν, σημαῖνον τὸ ἠκούετο, ἐν τῷ. [ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,] πεύθομαι

ἢ μόνη αἰτιατικὴ

D.

ἐν αἰτ.

θόρυβον ἦγεν ἕκαστος· καὶ, πεύθετο γὰρ Κύπρονδε· οὐχ ὅτι κατὰ πεύσεως παραλαμβάνεται ἐν τῷ πυνθάνομαί σου. πρόκειται γὰρ ἡ συζυγία τῶν τοιούτων ἐπ' αἰτιατικὴν φερομένη. ὁμοίως καὶ τὰ ἐπ' οἶκτον παραλαμβανόμενα· ὡς ἐπὶ τοῦ μύρεσθαι, ὀδύρεσθαι, γοᾶν, κλαίειν, οἰκτίζειν, θρηνεῖν, αἰάζειν· τὸ γὰρ οἰμώζειν καὶ αὐτοπαθεῖν σημαίνει. καὶ ὅσα κλῆσιν ὑπαγορεύει, φωνῶ σε, βοῶ σε. [κλῶ,] καλῶ. προφανὴς
γρ. ἐπὶ τοῦ [γὰρ] ἡ γινομένη ἐνέργεια ἐκ τῆς εὐθείας ἐπ' αἰτιατικήν. καὶ ἕνεκα τοῦ τοιούτου, ἐπιστάσεως ἄξια τὰ τοιαῦτα, τρέμω σε, φεύγω σε, φρίσσω σε, τοῦτον φοβοῦμαι· ὡς οὐδεμιᾶς ὄντα ἐνεργείας ἐμφαντικά, φέρεται ἐπ' αἰτιατικήν· μᾶλλον γὰρ αὐτοπαθεῖν σημαίνει τὸ φρίσσειν καὶ τρέμειν διὰ φόβον. καὶ ἔτι τὸ φεύγειν, καὶ τὰ παραπλήσια· συνεπισχύοντος καὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἐπὶ τῶν τοιούτων συντάξεων παθητικὰς διαθέσεις. εἰ γὰρ τῆς αὐτῆς συντάξεως εἴχετο τῷ ὑβρίζω σε, δαίρω σε, τὸ φρίσσω σε καὶ τὸ τρέμω σε, καὶ πάντως εἶχεν ἀντιπαρακείμενα τὸ τρέμομαι, φεύγομαι, φρίσσομαι, ὁμοίως τῷ ὑβρίζομαι, δαίρομαι.
ποιητικὴ ἄδεια Χρὴ οὖν νοεῖν ὡς οὐ μόνον ποιητικῇ ἀδείᾳ ἐν ἐνδείᾳ λέξεων καταγίνεται, ἀλλὰ καὶ συνήθεις λόγους λείπειν φαμέν, τῷ, ὁρμήσει πεδίοιο, τὴν διὰ πρόθεσιν· † τῷ καὶ οὗτοι πολλὸν χρόνον· τοῦ ἐν-
* διά. τελοῦς ὄντος· ἴθυσε μάχη πεδίοιο, τῇ διά. ἔστι δὴ οὖν καὶ ἡ προκειμένη σύνταξις ἐν πλήρει λόγῳ καθισταμένη οὕτω, τρέμω διὰ σέ, φεύγω

θόρυβ' ἦγε ἕκαστος: &, πεύθετο γὰρ Κύπρονδε: non cum significatinterrogationem; vt in illo, πυνθάνομαί σου. constitutum enim est superius, ordinem istiusmodi verborum accusatiui constructionem postulare. Il. λ.
Verba item miserationem significantia; vt μύρεσθαι, ὀδύρεσθαι, γοᾶν, κλαίειν, οἰκτίζειν, θρηνεῖν, αἰάζειν. nam οἰμώζειν accipitur etiã reciproce. Vocatiua etiam; vt φωνῶ σε, βοῶ σε, καλῶ σε. apparet enim actus, qui a nominatiuo in accusatiuũ proficiscitur. Et ideo quærẽdum est de verbis istiusmodi, τρέμω σε, φεύγω σε, τοῦτον φοβοῦμαι: quæ nullam actionem indicant, & tamen in accusatiuum feruntur. nam φρίσσειν & τρέμειν propter metũ: præterea φεύγειν, & similia, significant potius αὐτοπαθεῖν, i. reciprocam passionem: adde etiam, quod in eorum constructionibus genus passiuum non reperitur. nam si eandem constructionem haberent φρίσσω σε, & τρέμω σε, quam ὑβρίζω σε, & δαίρω σε, haberẽt etiam omnino opposita passiua, τρέμομαι, φεύγομαι, φρίσσομαι, perinde atque ὑβρίζομαι, δαίρομαι. Sciendum igitur est, non solum poeticam licentiam deficere dictionibus, sed sermonem etiam quotidianum; vt in illo, ὁρμήσει πεδίοιο, deest διὰ præpositio. Il. α.

Quare constructio etiam superior integra fuerit, si dixeris, τρέμω διὰ σέ, φεύγω

διά σε. Eadē erit ratio in φρίσσω, φοβοῦμαι, & similibus. Itaque non sine ratione factum vt passiui figurā recusauerint. Verba etiam hortatiua; vt ὀτρύνω, ἐρεθίζω, ὀρίνω, παρορμῶ, διεγείρω: & quæcumque supplicationem significant; γουνοῦμαι, γουνοῦμαί σε ἄνασσα: [Od. ζ.] ἐρωτῶ σε, quod iam valet *rogo te*: λιτανεύω, ἱκνοῦμαι, (τὴν ἱκόμην φεύγων) [Il. ξ.] ἱκάνω, & ἱκάνομαι, pro supplico: Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι: [Od. γ.] &, σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας. [Od. η.] Dubium vero non est, δέομαί σου, non accipi in eundem sensum: significat enim tale quidpiam, *careo tuo auxilio*. Deniq; constructio (vt ante dictum iam) verborum cum accusatiuo, varia & multiplex est; vno tamen illo consentiens, quod recipit genus actiuum, quod a nominatiuo proficiscitur; ὁρκίζω σε, πείθω σε, κακίζω σε, σωφρονίζω σε, διδάσκω σε, θλίβω, θερμαίνω, ψύχω, διατιθῶ. Verum sufficit superior constructionis ratio, ad reliquorum eiusdem ordinis verborum constructionem vestigandam. Sed fortasse actio quæ proficiscitur a sensibus, æqualis vbique non videbitur: quoniam verbum ipsum αἰσθάνεσθαι ad genitiuū fertur: [Genitiuū quæ asciscant.] præterea ea quæ sumuntur particularim; ἀκούειν, ὀσφραίνεσθαι, γεύεσθαι, ἅπτεσθαι: at non ita βλέπειν. hoc n. fertur in accusatiuum: & cetera quæ sunt eius synonyma; ὁρῶμαί σε, θεῶμαί σε, ὄσσομαι, (ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν) [Od. α.] λεύσω, δέρκομαι.

διά σε. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ φρίσσω, φοβοῦμαι, καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ διὰ τοῦτο εὔλογος ἡ ἀποπαραίτησις τοῦ παθητικοῦ σχήματος. [ἢ παραίτ.] Καὶ ὅσα παρορμητικά ἐστιν· ὡς τὸ ὀτρύνειν, ἐρεθίζειν, ὀρίνειν, παρορμᾶν, διεγείρειν. καὶ ὅσα ἱκετείαν σημαίνει· γουνοῦμαί σε ἄνασσα· ἐρωτῶ σε νῦν, ἐν ἴσῳ τῷ παρακαλῶ σε· †λιτανεύω, [ἱκνοῦμαι,] τὴν ἱκόμην φεύγων, ἀντὶ τοῦ ἱκέτευσα· τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ [γούναθ' ἱκάνομαι· καί, σόν τε πόσιν, σά τε] γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας. καὶ δῆλον ὅτι τὸ δέομαί σου, οὐ κατὰ τὴν τοιαύτης [αὐτῆς] ἐννοίας παραλαμβάνεται. τοιοῦτον γάρ τι σημαίνει, τῆς σῆς βοηθείας λείπομαι. Καί, ὡς προείρηται, πολυμερεστάτη ἐστὶν ἡ κατ' αἰτιατικὴν σύνταξις, ἑνὶ συμφωνοῦσα τῷ ἀναδέχεσθαι τὴν ἐξ εὐθείας ἐνεργητικὴν διάθεσιν· ὁρκίζω σε, πείθω σε, κακίζω σε, σωφρονίζω σε, διδάσκω σε, θλίβω, θερμαίνω, ψύχω, διατιθῶ. αὐτάρκης δὲ εἰς ἀφορμὴν τῶν ὑπολοίπων ῥημάτων ἡ προκειμένη σύνταξις καθέστηκεν. Ἴσως [δὲ] δόξει μὴ ἐξομαλίζεσθαι ἡ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἐνέργεια· ἐπεὶ αὐτὸ τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπὶ γενικὴν φέρεται· καὶ ἔτι τὰ μερικώτερα παραλαμβανόμενα, τὸ ἀκούειν, τὸ ὀσφραίνεσθαι, γεύεσθαι, ἅπτεσθαι· οὐ μὴν ἔτι τὸ βλέπειν· ἐπὶ γὰρ αἰτιατικὴν φέρεται· καὶ τὰ τούτοις συνωνυμοῦντα, [τούτῳ] ὁρῶμαί σε, θεῶμαί σε· ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλόν· λεύσω, δέρκομαι.

κόμμαι, ὁ πλέω. καὶ δοκεῖ μοι τὰ τῆς συντάξεως πάνυ δεόντως καθίστασθαι. αἱ μὲν οὖν ἐκ τῶν αἰσθήσεων διαθέσεις πάθος ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν· εἴ γε καὶ ἀκουσίως ἐπεισιοῦσα τῇ ἀκοῇ ἡ φωνή, προσδιατίθησι τὸ ὅλον σῶμα. οἵ τε γὰρ τῶν πριόνων ἦχοι καὶ αἱ βρονταί, οὐχ ὑπεχομένην ἔχουσι τὴν ἀκοὴν τῇ φωνῇ. τοῦ μέντοι πάθους ἐγγίζει ἡ κατὰ γενικὴν σύνταξις, καθὼς εἴπομεν· οὐ μέντοι μετὰ τῆς ὑπό, τὰ τῆς συντάξεως γάρ· καθὸ καὶ ἐνέργεια συνεζευγμένη ἐκ τῆς διαθέσεως· ἐπεὶ καὶ τὸ ἅπτεσθαι μετ' ἐνεργείας, καὶ ἀντιδιατίθεται διὰ τῆς τῶν θερμῶν ἐπαφῆς, ἢ ψυχρῶν, ἢ ἄλλων τῶν τοιούτων. οὕτως ἔχει τὸ ὀσφραίνεσθαι, τὸ γεύεσθαι. περισσὸν ἂν εἴη περὶ τῆς τῶν τοιούτων διαθέσεως παραλαμβάνειν· καθὸ πρόδηλόν ἐστιν, ὡς ἂν εἰ ἡ γινομένη τῶν πικρῶν γεῦσις ἀντιδιατίθησι τὴν γεῦσιν· καὶ τῶν δυσωδῶν, τὴν ὄσφρησιν· ἥ γε μὴν ἐκ τοῦ ὁρᾶν διάθεσις, ἐνεργεστάτη ἐστὶ καὶ ἐπὶ πλέον διαβιβαζομένη· ὡς κἀκεῖνο μαρτυρεῖ, οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐνδέρκετο ὄσσε. οὐδὲ γὰρ εἰς τὸ ἀντιπαθεῖν ὑπὸ τῶν ἔξωθεν εὐδιάθετος· ἐπεὶ τὸ προσδιατεθὲν εἴργεται ὑπὸ τῆς καταμύσεως τῶν ὀφθαλμῶν. Τὸ ἀνώμαλον τῆς συντάξεως κατήπειξεν ἡμᾶς εἰς τοιαύτην ἐκτροπὴν λόγου συγκαταβῆναι. φαίνεται δὲ ὅτι καὶ τὸ φιλεῖν τοῦ ἐρᾶν διοίσει· καθότι ἡ μὲν ἐκ τοῦ φιλεῖν ἐγγινομένη διάθεσις, ἐνεργείας ὄνομα σημαίνει. οἱ γοῦν φιλοῦντες,

πτ- πλεύω · τῆς ὑπο- μένειν τῆς φωνῆς · ἴσ. διαλαμβάνειν · καθὸ πρόδηλόν ἐστιν ὡς · ἢ γ. ἐναργ. · ἐκ δέρκεται · τῆς προσδιατεθὲν εἴργεται · q. c. εἴρκται · ὀνόματα

κομμαι, ὁ πλεύω. ac mihi quidē videtur hæc constructio recte constitui. nam sensuum affectus, passionē suscipiunt, quæ a rebus externis proficiscitur: siquidem vox vel inuitis nobis in auditum penetrās, afficit simul totum corpus: auditus enim nō lubenter patitur serrarum sonos, & tonitrua. Quare constructio genitiui (sicuti diximus) est passioni proxima: ita tamen vt ὑπὸ præpositione careat, quoniam coniuncta simul est actio profecta a causa afficiente: quandoquidem ἅπτεσθαι etiam. cum actione coniunctum est, & tamen afficit passione, si calida, vel frigida, vel alia id genus attingas. eadem est ratio in ὀσφραίνεσθαι, γεύεσθαι. Sed superuacaneum fuerit de huiusmodi verborum significatione pluribus disserere. est enim non obscurum illud, amari gustum afficere gustatum passione; & male olentium odorem, odoratum: at videndi actus, est maxime euidens, & penetrans longissime; vt illud fidem facit; Οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκ δέρκεται ὄσσε. nam visus ne ab externis quidem rebus facile potest affici: quoniam quæ possunt offendere, palpebris clausis arcētur. Ac diuersa istiusmodi verborū cōstructio coegit nos descendere in hāc digressionē. Apparet præterea inter φιλεῖν & ἐρᾶν, illud esse discrimen, q affectio quæ a verbo φιλεῖν proficiscitur, actus nomen significat. qui. n. amant, Il. ψ.

erudiunt; in quo rursus affectio proposita tendit in accusatiuum: (eadem est ratio in διδάσκειν & πείθειν) at verbū ἐρᾶν, præ se fert passionem profectam a persona amata: & ideo recte Sappho est vsa verbo significāte vehementiorem affectionem; ἐγὼ δὲ ἡ νοτιῶτις ἐρᾶται. neque est dubium, sana mente præditi & boni viri esse φιλεῖν, sicuti patres faciunt, qui amant filios; sed non ita ἐρᾶν est hominis sana mente præditi, sed eius qui corruptam habet rationem Ergo non est dubitandum cur φιλῶ.cum accusatiuo, ἐρῶ cū genitiuo construatur. κήδεσθαι etiam, προνοεῖσθαι, & φροντίζειν, quamquam iunguntur genitiuo, & habent actum τοῦ φροντίζειν, continent tamen simul passionem, quæ sustinetur pro aliis: & propterea cum genitiuo conuenienter construuntur. Cum genitiuo etiā iunguntur quęcumq; rerum aliquarū possessionem significant, ita vt qui obtinent, earumque potiuntur, afficiantur probabiliter. nam illud in aperto est, sine genitiuo rem possessam non posse reperiri: & ideo possessiua in genitiuos resoluuntur, & a genitiuis deducuntur, tam in nominibus, quā in pronominibus, a quolibet quod recip[illegible]e possessionem potest. ac propterea νέα πόλις, & similia, si duo nomina sint, & suos tenores habeāt, seorsum declinantur: at non ita Κόρακος πέτρα, vel ὑοσκύαμος, vel ὄνου γνάθος, vel Ἀχαιῶν

παιδεύουσι· πάλιν τῆς διαθέσεως [κοινῆς] τῆς προκειμένης, ἐπ' αἰτιατικὴν συντεινούσης. οὕτως ἔχει καὶ τὸ διδάσκειν, καὶ τὸ πείθειν. τό γε μὴν ἐρᾶν, ὁμολογεῖ τὸ προσδιατίθεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου. διὸ καὶ δεόντως ἡ Σαπφὼ ἐπιτεταμένῳ μᾶλλον ὀνόματι ἐχρήσατο· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ νοτιῶτις ἐρᾶται. καὶ σαφές ἐστιν ὡς συνετοῦ μέν ἐστι καὶ ἀγαθοῦ τὸ φιλεῖν, καθάπερ καὶ πατέρες παῖδας φιλοῦσιν· οὐ μὴν συνετοῦ τὸ ἐρᾶν, ἀλλ' ἤδη παρ[illegible]θορότος τὸ λογιστικόν. οὐ χρὴ ἄρα ἀπορεῖν ἕνεκα τίνος τὸ μὲν φιλῶ, ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται, τὸ δὲ ἐρῶ, ἐπὶ γενικήν. καὶ τὸ κήδεσθαι δέ, καὶ προνοεῖσθαι, καὶ φροντίζειν, ἐπὶ γενικὴν φερόμενα μετ' ἐνεργείας τῆς τοῦ φροντίζειν, ἔχει ἐγκείμενον καὶ τὸ πάσχειν ὑπέρ τινων, καὶ εὐλογώτερον γενικῇ συμπαρείληπται. ὁμοίως ἐπὶ γενικὴν φέρεται, καὶ ὅσα ἐπικράτειαν τινῶν σημαίνει εἰς τὴν τῶν περιεχόντων ἢ κυριευόντων διάθεσιν κατὰ λόγον. προφανὲς γάρ ἐστιν, ὡς χωρὶς γενικῆς κτῆμα οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι. διὰ τοῦτο [γὰρ] τὰ κτητικὰ εἰς γενικὰς ἀναλύεται, καὶ ἀπὸ γενικῶν παράγεται, ἔν τε ὀνόμασιν, ἔν τε ἀντωνυμίαις, ἀπὸ πάντων τῶν δυναμένων κτῆσιν ἀναδέξασθαι. διὰ τοῦτο τὸ μὲν νέα πόλις, καὶ τὰ ὅμοια, δύο ὀνόματα καθεστῶτα, ἐν ἰδίοις τόνοις δὶς κλίνεται· οὐ μὴν τὸ Κόρακος πέτρα, ἢ ὑοσκύαμος, ὄνου γνάθος, Ἀχαιῶν λιμήν.

ἴσ. συντεινούσης

εὐλογώτερον. B.

ἰσ. κ.

λιμένι. [λυθείσης γὰρ τῆς γενικῆς, συνοίχεται καὶ τὰ τῆς ἐπικρατήσεως.] ἔστι γοῦν ἡ προκειμένη συζυγία τῶν ῥημάτων τοιαύτη· κτῆμα τῶν βασιλέων οἱ ὑπακούοντες. διὰ τοῦτο βασιλεύω τούτων, ἡγεμονεύω, στρατηγῶ, τυραννῶ. διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτος ἡ δοτικὴ ἐν τῷ, Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε. [ἡ γὰρ τοῦ ἄνασσε] σύνταξις, τὴν γενικὴν ἀπήτησεν. οὕτως ἔχει τὸ κυριεύω, δεσπόζω, κρατῶ, ἄλλα πλεῖστα, τῆς ἴσης ἐννοίας ἐχόμενα. εἰκὸς [δὴ] ἐστὶ διασαφῆσαι, ὡς τὰ τοῦ λόγου ἀντέστραπται· ἐν

ἴσ. ἐν τοῖς ὀνόμασιν.

γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ὁ ἐπικρατῶν ἐν γενικῇ κεῖται πτώσει· ὅ τε ἐπικρατούμενος, ἐν εὐθείᾳ· Ἀριστάρχου δοῦλος, βασιλέως οἰκέτης. ἔνθε μὲν τῇ προκειμένῃ συντάξει, ὁ μὲν ἐπικρατῶν, νοεῖται ἐν εὐθείᾳ, ὁ δὲ ἐπικρατούμενος, ἐν γενικῇ. δεσπόζω γὰρ ἐγὼ τούτων, [καὶ ἔτι κυριεύω.] πρὸς ὃν ἂν φήσαιμεν, τὸ πρῶτον· οὐ τὸ αὐτὸ μέρος λόγου ὄνομα καὶ ῥῆμα. καὶ εἰ τοῦτο, οὐ πάντως καὶ τὰ τῆς συντάξεως εἰς ταυτὸ συνελεύσεται. ἢ ἓν μόνον αἰτήσει τὴν γενικήν· ἧς χωρὶς οὐδέποτε κτῆσις ἐπινοεῖται. δεύτερον, πάνυ ἀναγκαίως τὰ τοῦ λόγου ἀντεστράφη. ῥημάτων γὰρ συντάξεις ποιούμεθα πρὸς πτωτικά. τὰ δὲ ῥήματα πτῶσιν ἔχει ὀρθὴν παρυφισταμένην, ἣ καὶ συμφέρεται· ἐκ δὴ αὐτῆς ἤρτηται ἡ διάθεσις τῆς ἐπικρατείας· ἥτις οὐκ ἂν νοοῖτο ἐκ γενικῆς πτώσεως, καθὼς προείρηται. ἀνάγκη οὖν πᾶσα τὸ παρυφιστάμενον πρόσωπον

ἴσ. νοεῖται
ὁ δὲ

σύνταξιν D.

λιμένι. nam sublato genitiuo, tollitur simul id quod obtinebatur. proposita ergo verborum coniugatio est eiusmodi: *subiecti, sunt regum possessio:* quare dicimus, βασιλεύω τούτων, ἡγεμονεύω, στρατηγῶ, τυραννῶ. ergo in illo, Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, datiuus nō est receptus. nam constructio verbi ἄνασσε postulat genitiuum. similis est constructio verbi κυριεύω, δεσπόζω, κρατῶ, & aliorum plurimorū, quæ sensum eundem sequuntur. Illud autem est distinguendum, in nominibus mutari verborum ordinem. nam in nominibus, possessor in genitiuo; q possidetur, ponitur in nominatiuo; Ἀριστάρχου δοῦλος, βασιλέως οἰκέτης: in superiore vero constructione, qui obtinet, accipitur in nominatiuo; qui obtinetur, iu genitiuo. nam dicimus δεσπόζω, κυριεύω ἐγὼ τούτων. Sed aduersus eū qui hoc dixerit, sic poterit occurri. primum, non eadem pars orationis est nomen atq; verbum: hoc si ita est, nō eadem etiā erit constructio: aut vna tantum exiget genitiuū, sine quo numq̄ intelligitur possessio. Deinde orationis ordo necessario admodum inuersus est. nā verba construimus cū casualibus: ipsa vero verba casum nominatiuum habent antecedentem, quo cū iunguntur: atq; ex his ipsis pendet affectio possessionis, quæ nō intelligeretur ex genitiuo casu; sicuti ante dictū est. Necesse igitur omnino est, personam, quæ cū verbis

Il. α.

simul exsistit, in recto casu collocari; personā vero quæ ad rectum casum respicit, nō in alio, nisi in genitiuo casu poni; sine quo (vt ante diximus) possessiua constructio constitui nō potest. Illud etiam tertio loco addendū est, nomina verbis istiusmodi finitima, poscere rursus genitiuos. nam verbo τυραννῶ finitimū est nomen τύραννος: itaq; vtramq; constructionē eandem habet. Eadem est ratio in βασιλεύω, & βασιλεύς: στρατηγῶ, & στρατηγός: δεσπόζω, δεσπότης: κυριεύω, κύριος. Sed veniamus iam ad ea quæ cū datiuo construuntur. Omnia itaq; verba, quæ acquisitionem significant, siue ad orationem, siue ad corporis spectent officia, feruntur ad datiuum; vt sunt ista; λέγω σοι: quod nihil aliud est quam λόγου σοι μεταδίδωμι. nam cum dico, λέγω σε κλέπτειν, tale quidpiam nimirum significo, *statuo te fecisse furtum ea oratione quam pronūtio*: & viceuersa dicendi actus ad datiuum fertur. Ita etiam in corporis officio, τέμνω σοι: quod est fere περιποιῶ σοι τι μέρος τοῦ σώματος: ceterum τέμνω σε, quod actionē infert in subiectum, similiter concurrit in eandem constructionem. In huiusmodi vero constructionibus est illud attendendum; personam quæ in datiuo intelligitur, non posse fateri actionem quæ in se fit, & dicere τέμνομαι: siquidem actio in passionem conuer-

cum Datiuo quæ construuntur.

ἐκ τῶν ῥημάτων, ἐν πτώσει ὀρθῇ καταγίνεσθαι· τὸ δὲ τούτου πρόσωπον αὐθυπαγόμενον, μὴ ἐν ἄλλῃ πτώσει καταγίνεσθαι, ἢ τῇ γενικῇ· ἧς δίχα οὐ συνίσταται κτητικὴ σύνταξις, καθὼς προείπομεν. ἔτι γε μὴν κἀκεῖνο ἐκ τρίτου προσθεῖναι, ὡς καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παρυφιστάμενα ὀνόματα, πάλιν γενικὰς ἀπαιτεῖ. τῷ τυραννῶ, ὁ τύραννος παράκειται· καὶ μία σύνταξις ἡ ἐξ ἀμφοτέρων. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τοῦ βασιλεὺς καὶ βασιλεύω· στρατηγὸς, στρατηγῶ· δεσπότης, δεσπόζω· κύριος, κυριεύω. Χωρητέον δὲ καὶ ἐπὶ τὰ τῇ δοτικῇ συντασσόμενα. καὶ δὴ ἅπαντα τὰ περιποίησιν δηλοῦντα, εἴτε καὶ τὴν ἐν λόγῳ, εἴτε καὶ τὴν ἐν σώματι, ἐπὶ δοτικὴν φέρεται· ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, λέγω σοι, ὡσεὶ λόγου σοι μεταδίδωμι. σαφὲς γὰρ [ὅτι] τὸ λέγω σε κλέπτειν, τοιοῦτόν τι σημαίνει, δι᾽ οὗ προΐεμαι λόγου, ὁρίζομαί σε δεδρακέναι τὰ τῆς κλοπῆς. καὶ δεόντως πάλιν τὰ τῆς ἐνεργείας τῆς διὰ τοῦ λέγειν, ἐπὶ δοτικὴν συνέτεινε· καθάπερ καὶ ἐπὶ σώματος, τέμνω σοι· ὡσεὶ περιποιῶ σοι τι μέρος τοῦ σώματος. τό γε μὴν τέμνω σε, πάλιν τὴν ἐνέργειαν ἐπιφέρει κατὰ τοῦ ὑποκειμένου, συνῆλθεν ὁμοίως εἰς τὴν αὐτὴν σύνταξιν. ἐφ᾽ ὧν δὴ συντάξεων χρὴ νοεῖν, ὡς οὐ τὸ ἐκ τῆς δοτικῆς πρόσωπον νοούμενον ὁμολογήσει τὸ τέμνομαι· εἴ γε αὐτῷ μὲν τὰ τῆς ἐνεργείας οὐ προσδιετέθη,

in Soph.

εἰ παθο- κλῶ Soph.

πέθη, τῇ μέντοι ἐκφορᾷ ἢ αἰτιατικῇ, ἧς μόνης ἂν εἴη τὸ παθητικὸν, λέγω τὸ πέμπομαι. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων τῶν οὕτω νοουμένων, ᾄδω σε· καὶ δῆλον ὡς ἐκ τούτου παθητικὸν τὸ ᾄδομαι. τὸ δὲ ᾄδω σοι, καὶ κωμῳδῶ σοι, ὑμνῶ σοι, κιθαρίζω σοι, ῥαγῳδῶ σοι, ἀναγινώσκω σοι, φαίνω σοι, στρωννύω σοι, δωροῦμαι, χαρίζομαι, αὐλῶ σοι, νῦν τῆς συντάξεως περιποίησίν τινα τοῦ αὐλεῖν σημαινούσης. ἑτέρας γὰρ ἐννοίας ἔχεται τὸ αὐλῶ τοῖς αὐλοῖς· τοῦ αὐλεῖν ἀκουομένου κατὰ μὲν τὴν προτέραν σύνταξιν, ἐκ συναμφοτέρου, λέγω τῆς ἐνεργείας τοῦ αὐλεῖν, καὶ αὐ-

Is. ἀκρο τῶν τῶν αὐλῶν· ἐξ ἧς ἐστι τὸ αὐλῶ τοῖς

αὐτῶν D. θεαταῖς. τοῦ δὲ ἑτέρας συντάξεως, ὅτε τὸ αὐλεῖν σημαίνει τὴν εἴδησιν τῆς αὐλήσεως· ἐξ ἧς γίνεται τὸ τοῖς αὐλοῖς αὐλεῖν ἐν [ἴσῳ] τῷ διὰ τῶν αὐλῶν τὰ τῆς τέχνης ἐπιδείκνυσθαι· καθάπερ ἡ διὰ τῶν ὀργάνων ἐναλλαγὴ γινομένη, ἀποτελεῖ τὸ συρίζειν τοῖς αὐλοῖς, ἢ αὐλεῖν τῇ σύριγγι. τὸ τοιοῦτόν ἐστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπ' ἄλλων ῥημάτων· εἴγε τὸ ἀκούειν ποτὲ μὲν σημαίνει αὐτὴν τὴν μετάληψιν τῆς ἀκοῆς· ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν ἤχων, ἢ βόμβων, καὶ φωνῶν καὶ βροντῶν, καὶ πασῶν τῶν οὐκ ἐγγραμμάτων· ἐξ οὗ καὶ φαμὲν καὶ ὀξυκόους τινάς· ἀλλ' ἔστιν ὅπου τὸ συνιέναι τῶν ἠκουσμένων. τὸ γὰρ, Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ ἔμπης,

sa est, non in datiui, sed in accusatiui persona, quæ sola potest fateri passionem, i. πέμπομαι. Eadem est ratio in omnibus, quæ sic accipiuntur, ᾄδω σε: ex quo nimitum est passiuum ᾄδομαι: at non ita in his, ᾄδω σοι, κωμῳδῶ σοι, ῥαγῳδῶ σοι, ὑμνῶ σοι, κιθαρίζω σοι, ἀναγινώσκω σοι, φαίνω σοι, στρωννύω σοι, δωροῦμαι, χαρίζομαι, αὐλῶ σοι: significante iam ista constructione acquisitionem quandam modulandi tibiis. alterum enim habet sensum αὐλῶ τοῖς αὐλοῖς: quoniam in priore cōstructione verbi αὐλεῖν, vtrūque intelligitur, & actio inquam modulandi, & tibiæ instrumentum: ex qua constructione natum αὐλῶ τοῖς θεαταῖς. ex altera vero constructione, in qua αὐλεῖν significat scientiam modulandi tibiis, nata est locutio τοῖς αὐλοῖς αὐλεῖν: quod valet idem ac si dicas, artificium illud ostentate tibiis: sicut instrumentorum commutatione facta, efficitur locutio συρίζειν τοῖς αὐλοῖς, vel αὐλεῖν τῇ σύριγγι. Idem licet intelligere in aliis quoque verbis. siquidem ἀκούειν interdum significat vim eam qua auditus percipit sonos, vel bombos, & voces, & tonitrua, omnia deniq; obiecta autium, quæ literis mandari non possunt: vnde dicimus nonnullos esse ὀξυκόους, hoc est habere acrem auditum. interdum vero ἀκούειν significat res auditas intelligere. nā illud, Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ ἔμπης, Il. ξ.

nõ significat simpliciter, vocem non latuisse eum; sed tale quidpiam, quod percepta vocẽ, simul quæ gererentur in prœlio intellexit. atq; eodem significatu dicimus *οὐκ ἀκούει ὁ δεῖνα τῶν λεγομένων*: hoc est, vocem ille quidem percipit, sed non ita quæ voce significãtur. aliquando etiam accipitur pro assentiri dictis; *ἀκούει μου ὁ δεῖνα*, h.e. obtemperat: & cõtra *οὐκ ἀκούει*. vnde fit *ἀνήκοός ἐστιν ὁ δεῖνα*. tale est illud,

Il. θ. *οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς*. nã vel significat, vocem nõ percepit, (sicuti paulo ante dicebamus) propter imminẽtem tumultum; vel significat, percepit vocẽ, sed Diomedi nõ paruit, Deo aduersante. itaque nonnulli huc

Il. κ. referunt illud, *Τυδείδη μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει*: in quo ille, qui nimium laudari se recusat, potest simul deprecari vituperationem. cui rei quadrat in vtramq; partem illud quod sequitur; *εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις*. tale est etiam *ἀναγινώσκω*. accipitur enim modo pro ipsa simplici lectione; vt cum dicimus, *is non legit*; modo pro vtroque, i. pro lectione, & pro eorum quæ leguntur perceptione: quo significatu dicimus, *οὐκ ἀνέγνω ὁ δεῖνα Ἀλκαῖον, οὐκ ἀνέγνω Ὅμηρον*. Idem in aliis potest demonstrari. sed locus hic, & constructio, de qua nunc agitur, hoc non postulat. propositum enim nobis est in vni-

οὐχ ἁπλοῦν τι σημαίνει, ὡς οὐκ ἔλαθεν αὐτὸν ἡ φωνή, ἀλλὰ τοιοῦτόν τι, μεταλαβὼν τῆς φωνῆς, συνῆκε καὶ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις πρᾶξιν. φαμὲν δὲ οὕτως, οὐκ ἀκούει ὁ δεῖνα τῶν λεγομένων· τουτέστι, τῆς μὲν φωνῆς μεταλαμβάνει, οὐ μὴν τῶν δι' αὐτῆς λεγομένων. ἔστι καὶ τρίτου, ἡνίκα νοεῖται τὸ, συγκατατίθεται τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις· ἀκούει μου ὁ δεῖνα, ἐπήκοός μού ἐστι· καὶ πάλιν οὐκ ἀκούει· ἐξ οὗ γίνεται τὸ, ἀνήκοός ἐστιν ὁ δεῖνα. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς. ἢ γὰρ κατὰ τὸν πρῶτον λόγον, οὐδὲ τῆς φωνῆς οὐ μετέλαβε, διὰ τὸν ἐπιόντα θόρυβον· ἢ μετέλαβεν, οὐ μὴν τῷ Διομήδει ἐπείσθη, ἀντιστατοῦντος τοῦ θεοῦ. εἰς τοῦτο γοῦν τινες ἀναφέρουσι τὸ, Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει· ἐφ' οὗ δύναται ἀντιπαραιτησάμενος τὸ ἄγαν ἐπαινεῖσθαι, συμπαραιτεῖσθαι καὶ τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι. ἁρμόζει γοῦν τὸ ἐπιφερόμενον πρὸς ἀμφότερα· εἰδόσι γὰρ τι- ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις. (τοι ταῦτα) οὕτως ἔχει τὸ ἀναγινώσκω· ἔσθ' ὅτε ἀκούεται αὐτὸ μόνον ἁπλῆ ἡ ἀνάγνωσις, ἡνίκα καὶ πᾶς φησιν οὐκ ἀνέγνω· ἢ τὸ συναμφότερον αὐτῶν· λέγω δὲ τὸ, ἐν διανοίᾳ καταγίνεσθαι τῶν ποιημάτων. φαμὲν γὰρ, οὐκ ἀνέγνω ὁ δεῖνα Ἀλκαῖον, οὐκ ἀνέγνω Ὅμηρον. Ἔστιν ἐπ' ἄλλων τὸ τοιοῦτον ἐπιδεῖξαι. ὅπερ νῦν οὐκ ἐπιζητεῖ ἡ προκειμένη σύνταξις. προὐθέμεθα γὰρ ἅπαξ, τὰς πλαγίας

γίας συντάξαι τοῖς ῥήμασιν· οὐ μὴν τὰς ποικίλως παρυφισταμένας ἐκ τῶν ῥημάτων. καὶ μὴν οὕτως ἔχει τὸ αὐλῶ ταῖς νυμηνίαις, σαφὲς ὅτι πάλιν φέρεται [ἐπὶ τὴν περιποίησιν τῶν ἀκροωμένων. ἐν μὲν γὰρ τῷ κελαστήματι γίνεται] τὰ τῆς ἐνεργείας, περιποιεῖται δέ γε μὴν τοῖς ἀκροωμένοις.

Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον, ὡς ἔφαμεν, ἔχει καὶ τὰ ἐπὶ τῶν σωμάτων, φέρω σοι, ἄγω σοι πάλιν διαφορᾶς οὔσης τοῦ φέρω σε, καὶ ἄγω σε. ὥστε ὁμολογεῖσθαι ὡς ἅπασα τοιαύτη δοτικὴ συνέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν αἰτιατικὴν, ἣν καὶ ἔξωθεν προσλαμβάνει· ἄγω σοι τὸν παῖδα, φέρω σοι τὸν οἶνον, τέμνω σοι τὸ κρέας· ἀναγινώσκω σοι Ἀλκαῖον, κωμῳδῶ σοι † τοὺς ἐπιτρέποντας. ὧν, ὡς ἔφαμεν, καὶ παθητικαί εἰσι συντάξεις οὐκ ἀπιθάνως, [ὡς] δηλοῖ Ὅμηρος. δοκεῖ δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει τῶν πτώσεων προτίθεσθαι τῆς αἰτιατικῆς· καθότι καὶ ταύτης ἐστὶν ἐμπεριεκτική. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ δοτικὴν φέρεται καὶ τὸ ὑπηρετῶ [σοι,] δουλεύω σοι, ἕπομαί σοι,
ἴσ. εἴκω D. ἀκολουθῶ σοι, ἥκω σοι. τῶν γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐγκειμένων ἐνεργειῶν εἰσι περιποιητικά. τὸ γὰρ δουλεύειν, πάσης ὑπηρεσίας ἐμπεριεκτικόν· ἧς τὰ εἴδη πάλιν ἐπιμεριζόμενα τῇ ἐνεργητικῇ διαθέσει, τὴν ἐνεργητικὴν ἀπαιτεῖ· (ἀπαιτ. κὴν) (πείθω) πείθω σε, λούω σε, νίπτω σε, (ἀνεκπλ. D.) κείρω, κοσμῶ, ἀμῶ, ἀναδῶ, ἀναπλέκω· λαμπρύνω, φαιδρύνω. καὶ τὸ εἴκειν δὲ, (διαθ. D.) πάσης ἀντιθέσεως ἐμπεριεκτικὸν ὄν, καὶ

uersum obliquos casus cum verbis construere, non eorũ varias significationes ex verborum constructione explicare. Quare si eodem modo, vt supra, dicamus, αὐλῶ ταῖς νουμηνίαις, non est dubium quin constructio spectet ad auditorum acquisitionem: actio enim in certã fit personam: acquisitio fit auditoribus.

Non est dissimilis ratio eorum etiam verborum, quæ ad corporis officia referuntur; φέρω σοι, ἄγω σοι: quæ rursus differunt a φέρω σε, & ἄγω σε. Hinc planum fit, quemlibet istiusmodi datiuum continere in se accusatiuũ, quem & assumit extrinsecus; ἄγω σοι τὸν παῖδα, φέρω σοι τὸν οἶνον, τέμνω σοι τὸ κρέας: ἀναγινώσκω σοι Ἀλκαῖον, κωμῳδῶ σοι τοὺς *ἐπιτρέποντας. quorum etiam existunt passiuæ constructiones probabilem in modum; vt planum facit Homerus. In huiusmodi autem constructione casuum, datiuus accusatiuo præponitur; quoniã eum videtur continere. In datiuũ fertur similiter ὑπηρετῶ σοι, δουλεύω σοι, ἕπομαί σοι, ἀκολουθῶ σοι, ἥκω σοι. afferũt enim acquisitionem actionum, quas habent insitas. nam verbum δουλεύειν continet varia ministerii genera: cuius ministerii partes in genus actiuum distributæ, accusatiuum postulant; πείθω σε, λούω σε, νίπτω σε, κείρω, κοσμῶ, ἀμῶ, ἀναδῶ, ἀναπλέκω, λαμπρύνω, φαιδρύνω. Verbum etiam εἴκειν, quia cõtinet quamlibet oppositionem. &

* ἴσ. ἐπιτρέποντας.

ὑποχωρεῖν, eadem ratione in datiuum ferũtur. Quæ etiam ex pari genere ꝓficiscuntur, hoc est, quæ in duabus personis idem habẽt genus, cum datiuo congrue construuntur: vt μάχομαί σοι, παλαίω σοι, γυμνάζω σοι, γυμνάζομαί σοι, ἱππάζομαι, ἀνθίσταμαι, μονομαχῶ, παγκρατιάζω. Quod autẽ verba istiusmodi cõstrui debeant cum obliquo, nemini dubium est. continent enim vim transitiuam (quemadmodũ supra diximus) in personam suppositam, quæ fateri potest actionem quæ in se transmissa est. nam παλαίειν, παγκρατιάζειν, intelligitur de duabus personis animatis: actio tamen quæ potior est, & quæ accusatiuum exigit, in vna tantum versatur persona, quæ ex nominatiuo afficitur, & tamen non afficit alteram, vt facit δαίρω σε, τύπτω σε, παίω σε. qui enim sic pronuntiat, non fatetur genere contrario se cædi. Ergo verba proposita superius, nihil tale præ se ferũt: & propterea nimirum accusatiuum nõ recipient: quod si facerent, haberent etiam genus passiuum, quo altera persona aduersarii se pati fateretur. Cur igitur in datiuum concessit? quia genitiuus etiam in genus passiuum distribuitur. Ergo hæc constructio ab vtroque isto casu abstinebit; neque alium admittet casum quam datiuum solum: vnde fiet vt genus passiuum acqui-

τὸ ὑποχωρεῖν πᾶσι τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰς δοτικὴν κατήντησε. καὶ τὰ ἐξ ἴσης διαθέσεως ἀναγόμενα, τουτέστι τὰ ἐν δυσὶ προσώποις τὴν αὐτὴν ἔχοντα διάθεσιν, τὸ κατάλληλον ἐν δοτικῇ καταγίνεται· ὡς ἔχει τὸ μάχομαί σοι, παλαίω σοι, γυμνάζω σοι, γυμνάζομαί σοι, ἱππάζομαι, ἀνθίσταμαι, μονομαχῶ, παγκρατιάζω. καὶ ὅτι μὲν ἔδει τὰ τοιαῦτα ἐπὶ πλαγίαν φέρεσθαι, πρόδηλον· εἴχετο μὲν τῆς διαβιβαστικῆς διαθέσεως ἐπὶ πρόσωπον ὑποκείμενον, ὡς κατ᾽ ἀρχὰς εἴπομεν, δυνάμενον ὁμολογῆσαι τὴν εἰς αὐτὸ χωρήσασαν διάθεσιν. νοεῖται γοῦν ἐπὶ δύο ἐμψύχων τὸ παλαίειν, τὸ παγκρατιάζειν· ἀλλ᾽ οὖν γε ἡ μεγίστη ἐνέργεια, ἀπαιτητικὰ αἰτιατικὴν, εἰς ἓν μόνον καταγίνεται, τὸ διατίθεσθαι ἐξ εὐθείας· μὴ μέντοι προσδιατιθέναι, ὡς ἔχει τὸ δαίρω σε, τύπτω σε, παίω σε. ὁ γὰρ οὕτως ὁρειζόμενος, οὐχ ὁμολογεῖ τὸ ἀντιπαίεσθαι. οὐ δὴ οὖν τὰ προκείμενα ῥήματα τὸ τοιοῦτον ἐπηγγείλατο. καὶ σαφὲς ὅτι ἕνεκα τούτου οὐδὲ ἐπιδέξεται αἰτιατικήν. ἣν γὰρ εἴχετο μὲν ἡ διάθεσις αὐτὴ, ἐκ τοῦ ἑτέρου προσώπου, τὸ ἀντιπείσεσθαι τὸν παγκρατιάζοντα. τί οὖν εἰς δοτικὴν ἐχώρησεν; ὅτι καὶ ἡ γενικὴ ἐμερίζετο εἰς παθητικὴν διάθεσιν. ἀποστήσεται ἄρα ἀμφοτέρων τῶν πτώσεων ἡ τοιαύτη σύνταξις, καὶ οὐκ ἄλλην ἐπιδέξεται ἢ μόνον τὴν δοτικήν· ἐξ ἧς καὶ ἀνέφικτον τὸ ἀντιπαρειποιοῦ-

Marginal notes: ἢ ὑπέργιαν — σφοδρὰ D. — δευτέρου D. — μόνην οὐκ αἰέφικτον Soph.

γρ. μ. D. περιποιούμενον τῶν διαθέσεων. ἔστι μοναδικὴ μὲν διάθεσις ἡ γυμνάζω σε· ἀντιπεριποιουμένη δὲ ἐκ τοῦ ἴσου, ἡ γυμνάζομαί σοι· ἱππάζω σε· ἐξ ἧς τὸ παθητικόν, ἱππάζομαι ὑπὸ σοῦ. καὶ πάλιν τὸ ἰσ. αὐτῷ παγόμενον, P. αἰτιοπεριποιουμένου ἐκ τοῦ ἴσου D. ἐξ ἴσου ἀναγόμενον, ἱππάζομαί σοι. πλεῖστα καὶ εἰς τὸ τοιοῦτόν ἐστι παραθέσθαι· ἅπερ παραπεμπτέον. οὕτως (οἶμαι) ἔχει καὶ τὸ πείθομαι ὑπὸ σοῦ· καὶ οὐκ ἄλλο τι σημαίνει τὸ πείθομαί σοι, ἢ τὴν ἐξ ἀλλήλων πρὸς ἀλλήλους γινομένην πεισμονήν. Ἔστι καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου, τὸ μέλει καὶ μεταμέλει [δοτικῇ συντασσόμενα· ὡς ἔχει τὸ μέλει] Τρύφωνι· καὶ ἔτι μεταμέλει. ἅπερ παρὰ τὴν τῶν ἄλλων ῥημάτων σύνταξιν ἐξήλλακται (καθὸ πάντα μὲν εὐθεῖα συντάσσονται) μόνῃ, ὡς Θέων ἢ D. περιπατεῖ· ἢ καὶ συντείνει πλαγίᾳ· περὶ ἧς καὶ τὴν σύνταξιν ἐποιησάμεθα. οὐ μὴν τοῖς προκειμένοις τοιοῦτον σύνεστι. μεταμέλει γὰρ Σωκράτει, καὶ ἔτι μέλει· τῆς ὀρθῆς οὐ συνούσης· διὸ καὶ παρασυμβάματα αὐτὰ ἐκάλεσαν οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς· τῶν ἄλλων ῥημάτων κατὰ τὰς συμβαινούσας διαθέσεις, παρ' αὐτοῖς συμβαμάτων προσαγορευομένων, ἢ καὶ ἔτι κατηγορημάτων. καὶ τὸ μὲν ἀπαρτίζον τὴν διάνοιαν, παρασύμβαμα· λέγω δὲ, μέλει Σωκράτει· τὸ δὲ ἐνδέον, ἧττον ἢ π. Soph. ἧττον παρασύμβαμα· λέγω δὴ τὸ μέλει καὶ μεταμέλει· ὅπερ ἐπινοῶ καὶ αὐτὸ τῇ παρυφισταμένῃ κατὰ τοῦ πρ. ἀναδέχεσθαι νοουμένην εὐθεῖαν, τὴν κατὰ τοῦ παρυφισταμένου πράγματος ἐν τῷ μέλει.

sitiuum formari nequeat. Est igitur genus solitarium, γυμνάζω σε: acquisitiuum autem eiusdem generis, γυμνάζομαί σοι: ἱππάζω σε, vnde passiuum ἱππάζομαι ὑπὸ σοῦ: & viceuersa ἱππάζομαί σοι, quod ex pari genere proficiscitur. Possem proferre plurima huiusmodi exempla, quę tamen in præsentia prætermittenda duxi. Tale est (puto) illud etiam, πείθομαι ὑπὸ σοῦ: neq; aliud quidpiam significat πείθομαί σοι, quam mutuum consensum. Est etiam in tertia persona μέλει & μεταμέλει: quæ cum datiuo construuntur: quale est, μέλει Τρύφωνι, & μεταμέλει. quæ diuersam ab aliis verbis constructionem habent. nam alia omnia, aut cum nominatiuo tantum construuntur, vt Θέων περιπατεῖ: aut cum obliquo etiam sociantur; de cuius constructione simul supra egimus. In prædictis autem, nullus eiusmodi rectus est. dicimus enim μεταμέλει & μέλει Σωκράτει, sine nominatiuo. itaque Stoici ea vocarunt παρασυμβάματα, hoc est minus quam dignitates vel congruitates; cum tamen cetera verba in suo quodque genere συμβάματα, hoc est dignitates vel congruitates, appellauerint; vel etiam κατηγορήματα: & quod habet sensum absolutum, παρασύμβαμα: vt μέλει Σωκράτει: quod autem caret absolutione, ἧττον παρασύμβαμα vocauerint, μέλει inquam. quod & ipsum equidem statuo recipere nominatiuum subintellectum de re quæ verbo μέλει est finitima.

Licet autem hoc sic probare. μέλει, omnium concessu, personæ tertię est. dubium vero non est, a prima & secunda eam proficisci, a μέλω (inquã) & μέλεις. quod si datur, vt primæ & secundæ personæ cõstructio, ad tertiam quoque perueniat, suis (inquam) casibus & numeris, vt in hoc verbo, ἐγὼ φροντίζω, σὺ φροντίζεις, ἐκεῖνος φροντίζει: dabitur idem etiam in verbo μέλω. inuenitur certe ἐγὼ μέλω σοι, cum nominatiuo & datiuo: & σὺ μέλεις μοι. Hoc ergo exiget in constructione tertiæ personæ; in illa (inquam) μέλει Σωκράτει, nihil aliud quam rei verbo finitimæ nominatiuũ subintellectum; qui est huiusmodi, μέλει τὸ φιλοσοφεῖν Πλάτωνι, hoc est φροντίδα Πλάτωνι ἐμποιεῖ ἡ φιλοσοφία, *curam affert Platoni philosophia*: μέλει Θέωνι τὸ πλουτεῖν, ὁ πλοῦτος φροντίδα ἐμποιεῖ Θέωνι. Est igitur tenẽdum illud, μέλει Σωκράτει habere nominatiuũ in re subaudita. Causa igitur cur solum μέλει sumatur, est, quod potest quamlibet rem ei accedentem recipere. & iccirco μέλει Θέωνι, suam habere absolutionem videtur; quoniam quælibet res, quæ verbo adiũgi possit, subauditur in vniuersum de quolibet verbo, quod cum ea re iungitur; sicuti diximus verbum μέλει sumi. Ac de constructione verborum cum obliquis, quam nobis explicandam proposueramus, satis dictum. Illud vero minime

παρὸν δὲ τὸν λόγον οὕτω πιστώσασθαι· δίδοται ὅτι τὸ μέλει ῥῆμα τρίτου προσώπου ἐστί· καὶ σαφὲς ὅτι ἐκ πρώτου καὶ δευτέρου γεγεννημένον, λέγω τοῦ μέλω, μέλεις. οὐ δέδοται τὰ τῆς συντάξεως (εἰ δὲ δέδοται) τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, μετεῖναι καὶ ἐπὶ τὸ τρίτον· λέγω κατὰ πτώσεις καὶ τοὺς ἀριθμούς· ὡς ἐπὶ τοῦ ἐγὼ φροντίζω, σὺ φροντίζεις, ἐκεῖνος φροντίζει· δοθήσεται καὶ ἐπὶ τοῦ μέλω. ἔστι γοῦν τὸ ἐγὼ μέλω σοι, ἐν εὐθείᾳ καὶ δοτικῇ· καὶ ἔτι σὺ μέλεις ἐμοί. ὅπερ ἀπαιτήσει κατὰ τὴν σύνταξιν ἐν τρίτῳ, ἐν τῷ, μέλει Σωκράτει, οὐ κατ' ἄλλο τι, ἢ τὸ (οὐκ ἄλλο τι) παρυφιστάμενον πρᾶγμα ἐν εὐθείᾳ νοούμενον. [τοιοῦτο γάρ ἐστι τὸ νοούμενον,] μέλει τὸ φιλοσοφεῖν Πλάτωνι, φροντίδα Πλάτωνι ἐμποιεῖ ἡ φιλοσοφία· μέλει Θέωνι τὸ πλουτεῖν, ὁ πλοῦτος φροντίδα ἐμποιεῖ Θέωνι τοῦ πλουτεῖν. χρὴ οὖν νοεῖν, ὅτι τὸ, μέλει Σωκράτει, ἐν τῷ ὑπακουομένῳ πράγματι τὴν εὐθεῖαν ἔχει. ἔστι γοῦν τὸ αἴτιον τοῦ, τὸ μόνον τὸ μέλει παραλαμβάνεσθαι, (ἴσ. παν D.) τὸ δεκτικὸν αὐτὸ εἶναι παντὸς τοῦ ἐπισυμβαίνοντος πράγματος. διὸ τὸ, μέλει Θέωνι, ἔδοξεν ἐν αὐτοτελείᾳ καθεστάναι· παντὸς τοῦ παρυφισταμένου πράγματος κοινῶς ὑπακουομένου, περὶ παντὸς ἐπισυμβαίνοντος· ὡς ἔφαμεν τὸ μέλει ῥῆμα παραλαμβάνεσθαι. Καὶ τοσαῦτα ἔχομεν φάναι περὶ ἧς προεθέμεθα ἐκθέσθαι συντάξεως τῶν ῥημάτων πρὸς τὰς πλαγίας· ἐκείνου

προδήλου

περὶ δὲ ἤδη καθεστῶτος, ὡς οἱ διάφοροι χρόνοι ἐν τῇ κλίσει, καὶ ἔτι τὰ διάφορα πρόσωπα, καὶ αἱ ὑπόλοιποι ἐγκλίσεις, τῆς αὐτῆς συντάξεως ἔχονται). τὸ [τε] γὰρ τέμνοιμι, εὐκτικὸν ὄν, πάλιν ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται· κἂν προστακτικὸν ᾖ, κἂν ἀπαρέμφατον, κἂν ὑποτακτικόν· κἂν παρῳχημένου χρόνου, κἂν μέλλοντος· λέγω κατὰ τὰς ἐνεργητικὰς διαθέσεις. ἔστι καὶ εἰς τοῦτο πάμπολλα παραθέσθαι. ἀλλ' οὐδὲ αἱ μετοχαὶ τὸ τοιοῦτον ἀποκλίνουσι, κἂν ἀποβάλωσι τὸν τῶν προσώπων μερισμόν, τάς τε παρεπομένας ψυχικὰς διαθέσεις τοῖς ῥήμασιν. ὡς γὰρ προείπομεν, ἐπὶ τὰς αὐτὰς πτώσεις φέρονται· καίτοι τῶν ἄλλων πτωτικῶν, λέγω δὲ τῶν ἀπὸ ῥήματος γινομένων, οὐκ εἰς τὸ αὐτὸ τῆς συντάξεως φερομένων. ἔστι μὲν γὰρ τὸ κόπτω τοῦτον, οὐ μὴν τὸ κοπεὺς τοῦτον, κοπεὺς δὲ τούτου· [καὶ αὐλῶ μὲν τοῦτον, αὐλητὴς δὲ τούτου· γυμνάζω τοῦτον, γυμναστὴς δὲ τούτου.] δι' οὗ δείκνυται ὅτι πάντα μὲν ἐπὶ γενικὴν φέρεται τὰ πτωτικά, οὐ μὴν τὰ ἐν μετοχῇ γινόμενα. συντάξεως γὰρ τῆς αὐτῆς ἔχεται τοῖς ῥήμασι· καὶ διὰ τοῦτο συνέχεται τοῦ, ἔτι ῥήματος μετέχειν ἰδιότητος. γυμνάζων γὰρ τοῦτον, καὶ αὐλῶν τοῦτον. τὸν τοιοῦτον λόγον ἀκριβέστερον ἐξεθέμεθα ἐν τῷ Περὶ μετοχῆς ὑπαγορευομένῳ.

obſcurum eſt, diuerſa tempora inclinata, diuerſas perſonas, & diuerſos modos, eādem ſequi conſtructionem. nam τέμνοιμι, quamquam ſit optatiuum; tamen cum accuſatiuo etiam ipſum conſtruitur. idem faciet, ſi fuerit imperatiuum, aut ſubiunctiuum, aut infinitum. Eadem erit ratio diuerſorum temporum; ſiue fuerit verbum præteriti, ſiue futuri, in actiuo (inquam) genere. Perplura huius etiam rei exempla poſſunt afferri. Quin participia quoque hanc rationem nō recuſant; quamquam distinctione perſonarū & modis carent. cum iiſdem enim caſibus (vt antea iā diximus) conſtruuntur: quamquam alia caſualia, quæ a verbis (inquam) deriuantur, non eandem ſui verbi retinent conſtructionem. nam inuenitur κόπτω τοῦτον, at non ita κοπεὺς τοῦτον, ſed κοπεὺς τούτου. & αὐλῶ τοῦτον, ſed αὐλητὴς τούτου. γυμνάζω τοῦτον, ſed γυμναστὴς τούτου. Hinc planū fit, omnia caſualia ferri ad genitiuum; excepto participio, quod ſui verbi conſtructionem ſequitur: atque ideo ſequitur ſimul verbi proprietatem. dicimus enim γυμνάζων τοῦτον, & αὐλῶν τοῦτον. Sed hanc totam rationem accuratius expoſuimus in libro cui eſt inſcriptio De participio.

APOLLONII ALEXANDRINI DE *constructione Liber quartus, qui est De præpositionibus & aduerbiis.*

1. Præpositiones non suo loco positas ad alias orationis partes, recte mutare tenorem.

SVPERIORE libro, qui est tertius totius huius disputationis, absoluimus verborum constructiones. Iam ad constructiones præpositionum veniendum est; quæ demonstrationem quam accuratissimam postulant: quoniam hæ particulæ in nonnullis partibus orationis, speciem compositionis, in aliis speciem appositionis præbent: quamquam interdum tenorum proprietate non adiuuantur: sicuti facit orationis partium maxima pars; quæ vnico tenore, vnicam esse dictionem, & vnam orationis partem, indicat; gemino vero vnicuique parti attributo, duas demonstrat esse dictiones. nam Διὸς κόρος, si tenorem habeat in penultima, habebit genitiuũ seorsum intellectum, & erit idem ac Διὸς υἱός: at si tenorẽ habeat in antepenultima, erit simile istis Διόγνητος, Διόδοτος. preterea οὖ νοῶ, si duos habeat circumflexus, aduerbii & verbi appositionem fatetur: & Ἕλλης πόντος, si acutum habeat in prima syllaba; &

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ βιβλίον τέταρτον, τὸ περὶ τῶν προθέσεων καὶ ἐπιρρημάτων.

α΄. Ὅτι παρὰ τὰ ἄλλα μέρη, παρὰ τάξιν τιθεῖσαι αἱ προθέσεις, δεόντως μετατιθέασι τὸν τόνον.

ΜΕΤΑ τὰς τῶν ῥημάτων συντάξεις, ἃς ἐν τῷ πρὸ τούτου ἀνεπληρώσαμεν, ὄντι τρίτῳ τῆς ὅλης πραγματείας, μέτιμεν. ἐπὶ τὰς τῶν προθέσεων συντάξεις, δεομένας ἀποδείξεως πάνυ ἀκριβεστάτης· καθὸ δοκεῖ τὰ μόρια, οἷς μὲν μέρεσι τοῦ λόγου, δόκησιν παρέχειν συνθέσεως· οἷς δέ, παραθέσεως· ἔσθ' ὅτε οὐ βοηθούμενα τόνων ἰδιώμασι· καθάπερ τὰ πλεῖστα τῶν μερῶν τοῦ λόγου, διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ τόνου, τὸ μοναδικὸν τῆς λέξεως ὑπαγορεύει, τουτέστι, τὸ ἓν μέρος λόγου εἶναι. ἢ διὰ τῆς μονῆς τοῦ τόνου τῆς καθ' ἕκαστον μόριον, τὸ δισσὸν ἐμφαίνει τῶν λέξεων. τὸ γὰρ Διὸς κόρος, παροξυνόμενον μέν, τὴν γενικὴν ἰδίᾳ νοουμένην ἔχει, ὅμοιον ὂν τῷ Διὸς υἱός· προπαροξυνόμενον δέ, ὅμοιόν ἐστι τῷ Διόγνητος, Διόδοτος. τό τε οὖ νοῶ, δύο ἔχον περισπωμένας, ὁμολογεῖ τὴν ἐξ ἐπιρρήματος καὶ ῥήματος παράθεσιν· καὶ τὸ Ἕλλης πόντος, κατὰ τὴν ἀρχὴν ἔχον τὴν ὀξεῖαν, καὶ

ἴσ. προπαροξυνόμενον

τὸ ἐμοῦ

τὸ ἐμοῦ αὐτοῦ, εἰ δὶς ἔχοι τὴν περισπωμένην. Ταῦτα γὰρ, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ἄπειρα ὄντα, συνελθόντα μὲν κατὰ τὸν λόγον τῆς συνθέσεως, ἕξει καὶ τὸν τόνον συνηρτημένον· οὐχ οὕτω δὲ ἔχοντα, καὶ τὰ τοῦ τόνου ἕξει ἀσυνέλευστα. καθάπερ δὲ εἴπομεν ἐν τῇ καθ' ἕκαστον μόριον μονῇ τοῦ τόνου, τὸ κατὰ παράθεσιν ὁμολογεῖ. Τὸ δὲ καταγράφω, εἴτε δύο μέρη λόγου εἰσὶν, εἴτε ἕν, οὐκ ἐνδείκνυται διὰ τῆς τάσεως. Καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, τὸ ἀποίκου, καταφέροντος, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, τῆς αὐτῆς ἔχεται ἀμφιβολίας, ἀποψέ, ἀπόδις· καὶ ἐπὶ τῶν συνδέσμων, καθότι, διότι· δεδείξεται γὰρ ὅτι ἔγκεινται αἱ προθέσεις· ἄλλα πλεῖστα. Ὑπὲρ ὧν τῆς ἀκριβείας προθυμούμεθα ἐκθέσθαι. Καὶ ὑπὲρ ἐνίων μορίων· ἀλλ' ἤδη οὐκ ἔνεστιν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μορίων ἐπιστῆσαι, μήτε

ἰσ. ὄντων κατὰ παράθεσιν προθετικῶν ὄντων, μήτε κατὰ σύνθεσιν· ὡς ἐπ' ἀντωνυμιῶν τῶν τῆς εὐθείας ἁπασῶν· ὧν καὶ τὸ αἴτιον τῆς ἀσυνταξίας, παραθησόμεθα κατὰ τὸν προσήκοντα λόγον. Πρὸ μέντοι τῆς κατὰ μέρος αὐτῶν συντάξεως, οὐκ ἄχαρι ἔγωγε ὑπολαμβάνω, ἐκθέσθαι περὶ τῶν ἠπορημένων ἐν τοῖς μορίοις. οὐ γάρ (φασι) δεόντως τὰ τοῦ τόνου ἀμείβεται εἰς ὀξεῖαν τά-

ἐπεὶ τὰ σιν, ἐπὶ τῇ τῆς συντάξεως ἐναλλαγῇ, τουτέστιν, ἐπειδὴ, προθέσεις οὖσαι,

κατ' μὴ ἀναδέξωνται τὸ προκεῖσθαι, καὶ τὰ

ἐμοῦ αὐτοῦ, ſi duos habeat circumflexus. Hæc enim & eorũ ſimilia, quæ infinita ſunt, ſi coeãt in vnum, ſicuti compoſitionis ratio poſtulat, habebunt etiam tenorem in vnum connexum: ſi non coeant, tenores etiam habebunt ſeiunctos. Sed cũ in vnaquaque orationis parte tenor (ſicut diximus) remaneat, tum appoſitionem præ ſe ferunt. At καταγράφω, vna ſit orationis pars, an duæ, vnico tenore non indicat: & iis ſimilia, ἀποίκου, καταφέροντος, omnia huiuſmodi in eandem dubitationem incidunt: ἀποψέ, ἀπόδις: & in coniunctionibus, καθότι, διότι: (nam demonſtrabimus, præpoſitiones cõtineri iis particulis) alia deniq; plurima; de quorum exquiſita ratione explicanda iam ſtatuimus, atque etiam de nonnullis aliis particulis. quamquam de his particulis quærendũ iam non eſt, quæ neq; per appoſitionem, neq; per compoſitionem præponuntur, ſicut in nominatiuo omnium pronominum. Sed cauſam, cur iſtæ particulæ nõ ita aut componantur, aut apponantur, ſuo aperiemus loco: iam vero, antequã ad ſingulas conſtructiones præpoſitionum veniam, non alienũ eſſe exiſtimo, ſi, quæ dubitantur in iis particulis, expoſuero. Negant enim nonnulli, tenorẽ præpoſitionum recte mutari in acutum, cum mutatur cõſtructio: hoc eſt, dum, præpoſitiones cũ ſint, tamen in conſtructione non

præponuntur. nam ceteræ partes orationis, mutato ordine, tamen nõ mutant continuo tenorem. adde, quod inuersio non omnibus æque accidit: siquidem nõ omnes mutato ordine, tenorem simul mutãt. præterea, cur potius hæ mutant locum, quam eæ partes quæ sequũtur eas? nam illud, ἔπλυσε πολὺ κάτα, exigit lectionem illam congruam κατέπλυσεν: in quo non magis præpositio, quam verbũ, mutat locum: item illud, Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι, &c alia eiusdem generis. Ceterum ad istam quæstionem simplex est responsio: dubium nõ est (sicuti iam superius demonstrauimus) has particulas, de quibus agitur, pro, ter præcipuam constructionem, qua videlicet præponuntur, nomen inuenisse. quas propterea προθετικοὺς συνδέσμους Stoici appellabãt. iudicarunt enim se rectius facturos, si nomen ex præcipua constructione potius imposuissent, quã ex earum vi & potestate; sicut coniunctiones habent continuatiuæ, copulatiuæ, ac reliquæ. Porro ceteræ partes orationis nõ sunt nactæ præcipuam constructionem, in qua, quod esset trãspositum, indicaret transpositionem: quæ certe vnicam positionem sortitæ sunt, sedem non mutant, vt ancipitem vim & naturam obtineant; sicut in coniunctionibus ἤτοι coniunctio semper præponitur,

Od. α.

τῆς συντάξεως. οὐ γὰρ δὴ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, ἀμείψαντα τὴν τάξιν, ἀμείβει καὶ τὴν τάσιν, πρὸς τὸ μὴ διεξωμαλίσθαι τὰ τῆς ἀναστροφῆς· εἴ γε οὐχ ἅπασαι [μεταλεχθεῖσαι τῆς τάξεως, μετατίθενται καὶ τοῦ τόνου. τί δὲ μᾶλλον αὗταί εἰσιν αἱ] μετατιθέμεναι, ἤπερ τὰ μόρια πρὸς αὐτὰς ἤρτηντο; τὸ γὰρ ἔπλυσε πολὺ κάτα, ἀπαιτεῖ τὸ κατέπλυσεν ἐν καταλληλότητι. καὶ οὐ μᾶλλον ἡ πρόθεσις μετατίθεται, ἤπερ τὸ ῥῆμα, Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι [καὶ] τὰ τούτοις ὅμοια. Καὶ πρὸς μὲν τὸ τοιοῦτον ἁπλῆ ἡ ἀπόλυσις· ὡς ἤδη ὁμόλογόν ἐστι· καθάπερ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἀπεδείξαμεν, ὡς τὰ προκείμενα μόρια διὰ τῆς ἐξαιρέτου συντάξεως, λέγω τῆς προθετικῆς, τὴν ὀνομασίαν ἀπηνέγκατο. ἔνθεν γὰρ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς, προθετικοὺς ἐκάλουν συνδέσμους τὰς προθέσεις· ἄμεινον ἡγησάμενοι ἀπὸ τῆς ἐξαιρέτου συντάξεως τὴν ὀνομασίαν θέσθαι, ἤπερ ἀπὸ τῆς δυνάμεως· καθάπερ οἵ τε συναπτικοί, καὶ συμπλεκτικοί, καὶ οἱ ὑπόλοιποι. οὐ δὴ οὖν τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, ἐξαιρέτου συντάξεως ἔτυχεν, ἵνα πρὸς τὸ καταπιθέμενον κατηγορῇ καὶ τῆς μεταθέσεως. τὰ γοῦν θέσιν εἰληχότα μοναδικὴν, οὐδὲ μετατίθεται τῆς τάξεως, ἵνα καὶ τῆς ἀμφιβολίας ἐπικοινωνήσῃ· ὡς ἐπὶ συνδέσμων μὲν, ὁ ἤτοι, προτακτικὸς,

ἴσ. τὸ μὴ διεξομαλίσαι

ἤπερ τὰ μόρια ἃ πρ. ας Soph. ἤπερ ἃ μ

ἴσ. τὸ μεταπιθέμενον

καὶ οὔποτε ὑποτακτικός· ἐπεὶ δὲ ῥημάτων, τὰ καλούμενα ὑποτακτικὰ ῥήματα, οὔποτε χωρὶς ὑποταγῆς ἐστι, τῆς τάξεως τῶν ἐπιζευκτικῶν συνδέσμων. ἀλλ' οὐδὲ αἱ καλούμεναι ἐγκλιτικαὶ ἀντωνυμίαι, δίχα μορίων λέγονται τῶν πρὸς ἃ ἐγκεκλιμέναι εἰσί, τίμησόν με, δός μοι. οὐδὲ γὰρ παραδεκτέος ἐκεῖνος ὁ λόγος, ὁ εἰρημένος ἐν τῷ Περὶ ἄρθρων Τρύφωνος, ὡς τὰ ὑποτακτικά ποτε ἄρθρα προτακτικὰ γίνονται, ὡς ἐν τῷ, ὃς ἂν ἔλθῃ, μεινάτω με. τίνος γὰρ πτωτικοῦ προετάγη; † πῶς δέ γε ὑποτακτικὸν τὸ τοιοῦτον ἄρθρον, οὐχ ἂν ἁπλοῦν τὸ προκείμενον ὄνομα, τοὐναντίον δὲ ἀοριστούμενον κατ' ἀρχὴν τῶν λόγων; οὐ μὴν μόνον, ἀλλ' οὐδὲ ἐν πτωτικῷ τὸ ὅστις. ἐχρῆν γὰρ καὶ τῶν ἄλλων πτωτικῶν καὶ μὴ ἀοριστουμένων, ἐν οἷς καὶ αὐτὸ συναοριστοῦται πλέον τοῦ τίς· ὅπερ ἐναντιώτατόν ἐστι τῶν ἄρθρων. τὰ γὰρ ἀοριστωδῶς ποτε νοούμενα, ἡ τοῦ ἄρθρου παράθεσις ὑπὸ ὁρισμὸν τοῦ προσώπου ἄγει· ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο, τὸν ποιητὴν ἐθαύμασα. αἱ οὖν προθέσεις, οὐ κατάρξασαι τῶν λέξεων, ὁμόλογον ἔχουσι τὴν μετάθεσιν [κτ'] τὰ δευτερεύοντα, ἢ μετατιθέμενα [κτ'] τὴν ἀρχήν. πάλιν γὰρ αὗται, δεύτεραι γινόμεναι, καὶ τῆς δευτέρας τάξεως στερούμεναι, ὁμολογοῦσι μετατεθεῖσθαι.

numquam subiicitur: in verbis cõtra, subiunctiua numquam nisi subiecta coniunctionibus quæ dicuntur ἐπιζευκτικοί, reperiuntur. Pronomina etiam quę enclitica vocantur, non proferuntur sine iis partibus orationis in quas inclinantur: τίμησόν με, δός μοι. nam non est audiendus Trypho, qui dixit in libro De articulis, subiũctiuos articulos interdum fieri præpositiuos; vt in illo, ὃς ἂν ἔλθῃ, μεινάτω με. cui enim casuali præponitur articulus ille ὅς? aut quî subiunctiuus fuerit eiusmodi articulus simplex sine antecedente nomine, contra vero infinite positus in principio orationis: immo non modo solus, sed etiam coniunctus cum casuali τις, ὅστις, poterit esse subiũctiuus. ita enim oporteret eum pręponi ceteris etiã casualibus, quæ non sunt infinita adde quod ipse articulus ὅς, est magis infinitus quam nomẽ τις: hæc autẽ vis infiniti, est maxime contraria articulis: immo quę infinite accipiuntur, iis si apponatur articulus, facit vt persona definiatur; ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο, τὸν ποιητὴν ἐθαύμασα. Quare præpositiones, nisi prępon antur dictionibus, transpositionem præ se ferunt in constructione earum partium quæ aut in media sunt oratione, aut in principio transponuntur. nã postpositæ, & suo ordine priuatæ, fatentur se esse trãspositas.

2, Præpositiones mutare sedem, non eas partes quibuscumque sunt coniunctæ.

Ridiculū ergo est (vt mea fert opinio) quærere vtrum istæ transponātur, an partes quæ eas subsequūtur. Dicendum etiam est de tenore, qui in præpositionibus mutatur, in aliis quoque partibus orationis esse quædam eximia accidentia, quæ non conueniunt cum aliis, atque ita dubitationem afferunt. Hoc licet videre in particulis encliticis, & in nominibus interrogatiuis, quæ grauantur; & in infinitis, quæ acuūtur. Ergo non fuerit inconcinnum, si præpositio etiam duos habeat tenores: id quod est cōmune etiam pronominibus; quæ inclinata, grauantur; nō inclinata, rectum tenorem habent. ἡ positum in principio, & in media oratione, cū expletiuum est, circūflectitur: ἡ in principio orationis circumflexum: at non ita in media constructione; vt in illo, *τὴν δὲ σὺ νόσφιν ἀπ᾽ ἄλλων· ὅτι ἢ κάλλιον ἢ κατὰ Ξαίθιππον*. Afferrem alias quoque partes orationis, nisi existimarem hæc exempla sufficere. Sed fortasse recte, & non sine ratione, duplex tenor præpositionibus accidit. nā ceteræ partes orationis vnicam habent constructionem, quam sequuntur; vt aduerbia; quæ, etsi plures aliæ orationis partes interiectæ fuerint, tamē sequuntur verba; articuli, casualia; nomina vero, verba, quibuscum iungūtur. Quinetiam ipsa verba recurrunt

β´, Ὅτι αὗταί εἰσιν αἱ μετατιθέμεναι, καὶ οὐ τὰ συνηρτημένα πρὸς αὐτάς.

Γελοῖον οὖν μοι δοκεῖ τὸ ζητεῖν, πότερον αὗταί εἰσιν αἱ μετατιθέμεναι, ἢ τὰ ταύτῃ δευτερεύοντα μόρια. ἔστι δὲ καὶ περὶ τῆς ἀμειβομένης τάσεως κατὰ ταύτας φάναι, † ὡς ἐν ἄλλοις μέρεσι τοῦ λόγου ἐξαίρετά τινα παρέπεται· ἃ οὐ πάντως συμφερόμενα τοῖς ἄλλοις, ἀπορίαν καταστήσεται. ὥς γε ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐπὶ τῶν ἐγκλιτικῶν μορίων· καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν πυσματικῶν, κατὰ βαρεῖαν τάσιν· καὶ τῶν ἀορίστων, κατ᾽ ὀξεῖαν. οὐ δὴ οὖν ἀπᾷδον τὸ τὴν πρόθεσιν διχοτονεῖν· ὅπερ ἐπικοινωνεῖ καὶ ἀντωνυμίαις, ἐγκλινομέναις καὶ ὀρθοτονουμέναις. τὸ ἡ, ἐν ἀρχῇ τιθέμενον, καὶ ἐν μέσῃ λέξει, καθὸ παραλαμβάνεται παραπληρωματικῶς· τὸ ἡ περισπώμενον μὲν κατ᾽ ἀρχὴν τῶν λόγων, οὐ μὴν κατὰ τὰς ὑποτακτικὰς συντάξεις, ὡς ἐν τῷ, τὴν δὲ σὺ νόσφιν ἀπ᾽ ἄλλων· ὅτι ἢ κάλλιον, ἢ κατὰ Ξαίθιππον. ἔστι καὶ ἄλλα ἐπινοῆσαι μόρια. Μήποτε δὲ καὶ δεόντως τὸ διπλοῦν τοῦ τόνου παρέπεται. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, μίαν ἔχει σύνταξιν, ἐφ᾽ ἣν καὶ φέρεται· ὡς τὰ ἐπιρρήματα ἔπεισι τοῖς ῥήμασι, κἂν μεταξὺ μέρη λόγου πλείονα πίπτῃ· τὰ δὲ ἄρθρα, ὡς τὰ πτωτικά· τά τε ὀνόματα, ἐπὶ τὰ συνόντα τῶν ῥημάτων· καὶ αὐτῶν τῶν ῥημάτων ὑποστροφὴν ποιουμένων, ὡς πρὸς

Margin: ἴσ. ταύταις · διὸ νῦν · ἴπτῃ · ἴσ. εἰς D.

ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα, ἢ πρὸς τὰ ἀντωνυμικά· ἅπερ πάλιν ἀντὶ ὀνομάτων παραλαμβάνονται)· αἱ μέντοι προθέσεις, δύο συντάξεις ἀναδεξάμεναι, τήν τε πρὸς τὰ ὀνόματα, καὶ ἔτι πρὸς τὰ ῥήματα, δεόντως παρεδέξαντο) καὶ τὸ ἐναλλασσόμενον τοῦ τόνου· ὅπερ ὑποστρεφόμενον διὰ τῆς τάσεως, συσσημαίνει καὶ τὸ ἀναβιβαζόμενον τῆς προθέσεως ἐπὶ τὴν δέουσαν σύνταξιν τῆς προθέσεως. τὸ γὰρ, Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι, διὰ τοῦ ἀρχικοῦ τόνου, λέγω τῆς ἀναστροφῆς, συσσημαίνει καὶ τὸ ἀναβιβαζόμενον τῆς προθέσεως· οὐχ οὕτω δὲ [ἔχον,] σύνταξιν τὴν ἐπὶ [τὸ] ῥῆμα παραδέχεται). καὶ ἕνεκα τούτου εὐπαράδεκτος καὶ ἡ δισσὴ τάσις τῶν προθέσεων. ὁ αὐτὸς λόγος κἀπὶ τοῦ, εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱόν· Καὶ γὰρ ὅτε πρόπεσον ἐμοῖς ἔπι δέλτον ἔθηκε γούνασι. καὶ ἔτι ἐν ὀνόμασι· μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ· ποταμῷ ἔπι δινήεντι· ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος· ὑπὲρ ὧν καὶ τὰς διαφορὰς κατὰ τὸ δέον ἐκθησόμεθα· ἐν ᾧ καὶ παραστησόμεν τοὺς τρόπους τῶν ἀναστρεφομένων, καὶ τῶν μὴ οὕτως ἐχουσῶν. τὸ γὰρ νῦν προκείμενον ἡμῖν ἐστι παραστῆσαι, ὡς ἀναγκαίως οἱ στοιχειώσαντες ἐπενόησαν τὴν ἐπ᾽ αὐταῖς γινομένην δισσὴν τάσιν· ὁμολόγως καὶ τῶν φωνῶν παρενθετισμένων εἰς τὸν προκείμενον λόγον. εἴγε ἁπάσαις παρεπόμενόν ἐστι τὸ ὀξύνεσθαι, τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου ποικιλωτέρων ὄντων. οὐ γὰρ τὸ μεταπίπτον

γρ. στοιχοῦνται

vel ad nomina, vel ad pronomina, quæ ꝓ nominibus accipiũtur. At præpositiones, quæ duas constructiones recoperũt, alteram cum nominibus, alteram cum verbis, recte admittẽt mutationem tenoris; qui recurrens, consignificat præpositionem redire ad iustam præpositionis constructionem. nam Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι, tenore illo, inuersionis inquam, qui est in prima syllaba, præpositionẽ simul reiectam cõsignificat: qui si in vltima sit syllaba, præpositio cum verbo construetur. Hanc igitur ob caussam duplex præpositionum tenor facile admittitur. Eadem est illius ratio; εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περὶ κείμενον ὃν φίλον υἱόν: & ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα: & præterea in nominibus, μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ: & Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι: & ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος. de quorum discrimine, suo loco exponemus: vbi simul declarabimus modos præpositionum quæ inuertuntur, & earum quæ non inuertũtur. nam in præsentia illud est nobis propositum, demõstrare videlicet, eos qui literarum elementa tradũt, necessario duplicem præpositionum tenorem inuenisse; præsertim cum voces omnium consensu sint compositæ, accommodatæq; ad præsentem disputationem: siquidẽ omnibus accidit præpositionibus vt acuãtur; cum ceteræ orationis partes sint variæ: in quibus nõ ita com-

Od. α. Il. τ. Βατραχ. 214. Il. ν. Il. ο. Il. β.

mode tenoris mutatio tractari potest, vt facit in præpositionibus, quibus hæc ratio accidit. itaque cum producuntur, acutum in fine attrahunt; sicuti facit ἐνὶ, & προτὶ: eaque de causa censet Aristophanes particulas has nō grauari in Æolum sermone; ne proprietatem præpositionis, inuersionem inquam, amittant. nam si grauarentur, fieret vt retractæ a verbi vel nominis constructione, tenoris mutationē quærerent, ob eas rationes quas supra memorauimus. atque ecirco breues sunt in prima & extrema syllaba. tēpus enim breue, tenore mutato, facile mutatur: itaque lingua Æolica, quæ tenores extremos mutare solet, eos plerumque mutat in syllabis breuibus: quæ si productæ fuerint, deficiunt etiam mutatione; vt καταὶ, ὑπαὶ, & aliæ id genus. Sed non omnes inuertūtur; quoniā ne pronomina quidem omnia & inclinantur, & rectum tenorem habent; sed hoc plerumque eis accidit: neque omnia nomina interrogatiua, aliaque plurima, graui tenore æquabiliter pronuntiantur. Cum igitur præpositiones ceteris orationis partibus præponantur, hoc faciunt vel per compositionem, vel per appositionem.

τῆς τάσεως, εἰς τὸν αὐτὸν ἀναβιβασμὸν ὑπῆρχεν· ὅς γε καὶ παρηκολούθει τῇ προθέσει. διὰ τοῦτο καὶ ἐπεκτεινόμεναι συνελκύουσι κατὰ τὸ τέλος τὴν ὀξεῖαν· (συνέλκουσι) ὡς ἔχει ἡ ἐνὶ, καὶ ἡ προτί. διὰ τοῦτο οὐδὲ οἱ περὶ τὸν Ἀριστοφάνην ἠξίωσαν βαρύνεσθαι τὰ μόρια κατὰ τὴν Αἰολίδα διάλεκτον· ἵνα μὴ τὸ ἴδιον τῆς προθέσεως ἀποστήσωσι, λέγω τὴν ἀναστροφήν. εἰ γὰρ ἐβαρύνθησαν, ἀνθελκόμεναι ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήματος συντάξεως ἢ τοῦ ὀνόματος, ἐζήτησαν τὸ ἀμεῖψαι τὸν τόνον, καθ' ἃς εἴπομεν αἰτίας. διὰ τοῦτο καὶ κατ' ἀρχὴν καὶ κατὰ τέλος βραχεῖαι. ὁ γὰρ βραχὺς χρόνος, εὐμετάθετος κατὰ τάξιν· ὅπου [illegible] γε καὶ ἡ Αἰολὶς, μεταπιθεῖσα τοὺς τόνους τοὺς κατὰ τὸ τέλος, εἰς βραχείας συλλαβὰς μετατίθησι κατὰ τὸ πλέον. πλεονάσασαι δ' ἐν χρόνῳ, ἐλλείπουσι καὶ τῇ ἀναστροφῇ· ὡς ἡ καταὶ, ὑπαὶ, καὶ αἱ τοιαῦται. Ἀλλ' οὐ πᾶσαι ἀναστρέφονται. οὐδὲ γὰρ πᾶσα ἀντωνυμία καὶ ἐγκλίνεται καὶ ὀρθοτονεῖται· ἀλλ' ἐπὶ τὸ πλέον ταύταις παρέπεται· οὐδὲ πάντα τὰ πύσματα βαρείᾳ ἐπιτάσει, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλα πλεῖστα ἐξωμάλισται. προτιθέμεναι δὴ τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ἢ κατὰ σύνθεσίν εἰσιν, ἢ κατὰ παράθεσιν.

γ', Ἕνεκεν

γʹ, Ἐναντίως ἐν ταῖς εὐθείαις καὶ κλητικαῖς, οὐ κατὰ παράθεσιν, κατὰ δὲ σύνθεσιν.

Ἐν μὲν οὖν ταῖς εὐθείαις τῶν πτωτικῶν, καὶ ἔτι τῶν συνυπαρχούσαις κλητικαῖς, οὐκ ἔστι τὴν παράθεσιν [τῶν προθέσεων] ἐπινοῆσαι. πρόδηλον γὰρ ὅτι τὸ σύνοικος, ἐπίκουρος, σύνδουλος, ὑπόδουλος, πάροικος, μέτοικος, ἔκδηλος, ἀνάδρομος, περίοπτος, περιφόρητος, † σύνθεσιν ἀνεδέξατο· οὐ μὴν διὰ τὸν ἀναδραμόντα τόνον κατὰ σύνθεσιν· ἐπεὶ καὶ τινά γε συνεφύλαξε τὴν αὐτὴν τάσιν ὡς ἔχει τὸ περικλυτός, ἀναδρομή, συνοχή, καταμονή, ἄλλα πλεῖστα· καὶ οὐ μόνον τῇ τοῦ τόνου τάξει ἀπολύεται τὰ τῆς συνθέσεως, ἀλλὰ κἀκ τοῦ συνυπάρχειν κατὰ πάντα σχηματισμὸν τὴν πρόθεσιν. ὅπερ οὐ παρεπόμενόν ἐστι ταῖς ἐκ παραθέσεως, [ὡς] τὸ, κατὰ Κτησιφῶντος, ὑπὲρ Ἀριστάρχου· οὐ συμφερόμενα κατὰ πάσας πτώσεις, διὰ τὴν αὐτῆς σύνταξιν. τά γε μὴν προειρημένα κατὰ τὴν εὐθεῖαν, κατὰ πάσας πτώσεις σύνεστιν. ἀλλὰ μὴν ἔτι κἀκ τῆς τοῦ ἄρθρου παραθέσεως. προϋπαρχούσῃ γὰρ τῇ προθέσει κατὰ παράθεσιν, παραχωρεῖ τῆς προθέσεως, μετιὸν ἐφ᾽ ὃ συνήρτηται. οὐ μὴν ἡ σύνθεσις· ἤ εἴ γε μέρος ὀνόματος γινομένη, ἕξει προκείμενον τὸ καλούμενον προτακτικὸν ἄρθρον τῶν ὀνομάτων. καὶ τοῦ μὲν προτέρου παραδείγματα, κατὰ Κτησιφῶντος, κατὰ τοῦ Κτησιφῶντος·

πάσι

τῶν ἄρθρων

ἰσ. ἡ

ἰσ. τῶν

σύνθεσις ἡ εἰ

γενομ. D.

3, *Cur in nominatiuis & vocatiuis non per appositionem, sed per compositionem praeponantur.*

In nominatiuis igitur casualium, & eorum vocatiuis, non inuenitur praepositionū appositio. patet enim σύνοικος, ἐπίκουρος, σύνδουλος, ὑπόδουλος, πάροικος, μέτοικος, ἔκδηλος, ἀνάδρομος, περίοπτος, περιφόρητος, compositionē recepisse; sed non propter tenorem, qui in eorum compositione recurrit: quandoquidem nonnulla eundem tenorem retinēt; vt illud, περικλυτὸς, ἀναδρομὴ, συνοχὴ, καταμονὴ, alia plurima. itaque compositio nō solum ordine tenoris *eximitur, sed etiam eo quod praepositio in casibus & numeris omnibus consetuatur: quod non solet accidere praepositionib' quae apponūtur; vt in illis, κατὰ Κτησιφῶντος, ὑπὲρ Ἀριστάρχου. in his enim praepositio non conuenit omnibus casibus, si eadē constructio retineatur: superiora vero exempla recti casus, habent praepositionem in omni casu compositam. Pretetea, compositio discernitur articuli appositione. nā si praepositio praecedat per appositionem, articulus cedit praepositioni; & eam partem sequitur qua cum coniungitur. hoc non facit composita praepositio. nam iuncta cum aliqua parte orationis, habebit antecedentem articulum, qui solet nominibus praeponi. ac prioris generis exempla sunt illa; κατὰ Κτησιφῶντος, κατὰ τοῦ Κτησιφῶντος:

f. discernitur, seruetur,

περὶ σφαῖν, περὶ τῆ σφαῖν: posterioris generis, illa; ὁ περίκλυτος, ὁ σύνδουλος, ὁ μέτοικος. atque iccirco ea etiam quæ cadunt in ambiguitatem, ambigua esse desinunt articulo assumpto. etenim intererit inter hæc, παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ φέροντος: & illa, τοῦ παραφέροντος, τοῦ παρανόμου: de quibus etiã alio loco tractauimus accuratius. itaque vna pars orationis erit, προπροκυλινδόμενος,

Il. χ. Il. ρ. & ὑποπτήσσοντες: & κατ' in illo, λέων κατ' ταῦρον ἐδηδώς, pars dictionis fuerit potius, quã orationis: siquidem partes orationis dicuntur dissidere, cum appositas, non compositas habẽt præpositiones: quæ ratio alio etiam loco demonstrabitur.

Il. τ. Neque vero in illo, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθών, περὶ est apposita vt præpositio, sed vt aduerbium περιξ: aut certe est trãsposita, & debet iungi cũ verbo; vt sit περιγέλασσε, i. *valde illustrata est*. nam cõpositionis rationem partim tenor reiicit, qui ad penultimam ab vltima syllaba translatus non est, vt in αὐτόχθων: partim notio significati. remanet enim adhuc nomẽ fœmineum. at compositio mutandi generis vim habet: nam in illis, αὐτόχθων, & ἐνοσίχθων, non intelligitur *tellus*; sed in priore, *qui e terra natus est*; in posteriore, *qui terra potens est*. Atq; appositio huiusmodi spectatur in crassa ista obseruatione; sed ratio exactior, demonstrat obseruationem magis natu-

περὶ σφαῖν, περὶ τῆ σφαῖν· τοῦ δ' ὑστέρου, ὁ περίκλυτος, ὁ σύνδουλος, ὁ μέτοικος. ἕνεκα τοῦ τοιούτου, καὶ τὰ ὑπ' ἀμφιβολίαν πίπτοντα, ἐκλύεται τοῦ ἀμφιβόλου, προσλαβόντα τὰ ἄρθρα: διοίσει γὰρ τό, παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ φέροντος, τῶν τοιούτων, τοῦ παραφέροντος, τοῦ παρανόμου· ὑπὲρ ὧν καὶ ἄλλοθεν ἡμῖν ἠκρίβωται. ἔνθεν ἓν μέρος λόγου ποιήσει τό, προπροκυλινδόμενος, ὑποπεπτηῶτες. μέρος τῆς λέξεως εἴη ἡ κατ' ἐν τῷ, λέων κατ' ταῦρον ἐδηδώς, εἴ γε τὰ μέρη τοῦ λόγου ἐκ παραθέσεως νοεῖται, οὐκ ἐκ συνθέσεως διϊστάμενα· καθὼς καὶ ἐν ἄλλοις δεδείξεται τὸ τοιοῦτον. ἀλλ' οὐδὲ τό, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθών, παράκειται ἡ περὶ τῇ αἰτίᾳ, κατὰ τὸν λόγον τὸν τῆς προθέσεως, ἐπιρρήματος δὲ τοῦ πέριξ· ἢ καθ' ὑπερβατόν ἐστι πρὸς τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον [ἢ] ἵν' ᾖ περιεγέλασσε, περισσῶς ἐλαμπρύνθη. τὴν γὰρ σύνθετον θέσιν ἀπείργει καὶ ἡ τάσις, ὅτι οὐκ ἀνεβίβασε τὸν τόνον, ὡς τὸ αὐτόχθων· καὶ ἡ τοῦ σημαινομένου ἔννοια· μένει γὰρ ἔτι τὸ θηλυκὸν ὄνομα, τῆς συνθέσεως μεταβατικὸν ἐχούσης τὸν λόγον. οὐ γὰρ δή γε ἐν τῷ αὐτόχθων καὶ ἐνοσίχθων, ἡ γῆ νοεῖται, ὁ δὲ ἐκ τῆς γῆς γινόμενος, ἢ τῆς γῆς ἐπικρατῶν. καὶ ἡ μὲν τοιαύτη παράθεσις, ἁπλῆς ἔχεται τηρήσεως· τό γε μὴν ἐξεργαστικὸν τοῦ λόγου, φυσικωτέραν ἐνδείκνυ-

ἴσ. π λέξ.

καθὸν

ἴσ. ἀλλ' οὐδ' ὅτι

μικρὸ

ται τή-

ται τήρησιν. αἱ εὐθεῖαι καὶ αἱ κλητικαί, ἐν προσώπου δηλοῦσι μετὰ τῶν συνιόντων ῥημάτων, Τρύφων ἀναγινώσκει, Τρύφων ἀναγίνωσκε· Τρύφων παραλαμβάνει, Τρύφων παράλαμβανε· τῶν ἄλλων πλαγίων ἐν δυσὶ προσώποις νοουμένων, Τρύφωνα λέγει, Τρύφωνα φιλεῖ, Τρύφωνος ἄκουε· ὁμολόγως εὐθειῶν ἔξωθεν προσλαμβανομένων. Τούτων δὴ δεδειγμένων κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς προθέσεως, οὐκ ἂν δυνηθείη ἐν παραθέσει ἡ πρόθεσις τῆς εὐθείας ποτὲ εἶναι· πρῶτον, ὅτι ὃ ἐκ τῶν προθέσεων δηλούμενον, ἐπιδέχεται τὴν ἐκ τοῦ ῥήματος παρυφισταμένην σχέσιν. ἔστω γάρ τι Πλάτων ἔστω δέ τι καὶ βαίνει, καὶ πρόθεσις ἡ ἐν, ἢ σὺν, ἢ ἀνὰ, ἢ ἄλλη τις τοῦ τοιούτου. ἢ οὐκ ἐπὶ δύο νεύσει μέρος λόγου, ἢ ὃ δυνάμενον τὸ ἐξ αὐτῶν χρῆσιν ἀναδέξασθαι. καὶ δὴ ἐμπλάτων μὲν οὐ γένοιτ᾽ ἄν, ὅ γε ἐμβαίνει οὐδὲ [ὁ] συμπλάτων, ὅ γε συμβαίνει, διαβαίνει, περιβαίνει. ἕνεκά γε τοῦ τοιούτου, ἑνὸς ὄντος προσώπου τοῦ ὅλου, λέγω τοῦ Πλάτων βαίνει, ὃ προσγινόμενον ἔξωθεν προσθετικὸν, ἐπὶ τὸ ῥῆμα νεύσει· καὶ ὡσπερεὶ προτακτικὸν στοιχεῖον περὶ ὑποτακτικοῦ κείμενον. ἔφαμεν γὰρ καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐκδόσεως, ὡς τὰ στοιχεῖα τοῦ λόγου, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπέχει τοῖς στοιχείοις τῆς λέξεως. καὶ ὡς ἔστι προτακτικὰ στοιχεῖα στοιχείων, καὶ οὐ πάντα ἁπάντων, οὕτω καὶ λέξεις προτακτικαὶ ὅσαι,

ἢ σωῦ

ἐπὶ τῷ δυναμένῳ

προσθετικὸν P. ἴσ. προθετικὸν D.

ἴσ. ἴχει

ralem & certam. Nominatiui & vocatiui, vnā eandemq; personam indicant, quā verba etiam, quibus cum construuntur; Τρύφων ἀναγινώσκει, Τρύφων ἀναγίνωσκε: Τρύφων παραλαμβάνει, Τρύφων παραλάμβανε: ceteri casus, in duabus personis intelliguntur; Τρύφωνα λέγει, Τρύφωνα φιλεῖ, Τρύφωνος ἄκουε: in quibus sine dubio nominatiui accersuntur extrinsecus. His ergo positis in constructione conuenienti, præpositio numquā per appositionē antecedet nominatiuum: primum, quia vis & significatio præpositionum recipit connexionem verbi, quod in eadem constructione vicinum est. fac enim esse Πλάτων: fac etiā esse verbum βαίνει, & præpositionem ἐν, vel σὺν, vel ἀνὰ, vel aliā id genus: hic igitur præpositio vel in aliam orationis partē verget, vel in eam quæ suum potest vsum recipere. ἐμπλάτων itaq; numquam erit, sed ἐμβαίνει erit: item συμπλάτων nō erit, sed erit συμβαίνει, διαβαίνει, περιβαίνει. atque iccirco, quia in tota illa oratione Πλάτων βαίνει, vna eademque persona est, præpositio quæ extrinsecus accessit, ad verbum verget, & erit quasi prępositiuum elementum, quod subiunctiuo præponitur. nam in primo etiam libro diximus, orationis elementa eādem habere rationem. quam elementa dictionum: & sicut in elemētis alia aliis præponuntur, nō omnibus omnia; ita etiā in dictionibus, quæ sunt prępositiuæ,

non omnibus tamen præponentur, quæ cõstructionem earum recipere non possint. fac enim esse syllabã huiusmodi, βα, κλα: in his syllabis, quoniam σ non præponitur ante ρ, vel ante λ, κ vero & τ præponitur, ita connectetur ista syllaba, σκλα, στρα. fac etiam esse τίρυ, eique apponito, in fine inquam, ν: hoc igitur nõ apponetur vna cum σ præcedente; quamquam litera finalis multarũ dictionum sit; sed viceuersa. itaq; huiusmodi constructio frequens Argiuis est. Quare si præpositio accesserit in eadem persona, in illo inquam, Πλάτων διαλέγεται, quam verbi constructio sequatur; tum elementum, quod verbo præponitur, cõpositione præponitur: hoc nimirum modo, προσδιαλέξεται. Quare si nominis etiam positio poterit connexionem præpositionis recipere, tunc licebit intelligere præpositionem cũ nomine connexam esse. nam περίεργος non procul abest a verbo περιεργάζεσθαι, neque μέτοικος a verbo μετοικεῖν, nec περίοπλος a verbo περιοπλεύεσθαι, neque ἐπίκουρος a verbo ἐπικουρεῖν. non enim est opposita, etiam si compositione adnexa fuerit. nam prima compositionis cõnexio, spectatur in adiectiui voce prolata, compositione quadam transposita. Præterea αὐτίθεος, αὐτίπαιδος, & quæ his sunt similia, fatentur appositionem factam in genitiuo potestate: accipiuntur enim αὐτὶ θεοῦ, vel αὐτὶ παιδός. Illud et-

οὐχ ἁπάντων προτετάξονται, τῶν γε μὴν δυναμένων τὴν ἐξ αὐτῶν σύνταξιν ἀναδέξασθαι. φέρε γὰρ τὴν συλλαβὴν εἶναι τοιαύτην, τὴν βα, τὴν κλα· καὶ ἐπεὶ τὸ σ οὐ προσχωρεῖ περὶ τοῦ ρ, ἢ περὶ τοῦ λ, (οὐ γὰρ δὴ τούτων προτακτικὸν τὸ σ) τοῦ δέ μὴν κ καὶ τ· καὶ οὕτω τὸ σκλα στρα συντετάξεται. φέρε δὴ καὶ εἶναι τίρυ· τὸ καὶ τούτῳ προστίθεται τὸ ν· λέγω κατὰ τὸ τέλος· οὐ δὴ προσχείσεται μετὰ τοῦ σ· καίτοι τελεστικὸν ὂν πολλῶν λέξεων· ἀνάπαλιν μέντοι· ὥστε παρ' Ἀργείοις πάμπολλός ἐστιν ἡ τοιαύτη σύνταξις. οὐ δὴ οὖν προσγινομένης προθέσεως ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ, λέγω ἐπὶ τοῦ, Πλάτων διαλέγεται· μεθ' ἧς ἡ ῥηματικὴ σύνταξις, τὸ δὲ προτακτικὸν αὐτοῦ στοιχεῖον, κατὰ σύνθεσιν, λέγω δὲ προσδιαλέξεται. ἤγουν καὶ ἡ ὀνοματικὴ θέσις ἔχειν δύναιτο ἐπιδέξασθαι τὴν ἐκ τῆς προθέσεως, τηνικαῦτά ἐστιν ἐπινοῆσαι συνενουμένην τῷ ὀνόματι τὴν πρόθεσιν. ὁ γὰρ περίεργος, οὐ πόρρωθέν ἐστι τοῦ περιεργάζεσθαι· οὐδὲ ὁ μέτοικος, τοῦ μετοικεῖν· οὐδὲ ὁ περίοπλος, τοῦ περιοπλεῖσθαι· οὐδὲ ὁ ἐπίκουρος, τοῦ ἐπικουρεῖν. οὐ γὰρ ἀντίκειται, καθὸ συμβολικῶς κέχρηται. ἡ γὰρ τῆς συνθέσεως πρώτη σύνοδός ἐστι κατὰ τὴν ἐπιθετικὴν προφοράν, συμβολικώτερόν πως μετατιθεμένη. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ αὐτίθεος, αὐτίπαιδος, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, δυνάμει τὴν ἐκ γενικῆς παράθεσιν ὁμολογεῖ. αὐτὶ γὰρ θεοῦ ἢ παιδὸς παραλαμβάνεται. σαφὲς

ὅτι

ἴσ. πλειόνων

προσγινομένης συντ.

μετὰ τοῦ μηδὲν

εἰ γοῦν

περιοπλεύεσθαι.

ἐν. σὺν ὅτι — ὅτι καὶ τὰ σύνθετα συνέχει πάλιν τὸ ἰδίωμα. τῶν δὴ οὖν ῥημάτων κατὰ τὸν προειρημένον λόγον συντιθεμένων μετὰ τῶν προθέσεων, οὐ μὴν παρατιθεμένων, ὡς δέδεικται (δέδεικται)· ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὰς ὀνοματικὰς πτώσεις ἔννοιαν ῥηματικὴν ὁμολογούσας, τὸ αὐτὸ τοῖς ῥήμασιν ἀναδέχεσθαι. αἱ γοῦν πλάγιαι πτώσεις, ἀποστᾶσαι τῆς συνόδου τοῦ ῥήματος, τουτέστι, τὸ αὐτὸ πρόσωπον οὐ δηλοῦσαι, καὶ τοῦ σχήματος ἀπηλλοτριώθησαν. τὸ γὰρ ἐναντίον ἀναδέχονται παράθεσιν ἀντὶ συνθέσεως· καὶ πρὸς τὸ ἡνωμένον μὲν πρόσωπον, ὡς προείπομεν, καὶ τὰ τῆς συνθέσεως ὁμοίως συνήνωται· πρὸς δὲ τὸ ἀφιστάμενον τῆς πλαγίας, [συναπέστη καὶ τὰ τῆς πλαγίας,] μερικωτέρας λοιπὸν παραθέσεως γινομένης. (παραδινομένης θέσεως, τὸ περὶ διηκ. D.) ἧς παρ διηκούσης καθ' ἕνα σχηματισμὸν, περὶ Ἀπολλωνίου, ἐν Ἀπολλωνίῳ, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, εἰκός τινα φῆσαι καὶ ἐν πλαγίαις σύνθεσιν ἐπινοεῖν· βόλου, περιβόλου· δρόμου, καταδρόμου· καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. ὃ λύεται, ὡς οὐκ ἔστιν αὐτόθεν σύνθεσις, εὐθείας δὲ συντεθείσης κλίσις μεταπεποιημένη, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δεδείξεται. Εἰκὸς δέ ἐστι κἀκεῖνο ὑπονοῆσαι (ἐπινοῆσαι), ὡς [καὶ] κατὰ τὰς πλαγίας αἱ προθέσεις παρατίθενται· ἐν δὲ ὑπερβιβασμῷ, πρὸς τὰ ῥήματα διατεινόμεναι φαίνονται (συντίθενται)· κατ' Ἀπολλωνίου ἐλάλησα, κατελάλησα Ἀπολλωνίου· σὺν Ἀπολλωνίῳ ἦμην, συνήμην Ἀπολλωνίῳ·

iam perspicuum est, composita suam proprietatem continere. Cum igitur verba ex regula superiore componantur cum præpositionibus, nō apponantur, sicuti demonstratū est; necesse est omníno, nominatiuos quoq; nominum eādem compositionem recipere, cum verbi sensum fatentur. Obliqui ergo casus, qui cū verbis non connectuntur, hoc est, qui eandem non indicāt personam; ab hac simul ratione cōpositionis abhorrent, & contrariam, i. appositionem, recipiunt pro compositione. ceterum cum persona connexa (sicut superius monuimus) compositio, eundem in modum connectitur: cum obliquis vero, qui ab ista ratione desciscunt, simul etiam figura hæc desciscit, & appositio particularis fit, quæ vnica figura profertur, περὶ Ἀπολλωνίου, ἐν Ἀπολλωνίῳ: itemque alia his similia. Et quoniā hoc ita fit, verisimile est aliquē esse dicturum, in obliquis etiam compositionem inueniri; vt in his, βόλου, περιβόλου: δρόμου, καταδρόμου, & in similibus. Sed facile hoc diluitur. nā compositio non in obliquo facta est, sed in eius nominatiuo, a quo obliqui inclinati & mutati sunt, sicut in sequentibus demonstrabimus. Probabile præterea est, aliquem esse suspicaturū, in obliquis præpositionum appositionem fieri, compositionem autem in verbis, cum mutata tenoris sede cum verbis connectuntur; κατ' Ἀπολλωνίου ἐλάλησα, κατελάλησα Ἀπολλωνίου: σὺν Ἀπολλωνίῳ ἦμην, συνήμην Ἀπολλωνίῳ:

περὶ τὸν καμπτῆρα ἔδραμον, περιέδραμον τὸν καμπτῆρα: πρὸς Τρύφωνα εἶπον, προσεῖπον Τρύφωνα: ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἔδραμον, ἀπέδραμον Ἀλεξανδρείας: & si quid discriminis habet constructio, discrimen hoc fieri propter verborum transiectionem, sicut in istis, ὁ νῦν ἄνθρωπος, νῦν ὁ ἄνθρωπος: ὁ τότε Πτολεμαῖος, τότε ὁ Πτολεμαῖος: ὁ ἐμὸς δοῦλος, ἐμὸς ὁ δοῦλος. Aduersus hoc etiam dicẽdum est, eiusmodi exempla, vel verborum ordine mutato, eandem retinere congruitatem, etiam si diuersam quantumuis habeant significationem; præpositiones autem, & reiecto tenore, diuersum habere casum, & maximam fere partem earum tenorem non reiicere: πρὸς Ἀπολλώνιον ἔρχομαι, προσέρχομαι vero Ἀπολλωνίῳ: &, πρὸς Τρύφωνα λαλῶ, προσλαλῶ vero Τρύφωνι. dicimus etiam καταφέρω οἶνον, at non dicimus κατ' οἶνον φέρω: & περὶ τοῦ φίλου λέγω, non autem περιλέγω τοῦ φίλου. Possem præterea plurima eiusmodi exempla proponere, quibus planissime demõstratur, præpositiones solere cum obliquis construi, cum non possunt cum alia orationis parte connecti, nisi prius obliquum casum secum assumpserint: de quarum discrimine postea differemus.

περὶ τὸν καμπτῆρα ἔδραμον, περιέδραμον τὸν καμπτῆρα· πρὸς Τρύφωνα εἶπον, προσεῖπον Τρύφωνα· ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἔδραμον, ἀπέδραμον Ἀλεξανδρείας. καὶ εἰ διαφέρῃ κατὰ τὸ δηλούμενον τὰ τῆς συντάξεως, καθ' ὑπερβιβασμοὺς γίνεταί πως ἡ διαφορά· ὁ νῦν ἄνθρωπος, νῦν ὁ ἄνθρωπος· ὁ τότε Πτολεμαῖος, τότε ὁ Πτολεμαῖος· ὁ ἐμὸς δοῦλος, ἐμὸς ὁ δοῦλος. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὡς τὰ τοιαῦτα μὲν, τῷ ὑπερβιβασμῷ, τὴν αὐτὴν ἔχει καταλληλότητα, καὶ ὁπόσην ἔχῃ διαφορὰν τοῦ σημαινομένου· τὰ δὲ τῶν προθέσεων, καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ διάφορον πτῶσιν ἔχει, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα οὐχ ὑπερβιβάζεται· πρὸς Ἀπολλώνιον ἔρχομαι, προσέρχομαι δὲ Ἀπολλωνίῳ· πρὸς Τρύφωνα λαλῶ, καὶ προσλαλῶ Τρύφωνι. καὶ ἔστι μέν που καταφέρω οἶνον, οὐ μὴν κατ' οἶνον φέρω· καὶ περὶ τοῦ φίλου λέγω, οὐ μὴν περιλέγω τοῦ φίλου. πλείστην ἐστὶν εἰς τὸ τοιοῦτον παράθεσιν ποιήσασθαι. δι' οὗ προδηλότατα δείκνυται, ὡς οἴδασιν αἱ προθέσεις σύνταξιν τὴν πρὸς τὰς πλαγίας· οὐ δυνάμεναι ἐπ' ἄλλό τι συνενεχθῆναι, εἰ μὴ πρότερον συμπαραλάβοιεν τὴν πλαγίαν πτῶσιν. ὑπὲρ ὧν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἑξῆς ἐροῦμεν.

ἴσ. ὡς ὁ ἐν.

λ'. Εἰ ἕν ἐστι τὸ παρά τι, παρ' ὀλίγον, τὰ τούτοις ὅμοια.

τμῆμα β'

Ἔτι τῇ προκειμένῃ συντάξει οἰήσεταί τις τὰ τοιαῦτα ἀντικεῖσθαι, παρ' ὀλίγον Τρύφων ὤλισθε, μετ' ὀλίγον Δίων παρέσται, παρά τι ἥμαρτε Θέων. τὸ γὰρ τὶ, καὶ τὸ ὀλίγον, καὶ ἔτι τὰ προκείμενα, δόξει ἐν εὐθείᾳ συντάξει παράθεσιν τῆς προθέσεως ἀναδέχεσθαι. καὶ ἔτι κατὰ πλαγίαν πτῶσιν τῆς τάξεως γίνεται, παρ' ὀλίγον Τρύφωνα συνέβη τιμηθῆναι, κατά τι Θέωνα ὑβρίζεις. ἅπερ ἔστιν οὕτως ἀπολύσασθαι, ὡς ἐν ὑπακουομέναις αἰτιατικαῖς τοῦ λόγου κατέστη. τὸ γὰρ, παρά τι Τρύφων ἥμαρτεν, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ ἔξωθεν ὑπακουομένῳ κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν· ὡσεὶ καὶ οὕτω τις λέγοι, παρὰ ποίαν αἰτίαν ἥμαρτε Τρύφων. οὕτως ἔχει τὸ, μετὰ μικρὸν καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύσεται Τρύφων. ὑπακούεται γὰρ, μετὰ μικρὸν διάστημα τοῦ χρόνου. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ ἁπάντων τῶν τοιούτων. ὥστε πάλιν κατὰ παράθεσιν αἰτιατικῆς πτώσεως, νοεῖν τὰς προθέσεις. τὸ γὰρ, παρά τι λείπει ὁ λόγος; ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ, παρά τινα λέξιν λείπει ὁ λόγος, παρά τινα φράσιν; καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐν εὐθείᾳ συντάξει φάναι τὸ παρά τις, κατὰ δὲ αἰτιατικὴν τὸ παρά τινα· οὕτω χρὴ νοεῖν ὡς καὶ τὸ τὶ καθεστὼς, τῆς μὲν εὐθείας οὐ παραδέξεται τὴν πρόθεσιν, αἰτιατικῆς γε μὴν, ὅτε φαμὲν παρά τι.

ἴσ. τὰ τοιαῦτα, δ. — ἴσ. εὐθείας — ἴσ. τὰ τῆς συντάξεως — ἴσ. τὰ τοῦ λόγου — ἴσ. εὐθείας

4. *An παρά τι, & παρ' ὀλίγον, & alia id genus, sint una pars orationis.*

Pars II

Præterea, proximæ constructioni putauerit fortasse quis illa opponi, παρ' ὀλίγον Τρύφων ὤλισθε, μετ' ὀλίγον Δίων παρέσται, παρά τι ἥμαρτε Θέων. nam τὶ, & ὀλίγον, & alia id genus, videntur in nominatiui constructione recipere præpositionum appositionẽ, etiam si constructio in obliquo casu fuerit; παρ' ὀλίγον Τρύφωνα συνέβη τιμηθῆναι, κατά τι Θέωνα ὑβρίζεις. Sed hęc poterunt hoc modo dissolui, si intelligam' orationem accusatiuis subauditis niti. nam illud, παρά τι Τρύφων ἥμαρτεν; valet idem atque illud quod subauditur extrinsecus in accusandi casu, perinde ac si dicas, παρὰ ποίαν αἰτίαν ἥμαρτε Τρύφων; Eadem est ratio in μετὰ μικρὸν, & μετ' ὀλίγον ἐλεύσεται Τρύφων. subauditur enim διάστημα, μετὰ μικρὸν διάστημα τοῦ χρόνου. Eademq; fuerit regula in omnibus istiusmodi exemplis. ita vt in his quoq; præpositiones accusatiuis appositę intelligantur. nam in illo, παρά τι λείπει ὁ λόγος, idem est ac si dicas, παρά τινα λέξιν, παρά τινα φράσιν λείπει ὁ λόγος; Et quemadmodum in nominatiui constructione non reperitur παρά τις, sed in accusatiuo παρά τινα: ita etiam intelligendũ de genere neutro τὶ, quod in oratione positum, non nominatiui prępositionem, sed accusatiui recipiet, cum dicimus παρά τι.

Sed illud obstare diximus in

Ἀλλ' ἐκεῖνο πάλιν ἀντικεῖσθαι ἔφαμεν ἐν

superioribus; articulorum nempe constructiones cum præpositionibus; quas, si sunt appositæ, sequũtur; sin compositæ, antecedunt. Atqui dicimus τὸ παρά τι: in quo nulla fieret articuli accessio, nisi præpositio longe ante adnexa fuisset. Ad hoc etiam est respondendum: primum, τὶ nullum omnino articulum posse recipere: nomina enim interrogatiua (sicuti supra demonstratum est) reiiciunt articulos. Deinde, superior constructio non admittit articulum in illo τὸ παρά τι, quasi τὶ vim habeat interrogationis: sed admittit vt articulum totius constructionis, & rei extrinsecus subauditæ; sicuti licet cognoscere in infinitiui etiam cõstructione, cum dicimus τὸ γράφειν, τὸ περιπατεῖν. articulus enim non est generum verbi, aut temporum; sed rerum quibuscum connectitur. Licet autem hoc ipsum confirmare orationis etiam constructione. fac enim esse tale quidpiam, τὸ μὴ παρὰ τοῦτο ποιησόμεθα: in qua constructione res aliqua nimirum cum articulo cõnectenda intelligitur. Ergo τὸ παρά τι non recepit articulum compositione propter articulum extrinsecus adiunctum.

τοῖς προειρημένοις, ταῖς τῶν ἄρθρων συντάξεσι, ἐν μὲν παραθέσει τῆς προθέσεως, μετ' αὐτὰς τίθεσθαι· ἐν δὲ συνθέσει, πρὸ αὐτῶν τίθεσθαι. φαμὲν δή γε τῷ παρά τι, τοῦ τοιούτου οὐ προσγενομένου, εἰ μὴ πολὺ πρότερον ἡ πρόθεσις ἥνωτο. (τὸ παρά τι.) πρὸς ὃ ἔστι πάλιν ἀπαντῆσαι· τὸ πρῶτον, οὐδ' ὅλως τὸ τί δύναται παραδέξασθαι ἄρθρον· ἀπρόσδεκτοι γὰρ τῶν ἄρθρων αἱ πεύσεις, καθὼς ἀπεδείχθη. τὸ δεύτερον, ἡ προκειμένη σύνταξις, οὐχ ὡς ἐγκειμένου τοῦ πύσματος, τὰ τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου ἐποιήσατο· λέγω ἐν τῷ παρά τι· ἀλλ' ἔστιν ὅλης τῆς συντάξεως καὶ τοῦ νοουμένου ἔξωθεν πράγματος ἄρθρον· ὥς γε ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀπαρεμφάτων συντάξεως, ὅτε φαμὲν τὸ γράφειν, τὸ περιπατεῖν. οὐ γὰρ τῶν διαθέσεων τὸ ἄρθρον ἐστίν, ἢ τῶν χρόνων, τοῦ δὲ παρυφισταμένου πράγματος. παρὸν τὸν λόγον πιστώσασθαι καὶ διὰ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως. ἔστω γάρ τι τοιοῦτον, τὸ μὴ παρὰ τοῦτο ποιησόμεθα. [ἐξ ἧς συντάξεως παρυφίσταταί τι. ἐφ' ἧς πάλιν πρᾶγμα, οὗ γίνεται τὸ ἄρθρον, τὸ μὴ παρὰ τοῦτο ποιησόμεθα·] οὐ δὴ οὖν τὸ παρά τι, ἐν συνθέσει τὰ τῆς προθέσεως ἀνεδέξατο, διὰ τὸ προσγεγενημένον ἔξωθεν ἄρθρον.

ε', Εἰ τὸ διότι, καθότι, ἐν παραθέσει ἔχει τὰς προθέσεις· καὶ πότερον ἓν μέρος λόγου, ἢ δύο, ἢ τρία.

διότι θ καθότι — ὃ δὴ — καθεστώς

Τῆς αὐτῆς ἐπιστάσεως ἔχεται καὶ τὸ διότι καὶ καθότι, πότερον ἐν παραθέσει τὰ τῆς συντάξεως καθέστηκεν, ἢ συνθέσει· καὶ πότερον ἐπὶ ἄπτωτον τὸ ὅτι, λέγω τῷ συνδεσμικῷ, ἢ ἐπὶ πτωτικόν, ᾧ δὴ παράκειται, οὐδέτερον ὄν, τὸ ὅτι, ἓν μέρος λόγου καθέστηκεν, ὅμοιον τῷ ὁποῖον, ὁπόσον· [ἢ] καὶ τὸ ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου νοούμενον· ὃ δὴ ἀπὸ ἀρσενικῆς πέπλωκε συντάξεως κατὰ παραλληλότητα, λέγω τὸ ὅστις· ᾧ καὶ θηλυκὸν παράκειται ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου [πάλιν, τὸ ἥτις· ᾧ πάντως σύνεστι καὶ οὐδέτερον ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου,] τὸ ὅ τι. οὐκ ἀγνοοῦντός μου, ὅτι καὶ ἐν συνδέσμῳ τῷ ὅτι, ἔστιν ἐγκειμένη ἑτέρα σημασία, ἣν νοοῦμεν διαβεβαιωτικῶς, ὅτε οὕτω φαμέν, ὅτι νικῶ σε, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω· [διαφερούσης συντάξεως τῆς οὕτω νοουμένης κατ' αἰτιολογικὴν ἐκφοράν, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω,] συνετώτερός σου καθέστηκα. ὑπὲρ ἧς διαφορᾶς ἠκριβώσαμεν ἐν τῷ Περὶ συνδέσμων. ἀλλὰ τανῦν γε, τῆς τῶν προθέσεων συντάξεως τὸ τοιοῦτον ἀπαιτούσης, αὐτὸ μόνον τὸ κατὰ τὰς προθέσεις ἀπορούμενον παραστήσομεν. Ὡς μὲν οὖν καὶ κατὰ τὰς ἄλλας παραθέσεις, αἱ προθέσεις συνδεσμικῆς συντάξεως γίνονται παρεμφατικαί, λέλεκται ἡμῖν. ἐξ

5. *An διότι & καθότι habeant appositas præpositiones: & vtrum vna pars orationis, an duæ, vel tres sint.*

Ad eandē pertinent quæstionem & διότι, & καθότι, vtrum appositione, an compositione habeant annexam præpositionem: & vtrū cum parte orationis non casuali, cum coniunctione inquam ὅτι, an cum casuali ὅ, τι, quæ sequitur, & est vnica pars orationis, illis similis, ὁποῖον, ὁπόσον: an etiam annexa sit cum ὅ τι, quæ pro duabus partibus orationis accipitur, & quæ a masculini constructione deducta est similitudine, nempe ab ὅστις, quod habet proximum fœmininū ἥτις, quod & ipsum duabus constat orationis partibus. itaque simul habet neutrum duabus item orationis partibus distinctū, nempe ὅ τι. Nec me fugit in ista coniunctionis voce, ὅτι inquam, esse insitam aliam significationē, quam affirmatiue accipimus, cùm ita dicimus, ὅτι νικῶ σε, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω: quę cōstructio differt ab ea quæ per accusatiuū enunciatur, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω, συνετώτερός σου καθέστηκα. sed de isto discrimine egimus accuratius in libro De coniunctionibus. nunc vero, quoniam cōstructio præpositionū hoc exigit, de eo tantum quod quæritur in præpositionibus, dissseremus.

Quod igitur præpositiones etiam aliis orationis partibus appositæ, speciem constructionis coniunctionū præ se ferant, hoc iā diximus. Hinc

Stoici nacti occasionem, eas appellarunt προθετικοὺς συνδέσμους. nam idem valet ἕνεκα τίνος λυπῇ, & διά τί λυπῇ: & ἕνεκα τῆς ῥᾳθυμίας idem atque ἐκ τῆς ῥᾳθυμίας. consentaneū ergo est, superiores etiam particulas, διότι inquam, & καθότι, receptis præpositionibus cōiunctionum speciem præbere. patet enim vel ex ipso spiritu, quem densum habēt, non simplicem orationis partem esse διότι: quoniā in vocales quæ sunt in mediis dictionibus, spiritus numquā densus cadit: eamq; ob causam notatas, quod regulam non seruent; vel quod ex dialecto Laconica in alias surrepser nt dialectos. Sed de his accurate disseruimus in libro De spiritibus. Sed hoc nō esse satis affirmo, vt διότι ex diuersis partibus orationis cōstet; quandoquidem nihil obstaret quin esset simile iis quæ sunt notata, ὡοῖ inquam, εἶεν, & καθώς, quod est Atticum. Ceterum accidentia etiā hoc ipsum indicant. primum voces istę, διά, & ὅτι: deinde, quia διά numquam in compositione causalis accipitur; vt in illis διάδρομος, διαβρέχω: sed accusatiuo casui apposita, διά Τρύφωνα, διά τὴν ἡμέραν. Hinc planum fit ὅτι non esse coniunctionem, sed casualem particulam accusatiui casus: siquidem demonstratum est, nominatiuum non admittere præpositionē appositam,

ὧν καὶ ἀφορμὴ εἴρηται παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τοῦ καλεῖσθαι αὐτοὺς προθετικοὺς συνδέσμους. ὃ γὰρ, ἕνεκα τίνος λυπῇ, καὶ διά τί λυπῇ, ἐν ἴσῳ ἐστί· καὶ ὃ ἐκ τῆς ῥᾳθυμίας, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ ἕνεκα τῆς ῥᾳθυμίας. οὐ δὴ οὕτως ἀπεμφαίνει, εἰ καὶ τὰ προκείμενα μόρια, λέγω δὲ διότι, καθότι, προσδεξάμενα τὰς προθέσεις, συνδεσμικὴν ἐπέχει σύνταξιν. πρόδηλον γὰρ κἀκ τῆς συνούσης δασείας, ὡς οὐχ ἓν ἁπλοῦν ἐστι τὸ διότι, καθ' ὃ οὐ παρεμπίπτει ἡ ἐν τοῖς φωνήεσι δασεῖα, ἐν μέσαις ταῖς λέξεσιν· ἕνεκα τοῦ τοιούτου σεσημειωμένων ὡς ἀλόγων ὄντων· ἢ ἀπὸ Λακωνικῆς διαλέκτου παρεισδεδυκὸς εἰς τὰς ἄλλας διαλέκτους· ὑπὲρ ὧν ἐν τῷ Περὶ πνευμάτων ἠκριβώσαμεν. Ἀλλ' οὐ τοῦτό φημι αὔταρκες, διότι συνεστάναι ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ λόγου· [ἐπεὶ οὐδὲν ἐκώλυε τοῖς σεσημειωμένοις ὅμοια αὐτὰ καθίστασθαι, τῷ ὡοῖ, εἶεν, καὶ ἔτι τῷ παρ' Ἀττικοῖς καθώς. ἀλλὰ καὶ τὰ παρεπόμενα.] πρόφορον αὗται αἱ φωναὶ, ἥ τε διὰ καὶ ὅτι· καὶ τῷ τὴν διὰ μηδέποτε ἐν συνθέσει αἰτιολογικῶς παραλαμβάνεσθαι, ὡς ἐν τῷ διάδρομος ἢ διαβρέχω· ἐν δὲ παραθέσει πτώσεως αἰτιατικῆς, διὰ Τρύφωνα, διὰ τὴν ἡμέραν. ἐντεῦθεν ὁμολογεῖται, ὡς οὐδὲ τῷ ὄντι σύνδεσμός ἐστιν, ἀλλὰ πτωτικὸν μόριον τῆς αἰτιατικῆς πτώσεως· εἴγε ἐδείχθη ὅτι οὐδὲ ἐν παραθέσει ἐστὶν ἡ εὐθεῖα τῶν προθέσεων.

[Margin notes: ἴσ. εὕρηται — ἐπιμφαίνοιτο — καθὸ ὅτι — ἴσ. παρεισδεδυκότων — ἴσ. τὸ δι' ὅτι καὶ καθ' ὅτι — ἴσ. καθώς — τὸ ὅτι;]

καὶ ὡς

καὶ ὡς ἐν εὐθείᾳ ἡ διὰ συνδεσμικὴν οὐκ ἔχει σύνταξιν. Λειπόμενον οὖν ἐστὶν ἐκεῖνο παραστῆσαι, εἰ ἑνὸς ὄντος τοῦ ὅτι, κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν ἡ διὰ πρόκειται, ἢ δύο ὄντοιν, κατὰ παράθεσιν τοῦ ὃ καὶ τι· ὃ δὴ ἐκ συντάξεως ἀρσενικῆς, τοῦ ὅστις, μετείληπται εἰς οὐδετέραν· ὃ καὶ μᾶλλον τὰ τοῦ λόγου ὑπάγεται. ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων γενῶν, λέγω τοῦ τε ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ θηλυκοῦ [τὸ τοιοῦτον ἐστίν.] ἃ δὴ εἰ μὴ κατ' αἰτιατικὴν συνεμπίπτει, οὐδέποτε τὰ τῆς διαστολῆς ἔκδηλα ἐγένετο. ἧς γὰρ πτώσεως ἔτυχε τὸ, δι' ὅν τινα λόγον, καὶ δι' ἥν τινα αἰτίαν, καὶ ἔτι ἐπὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, δι' οὕς τινας καὶ δι' ἅς τινας, καὶ τὸ δι' ὅτι. προφανὲς [οὖν] γενήσεται ὡς εἴη ἐν τρισὶ μέρεσι λόγου, προθέσεως τῆς διὰ κατὰ συνδεσμικὴν σύνταξιν φερομένης ἐπ' αἰτιατικήν, καὶ ἔτ' ἀλλήλων δύο πτωτικῶν, τοῦ ὃ καὶ τοῦ τι, πτώσεως ὄντων οὐκ ἄλλως ἢ αἰτιατικῶς. ἡ αὐτὴ ἀπόδειξις συνέστη καὶ ἐπὶ τοῦ καθότι. ὁμολόγως δεήσεται καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει, διὰ τὸ ἡμέραν εἶναι, διὰ τὸ φῶς εἶναι· διὰ τὸ μὴ ἔχεσθαι ἄλλης πτώσεως ἢ τῆς προειρημένης αἰτιατικῆς. ἔστι καὶ ἐκ τῶν ἀνθυπαγομένων λόγων προσαποδεῖξαι τὸν λόγον. ἰδοὺ γὰρ προσανταποδίδοται τὸ, δι' ὅν τινα λόγον ταῦτα ἐγένετο, διὰ τοῦτον ταῦτα συμβήσεται· καὶ ἔτι [τὸ] δι' ἥν τινα αἰτίαν, τὸ διὰ ταύτην παρακολουθήσει· καὶ ἀπὸ τοῦ οὐδετέρου, διότι ἡμέρα ἐστί, διὰ τοῦτο φῶς ἐστι·

ἐπ' ἐκεῖνο

δυοῖν

παρ' ἀλλήλων, vel ἐπ' ἄλλων

ἄλλης ἢ αἰτιατικῆς

ἐστι, vel ἔνεστι

& διὰ præpositionem in nominatiuo cōiunctionis constructionem non habere.

Reliquum igitur est, vt illud quoque demonstremus, an, cum sit vna pars orationis ὅτι, præpositio διὰ in casu accusatiuo præponatur; an, cum sint duę, ad ὃ & τι apponatur; vt sit genus neutrum transsumptum ex constructione sui masculini ὅστις: id quod propius ad regulam accedit. nam eadē est ratio in ceteris quoque generibus, in masculino inquā & fœminino: quæ nisi in accusatiuo casu coinciderent, distinctio non ita exstaret atque appareret. nā cuius est casus illud, δι' ὅν τινα λόγον, & δι' ἥν τινα αἰτίαν, & in numero plurali δι' οὕς τινας, & δι' ἅς τινας: eiusdem proculdubio erit etiam δι' ὅτι, nempe accusatiui, & non alterius; in treis orationis partes distinctum, in διὰ prępositionem, annexam instar coniunctionum, quæ fertur in accusatiuum; & in duo casualia inuicem iuxta posita, in ὃ inquā & τι. Eadem est ratio etiā in καθ' ὅτι. Idemque constabit ex huiusmodi constructione, διὰ τὸ ἡμέραν εἶναι, διὰ τὸ φῶς εἶναι: quoniam διὰ non sequitur alium casum, quam accusatiuū. Licet præterea demonstrare hoc ex ea oratione q̄ antecedenti redditur. nam ecce, δι' ὅν τινα λόγον ταῦτα ἐγένετο, διὰ τοῦτον ταῦτα συμβήσεται: prætereain genere fœmineo, illi, δι' ἥν τινα αἰτίαν, respōdebit & erit redditiua oratio, διὰ ταύτην: ita etiam in neutro, δι' ὅ τι ἡμέρα ἐστί, διὰ τοῦτο φῶς ἐστιν:

in quo rursus oratio quæ redditur, est casus accusatiui.

6, Qua regula vtendum, si velis demonstrare præpositiones apponi verbis.

Hactenus de præpositionibus quæ in constructione nominum aut apponuntur, aut componuntur: in verborum tamen constructione, compositæ semper reperiuntur; vt in καταγράφω, ἐξυπνίσῃ, παρακατατίθημαι, & si qua sunt alia eiusmodi. Sed fortasse hoc existimauerit quis verũ nõ esse, & probationem exiger, quæ compositionem iſtiusmodi demonſtret. Fac itaq; aliquẽ affirmare præpositionẽ appositã potius verbis, q̃ cõpositam cũ eis esse, & vti argumentis iſtiusmodi: Partes orationis compositæ quomodocumque, in ea parte quæ composita est, numquam mutantur: appositæ, habẽt interdum indifferentem appositionem. atque eæ partes, quæ sunt compositæ ex imperfecta voce, aperte patent; vt sunt illæ, λεοντοφόνος, μηνόδωρος, κυνόδηκτος, χειρογραφῶ, παιδαγωγῶ. nam in exemplis propositis compositæ dictiones numquã in dialectis mutantur, & in diuersas declinationes transeunt. Quinetiam eæ quæ sunt compositæ ex vocibus perfectis, retento suo tenore, & nõ mutata dictione, manifestã habẽt compositionem; vt sunt κερασφόρος, ἑωσφόρος, ἀστυάναξ, τερατοσκόπος, διόσκορος: quæ vero habent appositionem, eæ et-

πάλιν τὸ ἀνταποδεδομένου κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν.

ϛ', Τίνι λόγῳ χρηστέον εἰς ἀπόδειξιν τοῦ παράκεισθαι τὰς προθέσεις τοῖς ῥήμασι.

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν προτιθεμένων προθέσεων κατὰ τὰς ὀνοματικὰς συντάξεις, καὶ τῶν συντιθεμένων· ταῖς γε μὴν ῥήμασι συντάξεις πάντοτε κατὰ τὴν σύνθεσιν· ἐν γὰρ τῷ καταγράφω, καὶ τῷ ἐξυπνέσῃ, καὶ τῷ παρακατατίθεμαι, καὶ εἴ τινα ἄλλα τοιαῦτά ἐστι. καὶ ἴσως τὸ τοιοῦτον δόξει οὐκ ἀληθεύειν, δεόμενον λόγου, τοῦ ἀποδεικνύντος τὴν ἐν αὐτοῖς θέσιν. φέρε γὰρ φαίη τις ὡς μᾶλλον παράκειται τοῖς ῥήμασιν ἤπερ συνενῶται· συνηθείας οὔσης τοιαύτης· τὰ ὁπωσδήποτε συντεθέντα τῶν μερῶν τοῦ λόγου, καθ' ὃ μέρος ἑνῶται, ἀμετάθετά ἐστι· τά γε μὴν παρακείμενα, ἀδιάφορον ἐσθ' ὅτε τὴν παράθεσιν ποιεῖται· καὶ πρόδηλα μὲν τὰ ἀπολειπούσης φωνῆς συντεθειμένα, ὡς ἔχει τὸ λεοντόφωνος, μηνόδωρος, κακόδηκτος, χειρογραφῶ, παιδαγωγῶ. οὐ γὰρ δή γε ἐπὶ τούτων κατὰ τὰς διαλέκτους, διαφόρους κλίσεις τὰ τῆς συναφείας τῆς λέξεων ποτὲ μετατίθεται. ἀλλὰ καὶ ἔτι τὰ ἐκ τῶν τελείων φωνῶν συντεθειμένα, μετὰ τῆς συνούσης τάσεως, καὶ τῆς μὴν μεταπιπτούσης λέξεως, πρόδηλον ἔχει τὴν θέσιν· ὡς ἔχει τὸ κερασφόρος, ἑωσφόρος, ἀστυάναξ, τερατοσκόπος, διόσκορος. τά γε μὴν ἐν παραθέσει ὄντα, ἔχει

αὐταποδεδ. ἴσ. πλώσιν ὄντος — ἴσ. παραπηγμένων — σύνθεσιν — διάφορος Soph. — ἴσ. ἀπολιπούσης — ἴσ. λεοντόφονος — κυνόδηκτος — εἰς δ. at Soph. κατὰ διαφ. — τῆς θ μὴ — σύμπαξιν, vel σύνθεσιν

τα, ἔχει τὸ καὶ μετατίθεσθαι· ὡς τὸ, νέα πόλις, νέας πόλεως· ἀγαθοῦ δαίμονος, ἀρείου πάγου· συνεπισχύοντος καὶ τοῦ δὶς παραλαμβανομένου τόνου. ἀλλ' ἔτι καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν προθέσεων, ἡνίκα [καὶ] ἐδιδάχθημεν τὸ παράνομον, τὸ περίκλυτον, τῇ τοῦ ἄρθρου προσόδῳ, παράθεσιν μὲν ὁμολογεῖ ἀφισταμένης τῆς προθέσεως [πρὸ τοῦ ἐπεντιθεμένου ἄρθρου, οἷον παρὰ τοῦ νόμου· σύνθεσιν δὲ, εἰ, ἡνωμένου τοῦ ἄρθρου, ἔξωθεν προσγινομένης τῆς προθέσεως,] οὕτως ἔχει τὰ τῆς συντάξεως, τοῦ παρανόμου, τοῦ περικλύτου. καὶ δὴ ἐν τῷ καταγράφω, εἰ μὲν συνῆπται τὰ τῆς προθέσεως, πάντως καὶ ἀμετάβλητα κατὰ τὸν προειρημένον λόγον· εἰ δὲ μὴ οὕτως ἔχει, κλίσιν δὲ τὴν δέουσαν ἀναδέχεται, ὡς εἰ καὶ ἁπλᾶ καθεστήκει, σαφὲς ὅτι καὶ παράκειται μᾶλλον ἡ πρόθεσις, ἤπερ σύγκειται. καὶ ὥσπερ παραδεξαμένη τὸ ἄρθρον ἐν τοῖς πτωτικοῖς ἐδίδαξε τὴν παράθεσιν, οὕτω παραδεξαμένη τὴν γινομένην κλίσιν ἔσωθεν, ταὐτὸ ἐπιδέξει)· ὅπου γε καὶ τοὺς πλαγιασμοὺς ἐπιδέχεται· καταγράφω, κατέγραφον· καταλαλῶ, κατελάλουν.

ἴσ. οὐχ ὁμολογεῖ

ἴσ. ἔδειξε

ἴσ. ἐπιδείξεται

διπλασιασμοὺς

ζ, Τίς ἡ αἰτία τῶν κεκλιμένων κατὰ τὰς προθέσεις, λύσιν, ἐγκείμενον.

Οὐδ' ἐκεῖνο πιθανὸν, καθ' ὅ φησιν ὁ Τρύφων ἐν τῷ Περὶ προθέσεων, ὡς ἡνωμέναι μέν εἰσιν αἱ προθέσεις μετὰ τῶν

iam mutare sedem possunt; vt νέα πόλις, νέας πόλεως: ἀγαθοῦ δαίμονος, ἀρείου πάγου: præsertim adiuuāte tenore, qui bis assumitur. Hoc ipsum cerni potest etiā in ipsis præpositionibus: siquidē supra cognouimus τὸ παράνομον, τὸ περίκλυτον, articuli accessione, nullam fateri appositionem, sed cōpositionē: at recedente præpositione ante interiectum articulum, tunc fieri appositionem; vt παρὰ τοῦ νόμου: compositionem vero, si annexa præpositione, articulus extrinsec' accesserit; sicuti sunt composita τοῦ παρανόμου, τοῦ περικλύτου. Quare etiam in verbo καταγράφω, si præpositio connexa est, sedem omnino non mutabit ex regula superius tradita: quod si connexa non est, & tamen verba conuenienter & cōgrue flectuntur, perinde ac si essent simplicia; dubium non est quin præpositio apposita sit potius quam cōposita: & quemadmodum in casualibus, articulo recepto arguit appositionem; ita in verbis, recepta inclinatione, quæ fit intrinsecus, idem omnino demonstrabit: quandoquidem duplicationes etiam admittit; καταγράφω, κατέγραφον: καταλαλῶ, κατελάλουν.

7, Quid faciat vt verba cum præpositionibus declinētur, λύσιν, ἐγκείμενον.

Ac ne illud quidem probabile est, quod ait Trypho in libro De præpositionibus. nam ait ille, præpositiones connecti illas quidem cum

verbis; declinationem vero, quæ extrinsecus accedit, nõ admittere; quoniã, præpositiones quum sint, nihil quod antecedat, habere debẽt. Primũ, quia difficile est mutare verba cõposita, quomodocumque sint composita: id quod etiam alio loco demonstratum est. cur enim hoc (vt iam diximus) eis potius appositis, quam cõpositis accidit? Deinde, si, quia præpositiones sunt, iccirco nihil ad eas extrinsecus accedit: cur in nonnullis accessit declinatio, vt in ἠνώεπε, ἠνωχλῆσθαι, ἠναντιωμένην? vt missa faciam illa quæ & ipsa in vsu sunt, κεκάμμυκα, κεκάθικα. Verum si quis etiam hæc respuat, vt non recte inclinata; quæ tamen alias docuimus ordinem naturalem maxime secuta esse: illud nihilomin⁹ adhuc restabit; hoc est, præpositionem tum demum congruam cõstructionem obtinere, cum suum nomẽ retinet, & præpositio vocatur: at quum est composita cum aliqua orationis parte, tum ne præpositio quidẽ vocatur amplius, sed fit pars totius nominis: itaque non recipit proprietates prępositiõis. Hoc autẽ probari potest ex iis quæ antea a nobis dicta sunt. nam quum in vocabulo διοίκης, ppositio pars eius nominis facta est, in cõposito θυρανοίκτης etiam in secũda syllaba retinet compositionẽ: quamquam in principio semper composita; vt in κατάδρομος. in quo ad no-

ῥημάτων, οὐ μὴν τὴν προσγινομένην κλίσιν ἔξωθεν ἐπιδέχονται· καθ' ὃ, προθέσεις οὖσαι, οὐκ ὀφείλουσι πρὸ ἑαυτῶν τι ἔχειν. πρῶτον μὲν, ὅτι ἄπορον, τὰ ὁπωσδήποτε συντεθέντα, ἔτι μετακινεῖσθαι· ὅπερ καὶ ἀπεδείχθη. τί γὰρ μᾶλλον (ὡς ἔφαμεν) παρακειμέναις αὐταῖς τὸ τοιοῦτον παρακολουθεῖ, ἤπερ συντεθειμέναις; δεύτερον, εἴπερ καθ' ὃ προθέσεις εἰσί, διὰ τοῦτο οὐδὲ ἔξωθέν τι προσγίνεται αὐταῖς, τί δήποτε ἐπ' ἐνίων προσεγένετο, ἠνώεπε, † ἠνωχλῆσθαι, ἠναντιωμένην; ἵνα μὴ λέγω καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν κεκάμμυκα, † κεκάθικα. ἀλλ' εἰ καὶ τὰ τοιαῦτά τις † παραπέμψαιτο ὡς οὐ δεόντως κεκλιμένα, ἃ δὴ καὶ μάλιστα φυσικῶς εἴχετο ἀκολουθίας, ὡς ἐν ἑτέροις ἐδιδάξαμεν· ἐκεῖνό γε μὴν ἔτι διαμένει, ὡς τότε ἡ πρόθεσις τῆς δεούσης συντάξεως τυγχάνει, ἡνίκα καὶ τὸ ὄνομα συνέστιν αὐτῇ, τὸ καλεῖσθαι πρόθεσις. ὁπηνίκα μέντοι συντεθεῖσα μετά τινος μέρους λόγου, οὐκ ἔτι οὐδὲ πρόθεσις καλεῖται, † μέρος γινομένη τοῦ ὅλου ὀνόματος, [ὃ τηνικαῦτα οὐδὲ τὰ ἰδιώματα τῆς προθέσεως ἀναδέξεται).] παρὸν πιστώσασθαι ἐκ τῶν προκατειλεγμένων. ὅταν γὰρ ἐν τῷ διοίκη- μέρος ὀνόματος ἐγένετο, ἔσχε καὶ δευτερεύουσαν τὴν σύνθεσιν ἐν τῷ θυρανοίκτης· καίτοι κατ' ἀρχὰς ἀεὶ συντεθειμένη, ὅτε συνετέθη ἐν τῷ κατάδρομος, εἰς ὄνομα χωρή-

φυσικῶς

ἴσ. ὡς ὅτι

μεταχωρήσαντα, ἔξωθεν προσκείμενον εἶχε τὸ ἄρθρον· οὐκέτι δὲ τῷ λόγῳ τῆς προθέσεως ἀρχτικὴ γινομένη, δευτέρα δέ ἐστι τοῦ ἄρθρου. ἐδείκνυτο γοῦν ἐν παραθέσει μὴ παραχωροῦσα τοῦ τόπου τῷ ἄρθρῳ, ἐν τῷ, κατὰ Κτησιφῶντος, καὶ ἔτι κατὰ τοῦ Κτησιφῶντος· ἐκ Λέσβου, καὶ ἐκ τῆς Λέσβου. εἴπερ οὖν ἑνῶντο καὶ ἐν τῷ καταγράφω, ἀδιάφορον εἶχε τὸ ἔξωθεν ὐκ ἴσ †προσκλιθῆναι. ὡς γὰρ ἔφαμεν, οὐκέτι πρόθεσις, μέρος δὲ ῥήματος. εἰ δὲ οὐ προσδίδωσι τῇ κλίσει τὸ ἔξωθεν ἐγγενέσθαι, ὁμόλογον ὅτι καὶ τὸ ἰδίωμα οὐκ ἄλλο τι σημαίνει ἢ τὴν †παράθεσιν. ἀλλ' οὐδὲ τὰ τοῦ τόνου ἀπεμφαίνοντά εἰσιν. ἰδοὺ γὰρ ἔχει τὸ ἰδίωμα τῆς παραθέσεως, τὸ συντηρεῖν τοὺς τόνους, κατεῖχον, καθῖκεν, προῆλθον. καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὁ αὐτὸς λόγος.

†Τούτοις οὖν τοῖς λόγοις προσέχων [τις,] δόξει μετὰ πάσης ἀκριβείας πιστοῦσθαι, ὡς μᾶλλον ἐν παραθέσει εἰσὶν αἱ προθέσεις, ἤπερ [καὶ] ἐν συνθέσει. ἀλλ' ἔστι πρὸς ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἀπαντῆσαι οὕτως· οὐκ οἰητέον κεκλίσθαι τὰ ἀπὸ προθέσεως ἀρχόμενα, κατὰ τοὺς παρῳχημένους χρόνους· συντίθεσθαί γε μήν, κατὰ τὴν ἑκάστου διαφοράν. ᾧ γὰρ λόγῳ παρὰ τὸ γράφω ἐγένετο καταγράφω, †τούτῳ παρὰ τὸ ἔγραψα, τὸ κατέγραψα. †ὁ αὐτὸς γὰρ τῶν προειρημένων χρόνων [λόγος,] ἀπαγγελλόμενος κατὰ τὴν τοῦ πράγματος διάθεσιν,

men accedēs, composita est, articulum extrinsecus præpositum habet, non ipsa præponitur articulo, sicuti præpositionis ratio postulat, sed eum sequitur: & tamen demonstratum est, eam appositam articulo nō cedere, nec pati vt principem habeat locum; vt in illo, κατὰ Κτησιφῶντος, & κατὰ τοῦ Κτησιφῶντος: ἐκ Λέσβου, & ἐκ τῆς Λέσβου. Quare si in verbo etiā καταγράφω esset composita, posset extrinsecus indiscriminatim inclinari. est enim (quemadmodum diximus) nō præpositio amplius, sed verbi pars. Quod si non concedit illud, vt extrinsecus possit accedere inclinatio, facit vt minime dubiū sit, proprietatem præpositionis nihil aliud esse quā appositionem. Ac ne tenor quidē nostris rationibus repugnat. nā ecce appositionis illa est proprietas, vt tenorem videlicet conseruet; κατεῖχον, καθῖκεν, προῆλθον: & in aliis id genus eadem ratio. Quare si quis animum bis argumētis adhibeat, illud accuratissime probatum existimauerit, præpositiones in appositione potius spectari, quam in compositione. Verumtamen ad singula superius dicta sic potest occurri. Non est existimandum, verba, quæ a præpositione ordiūtur, inclinari in præteritis, sed pro diuersa vniuscuiusq; natura, cōponi. nam quemadmodum a γράφω fit καταγράφω, ita ab ἔγραψα fit κατέγραψα. eadem enim prædictorum tempōrum ratio, pronuntiata pro rei, de qua agitur, genere,

eandem præpositionum positionem in diuersis suis recipit figuris; quoniã in iisdem eadem res continetur. Huius autem rei demonstratio certissima illa fuerit, quod præterita interdum priuatim cõponuntur, a nullo præsente deriuata; & futura item, & præsentia, quæ carent præteritis. Quod si consequeretur vt compositio duceret a pręsente initium, & ad præterita perueniret; esset etiã consequens vt nullum præteritum priuatim cõponeretur, nisi compositionem a præsente suo deduceret. at in hoc exemplo, ἔφαγον, κατέφαγον, nulla pręsentis est mẽtio: & futuri κατοίσω, præsens in vsu non est, neq; etiam præteritum: præterea in præsente ἄπειμι dicimus, cum pręterita vsu celebrata non sint. Ergo licebit priuatim, vt vnumquodque tempus compositionẽ recipiat: quoniam vnumquodq; per se pronuntiari potest, & propriã referre cõpositionem, nec exspectare vt eam a præsente mutuetur. Huius rei exempla permulta possunt afferri. Illas tamen verborum figuras cõprobamus, quæ nimirum flectuntur cum præpositionibus. nam in eis præpositiones recipiunt discrimen pręteritorum, ortum a tempore præsenti; vt est illud, ἐνέπω, ἤνεπον, sicut ἤλαυνον: καμμύω, ἐκάμμυον, sicut ἔκαμπτον. Illud etiã sciendum est, a verbo ἐνοχλῶ præteritum ἠνώχλουν flecti: cui sic inclinato adiunctam

τὴν αὐτὴν ἐκ τῶν προθέσεων θέσιν, παρεδέχετο ἐν τοῖς ἰδίοις μεταχηματισμοῖς· ὅτι καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἐνεχεῖτο. τούτου δὲ ἀπόδειξις ἰσχυροτάτη γένοιτο τὸ καὶ τοὺς παρῳχημένους ἰδίᾳ ποτὲ συντίθεσθαι, μὴ ὄντων ἐνεστώτων· καὶ ἔτι μέλλοντας καὶ ἐνεστῶτας, οὐκ ὄντων παρῳχημένων. ὅπερ εἰ παρείπετο, ἐξ ἐνεστῶτος ἄρχεσθαι τὰς συνθέσεις, καὶ μετιέναι ἐπὶ τοὺς παρῳχημένους, παρείπετο ἂν τὸ μὴ ἰδίᾳ συντεθεῖσθαι παρῳχημένον, χωρὶς τῆς κατὰ τὸν ἐνεστῶτα συνθέσεως· κατέφαγον, ἔφαγον· οὐδεμιᾶς οὔσης ὑπομνήσεως τοῦ ἐνεστῶτος· καὶ ἔτι κατοίσω, οὐκ οὔσης χρήσεως τῆς κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, οὐδὲ φαμὲν τὸν κατὰ τὸν παρῳχημένον. καὶ ἔτι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα ἄπειμι φαμὲν, οὐκ ὄντων προδήλων τῶν παρῳχημένων. †ἰδίᾳ ἄρα εἴη τὸ ἕκαστον χρόνον τὴν σύνθεσιν ἀναδέχεσθαι, καθ' ὃ ἕκαστος ῥητὸς ὤν, σύνθεσιν ἰδίαν ἀπηνέγκατο, οὐκ ἀναμείνας τὴν ἐξ ἐνεστῶτος γινομένην σύνθεσιν. ἔστι καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον πάμπολλα παραθέσθαι· ἐκείνοις μέντοι †συγκατατιθέμεθα τοῖς σχήμασι, λέγω τοῖς κατὰ τὰς προθέσεις κλιθεῖσι. τὴν γὰρ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος γινομένην διαφορὰν, κατὰ τοὺς παρῳχημένους παρεδέξαντο αἱ προθέσεις· ὡς ἔχει παρὰ τὸ ἐνέπω [τὸ] ἤνεπον· ὅμοιον γάρ ἐστι τῷ ἤλαυνον· καμμύω, ἐκάμμυον, ὅμοιον τῷ ἔκαμπτον. χρὴ νοεῖν ὅτι παρὰ τὸ ἐνοχλῶ ἐγένετο ἠνώχλουν, καὶ κατὰ τὴν κλίσιν ἐπηνέχθη

ἔφαγον, κατέφαγον, F.P. κατέφαγον μὲν Soph.

ἐπηνέχθη σύνθεσις ἡ τοῦ παρῳχημένου. Καὶ φαίνεται, ὅτι μὴ πολλῶν τοιαύτη παράθεσίς ἐστι, τῶν κεκλιμένων ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ καθ' ἕκαστον χρόνον συντεθειμένων προθέσεων, τὰ τοιαῦτα ἐδόκει ἄλογα καθίστασθαι. πρὸς ὅ οὐ γέ ἐστι φάναι, ὡς [εἰ] τὸ αὐτὸ ἀπαιτεῖ ὁ λόγος ταῖς; οὕτω συντεθειμέναις προθέσεσιν· † ὅτι οὐχὶ παραιτούμεναι τὴν ἔξωθεν κλίσιν [τὴν] ἐγγινομένην ἀποδιδόασιν· ὥστε φάναι καθιζομένην καθίσαι, λέγω μετὰ μακροῦ τοῦ ι· ὅπου γε καὶ μεταξὺ πεσόντος τοῦ συνδέσμου ἐγένετο, [γρ. εἰς ὑμ.] κὰδ δ' ἴσ' ἐν θαλάμῳ. ὁμολόγως οὖν γινομένης ἔξωθεν τῆς κλίσεως, τὸ ἐγγενέσθαι ἔξωθεν. ἀδύνατον γὰρ ἐκστῆναι τὸν παρῳχημένον χρόνον τῆς ἔξωθεν προσγινομένης κλίσεως. ὡς οὖν προείπομεν, τὰ τοιαῦτα, ἐξ ἐνεστῶτος σύνθεσιν ἀναδεξάμενα, μετῆλθε καὶ ἐπὶ τοὺς παρῳχημένους, οὐκ ἰδίᾳ συντεθειμένους, μεταληφθέντας δὲ ἐξ ἐνεστῶτος. ἐγὼ δὲ ὑπολαμβάνω ὅτι ἐν παρολκῇ αἱ συνθέσεις οὖσαι κατὰ πλέον, καὶ ὡς συλλαβαὶ πρόσκειμεναι τοῖς ῥήμασι, [ἴσ. τούτων] τὴν τούτου ἀπηνέγκαντο κλίσιν. οὐ γὰρ ὡς τὸ γράφω καὶ τὸ καταγράφω διάφορα, οὕτω καὶ τὸ ἵζω καὶ τὸ καθίζω, [ἕπω] εὕδω καὶ καθεύδω, ἕπω ἐνέπω. οὕτω γε εἰς ἓν ἁπλοῦν παραλαμβάνεται. τὸ δὲ ὑπὲρ τῶν τοιούτων, αὐτάρκως ἐν ἑτέροις ἡμῖν εἴρηται.

compositionem fecisse παρῳχημένου. Sed fortasse quis existimauerit, huiusmodi exempla carere ratione, quoniam exemplorum istiusmodi copia deest; verborum (inquit) quæ flectantur cum præpositionibus compositis, obtinentibus tempus vnuquodque. Quare ita occurrendum ei qui sic existimat. Ratio idem postulat in præpositionibus sic cōpositis: quia dum illæ non recusant inclinationem extrinsecus adscitā, eam etiam referunt quæ sibi insita est: quandoq; idem vel interiecta coniunctione hoc idem fit: κὰδ δ' ἴσ' ἐν θαλάμῳ. Il. γ. Quum igitur extrinsecus accesserit inclinatio, sequitur ι longam extrinsecus accessisse. fieri enim non potest vt præteritum de iure suo decedat, & inclinationē, quæ extrinsecus accedit, non retineat. Quare huiusmodi verba (quemadmodum iam diximus) recepta cōpositione, quæ erat in præsenti, eam transferunt etiam ad præterita, quæ compositionem nō priuatim, sed a præsenti tempore transsumptam habent. Ego tamen existimo compositiones pleruumq; abundare, & loco dictionū verbis præpositas, eorū inclinationem recepisse. Etenim non sicuti γράφω & καταγράφω, ita etiam ἵζω & καθίζω, εὕδω & καθεύδω, ἕπω & ἐνέπω, diuersa sunt: atque ita pro verbo simplici accipiuntur. Sed de his alio loco copiosius a nobis disputatum est.

ζ

8, Participia verbis apposita, decomposita esse potius quam composita.

η', Ὅτι οὐ μᾶλλον σύνθετοί εἰσιν αἱ μετοχαὶ παρακείμεναι τοῖς ῥήμασιν, ἤπερ παρασύνθετοι.

Huius autem rei certissima fides peti potest etiam a participiis. nam si ab omnibus conceditur, καταγράφων vnam orationis esse partē recti casus, quoniam ante præpositionē admittitur articuli appositio; concedetur etiā verbū eius καταγράφω vnicam esse orationis partem: nam in eadem figura participiū & verbum versatur. Hinc fit vt ἀνατλάς sit participium; quoniam exstat eius verbum ἀνέτλην: at non ita πολύτλας: participium enim recepit figuram propriam: & quum figurā verbi non sit assecutum, nō potuit simul assequi vt esset participium. Sed hanc disputationē absolutius tractauimus in libro De participiis. Illud etiam addendum est; si nominatiui sociati verbis in eadem persona non recipiunt præpositionis appositionem, sed compositionē, propter verbum quocum sociatur; quid est cur violentum illud non videatur vt, quod est causa vt præpositionū appositio adsit, idem appositionem non recipiat? Rursus enim ne vocatiuus quidē appositionem recipit propter verbum quocum sociatur; reliqui tamen casus recipiunt, quia societatem verbi vitant. demōstrauimus enim in superioribus, verba in diuersis intelligi personis, quum dicimus κατ' Ἀριστάρχου λέγω. Præterea tenoris etiam ratio demōstrat inclinatam compositionem. eius-

Ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν μετοχῶν ὁ λόγος πάνυ ἀκριβέστατος. εἰ δέδοται ὅτι καταγράφων ἕν ἐστι κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν, καθ' ὃ ἡ παράθεσις τοῦ ἄρθρου πρὸ τῆς προθέσεως, δίδοται † ὅτι καὶ τὸ καταγράφω ἕν ἐστιν. ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ σχήματι καταγίνεται μετοχὴ καὶ ῥῆμα. διὰ τοῦτο τὸ ἀνατλάς, μετοχή, συνυπάρχοντος τοῦ ἀνέτλην· οὐ μὴν πολύτλας. ἰδίαν γὰρ θέσιν ἀναδεξαμένη ἡ μετοχὴ καὶ μὴ μετέχουσα τῆς τοῦ ῥήματος θέσεως, ἀπέπεσε τοῦ καὶ εἶναι μετοχή. τὸν τοιοῦτον λόγον ἐντελέστερον ἐξεθέμεθα ἐν τῷ Περὶ τῶν μετοχῶν. Ἔστι καὶ τοῦτο προσθεῖναι· εἴπερ [αἱ] εὐθεῖαι συμπαραφερόμεναι τοῖς ῥήμασι κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, οὐ παραδέχονται καὶ προθέσεως παράθεσιν, σύνθεσιν δέ, διὰ τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον· πῶς οὐ βίαιον, τὸ αἴτιον τοῦ συνεῖναι τὴν παράθεσιν τῶν προθέσεων, τὸ αὐτὸ μὴ ἐπιδέξασθαι τὴν παράθεσιν; † πάλιν γὰρ οὐδὲ ἡ κλητικὴ παράθεσιν ἐπιδέχεται, κατὰ τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον· [αἵ γε μὴν ὑπόλοιποι πτώσεις, καθὸ ἐξέφυγον τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον.] ἐδείξαμεν γὰρ ἐν τοῖς προκειμένοις, ὡς ἐν διαφόροις προσώποις τὰ ῥήματα νοεῖται ἡνίκα φαμέν, κατ' Ἀριστάρχου λέγω. ἔστι καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ τόνου λόγος συνάγων τὴν ἐγκλινομένην σύνθεσιν. τὸ μὲν γὰρ

μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς τάσεις φυλάττεσθαι, ἴδιόν ἐστι καὶ παραθέσεως καὶ οὐ συνθέσεως· παρὰ τοῦ σοφοῦ ἦλθε, παρὰ τὸν σοφὸν ἐγένετο. † ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν συνθέσει ἡ μονὴ τοῦ ἑνὸς τόνου γίνεται, περικλυτός, παναχαιός, ἀντεραστής· τό γε μὴν ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, ἴδιόν ἐστι συνθέσεως. οὐχὶ οὖν ἐν τῷ καθῆψαν, ἐν τῷ προσεῖχον, μᾶλλον σύνθεσις, ἢ παρασύνθεσις· καὶ γὰρ ἀμφότερα δύναται εἶναι. ἔν γε μὴν τοῖς ἀναβιβαζομένοις, τὸ ἐξαίρετον τῆς συνθέσεώς ἐστιν. † ἀνεβιβάσθη τὸ κάθηται, τὸ ἀνάκειται· τὸ σύνειμι, τὸ σύμφημι, καὶ τὸ σύνοιδα, καὶ ἄλλα πλεῖστα ὑπὲρ ὧν τὰς αἰτίας ἐκθήσομεν. † ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων φαμέν τινα συντεθειμένα ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, καί τινα τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου συντηρεῖν. † τὸ δὲ μεῖζον, [ὅτι] ὅλη ἡ προστακτικὴ ἔγκλισις, κατὰ τὴν τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων προφοράν, οὖσα δισύλλαβον, ἀναβιβάζει τὸν τόνον, κάτελθε, † κατάβηθε, περίγραφε. καὶ οὐδὲ κατ' ὀλίγον διστάξαι ἐστὶ περὶ τῆς συνθέσεως. καὶ εἰ ὁμολόγως τὰ τοιαῦτα σύνθετα, πῶς οὐκ ἂν δοθείη καὶ τὰ τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως σύνθετα; μία γὰρ [ἡ] ἔγκλισις, καὶ μία συνδρομὴ τῆς προθέσεως, καὶ μία σχέσις ἡ κατὰ τοῦ ῥήματος. ἰδοὺ δὴ καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπιδέχεται τοὺς ἐπιζευκτικοὺς συνδέσμους πρὸ τῶν προθέσεων, ἐὰν καταλάβω, ἐὰν καταγράφω. ὅπερ οὐκ ἂν παρείπετο, τῶν

ἴνα

ἢ αἰτ. soph.

τῆς πιν.

dem enim tenoris conſeruatio eſt appoſitionis propria, non compoſitionis: παρὰ τοῦ σοφοῦ ἦλθε, παρὰ τὸν σοφὸν ἐγένετο. Atque etiam in compoſitione idē tenor retinetur; περικλυτὸς, παναχαιὸς, ἀντεραστής: ſed reiectio tenoris in antecedentes ſyllabas, eſt compoſitionis propria. Ergo in illis καθῆψα, & προσεῖχον, cōpoſitio eſt potius quam παρασύνθεσις, i. a compoſito deriuatio: vtrumque enim eſſe poteſt. in iis tamen quæ tenorem habent reiectum in antecedēti ſyllaba, ratio eſt pręcipua cōpoſitionis. Reiectum itaque habent tenorem illa, κάθηται, ἀνάκειται, σύνειμι, σύμφημι, σύνοιδα, & alia plurima; quorum cauſas aperiemus. Simili ratione dicimus nonnulla nomina reiicere tenorem; alia contra, tenorem retinere. qđ autem maius eſt, omnes imperatiui modi verborum actiuorum, quæ proferuntur duabus ſyllabis, reiiciunt tenorem; κάτελθε, κατάβηθε, περίγραφε: & ne minima quidem dubitatio eſt de eorum compoſitione. Quod ſi nemine repugnāte imperatiui modi eiuſmodi cōpoſiti ſunt, quid eſt cur nō concedat quis modum etiam indicatiuum eſſe compoſitum? vnus enim eſt modus; vnus præpoſitionis concurſus, & vna eademque verbi relatio. nam ecce coniunctiuus quoq; modus recipit coniunctiones adiunctiuas ante præpoſitiones; ἐὰν καταλάβω, ἐὰν καταγράφω: hoc autem illi non accideret, ſi

præpoſitiones principem locum occuparēt. Idem poteſt pſpici etiā in reliquis modis, qui ante ꝓpoſitiones extrinſecus aſſumūt aduerbia, quæ eis adiunguntur; εἴθε καταλάβοιμι, ἄγε κατάλαβε. Hactenus de eo ꝙ præpoſitiones cum verbis iunctæ ſunt. Perſpicuū eſt igitur, participia, quæ ſunt eiuſdem ordinis, a ſuis transſumpta verbis, eandem recipere figurā, vt habet παρεστὰς cum ſuo aoriſto παρέστη. nam eodē modo & illud παραφέροντος, a verbo παραφέρω deductum, vna orationis erit pars: ꝙ ſi ſit παρὰ τὸ φέρω, (quēadmodum iam diximus) duæ orationis erunt partes, interpoſito articulo inter ꝓpoſitionem & verbū, παρὰ τοῦ φέροντος. Verius itaque dixeris eiuſmodi figuras παρασύνθετα, i. deductas a cōpoſitis, q̄ compoſitas: quoniam q̄libet pars orationis cōpoſita, in aliam figuram mutata, habet figuram illam mutatam nō compoſitam amplius, ſed a cōpoſita deductam. Hinc fit vt tenores eorum quæ ſimplicia, & eorū quæ a compoſitis deducta videntur, eandē ſedem occupent; quia ſimplicia & decōpoſita analogiam eandē ſequūtur. hoc aūt, in libro De figuris fuſius demonſtratur. Compoſitum itaq; illud dicimus, qđ ex acuto tenore in grauem tranſiit, in nominibus in ος cadentibus; πολύσοφος: decōpoſitum vero, quod tenorē non reiecit, quia non erat compoſitum, ſed verbo compoſito adiacebat, vt verbo ἐπακούω, nomen ἀγορῆς ἐπακουὸν ἔοντα.

Heſiod. Op. & d.

προθέσεων ἀεὶ τὸν ἀρχικὸν τόπον ἐπεχουσῶν. σαφὲς κἀκ τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων, αἳ πρὸ τῶν προθέσεων τὰ προσλεγόμενα αὐτῶν ἐπιρρήματα, ἔξωθεν προσλαμβάνουσιν· εἴθε καταλάβοιμι, ἄγε κατάλαβε. καὶ τοσαῦτα ἂν εἴη περὶ τοῦ ἡνῶσθαι τὰς προθέσεις τοῖς ῥήμασι.

Πρόδηλον [δὴ] ὡς [αἱ] συνοῦσαι μετοχαὶ, μεταλαμβανόμεναι ἀπὸ τοῦ ῥημάτων, σχέσιν τὴν αὐτὴν ἀναδέχονται· ὡς ἔχει ἡ παρεστὰς πρὸς τὸ παρέστη. οὕτω γὰρ καὶ τὸ παραφέροντος πάλιν, συνυπάρχοντος τοῦ παραφέρω, καταστήσεται εἰς ἓν μέρος λόγου· εἰ μέντοι εἴη παρὰ τὸ φέρω, † καθὼς προείπομεν, δύο μέρη λόγου γενήσεται τὸ παραφέροντος, τοῦ ἄρθρου τιθεμένου μεταξὺ τῆς προθέσεως. καὶ ἔστιν ἀληθὲς μᾶλλον καλεῖν τὰ τοιαῦτα σχήματα παρασύνθετα, ἢ σύνθετα· καθ᾽ ὃ πᾶν μέρος λόγου συντεθὲν, καὶ εἰς ἕτερον σχῆμα μεταπεσὸν, ἔχει τὸ μεταπλαστικὸν οὐκ ἔτι σύνθετον, παρασύνθετον δέ. ἔνθεν οὖν αἱ τάσεις τῶν τε ἁπλῶν καὶ τῶν δοκούντων συνθέτων εἰσὶ, τὸν αὐτὸν ἐπέχουσι τόνον· ἐπεὶ τὰ ἁπλᾶ καὶ παρασύνθετα, μιᾶς ἔχεται ἀναλογίας, ὡς δείκνυται ἐν τῷ Περὶ σχημάτων. † σύνθετον οὖν φαμὲν, τὸ ἐξ ὀξυτόνου εἰς βαρεῖαν τάσιν μετεληλυθὸς ἐπὶ τῶν εἰς ος, πολύσοφος· παρασύνθετον δὲ, τὸ μὴ ἀναβιβάζον τὸν τόνον. καθ᾽ ὃ οὐδὲ συνετέθη, τῷ δὲ συνθέτῳ δὲ ῥήματι παρέκειτο, τῷ ἐπακούω, τὸ, ἀγορῆς ἐπακουὸν ἔοντα.

γρ. παρὰ τὸ φέροντος

μεταπλωκὸς

γρ. παρασυνθ.

θ', Περὶ τοῦ ἐξὸν καὶ παρόν.

Ὁμόλογον δ' ὅτι καὶ τὸ ἐξὸν καὶ τὸ παρόν, σχῆμα τῶν προειρημένων μετοχῶν τὴν ἀναδέξεται, παραδείγματα [ὄντα] ἔξεστι καὶ πάρεστιν ἅπερ ἐστὶν ἐν οὐδετέρᾳ καταλήξει δεόντως· ἐπεὶ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ σύνταξις ἐπὶ τὰ ἀπαρέμφατα φέρεται ἐκ συντάξεως ῥηματικῆς τῆς πρὸς τὰ ἀπαρέμφατα· πάρεστι τὸ φιλολογεῖν, παρὸν τὸ φιλολογεῖν [ἔξεστι καθεύδειν, ἐξὸν καθεύδειν.] Ταῖς ἀντωνυμίαις οὐδέποτε αἱ προθέσεις ἐν συνθέσει σύνεισι, κατὰ μέντοι πᾶσαν τὴν ὀρθὴν, ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι, κατὰ σοῦ, περὶ σοῦ. Διὰ τί δὲ μετὰ ὀρθῆς πτώσεως, ἐν τοῖς προεκδοθεῖσιν εἴρηται. ὁμόλογον δὲ ὡς τῇ κατὰ τὴν εὐθεῖαν οὐδ' ὅλως συντετάξεται ἡ πρόθεσις, οὔτε κατὰ παράθεσιν, [οὔτε κατὰ σύνθεσιν,] διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς συνθέσεως. ἤδη μέντοι οὖν ἐν ἀντωνυμικῇ συντάξει τετόλμηται τὸ ἐπέκεινα, καὶ ἔτι ἐν ἐπιρρηματικῇ τὸ ἔπειτα κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν. ἐφ' οὗ καὶ τὰ τῆς μεταλήψεως εἰς τὸ μεταλαμβανόμενον τῆς ἀντωνυμίας μεταφράζεται, μετὰ ταῦτα. τοῖς γε μὴν ἄρθροις, οὐ ῥητοῖς οὖσι κατ' ἰδίαν, ἀλλ' οὐδὲ συντιθεμένοις, ἀεὶ δὲ ἐν παραθέσει οὖσι τῶν πτωτικῶν κατὰ τὴν αὐτὴν σύνταξιν, τούτων αἱ προθέσεις παράκεινται· οὗ τινος ἐν τοῖς προειρημένοις ἀκριβωθέντος μένου ἐν αὐτῷ γε μὴν αἱ προθέσεις καὶ συντίθενται, καὶ συμπαρατίθενται. διδομένου γὰρ τοῦ, ὡς ἐν εὐθείᾳ συντίθενται αἱ προθέσεις,

μετέπειτα

ὧντινος

ἠκριβωμένου·

ἑαυτοῦ γ.

Soph.

9. De vocibus ἐξὸν & παρόν.

Illud etiã liquido constat, voces istas ἐξὸν & παρὸν, figurã participiorum prædictorum recepisse, propter verba ἔξεστιν & πάρεστιν, quibus adiacent: quę voces neutri generis terminationem recte sortitæ sunt; quoniã earum constructio ad infinitum fertur modum, secuta constructionem suorum verborũ; ἔξεστι καθεύδειν, ἐξὸν καθεύδειν: πάρεστι φιλολογεῖν, παρὸν φιλολογεῖν. Cum ꝓnominibus vero numquã ꝑpositiones componuntur: obliquis tamẽ casibus apponuntur, sed tenore recto, κατὰ σοῦ, περὶ σοῦ. cur autem rectum tenorẽ habeãt in appositione, iam in superioribus libris explicauimus. nam de eo minime dubium est, cũ recto casu pronominum, nullo modo præpositionem sociari posse; ne per appositionem quidẽ; quoniam cõpositio nullam cũ eo casu potest habere societatem: in illa tamen constructione quæ speciem pronominis habet, ausa est accedere præpositio, nempe in ἐπέκεινα: & præterea in illa aduerbii *ἔπειτα, tempus significantis: in quo trãsumpto fit alia ꝓnominis transumptio, & diuersa voce dicitur μετὰ ταῦτα. Articulis tamen, q priuatim dici nõ p̃ssunt, & qui non componũtur, sed apponũtur semper casualibus eadem constructione; iis (inq̃) ꝑpositiones apponũtur: ac de ea re in superiorib. libris accuratius tractauim⁹. Secũ vero ꝑpositiones & cõponuntur,

μετέπειτα

& appositæ cõstruuntur. nã si concedas ꝑpositiones cõponi cũ nominatiuo,

concedes etiam vnicam orationis esse partem illã παρακαταθήκη: & si concedas eandẽ semper cum verbis cõponi, concedas etiam vnicam esse orationis partem ἐξυπανέστη: & si ἀναγινώσκειν, & ἀναγινώσκοντα vna orationis pars est; dubiũ non est, si ad eiusmodi figuram accedat altera præpositio, quæ cum verbo non sit iuncta, illã quæ accessit, fore appositam; quæ vero cũ verbo est coniuncta, fore compositam; ἀναγινώσκω, ἀναγινώσκοντα, & παραναγινώσκοντα: qđ etiam cũ articulo dici poterit, παρὰ τὸ ἀναγινώσκοντα. quod si quis dicat sic, παραναγινώσκοντα, etiam sic articulus extrinsecus accedet, τὸ παραναγινώσκοντα.

10, *De constructione aduerbiorum.*

Dicendum deinceps est de cõstructione aduerbiorum; & primum de iis quæ cũ prępositione iũcta, anticipatione quadam in numerum aduerbiorum recepta sunt. Ac Heraclides in libro De accẽtibus, in vniuersum distribuens dictiones quę acutũ recipere non possunt, ait aduerbium εἰς ο, nõ posse terminari acuto tenore; quoniã partes orationis terminatæ ο, tenorem acutũ in extrema syllaba recusant. Sed constat neutrũ etiam pronominis αὐτὸς, quod terminatur ο, αὐτὸ, tenorẽ eodem modo recusaturum fuisse: quoniam eundem habet tenorem quem suũ masculinũ. nulla igitur est causa cur tenor acutus adhibeatur in aduerbio εἰς ο. Ac ne illud

δοθήσεται) καὶ ἓν εἶναι τὸ παρακαταθήκη· καὶ δεδομένου ὅτι ἐν συνθέσει πάντοτε μετὰ τῶν ῥημάτων αἱ προθέσεις, δοθείη ὅτι καὶ ἐν συνθέσει λόγου τὸ ἐξυπανέστη· καὶ εἰ ἓν τὸ ἀναγινώσκειν, καὶ τὸ ἀναγινώσκοντα). καὶ δῆλον ὅτι εἰ [καὶ] προσγένοιτο ἑτέρα πρόθεσις τῷ τοιούτῳ σχήματι, οὐ συνούσης τῆς συντάξεως τῆς κατὰ τὰ ῥήματα, ἡ μὲν προσγεγονυῖα, ἐν παραθέσει εἰρήσεται· ἡ δὲ συνοῦσα τῷ ῥήματι, ἐν συνθέσει· ἀναγινώσκω, ἀναγινώσκοντα, καὶ παραναγινώσκοντα· καὶ ἔτι μετὰ τοῦ ἄρθρου παρὰ τὸ ἀναγινώσκοντα. εἰ δὲ οὕτω τις φαίη παραγινώσκοντα, καὶ ὡς ἔξωθεν τὸ ἄρθρον προσγενήσεται), τὸ παραγινώσκοντα.

ἴσ. συνιόντος D.

παραγνω. ὡς παραγνω.

ι, Περὶ συντάξεως τῶν ἐπιρρημάτων.

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ συντάξεως τῶν ἐπιρρημάτων, καὶ πρῶτόν γε ἐπὶ τῶν ἐκ συντάξεως προθετικῆς πρόληψιν ἀναδεξαμένων, ὡς εἴη ἐπιρρήματα. Ἡρακλείδης γοῦν, ἐπιμερίζων τὰς οὐ δυναμένας λέξεις ὀξεῖαν ἐπιδέξασθαι, ἐν τῷ Περὶ καθολικῆς προσῳδίας φησὶν, ὡς ἀσύστατον εἴη τὸ εἰς ο ἐπίρρημα, ἐν ὀξείᾳ τάσει καταγίνεσθαι· καθ' ὃ τὰ εἰς ο λήγοντα τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ἀπέστραπται τὸ ἐπὶ τέλους ὀξῦναι. φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἡ τοῦ αὐτὸς οὐδετέρα ἀντωνυμία, εἰς ο λήξασα, εἶχε τὴν τοῦ τόνου ἀποπαραίτησιν· καθ' ὃ συνεζεύγνυτο τῇ ἀρσενικῇ τάσει. οὐ δὴ οὖν τις ἀφορμὴ περὶ τῆς ἐγγινομένης ὀξείας ἐν τῷ εἰς ο. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο

ἴσ. ἕως πιθανὸν οἰητέον, ὡς παρὰ τὸ ἕως ἐπίρρημα ἐσχηματίσθαι, ἀπολύτων τῶν παρεπομένων ἐν ὑπερβατῷ γινομένων. ὁ γὰρ ἐπὶ D. χρόνος ὁ ἐπὶ τὸ τέλος, μετὰ [ἐπὶ] τὸ r Soph. ἄρχον· καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ τέλους ι, ἐν μεσότητι παρελαμβάνετο· καὶ ἡ ἐν ἀρχῇ ὀξεῖα, μετὰ πνεύ. Soph. μετὰ τοῦ συνόντος πνεύματος συνετίθετο ἐπὶ τὸ τέλος. ἄμεινον [οὖν] ἐκδέξασθαι, ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως προθετικῆς, καὶ ἀρθρικῆς συντάξεως, παρυφίστατο χρονικὴ σύνταξις, τῶν λέξεων κατὰ τὴν οὕτω παράθεσιν, τὰ παρεπόμενα αὖθις ἀναδεξαμένων. αὐταῖς Soph. ἐνεκλίνετο γὰρ ἡ πρόθεσις ἐξ ὀξείας τάσεως εἰς παράθεσιν παραλαμβανομένη· ὅπερ παρεπόμενόν ἐστι πάσῃ προθέσει· μόριόν τε τὸ ο ὠξύνετο μετὰ τοῦ συνόντος πνεύματος· ὃ παρεπόμενον ἦν πάσῃ λέξει οὐκ ἐχούσῃ πρὸ αὐτῆς ἑτέραν λέξιν. τοῦτο δέ φημι, ἐπεὶ πᾶσαι [αἱ] ὀξύτονοι ἐκφοραί, ἐν παραθέσει οὖσαι ἑτέρων λέξεων, εἰς βαρεῖαν μεταπίθενται, ὡς ἐν τῷ, ἢ μὴ μινύθῃ, καὶ τοῖς ὁμοίοις. οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἐξ οὗ, ἐν ᾧ, ἀφ' οὗ· καθ' ὅτι ἐστὶν ἐπινοῆσαι καὶ ἐν ὀνόμασι τὸ τοιοῦτον παρεπόμενον, ἐν οἴκῳ, ἐκ Λέσβου, εἰς οἶκον. ἔννοια γὰρ τοπικὴ ἡ ἐκ τούτων μία, ἰσοδυναμοῦσα ἐπιρρηματικῇ παραγωγῇ, λέγω τῇ λεσβόθεν, οἴκαδε, οἴκοθεν. παρεστήσαμεν καὶ ἀλλαχόθι, ὡς τὸ οἴκόνδε, ὄλυμπόνδε, τὰ τούτοις ὅμοια, δύο μέρη λόγου καθεστῶτα, εἰς σύνταξιν μίαν ἐπιρρήματος παραλαμβάνεται· κἀκεῖνο προσδιασαφήσαντες ὡς αἱ προθέσεις αἰτι-

quidem probabile existimádum est, ab aduerbio ἕως hoc εἰς ὃ formatum esse, omnibus accidentibus transpositis. tépus enim extremæ syllabæ secutum fuisset primam syllabam, & extremæ syllabæ ι in medio collocata fuisset, & acutus atque spiritus primæ syllabæ in extrema coïssent. Est igitur accipiendű potius illo modo; nempe ex appositione præpositionis, & articuli constructione, cõnexas fuisse dictiones istas, tempus significantes, atq; in ista appositione recepisse sua accidentia. præpositio enim assumpta per appositionem, ex acuto tenore fit enclitica: id quod accidit cuilibet præpositioni. particula vero ὁ retinet acutum, & suű spiritum: quod accidit cuilibet dictioni, quæ non habeat alteram dictioné antecedétem. Hoc ita dico, quoniá omnia pronuntiata cum acuto tenore, si aliis apponantur dictionibus, mutant acutű in grauem tenoré; vt in illo, ἢ μὴ μινύθῃ, Il. ε. & in similibus. Eadem est ratio illorum, ἐξ οὗ, ἐν ᾧ, ἀφ' οὗ: vt etiam in nominibus idé accidere videre licet; ἐν οἴκῳ, ἐκ Λέσβου, εἰς οἶκον. vnus enim istorű sensus est locum significans, & valet idem atq; aduerbium ex his deductű, λεσβόθεν, οἴκαδε, οἴκοθεν. Quin etiá alias demonstrauimus, duas orationis esse partes quæ in vná aduerbii constructionem assumútur, οἰκόνδε, ὀλυμπόνδε, & cæteros similes: illud etiá aperte declarauimus, præpositiones acci-

pi loco cōiunctionum. Ergo nō fuerit coactius, si viceuersa, coniunctio pro præpositione accipiatur. Sed illud fortasse quærat quis, quî fiat vt ἐν οἴκῳ, ἐξ οἴκου, loci; illa vero, ἐξ οὗ, ἐν ᾧ, ἀφ' οὗ, iuncta cum articulo, temporis significationem habeant. Huius etiā rei reddi potest ratio: nam ἐν οἴκῳ & ἐξ οἴκου, necessario loci significationem habēt; quoniam multo ante locum significabāt: sed articuli, qui nihil tale significāt, sed tantummodo relationem, quę significationem temporis habet; (siquidē relatio admonet nos temporis, in quo res, quæ refertur, facta fuit) cōsentanee in antedicta cōstructione temporis significationem præ se ferent. Neq; vero quoniam dicimus huiusmodi particulas per appositionem constitui, cōtinuo in distributione partium orationis, desciscent a sua constructione propter nouitatem superiorū vocū. Sūt enim duæ orationis partes: sed vtriusq; concursu vna fit: atque ita in vna re significanda, duæ exsistunt voces: quas sic in vnum iunctas accepimus; εἰς ὅ inquam, ἐν ᾧ, & ἐξ οὗ. ita etiā aduerbia de quib. supra, οἴκονδε, ἀγρόνδε. Illud etiam non prætereo, quod ab Heraclide dictum fuit; ὅπει per synalœphen ex prædicta constructione factum temporis aduerbium. nam ex aduerbio (inquit) loci οὗ efficitur ει Dorica transsumptio: similiter ex aduerbio ποῦ, πῆ: & αὐτοῦ, αὐτῇ. cum ista vero ει

συνδέσμων παραλαμβάνεσθαι). οὐ βίαιον καὶ τὸ σύνδεσμον ἀντὶ προθέσεων ἀνθυπάγεσθαι. Ἀλλ' ἐκεῖνό γέ τις ἐπιζητήσαι, πῶς ταῦτα τοπικῆς ἐννοίας ἐστὶ παρεμφατικά. χρονικῆς [ὄντα] ἐκ τῆς ἀρθρικῆς συντάξεως; † ἔχοντος καὶ τοῦ τοιούτου λόγου, ὡς ἀναγκαίως μὲν τὸ ἐν οἴκῳ, καὶ ἐξ οἴκου, τοπικὴν σχέσιν σημαίνει· ἐπεὶ καὶ αὐτὰ πολὺ πρότερον τόπον ἐσήμαινε· τά γε μὴν ἄρθρα, οὐδὲν τοιοῦτον σημαίνοντα, ἢ μόνον ἀναφορικὴν ἔννοιαν, ἥτις χρονικὴν ἔμφασιν παρίστησιν, (εἴγε τὸ ἀναφέρειν, χρόνου ὑπόμνησίς ἐστιν, ἐν ᾧ προεγεγόνει τὸ ἀναφερόμενον) ἀκολούθως κατὰ τὴν προειρημένην σύνταξιν χρονικῆς παρεμφάσεως γενήσεται παρεμφατικά. Οὐκ ἐπεὶ ἐκ παραθέσεως φαμὲν τὰ τοιαῦτα μόρια συνίστασθαι, πάντως καὶ κατὰ τὸν μερισμὸν τῶν μερῶν τοῦ λόγου, τῆς συντάξεως ἀποστήσεται), τῷ παραλόγῳ τῶν εἰρημένων φωνῶν· δύο μέρη λόγου ἐστί· τῇ μέντοι ἐξ ἑκατέρου συνόδῳ ἕν τινι παρυφίσταται δύο, καὶ ὡς ἡνωμένα αὐτὰ παρεδεξάμεθα· λέγω τὸ εἰς ὅ, ἐν ᾧ, καὶ ἐξ οὗ· καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν προειρημένων ἐπιρρηματικῶν, οἴκονδε, ἀγρόνδε. Παραθήσομαι καὶ τὸ πρὸς τοῦ Ἡρακλείδου εἰρημένον, ὡς τὸ ἐπεὶ κατὰ συναλοιφὴν, ἐπεὶ χρονικὸν ἐπίρρημα ἐκ τῆς προειρημένης συντάξεως ἐγένετο. ἐκ τοπικοῦ γὰρ ἐπιρρήματος τοῦ οὗ, φησιν, ἀποτελεῖται ἡ Δωρικὴ μετάληψις ἡ ει, ὁμοίως τῷ ποῦ, καὶ πῆ· αὐτοῦ, αὐτῇ· ᾧ συνεῖναι παράθεσις

ἴσ. λόγου

ἐπεὶ ὅ Soph.

ἴσ. δύο τὸ μ. ἐν ἑνὶ F. P. ἐν τῷ D.

ὡς καὶ F. P. ἐπεὶ D.

τῇ· αὐτοῦ, αὐτῇ D.

πρόθεσις ἡ ἐπὶ, ἡ νῦν ἰσοδυναμοῦσα τῇ ἀπὸ D. πρό, καθ' ὃ καὶ ἐν ἑτέροις ἡ ἀπὸ ἀντὶ τῆς κεῖτ' ἀπομηνίω. ἐπί. τὸ γὰρ ἀπομηνίσας. εἰς δὲ τὴν τοῦ ἀνδρὸς συνηγορίαν, καὶ τὰ τῆς συναλοιφῆς οὐκ ἐμποδίζει τὸν λόγον. ἀπειράκις γὰρ τὰ Δωρικὰ διὰ ψιλῶν ἀντιστοίχων τὰς συναλοιφὰς ποιεῖται· †κὼ τοξότας Ἡρακλέης κάλλιον ὕπαυλεν· κὰ μέγ' ἀπενήσατο ναὶ ἀ Μελάμποδα τ' ἀρπολυκόντε· ἄρχει μὲν γὰρ κὼ Θεαρσίων. φαίνεται δὲ, ὅτι εἰ καὶ δοίη τις τὴν ἐναλλαγὴν τῆς προθέσεως, καὶ τὴν συναλοιφὴν, καθ' ὃ συνηγορήσαμεν, μάχεται τὰ τῆς τάσεως. τοῖς γὰρ κοινοῖς συμπεριεσπᾶται καὶ τὰ εἰς ει λήγοντα ἐπιρρήματα, τῷ ποῦ, τὸ πεῖ· τῷ αὐτοῦ, τὸ αὐτεῖ· ὅπερ οὐ παρείπετο τῷ ἐπεί. ἀλλὰ καὶ τὸ σημαινόμενον. τὰ γὰρ μεταπίπτοντα παρὰ ταῖς διαλέκτοις, τῆς φωνῆς ἀμοιβὴν σημαίνει, οὐ τοῦ δηλουμένου. οὐ δὴ οὖν τὸ ἐπεὶ τόπον παρεμφαίνει· ὥσπερ ἔχει τὸ, †εἶτα τοῦ χοιράρχου. διὸ καὶ παρεδεξάμεθα ἂν ἐκεῖνο, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων συνδέσμων παρεπόμενον, τὸ συνωνυμεῖν συνδέσμους ἐπιρρήμασι. καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχήματος σύνδεσμός ἐστι τὸ, ὄφρα πεποίθῃς· ἀλλὰ καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα, ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ὅπως, καὶ ἐπὶ τοῦ ἵνα, πρὸς τοπικὸν ἐπίρρημα. Μηδὲ ἐκεῖνο δὲ παρείσθω, τὰ προκείμενα μόρια συνωνυμεῖ καὶ τοπικῇ σχέσει, ἀρθρικῆς μᾶλλον ἐννοίας ὄντα παρεμφατικά.

Ἰv. ἐν ἐκείνῳ

συνωνυμεῖν

iungitur præpositio ἐπὶ, quæ iam tantundem valet atque ἀπό: quoniam in aliis etiã vocibus ἀπὸ sumitur pro ἐπὶ, vt in illo, Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι. Il.A. Facit autem pro Heraclide & synalœphe ipsa, quæ nõ impedit orationem. Dores enim sæpissime faciunt synalœphas literis tenuibus oppositis, Κὼ τοξότας Ἡρακλέης κάλλιον ὕπαυλεν: Κὰ μέγ' ἀπενήσατο ναὶ ἀ Μελάμποδα τ' Ἀρπολυκόντε: ἄρχει μὲν γὰρ κὼ Θεαρσίων. Quamquam si quis cõcedat præpositionis enallagen, & synalœphen, sicuti patrocinati sumus Heraclidi; tenor tamen repugnat. nam aduerbia in ει, circumflectuntur perinde ac communia; ποῖ, πεῖ: αὐτοῖ, αὐτεῖ. hoc autem non accidit in ἐπεί. repugnat etiam significatio. nam quæ in dialectis mutantur, vocis, non significationis mutationem p̃ se ferunt. ἐπεὶ vero locum nõ significat, sicut facit εἶτα, εἶτα τῷ χοιράρχῳ. Quare in illo, sicut in aliis quoq; coniunctionibus, recipimus vt accidens illud; nempe coniũctiones eandẽ vim habere quam aduerbia. qua ratione ac figura, ὄφρα est cõiunctio, in illo, ὄφρα πεποίθῃς: sed eadem Il.a. est aduerbium in illo, ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν. Il.θ. Eadẽ est ratio in ὅπως, & ἵνα: quæ coniunctiones interdum pro aduerbio loci accipiuntur. Ac ne illud quidem prætereundum est, superiores illas particulas ἐν ᾧ, ἐξ οὗ, εἰς ὅ, loci significationem habere; quamquam articuli speciem potius præ se ferãt.

itaq; requirūt potissimum vt cum loci nomine iungantur; ἐν ᾧ τόπῳ ἔμεινας, ἐξ οὗ τόπου ἀπῆλθον, εἰς ὃ ἐπορευόμην χωρίον. Et viceuersa, pręposiriones ad significandum locū sumi perinde atq; casualia. Illud quoque minime dubium est, hoc εἰς ὃ ἐπορευόμην χωρίον, non alterius esse casus quā accusatiui. demonstratum.n.ante est, pręposiriones in nominatiuo locum habere non posse. & genus masculinū hoc cōfirmat. dicimus.n. εἰς ὃν ἐπορευόμην τόπον. Sed hactenus de aduerbiis temporis ex appositione præpositionis factis.

11, De constructione aduerbiorum; & quando componātur, aut apponātur.

Dicendum deinceps est de constructione etiam p̄positionum cū aduerbiis. Quod itaq; ἐπάνω, περικύκλῳ, ὑποκάτω, ἀπόδις, ἀπόψε, & alia his similia, sequūtur compositioné cum præpositionibus; hoc tārum suspicata est ætas superior; sed nullam eius rei attulit accuratam demonstrationem, qua tollerent quod in huiusmodi cōstructione ambiguū est. cur.n. potius ἀπὸ ὀψὲ duæ partes fuerint orationis, q̄ vna? & alia id genus. Ergo supplenda nobis istæ vices sunt, & huius rei demonstratio p̄ponendæ; quando videlicet hæc exempla pro vna orationis parte accipienda erunt, & quando pro duabus. In superioribus ergo constructionibus absolute demonstratū est, p̄positiones per se tātum accipi per appositionem distributas, & obliquis casibus sociatas. nā non omnes p̄positiones construuntur cū omnibus casibus; quē-

ἃ καὶ μάλιστα ἐπιζητεῖ τὴν τοῦ τόπου ἐπίταξιν, ἐν ᾧ τόπῳ ἔμεινας, ἐξ οὗ τόπου ἀπῆλθον, εἰς ὃ ἐπορευόμην χωρίον· τῶν προθέσεων πάλιν παρειλημμένων εἰς τοπικὴν σχέσιν, ὁμοίως τοῖς πτωτικοῖς. ὁμόλογον γὰρ ὅτι καὶ τὸ, εἰς ὃ ἐπορευόμην χωρίον, οὐκ ἄλλης πτώσεως ἐστὶν ἢ τῆς αἰτιατικῆς· προδεδειγμένου τοῦ, ἐν εὐθείᾳ μὴ δύνασθαι τὰς προθέσεις καταγίνεσθαι· τοῦ τε ἀρσενικοῦ συνομολογοῦντος· εἰς γὰρ ὃν ἐπορευόμην τόπον. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν ἐκ παραθέσεως γινομένων χρονικῶν ἐπιρρημάτων.

ια', Περὶ συντάξεως τῶν ἐπιρρημάτων, καὶ πότε κατὰ σύνθεσιν, ἢ κατὰ παράθεσιν.

Ἑξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς πρὸς τὰ ἐπιρρήματα συντάξεως τῶν προκειμένων μορίων. τὸ δὴ ἐπάνω, περικύκλῳ, ὑποκάτω, ἀπόδις, ἀπόψε, τὰ τούτοις παραπλήσια, ἔχεσθαι συνθέσεως τῆς πρὸς τὰς προθέσεις, αὐτὸ μόνον ὑπέλαβον οἱ πρὸ ἡμῶν· οὐδεμίαν ἀκριβῆ ἀπόδειξιν ποιησάμενοι, δι' ἧς τὸ διστάζομενον τῆς συντάξεως περιεγράφετο. τί γὰρ μᾶλλον ἐστὶ τὸ ἀπὸ ὀψὲ, δύο μέρη λόγου, εἴπερ ἕν; ἢ καὶ τὰ τε τούτῳ ὅμοια. χρὴ οὖν αὐτὸ μα πληρῶσαι τὴν τοῦ τοιούτου ἀπόδειξιν, πότε καθ' ἓν μέρος τὸ τοιοῦτον οἰηθήσεται, καὶ πότε οὔ. ἐν δὴ ταῖς προειρημέναις συντάξεσιν ἐντελῶς ἀπεδείχθη, ὡς αἱ προθέσεις αὐτὸ μόνον ἰδίᾳ νοοῦνται, καὶ κατὰ παράθεσιν ἀναμεμερισμέναι ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν. οὐ γὰρ πᾶσαι κατὰ πασῶν διήκουσι· καθά-

περ κἀν τῇ ὑπαγορευομένῃ εἰσαγωγῇ ἀπεδείξαμεν· ἔν γε μὴν ἀπτώτοις καθ' ἕνα σχηματισμὸν παρελαμβάνοντο. ἔνθεν καὶ τοῦτο, μετὰ καὶ ἄλλων ὧν παρεστήσαμεν αἰτίων, οὐ παρετίθετο τῇ εὐθείᾳ, ἔτι ἀπτώτῳ οὔσῃ. δεῖ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ταυτὸν παραδέξασθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιρρημάτων οὐκ ἐχόντων πλαγίας πτώσεις. δι' ὧν εἰ ἐπινοηθήσονται παρακείμεναι αἱ προθέσεις, οὐ δόξει τὸ δεῦτι ἀντικεῖσθαι. ἐδείξαμεν γὰρ ὅτι αἰτιατικὴ ἐγκειμένη ἐστὶ μετὰ τῆς διὰ προθέσεως, καὶ οὐχ ὅτι σύνδεσμος· ἐπεὶ κἂν πάντως ἓν μέρος λόγου καθειστήκει· καθάπερ ἔχει καὶ ὁ ἐπεὶ συναπτικὸς σύνδεσμος, ἐκ τοῦ εἰ συνδέσμου, καὶ ἐπὶ προθέσεως συγκείμενος, ὥς φησι καὶ Ποσειδώνιος. Εὔλογον δὲ κἀκεῖνο προσθεῖναι, εἴπερ συμφέρεται καὶ τὰ ἐπιρρήματα τοῖς ῥήμασι, καὶ τούτων μία σύνταξίς ἐστιν ἀπάντοτε, δῆλον ὡς τὸ αὐτὸ ἀναδέξεται τὸ πρὸς ὃ φέρεται. εἰ δὲ αἱ προθέσεις μετὰ τοῦ ῥήματος ἓν μέρος λόγου, καὶ τὰ ἐπιρρήματα ταυτὸν ἀναδέχεται, συνεπαγόμενα τὴν πρόθεσιν ἐπὶ τὰ ῥήματα. Εἰ ὥς τινά φησιν, ὡς ἡ γινομένη ἐπ' ἐνίων ἐπένθεσις τοῦ ἄρθρου, τὸν προκείμενον λόγον διαβάλλεται. πῶς γὰρ τὸ ἡνωμένον τῆς προθέσεως, παραδέξεται τὴν ἐπένθεσιν τοῦ ἄρθρου; ὅπου γε καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀμφιβολίαν ἡ τοῦ ἄρθρου ἐπένθεσις περιεγράφετο τοῦ μὴ ἡνῶσθαι τὴν πρόθεσιν, παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ φέροντος. τὸ τοιοῦτον οὖν

Ισ. ἐφ' ὧν

τὸ Soph.

ἴσως δέ τις φήσειεν, F. P. εἰκὸς τινά φήσειν Soph.

περιεχράφετο D.

admodum in proximis superioribus præceptis demonstrauimus: in iis vero partibus orationis quę carēt casu, vnica voce figuraq; assumi: eamq; ob causam, prꝫt alias rationes, quas attulimus, recto casui, qui stabat adhuc, nec ceciderat, nō apponi. Itaq; necesse est omnino eandē rationem admittere etiā in aduerbiis, q̄ nullos habēt casus obliquos. Si ergo in aduerbiis intelligātur ꝑpositiones appositæ, non propterea erit existimandū δεῦτι repugnare. demōstrauimus.n. accusatiuum in illo esse cū ꝑpositione διὰ, non coniunctionē ὅτι. nam si hoc esset, omnino vna pars orationis esset; sicuti cōiunctio ἐπεὶ, quæ constat ex εἰ coniunctione, & ἐπὶ præpositione; vt ait Posidonius. Illud etiam addendum, quod valde consentaneū est: Si aduerbia iungūtur cum verbis, eorumq; vna & eadem constructio semper est; non dubium est, aduerbium etiam, quocum iūgitur præpositio, eandem rationem esse recepturū. Præterea si ꝑpositiones cum verbis sunt vna pars orationis, aduerbia quoque recipient eandem rationem, attrahentia secum ꝑpositionem ad verba. Sed dixerit quis, hanc rationē refutari ab interpositione articuli, q̄ in nonnullis fit. quî.n. recipiat præpositio iuncta cū aduerbio, interpositionē articuli; quū huiusmodi interpositio tollat in nominibus illā ambiguitatem, quæ est, prępositionē non esse iunctā cum nominibus, παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ φέροντος. Tale igitur

fuerit & illud, ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀπὸ τοῦ σήμερον, ἀπὸ τοῦ αὔριον. Sed aduersus hoc dicendum est, in nõnullis aduerbiis subesse sensum casualis, ad quẽ spectat constructio. vna enim illa significatio insita latet, nempe ἡ ἡμέρα, quæ nõ conuertitur cum aduerbio σήμερον. nam non, si quid *dies* est, id etiam cõtinuo erit σήμερον, *hodie*. referri enim potest etiã ad αὔριον, & ad χθὲς, i. *cras*, & *heri*; quæ item habẽt insitam diei significationem, itaq; cõuersa ratione, si quid est cras, aut heri, hoc recipit dici significationem; sed non conuertitur, sicuti modo dixi. Eadem est ratio in aduerbio νῦν, qđ continet tẽmpus generalissimũ, nec secat tempus distributũ, sed latius diffunditur, vt nomen generale. Quare si ad significationem insitã diei referatur cõstructio, necesse omnino est intelligi præpositionem esse appositam. fertur .n. ad obliquum nominis casum. itaq; articulus omnino est addendus, vt casuale, qđ subauditur, intelligatur. articuli .n. præcipue apponũtur casualibus. quid .n. affinitatis habet σήμερον cũ articulo τῆς generis fœminei, & genitiui casus, & numeri vnitatis; quũ aduerbia careant istiusmodi accidentibus? Sunt tamen aduerbia nonnulla quæ non continent eiusmodi casuale; & ea carent eiusmodi constructione; vt sunt illa, ἀπὸ δίς, ἀπὸ τρίς, ἐπάνω, ὑποκάτω quæ viceuersa præpositionis appositionem per se non a-

καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀπὸ τοῦ σήμερον, ἀπὸ τοῦ αὔριον. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὡς παρυφίσταται ἐνίοις τῶν ἐπιρρημάτων ἡ πτωτικὴ ἔννοια, ἐφ' ἧς τὰ τῆς συντάξεως λείπει. ἐν γὰρ τὸ σημαινόμενον ἔγκειται ἡ ἡμέρα, οὐκ ἔχουσα ἀναστροφὴν πρὸς τὸ σήμερον. οὐ γὰρ εἴ τι ἡμέρα, τοῦτο καὶ σήμερον· ἐπεὶ συνλείπει καὶ ἐπὶ τὸ αὔριον, καὶ ἐπὶ τὸ χθές· ἅπερ πάλιν ἐγκειμένην ἔχει ἡμέραν. ὥστε πάλιν, εἴ τι ἐστὶ μὲν αὔριον, ἢ χθὲς, τοῦτο ἐπιδέχεται καὶ τὴν ἡμέραν· οὐ μὴν, ὡς ἔφην, κατὰ ἀναστροφήν. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν. πάλιν γὰρ χρόνου ἐστὶ τοῦ γενικωτάτου ἐμπαρεκτικὸν, οὐ τέμνον τὸ ἐπιμεριζόμενον τοῦ χρόνου, διῆκον μέντοι διόλου, ὥσπερ εἰ γενικὸν ὄνομα. ἐὰν οὖν ὡς πρὸς τὸ ἐγκείμενον τῆς ἡμέρας τὰ τῆς συντάξεως ἐγγίνηται, πᾶσα ἀνάγκη τὴν μὲν πρόθεσιν νοεῖν κατὰ παράθεσιν, ἐπεὶ κατὰ πλαγίας ὀνόματος φέρεται. καὶ πᾶσα ἀνάγκη τὸ ἄρθρον προστίθεται, ἵνα τὸ ὑπακουόμενον πτωτικὸν νοῆται. ἐξαιρέτως γὰρ ἡ τῶν ἄρθρων παράθεσις, ὡς πρὸς τὰ πτωτικά· ἐπεὶ πῶς γινώσκει τὸ σήμερον τὸ τῆς ἄρθρον, καὶ θηλυκὸν, καὶ γενικῆς πτώσεως, καὶ ἑνικὸν, τῶν ἐπιρρημάτων οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφανιζόντων; ἔστι γοῦν οἷς οὐδὲν παρυφίσταταί τι τοιοῦτον πτωτικόν· ἃ δὴ καὶ στέρεται τῆς τοιαύτης συντάξεως· ὡς ἔχει τὸ, ἀπὸ δίς, ἀπὸ τρίς, ἐπάνω, ὑποκάτω. καὶ ἀνάπαλιν οὐ γινώσκει τὴν παράθεσιν τῆς προθέσεως

ἐν γὰρ τῷ σήμερον D.

παρά-θεσιν D.

χρὴ προστίθεσθαι

ἀπὸ δὶς D.

κατ'

κατ' ἰδίαν, εἰ μὴ πρότερον προσγένοιτο ἡ τοῦ ἄρθρου παράθεσις, ἃ καὶ μόνως ἐπὶ τὸ συνυπακουόμενον φέρεται, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, ἐν τῇ αὔριον, ἐν τῇ χθές· ἅπερ οὐκ ἄν τις ἐπινοήσειε δίχα τῶν ἄρθρων ἀποφαίνεσθαι· καθ' ὃ αἱ προθέσεις μόνον ἐπὶ τὰ πτωτικὰ ἐφέροντο. οὐ μὴν ἠδύναντο παρακεῖσθαι τοῖς ἐπιρρήμασιν. οὐ γὰρ οἷόν τε φάναι ἐν σήμερον, ἐν αὔριον. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν τῷ ὑποκάτω, ἐν τῷ ἐπάνω. πρὸς γὰρ πάλιν τὸ ἐγκείμενον τοῦ τόπου ἡ τοῦ ἄρθρου παράθεσίς ἐστι μετὰ τῆς καταρχούσης προθέσεως ἐν παραθέσει. διὸ καὶ ἐν τοῖς μερισμοῖς χρὴ νοεῖν τὴν μὲν προτέραν παράθεσιν, ἐπὶ τὸ ἐγκείμενον τῆς δοτικῆς, μετὰ τοῦ συνόντος ἄρθρου ἐν παραθέσει καθίστασθαι· τὴν δὲ δευτέραν, κατὰ σύνθεσιν οὖσαν τοῦ τοπικοῦ ἐπιρρήματος. δείκνυται ἄρα διὰ τοῦ τοιούτου, ὡς τὸ ἀπεχθὲς οὐ δύναται προσλαβεῖν τὸ ἄρθρον, ὅτι ἐπὶ τὸ χρονικὸν ἐπίρρημα φέρεται· ἓν γὰρ μέρος τοῦ λόγου. τὸ μέντοι ἀπὸ τοῦ ἐχθὲς, ἰδίας συντάξεως ἔχεται, τοῦ πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον ὄνομα, ὅμοιον καθεστὼς τῷ ἐκ τοῦ σήμερον, ὃ οὐ πάντως κατ' ἐπίθεσιν τὴν τοῦ ἄρθρου ἐγεγόνει. οὐ γὰρ ἦν τι ἐκ σήμερον. τῆς τοιαύτης οὖν ἀποδείξεως, ἔφαμεν, ἐδέετο ὁ προκείμενος λόγος, ὑπὲρ τοῦ πιθανέστερον τὸν ἐπιμερισμὸν γίνεσθαι.

παρέν-θεσις

παρεν-θέσει

ὡς ἔφ.
F.P.

gnoscũt; nisi prius accesserit articuli appositio: quæ tantum referũtur ad illud quod subauditur: qualia sunt ista, ἐν τῇ αὔριον, ἐν τῇ χθές: quæ nemo existimauerit pronũtiari sine articulis; quoniam præpositiones ad casualia tantũmodo feruntur, nequeũt tamen aduerbiis apponi. nam non licet dicere ἐν σήμερον, ἐν αὔριον. Eadem ratio est in illis, ἐν τῷ ὑποκάτω, ἐν τῷ ἐπάνω. etenim hic etiã articuli interpositio, antecedente præpositione p appositionẽ, refertur ad loci nomen, quod est inclusum. Quare etiam in sensu ipso, intelligendum est priorem appositionem referri ad nomẽ loci, quod continetur in datiuo articuli, qui est in ea cõstructione interpositus; posteriorem vero, esse per compositionem aduerbii localis. Hinc planum fit, aduerbium ἀπεχθὲς non posse assumere articulum; quia refertur ad locale aduerbiũ. vnica enim pars orationis est. Illud vero ἀπὸ τοῦ ἐχθές, sequitur suã constructionem, quæ respicit ad nomen subauditum: est autem hoc simile isti, ἐκ τῆς σήμερον. quod omnino factum non fuisset articulo interposito. neque enim dicitur ἐκ σήμερον. Huiusmodi ergo demõstratione (vt diximus) opus habebat quæstio proposita.

12, De aduerbio ἐξαίφνης.

Deinceps differendum est etiam de aduerbio ἐξαίφνης, vtrum vnica orationis pars sit, aduerbiiq; formam habeat; an ex cōstructione præpositionis, sensum referat aduerbii; sicuti plurima eiusmodi reperiuntur, quæ habent aduerbia finitima eandem vim habentia; εἰς οἶκον ἀπέρχομαι, οἴκαδε ἀπέρχομαι: ἐξ οἴκου παρεγενόμην, οἴκοθεν παρεγενόμην: ἐν οἴκῳ σε μένω, οἴκοι σε μένω. demōstrauimus iā, οἴκονδε duas orationis esse partes. Hęc autem particula, de qua nunc agitur, non ita manifestam habet suam constructionem, propter affectum qui voci huic accidit; quoniam omnia quæ sic afficiuntur vt particula hæc de qua agitur, nullo modo incrementum assequūtur. hoc aūt superioribus libris demonstratum est. A nomine itaq; ἀφανὴς, fœmineū genus forma denominationis efficitur ἀφανία, & ἀφανεῖα. vtroq; enim modo dicitur; vt εὐσεβὴς, εὐσέβεια, & εὐσεβία: (εὐσεβίη τέθνηκεν) εὐμάθεια, & εὐμαθία: εὐμαθίην ἤτειτο δίδου ἐμέ. simile est & illud, ἀδρανεῖα, ἀδρανία: ἀδρανίη τόδε πολιόν. Ex hoc igitur nomine superiore secuta est constructio hæc ἐξ ἀφανίης: quæ genitiui casus est: sicuti a ꝓnomine αὐτὸ fœminei generis, factū est ἐξ αὐτῆς secundum aduerbii constructionem; ἐξ αὐτῆς ἴωμεν πρὸς Διονύσιον. In hac igitur constructione ἐξ ἀφανίης, α, quæ est in media syllaba, syncopam passa, tollitur: ι, quæ erat in penultima, trans-

ιβ, Περὶ τοῦ ἐξαίφνης.

Ἑξῆς διαληπτέον καὶ περὶ τοῦ ἐξαίφνης, πότερον ἕν (ἐστι), καὶ τύπος ἐστὶν ἐπιρρηματικός, ἢ ἐκ προθετικῆς συντάξεως ἐπιρρήματος ἔννοιαν παρίστησιν, καθάπερ ἐστὶν ἐπινοῆσαι ἄπειρα τοιαῦτα· οἷς καὶ αὐτὸ (παρέχει) ἐπιρρήματα τὴν αὐτὴν σχέσιν σημαίνοντα· εἰς οἶκον ἀπέρχομαι, οἴκαδε ἀπέρχομαι· ἐξ οἴκου παρεγενόμην, οἴκοθεν παρεγενόμην· ἐν οἴκῳ σε μένω, οἴκοι σε μένω. ἀπεδείξαμεν [οὖν] ὡς δύο μέρη λόγου ἐστὶ τὸ οἴκονδε. καὶ δὴ τὸ προκείμενον μόριον, διὰ τὸ ἐπακολουθῆσαι πάθος τῇ φωνῇ, οὐ προφαίνει τὰ τῆς συντάξεως κατέστησε· τῶν οὕτω γινομένων ἀπτώτων κατ' οὐδένα τρόπον ἐπιτάσεως τυχόντων, καθάπερ προύκειτο). παρὰ δὴ τὸ ἀφανὲς ὄνομα, ἀπετελέσθη τι θηλυκὸν κατὰ παρώνυμον σχηματισμόν, ἀφανία, καὶ ἀφάνεια. διττὰ γὰρ τὰ τοιαῦτα· εὐσεβής, εὐσέβεια· ἀφ' οὗ πάλιν τό, εὐσεβίη τέθνηκεν· εὐμάθεια, ἀλλὰ μὴν καὶ εὐμαθία, εὐμαθίην ἤτειτο διδοὺς ἐμέ. οὕτως ἔχει καὶ τὸ [ἀδράνεια, ἀδρανία,] ἀδρανίη τόδε πολιόν. παρὰ δὴ τὸ προκείμενον ὄνομα παρείπετό τις σύνταξις ἐκ γενικῆς πτώσεως τό, ἐξ ἀφανίης· ὡς καὶ παρὰ τὸ αὐτοῦ πάλιν τι ἐγένετο θηλυκόν, ἐξ αὐτῆς, κατ' ἐπιρρηματικὴν σύνταξιν, ἐξ αὐτῆς ἴωμεν πρὸς Διονύσιον. παρὰ δὴ τὴν προκειμένην σύνταξιν, συγκοπὴ μὲν διὰ τοῦ α κατὰ μέσην συλλαβὴν ἐγένετο, μεθ' ὑπερβιβασμοῦ

[margin: τ' ἐπιτάσεως Soph.] [margin: ἴσ. μετὰ τὸ]

κατὰ τὸ

κατὰ τὸ ἄρχον μέρος τοῦ παραλήγοντος· ὃ δὴ καὶ αἴτιον ἦν τοῦ εἰς α καταλήγειν τὸ μόριον. καὶ φαίνεται ὅτι ἀναγκαίως καὶ τὸ λῆγον α μετελάμβανεν εἰς τὸ η, τοῦ αἰτίου τῆς λήξεως ἀφισταμένου κατὰ τὸ βατόν· καὶ οὕτω τὸ ἐξαίφνης ἀποτελεῖται. οὔτε δὲ τὸ α συγκόπτεσθαι ξένον· ἐπεὶ οὕτως τὸ ἐξαίφνης ἀποτελεῖται. οὔτε δὲ τὸ α ἔχει τὸ ἀπάργανον, τὸ ἔδνον, τὸ τέκνον, τὸ δάκνυον, † τὸ ἐερχθονίδαι, ἀλλὰ μυρία. οὔτε μὴν τὸ μεταβιβάζεσθαι τὰ στοιχεῖα, ἐν δισταγμῷ· τὰ γὰρ ἀπερέσια, ἀπερείσια. ὡς δὲ καὶ παρὰ τὸ δόρυ ἡ δόρυος γενική, ὅτε φαμὲν δουρός· γόνυος, γουνός. ἔφην δέ, ἐν δισταγμῷ, μὴ ἄρα τοῦ δόρατος καὶ γόνατος εἰσὶ συγκοπαί. παρὸν δὲ κἀκ τοῦ αὐτοῦ παρακειμένου ἐπιρρήματος τὸ πάθος ἐπιδεῖξαι. ἰδοὺ γὰρ παρὰ τὸ ἀφανὲς ὄνομα, ἦν ἀποτελούμενον ἐπίρρημα παρακείμενον ὁμότονον γενικῇ πληθυντικῇ τῇ ἀφανῶν, τὸ ἀφανῶς, ὡς καὶ εὐσεβῶν, εὐσεβῶς. ἃ δὴ ἔφαμεν συνυπάρχειν καὶ συντονοῦσθαι ταῖς τοιαύταις γενικαῖς. ἐφ' οὗ δὴ πάλιν τὸ προκείμενον πάθος ἐπηκολούθησε. καὶ ἐπεὶ οὐκέτι συνείχετο ὑπὸ τῆς συνούσης γενικῆς, διὰ τὸ ἐπακολουθῆσαι πάθος, οὐδὲ τῆς τοιαύτης τάσιν ἀνεδέχετο. ὡς γὰρ ἔφαμεν, συνυπαρχουσῶν τῶν γενικῶν, συνυπάρχει καὶ τὰ τοῦ τόνου. μετῆλθεν οὖν εἰς βαρεῖαν τάσιν δεόντως, καὶ τὸ ς ἀποβάλλον. ἔσθ' ὅτε γὰρ πάλιν ἡ τοιαύτη κατάληξις μετὰ τοῦ προηγουμένου τόνου καὶ τὸ σ ἀναδέχεται. ἀποστάντος δὲ τοῦ τόνου, ἦν εἰ δεκτοὶ συναποστῆναι καὶ τὸ ς· καθότι καὶ τῶν εἰς ω ληγόντων ἐπιρρημάτων τὴν τάσιν μετελάμβανεν· ἀπὸ τοῦ ἐπὶ

γράφε- τ Soph.

ἴσ. δάκρυον

ἴσ. εὐδέκτων

fertur in primas syllabas: quæ quidē ι erat causa vt particula ista caderet in α. Apparet autem α extremæ syllabę, necessario trāssumpsisse η, quia quod erat causa vt particula ita caderet, recessit ad eā sedem ad quam accessus ei patebat: atque ita effecta est particula ἐξαίφνης. Neq; vero nouum est literam α pati syncopā; quia particula ἐξαίφνης sic efficitur. nam in illis, ἀπάργανον, ἔδνον, τέκνον, δάκρυον, ἐερχθονίδαι, & aliis sexcentis, deest α. Neque illud est dubium, nempe literas mutare sedem. nā τὰ ἀπερέσια dicuntur ἀπερείσια; sicut etiam in genitiuo δόρυος a δόρυ, dicimus δουρὸς, & a γόνυος, γουνός. Dixi non esse dubium; si forte quis ea suspicaretur syncopam esse passa ex δόρατος & γόνατος. Quāquam hic syncopæ affectus demonstrari potest etiam ex finitimo aduerbio. nam ecce a nomine ἀφανὲς fit aduerbium finitimū ἀφανῶς, quod habet eundem tenorem quem genitiuus pluralis ἀφανῶν, vt εὐσεβῶς, εὐσεβῶν. quę quidem aduerbia diximus iā simul exsistere, & eosdem habere tenores quos genitiui finitimi. huic igitur aduerbio similiter accidit affectus iste, de quo iam agitur. & quoniam e potestate finitimi genitiui exiit, syncopæ causa, quam passum est, tenorem etiam eius amisit. nā, quemadmodum iam diximus, conseruatis integris genitiuis, tenor etiam integer conseruatur. Recte ergo in tenorem grauem transiit, & ς abiecit. interdū enim rursum eiusmodi terminatio cum tenore antecedēte etiam ς recipit. recedēte itaq; tenore, cōsentaneū videtur etiā ς recedere; quoniā etiam tenorē adipiscitur aduerbiorū in ω terminantiū. quæ no-

minibus mobilibus ſubdi nō ſolent; vt ſunt ἔσω & ἔξω millies enim dictiones, pro literarum iactura, quam faciunt, tenores etiam in alias ſedes transferunt. huiuſmodi aduerbia, ὀδάξ, ὑποδράξ, ὀκλάξ, acutum retinent tenorem, retenta litera ξ: ea vero amiſſa, transferūt acutum tenorem in penultimam, ὑπόδρα, ſicuti ῥίμφα, μάλα, αἶψα: quæ itidem grauantur. Non diſſimili ratione ς, in iis quæ ς terminantur cum penultima longa, χωρὶς, ἀμφὶς, ἀμοιβαδίς. Sed quoniam ς abiecta eſt in iis quæ grauantur, vt in πολλάκις, δεκάκις, & aliis id genus, χωρὶς etiam abiecta ς, factum eſt χῶρι, ea forma qua αὖθι, & alia quę ſunt ei affinia. Præterea demonſtrauimus in δεσπότης & ἐργάτης, ea quoque abiecta σ, ſimilia eſſe facta nominibus ἐλάτης & ἀέρτης: & propterea grauari δεσπότης & ἐργάτης. Plurima huius generis exempla alias attulimus. Ad hanc igitur rationem etiā ἄφνω formatum eſt. Diximus præterea in ſuperioribus, eſſe aduerbia finitima iis cōſtructionibus quæ fiunt ex appoſitione præpoſitionum, & habēt vim ſignificationemq; aduerbii. ergo iſti ἐξ αὐτῆς finitimum eſt αὐτόθεν, ἴωμεν αὐτόθεν, ἀπέλθωμεν ἐξ αὐτῆς. Simile eſt & illud, αὐτόδιον δ' ἄειραν, pro ἐξ αὐτῆς ὁδοῦ, *non alsorſum deflectentem.* Ergò etiam ſupradicto ἐξαίφνης finitimum eſt ἄφνω: ἄφνω παρεγένετο ὁ δεῖνα, quod idem valet atque ἐξαίφνης παρεγένετο.

τεταγμένοις ὀνόμασιν αἰθυπήγετο, ὡς ἐ
χει τὸ ἔσω. ἀπεδείχθησαν αἱ λέξεις παρὰ
τὰς ἀποβολὰς τῶν στοιχείων, καὶ τοὺς τ
νους μεθιστᾶσι. συνῆγε τὴν ὀξεῖαν τὸ ξ
τοῖς τοιούτοις ἐπιρρήμασιν, ὀδάξ, ὑπο
δράξ, ὀκλάξ· ἀλλ' ὑπεξαιρεθὲν ὑπό
δρα, μετέστησε καὶ τὴν ὀξεῖαν, ὅμοιον α
τὸ καταστῆσαι τῷ ῥίμφα, μάλα, αἶψα
τοῖς οὕτω βαρυνομένοις. ὁμοίως καὶ τὸ
ἐν τοῖς εἰς ς λήγουσι μετὰ μακρᾶς τ
συνούσης κατὰ τὸ παρεδρεῦον, χωρὶς, ἀμ
φὶς, ἀμοιβαδίς. ἀλλ' ἐπεὶ ἐν βαρυτόνο
ἡ ἀποβολὴ τοῦ ς ἐγίνετο, ὡς ἐν τῷ πο
λλάκις καὶ δεκάκις, καὶ τὸ χωρὶς, ἀπ
βάλλον τὸ ς, ἐγίνετο χῶρι, ὅμοιον καθ
στὼς τῷ αὖθι, καὶ τοῖς παρακειμένοις.
δείξαμεν καὶ ἐπὶ τοῦ δεσπότης, ἐργ
της, ὡς τῇ ἀποβολῇ τοῦ σ ὅμοια ἐγίνε
τῷ ἐλάτης, ἀέρτης· καὶ διὰ τοῦτο δ
σπότης καὶ ἐργάτης κατὰ βαρεῖαν τάσ
πλείστην τῶν τοιούτων παραθέσιν ἐποι
σάμεθα ἐν ἑτέροις. τῇδε οὖν ἐσχηματίσ
καὶ τὸ ἄφνω. ἔφαμεν ἐν τοῖς προκειμ
νοις, ταῖς ἐκ προθέσεων γινομέν
παραθέσεσι, καὶ σημαινούσαις ἐπιρρημ
τικὴν θέσιν, ἀντιπαράκεισθαι ἐπιρρ

ματα· καὶ τῷ οὖν ἐξ αὐτῆς, παράκειται τὸ αὐτόθεν, ἴωμεν αὐτόθεν, ἀπέλθ
μεν ἐξ αὐτῆς. οὕτως ἔχει καὶ τὸ, αὐτόδιον δ' ἄειραν, ἀντὶ τοῦ, ἐξ αὐτῆς [ὁδο
οὐκ ἀλλόσε παραβαίνοντα. παράκειται οὖν καὶ τῷ ἐξαίφνης τὸ ἄφνω, ἄφ
παρεγένετο ὁ δεῖνα, ἐν ἴσῳ τῷ, ἐξαίφνης παρεγένετο.

E

ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΚΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙ-
ΚΗΣ ΦΩΤΙΟΥ ΕΚΛΟΓΑΙ.

E PROCLI CHRESTO-
MATHIA GRAMMATICA; SEU E LAU-
DABILIBUS QUÆ PROCLUS EX GRAMMA-
ticis excerpsit; Electa Photii Patriarchæ CP.

AB ANDREA SCHOTTO NUNC PRIMUM
EDITA, ET LATINITATE DONATA; ADDITIS
eiusdem & Petri Ioannis Nunnesii Va-
lentini Scholiis:

AD ANTONIUM AUGUSTINUM ARCHI-
episcopum Tarraconensem.

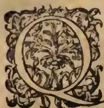
FRANCOFURDI
Apud Andreæ Wecheli heredes,
Claudium Marnium, & Ioann. Aubrium:
M D X C.

ANDREAE SCHOTTO,

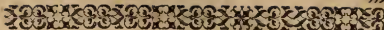
ANTIQVITATIS PROPAGATORI DILIGENTISSIMO,

FRID. SYLBVRGIVS S.P.D.

VAS ad Xiphilini & Herodiani editionem suppetias misisti, SCHOTTE *præstantissime, serius quidem accepi; tum scilicet cum meas in auctores istos notationes absoluissem. Tamen ne beneficio tuo fraudaretur respublica, telam redorsus effeci ut quæ mecum communicasti, suis queque locis digesta, cum ceteris in publicum prodierint; & quidem nonnunquam cum aliqua accessione. Cum ergo id esset reliquum ut etiam Procli* χρηστομαθία, *quam Græce ac Latine in Hispania editam* ἐν προσθήκης μέρει *ad me cum ceteris mittebas, per has citeriores regiones diffunderetur, commodiorem ei locum non inueniri posse iudicaui, quam si Apollonio, quem eodem tempore præ manibus habebam, annexa, una cum eodem in lucem exiret. Atque ut hoc ipsum plenius ac luculentius a me præstaretur, peruolutatis chartis meis, eiusdem* χρηστομαθίας *quæsiui exemplum quod a me ante* XX *annos, e magistri mei Henrici Stephani bibliotheca descriptum memineram. Quo reperto, & collatione instituta, deprehendi Stephani exemplum, quod ad duos codices vetustos collatum esset, tuo & plenius esse multo, & emendatius. Itaque per istam exemplarium* ἀντεξέτασιν, *quæ in tua editione deerant, suppleui; uncis tamen, ut eo facilius discerni possint, inclusa: quæ vero* διπλογραφίαι *occurrebant, eas in marginem Græci textus retuli; sicut tu ad Latini textus oram tua & Nunnesii apposueras scholia: idque ea religione feci, ut quædam etiam mendi vel suspecta, vel plane rea, non prætermiserim: quippe quod talia vestigia veræ lectionis viam* τοῖς εὐστόχοις *sæpenumero patefaciant. Eam opellam ut publicæ studiosorum utilitati nauandam esse duxi, ita tuæ inprimis censuræ subiicere volui, & qualecumque ad te* ἀντίδωρον *remittere. Tu pro tua humanitate id in meliorem partem interpretare; & ad alias etiam editiones, quas moliri me intelligis, pari promptitudine, quæ vel in tuis thesauris habes, vel ex amicorum bibliothecis impetrare potes, communicare perge. Vale. Francof.* III *Non. April. anno Christi* M D XC.

Ἀνεγνώ-

Ἀνεγνώσθη·

ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΚΛΟΥ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ἐκλογαί.

Τὸ παρὸν βιβλίον διαιρεῖται εἰς δʹ· καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ λέγει ὡς αἱ αὐταί εἰσιν ἀρεταὶ [τοῦ] λόγου καὶ ποιήματος, παραλλάσσουσι δὲ ἐν τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον· καὶ ὅτι τοῦ πλάσματος, τὸ μέν ἐστιν ἰσχνόν, τὸ δέ, ἁδρόν, τὸ δέ, μέσον· καὶ τὸ μὲν ἁδρόν, ἐκπληκτικώτατόν ἐστι, καὶ κατεσκευασμένον μάλιστα, καὶ ποιητικὸν [1] ἐμφαῖνον κάλλος· τὸ δὲ ἰσχνόν, τῶν τροπικῶν μὲν καὶ φιλοκατάσκευον σύνθεσιν μεταδιώκει· ἐξ αἱρεμένων δὲ μᾶλλον [2] συνήρτηται· ὅθεν ὡς ἐπίπαν τοῖς γοεροῖς ἄριστά πως [3] ἐφαρμόζει. τὸ δὲ μέσον, καὶ τοὔνομα μὲν δηλοῖ, ὅτι μέσον ἐστὶν ἀμφοῖν· ἀνθηρὸν δὲ κατ᾽ ἰδίαν οὐκ ἔστι πλάσμα, ἀλλὰ συνεκφέρεται [καὶ συμμέμικται] τοῖς εἰρημένοις· ἁρμόζει δὲ ἐπιγραφίαις, καὶ λειμώνων [4] καὶ ἀλσῶν ἐκφράσεσιν. οἱ δὲ τῶν εἰρημένων ἀποσφαλέντες [5] εἰδῶν, ἀπὸ μὲν τοῦ ἁδροῦ εἰς τὸ σκληρὸν καὶ ἐπηρμένον ἐξετράπησαν· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσχνοῦ, εἰς τὸ ταπεινόν· ἀπὸ δὲ τοῦ μέσου, εἰς τὸ δι-

[1] γρ. ἐπιφαῖνον
[2] συνῆπται
[3] ἐφαρμόττει.
[4] ἢ ἀλ.
[5] ἰδεῶν

E PROCLI CHRESTOMATHIA GRAMMATICA, (seu E laudabilibus quę Proclus ex Grammaticis excerpſerat) Electa Photii Patriarchæ CP.

Andrea Schotto interprete.

LECTVM EST:
Laudabilia quæ Proclus ex Grāmaticis excerpſerat.

Liber hic in quattuor diuiditur: ac primo quidē dicit easdem eſſe Orationis & Poematis virtutes; differre vero in eo, quod plus minusve eſt. Et *Plaſmatis*, hoc quidem, Tenue; illud vero, Plenum ac Grande; tertium vero, Medium. Ac Plenum quidē, maxime ad ſummam admirationem concitandam aptum, mirificeque inſtructum, & Poeticam venuſtatem oſtendens. Tenue vero, tropis ornatam quandam, & familiarē, quotidianamque compoſitionem ſequitur; verum ex attenuatis magis coagmētatum eſt: vnde [1] luctuoſis plurimū rebus, ac triſtibus optime accōmodatur. Medium, vel nomen ipſum ſignificatur, inter vtrūque eſſe interiectum. Floridū vero ſingulatim minime Plaſma eſt; ſed cū iis quæ iam dicta ſunt, ſimul effertur: aptatur autem locorum, pratorum, ſiluarumq; deſcriptionibus. A dictis autem generibus aberrant quidam: a Grandi quidem in aſperum, & inflatum: a Tenui vero ad Humile, & exile: a Medio, in otioſam & diſſolutam dicendi

[1] γοεροῖς. f. γεωργικοῖς, rebus ruſticis.

formam labuntur. †[1]Comprehendit vero hæc libro ſecundo: traditq; [2]lenioris vehementiorisq; perturbationis diſcrimen. Et *Poetice* quidem alia Narratrix, Imitatrix altera. Narratrix porro diuiditur in Epos, Elegiam, Iambum, & Melos: Imitatrix vero in Tragœdiam, Satyros, & Comœdiam. [3]*Melos* primo reperit [4]Phemonoë, Apollinis ſacerdos, hexametris oracula reddere ſolita. Et quoniam oracula res ipſæ ſequebātur, conſonaque erant, hinc, quod metris cōſtat, id omne *Epos* dictum. Alii vero, propter accurationem, & valde excellentem, quæ in Hexametris conſideratur, exſuperantiam, putant commune nomen totius ſermonis Hexametrū ſibi vindicaſſe, vocatumq; Epos; quemadmodum & Homerus [5]*poeta* nomen ſibi, & Demoſthenes *Oratoris* vſurpauit: quando & Trimetra ἔπη vocauerunt. Inter Epicos vero poetas excellit Homerus, Heſiodus, Panyaſis, & Antimachus. Recenſet horum, quantum fieri poteſt, genus, & quædā opera quæ carminibus compoſuerunt. Diſſerit vero & de *Epico* (quem vocant) *cyclo*; qui ex Cæli & Terræ, quam poetæ fabulantur, commiſtione, originem duxit: deinceps in ipſo Cyclo tres filios centimanos agnoſcunt, totidemque alios producunt Cyclopas. Diſputat etiam de diis breuiter, aliisque rebus, quæ Græcorum fabulis

γὸν καὶ ἐκλελυμένον. Διαλαμβάνει δὲ [καὶ περὶ κρίσεως ποιήματος·] ἐν ᾧ παραδίδωσιν [1]ἤθους καὶ πάθους διαφοράν. καὶ ὅτι τῆς ποιητικῆς, τὸ μέν ἐστι διηγηματικὸν, τὸ δὲ, μιμητικόν. καὶ τὸ μὲν διηγηματικὸν ἐκφέρεται δι' ἔπους, ἰάμβου τε καὶ [2]ἐλεγείας, καὶ μέλους· τὸ δὲ μιμητικὸν, διὰ τραγῳδίας, σατύρων τε, καὶ κωμῳδίας. Καὶ ὅτι τὸ [3]μέλος πρῶτον μὲν ἐφεῦρε Φιμονόη ἡ Ἀπόλλωνος προφῆτις, ἑξαμέτροις χρησμοῖς χρησαμένη. [4]καὶ ἐπειδὴ τοῖς χρησμοῖς τὰ πράγματα εἵπετο καὶ σύμφωνα ἦν, ἔπος τὸ ἐκ τῶν μέτρων κληθῆναι. οἱ δέ φασιν ὅτι διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν ἄγαν ὑπεροχὴν, τὴν ἐν τοῖς ἑξαμέτροις θεωρουμένην, τὸ κοινὸν ὄνομα παντὸς τοῦ λόγου, τὸ ἑξάμετρον ἰδιώσατο, καὶ ἐκλήθη ἔπος· καθάπερ καὶ ὁ Ὅμηρος ποιητὴν, καὶ ὁ Δημοσθένης τὸν ῥήτορα ᾠκειώσατο· ἐπεὶ καὶ [τὰ] τρίμετρα ἔπη προσηγόρευον. Γεγόνασι δὲ τοῦ ἔπους ποιηταὶ, [5]κράτιστος μὲν Ὅμηρος, Ἡσίοδος, [Πίσανδρος,] Πανύασις, Ἀντίμαχος. διέρχεται δὲ τούτων, ὡς οἷόν τέ ἐστι, γένος τε [καὶ πατρίδας,] καί τινας [6]ἐπιμέρους πράξεις. Διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ τοῦ λεγομένου ἐπικοῦ κύκλου· ὃς ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς Οὐρανοῦ καὶ Γῆς μυθολογουμένης μίξεως· ἐξ ἧς αὐτῷ καὶ τρεῖς [7]παῖδας γινώσκουσιν ἑκατοντάχειρας, καὶ τρεῖς ἑτέρους ἀποτίκτουσι κύκλωπας. [8]Διεξέρχεται δὲ περὶ θεῶν, τά τε ἄλλα τοῖς Ἕλλησι μυθολο-

1 leg. for. διαλαμβάνει δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ, ἐν ᾧ παραδίδωσιν.
2 ἤθους καὶ πάθους
3 f. ἔπος leg.
4 Φημονόην lego, ex Pauſania in Phocicis & alijs.
5 κατ' ἐξοχήν

1 τὰς ἤθ. ἐπ. διαφοράς
2 ἐλεγείων μέλους
3 ἔπος
4 ἐπὶ δὲ τ.
5 κράτιστοι
6 ἐπὶ μέρους
7 παῖδας ἑκ. τρεῖς γινώσκουσι κύκλ.
8 διαπορεύεται δὲ πάντα ἄλλως περὶ θ. τοῖς Ἑλλ.

μυθολογούμενα, καὶ εἴ πού τι καὶ πρὸς ἱστορίαν ἐξαληθίζεται. καὶ περατοῦται ὁ ἐπικὸς ¹λόγος συμπληρούμενος ἐκ διαφόρων ποιητῶν, μέχρι τῆς εἰς Ἰθάκην ἀποβάσεως Ὀδυσσέως· ἐν ᾗ καὶ ὑπὸ τοῦ παιδὸς Τηλεγόνου, ²ἀγνοούμενος ὡς πατὴρ εἴη, κτείνεται. λέγει δὲ ὡς τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα διασώζεται, καὶ σπουδάζεται τοῖς πολλοῖς, οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετὴν, ὡς διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. [λέγει καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς πατρίδας τῶν πραγματευσαμένων τὸν ἐπικὸν κύκλον.

Λέγει δὲ καὶ περί τινων Κυπρίων ποιημάτων.] καὶ ὡς οἱ μὲν ταῦτα εἰς Στασῖνον ἀναφέρουσι Κύπριον· οἱ δὲ ³Ἡγήσιον τὸν Σαλαμίνιον αὐτοῖς ἐπιγράφουσιν· οἱ δὲ Ὅμηρον· δοῦναι δὲ ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς Στασίνῳ· καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ πατρίδα, Κύπρια τὸν πόνον ἐπικληθῆναι· ἀλλ' οὐ τίθεται [ὁ συγγραφεὺς] τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ. μηδὲ γὰρ Κύπρια προπαροξυτόνως ἐπιγράφεσθαι τὰ ποιήματα. Τὴν δὲ ἐλεγείαν, συγκεῖσθαι μὲν ἐξ ἡρῴου καὶ πενταμέτρου στίχου, ἁρμόζειν δὲ τοῖς κατοιχομένοις· ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχεν. τὸν γὰρ θρῆνον, ⁴ἔλεγον ἐκάλουν οἱ παλαιοί· καὶ τοὺς τετελευτηκότας δι' αὐτοῦ εὐλόγουν. οἱ μέντοι μεταγενέστεροι ⁵τοῖς ἐλεγείοις πρὸς διαφόρους ὑποθέσεις ἀπεχρήσαντο. λέγει δὲ καὶ ἀριστεῦσαι τῷ μέτρῳ Καλλῖνον τὸν Ἐφέσιον, καὶ Μίμνερμον τὸν Κολοφώνιον· ἀλλὰ καὶ τὸν [τοῦ] Τηλέφου ⁶Φίλητα τὸν Κῷον· καὶ Καλλίμαχον τὸν ⁷Βάττου. Κυρηναῖος δ' οὗτος ἦν. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸν ἴαμβον τάττεσθαι μὲν ἐπὶ λοιδορίας τὸ παλαιόν

¹κύκλος ἐκ δ. π. συμπλ.
²ἀγνοοῦντος κτ.
³Ἡγησῖνον
⁴ἔλεγος
⁵τῇ ἐλεγείᾳ
⁶Φιλητᾶν
⁷Βάττου

proditæ: & si quid etiam ad Historię veritatem pertinet. Terminatur Epic⁹ sermo, ex variis poetis perfectus, ad reditũ vsq; Vlyssis in Ithacam; in quo & a filio Telegono, ignaro quod pater esset, interficitur. Epici vero Cycli poemata cõseruari ait, studioseq; a multis frequentari; nõ tam virtutis caussa, quam propter aptum ordinem, & cohærẽtem, earum rerũ quæ in ipsis continẽtur. †Et hos quidem ad Stasinum Cyprium hæc referre; illos vero ad ¹Hegesiam Salaminium: quosdam etiam Homero tribuere; datą vero pro filia Stasino; a cuius patria *Cypria* hoc opus appellatum. sed huic caussæ auctor ²non assentitur: neq; enim Κύπρια, accẽtu in antepænultima, inscribi hęc poemata. *Elegiã* vero Heroico & Pentametro versu constare: aptari autem iis qui obierint: vnde & nomen accepit. luctum enim ἔλεγον veteres appellarunt; eosque qui vita functi essent, his celebrarunt: posteriores vero, Elegiis ad res varias abusi sunt. Hoc metro excelluisse refert Callinum Ephesium, & Mimnermum Colophonium; sed & Philetã Coum, Telephi F. & Callimachum Batti F. Cyrenæum. *Iambum* similiter ad conuitiandum olim ait comparatum.

1 Ἡγησίαν lego, ex Athenaeo, lib. 15 δειπνοσοφιστῶν.
2 f. οὐ συντίθεται ὁ γραφεύς.

ἰαμβίζειν enim linguæ quadam proprietate, cōtumeliam dicere, significabat. alii ab Iambe ancilla, genere Thressa, deriuant. †Hanc ferunt, Cererem ob raptam filiam tristitia affecta, Eleusinem venisse; & lapidi, qui hodieque ἀγέλαστος (quasi risus expers, & tristis) vocatur, insidentem, ludicris quibusdam dicteriis risum Deæ concitasse. Apparet autem Iambum olim tam in vituperationem, quā laudationem,² ex æquo conscribi solitum; quando in conuiciis contumeliisque, quidam metro insolentius vsi sunt. inde ἰαμβίζειν ad conuicia consuetudine quadam recidisse; quemadmodum a Comicis *Comœdiari* dictum. Iambicorum Poetarū Archilochus Parius facile princeps, & Simonides ³Amorginus, vel (vt quidā volunt) Samius; & Hipponax Ephesius: quorum primus quidem sub Gyge, alter vero sub Anania Macedone; Hipponax vero Darii temporib. floruerūt. *Melici* autem carminis varia genera faciunt, in multasque partes diuidunt. Quædam enim ad Deos pertinent; alia ad homines; alia, etiā res quæ incidere solent, tractant. Et ad Deos quidem referuntur, Hymnus, Prosodion, Pæan, Dithyrambus, Nomos, Adonidia, Iobacchus, & Hyporchemata: ad mortales vero pertinent Encomia, Epinicii, Scolia, Amatoria, Epithalamia, Hymenæi, Silli, Lamentationes, & Epicedia: ad

Apollodorus li. 1 Bibliot. & Zenobius ἐν παροιμίαις.

² ὁμοίως γραφομένων, leg.

³ f. ὁ Ἀμόργιος, ex Stephano.

καὶ γὰρ καὶ τὸ ἰαμβίζειν κατά τινα γλῶσσαν, λοιδορεῖν ἔλεγον· οἱ δὲ, ἀπό τινος ¹Ἰάμβης θεραπαινίδος, Θρᾴττης τὸ γένος. ταύτην φασὶ, τῆς Δήμητρος ἀνιωμένης ἐπὶ τῇ τῆς θυγατρὸς ἁρπαγῇ, προσελθεῖν, ²ἐπὶ τὸν Ἐλευσῖνα ἐπὶ τῇ νῦν Ἀγελάστῳ καλουμένῃ πέτρᾳ καθημένην· καὶ διά τινων χλευασμάτων εἰς γέλωτα προαγαγέσθαι τὴν θεόν. Ἔοικε δὲ ὁ ἴαμβος τὸ μὲν παλαιὸν ἐπὶ τῶν εἰς ψόγον καὶ ἔπαινον γραφομένων ὁμοίως λέγεσθαι· ἐπειδή τινες ἐπλεόνασαν ἐν ταῖς κακολογίαις τὸ μέτρον. ἐκεῖθεν τὸ ἰαμβίζειν εἰς τὸ ὑβρίζειν ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐκπεσεῖν· ὥσπερ ἀπὸ τῶν κωμικῶν, τὸ κωμῳδεῖσθαι. Ἰάμβων δὲ ποιηταὶ, Ἀρχίλοχός τε ὁ Πάριος ἄριστος· καὶ Σιμωνίδης ὁ Ἀμόργιος, ἢ (ὥς ἔνιοι) Σάμιος· καὶ Ἱππῶναξ ὁ Ἐφέσιος· ὧν ὁ μὲν πρῶτος, ἐπὶ Γύγου· ὁ δὲ, ἐπ' ³Ἀνανίου τοῦ Μακεδόνος· ⁴ὁ δ' Ἱππῶναξ, κατὰ Δαρεῖον ἤκμαζεν. Περὶ δὲ μελικῆς ποιήσεως, φησὶν ὡς πολυμερεστάτη τε, καὶ διαφόρους ἔχει τομάς. ἃ μὲν γὰρ αὐτῆς, μεμέρισται θεοῖς· ἃ δὲ, ἀνθρώποις· ἃ δὲ, εἰς τὰς προσπιπτούσας περιστάσεις. καὶ εἰς θεοὺς μὲν ἀναφέρεσθαι ὕμνον, προσῴδιον, παιᾶνα, διθύραμβον, νόμον, ἀδωνίδια, ἰόβακχον, ὑπορχήματα· εἰς δὲ ἀνθρώπους, ἐγκώμια, ⁵ἐπινίκιοι, σκολιά, ἐρωτικά, ἐπιθαλάμια, ὑμεναίους, ⁶σίλλους, θρήνους, ἐπικήδεια· εἰς θεοὺς

¹ Ἰάμβης

² δεῖ

³ Ἀμύντου ex Eusebii Chronico.

⁴ Ἱππ. δὲ

⁵ ἐπίνικοι

⁶ σίλους

θεοῖς δὲ καὶ ἀνθρώποις, παρθένια, δαφνηφορικά, ὀσχοφορικά, εὐκτικά. ταῦτα γὰρ, εἰς θεοὺς γραφόμενα, καὶ ἀνθρώπων περιείληφεν ἐπαίνους. τὰ δὲ εἰς τὰς προσπιπτούσας περιστάσεις, οὐκ ἔστι [μὲν] εἴδη τῆς μελικῆς, ὑπ' αὐτῶν δὲ τῶν ποιητῶν ἐπικεχείρηται. τούτων δέ ἐστι πραγματικά, ἐμπορικά, ἀποστολικά, γνωμολογικά, γεωργικά, ἐπισταλτικά. Καὶ [1]φασὶ τὸν ὕμνον ὠνομάσθαι, ἀπὸ τοῦ [2]ὑπόμνησίν τινα εἶναι, καὶ οἱονεὶ εἰς μνήμην τινὰ καὶ ὑπόμνησιν ἄγειν τὰς πράξεις τῶν ὑμνουμένων· ἢ ἀπὸ τοῦ ὕδειν αὐτάς, ὅπερ ἐστὶ λέγειν. ἐκάλουν δὲ καθόλου πάντα τὰ εἰς τοὺς [3]ὑπηρέτας γραφόμενα, ὕμνους· διὸ καὶ τὸ προσόδιον, καὶ τὰ ἄλλα τὰ προειρημένα, φαίνονται ἀντιδιαστέλλοντες τῷ ὕμνῳ, ὡς εἴδη πρὸς γένος. καὶ γάρ ἐστιν αὐτῶν ἀκούειν γραφόντων ὕμνους προσοδίους, καὶ ὕμνους ἐγκωμίους, καὶ ὕμνους παιᾶνος, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐλέγετο δὲ τὸ προσόδιον, ἐπειδὰν προσίασι τοῖς βωμοῖς ἢ ναοῖς· καὶ ἐν τῷ προσιέναι, ᾔδετο πρὸς αὐλόν. ὁ δὲ κυρίως ὕμνος, πρὸς κιθάραν ᾔδετο [4]ἑστώτων. Ὁ δὲ παιάν, ἐστιν εἶδος ᾠδῆς εἰς πάντας νῦν γραφόμενος θεούς· τὸ δὲ παλαιόν, ἰδίως ἀπενέμετο τῷ Ἀπόλλωνι καὶ τῇ Ἀρτέμιδι, ἐπὶ καταπαύσει λοιμῶν καὶ νόσων ᾀδόμενος· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ προσόδια τινὲς παιᾶνας λέγουσιν. Ὁ δὲ

[1] φησὶ
[2] ὑπόμονόν τινα εἶ), & ᾆσμ.
[3] f. ἐναρέτας
[4] ἑστῶς

deos simul & homines, Parthenia, Daphnephorica, Oschophorica, & Deprecatoria. Hæc enim in Deorũ laudem ita composita, vt & hominum prædicationes complexa sint. Quæ vero earum rerum sunt quæ incidere solẽt, Melici carminis speciem minime constituunt; a Poetis tamen instituta sunt: puta Pragmatica, Emporica, Apostolica, Gnomologica, Georgica, & Epistaltica. *Hymnũ* sic dictum aiunt, quasi ὑπόμνησις (id est cõmemoratio) quædam sit, & quasi in memoriam reuocet res gestas eorum qui Hymnis celebrãtur: vel ἀπὸ τοῦ ὕδειν αὐτάς, quod valet prædicare ipsas. Vocabant autem in vniuersum omnia, quæ in gratiam sacrorum [1]ministrorum scripta erãt, Hymnos. ꝑpterea Prosodion, aliaq; supra enumerata, Hymno subiici videantur, vt Species Generi. Quare scriptorum audire est Hymnos Prosodios, Hymnos Encomios, Hymnos Pæanes; & de ceteris eadẽ ratione. *Prosodion* dicebatur, cũ ad aras aut tẽpla accederent; & in accessu ad tibiam canebatur. At qui ꝓprie Hymnus vocabatur, ab astantibus ad citharã concinebatur. *Pæan* aũt carminis genus, nunc ad omnes deos refertur: olim vero attributum Apollini & Dianæ; vt pestis morbiq; depellerentur, cantari solitum. vocis tamen abusione, etiam Prosodia a quibusdã Pæanũ nomine appellantur. *Di-*

[1] ὑπηρέτας. *for.* παθητικοῦς: *qua in eos qui a poetis celebrantur.*

thyrambus vero, in Bacchum cōscriptus; a quo nomen accepit, vel quod *apud Nysam in antro dithyrābo (hoc est bifori) sit educatus; vel quod λυθέντων τῶν ῥαμμάτων (hoc est, apertis suturis) Iouis repertus sit: vel quod bis genitus videatur; semel ex Semele, iterumque ex femore. Repertū vero fuisse Dithyrambum Pindarus refert Corinthi. Primū vero qui hoc carmine cecinerit, Aristoteles Arionem fuisse prodit; qui primus Cyclium chorum duxit.

*κατὰ Νύσαν.

Nomos quidē in Apollinem conscriptus; a quo & appellationem sumpsit. Nomimus enim Apollo: qui ita cognominatus est, quod veteribus choros cōstituentibus, & ad tibiam vel lyram Nomon canētibus, Chrysothemis Cretensis, primus stola vsus insigni, & accepta cithara, Apollinem imitatus, solus cecinerit Nomon: qui cum eo genere vehementer probatus esset, permansit hic modus certaminis. Terpandrum vero Nomon absoluisse apparet, cum Heroicum carmen adhibuit: post Arion Methymnæus nō parum auxit; poeta ipse, & citharœdus. Phrynes vero Mitylenęus nouam rationem cōmentus est: Hexametrum namque cum soluto carmine coniunxit; pluribus etiam quam septem chordis vsus: postea Timotheus eum, qui nunc est, ordinem induxit. Est autē Dithy[ra]mbus incitatus, & multum furoris cum saltatione

διθύραμβος, γράφεται μὲν εἰς Διόνυσον, προσαγορεύεται δὲ ἀπ' αὐτοῦ, ἤτοι διὰ τὸ κατὰ [τὴν] Νύσαν ἐν ἄντρῳ διθυράμβῳ τραφῆναι τὸν Διόνυσον· ἢ διὰ τό, λυθέντων τῶν ῥαμμάτων τοῦ Διός, εὑρεθῆναι αὐτόν· ἢ διότι δὶς δοκεῖ γεγενῆσθαι· [a]ἅπαξ ἐκ τῆς Σεμέλης, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ μηροῦ. εὑρεθῆναι δὲ τὸν διθύραμβον Πίνδαρος ἐν Κορίνθῳ λέγει. τὸν δὲ ἀρξάμενον τῆς ᾠδῆς, Ἀριστοτέλης Ἀρίωνα [b]λέγει· ὃς [c]πρῶτος τὸν κύκλιον ἤγαγε χορόν. Ὁ μέντοι νόμος, γράφεται μὲν εἰς Ἀπόλλωνα, ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπ' αὐτοῦ· νόμιμος γὰρ [d]ὁ Ἀπόλλων ἐπεκλήθη· ὅτι τῶν ἀρχαίων χοροὺς ἱστάντων, καὶ πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν ᾀδόντων τὸν νόμον, Χρυσόθεμις [ὁ] Κρὴς, πρῶτος στολῇ χρησάμενος ἐκπρεπεῖ, καὶ κιθάραν ἀναλαβών, εἰς μίμησιν [τοῦ] Ἀπόλλωνος, μόνος ᾖσε νόμον. [e]εὐδοκιμήσαντος δὲ αὐτοῦ διαμένει ὁ τρόπος τοῦ ἀγωνίσματος. δοκεῖ δὲ Τέρπανδρος μὲν [πρῶτος] τελειῶσαι τὸν νόμον, ἡρῴῳ μέτρῳ χρησάμενος· ἔπειτα Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος οὐκ ὀλίγα συναυξῆσαι, αὐτὸς καὶ ποιητὴς καὶ κιθαρῳδὸς γενόμενος. Φρύνις δὲ ὁ Μιτυληναῖος ἐκαινοτόμησεν αὐτόν· τό τε γὰρ ἑξάμετρον τῷ λελυμένῳ συνῆψε, καὶ χορδαῖς τῶν ἑπτὰ πλείοσιν ἐχρήσατο· Τιμόθεος δὲ ὕστερον εἰς τὴν νῦν ἤγαγε τάξιν. [f]ἔστι δὲ ὁ μὲν διθύραμβος, κεκινημένος, καὶ πολὺ τὸ [illegible] μετὰ χορείας [illegible]ων,

[a] ἅπ. μ. ἐκ τῆς Σεμέλης. δεύτερον δέ,
[b] φησὶν
[c] εἰ
[d] ὁ Ἀπόλλων. νόμιμος δὲ ἐκλ.
[e] εὐδ. αὐτοῦ
[f] ἐπὶ τὸ

ἐμφαίνων, εἰς πάθη κατασκευαζόμενος, τὰ μάλιστα οἰκεῖα [1] τοῦ θεοῦ· καὶ σεσόβηται μὲν καὶ τοῖς ῥυθμοῖς, καὶ [2] ἁπλουστέραις [δὲ] κέχρηται ταῖς λέξεσιν· ὁ δὲ νόμος τοὐναντίον διὰ τὸν [θεὸν] ἀνεῖται τεταγμένως καὶ μεγαλοπρεπῶς, καὶ τοῖς ῥυθμοῖς ἀνεῖται, καὶ [3] διπλασίαις ταῖς λέξεσι κέχρηται. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἁρμονίαις οἰκείαις ἑκάτερος χρῆται. ὁ μὲν [γὰρ] τὸ Φρύγιον καὶ ὑποφρύγιον ἁρμόζεται· ὁ νόμος δὲ, τῷ συστήματι τῷ τῶν κιθαρῳδῶν Λυδίῳ. ἔοικε δὲ ὁ [μὲν] διθύραμβος, ἀπὸ τῆς κατὰ τοὺς ἀγροὺς παιδιᾶς, καὶ τῆς ἐν τοῖς πότοις εὐφροσύνης εὑρεθῆναι· ὁ δὲ νόμος, δοκεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ παιᾶνος ῥυῆναι. ὁ μὲν γάρ ἐστι κοινότερος, εἰς κακῶν παραίτησιν γεγραμμένος· ὁ δὲ, ἰδίως εἰς [4] Ἀπόλλω· ὅθεν τὸ μὲν ἐνθουσιῶδες, οὐκ ἔχει ὡς ὁ διθύραμβος· ἐκεῖ μὲν γὰρ μέθη καὶ [5] παιδιαὶ, ἐνταῦθα δὲ ἱκετεῖαι καὶ πολλὴ τάξις· καὶ γὰρ αὐτὸς [ὁ θεὸς] ἐν τάξει καὶ συστήματι κατεσταλμένη περιέρχεται τὸν χρησμόν. Ἀδωνίδια δὲ λέγεται, τὰ εἰς Ἄδωνιν ἀναφερόμενα. ᾔδετο δὲ ὁ [6] ἰόβακχος, ἐν ἑορταῖς καὶ θυσίαις Διονύσου, βεβαπτισμένος πολλῷ φρυάγματι. Ὑπόρχημα δὲ, τὸ μετ' ὀρχήσεως ᾀδόμενον μέλος ἐλέγετο· καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸ ὑπὸ, ἀντὶ τοῦ μετὰ πολλάκις ἐλάμβανον. [7] εὑρετὰς δὲ τούτων φασὶν οἱ μὲν [8] Κυρῆτας· οἱ δὲ Πύρρον τὸν Ἀχιλλέως· ὅθεν καὶ Πυρρίχην [9] τι εἶδος ὀρχήσεως λέγουσιν.

[1] τοῦ θεῷ
[2] ἁπλουστέρως
[3] διπλασίοις
[4] Ἀπόλλωνα
[5] παιδιαί
[6] ἰόβ.
[7] εὑρηταί
[8] Κουρῆτας
[9] εἶδός τι

ostendens, ad vehementioresq; affectus comparatus; ad eos præsertim, qui illi numini sunt congruentes: & côcitatus est numeris, & dictione vtitur simpliciori. Nomos contra, [5] per affectus & numeros leniores remittitur, composito gradu & magnifico incedens: verbis preterea duplicib[us] vtitur. Quin & vtrumq; [*genus carminis*] congruêti vtitur harmonia. Illud quidem, Phrygiam & Hypophrygiã adhibet: Nomos vero, systemate citharœdorũ, Lydio scilicet, temperatur. Videtur autem Dithyrambus in rusticorum lusu & hilaritate inter pocula repertus esse; Nomos vero a Pæane fluxisse. sed hic patet latius, ad malorum auerruncationẽ conscriptus; ille vero proprie in Apollinis laudẽ: vnde & furibundũ nihil habet, vt Dithyrambus. Illic enim temulentia, & ludicra puerilia sunt; hic vero supplicationes. varius etiam ordo. ordine namque & systemate moderato incedit eius concentus. *Adonidia* dicuntur, quæ in Adonin referebantur. *Iobacchus* canebatur in festis & sacrificiis Bacchi; tinctus multo & insolẽti fremitu. *Hyporchema* vocabant carmen cum saltatione decãtatum: ὑπὸ enim veteres pro μετὰ sæpe vsurparũt. Huius inuentores fuisse referunt, hi quidem Curetas, alii vero Pyrrhum Achillis filium: vnde saltationis genus quoddã Pyrrichiã nominãt.

[5] διὰ τῶν ἠθῶν ἀνεῖται leg. fort.

Epinicios cantus, post victoriam, in honorem eorum qui victoriam essent adepti, conscribebatur. *Scolion* carmē (quasi Obliquum) inter pocula accinebatur: vnde *παροίνιον* (hoc est, debacchatio vinolenta) aliquādo est appellatum: remissum vero compositione, & simplex maxime. Dictum vero *σκολιὸν*, non (vt quibusdā placuit) per *ἀντίφρασιν*, quæ vt plurimū bonum omen propositum habet; non contra, bonū omen in sinistrum traducit. sed quod, cum sensus essent iam quasi catalepsi distenti, & auditores vino languerent, tūc barbiton in conuiuium inferretur; singuliq; debacchantes, nō sine maximo periculo, ad carmen illud proferendum [1] incurvarentur. Quod igitur ipsis accidebat propter ebrietatem, hoc in carmē traducentes, quod simplicissimum erat, *σκολιὸν* (id est incuruum & tortuosum) appellabant. *Ἐρωτικά*, seu *Amatoria*, mulierum, puerorum, & virginum casus amatorios decantant. *Epithalamia* vero, nouis nuptis, thalamum iam ingressis, iuuenes impuberes simul & virgines thoro astantes accinebant. Hymenæum autem in nuptiis decantatū ferunt, propter desiderium inuestigationemq; Hymenæi, Terpsichoræ fili; quem ducta vxore euanuisse aiūt. Alii vero in honorem Attici Hymenæi; quem, latrones, persecutum, raptas virgines Atticas liberasse commemorant. Ego vero felicis vitæ acclamationem esse pu-

[1] l. συγκόπτεσθαι

Ὁ δὲ [1] ἐπινίκιος, παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν τῆς νίκης τοῖς [2] περιγινομένοις ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐγράφετο. Τὸ δὲ σκολιὸν μέλος, ᾔδετο [3] παρὰ τοὺς πότους· διὸ καὶ παροίνιον αὐτὸ ἔσθ' ὅτε καλοῦσιν. ἀνειμένον δέ ἐστι τῇ κατασκευῇ, καὶ ἁπλούστατον μάλιστα. σκολιὸν δὲ εἴρηται, οὐχ ὡς ἐνίοις [4] ἤρεσε, κατὰ ἀντίφρασιν [τὰ γὰρ κατὰ ἀντίφρασιν,] ὡς ἐπίπαν, τοῦ εὐφημισμοῦ στοχάζεται, οὐκ εἰς κακοφημίαν [5] μεταλαμβάνει τὸ εὔφημον [ἀλλὰ] διὰ τὸ, προκατειλημμένων ἤδη τῶν αἰσθητηρίων, καὶ παρειμένων οἴνῳ τῶν ἀκροατῶν, τηνικαῦτα εἰσφέρεσθαι τὸ βάρβιτον εἰς τὰ συμπόσια· καὶ διονυσιάζοντα ἕκαστον ἀκροσφαλῶς, συγκόπτεσθαι περὶ τὴν προφορὰν τῆς ᾠδῆς. ὅπερ οὖν ἔπαθον αὐτοὶ διὰ τὴν μέθην, τοῦτο μετάψαντες εἰς τὸ μέλος, σκολιὸν ἐκάλουν τὸ ἁπλούστατον.

Τὰ δὲ ἐρωτικά, δῆλον ὅτι γυναικῶν, καὶ παίδων, καὶ παρθένων, ἐρωτικὰς ᾄδει περιστάσεις. Καὶ τὰ ἐπιθαλάμια δὲ τοῖς ἄρτι θαλαμευομένοις ἅμα [6] οἱ ἤθεοι καὶ αἱ παρθένοι ἐπὶ τῶν θαλάμων ᾖδον. Ὑμέναιον δὲ ἐν γάμοις ᾄδεσθαί [7] φασι, κατὰ πόθον καὶ ζήτησιν Ὑμεναίου τοῦ Τερψιχόρας· ὃν φασὶ γήμαντα, ἀφανῆ γενέσθαι. οἱ δέ, κατὰ τιμὴν τοῦ Ἀττικοῦ Ὑμεναίου· τοῦτον γάρ [8] φησι [ποτὲ] διώξαντα ἀφελέσθαι κούρας Ἀττικὰς λῃστῶν. ἐγὼ δὲ οἶμαι βίου [9] τινὸς εὐτυχοῦς παρασαφώ-

[1] ἐπίνικος [2] προσ- [3] πρῦσιν [4] ἔδοξε [5] μεταβάλει [6] καὶ [7] φησι [8] f. φασὶ [9] τινὰ

νοιν ὑπάρχειν, καὶ συνεύχεσθαι τοῖς συνοῦσι περὶ τῆς γάμου κοινωνίαν μετὰ φιλοστοργίας, Αἰολικῇ συμπλέκοντας τὴν εὐχὴν διαλέκτῳ, οἷον ὑμεναίειν καὶ ὁμονοεῖν τούτους, ἀεὶ ὁμόσε [1]μένοντας. Ὁ δὲ [2]σίλλος πεφασμένος, λοιδορίας καὶ διασυρμοὺς ἀνθρώπων ἔχει. Διαφέρει δὲ τοῦ ἐπικηδείου ὁ θρῆνος· ὅτι τὸ μὲν ἐπικήδειον, παρ' αὐτὸ [τὸ] κῆδος, ἔτι τοῦ σώματος [3]κειμένου, λέγεται)· ὁ δὲ θρῆνος, οὐ περιγράφεται χρόνῳ. Τὰ δὲ λεγόμενα παρθένια, χοροῖς παρθένων ἐνεγράφετο· οἷς καὶ τὰ δαφνηφορικὰ, ὡς εἰς γένος, πίπτει· δάφνας γὰρ [ἐν Βοιωτίᾳ] δι' ἐνναετηρίδος εἰς τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος κομίζοντες [οἱ] ἱερεῖς, ἐξύμνουν αὐτόν· [διὰ χοροῦ παρθένων·] καὶ ἡ αἰτία· τῶν [4]ἑῴων ὅσοι κατῴκουν Ἄρνην καὶ τὰ [5]ταύτης χωρία, κατὰ χρησμὸν ἀναστάντες ἐκεῖθεν, καὶ περικαθεζόμενοι, Θήβας ἐπόρθουν, [6]περικαθεζομένας ὑπὸ Πελασγῶν. [7]κοινῶς ἀμφοῖν ἑορτῆς Ἀπόλλωνος ἐνστάσης, ἀνοχὰς ἔθεντο· καὶ δάφνας [8]τεμόντες, οἱ μὲν, ἐξ Ἑλικῶνος· οἱ δὲ, ἐγγὺς τοῦ Μέλανος ποταμοῦ, ἐκόμιζον τῷ Ἀπόλλωνι. Πολεμάτας δὲ, ὁ τῶν Βοιωτῶν ἀφηγούμενος, ἔδοξεν ὄναρ νεανίαν τινὰ πανοπλίαν αὐτῷ διδόναι· καὶ εὐχὰς ποιεῖσθαι [προστάττειν] τῷ Ἀπόλλωνι, δαφνηφοροῦντας διὰ [9]ἐνναετηρίδος· μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπιθέμενος, κρατεῖ τῶν πολεμίων· καὶ αὐτός τε τὴν δαφνηφορίαν

[1] ναίοντας
[2] σίλος πεφρασμένως λ.
[3] προκ.
[4] Αἰολέων
[5] ταύτῃ
[6] περικατεχομένας
[7] κοινῆς
[8] τέμν.
[9] ἐνναετηρ.

to, præsentibusq; fidam matrimonii societatem cũ mutuo amore comprecari; Æolica dialecto votum innectendo; quasi ὑμιναίειν & ὑμονοεῖν (id est, vna habitare, & eadem sentire) eos concorditer viuentes, optarent. *Sillus* palam conuicia irrisionesque hominum continet. *Threnus*, & *Epicedium*, hoc differunt, quod sito iam cadauere, hoc pro funere recitetur; ille vero, nullo certo tempore circumscribatur. *Parthenia* quę dicuntur, virginum choris adaptabantur. Hæc, & *Daphnephorica*, sub vnum quasi genus cadunt. Lauros enim nono quoque anno ad Apollinem inferentes sacerdotes, hoc Hymni genus concinebant: cuius hęc caussa redditur. Oriẽtales, quotquot Arnen, eaq; circum loca habitabãt, ex oraculo inde egressi, obsidione cingentes Thebas, vastabant: & Pelasgi obsidebant. Cũ simul vtrisq; Apollini status dies festus esset, inducias pacti sunt: & lauris amputatis, ab his quidem in Helicone, ab illis vero iuxta Melanem fluuium; Apollini intulerũt. Polematas vero, Bœotorum dux, iuuenem quẽdam secundum quietem vidit, armorum omne genus ipsi offerentem; votaq; fieri præcepisse in Apollinis honorem nono quoque anno a laureatis. Tertio post die cõserta manu, hostem vicit; ipseque lauri gestatione vo-

tum soluit: hinc mos ille religiose obseruatus. In his ludis oleagineum lignũ lauris coronant, variisq; floribus exornant: cuius in apice ænea sphæra imposita: ex hac minores dependent: medio vero ligno purpureæ coronæ adaptantur, minores quam quæ summo fastigio impositæ: imam vero ligni partem circumuestiunt [1]crocotula. Significat autem ipsis suprema quidem sphæra, Solem, quo Apollinem designant: huic vero subiecta, Lunam significat: globuli vero appensi, stellæ & astra sunt: coronæ vero, annuum cursum (trecentas enim & sexaginta quinque conficiunt) significãt. Præit vero Daphnephoriis puer patrimus & matrimus: cui maxime coniũctus, gestat coronatum lignum, quod κωπὼ ipsi vocant. Daphnephorus vero sequitur, tangens laurum; comis quidem demissis & fluxis, aureaque corona redimitus; splendidaque veste talari indutus, calceisque quos (ab Iphicrate)[2] Ἰφικρατίδας Græci vocant. Hunc virginum chorus comitatur, ramos ad supplicationem, quæ Hymnis celebrabatur, prætendens. Mittebant autem lauri gestationem ad Apollinis Ismenii & [3]Galaxii fanum. Τριποδηφορικὸν carmen, tripode prælato, a Bœotis canebatur: institutumque hac de caussa. Pelasgi quidam Panactum, Bœotiæ vrbem, vastabant, Tho-

1 decrocoto Pollux & Aristoph. interpres

2 Diodorus Siculus libr. 15, Suidas, & Pollux.

3 f. λοξίου

ἐτέλει, καὶ τὸ ἔθος ἐκεῖθεν διατηρεῖται. ἡ δὲ δαφνηφορία· ξύλον ἐλαίας καταστέφουσι δάφναις καὶ ποικίλοις ἄνθεσι· καὶ ἐπ' ἄκρου μὲν χαλκῆ ἐφαρμόζεται σφαῖρα, ἐκ δὲ ταύτης μικροτέρας [1]ἐξαρτῶσι· κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ ξύλου, περιθέντες [2]ἐλάσσονας τῶν ἐπ' ἄκρου τοῦ ξύλου, καθάπτουσι πορφυρᾶ στέμματα· τὰ δὲ τελευταῖα τοῦ ξύλου περιστέλλουσι κροκωτῷ. βούλεται δὲ αὐτοῖς ἡ μὲν ἀνωτάτω σφαῖρα τὸν ἥλιον, ᾧ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἀναφέρουσιν· ἡ δὲ ὑποκειμένη, τὴν σελήνην· τὰ δὲ προσηρτημένα τῶν σφαιρίων, ἄστρα τε καὶ ἀστέρας· τὰ δὲ [τε] στέμματα, τὸν ἐνιαύσιον δρόμον· καὶ γὰρ [καὶ] τξε´ ποιοῦσιν αὐτά. ἄρχει δὲ τῆς δαφνηφορίας, παῖς ἀμφιθαλής· καὶ ὁ μάλιστα αὐτῷ οἰκεῖος, βαστάζει τὸ κατεστεμμένον ξύλον, ὃ [3]κωπὼ καλοῦσιν· αὐτὸς δὲ ὁ δαφνηφόρος ἑπόμενος, τῆς δάφνης ἐφάπτεται· τὰς μὲν κόμας καθειμένας, χρυσοῦν δὲ στέφανον φέρων, καὶ λαμπρὰν ἐσθῆτα ποδήρη ἐστολισμένος, [4]ἰφικρατίδας τε ὑποδεδεμένος· ᾧ χορὸς παρθένων ἐπακολουθεῖ, προτείνων κλῶνας πρὸς ἱκετηρίαν τῶν ὕμνων. παρέπεμπον δὲ τὴν δαφνηφορίαν εἰς Ἀπόλλωνος [5]ἰσμηνίου καὶ γαλαξίου. Τὸ δὲ τριποδηφορικὸν μέλος, τρίποδος προηγουμένου παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο. ἔσχε δὲ καὶ τοῦτο αἰτίαν τοιαύτην. Πελασγῶν τινὲς Πάνακτον τῆς Βοιωτίας ἐπόρθουν Θη-

βαῖς

1 ἐξαρτῶσι

2 ἐλάσσονα τῆς ἐπ' ἄκρου σφαίρας, καὶ

3 κώπω

4 ὑπηκρατίδας

5 ἰσμηνίου καὶ χαλαζίου.

βαῖοι δὲ ἠμύνοντο· καὶ πέμψαντες εἰς Δωδώνην, περὶ τῆς τοῦ πολέμου νίκης ἐχρῶντο. χρησμὸς δὲ τοῖς Θηβαίοις ἐξέπεσεν, ὡς, εἰ μέγιστον ἀσέβημα ἀσεβήσουσι, νικήσουσιν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ἀσεβημάτων εἶναι μέγιστον, [τὸ τὴν χρησμῳδήσασαν αὐτοῖς] τὸν χρησμὸν ἀνελεῖν· καὶ ἀνεῖλον. αἱ δὲ περὶ τὸ τέμενος συνιέρειαι δίκην λαβεῖν ἀπῄτουν τοῦ φόνου τοὺς Θηβαίους· Θηβαῖοι δὲ, οὐκ ἐπιτρέπουσι γυναιξὶ μόναις τὴν περὶ αὐτῶν ᾿δίκην· κοινῆς δὲ κρίσεως ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν γεγενημένης, καὶ τῶν ἀνδρῶν λευκὰς αὖθις ἐπενεγκόντων ψήφους, ἀπέφυγον οἱ Θηβαῖοι. ὕστερον ἐπιγνόντες αὖθις τὸ ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ προστασσόμενον, βαστάσαντες τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ἱερῶν ᾿τρίποδα ἕνα, καὶ κατακαλύψαντες, ὡς ἱερόσυλοι, ἀνέπεμψαν εἰς Δωδώνην· εὐπραγήσαντες δὲ ἐξ ἐκείνου, τοῦ λοιποῦ τὴν πρᾶξιν ἑορτὴν ἐποίουν. Ὀσχοφορικὰ δὲ μέλη, παρὰ Ἀθηναίοις ᾔδετο· τοῦ χοροῦ δὲ δύο νεανίαι, κατὰ γυναῖκας ἐστολισμένοι, ᾿κλήματα ἀμπέλου κομίζοντες μεστῶν εὐθαλῶν βοτρύων, (ἐκάλουν δὲ αὐτὸ ὄσχην· ἀφ' οὗ καὶ τοῖς μέλεσιν ἡ ἐπωνυμία) τῆς ἑορτῆς καθηγοῦντο. ἄρξαι δὲ Θησέα φασὶ πρῶτον τοῦ ἔργου· ἐπεὶ γὰρ ἑκούσιος ὑποστὰς τὸν εἰς Κρήτην πλοῦν, ἀπήλλαξε τὴν πατρίδα τῆς κατὰ τὸν δασμὸν συμφορᾶς, χαριστήρια ἀποδιδοὺς Ἀθηνᾷ καὶ Διονύσῳ, οἳ αὐτῷ κατὰ τὴν

᾿δίκην ἀξιοῦν·

᾿τριπόδων

᾿κλῆμα ἀμπ. κ. μεστὸν

bani vero defensabant: missisque in Dodonam legatis, de belli victoria consulebāt. Oraculū vero Thebanis responsum dedit, si impiissimū crimen admitterent, fore vt victoria potirentur. Visum igitur ipsis, impiorum facinorum maximū, Oraculum ipsum delere: direptumque est. Quæ vero sacerdotes tēplo præerant, repetebāt supplicium capitis de Thebanis. Thebani vero, vt solę mulieres sententiam de se ferrent, detrectabant. Communi itaque iudicio facto, virorum simul ac mulierum; & viris cādidos calculos pro illis ferentibus, clam effugere Thebani. Cognito tandem, id ab Oraculo illis mandatum fuisse, tripodem vnū ex iis qui sacri erant apud Bœotos, gestantes, ac tecte, tamquam sacrilegi, circumferentes, in Dodonam remiserunt. Quæ res cum feliciter cessisset, exinde in solemne festum vertir. *Oschophorica* vero carmina ab Atheniensibus canebantur. In choro autem præibant sacris adolescentes duo, muliebri veste induti, palmites vitis gestantes, plenos maturis vuis: quod ipsi ὄσχω vocarunt: vnde & carminibus festi nomen inditum. Primum vero Thesea hoc inchoasse ferunt. Postquam enim sponte sua in Cretam nauigatione instituta, patriam tributi vexatione liberauit: beneficium gratitudinis ergo reddens Mineruæ & Libero, qui ipsi in

Dia insula apparuerát; faciebat hoc, duobus adolescentibus, in vmbra educatis, ad sacra peragenda vtens ministris. Ducebatur autem ab Atheniensibus hæc pompa ex Liberi fano in Palladis Sciriadis templum: insequebaturque adolescentes illos chorus, & canebant id genus carmina. Ex singulis vero tribubus impuberes inter se cursu certabant: quiq; alios anteuertisset, ex quintuplici, quæ dicebatur, phiala, & cinno qui ex oleo, vino, melle, caseo, & farina hordeacea temperabatur, bibebat. *Deprecatoria* carmina ab iis componebantur qui aliquid deum rogarent. *Pragmatica* vero, quæ res gestas aliquorum continent. *Emporica*, quæ quasi peregrinationem & negotiationem ostentarét, a quibusdam conscripta sunt. Et *Apostolica*, quæ dum quid mitteretur ad aliquem, fiebant. *Gnomologica*, nimirum admonitiones de moribus continent: *Georgica* vero, agri ac stirpiũ tempestiuitates & curam: *Epistaltica*, quæ ad obeunda mandata aliquibus composita mittebantur. Hactenus quidem ex duobus Procli libris ea excerpsimus, quæ ex Grammaticis Laudabilia ipse deprompserat.

νῆσον τὴν Δίαν ἐπεφαίνετο· ἐπετελεῖτο, δυσὶ νεανίαις ἐσκιατραφημένοις χρησάμενος πρὸς τὴν ἱερουργίαν ὑπηρέταις. ἦν δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἡ παραπομπὴ ἐκ τοῦ Διονυσιακοῦ ἱεροῦ, εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς [1] Σκιράδος τέμενος. εἵπετο δὲ τοῖς νεανίαις ὁ χορὸς, καὶ ᾖδε τὰ μέλη. ἐξ ἑκάστης δὲ φυλῆς ἔφηβοι διημιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους δρόμῳ· καὶ τούτων ὁ πρότερος ἐγεύετο ἐκ τῆς πενταπλῆς λεγομένης φιάλης· ἣ συνεκιρνᾶτο ἐλαίῳ, καὶ οἴνῳ, καὶ μέλιτι, καὶ τυρῷ, καὶ ἀλφίτοις. Εὐκτικὰ δὲ μέλη ἐγράφετο τοῖς αἰτουμένοις τι παρὰ θεοῦ γενέσθαι. Πραγματικὰ δὲ, ἃ τινῶν περιεῖχε πράξεις. Ἐμπορικὰ δὲ, ὅσα κατὰ τὰς ἀποδημίας [2] ἐμπορείας ἐπιδεικνύμενά τισιν ἐγράφη. [καὶ] ἀποστολικὰ δὲ, ὅσα [3] διαπεμπόμενα πρός τινας ἐποίουν. Τὰ δὲ γνωμολογικὰ, δῆλον ὅτι παραίνεσιν ἠθῶν ἔχει. Καὶ τὰ γεωργικὰ δὲ, χώρας καὶ φυτῶν καιροὺς καὶ ἐπιμελείας. Καὶ τὰ ἐπισταλτικὰ δὲ, ὅσα κατ' ἐντολὰς πρός τινας ποιοῦντες, [4] ἐξέπεμπον. Οἱ μὲν δύο λόγοι τῆς Πρόκλου γραμματικῆς χρηστομαθίας, ἐν τούτοις.

'ἐσκιατραφημένοις etiã Plutarch. in Theseo.

[1] Κιράδος

[2] ἐμπορείας

[3] διαπεμπόμενοι

[4] δίτ.

FRID.

FRID. SYLBVRGIVS candido lectori S.

IN Apollonium aliquid annotare non erat animus, lector: quia nec satis otii suppetebat, & Portus eo labore ita erat defunctus, vt mea opera non requiri videretur. Tamen cum præter Porti exemplar alios etiam codices ad hanc editionem adhibuissem, eorumq; variatio non semper in margine posset exprimi; necesse fuit, ea quæ spatii angustia illic capi nō poterant, in Annotationibus hic exponi. Et ne duplex esset labor, partim mihi, in notando; partim ti bi, in quærendo, placuit Porti annotationibus nostras interserere. Ac rursum, vt inter vtrasque discrimen teneretur, Porti notationibus liberū relinquere spatium; nostras vncis includere libuit. Vsus autem sum, præter Porti exemplar, primum Palatinæ bibliothecæ codice manuscripto: sed manco: quippe qui tantū priora XXI primi libri capita contineret. Deinde vsum sum exemplari quod ampliss. vir Andreas Dudithius, ante obitum nobis erat pollicitus; post, defuncti heredes, intercedentibus clarissimis Vratislauiæ patriciis, Rhedingero, Schillingo, & Monauio, haud grauate communicarunt. Is libet etsi pleraq; omnia cum Porti libro habebat communia; vt qui & ipse ad Michaelis Sophiani exemplar esset collatus: habebat tamen quædam etiam peculiaria, &, vt videtur, ab aliis quam a Sophiano profecta. Ea igitur hic interserere libuit, & nostra etiam interdum addere; nequid omitteretur quod ad huius editionis expolitionē aliquid momenti habere posset. Tu, lector, hanc nostram qualemcumque opellam æqui bonique consule, ac vale.

Vt porro institutum persequi aggrediar, paginæ 1 versu 9, inclusa ἡ, abest a Pal. cod. Sic quæ deinceps vncis inclusa occurrent, vel ab impressis, vel a scriptis exemplaribus abesse memineris. V. 19, fortasse leg. ἐπεισαγαγεῖν.

P. 2, v. 33, in Pal. cod. capitis ς' inscriptio est hæc, Ὅτι ἡ τοῖς προφανέσιν ὀνόμασι πάντως συμπαραλαμβάνεται ἄρθρον, τοῖς δὲ ἀμφιβόλοις οὐ πάντως. Inde subiungitur ζ', Ὅτι μετὰ ἀναφ.

P. 3, v. 12, Pal. c. τῶν ἐπιθετικῶν: itemque infra 46, 2. V. 17, cap. ιη' inscriptio vulgata est, Περὶ πλαστικῶν τῶν μὴ δυναμένων ἄρθρα παραδέχεσθαι. V. 28, Pal. c. γυναῖκες φασίν: eodē sensu. V. 39, vulg. lectio, ἄρθρον προσλαβεῖν δύνανται: & mox v. 41, αἱ ἀντωνυμίαι τὰ προτακτικὰ ἄρθρα γινώσκουσι.

P. 4, v. 20, inter caput μ' & μα' in vulg. ed. hæc duo interiecta erāt capita; Ὅτι τὰ ἀπὸ ὀνόματος ἀρχόμενα, δύνανται προσλαμβάνειν ἕτερον ἄρθρον πρὸ τῆς ἀντωνυμίας: ὁ δοῦλος ὁ ἐμός· οὐ μὴν ἀπὸ ἀντωνυμίας ἀρξάμενα: &, Περὶ καθολικῆς συντάξεως τῶν μὴ δυναμένων δύο ἄρθρα ἀ-

παδέξασθαι, καὶ τῶν μὴ δυναμένων.

P.7,v.10, ad caput ιη' in margine hæc adiecerat Portus; & περὶ τοῦ, Δός δέ τι μ' αὐδρα ἰδεῖν. Et, ἕνεκα τίνος ὁ τῆς συνδέσμος συνδεῖ τὴν ἐρωτικὴν ἔκλισιν. Et rursum v.32, ad finem capitis κς'; Εἰ συντάττεται τὰ τοῦ πρώτου προσώπου προστακτικά. Itidemque ad finem cap. κζ', & τίνος ἕνεκα συντάξεως ἡ ὑποτακτικὴ ἔκλισις εὕρηται. Quæ quia in versione ab eodem erant omissa, in contextum recipere nolui: sed hic tamen repræsentanda existimaui, quod suo loco in margine commode non possent exprimi.

Francisci Porti
ANNOTATIONES IN IIII LIBROS
Apollonii Alexandrini de constru-
ctione orationis. in quibus quæ vncis vtrimq; inclusa sunt, a Sylburgio sunt inserta.

P.9, [v.5, ἐπιπλέκειν agnoscit etiam Pal.c. in textu tamen, v.25, legitur ἀποπλέκειν: itemque pag. seq. v.4; & infra 93,5. Vt vero Apollonium facilius intelligas, confer cum eo Prisciani librum 17 & 18: vt in D.c. margine adnotatum est] V.8, σχολαῖς] σχολὰς appellat Apollonius disputationes, controuersias, præcepta doctrinæ: sicuti facit Cicero in 2 de fin. 64; *ne me, tamquam philosophum, putetis scholam vobis aliquam explicaturum.* [Et in fine lib.3 Tusc. quæst. *Separatim autem certæ scholæ sunt de exsilio, de interitu patriæ, de seruitute, de debilitate, de cæcitate, & de omni casu in quo nomen poni solet calamitatis. hæc Græci in singulas scholas, & in singulos libros dispertiunt.*] V.9, φωνὰς] φωνὰς vocat, quas ceteri Grammatici partes orationis. V.18, ὕλη τῶν στοιχείων] στοιχεῖα vocat Apollonius non solum literas, sed etiam dictiones. nam quemadmodum oratio ex literis, quasi quibusdam elementis, componitur, & in eas denuo resoluitur: ita etiam ex pluribus dictionibus coagmentata oratio, in easdem dissoluitur. V.23, ἐπισυναβαίνουσα συλλαβὴ] vt aliquid lucis afferrem verbo obscuriori, verti liberius verbis pluribus, *syllabam, quæ apta literarum structura coalescit.*

P.10, v.3, καὶ ὡς τὰ στοιχεῖα συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς] hic nos addidimus, & αἱ συλλαβαὶ τὰς λέξεις, quod omnino desiderari suspicati sumus. vult enim probare Apollonius a partibus, congruam & emendatam structuram requiri in tota oratione. nam si in literis, in syllabis, & dictionibus requiritur; multo magis in tota oratione. Mouit me etiam auctoritas Theodori Gazæ, viri doctissimi; qui quartum librū suarum institutionum, & præcepta illa fere omnia ex Apollonio decerpsit, sed μεθοδικώτερον tradidit. is enim quum de literis, syllabis, dictionibus, & oratione disputat; ὃν τρόπον, inquit, ἡ τῶν στοιχείων συμπλοκὴ οὐδὲν ἄτακτον ἔχει, οὕτω καὶ αἱ συλλαβαὶ κατὰ λόγον ἀλλήλαις συνιοῦσαι, τὴν λέξιν ποιοῦσιν, & αὖ πάλιν αἱ λέξεις τὸν λόγον. V.6, τῶν νοητῶν] νοητὰ sunt, quæ cadunt sub intelligentiam: i. verba, quæ aliquid significant. V.10, in ipsa statim

tim

tim inſcriptione capitis deerat καὶ ἐν λέξει, hoc eſt *in dictionibus*: quod nos adiecimus: neminem autem, qui capitis iſtius præcepta inſpiciet, ſperamus eſſe improbaturum. V. 11, ἐπὶ ὃν τρόπον] hic etiam deſiderabantur hæc verba, ἐκ τῶν ςοιχείων αἱ συλλαβαὶ, &c: quæ nos, ſecuti ordinem præceptorum, quæ continentur in hoc capite, adiecimus. [V. 18, ἐλέλιχε, ſi mendo caret, eam duarum initialium literarum repetitionē habet, quam ἐλελιχθῆναι, ἐλελιχθέντες, ἐλελιξάμενοι, & ſimilia. ſicut in præſenti etiam tempore ἐλελιζομένη Ionica ſeu poetica reduplicatione vſurpatur, pro ἐλισσομένη] V. 22, τί δ' ἐγὼ αἴτιός εἰμι, &c. Hęc exempla orationis repetitę deſiderabantur: quæ nos adiecimus in gratiam ſtudioſorum: ſumpſimus autem ea ex 4 libro Inſtit. Theodori Gazæ.

P. 21, v. 19, lego ἀπαιτεῖ τι, *requirit aliquid*. V. 23, ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴω] antea erat in excuſis, [itemque in Pal. cod. m. ſ.] τί τι ἀρνίον μοι οἴω: corrupte admodum. ſed locum emēdauimus ex 8 libro Odyſſeæ. [Ibid. fortaſſe leg. λείπει τοῦ ἄρθρου: vt cum alibi paſſim, tum 79, 4: 84, 13] V. 24, τὴν διαφορὰν τοῦ ἀρνός: antea legebatur τὴν διαφορὰν τοῦ λόγου: ſed in libro manuſcripto erat optimo ſenſu τοῦ ἀρνός: eam itaque vocem repoſui. V. 26, σχεδὸν γὰρ ὅλη ἡ πραγματεία] hic ſuſpicor deeſſe aliquid: exemplum videlicet defectus orationis. auget vero meam ſuſpicionē Theodori Gazæ anctoritas, qui pleraque præcepta hinc in quartum librum ſuarum inſtitutionum tranſtulit. is enim in quarto libro, poſteaquam egit de defectu literæ, ſyllabæ, & dictionis, Deficit, inquit, etiam oratio: vt, (Ariſtoph. Nephelis) ἔπειτ' ἀπὸ ταὐροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ: hic enim, (inquit) deeſt τὸ, ἐβούλου ὑπερφρονεῖν, vel aliud eiuſmodi. Huius autem defectus orationis nullam hic facit mentionem Apollonius: ſed ego nolui de meo quidquam addere: ſatis eſt monuiſſe lectorem, vt, ſi velit, Gazam inſpiciat.

P. 13, v. 19, κατὰ τὴν πρώτην τοῦ λόγου συναφὴν] primam orationis connexionem intelligit Apollonius, naturalem, & eam quæ habet conſecutionem neceſſariam: εἰ περιπατεῖ Διονύσιος, κινεῖται: &, Διονύσιος κινεῖται, εἰ περιπατεῖ: ſecundam, vel alteram, eā quæ ordine verborū conuerſo, ſic enunciatur: εἰ κινεῖται Διονύσιος, περιπατεῖ: &, Διονύσιος περιπατεῖ, εἰ κινεῖται. hæc enim connexio non eſt naturalis; nec habet cōſecutionem neceſſariam. poteſt enim quis moueri iacens in lecto, & tamen non ambulare. volui hoc addere in gratiā ſtudioſorum: quamquam ab inſtituto annotationum alienum videatur, & ad commentarios potius pertineat. Quin etiam poſthac, quum res ita poſtulabit, (eſt enim perobſcurus Apollonius) idem facturus ſum. V. 25, χρόνῳ συλλαβικῷ] hoc eſt temporum contemplatione; vt Priſcianus loquitur, lib. 17, cap. 1. V. 28, λέγω τὴν κυρίως συλλαβὴν] eam videlicet, quæ conſtat ex duabus vel pluribus literis. vocales enim interdum, ſed καταχρηστικώτερον, dicuntur ſyllabæ.

P. 17, v. 20, τὸ γὰρ ἄνθρωπος ἔπεσεν, οὐ πάντως ἀναφορὰν ζητεῖ, πρώτην δ' ἀφήγησιν τοῦ ἀνθρώπου] hoc eſt, oratio illa, *homo cecidit*, ſine articulo ὁ, non poſtulat neceſſario articulum, qui habet relationem perſonæ antea cognitæ, ſed habet expoſitionem hominis ignoti.

P. 18, [v. 4, de θέσει τῶν ὀνομάτων D. c. viſi iubet Ammonium libro περὶ ἑρμηνείας. & Dionyſ. Hal. libr. περὶ συν-

θέσεως ὀνομάτων. V.19, similis locus in eodem D. c. adnotatur ex Simplicii comment. in Prædicamenta pag. 4. ἢ ὅτι θέσις τῶν φωνῶν, ὡς ὀνομάτων ἕνεστι.] V. 29, ἐπεκτάσεις] productionem literarum vocat ἐπέκτασιν. primus enim sonus τοῦ βῆτα, γάμμα, δέλτα, est β, γ, δ: cetera sunt productiones, ητα, αμμα, ελτα. Cicero etiam in Topicis vocat *productiones verborum* eodem modo. *quum ipsius* (inquit) *postliminii vis quaeritur, & verbum ipsum notatur; in quo Seruius noster* (*vt opinor*) *nihil putat esse notandum, nisi* post; & liminium *illud, productionem esse verbi vult; vt in* finitimo, legitimo, æditimo, *non plus inesse* timum, *quam in* meditullio tullium.

[P. 21, v. 12, D. c. καὶ ἡ μετοχὴ παρελαμβ. V. 28, Portus in sua versione videtur legisse μετὰ ῥήματος, seu μετὰ ῥημάτων.]

P. 23, v. 11, δεύτερον δὲ τὸ ῥῆμα τοῦ ὀνόματος] hęc verba deerant in libris excusis, quę sunt pernecessaria. ea nos suppleuimus ex codice manuscripto. V. 27, τί δήποτε τὰ πευστικὰ τῶν μορίων, εἰς δύο μέρη λόγου ἐχώρησεν] hoc est, cur interrogationes duabus tãtum partibus orationis fiant; nomine videlicet, & aduerbio: & cur non vno nomine, atque vno aduerbio, sed pluribus ac variis fiant. Vise Prisc. lib. 17.

P. 24, v. 18, ἢ ἄνθρωπος περιπατεῖ, ἢ Τρύφων] erat prætęrea in excusis ἢ ἵππος: quod nos omisimus, quia existimauimus non esse aptum huic loco. V. 29, περιαγωγὴ ἐθνική] περιαγωγὴν ἐθνικὴν vocat Apollonius nomina interrogatiua ab alio principali; vt ποδαπὸς, *cuias*, quod deducitur a ποῖος, & interrogat de gente: responsdetur autem iis per ἡμεδαπὸς, vel ὑμεδαπὸς, vel ἀλλοδαπὸς, vel (& rectius, vt placet Apollonio) Ἀλεξανδρεὺς, ἢ Ἀθηναῖος, vel aliud eiusmodi.

P. 25, [v. 8, ad marginalem lectionem ἀπόδοσιν, in D. c. adiecta hæc adnotatiuncula; quia scilicet substantia nota est, & tantum quæritur accidens.] V. 20, ποδαπὸς ἐστὶ Τρύφων;] hanc vocem ποδαπὸς hic non conuerti, propter eius vim ambiguam. nam si latine vertissem *cuias*, non conuenisset ei responsio, *niger, albus*, aut aliud eiusmodi nomen.

[V. 22, ὡς ante ἀληθῶς expunctum in D. c.] V. 25, θέσιν] πόσιν habent libri excusi: sed omnino ex cod. m. s. reponendum θέσιν, sensu germano, & optimo. V. 29, τοῦτῳ μέντοι δοίσοντα, ἢ τὰ μετὰ &c.] hoc ante in excusis erat perperam scriptum, & distinctum hoc modo; τοῦτῳ μέντοι δοίσοντα. ἢ τὰ μετὰ &c. quæ scriptura obscurum alioqui Apollonium, obscuriorem adhuc reddebat. nos expuncta interpunctione, & virgula interposita, & mutato tenore ac spiritu particulæ ἢ, lucem huic loco attulimus.

P. 26, v. 29, Ἕκτορα ποιμένα λαῶν] Ἕκτορα δῖον legebatur antea in excusis: sed ex lib. 10 Iliados verã lectionem restituimus.

P. 27, v. 8, pro vulg. ἑξῆς omnino cum manuscr. legendum ἐξ ἧς: vt referatur optimo sensu ad σύνταξιν τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος. Docet autem Apollonius, ceteras partes orationis inuenisse nomen a nomine & verbo: *Pronomen* enim dici, quia loco nominis vsurpatur: *Aduerbium*, quia verbo proximum adhibetur: *Participium*, quia vtriusque, verbi s. & nominis, est particeps: & ceteras partes eodem modo. V. 13; καὶ ἔτι αἱ μετοχαὶ αἱ τὸ τῶν ῥημάτων, καὶ μετὰ τῶν ῥημάτων] hoc totum desiderabatur antea in excusis; quod ex libro manuscripto suppleuimus.

P. 29, v. 1, alterutrã, vel ἢ, vel γοῦν,

videtur

videtur expungenda. [Lat. t. vers. 5, Græci exempli ambiguitas sic melius exprimetur; *per fatalia deûm fila tributum Vlyssi, ne periret in mari*]

P. 30, [v. 13, ad D.c. oram adscripta hæc lectio; ἡ μὲν καὶ τὸ γυνή, τῶν γυναικῶν πρέπει.] V. 31, πρὸς ταὶ δαίμονας] sic emendaui quod antea legebatur genere virili, πρὸς τοὺς δαίμονας. respicit autem oratio ad Iunonem & Mineruam, quas potissimum designat Iupiter; sed tecte. has enim intelligebat fauere Græcis, & propterea impedituras eius propositum: hoc erat, vt Achillis honorandi gratia Græci a Troianis victoribus fugati, & male habiti, intra munitiones concluderentur.

P. 31, v. 25, ὁ γυναιότατος] γυναικώτατος legebatur antea in excusis. nos ex libro manuscripto germanam & optimam istam lectionem reposuimus. Illud autem quod sequitur paulo post, ὡς συλλαβεῖν, antea erat ὡς συλλαβών: quod neque verum, neque commodum sensum habebat. in verbis enim illis subsequentibus, τὸ ἄρθρον ἀπλῶς ἔταξεν ὁ ποιητής, *tulit articulum Poeta*, (intelligit autem κατ' ἐξοχὴν Homerum) ὁ non est syllaba, & pars illius nominis. itaq; de nostro emendauimus ὡς συλλαβεῖν, *vt hoc etiam complectar.*

[P. 32, Lat. t. versu antepenultimo, post cōmation istud, *in tempore præterito*, deest *protulerimus, dixerimus*, vel simile quodpiam verbum.]

P. 33, v. 22, ὅτι τὸ, τοῦ β] impressi cod. habebāt antea, ὅτι τὸ διδάσκαλος. sed nullo penit⁹ sensu. ex libro itaq; manuscripto verā istam lectionem restitui. [Seq. v. legi etiā potest ἀποφαινέσθω, opt. verbi modo, vt cum alibi passim, tū infra 36, 18; 38, 20.]

[P. 37, v. 26, in vulg. ed. ordine inuerso legitur, ὡς πρόσκειται ἕν, *Vt ergo iā expositum est.* Ibid. mox leg. videtur, τὸ ἄρθρον & τὸ ἀπαρεμφάτου σύνταξις: vel τὸ ἄρθρον μετὰ τοῦ ἀπ. Pro ἔτι autem v. 29, & pag. seq. v. 1, alibi ἐπὶ repositum a Porto; vt supra 15, 16, 21.]

P. 38, v. 10, οὐκ ἐπὶ μόνην παρέλκον] in libro m.s. erat adscripta nota capitis XI in ea parte quæ est charta 43, 3, & incipit εἰ δὲ ἐν τῇ προκειμένῃ συντάξει, &c. noni autem, & decimi capitis nulla erat notatio, neq; distinctio. Visum itaq; nobis est, non incōmode hanc partem pro nono capite; illam, quæ sequitur, τινὲς τῶν γυναικῶν, &c. pro decimo posse notari.

[P. 40, Lat. t. v. 8, Græca sonant, *ex suo nomen feceris.*]

[P. 41, v. 27, p φίλοι Soph. l. φαῦλοι]

P. 42, v. 5, τῆς παραχολωθῆ τί, εἰ ἐξαμάρτοιεν ἔν τινι σχήματι] in libris excusis erat antea, εἰ ἐξαμάρτοιέν τι σχῆμα, in m.s. εἰ ἐξαμάρτοι ἔν τινι σχήματι. nos ita emendauimus, secuti & numerum multitudinis antecedētem in illis verbis, εἰ ὅσοντοῦ τινες, & cōstructionem orationis, quæ hoc ipsum postulabat. [V. 17, ἐν λόγῳ sine art. vsurpatum etiam supra, 10, 10. alioqui vsitatius cū art. ἐν τῷ λόγῳ.] V. 24, ἡ τοῦ λόγου σωῦξια] lubētius legerē συνήθεια. sensus certe esset longe melior. vsus.n. est magister loquēdi. Horat. Poet. *Quē penes arbitriū est, & ius, & norma loquēdi.*

P. 43, v. 3, εἰ δὲ ἐν τῇ προκειμένῃ συντάξει] hic erat adscripta nota XI cap. in lib. m.s. cū hac inscriptione; Πότε τὸ ἄρθρον προσλήψεται, & πότε οὔ. quare secut⁹ libri auctoritatē, eodē modo distinxi & hoc, & reliqua capita quæ sequūtur. [V. 4, vulg. l. εἴπη τι, ποιητικῇ ἀδείᾳ ἐξαρτωμένῳ & πλεονάζον & ἐλλεῖπον, παραλείπει τὸ ἑξῆς: corrupte. D.c. in emendata lectione, quam secutus est Portus, pro παραλείπειν h. παραδέχεται.]

P. 44, v. 24, ἀσωῦδος] sic emendaui, bono & germano sensu: antea lege-

batur ἀσυνώδετος. V. 28, τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ. ſic emendaui. intelligit enim Apollonius κατ' ἐξοχὴν, Homerum, ex quo ſumpſit omnia ſuperiora exempla, Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο: Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε: Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, &c. Impreſſi codices habebant τὸ παρὰ ποιηταῖς.

P. 45, v. 9, ζεὺς ἐν ὑπατίῃ] librariorum imperitia, & typographorum negligentia, antea legebatur ἐν ὑπατίεσι ſed nos ὑπατίῃ repoſuimus; qđ habet ſenſum aptum & congruentem.

P. 46, v. 10, ἡ ὁμωνυμία] antea legebatur ἡ ἀντωνυμία: quæ vox nullũ habebat ſenſum aptum huic loco; vt verba quæ ſequuntur, aperte hoc indicant. V. 15, Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος] in libris impreſſis legebatur antea tantummodo Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος.

P. 47, v. 1, διὰ πλείονος ὕλης χωρεῖ] ὕλην τῶν ἐπιθέτων appellat Apollonius rerum nomina, quæ vulgo Grammatici Subſtantiua vocãt. rerum enim nomina ſunt inſtar materię; cui qualitates & accidentia ſolent adhiberi.

P. 48, v. 3, πληθυντικῶς ἐννοεῖται] hoc deerat in impreſſis; ſed ex manuſcriptis reſtitutum. ſenſus verborum omnino id deſiderabat. V. 10, Περὶ πλαγιωτικῶν τῶν δυναμένων ἄρθρον παραδέξασθαι] in libro manuſcripto erat, Ὅτι ἡ γενικὴ προσδέχεται ἄρθρον. ſed neutra inſcriptio mihi ſatisfacit: prior, quia non de omni caſu agit hic Apollonius, ſed de genitiuo tantum: poſterior, quia videtur deſiderare aliquid. Quid igitur ſi legamus, μόνην τὴν γενικὴν ἐπιμερίζομένην προσδέχεσθαι ἄρθρον? Equidem non improbaui hãc inſcriptionem. itaque ſecutus eam ſum in mea verſione. V. 13, προσχωρεῖ] fortaſſe rectius προεχώρει, vel προχωρεῖ. V. 22, ἑξῆς χωρητίον καὶ ἐπὶ τὰ &c.] in codice manuſcripto legitur, ἑξῆς ῥητέον καὶ τὰ &c. & locus iſte diſtinguitur a ſuperioribus; habetq; in margine adſcriptum, τμῆμα δεύτερον, ſecunda pars, iſtius videlicet primi libri; cuius tertia pars ſequitur in capite XXVII. Nolui hoc celatum lectorem: vt liberum ſit omnibus iudicium. V. 30, διέθετο] παρέθετο legebatur antea: ſed nõ ita commodo ſenſu.

P. 49, v. 3, ἐν ὀρθῇ, καὶ τὸ ἑπόμενον ἐν πλαγίᾳ] antea erat in excuſis, ἐπὶ ὀρθῇ καὶ πλαγίᾳ. ſed perperam & obſcure admodum ſic legebatur. V. 15, Ὁμοίως καὶ τὸ ἀμφότεροι οὐ παραδέχεται ἄρθρον] in impreſſis erat antea, Ὁμοίως ὅτι καὶ τὸ ἀμφότεροι. ſed auctoritas librorum manuſcriptorum habet ingens pondus. V. 19, χρήσεως] φύσεως legebatur antea in impreſſis: quam lectionem vt minus aptã reiecimus.

P. 50, v. 9, ἀνέφικτος] εὐέφικτος antea perperam legebatur. V. 14, τὸ ἄχρηστον] ſic emendauimus, cum antea τὸ εὔχρηστον contrario ſenſu legeretur. Ibid. ἀπαγορεύοντα εἰς πρόσωπον] antea legebatur ὑπαγορεύουσα εἰς προσώπῳ. quæ lectio nec germana erat, nec bene diſtincta. V. 29, δυαδικῇ τῷ] οἱ διὰ τῷ perperam legebatur antea. V. 32, φανήσεται] in manuſcripto erat ἀποδοθήσεται.

P. 51, [v. 22, apud Sueton. in Veſpaſiano, cap. antepenultimo, inter Veſpaſiani iocos legitur, ὦ Λάχης Λάχης, ἐπεὶ ἀποθάνῃς, αὖθις ἔσῃ Κηρύλος. ſed absque auctoris nomine.] V. 28, Ὅτι τὸ ὤν οὐκ ἄρθρον ἐστὶν] in impreſſis erat antea, Ὅτι ἀκόλουθα τὰ ἄρθρα κατὰ πλῶσιν, καὶ τὸ ὤν οὐκ ἄρθρόν ἐστιν. ſed ego ſum ſecutus hanc inſcriptionem, quæ erat in manuſcriptis libris, & quę magis conuenit huic capiti. V 30, τῇ φωνῇ ὦ, ἡ ἐστι κατὰ πολὺ ἀφεστῶσα] hic locus me torſit

me torsit diutius. erat enim corruptus ita, vt nullum prorsus sensum commodũ elicere possem. sic enim legebatur antea in excusis; ὁ μὲν οὖν Τρύφων, οὐκ τῶν παρεπομένων τῇ φωνῇ, ὡς ἔστι κατὰ πολὺ ἀφιστῶσα τῆς ἀκολουθίας τῶν ἄρθρων, παρεχάρη τὸ μόριον τοῦτο ἰδίας. tandem vero, coniecturam secutus, sic locũ emendaui, & loci huius obscuritati lucẽ attuli. nam illud, τοῦτο ἰδίας, quod erat antea in excusis, libri manuscripti emendant, τῆς τούτων ἰδίας: quãquam sunt etiam, qui τούτῳ ἰδίως legãt. [Lat. t. v. 11, fortasse rectius *arguet*.]

P. 52, v. 9, μιᾷ φωνῇ κεκλίνθαι] in libro manuscripto legitur, μίαν φωνὴν κλίνεσθαι τῶν ἄρθρων. sed ego retinui hãc lectionem, vt commodiorem: volui tamen lectorem admonitum & de altera. V. 15, τὴν σύνταξιν ποιεῖται] hoc ego addidi de meo: quia putaui necessarium: & verba quæ sequuntur Apollonii, me confirmarunt, vt id facerem. V. 23, Ὅτι ἀκόλουθα τὰ ἄρθρα κατὰ πλεῖστον] hic locus non erat antea distinctus in excusis libris: sed in scriptis erat distinctus in XIX caput, cum hac inscriptione: & quia distinctio eiusmodi locum illustrat, secutus auctoritatem scriptorũ, eodem distinxi modo.

P. 53, v. 9, τὸ ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι τὰ ἄρθρα] hoc non erat in excusis: sed ex libris manuscriptis restitui, & locum alioqui obscurum illustraui. V. 12, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδέαν τῶν μερισμῶν] verba quæ sequuntur, vsque ad, ὡς τὰ ὄντως γινόμενα, desiderabãtur in impressis, & erant pernecessaria: quæ ex manuscriptis suppleuimus. [V. 20, pro καταλήψεται haud scio an rectius legerimus καταπλεύσεται, vel κατασπᾶται, vt mox v. 27.]

P. 55. [v. 2, pro ἐπιρρηματικὸν ἐστι, supra in Capitum Indice legitur ἐπίρρημα κλητικόν ἐστι. Post in P. c. subiunguntur ista; καὶ ἀνάλογος οἱ Δωριεῖς τοὶ ἄνθρωποί φασι: quia videlicet sequẽs caput cum hoc in illo codice coniungitur.] V. 6, τὸ μὲν τῆς εὐθείας ὁ ἀποβάλλον τὸ τ, ἀναγκαίως, &c.] sic legitur in manuscriptis, & recte, atque absolute. in impressis erat antea, τὸ μὲν τῆς εὐθείας ὁ ἀναγκαίως, καὶ &c. quod erat imperfectum & obscurum.

P. 56, v. 3, ἰδοὺ καὶ τὸ λεῖπον τ.] hunc locũ distinguunt libri scripti in XXI caput: & quia hæc distinctio affert perspicuitatem præceptis Apollonii, eandem ipse quoque sum secutus. V. 15, καὶ φαίνεται ὅτι εἰς ἀφανισμὸν τῆς συγκεχυμένης φύσεως κατὰ τὰς τοιαύτας αἰτιατικὰς τὸ πάθος οὐκ ἀπίθανον ἐγένετο] in excusis antea legebatur perperam αἰτίας, non αἰτιατικάς: sed ex libris scriptis locum emendauimus; & de nostro emendauimus ἀφανισμὸν, quod antea legebatur ἐμφανισμὸν, commodo & germano (ni fallor) sensu. vult enim probare Apollonius, articulũ neutri τὸ, non dici τὸν, ne confunderetur cum accusatiuo τὸν virilis generis.

[P. 58, v. 1, legi etiam possit μεμίμηται γὰρ τὸ φίλων, μυσῶν, κ. *nam imitatum est nomina ista, φίλων, μ.*].

P. 61, [v. 10, vulg. l. προσέχεται, sing. num.] V. 26, ὡς ἐπὶ τοῦ τάφος καὶ τεθηπότης] in excusis legebatur antea, ὡς ἐπὶ τὸ τάφος, θεθηπότης, ἐνταῦθα· καὶ ἐπὶ τῶν συναλοιφῶν, καθορᾷς πόλιν. quæ lectio erat pessime distincta, & sensum Apollonii non exprimebat. nos coniectura nixi, & commode distinximus, & locum illustrauimus. [In D. c. pro ἐνταῦθα e Sophiano repositum erat ἐνθαῦτα. vt sincerior lectio esse videatur, τοῦ τάφος, τεθηπότης, ἐνθαῦτα. quippe quod in his Ionica sit aspirationis transpositio, pro regularibus θάπος, τεθηφότης, ἐνταῦθα: sicut videlicet apud eosdem Ionas, pro χιτὼν & χύτρα

vſurpatur κυθὼν & κύθρα, & ſimilia.

[P.64, v.5, in D.c. adnotatũ, προστεταγμένῳ ἐφόδῳ poſitum eſſe αὐτὶ τῆς προστεταγμένης. & mox ad v. 10, appoſita hæc adnotatio; δοκεῖ ἐνταῦθα λείπειν τινά.]

P.65, v.31, ὑφιστάντος] ſic emendauimus. antea nullo ſenſu legebatur ὑφιστᾶντος. [V.21, fortaſſe melius, tranſpoſita coniunctione, ὡς καὶ δὶς ἐπιτ.]

P.67, v.28, τὸ μὲν τὰ δύο ἄρθρα, &c.] in excuſis legebatur antea ſic, τὸ μὲ, δύο ἄρθρα κατὰ μιᾶς πλάσεως φέρεσθαι, &c. & locus erat confuſus, ac minime diſtinctus. ſed ex libro manuſcripto germana lectio reſtituta eſt, & locus diſtinctus in trigeſimum caput cum hac inſcriptione, Πότε τὸ ἓν ἄρθρον, &c.

[P.68, v.32, fort. rectius ἡ συνήθως ἐπίτασις.]

P.70, v.8, τὸ πλοῖον κατέπλευσεν] hoc deerat in libris impreſſis: ſed nos, coniecturam ſecuti, hoc adiecimus. docet enim Apollonius, quid diſcriminis ſit inter orationem quæ habet articulum, & eam quæ non habet: ait, hanc de re incerta loqui; illam, rem certam & ante notam nominare. affert exempla; ἵππος βέχει, ὁ ἵππος βέχει: πλοῖον κατέπλευσεν: hic iam erat addendum alterum exemplum cum articulo, τὸ πλοῖον κατέπλευσεν. hoc deerat; ſed a nobis additum eſt.

[P.72, v.15, in D.c. repoſitum, εἰ ἓν ἐστὶν ὄνομα, *ſi vnum eſt nomen.* Et v.22, εἰ μὴ, ὡς εἴπομεν, τὰ ἐπιρ. *niſi, vt diximus, verba quæ ſeq.*]

P.74, v.13, Ὅτι δὲ τὸ ἄρθρον, &c.] In excuſis antea legebatur, Ὅτι δὲ τὸ ἄρθρον αἴτιόν ἐστι τῆς παρεμφάσεως τοῦ πλήθους, συμφανὲς ἐκ τοῦ ἀποβαλλομένου ἄρθρου· καὶ πάλιν, τοῦ ἑνὸς νοουμένου Πτολεμαίου, γυμνασιαρχήσας Πτολεμαῖος ἐτιμήθη. ſed locus erat mutilatus, & confuſus. nos & quod deerat, ſuppleuimus, & loco huic ſuum ordinem reſtituimus, ſic vt eſt iam impreſſus. V.25, ἐφ' οὗ καὶ ἀδιαστάτως ἡ σύνταξις γίνεται] In libro manuſcripto erat inſcriptio noui capitis, Ὅτι τὰ ἄρθρα ἀδιαστάτως ἀκούεται. quam inſcriptionem nos ex hoc loco reiecimus, vt minus opportunam. interpellabat enim curſum diſputationis. haud tamen reiecimus omnino; ſed coniunximus eam cum inſcriptione totius huius capitis.

P.76, [v.21, διέθετο Portus accepit pro δήλωσιν.] V.29, Περὶ προστακτικῶν] hanc inſcriptionem ſum ſecutus, vt aptiorem huic capiti. antea inſcriptio erat, Περὶ διαφορᾶς τῶν ἐπιφερομένων ῥημάτων.

P.77, v.16, τί δὲ τὸ παραλέξαι τοὺς παραδεξαμένους μέλλοντας προστακτικά;] antea in impreſſis legebatur τὸ παραπέξαι, nullo prorſus ſenſu. in libris manuſcriptis erat τὸ παρέξαι. ego, ex vtriſque ſecutus meam coniecturam, emendaui τὸ παραλέξαι, παρὰ τὸ παρέχειν, quod eſt *decipere*, & *a recta via abducere*, optimo, & germano, ni fallor, ſenſu. Nam Apollonius refellit eos, qui putarunt nullum imperatiui futurum tempus eſſe. hoc habet propoſitum ſtatim in ipſo huius capitis initio: vbi ridiculos homines appellat eos, qui ſic exiſtimarunt. ergo, poſtquam docuit imperatiuos modos futuri vim habere, aperit originem iſtius erroris: & docet, quid eos induxerit, vt falſam iſtam ſuſciperent opinionem. demonſtrat autem, duas iſtas voces, χαιρέτω, & οἶσε, quæ habent futuri ſpeciem, eos decepiſſe, feciſſeque vt crederent, ceteras imperatiui voces aut præſentis eſſe temporis, aut præteriti; has duas, & ſimiles

miles earum, esse futuri. ergo tollit Apollonius hunc errorem, & docet, licentia poetica χαψέτω pro χαψάτω, & οἶσε pro φέρε dictum fuisse. V. 22, ὅτι ποιητικώτερον μὲν τὸ χαψέτω, καὶ τὸ οἶσε, &c.] suspicor desiderari aliquid in hac clausula, & legendum esse potius hoc modo; ὅτι ποιητικώτερον μὲν τὸ χαψέτω καὶ τὸ οἶσε, κατ' ἐναλλαγὴν εἴρηται τῆς φωνῆς, τοῦ χαψάτω, καὶ τοῦ φέρε· οὐ κατὰ διάφορον, &c. verum docti iudicent. [In D. cod. adscriptum hoc scholion; αὐτὸ τὸ, κατ' ἐναλλαγὴν εἰς τὴν φωνὴν τὴν φέρε· ἢ μιμησάμενον τὴν τοῦ ἐνεστῶτος κατάληξιν. Et mox, fortasse χαφέτω pro χαψέτω. Etymologus tradit οἶσετε imperatiuum esse præsentis & imperfecti temporis, a verbo οἴσω, quod e futuro tempore in præsens sit traductum: sicut itidem ἄξετε pro φέρετε. Idem ergo & de χαψέτω dici poterit.]

[P.78, v. 1, ad ista, αἱ προκείμεναι συντάξεις, in D. cod. additum scholion hoc; ἤγουν αἱ προσηγορικῶν μετὰ μετοχῶν καὶ ἐπιθέτων. resumit enim orationem. Et mox, vers. 2, ad hæc, ἀδιαφόρους ἔχουσι τὰς ἀναστροφὰς χωρὶς ἄρθρου λεγομένας, additum ibidem scholion istud; Nam intelligi hoc non potest, Πτολεμαῖον ἀγαθὸν ὕβρισεν. V. 32, rectius ἐν ἑτέροις, neutro genere.]

P. 79, v. 4, μῆνιν ἄειδε θεά] hoc exemplum desiderabatur & in excusis, & in manuscriptis libris. sed ex verbis Apollonii, quæ statim sequuntur, facile potest colligi, librariorum negligentia omissum hoc fuisse. itaque illud addidi. statim enim Apollonius subiicit, deesse in hoc exemplo articulum τὴν. [V. 21, in D. cod. repos. ἐκ τοῦ κατηγορήματος: addito scholio isto; Nam erat nox.]

[P. 80, v. 7, ad ista, τῆς τοῦ ἐπιβίχ. ἰδ.] in D. c. adnotatum scholion hoc; Id est nomen proprium.]

P. 83, v. 23, ἡ σωῦ οὐχὶ προειπλωῦ(?)χθη, &c. In excusis antea hoc loco erat noui capitis inscriptio, huiusmodi; Ποίῳ λόγῳ, Πῶς δεῖ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί, ἄρθρον οὐ παραδέχεται. sed in libro manuscripto peruetusto, erat expuncta hæc inscriptio. eius itaque libri auctoritatem nos quoque secuti, hanc inscriptionem prætermisimus.

P. 85, v. 2; τὰ δ' ἄποινα δεδέχθαι] codices impressi habebant τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε: sicuti passim legitur in principio Iliados. sed in libro manuscripto erat, τὰ δ' ἄποινα δεδέχθαι. quæ scriptura consentit cum mente Apollonii; qui vult probare, modum infinitum vsurpari pro imperatiuo. exemplum etiam paulo ante citatum, fidem facit huic rei; πρῶν δ' ὥς κεν Τρῶες, &c. Quamquam non memini me legisse apud Homerum exemplum istiusmodi, τὰ δ' ἄποινα δεδέχθαι. Hoc facit vt suspicer, in vetustis Homeri codicibus ita fuisse scriptum.

P. 87, v. 13; εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνεται ὁ πατήρ μου] in impressis post hæc verba, sequebatur caput trigesimumquintum, cum hac inscriptione; Ὅτι τὰ ἀπὸ ὀνόματος ἀρχόμενα, δύναται προσλαμβάνειν ἕτερον ἄρθρον πρὸ τῆς ἀντωνυμίας, ὁ δοῦλος ὁ ἐμός· οὐ μὴν τὰ ἀπὸ ἀντωνυμίας ἀρξάμενα. sed distinctio, & inscriptio huiusmodi, in libris manuscriptis nulla erat. quorum auctoritatem ipse quoque secutus, eam omisi. videbatur enim interrumpere seriem disputationis; quæ est de re eadem.

[P. 88, v 1, D. c. margo, ἴσ. μετὰ τὸ ἐ λόγιος ἐν τῷ ἀνθρώποις.]

4

P.90,v.16, *εὐπαραδέκτων*] sic emẽdauimus, optimo sensu: cum antea legeretur *ἀπαραδέκτων*, sensu contrario. V.18, *εὐδεκτον, admissu facile, consentaneum*] antea legebatur *ἔνδεκτον*. [Fortassis etiam *ἐνδεκτὸν* legi potest: vt idem sit quod *οὐ γὰρ ἐνδέχεται*: sicut infra 150,32: 181,31: 335,32]

P.91,v.17, *ὁ τὸν ἄνθρωπον ἑκὼν ὑβρίσας, ἄξιός ἐστι: καὶ γὰρ χωρὶς τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀκατάλληλος ὁ λόγος*] in libro manu scripto post illud *ἄξιός ἐστι*, erat *μετοχῆς. καὶ γὰρ χωρὶς μετοχῆς ἀκατάλληλος*. sed neutra lectio nobis satisfacit. Suspicor itaq; legendũ esse sic; *ὁ τὸν ἄνθρωπον ἑκὼν ὑβρίσας, ἄξιός ἐστι, μετὰ μετοχῆς· καὶ γὰρ χωρὶς μετοχῆς ἀκατάλληλος ὁ λόγος*. Hanc esse puto veram lectionem. nam Apollonius vult probare, *ἑκὼν* non esse participium. affert huius rei signum; Neque cum infinito, neque sine infinito potest conficere orationem. huius rei, vt apertæ, nullum affert exemplum; sed progressus vlterius, docet etiam sine participio, nõ posse efficere orationem. nam si dicas (inquit) *ὁ τὸν ἄνθρωπον ἑκὼν, ἄξιός ἐστιν*, incongrua fuerit oratio: at si dixeris, *ὁ τὸν ἄνθρωπον ἑκὼν ὑβρίσας, ἄξιός ἐστιν*, cõgrua erit oratio. V.28, *διαχωρίσειε δὲ τὰ τῆς συντάξεως*] hæc verba deerant in impressis, quæ erant pernecessaria. nos ea suppleuimus ex libro manu scripto.

[P.93,v.5, fort. leg. *τὸ αὐτὸν ἀποπληροῦν τὸ, ὁ χ*. V.24, ad locum istum, *τὰ ῥήματα τὸ εὔχ*. in D.c. additũ scholion hoc; nam in *τύπτω*, inest *ἐγώ*: in *τύπτεις, σύ*: neque ideo tamen verba sunt pronomina.]

[P.94,v.25, negatiuum *οὐκ* expungit Sophianus.]

[P.96,v.19, D.c. *τῆς τάξεως καὶ τῆς συντάξεως*.]

P.97,v.1, *Τούτων δὲ τῇδε ἐχόντων*] hoc erat principium quadragesimi sexti capitis in libro manu scripto, cuius inscriptio erat eiusmodi; *Ὅτι τὸ ὁ, καὶ ἐν διαφόρῳ πλάσει ὑποτάσσηται, κατάλληλον λόγον ποιεῖ*. sed hæc inscriptio minus apta huic loco. nam Apollonius nõ disputat hic in genere, cõgruam nec ne efficiat orationem articulus *ὁ*, etiam si cum diuerso casu iũgatur; sed singillatim, an articulus *ὁ*, qui est in illo carmine Homeri, lib.18 Iliados, *καὶ θώρηχ', ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος*: an (inquã) ille articulus *ὁ*, sit præpositiuus, an subiunctiuus. Quare reiecimus istam inscriptionem, quæ præceptorum seriem interpellabat; & integram disputationis cõtinuationem conseruauimus. [V.7, Sophianus expuncto *εἴρηται*, precedens commation cum superioribus coniungit.]

P.98,v.14, *διέπτησαν δύο αἰετοί*] *διέπτησαν αἰετοὶ* legebatur antea. nos ex Theodoro Gaza sic emendauimus.

[P.99,v.18, fortasse rectius *ἐπιστήσαι*, seu *ἐπιστήσειε*, optatiuo modo; vt infra 108,23. V.25, metro conuenientior lectio, *ὅς κ' ἐπίοπτος ἐών*.]

P.103,v.1, *κατὰ τὴν φωνὴν, καὶ τὸν διεγηγερμένον τόνον*] antea deerat hæc vox *τόνον*: nos necessario eam addidimus. appellat autem Apollonius *tenorem erectum*, acutum. V.27, *ἔστι καὶ ὑποφαίνεσθαι δὲ οὐ ἀντονομάζονται προκατειλεγμένου, διὰ τούτου ἐπιδέξεται τὴν διαφοράν*] hoc totum puto esse non Apollonii, sed studiosi alicuius; qui, dum locum istum pertractabat, apposuit ad marginem hoc scholium: quod deinde ab imperito librario ex margine in contextum translatum fuit. Et quia nos in nostra versione hoc prætermisimus, vt minus necessarium, de eo lectorem admonendum existimauimus.

P.105,v.1, *τῶν δυναμένων πρᾶγμα παραδέξασθαι*] hæc verba *πρᾶγμα παραδέξασθαι*

παραδέξασθαι

ἐπιδέξασθαι, sunt mihi suspecta de mědo: ego tamen, coniecturam meam secutus, conuerti, *actionem illam suscipere.*

P.106, v.27, ὁ δὲ ὄντι] in excusis legebatur antea οὐ δὲ ὁ ὄντι. sed in manuscripto libro erat germana hæc lectio; quam sum secutus.

P.108, v.23, τὸ ἀκόλουθον] liber manuscriptus habebat τὸ τῆς ἀκολουθίας. sensus est idem. Sed volui lectorem admonitum de varia lectione. [V.25, Planudes legit οὐ πᾶσαι: & post hoc ipsum commation interpungit; vt in D.c. adnotatum. V.29, D.c. ὄντων τῶν ὀνομάτων: & v.31, ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων τ.]

P.109, v.19, περίπτωσι] sic nos emendauimus; cum antea perperam legeretur παραπίμπτωσι. V.25, εἰς τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν ἔχουσιν εὔληπτα καὶ τὰ] in libris excusis legebatur antea sic, εἰ εἰς τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν ἔχουσι καὶ τὰ, &c. In manuscriptis erat, ἢ εἰς τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν ἔχουσιν εὔληπτα καὶ τὰ &c. ego expunxi particulam illam ἢ, quę nullum vsum habet, & impedit orationem. nam non habet alteram ἢ, quæ ei respondeat, ita vt ratio grammaticorum postulat.

P.110, v.5, αὐτὰ πάντες] sic emendauimus, quod antea legebatur ἵνα μὴ δὲ πάντες. sicuti etiam versu sequenti pro ὑποπτεύουσι, reposui ὑποπίπτουσιν. & v.7, pro ὑποκλίνεται τὸ ἀκόλουθον, ὑποκλίνεται τῷ ἀκολούθου, quod erat in libro manuscripto.

P.111, v.1, καὶ οὐκ ἀπεμφαῖνον, δύο αὐξηθῆναι, & c. vsque ad θεῖναι τὸ ὑποκείμενον: hæc verba desiderabantur in excusis antea; quæ liber manuscriptus suppleuit. V.21, οἷς κατείληξαν, πλείστης οὔσης καταλήξεως ἐν ὀνόματι ἢ τι γυμνικώτερα ἐστὶν] hæc quoque verba decrant in impressis, quæ sunt pernecessaria: nos ex libris manuscriptis ea suppleuimus.

P.112, v.2, τίος] τίοις legebatur antea: nos τίος emendauimus. [V.17, ad ista, μεταλαμβάνεται μ. in D.cod. adnotatum, Vt sit ἕνεκα τῆς ταύτης ἀρετῆς]

P.113, v.16, γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· καὶ ἐπὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου] quis non intelligat, hæc verba in hoc loco esse necessaria? quæ nisi libri manuscripti suppleuissent, locus esset mutilus & obscurus. V.32, ἡ μέντοι μὴ οὕτως ἔχουσα, αὐτόθεν δὲ ἐν προλήψει παραλαμβανομένη, τὸ δὲ ἑπομένης προσώπου ἀόριστον ἔχει] sic legebatur antea in impressis: sed in libro manuscripto, post illa verba, αὐτόθεν δὲ ἐν προλήψει, sequebatur, τοῦ ἑπομένου προσώπου παραλαμβανομένη, ἀόριστον μετάληψιν τοῦ ἄρθρου ποιεῖται· ὡς τὸ βιοῦντα ἔχει, ἢ προσάπτεται τῷ κινεῖται. quam lectioně ipse probaui, & secutus sum in mea versione. volui tamen lectorem admonere; vt liberũ sit omnibus iudicium. [In D.c. adnotata eadem lectio; sed omisso participio παραλαμβανομένη, & verbo ἔχει.]

[P.115, v.31, αὐτῶν agnoscit etiam Porti versio. præsens tamen disputatio requirit potius αὔτων]

P.117, v.1, ὡς ἐνέλειψεν ἡ εὐθεῖα τῷ τ] legitur etiam in lib. m. s. ὡς ἔλειψεν ἐν τῇ εὐθείᾳ τὸ τ. V.6, ἀπὸ τοῦ τ] antea legebatur ἀπὸ τούτων: nos sic emendauimus. V.17, δὲ τῶν ὀνομάτων σύνταξιν] in libris excusis antea, hic locus nõ erat distinctus a superioribus præceptis: sed in manuscr. & distinctus erat, & habebat hanc inscriptionem; Διὰ τί αἱ τῶν ὀνομάτων αἱ ἀντωνυμίαι παραλαμβάνονται. quare secutus auctoritatem vetusti libri, quæ mihi visa est huic loco valde apposita, eodẽ modo distinxi & inscripsi.

P.118, v.26, ἐστιν οὐκ αἴτιον] hæc etiã pars erat in lib. m. s. sic distincta, cũ huiusmodi inscriptione; ὅτι τὰ ῥήματα ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ οὐ παραλαμ

ζεται, caput x. quam rationem ac distinctionem ipsi quoq; secuti sumus; quia est visa opportuna, & ad docendum apta. Confer cum his Prisc. 453.

P.119, v.18, *προείρηταί γε μὴν ἡ αἰτία τοῦ, μίαν οὖσαν*, &c.] in impressis codicibus erat antea hæc inscriptio; *Διὰ τί αὐτὶ τοῦ ὀνόματος αἱ ἀντωνυμίαι ἐπενοήθησαν.* sed in libro manuscripto hæc inscriptio deleta erat. nos quoque, secuti auctoritatem eius libri, quæ plerũq; minime contemnenda est, eam prętermisimus. quamquam mouit nos illa etiam ratio, quod hæc inscriptio visa est alienior a disputatione quæ hoc loco cõtinetur. agitur enim hic de eo, quod pronomina tertiæ personæ non sint reiicienda; quia nomina omnia tertiæ personæ sunt. Verumtamen volui lectorem monitum; vt liberum sit omnibus iudicium.

P.121, [ad v.11, in D.c. adiecta hęc adnotatiuncula; sc. *ἐγὼ βιάζομαι.*] V.13, *περὶ τῆς συντάξεως τῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς τὰ ῥήματα*] diuersa erat in excusis inscriptio, hæc videlicet; *πότε πάντα τὰ ῥήματα συντάσσεται ἀντωνυμίαις, καὶ πότε οὔ.* & quamquam inter vtramque inscriptionem parum sit discriminis, tamen malui eam sequi quæ est in libro manuscripto; quod visa est accommodatior huic loco, & magis cum principio istius capitis consentiens.

P.122, [v.1, fort. gen. casu leg *τοῦ μηδ'*. Sequentia D. c. sic clarius legi posse adnotat; *τοιαύτην φράσιν, ἐγὼ μὲν περιεργόμενον, σὺ δ' οὔ. εἰ γὰρ μὴ παραλάβοι τις καὶ τὰς ἀντωνυμίας, ἀκαταλλήλως.*] V.16, *παρυφίσταται ἔν τισι μέρεσι λόγου ἕτερά τινα μέρη δηλούμενα*] antea legebatur, *παρυφίσταται ἔν τισι μέρεσι λόγου δηλούμενα ἑτέρων μερῶν λόγου.* quæ lectio neq; sensum commodum, neq; verborum constructionem idoneã habebat. nos, ex disputatione quæ sequitur, secuti coniecturam, sic emendauimus. ita & sensus (ni fallimur) est apertissimus, & verborum cõstructio plana atque illustris. V.28, *ἀφιστάμενοι*] sic emendauimus optimo sensu, *excipimus*: antea legebatur *ἐφιστάμενοι.* V.32, *Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε*] In hac citatione, breuitatis causa duo versus in vnum sunt cõtracti. apud Homerum enim, Il.α, ita legitur locus; *Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες, ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν Ἀγγελίην ἀπόφασθε.* Sequentia etiam ita legentur rectius, *κατ' ἔλλειψιν τῆς ἀπό· ἐξ οὐρανόθεν προΐαλλε, κατὰ πλεονασμὸν τῆς ἐξ.* quamquam etiam *ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλε* apud Homerum inuenitur Il. θ.

P.123, [v.4, fortasse geminata καὶ leg. καὶ *δὴ καὶ ἐν τοῖς ῥ.*] V.5, *παρυφιστάμενα* vocat ea quæ vna cum ipsa voce verbi intelliguntur: vt in *γράφω*, intelligitur vna cum scriptione, i. ipsa scribendi actione, etiam affirmatio. [V.30, post *μιᾶς μὲν ὑπαρχούσης ἐν τῷ ῥήματι*, subaudiendum commation hoc, *τῆς δ' ἑτέρας ἐν τῷ μᾶλλον*: quod propterea omittitur, quia exprimitur in seq.]

P.124, v.29, *ἑταίρων*] *ἑτέρων* legebatur antea in excusis. ego emẽdaui *ἑταίρων* ex 12 li. Od. 104, 11: *ἡ δ' ἐμὲ χεῖρας ἔλουσα, φίλων ἄπο νόσφιν ἑταίρων.* [Lat. r. v 3, ita magis ad verbum sonant Gr. *Sed & Vnum hominem ambulare dicimus; partim opposita multitudinis respectu, partim etiam respectu vniuersalis negationis; nẽpe, Nullus ambulat, Neminem inueni.*

P.125, v 11, *κατ' ἀρχὴν ε*] *τὸ ε* ipse addidi; quod desiderabatur in impressis. [V.15, ad locum de grauatione Æolica, D.c. adnotat *ἐγώ.* & mox ad v.20, *μοι, ἐμοί*: & rursum v. 23, ad *ὅπως*, adnotat, *quod ε*] V.26, *ὥς τι φιλάσσω*] in vulgatis exemplatibus erat,

erat, ὥς τυ: ſed in manuſcripto, ὥς τυ φιλάσω. exemplum eſt petitum ex 3 Ecloga Theocriti, Ὦ τὸ καλὸν ποθορεῦσα, τὸ πᾶν λίθος, ὦ κυάνοφρυ Νύμφα, πρόσπτυξαί με τὸν αἰπόλον, ὥς τυ φιλάσω.

P.126, v.24, τοῦ τόνου] in excuſis erat τῶ τό.

[P.127, v.2, Gr. ſ. *tenore ſuo precõmendat (ſeu præſignificat) perſonam, de qua mox futurus eſt ſermo.*]

[P. 128, v. 23, cum Apollonio confer Priſc lib. 17.]

P.129, v.17, καὶ Τρύφων περιπατεῖ, καὶ διαλέγεται] hoc totum deerat in excuſis exemplaribus: quod ipſe addidi, ſecutus Apollonii mẽtem, & diſputationem. V.23, δίδου δ' ἀγαθόν τι καλόν τι] antea erat mutilatum, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν. ſed ex 8 libro Od. vbi Demodocus vates commendatur, ſuam integritatẽ ei reſtituimus. [V.25, cum illo commatio, ἤ, ὡς Ἀείσαρχος, ſubaudiendum λεκτέον, aut ſimile quodpiam verbum.]

P.130, v.11, ὁ ὅτι] hoc deerat in excuſis: nos, coniecturam ſecuti, particulam hanc addidimus. coniecturæ autem noſtræ ſuffragãtur exempla quæ ſequuntur. [Ibidem Porti verſio legit ὅτι ῥῆμα φέρεῖ). V.21, fortaſſe rectius τῆς ἀντωνυμίας. plurali numero: quia ſequitur ὄντων]

P.131, v.1, ὁ αὐτός] ὡς αὐτὸς habebãt libri excuſi. [Forſan etiã clauſa poſt αἴναιρόν με periodo, legi poteſt ὡσαύτως παρῃτήσατο Καί μ' ἐφ. id eſt, *Eodem modo recitetiam iſtud*, Καί μ' ἐφ. V.4, D. c. οὕτως ἀπηδιαζευκται, vt ſeq. v.] V.9, εἰς μέντοι ὑπαναγνόντας παρεκρούσατο ἡ μονοσύλλαβος ἀντωνυμία] in excuſis antea leg batur, ἡ οἱ μονοσύλλαβος ἀντωνυμία. ita vt hic locus me diu & multum torſerit. Tandem animaduerti, particulam illam οἱ eſſe omnino expungendam. Ea itaq; deleta, ſenſi me liberatum omni moleſtia. Refutabat ſuperius Apollonius Abronem; qui negabat recte inclinatum fuiſſe accuſatiuum pronominis με in illo Homeri exemplo ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σέ. locus eſt in penultimo libro Iliados, vbi Aiax luctatur cum Vlyſſe. negabat (inquã) Abro, recte inclinatam fuiſſe pronomen illud με, quia ſequitur coniunctionem disiunctiuam ἤ. at Apollonius eum refutat. docet, illud με non eſſe coniungendum cũ particula ἤ, ſed cum verbo ἀνάειρε: vt ſit dicendum, ἤ ἀνάειρέ με ſed ordinem verborum fuiſſe mutatum propter ſtructuram carminis. Efficit deniq; disiunctionem ibi eſſe faciendam non in pronomine με, ſed in verbo ἀνάειρε. Poſtremo aperit originem illius erroris: & q̃d decepetit Abronem, & alios, qui perperam legebãt illud carmen, demonſtrat. Abro (inquit) & alii, qui eum ſecuti ſunt, acceperunt illud με pro monoſyllabo: monoſyllaba vero inclinantur. At ego (inquit Apollonius) cenſeo primum cum verbo ἀνάειρε eſſe coniungendum illum accuſatiuum με, non cum coniunctione ἤ. deinde caſum illum accipio non pro monoſyllabo με, ſed pro biſyllabo ἐμέ, ſuppreſſo tamen ε, per κρᾶσιν: vt ſit, ἤ μ' ἀνάειρε, pro ἢ ἐμὲ ἀνάειρε: quemadmodum fit in illis, ὦ μοι κεχαρισμένε θυμῷ, pro τῷ ἐμῷ: & τῇ μὴ κλισίῃ, pro τῇ ἐμῇ. Locus hic erat peroblcurus, propter importunam interpoſitionem illius particulę οἱ. placuit ergo eum in gratiam ſtudioſorum illuſtrare. [In D. libri margine, pro iſto οἱ repoſitum erat με V.12, haud ſcio an verius ὑποσυναλείφθη: vt ſit, *ſynalœphen quãdam paſſum eſt*. vt infra 144, 23. Mox etiam v.14, rectius fortaſſe τῷ ἐμῷ, & τῇ ἐμῇ, coniuncte. V.21, Porti verſio hanc lectionem videtur ſecuta;

τὸ ἑξῆς ἐν ᾧ, καὶ γάρ σοι συνίεμαι (?) ἴσμαι, δηλον. ὅθεν προφανὲς ὡς-] V. 30, καὶ ἕνεκα τούτου] in exemplari manuſcripto erant præterea hæc verba; τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ, σοὶ καὶ τρεῖς ἄμμιν Ἀμύντας, δεόντως ἠξίωσαν τινες ὀρθοτονεῖν. hoc eſt, *Et propterea illud quod eſt apud Theocritum, σοὶ, &c. merito nonnulli acuendum cenſuerũt.* Hæc verba in verſione prætermiſi; quia ſuperuacanea mihi viſa ſunt; volui tamen monitum lectorem.

P. 132, [v. 14, Porti verſio διηρτημένου legit, præſ. temp.] V. 26, ἀλλὰ κἀκεῖνος ὁ λόγος ἀληθής ἐστιν] in excuſis erat hæc inſcriptio, κατὰ πόσους τρόπους αἱ ἀντωνυμίαι ὀρθοτονοῦνται. quæ cum in libro manuſcripto eſſet expuncta, & plane non videretur facere ad rem de qua agitur: ideo ego quoque eam prætermiſi. ſed volui lectorem monitum.

[P 135, v. 20, fortaſſe tranſpoſita negatione legendum, τῆς ἀντωνυμίας συνταττομένης ἐν τῷ λ. Paulo poſt, pro marginali ἀπηραίωσαν rectius fortaſſe legemus ἀπηρείσαντο, vt infra 135, 28]

P. 134. [v. 14, ad mentionem de monoſyllabis, D. c. margo adnot. h. σοὶ σοι.] V. 28, εἶτα, εἰ ὁ χρόνος ἀφαιρεῖται] antea legebatur, εἰ γὰρ ὁ χρόνος. nos, cõiecturam ſecuti, ita emendauimus. orationis enim conſecutio id poſtulare viſa eſt. nam paulo ante dixerat Apollonius, πρῶτον μὲν γὰρ, ἡ δευτέρα ὑπῆρξε (?) ἀφαιρεῖσθαι. particula vero illa πρῶτον, poſtulat alteram ordinis particulam εἶτα; vel ἔπειτα.

{P. 137, v. 3, poſt ἐνίοτε deeſſe aliquid videtur D. c.]

P. 138, v. 14, κατάφορα] ſic emendaui, bono & vero ſenſu, *prona, procliua*. in impreſſis erat καταφορᾷ.

P. 139, v. 1, λέγω δὲ δυνάμει] hæc verba deerant in excuſis. V. 26, μᾶλλον] particula hæc deſiderabatur in excuſis: ſed ſenſus eam omnino poſtulat. [Ferri tamen & D. cod. lectio poteſt, προστιθεμένου τοῦ ι, καθὸ δεικτικαί εἰσι]

[P. 140, v. 27, fortaſſe leg. ἢ ἀπὸ τῶν παρεπομ. inſerto articulo.]

P. 141, v. 8, ὑπαγομένων τῶν ὑποτακτικῶν] hæc verba non erant in impreſſis. ſed non ſunt reiicienda. ſeruiũt enim huic loco, ſicuti quæ paulo poſt ſequuntur, ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς. [V. 16, cum iſtis, τῆς ἐγγινομένης στιγμῆς, D. c. ſubaudit περὶ αὐτῶν τῶν ὑποτακτικῶν.] V. 32, ἀλλά οἱ αὐτοὶ] hic poſt ὀλέσσει βίην, deerant plurima: quæ ex libris manuſcriptis reſtituit Michael Sophianus, affinis meus, vir doctiſſimus, & diligentiſſimus in libris calamo ſcriptis euoluendis, boniſque auctoribus emendandis. [Extendit autem ſe defectus iſte vſque ad 182, 8, εἴ γε τοῖς ἐν τοῖς πρ.]

P. 142, v. 18, αὐτόν με προύπεμψα συνοικισθέντα γαίας δέξεται μονοῦχον] hoc exemplum vnde petitum fuerit, plane ignoro. Et mendoſum quidem eſt exemplum: ſed contentus eſſe debet lector, quod prima illa duo verba, αὐτόν με, quæ faciunt ad rem propoſitam, non ſunt corrupta. V. 25, ὅς γε καὶ προσέκειτο] legitur etiam ὅς γε καὶ προσέκειται. quorum verborum ſenſus erit, *vt mihi propoſitum eſt.*

P. 145, v. 7, ὁ ποιητής] hoc nos de noſtro adiecimus, certã ſecuti coniecturam. exempla enim & quæ antecedunt, & quæ ſequuntur, ſunt petita ex Homero. [V. 9, pro τὸ λοιπὸν legere queas etiam τὸ λεῖπον, *id quod deeſt*]

[P. 146, v. 16, ad comma iſtud, κατὰ τὸ ἑξ αὐτῶν ἐπινοεῖ. Dudith. cod. adnotat

notat exegemation hoc; ἤγουν ἐν τῷ λόγῳ.]

P. 147, v. 7, ἐν τῷ τῆς Ἀθλωας] οὕτω τῆς Ἀθλωας erat in chartis manuscriptis, quæ desiderabantur in excusis: sed mēdose. nos ita correximus. [V. 5, scribendum potius ἢ οἱ αὐτῷ, erecto accentu: vt antecedentia pariter & sequentia declarant. Itemque mox v. 12, ὀλίγον οἱ π. cuius accentus ratio supra etiam exposita, 143, 4]

P. 148, v. 27, εἰς πόνους πλείονας δυναμένοις] illud, εἰς πόνους, legitur mendose in manuscriptis. verumtamen sumpsi mihi hoc ius, vt conuerterem *& plures alios modos*: quia id videtur non abhorrere a sensu Apollonii.

P. 149, v. 5, καὶ ἔπι τὸ συνῴδητον] in manuscriptis chartis erat, καὶ ἐπὶ τὸ συνῴδητον. sed emendaui ita, sensum & verborum constructionem secutus; τό τε ἀπλοῦν σχῆμα, &c. καὶ ἔπι τὸ συνῴδητον.

P. 154, v. 19, δυνάμει γὰρ ὁ λέγων οὕτως] hic videtur deesse aliquid, vel λέγει, vel aliud eiusmodi verbum. itaque in mea versione addidi, *nihil aliud dicit*. [Sophianus post ἔπαισα deesse aliquid notarat]

P. 156, v. 1, εἰ γοῦν ὁ λέγων τὰ τῆς διαθέσεως μεταλάβοι, ὡς ἐπὶ τὸ κτῆμα, τὴν δηλοῦ] hic etiam desideratur aliquid. sed coniecturam secutus, addidi in versione, bono (ni fallor) sensu, *fiet compositi transsumptio*. [λέων legit Sophianus pro λέγων. Inclusa quæ sequuntur, v. 3, addita ex D. c.]

P. 157, v. 14, πάμπολος ἡ εἰς τὸ ἐναντίον παράθεσις, &c.] in libro manuscripto legebatur antea mendose sic; πάμπολος ἡ εἰς τὸ πιοδπν παράθεσις, ἣν τινες ἐπιτείνουσι παρέχειν αὐτῷ μόνον τὴν χρῆσιν τα... παρὰ δ'... τῆς μεταλήψεως, ... τὸ ... ὀνόματος ἀπ... εἰχθεὶ τῷ λόγῳ, &c.

nos illud παρέτειναν secundum, vt superfluum, deleuimus; & pronomen αὐτῷ ex dandi casu in accusandi casum restituimus; atque ita, quæ cursum orationis impediebant, sustulimus. V. 23, ἄρτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον] sic emendo codicem manuscriptum, ex vltimo libro Iliados; optimo sensu, & constante ratione carminis. Priamus, admonitus per Iridem a Ioue, statuit ad castra Græcorum proficisci, vt Hectoris filii cadauer redimat: Hecuba dissuadet. quod si (inquit) perstas in hac sententia, saltem hoc ne facias inauspicato. pete a Ioue auspicium; quo confirmatus, iter ingredere. αἴτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, inquit: id est, *pete alitem citam nuntiam*, hoc est aquilam. Hoc ita legitur apud Homerum, recte: & versus constat. at in manuscriptis est, ἄρτει δ' ἰὸν ἑὸν ἄγγελον. in qua lectione neque versus constat, & sensus est absurdus. quid enim absurdius, quam Hecubam iubere maritum regem, & annis confectum, vt cælum aut olympum scandat, & a Ioue petat suam aquilam pro auspicio? Quid ergo dicendum est? credo facile, illud ἰὸν mendose ita legi; & esse reponendum οἰωνόν: in veterum autem exemplaribus nonnullis fuisse ἑόν, in aliis ταχύν: literatos autem homines probasse magis scripturam ταχύν. atque ita scrupulus omnis ex hoc loco (ni fallor) eximetur.

P. 158, v. 5, Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέλοντο, ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι γέρας, φθιμένῳ Μελικέρτᾳ] oda Pindari, in qua sunt ista carmina, non exstat nostris temporibus: desideratur, vt plurima alia huius vatis poemata. Strabo libro 17 τῶν γεωγραφικῶν, facit mentionem Mendes vrbis Ægypti; cuius incolæ colebāt deum Panem,

& captum. addit deinde, capros ibi coire cum mulieribus. & huius rei auctorem citat Pindarum, & eius carmina profert;

Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης
ἔσχατον Νείλου κέρας,
αἰγίβαται ὅθι τράγοι γυναιξὶ μίσγονται). hæc nunc oda nusquam reperitur. Hoc ergo facit, vt hūc locum, qui lucem desiderat, illustrare nequeamus; qđ fortasse præstaremus, si odam haberemus. [Lat.t.v.18, Gr. ἐπιστάντες hoc loco non tam *dubitantes* significare videtur quam *animaduertentes*.]

P.160, v.28, εἰ δή τοι σοὶ πατρὸς] sic emendaui ex 2 lib. Od. antea legebatur mendose, εἰ δή τὸ οἶο. [V.24, inclusa γὰρ, expungitur a Soph.]

P.161, v.15, οὐχὶ οὖν καὶ ἐπὶ κτῆμα φέρεται ἡ γενική;] notam interrogationis, quæ desiderabatur, addidi; quæ sustulit incommodum sensum, atque adeo cōtrarium mentis Apollonii. V.17, διαφόροις κτήμασιν] ita emendaui, optimo sensu, & maxime accommodato ad institutam disputationem. in manuscripto codice legebatur, διαφόροις κτῆμα ἐστὶν: quod nullum idoneum habebat sensum. Iam vero conuenit optime hoc cum superioribus. paulo ante dixerat Apollonius per ὑποφοραὶ, *Quid ergo? genitiuus nonne fertur etiam ad rem possessam?* respondet per ἀνθυποφοραὶ, *Immo fertur, sed diuerso tenore, encliticos inquam, & in diuersis rebus possessis.* quæ sequuntur, confirmāt nostram correctionem. V.31, τοῦ μοι κεχαρισμένε θυμῷ] ita legitur in 11 lib. Il. Διὸς Μενοιτιάδη, τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ. in codice manuscripto erat, τῷ μῷ χαρισαμένη θυμῷ. V.32, οὐχὶ οὖν καὶ τῇ γενικῇ ἐρωτωμένῃ, λέγω τῇ πρωτοτύπῳ, συνοισθήσεται γενικὴ κλίσις;] hic addidi notam interrogationis, quæ deerat; & luminis nonnihil attuli. sed tenebras omnino huius loci non discussi. deest enim omnino aliquid, quod locum obscuriorem reddit. in Græco tamen codice nihil sum ausus de meo addere sine librorum auctoritate: sed in versione conatus sum exprimere sensum Apollonii, & locum illustrare. est autem sensus hic. Quæsierat per subiectionem Apollonius, an nullus genitiuus construatur cū genitiuo, qui habet rectum tenorem, cum genitiuo primitiuo, videlicet. Ad istam quæstionem nihil absoluti attulit. Est ergo ita occurrendum quæstioni; *construetur certe; sic tamen, vt & constructio, & vox futura sit ambigua.* Ita (ni fallor) obscuritas sublata est, additis illis verbis, *construetur certe.*

P.168, v.2, κατ' ἔγκλισιν] hic in chartis manuscriptis sequebantur hæc verba, ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, Γυμνῶσαι μὲν σφωίν ὑφ' ἅρμασιν. quæ verba, vt irreptitia & superflua, deleui & sustuli: nolui tamen hoc lectorem ignorare. V.7, ὡς τὸ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ διὰ τὸ ἐγώ, σύ, ἵ, ἥ ὅς. ἰδοὺ γὰρ ἀνάλογος καὶ τὸ τρίτον διήλλαξε τοῦ δευτέρου] sic legitur in codice manuscripto; sed mendose. verba tamen Græca non mutaui; sed coniecturam secutus, & superiore disputatione ductus, sic conuerti, vt est in mea versione; ac sensus est (ni fallor) commodus & germanus. Quod autem attinet ad illud ἵ, pronomen tertiæ personæ; veteres illud vsurpabant, sed recentiores repudiarunt. Equidem non memini me hoc legisse apud quemquam auctorem. Priscianus lib. 13, capite *o non esse pronomen*, in eo loco vbi disputat de pronomine Latino *sui, sibi, se*, facit huius vocis mētionem: & ait vsum eius, suis temporibus rarum fuisse apud Græcos.

P.169.

P.169,v.4, τὸ περὶ τοῦ πρὸς τὸ δεύτερον οὐκ ἔχει] in libro manuſcripto deerat οὐκ ἔχει. locus itaque erat obſcuriſſimus: ſed ſeries diſputationis me admonuit locum eſſe mancū: quem ex coniectura reſtitui, & illuſtraui. [V.21, fort. rectius cum præpoſitione, τὸ διὰ τῆς γραφῆς, vt pag. ſeq. v.7: & mox, εἴ τις ἀκριβῶς ἐπιστήσει.]

P.170,v.10, ὅτι ἡ ἐμαυτοῦ οὐ συνετέθη] ſic legebatur in manuſcriptis. ſed quoniam inſcriptio videbatur obſcurior, eius illuſtrandæ gratia, liberius ita vertimus, ex mente tamen Apollonii, & verbis iſtius capitis, *Pronomen ἐμαυτοῦ non eſſe compoſitum eo modo quo Trypho exiſtimauit.*

[P.173,v.6, Portus in ſua verſione dat. caſu legit εὐθείᾳ.]

[P.175,v.8, rectius ἡ ἐμαυτοῦ, vt ſupra 170,10 173,5, & alibi; ſubaudito ſc. ſubſtantiuo ἀντωνυμία. Sic v.29, rectius τὸ διαπτῶσιν, vt patet ex v.14.]

P.177,[v.25, fort. leg. ἐν δὲ τῷ ἐμαυτὸς τύπῳ.] V.29, γυμνάζω σε, γυμνάζω σοι] in codice manuſcripto deerat γυμνάζω σε. ego ex coniectura hoc addidi. locus enim hoc poſtulat.

P.178,v.23, ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσώπου] in manuſcr. legebatur, ἐκ τῆς αὐτοῦ προσώπου εἰς τὸ αὐτὸ φάναι, ὥστε, duobus his poſtremis verbis tranſpoſitis. ego, mutato verborum ordine, & adhibita diſtinctione ſuo loco, lucē huic ſentētiæ attuli; quæ alioqui erat obſcura. V.3, εἰς τὸ ἐμαυτὸν ὕβρισα] ſic legendum puto pro ἐν τῷ ἐμαυτοῦ. licet ea m.ſcr. libri ſit lectio. V.29, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀλλήλων] Theod. Gaza in 4 libro ſuarum Inſtitutionum, numerat hāc vocem ἀλλήλων inter pronomina, & vocat ἀλληλοπαθὲς, quia mutuam paſſionem ſignificat. ſed Apollonius, cuius auctoritas me magis mouet, ponit eam inter nomina diſtributiua. hoc facile apparet ex verbis auctoris, cum ait, οὐ μόνον δὲ αἱ ἀντωνυμίαι: & ex illis quæ ſequuntur paulo inferius, ἄλλοι ἄλλων ἤκουσαν. ἄλλος enim eſt nomen diſtributiuum. Miror igitur Theodorū, qui omnia fere in illo libro ex Apollonio mutuatus eſt, in hoc ab eo diſſenſiſſe. Volui obiter lectorē de hac re monitum,

P.180,v.14, ἀλλαλοφόνους ἐπάξαντο λόγχας] carmen Pindari, in quo erat iſta fabula de Oto & Ephialte, nunc non exſtat, vt plurima alia eius poetæ deſiderantur: locus tamē eſt planus. intelligit poeta, Otum & Ephialtem, dum in ceruam iaculantur, ſe ipſos interemiſſe: *mutuicidas* (vt ita dicam) *lanceas fixerunt*. Fabula de Oto & Ephialte, eſt apud Apollodorum & Hyginum.

P.181,v.2, καὶ ἔτι δηλοῦν ἐν τῷ ἀλλήλοις] in libro manuſcripto deſiderabantur verba illa, δηλοῦν ἐν τῷ. ego, ſecutus meam coniecturam, ea ſuppleui. recte an ſecus, lector iudicet. [V.31, cōgruentius indicatiuo modo, ἐνδεικτικόν ἐστι.]

P.182,v.17, καὶ ἔσται μὲν] in impreſſis legebatur ita; καὶ ἔσται μὲν ὀρθοτονούμεναι ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ δυϊκαί. Ego ſic ordinaui verba, & diſtinxi; καὶ ἔσται μὲν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ δυϊκαί, ὀρθοτονούμεναι. [Dud. codex ex Sophiano legit, καὶ ὡς αἱ μὲν ὀρθοτονούμεναι, αἱ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ δυϊκαί· αἱ δὲ κ.]

P.183,v.13, πάλιν γὰρ μετὰ δέκα εἰς ἢ πλείους] in impreſſis legebatur, πάλιν γὰρ μετὰ δέκα ἢ πλείους. nos optimo ſenſu interiecimus illud εἰς. quamquam ſuſpicor deeſſe aliquid paulo inferius, vbi dicit, μετέχον τοῦ καλεῖσθαι ἐνδέκατοι. puto deeſſe ἢ δυοδέκατοι: vt hæc vox referatur ad illam ſuperiorē πλείους. [Dud. lib. ex Sophiano, μετὰ δέκα οἱ πλείους.]

P.184,v.10, ἡ γοῦν βιασθεῖσα τὸ πρὸς

Δωρίων] in libris impreſſis deerat illa vox τύ. itaque locus erat obſcurus. ſed nos eā interiecimus, ſecuti coniecturam; & locum illuſtrauimus. Intelligit autem Apollonius nominatiuum Doricum τύ, qui in accuſatiuum interdum tranſit, vt in illo, καί τυ φίλιππον ἔθηκεν.

P.185, v.25, καὶ πάλιν ἐν ἐλάττονι λόγῳ καταγίνεται τὸ ἐμαυτοῦ] hic locus eſt omnino mancus: ſed codicum meliorum auctoritate deſtitutus, integritatem ei reſtituere non potui, ſenſum tamen germanum elicui; ni fallor: qui eſt; *& rurſus ſi ἐμαυτοῦ ſit anguſtius, (i. ſi unico exprimitur verbo) cur non ita prolatum eſt, ſed ἐμαυτοῦ dicitur?* [Si poſt τὸ ἐμαυτοῦ pro periodica interpunctione ponatur hypodiaſtole, melior erit membrorum cohærentia]

[P.186, v. 6, incluſum cōmation iſtud, καὶ τρίτου, a Sophiano expungi, adnotatum in D.c.]

P.188, v.5, καθὼς ἔχει τὸ Ἀριστάρχου Ζεύς] mendoſe ſic legitur in impreſſis. puto legendū eſſe ἀριστάρχου Διός, vel ἀριστάρχου, ὅ ἐστι Ζεύς. appellabat enim Bacchylides Iouem ἀρίσταρχον, i. regem & principem optimum. Per illud autem quod paulo ante dixerat, ἡ πρώτη σύνθεσις, intelligit ἀρίσταρχον poſitum eſſe pro ἄριστον. [Forſan etiam ἀρίσταρχος Ζεύς legi poteſt.] V. 8, συμβολικὴ μετάθεσις.] συμβολικὴν appellat *allegoricam*; quæ alio vocabulo, quaſi ſigno quodam, aliam rem ſignificat. ideo addidit μετάθεσιν: quia nomen proprium Ariſtarchi fuit a Bacchylide vſurpatum pro epitheto Iouis τοῦ ἀρίστου.

[P.190, v.32, ſtructuræ lex poſtulat, vel, σημαινόμενον ἀποπληροῦσιν εἰς ὃ καὶ μετ. vel σημασίαν ἀποπληροῦσιν εἰς ἣν]

P.192, v. 12, ὃν γὰρ τρόπον ἰσχυομένων κατὰ τὴν παραγωγήν] ita legitur in libris impreſſis. ſed in manuſcripto erat, ὃν γὰρ τρόπον οὐκ ἀπίθανος ἀφορμὴ ἐγένετο τῆς ἐν τρίτοις συνθέσεως, λέγω κατὰ τὸ πληθυντικόν, ἣ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ οὐκ ἐγγενομένης· τὸν αὐτὸν τρόπον ἰσχυομένων κατὰ τὴν παραγωγήν, &c. ac vel cæco apparet hæc verba deſiderari in excuſis libris. volui tamen lectorem ea de re monitum.

P.194, v.9, τὸ ἀλλοδαπός] antea legebatur in excuſis, τὸ ἡμεδαπὸς καὶ ὑμεδαπός. ſed in manuſcripto longe melius & verius erat τὸ ἀλλοδαπός. eam igitur lectionem retinui. [In D. cod. mutato articuli caſu ſcriptum erat, συζυγεῖ τῷ ἡμεδαπὸς καὶ ὑμεδαπὸς, κ. Lat. t. v.8, e ſupradicta Porti lectione, pro ἡμεδαπὸς & ὑμεδαπὸς reponēdum ἀλλοδαπός. V.20, pro *præcipue* legi etiam poteſt *peculiariter*]

P.196, v. 10, μετὰ τῶν συζύγων ῥημάτων] *verba cōiugata* vocat quæ ſunt eiuſdem perſonæ ac pronomen quod adiunctum habent. V.17, εἰ δεόντως ἡ αὐτὸς ἐπιταγματικὴ εἴρηται] In libris impreſſis hoc caput præcedebat, ſequebatur alterum, quod incipit Διαπορῶ γε μήν, &c. Sed in libro manuſcripto erat conuerſus ordo. nam illud, Διαπορῶ γε μήν, &c. eſt coniunctum cum principio iſtius libri, & totum eſt primum caput: ſecūdum deinde illud ſequitur, Εἰ δεόντως ἡ αὐτός, &c. Qui ordo cum & certior & melior ſit, nos quoque eum ſecuti ſumus. V.22, ἰδοὺ γὰρ καὶ ἤδη, ὅδ' ἐγώ: ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε: ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ] ſic emēdauimus ex Homeri Odyſſea, quod antea perperam legebatur in excuſis, ὅδ' ἐγὼ κεῖνος μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ πάτερ οὕτως & hanc vocem πάτερ, vt ſuperfluā, omiſimus: quæ manaſſe videtur e loco ſimili Odyſſ. χ. Ω πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, οὐδέ τις ἄλλος αἴτιος. [Præterea comm[illegible]ion iſtud, ὅδ' ἐγώ, poſt καὶ ἤδ' ὅδε, ex[illegible]gi poteſt

potest vt superfluum. Lat.t.v.20, pro *ἰδίως* non minus apte verteris *peculiariter*. V.31, omissa est capitis clausula; quæ ita fere sonat; *Manifestũ est igitur, ei constructioni quæ plerumque vsurpatur, denominationem tributam esse; qua ratione alia quoq; pro crebriore vsu obtinuerunt.*]

P.197, v.10, ὡς γίνεται τὸ ἀκατάλληλον καὶ παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς, &c. In libris impressis antea legebatur, καὶ παρὰ τὰ πρόσωπα. sed in c.m.s.c. ex quo Sophianus, affinis meus, multa vulnera isti⁹ auctoris sanauit, partes integras, quæ desiderabantur, restituit; alias confusas in suum ordinẽ redegit; legitur hoc modo: ὡς γίνεται τὸ ἀκατάλληλον καὶ παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς, ὥς τινες ὑπέλαβον· κοῦροι δὲ κρινθέντα δύω καὶ πεντήκοντα. οὐ γὰρ φασὶ κατὰ τὸ πληθυντικοῦ τὸ δυϊκὸν τέτακται, τὸ γε μὴν πληθυντικὸν κατὰ τοῦ δυϊκοῦ. καὶ σαφὲς ὅτι αἰτίας τινὸς ὑπούσης, οὐδὲ τοῦ σχήματος διδομένου, ὡς γε ἐν τοῖς ἑξῆς δειχθήσεται, ὅτι τὸ κρινθέντα δύηκε καὶ κατὰ τὸ πεντήκοντα, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰ πρόσωπα. sic legitur in lib. m. s. sed postremã illã clausulã, ὅτι τὸ κρινθέντα οὐ δύηκε κατὰ τὸ πεντήκοντα, sic emendaui, τὸ κρινθέντα δύηκε κατὰ τοῦ πεντήκοντα. ita enim commodus elicitur sensus, meo quidem iudicio; & locus obscurus illustratur. lector tamen iudicabit. V.20, ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἧσιν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν] ita est in libris impressis; librariorum imperitia in vnum confusis duobus Homeri locis: quorum prior est in 11 libro Odysseæ; Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν. alter locus est in libro 13; Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ. ex hoc itaque libro nos veram huius loci lectionem restituimus. V.22, καὶ ἔστι πρὸς τὸ τοῦτο εἰρημένος λόγος, vsque ad προσίεται δὲ τὸ, ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν] Hic locus etiam, mihi quidẽ, perobscurus est: nisi pro illis extremis verbis, προσίεται δὲ τὸ ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν, legamus, προσίεται δὲ τὸ ἧσιν. vt Apollonius argumentetur a pari; & sit sensus; si ἑαυτοὺς ὑβρίζομεν dicimus potius, quã ἡμᾶς ὑβρίζομεν, ob certam rationem quæ subest: dicemus etiã, ob aliquam latentem rationẽ, φρεσὶν ἧσιν potius quã φρεσὶν ἐμῆς. Hæc mea est coniectura. si doctus aliquis meliorem afferat, ei gratiæ cũ a me, tũ a literatis omnibus habebuntur.

P.198, v.16, τίς οὗτος; ὡς φάσαν ἡ πληθύς] antea legebatur in impressis, τίς οὗτος ἡ πληθύς; sed mendose. nam omnino legendum est, τίς οὗτος; καὶ, ὡς φάσαν ἡ πληθύς. vt sint duo exempla; alterum, generis; alterum, numeri. est autem secũdum exemplum petitum ex secundo libro Iliados. in libro manuscripto post πληθύς erat παραχθέμενοι: quod, quamquã non lædat sensum, tamen, quia non videbatur necessarium, a nobis prætermissum est.

V.31, σαφές τι ὡς οὐδὲ ἐν νυκτὶ ἐγχωρήσει ὁ χρόνος πρὸς ἐπινοηθεὶς διὰ τὸ οὗτος ἀντωνυμίας σολοικισμός] placet explicare hunc locum, in gratiam tyronum in re literaria. est enim subobscurus. Dixerat Apollonius paulo ante, generis immutationem factã in illo, τίς οὗτος, cũ dicitur de fœmina; propter demonstrationem quã fecit oratio, cũ dixit τίς οὗτος, & fœminę tribuit genus masculinũ. ad hoc occurrebãt auctores istius solœcismi in vnico verbo, inquiẽtes, At si nox fuerit, propter tenebras nõ poterit ista demõstratio generis fieri. ergo erit solœcismus. Hoc refutat Apollonius; negat etiã nocturno tempore, cũ persona demonstrari non potest, futurũ solœcismum in illo, τίς οὗτος; & eos arguit, qui suę definitioni exceptionẽ illam nõ addiderint, Cum nocturno tempore non vtimur ista cõstructione, nempe τίς οὗτος; genus enim quod sub aspectum cadit, obscurum non est.

Hoc etiam Apollonius eleuat, & ridiculum esse ait. nam etiam si noctu persona cerni nequeat, oratio tamē audiri potest: quam qui audit, facile potest iudicare congrua, an incongrua sit. [Prętereapro ὁ χθιζότερος ἐπιτονηθεὶς vsitatius legas, ὁ χθιζότερον ἐπιτονηθεὶς, vel ὁ χθιζοτέρως ἐπιτονηθείς]

P.199, v.14, ὡς γὰρ εὔηθες τὸ ἔσεσθαι, καὶ τὸ προκείμενον] ego etiam ita conuerti. sed suspicor verborum ordinem ab imperito & negligente librario fuisse commutatum: legendumque esse existimo, ὡς γὰρ τὸ προειρημένον εὔηθες, καὶ τὸ ἔσεσθαι, *vt superius illud, ita etiam hoc stultum est.* ratio enim hoc postulat, vt præteritis potius præsentia, quam præsentibus prætetita confirmemus.

[P.200, v.1, rectius, transpositione facta, τὸ γὰρ τὸ μὲν, οὐκ- vel τὸ τὸ μὲν γὰρ οὐκ. Seq. v. legi etiam potest, τὸ συνώνυμον, τὸ νέφος: & paulo post v. 6, τὸ συνώνυμον, τὸ οἶκος]

P.201, v.1, εἴ τι γὰρ παρὰ ἀριθμὸν σύγκειται, τοῦτο ἐκ κοινότητος τοῦ ἀριθμοῦ παρελαμβάνετο] hoc est, si quid ex nomine numerali est compositū, hoc ex vtroq; genere maris & fœminæ sumitur. tyronibus hoc volui explicare, qui Apollonii obscuritatem non ita assequuntur. V. 8, ὅτι μὴ κατηγοροῖτο] in excusis legebatur, ὅτι μὴ κατηγοροῖτο καὶ τοῦ ἀρρενικοῦ, καὶ τοῦ θηλυκοῦ, καὶ εἰ ἀμφότερα, &c. At in libro manuscripto longe melius & perfectius, ὅτι μὴ κατηγοροῖτο καὶ τὸ θηλυκόν· οὐδὲ μὴν παρὰ τὸ μία, ὅτι μὴ συγκατηγοροῖτο καὶ τὸ ἀρσενικόν· ἀμφότερα δὲ τὰ γένη συνανεθεῖται εἰς τὰ οὐδέτερα. hanc ergo lectionem secuti sumus in nostra versione.

[P.203, v.14, articulus τὸ quid huc faciat, nō video: si expungatur, planior erit sententia. V.26, congruentius fœm. gen. οὐκ ἐλεγχομένην]

P.204, v.4, τοῖς μὲν διαφόροις προσώποις, καὶ ἔτι ἀριθμοῖς συντάσσεται τοῖς τοῦ μέλλοντος, ἢ τοῦ ἐνεστῶτος· οὐ μὴν πάλιν ἐν παρατάσει τοῦ ὅλου χρόνου παραλαμβανόμενα· λέγω ἐπὶ τοῦ νῦν, καὶ τῶν ὁμοίων] ita legitur in codicibus impressis, sed mendose ac deprauate. Verum quid agam sine librorum manuscriptorum auctoritate? Ad coniecturas scilicet confugiendum est. afferam itaq; meam coniecturam: docti iudicent; &, si eam non probauerint, afferant meliorem. Puto igitur verborum ordinem esse immutatum, & legendum esse sic; οὐ μὴν πάλιν τοῖς τοῦ μέλλοντος, ἢ τοῦ ἐνεστῶτος, ἐν παρατάσει τοῦ ὅλου χρόνου παραλαμβανόμενα. vt sit sensus; temporis aduerbia, cum diuersis personis & numeris construi possunt; at non ita cum diuersis temporibus; cum futuro (inquam) aut præsenti, si pro significando paratatico sumātur. Hęc est mea cōiectura, & hic verborum Apollonii sensus. nunc affero exemplum. recte dixerimus, χθὲς ἔγραφον, χθὲς διελεγόμην; at non ita χθὲς γράφω, χθὲς γράψω: χθὲς διαλέγομαι, χθὲς διαλέξομαι. Illud autem, λέγω ἐπὶ τοῦ νῦν, καὶ τῶν ὁμοίων, mendose ita legi suspicor. non habeo tamen lectionem meliorem, quam reponam.

P.208, v.31, συγκεχυμένον] sic emēdaui: antea erat ἐγκεχυμένον: & ἴσω γὰρ τὸ σοφὸς, quod legebatur ἐγὼ γάρ τι σοφός.

P.209, v.9, αἶγα ex Homero restitui: in impressis erat ἄτην. [V.11, pro ἐπεδείξατο posset etiam ἐπεδέξατο legi, vt παρεδέξατο v.31. V.18, in D. c. adnotatum, πλησίον τι positum esse pro πλησίον] V.23, εἰ δέ τις ἐνδεέστερον] in impressis legebatur, εἰ δέ τις μὴ ἐνδεέστερον. sed a libro manuscripto particula illa μὴ aberat: & post γράφω, καὶ ἔγραφον, ex eodem codice addita huc illa verba, ὁμόλογον ὅτι χρονικῶς διαφέρει, καὶ οὐχ οἷόν τε, &c. quæ lectio est bona, & necessaria.

P.211.

P.211,v.5,τῶν ἐξηγήσεων] sic emendaui. in excusis erat τῆ ἤσεων. [V.27, ad ista, τὴν προσθῆκαι δ᾽ ι χαφλῶ, D.c. adnotat νικῷ: cōtractum sc. ex νικάοι]

P.212,v.7, ἀπέχειν τὸ παράδειγμα εἰς ἀφορμὴν τῆς παραπλησίαν τοῖς αἰωνιστέρον κεκλικόσι τὰ ῥήματα] In his verbis primum puto deesse præpositionem παρά: vt sit legendum παρὰ τοῖς αἰωνιστέρον κεκλικόσι τὰ ῥήματα. deinde sensum verborum illum esse existimo: in exemplo illo Alcmanos, νικῷ δ᾽ ὁ κάρρων, verbum νικῷ in modo optatiuo perrarum est, neque ita sæpe occurrit in probatis auctoribus, vt alia eiusmodi. ait ergo Apollonius, hoc exemplum sufficere ad alia similia inuenienda, apud eos auctores qui non ita vitarunt voces huiusmodi, vt alii fecerunt: nam nusquam apud Homerum aut Hesiodum reperias νικῷ in modo optatiuo positum ita vt erat apud Alcmanem. hos itaque poetas intelligit Apollonius αἰωνιστέρον (i. minus imperfecte) inclinasse verba, hoc est per omneis modos, numeros, personas, tēpora. id quod fortasse illi fecerunt, vitandæ causa coincidentiæ & ambiguitatis.

P.213,[v.4, fortasse rectius μεταβιβαζομένη. Ibidem in D.cod. Dosismi exemplum adnotatum ἐλέγον, acuto ex antepenultima in penultimam tralato. Porti versio in vltimā transferri dicit] V.13, οὐχ ὑποπίπτουσα γὰρ ἀρχαϊκῇ χρήσει] hic desunt nonnulla: quæ cum ad verbum diuinare non possim; sensum eorum afferam; vt spero. Vult probare Apollonius, in casibus etiam nominū spectari congruam & incongruam orationem: atque in iis in quibus voces coincidunt, nihil admitti vitii. Affert huius rei exempla. Nominatiuus (inquit) pro vocatiuo vsurpatur: vt, ἠέλιος θ᾽, ὃς πάντ᾽ ἐφορᾷς, & ὦ φίλος, & ὦ φίλτατ᾽ Αἴας. Vocatiuus contra pro nominatiuo; vt, Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ᾽ Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι. Genus superius, ait figuram esse Atticam: posterius, morem Macedonū aut Thessalorum. Hic est verborum sensus: ni fallor. sed desunt (vt dixi) nonnulla: & fateor ingenue, me non assequi, quo modo sint cōnectenda cum iis quæ desunt, verba illa, οὐχ ὑποπίπτουσα γὰρ ἀρχαϊκῇ χρήσει, ἀπαιτέσεως κατὰ τὸ αὐτὸ παρειλημμένη. suspicor tamen ad nominatiuum esse referenda. docti videāt, & suppleāt quæ desunt, ad communem studiosorum vtilitatem. V. 18, σχῆμα pro vulg ῥῆμα: & versu 24, συνελέγχοντος pro vulg. συνεχόντος, repos. e libro m.s.

P.215,v.1, τό τε γὰρ ἐξαίρετον ἔχει ἡ ἀντωνυμία, τὸ ἐν πρώτῳ, &c. Hæc verba deerant in impressis: quæ tamē sunt pernecessaria. ea itaque suppleui; & illud τ quod aderat, expunxi. V. 19, τὸ δὲ ἴδιον κλητικῇ συντάσσεται, εὐθεία δὲ, Λείσαρχος εἶ, γραμματικὸς εἶ] Hæc verba desiderabantur in excusis: quę liber manu scriptus, vt necessaria ad sensum Apollonii exprimendum, suo loco reposuit. [Lat.t.v.26, si D. c. lectionem sequamur, vertemus, *docemus verba substātiua rectos casus concludere in primam & sec. pers.* cuius generis exempla paulo post quoque afferuntur 219,10]

P.216,v.29, ἐν κλητικῇ] in impressis erat perperam, ἐν εἰκαστικῇ: & verba quæ sequuntur post συντάξει, τὸ γὰρ τοιοῦτον ὑπαρκτικὸν τὸ σύ, ὅτι ἐν εὐθείας, ἀλλ᾽ ὅτι ἐν κλητικῆς, omnia desiderabantur. V.31, ὅπερ ἑνούμενον] in libro m.s. ita erat scriptum; longe meliore sensu, ni fallor, quam illud ἐνούμενον, quod erat in excusis. hoc itaque reposui.

P.217,v.9, πλεονάζει ἡ ἀντωνυμία δεῖν] hic multa interiecta erant in vulg. codicibus: quæ, vt partim ex ante-

cedentibus, partim e ſequentibus repetita, & ſuperflua, & Apollonio indigna, ſuſtuli. [V.27, ad commation iſtud, ἐπὶ τῆς συζυγοῦ ἀντωνυμιῶν, in D. cod. adnotatum ſcholion hoc; *vt* σοῦ, σοί, σέ: & ad ſequens, τὸ δεικνύειν, adnotatū, *ſc. demonſtrationem & relationem oſtendere*]

P.218, v.12, καὶ αἱ δυϊκαὶ, καὶ αἱ πληθυντικαὶ σύνθετοι] in excuſis legebantur deinde hæc verba, καὶ ἐν κλητικῇ, τοῦ αὐτοῦ ὑπάρχοντος λόγου. quæ vidētur ſuperflua; & interrumpere potius curſum orationis, quā adiuuare ſenſum. itaq; ea præterii.

P.219, v.7, καὶ τῆς συνθέσεως χρήσεως] in excuſis erat, καὶ ἐπὶ τῆς συνθέσεως χρήσεως. ſed illa ἐπὶ expuncta eſt, vt ſuperflua. [in D. libro pro ea repoſitū erat ἔτι. V.13, pro ἔστι δὲ, rectius cum P. verſione legemus ἔτι δὲ] V.21, οἷόν τι γὰρ τὸ τινὸς κτῆμα] Hic deerat omnino aliquid. itaq; addidi προσφωνεῖν, quod eſt paulo ante, in illo loco, v.8, οἷόν τι γὰρ προσφωνεῖν τὰ ὑπαρχόμενα κτήματα. V.23, ἐν δυσὶ προσώποις] antea legebatur ἐν δυσὶ τρίτοις. nos emendauimus προσώποις.

P.222, v.5, εἴπομεν καὶ περὶ συμπλέσεως] συμπεπλεγμένως legendum. V.11, ὅ θυμὸς] εἶξας addidi, ex Homero, Odyſſ. ι: & pro ἢ ἑαυτοῦ νῦν χρεῖος, reſtitui ἠὲ νῦν αὐτοῦ χρεῖος, ex Odyſſ. α. [V.30, vulg. l. ποιούμενοι, *facientes*: perperam]

P.223, v.5, ἀχεῖται ὀμφὰ γαρμελέων σὺν αὐλοῖς] forſan ὀμφαὶ pro ὀμφὴ poſitū. [Apud Dionyſ. Halicarn. in lib. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, edit. noſtræ pag. 23, vbi e Pindari dithyrambo auſteræ compoſitionis exemplum affertur; aliter legitur hic locus; ita nempe; ὑμνεῖται ὀμφὰ μελέων σὺν αὐλοῖς· ὑμνεῖτε Σεμέλαν ἑλικάμπυκα χορεί. quæ lectio etiā non ſane aſpernanda videtur, præſertim ſi ἀχεῖται pro ὑμνεῖται reponatur: Apollonius tamen alia exemplaria, & alias rationes eſt ſecutus]

[P.225, v.10, latior requiri videtur capitis inſcriptio, ex v.16, περὶ τῆς καθολικῆς συντάξεως τῶν ῥημάτων]

P.226, v.1, εἰ ἡ ἀπαρέμφατος ἔγκλισις, &c. vſq; ad illud, καὶ εἴη αὖ τὰ συνηγοροῦντα τῷ λόγῳ, τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα] hoc totum in excuſis exempl. cōiunctum erat cū ſuperiore capite: deinde ſequebatur inſcriptio XIII capitis, ἕνεκεν τίνος οὐ παρεμφαίνει ψυχικὴν διάθεσιν μετ᾽ ἀριθμοῦ καὶ προσώπου. ſed in libris m. ſ. initium inſcriptionis capitis XIII, erat quemadmodum hic eſt impreſſum. Hunc ordinem ergo, vt germanū & optimum, ſecuti ſumus; & illam in vulg. cod. inſcriptionem, vt ſuperfluam omiſimus Erant porro qui modum infinitū exiſtimabant non eſſe verbum. anteq̄ ergo diſputationem de verbo aggrediatur, proponit hanc opinionem Apollonius, eamq; refutat. V.18, interpunctio ſuo loco poſita, tollit moleſtiam lectoribus, & ſenſum auctorum illuſtrat. hoc ipſum hic præſtitimus, adhibita interrogationis nota poſt πόθεν δέ; quæ antea deſiderabatur.

P.227, v.8, δύναται γὰρ] in exemplari m. ſ. erat particula negās, οὐ δύναται γάρ. V.16, θέλεις γράφειν] legi θέλω γράφειν. V.19, φαμὲν γὰρ] in libris manu exaratis erat, φαμὲν γὰρ, ἐὰν ἀναγινώσκῃς, προσέχε· ἐὰν διαλέγῃ, ἐπίστρεφε σεαυτόν· πρὸς τὸ μηδὲν ἐν τῷ καθόλου τὴν τοιαύτην σύνταξιν διήκειν. φαμὲν γάρ. hæc verba, tam neceſſaria, librariorum negligentia fuerant prętermiſſa. itaq; locus iſte, vt alii plurimi, erat mutilatus: iā ſuæ integritati reſtitutus eſt. V.25, οὐδὲ σκέψω] οὐδὲ σκέπτου eſt in libro m. ſ. deinde illud quod ſequitur, ὅπερ εἰ κατὰ τὸν λόγον ἦν τῶν ἐπιρρημάτων, ἐπὶ ῥῆμα φέρεσθαι ἤμελλεν: in exemplari m. ſ. legitur, ὅπερ εἰ κατὰ τὸν λόγον ἦν τῶν ἐπιρρημάτων, οὐκ αὖ ἦν τι ἐμποδὼν τὰ ἐπιρρήματα ἐπὶ ῥήματα φέρεσθαι. Huius

ergo.

ergo exemplaris auctoritatem ſecuti, & ſenſum verborum optimum, ita conuertimus. [Dudithii liber h. οὐδὲν αὖ τοῦ ἐμποδὼν τὸ ἐπιῤῥ.] V.28, τὸ ῥημάτων ἂν εἴη] ἂν μὲν εἴη legendum: ſequitur enim paulo poſt ἡ ἀνταπόδοσις τοῦ μερισμοῦ, ἂν δὲ, αὐτὸ μόνον, προαίρεσιν ψυχῆς δείξεται.

[P.228, Lat.t.v.12, ita magis ad verbum ſonant Gr. *Eſt igitur generaliſſimus infinitiuorum verborũ modus; iis de quibus ſuperius diſputatum eſt, deficiens neceſſario; numero ſcilicet, qui non nat.*]

[P.229, v.13, negatiuũ οὐκ expungendũ ſuſpicatur D.c. V.17, pro fut. θαῤῥήσει reponendum eſſe aoriſtum θαῤῥῆσαι vel θαῤῥήσειε, perſpicuũ e conſtructione potentialis ἂν, ſupra 204, 30. V.18, in D.c. adnotatum, ἴσως ὀβελιστέον τὸ εἰδικώτατον, *fortaſſe veruto transfigendum ſeu expungendum nomen* εἰδικώτατον]

[P.230, v.4, rectius expuncto τὸ legemus, παρὰ τοὺς ἵππους ἐμπεριεκτικὸν τὸ ἀποτελεῖται, ἱππών: aut accuſatiuus τοὺς ἵππους abſolute poſitus, vt v.1, παρὰ τὸ γεωργός. itemque in Lat. verſione legi poteſt; *a nomine* ἵπποι *fit deriuatum complexiuum,* ἱππών, *equile: quod rurſum reſoluitur in* τὸ τοὺς ἵππους συνέχον, *i. id quod equos continet*].

[P.232, Lat.t.v.25, Soph. lectionem ſequi ſi libet, vertemus, *cũ vſitatius in ea ſtructura ſubaudiatur verbũ* λέγει ſeu εὔχεται: Τρύφων Θέωνι λέγει χαίρειν. cuius ellipſeως mẽtio fit etiam pag.ſeq.v.3.]

P.234, v.3, προσυγκριθέντος γὰρ τοῦ ποίου· λέγω δὲ τοῦ, τίνι μέρει λόγου ὑπαχθήσεται τὸ χρὴ, καὶ τὸ δεῖ] hic deeſt omnino aliquid: ſed verba, quæ deſunt, diuinare non poſſum. ſenſum (ni fallor) aſſecutus, ita conuerti, *hac enim quæſtione prius explicata, fiet ſimul planum illud, ad quam orationis partem ſit reuocandum* χρὴ καὶ δεῖ. V.31, τὰ γὰρ μὴν ῥήματα συμπληθύνεται, καὶ συμπαραλαμβάνει τοῖς προσώποις] lege τὰ πρόσωπα.

P.235, v.6, οἷς παρηκολούθει τὸ μὴ εἰς ἀριθμὸν διάφορον παραλαμβάνεσθαι, τὸ μὴ διακρίνειν προσώπου] ſic legitur in libris impreſſis; nos expũximus particulã illã μὴ, quia ſenſus repugnat; & legimus, οἷς παρηκολούθει τὸ εἰς ἀριθμὸν διάφορον παραλαμβάνεσθαι, τὸ μὴ διακρίνειν πρόσωπον. In c.m.ſ. erat πρὸς διακρίνειν. eam lectionem, quia nihil impedit, adiuuat potius ſenſum; nos quoque ſecuti ſumus.

P.236, v.1, ἴδιον ῥήματα τὰ ἐν παρῳχημένοις, καὶ χρόνον ἔξωθεν προσλαμβάνειν] ſic erat in cod. impreſſis: nos ita emendauimus, ἴδιον ῥημάτων, τὸ καὶ ἐν παρῳχημένοις χρόνον ἔξωθεν προσλαμβάνειν. V.3, φαμὲν σήμερον] rectius, φαμὲν γὰρ σήμ. V.13, παρεκινδυνεύετο εἰ ῥῆμα περὶ οὗ, &c.] in lib. m.ſ. legitur optimo ſenſu; παρεκινδυνεύετο εἶναι μὴ ῥῆμα· περὶ οὗ, &c. V.25, οἷς καὶ ὡς ῥῆμα σύνεστιν ἀπαρέμφατα] ſic legitur in libris impreſſis; ſed corrupte omnino; lapſu imperiti librarii, qui vocabulum ῥήμασιν diſcerpſit, & poſtremam eius ſyllabam cum verbo conſequenti ἐστιν cõiunxit, ac mutata ι in υ, præpoſitionem fecit. eſt igitur leg. οἷς καὶ ὡς ῥήμασιν ἐστιν ἀπαρέμφατα. V.29, οὐχὶ οὖν καὶ ἐπιῤῥήματα παραλαμβάνεται, ὡς τὸ πῆ τὸ πρὸς τὸ δύειν] impreſſi codices ſic habent: manuſcriptus habebat, οὐχὶ οὖν καὶ ἐπιῤῥήματα παραλαμβάνεται, ὡς τὸ πῆ, αὐτῆ, τὸ πῆ διὰ τοῦ η, ὡς τὸ πῆ τὸ πρὸς τὸ δύειν. ſed ex vtraque lectione nullus (meo quidem iudicio) ſenſus elicitur. nos, ſecuti coniecturam, ſic legimus; atque diſtinguimus: οὐχὶ οὖν καὶ ἐπιῤῥήματα παραλαμβάνεται ὡς τὸ πῆ, αὐτῆ, καὶ πῆ διὰ τοῦ η; τὸ πρὸς τὸ δύειν, & quæ ſequuntur. Hæc lectio (ni fallor) commodum habet ſenſum. nam Apollonius probabat paulo ſuperius vel ex tenore particulam

δεῖ esse verbum: circumflecti enim sicuti πλεῖ verbum. Huic rei poterat occurri: quid ergo? nonne etiam aduerbia circumflectuntur; vt πεῖ, αὐτεῖ, & πῇ δέ γε τῷ ᾗ? Respondet Apollonius, primum esse more Dorum; quod non accidit verbo δεῖ: secundum, esse pro affini aduerbio ποῦ: αὐτεῖ vero pro genitiuo οὗ & αὐτοῦ, qui continetur in αὐτεῖ: id quod rursus non accidit verbo δεῖ.

P.237,v.2,vulg.l. καὶ ἐν τοῦ οὐ, καὶ αὐτοῦ συνίεσι τῶν αἰεί· ὅπερ οὐ παρείπ.] totus hic locus scatet mēdis vsq; ad finem capitis: ita vt me diu & multū torserit. tandem vero, adiutus cōiecturis, & auctoritate ipsius Apollonii, & locū deprauatissimū emendaui, & tenebris eius non parum lucis (ni fallor) attuli. Hanc vero meam coniecturam confirmat Apollonius in capite de constructione aduerbiorum; (328,30) vbi docet πεῖ & αὐτεῖ esse Dorum aduerbia; quorum primum valet ἐπὶ οὗ, posterius αὐτοῦ οὗ: πῆ autem valere ποῦ. Hæc porro auctoritas Apollonii in exemplaribus impressis non erat: affinis meus, vt multa alia, eam addidit. lector percurrat caput illud: inueniet hāc auctoritatem, & multa alia scitu dignissima; quæ ego iam prætereo, fastidii vitandi causa. V.6, τὸ δέω καὶ πλέω] sic impressi libri: ego emendaui τὸ δέω, ὡς τὸ πλέω. deinde verba quæ sequūtur, & sunt trāsposita, ex libro manuscripto in suū ordinem restitui, ὅπερ ἐστὶν εὑρέσθαι καὶ ἐπὶ ἑτέρου ῥήματος, τοῦ δέω, σημαίνοντος τὸ ἐνδέομαι. ἦν δὲ χρεία τι τοῦ χρὴ τὸ πάθος παρεπόμενον, ὃ συνωνυμεῖ τῷ χρεὼ καὶ χρέω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ χρέος, ὡς ἀπὸ τοῦ δέω, τὸ δέον. atque ita locus iste alioqui obscurissimus, illustratus est. V.16, σὺ γὰρ περγήλιος ἐμμελῶς δοκεῖς] in iis carminibus Anacreontis quæ nunc exstant, nihil tale legitur. nec ego diuinare possum quid sibi velint hæc verba. V.29, ἐπεὶ οὐ συμφέρεται τούτοις. ἐστιν ἀπαρέμφατον] sic legitur in impressis: sed mēdose admodum. in libro manuscripto erat, ἐπεὶ ᾧ συμφέρεται, τοῦτό ἐστιν ἀπαρέμφατον, optimo plane sensu.

P.238,v.1, τοῦ οὕτω γινομένων περισμῶν ἐλλιπεστέρων ἀποπληρουμένων] fortasse rectius legemus ἐλλιπέστερον: vt sit aduerbium. V.16, αὕτη γὰρ καὶ μόνη ἂν εἴη αἰτία τοῦ μὴ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπισταλτικοῖς ἀπαρεμφάτοις ὑπακουόμενόν ἐστι τὸ ῥῆμα, &c. Quis non videat hunc locum esse mancum, & aliquid desiderari ad perfectum eius sensum? hoc suppler liber manuscriptus, in quo legitur; αὕτη γὰρ καὶ μόνη ἂν εἴη αἰτία τοῦ μὴ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπισταλτικοῖς ἀπαρεμφάτοις τὸ χρὴ ἢ δεῖ παραλαμβάνεσθαι· εἴπομεν γὰρ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις ἀπαρεμφάτοις ὑπακουόμενόν ἐστι τὸ ῥῆμα. V.26, θέλει γράφειν, δεῖ γράφειν] puto legendum ὡς δεῖ γράφειν.

P.239, v.6, καὶ τοῖς τοιούτοις] puto scribendum esse καὶ τὰ τοιαῦτα. nisi referatur ad ea quæ suspicor hic deesse. nam existimo deesse ea quæ pertinent ad opinionem Grammaticorum, qui putabant infinitum cum accusatiuo tantum construi. eam opinionem Apollonius (ni fallor) hic, more suo, exposuerat, vt eam postea refutaret. huius opinionis expositio desideratur: refutatio tamen sequitur. [D.c. margini adscripta hæc adnotatio; fortasse legendum ἐν τῷ χρὴ καὶ δεῖ: & punctum ponendum post τοιούτοις]

[P.240,v.1, Sophianus in priori exemplo legit φίλει: ergo in secundo legit φιλεῖ]

P.241,v.32, πρόδηλον τοῦ ὑβρίσαντος, καὶ τοῦ ὑβρισθέντος] oratio est imperfecta. itaque interiecimus τὸ πρόσωπον, germano (ni fallor) sensu: vt legatur, πρόδηλον τὸ πρόσωπον τοῦ ὑβρίσαντος, καὶ τοῦ ὑβρισθέντος.

P.242,v.21, ὁ γὰρ λέγων οὐκ ἔδωκα, ἀναιρεῖ τὴν προκατάρξασαν διάθεσιν ἐν τῷ δωρῆσαι] hic etiam apertissime desiderantur in impressis libris nonnulla; quæ supplet manuscriptus; ὁ γὰρ λέγων οὐκ ἔδωκα, ἀναιρεῖ τὴν προκατάρξασαν διάθεσιν τοῦ ὁμολογήσαντος προσώπου τὴν παθητικὴν διάθεσιν ἐν τῷ δωρῆσαι. Ita etiã paulo inferius in illo, v. 29, καὶ δεύτερα τὰ πάθη τῶν ἐνεργειῶν ἐστι, supplet ἐπεὶ particulam, necessariam ad sensum eius loci explendum; ἐπεὶ καὶ δεύτερα τὰ πάθη τῶν ἐνεργειῶν ἐστι.

P. 243, v. 1, δὸς δέ τι μ' ἄνδρα ἑλεῖν τόνδε] illud τόνδε non est apud Homerum in quinto libro Iliados, & hic est otiosum, & sensum impedit. expunxi igitur. Quod autem attinet ad vocẽ hyperbati, cuius facit mentionem Apollonius, intelligendum est de accusatiuo, qui cõstructionis ordine debuerat esse post ἑλεῖν, δὸς δέ τι μ' ἑλεῖν ἄνδρα: sed propter carminis rationem infinito modo ante positus est. V.10, ἀποφατικὴν] ἀποφαντικὴν emendaui: itemque mox v.12. Eodem v.12, εὔχε τὸ καλεῖσθαι] εὔχετο τὸ καλεῖσθαι legendum est. V. 21, ὀρεγόμενοι φαμέν] ὀρεγόμενοι γὰρ φαμέν, γέγραφα· καὶ διαβεβαιούμενοι, ὅτι γέγραφα. sic emendauimus. [D.c. ἐπιδιαβεβαιούμενοι: vulg. l. διαβεβαιοῦμεν] V.25, ὡς γὰρ φάσκομεν ὅτι περιπατῶ] in exemplari manuscripto erat diuersa lectio, ὡς γὰρ καταφασκόμενον τὸ περιπατῶ: [in D.cod. marg. καταφασκομένου τοῦ π.]

P.244, v.9, ἐπιφέρει τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν οὐ περιπατεῖ] in libro manuscripto erat, ἐπιφέρει τὴν ὁριστικὴν ἔγκλισιν, ἵνα τὴν ἐγκειμένην κατάφασιν ἀποστήσῃ· οὐ γράφει, οὐ περιπατεῖ. Verba ergo quæ deerant, & erant necessaria, nos adiunximus.

[P.248, v.6, in Porti cod. ad marginem adnotatum erat, εἰς τὸ τοῦ λευκοῦ: vt mox sequitur, εἰς τὸ τοῦ γλυκέος: & εἰς τὴν τοῦ λευκοῦ ποιότητα seu ποσότητα.

V.9, ἄρειος ferri potest, vt infra v.29 τάχιστος. alioqui ad βελτίων & ἀμείνων melius congruit ἀρείων]

[P.249, v.9, fortasse rectius cum articulo, τῆς δηλουμένης παρεμπτώσεως.]

[P.251, ad v.3, in D.c. adnotatum, videri aliquid deesse. Portus videtur subaudisse τοιαῦτά ἐστι, vel simile quid]

P.252, v.3, ὑπ' αὐτοῦ προσφωνουμένου] suspicor in his verbis aliquid esse mendi. fortasse legendũ est, παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀποφαινομένου: lector iudicet.

P.253, v.26, συναθροῦνται] συναθροίζονται antea legebatur in impressis: nos ita emendauimus.

P.255, [v.16, in D.c. marg. adscriptum, τῷ πεποιησόμεθα παρακείσεται δεύτερον τὸ πεποίηκα. pro quibus rectius fortasse legemus, τῷ πεποιούμεθα παρακείσεται τὸ πεποιῆσθαι] V.20, εἰς ἕνωσιν ἄγει τὰς δύο ἐγκλίσεις, εἰς μίαν φωνὴν παραλαμβάνεσθαι: antea legebatur εἰς ἕνωσιν ἄγει τὸ τὰς δύο ἐγκλίσεις παραλαμβάνεσθαι: nos coniecturam secuti, sic emendauimus.

P.256, v. 18, διὰ τῆς ἐπιτάσεως διαστολῆς τὸ διττὸν προσώπων] locus hic erat mutilus in impressis: nos ex libro manuscripto suppleuimus quæ deerãt, & suam ei integritatẽ restituimus. deerant autem hæc verba; ὑπαγορεύει· καὶ τὰ συγκριτικά, καὶ τὰ πρός τι ἅπαντα. καὶ δὴ οὖν τὸ λεγέτω, δεύτερον καὶ τρίτον ὑπαγορεύει. ἀλλ' ἔστι γε πρὸς ταῦτα φάναι, ὡς ψεῦδός ἐστι τὸ παρεμπίπτειν διττὸν πρόσωπον. [Addita eadem etiam in D. codice; postremo tãtum commatio variante, ὡς οὐ ψευδόμενόν ἐστι: cuius lectionis vestigia erant etiam in prima Porti scriptura, hæc, ὡς ὁ ψευδόμενός ἐστι. Ab eodem Porto posterius ὑπὸ μίαν linea subterducta quadamtenus expunctum videbatur: in versione tamen ab eo est expressum]

[P.257, v.3, legi etiam potest πρὸς

ὃ, neutro genere: vt supra 252, 2: ad quem locum hic respicit]

P.259, v.3, οὐ κατ' ἐϛκέλευσεν τῆ διανοίᾳ] hic deerant nonnulla verba, quæ suppleuimus ex libro manuscripto, κατὰ δὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἑκάστῳ διάνοιαν, ἣν ἐκλεξόμεθα ἐν τῇ διανοίᾳ. Illud deinde, quod sequitur, ὡσεὶ καὶ λέγομεν, emendauimus, ὡς εἰ καὶ λέγοιμεν. [In D.c. pro οὐ κατ' ἐϛκέλευσεν, repositũ οὐκέτ' ἐϛκέλευσεν. V.21, si post ὁμόφωνον cum Aldina editione distinguas, sequentium cohærentia & sensus erit, τὸ συμφερόμενον ἀποπέμψεται τὸ ἀμφίβολον, ea pars quæ illi adiuncta est, ambiguitatem abolebit. V.26, post Ἑλικὸν χάρις, in Aldina editione additum ἐνικόν. vnde sumpta coniectura Sophianus legit, ἀποπλεῖ τὸ Ἑλικὸν, χάρις Ἑλικόν]

[P.260, v.4, τὸ προςτακτικὸν in Porti exemplari expũctum erat; in versione tamen ab eodem expressum]

[P.261, Lat.t.v.10, legẽdum potius, quæ vero inclinantur, non habent grauatam extremam syllabam]

P.266, v.4, ἵνα φιλολογήσω παρεγένετο Τρύφων] in impressis deerant quæ sequuntur, ἐν ἴσῳ γάρ ἐστι τῷ, διότι ἐφιλολόγησα, παρεγένετο Τρύφων. quæ addidi ex libro manuscripto; sicuti feci tertio versu post, οὐ δύναται ἀκούεσθαι· δυνατὸν γὰρ πάλιν οὕτως ἀκούειν: & versu 26, post χωρὶς τῶν συνδέσμων, add. σαφὲς γὰρ ὅτι πᾶν ὅ ἐστι μέρος λόγου, ἐν παραθέσει συνδέσμου, τὸ αὐτὸ, &c. [V. 30, pro ἐν παραθέσει in D.c. ex Soph. repositum ἐν συνθέσει]

[P.267, v.1, Portus in sua versione diuise legit ἐν θέσει, in sua positione. V.3, potest etiam ante κατ' ἰδίαν distingui: vt cõmation id cum sequenti coniungatur; sicut mox v.5. Lat.text.v.19, posterior annotatio marginalis, // ρ, debet antecedere]

P.269, v.20, φαίνεται δὲ ὅτι ὁ τοιαύτης καταλληλίας] ἀκαταλληλίας emendauimus, bono & vero sensu: & v.28, συνίσταται] συνοικειοῦνται: & v.29, καὶ ἔτι τῶν ὁμοειδῶν] καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν: & versu 31, post συνετὸν δὲ τὸ ἵνα αἰαγνῶ, addidi ex libro manuscripto ἐὰν ἀναγνῶ. [D.c. v.29, vtraque lectione coniuncta scribit, καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν]

P.271, v.10, ἀπαρέμφατον δὲ τὸ λέξαι] hic addidi ex libro manuscripto, προςτακτικὸν δὲ, τὸ λέξον. & v.32, emendaui χρηματισμὸν, quod legi debet χρηματισμόν. [Lat.t.v.2, rectius l. quærunt cur non circumflectant: vt pag. seq.v.22]

P.272, v.13, post κείρω, κερῶ, ex libro m.s. addidi φθείρω, φθερῶ. V.19, τί ταρτον οἱ ζητοῦντες διὰ τί οἱ ὑποτακτικοὶ μέλλοντες οὐ περισπῶνται] hic deerãt hæc verba in excusis omnibus, quæ erãt in libro manuscripto, ex quo ea suppleui; παρὰ Δωριεῦσι, γελοῖοι τι πείσονται ὥςτε λελησμένοι τῶν τοιούτων φωνῶν, τὸ ζητεῖν διὰ τί οἱ Δωριεῖς μέλλοντες οὐ περισπῶνται. V.30, ὅς γε πάλιν συνεδρεύοντο] sic legebatur in impressis: nos parua particulæ interiectione, quod erat obscurum, illustrauimus; ὅς εἴ γε πάλιν. [In D.c. repositum ὡσεὶ γὰρ πάλιν: & mox μετὰ τῆς συντάξεως]

P.274, v.6, ἐν ὁριστικῇ ἀποφάνσει, ἢ εὐκτικῇ] nos addidimus, ἢ προςτακτικῇ: qđ deesse existimauimus. vt sit, ἐν ὁριστικῇ ἀποφάνσει, ἢ προςτακτικῇ, ἢ εὐκτικῇ, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων. V.22, pro vulg. δέρεται legi τίμνεται: vt sit passiuum genus verbi τίμνω, cuius facta mentio paulo superius; τίμνω, τύπτω.

P.275, v.14, καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ἔξωθεν προςγινομένων κατ' οὐσίαν περὶ κτῆσιν] locus est mendosus. eum tamen conuerti, vt potui; secutus coniecturam.

[P.276, v.23, rectius διαθεῖτο, vel διάθοιτο. Lat.t.v.19, Græca sonant, inanima cum sint.]

P.277,[v.2,rectius cum articulo, αἰολίζεται τὰ Ἀλκαίου τε. vt in ſeq. exemplo: atque ita in verſione legit etiam Portus] V.28, ἱεϲπὼν] ποιῶν erat antea in excuſis: ego emendaui ἱεϲπών. de participio enim verbi ἱρείπω agitur; ſicuti fidem facit Pindaricum exemplum, quod paulo inferius ſequitur, ἱεϲπόντα Πολυνείκη. [V.26, ad commation illud, εἰ συνωνυμεῖ τῷ πίπτω, Portus in margine adſcripſerat hoc, ἢ ἐπὶ διὰ διφθόγγου τὸ ι. quod in verſione quidem præteriit; ſed pro vulgato tamen ἱεϲπω diphthongos repoſuit ἱρείπω, & hic, & in ſequentibus. atque adeo per diphthongum ſcribi debere, declarant non tãtum ſequentia, ſed etiam veterum grammaticorum apud Etymologicũ ſuffragia. V.31, ad compar. ἀιδησέστερον D. c. apponit ſcholion hoc; *quam ipσίνα per ι; apud Pind. Olymp. hym. 2*]

[P.278, v.17, forſan Apollonius ſcripſit, ἀπὸ τοῦ ἱρείπω, ἤριπτο, ἢ ἤειπτο, ἢ ἐπὶ ἐρήειπτο. vt ab ἱρείπω ſit primum regulare plusquamperfectum ἤριπτο, deinde correptũ ἤειπτο, tertio Atticum ἐρήειπτο: ex quo poeticũ ἐρέειπτο, dempto augmẽto. ἐρήριπτο vero, & ἐρήριπται, nõ admittere Atticam iſtam ſyſtolen, ad differentiã præteritorũ verbi ἐρείζω, cum alii grammatici notarũt, tum Etymologus. V.26, forſan rectius, tranſpoſita diſtinctione, ἅπερ καὶ μὴ προσκέηται, τῇ αὐτοτελείᾳ τοῦ πάθους ἀναμφίβολα ἐστίν: i. *quæ, etiamſi non adijciantur, tamen ob paſſionem abſolutam, indubitatam ſententiam efficiunt*]

[P.282, v.3, haud ſcio an verior lectio ſit, πολλαὶ γὰρ ἀπὸ φωνῆς θρησκειῶν: vt ſenſus ſit; *multa enim ſunt verba quæ cultum ſignificant: quæ omnia cõplectitur* σέβομαι]

P.283, v.23, fortaſſe ὡς pro ἢ ſuppoſitum; librariis ſcilicet cõpendiorum ſimilitudine deceptis. V.32, congruentius συνεστήκῃ, ſubiunctiuo modo; vt pag. præced. v.32.

P.285, v.30, ᾧ ἢ ἔτι πολὺν χρόνον τοῦ ἀπόπλου ἔνδος, δίζηνται μάχῃ πεδίοις, τῇ διὰ] hic locus eſt corruptus. [Corruptus aũt videtur partim traiectione, partim omiſſione. Reſtitutio talis quæpiã fieri poteſt; ἀλλὰ ἢ συνήθεις λόγους λείπειν φαμέν· ὡς τὸ, χαρῦνται πολὺν χρόνον· τοῦ ἐνπλοῦς ἔντος, χαρῦνται ἐπὶ πολὺν χρόνον. καθάπερ ἢ τὸ, ὁρμήσεται πεδίοιο, καὶ τὸ, δίζηνται μάχῃ πεδίοις, λείπει τῇ διὰ προθέσει. vt prius exẽplum ſit e cõmuni ſermone; poſteriora duo, e poeſi: alterum, ex Il. ν: alterũ, ex Il. ζ. Sed reperiuntur tamen etiam prioris generis exempla apud Homerum; vt Odyſſ. λ, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ᾽ ἔρυκε: & Iliad. ξ, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον, ἢὲ βιῶναι: in quorum poſteriore tam κατὰ quam ἐπὶ ſubaudiri poteſt]

P.286, v.8, λιταρεύων· τὸ ἱκέμεν φεύγων] ſic legebatur in excuſis: ego ſecutus auctoritatem libri manuſcripti, meliorem lectionem repoſui; λιταρεύω, ἱκετεύομαι· τὸ ἱκέμεν φεύγειν. & v. ſeq. pro eo quod erat mutilatum & confuſum, τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούνατα ἱκάνω πολλὰ μογήσας, integrum ex Homero reſtitui, & duo exempla, quæ in vnum erant confuſa, diſtinxi; τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ᾽ ἱκάνομαι, lib. 3 Od. καὶ, σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ᾽ ἱκάνω, πολλὰ μογήσας, ex 7 Odyſſ. [V.27, vſitatius, τὰ μακρότερον παραλαμβανόμενα]

P.289, v.1, λυθείσης γὰρ τῆς ψυχικῆς, συνέχεται ἢ τὰ τῆς ἐπικρατήσεως] hæc verba deerant in impreſſis: quæ nos ex libro manuſc. ſuppleuimus poſt Ἀχαιῶν λιμήν.

[P.290, v.16, poſt ἐν σώματι fort. addendum ἡ ψυχὴ]

P.293, v.4, ἐπὶ τὴν προσποίησιν τῶν ἀκρωμένων. ἐν μὲν γὰρ τῷ κατασήματι γίνεται] in excuſis hæc verba deſiderabantur poſt illud, ἐφεὶς ἔτι πάλιν φέρει: a nobis

restituta sunt ex libro manuscripto. V.16, τοὺς ἐπιβρέμοντας] forsan ἐπιβρόμους legendum. [V.30, ἀμῶ agnoscit e: iã Porti versio: verius procul dubio πυῶ: vt supra 281,13]

[P.294, v.5, pro pass. κατατεγίνη] requiritur potius actiuum ποιεῖ, aut aliud consimile]

P.298, v.1, Ἀπολλωνίου περὶ συντάξεως τῶν προθέσεων βιβλίον δεύτερον. Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ] sic legitur in excusis. ego tamen censeo scribẽdum esse βιβλίον τέταρτον: &, τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ. moueor autẽ auctoritate ipsiusmet Apollonii. is enim in principio starim huius libri hoc aperte indicat: μετὰ τὰς τῶν ῥημάτων συντάξεις, (inquit) ἃς ἐν τῷ περὶ τούτου ἀνεπληρώσαμεν, ὄντι τρίτῳ τῆς ὅλης πραγματείας. quis non videat, efficiatque ex his verbis Apollonii, hunc librum quartum, non secundum esse? nam si ille qui antecedit, est tertius totius huius tractationis, & iste est eius consequens; sequitur vt quartus sit, non secundus. Prætetea in superioribus libris docuit Apollonius de cõstructione partium orationis quæ inclinantur: cõsequens erat vt de iis quæ non inclinantur, iam præcepta daret. Hoc igitur ordine præstat quarto isto libro. Quamquam vero id liquido cõstat; tamen quia in impressis omnibus ita legitur, & in libro manuscripro nihil diuersi reperi; lectorem hac de re admonitũ volui; vt suam cuique sententiam sequi liceat. [Quod porro attinet ad titulum istum, Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ, erat ille vt huius, ita etiam superiorum librorũ inscriptioni subiunctus, & deinceps post eum collocata cuiusque libri capita. nos in hac editione commodius esse duximus, omnium librorũ capita seorsum ab initio cõtinua serie recẽsere]

P.299, v.10, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια] hic suspicor deesse aliquid: fortasse Apollonius citauerat alia verba composita, quę vnicum habebant tenorem; vt ἀναβαίνω, παραβάλλω, vel alia id genus: deinde addiderat, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. vel certe legendum, καὶ τὰ τούτῳ ὅμοια: quæ videlicet sequuntur τὸ ἀποίκου, καταφέροντος. V.16, ὑπὲρ ἂν τῆς ἀκριβείας προὐθήμεθα ἐκθέσθαι. ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπ' ἐνίων μορίων· οὐκ ἔνεστιν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μορίων ἐπιστῆσαι, τῶν προθέσεων μήτε κατὰ παράθεσιν προθετικῶν νοουμένων, μήτε κατὰ σύνθεσιν, ὡς ἐπ' αἰτιωμένων τῶν τῆς εὐθείας ἀπαιτουμένων] hęc vulgata lectio est corruptissima. in qua quia codicum auctoritate destitutus eram, coactus sum confugere ad coniecturas, & nostrã industriolam. suspicor itaq; sic esse legendum; ὑπὲρ ὧν τῆς ἀκριβείας προὐθέμεθα ἐκθέσθαι, καὶ ὑπὲρ ἐνίων μορίων. ἀλλ' ἤδη οὐκ ἔνεστιν ὑπὲρ τῶν τούτων μορίων ἐπιστῆσαι, μήτε κατὰ παράθεσιν προθετικῶν ὄντων, μήτε κατὰ σύνθεσιν, ὡς ἐπ' αἰτιωμένων τῶν τῆς εὐθείας ἀπαιτουμένων. Hæc est mea cõiectura; quę tamen ad superiorem lectionem accedit proxime, parua immutatione facta. nã illud ἀλλ' ἤδη, transpono tantum; sensu (ni fallor) optimo: & pro ἐπὶ lego ὑπὲρ: verbum autem τῶν προθέσεων expungo. est enim glossema, additum (vt puto) in margine ab imperito aliquo, qui voluit explicare illud ὑπὲρ τῶν τοιούτων μορίων: quasi vellet Apollonius intelligere de præpositionibus: ab inepto deinde librario in contextum e margine translatum: quem errorem alter proxime secutus est, vt νοουμένων pro ὄντων adscriptum fuerit, quod ad προθέσεων refertur, non ad μορίων. Hanc igitur emendationẽ secutus, locum conuerti. volui tamen lectorem ea de re monitum.

P.301, v.13, πῶς δέ γε ὑποτακτικὸν τὸ τούτων ἄρθρον, οὐκ αὖ ἀπαλλοῦσι τὸ προκείμενον ὄνομα,

ὄνομα, τοὐναντίον δὲ ἀοριστούμενον κατ' ἀρχὴν τῶν λόγων;] locus etiam iste mendosus est; ex quo sensum commodum elicere nequeas. puto igitur sic esse legendum: πῶς δέ γε ὑποτακτικὸν τὸ τοιοῦτον ἄρθρον ἀπλοῦν, οὐκ ἔχον τὸ προκείμενον ὄνομα, τοὐναντίον δὲ ἀοριστούμενον κατ' ἀρχὴν τοῦ λόγου; quæ lectio perspicua est, & habet sensum commodum & germanum. [In D.c. ceteris intactis, pro οὐκ αὖ ἀπλοῦν ex Sophiani sententia repositum οὐκ ἀναπολοῦν. V.26, in D. c. hæc lectio ex coniectura erat adnotata; ὁμόλογον ἔχουσι τὴν μετάθεσιν, ὅπου τὰ δευτερεύοντα ἢ μεταπτώματα κατὰ τὴν ἀρχήν]

P.302, v.7, ὡς ἐν ἄλλοις μέρεσι] in excusis antea legebatur, ὡς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἐν ἄλλοις μέρ. Ego hæc duo verba, vt superflua, & Apollonii sensum impedientia, prætermisi. [In Dud. quoque codice adnotatum erat, ἴσως ὀβελιστέον τὸ δεύτερον: id est, fortasse τὸ δεύτερον expungendum est. V.16, ad locum de η initiali circumflexo, D.c. adnotat exemplum hoc; vt in ἦ μάλα. Sed videtur horum membrorum alterũ e marginali adnotatione in textum esse intrusum; vt arguit tautologia. sententia sane cohærebit melius, si in marginem reiiciatur periodus hæc; τὸ η, ἐν ἀρχῇ τιθέμενον, καὶ ἐν μέσῃ λέξει, καθὸ περισπᾶται παραπληρωματικῶς]

[P.303, v.22, fortasse rectius, ὑπὲρ ὧν καὶ τῆς διαφορᾶς, de quarum etiam differentia, seu discrimine: vt infra 310, 30: 313, 24. V.21, Portus in exemplaris margine, ex ll.θ posuerat, πέπομφ᾽ εἰς δυνάστην]

P.305, v.10, σύνθεσιν τῶν γενικῶν ἐνδείξαντο] sic legebatur in excusis: in libro manuscripto erat, τῶν γενικῶν ἀνεδείξαντο. nobis neutra lectio probata est. nam Apollonius non agit hic de compositione aut generis, aut casus genitiui; sed de compositione nominatiui & vocatiui. itaq; emendauimus σύνθεσιν ἀνέδειξαν: & paulo inferius, versu 15, clausulam illam, quæ erat transposita, suo loco restituimus; καὶ οὐ μόνον τῇ τῶν τόνων τάξει ἀπολύεται τὰ τῆς συνθέσεως. antea enim in excusis legebatur statim post illa verba, ἐπεὶ καὶ πρά γε συνεφύλαξε τὴν αὐτὴν τάσιν. nos meliore loco eam, i. suo, reposuimus; post ἅμα πλεῖστα.

[P.307, v.7, fortasse rectius Τρύφωνι λέγει: vt omniũ casuum hic proposita sint exempla; datiui, accusatiui, genitiui. V.27, locus ad quem nos remittit Apollonius, is videtur esse qui exstat 64, 1 ■ vbi itidem τόνον legitur pro λόγον. Vise & 10, 11: & 14, 25]

P.308, [v.1, pro μὴ fortasse rectius legem᾽ μὴν, vt mox v.6. vt sensus sit; *non omnibus tamen præponentur, verum iis dumtaxat quæ constructionem earum recipere queant.* V.8, existimabit fortasse aliquis, transpositis consonantibus finalibus legendum esse, καὶ τούτῳ προστίθεται τὸ ς κατὰ τὸ τέλος· οὐ δὲ προσκλείεται μετὰ τὸ ν. vt intelligatur Τίρυς: ea nimirum terminatione qua δὶς, φὶς, & huius generis alia. Sed cum mox sequatur, αὖ ἀπαλλ μέν τοι, rectius cũ Porto vulgatam lectionem retinebimus, & in commatio isto, μετὰ τὸ σ, subaudiemus participium προσθεμένου. vt sensus sit, etsi ν multarum dictionum finalis sit littera, tamen id nullã dictionem cum σ præcedente claudere, sed viceuersa cum σ sequente: ideoq; non Τίρυνν dici, sed viceuersa Τίρυνς: eademque terminatione alia quoque multa ꝓferri apud Argiuos. Agnoscunt porro Τίρυνς istud non modo grammatici recentiores, sed etiam vetustiores, Eustathius, & Stephanus Byzantius in Ἐθνικοῖς: affertúrq;

itidē ἴυμνς: & terminatio ista *νς* frequentissima est etiā apud Latinos, non in participiis tantum, verumetiam in nominibus. Siquis tamen asserat, Argiuæ potius quam communis dialecti eā esse terminationem, non absurde forsan senserit; cū hæc ipsa duo vocabula Τίρυνς & ἔλμυνς etiam sine *ν* proferri posse videantur; vt alia multa in *ας, ις, ες,* & *ους*, consonantem *ν* in recto casu non admittunt, admittunt tamen in obliquis inde flexis. vnde nō absurde aliquis suspicetur, ex perittosyllabo genitiuo μέρμυθος, per transpositionē factū esse isosyllabū nominatiuum μύρινθος, inserta eadem consonante *ν*. Sed hæc satis: v.11, pro ὥστε rectius fort. legemus ὥς γε, *vt quidem, vt sane*] V.16, τὸ προστακτικὸν αὐτοῦ στοιχεῖον] præpositionem intelligit voce illa τοῦ στοιχείου, q̄ compositione verbo additur.

[P.309, v.5, P. videtur legisse ὀνομαστικὰς πτώσεις, dū vertit, *nominatiuos*. nā ὀνοματικὰς sonat potius *nominales*. V.15, ad inclusum commation Portus in marg. addiderat etiam hāc lectionem, συναπτέον δὲ τὰ τοῦ χρήματος]

[P.310, v.28, rectiꝰ συμπαραλάβοιεν]

[P.313, v.20, in loco isto, οὕτω φαμὲν, ὅτι νικῶ σε, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω, si membrorum est connexio & redditio, prius ὅτι pleonasticῶs accipiendū erit, vt cum alibi passim in dictorum citatione formali, tum in Dionis epitome, 269, 19, εἰπὼν ὅτι, Ἡγήσατε ὀλίγον οὕτω κεχαρισμένος. quo sensu ita distinguendus foret locus, οὕτω φαμὲν, ὅτι, Νικῶ σε, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω. aut ambo ista commata erunt absolute intelligenda: quia mox caussalis ὅτι exemplū subiungitur in sequētibus. Lat. t. v. 8, Gr. verbum παρέπεται, qd̄ P. hic vertit *sequitur*, idem alibi reddit *finitima est*. V.23, p *accusatiuū* Gr. vox αἰτιολογικὴν postulat *caussalem*.

[P.314, v.15, si post ὄντων, itidemq; mox post διαλείπεις, cōmaticam hypodiastolen ponas, & ante ὑπὲρ subaudias τούτων seu ἐκείνων: sensus huius appendicis erit; *eamq; ob causam notata sunt velut rationis expertia, vel a Laconica dialecto in ceteras dialectos introducta, ea de quibus in libello De spiritibus egimus accuratius.* V.22, posterior syllaba in εἶεν, qua ratione aspirari possit, nō video: nec scio an verius id cōpetat hortatiuo aduerbio εἶα. Etymologus deriuationem quidem vtriusq; horū tradit; sed de aspiratione nihil meminit. Seq. v. pro τέως P. legit καθώς. sed mutatione haud opus est, nisi in accentu. circūflexe namq; τεῶς scribendum; vt ex Tryphone ac Seleuco tradit Athen. lib. 9, his verbis; τεῶς περισπῶσιν οἱ Ἀττικοὶ κατὰ τὴν τελευταίαν δὲ Διονύσιος καὶ προσπῶσιν. & Eustathius Adnotationib. in Hom. repetit, p. 524 & 1271. apud Etymologū vtriusq; accentus sunt vestigia.]

[P.315, v.17, rectius, transposito verb. ordine, τὸ διὰ παρῆπται, κατὰ συνάρθρωσιν. vt cū alibi, tum v.1. Paulo post, v.19, coniuncte quoq; legi potest ἐπαγγελλόν, vt in marg. παραγγελλόν. Contra, v.32, cum Porti versione rectius diuise legemus δι' ὅτι, vt mox in redditione, διὰ τοῦτο]

[P.316, v.31, in περιεσκοπότος finalis littera genitiui periit, vt finalis littera præpositionis in προσχών & προστάς, a them. προσέχω & προΐσταμαι. vnde coniecerit aliquis, Apollonium scripsisse περισκοπός, vel περισκόος. vt posterior compositionis pars sit non σκοπεῖν, sed κοεῖν: ea forma qua θυοσκόος, ἐξυσκόος, & similia]

[P.317, v.6, si pro inclusa δὲ reponatur ὡς, cohærebit structura. sin δὲ retineatur, v. 8 infinitiue leg. erit ὁμολογεῖν: aut retēto indicatiuo, ὡς vel

ἵνα

ἓν inserendum post ἐνδέχεσθαι ἡμῖν. V. 24, quam κλίσιν Apollon. & hic & in seq. appellat, interpres itidem *inclinatione* & *declinatione* vertit: nostri tẽporis grãmatici vocãt *augmentũ.*]

P. 318, v. 12, παρηνωχλήκασι] sic erat in excusis: nos, sublata παρ syllaba, legimus potius ἠνωχλήκασι. vt aũt sic legẽdũ putaremus, ea nos impulit ratio: Apollonius refutat Tryphonẽ, qui negabat præpositiones quidq̃ ante se habere oportere. affert exempla, quibus probat incrementa non solũ temporis, sed etiam syllabæ, anteire præpositiones: temporis, vt ἐκάθισεν, ἠνωχλήκασι, & ἐκαρπωσάμην: syllabæ, vt κεκάμμυκα, κεκάθικα. iam vero si legamus παρηνωχλήκασι, nihil antecedet πρὸ τῆς præpositionẽ. Alioqui decõpos. παρηνώχλησε legitur apud Demosth. Pro corona. Ibid. ἐκαρπωσάμην] in c. m. s. erat ἐκαρπούμην. sed retinui hãc lectionẽ, vt cõmodiorem. dicimus enim ἠναρπωσάμην, vt κεχρυσωμένην. V. 14, μεμάθηκα] κεκάθικα est in lib. m. sc. eaq; lectio visa est aptior huic loco. nam καθίζω e κατὰ & ἵζω constat: κε aũt syllaba accedit ad pręposìtionem κατὰ ita vt nõ sit amplius ꝓpositio: quod vult ostẽdere Apollonius; vt arguat Tryphonẽ, qui dicebat præpositiones nihil debere ante se habere. V. 15, περιτίμψαιτο] παρέμψαιτο erat antea in impressis. V. 24, μέρος γινομένη τοῦ ὅλου ὀνόματος, παρὸν πρόσεστι] in excusis post illud, τοῦ ὅλου ὀνόματος, deerãt hęc verba, τὸ τοιαῦτα οὐδὲ τὰ ἰδιώματα τῆς προθέσεως ἀναδέξεται: q̃ verba sunt perq̃ necessaria. [Lat. t. v. 30, ad verbũ ita sonant Græca, *quamquã in principio semper composita, vbi cõposita est velut in* κατάδρομος, *transitu in nomen facto, extrinsecus ante se sortita est articulũ*.]

P. 319, v. 10, προσεκλήθηναι] emẽdaui προσκληθῆναι. V. 14, προθέσιν] l. παράθεσιν, optimo sensu. Ibid. mox, ἀλλὰ τοῦ τόνου] lego ἀλλ᾽ οὐδὲ τὰ τοῦ τόνου: sicut erat in m. s. Seq. v. ἀποφαίνοντα] ἀπεμφαίνοντα emendauimus. V. 19, τύπους ὢν τοῖς λόγοις περιέχων δόξει] nos addidimus τις, quod requiri videbatur, περιέχων τις. V. 28, τὸ τε] legi τούτῳ. Seq. v. ὁ αὐτὸς γὰρ τῶν προειρημένων χρόνων ἐπαγγελλόμενος] sic erat in cod. impressis: sed hæc lectio erat mutilata: itaq; addidi λόγος: quia eius fecit mentionẽ paulo superius, cum dixit, ὡς γὰρ λόγῳ παρὰ τὸ γράφω, &c. & emendaui illud ἐπαγγελλόμενος meliore (ni fallor) sensu, sic, ἀπαγγελλόμενος. erit igitur leg. ὁ αὐτὸς γὰρ τῶν προειρημένων χρόνων λόγος ἀπαγγελλόμενος, &c.

P. 320, v. 18, ἰδίᾳ ἄρα εἴη τὸ ἕκαστον χρόνον τῆς συνθέσεως ἀναδέχεσθαι, καθ᾽ ὃ ἕκαστος ῥητὸς ἂν, οὐκ ἐν ἅπαντι διαφόρῳ χρόνῳ σύνθεσιν &c.] sic legebatur in libris impressis: nos emẽdauimus hoc modo; ἰδίᾳ ἄρα εἴη τὸ ἕκαστον χρόνον τῆς σύνθεσιν ἀναδέχεσθαι, καθ᾽ ὃ ἕκαστος ῥητὸς ἂν, σύνθεσιν ἰδίαν ἀπηνέγκατο, &c. sustulimus aũt illud οὐκ ἐν ἅπαντι διαφόρῳ χρόνῳ: quia superfluũ & absurdum iudicauimus. quid. n. absurdius, quã si dicas, quodlibet tempus recipere seorsum compositionẽ, non in quolibet diuerso tẽpore? at si legas ita vt nos emẽdauimus, & verba fluunt, & sensus est optimus. [In D. c. ad vulgatæ lectionis cõma istud, οὐκ ἐν ἅπαντι, adnotatum erat, ἴσως περιττὸν τὸ οὐκ: i. fortasse superfluũ est negatiuũ οὐκ.] V. 24, συγκαταπεπηθήμενοι] lego συγκαταπεπήγμεθα: alioqui pendebit oratio, neq; habebit verbũ quo nitatur illud participium. Ibid. mox, τοῖς ῥήμασι] τοῖς χρήμασιν erat in m. s. exemplari: quam lectionẽ meliorem iudicauimus: itaq; eam reposuimus.

P. 321, v. 9, ὅτι οὐχὶ παραιτέμεναι] antea legebatur παραιτέμενοι: ego emẽdaui παραιτέμεναι: vt referatur ad τὰς προθέσεις. addidi deinde art. τῷ participio ἐσχηματισμένην, quod sequitur: quę additio locum obscurum illustrauit.

P.322,v.7, ὅτι ἐ τὸ καταγράφω ἔνεστιν] in libro manuſcripto erant prætereа hæc verba, ἔνεστιν ἐν εὐθείᾳ πλάσει, καθ' ὃ ἡ παράθεσις τοῦ ἄρθρου πρὸ τῆς προθέσεως δίδοται, ὅτι καὶ τὸ καταγράφω ἔνεστιν: quæ nos, vt perperam e præcedenti periodo repetita, prætermiſimus. volui tamen hoc lectori notum eſſe. [V.12, D.c. vel negatiue legendum videtur μὴ μετέχουσα: vel pro ῥήματος reponendum ὀνόματος] V.24, πάλιν γὰρ οὐδ' ἡ κλητικὴ παράθεσιν ἐπιδέχεται κατὰ τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον] in libro manuſcripto ſequuntur verba quæ deſunt in impreſſis, & tamen ſunt neceſſaria: itaq; ea inſeruimus. ſunt autem hęc; αἵ γε μὴν ὑπόλοιποι πλάσεις, καθ' ὃ ἐξέφυγον τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον. [D.c. ὑπόλοιποι τρεῖς πλάσεις]

P.323.[v.2, particulam καὶ ante παραθέσεως rectius cum Porti verſione expungemus] V.4, ἀλλὰ μὴν ἐ ἐν συνθέσει μόνη τοῦ ἑνὸς τόνου γίνεται· προεγκλυτος] ſic legitur & in excuſis, & in libro manuſcripto. nos emēdauimus, bono ſenſu, & vero; ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν συνθέσει ἡ μονὴ τοῦ ἑνὸς τόνου γίνεται, προεγκλυτὸς, &c. [V.5, rectius plurali numero παναχαιοί: vt Odyſſ. ξ, τύμβον ἐποίησαν παναχαιοί: &, ἀριστῆες παναχαιῶν. niſi forte adiectiue παναχαιός accipiamus, vt antecedens προεγκλυτός] V.12, ἀναβιβάσθη τὸ κάθηται, τὸ ἀνάκειται· τὸ σύνειμι, τὸ σύμφημι, ἐ τὸ σύνοιδα] ſequebatur deinde in codicibus excuſis, κατ' οὐρανόν: quod, quia nullū hic habet locum, ſuſtuli. In libro etiam manuſcripto erant verba quæ ſequuntur; Νέστωρ δ' αὐτὸς ἔφιζεν· ἐν δ' ἄρα σινόεντες οἰσοί: ξυνὸς μεγάλῳ ἀλαλητῷ. quæ quia non faciūt ad rem propoſitam, etiam ipſa prætermiſi: volui tamen lectori iudicium relinquere. illam itaque probaui lectionem, τὸ σύμφημι, ἐ τὸ σύνοιδα, ἐ ἄλλα πλεῖστα. V.15, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων φαμέν τινα συντιθέμενα ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, καί τινα τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου συντηρεῖ] in libro manuſcripto erat τοῦ τόνου, non τοῦ λόγου. quæ lectio eſt vera, & optima: nos emendauimus duas illas voces ἀναβιβάζει & συντηρεῖ, & addita ν, ex indicatiuo fecimus modū infinitum; vt ſit, φαμὲν ἀναβιβάζειν καὶ συντηρεῖν. V.18, τὸ ἢ μεῖζον, ὅτι] in libro manuſcripto non erat particula ὅτι: & merito. impedit enim potius quam adiuuat orationis curſum. V.22, κατέλαβε] emendaui, & pro eo repoſui, κατέβαλε, quod eſt a βάλλω biſyllabo, de quo hic agitur; non a λαμβάνω, quod eſt triſyllabum.

P.324.[v.11, poſt περίειμι Portus in margine adiecerat hoc inſuper exemplū, περιφῶ, περιέφων. quod cum in verſione prætеriuerit, ego quoque omittendum cenſui. V.14, ante καθὼς in Aldina editione legitur ὥσπερ: vnde alia colligitur lectio, hæc, ὥς γε προεῖπομεν. V.24, pro τόνον Portus maluit τόπον, dum vertit, *eandem ſedem occupent*, vt v.1] V.27, σύνθετον οὖν φαμὲν τὸ ἐξ ὀξυτόνου εἰς βαρεῖαν πέσον μετεληλυθός· ἐπὶ τῶν εἰς ος, παίτροφος· παρασύνθετον δὲ, τὸ μὴ ἀναβιβάσαν τὸν τόνον· καθ' ὃ οὐδὲ συνετέθη, τῷ συνθέτῳ ἢ ῥήματι παρέκειτο, τῷ ἐπακούω, τὸ ἀγορῆς ἐπακουόντα ἐόντα] in manuſcripto erant deinde hæc verba, τῷ λυρασιδῶ τὸ λυρασιδὸς, μασωδῶ μασωδός· τὸ σεσημειωμένον τὸ νῦν ὑποστελλομένον, ἀναλογίας προειλήμμεθα ἀναλαβεῖν. vbi mihi neque manuſcriptus, neque codices impreſſi ſatisfaciūt. in libris impreſſis extrema illa verba, τῷ ἐπακούω, τὸ ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα, parum faciunt ad id quod tradere Apollonius intēdit, ſed potius eius præceptis repugnāt. Apollonius enim docet, illa eſſe *compoſita*, quæ ex acuto tenore in grauem tranſeunt in nominibus in ος; vt παίτροφος: *decompoſita* vero, quæ non reiiciunt tenorem, quia cōpoſita non erant,

erant, ſed verbo compoſito adiacebant: vt καταχάφων participiũ, quod adiacet ſuo verbo καταχάφω: recte hucuſque. ſed verba quæ ſequũtur, τῷ ἐπακούω, τὸ ἀγρῆς ἐπακουὸν ἰόντα, non conueniunt cum præceptis Apollonii; quia ἐπακουὸς etſi eſt cõpoſitum, tamen non tranſit ex acuto in grauem, ſed potius ex verbo ἐπακούω, qđ eſt barytonum, hoc eſt grauem tenorem habet, fit oxytonum, quod habet acutum tenorem: neque fit ab ἀκουὸς ἐπάκουος, vt a σοφὸς, πάνσοφος. ergo verba iſta hinc (meo quidem iudicio) ſunt expungẽda in impreſſis codicibus. Sed quid fiet illis quæ leguntur in manuſcripto? Primum poſt πάνσοφος, legitur νεαοιδός: deinde poſt ἐπακουὸν ἰόντα, leguntur hæc, τῷ λυρῳδῶ τὸ λυρῳδὸς· μασῳδῶ, μασῳδός· τῶν σεσημειωμένων τὸ νῦν ὑποστελλομένων, ἀναλογίας περιειλήμμεθα ἀναλαβεῖν. quid (inquam) fiet his verbis, quæ ſunt in manuſcripto? Fateor ingenue me nihil certi de hoc loco poſſe ſtatuere; neque habere remedium quo vulnus iſtud curem, & quo ad ſuam integritatem verba hæc reuocem: afferam tamen meam coniecturam; quæ, ſi verba ſanare nõ poterit, ſaltem verborum ſenſum elicere tentabit. ea ſi viris doctis probabitur, erit quod gaudeam: ſin minus, illud quoque fuerit mihi gratiſſimum, ſi quid ipſi melius protulerint in gratiã & vſum ſtudioſorum. Dixerat Apollonius, *decompoſita* eſſe ea quæ non reiiciunt tenorem; quoniam non ſunt compoſita, ſed verbo compoſito vicina & finitima. addebat deinde (vt ego ſuſpicor) exceptionem nonnullorũ quæ quamquam viderentur eſſe decompoſita, tamen nõ erant; tum quia tenorem non reiiciebãt, tum etiam quia non erant verbo vicina & finitima; vt νεαοιδὸς, λυρῳδὸς, μασῳδός; quæ Grammatici notauerant atq; exceperant: atque adeo iis adiecerant ἐπακουὸς, quamquam habeat verbũ vicinum & finitimum ἐπακούω: ſed tamẽ, quia non reiicit tenorem, ipſum quoque inter excepta numerabãt. Docebat deinde (ni fallor) Apollonius, quî factum fuerit vt nomina iſta excepta ita terminarentur, regula, quæ hic traditur, non ſeruata. Huius rei rationem illam afferebat Apollonius: Secuta ſunt (inquit) analogiã quandam, i. terminationem aliorum nominum, quæ ita cadunt. Hæc eſt mea coniectura de ſenſu ſaltem iſtius loci, qui eſt deprauatiſſimus. ſi quis afferet meliorem, ingentes ei habebo gratias. Quod ad verba attinet, (vt aliquid etiam de his dicam) poterunt hoc modo accõmodari: poſt illa verba, τῷ συνθέτῳ δὲ ῥήματι παρέκειτο, erit fortaſſe legendum, τῶν σεσημειωμένων τὸ νῦν ὑποστελλομένων, τὸ νεαοιδὸς, λυρῳδὸς, μασῳδὸς, ἐπακουὸς, ἀγρῆς ἐπακουὸν ἰόντα.

P. 325, v. 3, ἀναδέδεκται, καὶ παρακείμενα ἔξεστι καὶ πάρεστιν] ἀναδέδεκται, παρακείμενα τῷ ἔξεστι καὶ πάρεστιν. ſic emendauimus verba ſuperiora. [Idem Portus in margine pro vulg. καὶ παρακείμενα repoſuerat etiam hanc lectionem, τὰ παρακείμενα] V. 9, πάρεστι τὸ φιλολογεῖν, παρὸν τὸ φιλολογεῖν] in codice manuſcripto ſequebatur, ἔξεστι καθεύδειν, ἐξὸν καθεύδειν. hoc exemplum deſiderabatur: quare in mea verſione addidi: ordinem tantum exemplorum immutaui; vt reſponderent ordini inſcriptionis huius capitis, περὶ τοῦ ἐξὸν καὶ παρόν. V. 12, τὴν ἐν ὀρθῷ] τῷ ὀρθῷ erat in libro manuſcripto: quod omnino reponendum eſt. [V. 15, vulg. l. habent, ὁμολογῶ δὴ σοὶ ταῖς κ. Sophianus legit ὁμολόγως δὴ σοῦ. V. 19, pro σοῦ in Dudithii cod. le-

gitur negatiuum οὐκ: parum apte.]

[P. 326, v. 4, vulg. l. τὸ ἀναγινώσκον, καὶ τὸ ἀναγινώσκοντα: quorum posterius legitur etiam in Porti versione, & mox v. 11. In D.c. finali syllabæ τα superscriptâ ται, vtraq; scriptura expressa est, ἀναγινώσκοντα, & ἀναγινώσκονται. V. 16, caput ι, & quæ sequuntur, in vulg. ed. omissa, a Porto e vet. libro sunt addita]

P. 328, [v. 1, post ὁ βίαιον, Porti versio addit conclusiuam οὖν, *ergo*. V. 5, inclusum ὄντα inseruit idẽ Portus. In D. c. adnotata Sophiani lectio hæc; ἐπιχωρίας ἐννοίας ἐστὶ παρεμφαντικὰ, χρονικῆς δὲ τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου συντ] V. 6, ἔχοντες καὶ τοῦ τοιούτου λόγου] mendose sic legitur: fortasse λόγον est scribẽdum. sensus tamen Apollonii facile apparet. [V. 15, fortasse rectius χρονικῆς ἐμφάσεως: vt paulo ante, v. 11. V. 19, in D.c. adnotatũ, fortasse superfluum esse commation istud, τῆς συντάξεως ἀποστήσεται: & mox legendum esse, τῷ γὰρ λόγῳ τῶν εἰρ. φωνῶν]

P. 329, [v. 3, forsan leg. οὕτω γὰρ τὸ, Κεῖτ' ἀπομηνίσας. Sophianus quoque aliquid hic deesse adnotauit] V. 7, κῷ τοξότας Ἡρακλέης κάλλιθ' ὕπαυλεν] hoc exemplum, & duo quæ sequuntur, sunt admodum deprauata: nec memini me legisse quidquam tale apud quemquam auctorem. itaque nihil mutaui, tantisper dum aliquid occurrat melius. [In D.c. nulla est discrepãtia: nisi quod ἀπηγήσατο scriptum, σ pro ν. Dorica porro tenuatio est in κῷ & κά, pro χῷ & χά, per contractionem ex καὶ ὁ, & καὶ ἁ. Lat. t. v. 27, sic ad verbum sonant Græca; *Eadem ratio etiam in* ὅπως, *& in* ἵνα, *ad locale aduerbium*. vt postremum commation ad ἵνα tantum pertinere videatur. nam ὅπως, cum aduerbium est, non loci, sed qualitatis significationem habet] V. 21, εἶτα τὸν χοιρεάγχαν] hoc exemplum, vnde sumptum fuerit, plane ignoro: nec possum diuinare quid sibi velit vox illa τὸν χοιρεάγχαν. [Herculem fortasse significat, qui porcum Erymanthium strangulauit]

[P. 330, v. 1, Portus videtur maluisse ἐπίζευξιν, dum vertit, *vt cum loci nomine iungantur*]

[P. 332, v. 4, fortasse congruentius ἐφ' ἑῶ, accus. casu; vt mox v. 8]

[P. 334, v. 24, in postremo isto loco, ἀδραιν τόδε πολιν, subaudiẽdum ἔλαβε δέμας, aut simile quidpiã. Sunt autem τῶν Ἰώνων posteriora illa, quæ in ιν seu ιν terminantur, Ionicæ magis quam cõmunis dialecti propria]

[P. 335, v. 9, vocẽ Ἐριχθονίδαι Portus suspicatur irreptitiam esse: quippe quæ nihil faciat ad rem propositam. germana vox erit, si per syncopen τοῦ α poetice vsurpatã intelligamus pro Ἐριχθονιάδαι, *Erichthonii nepotes*: sicut Δευκαλίδης paulum diuersa syncope pro Δευκαλιωνίδης a poetis vsurpatur. In præcedentibus dũ syncopen esse dicit τοῦ α, integra esse innuit, ἀπομέγαρον, ἔδανον, πίκανον, δακάρυον. V. 12, fortasse rectius ὡς δὲ, cum accẽtu videlicet; pro οὕτως, *sic*. Forsan etiã totus locus ita legẽdus plenius; ὡς δὲ καὶ παρὰ τὸ δόρυ ἡ δουρὸς γενικὴ, ἐπὶ φαμὲν δόρυος δουρὸς, ὡς γόνυος γουνός: transposito nempe υ. In sequẽtibus, v. 16, aduerbium præcedenti ἐξαίφνης finitimum, est ἄφνω: per metaplasmum scilicet ex ἀφανῶς factum; vt ἐξαίφνης paulo ante factum dicit ex ἐξ ἀφανοῦς: alibi autem ex ἐξαπίνης, 14, 19]

[P. 336, v. 17, dum extrito σ, tenotis sedem mutatam tradit, significat regulam postulasse διασεσείς, ἐργασείς. Lat. tex. v. 7, ita etiam reddi Græca possunt; *sicuti* ῥίμφα, μάλα, *ἄψα, & alia, quæ iisdem grauantur*]

IN

IN PROCLI ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΙΑΝ γραμματικὴν Notationes Friderici Sylburgii.

Stephani exemplar, e quo meum me descripsisse supra sum præfatus, cum duobus veteribus codicib. collatum erat; quorum alter, cū Schotti editione cōsonat; alter, ab ea non paucis in locis discrepat. Ad quas diuersitates qđ attinet, quæ Schotti editioni deerant, ea inde suppleui; vncis, vt discerni possent, inclusa: quæ vero diuersam scripturam habebant, pleraque omnia in marginem retuli. Itaque hic ea tantum attingentur, quæ marginis angustia capere istic nō poterat. Principio igitur, Stephani codicum alter, hoc habet initium; Ἀνεγν[illegible] τοῦ ἐπιγραφομένου βιβλίου Πρόκλου χρ[illegible]μαθείας γραμματικῆς. ἔστι δὲ τὸ βιβλίον εἰς τέσσαρας διῃρημένον λόγους. λέξις μὲν ἐν τῷ πρώτῳ, ὡς αἱ αὐταί εἰσιν δρ. & quæ sequuntur. Et exordio huic præfixus numerus λδ', XXXIIII: forsan Photianæ collectionis ordinem significās: hoc sensu; *Trigesima quarta collectio, excerpta est ex eo Procli libro, qui* Χρηστομαθία γραμματικὴ *inscribitur.* nam Photii Bibliotheca (ea enim libri est inscriptio) ex CXC scriptoribus congesta est; vt e catalogo, quem ad me Schottus misit, numerando cognoscitur. Præterea in Stephani exemplaris margine adnotatū, in Indice Bibliothecæ Photianæ, pro Πρόκλου χρηστομαθείας γρ. legi Πρόκλου πολυμαθείας γρ. quę lectio & ipsa ferri potest: quia verum grammaticum πολυΐστορα & fere πανίστορα esse oportet: cum videlicet qui cum laude, veterum scriptorum enarrationem profiteri velit. χρηστομαθείας autem vocabulum probat is libellus, qui Χρηστομάθειαι ἐκ τῶν Στράβωνος γεωγραφικῶν inscribitur. videnturque eo nomine significari Vtiliores doctrinæ ex auctorib. excerptę; hoc est, Notatu digniora cuiusq; scriptoris capita; quę alibi generalius ἐκλογαὶ nominātur. Lat. r. v. 28, ita sonant Gr. *Florida vero separatim per se non est dicendi figura; sed, antedictis mista, cum eis simul effertur: conuenit autem locorum, pratorum, lucorumq; descriptionibus. Qui vero a memoratis dicendi formis aberrarūt, a grandi ad duram elatamque; a tenui, ad humilem; a media, ad otiosam & exsolutam deflexerunt.*

P. 340, v. 14, fort. leg. τὸ ἐκ τῶν ἑξαμέτρων, *quod hexametris constat.* V. 19, rectius cum articulo Steph. c. alter, τὴν ποιητικὴν, vt seq. v. τὴν ῥήτορα. Lat. t. v. 1, ita sonant Gr. *Præcipit autem & de Poematis diiudicatione: vbi* ἤθους *&* πάθους *tradit differentiam: poeticesq; aliud narratiuum esse genus; aliud, imitatiuum.* V. 21, *Fuisse autem epicos poetas præstantissimos, Homerum, Hesiodum, Pisandrum, Panyasin, Antimachum. persequiturq; horum, quoad eius fieri potest, & genus ac patriam, & quasdam actiones particulares.* Sequentia etiam ita verti possunt; *Differit vero & de Epico, quem vocant, cyclo: ordiri eum ex Cœli & Terræ, quam fabulatur, commistione; e qua tres ei filios centimanos, & tres gignunt cyclopas: (percenset*

autem de Diis cū alia Græcorum fabulis prodita, tum si quid etiam ad historiæ veritatem de iis alicubi memoratur) & terminari eundem cyclum epicum, e diuersis poetis completū, vsq; ad Vlyssis exscensionem in Ithacam.

P.341, v. 19, in altero Stephani codice, Κύπρια scriptum, accentu gemino, in prima pariter & secunda. qua duplicatione alibi quoq; notari solent ambigua; & accentus variationē hic probant quę mox sequuntur. Lat.t v.10, ad Græci loci interpolationem ita conformāda erit versio; *Memorat porro & nomina & patrias eorum qui Epicū cyclum pertexuerunt. Sed & de Cypriis quibusdā poematiis memorat: eaq; alios ad Stasinum Cyprium referre ait, alios Hegesia Salaminio adscribere: quosdā Homero tribuere; qui ea Stasino pro filia dederit; & a Stasini patria, opus id appellatū esse* CYPRIA. *sed huic rationi non astipulatur scriptor.* τίθεσθαι autem pro *assentiri*, frequēs est etiam apud Zosimum.

P. 342, v.12, in Steph. exemplari hac distinctione legitur locus; ἐπεὶ δέ τινες ἐπλεόνασαν ἐν τῇ κακολογίαις τὸ μέτρον, ἐκεῖθεν τὸ ἰαμβίζειν εἰς τὸ ὑβρίζειν ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐκπεσεῖν. V.41, congruentius ἐπινίκια: vel potius ἐπινίκιον, s. ὕμνον: vt infra 346, 1. Lat. t.v. 5, ita potius sonant Gr. *Hanc ferunt, Cerere ob filiæ raptum mœrente, ad eam, circa Eleusinem saxo cuidam, quod nunc* ἀγέλαστον *(i. risus expers) dicitur, insidentem accessisse; ludibriisque quibusdam deam ad risum induxisse. Videtur autem Iambus olim quidem ad laudatorias æque ac vituperatorias scriptiones fuisse adhibitus: postquam vero quidam ad maledicta frequētius id metrum vsurparunt, exinde* ἰαμβίζειν *ad probra consuetudine recidisse; quēadm. a comicis Comœdiis dictū.*

P.345, v.11, in marginali lectione, alter Stephani codex habet ὑπομνημόνια quę scriptura quoniam contrarium quendam sensum habet, ego ex Etymologo ὑπόμενον reposui: quamquam aptius fortassis ὑπόμνημον. V. 20, alter Stephani codex habet, αὐτῶν ἀκούειν χαρέντων, Ὕμνος προσῳδίου, Ὕμνος ἐγκωμίου, Ὕμνος παιᾶνος: absolute scilicet positis titulis. προσῳδίου autem etsi vnanimi consensu per ω habent exemplaria, auctorem tamen προσόδιον per omicron scripsisse innuit etymologia quæ mox sequitur, v.22. Lat.t.v.15, ad alteram lectionem Græcam Latina sic conformari poterunt; *Vocabant autem in vniuersum omnia quæ in virtute præditos scribebantur, Hymnos: eamque ob rem Prosodion, & cetera supradicta, discriminis causa videntur nominasse, vt ab hymno ea distinguerent, velut species a genere. Etenim audire licet qui scribant, Hymnus prosodii, Hymnus encomii, Hymnus peanis, & similia.*

P. 344, v.14, pro νόμιμος alibi legitur νόμος: cuius vocabuli varias rationes e Græcis pariter & Latinis auctoribus affert Giraldus in Deorum historia. Lat.t.v.12, ita sonāt Gr. *Nomos autem, cum in Apollinem scribitur, tum denominationem ab eo habet. Nomius enim Apollo cognominatus est. nam cum antiqui, choris cōstitutis, ad tibiam lyramve nomon canerent, Chrysothemis Cretēsis primus, decoro amictu induto, citharaq; sumpta, ad Apollinis imitationem nomon solus cecinit.*

P. 345, v. 4, inclusum θεῶν alter Stephani codex agnoscit, alter pro eo vacuū habet spatiū, vt & Schotti editio: Schottus ipse legit ἠθεῶν, vt supra 340, 3. V.10, etsi cum masc. τὸ Φρύγιον καὶ ὑποφρύγιον subaudiri poteſt

test ῥυθμόν: fortassis tamen rectius fœm.gen.legemus τῆς φρ. subaudito e præcedentibus ἁρμονίας vocabulo. Lat. t. vltimo versu rectius *Pyrricham*, vel *Pyrrichen*: vnde apud Vlpianum *Pyrricharii*.

P.346, v.31, Schottus mauult *προσκαταφώνησιν, acclamationem*.

Lat.t v.8, interpolata Græca ita sonant; *Dictum vero σκολιὸν, non, vt quibusdam placuit, per antiphrasin: (qua enim per antiphrasin dicuntur, plerumq, ad faustas appellationes tendũt; non in sinistrum traducunt voces fauorabiles) sed quod, praoccupatis iam sensuum instrumentis, exsolutisq, vino auditoribus* -

P.347, Lat.t.v.14, ita sonant Gr. interpolata; *sub qua etiam Daphnephorica, velut subgenus, cadunt. Lauros enim in Bœotia nono quoq, anno in Apollinis fana inferentes sacerdotes, hymnis eum per virgineos choros celebrabant; hac ex causa. Æolensium quotquot Arnen & cetera istic loca habitabant; ex oraculo inde motis sedibus, Thebas obsidebant ac vastabãt, que ante a Pelasgis tenebãtur. Cum instaret igitur Apollinis festum, quod vtrisq, erat commune, pacti sunt inducias.* V.28, πανοπλίαν reddere possumus etiam *solidã armaturam*, seu *armaturam toti corpori tegendo factam*.

P.348, v.19, κόπω non satis clare legebatur in altero Stephani codice: nec κωπὼ, quod in altero est, euidentem habet nominis rationem. V.27, *Ismenii* Apollinis meminit etiam Giraldus in Deorum historia: sed χαλαξίν siue χαλαζίν nulla ibi mẽtio quamquam illud, a lacteo candore; hoc, a grandinis immissione tribui ei potuit. nam vt lacteũ candorem, ita & grandines interdum spargit: & ἑκηβόλος atque ἑκατηβελέτης cum aliis, tum hac ipsa de causa dictus videri potest.

P.349, v.5, ita sonant Gr. interpolata; *Visum igitur ipsis, impiorum facinorum maximum fore, si vatem, qua reddidisset ipsis oraculum, interficerent: atque interfecerunt. Ibi qua circa templum erant sacerdotii collegæ, cædis pœnas de Thebanis reposcebant.* V.16, *euasere Thebani. Post, agnito quod ab oraculo eis imperatum erat, tripodem vnum ex iis qui sacri erant in Bœotia, asportantes, ac velut sacrilegi occultantes, Dodonam submiserunt.* V.23, *Chori duo iuuenes, muliebri cultu ornati, vitis gestantes palmitem vegetis botris refertum, (ὄσχω id vocabant; a quo & carmini nomen inditum) festum auspicabantur.*

P.350, v.22, post ἐπιμελείας subaudiendum ἔχει, aut aliud huiusmodi verbum. V.27, post clausulam huius ἐκλογῆς, in altero Stephani codice nihil vacabat: in altero vacabat pagina integra; deinde sequebatur, Ἀνεγνώσθη τοῦ ἁγίου Μεθοδίου ἐπισκόπου Imperfectam sane hanc ἐκλογὴν esse id declarat, quod cum Procli χρηστομάθεια γραμματικὴ in quatuor λόγους diuisa dicatur initio, hic duorum dumtaxat summa exposita esse perhibetur. Nisi forte pro δύο Photius scripsit δὴ, *ergo*. Lat.t.v.10, ita sonant Gr. *quiq, ex his alterum anteuertisset, gustabat e quintuplici (qua dicebatur) phiala; que oleo, vino, melle, caseo, & farina bordeacea temperabatur.*

Atque hæc obiter a nobis obseruata sunt. Quod superest, doctos rogo, vt hæc æqui bonique consulant; & quæ nos fugerint, vel ipsi suppleant, vel nobiscum communicent.

INDEX VERBORVM ET FORMVLARVM NOTATV DIGNIORVM, QVÆ AB *Apollonio & Proclo vel explicantur, vel vsurpantur.*

IN hoc Indice priores quæque notæ numerales, paginas designant; posteriores, paginæ cuiusque versus indicant. Scripturæ compendia, *c*, compositum; *d*, deriuatum notat: *ἀ*, *ἀνωμαλίαν*; *f*, figurationem seu metaplasmum significat, a communi scilicet regula deflectentem. Maiusculis litteris A, Æ, D, I, dialecti denotantur, Attica, Æolica, Dorica, Ionica: vt item *p*, poetica figuratio indicatur. Diuisionis nota - præmissa, finem dictionis; postposita, initium; vtrimque posita, medium significat. Ceteræ abbreuiaturæ tales plerumq; sunt, vt facile absq; monitore possint intelligi.

εἰ ἀνα-

ἐκεῖμ-

ἐπίτε-

proprii

σημ

T.

φερίσεως

INDEX

INDEX RERVM AC VERBORVM IN APOLLONIO ET PROCLO

præ ceteris memorabilium.

Huius quoq; Indicis numeri ad Græcum textum accommodati sunt. Auctorum tamen loca, Homeri nempe, & ceterorum poetarum, non in Græci, sed in Latini textus margine quærenda sunt. Ex adnotationibus pauca huc relata.

cam

Deriuatio

¶Od.

Sylbur-

Sylburgius lectori S.

Ex Prisciano, Donato, Linacro, & aliis grammaticis Latinis, Portus adnotarat quæ sibi ad Apollonii versionem profutura existimauerat. Ea quoque, alphabeti ferre digesta, hic repræsentare voluimus, ne te aliqua notationum eius parte defraudasse videremur. Tu ea boni consule, ac vale.

Aduerbiis præpositiones nō addi separatim: Donat. in Hecyram, 497

Æoles cōuertere aspirationem in bigamma u, vel in s: Prisc. lib. x I I I, 480, 12

Affectus] & persona cum numero, quando affectus animi definit: Pr 276

Apollonius summus auctor artis grammaticæ: Prisc. 332, 15. Apollonius cœpit verbi cōstructionem exponere ab infinitiuo: Pr. 657, 18

Auctoritas: Prisc. 335, 10. auctoritas doctissimorū: Pr. 316, 19

Casus esse vocabulorū formas; quia in aliam atque aliam cadunt effigiem: Festus. Casus obliquos pronominum apud Latinos esse absolutos: 562, 29 Casus absoluti sunt, quibus licet & sine discretione aliarum personarum vti, & cum discretione: 563, 2

in Compositione plus valere eam partem quæ in fine est. Prisc. 462, 19

Contrarietas accommodatiua: Prisc. 501, 1

Declinationis similitudinē non omnimodo coniungere vel discernere partes orationis inter se, sed vim ipsius significationis: Prisc. lib. x I I I, 483, 10

Demonstrationem interrogationi redditam, ostendere primam cognitionem: Prisc. lib. x I I, 446, 447

nullum Genitiuum, qui non ex nominatiuo fit conuenienter declinatus, posse numerum pluralem nominatiuo consequentem exhibere: declinatum enim a nominatiuo congrue, huic condeclinare tam casus quam numeros consequentes: 586, 23 [& Apollon. 107, 19]

Nomen & verbum solas esse partes orationis; cetera vero, adminicula, vel iuncturas earū; quomodo nauium partes sunt tabulæ & trabes. cetera autem, id est cera, stuppa, claui, & similia, vincula & cōiugationes partium nauis, hoc est tabularum & trabium; non partes nauis dicuntur: Prisc. lib. x I, 422, 1. nomina propria non esse naturaliter per se mobilia: sed nasci ex sese: Prisc. lib. v I I I, 313, 7. nomina mobilia vocat Prisc. τὰ κλινόμενα. lib. x I I, 448, 23. ergo τὰ ἄκλιτα erunt immobilia. nomina τριγενῆ vocat Priscianus mobilia: lib. I I I I, 129, 10. [proprie τριγενῆ sunt triplici genere mobilia; i. quæ per tria moueri genera possunt: vt καλός, καλή, καλόν: ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ, & similia] nomina possessiua non solere adiungi ascēdentibus: vt Hectoreus pater non dicimus, frater, vel seruus dicimus: Prisc. l. x I I, 456, in fine

casum Nominatiuum esse primam positionem nominum, quæ ab ipsa natura videtur esse prolata: 316, 13. nominatiuum esse infinitum in tertia persona: nisi excepta fiat actio: quia tertiæ personæ sunt innumerabiles: 561, 2. nominatiuos non recipere præpositiones per appositionem; quia per intransitiuam dicuntur elocutionem: 496, 9. nominatiuū recipere compositionem, quæ per omnes obliquos manet: 496, 7

Numerum pluralem nominum esse infinitum; nisi adiungas ei vel nomen, vel pronomen: 445, 14

Partes orationis, significātes qualitatem, Pronomina esse non posse: Pr. 463, 9

Participium, iuxta nomen, loco verbi fungi; iuxta verbum, loco nominis; *faciens eloquentem* pro, qui facit eloquentem: *laudo legentem* pro, laudo lectorem: Prisc. lib. x V I I, 601, 7. participia tam nominum quam verborum sibi defendere structurā: & verborum cōstructionem seruare, cum vel absoluta, vel transitiua sunt ad alia casualia, quibus ad consequentiam verbi coniunguntur: absoluta, vt, *spirans viuo*; *ambulans cogito*: quia *spiro* & *ambulo* absoluta sunt: transitiua, vt, *miserens tui*, *nocens tibi*, *laudans te*, *potiens illa re*: se-

Græca etiam quædam a Porto adnotata erant; sed perpauca. Attamen & ipsa hic ordine adnotare libuit; ne vel minimam adnotationum particulam prætermisisse videremur.

ANOMALIÆ GRAMMATICÆ IN APOLLONIO CVRSIM NOTATÆ:
ad Dauidem Hæschelium virum doctiss.

Vt in Pausania grãmaticas quasdam ἀνωμαλίας annotarã, sic in Dionysio etiam Halicarnasseo, & nuper in Augustæ historiæ scriptoribus, idem facere constitueram. Sed in ἔργοις absoluendis ita premebar temporis angustia, vt πάρεργα hæc omnino prætermittere cogerer. Itaque in aliud tempus ea distuli: præsertim cum tantus eorum esset numerus, vt pene in iustæ magnitudinis libellum diffundi possent. Interea cum in Apollonii editione aliquanto plus esset otii, parum tamen spatii, breuiter hic exponendas censui quæ in eo se obiter obtulerant anomaliæ. Eas notationes tibi dicare placuit, Hœscheli: quippe qui crebrius mecum, quam familiarium vllus, de rebus grammaticis agere soleas. Tu æquo animo lege; quæque ad examen reuocanda vel addenda videbuntur, libere mone. Quod si alii etiam amici sibi tecum velint esse commune, pares eis a me debebuntur gratiæ. Vale.

De *datiuo plurali perittosyllaborũ nominum*, hæc traditur a grammaticis regula; tantam eius esse debere in penultima quantitatem, quanta est datiui singularis. In iis ergo quæ εντι & οντι finiũt datiuo singulari, post abiectas litteras ν & τ, terminationem generalem σι ad ε penultimæ adsciscere ι, ad ο adsciscere υ Secundum hanc regulam igitur a φωνήεις φωνήεντος φωνήεντι, pluralis datiuus esse debebat φωνῆσι. apud Apollonium tamen & Veneta & Florentina editio constanter habent φωνήεσι, quatuor in locis; itidemque Palatinus codex m.s. 13,2,5.

Adiectiua composita in ος flexionis isosyllaba, plerumq; communi genere vsurpantur: vt πάμπολλος εὐγένεια, & similia. *Sed hic τριχῶς quoq; vsurpantur*, i. triplici motione; vt declarat πάμπολλαι 11,15. De quo vocabulo hoc insuper notandũ, in Porti chartis m.s. πάμπολος legi, 365,40; vno videlicet λ: sicut etiã in Palatino cod. m.s. 11,15, prius πάμπολαι scriptũ erat, deinde superne adscriptũ alterũ λ; vel ad corrigẽdam scripturã priorẽ, vel ad duplicem scripturam indicãdam. *Longe insolentior est superlatiuorum compositorum in communi genere vsurpatio:* vt ἀσελγέστατοι αἰτιωμίαι 118,7. cuius vsurpationis etsi exemplum exstat etiam in Dionis Epitome Xiphiliniana, 285,9, αἱ περικαλλέστατοι ϗ ἐκφανέστατοι δοῦλαι: vereor tamen ne talia potius librariorum incuriæ quam auctorum voluntati sint adscribenda.

In *Comparatiuis* ίστερος pro ώτερος *Ionum & Atticorum putatur terminatio:* vt πιθανίστερος 333,31: quemadmodum ἀφθονέστερος apud Eupolim, ἀπονίστερον apud Pindarum.

In verborum modis Imperatiuus ante Optatiuum vulgo ponitur: ab Apollonio autem postponitur, cum alibi, tum 36,27: 208,2: 269,7. Quamobrem in loco illo 274,7, ἐν ἐλεγκτικῇ ἀποφάσει, ἢ εὐκτικῇ, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων, commation istud ἢ εὐκτικῇ, a Porto additum 376,31, rectius fortassis omitti potuisset. Cui coniecturæ si quis opponat locum qui est 207,28; vbi Optatiuo præponitur Imperatiuus; respondeo, modos ibi retrogrado potius

do potius quam recto enumerari ordine; quoniam ibi ab infinitiuo ad indicatiuum fit regressio. vt Apollonius in modorũ legitima collocatione Indicatiuo Subiunctiuũ, & huic deinde Optatiuum, Imperatiuum & Infinitiuũ subiunxisse videatur: quod cum ex aliis locis potest colligi, tum ex lib. III, c. XXIX; vbi quanta Indicatiui & Subiunctiui modi sit affinitas, & quanta ceterorum ab eis discrepantia, prolixe ostenditur.

Passiui generis verba pro actiuis vsurpari negat Apollonius 211, 3: nominatim ἐπείσθην nõ vsurpari pro act. ἔπεισα. tamen ποιεῖσθαι & πεποιῆσθαι, itemque χρῆσθαι & κεχρῆσθαι, promiscue tam actiua quam passiua significatione vsurpari, ab Atticis præsertim, cum alii lexicographi adnotarũt, tum Index etiam noster ostendit in Augustæ historiæ scriptoribus: vt 188, 41, διπλῶ ὀρεχγίδα ἐπεποίητο: & 601, 22, οἷς τοῖς ὅπλοις κεχείρωτο. Sed in aoristo raram esse talem vsurpationem, facile crediderim: & sicubi repetiatur, esse παρὰ τὴν διαθετικὴν φύσιν, vt Apollonius ibidem innuit. *Media vero & actiue & passiue vsurpari*, vt verbis tradit idem Apollonius 210, 16; sic reipsa confirmat, cum εἰρήσεται, ἀποδείξεται, λύσει), εἰρήσεται, passiua significatione vsurpat: vt item διοικήσεται & ὑποτάξονται ab Herodiano Apollonii filio passiue vsurpari memini.

Augmentum syllabicũ plusquam perfecto passim tribuit Apollonius: vt nominatim 31, 12, συνειλήχει. Ab Augustæ historiæ scriptoribus *contra passim negligi*, etiam ab Herodiano Apollonii filio, multis probare excẽplis possem: sed præter illud quod paulo ante ex Herodiano attuli, οἷς τοῖς ὅπλοις κεχείρωτο, hæc duo eiusdem sufficiant; 579, 13, πόθεν τοῦ πλήθει ἐμπεποίηκει: & 496, 38, καὶ ἐπικεχείρητο φρουρᾷ. Sed quid de hoc dicemus apud Apollonium nostrum 20, 33, κατειλέχθη μετὰ τὸ ῥῆμα, etiam in Palatino codice m. s. Id augmentum ι ab Apollonio vsurpatum esse vix mihi persuadere possum: quum Attice illud pro λι & μι vsurpari, in perfectis scilicet & plusquamperfectis præteritis, vnanimus sit grammaticorum consensus. vt verear ne perperam a librariis substitutum sit pro ε.

In contractis disyllabis primæ coniugationis, tertiam singularem sæpe incontracte vsurpat; vt δέεται 80, 18: 124, 16: προσδέει) 75, 11: itidemque in imperf. ἐδέετο 47, 25: 160, 4: (sicut etiam in Augustæ historiæ scriptorib. παραῤῥέει, διαπλέει, ἐπιχέει: & in imperf. συμπαρέθει, κατέχει) & tamen δεῖ, πλεῖ, & pass. δεῖσθαι, πνεῖσθαι 236, 27, 29.

Verborum in μι primæ coniugationis, tertia pluralis communiter exit in ᾶσι. pro qua etiamsi sæpius Ionice & Attice vsurpetur ιᾶσι, Apollonius tamen cum communi dialecto μεταπιθεῖσι maluit 140, 14. idem tamen & προστιθέασι dicit 133, 11.

In syntaxi Atticismus vulgo appellatur, cum nomini plurali neutro adiungitur verbũ singulare. Apollonius Bœotismũ vocat 223, 4; & cõmuni syntaxeως forma minus congruentẽ esse docet 223, 28. Licet porro cõmuni structura sæpe vtatur, cum alibi, tum 228, 1: tamẽ & Atticismum siue Bœotismum sequitur. vtriusq; syntaxeως exempla in vno eodemque loquendi genere leguntur 40, 15, & 44, 3: nimirum οἰκείωσιν ὑποδείγματα, & οἰκεῖα ὑποδείγματα.

Pleonasmi species est cum aduerbia intensiua superlatiuis addit; vt πάνυ ἀκριβέστατος, πάνυ ἀσελγέστατοι. cuius generis exempla notaui etiã in Augustæ

Kk 3

historiæ scriptoribus, sex circiter. Sed in notis incessionis gratia id si ti docet id. in Apollonius, cum comparatiuis μᾶλλον addi scribit ad in endendam eorum potestatem, 123,28: 245,32.

Αντιμέρεια est, cũ pro aduerbiis vsurpantur nomina: vt 68,32, ἡ συνήθης ἐπιταγμένη *pro* συνήθως: *&* 198,32, ὁ καρτερός ἐπιτονθείς, *pro* καρτερὸν, *non* ως.

Accen. n varians ἀδίκως *&* ἐνδικως: ἀδίκως *&* ἀδίκως: (vt item in Augustæ historiæ scriptoribus ὑπέρδεξιος & ὑπερδέξιος) cuius variationis rationem exponit Apollonius cum alibi, tum 305,12: 323,1,4: 324,23. In primis autem quas ἐγκλινομένων & ὀρθοτονουμένων tradit regulas, parum obseruatę sunt in vulgatis editionibus; cum quibus & nos alucinati sumus interdũ. Pro Æolico certe ἄμμι 134, 32, retracto accentu scribendum videtur ἄμμι, vt ἡμῶν 140,15: ἄμμι 364,5: ὔμμι 125,12. atque adeo Æoles tenorem in talibus retrahere, diserte docet Apollonius 125,14: & 57,16.

Spir tum mutari tradit in Ionica epenthesi τ̃ υ, in ὕλος & ὔρος, pro communib. ὅλος & ὅρος, 117,21. *Sic in Doricu synalœphis* κᾶ & κῶ, pro χὰ & χὼ, ex incontractis ϗ ἁ, ϗ ὁ, 329,7. *Similiter etiam in Ionice dissolutis pronominibus*, vt ἕου *&* ἕυ. pro οὗ & οἷ: *itemq; in verbis*, ἱείρων & ἵσχω, *pro* ὑείρων & ἔχω, 135,3. *Quod idem in reduplicatis fieri volun. grammatici*; vt in ἑπτώμακα pro ἑπώμακα, ἀφαίρημα pro ἀφαίρημα: itidemque in ἱκαλίζω pro ἰκαλίζω. Passim tamen vt ἑου & ἑοι, sic etiam ἑῖον, ἑώρων, & similia, cum aspiratione leguntur etiam apud ipsum Apollonium.

Forsan etiam ad Porti adnotationem 365,6, in fine addi potest; cum & m.s. codex, & Apollonius ipse in Homeri versu agnoscant ἑῖο, legendum videri, αἰτεῖ δ' οἰωνὸν ἑὸν ἄγγελον. vt ἑὸν ibi primum accipiatur pronominaliter, *pete a Ioue alitem, nuntium suum*; vt a Virgilio quoque aquila *Iouis ales* appellatur: deinde nominaliter, vel pro ἑκὼν, *citum*, ab ἕω *s. u* ἵημι, *mitto*: vel pro ἀγαθὸν ab ἵημι, *appeto*.

In Sapphonis loco 288,8, ἡ νεῖδας ἐστὶ, exiſtimau- rit fortasse aliquis Nossidæ seu Noessidæ poetriã innui. sed refragatur G raldus; qui ex Eusebio & aliis chronographis tradit, Sapphonem floruisse Olympiade XLV, Alyattis Lydi temporibus: Nossidem vero, post Telesillam & Praxillam; quæ Olympiade LXXVII claruisse memorantur.

Atque hæc obiter a me obseruata sunt, Hœschelii. Tu, & quibus plus datur otii, plura grauioraque notare poteritis. Interea hæc qualiscumque reip. per nos nauata esto opera.

CORRI-

Corrigenda.

P.45,v.12,scr. ἴασι, expuncto ν. P.53,v.21, tolle distinctionem post πε-ριχαρής). P.57,v.24, post ὅτι periodicam distinctionem ponit Portus. Ibidem mox scr. τῆς ψυχῆς. P.103,v.27, post φαίνει pone punctū suspensum. P.112,v.32, scr. ποιότητας. P.116,v.8, vulg. l. ὑπὸ τοῦ, absq; præpos. ὑπὸ, vt 105, 23. P.118,v.25, post προσώπῳ insere neg. οὐ. P.124,v.1, scr. *Item*, I grandiori. P.142,v.25, pro ὡς γε scr. ὥς γε. P.153,v.28, post δὲ τοῦ distingue. P.167,v.24, in marg. scr. ὁμοῦ absque accentu. P.172,v.5, scr. ὥστε, coniuncte: itidemque 174,2. P.175,v.29, rectius ἀγαθῶν. P.227,v.21, post σαυτὸν pone punctum suspensum: itidemque 236,v.13, post ῥῆμα. P.230,v.4, post τὰς ἵππους pone hypodiastolen. P.267, in Lat. textus margine, posterior adnotatio *Il.ρ,* debet antecedere. P.278, v.6, rectius ἱερείπω, ει diphthongo. P.287,v.28, in margine post ἄρχεται pone punctū geminum. P.320,v.1, post δίκην tolle distinctionem. P.329,v.19, scr. τοῦ δηλουμένου. P.340,v.19, rectius cum articulo τὴν ποιητικήν. P.346,v.31, scr. εὐτυχοῦς. Ibid. Lat.t.v.12, post *traducis* pone punctum geminum: & v.31 tolle distinctionem post *latrones*. P.347,v.19, scr. χρησμῶν. P.348,v.21, rectius κειμένας. P.349,v.10, scr. ἵνα, absque circumflexo. P.351,v.35, post αἰτωνυμίας pro puncto gemino pone hypodiastolen: & e regione, v.17 pro hypodiastole pone punctum geminum. P.385,v.4, post *similia* pone inclusionis notam finalem] P.379,v.17, scr. ὡς. P.358,v.8, scr. *generaliter*.
Cætera quæ nos fugerunt, æquus lector ipse corriget.